

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ

ΤΗΣ

ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

ΠΡΩΗΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

1909

307433

ΤΩΙ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΩΙ
ΚΑΙ ΘΕΙΟΤΑΤΩΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΙ

ΙΩΑΚΕΙΜ ΤΩΙ Γ'

ΠΑΝΕΥΛΑΒΩΣ ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

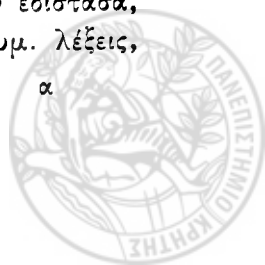

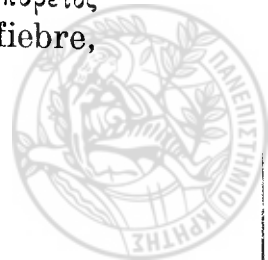
ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Εἰς τὴν συγγραφὴν τοῦ ἀνά χειρας πονήματος ὠρμήθη ἐκ τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως συγγράμματος παραπλησίου, ἕπερ νὰ ἐμφαίνῃ τὸ εἶδος καὶ τὸ ποῖον τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος, ἕπερ κοινῶς Κουτσοβλαχικὴ γλῶσσα λέγεται. Ὑπάρχουσι μὲν οὖο μικρὰ λεξικά, τὸ μὲν τοῦ Stefan Mihaileanu, ρουμουνιστοῦ, ἐκ σελ. 550 «Dictionar Macedoromân» ἐν Βουκουρεστίῳ ἐκδοδομένον δαπάνῃ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, τὸ δ' ἔτερον τοῦ J. Dalametra, ἐπίσης ρουμουνιστοῦ καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον ἐκδοδομένον ἐν Βουκουρεστίῳ ἐκ σελ. 226 δαπάνῃ τῆς Ἀκαδημίας, ἀλλ' ἀμφοτέρω ταῦτα εἶνε ἀπλᾶ λεξικά, ἐρμηνεύοντα τὰς λέξεις εἰς τὴν ρουμουνικὴν (Δακορρουμουνικὴν) γλῶσσαν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ὑποδείξεως τῆς καταγωγῆς αὐτῶν, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον αὐτῶν σκοπὸν, ὡς φαίνεται. Τὰ ἔργα ταῦτα, συντεταγμένα ἀπὸ σκοποῦ προσηλυτιστικοῦ, εἶνε προωρισμένα νὰ διδάσκωσι τοὺς ἀπὸ τοῦ ἑλληνισμοῦ δι' ἀθεμίτων μέσων ἀποσπωμένους βλαχοφώνους ἑλληνοπαίδας τὴν ρουμουνικὴν γλῶσσαν, ἵνα οὕτω μετὰ μίαν γενεάν τὰ Κουτσοβλαχικά ταῦτα λεξικά ἀντικατασταθῶσι διὰ ρουμουνικῶν, καὶ λαλῆται ἐν τῇ Ἑλληνικῇ (Βαλκανικῇ) Χερσονήσῳ ἢ ρουμουνικῇ γλῶσσᾳ.

Ἄλλ' ἐγὼ εἰς οὐδένα τοιοῦτον προσηλυτιστικὸν σκοπὸν ἀποβλέψας, ἀλλ' εἰς ἀπλῆν δῆλωσιν τοῦ εἶδους καὶ τῆς σχέσεως τῆς Κουτσοβλαχικῆς γλῶσσης πρὸς τὴν ρουμουνικὴν, δὲν ἐδίστασα, νὰ παραθέσω καὶ τὰς ταυτοφώνους ἀντιστοίχους ρουμ. λέξεις,

ὅπερ εἶνε δυνατόν νά σκανδαλίση τοὺς ζωηροτέρους πατριώτας καὶ προκαλέση παρεξηγήσεις. Πρὸς ἄρσιν τοιούτων σκανδάλων καὶ παρεξηγήσεων καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιδιωκόμενου ἐπιστημονικοῦ σκοποῦ ἀνέλαβον τὸ δυσανάλογον πρὸς τὰς δυνάμεις μου ἔργον, τὴν σύνταξιν οὐχὶ ἀπλοῦ ἐρμηνευτικοῦ λεξικοῦ, ἀλλ' ἐτυμολογικοῦ, ἐν ᾧ εὐρίσκει ὁ ἀναγνώστης οὐ μόνον τὰς ἀντιστοιχοῦς ῥομουνικὰς λέξεις μεθ' ὑποδείξεως τῆς καταγωγῆς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν λοιπῶν δυτικῶν νεολατινικῶν (ῥωμανικῶν) γλωσσῶν, ἐξ οὗ ἐμφαίνεται ἡ κοινὴ λατινικὴ βᾶσις ὄλων τούτων, δυτικῶν τε καὶ ἀνατολικῶν. Ἡ ταυτόφωνος λ. χ. ὁμοιότης καθ' ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς Κουτσοβλαχ. λέξεως μίν/τε (minte) = νοῦς ἐκ τοῦ λατ. mens-mentem, πρὸς τὴν ρουμ. minte ἔχει ἀνάλογον ἐν ταῖς δυτ. νεολ. γλώσσαις, διότι ἐκ τῆς αὐτῆς λατ. παράγονται αἱ τρεῖς ταυτοφωνόταται λέξεις τῆς ἰτ. ἰσπ. καὶ πορτ. mente. Ἡ ἐκ τοῦ λατ. pruina καταγομένη Κ/βλαχ. μπρούμᾶ (brumă) = πάχνη καὶ ἡ ταυτόφωνος ρουμ. brumă ἔχουσιν ἀνάλογον ἐν ταῖς δυτ. νεολατ. γλώσσαις, διότι ἰτ. bruma, ἰσπ. bruma, πορτ. bruma, γαλ. brume. Ἡ Κ/βλαχικὴ φᾶν/τᾶνᾶ (fântână) = πηγὴ, ἐκ τοῦ λατ. fontana, καὶ ἡ ταυτόφωνος ρουμ. fântână ἔχουσιν ἀνάλογον ἐν ταῖς δυτ. νεολ. γλώσσαις, διότι καὶ ἰτ. καὶ ἰσπ. καὶ οἱ προβ. fontana, γαλ. fontaine, πορτ. fontinha· καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Ἐν ἐκάστη σελίδι εὐρίσκει ὁ ἀναγνώστης τοιαύτας ὁμοιότητας, αἵτινες οὐδὲν ἄλλο ἀποδεικνύουσιν, ἢ ὅτι ἀμφότεραι αἱ γλώσσαι, αἱ δυτικαὶ νεολατινικαὶ καὶ ἡ βλαχικὴ ἔχουσι βᾶσιν κοινήν, κατάγονται ἀπὸ τῆς δημῶδους λατινικῆς. Εὐρίσκει ὅμως ἐν τῷ αὐτῷ λεξικῷ ὁ ἀναγνώστης μεγίστην διαφορὰν ἐκφράσεως τῆς αὐτῆς ἐννοίας μεταξὺ τῆς Κ/βλαχ. καὶ Δακορρουμ. Οἶον: οἱ Κ/βλαχοὶ τὴν σταφυλὴν λέγουσιν αουᾶ ἐκ τοῦ λατ. uva, ἰτ. ἰσπ. πορτ. uva, σαρδ. ua, οἱ δὲ Ῥουμοῦνοι μεταχειρίζονται λέξιν σλαβικὴν strugure. Οἱ μὲν Κ/βλαχοὶ λέγουσι χιάβρᾶ (hiavră) = πυρετὸς ἐκ τοῦ λατ. febris, γαλ. fièvre, ἰτ. febbre, ἰσπ. fiebre,

ἀλλ' οἱ Ρουμοῦνοι *friguri*, λατ. Οἱ Κ/βλαχοὶ λέγουσιν: αὐῖδ^{ου} (*aiiṣ^u*)=γέρων ἐκ τοῦ λατ. *avus*=πάππος ❖ *avusius*, οἱ δὲ Ρουμοῦνοι *moṣ*, ἔπερ σλαβικόν. Ἐν ἐκάστη σελίδι πολλάς τοιαύτας λέξεις εὐρίσκει ὁ ἀναγνώστης. Τὰ ἐλίγα ταῦτα παρέθηκα ἐν ταύθῃ, ἵνα χρησιμεύσωσι πρὸς ὁδηγίαν τοῦ ἀναγνώστου. Τὴν δὲ μεγάλην διαφορὰν καὶ ἀπόστασιν τῶν δύο τούτων γλωσσῶν βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐν τῷ προχείρῳ λεξικολογικῷ πίνακι.

Ἄναλογιζόμενος, ὅτι ἡ ἐκπόνησις τοιοῦτου ἔργου ἀπαιτεῖ μακρὸν χρόνον πρὸς συλλογὴν τῶν λέξεων καὶ εὑρεσιν τῆς καταγωγῆς αὐτῶν, περιωρίσθην ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς ταύτην μόνην τὴν ἐργασίαν, ἣν μετὰ πολλοῦ πόνου καὶ μόχθου ἀποπερατώσας παρέδωκα πρὸ ἑνῆαυτοῦ καὶ ἐπέκεινα εἰς ἐκτύπωσιν. Ἀλλὰ δυστυχῶς λόγοι ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τῆς θελήσεώς μου προὐκάλεσαν τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ προλόγου μόνου ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου παρελθόντος μέχρι τῆς σήμερον.

Μέσα βοθητικὰ πρὸς συλλογὴν τῆς ὕλης εἶχον α') τὴν μνήμην μου, ἣν ἀνασκάπτων ἀνεκάλυπτον τὰς ἀπὸ τῆς βρεφικῆς μου ἡλικίας τεθησαυρισμένας λέξεις, β') τοὺς ἐνταῦθα Κ/βλάχους τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου, γ') τὰ γλωσσάρια τοῦ Καβαλλιώτου ἐν ἔτει 1774, Δανιήλ ἐν ἔτει 1807 καὶ Δημόνια τοῦ παρόντος αἰῶνος ἀρχομένου, καὶ «*die Arumunen*» τοῦ κ. G. Weigand. Τὸ λεξικὸν τοῦ J. Dalametra, ἐκδόθην ἐσχάτως μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐργασίας ταύτης κατ' ἐλάχιστον ἐχρησιμοποίησα ἐν τῇ ἀναγραφῇ ἀντιστοιχῶν τινῶν ρουμ. λέξεων. Ἐν δὲ τῇ ἐτυμολογίᾳ τῶν λέξεων βοηθήματα ἔσχον τὸ Μέγα ἐτυμολογικὸν τοῦ B. P. Hasdeu ἐν Βουκουρεστίῳ, οὕτινος ὅμως μόνον τὸ *a* καὶ ἐλάχιστον μέρος τοῦ *b*, *ba* εἶνε ἐκδεδομένον, τοῦ R. de Chiac, *Dictionnaire d' étymologie Dacoromane, éléments latins* Francfort 1870, καὶ *éléments slaves ect.* 1879, καὶ τὸ νεώτατον: *Etymologisches Wörterbuch der rumänischen Sprache, lateinisches Element*, von Dr. Sextil Pușcariu, Heidelberg 1905,

καὶ Histoire de la langue roumaine, par Ovide Densusianu, Paris 1901. Τὰ δὲ λοιπὰ συγγράμματα καὶ περιοδικά, ὧν χρῆσιν ἐποίησά μιν, ἀναγράφονται ἐν τῷ κειμένῳ.

Πρὸς ἀκριβεστέραν καὶ ὡς οἶόν τε πιστοτέραν ἀπόδοσιν τῆς προφορᾶς ἐχαράχθησαν καὶ ἰδιαιτέρᾳ τινὰ στοιχεῖα, περὶ ὧν ἐν σελ. με' δίδονται ὁδηγίαι, ἐφ' ᾧ πολλὰς χάριτας ὁμολογῶ τοῖς ἀξιότιμοις ἐκδόταις κ. κ. Π. Δ. Σακελλαρίου.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου μεταβάς εἰς Βόλον ὑπέβαλον τὸ χειρόγραφον ὑπὸ τὴν κρίσιν ἐξαμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐκ Βλαχοφώνων Ἑλλήνων, καταγομένων κατὰ τὸ ἐπισυνημμένον ἔγγραφο, ἵνα βεβαιωτέραν τὴν γνώμην μου σχηματίσω περὶ τῆς ὀρθῆς ἀποδόσεως τῆς προφορᾶς τῶν ἀναγραφομένων λέξεων, περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς σημασίας αὐτῶν. Μετὰ πολυήμερον δ' ἐξελεγκτικὴν ἐργασίαν, ἣ ἀξιότιμος ἐπιτροπὴ ἐξέδωκε τὴν κατωτέρω κρίσιν αὐτῆς, ἐφ' ᾧ πολλὰς χάριτας ὁμολογῶ τοῖς φιλοτίμως ἐργασαμένοις.

Οἱ ὑποφαινόμενοι, καταγόμενοι ὡς κάτωθι, ἐν κοινῇ συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ φιλοπονήσαντος τὸ παρὸν Ἑτυμολογικὸν Λεξικὸν τῆς Κουτσοβλαχικῆς γλώσσης κ. Κωνσταντίνου Νικολαΐδου, πρώην γυμνασιάρχου, διεξεληθόντες ἅπαντα τὰ στοιχεῖα τούτου, εὖρομεν, ὅτι πιστῶς καὶ ἀκριβῶς ἀποδίδεται ἡ προφορὰ τῶν λέξεων, ὡς εἶνε αἱ ἐν χρήσει εἰς τὰς πατρίδας μας ἀναφερόμεναι καὶ ἀναγραφόμεναι τοιαῦται, πρὸς δὲ ἀνεύρομεν καὶ τὸν σχηματισμὸν τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων πλήρη καὶ ἀκριβῆ, ὡς καὶ τὴν σημασίαν αὐτῶν. Συγχαίροντες ἀπὸ καρδίας τὸν μελετηρὸν καὶ διηρηρὸν τοῦτον ἐργάτην διὰ τὸ σπουδαῖον τοῦ πρώτου ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ ἐμφανιζομένου ἐθνικοῦ πονήματος, συνάμα δὲ ἀρίστου ἀμυντικοῦ ὄπλου κατὰ τῶν παραλόγων ὀψιγενῶν ρουμουνι-

κῶν ἀξιώσεων εὐχόμεθα, ὅπως, διὰ τὸ ἐπίκαιρον τῶν περιστάσεων, ταχιστα ἴδῃ τὸ φῶς τὸ ἔργον τοῦτο.

Ἐν Βόλῳ τῇ 1ῃ Φεβρουαρίου 1907.

Νικόλαος Παπανικολάου, ἐκ Μετσόβου, Πρωτοδίκης, τὰ νῦν δὲ πρόεδρος τοῦ ἐν Καρδίτῃ Πρωτοδικείου.

Ἰωάννης Γραμματικός, δικηγόρος ἐν Βόλῳ, ἐκ Περιβολίου, Ἐπαρχίας Γρεβενῶν.

Δημήτριος Γενη-Σεβδάς, ἐκ Βλαχολιβάδου τοῦ Ὀλύμπου, τελωνιακὸς ὑπάλληλος (τελειόφοιτος γυμνασίου).

Νικόλαος Σακελλαρόπουλος, ἐκ Βλαχολιβάδου, παραγγελιοδόχος (τελειόφοιτος γυμνασίου).

Γεώργιος Ἰ. Τσούγκας, ἐκ Κρουσόβου, ὠρολογιοποιὸς ἐν Βόλῳ.

Σωτήριος Γ. Ζουρναζόπουλος, ἐκ Μοναστηρίου.

Ἐπικυροῦται τὸ γνήσιον τῶν ἄνω ὑπογραφῶν.

Ἐν Βόλῳ τῇ 2 Φεβρουαρίου 1907.

Ὁ Νομάρχης Μαγνησίας

Κ. ΠΑΓΑΝΕΛΗΣ

Τὴν χρησιμότητα καὶ ὠφέλειαν τοῦ ἔργου διεσάλπιξε πρὸ πολλοῦ ἡ ἐκκλησιαστικὴ «Ἀλήθεια» τοῦ Πατριαρχείου καὶ ἡ παρατιθεμένη Πατριαρχικὴ ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας καὶ λοιποὺς Ἐπισκόπους.

Σημείωμα.

«Διαβιβάζοντες καὶ αὐτῇ τὴν συνημμένην ἀγγελίαν ἐπικαίρου καὶ χρησίμου συγγράμματος περὶ τῆς λεγομένης Κουτσοβλαχικῆς γλώσσης, ἐκδιδόμενον ὑπὸ ἀνδρὸς ἐλλογίμου καὶ ἀρμοδίου, συνιστῶμεν, συνοδικῇ διαγνώμῃ, ὅπως, διὰ τὴν χρησιμότητα τοῦ ἔργου καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ ὠφέλειαν ὑποστηρίξουσα αὐτό, ἐγγράφῃ ὅσους δύνανται συνδρομητὰς καὶ ἐπιστρέψῃ ἡμῖν ταχέως τὴν ἀγγελίαν».

ΙΩΑΚΕΙΜ

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΠΙΝΑΞ

Περιέχων ὀλίγας λέξεις ἐκ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Βυζαντιακῆς.

Ἀγγελον, (ángel^u) = ἄγγελος· ρουμ. inger. Εισήχθη διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

ακικᾶσέσκου, (akikâsésku) = ἐννοῶ, καταλαμβάνω· ρουμ. întseleg, λατ. ἐκ τοῦ ἑλλην. ἀπεικάζω.

ανάφᾶρᾶ, (anáfâră) καὶ χνάφουρᾶ = τὸ πρόσφορον, καὶ λειτουργιὰ καὶ τὸ ἀντίδωρον (oblata ostia)· ρουμ. pâne bine-cuventată, ἴδε ἐν σελ. 41.

ανιουρζέσκου, (anjurzésku) = ἔσπραίνομαι, ἔζω, κοινῶς μυρίζω· ρουμ. mirolesc, ἑλλ. Ἐκ τοῦ ἑλλ. μυρίζω· ἴδε σελ. 46).

ανντουμουσέσκου, = συναντῶ, κοιν. ἀνταμώνω. Κατὰ Weigand ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀνταμείδομαι, ἕπερ ἀδύνατον, ἀλλὰ μόνον ἐκ τοῦ νλν. ἀντάμωσα· ἴδε σελ. 48.

βουτινᾶ, (vutină) = ἡ βυτίνη, «βυτίνη παρὰ τοῖς Ταραντινοῖς» Ἡσυχ. ρουμ. ulcior, λατ.

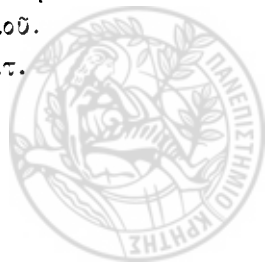
γάδαμον, ἴδε ἐν σελ. 130.

γίε, (γίε) = βία, σπουδή· ρουμ. grabă σλαβ. Ἐκ τοῦ ἑλλ. βία.

δοᾶρᾶ, = δωρεά, δῶρον· ρ. dar. Ἐκ τοῦ *δῶρα ἀντὶ δῶρον.

δόγμα, = δόγμα· ρουμ. dogma. Διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ.

ευλογία, (evlogie) = εὐλογία· ρουμ. urăsiune, λατ.

ζνίε, (zníe) = ζημία, ἐξ οὗ ἡ λέξις· ρουμ. pagubă, σλαβ. **ισουσέσκου**, (isusésku) = ἀρραβωνίζω· ρουμ. logodesc, ἑλλ. ἴδε σελ. 180.

κίπov, ρουμ. chip = εἰκών, μορφή, ἐκ τοῦ ἑλλην. τύπος.

κίσᾶ, (kísă) = ἔρεβος, σκόπος, ὁ Ἄδης. Ἐκ τοῦ ἑλλ. πίσσα· ρουμ. intunerec, λατ.

κόθουρον, (kóthuru) ἴδε ἐν σελ. 225.

κοπίε, (kopíe) = ποίμνη, κοιν. κοπάδι· ρουμ. túrmă, λατ. Ἐκ τοῦ Βυζαντικοῦ κοπή, κοπία = ποίμνη· καὶ ἄλβ. kopé.

κούρμου, (kúrmu) = πρεμνίζω, ἀποκόπτω· ρουμ. taiu, λατ. Ἐκ τοῦ ἑλλην. κορμός.

κουτέτζov, (kutédz^u) = τολμῶ· ρουμ. cutez, ἑλλ. ἴδε ἐν σελ. 242.

μάτσov, = ἔντερον (mats^u)· ρουμ. mats. Ἐκ τοῦ ἑλλην. ματτύα· ἐκ τούτου καὶ λατ. matia = intestinae.

μπλάστιμov, (blástim^u) = βλασφημῶ· ρουμ. blestem. Ὁ-αύτως διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

μπούτε, (bute) = ξύλινον δοχεῖον οἴνου, κοιν. βαγένι· ρουμ. bute. Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλ. βύτις ἢ βοῦτις καὶ βουτίον παρὰ Δουκαγγίω· ἴδε λέξις.

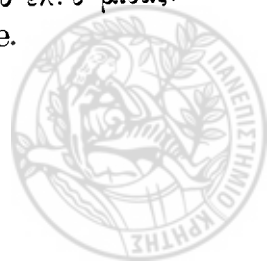
μφάσov = σπαργανῶ τὸ βρέφος, κοιν. φασικίωνω. Κατὰ Weigand ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. ἐμφαίνομαι, ὅπερ ἀδύνατον, ἀλλὰ μόνον ἐκ τοῦ λατ. infascio, ἴδε σελ. 334. Τὰ δύο ταῦτα καὶ τὸ περιπόδᾷ ἐμφαίνουσιν, ὅτι ὁ Weigand δὲν ἀποκρούει τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς.

νίκov, (ník^u) = μικρός· ρουμ. mic. Ἐν τῷ Corp. inser. graec. 13,498 ἀπαντᾷ «ζωδιακὸν μικρόν», ἴδε Dens. 201.

ντρούμov, (drúm^u) = ὁδός, ἀγυιά, κοιν. δρόμος, ἐξ οὗ καὶ ἡ λέξις· εἶνε συνήθης ἐν τῷ βορείῳ τμήματι, ἐν Μογλενοῖς, ἐν Μολδοβλαχίᾳ, καὶ ἐν Βουλγαρίᾳ.

οννιδᾶ, (unídă) = κάμπη· ρ. omidă. Ἐκ τοῦ ἑλλ. ὁ μίδας.

ουργίε, (ur-gíe) = ὀργή, θυμός· ρουμ. urghie.

ούρμᾶ καὶ **αούρμᾶ** καὶ **ούλμᾶ**, παρὰ Δαλ. (úrmă, aúrmă, úlmă)=ἴχνος· ρουμ. urmă. Κατὰ Dens. ἐκ τοῦ ὁσμῆ· ἴδε σελ. 201, καὶ τοῦ ἀνά γεῖρας λεξικοῦ σελ. 395.

ουρνέσκου καὶ **ουρμέσκου**, (urnésku, urmésku)=ὄρμω· ρουμ. năvălesc, σλαβ.

ουσαῖκον, (usăku)=ὁ ρύπος τῶν ἐρίων· ρουμ. usuc. Ἐκ τοῦ οἰσύπη καὶ οἰσπη καὶ οἰσπώτη καὶ κατὰ Σουίδαν οἰσπάτη· ἴδε καὶ σελ. 398.

ούτζᾶρε, (údzâre)=οὔθαρ, ὁ μαστὸς τῶν ζώων· ρουμ. uger. Ἐκ τοῦ ἐλλ. οὔθαρ.

πάντε, (păde)=ἔδαφος· ρ. pământ, λ. Ἐκ τοῦ ἐλ. πέδον.

πριπόδᾶ, (pripódă)=περιπόδιον· ρουμ. caltsun, λατ. Τὴν λέξιν ταύτην πλημμυελῶς ἐσγέτισεν ὁ Tomasehek πρὸς τὴν Δακικὴν προπέδουλα, ὅπερ ὁ Διοσκοριδῆς ἐρμηνεύει πεντάφυλλον (βοτάνην)· ἴδε Dens σελ. 24.

προάσπᾶτον, (prăaspăt)=πρόσφατος, ἐξ οὗ ἡ λέξις· ρουμ. proaspăt.

σκάφᾶ, (skáfă)=ποτήριον, κοιν. σκάφα, ὅπερ ἐκ τοῦ σκάπτω· ρουμ. păhar, σλαβ.

σμεᾶρά, (smeără)=τὸ κοινῶς μυρρώνι. Ἐκ τοῦ ἐλλήν. μύρρα· ἴδε σελ. 490.

σπαῖνον, (spănu)=σπανός· ρουμ. spân.

στούπον, (stúpnu)=κυψέλη· ρουμ. stup. Ἐκ τοῦ ἐλλήν. στύπος. ἴδε σελ. 512.

στούρον, (stúru)=στῦλος, ἐξ οὗ ἡ λέξις· ρουμ. stâlp, σλ. ἴδε σελ. 512.

τᾶκνέσκου, (tâknésku) ἴδε σελ. 521.

τάλαρον, (tálaru)=κάδος· ρουμ. putină, σλαβ. Ἐκ τοῦ ἐλλήν. ταλαρος.

τᾶμπᾶνᾶ, (tâmbână)=τύμπανον· ρουμ. tobă, λατ.

τζάμᾶ, (dzámă)=ζωμός· ρουμ. sos καὶ zámă. Ἐκ τοῦ ἐλλήν. ζέμα.

τζᾶρου, (dzăr^u)=δρός, τυρόγαλον· ρουμ. zăr. Κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ἐτυμολογίαν τοῦ Pușcariu ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ τόμῳ τοῦ Jrbr, σελ. 65 ἐκ τοῦ ἑλλην. διαρρεῖν, διάρροια, διαρροή.

τινίε, (tinie) = τιμή, ἐξ οὗ ἡ λέξις· ρ. pretș, onoare, λ.

τράστηρο καὶ **τάστηρο** καὶ **τράστου**, ἐν Μοναστηρίῳ (trăstir^u)=σκακίδιον πῆρα, κοινῶς τουρβάς καὶ τράστηρον· ρουμ. traista. Ἐκ τοῦ ἑλλην. τάγιστρον κατὰ Dens σελ. 360, κατὰ δὲ Meyer ἐκ τοῦ «δράστης=κόρινος» Ἠσύχ. ὅπερ ἐκ τοῦ δράσσω=περιλαμβάνω.

τσικόρα, (tsikóră)=κιχώριον, κοιν. βράδιγια· ρουμ. tsikqare. Ἐκ τοῦ ἑλλ. κιχώριον.

φάρμάκου, (târmăk^u)=δηλητήριον, κοιν. φαρμάκι· ρουμ. farmec.

φίτρον, (fîtru)=βλάστη, φίτρον, ἐξ οὗ ἡ λέξις· ρ. germen, λ.

φρίκᾶ, (frică)=ὁ φόβος· ρουμ. frică, ἐκ τοῦ φρίκη.

χάου, (hău)=τὸ χάος· ρουμ. prăpastie, σλαβ.

χάσκου, καὶ ἐν τῷ βορείῳ τμήματι κάσκου (hăsku, kăsku)=χάσκω· ρουμ. case.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

κάθε, (kăthe)=ἕκαστος, κοιν. καθείς καὶ κάθε· οἶον: κάθε βρ^{ου}=πᾶς ἄνθρωπος· ρουμ. oricare καὶ tot, λατ.

καν, (kan)=οὐδείς, κοιν. κανείς. Παρὰ Δαλ. ρ. nimeni, λ.

πάσα, (păsa) συνων. τῷ ἀνωτέρῳ, οἶον: πάσα ῥάε=ἕκαστον (πᾶν) πρόβατον, πάσα σεᾶρᾶ=καθ' ἑκάστην ἑσπέραν, κοιν. πᾶσα βραδειά, ἴδε die Aromunem von G. Weigand, τόμ. II σελ. 230, ἔνθα γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως, ἴδε καὶ Olympo-

Walachen, του αὐτοῦ σελ. 110, ἔνθα γίνεται χρῆσις ἐν ᾧσματι ἐκ Βλαχολιβιάδου.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

απού, (apú) = ἀπό, μόνον ἐν συνθέσει· οἶον: απουδίνντου = πωλῶ καὶ τὸ τελευταῖον λείψανον τοῦ ἐμπορεύματος, κατὰ τὸ κοινῶς: ξεπωλῶ· ρουμ. vind tot, λατ.

απουμπεάου, (apubεά^u) = ἀποπίνω· ρ. beá^u peste tot, λ.

απουντόρμου, (apudórmu) = ἀποκοιμῶμαι· ρ. adorm, λατ. απουράκ^{ou} (apufák^u) = ἀπαυδῶ, ἀποκάμνω· ρουμ. me ostenesce, σλαβ. απουφούγκ^{ou} (apufúg^u) = ἀποφεύγω, ἐκφεύγω, ρουμ. fug în fine, λατ.

κάτα, (kâta) = κατὰ μετὰ αἰτ. = συμφώνως· οἶον: κάτα οὐρσιτα α αμιρᾶλου = κατὰ βασιλικὸν διάταγμα· ρουμ. conform, λατ. 2) ἔχει διανεμητικὴν σημ. = ἀνά αἰτιατικῆ· οἶον: κᾶτᾶ ουν (kâtâ un) = ἕκαστος, καθείς (κατὰ ἑνας)· κᾶτᾶ ντόι (kâtâ doi) = ἀνά δύο· ρουμ. cîte unul, cîte doi. Περὶ τῆς ἀρχαιοτάτης χρήσεως ὑπὸ τὴν σημ. ταύτην καὶ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῆς καὶ εἰς ἄλλας νεολατινικὰς γλώσσας ἴδε Densu-sianu «Hist. de la lang. roum.» σελ. 163.

μάτα, (mata) = αὖθις, πάλιν καὶ μάτα. Εἶνε ἡ πρόθεσις μετὰ, ἥτις καὶ ἐν συνθέσει κεῖται, οἶον: ματαγίν^{ou} (matagín^u) = ματαέρχομαι· ρουμ. jaraš, τρκ.

ματαβέντου, (matavéd^u) = ἐπαναβλέπω· ρουμ. jaraš ved.

πάρα, (pára) = ὑπὲρ μετὰ αἰτ. = λίαν, σφόδρα, κοιν. πάρα οἶον: παρακρεπάτᾶ ἔσκου = εἶμαι πολὺ λυπημένη, περίλυπος· ρουμ. prea, λατ. Συνηθέστατα συντίθεται μετὰ ρήμ. λατ. ὡς:

παραβότιον = παραθέλω· ρουμ. fǎarte voiu, λατ. παρακάντον = κατὰπίπτω, ἰκετεύω· ρουμ. rog eu intsistentsă, λατ.

παραμᾶκον, (paramăk^u) = τρώγω ὑπὲρ τὸ δέον, κοινῶς παρατρώγω· ρουμ. mănc fǎarte, λατ. παραμπεράον (parabeă^u) = παραπίνω· ρουμ. beau prea mult, λατ. παραφάπτου = ὑπερώριμος, κατὰ τὸ παραγεννημένος.

Ἡ πρόθεσις ξι (ksi) = ἐκ, ἐξ, κοιν. ξε, μόνον ἐν συνθέσει, οὐ μόνον μετὰ ρημάτων ἑλλην. ἀλλὰ καὶ λατιν. οἶον: ξισπυρσέσκου (ksispirsésku) = ἐκχοκίζω, κοιν. ξεσπυρίζω - ξεσπύρσα· ρουμ. desghioc. Τὴν λέξιν ἀναγράφει καὶ ὁ Δαλ. ξιφλουδισέσκου (ksifludisésku) = ἀποφλοιῶ, κοιν. ξεφλουδίζω· ρουμ. scot coaja, λατ. + σλαβ. ξιχᾶσέσκου (ksihâsésku) = ἐπιλανθάνομαι, κοιν. λησμονῶ καὶ ξεχνῶ - ξεγάσσα + εσκου· ρουμ. uit, λατ. Καὶ μετὰ λατ. οἶον: ξισπουμετζόν (ksispumédz^u) = ἀπαφρίζω, ἐξαφρίζω καὶ κοιν. ξεαφρίζω. Ἐκ τῆς προθέσεως ξι καὶ τοῦ λατ. spuma = ἀφρός· ρουμ. scot spuma, λατ.

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

αγάλια καὶ **παγάλια**, (agălia καὶ pagălia) = ἡρέμα βραδέως, κοιν. ἀγάλια· ρουμ. incet, λατ.

αγνάνγκια, (agnanghia) = ἀπέναντι, κοιν. αγνάνντια = ἔναντι· ρουμ. fatsă în fatsă, λατ.

αγώνια, (agônia) = ταχέως ἐν σπουδῇ. Ἐκ τοῦ ἀγών, ἀγωνία· ρουμ. repede, λατ.

αλήθια, (alithia) = ἀληθῶς· ρουμ. adevăr, λατ.

άμα, (ama) χρονικόν = εὐθύς, ὡς, κοιν. ἄμα· οἶον: αμα βίνε = ἄμα ἤλθε· ρουμ. indată, λατ.

ανάμεσα, (anămesa) = μεταξύ, ἐν τῷ μέσῳ, κοιν. ἀνάμεσα· ρουμ. în mijloc, λατ.

ανάπουδα, (anápuða) = άναστροφάδην, κοινώς άνάποδα· ρουμ. anapoda.

άναργα και **ανάργα**, (ánarγα και anárγα) = βραδέως, ήρέμα, κοιν. σιγά και άναργα· ρουμ. încet, λατ.

άνντα, (anda) χρον. = όταν, ότε, κοιν. όντας· ρ. când, λ.

αραιά, (areá) = σπανίως, κοιν. άργιá έκ τοϋ άραιός· ρουμ. rar, λατ. Η λέξις άναγράφεται παρá Δαλ.

έξαφνα, (èksafna) = αίφνης, αίφνιδίως, κοιν. έξαφνα· ρουμ. nápraznie, σλαβ.

ιά = ίδού, κοιν. ιά, πρβ. ιά έρχομαι· ρουμ. jata.

ίσια, (isia) = κατ' εύθειαν, κοιν. ίσια· ρουμ. drept, λατ.

καθεράρα, (kathorárá) = άείποτε, πάντοτε, και κάθε ώρα· ρουμ. purure, σλαβ.

κουγίε, (ku-γίε) = ταχέως. Έκ προθ. λατ. con και τοϋ έλλην. βία· ρουμ. repede, λατ.

μάλιστα, (málista)· ρουμ. așa, λατ.

μάνι - μάνι, (mani-mani) = ταχέως, κοιν. μάνι-μάνι, (ιταλ.)· ρουμ. repede, λατ.

μιζίε, (mizíe) = μόλις, χαλεπώς ίσως έκ τοϋ μόγισ· ρουμ. abia, σλαβ.

μ/πάντε, (mpáde) = χαμαί, κοιν. κατá γής. Έκ τοϋ in + πέδον· ρουμ. jos pe pãmânt, λατ.

νάθεάμá, (náθeámá) = όλίγον, έκ τοϋ una και θέαμα· ρουμ. nitsel, λατ. ίδε σελ. 335.

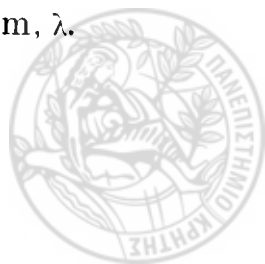
ντάίμα, (dáima) = άεί, κοιν. πάντοτε, και ντάίμα, όπερ έκ τοϋ τουρκ. daime· ρουμ. în tot deauna, λατ.

ντίπου, (díp^u) = ούδέν, ούδόλως, κοιν. τίποτε και ντίπι· ρουμ. nimic, λατ.

πάλε και **πάλι**, (pále και páli) = αύθις, κοιν. páλιν· ρουμ. din nou, λατ.

πουτέ, (puté) = ούδέποτε, κοιν. ποτέ· ρ. nici o dată, λ.

τάχα, (táha) διστακτικόν = ίσως, τάχα· ρουμ. oarecum, λ.

ταχυνά — αχ

15'

ταχυνά και **ταχνά**, (tahiná, tahná) = αὔριον τὴν πρωΐαν, κοιν. ταχεινά· ρουμ. dimineatsa, λατ.

τουράρά, (tuorárã) = εὐθύς, ἀμέσως κοιν. στήν ὥρα· ρουμ. îndată, λατ.

τόρα, (tora) = νῦν, κοιν. τώρα· ρουμ. acum, λατ.

χώργια και **αχώργια**, (hór-gia και ahór-gia) = χωρίς, κοιν. χωριστά και αχώργια· ρουμ. separat, λατ.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

αμ, (am) = μήπως, κοιν. αμ· οἶον: αμ νου βόιου: = ἄμ δὲν θέλω; ρουμ. oare, λατ.

άμα, (áma) ἐναντ. = ἀλλά, κοιν. ἄμα, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. áma· ρουμ. darã, σλαβ.

ας, μόριον παρακλειυσματικόν, οἶον: ας γίνᾳ = ἄς ἔλθῃ· ἴδε σελ. 86.

η, (i) = συνδ. διαζευκτικός· οἶον: ἡ τίνε, ἡ ἐοῦ = ἡ σύ, ἡ ἐγώ· ρουμ. sau και ori, λατ.

μάκᾱ, (mákã) αἰτιολ. μετ' ἀντιθέσεως = ἀλλ' ἐπειδή, ἀλλ' ἀφοῦ. Ἐκ τοῦ μα = ἄμα, ὅπερ ἴδε ἀνωτέρω και τοῦ λατ. kã = διότι ἴδε σελ. 181· ρουμ. dacã, λατ.

ώστε, (oste) συμπερ. ὥστε. Και λοιπόν· ρουμ. prin urmare, λατ.

ΕΠΙΦΩΝΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

α, ἑλλην. ᾱ και ᾶ.

αχ, (ah) σχετικιστικόν, κοινὸν ἀπάσαις ταῖς γλώσσαις. ρουμ. ah.

ε, (e) ἑλλην. ἔ ἢ αἰ· οἶον: ἔ λοιπὸν τσέ τζίτσο; = ἔ λοιπὸν τί λέγεις;

λέλε, (léle) = σχετλιαστ. = ἄχ, καὶ λέλε· ρουμ. ah.

ω, (o) θαυμ. = ὦ; ρουμ. O.

ωχ, (oh) σχετλ. = ὦχ; ρουμ. oh.

αλοίμουνν^ο, (alímunn^o)· ρουμ. vai, λατ. vae, ἑλλ. οὐαί.

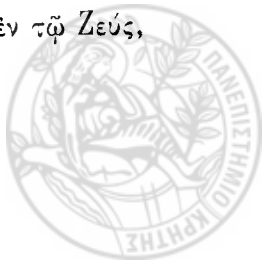
μπομπό, (bobó) σχετλ. καὶ θαυμ. = βαβαί, κοιν. μπομπό· ρουμ. auleu.

ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΛΑΧΙΚΗΣ

Ὡς ἰλλυρικῆς καταγωγῆς ιδιότητες τῆς Βλαχικῆς ἐν γένει Γλώσσης ἐθωρήθησαν τὰ ἐξῆς φαινόμενα:

Υπὸ ἔποψιν φωνητικὴν μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ἡ συναίρεσις τῶν δύο α ἐν τῇ λέξει κάλ^ο kál^o) = ἵππος, ἐκ τοῦ eabalus. Ὁ σλαβιστῆς γλωσσολόγος Miclosich προτύμησε τὴν ἰλλυρικὴν ἐπίδρασιν, ἵνα μὴδὲν ἔχνος ἑλλην. ἐπίδρασεως πρὸς διὰπλασιν τῆς Βλαχικῆς γλώσσης ἀποδειχθῇ. Ἄλλὰ δὲν ἔχει ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τὴν συναίρεσιν ταύτην τῶν δύο α εἰς ἓν α μακρὸν συνηθεστάτην; Τὸ μνάα-μνᾶ τί λέγει; Τὸ Ἄθηνάα, Ἄθηνᾶ; Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη νὰ καταφεύγωμεν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἰλλυρικὴν, ἐξ ἧς δὲν δυνάμεθα νὰ φέρωμεν παραδείγματα, διότι οὐδὲν γραπτὸν μνημεῖον αὐτῆς σώζεται; Τὸ δασὺ θ πρό τινων φωνηέντων καὶ συμφώνων δὲν εἶνε μόνον ἰλλυρικόν, ἀλλὰ καὶ ἑλληνικόν, σωζόμενον μέχρι σήμερον ἐν Βοιωτίᾳ, Θεσσαλίᾳ, Μακεδονίᾳ, Κρήτῃ, Κύπρῳ καὶ παρὰ τοῖς Αἰγαιοπελαγίταις. Περὶ τούτου ἴδε ἐν τῇ ἀξιολόγῳ συγγραφῇ « Ἀλβανικά » τοῦ φιλτάτου κ. Λουκᾶ Μπελλου, ἱατροῦ καὶ πρώην βουλευτοῦ Θηβῶν.

Ἡ τροπὴ τοῦ di ἢ δι εἶνε ἑλληνικὴ, ὡς φαίνεται ἐν τῷ Ζεὺς,

Διός, Zaconus = diaconus διάκονος καὶ ζακόνι (διακόνιον) καὶ ζαβουλιὰ = διαβουλιὰ (διαβολή) καὶ ζύγρα κατὰ τὸν σοφὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Χατζηδάκην ἐκ τοῦ διύγρα. Τὴν ἐπίδορασιν ταύτην ἀναγνωρίζει καὶ ὁ Densusianu· ἴδε Hist. lang. roum. σελ. 107. Ἡ τροπὴ τοῦ φ εἰς θ εἶνε κοινὴ ἐν τε τῇ Ἀλβανικῇ καὶ Τσακωνικῇ· ὡς τὸ ἐλληνικὸν φίλος γίνεται ἐν τῇ Τσακωνικῇ θίλε, τὸ ἐλλήν. νύμφη γίνεται νύθη, καὶ ὡς τὸ ἐλλήν. ἔφα ἐν τῇ Ἀλβαν. γίνεται εθα, ἢ θα, οὕτω καὶ τὸ λατιν. feminium γίνεται ἐν τῇ Βλαχιτικῇ θεγάμιν^{ου}.

Τὸ προθεμ. α ἰδίως πρὸ τῶν ἀπὸ ρ (r) ἀρχομένων λέξεων, ἀλλὰ καὶ ἀλλάχου, ὡς αούρμα (aurmă) = ἴχνος, ἕπερ εἶνε ἰδίωμα τῆς Κ/βλαχικῆς, ἐνῶ ἡ Ῥουμουλικὴ λέγει urmă, ἴδε Densusianu σελ. 329 καὶ τοῦ ἀνά χειρας λεξικοῦ σελ. 2 ἐν λέξει αβίν^{ου}.

Τὰ γραμματικὰ πάθη, ἡ συγκοπή, ἡ ἐξαιρέσις συμφώνου, ἡ ἀφαιρέσις, ἡ ἀποκοπή, ἡ μετάρθεσις, ἡ ἀφομοίωσις, ἡ ἀνάπτυξις φωνήεντος, ἡ παρενθεσις συμφώνου, ὡς (στράμμπου = στραβός), ἡ σύμφυρσις καὶ ἡ παρετυμολογία εἶνε κοινότατα ἐν τε τῇ ἐλληνικῇ καὶ τῇ Βλαχιτικῇ.

ὑπὸ ἔποψιν μορφολογικὴν ἔχομεν τὰ ἐξῆς φαινόμενα ἐπιδράσεως ἐλληνικῆς· α') τὸν σχηματισμὸν τοῦ μέλλοντος ἀναλελυμένως, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ, διὰ τοῦ βα = θά· ὡς τὸ θά ἐγένετο ἐκ τοῦ θέλω, οἶον, θέλω γράψαι καὶ θά γράψω, οὕτω τὸ βα εἶνε γ' ἐνικὸν προσ. τοῦ βόι^{ου} (vói^u) = θέλω (volo)· βόι^{ου} σ' φούγα^{ου} — βα σ' φούγα^{ου} καὶ βα φούγα^{ου} = θά φύγω· β') τὴν ἀναλελυμένην ἔκφρασιν τοῦ ἀπαρεμράτου διὰ τοῦ ἐνεστώτος μετα τοῦ τελικοῦ συνδέσμου σά καὶ σ' οἶον· γίν^{ου} σά θά θέντου (γίν^u sâ vâ véd^u) = ἔρχομαι, ἴνα σὰς ἰδῶ· γ') τὴν ταυπότητα τῆς ἐκφράσεως ψευδοῦς ὑποθέσεως· ὡς δηλ. ἡ ἐλληνικὴ λέγει· ἤθελον γράψαι καὶ θά ἔγραφον (ἔγραφον ἄν) οὕτω καὶ ἡ Βλαχιτικὴ ἐν γένει λέγει· βρεά (vrăă)· εἶνε δὲ γ' ἐν. προσ. παρατ. τοῦ βόι^{ου} (volebam)· δ') τὴν κατάληξιν ἔσκου (ésku) ἐκ τῆς ἐλληνικῆς

ισκος πρὸς παραγωγὴν ἐπιθέτων, οἶον: βασιλικέσκου (vâsiliké-sku) = βασιλικός, ουμνέσκου (umnésku) = ἀνθρωπικός, ἀνθρωπίνος, ντουμνέσκου (dumnésku) = δεσποτικός, ἀρχοντικός, ἐκ τοῦ ντόμου = κύριος (dominus). ε') Τὴν κατάληξιν ἐτζου ἐκ τῆς ἑλλ. ἔζω (édzu) πρὸς παραγωγὴν ρημάτων, οἶον: πᾶτέτζου (pâtedz^u) = βαπτίζω· μπᾶνέτζου (bânédz^u) = ζῶ, ἐκ τοῦ μπᾶνᾶ (bână) = ζωή· ζ') Τὴν κατάληξιν ιε ἐκ τοῦ ἑλλην. ια, οἶον: πᾶράκᾶλιε (pârâkâlie) = παράκλησις· ζ') τὴν κατάληξιν εἰσᾶ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἰσᾶ (διακόνισσα), οἶον: πριφτεᾶσᾶ = ἰερεία, θηλ. τοῦ πρέφτου.

Ὑπὸ ἔποψιν σημασιολογικὴν συνηθεστάτη εἶνε ἡ μετάπτωσις τῆς σημασίας, ὅπερ φαινόμενον ὑποδεικνύομεν ἐν τῷ Λεξικῷ διὰ τῆς ἐκφράσεως «κατὰ τὸ ἑλληνικόν»: ἐν τῇ λέξει λ. γ. ασπάργκου (aspârgu) = διαφθείρω, καταστρέφω, κοιν. χαλνῶ, προσθέτω καὶ τὴν σημασίαν: ἀνταλλάσσω (νόμισμα) κατὰ τὸ νεοελληνικόν: χαλνῶ χρήματα. Ἐπίσης ἐν τῷ ρήματι ἀρῖντου (arîd^u) = γελῶ, 2) ἀπατῶ, κατὰ τὸ ἑλλην. «σ' ἐγέλασα» = σὲ ἠπάτησα κτλ. Ἡ δ' ἑλληνικὴ μορφή τῆς συντάξεως φωρᾶται ἐν ἐκάστη σχεδὸν προτάσει. Πρὸς πίστωσιν τῆς ἀληθείας τῶν εἰρημέων ἀνάγνωθι τὸν κάτωθι διάλογον τοῦ κ. G. Weigand.

**Διάλογος συντεταγμένος ὑπὸ G. Weigand ἐν τῷ
συγγράμματι «Olympro-Walachen»,
(σελ. 121-122). Κουτσοβλαχιστί.**

- 1) Ευχαριστησέσκου, γκίνε = εὐχαριστῶ, καλά.
- 2) Ἐσκου σκλάμπου = εἶμαι ἄσχημα.
- 3) Κούμου τρέτσ' = πῶς περνᾶς;
- 4) Κούμου χίτες ἀστᾶτζᾶ = πῶς εἴσθε σήμερα;
- 5) Μπτσίνου, νᾶθῆμάᾶ = ὀλίγον.

- 6) εάστε νιπουτούτ^{ου} = εἶνε ἄρρωστος
 ντι όπτου τζᾶλι ἀπὸ ὀκτώ ἡμέραις.
- 7) Βα σι σᾶ μπᾶρξάσλα = χρειάζεται (θέλει) νὰ κυτταχθῆ.
- 8) Χιβρεάστε, αρε χιάβρα = ἔχει πυρετόν.
- 9) Αρκουρά = ἐκρουλόγησε.
- 10) Αρε γκούχτικ^{ου} = ἔχει βῆχα.
- 11) εάστε νάθξάμαᾶ μα γκίνε = εἶνε ὀλίγον καλλίτερα.
- 12) Νιπουτεάρα = ἡ ἀσθένεια.
- 13) Γιάτρουλ^{ου} γίνε κάθε τζούα = ὁ ἰατρός ἔρχεται κάθε ἡμέρα.
- 14) Πιστιφέσκου κᾶ νου βα = πιστεύω νὰ μῆ
 Χίμπᾶ τσιδᾶ εἶνε τίποτε.
- 15) Αχᾶν/του κάμα γκίνε = τόσω καλλίτερα.
- 16) Χρισέσκου μούλτου = χαίρω πολύ.
- 17) Πιστιφέσκου σι σᾶ τραρνᾶ γκίνε = πιστεύω νὰ γυρίση καλᾶ
 (νὰ βελτιωθῆ, ἀναρρώση).
- 18) Σμπουράτς μούλτου κουγίε = ὀμιλεῖτε πολύ ὀγλίγωρα.
- 19) Σμπουράτς κάμα παγάλια = ὀμιλήσατε πλεῖδ παγάλια.
- 20) Τε αρῖντς, χῖ^ι αρῖθ^{ου} = ἀπατᾶσαι, εἶσαι ἀπατημένος.
- 21) Νου ντουκῖ^ι = δὲν κατάλαβα.
- 22) Ντῖ^{ου} γίνε ατσέλ^{ου} γκράί^{ου} = πόθεν ἔρχεται (παράγεται) ἡ
 λέξις αὕτη;
- 23) Τζι νᾶπόι πᾶράκᾶλσέσκου, αέστου = εἰπέ πάλιν (ἐπανάλαβε)
 νίχα ουνᾶ ρᾶρᾶ παρακαλῶ τοῦτο ἀκόμη
 μᾶ φορά.
- 24) Σι νᾶ τσέμ λα σουφρά = νὰ πάμε εἰς τὸν σοφρᾶν (εἰς τὴν
 τράπεζαν).
- 25) Μπᾶγκᾶς μούλτου = ἔβαλες πολύ.

Ἀντίστοιχον Δακορρουμουνιστι ὑπὸ G. Weigand
 ἐν τῷ συγγράμματι «Olymro - Walachen»
 (σελ. 121-122).

- 1) Μουλτσουμέσκ, μπίνε = εὐχαριστῶ καλᾶ.
- 2) Νου μι ε μπίνε = δέν μου εἶνε καλᾶ.
- 3) Κούμ ἴτσι μέρτζε; = πῶς σᾶς πηγάνει;
- 4) Κουμ ἴτσι ε αζι; = πῶς σᾶς εἶνε σήμερα;
- 5) Πουτσίν = ἄλιγον.
- 6) Ε μπόλναβ ντε σπτ τζίλε = εἶνε ἄρρωστος ἀπὸ ὀκτῶ
 ἡμέραις.
- 7) Τραμπόυε σᾶ στεα ἰν πατ = πρέπει νὰ μείνη εἰς τὸ κρεβδάτι.
- 8) Αρε φρίγκουρι = ἔχει πυρετόν.
- 9) Α ρετσίτ = ἐκρουολόγησεν.
- 10) Αρε γκουτουράι = ἔχει βῆχα.
- 11) Ε μάι μπίνε = εἶνε καλλίτερα.
- 12) Μπράλα = ἡ ἀσθένεια.
- 13) Ντόκτουρουλ βίνε ἰν τοάτε τζίλελε = ὁ ἰατρὸς ἔρχεται καθ'
 ὅλας τὰς ἡμέρας.
- 14) Νᾶν-ᾶζντοᾶέσκ κᾶ νου ε τσεβά σερίδς = πιστεύω νὰ μὴ εἶνε
 τίποτε σπουδαῖον.
- 15) Ατᾶτ μα μπίνε = τόσῳ καλλίτερα.
- 16) Μᾶ μπούκουρ φοάρτε = χαίρω δυνατᾶ.
- 17) Ντουρέσκ μπούνᾶ ἰνσᾶνᾶτορίρε = ποθῶ (εὐχομαι) καλὴν
 ἀνάρρωσιν.
- 18) Βορμπίτς πρεᾶ γκούτε = ὁμιλεῖτε πολὺ ὀγλίγωρα.
- 19) Βορμπίτς μάι ἰντσέτ = ὁμιλεῖτε ἀργότερα.
- 20) Γκρέδῖτσι-ατσι γκρεδῖτ = ἀπατᾶσθε.
- 21) Νου αμ ἰντσελές = δέν ἐννόησα.

- 22) Ντε ούνντε σε τράτζε βόρμπα; = πόθεν τραβιέται (παρά-
 γεται) ή λέξις;
 23) Τζι γιάρκς, τε ρογκ, ατθάστα=εϊπέ πάλιν, σέ παρκαλῶ
 ἴνκα οντάτα αὐτὸ ἀκόμη μιὰ φορά.
 24) Σκ μέρτζεμ λα μάσᾶ=νά υπάγωμεν εἰς τὴν τράπεζαν.
 25) Μι ἀί πους πρεα μουλτ=μοῦ ἔβαλες πλειὸ πολὺ.

Τὴν διαφορὰν καὶ ἀπόστασιν τῆς Κ/βλαχικῆς ἀπὸ τῆς Ρου-
 μουνικῆς διαρρήδην ἀνομολογεῖ ὁ τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ Πανεπι-
 στημίου Ρουμοῦνος καθηγητῆς κ. N. Jorga, γράζων τὰδε ἐν τῇ
 ἱστορίᾳ του σελ. 99, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γερμανικοῦ:

«Παρά Χωνιάτη διαρρήδην ἀναγράφεται, ὅτι οἱ ἐλευθερωταὶ
 τοῦ βλαχικοῦ καὶ βραδύτερον τοῦ βουλγαρικοῦ λαοῦ ἐλάλου
 ἰδίαν γλῶσσαν, ἥτις μέχρι τῆς σήμερον λαλεῖται ὑπὸ τῶν «Μα-
 κεδονορομούνων» (Κουτσοβλάχων) τῶν Arāmāni (Arumä-
 nen). Εἶνε διάλεκτος ρουμουνικῆ, ἀλλὰ μόνον ἐὰν θεωρήσωμεν
 τὴν ἔννοιαν τῆς ρουμουνικῆς γλώσσης ὑπὸ εὐρυτέραν σημασίαν.
 Κατὰ τὸ λεξιλόγιον ὁμοίως, τὴν κατὰ προτίμησιν χρῆσιν τῶν
 λατινικῶν καὶ σλαβικῶν μερῶν τοῦ λόγου, καὶ κατὰ τὴν ὄλην
 ἐξωτερικὴν μορφήν αἱ διάλεκτοι αὗται φαίνονται ὡς δύο διάφοροι
 γλῶσσαι, καὶ ὁ Ρουμοῦνος τοῦ Βουκουρεστίου οὐδόλως δύναται νὰ
 συνεννοηθῇ μὲ τὸν Κουτσόβλαχον τοῦ Μοναστηρίου (Βιτώλια)».

Καὶ αὐτοὶ οἱ ἀριθμοὶ μονονουχί φωνὴν ἀφιέντες λέγουσιν, ὅτι
 μέγα ὑφίσταται χάσμα μεταξὺ τῆς Κουτσοβλαχικῆς καὶ Ρουμου-
 νικῆς καθ' ἕλα μὲν, ἰδίως δὲ κατὰ τὸ λεξιλόγιον. Διότι ἐκ τῶν
 ἀναγεγραμμένων ἐν τῷ παρόντι λεξικῷ 6,657 κουτσοβλαχικῶν
 λέξεων, αἱ 2,605 κατάγονται ἐκ τῆς λατινικῆς, 3,460 ἐκ τῆς
 ἐλληνικῆς, 150 ἐκ τῆς ἀλβανικῆς, 185¹⁾ ἐκ τῆς σλαβικῆς. αἱ δὲ
 λοιπαὶ εἶνε πεπονημένοι, τινὲς δὲ ἀγνώστου καταγωγῆς. Τῶν δὲ
 ἀντιστοίχων ρουμουνικῶν αἱ 3562 κατάγονται ἐκ τῆς λατινικῆς,
 685 ἐκ τῆς ἐλληνικῆς, 1165 ἐκ τῆς σλαβικῆς, 295 ἐκ τῆς
 τουρκικῆς, 192 ἐκ τῆς γαλλικῆς, 87 ἐκ τῆς μαγυαρικῆς (οὐγ-

1) *Ἴδε σημείωσιν.

κδ'

γρικῆς), ὅθ' ἐκ τῆς ἀλβανικῆς, αἱ δὲ λοιπαὶ πεπονημένοι, καὶ
τινες ἀγνώστου καταγωγῆς.

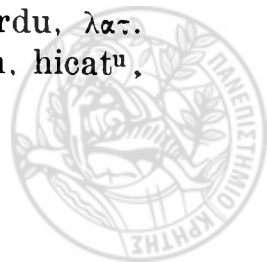
Σημειωτέον, ὅτι οὐδεμίαν μαγουαρικὴν λέξιν ἔχει ἡ Κουτσο-
βλαχικῆ. Αἱ δ' ἐκ τῆς Τουρκικῆς καταγόμεναι ὑπολογίζονται ὡς
νεοελληνικαί, διότι εἰσῆχθησαν εἰς τὴν Κουτσοβλαχικὴν διὰ τῆς
Νεοελληνικῆς, ὅπερ γενικῶς ἐν ὅλαις ταῖς λέξεσιν ἐμφαίνεται ἐκ
τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ὅσον: ντᾶβᾶ (dāvǎ) = ἀγωγή
πληθ. ντᾶβάτζ (dāvǎdz) ἐκ τοῦ νταβάδ(ε)ς· ντᾶβάτζῆ (dāvǎ-
dzi) = ἐνάγων, κατήγορος, πληθ. ντᾶβάτζῆτζ (dāvǎdzǐdz) ἐκ
τοῦ νταβατζῆδ(ε)ς, κᾶλφᾶ (kǎlfǎ) = ὑπάλληλος, κοιν. κάλφας,
πληθ. κάλφάτζ ἐκ τοῦ καλφάδ(ε)ς, ὁηλ. διὰ συγκοπῆς φωνήεν-
τός τινος α, ἤ ο, ἤ η, ἤ ε, μεθ' ὃ τὸ δς γίνεται τζ (dz) ἀντὶ ζ
ἐλληνικοῦ.

***Περὶ τῆς σχέσεως τῆς Κουτσοβλαχικῆς πρὸς τὴν
Δακορρομουνικὴν καὶ ἡ Θεωρία τοῦ R. Rösler***

Εἶνε γνωστόν, ὅτι ἐν τισιν ἐπαρχίαις τῆς Ρουμουνίας τὰ χει-
λικὰ p, b, v, f, m, πρὸ τοῦ i, ie διατηροῦνται ἄτρεπτα, ὅσον:
pept, λατ. pectus, piatrǎ, λατ. petra. corbi, λατ. corvi,
bine, λατ. bene, fir, λατ. filum. fier, λατ. ferrum, vin,
λατ. vinum, miercuri, λατ. *mercuris, ἐν ἄλλαις ὁμοίως
ἐπαρχίαις τὰ αὐτὰ σύμφωνα ἀκούονται τετραμμένα εἰς λαρυγ-
γικά ὅσον: kiept, kiatrǎ, corghi, ghine, hir, γιν, nier-
curi. Ἄλλ' ἡ τροπὴ αὕτη ἐν τῇ Κ/βλαχικῇ γλώσσῃ εἶνε κανονικὴ
καὶ συνήθης ἐν ταῖς λέξεσιν, αἵτινες εἰς ἀρχαίους χρόνους εἰσῆ-
χθησαν εἰς τὴν γλώσσαν ταύτην, ὅσον: kiale, λατ. pelis. kia-
ptine, λατ. pecten, kieptu, λατ. pectus, kέρdu, λατ.
perdo, ghine, λατ. bene, her^u, λατ. ferrum, hicat^u,

λατ. ficatum, γίν^u, λατ. vinum, γιnghits, λατ. viginti, durnire, λατ. dormire, niare, λατ. mel κτλ. Ἐν δὲ ταῖς ξέναις λέξεσιν, ταῖς μὴ ἐκ τοῦ λατ. καταγομέναις, ἄλλοτε μὲν τὰ χειλικὰ τρέπονται εἰς λαρυγγικά, ἄλλοτε δὲ μένουσιν ἄτρεπτα, οἷον: kisā, ἑλλην. πίσσα, ακικᾶσέσκου, ἑλλην. ἀπεικᾶζω, tinie ἑλλην. τιμή, ἀλλὰ kupie, ἑλλην. κοπή, pitā, fise, mirā. Αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις καὶ πλεῖσται ἄλλαι, ἅς εὐρίσκει ὁ ἀναγνώστης ἐν τῷ Λεξικῷ, εἰσῆχθησαν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους· ὥστε ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι ἡ τροπὴ τῶν χειλικῶν εἰς λαρυγγικά συνετελέσθη κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ μέσου αἰῶνος.

Ἄφου λοιπὸν τοιαῦτα εἶνε τὰ γλωσσικὰ φαινόμενα, ἀφ' οὗ ὀηλ. ἀλλαχοῦ μὲν τῆς Ρουμουνίας τὰ χειλικὰ τρέπονται εἰς λαρυγγικά, ὡς καὶ ἐν τῇ Κ/βλαχικῇ, ἀλλαχοῦ δὲ μένουσιν ἄτρεπτα, ἐρωτᾷ ὁ Densusianu ἐν σελ. 312, ἂν ἐπιτρέπεται νὰ θεωρῶμεν τὴν ρουμουνικὴν γλῶσσαν ἀντιπροσωπεύουσαν ἀποκλειστικῶς διάλεκτον ἀποσπασθεῖσαν ἀπὸ τῆς Κ/βλαχικῆς καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι οἱ Δαχορρομοῦνοι οὐδὲν ἄλλο εἶνε, ἢ Κουτσόβλαχοι ἐγκαταστάντες κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἀνά τὰ Καρπάθια ὄρη. Ἄλλ' ἀφού ἡ τροπὴ τῶν χειλικῶν εἰς λαρυγγικά εἶνε γλωσσικὸν φαινόμενον τῆς Κουτσοβλαχικῆς, διὰ τί δὲν σώζεται ἐν ὅλῃ τῇ Δαχορρομουνικῇ διαλέκτῳ, ἀφού ὑπῆρχεν αὕτη ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν πρὸς βορρὰν τοῦ Δουνάβεως ἐγκαταστάντων ἀποίκων Κουτσοβλάχων;

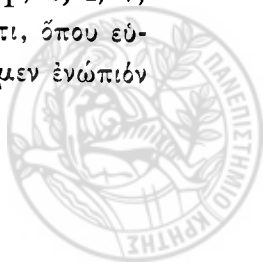
Κατὰ G. Weigand ἐν Jrbr. III 224 ἀκούονται καὶ ἐν τῷ Βανάτῳ οἱ ἐξῆς τύποι φωνητικαὶ ιδιότητες τῆς Κ/βλαχικῆς γλώσσης: aelo, dauā, nqāā, καὶ οἱ Κ/βλαχοὶ aeló, dqāā, nqāā, ἐν δὲ τῇ Δαχορρ. acolo, douā, nouā. Ἐν τῷ Βανάτῳ: birbek, purek, šoarek, καὶ οἱ Κ/βλαχοὶ birbék, púrik, šoárik· παρὰ δὲ τοῖς λοιποῖς Δαχορρ. berbecce καὶ ariete, purece, šoarece (ἐν τῷ λεξικῷ ἐσημειώθη ὁ τύπος τοῦ Βανάτου šoarik). Ὑπὸ ἔποψιν μορφολογικὴν ἐν τῷ Βανάτῳ λέγεται

fašém, fašets α' και β' προσ. έν. όρ. = πράττομεν, και έν τῇ K/βλαχικῇ fâtsém, fâtséts. Έν τῷ Βανάτῳ ἢ παθ. μετοχῇ λαμβάνει τὸ α τελικὸν πρὸς σχηματισμὸν περιφρ. παρκαειμ. οἶον: am vitzútã = ἔχω ἰδεῖ, και παρὰ K/βλάχοις am vidzútã, ένῶ παρὰ τοῖς λοιποῖς Δακορρ. τὸ α ἐξέπεσε. Έν τῇ Δυτ. Τρανσυλβανίᾳ γίνεται χρῆσις τοῦ vrea, γ' έν. προσ. παρκατ. τοῦ voi^u = θέλω, ὡς ἀκλίτου μορίου κατὰ τὸ ἐλλήν. θά (ῥθελα) μετὰ παρατ. και ὑπερσυντ. πρὸς ἔκφρασιν ψευδοῦς ὑποθέσεως, ὡς και έν τῇ K/βλαχικῇ οἶον: vrea vineám = θά ἤρχόμην. Ἐπίσης γίνεται χρῆσις τοῦ K/βλαχικοῦ ésku, α' προσ. τοῦ συνδ. ρημ. = εἰμί ἀντὶ τοῦ παρὰ τοῖς λοιποῖς Δακορρ. sunt = εἰμί. Ὑπὸ ἔποψιν λεξικολογικῆν, αἱ διάλεκτοι τοῦ Βανάτου και τῆς Τρανσυλβανίας ἔχουσιν ἀριθμὸν λέξεων, αἵτινες έν τῇ λοιπῇ Δακορρ. ἢ ἀγνωσύνται παντελῶς, ἢ ἐκφέρονται μετὰ διάφορον σημασίαν, οἶον: undã = ὁ ἀπρὸς τοῦ ζέοντος ὕδατος, ὡς και έν τῇ K/βλαχικῇ undã. G. Weigand Jrbr. III :329. kãstigã = προνοεῖν, φροντίζειν, ὡς και παρὰ K/βλάχοις, ένῶ παρὰ τοῖς Δακορρ. σημαίνει κερδίζειν. Έν Τρανσυλβανίᾳ urdin^u = φοιτῶ, συγγάζω, ὡς και παρὰ K/βλάχοις. Dens. 329,330.

Ὁ Densusianu, τῇ βοηθείᾳ τῆς δημοσιευμένης ὕλης γλωσσικῆς, προϊόντος τῶν ἐπιτοπίως γενομένων πρό τινων ἐτῶν διαλεκτικῶν ἐρευνῶν ὑπὸ G. Weigand, θεωρεῖ τὴν Ρουμουνίαν διαιρουμένην εἰς δύο ζῶνας, τὴν μὲν μετὰ τῶν χειλικῶν τετραμμένων εἰς λαρυγγικά, τὴν δὲ μετ' ἀτρέπτων τούτων, και, ὅπερ κατ' αὐτὸν ἀναμφίβολον, ἡ Δακορρουμουνικῆ χώρα μετὰ τετραμμένων τῶν χειλικῶν, ὡς και έν τῇ Κουτσοβλαχικῇ, εἶνε ἐκτενεστέρα τῆς ἐτέρας μετὰ τῶν ἀτρέπτων.

Ἄφοῦ λοιπὸν ὁ φωνητικὸς οὗτος δυασμὸς ὑφίσταται έν ταῖς πρὸς βορρᾶν τοῦ Δουνάβειος χώραις, και ἀφοῦ εἶνε ἀναμφισβήτητον, ὅτι τὰ ἀτρέπτα χειλικὰ εἶνε αὐτὰ τὰ λατινικὰ p, b, f, v, m, οὐχὶ γενικευμένα έν τῇ Δακορρουμουνίᾳ, ἔπεται ὅτι, ὅπου εὐρίσκομεν λέξεις μετὰ τετραμμένων τῶν χειλικῶν, ἔχομεν ἐνώπιόν

μας στοιχειῶν Κουτσοβλαχικόν, μεταρτυτευθὲν ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς χειρσονήσου πρὸς βορρᾶν τοῦ Δουνάβεως, ὅπου δ' εὐρίσκουμεν λέξεις μετ' ἀτρέπτων τῶν χειλικῶν, ἡ διάλεκτος αὕτη εἶνε ἡ λαλιά τῆς μικρᾶς ἐκείνης Ρουμουνικῆς ἑμάδος, ἣτις διετηρήθη ἐν τῷ μεσαίῳ μεταξὺ Δουνάβεως καὶ Καρπαθίων ὁρέων. Ἐν τῇ συγχωνεύσει λοιπὸν τῶν δύο τούτων στοιχείων ὁφείλομεν νὰ ἀναζητήσωμεν τὴν γένεσιν τῆς Δαχορρουμουνικῆς γλώσσης Dens. Ἀλλ' ἀκριβῶς αὕτη ἡ συγχώνευσις τῶν δύο τούτων στοιχείων, καὶ ἡ μεγάλη ἐπίδρασις τῆς σλαβικῆς καὶ μαγυρικῆς ἐπὶ τῆς ρουμουνικῆς ἐπήνεγκον τὴν μεγίστην διαφορὰν καὶ ἀπόστασιν τῆς Κουτσοβλαχικῆς ἀπὸ τῆς Ρουμουνικῆς ὅπερ τρανῶς διὰ πολλῶν ἀνωτέρω κατεδείχθη.

Ὁ μέγας φιλόλογος τῆς Αὐστρίας Robert Rösler διὰ τῶν ἐξόχων αὐτοῦ συγγραφεῶν καὶ πραγματειῶν (Rumänische Studien) ἀπὸ τοῦ 1870 μέχρι τοῦ 1883 κατώρθωσε νὰ διαλύσῃ ὡς ἰστὸν ἀράχνης τὰς τῶν Ρουμούνων πεπλανημένας δοξασίας, ὅτι εἶνε γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν Δακῶν καὶ ἄμεσοι διάδοχοι τῶν ἐν Δακίᾳ ἐγκαταστάτων Ρωμαίων ἀποίκων τοῦ Τραϊανοῦ, ἀποδείξας διὰ πειστικῶν ἐπιχειρημάτων, ὅτι ὁ Ρουμουνικὸς λαὸς καὶ ἡ Ρουμουνικὴ γλῶσσα παρήχθησαν πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Δουνάβεως ποταμοῦ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ (Βαλκανικῇ) Χερσονήσῳ, καὶ ὅτι ἐνταῦθα ἐξηκολούθησεν ἡ ἀνάπτυξις τῆς τε ἐθνότητος καὶ τῆς γλώσσης μέχρι τοῦ XIII αἰῶνος, ὅτε μέγας κλάδος ἀποσπασθεὶς, καὶ ὑπερβὰς τὸν Δουνάβιν, ἐγκατέστη παρὰ τὴν χώραν τῶν Καρπαθίων ὁρέων· ὁ δὲ Ρουμουνοὺς κ. O. Densusianu, ἐν τῷ συγγράμματι «Histoire de la langue Roumaine» 1901, Paris, ἀποδέχεται μὲν τὴν θεωρίαν τοῦ Rösler, οὐχὶ ἔμως καθ' ὀλοκληρίαν, ἀλλ' ἐν μέρει· τοῦτο δὲ διὰ τοὺς ἀνωτέρω γλωσσικοὺς λόγους, καὶ τινὰς ἱστορικοὺς. Πρὸ τοῦ Densusianu οἱ ἔξοχοι σλαβισταὶ καὶ ἀλβανισταὶ γλωσσολόγοι καὶ ἱστορικοί, προσηλυτισθέντες ὑπὸ τοῦ σοφοῦ κηρύγματος τοῦ Rösler, ἀπεκήρυξαν τὰς προτέρας αὐτῶν πεπλανημένας δοξασίας καὶ διετέλεσαν πιστοὶ ὁπαδοί

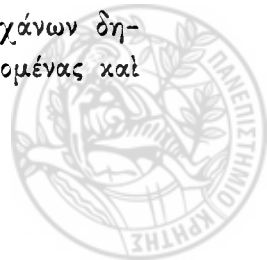

κη'

τούτου. Οί δεινοί οὔτοι ἐπιστήμονες εἶνε ὁ γλωσσολόγος σλαβιστῆς **Miclosich, G. Meyer**, ὁ τὸ πρῶτον ἐτυμολογικὸν λεξικὸν τῆς Ἀλβανικῆς γλώσσης συγγράψας, καὶ ὁ ἔξοχος ἱστορικὸς τῆς Βιέννης **Thomaschek**, καὶ ὁ Ρουμοῦνος **N. Jorga**, καθηγητῆς τῆς ἱστορίας ἐν Βουκουρεστίῳ, καὶ αὐτὸς ὁ **G. Weigand**, διότι, ἄλλως, δὲν θὰ ἐδημοσιεύετο ἐν τῷ *Περιοδικῷ* τούτου ἡ πραγματεία τοῦ Δανοῦ **Sanfeld Jensen**, γράφοντος ἐν *Jrbr IX* σελ. 125. «Συντάσσομαι μετὰ τῶν θεωρούντων ἀδύνατον τὴν γένεσιν τῆς Ρουμουνικῆς ἐν τῇ παλαιᾷ Δακίᾳ, καὶ εὐρίσκω πολὺ πιθανόν, ὅτι ἡ μίμησις τῶν ἐλληνικῶν ἐκφράσεων ἤρξατο ἀπὸ τοῦ χρόνου, ὅτε οἱ Ρουμοῦνοι διέμενον ἔτι πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Δουνάβεως». Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.

Ἵσαύτως ὁ **G. Meyer** ἐν «*Albanesische Studien*» III, 22. «Συντάσσομαι μετὰ τῶν δοξαζόντων, ὅτι ἡ Βλαχικὴ γλῶσσα καὶ ὁ Βλαχικὸς λαὸς παρήχθησαν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου (*Balkanische*) πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Δουνάβεως». Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ. Οἱ δὲ Ρουμοῦνοι, οἵτινες ἐπίστευον μετὰ πεπειθῆσεως, ὅτι ἦσαν γνήσιοι ἀπόγονοι τοῦ Δακεθάλου καὶ τῶν ἀποίκων τοῦ Τραϊανοῦ, ἰδόντες τὴν ἀπὸ τῆς φάλαγγός των ἀποσχίρτησιν τῶν μεγάλων φιλολόγων, ἐξεμάνησαν κατὰ τοῦ **Rösler** τοσοῦτον, ὥστε ἕκαστος αὐτῶν γινώσκων μόνον νὰ γράφῃ, λαμβάνων τὸν κάλαμον συνέτασσε κατὰ τοῦ διαλύσαντος τὰ χρυσᾶ αὐτῶν ὄνειρα φυλλάδια καὶ λιθέλλους, οὐδὲν ὑγιᾶς καὶ ἐπιστημονικὸν περιέχοντας, ἀλλὰ μόνον ὕθλους καὶ λήρους, σκώμματα καὶ χλεύας.

Τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς θεωρίας τοῦ **Rösler** ἀναλαμβάνει ἐπιστημονικῶς ὁ ἔξοχος γλωσσολόγος καθηγητῆς τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ Πανεπιστημίου κ. **B. P. Hasdeu**, ὁ συγγραφεὺς τοῦ Μεγάλου ἐτυμολογικοῦ λεξικοῦ τῆς Ρουμ. Γλώσσης, οὐ μόνον τὸ στοιχεῖον *a* καὶ *ba* εἶδον τὸ φῶς. Περισυλλέξας οὗτος τὰς ἐλαχίστας σωζομένας Δακικὰς λέξεις καρπῶν καὶ λαχάνων δηλωτικὰς, τὰς παρὰ τῷ βοτανολόγῳ *Διοσκορίδῃ* σωζομένας καὶ

ἐρμηνευομένας, ἢ ἀκριβέστερον δανεισθεὶς αὐτάς ἐκ τῆς πρὸ μι-
κροῦ δημοσιευθείσης ὑπὸ τοῦ δεινοῦ τῆς Βιέννης καθηγητοῦ
Thomaschek πραγματείας «Die alten Thraker» ἐξέδωκε
τὰς πραγματείας «Columna lui Traian» καὶ Cuvinte din
bătrâni» ἐν αἷς, στηριζόμενος ἐπὶ τῶν κατ' αὐτὸν δακικῶν λέ-
ξεων, ἐνόμισεν, ὅτι ἔλυσε τὸ αἴνιγμα· ἀλλ' ἀνθρωπικὸς ὁ θησαυρὸς.

Αἱ ρουμουνικαὶ λέξεις ἅς ἀφελῶς ἐξέλαβεν ὁ μέγας γλωσσο-
λόγος ὡς δακικὰς, καὶ δι' ὧν ἐπίστευεν, ὅτι ἠδύνατο ν' ἀποδείξῃ
τὴν δακικὴν αὐτῶν συγγένειαν καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἐν Δακίᾳ
γένεσιν τῆς ρουμ. γλώσσης καὶ τοῦ ρουμ. ἔθνους εἶνε αἱ ἐξῆς·
«broânka». Ἄλλ' ὁ Thomaschek ἀποδεικνύει ἐν τῇ πραγ-
ματείᾳ «Die alten Thraker» ὅτι ἡ ρουμ. αὕτη λέξις εἶνε
ἄσχετος πρὸς τὴν παρὰ Διοσκορίδῃ δακικὴν «βρυγχός». Τὴν παρὰ
Καβαλλιώτῃ λέξιν «madzãre» = πῖσον κοιν. μπιζέλια παράγει
ἐκ τῆς δακικῆς «μζούλα» ἔλωσ ἄσχετον, διότι ὁ Διοσκορίδης
μεταφράζει ταύτην εἰς θύμον, κοιν. θυμάρι. Ἐπίσης ἡ λέξις
jale, ἣν ὁ Hasdeu ἠθέλησε νὰ συσχετίσῃ πρὸς τὴν δακ.
«σαλία» ἀπορρίπτεται ὑπὸ τοῦ Chiac καὶ Densusianu
σελ. 23 κλπ.

Ἐν τῷ Περιοδικῷ «Analele Academiei române» οἱ
κ. κ. A. Papadopolu — Calimac καὶ Brandza ἐραντάσθη-
σαν δακικὴν καταγωγὴν καὶ εἰς λέξεις λατινικὰς· οἷον «coada,
crustã, cucutã, ederã salbie, torsurã, turtã, ulme».
Dens. 23. Ἐν τῇ αὐτῇ σελ. ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς γράφει «Nous
de-vons rapeler ici que toutes les tentatives d'expli-
quer plusieurs noms de plantes ne reposent sur rien de
solide et ne méritent d' être citées qu' à titre de cu-
riosité». Ἐπίσης ἐν σελ. 37 γράφει «Acolo, acum, brînci
broascã, bucatã, lîndura, vergura ne doivent plus
guère figurer parmi les éléments daciques, puisque
leur origine latine est suffisamment démontrée».

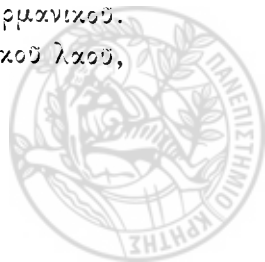
Περὶ μὲν τῆς γενέσεως τῆς Βλαχικῆς Γλώσσης ἐν τῇ Ἑλλή-

νικῆ (Βαλκανικῆ) χερσονήσῳ δευτέρα γνώμη δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων πᾶς ἀμερόληπτος πείθεται, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς κεφαλὰς ζωηροτέρων τινῶν Ρουμούνων δὲν δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ ἡ ἐπιστημονικὴ αὐτῆ ἀλήθεια. Ἄλλ' ἰδῶμεν ἤδη, ἐν τίνι τμήματι τῆς Χερσονήσου ἐγεννήθη τὸ γλωσσικὸν τοῦτο ἰδίωμα.

Ὁ ἀνωτέρω μνημονευόμενος Αὐστριακὸς καθηγητῆς Rösler ὑποστηρίζας τὴν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χερσονήσῳ γένεσιν τοῦ Βλαχισμού, ὀρίζει ἀκριβῶς καὶ τὰς ἐπαρχίας, ἐνθα παρήχθη οὗτος, γράφων ἐν τῷ αὐτῷ συγγράμματι σελ. 136 τὰδε «Δοξάζω μᾶλλον, ὅτι ἡ Θεσσαλία, ἡ Μακεδονία, τὸ ἐσωτερικὸν Ἰλλυρικόν, εἴτα ἡ Μοισία καὶ ἡ Σκυθία περιεῖχον πολὺ περισσότερα ρωμαϊκὰ στοιχεῖα, ἢ ἡ Θράκη καὶ ὅτι ἐκεῖ, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκείναις ζητητέα ἡ γένεσις τοῦ Βλαχισμού». Τὴν τελευταίαν ταύτην δοξασίαν περὶ Θράκης ἐν σχέσει πρὸς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου ἐσχημάτισεν ὁ Rösler ἐκ τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ Alb. Dumont, ὅστις περιηγηθεὶς τὴν Θράκην ἔγραψε «Lettre datée d' Adrinople 1 Novembre 1868» ὅτι μεταξὺ τῶν ἀπείρων ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν, ἔξ (6) μόνον λατινικὰς εἶδε, καὶ ὅτ' ἀποφασίζων ὅτι ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκείναις ἦσαν ἑλληνικὴ καὶ ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαὶ ῥωμαίων στρατιωτῶν περιέχουσι καὶ ἑλληνικὴν μετάφρασιν Κατὰ τὸν Dumont ὁλόκληρος ὁ πολιτισμὸς τῆς Θράκης ἦτο κατὰ τὸν 2ον αἰῶνα μ. Χ. ἑλληνικὸς. Ἐπὶ τούτων στηριζόμενος ὁ Rösler ἐξάγει τὸ ἐξῆς συμπέρασμα. «Δὲν παραδεχόμεθα λοιπὸν πρὸς ὄψιν μετανάστευσιν Βλάχων ἐκ Θράκης, τοὺς δὲ Βλάχους τῆς Πίνδου δὲν ὑπολαμβάνομεν ὡς ἀπογόνους τῶν Βησσῶν».

Ὁ δεινὸς γλωσσολόγος Miclosich ἐν τῷ Beiträge zur Lautlehre der rum. Dialecte, Cons II 49 συντασσόμενος τῷ Rösler λέγει κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γερμανικοῦ. «Τὸν ἐρευνῶντα νὰ μάθῃ τὴν καταγωγὴν τοῦ ρουμουνικοῦ λαοῦ,

ἡ γλῶσσα καὶ ἡ ἱστορία διδάσκουσιν, ὅτι πατρὶς τούτου εἶνε ἡ ἀνατολικὴ παραλία τοῦ Ἀνδριατικοῦ Πελάγους· Ἀλβανοὶ καὶ Ρουμοῦνοι συνδέονται ἀναποσπάστως, οὗτοι εἶνε Ἰλλυριοὶ ἐκλατινισμένοι, ἐκεῖνοι δὲ Ἰλλυριοὶ, μὴ λατινισθέντες ἐντελῶς»· ὁ δὲ Thomaschek ἐν τῷ «Zur Kunde der Hämus - Halbinsel» ἀποφαίνεται, ὅτι «οἱ τὸ Θρακικὸν τμήμα οἰκοῦντες Βησσοί, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἡροδότου μέχρι τοῦ 600 μ. Χ. μνημονευόμενοι, ἀντικαταστήσαντες τὴν γλῶσσαν αὐτῶν διὰ τῆς νεολατινικῆς, ἐχρησίμευσαν ὡς ἡ πρώτη ζύμη εἰς τὴν γένεσιν τῆς βλαχικῆς φυλῆς τοῦ Αἴμου καὶ τῆς Ροδόπης». Ἄλλ' ἵνα διαπλευσθῆ λάος τις τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου, ἀπηγεῖτο προηγουμένως ὑποταγὴ εἰς τὸν Ρωμαῖον κατακτητὴν, καὶ συγκατάθεσις τοῦ λαοῦ τούτου εἰς παραδοχὴν τῆς λατινικῆς γλώσσης καὶ ἐν γένει τοῦ Ρωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἤτοι εἰς τὸν ἐκλατινισμόν ἢ ἐκρωμαϊσμόν· εἶνε ἕως μεμαρτυρημένον, ὅτι μετὰ τῶν Θρακικῶν φυλῶν αὐτοὶ οἱ Βησσοὶ μνημονεύονται ὑπὸ τῶν ἐλλήνων καὶ λατίνων συγγραφέων ὡς ὁ ἀτίθαστός τε λαὸς τῆς Χερσονήσου· «semper a bello indomiti... more ferarum... latrones». Καὶ μέχρι τοῦ πέμπτου καὶ ἕκτου αἰῶνος μ. Χ. ἐλάλειτο ἡ βησσικὴ γλῶσσα, ὡς ἐκ πολλῶν τεκμηρίων τοῦτο ἐξάγεται. Πρὸς δὲ τούτῳ δὲν ἀναφαίνεται ἐν τῇ Βλαχικῇ ἐν γένει γλώσσῃ ἐπιδράσις Θρακικῆ, ὅσην καὶ οἶαν εὐρίσκωμεν Ἰλλυρικὴν καὶ Ἑλληνικὴν ἐν αὐτῇ. Ἄλλ' οὔτε ἡ Θρακικὴ γλῶσσα σώζεται, πλὴν ὀλιγίστων γλωσσημάτων διεσπαρμένων ἐν ἑλληνικοῖς συγγράμμασι, τὰ ὅποια ἕως δὲν δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ ἴδωμεν τὸν βαθμὸν τῆς ἐπιδράσεως τοῦ αὐτόχθονος τούτου στοιχείου ἐπὶ τῆς ὁμώδους λατινικῆς, ἣτις ἐχρησίμευσεν ὡς βᾶσις τῆς ἀνατολικῆς νεολατινικῆς, ἣτοι τῆς βλαχικῆς. Τούτων ἕνεκα καὶ ὁ Miclosich ἔκρινεν ὀρθότερον νὰ μεταποτίσῃ ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, τὴν ἀστήρικτον καὶ τὴν κοιτῖδα τοῦ βλαχισμού ἀπὸ τῆς Θράκης εἰς τὴν Ἰλλυριαν, ἐνθα διὰ τῆς συγκατὰς αὐτῆς τῆς Ἀλβανικῆς, εὐρίσκωμεν

τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Ἰλλυρικοῦ στοιχείου ἐπὶ τῆς διαπλασσομένης νεολατινικῆς τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου. Ἡ δ' ἐπίδρασις αὕτη δὲν εἶνε μόνον λεξικολογική, ἀλλὰ καὶ φωνητικὴ καὶ μορφολογική καὶ συντακτικὴ. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ πλεῖστον τῶν Ἰλλυριῶν, οἱ τὰ μεσημβρινώτερα οἰκοῦντες, ἐνέμειναν πιστοὶ τοῖς πατέροις, ὀλίγας μόνον λατινικὰς λέξεις παραδεξάμενοι, ἐξ οὗ ἐμφαίνεται ἡ γενομένη ἀπόπειρα πρὸς ἐκρωμαῖσμον τῶν ἀρειμανίων Ἀλβανῶν, καὶ ἡ ἐρρωμένη αὐτῶν ἄμυνα εἰς προστασίαν τῆς ἀρχαιοστάτης αὐτῶν ἰνδοευρωπαϊκῆς κληρονομίας, ὁ Ρουμουῖνος συγγραφεὺς *Densusianu* ἐπεξέτεινε τὴν κοιτίδα τοῦ βλαχισμοῦ, περιλαβὼν πρὸς τῆ Ἰλλυρίαν καὶ τὴν Δαλματίαν. Ὁ δὲ ἱστορικὸς *N. Jorga* ἐν τῇ Ρουμουνικῇ ἱστορίᾳ σελ. 100 συντασσόμενος μετὰ τῆς γνώμης τοῦ *Rösler* καὶ *Miclosich* ἐπαναλαμβάνει σχεδὸν τὰ αὐτά, ὅτι «οἱ Μακεδονορρουμοῦνοι (Κουτσόβλαχοι) κατὰγονται ἀπὸ τοῦ ἐκλατινισθέντος λαοῦ τῶν Ἰλλυρικῶν χωρῶν, ὡς καὶ οἱ Ἀλβανοὶ εἶναι λείψανα τοῦ μὴ ἐκλατινισθέντος λαοῦ τῶν αὐτῶν ἐπαρχιῶν».

«Οὗτοι δέ, οἱ ἀπὸ τοῦ δεκάτου αἰῶνος ἀναφαινόμενοι ἀνὰ τὸν Αἴμον Βλάχοι, ἤλθον ἀπὸ Μεσημβρίας, ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας, τῆς μεγάλης αὐτῶν πατρίδος, ὡς ταύτην ἀποκαλοῦσιν οἱ Βυζαντινοὶ χρονογράφοι «*das ist eine unbestreitbare Thatsache, dass die seit dem 10 Jahrhundert im Hämus auftretenden Wlachen vom Südwesten her aus Thessalien, ihrer grossen Heimat — Μεγάλη Βλαχία bei späteren byzantinischen Chronisten — gekommen sind*» *N. Jorga*, σελ. 108. Ἀποκρούων δὲ ὁ Ρουμουῖνος ἱστορικὸς τὴν ἀπὸ τῆς Μοισίας ἀπόδοσιν τῶν Βλάχων ἐκ φόβου πρὸς ξένα βάρβαρα στίφη, Σλάβους καὶ λοιπούς, συλλογίζεται, ὅτι «οἱ Βλάχοι οὗτοι ἠδύνατο νὰ διατηρηθῶσιν ἐπὶ τῶν ὄρεων τῶν τῆς Μοισίας ἀνενόγητοι ὑπὸ τῶν ἐπιδρομῶν, οἵτινες δὲν θὰ κατέλειπον τὰς προτέρας αὐτῶν κατοικίας, ἵνα εἰς τὰς φάραγγας τοῦ Αἴμου ἀποθάνωσιν ὑπὸ τῆς πείνης καὶ τοῦ ψύχους. Παρά-

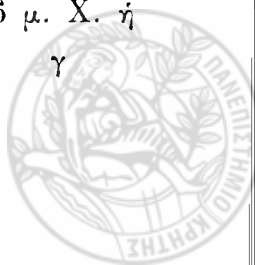

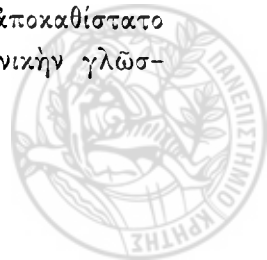
δειγμα δ' ἔχομεν τοὺς Ἀλβανούς, οἵτινες ἀνενόγητοι ὑπὸ τῶν ἐπιδρομέων κατεῖχον τὰς ὄχυράς αὐτῶν κατοικίας ἐπὶ τῶν ὄρεων, ἔνθα μέχρι σήμερον διετηρήθησαν ἀγνοί. Πρὸς δὲ θά ἦσαν ἄρα γε ἐν τῇ ἕκτῃ ἑκατονταετηρίδι οἱ πενέστατοι ἀποβάντες καὶ ἐκβαρβαρωθέντες κάτοικοι τῶν νεοδακικῶν πεδίων, τῆς Αὐρηλιανῆς λεγομένης Δακίας, τόσον λεπτῶς ἀνατεθραμμένοι καὶ εὐαίσθητοι, ὥστε νὰ μὴ ἀνέχωνται τὴν γειτνίασιν τῶν συνήθων Σλάβων, καὶ θὰ προὔτιμων νὰ συναγελάζωνται μετὰ τῶν ἀγρίων ζώων ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρεων;» Jorgas, σελ. 98.

Ἄλλὰ πλήν τῶν λογικῶν τούτων ἀποδείξεων, πολλὰ τεκμήρια ὑπάρχουσι, τὰ πείθοντα ἡμᾶς νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸ λίκνον τοῦ Βλαχισμοῦ καὶ μεσημβρινώτερον, μέχρις αὐτῶν τῶν ὄρεων τῆς Νοτίου Μακεδονίας καὶ αὐτῆς τῆς Θεσσαλίας. Ὅπως οἱ Βάσκοι προστατευθέντες ὑπὸ τῶν δυσβάτων Πυρηναίων ὄρεων σώζονται θαυμαστά μαρτύρια ἀρχαιοτάτου παρελθόντος, καὶ ὅπως οἱ Ραιτορρωμαῖοι, καίπερ ἀσήμαντοι τὸν ἀριθμὸν, διασώζουσιν ἀνὰ τὸ Τυρόλον ἰδίαν μορφήν νεολατινικῆς γλώσσης, πρὸς τὴν ὁποίαν μεγάλην ὁμοιότητα εἶχεν ἡ βλαχικὴ πρὸ τῆς σλαβικῆς ἐπιδράσεως, οὕτω καὶ οἱ Βλάχοι ἐπὶ τῶν ὄρεων τῆς Πίνδου διετήρησαν τὴν γλωσσάν των, τοῦλάχιστον κατὰ τὴν βάσιν τὴν νεολατινικήν, ἀλώθητον.

Εἶνε γνωστὸν ἐκ τῆς ἱστορίας, ὅτι πολὺ πρὸ τῆς ὑποταγῆς τῆς Θράκης ἢ Μακεδονία ἦτο ρωμαϊκὴ ἐπαρχία, κατὰ συνέπειαν ἐνταῦθα ἤρξατο ἡ διάδοσις τῆς λατινικῆς γλώσσης ἐνωρίτερον, ἢ ἐν τῇ βορειοτάτῃ ἐπαρχίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου. Ἡ μὲν Ἰλλυρία εἶχεν ἀλωθεῖ τὸν δεῦτερον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ. Μετὰ τὸ πρῶτον τοῦτο βῆμα πρὸς τὸν ἐκρωμαϊσμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου οἱ Ρωμαῖοι προέβησαν περαιτέρω εἰς κατάκτησιν καὶ ὑποταγὴν τῶν λοιπῶν ἐπαρχιῶν τῆς αὐτῆς Χερσονήσου, πρὶν διευθυνθῶσι πρὸς βορρᾶν. Τῷ 146 π. Χ. ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Μακεδονία ὑπέστησαν τὴν τύχην τῆς Ἰλλυρίας, τῷ 29 π. Χ. ὑπετάγη ἡ Μοισία, τῷ 9 μ. Χ. ἡ Πανωνία, καὶ τῷ 46 μ. Χ. ἡ

Θράκη ἐγένοντο ἐπαρχίαι ρωμαϊκαί. Ὅτε λοιπὸν προσετέθη τῷ 107 ἡ κατακτήσις τῆς Δακίας, ἵνα ἐπιστέψη τὸ ἔργον τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Δουναβέως πρὸς νότον καὶ πρὸς βορρᾶν, καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὸ στοιχεῖον, ἐκ τοῦ ὁποίου βραδύτερον ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ βλαχισμός, ἡ λατινικὴ γλῶσσα ἐλαλεῖτο ἀπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους μέχρι τῆς Θράκης καὶ ἀπὸ τῶν Καρπαθίων ὄρεων μέχρι τῆς Πίνδου. Μόνον ἐν Ἑλλάδι διὰ τὴν ὑπερτέραν θέσιν τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ ἢ διάδοσις τῆς λατινικῆς γλώσσης ὑπῆρξεν ἀτελής καὶ ἐφήμερος. Πάντες ἀνομολογοῦσιν, ὅτι μόνον ἐν μικρῷ τμήματι τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Μοισίας, πρὸ πάντων δ' ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν, ἔνθα χάριν τοῦ ἐμπορίου εἶχον ἐγκατασταθεῖ ἱκαναὶ ἀποικίαι ἐλληνικαί, οἱ Ρωμαῖοι ἀπήντησαν ἀντίδρασιν εἰς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ κυρίου αὐτῶν σκοποῦ τῶν κατακτήσεων, τὴν διάδοσιν ρωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ὡς λοιπὸν ὁ ρωμαϊκὸς πολιτισμὸς διεδόθη εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, καὶ ὡς ἐνταῦθα φυλαί τινες ἀποσυρθεῖσαι εἰς τὰ ὄρη, καίπερ προσβληθεῖσαι ὑπὸ τῆς ρωμαϊκῆς ἐπιδράσεως, κατώρθωσαν νὰ διασωσῶσι τὴν πάτριον αὐτῶν παρακαταθήκην, ὡς οἱ Ἀλβανοί, οὕτω καὶ ἐν Μακεδονίᾳ, ἀλλαγῶ μὲν οἱ αὐτόχθονες ἀφωμοιώθησαν πρὸς τὸν ρωμαϊκὸν πολιτισμὸν, ἀλλαγῶ δὲ ἀντιστάντες διεσώθησαν ἀλώβητοι καὶ ἀνεπηρέαστοι. Δὲν ἔχομεν ὁμοία φαινόμενα ἐν Ἀσίᾳ καὶ Παλαιστίνῃ καὶ ἀλλαγῶ; Εἰς ἐπίρρωσιν τῆς γνώμης ταύτης, ὅτι πρέπει νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸ λίκνον τοῦ Βλαχισμοῦ μέχρι τῆς Πίνδου, προσφέρεται ἡ γνωστὴ V Μακεδονικὴ λεγεών, ἡ ἐκ Μακεδόνων συγχροτουμένη καὶ κατὰ καιροῦς, μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν, ἀνανεουμένη. Εἶνε δὲ γνωστόν, ὅτι οἱ Ρωμαῖοι, εἰς πραγμάτωσιν τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ αὐτῶν σκοποῦ ἀποβλέποντες, οὐ μόνον τὴν λατινικὴν γλῶσσαν ὑποχρεωτικὴν ἐπέβαλλον τῷ στρατιώτῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς ξένας ἐπαρχίας, μέχρι τῆς Βρεττανίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς αὐτὸν ἐξέπεμπον. Ἐπανερχόμενος δὲ οὗτος μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν (οἱ *veterani*) εἰς τὴν πατρίδα, ἀποκαθίστατο ἐκεῖ καὶ διέδιδε τοῖς περὶ αὐτὸν τὴν ὁμιώδη λατινικὴν γλῶσ-

σαν. Πολλοί σώζονται πίνακες ἐντίμου ἀποστρατείας καὶ πλεῖστοι ἐπιγραφαὶ ἀνεκαλύφθησαν ἐν τῇ Ρουμουνικῇ γῶρᾳ καὶ ἀλλαγῶ, ἐν αἷς μνημονεύονται ὀνόματα ἑλληνικά, Ἰλλυρικά καὶ Μακεδονικά, ὡς ἐν τῇ III τοῦ Corp. inser. latin. ἀναγράφεται «Artenidorus domo Macedonia». Παραλείπων τὰς λοιπὰς μεταγράφων ἐνταῦθα τὴν ἐν ἔτει 1838 ἀνακαλυφθεῖσαν ὀρειχαλκίνην πλάκα, τηρουμένην ἐν τῷ Γκικαίῳ Μουσείῳ τοῦ Βουκουρεστίου, ἐφ' ἧς ἀναγινώσκειται ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή κατὰ μετάφρασιν, ἐκ τοῦ λατινικοῦ γενομένην ὑπὸ τοῦ ἀσιδίου Γρηγ. Παπαδοπούλου, δημοσιευθεῖσαν δὲ ἐν φυλλαδίῳ, περὶ τοῦ ἐν Βλάχοις ἑλληνισμοῦ τῷ 1859.

«Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, Θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱός, Θεοῦ Νερούα υἱωνός, Τραϊανός Ἀδριανός Αὐγούστος, τοῖς ἰππεῦσι καὶ τοῖς πεζοῖς τοῖς ἀγωνισαμένοις ἐν τῇ Ἰλῆ καὶ τῷ ἀγῆματι τῶν Ἰλλυριῶν ἰππέων καὶ τέσσαρσι σπεύραις, πολλοῖς ἀποστράτοις καλῶς διαστρατευσάμενοις, ὧν ὑπογέγραπται τὰ ὀνόματα, τοῖς τέκνοις αὐτῶν καὶ τοῖς ἀπογόνοις (ὁ αὐτοκράτωρ) διέδωκε τὴν πολιτείαν καὶ τὸ τῆς συζυγίας δίκαιον μετὰ τῶν γυναικῶν, ἅς (κατὰ νόμον) ἠγμένοι ἦσαν· τῆς δὲ πολιτείας δεδομένοις αὐτοῖς. οἵτινες ἄγαμοι εἶεν, καὶ μετ' ἐκείνων, ἅς ἂν (κατὰ νόμον) ἐφεξῆς ἀγάγωνται, ἀλλὰ τούτοις μόνοις μετὰ τούτων μόνων. — Ἀγῆμα Ἰλλυριῶν ἰππέων ἐξ Ἑλλάδος. — Εὐπατόρι Εὐμένους τῷ ἐκ Σεβαστουπόλεως καὶ Εὐπάτορι τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶ Εὐπατορίᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ καὶ Εὐμένει τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶ Θράσωνι τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶ Φιλοπάτρᾳ θυγατρὶ αὐτοῦ». — Ὁ ἐκδούς τὴν ἐπιγραφὴν γράφει, ἐν σελ. 13, ὅτι εἶνε ἐκ τῶν οὐχὶ λίαν σπανίων πινάκων ἐντίμου ἀποστρατείας (tabulae honestae missionis) καὶ ὅτι ἐξάγεται ἐκ ταύτης, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀδριανός 22 Ἀπριλίου 129 μ. Χ. παρέσχεν εἰς πολλοὺς ἀποστράτους ἀξιωματικούς τοῦ ἰππικοῦ καὶ πεζικοῦ τὴν ρωμαϊκὴν πολιτείαν καὶ τὸ τῆς συζυγίας δικαίωμα μετὰ τῶν νομίμων γυναικῶν. Τὰ ἀναφερόμενα ἐνταῦθα ὀνόματα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἰλλυρικοῦ ἰππικοῦ, οἵτινες καλῶς ἀγωνισάμενοι ἔμελλον νὰ ἐγκαταστῶσιν ἐν

Βλαχία, εἶνε ὅλα Ἑλλήνων ὀνόματα τοῦ αὐτοῦ γένους. Οἱ ἀρχηγοὶ οὗτοι ἀποίκων ἐν Δακία κατὰ τὴν ἐπισημοτάτην ταύτην μαρτυρίαν οὐ μόνον εἶνε Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ ἐπιγράφεται ὁ κατὰ-λογος τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐξ Ἑλλάδος.

Τοῦ Γκιχαίου Μουσείου μεταξὺ δύο μόνων στηλῶν λιθίνων ἐν αὐτῷ σωζομένων, ἡ μὲν βωμοειδῆς παριστᾷ ἀνάθημα τῷ Θεῷ Ἡλίῳ, ἡ δὲ ἐπιτύμβιος ἀνδρὸς ἀπομάχου τῆς Ε' Μακεδονικῆς Λεγεῶνος περιέχει τὸ ὄνομα Καλλιρρόη. Καὶ ἐπιγραφή τοῦ Γ' μ. Χρ. αἰῶνος περιέχει λατινικοῖς γράμμασι τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα Νικάνωρ, ὅπερ συνεμφαίνει τὴν διὰ τῆς πάλαι Μακεδονικῆς ἐπικρατήσεως ἔκτασιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὁ Densusianu ἀναγράφει μέγαν ἀριθμὸν ἐπιγραφῶν ἐκ τῆς Μοισίας καὶ αὐτῆς τῆς Δακίας, ἐξ οὗ ἐμφαίνεται, ὅτι πλεῖστοι ἀποικίαι ἑλληνικαὶ ὑπῆρχον ἐν ταῖς χώραις ταύταις «plusieurs colonies...» καὶ «l'élément grec semble avoir été assez nombreux». Τοῦτο δ' ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς μεγάλῃς ἐπιδράσεως τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐπὶ τῆς βλαχικῆς, ὅπερ δύναται νὰ ἴδῃ ὁ βουλόμενος ἐν τῷ ἀνωτέρῳ προχείρῳ πνευματικῷ καθρέπτῃ, τῷ πίνακι ἀπὸ σελ. ι' μέχρι ιη'. Ὁ Rösler στηριχθεὶς, πρὸς τοῖς λοιποῖς, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιδράσεως ταύτης καὶ ἐπὶ τῆς ἀφθονίας ἑλληνικῶν λέξεων ἐν τῇ βλαχικῇ, ἐξήνεγκε τὴν ἀνωτέρω ἀσάλευτον αὐτοῦ δοξασίαν περὶ γενέσεως τοῦ βλαχισμοῦ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χερσονήσῳ. Ἄλλ' ὁ Densusianu, ἐνῶ συνετάχθη μετὰ τοῦ Rösler, ἀνομολογεῖ μὲν τὴν ὑπάρχουσαν μείζονα ἀφθονίαν ἑλληνικῶν στοιχείων ἐν τῇ λατινικῇ τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου, ἢ ἐν ταῖς λοιπαῖς ὀυτικαῖς νεολατινικαῖς γλώσσαις, «les éléments Grecs étaient sans doute plus nombreux dans le latin de la peninsule balcanique, que dans celui des autres pays romans (τῶν οὐτ. νεολατινικῶν χωρῶν), προκειμένου ὅμως περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπιδράσεως, ἀγωνίζεται νὰ διαφωνήσῃ πρὸς τὸν Rösler. Ὁ ρουμοῦνος συγγραφεὺς διακρίνει τρεῖς κατηγορίας δανεισμάτων ἐκ τῆς ἑλληνικῆς, τὴν ἀρχαιοτάτην, τὴν βυζαντιακὴν

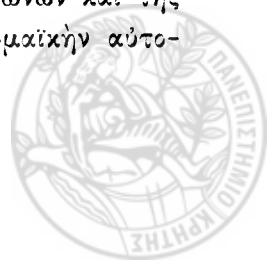

καὶ τὴν νεωτάτην, τὴν περιέχουσαν τοὺς νεολογισμούς, ἤτοι τὰς ἐσχάτως εἰσαχθείσας ἑλληνικὰς λέξεις εἰς τὴν βλαχικὴν, αἵτινες βεβαίως οὐδεμίαν ἀξίαν ἐν τῷ ζητήματι τῆς καταγωγῆς τῆς γλώσσης ἔχουσι. Τὴν πρώτην ὅμως καὶ σπουδαιοτάτην κατηγορίαν, τὴν περιέχουσαν λέξεις ἑλληνικὰς ἀρχαίας καὶ ἀρχαιοτάτα ἐν αὐτῇ τῇ γενέσει εἰσαχθείσας εἰς τὴν βλαχικὴν, αἵτινες τρανότατα ἀποδεικνύουσι τὴν ἑλληνικὴν ἐπίδρασιν καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἀφομοίωσιν καὶ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἑλληνικῆς χειρσονήσου, ἤτοι τὸν ἐκλατινισμὸν αὐτοῦ, ἀποπειρᾶται καὶ ἀγωνίζεται ν' ἀκυρώσῃ ἀποδεικνύων ὡς αὐτὸς οἶεται, ὡς δι' ἄλλης ὁδοῦ γενομένην τὴν εἰσαγωγὴν τῶν λέξεων τούτων εἰς τὴν βλαχικὴν, διὰ τῆς δημώδους λατινικῆς, ἥτις παραλαβοῦσα πρῶτον αὐτὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς, παρέδωκεν εἰς τὴν ἐκ τῆς δημώδους λατινικῆς γεννηθεῖσαν βλαχικὴν. Τὰς λατινικὰς λέξεις *angelus*, *baptizare*, *blasphemare pascha* (ἄγγελος, βαπτίζω, βλασφημῶ, πάσχα, (λέξιν ἑβραϊκῆς καταγωγῆς) θεωρεῖ εἰσηγμέναι εἰς τὴν δημώδη λατινικὴν διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ (*par l'intermédiaire du christianisme*) καὶ παραθέτει τὰς γλώσσας, εἰς τὰς ὁποίας αὐταὶ εἰσήχθησαν· Δακκορ *inger*, οἱ δὲ *K/βλαχοὶ* λέγουσιν *ängel^u*, (ἰταλ. *angelo*, γαλ. *ange*, καταλ. ἰσπ. *angel*), δὲν ὀρίζει ὅμως τὸν χρόνον τῆς εἰσαγωγῆς, διότι δὲν τῷ συμφέρει· ἐπίσης Δακκορ. *botezare*, *K/βλαχ. bǎ* καὶ *patédz^u*· ἐπίσης Δακκορ. *blestemare*, *K/βλαχ. blástem^u* (ἰταλ. *blasphémare*, γαλ. *blâmer*, ἰσπ. πορτ. *bastimar*) ἐπίσης Δακκορ. *pasti K/βλαχ. pasti*, (ἰταλ. *pásqua*, γαλ. *pâque*). Ἄλλ' ἐκ τῆς παρουσίας τῶν λέξεων τούτων ἐν ταῖς γλώσσαις δὲν ἐξάγεται, ὅτι ἐδανείσθησαν αὐτὰς οἱ αὐτόχθονες τῆς ἑλληνικῆς Χερσονήσου ἔξωθεν, ἀλλ' αὐτοὶ ἀποδεξάμενοι τὸν χριστιανισμὸν καθ' ὃν χρόνον ἐμορφοῦτο ἡ βλαχικὴ γλώσσα, ὅτε αἱ ἄλλαι γῶραι κατεδίωκον αὐτόν, παρέλαβον καὶ τὰς ἑλληνικὰς λέξεις, δι' ὧν διεδόθη αὐτοῖς ὁ χριστιανισμός, ἢ ἀκριβέστερον, Ἕλληνας ὄντες διέπλασαν αὐτὰς συμφώνως πρὸς τὴν φωνητικὴν τῆς βλαχικῆς

λη'

γλώσσης, εἶτα δὲ διὰ τῶν ἀπανταχόσε ἐκπεπομένων λεγεῶνων διέδωκαν αὐτάς καὶ εἰς τὰς βραδύτερον ἐχριστιανισθείσας δυτικὰς ρωμαϊκὰς ἐπαρχίας. Τὴν λέξιν **drum** Δακωρ. καὶ **K/βλαχ.** (ἴδε σελ. 383) ἐκ τοῦ ἑλλην. ὁρόμος θεωρεῖ δάνειον ἑλληνικὸν διὰ τῆς λατινικῆς, διότι ἀπαντᾷ ἅπαξ ἐν μεταγενεστέρῃ ἐπιγραφῇ καὶ ἐν Σικελίᾳ **dromu**. Τὴν δὲ λατινικὴν λέξιν **cas-care** (ἐκ τοῦ ἑλλην. χάσκω) στιγματίζων δι' ἀστερίσκου πρὸς δῆλωσιν ὑποτιθεμένης ὑπάρξεως ἐπάγεται «**doit être mis a la base du dr cascade, K/βλαχ. kásku** καὶ χάσκου (**hásku**). Ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι πρῶτος ὁ Βλάχος παραλαβὼν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἐξαπέστειλεν αὐτὴν διὰ τῶν λεγεῶνων καὶ εἰς τὴν Σαρδηνίαν, ἔνθα μόνον ἀπαντᾷ; Τὸ αὐτὸ λεκτέον περὶ τοῦ **dr** καὶ **K/βλαχ. bute**=μέγα ξύλινον οἴνου (βαγένι) ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. βοῦττις κτλ. (ἴδε τὴν λέξιν ἐν τῷ ἀνά χειρας λεξικῷ). Τὸ αὐτὸ περὶ **dr doaga K/βλαχ. δράγα**, τὸ αὐτὸ περὶ τοῦ **dr** καὶ **martyr** καὶ περὶ τοῦ **mats**=ἔντερον ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. ματτύα, τὸ αὐτὸ περὶ τοῦ **dr urghie K/βλαχ. ourgie** (ἐκ τοῦ ὀργή), τὸ αὐτὸ περὶ τοῦ **dr mic** καὶ **K/βλαχ. nik**, ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ μικρός, ὅπερ καὶ μικρός· πρβ. ζωδιακόν, μικρόν, τὸ αὐτὸ λεκτέον περὶ τοῦ ρουμ. **sămar** καὶ **K/βλ. sāmár^u** ἐκ τοῦ ἑλλην. σάγμα-σαγμαρίον καὶ νεολλην. σαμάρι· τὸ αὐτὸ περὶ τοῦ ρουμ. καὶ **K/βλαχ. dzámă**=ζωμός (ἐκ τοῦ ζέμα). Διότι καὶ λέξεις αὗται ἀναγράφονται ἐν τινι μεταγενεστέρῃ ἐπιγραφῇ, ἐπιτρέπεται νὰ δοξάζωμεν, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ **Densusianu**, ὅτι εὐχρηστοὶ δῆθεν ἐν τῇ δημῳδῇ λατινικῇ οὔσαι, προσελήφθησαν παρὰ τῶν αὐτοχθόνων λαῶν τῆς ἑλληνικῆς χερσονήσου, παρὰ Ἰλλυριῶν καὶ Ἑλλήνων, πρὸς μόρφωσιν ἰδίας αὐτῶν, γλώσσης; Δὲν εἶνε πολὺ ὀρθότερον καὶ φυσικώτερον νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι εἰσαχθεῖσαι αὗται εἰς τὴν βλαχικὴν, ἢ εἰς τὴν δημῳδὴν λατινικὴν τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου, διεδόθησαν διὰ τῶν λεγεῶνων καὶ τῆς λοιπῆς ἐπικοινωνίας ἀλλαγῶσε, εἰς τὴν δυτικὴν ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν;

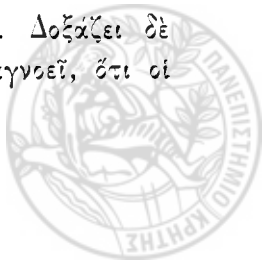

Ὁ Ρουμοῦνος οὗτος συγγραφεύς, δυσμενῶς πρὸς τὸν ἑλληνισμὸν διακειμένος, ἐνῶ ἀνομολογεῖ, ὅτι «οἱ Βλάχοι πρὶν ἔλθωσιν εἰς συνάφειαν πρὸς τοὺς Σλάβους εἶχον γνωρίσει τὸν χριστιανισμὸν ὑπὸ μορφήν λατινικὴν (δηλ. ἐγένοντο χριστιανοὶ ἐν τῇ λατινικῇ γλώσσῃ)» περὶ δὲ τῶν Σλάβων λέγει, ὅτι τὸν ἕνατον αἰῶνα ἐδέχθησαν τὸν χριστιανισμὸν, ἀνάγει ὁμοῦς εἰς τὴν Σλαβικὴν ἐπίδρασιν (ἀρχαίαν βουλγαρικὴν) ὅρους ἐκκλησιαστικούς ἑλληνικούς ἐπάγων κατὰ λέξιν τάδε «C' est à cette époque que doivent remonter les termes religieux suivans : ρουμ. Hristos καὶ K/βλαχ. Χριστός, iad μόνον ἐν τῇ ρουμουνικῇ ρουμ. icqānā = εἰκὼν καὶ K/βλαχ. ikqānā, ρουμ. idol = εἰδῶλον ρουμ. καὶ Isus = Ἰησοῦς ρουμ. καὶ K/βλαχ. liturgie, ἅπαντα κατὰ Densusianu ἐκ τοῦ ἀρχαίου βουλγαρικοῦ Christosu, adu, icona, idolu, Isusu, liturgija. Ἄναγνωρίζει μὲν, ὅτι αἱ λέξεις αὗται εἶνε αἱ ἑλληνικαὶ Χριστός, Ἄδης (Ἄιδης) εἰκὼν, αἰτ εἰκόνα καὶ νεοελλην. εἰκόνα, εἰδῶλον, Ἰησοῦς, λειτουργία, ἀλλ' ἀρνεῖται νὰ παραδεχθῇ αὐτάς κατ' εὐθεΐαν ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ δανεισθείσας, διότι ἐκ τῆς ὁμολογίας ἐξάγεται συμπέρασμα ἀντικείμενον εἰς τὰ ἔθνικα αὐτῶν συμφέροντα. Κατὰ τὸν συγγραφέα τοῦτον, οἱ Βλάχοι, ἀφοῦ ἀπηύδησαν δημιουργοῦντες ὅρους ἐκκλησιαστικούς, τοὺς μὲν ἐκ τοῦ λατινικοῦ : οἷον dumnică, dumnidză^u, pângăn^u, pârășine, siptāmānă, sântu, critsium τὰς δὲ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ : ὡς āngel^u, bātedzare κτλ. ἀνέμενον ὡς δεῦτερον Μεσσιάν τοὺς Βουλγάρους, φυλὴν τουρκικὴν, οἵτινες ἐλθόντες καὶ βαπτισθέντες τὸν ἕνατον αἰῶνα, ἔμελλον νὰ δανείσωσιν εἰς τοὺς βλαχοφώνους Ἕλληνας τῆς ἑλληνικῆς χερσονήσου ὀνόματα βουλγαρικά (ἐκ τῆς ἑλληνικῆς δανεισμένα), ἵνα ὀνομάζωσι τὸν Χριστὸν καὶ τὸν Ἰησοῦν, οὗς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχον περιφρονήσει οἱ Βλάχοι ἀμνημονεύτους δι' ἔλλειψιν ὀνομάτων. Ἐπίσης ἐκ τῆς λέξεως icqānā, τῆς κατὰ Dens. σλαβικῆς, ἐξάγεται, ὅτι οἱ Βλάχοι ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ χριστιανισμοῦ μέχρι τῆς προσελεύσεως

μ'

τῶν Βουλγάρων εἰς τὸ νέον τοῦτο θρήσκευμα, ἦσαν εἰκονοκλάσται καὶ ὅτι παραλαβόντες παρὰ τούτων τὴν λέξιν *icqānā*, ἐδιδάχθησαν νὰ ὀνομάζωσι καὶ ν' ἀσπάζονται τὰ σύμβολα ταῦτα. Ἐπίσης ἐκ τῆς δοξασίας τοῦ *Densusianu* οἱ πρότερον ἀλειτούργητοι βλάχοι δὲν ἐγίνωσκον λειτουργίαν ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, ἐλθόντες ὅμως οἱ Βούλγαροι ἐδίδαξαν αὐτοὺς νὰ λειτουργῶνται καὶ διὰ τίνος λέξεως νὰ ἐκφράζωσι τὴν θρησκευτικὴν ταύτην πράξιν. Ἡ λέξις ρουμ. *kālugar*, *K/βλαχ. kālúgur^u* = καλόγηρος εἰσήχθη κατὰ *Dens.* εἰς τὴν βλαχικὴν μετὰξὺ πολλῶν ἄλλων διὰ τῆς σλαβικῆς ἐν τῷ χρόνῳ μετὰξὺ *XI* καὶ *XV* αἰῶνος, ὡς καὶ αἱ λέξεις *smynā* καὶ ἡ *katapeteasma*, *mānāstire*, *K/βλαχ. mānāstír^u*, *patrahir*, *schit* (σκήτη), *psaltire*, *psalm*, διότι καὶ οἱ Βούλγαροι λέγουσι: *kalugeru*, *katapetazma*, *monastiri*, *petrahilu*, *skitu*, *zmyruna*, *psaltire*, *psalm*. Ὡστε κατὰ τὴν πρωτοφανῆ ταύτην δοξασίαν τοῦ *Densusianu* καὶ τῶν ὁμοδοξούντων αὐτῷ καὶ διὰ τὰς ἑλληνικὰς ταύτας λέξεις οἱ ἐξ Ἑλλήνων, Ἰλλυριῶν, Μακεδόνων καὶ λοιπῶν καταχόμενοι Βλάχοι τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου ἀνέμενον ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος τοὺς Τούρκους Βουλγάρους νὰ ἔλθωσι καὶ βαπτισθέντες τὸν ἕνατον αἰῶνα, νὰ δανείσωσιν εἰς αὐτοὺς τὰς ἑλληνικὰς ταύτας λέξεις τῆς ἐκκλησίας. Δὲν μᾶς λέγει ὅμως καὶ πῶς ἐξέφραζον τὰς ἀνωτέρω ἐννοίας οἱ Βλάχοι ἐπὶ ἑπτὰ αἰῶνας. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ ρουμουνοσ συγγραφεὺς λόγον ποιούμενος περὶ τῆς ρουμ. λέξεως *caługar* καὶ *K/βλ. kālúgur^u* ἀναγνωρίζει τὴν ἑλληνικὴν καταγωγὴν, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν λέξεων γράφων: «ἡ λέξις αὕτη εἶνε κυρίως, ὡς πολλὰ ἄλλα, ἑλληνικῆς καταγωγῆς, ἀλλ' εἰσεχώρησεν εἰς τὴν βλαχικὴν διὰ τῆς σλαβικῆς». Τὴν δὲ ἀρχαιότητα τῆς λατ. λέξεως *dr. Rusalii*, *K/βλαχ. Russáli* = πεντηκοστή, ἀπορρίπτει, διότι δὲν ἐξηρέθη τὸ *l* (*autrement on aurait dû avoir Russaii* = ἄλλως, θὰ εἶχομεν *Rusaii*). Δοξάζει δὲ ταῦτα καὶ τολμαῶς νὰ διακηρύττῃ αὐτὰ, ἐνῶ δὲν ἀγνοεῖ, ὅτι οἱ

διασώζοντες τὴν λέξιν ταύτην Βλάχοι τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου οὐ μόνον ἐν τῇ λέξει ταύτῃ, ἀλλὰ κατὰ γενικὸν κανόνα διατηροῦσι τὸ I ἀπανταχοῦ· οἶον: **káli** = ἵπποι (caballi), ἐνῶ οἱ Ρουμ. λέγουσι **cai. táli^u** = κόπτω, ἐνῶ οἱ Ρουμ. **taiu** κτλ. Ἀποκρούει τὴν ἀρχαιότητα τῆς ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου χρονολογουμένης λέξεως **tálar^u** = κάδος (τάλαρος) διότι τὸ I λ ἔμεινεν ἄτρεπτον· (il devrait présenter les alterations phonétiques) εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι τὸ I, λ μεταξὺ δύο φωνηέντων τρέπεται εἰς ρ, ὡς **dor^u**, λατιν. **dolor**, **γίρ^u** = νῆμα, κλωστή, λατ. **filum**, **γίλι^u** = υἱός, λατ. **filius**: ἀλλ' εἶνε καὶ γνωστόν, ὅτι οἱ Βλάχοι τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου τόσῳ δυσκόλως προσφέρουσι τὸ ρ ρ, ὥστε πρὸ τοῦ ἀρχαικοῦ ρ (ρ) λέξεως προτάσσουσι προθεματικὸν α, οἶον **arã^u** = ποταμὸς (rivus)· **armã^u** = ρωμηὸς (romanus) **arâkie** = τὸ ρακί (οἰνόπνευμα)· **arâkésku** = ἀρπάζω (**rappio**) κτλ., ἐνῶ οἱ Ρουμοῦνοι ἀγνοοῦσι τὸ πρόθεμα α. Γνωρίζει ἐπίσης, ὅτι παρὰ τισι φυλαῖς K/βλαχικαῖς ὑπάρχει καὶ ἰδιαιτέρον ρ (ρ), τραχύτερον, μεταξὺ ρ καὶ γ. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐν (ρ) δυσκόλως προσφέρουσιν οἱ Βλάχοι, περιέμενεν ὁ Densusianu νὰ τρέψωσιν οὗτοι τὸ λ εἰς ρ, καὶ ὅταν ἐν τῇ ἐπομένῃ συλλαβῇ ἔπηται ἕτερον ρ (ρ); πρβ. **πάλικάρου**, **πάλούκου**, **πάλαμιδά**, **πάλέσκου**, καὶ **πάλακάριε**, ἅπερ ἴδει· ἐν δὲ τῇ λέξει: **stür^u** ρουμ. καὶ K/βλαχ. φωρᾶται ἀσυνεπῆς πρὸς ἑαυτὸν γράφων τὰ ἐξῆς: «de la même maniere doit être envisagé aussi sturu, qu' on a voulu expliquer par le grec στύλος (on aurait voy l voy = r) tantis qu' il doit être plutôt l' alban. stüle. Διότι ἐνταῦθα κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ἐτράπη τὸ λ εἰς ρ (ρ) ἅτε εὐρισκόμενον μεταξὺ δύο φωνηέντων ἀπορρίπτει ὁ Dens. τὴν ἄμεσον καταγωγὴν τῆς λέξεως ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς· οὕτω γὰρ βούλεται, καὶ προτείνει νέαν ὁδὸν εἰσαγωγῆς τῆς λέξεως ταύτης εἰς τὴν βλαχικὴν, τὴν Ἀλβανικὴν γλῶσσαν, ἐν ᾗ ὑποστᾶσα ὤηθεν μεταμόρφωσιν σινα, ἀντὶ ὁγλ. στύλος ἔγεινε stüle εἰσηλθὲν εἰς τὴν βλαχικὴν.

Ἀφοῦ ἤδη κοινῶς ὁμολογεῖται παρ' ἀπάντων τῶν ἄμερο-

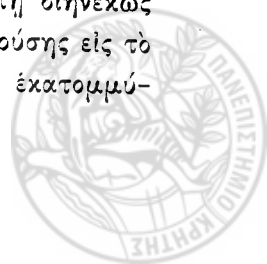
μβ'

λήπτων ἐπιστημόνων, μηδὲ τῶν Ρουμούνων ἐξαιρουμένων, οἳ οὐ
ὁ Densusianu, N. Jorgas καὶ λοιποὶ, ὅτι πατὴρ τῆς Βλα-
χικῆς γλώσσης καὶ τοῦ Βλαχικοῦ λαοῦ εἶνε ἡ Ἑλληνικὴ Χερ-
σόνησος, ἐξ ἧς καὶ πρότερον μὲν κατὰ διαφόρους χρόνους, ἰδίως
δὲ κατὰ τὸν 13^{ον} αἰῶνα μέγας κλάδος ἀποσπασθεὶς μετενάστευσε
πέραν τοῦ Δουνάβητος εἰς τὴν Δακίαν, ὑπολείπεται ἀμφιβολία,
ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χερσονήσῳ Βλάχοι, οἱ σήμερον
κοινῶς Κουτσόβλαχοι λεγόμενοι, ἀποτελοῦσι τὴν Μητρόπολιν,
οἱ δὲ πέραν τοῦ Δουνάβητος ἐν Δακίᾳ οἰκοῦντες εἶνε ἐν μέρει
ἄποικοι τούτων, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ μὲν Βλαχικὴ γλῶσσα,
ἡ Κουτσοβλαχικὴ εἶνε γέννημα καὶ θρέμμα αὐτῆς τῆς Ἑλ-
ληνικῆς Χερσονήσου, ἡ δὲ Ρουμουνικὴ εἶνε ἐν μέρει διάλεκτος
ταύτης οὐσιωδῶς ἀλλοιωθεῖσα διὰ τῆς προσλήψεως ἀπείρων
στοιχείων Σλαβικῶν καὶ Μαγυαρικῶν; Ὅπως δὲ διὰ τὴν γλωσ-
σικὴν ὁμοιότητα δὲν ἐγείρουσιν ἀξιώσεις οἱ Ἴταλοὶ ἐπὶ τῶν λοι-
πῶν λαῶν τῶν λαλούντων τὰς συγγενεῖς δυτικὰς γλώσσας, οὔτε
οὔτοι πρὸς ἀλλήλους, οὔτω καὶ οἱ Ρουμοῦνοι οὐδόλως δικαιούν-
ται νὰ ἐγείρωσι τοιαύτας παραλόγους ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν Κουτσο-
βλάχων διὰ τὴν ἐλαχίστην ὑπολειφθεῖσαν ἐκ τῆς κοινῆς λατινι-
κῆς βάσεως λεξιλογικὴν συγγένειαν.

Ἐκ τίνος λοιπὸν λόγου ὁρμῶνται οἱ Ρουμοῦνοι εἰς τὴν γνω-
στὴν παράλογον πολιτείαν πρὸς τοὺς Κουτσοβλάχους καὶ τὴν
Ἑλλάδα, καὶ τί ζητοῦσι;

Ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀπαντήσεως μεταφέρω τὴν σχετικὴν
περικοπὴν ἐκ τῶν ἐξόχων «Μακεδονικῶν κρίσεων» τοῦ Γνασίου
Μακεδonoῦ (κ. Στεφάνου Δραγούμη, βουλευτοῦ καὶ πρώην Ἰπουρ-
γοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν) τοῦ ἔτους 1903-1904, σ. 82.

«Οὐδὲν νέον θέλομεν εἶπει, ἂν εἰς ἐξήγησιν τῆς τοιαύτης
πολιτείας τῆς Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως μνημονεύσωμεν τὸ πολι-
τικὸν συμφέρον, ὅπερ αὕτη σήμερον ἔχει νὰ ἀποτρέπη διηνεχῶς
τὴν προσοχὴν τοῦ ρουμανικοῦ λαοῦ ἀπὸ τῆς γειτνιαζούσης εἰς τὸ
ρουμανικὸν ἔδαφος Τρανσυλβανίας, ἐν ᾗ σχεδὸν τρία ἑκατομμύ-

ρια ὁμογενῶν Ρουμάνων διάγουσιν ἀλύτρωτα ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν παιδευτικὴν μάστιγα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Οὐγγρικοῦ Βασιλείου· ἂν εἰς ταῦτα προσθέσωμεν, ὅτι καὶ εἰς τὴν Ρωσικὴν Αὐτοκρατορίαν, τὴν διὰ τῆς Βερολινείου Συνθήκης ἀνακτήσασαν τὴν Βεσσαραβίαν, εὐαρεστεῖ τοιαύτη πρὸς τὰ κάτω καὶ μακρὰν περίσπασις τῆς προσοχῆς τοῦ Ρουμανικοῦ λαοῦ, φροντίζει δὲ διὰ τοῦτο ἡ ρουμανικὴ πολιτικὴ, ἀφ' ἧς ἰδίως ἐποχῆς ἐχαλαρώθη ἡ τραχύτης τῶν μετὰ τῆς Ρωσσίας σχέσεων, νὰ μὴ παρέχη αὐτῇ ἐνοχλήσεις, μηδὲ νὰ γεννᾷ ὑποψίας ἐν Βεσσαραβίᾳ».

Πλὴν δὲ τῆς τοιαύτης πολιτικῆς ἀνάγκης, ἥτις ἄλλως τε θὰ ἦτο ἀνεπαρκὴς πρὸς παραγωγὴν τοσαύτης λύσεως, μεθ' ἧς ὑπονομεύεται καὶ πολεμεῖται πᾶν ὅ,τι Ἑλληνικὸν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἡπειρῷ, πρωτεύει ἡ γνωστὴ ἤδη μελετωμένη συνεννόησις πρὸς τὴν Βουλγαρίαν περὶ ἀνταλλαγῆς τοῦ βορειοανατολικοῦ τμήματος ταύτης ἀντὶ τῶν διεσπαρμένων ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χερσονήσῳ Κουτσοβλάχων

Συμειώσεις α'. Περὶ τῆς προσωνομίας Βλάχος, πολλοὶ καὶ ποικίλοι ἐγένοντο ἐτυμολογίαι. Ὁ μὲν ἐτυμολογεῖ τὴν λέξιν «Βλάχια» ἐκ τῆς βάλια, σημαίνουσης Σλαβωνιστὶ μέρος κατοφερὲς καὶ τῆς λατινικῆς λέξεως aqua σημ. ὕδωρ, ἐξ οὗ Βαλάκουα καὶ κατὰ παραφθορὰν Βαλάγια, Βλαχία. Διονύσιος Φωτεινὸς «Ἱστορία τῆς Πάλαι Δακίας» (Τόμος Γ'. σελ. 2). Ἄλλὰ τότε διὰ τί ἐκ τοῦ Σλαβωνικοῦ βάλια καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ λατινικοῦ val-lis = κοιλάς; ὁ δὲ Π. Ἀραβαντινὸς ἐν Πραγματεῖᾳ δημοσιευθείσῃ ἐν τῇ «Πανδώρα» τῷ 1868 καὶ ἀναδημοσιευθείσῃ τῷ 1905 ὡς μονογραφία, προέτεινε τὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ vil-licus παραγωγὴν σημαίνοντος τὸν τῆς ἐπαύλειος, τὸν ἀγρότην. Ἄλλοι Ἕλληνες παραδεγόμενοι τὴν παραγωγὴν ἐκ τοῦ villa = ἑπαυλις, συσχετίζουσι τὴν λέξιν Βλάχος πρὸς τὸ villageois, πρὸς τὴν Οὐαλίαν (Wales) καὶ πρὸς τὴν Αἰγυπτιακὴν φελλάχος = ἀγρότης. Τὸ μόνον βέβαιον εἶνε ὅτι πρῶτοι οἱ Σλάβοι, ἐπιθραμόντες εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Χερσονήσον κατὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα ἀπεκάλεσαν τὸν ἐκλατινισμένον ἤδη τοῦτον λαὸν οὐάκ, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ τουρκικὸν ρουμ. καὶ τὸ νέον ἑλληνικὸν ρωμῆς = ὑπήκοος τοῦ ἀνατολικοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους. Ἡ δὲ σκωπτικὴ προσωνομία Κουτσοβλάχος δὲν σημαίνει τὸν γωλαίνοντα Βλάχον, ὡς ἐσφαλμένως ἐρμηνεύεται ἡ λέξις ὑπὸ τῶν εὐρωπαίων. Ἡ λέξις κουτσός, ὡς πρῶτον συνθετικόν, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὰς ὑποκοριστικὰς καταλήξεις, καὶ πρὸς τὴν πρόθεσιν ὑπὸ ἐν συνθέσει μετὰ ἐπιθέτων καὶ ρημάτων· ὅσον: ὑπόλευκος, ὑπομέλας, ὑποπίνω = κατ' ὀλίγον πίνω. Οὕτω καὶ τὸ κουτσός τῆς νέας ἑλλην. ἀποβάλλει τὴν πρώτην αὐτοῦ ση-

μδ'

μασίαν και σημαίνει τὸ ὀλίγον, οἷον κουτσομούτης = ὁ ἔχων μικρὰν ζίνα, κουτσαύτης = ὁ ἔχων μικρὸν οὔς, κουτσοδάσκαλος = μικρὸς δάσκαλος, με ὀλίγα γράμματα, κουτσοπίνω = ὑποπίνω, οὔτω και κουτσόβλαχος = ὁ ἔχων ὀλίγον βλαχισμόν, ὀλίγας βλαχικὰς λέξεις, ὀλίγα ἤθη και ἔθιμα βλαχικά, τὰ πλείστα δὲ τούτων ἑλληνικά, ἐξ οὗ ἐλ λ η ν ο β λ α χ ι κ ῆ γ λ ῶ σ σ α, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ρομουνικὴν, ἥτις διὰ τὸ ἐπικρατέστερον σλαβικὸν στοιχείον ὀνομαστία σ λ α β ο β λ α χ ι κ ῆ.

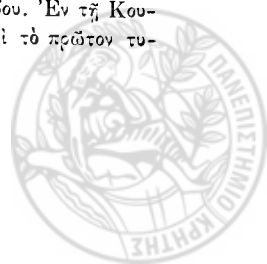
Οἱ βυζαντινοὶ ἱστορικοὶ ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἕως αἰῶνος μεταχειρίζονται τὴν προσωνομίαν ταύτην Βλάχος· ὡς Γεώργιος ὁ Κεδρηνὸς 2,435, Ἄννα Κομνηνὴ 8,227 και Νικητὰς ὁ Χωνιάτης «Περὶ Ἰσαακίου Ἀγγέλου 1,237.

Οἱ δὲ Κουτσόβλαχοι ἑαυτοὺς και ἀλλήλους ὀνομάζουσιν «Αραμάνον» και Αραμάνον» ὡς και οἱ Τούρκοι καλοῦσι τοὺς κατοικοῦντας Ἐλληνας τὴν Ἐλληνικὴν Χερσονήσον αρουμ (roum) και οἱ ἄλλοις ἑαυτοὺς και ἀλλήλους «ρωμηὸς» = ὑπήκοος τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμαϊκῆς Αυτοκρατορίας· (ἐκ τοῦ λατ. romanus). Περὶ τοῦ προβληματικοῦ α τοῦ Αραμάνον ἴδε ἐν τῇ λέξει ἀβίνον σελ. 2.

Ἐγράφη και γράφεται μέχρι τῆς σήμερον λίαν ἐπιπολαιῶς ὅτι οἱ Κουτσόβλαχοι εἶνε λαὸς ποιμενικός· και αὐτὸς ὁ G. Weigand ἐν Olympo-Walachen σελ. 7, θεωρεῖ πλανωμένους τοὺς ἔχοντας τὴν γνώμην ταύτην, ὅτι οἱ Κουτσόβλαχοι εἶνε λαὸς ποιμενικός· «ist ein grober Irrtum sie als ein Volk von Hirten darstellen zu wollen». Κατὰ προφορικὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ συμπολίτου μου Ἀντ. Κυλιώνη, διατελέσαντος τυροκόμου και εἰσπράκτορος τῆς δεκάτης τῶν προβάτων οἱ δύο καζάδες Σερβίων και Ἐλασσῶνος ἔχουσι περὶ τὰς 215000 προβάτων· 15000 εἶνε τῶν Ὀθωμανῶν, 30000 τῶν Κουτσόβλάχων, 170000 τῶν ἑλληνοφῶνων. Τὰ δὲ ποίμνια τῆς Θεσσαλίας εἶνε τῶν νομάδων Βλάχων οὐχὶ τῶν ἐγκατεστημένων εἰς χωρὶα και κωμοπόλεις. Οὗτοι δὲ οἱ νομάδες Βλάχοι, οἱ Σαρακατσάνοι (ἑλληνοφῶνοι) και οἱ Καραγκούνιδες, ἄλλως και Ἀρβανιτόβλαχοι δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς δέκα χιλιάδας ψυχῶν. Οἱ Κουτσόβλαχοι εἶνε και ἔξοχῶν λαὸς ἐμπορικός και βιομηχανικός, μετεργόμενος ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα και ὅλας τὰς τέχνας και ἐπιστήμας. Περὶ τούτου ἴδε παρὰ G. Weigand ἐν Olympo-Walachen και Aromunen ἐν τῇ Μονογραφίᾳ Π. Ἀραβαντινοῦ, ἐν ἄρθρῳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Χ. Χρηστοθασίλη ἔτος Δ' φυλλάδιον 9ον, και ἐν ἄρθρῳ τοῦ Σιεβ. Διευθυντοῦ τῶν «Καιρῶν» κ. Π. Κανελλίδου ἐν τῷ αὐτῷ Περιδικῷ.

Δὲν μετενάστευσαν ὡς ποιμένες κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα εἰς Εὐρώπην οἱ τὰς εὐγενεῖς Κουτσόβλαχικὰς παροικίας ιδρύσαντες ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῆς Αὐστρίας και Οὐγγαρίας· ὁ δ' ἐκ Καλαρρυτῶν Ἀθανάσιος Φίλων μέχρι τῆς νοτιωτάτης πόλεως τῆς Ἰσπανίας, Γαδείρου (Κάδις) μετενάστευσεν, ἔθθα ὡς ἔμπορος κοραλλίων ἐγκατεστάθη.

Ἐὰν οἱ Κουτσόβλαχοι ἦσαν λαὸς ποιμενικός δὲν θὰ παρήγετο ἐκ τοιοῦτου λαοῦ ὁ δαιμόνιος πολιτικός τῆς Ἑλλάδος Κωλέττης ἐκ Συράκου, οὔτε ὁ ἐθνικός ποιητὴς Γεώργιος Ζαλοκώστας, οὔτε ὁ μέγιστος Εὐεργέτης τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὁ Ἀείμνηστος Γ. Ἀδέσρωφ ἐκ Μετσόβου, οὔτε οἱ ἱδρυταὶ τοῦ Πολυτεχνείου Τσοίτσας και Στορνάρης, οὔτε ὁ ἱδρυτὴς τῆς Σιναιῆς Ἀκαδημίας, ὁ ἀείμνηστος Σίνας ἐκ Μοσχόπολεως και ὁ ἐν Βιέννῃ Γερουσιαστὴς Νικ. Δούμπας ἐκ Βλάτσης. Ἐκ λαοῦ ποιμενικοῦ δὲν παράγονται διακεκριμένοι ἐπιστήμονες τοῦ Πανεπιστημίου, και Γυμνασιαρχοὶ και διδάσκαλοι τοῦ Διαδόχου και τῶν Πριγκίπων, ὡς ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Πανταζίδης ἐκ Κρουσόβου. Ἐν τῇ Κουτσόβλαχικῇ Μοσχόπολει ἱδρύθη τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἡ Ἀκαδημία και τὸ πρῶτον τυπογραφεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου.

Ὁ G. Weigand ἐπισκεφθεὶς πρὸ ἐτῶν τὸ Μοναστήριον ἐξεπλάγη εὐρὼν τὸ Γυμνάσιον λειτουργοῦν ἀπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου μέχρι τοῦ τελευταίου διδασκάλου διὰ Κουτσόβλαχων. Τὸ δὲ παρὰ τὸν Ὀλυμπιον Βλαχολίβαδον μετὰ τρισχιλίων κατοίκων παρήγαγε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὑπὲρ τοῦς τριάκοντα ἐπιστήμονας δικηγόρους, ἱατροὺς καὶ φιλολόγους ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Εὐρώπης. Ὁ Κουτσόβλαχος λοιπὸν ἤτοι ὁ ὀλίγον μὲν Βλάχος, τὰ μάλιστα δ' Ἕλληνα, δὲν εἶναι βοσκὸς προβάτων, ἀλλ' ὁ σκαπανεὺς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς Μεγάλης Ἰδέας, καὶ τὸ τέκνον τοῦ φωτός.

Σημείωσις β'. Ἡ ἀλβανικὴ γλῶσσα κατὰ τὸν Gustav Meyer περιέχει 540 σλαβικὰς λέξεις.

Σημείωσις γ'. Τὸ ἐκδοθὲν τῷ 212 μ. Χ. Αὐτοκρατορικὸν Διάταγμα, τοῦ Καρκαλά, ὅπερ παρεῖγεν ἴσα πολιτικὰ δικαιώματα εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας, τὰ μάλιστα ἐπετάχυνε τὸν ἐκλατινισμόν τῶν αὐτοχθόνων λαῶν τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου. Καὶ εἰς τὴν Ρώμην μετέβαινον οἱ τῶν μεγάλων πόλεων εὐποροῦντες πρὸς τελειότεραν ἐκμάθησιν τῆς λατινικῆς γλώσσης, ἵνα οὕτω προάγωνται εἰς τὰς ὑψηλὰς θέσεις καὶ ἀξιώματα τῆς πολιτείας.

Σημείωσις δ'. Ἡ γλῶσσα τῶν Μογλενιτῶν Βλάχων καὶ τῶν τῆς Μολοδίστης ἐν τισὶ μὲν ὁμοιάζει πρὸς τὴν Κουτσόβλαχικὴν, ἐν ἄλλοις δὲ πρὸς τὴν Ρουμουνικὴν.

Τῷ εὐγενεστάτῳ κ. Στεφάνῳ Δραγούμῃ, βουλευτῇ καὶ πρώτῳ Ὑπουργῷ τῶν Ἐξωτερικῶν τὴν βαθεῖάν μου ἐκφράζω εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῇ εὐμενεῖ καὶ φιλοτίμῳ ἠθικῇ συνδρομῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος πονήματος. Ὡσαύτως τὴν αὐτὴν βαθεῖάν μου εὐγνωμοσύνην ἐκφράζω καὶ τῷ ἀπὸ τῶν μαθητικῶν ἐδωλίων φιλότῳ μοι κ. Ἰωάννῃ Ἀθανασάκῃ, δικηγόρῳ καὶ Προέδρῳ τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων, ἐπὶ τῇ εὐγενεῖ θαρρύνσει εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἀπριλίου 1909.

Κωνστ. Νικολαΐδης

πρόην Γυμνασιάρχης

Τὰ ἰδιάξουσιν προφορὰν ἔχοντα στοιχεῖα.

ǎ = α ἡμίφωνον οὐρανικόν, μεταξὺ τοῦ κλειστοῦ γαλ. θ και τοῦ οε· ὡς τζᾱρ^{ου} (dzǎr^u).

â = α ἡμίφωνον λαρυγγικόν και ῥινόφωνον, ὡς πᾱνε (pāne).

ɛ = ν λατινικόν και γαλλικόν· ὡς: βάλε (vále).

γ = j λατινικόν και γερμανικόν, ὡς: γέρμου (γέρμου)· οἱ Ρουμοῦνοι δὲν ἔχουσι γ, ἀλλὰ γκ = g λατιν. και γερμ. ὡς: γκέμε.

δ· οἱ Ρουμοῦνοι ἔχουσι λατ. d = ντε, ὡς δαράᾱ· ρουμ. dar.

ξ = ε βραχύ, ἀποτελοῦν μετὰ τοῦ ἐπομένου φωνήεντος δίφθογγον· ὡς ξάπᾱ (ǵápᾱ).

θ· οἱ Ρουμοῦνοι δὲν ἔχουσι· ὡς θρόν^{ου}· ρουμ. tron.

ι = ι βραχύ, ἀποτελοῦν δίφθογγον μετὰ τοῦ ἐπομένου φωνήεντος· ὡς: ἰάσκᾱ (jǎskᾱ).

ι· μικρὸν αἰωρούμενον εἶνε βραχύτατον, ὡς: κάλι· (kǎli).

î = â, ὅπερ ἴδε.

μ/π ἢ διαχωρίζουσα γραμμὴ σημαίνει, ὅτι ἐκάτερον σύμφωνον προφέρεται ἰδιαιτέρως, ὡς τὸ λατ. mp· ὡς: μ/πάντε (mpāde).

μπ = λατιν, γαλλ. γερμ. b· ὡς: μπούν^{ου} (bún^u).

ν/τ ἢ διαχωρίζουσα γραμμὴ σημαίνει, ὅτι ἐκάτερον σύμφωνον προφέρεται ἰδιαιτέρως, ὡς τὸ λατ. nt· ὡς: ντίν/τε (dinte)·

τὸ δὲ ντ ὡς τὸ λατ. d. οἶον: ντίν/τε (dinte) ντά^{ου} (dǎ^u).

ρ = ο βραχύ, ἀποτελοῦν μετὰ τοῦ ἐπομ. φωνήεντος δίφθογγον·

^{ου} αἰωρούμενον εἶνε βραχύτατον, μόλις ἀκουόμενον, ὡς κάλ^{ου} (kǎl^u). Τοῦτου δ' ἔνεκα δὲν ἀποτελεῖ συλλαβὴν.

ř = σ δασύ, προφερόμενον ὡς ἐν τῇ νεοελληνικῇ διαλεκτικῶς σπήτι, σπέρτα, = τᾱ γερμ. sch και γαλλ. ch. ὡς: θάπτε. Τὸ σ πρὸ β, γ, λ, μ, ν, προφέρεται ὡς ζ ὡς: σδόμε^{ου} (svóm^u) σγκρᾱμ^{ου} (sgrām^u) σλογάτᾱ (sloátᾱ) σμούλγκου (smulgu), σντρᾱμίν^{ου}

**Πίναξ ἐξηγητικὸς τῶν κυριωτέρων κατ' ἀποκοπὴν
γεγραμμένων λέξεων.**

ἀγν. κατ. = ἀγνώστου καταγωγῆς.
 αἰτ. = αἰτιολογικὸς σύνδεσμος.
 ἀלב. = ἀλβανικὸς, ἀλβανιστί.
 ἀμετ. = ἀμετάβατον.
 ἀντρ. καὶ ἀνρ. = ἀνωτέρω ἑήματος.
 ἀόρ. = ἀόριστος.
 ἀπαρ. = ἀπαρέμφατον.
 ἀπθ. = ἀπαρέμφατον θηλυκόν.
 ἀρ. = ἀραβικὸς.
 ἀριθ. ταχτ. = ἀριθμητικὸν τακτικόν.
 ἀρσ. = ἀρσενικόν.
 βοηθ. = βοηθητικὸς.
 βόρ. τμήμ. = βόρειον τμήμα.
 γ. γαλ. = γαλλικὸς, γαλλιστί.
 γεν. = γενική.
 Δαλ. = δηλοῖ, ὅτι τὴν λέξιν ἀναγράφει καὶ
 ὁ Δαλαμήτρας.
Dens. = **Densuanu.**
Dr. = **dacoroumain.**
 Δημ. Δημόνιας.
 ὄν. πτ. = ὀνομαστικὴ πτώσις.
 παθ. = παθητικὸς.
 πρβ. = παράβαλε.
 παραγ. κατάλ. = παραγωγικὴ κατάληξις.
 παρακελ. = παρακελευσματικὸς.
 παρενθεμ. = παρενθεματικόν.
 παρηκμ. = παρηκμακῶς.
 πεπ. = πεποιημένον.
 περιод. **Weig.** καὶ **W.** ἢ **Jrb. Weig.** =
 Περιοδικὸν **G. Weigand.**
 πορτ. = πορτογαλλιστί.
 προβ. καὶ πρ. = προβηγιανή.
 προθ. = πρόθεμα.
 προκ. = προκειμένον.
 προσ. = προσθηγορικόν.

ρημ. ρ. = ῥῆμα.
 ρουμουν. ρουμ. ρ. = ρουμουνοικὸς, ρουμουνοιστί.
 ρτρ. = ραιτορρωμανικὸς.
 ἔθν. = ἔθνικὸς.
 ἑλλ. = ἑλληνικὸς, ἑλληνιστί.
 ἐνεργ. = ἐνεργητικὸς.
 ἐπιμερ. = ἐπιμεριστικὴ ἀντωνυμία.
 θαμ. = θαμιστικόν.
 καταλ. κατλ. = **Καταλωνίας** διάλεκτος.
Κ/βλ. = **Κουτσοβλαχικὸς.**
 κτρ. = κατωτέρω.
 κυριολ. = κυριολεκτικὸς.
 λ. χ. = λόγου χάριν.
 λ. λατ. = λατινικὸς.
 λεξ. = λεξικόν.
 μεταβ. = μεταβατικὸς.
 μετ. λατ. = μεταγενέστερος λατινισμὸς.
 μεταφ. μετρ. = μεταφορικῶς.
 μιλ. = διάλεκτος Μιλάνου.
 νεαπλ. = διάλεκτος Νεαπόλεως.
 ν. γαλ. = νέον γαλλικόν.
 νεολ. = νεολογισμὸς.
 σαρδ. = σαρδηνιστί.
 σικελ. = σικελικὴ διάλεκτος.
 σλαβ. σλ. = σλαβιστί.
 συγγρ. = σύγγραμμα.
 συγκ. = συγκεκριμένον.
 συνών. συν. = συνώνυμον.
 τοσκ. = τοσκικὴ διάλεκτος.
 τουρκ. τουρ. τρκ. ἢ τ. = τουρμιστί.
 ὑποκ. κατάλ. = ὑποκοριστικὴ κατάληξις.
 χειρ. = χειρόγραφον.
 + = σύν.
 * Ὁ ἀστερίσκος δηλοῖ, ὅτι ἡ ἐπομένη λέξις ὑποτίθεται ὡς ὑπάρξασα.

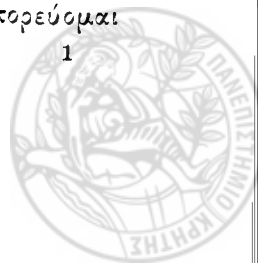

Α. α.

Α, α, ἄρθρον θηλυκόν, προσαρτώμενον εἰς τὰ λήγοντα εἰς ἄ ἐνόματα. Ἐκ τοῦ λατιν. *illa* = ἐκείνη, οἶον: **ντοράμνα** = δέσποινα, κυρία, (*dqámna* ἐκ τοῦ *domina*), **ντοράμνα** = ἡ δέσποινα, ἡ κυρία (*dqámna* ἐκ τοῦ *domina*+*illa*), ὡς **ντόμνουλου** (*dómnulu*) = ὁ δεσπότης, ὁ κύριος = *dominus*+*ille*, **ντόμνιλι** (*dómnili*) = οἱ δεσπότες, οἱ κύριοι = *domini*+*illi*. Ἐν μὲν τῷ ἄρσ. ἄρθ. **λου** (*lu*) διετηρήθη τὸ **λ** τῆς δεικτ. ἀντων. *ille*, ἐν δὲ τῷ θηλ. μετὰ τὴν ἐξαίρεσιν τῶν συμφώνων **λλ** (II) τὰ φωνήεντα **ι** καὶ **α** τῆς ἀντων. *illa* συνηρέθησαν εἰς **α**, ὅπερ προσαρτώμενον εἰς τὸ ἄ τῶν θηλ. ὀνομάτων παράγει τὸν φθόγγον **α** πλήρη, ἀνοικτόν. Ἐν δὲ τῷ πληθ. καὶ τῶν θηλ. ὄνομ. τὸ **λ** διατηρεῖται, ὡς καὶ ἐν τῷ ἄρσ., **ντοράμνε** (*dqámne*) = δέσποινα, **ντοράμνελε** (*dqámnele* = *dominae*+*illae*) = αἱ δέσποιναί. Περὶ ἐξαίρεσεως τοῦ **λ** (*l*) π. ρ. β. τὰ **ἄϊλου** = τὸ σκόροδον, ἀντὶ **ἄλιουλου** (*álijulu*) ἐκ τοῦ *allium*+*ille*, **κάϊλι** (*káili*) = οἱ ἵπποι ἀντὶ **κάλιλι** (*kálili*) ἐκ τοῦ *caballi*+*illi*, **τάϊου** (*taiu*) = κόπτω, ἐκ τοῦ λατιν. *talea*, ἐξ οὗ τὸ γαλ. *tailler* = κόπτειν. Καὶ ἐν τῇ ἀλβανικῇ γλώσσῃ ἐπιτάσσεται τὸ ἄρθρον τῷ οὐσιαστικῷ, οἶον: **πλιάκ-ου** = ὁ γέρον, **πλιάκα** = ἡ γραῖα. Περὶ τούτου ἐκτενέστερον ἀλλαχοῦ.

α, πρόθεσις συντασσομένη μετὰ αἰτ. ἐπὶ στάσεως καὶ κινήσεως, οἶον: **ξάστε α** **κάσα** (*ǵáste a kásǵ*) = ἔστιν οἶκοι, εἶνε ἐν τῇ οἰκίᾳ· **νέργκου α** **κάσα** (*nérgu a kásǵ*) = πορεύομαι

εις τὴν οἰκίαν· 2) τίθεται πρὸς δῆλωσιν τῆς σχέσεως τῆς ὁμοιότητος πτώσεως, οἶον: **τζᾶ α μουλιέρλι** (dzâ a mulierli) = εἰπέ εἰς τὰς γυναῖκας· 3) πρὸς δῆλωσιν τῆς σχέσεως τῆς γενικῆς, οἶον: **κάσα α ντόμνιλορ** (kása a dómnilor) = ἡ οἰκία τῶν κυρίων. Ἐκ τοῦ λατιν. ad, ἰτ. a, ἰσπ., πορτ. á, γαλ. à.

α, ἐπιφωνηματικὸν πρὸς ἔκφρασιν ψυχικοῦ παθήματος, λύπης, ἀμηχανίας, δυσθυμίας, ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ· σχετικαστικόν. Θαυμαστικὸν ἀρχ. ἐλ. ᾶ καὶ ᾷ.

αβδέλλα, οὔσ. θηλ., -λι πληθ. (avdellā, -li) = βδέλλα, κοιν. ἀβδέλλα, ρουμ. lipitoare, σλαβ.

αβέγκλιου, ἴδε βέγκλιου.

αβζότε, οὔσ. θηλ., (avzôte) = τὸ ἐκ πυρίτιδος προσάναμμα, κοινῶς αβζότι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. Ἀκούεται καὶ ἀγζότε (agzôte) ρουμ. iarbă de pușca, λατ. - σλαβ.

αβίνου, -αῖ, -ατᾶ, -αρε (avín^u, -ai, -ată, -are) ῥήμ. θηρεῦω, διώκω, κυνηγῶ, καταδιώκω. Ἐκ τοῦ λατ. † veno, -are, (ἀντι venor, -atus sum, ari = θηρεῦω)· προθ. venar, φριούλ. vinar, γαλ. vener = καταδιώκω ζῶον οἰκόσιτον, κουράζω αὐτὸ καταδιώκων, ἵνα πρυφεράνω τὸ κρέας του. ρουμουν. vînez καὶ izgonesc Τὸ e λατ. τοῦ venor ἐτράπη εἰς i, ὡς ἐν ταῖς λέξεσιν: **αρίνα** = ἄμμος ἐκ τοῦ arena, βίν|του = ἄνεμος ἐκ τοῦ ventus, **ντίντε** (dinte) = ἰδοὺς ἐκ τοῦ dens -ntis, **γίνου** (γίν^u) = ἔρχομαι ἐκ τοῦ venio. Τὸ α τοῦ αβίνου εἶνε πρόθεμα, προτιθέμενον χάριν εὐφωνίας ἐν πολλαῖς λέξεσιν, ἰδίως ἐν ταῖς ἀπὸ ρ ἀρχομέναις, ὡς: ἀρά^{ου} = ποταμός, ἐκ τοῦ rivus, ἀρμᾶ^u = μένω, ὑπολείπομαι ἐκ τοῦ remaneo. Περὶ τοῦ προθέματος τούτου παράβαλε καὶ ἄμην. ἀβλήγροβς = ἀσθενής, ἀδύνατος ἀντι τοῦ βλήγροβς, ἀσταχυς = στάχυς, καὶ τὸ σημερινὸν ἀστάχυ. Τὸ ἀπαρ. **αβινάρε**, πληθ. αβινάρι εἶνε οὔσ. θηλ. σημαῖνον, πρᾶξιν ἢ ἐνέργειαν = 1) ἀιωγμὸς καταδιώξεως· 2) παιδιάν, ὁ δρόμος, τὸ κυνηγητό· οἶον: **ν' ατζουνα^μου αβινάρε**α = παίζομεν τὸ κυνηγητό. Ὁ κ. Gustav Weigand

ένώσας τήν έν συντάξει κειμένην πρόθ. μετά τοῦ άπαρ. και προτάξας τὸ προθ. «α» ἔπλασε τὸν άνύπαρκτον τύπον: «**ακουβινάρε**» ἰδ. συγγρ. Weigand «die Aromunen» τόμ. II σελ. 284, ἔνθα γράφει: «akuvinare» = Nachlaufen. Ἐντὶ τοῦ άπαρ. ἡ γλῶσσα αὕτη μεταχειρίζεται τήν άνάλευσιν κατὰ τήν νεοελληνικήν. Ρουμ. vānat, λατ.

αβινάτου, -τά, -τς, -τε (avinát^u -tǎ, -ts, -te) παθ. μετοχή με σημ. επιθέτου = δεδιωγμένος, ἐκδεδιωγμένος. Τὸ θηλυκὸν τῆς μετοχῆς «**αβινάτου**» μετά τοῦ βοηθ. **άμου** = ἔγω σχηματίζει ἐνεργητικὸν παρακείμενον περιφρ. Ρουμ. vānat, λατ.

αβινάτικου οὔσ., άρσ., αβινάτισσι πληθ. (avinátik^u, -tsi) = διωγμός, κυνήγιον, ρουμ. vānat, λατ.

αβινάτορου, οὔσ. άρσ., -τόρι πληθ. (avinátór^u. -ri) = κυνήγος, ρουμ. vānător, λατ.

αβόστρου, αβλάστρά, -στρι, -στρε (avóstru, avǒástrǎ, -stri, -stre) = κτητ. άντων. β'. προσ. = ύμέτερος, ἰδικός σας. λατ. vester, stra, ri, rae, ἰταλ. vostro, ἰσπ. vuestro, προσ. vostre, γαλ. vôtre, vos, ρουμ. vostru. Καὶ ἐν τῇ Κουτσοβλ. λέγεται καὶ ἄνευ προσ. **α**, **βόστρου**.

άβντου ἴδε αύντου.

αβουζέσκου, αβουζί', -ζίτǎ, -ίρε (avuzésku, -ii, -itǎ, -ire) = κωπηλατῶ πλέω. Ἐκ τοῦ ἄλβ. vozit = κωπηλατεῖν· σερβ. voziti. Τὸ **α** προθεμ. Τὸ ῥῆμ. άπαντᾷ παρὰ Καβαλ. καὶ Δανιήλ· ρουμ. α vâsli', σλαβ., α navigá, γαλ.

αβούτου, αβούτά, αβούτς, αβούτε (avút^u. tǎ, -ts, -te) παθ. μετ. τοῦ άμου = ἔγω, με σημ. επιθ., = πλούσιος εὐπορος· λατ. habitus = εὐεκτῶν, προσ. avut. και agut = πλούσιος ρουμ. bogataš, ἐκ τοῦ σλαβ.

αγάλια καὶ παγάλια, ἐπιρ. = ἡρέμα, βραδέως, κοιν. σιγά· λέγεται καὶ κατ' ἐπιανάληψιν ὡς καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ «αγάλια αγάλια». Τὴν παραγωγήν τῆς λέξεως ταύτης τοῦ αἰοδίου Κοραῆ ἐκ τοῦ άγανός = πρᾶος, ἡμερος, μαλακός άπορρίπτει ὁ Gu-

stav Meyer, ὃ δὲ αἰοῖδιμος Λιβαδῶς παράγει τὴν λέξιν ἐκ τοῦ ἰταλ. gala. Πλείω περὶ τούτου ἴδε ἐν «Neugriechische Studien, von Gust. Meyer». ρουμ. încet, λατιν.

αγάλισέσκου, -σί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (αγâlisésku, -siⁱ, -sită, -sire) = λιποθυμῶ ἐκ τοῦ πολλοῦ κλαυθμοῦ. Κατὰ μετάρθεσιν ἐκ τοῦ λιγουςέσκου, ἕπερ ἴδε, ρουμ. a leșinâ, σλαβ.

αγάλισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -σίρ^ι πληθ. (αγâlisire, -siriⁱ) = λιποθυμία ἐκ τοῦ πολλοῦ κλαυθμοῦ· ρουμ. leșinare, σλαβ.

αγάλισίτ^{ου}. -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (αγâlisit^u, -tă, -ts, -te) = λιποθυμημένος ἐκ τοῦ πολλοῦ κλαυθμοῦ· ρουμ. leșinat, σλαβ.

ἀγαλμᾶ οὐσ. οὐδ., ἀγάλματι πληθ. (ἀγalmă, ἀγάłmati) = ἄγαλμα, ρουμ. statuă, λατ.

αγαμίε οὐσ. θηλ., αγαμί^ι πληθ. (αγαmi^e. miⁱ) = ἀγαμία, ρουμ. bechierie, τουρκ.

ἀγάπε οὐσ. θηλ. ἀγάπι πληθ., (αγάpe, αγăpi) = ἀγάπη· ἴδε καὶ βρεῖαρε, ἀπαρ. τοῦ βόι. Ρουμ. iubou, σλαβ.

αγᾶπησέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε (αγαpisésku, -siⁱ, -sită, -sire) = ἀγαπῶ· ἐκ τοῦ ἀορ. ἑλλην. **ἀγάπησα** μετὰ τῆς καταλήξεως ἔσκου· Ρουμ. iubesc, σλαβ.

αγγάργε οὐσ. θηλ., αγγᾶργι πληθ. (angărge, angărġi) = ἡ ἀγγαρία, ἡ ἐκ βίας γιγνομένη ἐργασία· ἐκ τοῦ ἀγγαρος, λέξεως περσικῆς, σημαίνουσας τοὺς βασιλικοὺς γραμματοφόρους, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸν ἀχθοφόρον ὑπηρέτην. Ρουμ. angară, περσ.

αγγᾶργιψέσκου, -ψι^ι, -ψιτᾶ, -ιρε ρ. (angărġipsésku, -psiⁱ, -psită, -psire) = ἀγγαρεύω. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἀγγᾶργεψα + εσκου, ρουμ. a face clacă σλαβ.

ἀγγελ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., ἀγγελ^ι πληθ. (ängel^u, -li) = ἄγγελος, ἰταλ. angelo, γαλ. ange, ἀλβ. engjel, γερμ. engel, ρουμ. înger, ἑλλην.

αγιάσμου, οὐσ. ἄρσ. (αγιάσμου) = ἡδύοσμος, ἡ γνωστὴ ἀρωματικὴ βοτάνη, κοιν. οὐόσμος, ἐξ οὗ κατὰ λαϊκὴν ἔτυμολογίαν τὸ αγιάσμου, ρουμ. agiazmu, ἑλλην.

αγιάσμου, οὐσ. ἄρσ. (αγιάσμου) = τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ, κοιν. αγιάσμα. ρουμ. aiazmă, ἑλλην.

αγιασμό, οὐσ. ἄρσ., αγιασματζή πληθ. (αγιασμό-ádz) = θρησκευτικὴ ἱεροτελεστία, ὁ ἡγιασμός.

ἀγιου ἐπιθ., ἀγιή πληθ. (ἀγιου, ἀγιή) = ἄγιοι· ρουμ. sânt λατ., sfânt, σλαβ.

ἀγιουδήμα οὐσ. θηλ. ἀγιουδήμα πληθ. (ἀγιουδῖμα -δῖνι) = ἄγιον βῆμα· ρουμ. sfântul altar, σλαβ.-λατ.

αγιουσασκου, αγιουσί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (αγιουσασκου, αγιουσί^ι, -sită, -sire) = ἀγιάζω, μεταβ. καὶ ἀμετ. Ἐκ τοῦ ἄορ. -ἀγίασα + ἔσκου· ρουμ. sfintesk, σλαβ.

αγιουσέσκου καὶ αγιουσέτζου, αγιουσί^ι, -σιτᾶ, -σιρε, ρ. (αγιουσέσκου καὶ αγιουσέτζου, αγιουσί^ι -sită, -sire) = βιάζω τινά· μὲ αγιουσέσκου = σπεύδω· Ἐκ τοῦ ἄορ. ἐβίασα τροπῇ τοῦ β εἰς γ, ὡς καὶ ἐν τῷ οὐσ. γίε = ἡ βία, σπουδῆ, ὅπερ ἴδε· ρουμ. a se grabi', σλαβ.

αγιουσίρε ἄπαρ. θηλ. τοῦ αγιουσέσκου μὲ σημ. οὐσ. -σίρι πληθ. = ἀγίωσις, ἀγιοσύνη, ρουμ. sântsire, λατ.

αγι(ου)σίτ^{ου}, τᾶ, παθ. μετ. τοῦ αγι(ου)σέσκου μὲ σημ. ἐπιθ., αγι(ου)σίτς, -τε πληθ. (αγι(ου)σίτ^{ου}, -ta, -ts, -te) = ἡγιασμένος, η, ον· ρουμ. sfântsit σλαβ., sântsit, λατ.

αγιουσίρε ἄπαρ. θηλ. μὲ σημ. οὐσ. τοῦ αγιουσέσκου, -σίρι πληθ. (αγιουσίρε -σιρί^ι) = σπουδῆ, βία, ρουμ. grabire, σλαβ.

αγιουσίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. μὲ σημ. ἐπιθ., (αγιουσίτ^{ου}, -tă, -ts, -te) = ἐπισπερχής, σπεύδων, βιαζόμενος· ρουμ. grabit, σλαβ.

αγισμάστιούν^{ου}, οὐσ. ἄρσ. (αγισμάστιούν^{ου}) = ὁ μὴν Σεπτεμβρίου. ἐκ τοῦ :: vindematio = τρυγητός· ἴδε γίσμου.

αγίσμου ρ. ἴδε γίσμου.

αγισμουσέσκου, -σίⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (agismusésku, -síⁱ, -sitā -sire) = κάμνω αγιασμόν, βάντιζῶ δι' ἡγιασμένου ὕδατος· ρουμ. fac sfeštanie, λατ.-σλαβ. stropese, σλαβ.

αγισμουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -σίρι, πληθ. (agismusíre, -siri) = βάντισμα διὰ ἡγιασμένου ὕδατος, με' ἡγίασμα, ἀγιάζειν· ρουμ. facere de sfeštanie, λατ. -σλαβ.

αγισμουσίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (agismusí^tu, -tā,) = ἡγιασμένος, ρουμ. sfintsit, σλαβ.

αγκᾶρσέσκου, αγκᾶρσῆⁱ, -ῶσιτᾶ, -ῶσιρε ρ. (agâršésku, agâršîⁱ, -šitā, -šire) = ἐπιλανθάνομαι, κοιν. λησμονῶ Ἐκ τοῦ σλαβ. gresiti = ἀμαρτάνειν, σφάλλῃσθαι· ρουμ. a uită (ἀρχ. ult) σωζόμενον ἐν Γρεβενοῖς καὶ Μογλενοῖς· ἐκ τοῦ λατ. † oblitare, θαμιστικῶ τοῦ obliviscor. ἰταλ. ubliare, γαλ. ublier. Λέγεται καὶ κατὰ μετάθεσιν «αγκᾶρσῆσκου».

αγκᾶρσῆρε ἀπαρ. θηλ. τοῦ **αγκᾶρσέσκου** με' σημ. οὐσ., -ῶσι^r· πληθ. (agâršî^re, rⁱ) = λήθη, λησμοσύνη, ρουμ. uitare λατ.

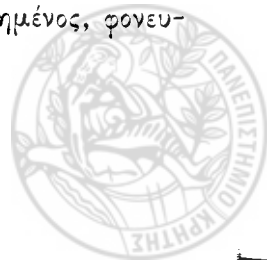
αγκᾶρσῆτου, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ **αγκᾶρσέσκου** (agâršî^tu, -tā, ts, -te) = ἐπιλελησμένος, λησμονημένος· καὶ ἐνεργ. ἐπιλήσμων. ρουμ. uituc. λατ.

αγκᾶρσῆτορά, ἐπιθ. αγκᾶρσῆτορά^rα θηλ. (agâršî^tor^u, t^o-âră) = ἐπιλήσμων, ρουμ. uituc, λατ.

αγκουντέσκου, αγκουντίⁱ, -ίτᾶ, -ίρε ρ. (agudésku, diⁱ, -ditā, -ire) = τύπτω, κτυπῶ, φονεύω. Ἐκ τοῦ ἀλβ. godit, σλαβ. goditi, ἰταλ. scudiciare = βιάζειν, ρουμ. á lovi, a izbi, σλαβ.

αγκουντίρε ἀπαρ. θηλ. με' σημ. οὐσ. τοῦ ρ. αγκουντέσκου, -ντί^r· πληθ. (agudi^re -rⁱ) = τύψις, κοιν. κτύπημα, ρουμ. lovire.

αγκουντίτου, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ **αγκουντέσκου** (agudí^tu -tā, -ts, -te) = πεπληγμένος, κτυπημένος, φονευμένος· ρουμ. lovit, izbit, σλαβ.

άγκουστου οὐσ. άρσ. (á gustu), = ὁ μὴν Αὐγουστος, κοιν. Ἄγκουστος. Καὶ Αὐγκουστου καὶ ἀύγουστου· ρουμ. mäsálar, ἐκ τοῦ λατ.

άγκρου οὐσ οὐδ., άγκρι πληθ. (ágru, -ri) = άγρός. Ἐκ τοῦ λατ. ager-gri. ρουμ. ogor σλ. καὶ tsarinã, λατ.

αγνάνγκια, ἐπίρ. τόπ. = άπέναντι (agnangia). ἐκ τοῦ νεοελλιν. άγνάνντια = ἔναντι. Ὁ Gaster πλημμελῶς γράφει «avnanghia». ρουμ. fatsã în fatsã κατὰ τὸ γαλ. vis - a - vis.

αγνάνγκιπέσκου, αγνάνγκιψί^ι, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (agnângi- psésku. agnângipsiⁱ, -psitã, -psire) = άπροῶ, μακρόθεν θεῶμαι, βλέπω. κοινῶς άγναντεύω-αγνάντιψα, ἐξ οὗ τὸ προκαί- μενον ῥήμα. ρουμ. a se uitã, λατ.

αγνάνγκιπίρε άπαρ. θηλ. με σημ. οὐσ. τοῦ άνωτέρω ῥήμ. πληθ. -ρι, (agnângipsi re) = άποψις, ἡ μακρόθεν θέα, κοινῶς άγνάντευμα, ρουμ. uitare, λατ.

αγνόσ^{ου} καὶ γουνόσ^{ου} οὐσ. άρσ. (agnós^{ου} καὶ gunós^{ου}) = άηρία· «ν' ξάστε αγνόσ^{ου}» = ἔστι μοι άηρία, μυσάττομαι, κοιν. σιχχίνομαι. Ἐκ τοῦ σλαβ. gnus-gnusiti. Λέγεται καὶ γνόσ^{ου}. ρουμ. gretsã, σλαβ.

αγουγιπέσκου, -γιψί^ι, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (agu-ripsésku, -ripsiⁱ, -psitã, -psire) = μισθοῦμαι, λαμβάνω με άγώγιον, ἐπι μισθῶ, ἐνοικιάζω, ἐκ τοῦ «αγώγε» ὅπερ ἴδε, ρουμ. în- chiriez, τουρκ. Λέγεται καὶ ἐνεργ. = μισθῶ, δίδω τι ἐπι μι- σθῶ. Δαλ.

αγουγιπίρε, άπθ. οὐσ. τοῦ άν. ῥ., -πίρι πληθ. (αγουγι- psire, -psiri) = μίσθωσις, ἐνοικίασις· ρουμ. închiriaie, τουρκ. Δαλ.

αγουγιπίτ^{ου}, -τᾶ, μετ. παθ. τοῦ άν. ρ. (αγουγipsi^{τ^{ου}}, -tã) = μεμισθωμένος, ἐνοικιασμένος, ρουμ. închiriat, τουρκ. Δαλ.

αγουνέσκου, -αγουνί^ι, -νιτᾶ, -νιρε ρ. (agunésku, -aguniⁱ, -ni tã, -nire) = ἐκδιώκω, καταδιώκω. Ἐκ τοῦ άγών. ὁ δὲ Mi-

closich ἐκ τοῦ a + goniti σλαβ. ρουμ. gonesc. ið. καὶ **αβίνου**.

αγουνίρε ἀπαρ. θηλ. οὐσ. τοῦ ρ. **αγουνέσκου**, -νίρε^ι πληθ. (aγuni're, -ri) = ἀπέλασις, ἐκδίωξις. ρουμ. góană, σλαβ.

αγουνισέσκου, αγουνισί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. aγunisésku, aγunisíi, -sită -sire) = ἀγωνίζομαι (μέσον), σπεύδω, ἀγωνιῶ. ρουμ. a se grăbi', σλαβ.

αγουνισίρε, ἀπαρ. θηλ. οὐσ. τοῦ **αγουνισέσκου**, -σίρι^ι πληθ. (aγunisíre sirí) = ἀγών, προσπάθεια· λέγεται καὶ **αγώνᾶ** καὶ αγουνίε (αγόνᾶ, aγunié) ρουμ. grăbire, σλαβ.

αγουνισίτου, -τᾶ, -τες, -τε, παθ. μετ. με^ι σημ. ἐπιθ. τοῦ **ἀγουνισέσκου** (aγunisítu, -tă, -ts, -te) = ἐπισπερχής, κοιν βιαστικός, ρουμ. grăbit, σλαβ.

αγουνίτου, -τᾶ, -τες, -τε, παθ. μετ. τοῦ **αγουνέσκου** με^ι σημ. ἐπιθ. (aγunítu, -tă, -ts, -te) = ἐκδεδιωγμένος, η, ον, ρουμ. gonit, σλαβ.

αγουνίτᾶ, οὐσ. θηλ. (aγunítă) = ἀπέλασις, ἐκδίωξις, ρουμ. góană, σλαβ. ἴσως ἑλλην.

αγουρίδᾶ, οὐσ. θηλ., -ρίτζ πληθ. (aγuri'dă, -rídz) = ἡ ἄωρος σταφυλή, κοιν. ἀγουρίδα, ρουμ. agurida, ἐκ τοῦ ἑλλην.

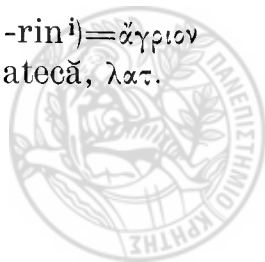
αγουρλίου, ἐπιθ. (aγurli'u) = αἴσιος, δεξιός, εὐμενής κοιν. γουρλούς. Ἐκ τοῦ a(u)guralis, π. ρ. ἑ. ἰταλ. a(g)urar, προβ. aurar, ἰσπ. agorar, πορτ. agourar. Ρουσ. ρουμ. favorabil, λατ. Πιθανώτερον ἐκ τοῦ τουρκ. ourlou.

αγράντζαλᾶ, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (aγ-rândzală, -li) = ὄμφαξ, κοιν. ἀγριοστάφυλον καὶ ἀγράντζαλον, ρουμ. strugure necopt, σλαβ-λατ.

αγραντζαλιεάουᾶ, οὐσ. θηλ. -λέι πληθ. (aγrandzalieăuă, -léi) = ἀγριοκλήμα· ρουμ. lauruseă, σλαβ.

αγριάδᾶ, οὐσ. θηλ. -έτζ πληθ. (aγria'dă, -édz) = ἄγρωσις, κοιν. ἀγριάδα· ρουμ. pir, σλαβ.

αγρίμε, οὐσ. θηλ., ἀγρίν^ι πληθ. (aγri'me, -rin^ι) = ἄγριον ζῷον, θηρίον, κοινῶς ἀγρίμι· ρουμ. fiara sălbatecă, λατ.

αγριξέσκου και αγριξέσκου, -ξί^ς, -ξίτᾶ, -ξίρε ρ. (aγriksésku -aγriksi^í, -ksitᾶ, -ksire^ρ) = έννοῶ, καταλαμβάνω, κοιν. αγροικῶ ἄβρ. ἀγροίκτησα και ἀγροίξα, ἐξ οὗ τὸ αγριξέσκου (ὄρθοτ. αγροίξεσκου) ρουμ. a intselege, a pricepe, λατ.

αγριξίρε ἄπαρ. θηλ. μετ. σημ. οὗσ. τοῦ αγριξέσκου, -ξίρε, πληθ. (aγriksi^íre, -ksiri^í) = νόησις, κατάληψις, ρουμ. pricepere, λατ.

αγριξίτου, -τᾶ -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ αγριξέσκου μετ. σημ. ἐπιθ. (aγriksiti^u -tᾶ, -ts, -te) = νόημων, συνετός, εἰδήμων ρουμ. priceput, λατ.

αγριψέσκου, -αγριψί^ς, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ (aγripsésku, psi^í, -psitᾶ, -psire) = ἀγραικίω, ἐκθηριοῦμαι, κοιν. ἀγριεύω, ἄβρ. ἀγριέψα και ἀγριψα, ἐξ οὗ τὸ αγριψέσκου, ρουμ. a se sălbătăci^í, λατ.

αγριψίρε ἄπαρ. θηλ. μετ. σημ. οὗσ. τοῦ ῥήμ. αγριψέσκου, -ψίρε^ς πληθ. (aγripsire-psi^í) = ἐξαγριώσις, ἀγριεύμα, ρουμ. sălbătătsire, λατ.

αγριψίτου -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ αγριψέσκου (aγri-psi^ít^u -tᾶ, -ts, -te) = ἐξηγριωμένος, ρουμ. sălbătăcit, λατ.

αγρόμπαλον, -λί^ς οὗσ. ἄρσ. (aγróm^{balu} -lí) = ἀγριομηλέα, ρουμ. măr. pădurets, λατ.

αγρόμπαλον, -λί^ς οὗσ. οὐδ. (aγróm^{balu}, -lí) = ἀγριόμηλον και ἀγρόμπαλον, ρουμ. fructul mărului pădurets, λατ.

ἀγρου ἐπιθ. θηλ. ἄρσ. (ἀγru, -rᾶ) = ἄγριος, α, ον, ρουμ. sălbatec, λατ.

αγρουγκόρτσου, οὗσ. ἄρσ., -γκόρτσᾶ πληθ. (aγrugórt^{su} -gortsí) = ἀγρία ἄπιος, κοινῶς ἀγριπιδιᾶ και ἀγριγκορτσίᾶ ρουμ. pâr sălbatec, λατ.

αγρουγκόρτσου, οὗσ. οὐδ. -γκόρτσᾶ πληθ. (aγrugórt^{su}, -rtsí) = ἄγριον ἄπιον, κοιν. ἀγριόγκορτσον ρουμ. fructul pârului sălbatec, λατ.

αγρουκουκότου, οὗσ. ἄρσ., -κουκότς πληθ. (aγruku-

κότ^u -kóts) = άγριος πετεινός· ρουμ. cocos dé munte.

αγρουμουτρέσκου, -μουτρίⁱ, -τριτᾶ, -τριρε ρ. (ayrumu-
trésku, -mutríⁱ, -tritᾶ, -trire) = βλοσυρῶς βλέπω, κοινῶς
άγριοκυττάζω· ρουμ. a se uită sălbatec. ἴδε λ. άγρου και
μουτρέσκου.

αγρουμουτρίρε άπαρ. θηλ. με σημ. οὐσ. τοῦ ῥήμ. αγρου-
μουτρέσκου, -μουτρί^r· πληθ. (ayrumutrésku, trirⁱ) = βλοσυ-
ρῶς βλέπειν, κοιν. άγριοκύτταγμα, ρουμ. uitare sălbatec. λ.

αγρουμπίμπᾶ, οὐσ. θηλ., -μπίμπι· πληθ. (ayrubibᾶ. -bi)
= άγρία νῆσσα, άγριόπαπια, ρουμ. lesitsă, σλαβ.

αγρουτρανταφυλλιεάουᾶ, οὐσ. θηλ. -φυλλέⁱ· πληθ. (ayru-
trandafillieăuᾶ, -lieⁱ) = άγρία ῥοδωνιά, κοιν. άγριοτρανταφυλ-
λιά· ρουμ. trantafir sălbatec, έλλην-λατ.

αγρουπνίε, οὐσ. θηλ. -πνί^e· πληθ. (ayrypni^e -pniⁱ) = άγρου-
πνία· ρουμ. insomnia, λατ. και priveghiu, λατ.

αγώγε οὐσ. θηλ. άγώγι· πληθ. αγόγε, -γι) = άγώγιον, (φορ-
τίον και άμοιβή)· ρουμ. prets transportului, λατ.

αγωγιάτ^{ou}, (και αγουγιάτ^{ou}) οὐσ. άρσ. -γιάτς· πληθ. αγω-
γιát^u, αγωγιátς) = άγωγεύς, κοιν. άγωγιάτης, ρουμ. cărăus και
kiridziu, τουρκ.

αγώνια, έπίρ. γρον. (αγθνία) = ταχέως, έν σπουδῇ· έκ τοῦ
έλλην. άγών. πλημμυελῶς γράφει ό Gaster avhonia· ρουμ.
répede, λατ.

αγωνίε, και άγώνᾶ, οὐσ. θηλ., άγωνί^e· πληθ. (ayoni^e και
ayonᾶ -niⁱ) = άγών, προσπάθεια, άγωνία· ρουμ. grăbire,
σλαβ.

αδγιάφουρ^{ou}, έπίθ., αδγιάφουρᾶ θηλ. (adgiáfur^u. -rᾶ) = ό μη
διαφερόμενος, άπαθής· 2) παθ. = έκεῖνο, περι τοῦ όποιου άδιαφορῶ,
οὐδῶλως φροντίζω· ρουμ. nepăsător και indiferent, λατ.

αδγιαφουριε οὐσ. θηλ. αδγιαφουρι^e· πληθ. (adgiáfurie,
-riⁱ) = άδιαφορία, άμέλεια προς τι· ρουμ. inditerentsă, λατ.

αδγιαφουρησέσκου, -ρησι^e, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (adgiáfurisésku,

-siⁱ, -sitā, -sire) = ἀδιαφορῶ, ἀδιαφόρησα, ἐξ οὗ τὸ προκαίμ. ῥῆμα· ρουμ. a fi indiferent, λατ.

αδγαφουρησίτῶν, -τᾶ, -τες, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἀδγαφουρησί-
σκου (adǵiafurisit^u, -tā, -ts, -te) = ἀδιάφορος, ἀπαθής· ἴδε
ἀδγαφουρῶν.

αδγαφόρητῶν, -τᾶ, -τες, -τε ἐπιθ. (adǵiafórit^u -tā, -ts, -te)
= ἀνωρελής κοιν. ἀδγαφώρητος = χωρὶς ἀγαπᾶσο, χωρὶς συμφέ-
ρον· ρουμ. nefolositor, ἑλλήγν.

ἀδειε, οὐσ. θηλ., ἀδειῖ πληθ. (ádie, ádiⁱ) = ἐλευθερία πρὸς
τὸ ποιῆσαι τι, ἀδεια, ρουμ. permisiune, λατ.

ἀδικῶν, ἐπιθ. ἀρσ., ἀδικᾶ θηλ. (ádik^u, -kǎ) = ὁ ἢ ἀδικός·
ρουμ. nedrept, λατ.

αδικησέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε, ρ. (adikisésku, -siⁱ, -sitā,
sire) = ἀδικῶ. Ἐκ τοῦ ἀρσ. ἀδίκησα + έσκου, a nedre-
ptātsi', λατ.

αδικησίτῶν, -τᾶ, -ts, -te παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (adikisi^t^u,
-tā, -ts, -te) = ἠδικημένους, η, ον, ρουμ. nedrebtātsit,
λατ.

αδικίε, οὐσ. θηλ., αδικίῃ πληθ. (adiki^e, -kiⁱ) = ἀδικία,
ρουμ. nedreptate, λατ.

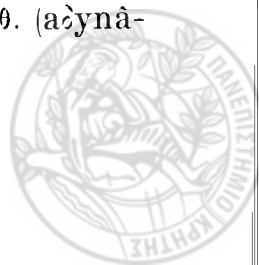
αδίμτου, οὐσ. οὐδ., -τουρι πληθ. (adiⁱ mtu, -turi) = δίμιτον
(μὲ δύο κλωστής)· ὕφασμα, τοῦ ὁποίου τὸ στημόνι ἐξυφάνθη μὲ
διπλῶς κλωσμένας κλωστής· ρουμ. dimie, σλαβ.

αδυνάμιε, οὐσ. θηλ., -μίῃ, πληθ. (adynámie, miⁱ) = ἀδυ-
ναμία· ρουμ. slābiciune, λατ.

αδύνατῶν, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (adyⁱ nat^u, -tā) = ἀδύνατος· ρουμ.
impotént, slābānog, λατ.

αδυνάτισέσκου, -τσιⁱ, -τσιτᾶ, -τσιρε ρ. (adynātsésku, -tsii,
-tsitā, -tsire) = καταβάλλομαι σωματικῶς, κοινῶς ἀδυνατίζω,
ἀρσ. ἀδυνατίσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥῆμα· ρουμ. a se slābi', a de-
veni' neputincios, λατ.

αδυνάτισιρε ἀπαρ. θηλ. μὲ σημ. οὐσ. -τισίρⁱ πληθ. (adynā-

tsire, -tsiri) = έξάντλησις, κατάπτωσις τῶν σωματικῶν δυνάμεων· ρουμ. slăbiciune, λατ.

αδυνάτισίτου, -τᾶ, -τες, -τε, παθ. μετ. τοῦ αδυνάτισέσκου (adynătsit^u -ta -ts, -te) καταβεβλημένος, η, ον, αδυνατισμένος, ρουμ. slăbit, σλαβ.

αέρᾶ, οὔσ. θηλ. ἀέρι πληθ. (aéra-ri) = ἀήρ, κοιν. ἀέρας· λατ. (ἀρχαϊκῶς aêr) ἰταλ. aria. ἰσπ. aire, προβ. aër, γαλ. air, ρουμ. aer, aier.

αέρι ἐπιρ. χρον. (aéri) = γθές. Ἐκ τοῦ λατ. heri = γθές μετὰ προθεμ. **a**, ἰταλ. jəri, ἰσπ. ayer, γαλ. hier, ἀλβ. dje, die, ρουμ. ieri.

αέστου καὶ αἴστου, δεικτ. ἄντων., θηλ. αέστᾶ, (aéstu, καὶ aístu, aéstă) = οὗτος, αὕτη, τοῦτο. Ἐκ τοῦ λατ. ecce iste = ἰδοὺ αὐτός. ἰσπ., πορτ. aquest, ἰταλ. questo, προβ. aicest, γαλ. cet, ρουμ. acest, cest, ast.

αζᾶ, οὔσ. ἀρσ., αζᾶτζ πληθ. (ază, azădz) = σύμβουλος τοῦ διοικητηρίου, κοιν. ἄζᾶς, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. aza, ρουμ. consilier, λατ. Δαλ.

αζᾶ, ἐπιρ. χρονικόν. (ăză) = σήμερον. Κατὰ συγχοπὴν ἐκ τοῦ ἀστᾶτζᾶ, ἕπερ ἰδε· ρουμ. azi, λατ.

αζάπε, οὔσ. θηλ. αζᾶπᾶ πληθ. (azăpe, azăpⁱ) = περιορισμός. Ἐκ τοῦ τουρκ. azap. καὶ zap. Δαλ.

αζβάντουρου, ἴδε ασβάντουρου.

αζμούλγκου ἴδε ασμούλγκου.

αζμπόρου, ἴδε ασμπόρου.

αζνέσκου, ἴδε ασνέσκου.

αζουρέσκου, αζουρίᾶ, -ριτᾶ, -ριρερ. (azurésku, azuriⁱ, -rită, -rire) = χρεμετίζω, ρουμ. nechez, ἑλλην.

αζυμᾶ καὶ ἀτζυμᾶ, οὔσ. θηλ. (ăzymă) = ὁ ἄνευ ζύμης ἄρτος, τὸ ἄζυμον, ρουμ. azimă, ἑλλην.

άθρευ καὶ **αθέου**, οὔσ. ἀρσ., αθέι πληθ. (ăθeu καὶ aθeu, aθei) = ἄθεος, ρουμ. ateu, ἑλλην.

αθάνάσιε, οὐσ. θηλ. (athânâsi'e) = ἀθανασία, ρουμ. nemurire, λατ.

αθάνατου, ἐπίθ., -τά θηλ. (athânat^u -tã) = ἀθάνατος, ρουμ. nemuritor, λατ.

Αθήνα, οὐσ. θηλ. (Athina) = Αθῆναι.

Αθηναίου, ἐθν., αθηναίᾳ θηλ. (athinafu, -naïã) = Ἀθηναῖος, ναία.

αἰάρε, οὐσ. θηλ. αἰέρι' πληθ. (aiäre, aiéri') = ἐπίσημος ἐξέλεγκξις τῶν μέτρων καὶ πλαστίγγων, κοινῶς ἀγιάρι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρ. aiar, ρουμ. aiar, ἑλλην.

αἴντε, ἐπίρ. παρακελ. (aide) = ἐμπρὸς ἐγέρθητι· πρὸς πολλοὺς λεγόμενον λαμβάνει τελικὸν τς «αἴντετς (áidets) = ἐμπρὸς σας, ἐγέρθητε»· ἐκ τοῦ τουρ. aide.

αἰράτε, οὐσ. θηλ., αἰράτς πληθ. (airáte -rãts) = πρόσοδος εἰσόδημα, κοιν. αἰράτι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. airat = πρόσοδος ρουμ. venit, λατ.

αἴστου, ἴδε αέστου.

αἰτό, οὐσ. ἀρσ., αἰτάτζ πληθ. (aitò, aitádz) = αέτος· ἴδε καὶ βούλτουρ^{ου}.

άκου, οὐσ. οὐδ., άτσι πληθ. (ák^u, átsi') = βελόνη· ἐκ τοῦ λατ. acus (ἑλλην. ἀκή, ἀκωκή) ἰταλ. ago, σαρδ. agu, προβ. ac, ρουμ. ac.

ακάλιλιέι, ἐπίρ. τροπ. (akaliliéi) = εὐθῶς, δικαίως, ἀληθῶς. Ἐκ τῆς προθ. α καὶ τοῦ οὐσ. κάλε = ὁδός (kále). Κυρίως εἶνε γεν. ἔναρθρος = τῆς ὁδοῦ (ἀπ' εὐθείας) ρουμ. drept, λατ.

ακάρου, οὐσ. οὐδ. -ρι πληθ. (akár^u, -ri) = βελονοθήκη, ἐκ τοῦ λατ. acuaris = βελονοπώλης ρουμ. acar. Ἡ λέξις αὕτη εἶνε μεταγγισις ἐκ τοῦ ρουμουνικοῦ λεξικοῦ, ἀπαντῶσα μόνον παρὰ Μιχαηλεάνω· ἐγὼ δὲν τὴν ἤκουσα.

ακάρε, ἴδε κάρε.

ακάρεβα, ἴδε καρεβά.

ακαρεοράρα ἴδε καρεοράρα.

ακάσᾱ, ἐπιρ. τοπ. (akásǎ) = οἶκοι καὶ οἰκάδες, ἐν τῇ οἰκίᾳ, εἰς τὴν οἰκίαν, (ἐπὶ κινήσεως καὶ στάσεως). Ἐκ τοῦ λατ. ad-casa.

ακάτσοῦ, ακάτσάϊ -τσάτᾱ -τσάρε ρ. (akátsu, -akátsái, -tsatā -tsare) = συλλαμβάνω, ἄπτω, ἄπτομαι, ἀνάπτω, πιάνω. Ἐκ τοῦ λατ. † ad captio-are = συλλαμβάνω· ἰταλ. cacciare, προβ. cassar, ἰσπ. cazar, γαλ. chasser, ρουμ. acats, ὅπερ παρ' αὐτοῖς σημαίνει μόνον, ἀναρτῶ, κρεμάννυμι· ἴδε Pusc.

ακάτσάρε, ἀπαρ θηλ. μὲ σημ. οὐσ, -τσᾶρ' πληθ. (akátsare, -tsār'i) = σύλληψις, κατάληψις, ἔναυσις τῆς πυρᾶς, κοιν. πιάσιμον· ρουμ. prindere, λατ.

ακάτσάτῳ, παθ. μετ. τοῦ ακάτσοῦ, -τᾶ, -τς, -τε (akátsátu tǎ, -ts, -te) = συνειλημμένος, ἦ, ον, κοινῶς πιασμένος, παραλελυμένος· ρουμ. prins, λατ. paralizat, ἔλλην.

ακάτσάτούρᾱ, οὐσ. θηλ., -τούρ' πληθ. (akátsátúrǎ -tur'i) = λαβή, κοιν. πιάσιμον, μεταφρ. πρόφασις, ἀφορμή· ρουμ. apukăturǎ, pretext, λατ.

ακικᾶσέσκου, ακικᾶσί'ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. akikâsésku, -si'i, -sitǎ, -sire) = ἐννοῶ, καταλαμβάνω, τεκμαίρομαι, μαντεύω, κοινῶς ἀπεικάζω. Ἐκ τοῦ ἔλλην. ἀπείκασα, ἀορ. τοῦ ἀπεικάζω, ὅπερ ἐν τῇ νοτιῷ Μακεδονίᾳ λέγεται ἐν τῇ σημ. τοῦ μαντεύω, τεκμαίρομαι, ἐννοῶ. Περὶ τροπῆς τοῦ π εἰς κ προβλ. κέπτου = στῆθος ἐκ τοῦ pectus, κεάτρᾱ = λίθος, ἐκ τοῦ petra κεάλε = δέρμα, ἐκ τοῦ pelis, κτλ. Οἱ ρουμ. μεταχειρίζονται τὸ intseleg, λατ. intelligo = ἐννοῶ· ἴδε καὶ **αντουκέσκου**.

ακικᾶσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -σίρ' πληθ. (akikâsi're, -sir'i) = νόησις, κατάληψις. ρουμ. intselegere, λατ.

ακλό καὶ **ακλότσε**, καὶ ακολό ἐπιρ. τοπ. στάσεως καὶ κινήσεως· (akló, aklótsce, akoló) = ἐκεῖ καὶ ἐκεῖσε. Ἐκ τοῦ λατ. eccu-illoc-ce = ἰδοὺ ἐκεῖ δῆ. ἰταλ. cola, ἰσπ. acullo, πορτ. acola, ρουμ. acolo, καὶ colo.

ακράλλᾱ, οὐσ. θηλ., ακόλλᾱ'ι πληθ. (akrállǎ, akóllǎ'i) = χάρις πρὸς γραφήν, κοιν. κόλλᾱ· ἴδε καὶ κράλλᾱ· ρουμ. koalǎ, ἔλ.

ακράλλα καὶ **κράλλα**, οὐσ. θηλ. μόνον ἐν τῷ ἐνικ. ἀρ. (akr-állā καὶ krállā) = κδλλα διὰ τὰ ὑποκείμενα· ρουμ. scrobe-alā, σλαβ.

ακράπιρ^{ου}, ακουπιρί^ι, -ριτᾶ, -ριρε (akrāpir^u, -riⁱ, -ritā, rīre) = καλύπτω, κοινῶς σκεπάζω. Λέγεται καὶ ακόπιρ^{ου} καὶ κρά-πιρ^{ου} (ako'pir^u, krāpir^u). Ἐκ τοῦ λατ. cooperio-ire, ἰταλ. coprire, ἰσπ. cubrir, γαλ. couvrir, προβ. cobrir, ρουμ. cooper καὶ acoper.

ακουλουθίε, οὐσ. θηλ., -θί^ι πλθ. (akuluθie, -θiⁱ) = ἀκο-λουθία (ἐκκλησι.).

ακουμμπουσέσκου, -σί^ι, -σιτᾶ, -σίρε ρ. (akumbusésku, -siⁱ, -sitā, -sire) = ἐπερείδω, στηρίζω, κοιν. ἀκουμβῶ. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἀκούμμπισα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. accumbo, bui, bitum, ere (ad-cubo) ρουμ. a propti', σλαβ. Καὶ ακουμμπισέσκου.

ακουμμπουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ακουμμπουσέσκου, -σίρ^ι πλθ. (akumpusi're, -sirⁱ) = ἐπέρεισις, στηριγμός, ἐπακούμβησις, ρουμ. proptire, σλαβ.

ακουμμπουσίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ακουμμπουσέ-σκου, (akumbusit^u -tā, -ts, -te) = ἐπιστηριγμένος, ἦ, ον, ἐπα-κουμβημένος. ρουμ. proptit, σλαβ.

ακούμ|πάρ^{ου}, -πάρᾶ^ι, -ατᾶ, -άρε ρ. akúmpâr^u -raⁱ, -atā, -are) = ὠνοῦμαι. ἀγοράζω. Ἐκ τοῦ λατ. ad-comparo, ἰταλ. compro, ἰσπ. πορτ. comprar, ρουμ. cumpâr. Λέγεται καὶ **κούμ|πάρ** καὶ (α)κούμ|πρου καὶ (α)κούμ|πουρ^{ου}. Ἡ μετὰβασις τοῦ comparo = παραβάλλω εἰς ἀγοράζω εἶνε ἀρχαιοτάτη ἰδ. Dens. Hist. de la langue Roumaine. Περὶ τροπής τοῦ **ο** εἰς **ου** π. ρ. ἑ. μπούν^{ου} = καλὸς ἐκ τοῦ bonus, tút^u = ἕλος ἐκ τοῦ totus, αμούρε ἐκ τοῦ morum, μπουρεάτε = ἀμανίτης, μανιτάρ^ι ἐκ τοῦ boletus, μούν|τε ἐκ τοῦ mons-montis κτλ.

ακουμ|πάράρε, ἀπθ. οὐσ., -ράρ^ι πλθ. (akumpârâre, -rârⁱ) = ὠνή, τὸ ἀγοράζειν, κοιν. ἀγόρασμα, ἀγορά, ρουμ. cumparare.

ακουμ|πάράτ^{ου}, -τά, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ακούμ|πάρ^{ου} (akumpârát^u, -tă, -ts, -te) = ἐωνημένος, η, ον: ἡγορασμένος: ρουμ. cumpărat.

ακούμ|τιν^{ου}, ακουμ|τινάι, -νάτᾶ, -ναρε ρ. (akúmtin^u, -nai, -nată, -nare) = προσπελάζω, πλησιάζω. Ἐκ τοῦ λατ. ad -contineo. Δαλ. ὁ δὲ Μιχαηλεάνου γράφει acumtinesku· ἐγὼ δὲ οὐδέτερον τούτων ἤκουσα, ἀλλὰ μόνον τὸ «ἀπρόχου» ἔπερ ἴδε: ρουμ. me apropiu, λατ. Οὔτε κατὰ σημασίαν συμφωνοῦσιν οἱ Κύριοι.

ακουμ|τινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -νάρι πληθ. (akumtináre, -nări) = προσπέλασις, προσέγγισις: ρουμ. apropiare, λατ.

ακουμ|τινάτ^{ου}, -νάτᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (akumtinát^u, -nătă) προσεχής, ὁ ἐγγύς, ὁ πλησίον, ρουμ. apropiat, λατ. ὁ Μιχαήλ γράφει acumtinitu μετὰ διάφορον σημασίαν, ἔπερ ἡμαρτημένον.

ακουπιρᾶμίν|του, οὐσ. οὐδ. -μίν|τι πληθ. (akupirâmi'ntu, -nti) = κάλυμμα, σκέπασμα. Ἐκ τοῦ λατ. cooperimentum. Μογλ. cupirimint, ρουμ. seqartsă, λατ. Ἴδε καὶ πάπλουμᾶ.

ακουπιρίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ακράπιρ^{ου}, -ρίρι' πληθ. (akupirî're, -rirî') = κάλυψις, στέγασμα: ρουμ. acoperire, λατ.

ακουπιρίτ^{ου}, -τά, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ακράπιρ^{ου}, μετ. σήμ. ἐπιθ. (akupirit^u, tă, -ts, -te) = κεκαλυμμένος, η, ον, ἐστεγασμένος, μεταφ. ὑποκριτής: ρουμ. acoperit, λατ.

ακρέσκου, -ακρί^ι, -ακρίτᾶ, -ίρε ρ. (akrésku, -akri'î, -ită, -ire) = ἐξύνω, κοιν, ξυνίζω. Τὸ ῥήμ. εἶνε μεταβ. καὶ ἀμετ. οἶον: «ακρέσκου σούπα = ξυνίζω τὴν σούπαν» καὶ «γίνλου ακρί = τὸ κρασί ἐξύνισε». Ἐκ τοῦ ἐπιθέτου ἀκρου = δριμύς, ξυνός, ἔπερ ἴδε. Λέγεται καὶ ἀκρέτζου (akrédzu), λατ. inacresco, ἰταλ. inagrire, ρουμ. înacresc.

ακρίδα, οὐσ, θηλ., ακρίτζ πληθ. (akri'dă, akri'dz) = ἀκρίς, κοιν. ἀκρίδα, ρουμ. acridă· λεγ. καὶ κᾶρχαλέτσιου καὶ λακούστᾶ, ἔπερ ἴδε.

ακρίμε, οὐσ. θηλ., ἀκρίνι· πληθ. (akríme -í'ni) = ὀριμύτης, κοιν. ξινάδα· και συγκερ. ξινάδι· ἐκ τοῦ «ἀκρου» ἔπερ ἴδε· ρουμ. acrima, λατ.

ακρίρε, ἀπθ. οὐσ., -ίρι· πληθ. (akríre -íri) = ξίνισμα (ζύμωσις) ρουμ. acrire· ἴδε ακρέσκου.

ακρισόρου, ἐπιθ. (akrišór^u) = ὑπόξινος. Ἐκ τοῦ «ἀκρου», ἔπερ ἴδε· ρουμ. acrišor, acriu, λατ.

ακρίτου, -tã, -ts, -te παθ. μετ. τοῦ ἀκρέσκου μὲ σημ. ἐπιθέτου (akritú -tã, -ts, te) = ὀριμύς, ξινισμένος, ρουμ. acrit.

ακριτούρα οὐσ. θηλ., -τούρι· πληθ. (akritúra -túri) = ὀριμύτης, κοιν. ξινάδα· ρουμ. acriturã, λατ.

αλ και **άλου**, (al και álu) ἄρθρον ἄρσ. γεν. πρὸς ἔκφρασιν τῆς σγένεως τῆς γεν. και ὀοτ. πτώσεως, αλι (ali) θηλ. οἶον: αλ ντόμνου = τοῦ κυρίου και τῶ κυρίω· ἄλι Μαρί = τῆς Μαρίας και τῆ Μαρία. Ἐπὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων τίθεται και αλοῦ (alú) ἀντι· αλ· οἶον: αλοῦ Γεώργι = τοῦ Γεωργίου. Ἐκ τῆς προθ. ad και τοῦ ἄρθ. λου (lu) (ille)· ἱταλ. al, alla, ἱσπ. και προθ. al ala, ρουμ. lui.

αλάγκου, αλάγκά·, -ατã, -αρε ρ. (alág^u, alãgã, -atã, -are) = τρέγω, περιτρέγω, περιφέρωμαι, περιοδεύω. Ἐκ τοῦ λατ. *ad-largo-are. Τὸ *largo ἐκ τοῦ largus μὲ τὴν σημ. «μακρὰν»· προθ. τὸ βλαχ. largu = μακρὰν, ἐπιρ. ἄλβ. liãrk ἐπιθ. liãrgon· ἄλβ. = ἀπομακρύνω, ἱταλ. allargare in mare, σαρδ. allargare, ρουμ. alérg, μογλ. alérg. Τὸ ρ (r) ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ ἀλάργκου, ὡς ἐν τῶ τῆς Ἰστριακῆς διαλέκτου meg ἀντι· merg = νέργκου (nérgu) = πορεύομαι.

αλάγκαρε, ἀπθ. οὐσ, τοῦ ρ. αλάγκου, -γκάρ· πληθ. (alãgãre, -gãri) = πορεία, περιφέρεισθαι τῆδε κάκεισε· και αλάγκã, ἰδίως δὲ μετὰ προθ. οἶον: «γίνου, κου, ντ' αλάγκã» = ἐν σπουδῆ (ku d'alagã) και ντιν αλάγκã (de-in-alagã)· «Κόλινντε, μέλινντε ντάτς ἔã ντιν αλάγκã» = ἀποχωρήσατε ταχέως, πάρτε ὀρόμο· ρουμ. alérgare în grabã, σλαβ.

αλῆγκάτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. μετ. τοῦ ἀλάγκου (alâ-gát^u, -tâ, -ts, te)=πολύπλαγκτος, ρουμ. alergat, λατ.

αλῆγκᾶτόρ^{ου} -τόρ^ι, οὐσ. ἄρσ. (alâgâtór^u, -rⁱ)=ἑδοιπόρος, κοιν. ταξειδιώτης. Ἐκ τοῦ ἀλάγκ^{ου}, ὅπερ ἴδει ρουμ. câ-lâtor λατ.

αλάθ^{ου}, οὐσ. οὐδ., ἀλάθουρ^ι, πληθ. (aláθ^u, -urⁱ)=ἀμάρτημα κοιν. λάθος. Τὸ α προθ. Καὶ ἀλάθους ρουμ. grešală, σλαβ.

αλᾶθιψέσκου, -θιψί^ι, -ψιτᾶ, -ψιρε, ῥημ. (alâθipsésku, -θipsiⁱ, -psită, -psire)=ἀμαρτάνω, σφάλλομαι, κοιν. λαθεύω, ἄορ. λάθιψα (ἐλάθευσα), ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥῆμα μετὰ προθεμ. α, ρουμ. greșesc, σλαβ.

αλᾶθιψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ῥ. -ψιρ^ι, πληθ. (alâθipsi-re, -psirⁱ)=ἀμαρτάνειν, σφάλλεσθαι, κοιν. λάθιμα ρουμ. grešire, σλαβ.

αλᾶθιψίτ^{ου}, -τα, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ῥ. (alâθi-psít^u, -ta, -ts, -te)=ἔσφαλμένος, κοινῶς λαθευμένος ρουμ. grešit, σλαβ.

αλάϊ, ἐπιφών. κλητ. = ᾧ (alai) οἶον : αλάϊ τζιόνε! = ᾧ νεανία! λεᾶ θηλ (leā)· οἶον: σόρο λεᾶ=ᾧ ἀδελφή. Λέγεται καὶ ἄνευ προθ. α «λάϊ» ὅπερ ἴδε.

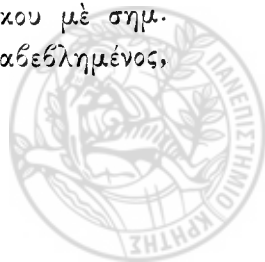
αλάν|του, ἄντων. ἐπιμ. αλάν|τᾶ θηλ. (alántu -tă)=ὁ ἕτερος, ὁ ἄλλος, ἴδε καὶ «άλτου» ρουμ. ălălált καὶ ălălánt, λατ.

αλᾶξᾶμίν|τ^{ου}, οὐσ. ἄρσ. μίν|τι πληθ. (alâksâmi'nt^u. -mínti)=πλήρης ἐνδυμασία, κοιν. ἀλλαξιά ρουμ. costum, γαλ.

αλᾶξέσκου, αλᾶξί^ι, -ξίτᾶ, -ξίρε, ρ. (alâksésku, -ksíⁱ, -ksită ksire)=ἀλλάσσω, ἀνταλλάσσω, μεταβάλλω, κοιν. ἀλλάζω, ἄορ. ἄλλαξα, ἐξ οὗ τὸ αλᾶξέσκου ρουμ. schimb, λατ.

αλᾶξίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ., -ξίρ^ι, πληθ. (alâksi're -ksi rⁱ)=ἀλλαγὴ, ἀνταλλαγὴ, μεταβολὴ ρουμ. schimb, λατ.

αλᾶξίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἀλᾶξέσκου μὲ σημ. ἐπιθ. (allâksi't^u, -tă, -ts, -te)=ἠλλαγμένος, μεταβεβλημένος, ρουμ. schimbat, λατ.

αλάπτಾರೆ, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. alâptêtz^u, -τᾶρ᾽ πληθ. (alâ-ptâre -târ'i) = τιθεῖα, κοιν. βύζαξις, ρουμ. alăptare, λατ.

αλάπτάτ^{ov}, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ αλάπτέτζ^{ov} (alâ-ptât^u, -ta -ts -te) = τιθευόμενος, η, ον, βυζάνων = τρεφόμενος διὰ τοῦ μητρικοῦ γάλακτος, ρουμ. alăptat, λατ.

αλάπτέτζ^{ov}, αλάπτάτ᾽, -ατᾶ, -αρε ρ. (alâptédz^u, -alâptái, -atã, -are) = θηλάζω τὸ βρέφος, δίδω γάλα. Ἐκ τοῦ λατ. allactare, ἰτ. allattare, γαλ. allaiter, ρουμ. alăptez· ὅδε «λάπτει».

αλάργκου, καὶ λάργκου καὶ αλάργα, ὅπερ εἶναι νεολογισμὸς (alârgu καὶ lârgu καὶ alârga = ἐπίρ. τοπ. μακράν, κοιν. αλάργα· ἐκ τοῦ ad-largus, ἰτ. largo, ρουμ. departe, λατ.

αλάσ^{ov}, αλάσάτ᾽, -ατᾶ, -αρε ρ. (alás^u, -alâsái, -atã-are) = ἐῶ, παραιτῶ, καταλείπω, κοιν. ἀφῆνω. Ἐκ τοῦ λατ. laxo -avium -are, ἰτ. scarò. lassare, προβ. laisser, γαλ. laisser, ἀλβ. lëshon, ρουμ. las.

αλάσάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., αλάσᾶρ᾽ πληθ. (alâsâre, -sâr'i) = ἄφρεσις, ἐγκατάλειψις, παραιτήσις, ρουμ. lăsare.

αλάσάτ^{ov}, -τᾶ, τς, τε (alâsât^u, -tã, -ts, -te) παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ με σημ. ἐπιθ. = ἀφριμένος, ἐγκαταλειμμένος, παρητημένος, ρουμ. lăsat.

αλάτζᾶ, οὐσ. ἀρσ. αλάτζεᾶτζ᾽ πληθ. (alâdzã -alâdzeãdz καὶ alâdzãdz) = ὕψασμα, συνήθως ἐκ μετᾶξης πρὸς κατασκευὴν ἐνδύματος (ἀντερίων, φουστάνιων κτλ.) κοινῶς ἀλατζεᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. aladzjã· ἐκ τοῦ ἰνδικοῦ.

αλάτουρ^{εα}, ἐπίρ. τόπ. (alâtur^{εα}) = ἐγγύς, πλησίον κοιν. πλάγι-πλάγι. Καὶ ντ' αλάτουρ^{εα} = παραπλεύρως· (d' alâtur^{εα}). Ἐκ τοῦ λατ. ad+latus-eris :: latera = πλευρά, πλάγμον, ρουμ. alătur^{εα}, λατ.

αλάτράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. αλάτρου, **αλάτρωρ᾽** πληθ. (alâ-trâre-trâr'i) = ὄλακῆ, κοιν. γαύγισμα lătrare, λατ.

αλάτρου, αλάτράτ᾽, -ατᾶ, -αρε ρ. (alâtrou, -ai, -atã, -are)

=ύλακτῶ, κοιν. γαυγίζω. Ἐκ τοῦ λατ. latro, avi, atum, are μετὰ προθ. α' ἰταλ. latrare, ἀργ. σπ. καὶ πορτ. ladrare, ρουμ. latru.

αλάτσου, ἴδε λάτσου.

αλῆτσέσκου, -τσι^ι, -τσιτᾶ, -τσιρε, ρ. (alâtsésku, -tsiⁱ, -tsitâ, -tsire) = θολῶ κοιν. θολώνω ρουμ. turbur, λατ. 2) ρυπαίνω, κηλιδῶ, κοιν. μουργταρεύω ρουμ. murdăresc, τουρκ.

αλῆσίμε, οὔσ. θηλ. -τσίν^ι πληθ (alâtsime-nⁱ) = ἰλύς, κοιν. λάσπη, ἀκαθαρσία ρουμ. mocirlă σλαβ.

αλῆσίρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀν. ρ. -τσιρ^ι πληθ. (alâtsire - tsiri) = θῶλωσις, ρύπανσις, κοιν. μουργτάρευμα, ρουμ. turburare, λατ. murdarie, τουρκ.

αλῆσίτου, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (alâtsit^u, -tᾶ, -ts, -te) = τεθολωμένος, κηλιδωμένος, κοιν. μουργταρευμένος, ρουμ. turburat, λατ. murdărit τουρκ.

αλῆυντάρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀλᾶυντου, -ντᾶρ^ι πληθ. (alâvdare - dări) = ἔπαινος, ἐγκώμιον, ρουμ. lăvdare, λατ.

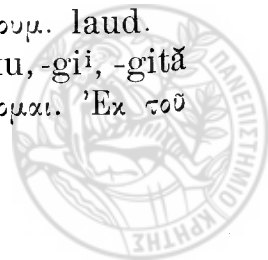
αλῆυντάτου, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἀλᾶυντου μὲ σημ. ἐπιθ. (alâudât^u, -tᾶ, -ts, -te) = ἔνδοξος, ἐπηνημένος, ρουμ. laudat, λατ.

αλῆυντάτόρου, οὔσ. ἀρσ. -τόρ^ι πληθ. (alâvdâtôr^u - tôri) = ἐπαινέτης ἐγκωμιστής. Ἐκ τοῦ λατ. laudator - oris, ρουμ. alâvdator, λατ.

αλῆυντάτσιούνε, οὔσ. θελ., -τσιούν^ι πληθ. (alâvdâtsiune - uni) = ἔπαινος, ἐγκώμιον, ἐκ τοῦ λατ. laudationem, ρουμ. laudă, λατ.

αλᾶυντου, αλᾶυντά^ι, -ατᾶ, -αρε, ρ. (alâvdu, -dâⁱ, -ată, -are) = ἐπαινῶ, δοξάζω, ἐγκωμιάζω. Ἐκ τοῦ λατ. laudo, -avi, -atum, -are, μετὰ προθ. α' ἰτ. lodare, γαλ. louer, ἰσπ. loar, πορτ. louvar, προβ. lauzar, ἀλβ. lievdon ρουμ. laud.

αλγκέσκου, αλγκι^ι, -γκιτᾶ, -γκίρε ρ. (algésku, -giⁱ, -gită -gire) μετὰβ. καὶ ἀμετ. = λευκαίνω καὶ λευκαίνομαι. Ἐκ τοῦ

λατ. albesco-albescere, ρουμ. albesc.

αλγκίνχ, ουσ. θηλ., αλγκίν: πληθ. algi'nă -ni) = μέλισσα, σμηῆνος μελισσών: εκ του λατ. *alvina (alvearium και alveare = κυψέλη) (alvus = κυψέλη: ρουμ. albină: ιδε και σπουπ^{ου}.

αλγκινάρου, -νάρο: πληθ. ουσ. άρσ. alginár^u, -nárⁱ) = μελισσοουργός: εκ του αλγκίνχ όπερ ιδε: ρουμ. albinar, λατ.

αλγκίρε, άπθ. ουσ., του αλγκέσκου: αλγκίρο: πληθ. (algi're, -rⁱ) = λεύκανσις, κοιν. άσπρισμα: ρουμ. albire, λατ.

αλγκίτου, -τά, -τε, τε παθ. μετ. του αλγκέσκου (algi't^u, -tă, -ts, -te = λευκασμένος, λευκός, ρουμ. albicios λατ.

άλε, έπιρων. σχετλ. και κλητ. ιδε λέ και λέλε και αλά^ι (ale).

αλεάπιντου, και αλιάπιντου, αλιπιντά^ι, -ατά, -αρε ρ. (ale-ăpid^u, alipintăⁱ, -ată, -are) μέσον: μι αλ. = έφορμώ, έπιπίπτω, σπεύδω: εκ του λατ. *ad-labido-are: ρουμ. a se precipită, λατ.

αλεάτζιρε, άπθ. ουσ. του αλέγκου, αλιτζέρ: πληθ. (ale-ădzire, alidzérⁱ) = εκλογή: ρουμ. alegere. Και αλιτζέρε.

αλέγκου, αλέψου, αλεάπτă, αλεάτζιρε και αλιτζέρε ρ. (alég^u, alépsu, aleăptă, aleădzire, και alidzeăre) = εκλέγω, κοιν. διαλέγω: εκ του λατ. elligo, egi-ectum-ere, ιτ. eleggere, άργ. alleggere, ισπ. elegir, πορτ. eleger, γαλ. élire, ρουμ. aleg.

αλέπτου, θηλ. αλεάπτă, αλέπτă, αλεάπτε, παθ. μετ. του ρ. αλέγκ^{ου} με σημ. έπιθ. (aléptu, aleăptă, aléptsă, aleăpte) = εκλεκτός, ρουμ. ales, λατ.

αληθινόσου, αληθινράσă έπιθ. (alibinós^u, -năśa) άληθής, άληθινός: ρουμ. veritabil, λατ.

αλήθχια και αλήχχια και καλήχχια (παρά Δημονίω) (ali'thija και ali'hija και kalithija = αλήθεια: και ως έπιρ. = άληθώς: ρουμ. adevăr, λατ.

άλικου = το άλουργόν, πορφυρούν χρώμα, κοιν. έλικο: (alik^u)

ρουμ. stacoji' u, σλαβ.

αλικέσκου, αλικί^ι, -κίτᾶ, -κίρε ρ. (alikešku, alikiⁱ, -kită, -kire) κολλῶ τι πρὸς τι, προσκολλῶ τί τινι, προσάπτω κοιν. ἀκολνῶ ἐκ τοῦ σλαβ. Ijepiti = κολλῶ, μετὰ προθ. α' ρουμ. lipesc. Τὸ ἐν σελ. 150 «Die Aromunem» τοῦ Weigand τομ. II «va n' me alikesku» εἶνε ἐστραλμένον ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ «aliksésku» = θὰ ἀλλάξω, θὰ ἐνδύθῶ νέα ἐνδύματα.

αλικίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., κίρι πληθ. (alikire, alikirⁱ) = προσκόλλησις· ρουμ. lipitura, σλαβ.

αλικίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. τοῦ ἀν. ρ. (alikit^u, -tă, -ts, -te) = προσκεκολλημένος, συνημμένος, ἀκολμένος, κάτισχνος, ἐξηνητλημένος. Λέγεται καὶ ἐπὶ κατάρτας· οἶον: ἀλίκιτᾶ! ἐννοητέον «σᾶ χί^ι» = νὰ κολλήσῃς εἰς τὴν κλίνην σου, νὰ μὴ ἀφήσῃς ποτὲ τὸ κρεβάτι σου, ρουμ. lipit, σλαβ.

αλιμούρᾶ, οὐσ. θηλ. μούρ^ι πληθ. (alimúřă-murⁱ) = λεηλασία, διαρπαγή. Ἐκ τοῦ τουρκ. Ῥουμ. prădătsiune, λατ.

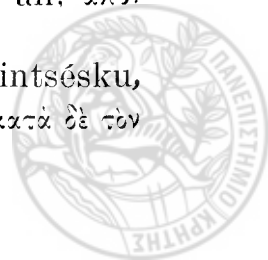
αλίν^{ου}, -νάι, -ατᾶ, -are, ρ. (alin^u, -năi, -ată, -are) = ἀναβιβάξω, προάγω, ὑψώνω· μέσον: «μὲ αλίν^{ου}» = ἀναβαίνω, ἀνέρχομαι. Ἐκ τοῦ λατ. ad levo = αἶρω τι πρὸς τὰ ἄνω, ἰταλ. levare, γαλ. lever, ρουμ. ure λατ. καὶ súiu λατ. Τὸ ἐκ τοῦ lenis παραγόμενον ρουμ. alin, alinăi, at, à ἔχει ὅλως διάφορον σημασίαν «καταπραύνω»· ἴδε καὶ «ἀνίνου».

αλινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -νᾶρ^ι πληθ. (alina're, -nări) = ἀνάβασις, προαγωγή, ὑψωσις, ρουμ. suire λατ.

αλινάτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (alinăt^u, -tă, -ts, -te) = ὑψωμένος, προηγμένος, ἀναβιθασμένος, ρουμ. suitor, λατ.

άλι^{ου}, οὐσ. οὐδ., ἀλε πληθ. (ăli^u, âle) = σκόροδον. Ἐκ τοῦ λατ. allium, ἰτ. aglio, ἰσπ. ajo, πορτ. alho γαλ. ail, ἄλβ. aj· ρουμ. âiu.

αλιντσέσκου, αλιντσι^ι, -ντσιτᾶ, -ντσιρε ρ. (alintsésku, tsiⁱ, -tsită, -tsire) = κατὰ μὲν τὸν Δαλ. λαμβάνω, κατὰ δὲ τὸν

Μιγ. ἀναβιδάζω. Μέσον «μι αλιντσέσκου = ἄπτουμι, κοιν. πιάνομαι: ὄσον: μι αλιντσέσκου ν κόρ^{ου}, = πιάνομαι εἰς τὸν χορόν: ἀντὶ τούτου ἐν Ὀλύμπῳ λέγεται μόνον «μι ακάτσ^{ου} ν κόρ^{ου}».

Ἡ καταγωγὴ ἄγνωστος ἐμοί.

αλιούμτρεα, ἐπιρ. τροπ. = ἄλλως, κατ' ἄλλον τρόπον, εἰ δὲ μή (aliu'mtreα). Ἐκ τοῦ λατ. alia-mente ἰταλ. altrimenti γαλ. autrement (altera-mente), ρουμ. áimintre καὶ alt-mintre, λατ.

αλιούρεα, ἐπιρ. τοπ. (aliúrea) = ἀλλαχοῦ. Ἐκ τοῦ λατ. aliubire: π.ρ.β. ἀρχ. ἰσπ. alubre, πορτ. alhur, γαλ. ailleurs, μογλ. lîúrea, ρουμ. aiúre, λατ.

αλιπιντάρε ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. αλεξάπιντ^{ου}, -ντῆρ: πλ.ηθ. (alipídare, dǎrⁱ) = ἔροδος, ἐπίθεσις: ρουμ. precipitare, λατ.

αλισβερίσε, οὐσ. θηλ., -ρισ: πλ.ηθ. (alisverise, -risⁱ) = ἐμπορικὴ πρῆξις, κατανάλωσις κοιν. ἀλισβερίσι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ales-veris = ἐμπόριον, ἕπερ ἐκ τοῦ almak = λαμβάνειν καὶ vermék = δίδειν, ἐπομένως λεψοδοσία: ὅμοιον εἶνε τὸ νταραβέρᾶ, ἐκ τοῦ dare = δίδειν καὶ aveãare-avere-habere = ἔχειν, λαμβάνειν.

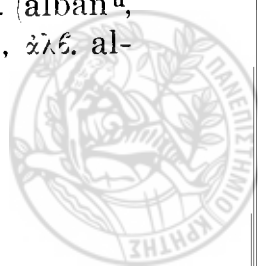
αλισίβᾶ, καὶ αλισίβᾶ, οὐσ. θηλ., σίβ: πλ.ηθ. (alisi'vǎ -sivⁱ) = ἡ στακτὴ κονία, τὸ ρύμμα, κοιν. ἀλισίβᾶ, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. lixivía. ἰταλ. lisciva, γαλ. lessive, πορτ. lixia, ἀλβ. al-sive, ρουμ. lešie, λατ.

αλιτζιάρε, ἴδε αλεξάτζιρε.

άλκᾶ, οὐσ. θηλ. (ǎlkǎ) = τὸ παχὺ τοῦ γάλακτος, ρουμ. smântână, σλαβ.

άλκου, καὶ **άλικ^{ου}** ἐπιθ., άλκᾶ, θηλ. (ǎlku, -kǎ) = πορφυροῦν, ἀνοικτὸν κόκκινον, τὸ ἀλουργὸν-άλικον χρώμα, τὸ ἐκ τοῦ πρινοκοκκίου τῆς Ἀμερικῆς, ἢ ἐκ τοῦ κόκκου τοῦ θάμνου ὕσσης, ρουμ. staeoju σλαβ.

αλμπάν^{ου}, καὶ ναλμπάν^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -μπάν: πλ.ηθ. (albán^u, -nⁱ) = ὁ πεταλωτῆς κοιν. ἀλμπάνης καὶ ναλμπάντης, ἀλβ. al-

ban^u, ἐκ τοῦ τουρκ. nalban, ρουμ. nălban, ἑλλην.

αλμπεάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -μπέτσᾶ, πληθ. (albea 'tsă, - tsă) = λευκότης, ψιμύθιον, πρῶ. νεοελ. ἀσπράδι· 2) τὸ λευκὸν τοῦ ὄρου κοιν. ἀσπράδι. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ albitia (albus), πρῶ. albetsa, ρουμ. albeală, λατ. suliman, τουρκ. albuş, λατ.

άλμπου, ᾶ ἐπίθ., πληθ. ἀλγκι, άλμπε (álbu, álbă, álgi, álbe, = λευκός, κοιν. ἄσπρος· 2) εὐτυχής· «άλμπᾶ σᾶ χίᾶ» = νᾶ εὐτυχήσης. Ἐκ τοῦ λατ. albus, a, um, πορτ. alvo, ισπαν. albo, ρουμ. alb.

αλγάτσου, οὐσ. οὐδ. ἀλγάτσου· πληθ. (alqát^u, alqáturⁱ) = ζύμη, προζύμιον. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ allevatum (allevo = ὑψώνω) γαλ. levain, ἐκ τοῦ levamen (lever), ιτ. lievito, ρουμ. aluat.

αλοίμουνου, ἐπίρ. σχετλ. Ἐκ τοῦ ἑλλ. ἀλλοίμονον (alimoun^u), ρουμ. vai, λατ. vae, ἑλλην. ουαί.

αλοιφίε, οὐσ. θηλ., -φίᾶ, πληθ. (alifi'e, -fi'i) = ἀλοιφή, ρουμ. alifie, καὶ unsoare, λατ.

αλόρου, καὶ λόρου (alór^u καὶ lór^u) ἀντων. προσ. γ'. προσ. γεν. καὶ δοτ. πτ. μὲ σημ. κτητ. ἀντ. οἶον: «κάσα λόρου» = ἡ οἰκία των. Ἐκ τοῦ ad-illorum, ιταλ. loro, γαλ. leur, πρῶ. lor, ρουμ. lor.

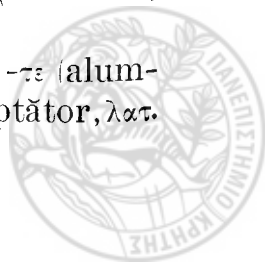
αλουμᾶ, οὐσ. ἄρσ., αλουμάτζ πληθ. (alumă - alumădz) = ἀσπράγαλος, ρουμ. ichiu, arşie, τουρκ.

αλουμάκγε, οὐσ. θηλ. μάκι· πληθ. (alumăkie, măki) = κλών, κλωνάρι, ρουμ. rămă λατ.

αλούμπτᾶ, οὐσ. θηλ. -μτσι πληθ. (alu'mtă, -mtsi) = πάλη ἀγών, μάχη, πόλεμος. Ἐκ τοῦ λατ. lucta, ιτ. lotta, πορτ. luta, γαλ. lutte, ἀλβ. ljuftë, ἐξ οὗ καὶ λιούφτᾶ, βλαχ. ρουμ. luptă, λατ.

αλουμιάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ αλούμτου, τᾶρ· πληθ. (alumtăre, -tărⁱ) = πάλη ἀγών.

αλουμιάτσου, παθ. μετ. τοῦ αλούμτου, -τᾶ, -τς, -τε (alumtăt^u, -tă, -ts, -te) = ἀγωνιστής, μαχητής, ρουμ. luptător, λατ.

αλούμπτου, καὶ αλούπτου, -μτάι, -τάτᾶ, -τάρε ρ. (alúmtu καὶ alu'ptu, -tái, -tátă, -tare), μέσον: με αλούμπτου=ἀγωνίζομαι, μάχομαι. Ἐκ τοῦ λατ. lucto -are, ἰτ. lottare, γαλ. lutter, πορτ. lutar, ἀλβ. ljuftoni, ρουμ. lupt.

αλούνου, οὐσ. ἀρσ. αλούνι πληθ. (alún^u, -únⁱ)=λεπτοκαρυά ρουμ. alun· ἴδε αλούνᾶ.

αλούνᾶ, οὐσ. θηλ., αλούνι πληθ. (alúnă, -únⁱ)=λεπτοκάρυον κοιν. λερτόκαρον. Ἐκ τοῦ λατ. avellana καὶ abellana, ὡπερ ἐκ τοῦ Abella=πόλεως τῆς Καμπανίας. Ἴτ. ἰσπ. avellana γαλ. ἀργ. avelain, πορτ. avella· ρουμ. alună, λατ.

αλουνάροϋ, οὐσ. ἀρσ., νᾶρι πληθ. (alunár^u, năriⁱ)=ὁ μὴν Ἰούλιος, κοιν. ἀλωνάρις, ρουμ. julie, λατ.

αλούνικου, -νικάι, -ατᾶ, -αρε ρ. (alu'nik^u, -káí, -ată, -are)=ὀλισθήνω κοιν. γλιστρῶ, ἴδε καὶ αρούνικου καὶ αρούντικου. Ἐκ τοῦ λατ. ad-lubrik καὶ -are, ἰτ. lubricare, ἰσπ. πορτ. lubricar, μογλ. luréc, ρουμ. lu'nec, λατ.

αλουνικάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρήμ. αλούνικου, -κᾶρ πληθ. (alunikare, -kărⁱ)=ὀλισθήσεις, κοιν. γλίστρημα, ρουμ. lunecare, λατ.

αλουνικάτου, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ αλούνικου (alunikát^u, -tă, -ts, -te)=ὁ ὀλισθητής, κοιν. γλίστρητής, ρουμ. lunecat, λατ.

αλουτζᾶσκου, αλουτζίι, -ιτᾶ -ιρε ρ. (aludzăsku, aludziⁱ, -ita, -ire)=γίγνομαι ψαθυρός, μαλακός (ἐπὶ τοῦ κρέατος ἐν τῇ ἀργῇ τῆς σήψεως). Ἐκ τοῦ τουρκ. ρουμ. a deveni moale, λατ.

αλουτζίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρήμ. αλουτζᾶσκου, -τζίρι πληθ. (aludzi're, -dzirⁱ)=ἀποσύνθεσις ρουμ. molesire, λατ. Καὶ αλουτζίμε.

αλουτζίτου, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ρήμ. αλουτζᾶσκου (aludzi'tu, -tă, -ts, -te) ψαθυρός, μαλακός (ἐπὶ τοῦ κρέατος), ρουμ. molesit, λατ.

αλτι-ζάρχ, καὶ **άλτι-όρε**, ἐπιρ. γρον. (altă-ğără καὶ alti-

ori) = ἄλλοτε, κοιν. ἄλλη ὥρα καὶ ἄλλη ὥρα: ρουμ. altă-dată, λατ.

άλτᾱ-σόιε ἐπιρ. τροπ. (altă-soie) = ἄλλως, κατ' ἄλλον τρόπον, ἄλλο-σῶι. Ἐκ τοῦ βλαγ. altă καὶ τοῦ τουρκ. «söi»: ἴδε καὶ ἀλγούμ-τρει: ρουμ. altfel, altmintrelea λατ. Λέγεται καὶ ἀλτᾱ-τουρλίε (altă-turliε) ἐκ τοῦ τουρκ. tourli = εἶδος.

άλτου, θηλ. ἀλτᾱ, πληθ. ἀλτσᾱ, ἀλτε, ἐπίθ. (a ltu, -ᾱ, -tsă, -tei) = ἄλλος, ἕτερος, α, εν. Ἐκ τοῦ λατ. alter, ἰταλ. altro, ἰσπ. otro, πορτ. outro, γαλ. autre, ρουμ. alt. Ἴδε καὶ ἀλάντου.

ἀλυσίδᾱ οὐσ. θηλ., -σίτζ πληθ. (alisi ὄᾱ, -sidz) = ἄλυσις κοιν. ἀλυσίδα: ρουμ. lants, σλαβ.

ἀλώνε οὐσ. θηλ., ἀλών: πληθ. (alóne-ni) = ἄλως, κοιν. ἀλώνι, ρουμ. ariă, λατ. ἴδε καὶ ἀργε.

ἀμ συνδ. (am) = μήπως, κοιν. καί, ἀμ οἶον: ἀμ νου βόγου, (am nu νόϊu) = μήπως δὲν θέλω; καὶ δὲν θέλω; ἀμ δὲν θέλω; ρουμ. oăre, λατ.

ἀμου, αβούι, αβούτᾱ, αβεάρε ρ. (ám^u, avui, -ută, aveăre) = ἔγω. Ἐκ τοῦ λατ. habeo, ui, habitum, ἑρε ἰτ. avere, ἰσπ. haber, πορτ. haver, γαλ. avoir, ρουμ. am.

ἀμα συνδ. ἐναντ. (ăma = ἀλλά. Ἐκ τοῦ τουρκ. ama λέγεται καὶ ἀμ καὶ ἀμου καὶ μα (am. amu, ma), ρουμ. dară σλαβ.

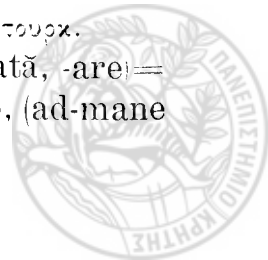
ἀμα μέριον χρον. (ăma) = εὐθύς ὥς, κοιν. ἄμα: οἶον: ἀμα βίνε: = ἄμα ἦλθε, ρουμ. indată, λατ.

αμάγιε, οὐσ. θηλ., αμαᾱ'ι πληθ. (amá'ie, amă'ii) = φαρμακεία, μαγαεία, ρουμ. vrajă, σλαβ. farmec (φάρμακον) ἑλλην.

αμάδᾱ, οὐσ. θηλ. αμαᾱ'τζ πληθ. (amá'ă, amădz) = μικρὰ στρογγύλη πλάξ χρησιμεύουσα εἰς παιδιάν, κοιν. ἀμάδα καὶ λιμάδδα, ὁ μάδος ἐν Ἠπείρῳ.

αμάν, (amán) = ἐπιρῶν., δι' οὔ ζητεῖται χάρις, ἔλεος, κοιν. ἀμάν, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. amán, ρουμ. aman, τουρκ.

ἀμᾶ'νου, -νάι, -ατᾱ, -αρε ρ. (amân^u, -ná'ι, -ată, -are) = βραχύνω, ὑστερῶ, καθυστερῶ. Ἐκ τοῦ #: ad-maneo, (ad-mane

* a mǎ'ne=ἐπαύριον· ἄλθ. meno'n=βραδύνω· ρουμ. întăr-ziu, λατ. Tò δὲ amǎ'n παρὰ ρουμ. σημ. ἀναβάλλω.

αμάνάρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ρ. αμᾶ'ν^{ου}, -νᾶρ'· πλῆθ. =καθυστέ-ρησις, ρουμ. întărzire, λατ.

αμάνάτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ αμᾶ'ν^{ου}, -τα, -τες, τε (amânát^u, -tǎ, -ts, -te) βραδύς, ὕστερος, ὑστερήσας, ρουμ. întăr-ziat, λατ.

αμάνάτ^{ου}, ἐπιρ. γρον. (amânát^u)=ὀψέ, κοιν. ἀργά. Ἐκ τοῦ ρημ. αμᾶ'ν^{ου}, ἔπερ ἴδε· ρουμ. târziu, λατ.

αμανέτ^{ου}, καὶ αμανέτε οὐσ. οὐδ. αμανέτης πλῆθ. (amanét^u καὶ amanéte, -néts =ἐνέχυρον, κοιν. ἀμανέτι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. amanet, ρουμ. amanet, ἐλλῆν.

αμάξε, οὐσ. θηλ. αμᾶξι πλῆθ. (amáxe-amăxi)=ἄμαξα, κοιν. ἀμάξι· ρουμ. căruțǎ, ἰταλ.

αμάξᾶ, οὐσ. ἀρσ., -ξάτζ πλῆθ. (amăxă -xádzl=ἄμαξη-λάττης, κοιν. ἀμαξᾶς ρουμ. cucigiu καὶ cocier, σλαβ.

αμάρ^{ου}, ἐπιθ. -ρά θηλ. (amár^u, -rǎl=πικρός, -ά, -ον. Ἐκ τοῦ λατ. amarus, -a, um, ἰτ. amaro, ἰσπ. πορτ. amagro, προβ. amar, γαλ. amer, ρουμ. amar.

αμάρε, (καὶ ἄνευ προθ. α) οὐσ. θηλ., αμᾶρ'· πλῆθ. (amáre amărⁱ)=θάλασσα. Ἐκ τοῦ λατ. mare-is· ἰτ. mare, ἰσπ. πορτ. mar, γαλ. mer, ρουμ. mare.

αμάρεάτσᾶ, οὐσ. θηλ. (amáreătsǎ)=πικρία. Ἐκ τοῦ λατ. amaritia, ἰτ. amarezza, προβ. amareza, ρουμ. amă-reatsǎ. Καὶ αμᾶράμε, πλῆθ. αμᾶρᾶν' (amăráme, -rǎnⁱ).

αμᾶρᾶσκου, αμᾶρί^ι, -ίτᾶ, -ίρε ρ. (amărășku, amării, -itǎ -ire =πικραίνω, θλίβω, λυπῶ. Ἐκ τοῦ λατ. amaresco-escere, ἰτ. amarire, ἰσπ. πορτ. amargar, ρουμ. amărășe.

αμᾶρίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ρ. αμᾶρᾶσκου -ρίρ'· πλῆθ. (amă-rire -iri)=πίκρανσις, ρουμ. amărire.

αμᾶρίτ^{ου}, -τᾶ, -τες, -τε, παθ. μετ. τοῦ αμᾶρᾶσκου (ama-rît^u, -tǎ, -ts, -te)=πικραμένος, -η, -ον, πικρός, τεθλιμμένος,

ρουμ. amārīt.

αμᾶρτίε, οὐσ. θηλ. -τί^ι)=ἀμαρτία, ρουμ. pacat, λατ.

αμᾶρτιόσου, -ραᾶΰ, ἐπιθ. (amārtioṣ^u, -ραᾶΰ = ἀμαρτω-
λός, ρουμ. păcătoș, λατ.

αμᾶρτιπέσκου, -ψί^ι, -ψιτᾶ, -ψίρε ρ. (amārtipsésku,
-psiⁱ, -psită, -psire)=ἀμαρτάνω. Ἐκ τοῦ ἄορ. ἀμάρτησα καὶ
ἀμάρτησα + εσκου, ὡς ἔκ τινος ἀμαρτεύω· ρουμ. păcătuiesc, λ.

αμ καὶ **ανβᾶλέσκου**, αμβᾶλί^ι, -ίτᾶ, -ίρε ρ. (am καὶ anvă-
lésku, amvâlîⁱ, -ită, -ire)=καλύπτω σκεπάζω. Ἐκ τοῦ λατ.
*invelo (in-velum) + esku, ἱτ. velare, ρουμ. acoper λατ.
ἴδε καὶ ακῶάπιρ^{ου}.

αμβᾶλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρήμ. αμβᾶλέσκου, -λίρ^ι πληθ.
(amvâlîre, -lirⁱ)=τὸ καλύπτειν, κάλυψις, σκέπασμα· ρουμ.
acoperire, λατ.

αμ καὶ **ανβᾶλίτ^{ου}**, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ αμβᾶλέσκου
amvâlî^{tu}, -tă, -ts, -te)=κεκαλυμμένος, -η, -ον σκεπασμέ-
νος, ρουμ. acoperit, λατ.

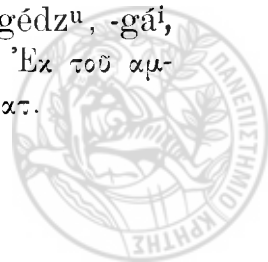
αμβᾶλιτούρα -τούρ^ι, οὐσ. θηλ. (amvâlîtúra -túrⁱ)=κά-
λυμμα σκέπασμα, ρουμ. scoartsă, λατ.

αμ καὶ **ανβᾶρλίγκα**, ἐπιρ. (am καὶ anvârli'ga)=πέριξ,
κοιν. ἐλόγυρα. Ἐκ τοῦ λατ. in καὶ τοῦ ἀλθ. veringa=δακτύ-
λιος· ἴδε βᾶράνγκῶ^{ου}. ρουμ. jur, inprejur, λατ. (κυρίως ἐλ-
λην. γύρος).

αμβᾶρλιγκάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. -γκᾶρ^ι πληθ. (amvâr-
ligăre -gârⁱ)=περίζωσις, περιτύλιξις, περικύκλωσις· ρουμ. in-
cunjurare, λατ.

αμβᾶρλιγκάτ^{ου}, -ατᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ κατωτ. ρ.
(amvârligăt^u, -tă, -ts, -te)=περιβέβλημένος, -η, -ον, κοιν.
τυλιγμένος ρουμ. înconjurat, λατ.

αμβᾶρλιγκέτζ^{ου}, -γκά^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (amârligédz^u, -gâi,
-ată, -are)=περικυκλώνω, περιζώνω, πολιορκῶ. Ἐκ τοῦ αμ-
βᾶρλίγκκ, ὅπερ ἴδει· ρουμ. inprejur, asedier, λατ.

αμβίρτέσκου, -ρτί', -ίτᾱ, -ίρε, ρ. (amvârtésku, -tî', -itᾱ, -íre) = περιελίσσω, τυλίσσω. Ἐκ τοῦ λατ. in-vertō-ere.

αμβίρτίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἄν., -τίρ' πληθ. (amvârtire, -irⁱ) = περιέλιξις, περιτύλιξις' ρουμ. învârtire, λατ.

αμβίρτίτῶν, -τᾱ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (amvâr-ti't^u, -tᾱ, -ts, -te) = περιελιγμένος, περιτυλιγμένος, ρουμ. învârtit, λατ.

αμβίρτιτούρᾱ, -τούρ' οὐσ. θηλ. (amvârtitură, -turⁱ) = περιτύλιξις, περιτύλιγμα, ρουμ. învârtitură, λατ.

αμβέσκου, (καὶ νβέσκου καὶ μβέσκου), αμβισκούⁱ, -σκούτᾱ, -αμβιστεᾱρε ρ. (amvésku, amviskuⁱ, -utᾱ, amvisteᾱre) = ἀμρηννυμι, ἐνδύω. Ἐκ τοῦ λατ. investio, -ivi, -itum, -ire, ἱτ. investire, ἱσπ. ambestir καὶ vestir, γαλ. vêtir, προβ. vestir, αλβ. veš, ρουμ. invăsc.

αμβέτσῶν, (καὶ μβέτσῶν καὶ νβέτσῶν), αμβισσάⁱ, -ατᾱ, -αρε ρ. (amvéts^u, amvitsáⁱ, -atᾱ, -are) = διδάσκω, μαθηάνω' μι αμ-βέτσῶν = συνηθίζω. Ἐκ τοῦ λατ. :: in-vitio-are (vitium), ἱτ. invezzare, προβ. envezar, πορτ. vezar, ρ. invăts' id. Pusc.

αμβισκούτῶν, -κούτᾱ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ρ. αμβέσκου (amvisku't^u, -kutᾱ, -ts, -te) = ἐνδεδυμένος, η, ον' ρουμ. invescut, λατ.

ἀμβιστεᾱρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ρ. αμβέσκου, αμβιστέρ' πληθ. (amvisteᾱre, -stérⁱ) = τὸ ἐνδύειν, κοιν. νούσιμον' ρουμ. îmbrăcare, λατ.

αμβισάρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ρ. αμβέτσῶν -τσᾱρ' πληθ. amvitsăre -tsărⁱ) = διδασκαλία, μάθησις, ἕξις, συνήθεια' ρουμ. invets.

αμβισάτῶν παθ. μετ. τοῦ ρ. αμβέτσῶν, (amvitsăt^u, -tᾱ, -ts, -te) = ἐδιδάχμενος, η, ος, συνηθισμένος, ρουμ. invătsat, instruit, λατ.

αμβισάτούρᾱ, οὐσ. θηλ. -τούρ', πληθ. (amvitsātu'ră, -u'rⁱ) = ἐπιστημονικὴ μόρφωσις' ρουμ. invătsātu'ra, eruditsie, λατ.

ἀμβουν^{ου}, οὐσ. ἄρσ., ν' πληθ. (ámvun^u -nⁱ)=ὁ ἄμβων τῆς ἐκκλησίας· ρουμ. amvon, ἑλλήν.

αμέ^{ου}, αμεγά, ἀμέι, αμεγάλε, ἄντων. κτητ. α'. προσ. (amé^u, amεά, améi, amεάle)=ἐμός, -ή, -όν, ἰδικός μου. Ἐκ τοῦ λατ. meus, -a, -um, ἰτ. ἰσπ. mio, πορτ. meu, γαλ. mon, σαρδ. καταλ. meu, προβ. mieu, ρουμ. mieu. Ἡ ἄντων. αὕτη καὶ ἐπιτάσσεται, οἶον: χίλνιου=ὁ υἱός μου (hilmju)=filius meus· σόρμεα=ἡ ἀδελφή μου (sormeα). Τὸ α τοῦ ἀμέου κατὰ τινὰς εἶνε προβ. κατ' ἄλλους δὲ προέργεται ἐκ τοῦ ἄρθ. αλ (ellum -illum). Ἄλλὰ τότε τὸ αμέουλου=ὁ ἐμός, αμεγάλε=αἱ ἐμαί, θά ἔγρωσι δύο ἄρθρ., προτασσόμενον καὶ ἐπιτασσόμενον, ὅπερ ἄτοπον. Προφέρεται καὶ ἀνιέ^{ου} (anⁱé^u).

ἀμίν^{ου}, αμινάι, -ατᾶ, -αρε ρ. (amín^u, -náⁱ, -atᾶ, -are)=κινῶ, ἐλαύνω, διώκω, κυνηγῶ, λιθοβολῶ, πυροβολῶ κοιν. τοφεκίζω· μέσον=κινουμαι, σείομαι· «λόκλου σίμινᾶ»=ἡ γῆ σείεται· λέγεται καὶ ἄνευ προβ. α. Ἐκ τοῦ λατ. :: mino (minor)=ἀπειλῶ, ἰτ. minare, ἰσπ. πορτ. προβ. καταλ. menar, γαλ. mener, ρουμ. mîn.

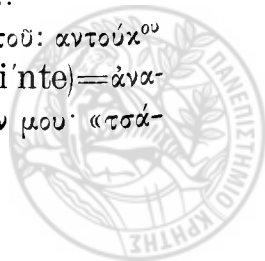
αμινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥήμ. ἀμίν^{ου}, -νᾶρ' πληθ. (aminăre, -nări)=ἐξέλασις, ἐκδιώξις, ρουμ. minare, λατ.

αμινάτ^{ου}, -ατᾶ, -ατς, -ατε παθ. μετ. τοῦ ἀμίν^{ου} (aminát^u, -atᾶ, -ατς, -ατε)=δεδιωγμένος, -η, -ον, ρουμ. minat.

αμινντόιλι, ἀριθ. θηλ. αμινντqαλι (amindqili, dqali)=ἀμφότεροι, αἱ ἐκ τοῦ λατ. :: ambiduo, ἰτ. amendue, ρουμ. amindoi. Λέγεται καὶ σαμισντόιλι (šamisndóili) καὶ αμιντρέιλι (amintréili). Ἴδε καὶ Dens: 118. Κατὰ Schuchardt ἐκ τοῦ ambo -ad -duo.

αμινσούιτσα, οὐσ. θηλ., -σίτσι πληθ. (aminsúsi'tsă -sitsi)=αἱ κόνιδες. Ἴδε λινντινᾶ, ρουμ. lindină, λατ.

ἀμίν|τε, οὐσ. θηλ. (amín'te) ἀνάμνησις· μετὰ τοῦ: ἀντούκ^{ου} καὶ τσά^{ν^{ου}}· οἶον: «αντούκ^{ου} ἀμίν|τε» (adu'k^u amín'te)=ἀναμιννήσκομαι, ἐνθυμοῦμαι, ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην μου· «τσά-

ν^{ου} αμίν|τε» (tsà'n^u amĩnte = διατηρῶ ἐν τῇ μνήμῃ μου. Ἐκ τοῦ λατ. ad -mentem.

αμιντάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥήμ. αμίν|του, τᾶρ' πληθ. (amin-táre, -tãr'i) = ἀπόκτησις, κέρδος ρουμ. cãstigare, λατ.

αμιντάτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ αμίν|του (amintát^u, -tã, -ts, -te) = κεκτημένος, -η, -ον, κερδισμένος, γεννημένος, -η, -ον' ρουμ. cãstigat, λατ. nãscut, λατ.

αμιντάτικ^{ον}, οὐσ. ἄρσ. αμιν|τάτισσ' πληθ. (amintátik^u, -titsi, ἀπόκτησις, κέρδος, ρουμ. cãstig. profit, λατ.

αμίντου, αμιν|τάι, -ατᾶ, -αρε ρ. (amintu, -tái, -atã, -are) = αὐξάνω, ἀποκτῶ, κερδίζω, τίκτω, γεννῶ. Ἐκ τοῦ λατ. augmento -are = αὐξάνω, σικελ. umuntare καὶ umintare, ρουμ. cãstig, λατ.

αμιντρεΐλι, ἀριθ. -λε θηλ. (amintrãili -le = καὶ οἱ, αἱ τρεῖς' ἰδε αμινντόιλι.

αμιρᾶ, οὐσ. ἄρσ., αμιράτς πληθ. (amirã, -rãdz) = αὐτοκράτωρ, βασιλεύς, μεσαίων. αμιράς, ἰτ. amiral, ἄρμεν. emir ἀραβ. amir, ρουμ. împãrat, λατ.

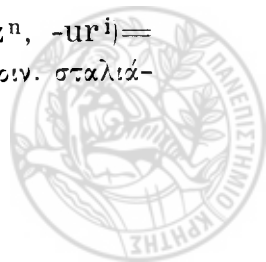
αμιράρέσκου, ἐπιθ. -ρεᾶσκᾶ θηλ. (amirãresku, -reãskã) = αὐτοκρατορικός, ἦ, ὄν, ρουμ. împãrãtesk, λατ.

αμιράρίλιε, οὐσ. θηλ. -ρίλιε' πληθ. (amirãrãlie, -rãliã) = αὐτοκρατορία, βασιλῆιον, ρουμ. împãrãtsie, λατ.

αμιράρῳάνε, οὐσ. θηλ. -ρόν' πληθ. (amirãrãne -rãni) = αὐτοκράτειρα, ρουμ. împãrãteasa, λατ. Καὶ αμιράνε.

αμιρίτζου, -τζᾶί, -τζᾶτᾶ, -τζᾶρε ρ. (amirãdz^u, -dzãi, -dzãtã, -dzare) = μεσημβριάζω, ἀναπαύομαι ἐν μεσημβρίᾳ' ἐπὶ τῶν ἀναπαυομένων βοσκημάτων ὑπὸ σκιάν. Ἐκ τοῦ λατ. meridio -are = μεσημβριάζω, ἰτ. meriggiate, μωγλ. mirindzu, ἄλβ. merdzen, ρουμ. me adãpost la umbrar, τσοκ. meriare.

αμιρίτζου, οὐσ. οὐδ., -τζουρ' πληθ. (amirãtzⁿ, -urⁱ) = τόπος σκιαρός, ἔνθα τὰ πρόβατα μεσημβριάζουσι, κοιν. σταλιά-

ζουσι· πρβλ. Ἑσυχ. «στάλη»=ταμείον κτηνόν. ἰτ. meriggio, μογλ. merindz, τσρκ. meria. Ἐκ τοῦ ρημ. αμιρίτζ^{ου}, ὅπερ ἴδε, ρουμ. adăpost, λατ.

αμιριτζάρε, ἀπθ. -τζᾶρ^ι, πληθ. (amiridzāre -tzārⁱ)=ἀνάπαυλα τῶν βοσκημάτων ἐν μεσημβρία, κοιν. στάλιγμα, ρουμ. adăpostire, λατ.

αμιριτζάτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ αμιρίτζ^{ου} (amiridzāt^u, -tă, -ts, -te)=ἀναπεπαυμένος ἐν μεσημβρία ὑπὸ σκιάν, ρουμ. adăpostit, λατ.

αμμπάρ^{ου}, -ρᾶ, ἐπιθ. (ambār^u, -ră)=αἴσιος, εὐτυχής· οἶον: κάλε αμμπάρᾶ=κατευόδιον, ἄλβαν. «οὐδ' ε μβάρε». Ἐκ τοῦ ἄλβ. μβάρε=αἴσιος ἐπιδέξιος, μετὰ προθ. **α'** ρουμ. norocos, cu noroc, σλαβ.

αμμπᾶροξάτσᾶ, οὐσ. θηλ. αμμπᾶρέτσ^ι πληθ. (ambâră-tsă, rétsⁱ)=εὐτυχία, αἰσία ἔκβασις· ἐκ τοῦ αμμπάρ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. noroc σλαβ.

αμμπᾶρουσέσκου, -σί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (ambârusésku-siⁱ, -sită, sire)=ἐναποθηκεύω, κοιν. ἀμπαρώνω-ἀμπάρωσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρῆμα· ἴδε αμμπάρε· ρουμ. pun cereale in hambar, λατ. τσρκ.

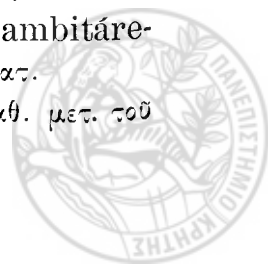
αμμπᾶρουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. σιρ^ι πληθ. (ambârusire-siri)=ἐναποθήκευσις, κοιν. ἀμπάρευμα.

αμμπᾶρουσίτ^{ου} -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (ămbârusit^u -tă, -ts, -te)=ἐναποθηκευμένος, κοιν. ἀμμπαρευμένος, ρουμ. pus in coșare, λατ. † σλαβ.

αμμπέτ^{ου} καὶ μμπέτου, αμμιπιτά^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (ambét^u καὶ mbét^u, ambitai, -ată, -are)=μεθύσκω τινά. Ἐκ τοῦ λατ. † imbibito-are, ἰσπ. embeodar, ἰσπ. embebedar. Τὸ μέσον: μι αμμπετ^{ου}=μεθύσκομαι, μεθύω· ρουμ. îmbăt, λατ.

αμμιπιτάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ αμμπέτ^{ου}-τᾶρ^ι πληθ. (ambitāre-tārⁱ)=μέθη, τὸ μεθύσκεσθαι· ρουμ. îmbătare, λατ.

αμμιπιτάτ^{ου}, καὶ **μμιπιτάτ^{ου}**, -τα, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ

αμμπέτ^{ου} (ambitát^u, -tǎ, -ts, -te)=μέθυσος, μεθυσμένος, η, ον, ρουμ. imbătat, λατ.

αμμπιτᾶτόρ^{ου}, ούσ. ἄρσ. -ρι, πληθ. (ambitátor^u, -ri)=μέθυσος, ἐκ τοῦ ἀμμπέτου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. betsiu, σλαβ.

αμμπιτᾶτούρᾶ -ρι, ούσ. θηλ. (ambitaturǎ, -ri)=μέθη, ρ. betsie, σλαβ.

αμμπόδγιον, ούσ. οὐδ., αμμπόδγι, πληθ. (ambódǵiu), δγι)=ἐμπόδιον, ρουμ. piédekǎ, λατ.

αμμπόλιον, ούσ. ἄρσ. -λι, πληθ. (ambóliu, -li)ⁱ=ὁ μόσχος=τὸ κοινῶς μπόλι, ὅπερ ἐμβάλλομεν εἰς δένδρον τι· ἐκ τοῦ ἐμβόλιον· 2) ἐμβολιασμένον δένδρον, ἐμβολάς, ρουμ. altoiu, μαγυαρικόν· ἴδε Cihac, 518.

αμμπουδισέσκου, -σί, -σίτᾶ, -σίρε (ambuđisésku, -siⁱ, -sitǎ, -sire)=κωλύω, ἐμποδίζω, ἄρ. ἀμπόδισα+εσκου ρουμ. impiedec, λατ.

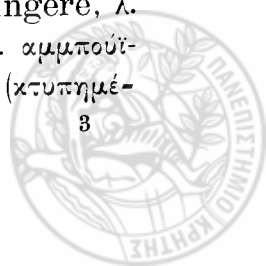
αμμπουδισίρε, ἀπθ. ούσ. τοῦ αμμπουδισέσκου, -σίρⁱ πληθ. (ambuđisire -sirⁱ)=κώλυσις, κοιν. ἐμπόδισμα· ρουμ. impie-decare, λατ.

αμμπουδισίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ῥήμ. αμμπουδισέσκου (ambuđisit^u -tǎ, -ts, -te)=κεκωλυμένος, κοιν. ἐμποδισμένος, η, ον, ρουμ. impiedecat, λατ.

αμμπουϊρά^{ου}, -ράⁱ, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (ambúir^u -ráⁱ, -ratǎ, -rare)=κυρίττω, κερατίζω=κτυπῶ μὲ τὰ κέρατα, ρουμ. impung, λατ. Καὶ αμμπουτσέσκου, -τσιⁱ, -τσιτᾶ, -ιρε· Ὁ δὲ Pušc. καὶ Miγ. γράφουσιν αμ|πάρου^{ου}, ὅπερ κατὰ Dens. ἐκ τοῦ λατ. :: impalo, -are (palus=χάραξ, σκόλοψ, κοιν. παλούκι)· πρβ. γαλ. empaler=ἀνασκολοπίζω.

αμπουϊράρε καὶ **αμμπουτσιρε**, ἀπθ. ούσ. τοῦ ρήμ. αμμπουϊρά^{ου} -ρά^rⁱ πληθ. (ambuiráre, -rǎrⁱ)=κύριξις=ἡ διὰ τῶν κερᾶτων πλήξις=κτύπημα μὲ τὰ κέρατα· ρουμ. impungere, λ.

αμπουϊράτ^{ου}, τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ῥήμ. αμμπουϊρά^{ου} (ambuirát^u, -tǎ, -ts, -te)=πεπληγμένος, η, ον (κτυπημέ-

νος) διὰ τῶν κεράτων. Λέγεται καὶ ἀμμπουτσι^{ου} (ambutsit^u) ρουμ. impuns, lovit cu cornele, λατ.

αμμπούκ^{ου}, -κάι, -κάτᾶ, -κάρε, ρ. (ambúk^u, -kai, -kată, -kare)=εισάγω εἰς τὸ στόμα, καταβροχθίζω. Ἐκ τοῦ λατ. *in-buccare (ἐκ τοῦ bucca), ἰτ. inboccare, γαλ. emboucher, ἰσπ. πορτ. embocar, ρ. imbuc. Καὶ μμπούκου^{ου} (mbúk^u).

αμμπουκάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥήμ. αμμπούκ^{ου}, -κᾶρ^ι, πληθ. (ambukáre, -kări)=καταβροχθισμός, ρουμ. imbucare, λατ.

αμμπουκάτ^{ου} -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ αμμπούκ^{ου} (ambukát^u, -tă, -ts, -te)=κεχωσμένος εἰς τὸ στόμα, καταβροχθισμένος, ρ. imbucaț, λατ.

αμμπουλισασκου, -λισί^ι, -σιτᾶ, -σίρε, ρ. ambulisăsku, -sii, -sită, -sire)=λιθοβολῶ· ἐκβάλλω τινὰ διὰ λίθων· ρουμ. lovesc cu pietre, σλαβ. +λατ.

αμμπουλισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ. -σίρ^ι πληθ. (ambulisire, -sirⁱ)=λιθοβολισμός, διὰ λίθων ἐκδιώξις ρουμ. lovire cu pietre, σλαβ. +λατ.

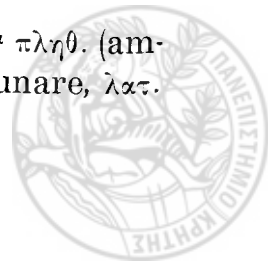
αμμπουλισίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε, , παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (ambulisit^u, -tă, -ts, -te)=λιθοβολημένος, -η, -ον· ρουμ. lovit cu pietre, σλαβ. +λατ.

αμμπουλισέσκου, -λισί^ι, -σίτᾶ, -σίρε ρ. (ambulisésku, -lisiⁱ, -sită, -sire)=ἐνοφθαλίζω, διὰ μόσχου ἢ δαμαλίδος κοιν. μπολιάζω, ἄορ. ἀμπόλιασα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥήμα· ρουμ. altoesc, μαγυαρ.

αμμπουλισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. αμμπουλισέσκου, -σίρ^ι πληθ. (ambulisire -sirⁱ)=ἐνοφθαλμισμός, ἐγκέντρισις διὰ μόσχου ἢ δαμαλίδος. κοιν. μπόλιασμα, ρουμ. altoire, μαγυαρ.

αμμπουλισίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (ambulisit^u, -tă, -ts, -te)=ἐγκεκεντρισμένος, -η, -ον κοιν. ἐμβολιασμένος, ρουμ. altoit, μαγυαρικόν.

αμμπουνάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ αμμπουνέτ^{ου} -νᾶρ^ι πληθ. (ambunare -nări)=διαλλαγῆ, συμφιλίωσις, ρ. imbunare, λατ.

αμμπουνάτ^{ου}, -τά, -ts, -te = διηλλαγμένος, η, ον, κοιν. συμ-
φιλιωμένος, ρουμ. imbunat, λατ.

αμμπουνέτζου, -νάτ, -νάτᾶ, -ναρε (ambunedz^u-nai,
-nată, -nare) = πραύνω, διαλλάττω τινά, κοιν. συμφιλιώνω.
'Εκ τοῦ λατ. * in-bono bonus), ιτ. imbonire, πρῶθ. abe-
nar, ρουμ. inbun, λατ.

αμπράτ^{ου}, αμπράτσάτ, -τσάτᾶ, -τσάρε ρ. (ambrát^u,
-tsat, -tsată, -tsare) = ἐναγκαλιζομαι. 'Εκ τοῦ λατ. * in-bra-
cio (ἐκ τοῦ brachium = βραχίον) ιτ. inbraccio, ισπ. πορτ.
embrazar, γαλ. embrasser, ρουμ. imbrătsișez, λατ.

αμπράτσάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -τσάρε πλῆθ. (ambrâ-
tsăre-tsări) = ἐναγκαλισμός, ρουμ. imbrătsișare, λατ.

αμπράτσάτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ., -τά, -ts, -te, (ambrâ-
tsát^u, -tă, -ts, -te) = ἐνηγκαλισμένος, η, ον' ἰδ. μπράτσάτ^{ου},
ρουμ. imbrătsișat, λατ.

αμό, ἐπιρ. γρον. (amó) = νῦν τώρα. 'Εκ τοῦ λατ. eccu-
modo = ἰδοὺ νεωστί' ἰταλ. mo = νῦν, σαρκ. moi. Τὸ αμὲ καὶ
αμοὺ μεταχειρίζονται οἱ Ἀσπροποταμίται, οἱ δὲ λοιποὶ Βλάχοι
τὸ «τώρα», ρουμ. acum, λατ. ἰδ. Puše 3.

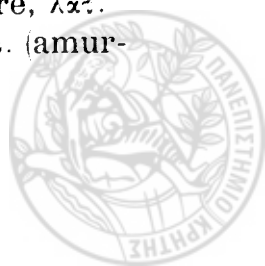
αμόνε, οὐσ. οὐδ. αμόνι πλῆθ. (amóne -nⁱ) = ὁ ἄκμων, κοιν.
ἄμόνι, ρουμ. nicevală, σλαβ.

αμούρᾶ, καὶ **μούρᾶ**, οὐσ. θηλ. αμούρι πλῆθ. (amu'rá, -ri) =
= μῶρον συκαμινέας, κοιν. μῶρον. 'Εκ τοῦ λατ. morum, ιτ.
ισπ. mora, πορτ. amora, ἄλβ. muré, ρουμ. mură λατ.

αμουρτσᾶσκου, -τσᾶτ, -τσᾶτᾶ, -τσᾶρε ρ. (amurtsăsku -tsii,
-tsită, -tsire) = ναρκῶμαι, κοιν. μουδιάζω. 'Εκ τοῦ * ad-
mortio -ire, ἰταλ. amortire, ισπ. πρῶθ. γαλ. amortir, ρ.
amortsesc, λατ. Λέγεται καὶ αμούρτου (amu'rtu).

αμουρτσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -τσίρι πλῆθ. (amurtsi'-
re, -ri) = ναρκωσις, κοιν. μουδιάσμα ρουμ. amortsire, λατ.

αμουρτσίτ^{ου}, -τά, -ts, -te, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (amur-

tsi't^u, -tǎ, -ts, -te) = νεναρχωμένος, η, ον, κοιν. μουδιασμένος, ρουμ. amortsit, λατ.

αμουτσάσκου, ἴδε μουτσάσκου.

αμπά, οὐσ. ἀρσ., αμπάτζ πληθ. (abǎ, -abǎdz) = μάλλι-
νον γονδρόν ὕφασμα πρὸς κατασκευὴν ἐνδουμάτων, ὁ γνωστός
ἀμπᾶς, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. aba· ρουμ. aba, ἑλλην.

αμπανόζου, οὐσ. οὐδ., -νόζι· πληθ. (abanózu, -zi) = ἔβενοσ,
κοιν. ἀμπανόζι, τουρκ. abanos, λατ. ebenus, γαλ. ébène,
ρουμ. abanos, τουρκ.

άμπουρο, οὐσ. ἀρσ. -ρι· πληθ. (ǎbur^u, -ri) = ἀτμός, ἀνα-
θυμιάσις. Κατὰ G. Meyer ἐν λεξικῶ ἀλβανικῶ οὐδεμία συγγέ-
νεια καὶ σχέσις ὑφίσταται μεταξὺ τῆς λέξεως ταύτης καὶ τοῦ
λατ. vapor· κατ' αὐτὸν τὸ άμπουρο παράγεται ἐκ τοῦ ἀλβαν.
αβουλ· (avul), ἔπερ ἐκ τοῦ ἀρχ. Ἰνδικοῦ abhra = νέφος· ὁ δὲ
Pušc θεωρεῖ αὐτὸ ρημ. παραγ. ἐκ τοῦ :: ad-buro (bustum)
ρουμ. abur, λατ.

αμπουράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ αμπουρεάτζǎ, -ράρι· πληθ. (abu-
rǎre, -rǎri) = ἄτμισις, ἀναθυμιάσις, ρουμ. aburire, λατ.

αμπουρεάτζǎ, άμπουρά, -ράρε ρημ· ἀπρόσ. (abureǎdzǎ,
aburǎ, -rǎre) = ἔξταμίζει· «λόκλου» αμπουρεάτζǎ = ἡ γῆ ἀνα-
δίδει ἀτμούς, ἀναθυμιάσις. Ἐκ τοῦ άμπουρο, ρουμ. abu-
resc, λατ.

αμπουρόσου, -ρλασǎ ἐπίθ. (aburós^u-rǎsǎ) = ἀτμώδης, ἐκ
τοῦ άμπουρο, ρουμ. aburos, προβ. vaporos, vapurosus,
λατ. vaporosus, ἱτ. ἰσπ. πορτ. vapuroso, γαλ. vapoureux.

αμπουσίλάρε, ἀπθ. τοῦ άμπουσιλέτζου -λάρι· πληθ. abusi-
lǎre, -lǎri) = τὸ βαινῆν τετραποδητί· ρουμ. mergere dea-
bušilea, λατ. + σλαβ.

αμπουσίλάτου, τǎ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ άμπουσιλέτζου
(abusilát^u, -tǎ, -ts, -te) = τετραποδιστής, ρουμ. care merge
deabusilea, λατ.

αμπουσίλέτζου, -λάι, -λατǎ, -λάρε ρημ. (abusilétz^u, lai,

-látā, -lare) = βάνω τετραποδήτι' ρουμ. merg de a bușele.

Ἐκ τοῦ ἐπιρ. αμπούσιλα = τετραποδήτι', ρουμ. a bușele.

αμ πούτ^{ου}, αμ πουτσιί, -τσιίτα, -τσιίρε ρ. (ampút^u, -tsii, -tsitā, -tsire) = κακῶς ὄζω, βρωμίζω. Ἐκ τοῦ λατ. † in puteo, putesco, † ire ἀντί (escere) ἱτ. putire, γαλ. puer, ρουμ. imputs, imputsese, λατ. Καὶ αμπουτσᾶσκου.

αμ πουτσιίρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀν. ρ. -τσιίρ' πληθ. (amputsire, -tsiri) = δύσωδία, ρουμ. putsire, λατ.

αμ πουτσιίτ^{ου}, -τσᾶ, -τς, -τε, πθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. μὲ σημ. ἐπιθ. (amputsit^u, -tā, -ts, -te) = δύσώδης' ρουμ. imputsit, λατ.

αμ πουτσόσ^{ου}, αμ πουτσῶσᾶ, ἐπιθ. (amputsós^u qásă) = δύσώδης' ἔκ τοῦ αμ πούτ^{ου}, ὅπερ ἴδει' ρουμ. puturos, λατ.

αμ πουτῶρε, οὔσ., θηλ. -τόρ', πληθ. (amputoare, -tóri) = δύσωδία, ρουμ. putoare, λατ. Ἐκ τοῦ αμ πούτ^{ου}, ὅπερ ἴδει.

αμπράσκου, -σκᾶ, ἐπιθ. (abrásku, -skă) = ἀναιδής, ρουμ. obraznic, σλαβ.

αμύγδαλ^{ον}, οὔσ. οὔδ., -λά' πληθ. (amygdal^u, -li) = ἀμυγδάλεα. Καὶ μύγδαλᾶ, ρουμ. mișdală, ἑλλην. = τὸ ἀμύγδαλον.

αν καὶ **ιν** καὶ **ιν** καὶ ἀπλοῦν **ν** ὅπερ πρὸ τῶν χειλικῶν τρέπεται συνηθως εἰς **μ** (an, in, in, n, m) = πρόθεσις στάσεως καὶ κινήσεως = εἰς, ἐν. Ἐκ τοῦ λατ. in, ἱσπ. en, πορτ. em, γαλ. ρουμ. in· οἶον «μ πάντε» (m pade) = γαμαί, κατὰ γῆς, οἶον: «ν βάλει καὶ μ βάλει» = in valem, : «ν κάπ^{ου}» = ἐπὶ κεφαλῆς, in caput.

άν^{ου}, οὔσ. ἄρσ. ἀν' πληθ. (án^u, ánⁱ) = ἔτος. Ἐκ τοῦ λατ. annus -um, ἱτ. πορτ. anno, ἱσπ. ano, πορτ. γαλ. an, ρ. an

άν^{ου}, ὡς ἐπίρ. (án^u) = πέρυσι. Ἐκ τοῦ λατ. anno, ἔνθα ἐννοεῖται τὸ «praeterito» «ντι άν^{ου}» (di án^u) = ἀπὸ πέρυσι· «λα άν^{ου}» = εἰς ἓνα ἐνιαυτόν, λατ. in annum, συνηθ. τὸ «του οὔν^{ου} άν^{ου}, καὶ πρι οὔν^{ου} άν^{ου}» (tu ún^u án^u καὶ pri ún^u án^u).

αναγνώστου, οὔσ. ἄρσ. αναγνώστᾶ πληθ. anagnóstu, anagnóstsă = ὁ ἀναγνώστης τῆς ἐκκλησίας, ρ. anagnost, ἑλ.

ανάθιμᾶ, οὔσ. ἄρσ., ἀναθίματι πληθ. (anáhimă, anaθematî)

=ἀνάθεμα, ὁ ἐκ θεοῦ χωρισμός, (exsecratio) ρουμ. blăstem, λ.

ανᾶθιμάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνάθιμέτζου, -μάρε' πληθ. (ană-thimăre, mări')=ἀναθεματισμός, ρουμ. blăstămare, λατ.

ανᾶθιμάτου, -τά, -τες, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἀνάθιμέτζου (ană-thimăt^u, -tă, -ts, -te)=ἀναθεματισμένος η, ον' ρ. blăstămat, λ.

ἀνάθιμέτζου καὶ **νάθιμέτζου**, -μαί, -ματά, -μαρε ρ. (ană-thimédzu, mai, -mata, -mare)=ἀναθεματίζω, ρ. blăstăm, λ.

ανάκρᾶ, οὐσ. θηλ., ἀνάκρι πληθ. (anákră, năkri)=τόλημη, ἄδεια, δύναιμι ρουμ. voie, permisiune, λατ.

ανακρίτσιου, οὐσ. οὐδ., -κρίτσιουρ', πληθ. (anakrītsi^u, -uri')=δριμύτης, κοιν. ξινάλα. Ἐκ τοῦ ἀκρου, ἕπερ ἶδε, ρουμ. acreala, λατ.

αναλογίε, οὐσ. θηλ., -γίε' πληθ. (analogie, -γίε')=ἀναλογία, ρουμ. analogie, ἔλλην.

ανάλυσε, οὐσ. θηλ., ἀνάλυσ' πληθ. (anălise, -si')=ἀνάλυσις (γραμματική) ρουμ. analiză, ἔλλην.

ανάλσέσκου, ἀνάλσιε', -σιτά, -σιρε ρ. (anălsésku, anăl-si', -sită, -sire)=τήχω, ἀναλύω. Ἐκ τοῦ δημ. ἀνάλνω-ἀνάλ-σχ+εσκου, ρουμ. topése, σλαβ.

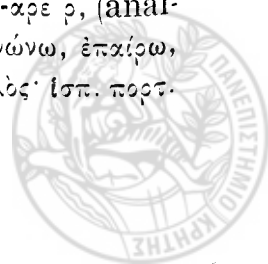
ανάλσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -σίρε' πληθ. (anălsire, -sîri')=τήξις, διάλυσις, ἀνάλυσις, ρουμ. topire, σλαβ.

ανάλσίτου, -τά, -τες, -τε (anălsit^u, -tă, -ts, -te)=τετηκώς, υἷα, ὅς, κοιν. λυωμένος ρουμ. topit, σλαβ.

ανάλτου, -τά, ἐπιθ. (anăltu, -tă)=ὑψηλός, η, ον. Ἐκ τοῦ λατ. in+alto altus, a, um) ἰσπ. πορτ. ἰτ. alto, γαλ. haut, κατ. alt. αλβ. naltë, ρουμ. înalt, Καὶ «νάλτου».

ανάλτου καὶ **νάλτου**, ἐπιρ. τοπ. (anăltu, năltu)=ὑψοῦ κοιν. ὑψηλά, ἄνω, κοιν. ἐπάνω. Ἐκ τοῦ λατ. in+alto, ρουμ. sus, supră, λατ.

ανάλτσέσκου καὶ **ανάλτσου**, ἀνάλτσάι, -ατα, -αρε ρ. (anăl-tsésku καὶ anăltsu, anăltsăi, -ată -are)=ὑψώνω, ἐπαίρω, ἀναβιβάζω. Ἐκ τοῦ :: in-altiare (altus)=ὑψηλός' ἰσπ. πορτ.

alzare, ιτ. inalzare, γαλ. hausser, προβ. aussar, σαρδ. altsare, ρουμ. înalțs.

ανάλτσάρε, άπθ. ουσ. του ανάλτσέσκου, -τσάρ' πληθ. (anâl-tsáre. -tsâr'i=ύψωσις. ανάδρασις, ρουμ. urcare, λατ.

ανάλτσάτου, -τά, -τες, -τε, πθ. μετ. του ανάλτσέσκου (anâltsát^u. -tă. -ts. -te)=ύψωμένος, η, ον, ανάθεβηκώς, υϊα, ός, κοιν. άνεβασμένος, ρουμ. ureat, λατ.

ανάμᾶ. ουσ. θηλ., ανᾶν' πληθ. (anáma, anān'i)=ό προς λειτουργίαν προσφερόμενος οίνος, κοιν. άνᾶμα, όπερ εκ του βυζαντιακού νᾶμα.

ανάμᾶ, καί νάμα καί νάμε, όπερ ίδε.

ανάμισα, έπιρ. τοπ. (anámisá)=μεταξύ, εν τῶ μέσῳ, κοιν. άνάμισα καί νάμισα, ρουμ. în mijloc, între, λατ.

ανάγγκε, ουσ. θηλ., ανᾶγγκι, πληθ. (anánge, anāngi)=άνάγκη' ρουμ. trebuintsă, σλαβ.

ανάγγκιόσου, έπιθ. -ράσᾶ, θηλ. (anangiósu, qásă)=άναγκαῖος, α, ον, ρουμ. trebuincios. σλαβ.

ανάξιου, έπιθ., -ξιᾶ, θηλ. (anáxiu, -xiă)=άνάξιος, ρουμ. incapabil, λατ.

ανάπάντέσκου, -πάντί, -ντιτά, -ντιρε, ρ. anâpâdésku, -dî -dită -dire)=συναντῶ' ρουμ. inalts σλαβ. Έκ του έλλην. άπαντῶ.

ανάπάντιρε, άπθ., του άν. ρ. -ντιρί' πληθ. (anâpâdire, -dir'i)=συνάντησις, ρουμ. întâlnire. σλαβ.

ανάπάντίτου, -τά, -τες, -τε, πθ μετ. του άν. ρ. (anâpândít^u. -tă. -ts. -te)=συντηγμένος, η, ον' ρουμ. întâlnit, σλαβ.

ανάπαρτε, έπιρ. τοπ. (anáparte)=μακράν, πέραν, εις τὸ ἄλλο μέρος. εκ του λατ. in + a + parte=παράμερα, ιταλ. a parte, da parte, ισπ. πορτ. a parte, γαλ. à part, ρουμ. dincolo, λατ.

ανάπουδου, έπιθ., -δά, θηλ. (anápuđ^u -ďă)=άνεστραμμέ-

νος, δύστροπος, ιδιότροπος, κοιν. ανάποδος, ρουμ. neastâmpărat, indărătnic, σλαβ.

ανάπουδα, ἐπίρ. (anápuða) = ἀναστροφάδην, κοιν. ἀνάποδα, ρουμ. anápuða, ἑλλην.

ανάπουτζᾶσκου, -τζί^ι, -τζίτᾶ, -τζίρε, ρ. (anâpuđžǎsku, dziⁱ, -dzita, -dzire) = γίγνομαι δύσκολος, ιδιότροπος, κοιν. ἀνάποδος, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥῆμα, ρουμ. a deveni răutăcios, λατ.

αναπουτζίλιε, οὐσ. θηλ., -τζίλι^ι, πληθ. (anapudžilie, -lǎⁱ) = δυστροπία, ιδιοτροπία, κοιν. ἀναπουδγιά, ρουμ. capriciu, γαλ.

ἀναργα καὶ **ἀνάργα**, ἐπίρ. (ánarγa καὶ anárγa) = βραδέως, ἡρέμα, κοιν. σιγά, καὶ ἀναργα, ρουμ. încet, λατ.

ανάσᾶ, οὐσ. θηλ., ἀνάσουρ^ι πληθ, (anása, -urⁱ) = ἀναπνοή, ἀνάπαυσις, κοιν. ἀνάσα, ρουμ. răsuflare, λατ. repaus. λατ.

ἀνάσκυρσέσκου, ἀνάσκυρσί^ι, -σιτᾶ, -σίρε ρ. (anâskir-sésku, -siⁱ, -sită, -sire) = εὐτρεπίζω, κοιν. συγυρίζω καὶ ἀνασκυρίζω, ἀόρ. ἀνασκύρσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥῆμα^ι ρουμ. răscolesc, σλαβ.

ἀνάσκυρσίρε, ἀπθ οὐσ. τοῦ ἀν, ρ. -σιρ^ι πληθ. (anâskirsire, -sirⁱ) = εὐτρεπισμός. τακτοποίησις, κοιν. συγύρισμα, ρουμ. curătsire λατ. καὶ răscolire, σλαβ.

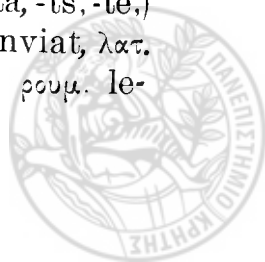
ἀνάσκυρσίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (anâskirsit^u, -tă, -ts, -te) = ηὐτρεπισμένος, κοιν. συγυρισμένος, ρουμ. scotocit, σλαβ.

ἀνάστασι, οὐσ. θηλ. (anástasi) = ἡ ἀνάστασις, ρουμ. reinviere, λατ.

ἀνάστᾶσέσκου, -σί^ι, -σίτᾶ, -σίρε ρ. (anâstâsésku, -siⁱ, -sită, -sire) = ἀνίστημι, κοιν. ἀνασταίνω - ἀνάστησα^ι ρουμ. reinviez, λατ.

ἀνάστᾶσίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε πληθ. (anâstâsit^u, -tă, -ts, -te,) = παθ. μετ. τοῦ ἀνάστᾶσέσκου^ι = ὁ ἀναστάς, ρουμ. reinviat, λατ.

ανατολίε, οὐσ. θηλ. (anatolie) = ἡ Ἀνατολή, ρουμ. le-

vantă, γαλ.

ανατολίτου, έθν. (anatolítu), -τες πληθ.=άννατολίτης, κοιν. Λεβαντίνος, ρουμ. levantin, γαλ.

ανάφάρᾶ και **ανάφουρα**, οὐσ. θηλ., ανᾱφᾱρί· πληθ. (aná-fâră και -fură anăfârî)=ὁ προσφερόμενος τῷ ἱερεῖ στρογγύλος ἄρτος, τὸ προσφορά και προσφορά και λειτουργικά, και τὸ ἀντίδωρον· ρουμ. pâ ne binecuventată, λατ. ἄλβ. nafor. Και παρὰ τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς ἡ λέξις ἀναφορά εἶχε τὴν σημασίαν ταύτην. Ὁριγ. I, V., 292, B. Κανὼν Ἀποστ. «τῷ καιρῷ τῆς θείας ἀναφορᾶς, sacra oblatio, και oblata ostia. Ἴδε ἐν τῷ ἀγγλικῷ λεξικῷ τοῦ By E. A. Σοφοκλέους ἐν λέξει «ἀναφορά»· ὁ δὲ Cihac ἐν τῷ λεξικῷ του σελ. 634 φρονεῖ, ὅτι οἱ Σύλᾱβοι πρῶτοι ἔλαβον τὴν λέξιν ἐκ τοῦ ἔλληγν. Περὶ τούτου και τοῦ τονισμοῦ ἀλλοχρῶς.

αναφοράο, οὐσ. θηλ. -ράι, πληθ. (anaforáo-raî)=τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ γίνεται αἰτησίς τις, ἡ ἀναφορά· ρουμ. petisie, λατ.

ανβᾱρλίγκα, ἴδε αμβᾱρλίγκα.

ανγιᾱρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ανγιέτζου, (anviare)=ἀναβίωσις· ρουμ. înviere, λατ. Και ανγκιᾱρε.

ανγιᾱτόου, -τά, -τες, -τε (anviátu, -tă, -ts, -te) παθ. μετ. τοῦ ανγιέτζου=ἀναβιούς, ρουμ. înviat, λατ. Και ανγκιᾱτόου.

ανγιέτζου, ανγκιᾱί, -ατά, -αρε ρ. (anviédzu, an-jiái, -ată, -are)=ἀναζῶ. Ἐκ τοῦ λατ. † in-vivus vita, ἱταλ. anvivare, πορτ. avivar, ρουμ. înviez, λατ. Και ανγκιέτζου.

ανγλιτισέσκου, ανγκλιτσιί, -τσιτά, -τσιρε, ρ. (an-ḡilitse-sku, -tsii, -tsită, -tsire)=λάμπω, στίλβω· κοιν. γυαλίζω· και μεταβ.=στίλπνώω -ῶ, κοιν. γυαλίζω. Μέσον «με ανγκλιτισέσκου»=ἐνοπτριζομαι, κατὰ τὸ γυαλίζομαι. Ἐκ τοῦ in και γυλίε ἕπερ ἴδε· ρουμ. strălucésc, me oglindésc, σλαβ. Ὁρθότ. ανγκλιτισέσκου.

ανγλιτισίρε, ἄπθ. τοῦ αν ρ. -τσιρί, πληθ. (anḡilitsi re -tsiri)=λαμψίς, στίλβωσις, ἐνοπτρισμαός, ρουμ. strălucire, λατ. oglindare, σλαβ.

ανγλιτσιό^{ου}, ανγλιτσισίουρ^ι ούσ. ούδ. (an·gilitsi^u, -uri)=
στιλπνότης, κοιν. γυάλισμα, ρουμ. lustru, λατ.

ανγλιτσιόσ^{ου}, έπιθ. ανγλιτσισιζάσᾶ θηλ. (an·gilitsiós^u,
-qásă)=στιλπνός, λαμπρός, διαφρανής, κοιν. γυαλιστερός, ρουμ.
strălucitor, λατ.

ανγλιτσιτί^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (an·gilitsi^u,
-tă, -ts, -te) στιλπνός, κοιν. γυαλιστερός, ρουμ. strălucit, λ.

ανγισάρε, άπθ. ούσ. τοῦ «ανγισᾶτζ^{ου}» -σᾶρ^ι πλθ. (an·gi-
săre, -sărⁱ)=τὸ όνειρώττειν, όνειρεύεσθαι, ρουμ. visare, λ.

ανγισάτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ανγισᾶτζ^{ου}, (an·gi-
sat^u, -tă, -ts, -te)=ένυπνιστής, όνειρευόμενος, ρ. visător, λ.

ανγισᾶτζ^{ου}, ανγισά^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (an·gisădz^u, -săⁱ, -sată,
-sare)=όνειρώττω, όνειρεύομαι. Μέσον: μι ανγισᾶτζ^{ου}. Έκ τοῦ
λατ. ∴ in viso-are (ίδε γίσ^{ου}) σαρο. bisare, γαλ. viser,
ρουμ. visez, λατ. Καί μι νγισᾶτζ^{ου}.

ανγκᾶλισέσκου, -σί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (angălisésku, -siⁱ,
-sită, -sire)=έναγκαλίζομαι· έκ τοῦ άορ. άγκάλασα=ένηγκα-
λίσθην· ρουμ. îmbrătsișesc, λατ.

ανγκᾶλισίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. -σίρ^ι πλθ. (angălisire,
-sirⁱ)=περίπτυξις, κοιν. έναγκαλισμός, ρ. îmbrătsișare, λ.

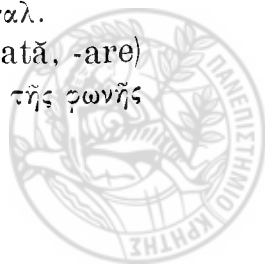
ανγκᾶλισίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ άν. (angăli-
si^t^u, -tă, -ts, -te)=περιεπτυγμένος, έναγκαλισμένος, ρουμ.
imbrătsișat, λατ.

ανγκᾶλσέσκου, ανγκᾶλσί^ι, -σίτᾶ, -σίρε ρ. (angălsésku, an-
gălsiⁱ, -sita, -sire)=έγκαλῶ, καταγγέλλω, κοιν. άγκαλνῶ-αγ-
κάλασα+esku, ρουμ. a raportă, γαλ.

ανγκᾶλσίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ. -σίρ^ι πλθ. (angălsi^re,
-sirⁱ)=καταγγέλια, κοιν. άγκάλσιμον, ρουμ. raportare, γαλ.

ανγκᾶλσίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (angălsit^u,
-tă, -ts, -te)=κατηγγελμένος, ρουμ. raportat, γαλ.

ανγκάν^{ου}, -νά^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (angăn^u -naⁱ, -ată, -are)
=έπάγομαι, θελεάζων άγω ζῶον προς έμαυτόν (διά τῆς ρωνῆς

ἢ χειρονομίας). Ἐκ τοῦ ὀημ. λατ. ganno = γλευάζω, ἀπατῶ (gannator = γλευαστής)· ἰταλ. ingannare, πορτ. enganar, ἰσπ. enganar, ρουμ. îngân, ἀργ. γαλ. enganner, προβ. enganar· ἰδ. Pusc. καὶ Dens. 191.

ανγκανάρε, ἀπθ. οὖσ. τοῦ ἀν. ρ., -νᾶρ^ι, πλῆθ. (angânáre, -nâr^ι) = ἡ πρόσκλησις τοῦ ζώου διὰ δέλεασμοῦ, ρ. chiamare, λ.

ανγκανάτου, -τᾶ -τες, -τε πθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (angânát^u, -tă, -ts, -te) = προσκεκλημένος διὰ τοῦ δέλτητος, ρωνῆς ἢ χειρονομίας· (ἐπὶ ζώων) ρουμ. chiamat, λατ.

ανγκάρσέσκου, -σί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (angârsésku, siⁱ, -sită -sire) = ἀγκῶμι, κραυγάζω (ἐπὶ τοῦ ὄνου) κοιν. γκαρούζω καὶ ἀγκαρούζω, ἀορ. ἀγκάρσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρ. Ρουμ. sbier, λ.

ανγκάρσιρε, ἀπθ. οὖσ. τοῦ ἀν. -σιρ^ι πλῆθ. (angârsîre, -sir^ι) = ἀγκηθμός, κοιν. γκάρουσιμ, ρουμ. sbierare, λατ.

ανγκάτάνου, ἐπίρ. (angătán^u) = προσφυλακτικῶς, εὐλαβῶς, προσεκτικῶς· οἶον· «τι ἀμ^{ου} ανγκάτάν^{ου}» = σὲ προσφυλάττω. Ἄγνώστου μοι καταγωγῆς.

ανγκιδᾶ, οὖσ. θηλ., ανγκιδᾶ πλῆθ. (angidă, -dzi) = σκινδάλμος, κοιν. ἀγκίδα (ἀκίς - ἰδος) ρουμ. askie, tsandără, σλαβ.

ανγκινάρᾶ, οὖσ. θηλ., ανγκινᾶρ^ι πλῆθ. (anginără, nâr^ι) = κινάρα κοιν. ἀγκινάρα, ρουμ. anghinară, ἑλλ.

ανγκίστρον, οὖσ. οὐδ. -στρ^ι πλῆθ. (angistru-stri) = ἄγκιστρον, κοιν. ἀγκίστρι, ρουμ. unditsă, σλαβ.

ανγκλίτου καὶ **νγκλίτου**, ανγκλιτά^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (anglîtu, -tai, -tată, -tare) = καταπίνω. Ἐκ τοῦ λατ. inglutio, ire = καταπίνω· ἰτ. inghiottire, ἀργ. ἰσπ. englutir, πορτ. engulir, γαλ. engloutir, ρουμ. inghits. Καὶ ανγκλιτσ^{ου} καὶ νγκλιτσ^{ου}.

ανγκλιτάρε, καὶ **ανγκλιτσάρε**, ἀπθ. οὖσ. τοῦ ἀν. ρ. -τᾶρ^ι καὶ τσᾶρ^ι πλῆθ. (anglitsăre, -tsâr^ι) = κατάποσις· ρουμ. inghi-tsire, λατ.

ανγκλιτάτου, -τᾶ, -τες, -τε· καὶ **ανγκλιτσάτου**, καὶ **νγκλι-**

τσάτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (anglitát^u, -tǎ, -ts, -te)=καταπεπομένος, κοιν. καταπχιωμένος· ρουμ. inghitsit, λατ.

ανγκουλίτσᾶ, οὐσ. θηλ., -λίτσᾶ· πληθ. (angulitsǎ, -tsi)=εἶδος ἄνθους καὶ λαχάνου τὸ ἐρνιθόγαλον κατὰ Διοσκ., ρουμ. băluseă, σλαβ.

ανγκούνι^{ον}, ανγκουνιάῖ, -νιατᾶ, -νιαρε ρ. (angúni^u, -nĭai, -nĭatǎ, -nĭare)=καίω ἄνευ καπνοῦ, καπνίζω· ἀγνώστου μοι καταγωγῆς· ρουμ. fumeg, λατ.

ανγκουνιᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ. -νιέρ· πληθ. (anguniare -nĭeri)=καῦσις ἄνευ καπνοῦ, κάπνισμα· ρουμ. fumegare, λατ.

ανγκουνιάτ^{ον}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. anguniat^u, tǎ, ts, -te)=καπνιστός, ρουμ. fumegat, λατ.

ἀνγκουρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρᾶ· πληθ. (ángurǎ, ri)=ἀγκυρα, ρουμ. ancora, λατ.

ανγκουστᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ανγκουστέτζ^{ου}, -στᾶρ· πληθ. (angustáre -stǎri)=στενώσις· ρουμ. ingustare, λατ.

ανγκουστάτ^{ον}, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ανγκουστέτζ^{ου} (angustát^u, -tǎ, -ts, -te)=στενωμένος, ρουμ. ingustat, λατ.

ανγκουστεᾶτσᾶ, οὐδ. θηλ. -στέτσᾶ· πληθ. (angusteátsǎ, -stétsi)=στενότης, τὰ στενά, πορθμός, ἰσθμός, ρουμ. ingustime, strâmtoare, λατ.

ανγκουστέτζ^{ον}, -στάῖ, -στατᾶ, -σταρε, ρ. (angustédz^u, -stai, -tatǎ, -stare)=στενώνω. Ἐκ τοῦ λατ. angustare, ἀλβ. ngušton', ρουμ. ingust. Δέγεται καὶ νγκούστου καὶ γγκουστέτζ^{ου}.

ανγκούστου, ἐπιθ., -στᾶ, θηλ. (angústu, -stǎ)=στενός. Ἐκ τοῦ λατ. angustus, a, um, ἰτ. angusto, ἰσπ. πορτ. angosto, ἀλβαν. ngouštë, ρουμ. ingust, λατ.

ανγκρέκ^{ον}, ανγκρικᾶῖ, -κάτᾶ, -κᾶρε ρ. (angrék^u, angrikáῖ, -katǎ, -kare)=βαρύνω, ἐπιβαρύνω, ἐνογλῶ. Ἐκ τοῦ λατ. *ingrevico-care (ἐκ τοῦ gravis=βαρὺς) ἰτ. ingravidare, ἀρχ. γαλ. engregier ρουμ. ingrec=κυΐσκω, ποιῶ

ἔγκυον. Λέγεται καὶ ἄμετ. ὡς ἐν τῇ ἑλλην. βαρύνω· οἶον: «φουρ-
τιά ἀέστᾶ ἀνγκρεάκᾶ μούλτου», τὸ φουρτίον τοῦτο βαρύνει πολὺ,
εἶνε πολὺ βαρὺ.

ανγκρικάρε, ἀπθ. τοῦ ἀν. ρ., -κᾶρᾶ πλῆθ. (angrikáre,
-kārⁱ)=ἐπιβάρυνσις, ἐνόγησις. Τὸ ρουμ. îngrecare σῆμ. πλή-
ρωσιν, τὸ ποιεῖν ἔγκυον.

ανγκρικάτου-τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ., angri-
kát^u, -tă, -ts, -te) ἐπιθεβαρυμένος. Τὸ ρουμ. σῆμ. «ἔγκυος»
κατὰ τὸ ἑλλην. βαρειά.

ανγκρόπου καὶ **νγκρόπου**, ἀνγκρουπά· -ατᾶ, -άρε, ρ. (an-
gróp^u, -pái, -ată, -are)=θάπτω. Ἐκ τοῦ in + grōpă =τά-
φος, ὅπερ ἴδε ἀλβ. nghropouem=θάπτειν, ρουμ. îngrop, σλαβ.

ανγκρουπάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -πᾶρᾶ πλῆθ. (angru-
páre. -pārⁱ)=παρῆ, ἐνταφιασμὸς ρουμ. îngropare, σλαβ.

ανγκρουπάτου, -πατᾶ, -πατς, -πάτε παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ.
(angrupát^u. -tă, -ts, -te)=τεθαμμένος, ρουμ. îngropat, σλαβ.

ανγκουτσέσκου, ἀνγκουτσί, -τσίτᾶ, -τσίρε ρημ. (angu-
tsésku, -tsi, -tsită, tsire)=μαντεύω, λύω τὸ αἰνίγμα, ρουμ.
ghicesc. σλαβ.

ανγκουτσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -τσίρᾶ πλῆθ. (angu-
tsire, -tsirⁱ)=μαντεία, μάντευσις, ρουμ. ghicire, σλαβ.

ανγκουτσιτᾶρε, οὐσ. θηλ. -τῶρᾶ πλῆθ. (angutsitqáre
-tórⁱ)=αἰνίγμα· λέγεται καὶ ἀντουκιτᾶρε καὶ κουτσιτᾶρε καὶ
νγκᾶλτσιτᾶρε, adukitqáre, kutsitqáre, ngaltsitqáre),
ρουμ. ghicitoare, σλαβ.

ανήφουρο, οὐσ. αρσ. -ρᾶ πλῆθ. (anifur^u, -rⁱ)=τὸ ἀναντες,
ἀνήφορος, ρουμ. suiş, urcuş. σλαβ.

ανηφουρέτζου, ἀνηφουρά, -ατᾶ, -αρε ρ. (anifurédz^u,
-raⁱ, -ată, -are)=ἀναβαίνω τὸν ἀνήφορον, ρουμ. ure sui-
şul, σλαβ.

ανιουρζέσκου, ἀνιουρζί, ἀνιουρζίτᾶ, ἀνιουρζίρε (anjurzé-
sk^u, -zî, -îtă, -îre)=ἄσπράχνουμαι, ὄζω, μυρίζω, ἐξ οὗ τὸ α-

νιουρζέσκου, τροπή τοῦ μ εἰς ν καὶ προσθήκη τῆς καταλ. έσκου. Περὶ τροπῆς τοῦ μ εἰς ν ἴδ. νίλε καὶ νεάρε· λέγεται καὶ νιρου-σέσκου· ρουμ. mirosešk, ἐκ τοῦ άορ. μύρισα+έσκου.

ανιουρζίρε, άπθ. οὔσ. τοῦ άν. ρ., -ζίρι' πληθ. (anjurzire, -zir'i)=έδωδή, έσμή, κοιν. μυρουδιά καὶ μύρισμα, ρουμ. mirosire, έλλην.

ανιουρζίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (anjurzitu, -tă)=έδωδώς, υἷα, ός, έσμώδης, κοιν. μυρισμένος, ρουμ. miro-sit, έλλην.

ανκάτζᾶσκου, ἴδε νκάτζᾶσκου.

ανκάτελεα, άντων. συσχ. έρωτ. (ankă' telea)=πόσος. Έκ τοῦ ἴν καὶ κά' τῶ=πόσος, έπερ ἴδε· ρουμ. al cătelea, λατ.

ανκάτσου, άγκάτσάι, -ατᾶ, -αρε, ρ. (ankătsu, ankătsăi, -ată, -are)=έπιτιμῶ, ψέγω· μέσον άλληλ. «ν' άγκάτσᾶμ» (n' ankătsăm)=έρίζομεν, φιλονεικοῦμεν· ρουμ. cert λατ. Έκ τοῦ λατ. ∴ adcaptiare μετὰ ν παρενθεμ.

ανκάτσάρε, άπθ. οὔσ. τοῦ άν. ρ. -τσᾶρι' πληθ. (ankătsăre, -tsări')=έπιτιμησις, ψόγος, φιλονεικία, κοιν. πιάσιμον, καυγᾶς· ρουμ. certare, λατ.

ανγκάτσάτου, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (ankătsăt, -tă, -ts, -te)=έπιτετιμημένος, διάφορος, κοιν. μαλωμένος, καὶ πιασμένος, ρουμ. certat, λατ.

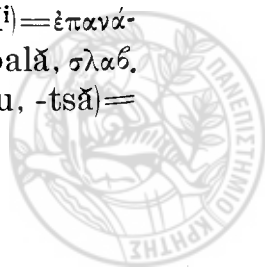
άνντα καὶ **νντᾶ** (ănda καὶ nda) μόρ. χρον.=έτε, όταν, κοιν. έντας, έξ οὔ τῶ άνντα, ρουμ. când, λατ.

ανντάμουσι, οὔσ. θηλ., -σί' πληθ. (andămusi -s'i)=συν-άντησις· ρουμ. întâlnire, σλαβ.

ανντᾶρᾶ, οὔσ. θηλ., ανντᾶρι' πληθ. (andără, -ări)=σκό-τος προερχόμενον εκ καπνοῦ, άτμῶν ἤ όμίχλης, κοιν. άντάρρα, ρουμ. intunerec, λατ.

ανντᾶρσίε, οὔσ. θηλ., -σί' πληθ. (andărsie, -s'i)=έπανά-στασις, κοιν. άνταρσία ρουμ. revolutsie, λατ. răscălă, σλαβ.

ανντάρτου, οὔσ. άρσ. αντάρτσᾶ πληθ. (andărtu, -tsă)=

ἐπαναστάτης, κοιν. ἀντάρτης, ρουμ. *revolutsionar*, λατ.

ανντέσου καὶ **νντέσου**, ἀνντισιά, -σιάτᾱ, -σίρε ρ. (*andés^u* καὶ *ndés^u*, *andisái*, -sátā, -sáre) = βία εἰσάγω, κοιν. χώνω. Ἐκ τοῦ λατ. † *in-denso-are*, ἰτ. *densare*, ἰσπ. *densar*, γαλ. *condanser*, ἄλβ. *dénassoig*, ρουμ. *indes*.

ανντιπυρίνά, οὐσ. θηλ. (*antipyrinā* = ἀντιπυρίνη, ρουμ. *andipyrinā*, ἑλλην.

ανντιρσέσκου, -ρσίⁱ, -σίτᾱ, -σίρε ρ. (*antirsésku*, -síⁱ, -sita, -sire) = συστέλλομαι, στενοχωροῦμαι ἐξ αἰδοῦς καὶ σεβασμοῦ πρὸς τινα, κοιν. ἀντεργίζομαι, ρουμ. *a se jenā*, γαλλ.

ανντιρσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -σίρⁱ πληθ. (*andirsire*, -sirⁱ) = συστολή στενοχωρία ρουμ. *jenare*, γαλλ.

ανντιρσίτου, -τᾱ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (*andirsítu*, -tā, -ts, -te) = συνεσταλμένος, στενοχωρημένος, ρουμ. *jenat*, γ.

ανντισάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -σᾱρίⁱ, πληθ. (*andisáre*, -sārⁱ) = ἡ βία γεγνομένη εἰσαγωγή, κοιν. χώσιμον, μεταβ. καὶ ἀμετ. ρουμ. *indesare*, λατ.

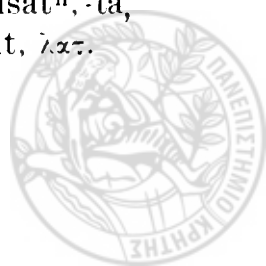
ανντισᾶρου, ἀνντισᾶρίⁱ, -ρίτᾱ, -ρίρε ρ. (*andisár^u*, -sārⁱⁱ, -ritā, -rire) ὑπερπηδῶ, Ἐκ τοῦ *in-de* καὶ *σᾶρου* ὅπερ ἴδε ρουμ. *sar peste cineva*, λατ.

ανντισᾶρίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -σᾶρίⁱ, πληθ. (*andisārⁱ*, -rírⁱ) = ὑπερπήδησις, ρουμ. *intrecere in săritură*, λατ.

ανντισᾶρίτου, -τᾱ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (*andisārⁱ*, -tā, -ts, -te) = ὑπερπήδημένος, ρουμ. *intrecut in săritură*, λατ.

ανντισᾶσκου, ἀνντισίⁱ, -σίτᾱ, -σίρε ρ. (*andisășku*, *andisiⁱ*, -sitā, -sire) = συναντῶ (ἐπὶ καλοῦ καὶ κακοῦ) οἶον «ανντισίⁱ του ομίλου αέστου» (*andisiⁱ ku ómlu aéstu*) = ἐμπλεξά με τὸν ἄνθρωπον τοῦτον. Ἐκ τοῦ ἑλλ. ἀντάω-ῶ-ἀντησα-αντισᾶ-σκου. καὶ ντισᾶσκου ρουμ. *intálnése*, μαγυαρ.

ανντισιάτου, -τᾱ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (*andisátⁿ*, -tā, -ts, -te) = βία εἰσηγμένος, κοιν. χωμένος ρουμ. *indisat*, λατ.

ανντισίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ. -σίρε: πληθ. (andisire, -si'ri')=συνάντησις, συμφορά, καχὸ συναπάντημα, ρουμ. intâl-nire, μαγυαρ.

ανντράπάρου, ανντουπιράι, -ατᾶ, -αρε, ρ (andôápăr^u, andupirái, -atã, -are)=ύποστηρίζω, προστατεύω. Έκ τοῦ *in-de-apăr (apparo -are) ἴδε άπάρου, ρουμ. sprijin, σλαβ. Τοῦ τοῦ Δαλ. andrupășku, -pi'i, ἔστι μοι άγνωστον.

ανντόρνικου, έπιθ., -νικᾶ, θηλ. (andórník^u, -nikã)=μολήρης, ὁ κατὰ μόνας ζῶν, πορευόμενος· ἔτυμον άγνωστον.

ανντουκυλέσκου, -κυλίι, -κυλίτᾶ, -ιρε ρ. (andukilésku -kilíi, -kilitã, -lire)=κυλίω, σύνων τὸ ν|τάβάλέσκου. Έκ τοῦ έλλην. κυλίω μετὰ τῆς προθ. intre, ρουμ. rostogolese, λατ.

ανντουκυλίτου, -τᾶ -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (andukilít^u, -tã, -ts, -te)=κυλινδούμενος, κεκυλισμένος, κυλιστός· ρουμ. rostogolit, λατ.

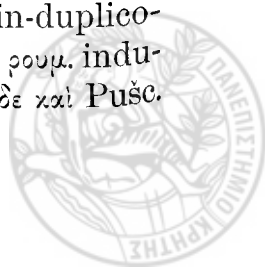
ανντουμουσέσκου καὶ **νντουμουσέσκου**, -σίι, -σίτᾶ, -σίρε, ρ. (andumusésku, καὶ ndumusésku, -síi, -sitã, -sire)=συναντῶ, κοινῶς άνταμώνω. Έκ τοῦ άορ. άντάμωσα+έσκου. Ὁ Weigant έν «Olympowalachen», σελ. 36 άγνωῶν τὸ άντάμωσα παρήγαγε τὸ ρῆμα τοῦτο έν τοῦ άρχ. έλλ. άνταμείβομαι, ρουμ. intâlnesc, σλαβ.

ανντουμουσίτου, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (andumusít^u, -tã, -ts, -te)=συννητημένος, ρουμ. intâlnit, σλ.

ανντουπιράρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ. -ράρε: πληθ. (andupirãre, -rãri')=ύποστηρίξις, προστασία· ρουμ. spijin, σλαβ.

ανντουπιράτου, -τᾶ, -τς, -τε παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (andupirãt^u, -tã, -ts, -te)=ύπεστηριγμένος, προστατευμένος, ρουμ. spijinit, σλαβ.

ανντούπλικου, -κάι, -κατᾶ, -καρα ρ. (andúplik^u, -káii, -katã, -kare)=πτύσσω διπλώνω. Έκ τοῦ λατ. *in-duplico-care, ιτ. duplicare, ρουμ. indoiesc, λατ. Τοῦ ρουμ. induplic λέγεται μόνον μετφ.=πειθω, μεταπειθω τινα· ἴδε καὶ Pušc.

832. Καὶ νντουπλικάρε.

ανντουπλικάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -κάρε πλῆθ. (anduplikáre -kãrĩ) = πτύξις, διπλωσις, ρουμ. îndoitura, λατ.

ανντουπλικάτ^{ου}, -τά, -τες, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (anduplikát^u, -tã, -ts, -te) = διπλωμένος, ρουμ. îndoit, λατ.

ανντουπλικάτούρα, οὐσ. θηλ. -τούρα πλῆθ. (anduplikãturã, -turã) = διπλωσις, πτύξις ρουμ. îndoitura, λατ.

ανντράλα, οὐσ. θηλ., ανντράλα πλῆθ. (andrãlã, andrãli) = ζάλη, κοινῶς ἀντράλα ρουμ. ametsealã, λατ.

ανντράλασέσκου, -λάσι, -σιτά, -σιρε ρημ. (andrãlãsésku, -siĩ, -sitã, -sire) = ζαλιζώ. Ἐκ τοῦ ν. ἑλληγν. ἀνντραλιζώ, ὅπερ ἔκ τοῦ ἀντράλα ρουμ. ametsec. λατ.

ανντράλασίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -σιρε πλῆθ. (andrãlãsire, sirĩ) = ζάλη, τὸ ζαλιζεσθαι, ρουμ. ametsire. λατ.

ανντράλασίτ^{ου}, -τά, -τες, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (andrãlãsit^u, -tã, -ts, -te) = ζαλισμένος, ρουμ. ametsit, λατ.

ανντρεάουα, οὐσ. θηλ. ανντρεάλα πλῆθ. andreãuã, andreãli) = σακκορράχα ρουμ. undreã, ἔκ τοῦ τουρκ. Cihac 588.

ανντρέου, οὐσ. (andréu) = ὁ μὴν Δεκέμβριος ὠνομάσθη δὲ οὕτω ἔκ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ἑορταζομένης τῆ 30 Νοεμβρ. ρουμ. Undreã καὶ Andreã. Καὶ ἑναρθ. Ανντρέιλου.

ανντρεάτζιρε καὶ **ανντριτζεάρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ανντρέγ^{ου}, -τζερε πλῆθ. andreãdzire καὶ andridzẽare, (-dzerĩ) = διευθέτησις, διόρθωσις ρουμ. dregere, λατ.

ανντρέγκ^{ου}, ανντρέψου, ανντρεάπτã, ανντρεάτζιρε καὶ ανντριτζεάρε andrégu, andrépsu, andreãptã, andreãtzire καὶ andritzẽare = διορθῶ, διευθετῶ, βελτιῶ. Ἐκ τοῦ λατ. dirigere, -rexi, -rectum, rigere ἢ dirigere ἰσπ. πορτ. dirigir, γαλ. diriger, ρουμ. dreg. Καὶ νντρέγκ^{ου} (ndrégu).

ανντρέπτου, ανντρεάπτã παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (andrẽptu, andreãptã) = διορθωμένος, παρεσκευασμένος, δεξιός, α, ον, ἔκ τοῦ directus, ρουμ. drept, prepãrat, λατ. Ἴδε καὶ νντρέπτου.

ανντριπτάτε, ἴδε νντριπτάτε.

ανοησίε, οὐσ. θηλ. ἀνοησί^ε πληθ. (anoisíe -sii) ἡ ἀνοησία, ρουμ. stupiditate λατ.

ανόητ^{ου}, ἐπιθ. ἀνοητᾶ θηλ. (anóit^u, -ă) ὁ ἡ ἀνόητος· ρουμ. stupid, λατ.

ανουστσᾶσκου, ἀνουστσᾶ, -στσσιτᾶ, -στσσιρε ρ. (anustsăsku, anustsii, ită, -ire)^ε=γίγνωμαι ἀηδῆς, κοιν. ἄνοστος· πρὸς τὸ ἑλλ. ἀνοστεύω, ρουμ. me desgust, λατ.

ἀνουστου, ἐπιθ. -τᾶ, θηλ. (ánustu, -stă)^ε=ἀηδῆς, κοιν. ἄνοστος, ρουμ. fad, ἐκ τοῦ γαλ. fade=ἄνοστος.

ανσᾶρ^{ου} καὶ **νσᾶρ^{ου}**, ἀνσᾶρά^ι, -ρατᾶ, -ραρε ansâr^u -ai, -ată, -are)^ε=ἀλατίζω. Ἐκ τοῦ λατ. in-salo (sal-salis)=ἀλατίζω, ἰτ. salare, ἰσπ. salar, πορτ. salgar, γαλ. saler, ἄλβαν. sëlin, ρουμ. sar.

ανσᾶράρε καὶ **νσᾶράρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ.= -ράρ^ι πληθ. τὸ ἀλάτισμα. (ansârâre -răriⁱ) ρουμ. sărare, λατ.

ανσᾶράτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ.=ἀλατισμένος· «κάρνε ἀνσᾶράτᾶ,=carno insarata τοῦ μεταγ. λατινισμού=κρέας ἀλατισμένον, ρουμ. sărat, λατ.

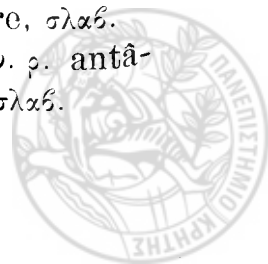
ανσᾶρ^{ου} καὶ **αρᾶσᾶρ^{ου}** καὶ **αρσᾶρου** (βορ. τιμ.) ἀνσᾶρᾶ^ι, -ριτᾶ, -ριρε, ρ. (ansâr^u καὶ arăsâr^u καὶ arsâr^u -iⁱ, -ita, -ire)^ε=ἀλλομαι, πηρόω. Ἐκ τοῦ λατ. salio, lui, ltum. ire, ἰτ. salire καὶ saltâre, γαλ. saillir, ἰσπ. πορτ. salir, πρὸς. salir, ρουμ. sar. Περὶ ἐναλλαγῆς λ. καὶ ρ. ἴδε ἐν λέξει ἀκάρε.

ανσᾶρίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -σᾶριρ^ι πληθ. ansârire -rirⁱ=ἄλμα πήδημα, ρουμ. sărit.

αν|τὰβᾶλέσκου, ἀν|τᾶβᾶλί^ε, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (antâvâlésku, antâvâlî, -lită, -lire)^ε=κυλίω, περικυλίω· ρουμ. tăvălesc, σλαβ.

αν|τὰβᾶλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -λίρ^ι πληθ. (antâvâlîre, -lirⁱ)^ε=περικυλίνδησις, περικύλισις, ρουμ. tăvălire, σλαβ.

αν|τὰβᾶλίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. antâvâlî^u, -tă^ε=κεκυλιμένος, η, ον, ρουμ. tăvălit, σλαβ.

αντάνκός^υ, ἐπιθ. αντάνκράσῃ θηλ., (adánkós^υ, adánkásă=βελός, ἐκ τοῦ λατ. #: adancus, a, um, =ad+aneus ρουμ. adâne· ἴδε Puse.

αντάπ^υ, αντᾶπά· -πατᾶ, -παρε (adáp^υ, -ai, -atǎ, -are) ποτίζω· ἐκ τοῦ μεταγ. λατιν. adaquo (ad-aqua), ἰτ. adaquare, ἰσπ. adaguar, ρουμ. adap καὶ stropese σλαβ.

αντᾶπάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. = ποτισμός· πλγθ. -πᾶρ^ι· adâpâre, -pâr^ι.

αντᾶπάτ^υ, -τᾶ, πθ. μετ. τοῦ ἀντᾶπ^υ (adâpât^υ, -ǎ) = ποτισμένος, ρουμ. adăpat, λατ.

αντάπτου, πθ. μετ. τοῦ ανταύγκου, ατᾶπτᾶ, θηλ. (adâptu-dǎ=ἐπιηυξημένος, λέγεται καὶ αντᾶυτῆ^υ καὶ ἐν Βερροία ανταύσου (adâvdzit^υ, adâpsu), καὶ αντᾶυγκάτ^υ ρουμ. adaugat, λατ.

αντάρ^υ, αντρά^ι, αντράτᾶ, αντράρε (adár^υ, adrâi, adrâtǎ, adrâre) = παρασκευάζω, κατασκευάζω. Ἐκ τοῦ λατιν. adparo, -avi, -atum, -are πρβ. γαλ. apparat ἢ κατὰ Puse· ἐκ τοῦ dolo -are, ρουμ. durez, =κατασκευάζω.

αντᾶστάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -στᾶρ^ι πλγθ. (adâstâre, stâr^ι) = ἀποκαρδοκία, ἢ μετ' ἀνυπομονησίας προσδοκία· ρουμ. adăstare.

αντάστου, αντᾶστᾶ^ι, -στατᾶ, -σταρε ρ. (adâstu, adâstâi, -stata, -stare) = ἀποκαρδοκῶ, ἐπὶ μακρόν, ἐπιμόνως περιμένω. Ἐκ τοῦ λατ. adasto -are Puse 22· ἀργ. ἰτ. adastare ρουμ. adast.

αντᾶυγκᾶτούρᾶ, -ουρ^ι, οὐσ. θηλ. ἐκ τοῦ ανταύγκου (adâvgâturǎ, -r^ι) = αὐξήσις. Ἐκ τοῦ ανταύγκου, ὅπερ ἴδε, ρουμ. adaus, λατ.

ανταύγκου, αντᾶυτῆ^ι καὶ ανταύσου, αντᾶυτῆ^ιτᾶ καὶ αντᾶψᾶ, αντᾶυτῆ^ιρε (adavgu, adâvzi^ι καὶ adâpsu, adâvtzitǎ καὶ adâpsâ, adavzire) = αὐξάνω, ἐπαυξάνω, μεγαλώνω. Ἐκ τοῦ λατιν. adaugeo, -xi, -etum, -ere γαλ. augmenter,

ρουμ. adaog και adaug. Ὁ Δαλαμῆτρας ἀναγράφει καὶ τὸ ρ. avgâtséseu = ἀυξάνω, ἐκ τοῦ ἀορ. αὐγάτσα τοῦ ν. ἐλλην. αὐγατίζω καὶ αὐγαταίνω, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. augeo = ἀυξάνω· ἀλλ' ἐγὼ οὐδαμοῦ ἤκουσα αὐγάτσέσκου, ἀλλὰ μόνον «ανταύγκου».

αντάντζιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. ἢ αὐξήσις -τζιρ' πληθ. adâvzire -rⁱ.

αντερίου καὶ **αντιρέ**, οὐσ. ἀρσ. = ἐνδύμα ἐξ ὑφάσματος χρωματισμένου, τιθέμενον ἐπὶ τοῦ ὑποκαμίσου, κοιν. ἀντερί. Ἐκ τοῦ τουρκ. anteri· ἀντερίⁱ καὶ αντιρετζ (πληθ. (ἐκ τοῦ αντιρέδ(εις· (anteriu. antiré, -erⁱ, -redz).

αντέτε, οὐσ. θηλ., αντέτς καὶ αντέτ' πληθ. = ἔθος συνήθεια, κοιν. ἀντέτι. Ἐκ τοῦ τουρκ. adet. (adéte, adéts), ρουμ. obiceiu. σλαβ.

άντζă, οὐσ. θηλ., άντζι πληθ. (ândză, ândzi = τὸ ἄρθρον, ἢ κλείδωσις τοῦ ποδός, κοιν. άντζα, ρουμ. inchiatura, genuchiului λατ.

αντζούρου, αντζουράⁱ -ρατă, -ραρε (andzu'ru, -ai, -ată, -ăre) = ὕβριζω. Ἐκ τοῦ λατ. injuriō (injuria = ἀδικία, ὕβρις). Τὸ j τρέπεται εἰς τζ (dz) ὡς τζόνε (dzóne) = νέος ἐκ τοῦ juvenis, τζόκ^{ου} = παιδιά, παιγνίδι (dzók^u) ἐκ τοῦ jocus, ατζούν^{ου} (adzu'n^u = νῆστις ἐκ τοῦ λατ. jejunos· ἰτ. injuriare, ἰσπ. πορτ. injuriar, γαλ. injurier. ρουμ. injur.

αντζουράρε, ἀπθ. -ράρ' πληθ. (andzurăre, -rărⁱ = ὕβρις, ρουμ. injurare.

αντίκă, οὐσ. θηλ., αντίτσ' πληθ. (antikă, -tsi) = ἀρχαῖον νόμισμα, κοιν. αντίκα (antiqua) ρουμ. monedă veke ἐλλην. + λατ. μονέδα.

αντίλιου, αντιλιάⁱ, αντιλιάτς, αντιλιάρε (adilju, -ai, -ată, -are) = ἀναπνέω, ἀσθμαίνω. Ἐκ τοῦ λατ. ad-halo = προσπνέω, γαλ. haleter ρουμ. adju. adiez, respir, λατ.

αντιλιάτου, παθ. μετ. τοῦ αντιλι^{ου}, -τă θηλ. (adiliăt^u, -tă) = πνευστιῶν, ἀσθμαίνων ρουμ. adiat.

αντιλιάτ^{ου} και **αντιλιάτικου**, οὐσ. ἄρσ. adiliát^u, adiliátik^u = ἀναπνοή, ἄσθμα. Ἐκ τοῦ ἀντίλι^{ου} ὅπου ἴδε· οἱ ρουμ. respiratsie, λατ.: ν' ὄι κουρμαῖ ἀντιλιάτικλου = διεκόπη ἢ ἀναπνοή μου· οἱ ρουμ. «mi ș a interupt respiratsie». Καὶ ἀντιλιάρε.

αντίχριστου, ἐπιθ. ἀντίχριστᾶ θηλ. ἀντίχριστῶ, ἀντίχριστι πληθ. ἀντίχριστος andichristu, -ă. -tsâ -sti) ρουμ. anticrestin, ἑλληγ.

αντούκ^{ου}, ἴδε ντούκ^{ου}.

αντουκέσκου και ἄνευ προθεμ. α ντουκέσκου, -κι^ι, -κιτᾶ, -κιρε (adukésku και dukésku, -kiⁱ, -kită -kire) = ἐννοῶ, κατὰ λαμβάνω. Ἐκ τοῦ λατιν. duco, duxi, ductum, ducere (δοκῶ)· ἴδε και κικιάσέσκου· οἱ ρουμ. ântseleg ἔκ λατιν. intelligo, και οἱ Μογλ. antseleg.

αντουκίτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. -κιτᾶ θηλ. (adukít^u, -tă) = νοήμων, συνετός Καὶ αντουκίτόρ^{ου}, ρουμ. simtsâtor priceput, λατ.

αντουκιτούρά, θηλ. -τουρᾶ πληθ. (adukitură, -turⁱ = νόησις, νοημοσύνη, κατὰλήψις. Καὶ αντουκίρε· ρουμ. simtsire, pricepere, λατ.

αντούν^{ου}, αντουνά^ι και -αλνά^ι, και -ανά^ι αντουνάτᾶ και αλνάτᾶ, και ανατᾶ, αντουνάρε (adún^u, adunáⁱ και alnáⁱ, aná adunată και alnată, adunáre) ἄθροίζω, συλλέγω, συνάγω. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. aduno, avi, atum, are (ad unum), ἰτ. adunare, ἰσπ. πορτ. adunar, ρουμ. adun.

αντουνάρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. πληθ. αντουνάρε (adunáre, adunári) = ἄθροισις, συνάθροισις, συλλογή, ρουμ. adunare. Καὶ αλνάρε.

αντουνάτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (adunát^u, -tă = συναλεγμένος, συνεσταλμένος, κοιν. μαζευμένος. ρουμ. adunat, cules λατ. και ανάτ^{ου} και αλνάτ^{ου}.

αντουνάτουρά, οὐσ. θηλ. -τουρᾶ πληθ. (adunâtúră, -turⁱ)

=συνέλευσις, -οδος, ρουμ. împreunare, λατ. întâlnire, σλαβ.

αντράρε άπθ. ούσ. τοῦ άντάρου, αντράρι· πληθ. (adráre, adrãri)¹=κατασκευή, παρασκευή, κοιν. φτιάσιμον· ρουμ. fabricatsiune, λατ.

αντράτου, παθ. μετ. τοῦ άντάρου, -τά θηλ. (adrátu, -tã)¹=κατεσκευασμένος, κεκαλλωπισμένος, έψευθυωμένος, κατὰ τὸ ν. έλλην. φτιασμένος· ρουμ. facut, fabricat, λατ.

αντρείλεα, άριθ. τακτ. (antréilea)=ὁ τρίτος· ἴδε τρέι ρουμ. al treilea λατ.

αντρέκου, αντρικού, αντρικούτά, αντρετσεάρε (antrékú, antrikú¹, antrikútã, adtritseãre =ὑπερτερω, νικῶ. Έκ τοῦ λατ. interjicio. jeci. jectum. ere· ρουμ. întrec λατ.

αντρέμπου καὶ **ντρέμπου**, **αντριμπά**, -μπατά, -μπαρε (antrébú, antribã¹, -bata, -bare)=πυθάνομαι, έρωτώ. Έκ τοῦ λατ. iinterrogo, avi, atum, are, ιτ. interrogare, ισπ. πορτ. interrogar γαλ. interroger, ρουμ. întreb.

αντριμπάρε, πληθ. -μπαρι, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ.=έρωτησις (antribãre, -bãri¹) ρουμ. întrebare, λατ.

αντρετσεάρε, άπθ. ούσ. -τσερι· πληθ.=ή υπερτέρησις, νίκη· (antritsiãre -tséri¹), λέγεται καὶ αντρετάριε.

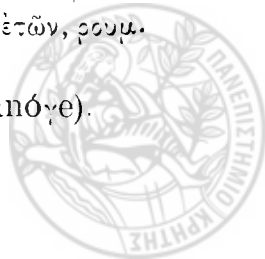
αντσάπου καὶ **ντσάπου** αντσάπά, -πατά, παρε (antsápú, antsápã¹, -patã, -pare)=νύσσω, κεντώ. Έκ τοῦ in καὶ tsapã (Μολδοαυλικού)=ὀδελός, σούβλα, ἔπερ παρὰ τοῖς Μακ. Βλάχοις λέγεται σουλά, ρουμ. întsep· ὁ Dens ἔκ τοῦ άρχ. βουλγ. cepati.

αντσάπαρε, πληθ. αντσάπαρι, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ.=νύξις, κέντησις· (antsápãre -pãri¹), ρουμ. întsepare, σλαβ.

αντσάπάτου, τά, παθ. μετ. τοῦ ρ. αντσάπου (antsápátu, -tã)¹=νεφυγμένος, κεντημένος, ρουμ. întsepat, σλαβ.

αντσαρτσου, έπίρ. χρονικόν=προπερυσί· (antsãrtsu). Έκ τοῦ λατ. anno-tertio=τρίτον έτος τουτί, πρὸ τριῶν έτων, ρουμ. antserts, λατ.

ανώγε, ούσ. άρσ., πληθ. ανώγι·=τὸ ανώγειον (ανόγε).

ανώδυνον, -νι, οὐσ. οὐδ. anódynon^u -niⁱ=άνώδυνον, τὸ κα-
ταπραυντικὸν τῶν πόνων φάρμακον, ποτόν ρουμ. anodin, ἑλληγ.

αξί καὶ **ἀξίτσε**, ἴδε ἀξί.

αξίε, οὐσ. θηλ., πλ.ηθ. αξίⁱ=ή αξία, τιμή aksie -ksiⁱ, ρουμ.
prets. λατ.

αξινιτόρον, οὐσ. ἄρσ., πλ.ηθ. -τορί,=δόσιπόρος, ξενιτευμέ-
νος, ἀποδημῶν iaksinitor^u -torⁱ ρουμ. călător. λατ.

άξιου, αξί^u ἐπιθ. αξίος, α. aksiu, -ă. ρουμ. vrednik. σλ.

αξιουσέσκου, -σι, -σιτά, -σιρε ρ. iaksiouséskn, siⁱ, -sită,
-sireⁱ=αξιώ, κοιν. αξιώνω-αξίωσαι ρουμ. invrednicese σλαβ.

αξιουσίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ άν. ρ. -σιρⁱ πλ.ηθ. aksiusire,
-sirⁱ=αξίωσις τὸ αξιόσθαι, ρουμ. invrednicire. σλαβ.

αξιουσίτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. iaksiusit^u, -tăⁱ=
ξίωμένος, ρουμ. invrednicit, σλαβ.

άξιφον, οὐσ. οὐδ. áksif^u=δηλητηριον, ἀρσενικόν, κοιν.
φαρμάκον καὶ ἄξιρος, ρουμ. otravă, σλαβ.

αγά καὶ **αγνά** καὶ **αγάτσε**, ἐπίρ. τοπ. στάσεως καὶ κινήσεως
σημαντικόν=ἐνταύθα, ἐδῶ agá. auá. agátse ἐκ τοῦ λατ. ecce
-hic ταρά καὶ τραγα μόνον κινήσ. σημ.=πρὸς τὰ ἐδῶ, γὰρ ἐδῶ
ἴδ. τὰ καὶ τράⁱ ἱτ. ei. γαλ. ici, ei. ἰσπ.-πορτ. aqui, πρόθ.
aici. ρουμ. aici, aicea, acia ἴδε καὶ ατσά.

αλάταξ, γρον.=προγῆες ἐκ τοῦ ἀλάτα τζούα=alter
dies=τὴν ἄλλην ἡμέραν. Τὸ λ. ἐτράπη εἰς ου, ὅπερ συνεστάλη
εἰς ο. Περὶ προπῆς τοῦ λ. εἰς ου πρό. στεάου^u-στεάο ἐκ τοῦ stella
seáua, -seao ἐκ τοῦ sellaⁱ οἱ ρουμ. λέγουσιν ἀλαταξέρι (alal
tajeri =ad-alterum heri, ἱτ. jeri l'altro, ἰσπ. anteayer,
γαλ. avant hier (ab ante-heri). Μεγλ. κοάλαπα.

αούά, οὐσ. θηλ., πλ.ηθ. αούά. Ἐκ τοῦ λατιν. uva μετὰ
πρόθ. α. Τὸ ν μεταξὺ δύο φωνηέντων ἐκπίπτει, ὡς οὐσ=ὄφον ἐκ
τοῦ ovum, κλαε=κλαεις ἐκ τοῦ clavis, ὄϊ=πρόβωτα ἐκ τοῦ
oves ἰσπ. ποστ. uva, σαρδ. ua, ρουμ. strugure. σλαβ.

αούμπρα, οὐσ. αούμπρα=ή σκιά (au mbră-au mbre ,

ἐκ τοῦ λατ. umbra μετὰ προθεμ. α, ἰτ. ombra, ἀρχ. ἰσπ. umbra, γαλ. ombre, ρουμ. umbră.

αουμπρᾶσκου, -μπραί, -μπρατᾶ, -μπραρε (aumbrăsku, -brai, -brată, -brare=σκιάζω, ἐπισκιάζω, κατασκιάζω μεταφ. φαρμακεύω κοιν. μαγεύω· πρβ. τὸ «μὲ πάτησεν ὁ ἴσκιος» τῆς ν. ἑλλην., ρουμ. vrăjesc. σλαβ. Ἐκ τοῦ λατιν. adumbro, avi, atum, are, ἰτ. adumbrare, ἰσπ. adumbrar, πορτ. as-sombrar, ρουμ. umbresc. Καὶ αούμπρου καὶ αουμπρετζ.

αουμπράρε, πληθ. -μπράρ' ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ.=σκιασμός ἐπισκίαισις (aumbrăre -brări), ρουμ. umbrire.

αουμπράτ^{ου}. -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (aumbrăt^u, -tă)=κατάσκιος, ρουμ. umbrit. Αουμπράτᾶ=σκιάς, ρουμ. umbrar, μεταφ. μαγευμένος, ρουμ. vrajit, σλαβ.

αουμπρόσ^{ου}, -μπρῶσα, ἐπιθ. (aumbrós^u, -qasa)=σκιερός, καὶ (δαισιδ.) πατημένος ἀπὸ τὸν ἴσκιον (ἐριάλτην) λατ. umbrosus, ἰτ. umbroso, γαλ. umbreux, ρουμ. umbros.

αούμπτου, -ᾶ, παθ. μετ. τοῦ αούνγκου=ἀηλιμμένος, χρωματισμένος· ἴδ. καὶ ούμπτου=βούτυρον· ρουμ. uns.

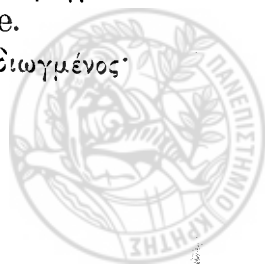
αούνγκου, καὶ **ούνγκου**, ουμδου, ουμπτᾶ καὶ ουμτᾶ, ουντζῆαρε (au'ngu καὶ un'gu, umšu, umptă καὶ umtă undzeăre)=ἀλείφω, ἀσπρίζω, χρωματίζω. Ἐκ τοῦ λατ. ungo, xi, ctum, ere=ἀλείφω· ἰτ. ungere, ἰσπ.-πορτ. ungir, γαλ. oindre, ρουμ. ung. Τὸ α προθεμ. Τὸ ἀπαρ. καὶ ουντζίρε (undzire).

αουντζῆαρε καὶ **ουντζῆαρε** καὶ **ούντζιρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. αούνγκου, αουντζέρ' πληθ. (aundzeăre καὶ undz. καὶ undzire)=τὸ ἀλείφειν, ὁ χρωματισμός, τὸ ἀσπρισμα, ρουμ. ungere.

αουρᾶσκου, ἴδε ουρᾶσκου.

αουαρλάρε, πληθ. -λᾶρ' ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ.=ὠρυγμός, κραυγή, ὀιωγμός (aurăre -aurări), ρουμ. urlare.

αουρλάτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. -τᾶ πληθ.=ὀεδιωγμένος (aurăt^u, -tă, -ts, -te) ρουμ. urlat.

αουρλάτορον, οὐσ. προσ. -τορι᾽ πληθ. aurlátór^u, -torⁱ)= ἕ ἐλαύνων, διώκων διὰ τῶν κραυγῶν, ἕ ἐξκνιστὰς τὰ θηρία, κοιν. ὅστις βγάξει τὸ κυνήγι. Ἐκ τοῦ αούρλου, ἕπερ ἰδε᾽ ρουμ. gonaciu, σλαβ.

αουρλάτούρα, οὐσ. ἀφρη. -τουρι᾽ πληθ. (aurlutárǎ, turⁱ)= ὠρυγμάς, κραυγή. Ἐκ τοῦ αούρλου, ρουμ. urlet.

αούρλου, -λαῖ, -λατᾶ, -λαρε (au'rlu, -lai, -latǎ, -lare) = ὠρύρομαι, κραυγάζω, διὰ κραυγῶν ἐκβαλλῶ τινά, ἀποδιώκω. Ἐκ τοῦ λατιν. ululo, avi, atum, are, ἰτ. urlo=ὠρύρομαι, ἰσπ. aural, γαλ. hurler, ν. ἑλλ. ούρλιαζω, ρουμ. url. Τὸ α προθεμ. λέγεται καὶ ούρλου καὶ αούρ^{ου}.

αούσον, πληθ. αούδ᾽=πρεσβύτης γέρον. Ἐκ τοῦ λατιν. avus=πάππος :: avusius᾽ οἱ ρουμ. λέγουσι moš ὡς καὶ οἱ Μογλενῖται moš ἰδ. μζάδᾶ. σλαβ.

αουσάμε, οὐσ. θηλ. (ausáme)=πληθὺς γερόντων. Ἐκ τοῦ αούδ^{ου}ς, ἕπερ ἰδε᾽.

αουσασκου, -σι᾽, -σιτᾶ, -σιρε=γηράσκω. Ἐκ τοῦ αούδ (ausá'sku, -ši, -šitǎ -šire. Οἱ ρουμ. inbătrânesc, λατ.

αουσατικον. οὐσ. ἀρσ. -τιτσι᾽ πληθ. ἕκ τοῦ αουδᾶτᾶ=τὸ γῆ-ρως (ausátik^u -titsi), ρουμ. bătrânetse, λατ.

απά, πληθ. ἀπι καὶ ἀπε, οὐσ. θηλ =ὕδωρ (ápǎ, ápi καὶ pe). Ἐκ τοῦ λατ. aqua, ἰτ. acqua, ἰσπ. πορτ. agua, γαλ. eau, ρουμ. apă. Τὸ q τρέπεται εἰς π, ὡς πάτρου=τέσσαρα ἕκ τοῦ λατ. quattuor, ἕξάπᾶ=ἡ ἵππος ἕκ τοῦ equa.

απάνγκιου, οὐσ. οὐδ. ἀπάνγκιουρι᾽ πληθ. (apángiu, -giuri) =ἄστυλον, καταρύγιον, κοιν. ἀπάνγκιου᾽ ρουμ. adăpost λατ.

απάνντησέσκου, -σι᾽, -σιτᾶ, -σιρε (apândisésku, -si, -sitǎ, -sire)=ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι 2᾽ συναντῶ. Ἐκ τοῦ ἑλλ. ἀορ. ἀπάντησα+έσκου, ρουμ. răspundesc, λατ.

απάνντησι, πληθ. απάνντησι, οὐσ. θηλ.=ἀπάντησις (apan-disi. apândisi) ρουμ. respuns, λατ.

απάνντυξέσκου, -ξι᾽, -ξιτᾶ, -ξιρε apândiksésku, -ksi,

-ksitǎ, -ksire)=άναμῆνω, προσδοκῶ, ἐλπίζω. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἀπάνντυξα τοῦ ἀπανντυχαίνω τῆς δὴμ. ἑλλην. ρουμ. m'astept, λ.

απάνντυξίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -ξίρ᾽ πληθ. (apândi-ksire, -ksirⁱ)=προσδοκία, ἐλπίς ρουμ. asteptare, λατ.

ἀπάρ^{ου}, -ρα^ι, -ρατᾶ, -ραρε (ápâr^u, -aⁱ, atǎ, -are)=ἀμύνω, ὑπερασπίζω, προφυλάττω, προστατεύω. Ἐκ τοῦ λατ. ap-paro, avi, atum, are, ιτ. parare, ισπ. πορτ. parar, γαλ. parer. ρουμ. apăr. Λέγεται καὶ νητράπαρ^{ου}, ὅπερ ἴδε.

απάράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. απάρᾶρ᾽ πληθ. (apărăre -rări)=ἄμυνα, προστασία, προφύλαξις ρουμ. păziturǎ, σλαβ.

απάράτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ απάρ^{ου} (apărát^u, -tǎ)=προφυλαγμένος, ρουμ. păzit, σλαβ.

απάράτόρ^{ου}, οὐσ. ἄρσ. -τορ᾽ πληθ. (apărător^u -torⁱ)=ὑπερασπιστής, προστάτης ρουμ. apărător.

απάράτούρᾶ, οὐσ. θηλ. -τουρ᾽ πληθ. (apărătúrǎ -turⁱ)=ἄμυνα, ὑπεράσπισις, προφύλαξις, ρουμ. apărăturǎ, λατ.

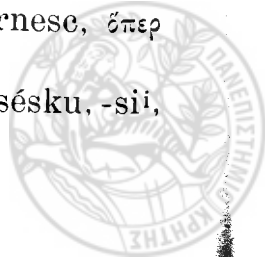
απάρησιέσκου, ἀπάρησιέ^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (apărishesku, apărishíⁱ, -sitǎ, -sire)=παραιτῶ, ἐγκαταλείπω, κοιν. ἀρήνω. Ἐκ τοῦ παραιτῶ, ἀορ. παράτσα + εσκου μετὰ προθ. α^ι ρουμ. pǎ-răsesc ἀντὶ pǎrătsesc, ἑλλην. ὁ Δαλ. γράφει apărishire și apărishire. Ἄλλὰ τὸ δεύτερον παράγεται ἐκ τοῦ ν. ἐλ. ἀπάρησα=ἀπηνήθη. Συνηθέστερον ἀκούεται απάράτσεσκου καὶ ἄνευ προθ. α^ι ἴδε καὶ πάράτσεσκου.

απάρησιίρε, ἀπθ. τοῦ ἀν. ρ. -σιρ᾽ πληθ. (apărishire, -sirⁱ)=παραίτησις ρουμ. pǎrăsiire ἑλλην. ὀρθοτ. ἀπάράτσίρε.

απάρησιίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄρ. ρ. (apărishit^u, -tǎ)=παρητημένος, ἐγκαταλελειμμένος ὀρθοτ. απάράτσίτ^{ου} καὶ πάράτσίτ^{ου} ρουμ. pǎrăsit, ἐλ.

απάρησέσκου, -νι^ι, -νιτᾶ, -νιρε ρ. (apărnesku, -niⁱ, -nitǎ, -nire)=ἄρχομαι, κοιν. ἀρχίζω. Ἐκ τοῦ ρουμ. pornese, ὅπερ σλαβ. ρουμ. incep, λατ.

απάρησιέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (apărishesku, -siⁱ,

-sită, -sire) = άπαρνοῦμαι, παραιτῶ, ρουμ. desavuesc, γαλ.

απαρνησίρε, άπθ. τοῦ άν. ρ. -σιρέ, πληθ. (apârnisire, -sirⁱ) = άπαρνησις, παραιτήσις ρουμ. negare, λατ.

απαρνησίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (apârnisit^u, -tă) = άπαρνημένος, η, ον' παρητημένος, ρουμ. pârăsit, έλλην.

απαρνίτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. -τά, (apârnit^u, -tă) = ελαθών ήδη άρχήν, κοιν. άρχισμένος, ρουμ. început, λατ.

απαρνιτά, οὔσ. θηλ. -νιτί, πληθ. (apârnită -nitⁱ) = άρχή έναρξίς, πράξεως, ρουμ. început, λατ.

απάτε, οὔσ. θηλ. απάτι πληθ. (apâte, -ătⁱ) = άπάτη, ρουμ. înșelaciune, σλαβ.

απατιόν^{ου}, οὔσ. θηλ. -ον, πληθ. (apatión^u, -onⁱ) = άπατεών, ρουμ. înșelător, σλαβ.

απάτ^{ος}, -τάσά, έπιθ. (apătós^u, -toasă) = ὀδάρης, κοιν. νερούλος. Έκ τοῦ άπά, έπερ ἴδα ρουμ. apătos, λατ.

απελπισέσκου, -σι^ι, -σιτά, -σιρε (apelpisésku, -siⁱ, -sită, -sire) = άπελπίζω. Έκ τοῦ άπέλπισα + έσκού ρουμ. desper, λατ.

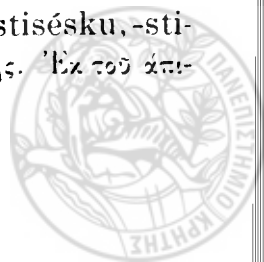
απελπισίε, πληθ. -σι^ι, οὔσ. άρχηρ. (apelpisie, -siⁱ) = άπελπισία, άπελπισμός, ρουμ. desperatsie, λατ.

απελπισίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. άντί έπιθέτου (apelpisit^u, -tă) = άπέλπις, άπελπισμένος, ρουμ. desperat, λατ.

άπερά, καί άπιρά, άπιρί, άπιρίτά, άπιρίρε (aperă, καί apiră, apiri, apirită, apirire) άπρόσωπον = ὀπορώσκει, ήμέρα γίγνεται, κοινῶς χαράζει. Το δὲ προσωπικόν άπιρου, -ι^ι, -ιτά, -ιρε σην. έγείρομαι έκ τῆς κλίνης, έξυπνῶ οἶον: κομ. άπιρίς = πῶς έξυπνησας; Έκ τοῦ λατ. aperio, ui, apertum, ire = άνοίγω πρὸς τὸ έλλην. άνοίγει ή ήμέρα, ρουμ. a se lumină, λατ.

άπεριτά, παθ. μετ. άντί οὔσ. θηλ. τοῦ άνωτέρω άπερά = ή αύγή, χαράγμα, ρουμ. în zori, σλαβ. έπερ λέγεται καί χαράγίε (aperită) χαράγίε πληθ. hărăγίε, γίⁱ) έλλην.

απιστησέσκου, -στησι^ι, -σιτά, -σιρε ρ. (apistisésku, -stisii, -sită, -sire) = άποβαίνω άνάξιος έμπιστοσύνης. Έκ τοῦ άπι-

στου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. a deveni infidel, λατ. Δαλ.

απιστίε, οὐσ. θηλ. -στιῖ πληθ. apistíe, -stiⁱ)=ἀπιστία, ρουμ. infidelitate, λατ.

ἀπιστου, -στᾶ, ἐπιθ. (ápistu. -stă)=ἄπιστος· ρουμ. ne-credincios, infidel, λατ.

απιτρουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (apitrusésku, -siⁱ, -sita, -sire)=καταπιέζω τι διὰ τινος ἄλλου (λίθου καὶ ὁμοίων), ἐπισωρεύω, κοιν. πετρώνω (πέτρα=λίθος), πέτρωσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρῆμα. Καὶ ἄμετ.=ἐπέρχομαι αἰφνιδίως, κατὰ τὸ ν. ἑλλην.: πλάκωσαν οἱ ἐχθροί· ρουμ. apăs, λατ.

απιτρουσίρε, ἀπθ. οὐσ τοῦ ἄν. ρ. -σιρῖ πληθ. (apitrusíre, -sirⁱ)=πίεσις, ἐπισώρευσις, ἔφοδος, ρουμ. apăsare, λατ.

απιτρουσίτ^{ου}, -τᾶ, -τς, -τε, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (apitrusésku, -siⁱ, -sita, -sire)=πεπιεσμένος, κοιν. πλακωμένος, ρουμ. apăsat, λατ.

απλάδᾶ, οὐσ. απλᾶτῆς πληθ. (aplădă, -ădz)=παροψίς, κοιν. ἀπλάδα, ἀβαθὲς πιάτον ἐκ χαλκοῦ, ρουμ. farfurie de aramă.

απλέκ^{ου}, ἀπλικαῖ, -κατᾶ, -καρε ρ. (aplékⁿ, -kaⁱ, -kată, -kare)=κλίνω στρέφω πρὸς τὰ κάτω, κοινῶς γέρνω· μέσον μι απλέκ^{ου}=κλίνομαι, κύπτω. Ἐκ τοῦ λατ. adplico, avi, atum, are, ἰτ. applicare, ἰσπ.-πορτ. aplicar, γαλ. appliquer, ρουμ. aplec.

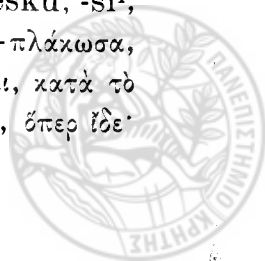
απλικάρε, πληθ. -κᾶρῖ, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ. (aplicăre, -cărⁱ)=κλίσις, ὑπόκλισις, κοιν. σκύψιμον· ρουμ. aplicare.

απλικάτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ απλέκ^{ου} (aplikát^u, -tă)=κεκλιμένος, κεκυφώς, κοιν. σκυμμένος ρουμ. plecat, λατ.

ἀπλικᾶτράρε, ἴδε πλικᾶτράρε.

απλό, ἐπιθ. ἄρσ. καὶ θηλ.=ἀπλοῦς, ἦ· (apló), ρ. simplu λ

απλουκουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (aplukusésku, -siⁱ, -sită, -sire)=καταπιέζω τι διὰ τινος, κοιν. πλακώνω-πλάκωσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρημ. καὶ ἄμεταβ.=αἰφνιδίως ἐπέρχομαι, κατὰ τὸ ν. ἑλλ. «πλάκωσαν οἱ ἐχθροί». Συνών. ἀπιτρουσέσκου, ὅπερ ἴδε·

ρουμ. apăs. năvălesc. σλαβ.

απλουκουσίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ. -σιρ' πληθ). (aplukusire, -siri) = καταπίεσις, κοιν. πλάκωμα, αϊρνιδία έλευσις, ρουμ. apăsare, λατ. năvălire, σλαβ.

απλουκουσίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (aplukusit^u, -tă), καταπεπιεσμένος, κοιν. πλάκωμένος· ρουμ. apăsat, λατ.

αποδειξέσκου, -ξι^ι, -ξιτά, -ιρε, (apoðiksésku, -ksii, -ksită. -ksire) = αποδεικνύω. Έκ τοῦ άορ. αποδειξ + ρημ. κατὰ λ. έσκου, ρουμ. probesc. λατ.

απόδειξι, ούσ. άρηρ. θηλ. καί πληθ). άριθ. απόδειξις, συν-αλλαγματική c. kitantsă, γαλ.

αποδιξέσκου. -ξι^ι, -ξιτά, -ξιρε ρ. (apoðiksésku, -ksii, -ksită. -ksire) = αποδέχομαι, προσδοκῶ, περιμένω· ρουμ. accept, γαλ.

αποδιξιρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ. -ξιρ' πληθ). (apoðiksire, -ksiri) = αποδοχή, παραδοχή, προσδοκία, ρουμ. primire, acceptare. λατ.

αποδιξιτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. -τά θηλ. (apoðiksit^u, -tă,) = παραδεδεγμένος, προσδοκώμενος, ρ. primit. acceptat, γαλ.

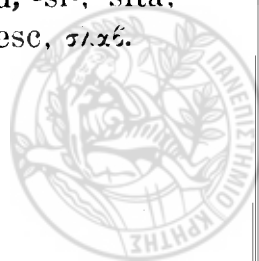
απόια, έπίρ. γρον. = ύστερον, έπειτα. Έκ τοῦ λατ. ad + post + ea = μετὰ ταύτα, έπειτα, ιτ. poi, ισπ. pues, γαλ. puis, προσβ. pois, ρουμ. apoi, (απόια).

αποκουψέσκου. -ψι^ι, -ψιτά, -ιρε (apokupséskn, -psii, -psită, -psire) = απογαλακτίζω, αποκόπτω από τὸ μητρικόν γάλα. Έκ τοῦ άορ. τῆς όημ. απόκοψα, ρουμ. desobiciunesc. σλαβ.

αποκουψίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ. ρ' (apokupsire -ri) = απογαλακτισμός· ρουμ. desobiciunire. σλαβ.

αποκουψίτ^{ου}, -τά, -τε, -τε παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (apokupsit^u, -tă, -ts, -te) = απογαλακτισμένος, κοιν. αποκομμένος, ρουμ. desobiciunit, σλαβ.

απορησέσκου, -σι^ι, -σιτά, -σιρε ρ. aporisésku, -sii, -sită. -sire) = απορῶ, ρουμ. me mir, λατ. me tsiudesc, σλαβ.

απορησίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (aporisít^u, -tǎ) = ἀπορῶν, ἐκπληκτος· ρουμ. mirat, λατ. tsiudat, σλαβ.

απορίε, οὐσ. θηλ., -ρι^ι πλ. (aporíe, -riⁱ) = ἀπορία, ρουμ. tsiudǎ, σλαβ.

αποστασίε, οὐσ. θηλ. -σι^ι πληθ. (apostasíe, siⁱ) = ἀποστασία (ἐκκλ.) ρουμ. apostasie, ἔλλην.

αποστάτ^{ου}, οὐσ. -τς, πληθ. (apostát^u) = ἀποστάτης, ρουμ. apostat.

ἀπόστημα, πληθ. ἀποστήματι, οὐσ. θηλ. (apóstimǎ - mati) = ἀπόστημα, ἔλκος (ιατρ.) ρουμ. apostimǎ, ἔλλην.

ἀπόστουλ^{ου}, -λάτζ, οὐσ. ἄρσ. (apóstul^u, -ladz) = ἀπόστολος, ρουμ. apostol, ἔλλην.

αποστουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε (apostusésku, -siⁱ, -sitǎ, -sire) = ἀποκάμνω, ἀπαυδῶ, κουράζομαι· Ἐκ τοῦ ἄρσ. ἀπόστασα τοῦ ἀποστáινω τῆς ὄημ. ρουμ. me obosesc, σλαβ.

αποστουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ. -σιρ^ι πληθ. (apostu-sire, -sirⁱ) = κάματος, κοιν. κούρασμα καὶ ἀπόσταμα, ρουμ. obosire, σλαβ.

αποστουσίτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ ἀποστουσέσκου, -τᾶ, θηλ. (apostosit^u, -tǎ) = κατὰπονος, κεκμηκώς, κοιν. κουρασμένος, ρουμ. obosit, σλαβ.

απουβίνντου, -βινντού^ι, -ντουτᾶ, -νντῆρε ρ. (apuvíndu -vinduⁱ, -ndutǎ, -ndeare) = πωλῶ καὶ τὸ τελευταῖον λείψανον τοῦ ἐμπορεύματος, κοιν. ξεπωλῶ· ἴδε βίνντου ρουμ. vind tot, λ.

απουβινντούτ^{ου}, -νντουτᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (apuvintu^t, -tǎ) = πωλημένος ἐντελῶς, ρουμ. vândut de tot, λατ.

απούκ^{ου}, -κα^ι, -κατᾶ -καρε (apu^ku, -kaⁱ, -katǎ, -kare) = εὐδοκιμῶ, ἐπιτυγχάνω, προκόπτω. φθάνω. Κατὰ Hasdeu ἐκ τοῦ λατιν. apiscor, aptus sum, apisci = τυγχάνω τινός, ἐπιτυγχάνω «σά νου ἀπούτσι» sâ nu apútsiⁱ) βλαχ. κατάρα = μὴ ὄναιο, νὰ μὴ προκόψης, ἢ κατὰ Burla ἐκ τοῦ aucupor (συλλαμβάνω πτηνὰ) διὰ μεταθέσεως τῶν συλλαβῶν· ἴδε Pușc. ρουμ.

ajung, λατ., nemerese. σλάβ.

απουκάρε, άπθ. ούσ. τοῦ απούκ^{ου}, -άρ᾽ πληθ. (apukáre, -kãri = ἐπιτυχία, εὐδοκίμησις ρουμ. nemerire, σλάβ.

απουκάτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ απούκ^{ου} (apukát^u -tã) = ἐπιτυχίης, ρουμ. nemerit, σλάβ.

απουμπεάου, απουμπιού᾽, -ουτᾶ, μπεάρε ρ. (apubeá^u) arubiuⁱ, -utã. -beare) = πίνω τι ὀλοτελῶς, ἀποπίνω, ρουμ. beáu peste tot, λατ.

απούν^{ου}, απούσ^{ου}, απούσᾶ, απούνερε apuⁿu, apu^su, apu^{sã}. erei = καταβάλλω, καταβιβάζω, κατευνάζω, καταπράυνω (ἐκ τοῦ λατιν. ad-pono, posui, positum, erei ρουμ. arun = ὄυει (ὁ ἥλιος ἐν Μοσχρόπολει) ἰδ. Weigand die Arom. τομ, 2. σελ. 82, ἄσμα 54, στιχ. 5.

απουντόρμου, -ντουρνί᾽, -νιτᾶ, -νιρε ρ. (apudórmu, -durnii, -nitã, -nirei) = ἀποκοιμῶμαι ἰδε ντόρμου. ρ. adorm, λ.

απουντουρνίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ. -durniri πληθ. apu durnire -iri) = ἀποκοιμήσις, ρουμ. adormire, λατ.

απουντουρνίτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. -τᾶ, θηλ. (apudurnit^u, -tã) = ἀποκεκοιμημένος, κοιν. ἀποκοιμισμένος. ρουμ. adornit, λατ.

απουρφάνιψέσκου, -ψι᾽, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (apnrfânipse-sku, -psii, -psitã, -psire) = ἀπορφανίζομαι, γίνω μητέρα καὶ πατέρα. Ἐκ τοῦ άρ. ὠρφάνεψα μετὰ τῆς προθ. ἀπὸ σημ. τὸ ὀλοτελῶς ρουμ. a deveni de tot orfan λατ. καὶ ἑλλγν.

απουρφάνιψίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ. -ψιρ᾽ πληθ. (apur-fânipshire -psiri) = ἀπορφανισμός.

απουρφάνιψίτ^{ου}, τᾶ, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (apurfâni-psit^u, -tã) = ἀπορφανισμένος, ρουμ. care a devenit orfan de tatã și de mamã, λατ. ἑλλ.

απούσ^{ου}, σᾶ, παθ. μετ. τοῦ apuⁿu με σημ. ἐπιθ. (apu^su -ã) = χαμηλός, μεταρ. ταπεινός, ρουμ. jos, umil, λατ.

απουτροσέσκου, ἰδε ἀπιτροσεσκου.

απουφάκ^{ου}, άπουφέτσι^{ου}, -φαπτά, -φατσιρε ρ. (apufák^u, apufétsi^u, -faptă, -fatsire)=άπαυδῶ, έξαντλοῦμαι κατὰ τὸ ἑλλην. άποκάνω· ἴδε -φάκ^{ου} ρουμ. me ostenesc, σλαβ.

απουφάπτου, -πτά, παθ. μετ. τοῦ απουφάκ^{ου} (apufápt^u -p tă)=άπηυδῆκώς, κεχηκῶς, κοιν. κουρασμένος, έξηντλημένος, ρουμ. ostenit, prăpădit, σλαβ.

αποφάσέσκου, -σι^ι, -σιτά, -ιρε (apofasésku, -sii, -sită, -sire =άποφασίζω. Έκ τοῦ άορ. άποφάσισα, ρουμ. a decidè, λ.

απόφασι, οὔσ. θηλ. ἡ άπόφασις (apófasi) ρουμ. decidie, λ.

αποφάσιτ^{ου}, τᾶ, παθ. μετ. τοῦ αποφάσέσκου (apofàsít^u, -tă)=άποφασισμένος, ρουμ. decis, hotărit, σλαβ.

απουφούγκου, απουφουτζι^ι, -τζιτά, -τζιρε ρ. (apofu'gu, -dziⁱ, -dzită, -dzire)=άποφεύγω, φεύγω μακράν, τέλος άναχωρώ· ρουμ. fug în fine, λατ.

απρεαντού^{ου}, -ντουνα^ι, -ντουνατά, -ναρε ρ. (apreadún^u, -dunai, -dunată, -dunare)=συστέλλω, κοιν. περισυμμαζεύω, περιορίζω, πρῶ. τὸ ν. ἑλλ. «μὴ παρξξαπλώνησαι» =βλαγ. «απρεαντούνᾶτε»· ρουμ. a se limita, λατ.

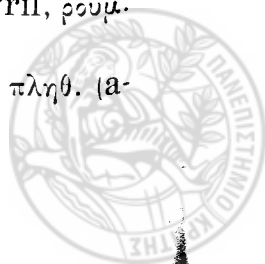
απρεαντουνάρε, άπθ. τοῦ άν. ρ. οὔσ. -ντουνα^{ρι} πληθ. (apreadunáre -năriⁱ)=συστολή, περιστολή, περιορισμός, κοιν. συμμαζεύμα, ρουμ. limita, λατ. Λέγεται καί απρεαντουνά-τούρα, συνών.

απρεαντουνάτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (apreadunát^u, tă, =περιεσταλμένος, περιορισμένος, κοιν. συμμαζεμένος, ρουμ. limitat, λατ.

απρέ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ απρίντου, απρέάσα θηλ. (aprés^u, apreása)=έξημιμένος, άναμιμένος· ρουμ. aprins, infocat, λατ. Καί απρίμθου καί απρίμτου.

απρίλι^{ου}, οὔσ. άρσ. ὁ μὴν Ἄπριλιος. Έκ τοῦ λατ. Aprilis, ἰτ. Aprile, πορτ. ἰσπ. April, γαλ. Avril, ἄβ. Pril, ρουμ. Aprilie.

απρινντεάρε, άπθ. οὔσ. τοῦ απρίντου, -νντερ^ι πληθ. (a-

prindeáre -nderⁱ = άναψις, κοιν. άνναμμα, έξχαψις, έρεθισμός· ρουμ. aprindere, λατ.

απρίνντου, χπρέσ^{ου} και απρίμδου, απρεάτσά και απρίμσά και απρίμτσά, απρίνντερε και απρίνντεάρε (aprind^u, aprés^u και aprím^s^u, apreásă και aprím^s^ă, aprindere και aprindeáre=άνάπτω, έκκαίω, παροξύνω· απρίνντου φόκ^{ου}=άνάπτω φωτιά· μεταφ. απρίνντε λου=άναψέ τον, παροξύνον, έρέθισον αυτόν. Έκ του λατιν. apprehendo, di. nsum, ere, it. apprendere, ισπ. πορτ. aprender, ρ. aprind, γαλ. apprendre.

απροάπε, έπειρ. τοπ.=έγγυς, πλησίον. Έκ του λατ. adprope, άρχ. it. prope, γαλ. proch, ρουμ. aproape, άρχ. σαρδ. aproppe, προδ. a prop.

απροόκι^{ον}, απρουκιάⁱ, -κιατσά, -κιαρε (aprókiă, -aj, -ată, -are)=προσπελάζω, πλησιάζω. Έκ του approccio του παρηκμακώτος λατινισμού. (prope), άρχ. it. approccio, γαλ. approcher, ρουμ. apropiu και apropiedz.

απροκιάρε, άπθ. ουσ. του άν. ρ. απροκίερ· πληθ. (aprokjáre, aprokiéri)=προσέγγισις, ρουμ. apropiare, λατ.

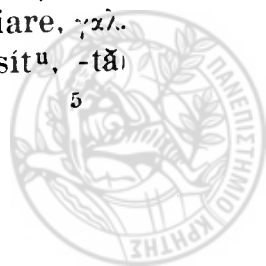
απροκιάτ^{ου} και **απροουκιάτου**, -τσά, παθ. μετ. του απρόκι^{ον} (aprokíatu, -tă)=έγγυς ών, έ πλησιάζων, ρουμ. apropiat, λατ.

αράδα, πληθ. αράτς (έκ του άράδεις) ουσ. θηλ.=σειρά κοιν. άράδα, έπειρ έκ του λατ. radius=άκτις τροχού, ή έκ του άλλαν. radă, ρουμ. šir, έλλ. ordine λατ.

αράδγισέσκου, αράδγισίⁱ, -σιτσά, -σιρε (arădjisésku. -sii, -sită, -sire)=θέτω, κατά σειράν, κοιν. άραδίζω άορ. άράδγισα, έξ ου το αράδγισέσκου· έσραλμένη ή γραφή του Gaster arădispek και arădăpsesku του Weigand. Και αράδγίψέσκου, ρουμ. a ařanjă γαλ.

αράδγισίρε, άπθ. ουσ. του άν. ρ. -σιρ· πληθ. (arădγisire, -sirⁱ)=τακτοποιήσις, κοιν. άραδγισμα, ρουμ. arangiare, γαλ.

αράδγισίτ^{ου}, τά, παθ. μετ. του άν. ρ. (aradγisit^u, -tă)

=τακτοποιημένος, κοιν. ἀραδῶγισμένος, ρουμ. arangiat, γαλ.

αρᾶέ, οὐσ. ἀρσ. αρᾶέατζ πληθ. (arâé, arâéadz)=ὑπήκοος, κοιν. ραχιάς καὶ ραίῆς, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. raiâ, ρουμ. raiâ, τουρκ..

αρᾶέατσᾶ, οὐσ. θηλ., αρᾶέτσᾶ πληθ. (arâéatsă, arâétsi)
=κακία, δυστυχία, συμφορά. Ἐκ τοῦ αρᾶου, ἕπερ ἴδε ρουμ. nenorocire, σλαβ.

αρᾶέσκου, αρᾶί, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (arâésku, arâí, -ită, -ire)
=ἀραιῶ, κοιν. ἀραιώνω, ρουμ. răresc. Ἐκ τοῦ λατ. raresco-escere rarus).

αρᾶζμποῖον καὶ **ραῆζμποῖον**, οὐσ. ἀρσ., πληθ. αρᾶζμποί, ἰστός, ὑφαντικὸν ἐργαλεῖον (arâzbóiu), ρουμ. râzboiu=μάχη, συμπλοκή καὶ ἰστός, ὑφαντικὸν ἐργαλεῖον. Ἐκ τοῦ σλαβ. razboi=ληστεία (ras-boi=πραγγέλιον, μάχη) σερβ. razboj=ληστεία, ἰστός.

αραιά, ἐπιρ. (areâ)=σπανίως. Ἐκ τοῦ ἐλ. ἀραιός. ρουμ. rar, λατ. παρὰ Δαλ.

αρᾶίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -ρ πληθ. arâire, -ri=ἀραιώσεις ρουμ. rărire, λατ.

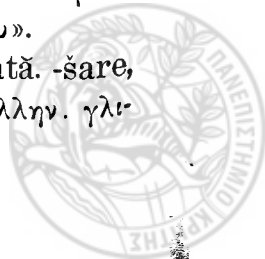
αρᾶίτῳ, -τᾶ, παθ. μετ. (arâit^u, -tă)=ἡραιωμένος, ρουμ. rărit, λατ.

αρᾶκέσκου καὶ **αρικέσκου** καὶ ἀράκιου καὶ ἀράπῳ ἐν Μετσόβω καὶ Σέλια, αρᾶκί, -κιτᾶ, -κιρε (arâkésku καὶ arikésku καὶ arákju καὶ aráp^u)=ἀρπάζω. Ἐκ τοῦ λατ. rapio, ui, ptum, ěre=ἀρπάζω, ἰτ. rapire, γαλ. ravir, ἀλβ. rjep, ρουμ. răpesc. Περὶ τροπῆς τοῦ p εἰς k ἴδ. ακιχᾶσέσκου.

αρᾶκίρε, πλ. αρᾶκίρᾶ ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. (arâkire)=ἀρπαγή.

αρᾶκίουσουρῳ, οὐσ. οὐδ., -σουρ πληθ. (arâkîúsur^u, -uri)=γλίστρα. Ἐκ τοῦ ἀρέπιτῳ ἕπερ ἴδε, ἐξ οὗ καὶ τὸ αριπνίνᾶ, ἕπερ ἴδε, ρουμ. alunecuş λατ. ἴδε «αλούνικου».

αρᾶκίῳ, -ᾶι, -ᾶτα, -ᾶρε (arâkîš^u, -šai, -šată, -šare, =ὄλισθαίνω, γλίστρῳ. Κατὰ Miclosich ἐκ τοῦ ν. ἐλλην. γλι-

σπερῶ, ἔπερ ἀδύνατον. Καὶ arākjušur^u, ρουμ. alunek· ἴδε ἀλούνικ^{ου} καὶ αρουντικ^{ου}. Περὶ τῆς ἐτυμ. ἴδε ἐν ἀράκιδούρου^{ου}.

αράκίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀράκιδέσκου (arākit^u -tā) = ἤρπασμένος, ρουμ. rāpit, λατ.

αράλε, ἐπιθ. θηλ. πληθ. μέσημ. οὐσ. arále) = αἰ κελίαι, συμφοραί· ἴδε ἀράου, ρουμ. nenorotsire, σλαβ.

αράλίμμε, οὐσ. θηλ., ἀράλίκα· πληθ. (arālikje. -ki) = σπάνις, ὀλιγότης, ρουμ. raritate, λατ.

αράμ^{ου}, ἀράμαξά· -ατά, -αρε, ρ. arā'm^u, -aⁱ, -atā, -are) = σκάλλω, κοινῶς σκαλίζω. Ἐκ τοῦ λατ. rimo, mare ἰσπ. προθ. rimar, ἀλβ. rāmoig, ρουμ. rām.

αράμātuεάουά, -θεῖ, οὐσ. θηλ. (arāmātuεάουā, -θεῖ = ὄρμα-θός, κοιν. ἀραμαθιά, καὶ δι' ἀναπτύξεως ἐνός α ἀραμαθιά· ρουμ. šir, ἔπερ, ἐκ τοῦ σειρά.

αράμāν^{ου} καὶ **αρμāν^{ου}**, θηλ. ἀράμαξνά, ἐθνικόν = Κουτσό-βλαχος τῆς Ἰλλυρικῆς Χερσονήσου, ἰδίως οἱ τῆς Πίνδου κάτοι-κοι ἑλληνοβλαχοί, κατὰ τὸ ρωμαϊκόν. Ἐκ τοῦ Romanus = Ρω-μαῖος (arāmā'n^u καὶ armā'n^u).

αράμāνεάστε, ἐπίρ. = βλαχιστί· καὶ αρμāνεάστε (arāmā-νεάστε καὶ armāνεάστε).

αράμāνέσκου, θηλ. ἀράμāνεάσκά ἐπίθετον (arāmānέσκου, arāmāνεάσκā) = ρουμανικός, βλαχικός.

αράμāν^{ου}, καὶ **αρμāν^{ου}**, αρμάσ^{ου}, αρμάσά, αρμāνεάρε (arāmā'n^u, καὶ armā'n^u, armās^u, armāsā armāνεάρε) = μένω, ὑπολείπομαι, καταλείπομαι, ἐπιζῶ. Ἐκ τοῦ λατίν. rema-neo, nsi. nsum. ere, ἰτ. remanere, ἰσπ. πορτ. remaner ρουμ. rēmān. Τὸ α προθεμ.

αράμάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., ἀράμαξρά· πληθ. (arāmāρε -ā'ri) = σκάλισμα, ρουμ. rāmāre, λατ.

αράμάτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (arāmāt^u, -tā) = σκα-λισμένος, ρουμ. rāmat, λατ.

αράμātuρά, οὐσ. θηλ. -τουρά· πληθ. (arāmātu'rá, -turi)

=σκάλισμα, σκάψιμον διὰ τῶν ὀνύχων ἢ τοῦ ρύγχους, ἢ τῶν ποδῶν, ἴγνος. Ἐκ τοῦ αρᾶμ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. sǎpătură, dâră, σλ.

αρᾶμπᾶ, οὐσ. ἄρσ. αρᾶμπᾶτζ πληθ. (ἄραμπᾶδ(ε)ς) (arâbâ'-arâbâdz)=ἄμαξα φορηγός, κάρρον, κοιν. ἄραμπᾶς. Ἐκ τοῦ τουρκ. arambâ, ρουμ. car.

αρᾶμπουῶ^{ου} καὶ **αρᾶμπόσ^{ου}**, οὐσ. οὐδ. (arâbu's^u καὶ arâbôš^u) ξύλινον σημειωματάριον, κοιν. ραμπόσι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. rabos, ρουμ. răboș, τουρκ.

αρᾶμπουτζινάτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (arâbutzina^t, -tă =ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου τὰ χεῖλη ἐξωγκώθησαν, τὸ φυσικὸν αὐτῶν χρωμα μετεβλήθη ἕνεκα μακροῦς ἀσθeneίας.

αρᾶμπουτζινέτζ^{ου}, -τζινα^ι, -νατᾶ, -ναρε ρ. (arâbutzinetz^u. -dzinaⁱ -nată, -nare)=πάσχω ἐξόγκωσιν τῶν χειλέων, τῶν ὁποίων τὸ φυσικὸν χρωμα μεταβάλλεται μετὰ μακράν νόσον. Ἐκ τοῦ ρε καὶ μπούτζᾶ=χεῖλος, ὅπερ ἴδε.

αράνᾶ καὶ **ράνᾶ**, οὐσ. θηλ. -ράν^ι (arană, rânⁱ)=τομή, ἐν τομή, τραῦμα. Ἐκ τοῦ σλαβ. rană=τραῦμα. ρουμ. tăietură λ.

αράνε, πληθ. αρᾶν^ι, οὐσ. θηλ. (arâ'ne, râ'nⁱ)=ψώρα· λέγεται καὶ ρᾶνε· ἰτ. rogno, ρουμ. râje, ἐκ τοῦ λατ. ranea· ἴδ. Pușc. καὶ Dens 186.

αράνέσκου καὶ **ράνέσκου**, αρᾶν^ι καὶ ρᾶν^ι -νιτᾶ, -νιρε, (arânésku καὶ rânésku, arâniⁱ καὶ râniⁱ, -nită, -nire) ἐκ τοῦ ἄνωτέρω arâ'ne=ψωριάζω, ρουμ. prind râiă, λατ.

αράνιόσ^{ου}, καὶ **ράνιόσ^{ου}** θηλ. αρᾶνιόσᾶ, ἐπιθ. (arâniôs^u, -râsă) ρουμ. râjos, λατ.

αράνιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ. -νιρ^ι πληθ. (arânire, -nirⁱ) =ψωριάσις, κοιν. ψώραγμα, ρουμ. prindere râiă, λατ.

αράνιτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (arânit^u, -tă)=ψωριῶν, κοιν. ψωρισμένος, ρουμ. râios, λατ.

αράντζᾶ καὶ **ράντζᾶ**, οὐσ. θηλ. ρᾶντζῖ πληθ. (arântză καὶ rândză)=πυτία καὶ ὁ στόμαχος. Ἐκ τοῦ ἀλβαν. rândās ἴδ. καὶ κλιμάγ^{ου}. (Kliăg^u).

αρχάννουρα και **λάννουρα**, οὐσ. θηλ. αρχάννουραῖ πληθ. (arândură και lândură) = γελιδών. Ἐκ τοῦ λατ. *hirundula (hirundo) = γελιδώνῃ ιτ. rondinella, προσ. irondella, γαλ. hironnelle, ρουμ. rândureă και rândunică.

αρχάντου, αρχάσου, αρχάσα, αρχάντερε (arădu, arăsu, arăsă, arădere) = ξέω, ξύνω. Ἐκ τοῦ λατίν. rado, rasi, rasum, ăre = ξέωῃ ιταλ. rado, γαλ. rader, ισπ. raer, ρουμ. rad. Τὸ α προσθεμ.

αρχάντερε, ἀπθ. τοῦ ρ. αρχάντου, αρχάντιραῖ πληθ. (arădere, arădiri = ξέσις, κοιν. ξύσιμονῃ ρουμ. radere.

αρχάντιτινιά και **αρχντιτινιά** και **αρχδιτινιά**, οὐσ. θηλ., -τινιάῖ πληθ. (arădi και ardi και arăitsină) = ρίζα. Ἐκ τοῦ λατ. *radicina, -nam (ἐκ τοῦ radix-icis) γαλ. racine προσ. racina, ρουμ. rădăcină.

αρχάου, οὐσ. οὐδ., αρχάουριῖ πληθ. Ἐκ τοῦ λατίν. rivus, ιτ. rivo και rio, ισπ. πορτ. río, ἀρχ. γαλ. riu, ν. γαλ. riviere, ρουμ. râu (ar'âu-ară'uri).

αρχάου, θηλ. αρχάουă και αρχάο πληθ. αρχάῖ, αρχάλε, ἐπιθ. = κακός, οὐστροποςῃ λαμβάνεται και ὡς οὐσ. = οἶκτος, θλιψίςῃ οἶονῃ: νῃ: ἔραστε αρχάου = λυποῦμαι. Ἐκ τοῦ λατίν. reus = ὑπαίτιος, ἔνοχος ιτ. rio και reo, ισπ. πορτ. reo, ρουμ. rău (arău, arăuă, arăi, arăle) λέγεται και ἄνευ προσθ. a rău. — Περὶ μεταβολῆς τῆς σημασίας ἴδε παρὰ Dens σελ. 222.

αρχάπου, πληθ. αρχάπῃ, οὐσ. ἀρσ., αρχάπινά θηλ. = ἄραψ, αἰθίοψ (arăpu), ρουμ. arab.

αρχάπασου και **αρχουπάσου**, οὐσ. οὐδ., -ουραῖ πληθ. (arăpăsă, -ură) = ἀνάπαυσις, ἡσυχία Ἐκ τοῦ λατ. repauso-are, ρουμ. repăos και răpaus, λατ.

αρχάπασέσκου, -πάσιῃ, -σιτῃ -σιρε ρ. (arăpăsésku, -si, -sită, -sire) = ἀναπαύομαι, ἡσυχάζω. Ἐκ τοῦ αρχάπασου, ἔπερ ἴδεῃ λατ. repauso-are, ιταλ. riposare γαλ. reposer, ισπ. reposar, πορτ. repousar, ρουμ. a se răposă και

repausá

αράπασίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ., -σίρε', πληθ. (arâpâsîre, -sîrî) = ανάπαυλα, ανάπαυσις, ρουμ. răposare, λατ.

αράπασίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (arâpâsít^u, -tă) = άναπεπαυμένος· ρουμ. răposat, λατ.

αράπιτά, παρά Δανιήλ, και άριπά και αρεάπιτά και άρπιτά ούσ. θηλ., άριπιτε και άράπιτε πληθ. = πτέρυξ. Κατά Rösler έκ τοῦ ριπή· (arâpită, arâpîte). 'Ο Weigand γράφει aripă, pl. aripetle, και παραπέμπει εις ἄσμα έκ Μεγαρόβου, ἔνθα μόνον ὁ πληθ. ἔναρθρος άναφέρεται aripetle, ὅστις δὲν δύναται νά προέρχηται έκ τοῦ ἑνικοῦ «áripă», ἀλλ' έκ τοῦ «aripită»· ἴδ. Weig die Aromunen τομ. 2 σελ. 293 και ἄσμα 119, στιχ. 10 και 12. Και άρπά, άρπε πληθ. ἐν Μετσόβω. Πιθανωτέρα παραγωγή κατά Dens· έκ τοῦ alipes-pedis = πτερόπους.

αράπόσιτε, πληθ. αραπόσιτ' ούσ. θηλ. ὁ άραπόσιτος, ὅπερ λέγεται και κάλἀμμποῦκε, έκ τοῦ τουρκ. kalambok· (arapó-site, kâlâmbúke).

αράπουνε και **αρεάπινε**, ούσ. θηλ. και αράπουν^{ου} άρσ., -ν' πληθ. (arâpune και areâpine και arâpun^u) = ὁ μίσχος τῆς σταφυλῆς, κοιν. τσαμπί· άγνώστου ἐτύμου· ρουμ. ciorchină de strugure, σλαβ.

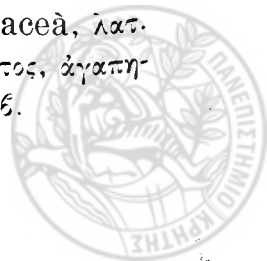
αράσ^{ου}, αρασά, παθ. μετ. τοῦ αράντου(arás^u, să) = ζι-νισμένος, ρουμ. ras, λατ.

αράσγκάν^{ου}, ούσ. οὐδ., -ουρι πληθ. (arâsgân^u -uri) = ἐκ-δίκησις. Έκ τοῦ re + ex + bun^u bonus· ρουμ. răsbunare, λ.

αράσγκάν^{ου}, -ναί, -νατά, -ναρε ρ. (arâsgân^u, -nai, -nată, -are) = ἐκδικῶ, «μί αράσγκάν^{ου}» = ἐκδικούμαι· ἴδε αράσγκάν^{ου}, ρουμ. răsbun, ἴδε Pušč. 237. Μόνον παρά Δαλαμ.

αράσέσκον, -σί, -σιτά, -σιρε (arâsésku, -sî, -sită, -sire) = άρέσκω. Έκ τοῦ άρσ. άρεσα + έσκου, ρουμ. a placea, λατ.

αράσίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. με σημ. ἐπιθ. = εὔάρεστος, άγαπη-τός (arâsít^u, -tă), ρουμ. plăkut, λατ. jubit, σλαβ.

αράσκλητιζ'ου, οὐσ. οὐδ., αράσκλητιζάρ' πληθ. (arâskli-tór^u, -tór^{ri})=τροχαλία, κοιν. τυλιγάδι, δι' οὗ πολυπέυεται. τυλιγαδιάζεται τὸ στημόνι. Καὶ αράσκιτόρου, ρουμ. răscitor. Κατὰ Cihac σλαβ. καταγωγῆς· ἴδε καὶ Pušc.

αράσμπάνου, -ναί, -νατά, -ναρε ρ. (arâsbâ'n^u, -nai, -nată, -nare)=εὐφραίνω, τέρπω. Μόνον παρὰ Δαλαμ.

αράσπάνντέσκου καὶ **αράσπάντζάσκου**, -νντιί, -ιτά, -ιρε ρ. (arâspândésku καὶ arâspândzâsku, -dii, -dită, -dire)=κατασκεδάννυμι, διασκορπίζω, ἀπελευνῶ· ρουμ. răspândesc, σλ.

αράσπάνντιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -νντίρι' πληθ. (arâspândire, -ndiri')=διασκορπισμός, ἀπέλασις, ρ. răspândire, σ.

αράσπάντίου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (arâspândit^u, -tă)=διεσκορπισμένος, ἀπεληλαμένος, ρουμ. răspândit, σλαβ.

αράστε, οὐσ, θηλ. -αράστι πληθ. arâste - arăsti)=εὐκαιρία, κοιν. καλὴ περίστασις καὶ ράστι ἐν Μακεδ. ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. rast, ρουμ. ocazie, λατ.

αράστράκα, οὐσ. θηλ. -στράτσι πληθ. (arâstôaka - tôtsi)=ἡ θέσις, ἔνθα ἀμέλγονται τὰ πρόβατα ἐν τινι στάνῃ· ἡ εἰσοδος τῆς μάνδρας· ρουμ. comarnic.

αράτου, (arăt^u), μόνον ἐν τῇ φράσει «τ' ἀράτου» ἐπὶ ἀπειλῆς, ἀντίστοιχον πρὸς τὸ «σοῦ δείχνω»· ρουμ. arăt=δείκνυμι, δείχνω. Πιθανώτερον ἐκ τοῦ *ad-rato-are (ratus τοῦ reor) ἢ ἐκ τοῦ elato-are, ὅπερ ἀπαντᾷ παρὰ Κασιοδώρῳ· Pušc.

αράτου, οὐσ. οὐδ. αράτε πληθ.=ἄροτρον, ἰδίως ἡ ὕνις κοινῶς ὕνι. Ἐκ τοῦ λατ. aratrum, ἰτ. aratro, ἰσπ. arado, ρουμ. aratru, brăzdar, plug, σλαβ. (arăt^u, aráte, ἴδε καὶ μέθ^{ου}).

αράτζιμου, οὐσ. οὐδ. -ουρι' πληθ. (arâdzim^u, -uri')=κλιτύς, οἱ πρόποδες τοῦ ὄρους, ρουμ. coastă unui munte, λατ.

αράτσε, ἐπιθ.=ψυχρός. Ἐκ τῆς ρίζης rece τοῦ recens -ntis=πρόσφατος· (arătse ρουμ. rece, λατ. ἰτ. πορτ. recente, ἰσπ. reciente.

αράτσέσκου, αράτσι^ι, -τσιτά, -τσιρε (arâtsésku, -tsiⁱ, -tsitã, -tsire)· εἶνε μεταβ. και ἀμεταβ. οἶον: ἐ^{ου} αράτσέσκου καφέλλου κου σουφλάρεα = ψυχραίνω τὸν καφέν με τὸ φύσημα· «ἐ^{ου} αράτσέσκου αράτσι» = ἐγὼ ψυχραίνομαι, κρυώνω ἐνταῦθα, καφέλλου αράτσι = ὁ καφές ἐψυχράνθη· ἐκ τοῦ ἀνωτέρω αράτσε = ψυχρός, ρουμ. rătsesk.

αράτσιμε, οὔσ. θηλ., αράτσίν^ι πληθ. = ψυχρός. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω αράτσε (arâtsime -nⁱ) ρουμ. frig, λατ.

αράτσιρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀν. ρ. αράτσιρ^ι πληθ. (arâtsire, tsiri) = ψυχρανσις ρουμ. recire, λατ.

αράτσιτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (arâtsit^u, -tã) = ψυχραμένος, ψυχρός, ρουμ. răcit, λατ.

αράντου, αράντά^ι, -τατά, -ταρε (arându, -ai, -atã, -are) = ἀνέχομαι, ὑπομένω, ὑποφέρω, ἀντέγω. Ἰσως κατὰ Cihac ἐκ τοῦ λατιν. re-obdurare = σκληροῦμαι, ὑπομένω, προσβ. a-bdurar, ρουμ. rabd και îndur, ἀλβ. duron.

αράννταρε, ἀπθ. αράνντάρ^ι πληθ. = ὑπομονή, ἀνοχή, ἀντοχή, ρουμ. răbdăre, λατ.

αράνντάτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (arândat^u, -tã) = καρτερικός, ἀνεκτικός, στερεὸς ρ. suferit, λατ. trainic. σλαβ.

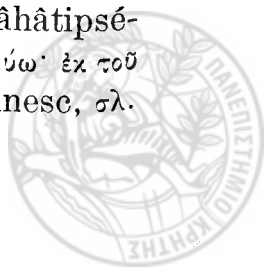
αράφά, οὔσ, θηλ., αράφ^ι πληθ. (arãfã, arãfi) = πολιτσα, ἔπερ ἰδὲ· ρουμ. raft. ν. ἐλ. ἀράφη.

αράφτου, οὔσ. ἀρσ. αράφτσά πληθ. = ράπτης, κοιν. ράρτης (arãft^u, arãftsã) ρουμ. croitor, σλαβ.

αράφτράνε, οὔσ. θηλ. αράφτράν^ι πληθ. (arãftoãne, arãftoãni) = ράπτρια, ρουμ. croitoreasă, σλαβ. modistã, λατ.

αράχάτε, οὔσ. θηλ. -χάτε πληθ. (arãhãte, -hãts) = ἀνάπαυσις, κοιν. ραχάτι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. rahat. ρουμ. odihnã σλαβ. răpaus, γαλ. Δαλ.

αράχάτιπέσκου, αράχάτιψ^ι, -ψιτά, -ψιρε (arãhãtipsésku, -psiⁱ, -psitã, -ire) = ἀναπαύομαι. κοιν. ραχατσέω· ἐκ τοῦ τουρκ. rahat = ἀνάπαυσις, εὐμάρεια, ρουμ. me odihnesc, σλ.

αρχατιψίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. ἀναπεπυμένους, κοιν. ἀραχτυμένους (arâhâtipsit^u, -tã) ρ. odihnit. σλ. Δαλ.

αρχανισέσκου, -σι^ι, -σιτά, -σίρε ρ. (arâhnisésku, -siⁱ, -sitã. -sirei=μαραίνουμαι, γίνομαι σάν τήν ἀράχην, κοιν. ἀραχινιάζω, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρήμ., ρουμ. me vestojese. σλαβ.

αρχανισίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. ἀν. ρ. arâhnisít^u, -tã)=μαμαραμμένος, κατεσκληκῶς, κοιν. ἀραχμασμένος, ρ. vestejit, σλ.

αρβανλίου, οὐσ. ἀρσ. (arvanliu)=ἵππος καλπαίων, τρέγων τὸ ἀραβάν. Ἐκ τοῦ τουρ. ravan.

αργάσεσκου, -σι^ι, -σιτά, -σίρε (arġásésku, -siⁱ, -sitã, -sirei=βυρσεύω, βυρσοδεψῶ, κοινῶς ἀργάζω δέρματα. Ἐκ τοῦ ἀρσ. ἀργασα+έσκου, ρουμ. tãbãtsese. τουρκ.

αργασίρε, πληθ. -ρ^ι (arġásire-rⁱ)=κατέρρασις τοῦ δέρματος, ἀργασμα, ρουμ. tãbãtsire, τουρκ.

αργασίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (arġásít^{ou}, -tã)=κατεργασμένος, κοιν. ἀργασμένος, ρουμ. tãbãtsit, τουρκ.

αργαστήρ^{ου}, οὐσ. οὐδ., ἀργαστήρ^ι πληθ. (arġástír^u)=ἐργαστήριον, παντοπωλεῖον· ἴδε καὶ ντουκίανε, ρουμ. magazin, γαλλ.

αργαστηργιάρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ. αργαστηργιάρ^ι πληθ. (arġástirġiár^u)=παντοπώλης· ρουμ. magazin, γαλλ.

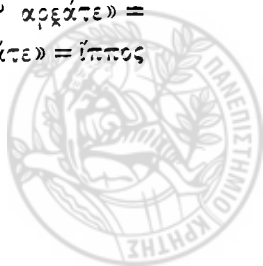
αργάτ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., αργάτς πληθ. Ἐκ τοῦ αργάτ(ε)ς (arġát^u, arġáts)=ἐργάτης, ρουμ. argat, lukrãtor, λατ.

ἀργε καὶ **ἀριε**, οὐσ. θηλ., ἀργί^ι πληθ. (ãrġe καὶ árie)=ἡ ἄλως τὸ ἄλωνι. Ἐκ τοῦ λατιν. area=ἄλως, ἰτ. aja, ἰσπ.-πορτ. area, γαλλ. aire, are, ρουμ. arie.

αργίε. οὐσ. ἀρσ. θηλ., αργί^ι πληθ. arġie, arġiⁱ)=ἡ ἀργία, ρουμ. rãgaz, σλαβ.

αργό, ἐπιθ. (arġo)=ἀργός, καθηρημένος· ρουμ. argos neocupat, λατ.

αρχάτε, οὐσ. ἀρσ., αρχάτς πληθ. (arġãte, -ts) λέγεται μετὰ τοῦ μπιρμπέχ^{ου} ὡς ἐπίθετον οἶον : «μπιρμπέχ^{ου} αρχάτε» = χριός ἐπιβάτης· καὶ μετὰ τοῦ κάλ^{ου} οἶον : κάλ^{ου} αρχάτε» = ἵππος

έπιβάτης. Έκ τοῦ λατ. aries-etem, προβ. aret. γαλ. arei. ρουμ. arete και armăsar, λατ.

αρέπιτ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τουρ^ι πληθ. (arepit^u, -turⁱ = κλι-τύς, κατωφέρεια. Έκ τοῦ λατ. ripa-am μετά προθ. α και τροπῆς τοῦ ι εἰς εἶ ἴδε και αριπιντίν^α. ρουμ. provârnis, σλαβ. και râpă, λατ.

αρίγαν^{ου}, οὐσ. οὐδ. -ν^ι πληθ. (aríγan^u -nⁱ) = τὸ ὀρίγανον, κοιν. ρίγανη, ρουμ. sovîrf, μαγυαρ.

αρίδα, οὐσ. θηλ., αρίτζ^ι πληθ. (aríđă, -dzi = κνήμη, κοιν. ἀρίδα ρουμ. fluerul piciorului. 2, τρύπανον, κοιν. τρυβέλι και αρίδι και ἐν Μακεδονία αρίδα, ρουμ. sfredel, σλαβ.

αριέ, οὐσ. ἄρσ. αριάτζ^ι πληθ. (arie-ariadz) = ὑπήκοος, ἴδε αρᾶέ.

αρίζ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ζουρ^ι πληθ. (aríz^u -urⁱ) = ὄρυζα κοιν. ρύζι, ρουμ. orez, ἑλλῆν.

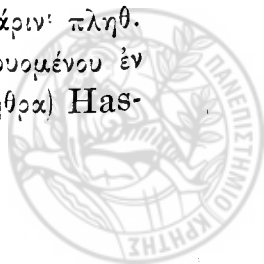
αριζάρε, οὐσ. θηλ. -ἄρ^ι πληθ. (arizáre, -zărⁱ) = ἐρυθρόδα-νον, κοιν. ριζάρι ρουμ. roibă σλαβ.

αρίκ^{ου} και **αρούκ^{ου}** και **αρούνκου**, αρουκά^ι και αρκά^ι, αρ-κάτ^ᾶ, αρουκάρε και αρκάρε (arík^u και arúk^u και arúnku, arukáⁱ και arkáⁱ, arkátă, arukáre και arkáre) ρίπτω, τὸ δὲ μέσον μι αρούκου = ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ. Έκ τοῦ λατ. erunco = ἀποτίλλω. Cihac. Όρθότ. ἐκ τοῦ averunneo, avi, atum, are = ἵπομακρύνω (ὅπερ ἐκ τοῦ averro). Pusc., ρουμ. arunc.

αρικέσκου, (arikésku) ἴδε αρᾶκέσκου (arâkésku).

αρίκλιου και **αρνίκλιου**, οὐσ. ἄρσ., -κλι^ι πληθ. = νεφρός, κοιν. νεφρί. Έκ τοῦ a + reniculus ὑποκ. τοῦ ren-nis = νεφρός. Παρά Καβ. και Δανιήλ και ἐν βορ. τμ. (arikliu και arnikliu) ἴδε και μπουμπουράκου (buburák^u), ἰτ. rognone, γαλ. rognon, ἰσπ. rinon, ρουμ. rinikiu.

άριν^{ου}, και **άνιν^{ου}**, (ἐν Θεσσαλία) οὐσ. ἄρσ., άριν^ι πληθ. (árin^u, -nⁱ) κλήθρα κοιν. σκληθρος, εἶδος δένδρου φυομένου ἐν ὑγροῖς τόποις. Έκ τοῦ λατ. :: alninus (alnus = κλήθρα) Has-

deu, σαρκ. alinu, ρουμ. anin λατ.

αρίνᾶ, οὐσ. θηλ., αρίνι' πληθ. (arínă, -ni) = ἄμμος. Ἐκ τοῦ λατιν. arena = ἄμμος· ἰτ. ἰσπ. προβ. arena, γαλ. arène, ρουμ. arină, λ. καὶ nisip, σλαβ. Τὸ λατ. e τρέπεται εἰς i, ὡς ντίν|τε (dinte = ὀδοὺς, ἐκ τοῦ dens-ntis, γίνου = ἐργαζομαι ἐκ τοῦ venio, βίν|του (vintu) = ἄνεμος, ἐκ τοῦ ventus, πρίνντε (prinde) = πρέπει, ἐκ τοῦprehendit.

αρινίε, οὐσ. θηλ., -νι' πληθ. (arinie -ni) = ἡρίνη, ρουμ. pilă, σλαβ.

αρινόσου, ἐπίθ. αρινόσᾶ θηλ. (arinós^u, arinôasă) = ἄμ-
μώδης. Ἐκ τοῦ λατ. arenosus. ἰτ. ἰσπ. πορτ. arenoso, ρουμ.
arinos, προβ. καταλ. arenos, ρουμ. arinos.

αρινσέσκου, -σι', -σιτᾶ -σιρε ρ. (arinsésku -si, -sita,
-sire) = ρινίζω, ρουμ. pilese, σλαβ.

αρινσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ. -σιρι' πληθ. (arinsire,
-siri) = ῥίνισμα, ρουμ. pilire, σλαβ.

αρινσίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (arinsit^u, -tă) = ἐβρί-
νισμένος, ρουμ. pilit, σλαβ.

αρίντου, αρίσου, αρίσᾶ, αρίντεᾶρε καὶ αρίντερε (aridu, a-
risu, arisă, arideăre καὶ aridere) = γελῶ, 2' ἀπατώ κατὰ
τὸ ἐλληνικὸν σ' ἐγέλασα = σὲ ἠπάτησα. Ἐκ τοῦ λατιν. rideo,
risi, risum, ere, ἰτ. rido, γαλ. rire, ἰσπ. reir, πορτ. rir,
ρουμ. rîd.

αρίντεᾶρε ἀπθ. οὐσ. -ντέρ' πληθ. (arindeăre, -deri =
γέλωσ, ἀπάτη, ρουμ. rîs.

αριπάνε, οὐσ. θηλ. αριπᾶν' πληθ. (aripăne, -păni) = ρα-
φανίς, κοιν. ραπάνι, ρουμ. ridiche, λατ.

αριπιντινά, οὐσ. θηλ., -ντινι' πληθ. (aripindină -ndini)
= κατωφέρεια, κοιν. κατήφορος. Ἐκ τοῦ λατ. ripa-am, ἀλβ.
ripe = κρημνώδες τοῦ ὄρους· σικ. ripa, προβ. ἰσπ. πορτ. riba,
ρουμ. rîpă.

αριπιντινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ., -ἄνρι' πληθ. (aripidi-

năre, -nărⁱ)=τὸ βαίνειν, περιπατεῖν ἐπὶ κατωφεροῦς ἐδάφους· ρουμ. umblare pe un loc răpos, λατ.

αριπιντινέτζου, -ντιναⁱ, -νατᾶ, -ναρε ρ. (aripindinétz^u, -dinaⁱ, -dinată, -nare)=βαίνω, περιπατῶ ἐπὶ κατωφεροῦς ἐδάφους, εἰς τὸν κατήφορόν. Ἐκ τοῦ αριπιντινά, ὅπερ ἴδε· ρουμ. a umblă pe un loc răpos, λατ.

αριπιντινόσου, -νοῶσᾶ. ἐπιθ. (aripintinós^u, -noăsă)=κατωφερῆς κρημνώδης. Ἐκ τοῦ αριπιντινά, ὅπερ ἴδε· ρ. răpos, λ.

αρίσου, οὐσ. οὐδ., αρίσουρι πληθ. (arîs^u, -urî)=γέλως. Ἐκ τοῦ λατ. risus-um, ἰτ. ἰσπ. πορτ. riso, προσβ. γαλ. ris, ρ. rîs.

αρίσου, αρίσᾶ παθ. μετ. τοῦ ρ. αρίντου (arîs^u, arîsă)=ἐξηπατημένος, γλευασμένος, ρουμ. batjocorit, amagit, σλαβ.

αριτζέ, οὐσ. οὐδ., αριτζεάτζ πληθ. (arîdzé, aritzeádz)=παράκλησις, χάρις. Ἐκ τοῦ τουρ. ridzâ, ρουμ. rugaminte, λ.

αρίτσιου, οὐσ. ἀρσι., αρίτσι^u πληθ. (arîtsîu, arîtsî)=ἐχθρὸς, ἀκανθόχοιρος· κοιν. αρίτσος. 2) μυρμηκία, ἀκροχορδῶν, τύλος, κοιν. ρόζος ἐν τῇ παλάμῃ· ρουμ. neg, λατ. καὶ ὁ κάλος τῶν ποδῶν, ρουμ. bătătură la picior, λατ. Ἐκ τοῦ μεταγλατιν. ericius ἀντι Erinaceus. ἰτ. riccio, πορτ. ericio, ἰσπ. erizo, γαλ. herisson, ἄλβ. irikj, ρουμ. ariciu.

αριφινέ, οὐσ. ἀρσι., -νετζ πληθ. (arifiné -nedz)=ἔβρανος, κοιν. ρεφενές, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. refené, ρουμ. refeneă τ. Δαλ.

αρκάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. ἀρίκου ὅπερ ἴδε, ἀρκᾶρι^u πληθ. (arkăre, -kărⁱ)=ἀποβολή κοιν. ῥίψιμον, ρουμ. aruncare, λατ.

αρκάτου, τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ρ. ἀρίκου (arkăt^u -tă=ἀποβεβλημένος, ἀπερριμένος, ρουμ. aruncat, λατ.

αρκάτουρα, οὐσ. θηλ., -τουρι^u πληθ. (arkătúră -turî)=ἀποβολή. Ἐκ τοῦ ἀρκάτου, ὅπερ ἴδε ρουμ. aruncătură, λατ.

αρκάρε, οὐσ. θηλ. αρκουῶρι^u πληθ. (arkăre -arkurărⁱ)=ψυχρός. Ἐκ τοῦ λατ. algor-oris=ψυχρός· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ rece, ῥίξῃς τοῦ ἀράτσε, ὅπερ ἴδε· οἱ δέ ρουμ. μεταχειρίζονται τὸ frig, οἱ Μογλενῆται frik, ἐκ τοῦ λατιν. frigus, ἰτ.

freddo, γαλ. froid. ἴδε Puše και Dens 196.

άρκου, οὐσ. οὐδ., ἀρκουρῖ πληθ. árku -urⁱ)=τόξον. Ἐκ τοῦ λατ. areur -um, ἰτ. ἰσπ. πορτ. arco, ἀλβ. arc, σαρδ. arcu, προβ. γαλ. arc, ρουμ. arc.

αρκουράρε, ἀπθ. οὐσ., -ράρῖ πληθ. (arkuráre -rãrⁱ), =ή ψυξίς, τὸ κρύωμα, κρυολόγημαῖ ρουμ. recealã, λατ.

αρκουράτ^{ου}, -τά. παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. arkurát^u, -tã)=κατεψυγμένος, κοιν. κρυολογημένος ρουμ. răsit, λατ.

αρκουρέτζ^{ου}, -ράι -ρατά, -ραρε (arkurétz^u, -rai, -atã, -arei)=ψύχομαι, κοιν. κρυώνω. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω αρχράρε=ψύχος, ρουμ. răcesc, λατ.

αρκουρόσ^{ου}, ἐπιθ. -ράσã θηλ. (arkurós^u, -rãsã)=ψυχρός, α, ον. Ἐκ τοῦ αρχράρε, ὅπερ ἴδε ρουμ. friguros, λατ.

άρμã. οὐσ. θηλ. ἀρματι πληθ. (ãrmã ármati)=ἔπλον, ἐκ τοῦ λατιν. arma, ἰτ. arma, ἰσπ. πορτ. προβ. arma, γαλ. arme, ἀλβαν. arme, ρουμ. armã.

αρμãνεάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀρãμãνου και αρμã^{ου} ὅπερ ἴδε -νερῖ πληθ. (armãneãre, -nerⁱ)=κατάλειψις, διαμονή, ρουμ. rămãnere, λατ.

αρμάσ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ ἀρãμãν και αρμã^{ου}, ὅπερ ἴδε, αρμάσã θηλ. (armãs^u, -sã)=ὑπόλοιπος, καταλείμενος, κοιν. ἀφειμένος, ρουμ. rămãs, λατ.

αρμãσãτούρα, οὐσ. θηλ., -τουρῖ πληθ. (armãsãtu rã, -turⁱ)=ὑπόλοιπον, κατãλοιπον, ρουμ. rămãsitsã, λατ.

αρμάτã, οὐσ. θηλ., αρμãτσι πληθ. (armãtã, -mãtci)=ιμκτισμός μετã τῶν κοσμημãτων, ρουμ. podoabã σλαβ.

αρμãτολάτ^{ου}, οὐσ. οὐδ. αρμãτολάτῖ-αρμãτολίχιον (armãtolãt^u, -tⁱ).

αρμãτουσέσκου, -σιⁱ, -σιτã, -σιρε (armãtusésku, -sii, -sitã, -sire)=ἐξοπλιζῶ, ἐνδύω, (ἐν Ἀγριόδι τὸ ἀρμã σημ. ἐνδύμα, ἀμφίεσι). Ἐκ τοῦ ἀορ. ἀρμãτωσα τοῦ ἀρμãτωνῶ ρουμ. înarmesc, λατ.

αρμάτουσίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ. -σιρ' πληθ. (armātu-sire -sirⁱ)=ώπλισμένος, η, ον' ρουμ. înarmare, λατ.

αρμάτουσίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (armătusit^u, -tă)=έξωπλισμένος, ρουμ. înarmat, λατ.

άρμου, ούσ, ούδ. άρμούρ' πληθ., (ărnu -urⁱ)=τὸ τέταρτον τοῦ ζώου. Έκ τοῦ λατ. armus-um=ώμοπλάτη' ρουμ. arm, σαρδ. armu.

αρμουνίε, -νι^ι, ούσ. θηλ. (armuniă, -nîⁱ)=άρμονία, ρουμ. armonie, έλλην.

αρμπινσάστε, έπιρ.=άλβανιστί και αρμπιδάδτιλε=τά άλβανικά, άρβανίτικα (arbinšăste-arbinšăstile).

αρμπινέσ^{ου}, ούσ. έθν. αρμπινεσάσθ θηλ. 'arbinés^u-neăsă)
=άλβανός, άλβανίς' ρουμ. Arnaut.

Αρμπινσίε, ούσ. κύρ. θηλ. (Arbinšie)=ή Άλβανία.

άρμπουρε, ούσ. άρσ. άρμπουρ' πληθ. (arbure -riⁱ=δένδρον, δρυς, κοιν. βαλανιδιά' εκ τοῦ λατ. arbor-oris=δένδρον, ιτ. albero και arbero, ισπ. arbol, πορτ. arbol, προβ. γαλ. arbre, ρουμ. arbu, λατ. stejar σλαβ.

αρμπουρέτ^{ου}, ούσ. ούδ. -τουρ' πληθ. (arburét^u-turⁱ)=δρυμών, δάσος δρυών' ίδε « άρμπουρε » ρουμ. stejariš, σλαβ.

αρμύρά, ούσ. θηλ. -μυρ' πληθ. (armýřă, -myrⁱ)=άλμη κοιν. άρμη και άρμύρα, ρουμ. sărătură, λατ. και sărămură, λ.

αρνâπόκε, ούσ. θηλ. -ποκ' πληθ. (arnăpôke, -pokⁱ)=έριον, μάλλιον άρνός (άρνήσιο κοντόμαλλον). Έκ τοῦ άρνός=γεν. τοῦ άμνός=άρνι και πόκος=κουρευμένον και άκατέργαστον προβάτειον έριον' κοιν. άρναπόκι

αρνάρε, άπθ. ούσ. τοῦ αρνέτζ^{ου}, αρνάρ' πληθ. (arnăre, -nărⁱ)=διαχείμασις, ρουμ. arnare, λατ.

αρνάτ^{ου}. -τά, παθ. μετ. τοῦ αρνέτζ^{ου} (arnăt^u. -tă)=δ διαχειμάσας.

άρνέσκου, αρνί^ι, -νιτά, -νιρε (arnésku, -niⁱ, -nită, -nire)
=σαίρω, σαρώνω, κοιν. σκουπίζω. Έκ τοῦ βουλγ. rinu=αίρω,

σγκώνω τι διὰ τοῦ πτύου, σλαβ. και σερβ. rinuti = ὠθῶ, ρουμ. mătur, σλαβ.

αρνέτζου, αρνά^ι, -νατᾶ, -ναρε ρ. (arnédz^u, arnáⁱ, -nată, -nare) = διαχειμάζω. Ἐκ τοῦ αρνί^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. arnez.

άρνησε, οὐσ. ἀρηρ., ἀρνησι· πληθ. (árnise, -si) = ἡ ἀρνησις· ρουμ. refutatsie, λατ.

αρνίκλιου, ἰδ. ἀρίκλιου.

αρνί^{ου}, οὐσ. οὐδ., αρνίουρ· πληθ. (arni^u -uri) = χειμάδιον, ἐκ τοῦ ἰάρνᾶ, ὅπερ ἴδε· ρουμ. iernatec, λατ.

αρνίρε, ἀπθ. οὐσ., αρνίρ· πληθ. (arnire, -niri) = ἡ σάρωσις, τὸ σκούπισμα· ἐκ τοῦ ἀνωτέρω αρνέσκου, ρουμ. măturare, σλ.

αρνίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀρνέσκου (arnít^u -tă) = σαρωμένος, σκούπισμένος, ρουμ. măturat, σλαβ.

αρντεᾶρε και **άρντιρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀρντου, -ντερ· πληθ. (ardeăre -deri) = καῦσις· ρουμ. ardere.

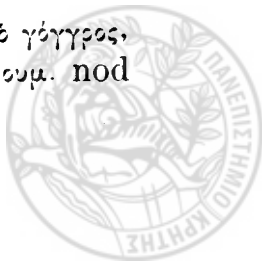
άρντου, ἀρσου, ἀρσᾶ, αρντεᾶρε και ἀρντιρε (árndu, ársu, ársă, ardeăre και árdire) = καίω. Ἐκ τοῦ λατιν. ardeo, arsi, arsum, -ere· ἰτ. ardere, ἰσπ. πορτ. arder, ρουμ. ard.

αρράμιγ^{ου}, αρρμιγκά^ι, -γκατᾶ, -γκαρε (arqámig^u, -gai, -gată, -are) ἀναμασσῶ, μηρυκῶμαι. Ἐκ τοῦ λατ. rumigo, avi. atum, are, ἰτ. rumigare, ἰσπ. πορτ. rumiar, γαλ. ronger = διαβιβρώσκω, ρουμ. rumeg λέγεται και ἄνευ προθεμ. αρράμιγ^{ου}.

αρράτᾶ, οὐσ. θηλ., αρράτι πληθ. (arqată -ti = τροχός. Ἐκ τοῦ λατ. rota -am, ἰτ. σικ. rota, ἰσπ. rueda, προβ. πορτ. roda, γαλ. roue, ἀλλ. rote, ρουμ. roaiă.

αρόβ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ουρ· πλ. (aróv^u, -uri) = ἔροβος, ἐρέβινθος, κοιν. ρεβίθι = εἶδος ὕσπριου, λατ. ervum, γαλ. ers, γερμ. erbse = πιζέλια. Ἐκ τοῦ ἑλλ. ἔροβος.

αρόζ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ζουρ· πληθ. (aróz^u, -zuri) = ὁ γόγγρος, ἡ ἐν τοῖς δένδροις ἔκφυσις, ὁ ἄζος και κοιν. ρόζος ρουμ. nod

a la lemn. 2) τύλος, κοιν. κάλλος, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. cal- lum, ρουμ. cal, λατ.

αροΐδᾶ, οὐσ. θηλ., αροΐντι πληθ. (aroiḍă, -idi) = ροιά, κοιν. ρόδι ρουμ. rodie, ἑλλην.

αρομιγκάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -γκᾶρ' πληθ. (arami- gare, -gări) = ἀναμάσησις, ρουμ. rumegare.

αρόντ^{ου}, αρουντά', -ντατᾶ, -νταρε (aród^u, arudái, -dată- are = περιτρώγω, δάκνω. Ἐκ τοῦ λατ. rodo, rosi; rosum, rodere, ἰτ. rodere, ἰσπ. πορτ. roer πορβ. roder, γαλ. cor-roder, ρουμ. rod.

αρόπουτ^{ου}, οὐσ. οὐδ. -τι πληθ. (aróput^u, -ti) = κρότος διὰ τῶν ποδῶν ρουμ. ropot σλαβ. Ἐν Μακεδ. ρόποτας = κρότος.

αρόσου καὶ **αροσού**, θηλ. αρράσᾶ ἐπιθ. = ἐρυθρός, κόκκι- νος. Ἐκ τοῦ λατ. rossus, ἰτ. rosso, πορτ. rosso, ἰσπ. roxo, γαλ. roux, ἄλβ. rouss, ρουμ. roš' ἰδ. καὶ ρούσ^{ου}.

αροτεάουᾶ, οὐσ. θηλ., αροτεάλι πληθ. (aroteáuă, -ali) = τὸ σχοινίον τῆς τροχαλίας, τοῦ τσικρικιού· ἴδε τσικρίκει. Ἐκ τοῦ ἄλβαν. rotulă.

αρουβέρσου, -βιρτά', -σατᾶ, -σαρε ρ. (aruvérsu, -saⁱ, -sată, -sare) = ἐξάγω ἐξανθήματα ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν χειλέων. Ἐκ τοῦ λατ. reverso-are, ἰτ. riversare, ἰσπ. revesar, πορτ. revessar, γαλ. renverser, ρουμ. re- vârs. Καὶ αρουσβέρσου ἐν Βλαχολιβιάδω.

αρουβινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ αρουβινέτζου, -νᾶρ' πλ. (aruvini- nare, -nâr) = κατάβρεγμα, ρουμ. stropire, σλαβ.

αρουβινάτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ αρουβινέτζου (aruginát^u, -tă) = κατάβρεγμένος, ρουμ. stropit, σλαβ.

αρουβινέτζ^{ου}, -βιναί', -ατᾶ, -αρε (aruginétz^u, -vinaⁱ, -ată, -are) = καταβρέγω, ρουμ. stropesc, σλαβ.

αρουβιρσάτουρά, οὐσ. θηλ., -τουρ' πληθ. (aruvirsătúra, -turi) = τὸ ἐξάγειν ἐξανθήματα μετὰ νόσον μακράν, ρ. vârsat, λ.

αρουγκάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ αρουγκέτζου, -γκᾶρ' πληθ. (aru-

gäre, -gäriⁱ=μισθωσις.

αρουγκάτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ αρουγκέτ^{ου} (arugát^u, -tă)
= μεμισθωμένος, η, ον.

αρουγκέτ^{ου}, -γκᾶⁱ, -γκᾶτᾶ, -αρε ρ. (arugédz^u, -gai,
-ată, -are)=μισθῶ, μι αρουγκέτ^{ου}=μισθοῦμαι, κοιν. μισθώνο-
μι ἐν ὑπηρεσίᾳ. Ἐκ τοῦ ρούγκᾶ ἕπερ ἴδε· λέγεται καὶ μι στησέ-
σκου, ρουμ. περιφρ. intru cu leafă, τουρκ.

αρουγκουτζίνᾶ, οὐσ. θηλ., -τζινⁱ· πληθ. (arugudzínă, -ni)
= ἡ ψίαθος κοιν. ψάθα· λέγεται καὶ ἄνευ τοῦ προθ. α. ρουμ.
rogojină, σλαβ.

αρουζέσκου, αρουζίⁱ, -ιτᾶ, -ιρε, ρ. (aruzésku, aruzí,
-ită, -ire)=γρεμετίζω. Ἐκ τοῦ λατ. rugio-ire=βρυχώμαι,
ώρῶμαι, γρεμετίζω· γαλ. ισπ. πορτ. προβ. rugir, ιτ· rug-
gire, ρουμ. rugesc. Τὸ α προθ.

αρουζόσ^{ου}, -ζῶσᾶ· ἐπιθ. (aruzós^u, zōsă)=γογγρώδης,
ὀζώδης, κοιν. ροζώδης. Ἐκ τοῦ ἀρόζ^{ου}, ἕπερ ἴδε. ρ. noduros λ.

αρουζουσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (aruzusésku, -siⁱ,
-sită, -sire)=ρίζομαι κοιν. ριζώνω ἄμετ. ὁ Δαλ. νομίζων ὅτι
παράγεται ἐκ τοῦ ἀρόζου=ρόζος ἐρμηνεύει τὴν λέξιν διὰ τοῦ a
prinde noduri. Ἀκούεται καὶ αριζουσέσκου, ἐκ τοῦ ἐλ.
ἀορ. ρίζωσα.

αρουζουσίρε, -σιρⁱ· πληθ. ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. (arizusíre,
sirⁱ)=ρίζωσις· ρουμ. înrădăcinare, λατ. Καὶ αριζουσίρε.

αρουζουσίτ^{ου}, τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (aruzusít^u, -tă)=
ἐρριζωμένος, ρουμ. înrădăcinat, λατ

αρουϊδέ^{ου}, οὐσ. θηλ., αρουϊδέⁱ· πληθ. (aruiđé^u, aruiđéⁱ=
ροϊά, τὸ δένδρον· κοιν. ροϊδά· ρουμ. rodiu, ἑλλην.

αρουϊξάουᾶ, οὐσ. θηλ., αρουϊδέⁱ· πληθ. (aruiđeăuă, -đeⁱ)=
ἡ τροχαλία (τσικρίκι) με δύο τροχούς, κοιν. ροδάνη. ρ. rodan, ἐλ.

αρουκάνε, οὐσ. θηλ., -κᾶνⁱ· πληθ. (arukáne, -kăn)=ρῶ-
κάνη, κοιν. ροκάνη, ρουμ. rindeă, σλαβ.

αρουκουτέσκου, -κουτίⁱ, -τιτᾶ, -τιρε (arukutésku) -tii,

-tită, -tire)=ἀνασειώ, ἀναπλάλλω. Ἐκ τοῦ λατ. recutio, ussi, -ussum, -ēre· ρουμ. rostogolësc, λατ.

αρουκουτίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -τιρι· πληθ. (arukutire, -iri)=ἀνάπαλσις, κούνημα πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω, ἀνατίναξις, ρουμ. rostogolire, λατ.

ἀρουμά, οὐσ. θηλ., ἀρώματι· πληθ. (arumă, arómati)=ἄρωμα, ρουμ. aromă, ἑλλην.

αρούντικ^{ov}, -καί, -κατά, -καρε (aru'dik^u, -kai, -kata, -kare)=ἐλισθαίνω, κοιν. γλιστρῶ. Ἐκ τοῦ lubrico, ιτ. lubrificare, ισπ. πορτ. lubricar. Λέγεται καὶ αρούνικ^{ov} καὶ αλούνικ^{ov}· ἴδε Pușc. ρουμ. lunec λατ.

αρουντικάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., αρουντικᾶρι· πληθ. (arudikăre, -kări)=ἐξολίσθησις, ρουμ. lunicare, λατ.

αρουντισιέσκου, αρουντισίⁱ, -σιτά, -σιρε (aruntsisésku, -tsisii, -sită, sire)=ρίνιζω-ρίνισα καὶ ρίνισα (τὸ σανίδι), ρουμ. strujesc, σλαβ. Тó α προθ.

αρουντισιίτ^{ov}, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (aruntsisít^u, tă)=ρίνισμένος, ρουμ. strujit, σλαβ.

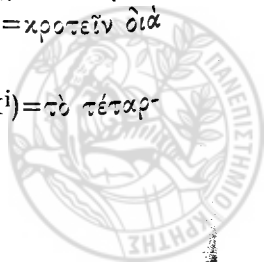
αρούπ^{ov}, αρούψου, -πτᾶ, -πεᾶρε (arúp^u, -pșu, -ptă, -peăre)=δρέπω, ἀποσπῶ, σχίζω, ἀποσχίζω. Ἐκ τοῦ λατ. ab-rumpo, rupi, ruptum, ere, ιτ. rompere, ισπ. πορτ. romper, προβ. γαλ. rompre, ρουμ. rup.

αρούπ^{ov}, οὐσ. οὐδ., -πουρι· πληθ. (arúp^u, uri)=βάραθρον, ἄβυσσος, κρημνός, φάραγξ. Ἐκ τοῦ λατ. rupes-em=ἀπορρώξ. ρουμ. povârnis, prăpastie, σλαβ.

αρουπάτσεσκου, -τσιⁱ, -τσιτά, -τσιρε ρ. (arupâtsésku, -tsii, -tsită, -tsire)=κροτῶ διὰ τῶν ποδῶν. Ἐκ τοῦ αρόπουτ^{ov}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. ropăesc, σλαβ.

αρουπάτσίρε, ἀπαρ. θηλ. με σημ. οὐσ. ἀφηρ. τοῦ ῥήμ. αρουπάτσεσκου, -τσιρι· πληθ. (arupâtsire, -tsiri)=κροτεῖν διὰ τῶν ποδῶν, ρουμ. ropăire, σλαβ.

αρούπε, οὐσ. θηλ., αρούκι· πληθ. (arúpe, -ruki)=πὸ τέταρ-

τοῦ ἑνὸς γροσίου τουρκικοῦ καὶ τὸ ὄγδρον τοῦ πήγματος, κοιν.
 ῥουπι. ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. rup, ῥουμ. rup.

αρουπεάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ αρουπῶ, -περι: πληθ. = ἀπό-
 σχισεις, τὸ ἀποδρέπειν, σχισμός, κοιν. σχίσιμον (arupeáre,
 peri) ῥουμ. rumpere, λατ.

αρουπουνάτῶν, -ᾱ, παθ. μετ. τοῦ κατ. ῥ. (arupunát^u,
 -tã) = ὁ ἔχων ἐπὶ τοῦ προσώπου φλυκταίνας ἐρυθράς: ῥουμ. cu
 bobitse pe obraz, σλαβ.

αρουπουνέτζῶν, -ναί, -νατᾶ, -ναρε ρ. (arupunédz^u -nai,
 -natã, -nare) = ἐξάγω φλυκταίνας ἐρυθράς ἐπὶ τοῦ προσώπου
 (νόστιμα): ῥουμ. a aveã spurealã, σλαβ.

αρούπτου, παθ. μετ. τοῦ αρούπῶ, -τᾶ θηλ. = σχιστός,
 ῥουμ. rupt, λατ.

αρούσῶν, ἐπιθ., αρούσᾶ θηλ. (arús^u, -sã) = ξανθός. Ἐκ τοῦ
 λατ. russus, ἰταλ. rosso, σικ. russu, γαλ. roux, νεοελ.
 ῥοῦσος, ῥουμ. blond, γαλ.

αρουσῆάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -ῆατῶ (arusḗátsã -setsi) = ἐρυ-
 θρότης, χροῶμα ἐρυθρόν, ψιμύθιον, κοιν. κοκκινάδι: ῥουμ. roše-
 atsã, λατ., suliman, τουρκ.

αρουσῆσκου, -σί, -σίτᾶ, -σίρε (arusḗsku, -šii, -šitã,
 -šire) = ἐρυθραίνουμαι, γίγνομαι ἐρυθρός, κόκκινος, κοιν. κοκκι-
 νίζω ἀμετ. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. ἀρόδου ἰταλ. arossire, γαλ. rous-
 sir, ῥουμ. rošeck, λέγεται καὶ αρουσῆσκου (ἐν Ὀλύμπῳ).

αρουσίνε καὶ **αρσίνε** καὶ **ρουσούνε** καὶ **ρισίνε**, θηλ. ἀφηρ-
 -σιν: πληθ. = πληθ. (arusíne, aršine, rušine, rušúne, ri-
 šíne) = αἰδώς ἐντροπή, αἰσχύνη. Ἐκ τοῦ :: rosinus ὅπερ ἐκ
 τοῦ rosa ἢ rossore, ῥουμ. rušine, λατ.

αρουσινόσῶν, αρουσινῆσᾶ ἐπιθ. (arusinóš^u, arušinqásã) =
 αἰσχυντηλός, κοιν. ἐντροπαλός, ῥουμ. rušinos.

αρουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ αρουσῆσκου, -σίρ: πληθ. (arusíre,
 -širi) = ἐρυθρίαισις, κοκκίνισμα, ῥουμ. rošire, λατ.

αρουσουνάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ αρουσουνέτζου, -νάρι: (aru-

šunáre, -nārⁱ) = καταισχύνη, ἐντρόπισμα· (ῥουμ. russinare.

αρουῶννάτ^{ου}, τᾶ, παθ. μετ. τοῦ κατ. ῥ. (arusunát^u, -tǎ) = κατησχυμμένος, κοινῶς ἐντροπισμένος, ῥουμ. russinat, λατ.

αρουῶννέτζ^{ου}, -ναⁱ, -νατᾶ, -αρε, (arusunedz^u, -ai-atǎ, -are) = αἰσχύνω, ἐντροπιάζω· μέσον μι αρουῶννέτζ^{ου} = αἰσχύνομαι, ἐντρέπομαι. Ἐκ τοῦ αρουῶννε ῥουμ. rušinedz.

αρουστόρνου, ἴδε ρᾶστόρνου.

αρουφέκ^{ου}, -καⁱ, -κατᾶ, -καρε ῥ. (arufék^u, -kai, -katǎ, -kare) = κρασπεδῶ, ῥάπτω τὰ ἄκρα τοῦ ἐνδύματος. Κατὰ τὸν Hasdeu ἐκ τοῦ λατ. re-frico-care = ἀνανεώνω. Καὶ αρουφεάρι^{ου}, ῥουμ. a refecá, λατ.

αρουφικᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -κᾶρⁱ πληθ. (arufikáre, -kārⁱ) = κρασπέδωσις, ῥάψιμον εἰς τὰ ἄκρα τοῦ ἐνδύματος, ῥουμ. refecare.

αρουφικᾶτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. ἀν. ῥ. (arufikát^u, -tǎ) = κεκρασπιδωμένος, ἐρραμμένος εἰς τὰ ἄκρα, ῥουμ. refecat, λατ.

αρουφικᾶτούρᾶ, -τουρⁱ, οὐσ. θηλ. (arufikâtúrǎ, -turⁱ) = κρασπέδωσις, συνων. τοῦ αρουφικᾶρε· ῥουμ. refecare, λατ.

ἀρπᾶ, οὐσ. θηλ. = πτέρυξ· ἴδ. ἀράπιτᾶ.

ἀρπαγ^{ου}, ἐπιθ., ἀρπαγᾶ θηλ. (árpay^u, -ǎ) = ὁ ἢ ἄρπαξ, ῥουμ. răpitor, λατ.

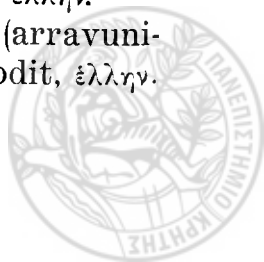
αρπᾶγⁱ, οὐσ. θηλ. πληθ. ἀρ. (arpăγⁱ) = αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου. Ἡ ρίζα φαίνεται ἐλλήν. ῥουμ. razele, λατ. ἴδε καὶ μούνντᾶ.

αρπᾶγίε, -γιⁱ, θηλ. ἀφηρ. (arpâγίε, -γiⁱ) = ἡ ἀρπαγή· ῥουμ. răpire, λατ.

αρράβρᾶνᾶ, -ρᾶνι, οὐσ. θηλ. (arrâvqânǎ - qani) = ὁ ἀβραβών· ῥουμ. arvunǎ, ἐλλήν., καὶ logodire, ἐλλήν.

αρράβουνισέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (arrâvunisésku, -sii, -sitǎ, -sire) = ἀρραβωνίζω, ῥουμ. logodesc, ἐλλήν.

αρράβουνισίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀνωτέρω (arravunisít^u, -tǎ) = μεμνηστευμένος, ἀρραβωνισμένος, logodit, ἐλλήν.

αρσίζου, αρσίζα ἐπίθ. arsziz^u -ǎ = αὐθάδης, ἀναιδής, κοιν. ἀρσίζης. Ἐκ τοῦ τουρκ. arsziz, ρουμ. obraznic, σλαβ.

άρσου, -ᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄρντου (ársu, -ǎ) = κεκαυμένος· ρουμ. ars, λατ.

αρτζουχάλε, οὐσ. θηλ., αρτζουχάλι πληθ. (ardzuhále, -hǎli) = αἰτησις ἐπίσημος, ἀναφορά· ρ. petitsie, λατ. jalbǎ, σλ.

άρτικᾶ, οὐσ. θηλ., ἀρτιτσι, πληθ. (ártikǎ, -tsi) = ὁ νάρθηξ τῆς ἐκκλησίας, κοινῶς νάρπηκας, ρουμ. nartikǎ, ἑλλην.

αρτιρσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (artirsésku, -siⁱ, -sitǎ, -šire) = πλειοδοτῶ, κοινῶς ἀρτιρίζω-αρτίρσα, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. artiririm = πλειοδοτῶ, ρουμ. dau mai mult, λατ.

αρτισέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ρ, (artisésku, -siⁱ, -sitǎ, -sire) = ἀρτύνω, καρυκεύω τὸ φαγητόν, καὶ ἀρτίζω, ἄρτισα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥήμ., ρουμ. dreg (bucate), λατ. 2) ἐπιτρέπω κρεοφαγίαν, λίπος καὶ τὰ ὅμοια

αρτισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -σιρⁱ πληθ. (artisíre -sirⁱ) = ἀντυνσις, καρύκευσις, κοιν. ἄρτισμα τοῦ φαγητοῦ· ρουμ. dregere, λατ. aromatisare, ἑλλην.

αρτισίτου, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ., -τᾶ θηλ. (artisít^u -tǎ) = κεκαρυκευμένος, ἀρτυμένος καὶ ἀρτισμένος· ρουμ. drept, λατ. aromatisat, ἑλλην.

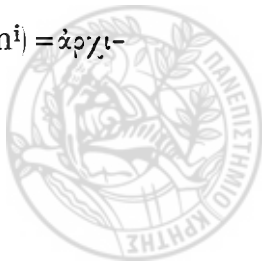
άρτου, πληθ. ἀρτουρι (ártu -árturi) = ὁ ἅγιος ἄρτος.

αρούζου, πληθ. -ζουρⁱ, οὐσ. ἀρσ. (arízu, -zurⁱ) = ἡ ὄρουζα, κοιν. ἀρούζι καὶ ῥούζι· λατ. oryza, oriza (ἐκ τοῦ ἑλλ. ὄρουζα) ἱτ. riso, προβ. ris, γαλ. riz, γερμ. reis, ἀλβαν. oriszi καὶ riszi, ρουμ. orez, ἑλλην.

αρχάγγελου, οὐσ. ἀρσ. ἀρχάγγελⁱ πληθ. (arhángel^u) = ἀρχάγγελος, ρουμ. arhangel, ἑλλην.

αρχαιολόγου, οὐσ. ἀρσ., -λοτζⁱ, πληθ. arhaiológ^u, -dzⁱ) = ἀρχαιολόγος, ρουμ. arheolog, ἑλλην.

αρχιδιάκονου, -κονⁱ πληθ. οὐσ. (arhidíakon^u -nⁱ) = ἀρχιδιάκονος, ρουμ. arhidiacon, ἑλλην.

αρχίε, οὐσ. θηλ. αρχίε^ι πληθ. (archie -hiⁱ=ή αρχή, ἔναρ-
ξίς πράξεώς τινος· λέγεται καὶ ἀρχισμαῖ (κατὰ τὸ ν. ἑλλ. ἀρχι-
σμα), ρουμ. început, λατ.

αρχιεπίσκοπος, οὐσ. ἀρσ., π^ι πληθ. (arhiepiškop^u, -pi)=
ἀρχιεπίσκοπος· ρουμ. metropolit, ἑλλην.

αρχιμανδρίτ^{ου}, οὐσ. ἀρσ. -δρίτς πληθ. (arhimandrit^u,
-drits)=ἀρχιμανδρίτης, ἑλλην. ρουμ. arhimandrit, ἑλλην.

αρχινσέσκου καὶ αρχιουσέσκου καὶ αρχισέσκου καὶ κατὰ με-
τάθεσιν αρχουσέσκου, αρχινσί^ι κτλ. -σιτᾶ, -σιρε (arhinsésku,
-nsii, -nsitā, ire)=ἄρχομαι, ἀρχίζω (ἐκ τοῦ ἀρσ. ἀρχισα καὶ
ἀρχινσα καὶ ἀρχίνισα καὶ ἀρχίνισα+εσκου. Οἱ Ρουμ. încep. λατ.

αρχιτέκτου, οὐσ. ἀρσ., -κτσᾶ πληθ. (arhitékту, -ktsā)
=ἀρχιτέκτων, ρουμ. architect, ἑλλην.

ἀρχονντου, οὐσ. ἀρσ., ἀρχόνντισᾶ θηλ., ἀρχοννζᾶ, ἀρχόν-
ντισι πληθ. (árhondu, arhóndisā, arhondzā, arhóndisi)=
ὁ ἀρχων, κοιν. ἀρχοντας πλούσιος (αρχονντάδ(ε)ς), ρ. bogat, σλ.

αρχουνντέσκου, ἐπίθ., -ντεασκᾶ θηλ. (arhundésku.- dea-
skā)=ἀρχοντικός· ἴδε ἀρχουντου· ρ, de bugat, σλ. παρὰ Δαλ

ας, μόριον παρακελευσματικὸν=ἑλλην. ἄς, ἕπερ ἐκ τοῦ ἄ-
φες· ἄς γίνᾶ=ἄς ἔλθη.

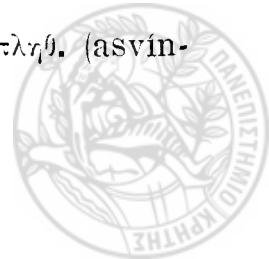
ασάμε, οὐσ. θηλ. καὶ σουσάμε, -σᾶν^ι πληθ. (asáme καὶ
susáme -sānⁱ)=σήσαμον, κοιν. σουσάμι καὶ σάμι, ρ. susan, ἑλ.

ασβέστε, οὐσ. θηλ., ασβέστουρ^ι πληθ. (asbéste -urⁱ)=ή
ἀσβεστος (τίτανος) κοιν. ὁ ἀσβέστης· ρουμ. var, σλαβ.

ασβίμτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀσβίνγκου (asvintu, -tā =
ήττημένος, ρουμ. învins, λατ.

ασβίνγκου, ασβίμδου, -τᾶ, ασβίντζερε ρ. (asvingu, asvi-
mšu, -mtā, asvindzere-eare)=νικῶ. Ἐκ τοῦ λατ. ex-vingo,
vici victum-ere=νικῶ· ἰταλ. vincere, γαλ. vaincre, ἰσπ.
πορτ. vencer, προβ. venzer. ρουμ. înving.

ασβίντζερε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -ντζερ^ι πληθ. (asvin-
dzere, -ndzerⁱ)=νίκη· ρουμ. victorie, λατ.

ασβίν|τουρ^{ου}, ἴδε σβιν|τουρέτζου.

ασβιν|τουράρε, ἴδε σβιν|τουράρε.

ασβιν|τουράτ^{ου}, ἴδε σβιν|τουράτ^{ου}.

ασβιστάρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -σταρ' πληθ. (asvistár^u, tari = ἀσθεστοποιός, κοιν. ἀσθεστάρις ρουμ. vǎrar, σλαβ.

ασβιστιρεάουǎ, οὐσ. θηλ., -ρε' πληθ. (asvistireáuaǎ, -re' = ἀσθεστών, κοιν. ἀσθεσταρχά, ρουμ. varnitsǎ, σλαβ.

ασβιστουσέσκου, -σι', -σιτǎ, -σιρε ρ. (asvistusésku, -sii, -sitǎ, -sire) = ἀσθεστώνω· ρουμ. vǎruese, σλαβ.

ασβιστουσίρε, ἀπθ., -σιρ' πληθ., asvistusire, -sirⁱ) = ἀσθέστωσις· ρουμ. vǎruire, σλαβ.

ασβιστουσίτ^{ου}, -τǎ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (asvistusít^u -tǎ) = ἀσθέστωμένος, ρουμ. vǎruit, σλαβ.

άσβου, οὐσ. ἀρσ., άσβι πληθ. (ásvu - ásvi) = ἐχίνος, κοιν. ἀκανθόχοιρος καὶ ἄσβος. ρουμ. bursuc, τουρκ.

ασγκάν^{ου}, ἐπίθ., -νǎ θηλ. (asgǎn^u, -nǎ) = ἡδυπαθής, φιλήδονος, ρουμ. voluptos, λατ. Δαλ.

ασγκάνιψέσκου, -ψι', -ψιτǎ, -ψιρε ρ. (asgânipsésku, -psii, -psitǎ, -psire) = γίγνομαι ἡδυπαθής ρουμ. a deveni voluptos, λατ.

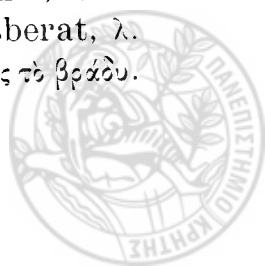
ασγκάνιψίτ^{ου}, -τǎ, παθ. μετ. (asgânipsít^u -tǎ) = ὁ ἀποδῆς ἡδυπαθής, ρουμ. care a devenit voluptos, λατ.

ασγκέρ^{ου}, ασγκιρά'ι, -ατǎ, -αρε ρ. (asgér^u, asgirá'í, -atǎ, -are) = βοῶ, κραυγάζω, ὑλακτῶ, βελάζω. Ἐκ τοῦ λατ. ❖ ex + belo-are (balo = βληγῶμαι), ἰτ. belare, γαλ. beler, προβ. ἰσπ. belar, ρουμ. zbier, ἰδ. Pušc. λέγεται καὶ σγκιλέσκου, ὅπερ ἴδε.

ασγκιράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -ράρ'ι· πληθ. asgiráre, -rǎrⁱ) = κραυγή, βληγῆμός, κοιν. βέλασμα, ρουμ. sberat, λατ.

ασγκιράτικ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -τιτς'· πληθ. (asgirátik^u, -titsi = κραυγή, βληγῆμός, ὑλακή· συνων. ασγκιράρε' ρ. sberat, λ.

ασεάραǎ, ἐπίρ. γρον. = τὴν παρελθοῦσαν νύκτα, γθές τὸ βράδυ.

Ἐκ τοῦ λατ. illa + sera, ρουμ. a seară, λατ.

ασέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (asésku -sii, -sită -sire) = ἐξικνοῦμαι, φθάνω, εἶμαι ικανός, ἀρκετός, ὠριμάζω, συν. τοῦ ατζιούνγκου, ρουμ. ajung, λατ., πρβ. γαλ. assez, νεολογ.

ασήμε, οὔσ. θηλ., ασήν^ι, πληθ. (asime -ni) = ἄργυρος, κοινῶς ἀσήμι = ὁ μὴ σεσημασμένος ἄργυρος· οἱ ῥουμ. καὶ Μογγλενίται λέγουσι argint, ἐκ τοῦ λατ. argentum.

ασημουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (asimusésku, -sii, -sită -sire) = ἐπαργυρῶ, -ώνω, κοιν. ἀσημῶνων - ἀσήμωσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρημ., ρουμ. argintuesc, λατ.

ασημουσίρε, ἀπθ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρ^ι, πληθ. (asimusire, -sirⁱ) = ἐπαργύρωσις, κοιν. ἀσήμωμα ρουμ. argintuire, λατ.

ασημουσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (asimusit^u, -tă) = ἐπαργυρωμένος, κοιν. ἀσημωμένος, ρουμ. argintuit, λατ.

ασίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (asitⁿ, -tă) = ἐξικόμενος, φθάσας, ὠριμος· ρουμ. ajuns, copt, λατ.

ασίτσε καὶ αξίτσε καὶ αδί, ἐπίρρ. τροπ. (ašitse, akšitse καὶ aši). Ἐκ τοῦ λατ. a + sic, ἰσπ. asi, ρουμ. așă, λατ.

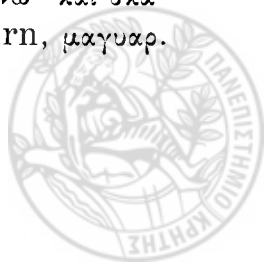
ασκάλνᾶρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ κατ. ρ., -ναρ^ι πληθ. (askâl-năre -nărⁱ) = ἀνάρτησις, κοιν. κρέμασμα καὶ σκάλωμα, ρουμ. atârnaire, μαγυαρ.

ασκάλνᾶτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ κατ. ρ. (askâlnăt^u, -tă) = ἀνηρτημένος, κρεμασμένος, σκαλωμένος, ρουμ. atârnat, μαγυαρ.

ασκάλνᾶτόρ^{ου}, οὔσ. ἄρσ., -τορ^ι πληθ. (askâlnătór^u, -tórⁱ) = κρεμαστήρ, κοιν. σκαλωτήρ· ρουμ. atârănător, μαγυαρ.

ασκάλνᾶτούρᾶ, οὔσ. θηλ., -τουρ^ι πληθ. askâlnătúră, -turⁱ) = κρεμάθρα, κοιν. κρεμάστρα, μεταφορ. ἀφορμή, πρόφασις κατὰ τὸ ν. ἑλλην. σκάλωμα, ρουμ. atârănătóare, μαγυαρ.

ασκάλλου, ασκάλλνά^ι, -νατᾶ, -ναρε ρ. (askâlnu, askâlnăⁱ, -nată, -nare) = ἀναρτῶ, κρεμάννυμι, κοιν. κρεμνῶ καὶ σκαλώνω καὶ σκαλνῶ, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρ., ρουμ. atârni, μαγυαρ. κατὰ Cihac,

ασκάπου, -παί, -ατᾶ, -αρε (askápu, -pai, -atā, are) = σώζω, ἀπαλλάττω, περαινώ, τελειώνω. Κεῖται μεταβ. καὶ ἀμετ. ἐκ τῆς ὁμηώδους λατιν. excappare, ὅπερ ἐκ τοῦ ex-cappa = ὁ μανδύας, ἡ κάππα, ἐπομένως σημαίνει ἀποβάλλω τὸν μανδύαν μου, ἵνα διευκολύνω τὴν φυγὴν μου καὶ σωτηρίαν· ἰτ. scappare καὶ scapolare, ν. ἑλλ. σκαπουλίζω καὶ σκαπουλάρω, ἀρχ. γαλλ. escaper = διασώζω. «Dieu nous escapera = ὁ Θεὸς θὰ μᾶς διασώσῃ»· ἰσπ. πορτ. προβ. escapar, ν. γαλλ. échapper, ἄλβαν. špetoig, štepoig, σερβ. skapulati, ρουμ. scap, ἰδ. Cibac.

ασκάπᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -πᾶρι πληθ. (askâpâre, -pâri) = ἀπαλλαγὴ, σωτηρία, τέλος, πέρασ· ρουμ. scăpare, λατ.

ασκάπάτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (askâpât^u, -tă) = ἀπηλλαγμένος, σεσωσμένος, ἐξηντλημένος, τελειωμένος, κατεπιργασμένος, τὸ τελευταῖον· ρουμ. καὶ Μογλ. sfârșit, σλαβ. scăpat.

ασκάπιου καὶ **σκάπιου**, σκάπιράι, -ρατᾶ, -ραρε (askâpir^u καὶ skâpir^u, skâpirâi, -rată, -are) = ἐξάγω πῦρ, κοιν. τσαγματίζω· 2) ἀστράπτω, ἴσως ἐκ τοῦ ἄλβαν. screpet, ὅπερ ἐκ τοῦ ἑλλ. ἀστράπτει· οἱ Ρουμ. λέγουσι fuldzeră ἐκ τοῦ λατ. fulgurare, οἱ Μογλ. tsiskuteáste.

ασκάπιᾶρε, ἀπθ. τοῦ ἀν. ρ., οὐσ., -πᾶρι πληθ. (askâpirâre, -râri) = τὸ ἀστράπτειν, ρουμ. scăpârare, λατ.

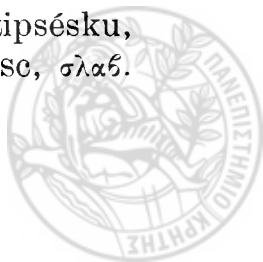
ασκάπιτᾶ, ἴδε σκάπιτᾶ.

ασκάπιτάτα, ἴδε σκάπιτάτα.

ασκέρε, οὐσ. θηλ., ασκέρι πληθ. (askére -ri) = στρατός, κοινῶς ασκέρι. Ἐκ τοῦ τουρκ. asker· ρουμ. oaste ἐκ τοῦ λατ. hostis = πολέμιος. Καὶ αρμάτᾶ (armătă).

ασκητή, οὐσ. ἀρσ., ασκητάτᾶ πληθ. (askitî, -tadz) = ἀσκητῆς ρουμ. pustnic, σλαβ. eremit^u ἑλλ. καὶ sihastru, ἑλλ.

ασκητιψέσκου, -ψιί, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (askitipsésku, -psii, -psită, -ire) = ἀσκητεύω· ρουμ. pustnitsesc, σλαβ.

ασκητιψίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ., -ψιρ' πληθ. (askitipsire, -iri) = άσκητεία, άσκήτευμα, ρουμ. pustnitsie, σλαβ.

ασκητιψίτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (askitipsítu, -tã) = άσκητευμένος ρουμ. pustnie σλαβ.

ασκιρλί, ούσ. άρσ., -λατζ πληθ. (askirlí, -ladz) = στρατιώτης, στρατιωτικός, κοιν. άσκιρλής, έπερ έκ τοῦ τουρκ. askerli, ρουμ. soldat γαλ., militar, λατ.

ασκλιάτου, -τά, παθ. μετ. (aşkliátu, -tã) = διερωγώς, κοιν. σπασμένος. Έκ τοῦ λατ. * asclo - are, ρουμ. aschiat. λατ. Pušc.

ασκούκη και **σκούκη**, -κιά', -ατά, -αρε (askúkĭ^u και skúkĭ^u, -kĭai, -kĭatã, -kĭare) = πτύω. Έκ τοῦ λατ. ex-puo, pui, utum, ěre * ex-spuico θαμ. τοῦ spuo, ιτ. sputare, γερμ. spucken = πτύειν, ισπ. πορτ. escupir, προβ. γαλ. άρχ. escopir, ρουμ. scuire και stupesc. Περὶ τροπῆς τοῦ p εις κ ἴδε ακικᾶσέσκου. ἴδε Pušc.

ασκουκιάρε και **σκουκιάρε**, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ., -κερι', πληθ. askukĭare και skukĭare) = έμπτυσμός, πτύσιμον' ρουμ. scuire, λατ.

ασκουκιάτου, τά, παθ. μετ. (askukĭátu, -tã) = έμπτυσμένος. ἴδ. σκουκιάτου. ρουμ. skuipat, λατ.

ασκουλτάρε, άπθ. ούσ. τοῦ κατ. ρ., -τάρ' πληθ. (askultáre, -tãri) = άκρόασις ύπακοή, ρουμ. ascultare, λατ.

ασκουλτάτόρου, ούσ. άρσ., -τορ' πληθ. (askultâtóru, -ri) = άκροατής. Έκ τοῦ ασκούλτου. ρουμ. askultător, λατ.

ασκούλτου, -ταί, -τατά, -ταρε (askultu. -ai, -atã, are) = άκροῶμαι, ώτακουστῶ, άκούω; ύπακούω, πείθομαι, έκ τοῦ δημ. λατ. askultare, έπερ έκ τοῦ κλασ λατ. ausculto, avi, atum, are. (άντι ausiculito, έπερ έκ τοῦ ausicula = οὔς ώτίον) ιτ. ascoltare, ισπ. escuchar, πορτ. escuchar, γαλ. écouter, ρουμ. ascult.

ασκουμμπουσέσκου, ἴδε σκουμμπουσέσκου.

ασκουμτίσ^{ον}, ούσ. ούδ., -θουρι' πληθ. (askumtíš^u, -šuriⁱ)= κρησφύγετον, καταφύγιον, βουμ. ascunzätqare. Δαλ. ἐκ τοῦ ασκούνντου, ὅπερ ἴδε.

ασκουμτίσαλουί, ἐπιρ. τροπ. (askumtíšalui)= κρυφίως. Ἐκ τοῦ ασκούνντου, ὅπερ ἴδε βουμ. pe ascuns, λατ.

ασκουμτός^{ον}, -τρασά ἐπιθ. (askumtós^u : tçasă)= κρυπτός, κρύφιος. Ἐκ τοῦ ασκούνντου, ὅπερ ἴδε βουμ. ascuns, λατ.

ασκούμ|πτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ασκούνντου (askúmtu, -tă)= κεκρυμμένος, κρυπτός βουμ. askuns, λατ.

ασκουνντεάρε, ἀπθ. ούσ. τοῦ ασκούνντου, πληθ. ασκουνντέρι' (askunteăre, -eriⁱ)= ἡ ἀπόκρυψις, καὶ παιδιά, τὸ κρυφτὸ (κρυπτίνδα), βουμ. ascundere, λατ.

ασκούνντου, ασκούμδου, ασκούμσά, καὶ ασκούμτᾶ, ασκουνντεάρε (askundu, asku'mšu, asku'msă, -mtă. askundeăre)= κρύπτω, ἀποκρύπτω. Ἐκ τοῦ λατ. abscondo, abscondi, absconditum καὶ absconsum, ěre), ιτ. ascondere, ισπ. πορτ. esconder, βουμ. ascund.

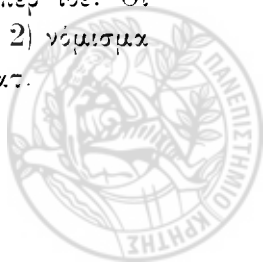
άσκουρ^{ον}, -ρά, ἐπιθ. (ăskur^u, -ră)= τραχύς, σκληρός· ἰδίως ἐπὶ τοῦ ἐρίου (μαλλιοῦ). Ἐκ τοῦ λατ. asper, ra, um, ιτ. aspro, σαρδ. aspru, γαλ. âpre, ἄλβ. aşpere, β. aspru.

ασκουράρε, ἀπθ. ούσ. τοῦ β. ασκουρέτζ^{ον}, -ράρι' πληθ. (askurăre -răriⁱ)= σκληρόνσεις, βουμ. înăsprire, λατ.

ασκουράτ^{ον}, -τά, παθ. μετ. τοῦ ασκουρέτζ^{ον} (askurăt^u, -tă)= ἀπεσκληρωμένος βουμ. înăsprit, λατ.

ασκουρέτζ^{ον}, ασκουράι, -ατά, -αρε ρ. (askurédz^u, raí, -rată, -rare)= σκληρόνομα· βουμ. me înăspresc. Ἐκ τοῦ άσκουρ^{ον} ὅπερ ἴδε.

ασλάν^{ον}, ούσ. ἀρσ., ασλάν' πληθ. (aslán^u)= λέων, μεταφ. γενναῖος, ἀνδρεῖος, παληκάρι λέγεται καὶ αρσάλάν^{ον}. Ἐκ τοῦ τουρκ. arslan=λέων. Λέγεται καὶ λιουνντάρ^{ον}, ὅπερ ἴδε. Οἱ Ρουμ. μεταχειρίζονται τὸ leu ἐκ τοῦ λατ. leo-onis. 2) νόμισμα τουρκ.=ἐν γρόσι. Τὸ θηλ. ασλάνᾶ, βουμ. leoaie, λατ.

ασμάνου, ουσ. ἄρσ., ασμάνι πληθ. (asmán^u, -manⁱ)= κριός μόνορχις· ρουμ. berbece pe jumătate jugănit, λατ.

ασμπόρο, ασμπουράι, -ρατά, -ραρε (asbór^u, -aⁱ, -atǎ, -are) ἴπταμαι, πετώ. Ἐκ τοῦ λατιν. ex-volo, volavi, atum, are, ἰτ. volare, γαλ. voler, ἰσπ. προβ. volar, πορτ. voar, ρουμ. sbor. Ὁ κ. Weigant προτιμᾷ τὴν γραφὴν azbor διὰ Z. ἔπερ δὲν εἶνε ὀρθόν, διότι τὸ S (σ) ἐν ἀπάσαις ταῖς γλώσσαις πρὸ τοῦ μ, μπ.= m, b, προφέρεται ὡς Z· τὸ δὲ λατ. x οὐδέποτε τρέπεται εἰς Z (ζ) ἀλλ' εἰς S (σ). Ἡ πρόθεσις ex συνηθέστατα τρέπεται εἰς es (es) as, καὶ σ (s) οἶον: ἐσοῦ=ἐξέρχομαι, ἐκ τοῦ exeo. αστέργκου=ἀπομάσσω, ἐκ τοῦ ex-tergo αστίγγου=σθέννυμι ἐκ τοῦ ex-stinguo, σπούνου=δεικνύω ἐκ τοῦ ex-pono. Λέγεται καὶ ασμπράιρο, ασμπουίράι (asbóair^u, asbuiráⁱ).

ασμπόριστου, -τά, ἐπίθ. (asbóristu -stǎ)=ὁ ἀποφεύγων τὴν λαλιάν, κοιν. ἀμίλητος καὶ ἀσυμπόριστος ἐκ τοῦ συμπορίζω=ὀμιλῶ· ρουμ. care nu e vorbarets, λατ.

ασμπούνου, -ναί, -νατά, -ναρε ρ. (asbu'n^u, -nai, -natǎ, -nare), παραμυθοῦμαι, παρηγορῶ. Ἐκ τοῦ :: ex-bono (bonus)· ρουμ. mângaiu, σλαβ.

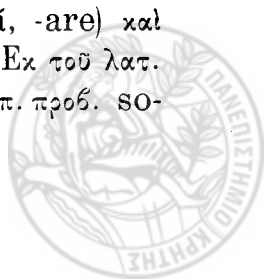
ασμπουνάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -νάρι πληθ. (asbunáre, -nǎrⁱ)=παρηγορία· ρουμ. mângâiare σλαβ.

ασμπουνάτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (asbunát^u, -tǎ)=παρηγορημένος, ρουμ. mângâiat, σλαβ.

ασμπουράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -ράρι πληθ. (asburáre -rǎrⁱ)=πτῆσις τὸ πέταμα· ρουμ. sburare, λατ.

ασμπουράτορο, οὐσ. ἄρσ., -ράτορι πληθ. (asburátor^u, -rⁱ)=ιστάμενος, πτηνόν. Ἐκ τοῦ ασμπόρο, ἔπερ ἰδε· ρουμ. sburător, λατ.

ασούνου, -ναί, -τά, -ναρε (asu'n^u, -aⁱ, -atǎ, -are) καὶ σούνου ἄνευ προθεμ. α, ἠγῶ, σημαίνω, κωδωνίζω. Ἐκ τοῦ λατ. sono, avi, itum καὶ atum, are ἰτ. sonare, ἰσπ. προβ. so-

nar, πορτ. soar, γαλ. sonner, ρουμ. sun.

ασουνάρε, άπθ. ούσ., -νάρι, πληθ. (asunáre, -nãri) = τὸ ἠγεῖν, ψόφος τῆς θύρας, κωδώνισμα· ρουμ. sunare, λατ.

ασουνάτορου, ούσ. άρσ., τορ' πληθ. (asunãtor^u, -ri) = ἠχηρός, ρουμ. sunãtor, λατ.

ασουνάτουρά, ούσ. θηλ., -τουρι' πληθ. (asunãtu'ra, -turi) = ἠχος, κρότος, ψόφος, ρουμ. sunet, λατ.

ασούντ, -ντα' -ντατά, -αρε (asu'd^u, -ai, -atã, -are) = ἰδρώνω. Ἐκ τοῦ λατ. sudo, avi, atum, are, ιτ. sudare, ἰσπ. sudar, γαλ. suer, ρουμ. asud.

ασουντάρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ., -ντάρι' πληθ. (asudãre-dãri) = ἰδρωσις, ἐφιδρωσις, ρουμ. asudare.

ασουντάτ, -τά, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ., (asudãt^u, -tã) = ἰδρωμένος· ρουμ. asudat, λατ.

ασουντόρου, ἴδε σουντόρου.

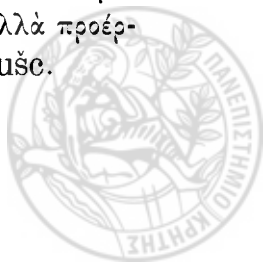
ασούπρα, ἐπίρ. τοπ. = ἐπάνω καὶ πρόθεσις· ἴδε ντισούπρα. Ἐκ τοῦ λατ. ad-supra, ιτ. sopra, προθ. ἰσπ. πορτ. sopra, ρουμ. asuprã.

ασουρτζάσκου, άσουρτζί', -τζιτά, -τζιρε ρ. (asurdzãsku, -dzji, -dzitã, -dzire) = κωφώ-ω κοιν. κωφαίνω, καὶ άμετ. κωφεύω = εἶμαι κωφός. Ἐκ τοῦ λατ. surdesco-escere, ιτ. asordire, γαλ. assourdir, ρουμ. surzesc· ἴδε καὶ σούρντου.

ασουρτζίρε, άπθ. θηλ. ούσ., -τζιρι' πληθ. (asurdzãre, -dziri) = κώφευσις, κώφωσις, ρουμ. asurzire, λατ.

ασουρτζίτ, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. -τά, (asurdzãtu, tã) = κεκωφωμένος, κοιν. κωφευμένος, ρουμ. asurzit, λατ.

ασπάρου, ασπάρεά'. ασπάριτά, καὶ ασπάράτά, ασπάρεάρε (aspãr^u, aspãreã'i, aspãritã καὶ aspãrátã, aspãreãre) = ἐκπλήττω, ἐκφοβῶ, τρομάζω. Ἐκ τοῦ :: expavoro (ex-pavor-oris = δέος, φόβος), ιτ spaurire = ἐπλήττειν, ἰσπ. πορτ. expavorir, ρουμ. spariu. Τὸ α δὲν εἶνε προθεμ. ἀλλὰ προέρχεται ἐκ τῆς προθ. ex· ἢ ἐκ τοῦ :: expario· ἴδε Puše.

ασπάργâtόρου, ουσ. ἄρσ., -τορι' πληθ. (aspârgatôru, -ri) = καταστροφεύς, διαφθορεύς· ρ. spârgător, corruptor, λ.

ασπάργâtούρα, ουσ. θηλ., -ρι' πληθ. (aspârgātu'ra, -ri) = διαφθορά, κοιν. χάλασμα, ρουμ. spârtură, dârâmătură λ.

ασπάργκου, ασπάρσου, ασπάρσα ασπάρτζεάρε και ασπάρτζερε (aspârgu, aspârsu, aspârsă, aspârdzeăre και aspârdzere) = διαφθείρω, καταστρέφω, κοιν. χαλνῶ, ανταλλάσσω (νόμισμα) κατὰ τὸ ν. ἑλλην. χαλνῶ χρήματα. Ἐκ τοῦ λατ. spargo, rsi, rsum, ěre, ιτ. spargere, ισπ. πορτ. espargir, προβ. esparger, γαλ. disperser, ρουμ. sparg. Τὸ α προθεμ.

ασπάρεάρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ., ασπάρέρ' πληθ. (aspâreăre -aspârerî) = ἐκφρόδησις, ἐκφοβισμός, ἐκπληξις, ρ. spaimă, λατ.

ασπάρισμά, οὐσ., θηλ. (aspârismă) = ἐκπληξις, τρόμος, ἐκφρόδησις, ἐκ τοῦ ασπάρου, ἔπερ ἴδε· ρουμ. spaimă λατ.

ασπάρίτου, -τά, μετ. ἀντί ἐπιθ. (aspâritu, -tă) = ἐκπληκτος, πεφοβισμένος, τεταραγμένος, ρουμ. speriat, temător, λ.

ασπάρτά, οὐσ. θηλ. (aspârtă = διάλυσις· ρουμ. spârtul. Ἐκ τοῦ ασπάργκου, ἔπερ ἴδε.

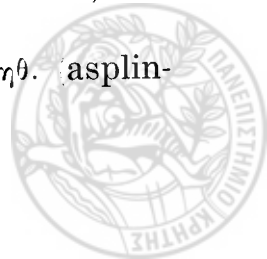
ασπάρτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ασπάργκου (aspârtu, -tă) = κατεστραμμένος, διεφθαρμένος, ρουμ. aspart, λατ.

ασπλᾶνγκου, ασπλᾶμσου, ασπλᾶμσά και ασπλᾶμπτᾶ, ασπλᾶντζιρε (asplâ'ngu, asplâ'mșu, asplâ'msă, asplâ'ndzire) μέσον: μι ασπλᾶνγκου = καταβάλλομαι, ἐξαντλοῦμαι ἐκ τοῦ κλαυθμοῦ. Ἐκ τοῦ :: ex-plango· ἴδ. πλᾶνγκου, ρουμ. obosese, σλαβ.

ασπλᾶμπτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (asplâ'mptu, -tă) = καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ κλαυθμοῦ· ρουμ. obosit, σλαβ.

ασπληνσέσκου, -νσι', -σιτᾶ, -σιρε ρήμ. (asplinsésku, -sii, -sită, -sire) = παροργίζω, ἐρεθίζω, κοιν. σπληνίζω, ἄρ. σπλήνισα και σπλήνσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρήμα· ρουμ. irit, λατ. Παρά Δαλ.

ασπληνσίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ., -σιρι' πληθ. asplin-

sire, -sir) = έξοργισμός, ἔρεθισμός, ῥουμ. iritare, λατ.

ασπληνσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ῥ., (asplinsit^u, tǎ) = έξοργισμένος, ἔρεθισμένος, ῥουμ. iritat, λατ.

ασπούμ^{ον}, ασπουμάι, -ματᾶ, -μαρε (aspúm^u, -aⁱ, -atǎ, -are) = ἀφριζώ. Ἐκ τοῦ a + spumo, avi, atum, are, ιτ. spumare, ισπ. πορτ. spumar, ῥουμ. spum, γαλ. scumer, ἄλβ. šcumon· ἴδε σπούμα. Καὶ σπουμέτ^ζ^{ου}.

ασπουμάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ῥ., -μαρⁱ· πλθθ. (aspu-máre, -mǎrⁱ) = ἀφρισμός· ῥουμ. spumare.

ασπουμάτ^{ου}, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ῥ. ασπούμ^{ον} (aspumat^u, -tǎ) = ἀφρισμένος, ῥουμ. spumat, λατ.

ἄσπρου, οὐσ. ἄρσ., -ρι πλθθ. (aspru-ri) = ὄβολός, κοιν. παρᾶς καὶ ἄσπρ^{ου}· ῥουμ. obol ἑλ.

αστακό, οὐσ. ἄρσ., = ἀστακός λατιν. astakus· (astakó). ῥουμ. crabbe.

αστάλι^{ον}, αστάλιάι, -λιατᾶ, -λιαρε ρ. (astáli^u, -li^aⁱ, -liatǎ, -liare) = ὑποτέμνομαι πῆν ὁδόν τινος, τοῦ κόπτω τὸν ὁρόμον, συναντῶ· ῥουμ. întǎlnesc. 2) διαφθείρομαι (ἐπὶ τοῦ γάλακτος), κοιν. κόπτομαι· μεσ. οἶον: «λάπτιτε σι αστάλιε» = τὸ γάλα κόπηκε. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ ex-talio-are (π.ρ.β. λατ. ex-seco). Ρυše. ῥουμ. me îmbrânzesc, σλαβ.

αστάλιᾶρε, ἀπθ. τοῦ ἄν. ῥ., αστάλιέρⁱ πλθθ. (astáliǎre-lierⁱ) = διασταύρωσις. 2) διαφθορά (ἐπὶ τῶν ὑγρῶν) κοιν. κόψιμον (τοῦ γάλακτος)· ῥουμ. îmbrânzire, σλαβ.

αστάλιát^{ου}, -τᾶ. παθ. μετ. τοῦ ἄν. ῥ., (astáliát^u, -tǎ) = διεφθαρμένος, κοιν. γλασμένος, κομμένος (ἐπὶ τῶν ὑγρῶν) οἶον: «λάπτε αστάλιát^{ου}» = γάλα κομμένο. ῥουμ. îmbrânzit, σλαβ.

αστᾶμάτσέσκου, -τσιⁱ, -τσιτᾶ, -τσιρε ῥ. (astâmâtsésku, -tsiⁱ, -tsitǎ, -tsire) = παύω, διακόπτω, ἐμποδίζω, σταματῶ μετ. καὶ ἄμετ., ἄορ. σταμάτσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥ., ῥουμ. împiedic, încet, λατ. Δαλ. Συνηθεστ. ἄνευ προθεμ. α.

αστᾶμάτσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ῥ., -τσιρⁱ πλθθ. (astâmâ-

tsire -tsiri) = κῶλυσις, παύσις κοιν. σταμάτημα, ρουμ. încetare, λατ., συνηθέστ. ἄνευ προθεμ. α.

αστᾶμᾶτοίτῳ, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ῥ. (astâmâtsit^u, -tă) = κεκωλυμένος, πεπαυμένος κοιν. σταματημένος, ρουμ. împiedicat, λατ. Συνηθεστ. ἄνευ προθ. α.

αστᾶνγκα, ἐπ. (astâ'nga) = ἀριστερᾶ· ἴδε στᾶνγκου.

αστᾶρᾶ, ἐπίρ. χρον. = ἐσπέρας, ταύτην τὴν ἐσπέραν, κοιν. ἀπόψε. Ἐκ τοῦ λατ. istam-seram = ταύτην τὴν ἐσπέραν· καὶ αστᾶσεᾶρᾶ· ρουμ. asta seara· ἴδε σεᾶρᾶ· (astâseără).

αστᾶρε, οὐσ. θηλ., αστᾶρ· πληθ. = τὸ ὑπεραμμένον τοῦ ἐνδύματος, κοιν. αστᾶρι (ιστᾶριον) τουρκ. astar (astāre, astāri), ρουμ. âstar καὶ captușală, τουρκ.

αστᾶρουσέσκου, -ρουσιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (astârusésku, -siⁱ, -sită, -sire) = ὑποβράπτω, κοιν. ἀσταρώνω. Ἴδε ἀστᾶρε· ρουμ. căptușesc, τουρκ. Δαλ.

αστᾶρουσίτῳ, τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ῥ. (astârusit^u, tă) = ὑπερραμμένος, κοιν. ἀσταρωμένος, ρουμ. căptușit, τουρκ.

αστᾶσίδᾶ, οὐσ. θηλ., αστᾶσίτζ πληθ. (astâsîdză, -dz) = τὸ στασίδιον τῆς ἐκκλησίας, ρουμ. strană, σλαβ. Τὸ α προθ. Λέγεται καὶ ἄνευ αὐτοῦ. Δαλ.

αστᾶτζᾶ, ἐπίρ. χρον. (âstădză) = σήμερον. Ἐκ τοῦ λατ. isto-die = hodie = σήμερον· ἰτ. oggi, ἰσπ. hoy, πορτ. hoje, ρουμ. astăzi, καὶ âzi. Καὶ ἐν Ἀγρίδι λέγεται συγχεομμένον ἄζᾶ (âză). Καὶ ἀστᾶντζᾶ (astântză).

αστέπτου, ασιπτᾶτῖ, -πτατᾶ, -πταρε (astéptu -ai -ată, -are) λέγεται καὶ ασιπέπτου = προσδοκῶ, περιμένω. Ἐκ τοῦ λατ. expecto, avi atum are. Περὶ τροπῆς τῆς προθ. ex eis as ἴδ. ασμπόρ^{ου}· ἰτ. aspettare, ρουμ. aspet. Κατ' ἄλλους παρᾶγεται ἐκ τοῦ ∴ excepto κατὰ μετᾶθεσιν· ἴδε Pușc.

ασιπτᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ῥ., -πτᾶρ· πληθ. (as-tiptăre -ptârⁱ) = προσδοκίχ, ἀναμονή = τὸ περιμένειν· ρουμ. așteptare, λατ.

αστέργκου, αστέρσου, αστεársǎ, αστιρτζέρε (astérgu, astérsu, asteársǎ, astirdzeáre), άπομάσσω, σρογγίζω. Έκ του λατιν. extergo, extersi, extersnm, -ere, ιτ. tergere, ισπ. absterger, πορτ. abstergir, προβ. esterger, γαλλ. absterger, ρουμ. sterg. Το α δέν εΐνε πρόθεμα, άλλά προέρχεται έκ τής προθ. ab, ώς φαίνεται έκ των άλλων νεολατιν. γλωσσών.

αστέρνου, αδτιρνούϊ, -νουτǎ, -νεαρε (aštérnu, aštirnúï, -nutǎ, -neare) = στρώννυμι, στρώνω. Έκ του λατ. ad ἤ ex-sterno, stravi, stratum, sternere ιτ. sterno ρουμ. a-stern, το μέσον μι αδτέρνου = κατακλίνομαι.

αστέρσου, -εαρσǎ παθ. μετ. του αστέργκου (astérsu, a-steársǎ) = άπομειμαχμένος κοιν. σρουγγισμένος ρουμ. sters.

αστέσν, αστεarsǎ, (astés^u, asteársǎ) παθ. μετ. του αστίγκου = έσθεσμένος, ρουμ. stins. Καί αστίμου.

αστίγκου, αστίμδου και αστέσου, αστίμπτǎ και αστεársǎ, αστιντζέρε (astingu, astímsu και astésu, astimptǎ και asteársǎ, astindzeáre), σθέννυμι, κοιν. σώννω. Έκ του λατ. ex-stinguo, nxi, nctum, ěre = άποσθέννυμι ιτ. stingere, ισπ. πορτ. extinguir, γαλλ. éteindze, ρουμ. sting. Περι τής προθ. ex ίδε αδμπόρο.

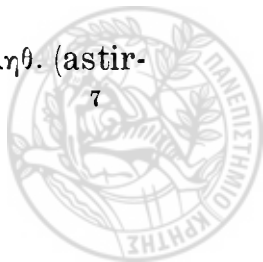
αστιντζέρε, άπθ. ούσ. του άν. ρ., αστιντζέρι πληθ. (astindzeáre, -dzeri) ρουμ. stingere.

αστιπτάτν, τǎ, παθ. μετ. του άν. ρ. (astiptát^u, -tǎ) = ό άναμενόμενος, προσδοκώμενος ρουμ. ašteptat.

αστιρνέρε, άπθ. ούσ. του άν. ρ., αδτιρνέρι πληθ. (aštir-neáre, -neri) = ή στρωσις, κατάκλισις, έξάπλωσις ρουμ. a-sternere.

αστιρνούτν, τǎ, παθ. μετ. του άν. ρ. = έστρωμένος, κατάστρωτος, κατακεκλιμένος, κοιν. ξαπλωμένος. Καί αδτιρνάτν ρουμ. asezat λατ.

αστιριτζέρε, άπθ. ούσ. του αδτέργκου, -τζερι πληθ. (astir-

dzeáre, -dzeri) = ή απόμαξις κοιν. σφούγγισμα· ρουμ. ster-gere. Καί αἰτιάρτζιρε.

άστου, -ἄ άντ. δεικτ. (ástu, -ǎ) = οὔτος, αὕτη τοῦτο· άστᾶ-τράμνᾶ = τοῦτο τὸ φθινόπωρον· ἴδε αέστου καὶ αίστου, ρουμ. ást, acest, λατ.

αστούπ^{ου}, -παί, -πατᾶ, -παρε (astu'p^u, -pai, -pată, -pare) = βύω, κοιν. στουπάνω. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ stupo, ἔπερ ἔκ τοῦ stupa = στύπη, στυπεῖον, κοιν. στουπί, ἰταλ. stoppare, γαλ. étouper, ἄλβ. stoupos, ἔπερ ἔκ τοῦ ν. ἑλλ. στουπάνω-στού-πωσα, ρουμ. astup.

ατσουπάρε, ἄπθ. οὔσ. τοῦ άν. ρ., -πᾶρι πληθ. (astupáre, -pári) = ή βύσις, κοινῶς στουπωμα· ρουμ. astupare.

αστουπάτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (astupát^u, -tă) = βεβυσμένος, κοιν. στουπωμένος· ρουμ. astupat.

αστουπάτράρε, οὔσ. θηλ., -τορ^ι, πληθ. (astupâtoráre, -torⁱ) = πῶμα, κοιν. στούπωμα· ρουμ. astupuš, dop, σλαβ.

αστράγκ^{ου}, αστράψμου, άστράπτᾶ, αστράτζιρε ρ. (astrág^u, astrápšu, astráptă, astrátzire) = ἔκβάλλω, ἔκσφενδονίζω. Ἐκ τοῦ λατ. ex + τράγκ^{ου}, ἔπερ ἴδε· ρουμ. arunc, trag, λατ.

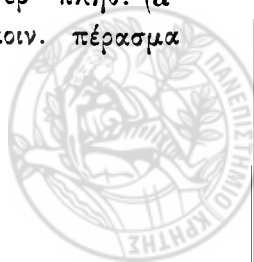
αστράπτου, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ., -τᾶ (astráptu, -ptă) = ἔκβεβλημένος, δεδιωγμένος, ἔκσφενδονισμένος· ρουμ. aruncat, λ.

αστράτζιρε, ἄπθ. οὔσ. τοῦ αστράγκ^{ου}, αστράτζέρ^ι πληθ. (astrádzire, astrádzéri) = ἔκβολή, ἔκδίωξις, ρ. aruncare, λ.

αστρέκ^{ου}, αστρικού^ι, -κουτᾶ, αστρεάτσιρε καὶ αστρισεάρε (astrék^u, astrikúⁱ, -kută, astreátsire καὶ astritseáre) = ὑπερτερῶ, ὑπερέχω, κοιν. περνῶ. Ἐκ τοῦ λατ. ex + τρέκ^{ου}, ἔπερ ἴδε. ρουμ. întrec, λατ.

αστρικούτ^{ου}, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ αστρέκ^{ου} (astriku't^u, -tă) = ήττημένος, κοιν. νικημένος, ρουμ. întrecut, λατ.

αστρισεάρε, ἄπθ. οὔσ. τοῦ αστρέκ^{ου}, αστρισεέρ^ι πληθ. (astritseáre, -tserⁱ) = ὑπεροχή, ὑπερτέρησις, κοιν. πέρασμα ρουμ. întrecere, λατ.

αστρονόμῳ, οὐσ. ἀρσ., -νομί, πληθ. (astronom^u, -mi) = ἀστρονόμος, ρουμ. astronom, ἑλλην.

αστρονομίε, -μιί, οὐσ. θηλ. (artronomie, -mi) = ἀστρονομία, ρουμ. astronomie, ἑλλην. |

ασφυξέτζῳ, ασφυξίί, -ξιτᾶ, -ξιρε ρ. (asfixédz^u, -xi, -xitā -xire) = πνίγω, ἀποπνίγω. Ἐκ τοῦ ἀσφυξίε, ἕπερ ἴδε. ρουμ. asfixiez, ἑλ. Δαλ.

ασφυξίε, οὐσ. θηλ., -ξιί πληθ. (asfixie, -xi) = ἀσφυξία, ρουμ. asfixie, ἑλ. Δαλ.

ασφυξίτῳ, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (asfixit^u, -tā) = ἀποπεπνιγμένος, ρουμ. asfixiat. ἑλλην. Δαλ.

ἀτῳ, οὐσ. ἀρσ., ατς πληθ. (āt^u, ats) = ἄρρην ἵππος, ἀναβάτης, κοιν. ἄτι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. at, ρουμ. armāsar, λατ. Δαλ.

ατᾶῳ, ατά, ατᾶί, ατάλε (atā^u, atā, atāi, atále) = δεικτ. ἀντων. β' προσ. = σός, σή, σόν, ἰδικός σου. Καὶ τᾶῳ ἐκ τοῦ λατιν. tuus, a, um μετὰ προθ. α, ἰτ. tuo, ἰσπ. tuyo, πορτ. teu, γαλ. ton, ρουμ. tāu. Καὶ του, τα ἐπιτασσόμενα (tu, ta) οἶον: χιλίτου = ὁ υἱός σου· σόρτα = ἡ ἀδελφή σου.

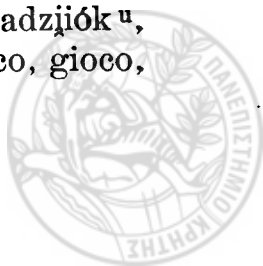
ατᾶξίε, -ξιί, θηλ. ἀφρη. (atāksie, -ksi) = ἀταξία, ρουμ. atāxie, ἑλ. dezordine, λατ. Δαλ.

ατᾶρντισέσκου, -ντισιί, -σιτᾶ, -σιρε (atārdisésku, -disi, -sitā, -sire) = πλειοδοτῶ· ἐκ τοῦ ν. ἑλλ. «ἀρτίρῖσα», ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ἄορ. artyrdym τοῦ artyrmak = πλειοδοτῶ, περῖσσεύω, ρουμ. atirdisesc, τουρκ.

ατᾶρντισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -ντισιρί, πληθ. (atārdisire, -disiri) = πλειστηριασμός, πλειοδότησις· ρουμ. atirdisire, τουρκ.

ατζιαμίῳ, -ᾶ, ἐπίθ. (adzjami^u, -ā) = ἄπειρος, ον, κοιν. ἀτζιαμήσ. Ἐκ τοῦ τουρκ. adzjami· ὁ πληθ. ἀτζιαμίτζ ἐκ τοῦ ἀτζιαμίδ(ε)s, ρουμ. agiamiu.

ατζιόκῳ, οὐσ. οὐδ., -κουρί πληθ. (adzjók^u καὶ adzjiók^u, -kuri, = παιδιά, παιγνίδι· ἐκ τοῦ λατ. jocus, ἰτ. giuco, gioco,

ισπ. juego, πορτ. jogo, γαλ. jeu, ρουμ. joc. Περὶ τροπῆς τοῦ j εἰς τζ (dz) ἴδε ἀντζούρον. Καὶ ατζόκον ἐν Βλαχολιβιάδω.

ατζλόκον, ατζιουκάι, -κατᾶ, -καρε (adzjók^u, -kaⁱ, -kată, -kare) = παίζω τινά, μετὰ τινος, μέσον μι ατζλόκον = παίζω ἐγώ, λαμβάνω μέρος εἰς τὸ παιγνίδι. Ἐκ τοῦ λατ. jocor = παίζω· ἰτ. giocare, ἰσπ. jugar, πορτ. προβ. jogar, γαλ. jouer, ἀλβ. ljouaig, ρουμ. joc.

ατζιούμτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ατζιούνγκου (adzju'mtu, -tă) = ἀρικόμενος, κοιν. φθασμένος, ὠριμος· κατὰ τὸ ἐλλην. «φθασμένος καρπός» = ὠριμος· ρουμ. copt, λατ.

ατζιούνον, -νᾶ, ἐπίθ. (adzju'n^u, -nă) = νῆστις· ἐκ τοῦ jejunus = νῆστις· ρουμ. flământ, λατ. Καὶ ατζούνου ἐν Βλαχολ.

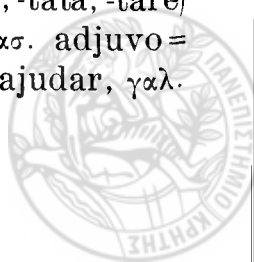
ατζιουνάμε, οὔσ. θηλ., -νᾶν' πληθ. (adzjunáme, -năni) = νηστεία. Ἐκ τοῦ ατζιούνον, ὅπερ ἴδε· ρουμ. flămânzeală, λατ. Καὶ ατζιουνεάτσᾶ (adzjuneătsă) Καὶ ατζουνάμε.

ατζιούνγκου, ατζιούμσου, ατζιούμτᾶ, ατζιούντζιρε καὶ ατζιουντζεᾶρε (adzju'ngu, -msu, -mtă, adzju'ntzire καὶ -dzeare) = ἐξικνοῦμαι, ἀρικνοῦμαι, φθάνω, ὠριμάζω κατὰ τὸ ἐλλην. «ἐφθασαν τὰ σταφύλια» = ὠρίμασαν. Ἐκ τοῦ λατ. adjungo, nxi, nctum, ere. Τὸ ατζιούντζε (γ' προσ.) = adjungit κεῖται ἐπιρ. = ἰκανῶς, κατὰ τὸ ἐλλην. φθάνει· ἰτ. aggiungere. ἰσπ. adjungir, προβ. junger, γαλ. adjoindre, ρουμ. ajung. Καὶ ατζούνγκου ἐν Βλαχολιβιάδω.

ατζιουνέτζον, καὶ ατζιούνον, ατζιουνάι, -νατᾶ, -ναρε, ρ. (adzjunédz^u καὶ adzju'n^u -nai, -nată, -nare) = βουλιμιῶ, πεινῶ πολὺ. Ἐκ τοῦ λατ. jejuno-nare. Παρὰ τοῖς Ρουμ. τὸ ajum σημαίνει νηστεύω. Καὶ ατζουνέτζον ἐν Βλαχολιβιάδω.

ατζιουντζεᾶρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ατζιούνγκου, πληθ. -ντζερ' (adzjuntzeäre, -ndzerⁱ) = ἄφιξις· ρουμ. ajungere.

ατζιούτον, -ταί, -τατᾶ, -ταρε (adzju't^u, -tai, -tată, -tare) = βοηθῶ ἐκ τοῦ δημ. λατ. adjuto ἀντὶ τοῦ κλασ. adjuvo = βοηθῶ, ἰτ. aiutare, ἰσπ. ayudar, πορτ. ajudar, γαλ.

aider, ρουμ. ajut. Καὶ ατζούτου ἐν Βλαχολιθιάδω.

ατζιουτάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -τᾶρⁱ πληθ. (adzjūtáre, -tǎrⁱ) = βοήθεια· ρουμ. ajuta-re.

ατζιουτάτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (adzjūtát^u, -tǎ) ὑπεστυριγμένος, βοηθημένος, ρουμ. ajutat.

ατζιουτόρο, οὐσ. ἄρσ., -τορⁱ πληθ. (adzjūtór^u, -torⁱ) = βοήθεια. Ἐκ τοῦ λατ. adjutorium, ρουμ. ajutor.

ἀτιμου, -μαῖ, ἐπιθ. = ἄτιμος, (átim^u, -mǎ), ῥ. neonest, λ.

ατιμίε, οὐσ. ἄφρηρ., ατινίⁱ πληθ. (atimíe, atiníⁱ) = ἀτιμία, ρουμ. neonore, λατ.

ατλάζε, οὐσ. θηλ., ατλάζιⁱ πληθ. (atláze, atlǎziⁱ) = λειοσηρικόν, κοιν. ἀτλάζι, ἕπερ ἐκ τοῦ περσ. atlaz, γαλ. satin, ρουμ. saten.

ατμουσφαίρα, -ριⁱ, οὐσ. θηλ. (atmusfērǎ, -rⁱ) = ἀτμόσφαιρα, ρουμ. atmosferǎ, ἑλλην.

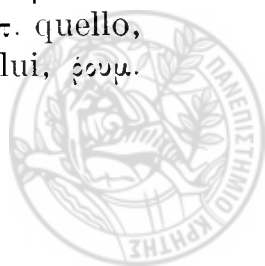
ατούμτσεα καὶ **ατούμτσι** καὶ **ατούντσεα** ἐπιρ. χρον. = τότε (atu'mtseα καὶ atúmtsi καὶ atúntseα) λέγεται καὶ ἄνευ α προθ. ἐκ τοῦ λατ. tunc-ce = τότε, ὃν, ἢ κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ad + tunc-ce, ∴ adtunc, ὥστε τὸ α νά μὴ εἶνε προθεμ., ἄρχ. πορτ. entonces (ἐκ τοῦ in-tunce), ἄρχ. ἰσπ. estonse, ρουμ. atunci.

ἀτσαῖ, οὐσ. θηλ., ἀτσίⁱ ἄτσαῖ, ἄτσίⁱ) = κλωστή, ῥάμμα. Ἐκ τοῦ λατ. acia = νῆμα· ρουμ. atsa, tort, λατ., ἰτ. accia· καλ. atssa· συνων. κλάντιν^{ου}, ἕπερ ἴδε.

ἀτσαλου, ἐπιθ., -λαῖ θηλ. (átsal^u, -lǎ) = ἀτμηέλητος, οὐσειδής, κοιν. ἄτσαλος, ἕπερ πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀτᾶσθαλος, ρουμ. mourdar, τουρκ.

ατσεά, ἀντ. δεικτ. γ. θηλ. τοῦ ατσέλου, ἕπερ ἴδε (atseá).

ατσέλου, θηλ. ατσεά, πληθ. ατσέλιⁱ, ατσεάλε (atsél^u, atseá, atséli, atseále) ἀντων. δεικτικῆ = οὗτος, αὕτη, τοῦτο. Ἐκ τοῦ λατ. ecce-ille. ecce illa = ἰδοὺ ἐκεῖνος, ἰτ. quello, celui ἰσπ. προθ. aquel, πορτ. aquelle, γαλ. celui, ρουμ.

acel, cel, acea, ceá. Το ατσεά προήλθεν εκ του ecc-ella (illa) κατὰ τὸ στεάο ρουμ. steá εκ του stella· ἴδ. στεάο. Καὶ ατσεάρα καὶ ατσεάου ἐν Σαμαρίνα.

ατσία, ἐπιρ. τοπ. = αὐτόθι, αὐτοῦ. Ἐκ τοῦ λατιν. ecce-illa (ἐννοητέον τὸ parte) ἢ ὀρθότερον ἐκ τοῦ ecce + hic· ἴδε καὶ αττά. (atsia), ρουμ. aci.

άτυχου, ἐπιθ., -χά (átih^u, -hǎ) = ὁ ἢ άτυχῆς, ἐκ τοῦ ν. ἑλλ. άτυχος· ρουμ. nenorotsit, σλαβ.

ατυχίε, οὐσ. θηλ., άφηρ., ατυχιί πληθ. (atihíe, -atihíi), = άτυχία, ρουμ. nenoroc, σλαβ.

αυγάτσέσκου, αυγάτσιί, -τσιτᾶ, -τσιρε ρ. (avgâtsésku, -tsii, -tsitǎ, -tsire) = αύξάνω, μεγεθύνω. Ἐκ τοῦ ν. ἑλλην. αύγατίζω-αύγάτισσα καὶ αύγάτσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥήμα· ὁ Δαλ. αναγράφει καὶ ταύτην τὴν λέξιν ἀλλ' ἐγὼ οὐδαμοῦ ἤκουσα αὐτὴν ἀντὶ τοῦ ἐν χρήσει ανταύγκου, ὅπερ ἴδε· adaug, λατ.

αυγάτσιρε, άπθ. οὐσ. τοῦ άν. ρ., -τσιρ' πληθ. (avgâ-tsire -tsiri) = αύξησις, μεγέθυνσις, ρουμ. adaugare, λατ.

αυγάτσιτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (avgâtsít^u, -tǎ) = ηύξημένος, ρουμ. adaugat, Δαλ.

αυλάκε καὶ **αυλάκηου**, οὐσ. θηλ., αυλάτσι πληθ. (avláke, -tsi καὶ avlákj^u) = αύλαξ, κοιν. αύλάχι, ρουμ. canal, râulets, λατ. Ὁ πληθ. λέγεται καὶ αυλάκουρι.

αυλίε, οὐσ. θηλ., αυλιί πληθ. (avlíe, avlíi) = ἡ αύλή ἴδε καὶ τρούσα· ρουμ. curte, λατ.

αύντου, αυτζίί, -τζιτᾶ, -ιρε ρ. (avdu, -dzií, -itǎ, -ire) = άκούω, άκροῶμαι, ύπακούω. Ἐκ τοῦ λατ. audio. ivi, -itum, -ire = άκούω, audire, ἰσπ. oir, άρχ. γαλ. oir, ν. γαλ. ouir, πορτ. ouvir, ρουμ. aud. (auz). Καὶ αυτζίί.

αυουκάτ, -τς, οὐσ. άρσ., (avukát, -ts) = δικηγόρος, κοιν. αυουκάτος, ὅπερ ἐκ τοῦ γαλ. avocat, ρουμ. jurist, legist, advocat, γαλ.

άύρά, οὐσ. θηλ. (ávřǎ) = αύρα, πνοή, κοιν. ὄροσιά. Ἐκ

του έλ. αὔρα· λατ. *aura*· ρουμ. *aură*, λατ.

αυράγκου, οὔσ. οὔδ., -γκουρ' πληθ. (*avrăgu^u*, -*guri*) = γεώργιον, γεωργούμενον μέρος γῆς. Έκ του έλληγ, αὔλαξ -κος. Περὶ έναλλ. λ καὶ ρ ἴδε ακαρε· ρουμ. *brazdă*, σλαβ.

αυράρε, άπθ. οὔσ. του αυρέτζου, -ράρ' πληθ. (*avrăre*, -*rări*) = ανάψυξις, κοιν. δρόσισμη, ρουμ. *recorire*, λατ.

αυράτου, -τά, παθ. μετ. του αυρέτζου (*avrăt^u*, -*tă* άνέζω-πυρωμένος, δροσισμένος, ρουμ. *recorit*, λατ.

αυρέτζου, αυρά'ι, -ρατά, -ραρε, ρ. (*avrédzu^u*, *avrăi*, -*tă*, -*re*) = άναψύγω, δροσίζω έν τη αὔρα. Έκ του αύρά, έπερ ἴδε· ρουμ. *recoresc*, λατ.

αυρουγουέσκου, -γκουι'ι, -γκουίτᾶ, -γκουίρε ρ. (*avru-guésku*, -*guii*, -*guită*, -*guire*) = καταρω, κοιν. όργώνω, κάμνω αὔλακας, κοιν. αὔλακώνω (έν Μακ.) ρουμ. *ogoresc*, σλαβ.

αυρουγουίρε, άπθ. οὔσ. του άν. ρ., -γκουίρ' πληθ. (*avru-guire*, -*guiiri*) = κατάρωσις, όργωσις, ρουμ. *ogorire*, σλαβ.

αυρουγουίτου, -ιτα παθ. μετ. του άν. ρ. (*avruguit^u*, -*tă*) = όρωγμένος, ρουμ. *ogorit*, σλαβ.

αυτζίρε, άπθ. οὔσ. του άύντου, -τζιρ' πληθ. (*avdzire*, -*dziri*) = άκοή, άκρόασις, ύπακοή. Καὶ αυτζίρε, ρουμ. *auzire*.

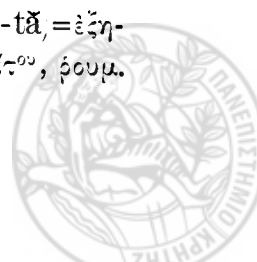
αυτζίτου, παθ. μετ. του άύντου, -τζιτά θηλ. (*avdzit^u*, -*tă*) = έξάκουστος, περιβόητος· λατ. *auditus*, a, um. Καὶ αυτζί-^{του}. ρουμ. *auzit*.

άφανου, -ᾶ, έπιθ. (*ăfan^u* -*nă*) = άφανής, κοιν. άφαντος· ρουμ. *nevăzut*, λατ. Δαλ.

αφάνισέσκου, -σι'ι, -σιτᾶ. -ιρε. (*afânisésku*, -*sii*, -*sită*, -*sire*) = άφανίζω, καταστρέφω· εκ του έλλ. άφανισα + έσκου. Καὶ αφάνισέσκου, ρουμ. *prăpădesc*, σλαβ.

αφάνισίρε, άπθ. του άν. ρ., -σιρ', πληθ. (*afânisire*, -*siri*) = άφανισμός, καταστροφή, έξάφάνισις· ρουμ. *prăpădire*, σλ.

αφάνισίτου, -τά, παθ. μετ. του άν. ρ., (*afânisit^u*, -*tă*) = έξηφανισμένος, κατεστραμμένος, έξηγνλημένος. Καὶ αφάνισί-^{του}, ρουμ.

prăpădit, σλαβ.

αφένντε, ουσ. άρσ., άφέντζά πληθ. (afende, afendzâ)=
ὁ κύριος, κοιν. άφέντης.

αφένντου, ουσ. άρσ., αφέντζά πληθ. (aféndu, aféndzâ)
=ὁ ἱερέυς· ἴδε καὶ πρέφτου· ρουμ. preot, λατ.

αφερέσκου, -ι^ι, -ιτᾶ, -ιρε, (aferésku, -ii, -ită, -ire)=προ-
φυλάττω, προστατεύω· ρουμ. feresc. Κατὰ Cihac μαγυαρ.
Καὶ αφιρέσκου.

αφερίμ, ἐπιρ. (aferim)=εὔγε, κοιν. μπράβο καὶ άφερίμ, ὅπερ
ἐκ τοῦ τουρκ. aferim

αφερίρε, άπθ. οὐσ. τοῦ άν. ρ., άφερίρι· πληθ. (aferire,
-rirⁱ)=ή προστασία, προφύλαξις· ρουμ. ferire. Καὶ αφιρίτᾶ,
πλ. -τι. (afirită, -ti), ρουμ. fereală, μαγυαρ.

αφερίτ^{ου} καὶ **αφιρίτ^{ου}**, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ αφερέσκου (afe-
rit^u, -tă.)=προφυλαγμένος, ρ. ferit, μαγυαρ.

αφέτ^{ου}, -τα^ι, -τατᾶ, -αρε (afét^u, -ai, -ată, -are)=τίκτω,
γεννώ, νεοττεύω. Λέγεται μόνον ἐπὶ τῶν ζώων. Ἐκ τοῦ λατ.
feto, -avi, -atum, -are· σῶζεται ἐν Friul (παρὰ τὸ Τυρό-
λον, τὸ feda=τίκτειν· ρουμ. fet καὶ făt, τὸ α προθ.

αφετάρι καὶ **αφιτάρε** άπθ. οὐσ. -τᾶρ^ι· πληθ. afetăre, tărⁱ)
=ή γέννησις, ὁ τοκετός· ρουμ. fetare, λατ.

αφετάτ^{ου} -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ αφέτ^{ου} (afetăt^u, -tă)=γεγεννη-
μένος· ρουμ. fetat, λατ.

αφιέρουμᾶ, οὐσ. θηλ., -ρωματι πληθ. (afierumă, -ro-
mati)=ρουμ. sacrificiu, λατ.

αφιερουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε (afierusésku, -sii,
-sită, sire)=άφιερώνω· ἐκ τοῦ άρσ. άφιέρωσα+έσκου· ρουμ. a
consacră, γαλ.

αφιερουσίρε, άπθ. τοῦ άν. ρ., -σιρι· πληθ. (afierusíre, -siri)
=άφιέρωσις· ρουμ. consacraré, γαλ.

αφιερουσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ., (afierusít^u, -tă)
=άφιερωμένος, ρουμ. consacrat, γαλ.

αφιώνε, οὐσ. θηλ., ἀφιών' πληθ. (afione, -afióniⁱ=ἄπιον, κοιν. ἀφιώνι. Ἐκ τοῦ τουρκ. afion, ρουμ. opium, ἑλλην.

αφλάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀφλου, αφλάρ' πληθ., (afláre, aflăriⁱ)=εὐρεσις, ρουμ. aflare, λατ.

αφλάτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀφλου (aflát^u, -tă)=εὐρημένος ρουμ. aflat, λατ.

αφλάτόρ^{ου}, οὐσ. προσηγ, -τορ' πληθ. (aflátór^u, -tori)=ὁ εὐρετής. Ἐκ τοῦ ἀφλου, ὅπερ ἴδει ρουμ. gășitor, σλαβ.

ἀφλου, -αⁱ, -ατᾶ, -αρε (áflu, -aⁱ, -ată, -are)=εὐρίσκω. Κατὰ Diez καὶ Cihac ἐκ τοῦ λατ. afflo-are (adflo), ἀρχ. πορτ. aflar, ν. πορτ. achar=εὐρίσκειν, ἀρχ. ισπ. ajar=aflar, ρουμ. afllu, ἴδε καὶ Pușc.

αφζάρᾶ, ἐπίρ, τοπ.=ἔξω, ἐκτός, πλὴν' (afzără) ἐκ τοῦ λατ. ad-foras ἀρχ. ιτ. affuori, ισπ. afuora, πορτ. fora, ρουμ. afară καὶ in afară. Ντιναφζάρᾶ=ἔξωθεν, ἐκ τοῦ de+in+ad+foras, ρουμ. pre din afară=ἔξωθεν. Λέγεται καὶ ναφζάρᾶ καὶ ναφάρᾶ ἐκ τοῦ in-foras (nafzără, nafără).

αφουλέσκου, αφουλίⁱ, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (afulésku, afuliⁱ, -lită, -lire)=κερδίζω συνεχῶς εἰς τὸ χαρτοπαιγνιον, ὥστε ἀναγκάζω τοὺς συμπαίκτηρας νὰ πτωχεύσουν, κοιν. νὰ φαλίρουν, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρ. ρουμ. muflugesc pe jucător, τουρκ.

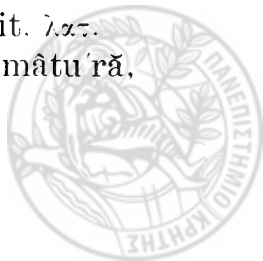
αφουλίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ., (afulit^u, -tă)=ὁ πτωχεύσας ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ, ρουμ. mufluzit la joc, τουρκ.

αφούμ^{ου}, -αⁱ, -ατᾶ, -αρε (afu'm^u, -aⁱ, -ată, -are)=καπνίζω μεταβ. καὶ ἀμετ., ὡς τὸ ἑλλην. καπνίζω. Ἐκ τοῦ λατ. ad fumo, ιτ. affumare καὶ fumare, ισπ. πορτ. προβ. fumar, γαλ. fumer, ρουμ. fun.

αφουμάρε, ἀπθ. τοῦ ἀν. ρ., οὐσ. -μαρ', πληθ. afumăre, -măriⁱ)=κάπνισμα ρουμ. afumare.

αφουμάτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ αφούμ^{ου} (afumat^u, -tă)=καπνισμένος, ἐπιχειρυσωμένος ρουμ. afumat, aurit. λατ.

αφουμάτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρ' πληθ., (afumātu ră,

-turⁱ = ἐπιχρύσωσις, κοιν. κάπνισμα, ρουμ. aurire, λατ.

αφουνντουκόσ^{ου}, -κρσᾶ, ἐπιθ. (afundukós^u, -kqasă) = βαθύς· ἐκ τοῦ λατ. ad-fundum, ρουμ. afund και adânc, ιτ. affondo, ισπ. hondo, ἀρχ. ισπ. πορτ. fundo. Καὶ αφουνντόσ^{ου} και αχουνντόσ^{ου}.

αφούρ^{ου}, οὔσ. ἀρσ., αφούρⁱ, πληθ. (afúr^u, -urⁱ) = κλέπτης· ἐκ τοῦ λατ. fur-furis = κλέπτης (φῶρ-ρός) ιτ. furo, ισπ. furo. Λέγεται και ἄνευ προθ. α, φούρ^{ου} (fur^u), ρουμ. fur.

αφούρ^{ου}, -αⁱ, -ατᾶ, -αρε (afu^ru, -aⁱ, -ată -are) = κλέπτω. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ furo (furo), ιτ. furare, πορτ. furtar, προθ. furare, ισπ. hurtar, ρουμ. fur. Τὸ α προθ. Λέγεται και ἄνευ αὐτοῦ.

αφουράρε, ἀπθ. τοῦ ἀν. ρ., οὔσ. -ρᾶρⁱ πληθ, (afuráre, -rărⁱ) = ἡ κλοπή, ρουμ. furare.

αφουράτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ., (afurát^u -tă) = κλεμμένος· ρουμ. furat, λατ.

αφουρισέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε (afurisésku, -siⁱ, -sită, -sire) = ἀφορίζω. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἀφώρισα + έσκου· ρουμ. excommunic, λατ.

αφουρισίρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρⁱ πληθ. (afurisiré, -sirⁱ) = ἡ ἀφόρισις, ὁ ἀφορισμὸς ὡς πράξις, ἐνέργεια· ρουμ. excommunicare, λατ.

αφουρισίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (afurisit^u -tă) = ἀφωρισμένος· ρουμ. excomunicat, λατ.

αφουρισμό, οὔσ. ἀρσ., -σμητᾶ πληθ. (âfurismó, -adz) = ὁ ἀφορισμὸς· ρουμ. excommunicare, λατ.

αφύσικ^{ου}, ἐπιθ., -κᾶ θηλ. (afýsik^u, -kă) = ὁ παρὰ φύσιν, κοινῶς ἀφύσικος, κακός· ρουμ. nenatural, λατ.

αχ! ἐπιφώνημα, σχετλ., κοινὸν ἀπάσαις ταῖς γλώσσαις = ἄχ (ah).

αχάνντά, ἐπιρ. (ahândă = βχθέως. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ affundo ρουμ. adânc, afund, λατ.

αχᾶνντουσίμε, οὐσ. ἀφῆρ. θηλ. τοῦ αχᾶνντόσου, ὅπερ ἴδε, -σινι' πληθ. (ahândusíme, -nî) = βᾶθος, ῥουμ. adâncime, λατ.

αχᾶν του καὶ αχτᾶν του, αχᾶν|τᾶ εν., -τς καὶ -τσᾶ, -ν|τι, πλ. δεικτ. ἀντ.=τοσοῦτος, (ahântu, ahântă, -nts καὶ -τσᾶ, -ντι). Ἐκ τοῦ λατιν. ecce-tantus, ἰτ. cotanto καὶ tanto, ἀρχ. ἰσπ. atanto, ν. ἰσπ. πορτ. tanto, γαλ. tant, ῥουμ. atât. Τὸ ct ἐτράπη εἰς χτ, ἐξ οὗ τὸ τ ἐξέπεσε (ἀντὶ αχτᾶt). Περὶ τροπῆς τοῦ ct εἰς χτ παράβ. αχτάρε=τοιούτος ἐκ τοῦ ecce-tallis, καὶ λαχτάρᾶ ἐκ τοῦ λακτάρα, καὶ ῥουμ. dohtor καὶ doftor ἐκ τοῦ doctor, καὶ ἀλβ. ljuftë=πόλεμος ἐκ τοῦ lucta. Ἐν Σαμαρ. λέγεται καὶ αχᾶτῶ (ahâ't).

αχᾶρζέσκου, αχᾶρζῆ', ζιτᾶ, -ζιρε (ahârzésku, -zii, -zită, -zire καὶ ἄνευ προθέμ. χᾶρζέσκου=τιμῶμαι, ἄξιος λόγου εἰμί, κοιν. ἀξίζω καὶ ἀχρῆζω, ἀβρ. ἄχρησα, ἐξ οὗ διὰ μεταθ. καὶ προσθήκης τῆς καταλ. έσκου ἐγένετο τὸ αχᾶρζέσκου ἐπιδράσει καὶ τοῦ ἐνεστῶτος, ὅπερ σπανιώτερον ῥουμ. pretuesce, λατ. Λέγεται καὶ ἀπροσ. αχᾶρζέσαστε=προσῆκει, πρέπει, κοιν. ἀχρῆζει.

αχᾶρζέσκου, -ζιῆ', -ζιτᾶ, -ζιρε (ahârzésku, -zii·zită, -zire) =δωροῦμαι, χαρίζω, ἐξ οὗ τὸ ῥῆμα παρήχθη, ἀντὶ χᾶρισέσκου ἐκ τοῦ ἐχάρισα. Λέγεται καὶ ἄνευ προθ. α, ῥουμ. dâruesce, λατ.

αχᾶρζιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ. (ahârzire)=τὸ προσῆκον, τὸ πρέπον, ῥουμ. euviintsă, λατ.

αχᾶρζίτῶν, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. μὲ σημ. ἐπιθέτου=ἀξιόλογος, χρήσιμος ῥουμ. stimat, λατ., ῥουμ. dâruit, λατ.

αρχιουσέσκου καὶ **ἀρχισέσκου**, ἴδε ἀρχινσέσκου.

αχιουρσίτᾶ, οὐσ. θηλ., -σιτς' πληθ. ahîursită -sitsî) = ἀρχή, ἔναρξις. Ἐκ τοῦ αχιουρσέσκου, ὅπερ ἴδε ῥουμ. inceput, λατ. Ὁ Δαλ. γράφει ahîurhită, ἐνῶ κατωτέρω ahîursitură.

αχμᾶκῶν, -ᾶ, ἐπιθ. (ahmák^u, -kă)=μωρὸς κοιν. ἀχμᾶκῆς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ahmak, ῥουμ. prost, neghiob, σλαβ. Δαλ.

αχμᾶκλίκιε, οὐσ. θηλ., -κλικί' πληθ. (ahmaklíkie -kî) = μωρία, ἀνοησία, κοιν. ἀχμακλίκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ahmaklik,

ρουμ. prostie, nighobie, σλαβ. Δαλ.

αχουλέσκου, -λιί, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (ahulésku, -lii, -lită, -lire)=έμψυσῶ εἰς τὰς παλάμας, ἵνα θερμάνω τὰς χεῖράς μου, κοιν. γουχουλίζω· πεποιημ. Λέγεται καὶ γουχουλέσκου, ἐπίσης πεποιημ. ρουμ. aburese, λατ.

αχουλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., λιρὶ πληθ. (ahulíre, -liri) =έμψυσημα εἰς τὰς παλάμας πρὸς παραγωγὴν θερμότητος. Καὶ γουχουλίρε. ρουμ. aburire, λατ.

αχουνντόσ^{ου}, -ρασα ἐπιθ. ahuntós^u, -qasă)=αφουνντόσ^{ου} καὶ αφουνντουκός^{ου}, ὅπερ ἴδε. Καὶ αχᾶνντόσ^{ου}.

αχουνντουσέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (ahundusésku, -sii, -sita, -sire)=καταβυθίζω, γώνω. Ἐκ τοῦ αχουνντόσ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. afund. eufund, λατ. Καὶ αφούνντου.

αχουνντουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρι πληθ. (ahûn· dusire, -sirⁱ)=βυθισμός, ρουμ. eufundare, λατ.

αχουνντουσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρὶ πληθ. (ahundusit^u, -tă =βεβυθισμένος, ρουμ. eufundat, λατ.

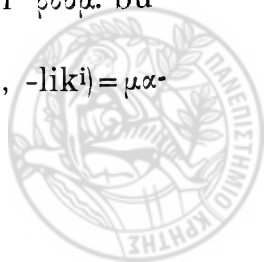
αχούρε, οὐσ. θηλ., -ρὶ πληθ. (ahúre, -ri)=ὁ ἀχυρών, σταυρός, κοιν. ἀχούρι· ρουμ. staul, ἑλλην.

αχτάρε, ἄρσ. καὶ θηλ., -τᾶρ πληθ. ἐπίσης ἄρσ. καὶ θηλ., (ahtáre, -tări) ἀντων. δείκτ. συσχέτ. =τοιούτος. Ἐκ τοῦ λατ. ecce-tallis, ἰτ. cotale, ἄρχ. ἰσπ. atal, προβ. aital, ρουμ. acătare (atare) cutare. Παρὰ Μογλεν. tari, ἐν Μηλοβίστη παρὰ τὸ Μοναστήριον αφτάρε κατὰ τὸ ρουμ. doftor ἀντὶ doctor, καὶ τὸ ἄλβαν. ljuftă ἐκ τοῦ lueta. Περὶ τροπῆς τοῦ I εἰς ρ ἴδε ἀκᾶρε.

ἄχτι, οὐσ. θηλ., ἄχτσι πληθ. (ăhte, âhtsi)=ἐκδίκησις πάθος. Ἐκ τοῦ τουρκ. aht· ρουμ. necats, răsbunare, σλ. Δαλ.

αχτσιί, οὐσ., αχτσιάτζ πληθ. (ahtsî, ahtsiádz)=μάγειρος, ἐστιάτωρ, κοιν. ἄχτσῆς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ahtsi· ρουμ. bu-cătar=μάγειρος, λατ. Δαλ.

αχτσιλίκε, οὐσ. θηλ., -λικὶ πληθ. (ahtsilike, -liki)=μα-

γχειρικῆ· ρουμ. meseria bucătăriei. λατ. Δαλ.

αχτσιζάνε, οὐσ. θηλ., (ahtsiζáne) = μαγειρίτσα, ρουμ. bucătăreásă, λατ. Δαλ.

αχώρημα, ἐπίρ. (ahóρῆia) = χωρίς, χωριστὰ καὶ ἀχώρημα· ρουμ. separat. λατ.

B. β.

B, β. βᾶ, προσ. ἀντ. β' προσ. πλ. ἀρ. = ὑμεῖς, σᾶς· καὶ ὑμῖν· ρουμ. vă. Ἐκ τοῦ λατ. vos, vobis.

βἀγγέλιου, οὐσ. οὐδ., βἀγγέλι· πληθ., (vāngéliu, vāngéli) = εὐαγγελίον, ρουμ. evangeliie, ἑλλην.

βαγκαμπόνντου, οὐσ. ἀρ., (vakabóndu) = ἀλήτης, κοιν. βαγκαμπόντης· ρουμ. vagabond, γαλ. Δαλ.

βᾶ! ἐπιφών. σχετλιαστικὸν (vái!) = οἴμοι. Ἐκ τοῦ λατ. vae (οὐαί) γαλ. ouais, τουρκ. vai, γοτθ. vai, ἀλβ. vaj, ρουμ. vai.

βᾶϊᾶ, οὐσ. θηλ., βᾶῖ· πληθ. (váiă, vâi) = ἡ διανεμομένη δάφνη τὴν ἡμέραν τῶν Βαΐων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

βαῖου, οὐσ. οὐδ., (vaiu) = ἡ Κυριακὴ τῶν Βαΐων· ρουμ. Dumineca Floriilor, λατ.

βᾶκᾶ, οὐσ. θηλ., βᾶτσῖ· πληθ. (vákă, vătsi) = ἡ θήλεια βους, ἀγελάς. Ἐκ τοῦ λατ. vacca, ιτ. vacca, ισπ. vaca, γαλ. vache, ρουμ. vacă.

βἀκᾶρου, οὐσ. ἀρσ., βᾶκᾶρῖ· πληθ. (vâkârū, vâkârî) = βουκόλος, ἀγελαδᾶρις, ιτ. vaccaro, ισπ. vagero, πορτ. vageiro, γαλ. vacher ρουμ. văcar.

βἀκἀρεάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -ρετσῖ· πληθ. (vâkârețsă, -retsî) = βουστᾶσιον, κοιν. ἀγελαδᾶρικο. Ἐκ τοῦ βᾶκᾶρου, ἔπερ ἴδε· κατὰ τὸ πουργᾶρεάτσᾶ (λατ. porcaricius, a, um) ρουμ. văcărie, λατ.

βᾶκούφε, οὐσ. θηλ., βᾶκούφι πληθ. (vâkúfe, vâkúfi = κτῆμα εκκλησιαστικόν, κοιν. βακούφι. Ἐκ τοῦ τουρκ. vakf, ρουμ. moschee, τουρκ.

βάλε, οὐσ. θηλ., βᾶλι και βᾶλιουρι πληθ., (vále, vâlî και vâliuri) = κοιλάς, ρεῖθρον. Ἐκ τοῦ λατ. vallis-is, ιτ. ισπ. πορτ. valle, γαλ. val και vallée, ρουμ. vale.

βαλί, οὐσ. ἄρσ., βαλιᾶτζ πληθ. (valí, valiãdz) = διοικητής· ἐκ τοῦ τουρκ. vali· ρουμ. guvernãtor, λατ.

βᾶλίκᾶ, οὐσ. θηλ., βᾶλίτσ πληθ., (vâlikã, -tsi) = μικρὰ κοιλάς, 2) ρυάκιον· ρουμ. valceã. Ἐκ τοῦ λατ. vallicula.

βαλίτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τς πληθ. (valítsã, -tsi) = σχύτινος σάκκος κοιν. βαλίτσα· ρουμ. valisã, γαλ.

βάλσαμ^{ου} και **μπάλσαμ^{ου}**, οὐσ. οὐδ., (vãlsam^u και bãlsam^u) = τὸ βάλσαμον, ρουμ. balsam, ἔλλην.

βάλτου, οὐσ. οὐδ., βᾶλτουρι πληθ., (vãltu, vãlturi) = ἔλος, κοινῶς βάλτος· ἄλβ. balte, ρουμ. bãltos, ἔλ. stufãrie, σλαβ.

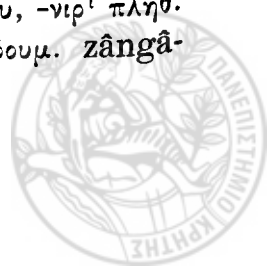
βᾶλτούρ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -τουρι πληθ. (vãltúru, -turi) = ἀετός. Ἐν τῷ βορ. τμήμ., ἐκ τοῦ λατ. vultur, uris, ιτ. avoltore, ἄρχ. γαλ. voltor, ν. γαλ. vautour, ρουμ. vultur. Καὶ βούλτουρ^{ου}.

βᾶνᾶ, και βίνᾶ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (vã'na και vîná, -ni) = ἀρτηρία, φλέψ, νεῦρον· λατ. vena, ιτ. ισπ, προβ. vena, πορτ. vēa, γαλ. veine, ρουμ. vîná.

βᾶνάτ^{ου}, ἐπίρ. (vãnat^u) = μάτην, κοιν. τοῦ κάκου, στὰ χαμένα. Ἐκ τοῦ :: vano, avi, atum, are· λατ. vane = μάτην· ρουμ. in deșert, λατ. Παρὰ Δαλ., ἐγὼ οὐδαμοῦ ἤκουσα τὴν λέξιν. Ἀντὶ ταύτης λέγεται, τὸ ἔλλην. «τοῦ κάκου».

βᾶνγκᾶνέσκου, -νιⁱ, -νιᾶ, -νιρε, ρ. (vãngãnesku, -niⁱ, -nitã, -nire) = ψοφῶ κροτῶ· ἢ λέξις πεποιημ. ρ. zãngãnesc, μ.

βᾶνγκᾶνίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. βᾶνγκᾶνέσκου, -νιριⁱ πληθ. (vãngãnire, -niriⁱ) = ψόφος, πάταγος, βόμβος· ρουμ. zãngãnire, μαγυαρ.

βαντέ, οὐσ. ἄρσ., βαντέτζ πληθ. (vadé-vadédz = προθεσμία τουρκ. vadé, ρουμ. termin, λατ. Δαλ.

βάντσου, οὐσ. οὐδ., -τσουρι πληθ. (vántsu, -tsurⁱ) = ὑπερτίμησις, κοιν. ἀβάντσο, ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. avantzo· ρουμ. avânt, γαλ. Δαλ.

βᾶξέσκου, -ξιⁱ, -ξιτᾶ, -ξιρε (vâksésku, -ksiⁱ, -ksitᾶ, -ksire) = κροτῶ, ἀντηγῶ, κοιν. βᾶζω, ἔβαξα, ἐξ οὗ τὸ βᾶξέσκου, ρουμ. freamăt, λατ. Καὶ βᾶζέσκου (vâzésku) ἐκ τοῦ ἐνεστ. βᾶζω, ἔπερ ἄρχ. ἑλλην.

βᾶράγκούτσιον, οὐσ. ἄρσ., -τσιⁱ πληθ. (vârâgu'tsi^u, -tsiⁱ) = δακτύλιος· ρουμ. verigă. Ἐκ τοῦ σλαβ., veriga.

βαράκιον, οὐσ. οὐδ., βᾶράκι^u πληθ. (varák^u, vârăki) = τὸ βαράκιον.

βάρβαρον, ἐπιθ., -ρά, θηλ. (várvar^u, -ră = ὁ ἢ βάρβαρος, ρουμ. sălbatec, λατ.

βᾶργέσκου, βᾶργίⁱ, -γίτᾶ, -γίρε, ῥ. (vărǵésku, -γίⁱ, -γίτᾶ, -γίρε) = ἐπιπλήττω· Ἐκ τοῦ λατ. verbum-verbescō, ἢ verbero = μαστιγῶ· ἄλβ. vāras, φωνάζω, ρουμ. cert, λατ. gonesc, σλαβ.

βᾶργίρε, ἀπθ. οὐσ., πληθ. -ριⁱ (varǵire, -riⁱ) = ἐπιπληξίς, ρουμ. mustrare, λατ.

βᾶρέλᾶ, οὐσ. θηλ., βᾶρέλιⁱ πληθ. (vârelă, vâréli) = τὸ κοινῶς βαρέλιον, βαρέλα. Ἐκ τοῦ ἰτ. barella, ρουμ. boloboc, σλαβ.

βάρκᾶ, οὐσ. θηλ., βᾶρτσιⁱ πληθ. (vârkă, vârtsi) = λέμβος, κοιν. βάρκα. Ἐκ τοῦ λατ. † barca, ρουμ. barcă.

βαρκό, οὐσ. ἄρσ., -κατζⁱ πληθ. (varkó -kadz) = ἔλος, τέλεσμα, κοιν. βαρκό. (ἐν Νοτ. Μακεδ.) ρουμ. loc mlăștinis, σλ.

βᾶρκόλακον, οὐσ. ἄρσ., βᾶρκόλατσιⁱ πληθ. (vârkólak^u, -tsiⁱ) = φάντασμα, ὁ κοιν. λεγόμενος βουρκόλακας· ἄλβαν. vurvolak. ἴδε καὶ βόμμπιον, ρουμ. strigoiu, ν. σλαβ. štrigon, ἔπερ ἐκ τοῦ ἑλλ. στρίγξ, -γγός.

βάρκουσέσκου, σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (vârkusésku, -sii, -sită, -sire) = συννεφεοῦμαι· καλύπτομαι ὑπὸ νεφελῶν (δ οὐρανός). Ἐκ τοῦ ν. ἑλ. βουρκώνει, βούρκωσεν, ρουμ. a se innoură, λατ.

βάρκουσίτῶν, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. (vârkusit^u, -tă) = συννεφωμένος, κεκαλυμμένος ὑπὸ νεφελῶν, ρουμ. innourat, λατ.

βάρλέσκου, βάρλί, -λιτᾶ, -λίρε ρ. (vârlésku, -rlii, -lită, -lire) = ἰλιγγιῶ, παραφρονῶ. Ἐκ τοῦ βάρλου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. â capia, σλαβ. π.ρ.β. τὸ ν. ἑλλην. βουρλίζω.

βάρλίγκα καὶ ντιβάρλίγκα (vârliga καὶ divârliga) ἐπίρ. καὶ προθ. συντασσομένη μετὰ γεν. = περίξ· ντιβάρλίγκα ντι λα πούτσου = περί τὸ φρέαρ, ὀλόγουρα ἀπὸ τὸ πηγᾶδι. Ἐκ τοῦ vërige, σλαβ. ρουμ. împrejur. λατ.

βάρλίτῶν, τᾶ, παθ. μετ. τοῦ βάρλέσκου (vârlit^u, -tă) = ἰλιγγιῶν, σκοτοδιניῶν, παραφρονήσας, ρουμ. căpiat, σλαβ.

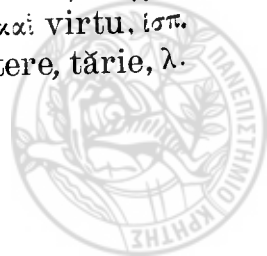
βάρλου, ἐπίθ. βάρλα θηλ. (vârlu, -lă) = παράφρων. ρουμ. capiu, σλαβ. Ἐκ τοῦ ν. ἑλλην. μουρλός.

βάρνου, βάρνα καὶ βάρᾶ (vârnu, vârnă καὶ vără) ἀόρ. ἀντων. = τις καὶ οὐδείς ἐπὶ ἀρνήσεως. Ἐκ τοῦ λατ. vel-unus, ἰτ. veruno = οὐδείς· ρουμ. verun καὶ vreun = τίς, οὐδείς· βάρνα καὶ βάρᾶ ὄαρᾶ = ποτέ, καὶ προηγουμένης ἀρνήσεως = οὐδέποτε· βάρνα τζάτσε = περί τοὺς 10 (vârnă qâra, vârnă dzátse)

βάρρόσε, οὐθ. θηλ., βάρρόσι· πληθ., (vârôse, vâroși) = προάστειον, κοινῶς βαρόσι καὶ αὐτὸ τὸ ἄστν. Ἐκ τοῦ τουρκ. varos = ἄστν, προάστειον, ρουμ. oraș, μαγουαρ.

βάρτόσου, ἐπιθ., βάρτράσᾶ θηλ., (vârtós^u, vârtqásă) = ἰσχυρός, δυνατός· λέγεται καὶ ὡς ἐπίρ. ὄιον: ἀγκουντέσκου βάρτόσου = κτυπῶ δυνατά· ἰτ., ἴσπ, πορτ. virtuoso, γαλ. virtueux, ρουμ. vîrtos, tare, λατ.

βάρτουτε, οὐσ. θηλ., -τι· πληθ. (vârtu'te, -ti) = ἰσχύς, δύναμις. Ἐκ τοῦ λατ. virtus-utis, ἰτ. virtute καὶ virtu, ἴσπ. virtud, γαλ. vertu, ἄλβαν. vërtut, ρουμ. putere, tãrie, λ.

βᾶροτᾶ, οὐσ. θηλ., βᾶροστι πληθ. (vā'rstā, -sti) = ἐποχή, καιρὸς ἐπιτήδειος, ἡλικία· ρουμ. vā'rstā, σλαβ., Δαλ.

βάσου, οὐσ. οὐδ., βᾶσι· πληθ. (vās^u, -si) = ἀγγεῖον. Ἐκ τοῦ λατ. :: vasum, vas = ἀγγεῖον· ἰτ. ἰσπ. πρ. vaso, ρουμ. vas.

βᾶσιλέου καὶ **-λέ**, οὐσ. ἄρσ., βᾶσιλεᾶτζ πληθ. (ἐκ τοῦ βασιλεᾶδ(ε)ς) πληθ. (vāsileū, vāsileādz) = ὁ βασιλεύς, ρουμ. rege, λατ.

βᾶσίλειου, οὐσ. οὐδ., βᾶσίλι· πληθ. (vāsiliu, vāsili) = βασιλεῖον· ρουμ. regat, împărătsie, λατ.

βᾶσιλέ, οὐσ. ἄρσ., βᾶσιλεᾶτζ πληθ. (vāsilié, vāsiliādz) = ὁ ἀσπράγαλος, τὸ σφυρόν, κοιν. κότσι· καὶ ἐν τῇ Νοτ. Μακ. βασιλεᾶς· τουρκ. aršic, ρουμ. Καὶ βᾶσκιέ, βᾶσκιᾶτζ.

βᾶσιλικᾶστε, ἐπίρ. (vāsilikēaste) = βασιλικῶς.

βᾶσιλικέσκου, ἐπιθ., -κεᾶσκα θηλ. (vāsilikésku, -ke-āskā) = βασιλικός, ρουμ. regesc, λατ.

βᾶσιλικό καὶ **βᾶσίλιακον**, οὐσ. ἄρσ., -κατζ πληθ. (vāsilikó, vāsiliak^u, -kadz) = τὸ ὠκιμον, ὁ βασιλικός, ἡ εὐώδης γνωστὴ βοτάνη, ρουμ. busuioc, σλαβ.

βᾶσιλόπουλον, οὐσ. ἄρσ., -πουλι· πληθ., (vāsiliópul^u, -pulⁱ) = τὸ βασιλόπουλον· ρουμ. principe, λατ.

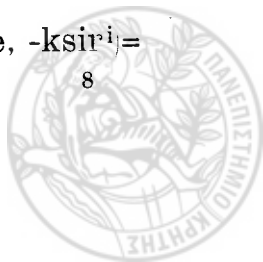
βᾶσιλόπουλά, οὐσ. θηλ., -πουλι· πληθ. (vāsiliópulă, -pulⁱ) = βασιλοπούλα· ρουμ. principesă, λατ.

βᾶσίλισσᾶ, οὐσ. θηλ., -σι πληθ. (vāsilišsă -si) = βασιλίσσα· ρουμ. regină, λατ.

βᾶσκάνιε, οὐσ. θηλ., -νι· πληθ. (vāskānie -ni) = ἡ βασκανία· ρουμ. amăgeală, κατὰ Cihac, μαγυαρ.· ἀλλὰ διὰ τὸ οὐχὶ ἐκ τοῦ ἐλ. μάγος, μαγεύω, ἀφοῦ ἡ πρώτη σημ. τοῦ amăgesc εἶνε «ἀπατῶ»;

βᾶστοᾶξέσκου, -ξι·, -ξιτᾶ, -ξιρε (vāstāksésku, -ksiⁱ, -ksitā, -ksire) = βασταᾶζω· ἐκ τοῦ ἐβάσταξα + εσκου· ρουμ. suport, γαλ.

βᾶστοᾶξιρε, ἀπθ. οὐσ., -ξιρι πληθ. (vāstāksíre, -ksiri) =

βάσταγμα· ρουμ. suportare, γαλ.

βὰτᾶλάχου, οὐσ. ἀρσ., βὰτᾶλάχ· πληθ. (vâtâlâh^u, -lahⁱ) = ἀσχός, τουλουμί· ἀγνώστου καταγωγῆς· ρουμ. touloum, τουρκ. ἴδε καὶ οὐτρι.

βὰτᾶμου, -αⁱ, -ατᾶ, -αρε (vâtâm^u, -aⁱ, -atâ, -are) = ἀποκτείνω, φονεύω. Ἐκ τοῦ λατ. victimo, avi, atum, are = θύω, σφραγιάζω· γαλ. victimer· ἐν ταῖς λοιπαῖς νεολατ. γλώσσαις δὲν διεσώθη τὸ ῥῆμα. Τὸ c ἐκπίπτει, ὡς ἐν τῷ τραύμα = φθινόπωρον ἐκ τοῦ auctumnus, ὅπερ καὶ ἐν τῇ λατινικῇ ἐλέγετο autumnus. Παρὰ τοῖς Ῥουμ. σημαίνει τραυματίζω πληγῶν. Περὶ τροπῆς τοῦ i εἰς â ἴδε ἀρᾶου. Τὸ φονεύω ἐκφράζεται ὑπὸ τῶν Ρουμ. διὰ τοῦ ucid, ἐκ τοῦ λατ. occido, ὑπὸ δὲ τῶν Μογλενιτῶν διὰ τοῦ utsit. Ἴδε J. b. von Weigand II, 223, καὶ Puše 1865.

βὰτᾶμάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -μάρι πληθ. (vâtâmâre, -mâriⁱ) φόνος, ρουμ. ucidere, λατ.

βὰτᾶμάτου, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ βὰτᾶμου (vâtâmât^u, -tâ = φονευμένος, ρουμ. ucis, λατ.

βὰτρά, οὐσ. θηλ., βᾶτρι πληθ. (vâtrâ, vâtriⁱ = ἐστία, κοιν. γωνιά· ἐκ τοῦ λατ. atrium, ιτ. atrio, ἀλβ. vatre, ρουμ. vatrâ. Τὸ προθεμ. β (v) δὲν ἔχει ἢ Κβλ. οὔτε ἢ Ρουμ. διὰ τοῦτο ἢ λέξις κατάγεται κατ' εὐθεΐαν ἐκ τῆς Ἀλβανικῆς.

βὰτσίνᾶ, -νⁱ, οὐσ. θηλ. (vâtsinâ, -nⁱ) = δαμαλῖς, κοιν. βὰτσίνα. ρουμ. vâcinâ, γαλ.

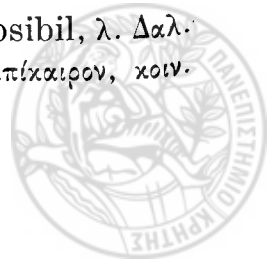
βὰτσινιπέσκου, -ψιⁱ, -ψιτᾶ, -ψιρε, ῥ. (vâtsinipsésku, -psii, -psitâ, -psire) = ἐμβολιάζω· ρουμ. a vacciná, γαλ.

βὰτσινιπίτου, -τᾶ, (vâtsinipsit^u, -tâ) = ἐμβολιασμένος· ρουμ. vâcinat, λατ. καὶ Δαλ:

βὰφιέ, οὐσ. θηλ., -φιⁱ πληθ. (vâfie, -fiiⁱ) = ἡ βαφή· ρουμ. vâpseâ, ἔλλ.

βὰχι, ἐπίρ. (vâhi) = δυνατόν· τουρκ. ρουμ. . posibil, λ. Δαλ.

βὰχτε, οὐσ. θηλ. (vâhte) = ἐπικαιρία, τὸ ἐπικαιρον, κοιν.

βάγχι, ὅπερ ἐκ τουρκ. vaht, ῥουμ. toiu, τουρκ. ἰδε Cihac.

βᾶψέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε (vâpsésku, -psiῖ, -psitᾶ, -psire) = βᾶζω, χρωματίζω· ῥουμ. vâpsese, ἑλλ.

βᾶψιρε, ἀπθ. οὐσ τοῦ ἀν. ῥ., -ρι, πληθ. (vâpsire, -ri) = τὸ βᾶζειν, κοιν. βᾶψιμον· ῥουμ. vâpsire, ἑλ. Καὶ βᾶψιτούρα (vâpsitûrâ).

βᾶψιτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ βᾶψέσκου vâpsit^u, -tᾶ = χρωματισμένος, βαμμένος· ῥουμ. vâpsit, ἑλληγν.

βεᾶρά, οὐσ. θηλ., βεᾶρί πληθ. (veárâ, véri) = θέρος, καλοκαῖρι. Ἐκ τοῦ λατ. :: vera (ver-veri) = ἔαρ, ἀρχ. γαλ. ver, προσ. ver· ῥουμ. varâ, veárâ.

βεᾶρα, ἐπιρ. ἔκφρασις = τοῦ θέρους, κοιν. τὸ καλοκαῖρι (veára).

βεᾶργᾶ, οὐσ. θηλ., βεᾶρτζι πληθ. (veárgâ, veárdzi) = ῥάβδος. Ἐκ τοῦ λατιν. virga, ἰτ. ἰσπ. πορτ. verga, γαλ. verge, vergue, ν. ἑλ. βέργα, ῥουμ. vargâ. Ὁ πληθ. ἔχει βεᾶρτζι.

βεᾶρντε, ἐπιθ., βεᾶρτζᾶ πληθ., (veárde- vérdzâ) = πράσινος. Ἐκ τοῦ λατ. viridis, ἰτ. ἰσπ. πορτ. verde, προσ. γαλ. vert, ἀλβ. verdë· ῥουμ. verde. Ἐν Κρουσόβω λέγεται καὶ βεᾶρντε (verde), ἀντὶ βεᾶρντε.

βεᾶρτζᾶ, οὐσ. θηλ., πληθ. (veárdzâ) = τὰ λάχανα, πρὸ πάντων τὰ ἄγρια λαχανικά. Ἐκ τοῦ λατ. viridia. Τὸ d τρέπεται εἰς τζ (dz) ὡς νέτζου (nédz^u) ἐκ τοῦ medius, ὀρτζου (órdzu = ἡ κριθή) ἐκ τοῦ hordeum, πρᾶντζου = τὸ γεῦμα (prândzu) ἐκ τοῦ prandium, τζᾶνᾶ (dzâ'na) ἐκ τοῦ di-vina· ἰδ. τζᾶνᾶ.

βεγκλιου καὶ **αβέγκλιου**, βιγκλιᾶῖ, -ατᾶ, -αρε (végliu, avégliu, vigliáῖ, -atâ, -are) = ἀγρυπνώ, φρουρῶ, ἐπιτηρῶ. Ἐκ τοῦ λατ. vigilo, avi, atum, are = ἀγρυπνώ, ἰτ. veggiare καὶ vegliare, ἰσπ. πορτ. veral, γαλ. veiller, ῥουμ. veghiedz. Παρὰ Δανιήλ γράφεται βλέγκιου διὰ μεταθέσεως.

βεκίλιου καὶ **βικίλιου**, οὐσ. ἀρσ., -κιλι πληθ. καὶ βικιλιάτς (ἐκ τοῦ ἑλ. βικιλιάδ(ε)ς (vekíli^u καὶ vikíli^u, -kili καὶ vikiládz)

= ἀντιπρόσωπος, ἐπίτροπος κοιν. βεκίλης ἐκ τοῦ τουρκ. vekil, ρουμ. representant, γαλ.

βέκλιου, ἐπίθ., βεάκλε θηλ. (vékliu, veáklie) = ἀρχαῖος, παλαιός. Ἐν τῇ Λούγκῃ (ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μογλενῶν) λέγεται βλέκλου κατὰ μετάθεσιν, οἱ Ρουμ. ἐπὶ τῶν ἀψύχων μεταχειρίζονται τὸ bātrān ἐκ τοῦ veterānus. Ἐκ τοῦ λατ. vetulos-vetulus-veclus τροπῇ τοῦ t εἰς x (k) διότι μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τοῦ u τὰ σύμφωνα τλ (tl) δὲν εἶνε ἀνεκτὰ ἐν τῇ βλαχικῇ γλώσσῃ· ἰτ. vecchio, γαλ. vieil, vieux, ἰσπ. viejo, πορτ. velho ῥ. vechiu.

βενέτικον, -τικᾶ ἐπίθ. (venétik^u -tikā) = βενετικὸς καὶ οὐσ. = νόμισμα χρυσοῦν τῆς Βενετίας, κοιν. βενέτικο, ρουμ. galben venetsian, λατ. Δαλ.

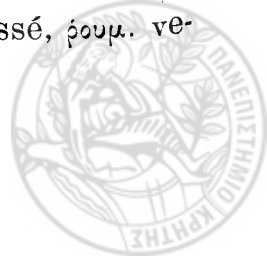
βέντου, βιτζού^ι, βιτζούτᾶ, βιντεᾶρε (véd^u, vitzúⁱ, vitzú^{tă}, videáre) = βλέπω· ἐκ τοῦ λατ. video, vidi, visum, ere, ἰτ. vedo, γαλ. voir, ἰσπ. πορτ. ver, ρουμ. vĕd. Τὸ ι τοῦ λατ. video, τρέπεται εἰς ε, ὡς λέμνου = ξύλον ἐκ τοῦ lignum, σέμνου (semnu) = σημεῖον ἐκ τοῦ signum, βέρτζου (verdzu) = πράσινος ἐκ τοῦ viridis, βέγκλιου vigilo.

βέντου^{ου}, ἐπίθ., βέντουᾶ, θηλ. (védu^u, véduă) = χῆρος, χήρα. Ἐκ τοῦ λατ. viduus. Περὶ τροπῆς τοῦ ι εἰς ε ἰδ. βέντου^{ου} (védu^u), ἰτ. vedovo, γαλ. veuf, ἰσπ. viudo, πορτ. viuvo, πορτ. vezua, ἀλβ. vĕ, ρουμ. văduv, ä.

βέρου^{ου}, οὐσ. ἀρσ., βέρ^ι πληθ. (vér^u, véri) = ἐνώτιον. Ἐκ τοῦ λατ. vitrum = ὕαλος, γαλ. verre. Ἐν τῷ βορείῳ τμήμ. λέγεται καὶ μινγκιμού^{ου}.

βέρου^{ου}, οὐσ., -ρ^ι πληθ. (vér^u, -ri) = ἐξάδελφος· ἐκ τοῦ «κουσουρί^{ου} βέρου^{ου}» = ἀληθής, γνήσιος συγγενής, λατ. consobrinus verus· π.ρ.β. ἰσπ. πορτ. primo = ἐξάδελφος, ἐκ τοῦ consobrinus primus. Καὶ πρῶτου κουσουρί^{ου}, ὅπερ ἴδε.

βερσεῖ, οὐσ. ἀρσ., βερσεᾶτζ πληθ. (veresé veresătz) = πίστωσης, κοινῶς βερσεῖς· ἐκ τοῦ τουρκ. veressé, ρουμ. veresie, pe credit, λατ. Καὶ βιρισέ.

βέρσου, βιρσάι, -σατᾶ, -αρε (vérsu, -ai, -atā -are) = γέω, χύνω. Ἐκ τοῦ λατ. verso, θαμιστ. τοῦ verto, ιτ. versare, γαλ. verser, πορτ. προβ. versar, ἀλβ. vërsoig, ρουμ. vârs.

βερτζιάο, θηλ. οὐσ., ὑποκ. τοῦ βεζράγκᾶ, βιρτζεάλε πληθ. (vertziáo, virdzeále) = ῥάβδος· ἐκ τοῦ λατ. ∴ virgella, ρουμ. vergeá. Καὶ βιρτζεάουᾶ.

βέρτζου, οὐσ. οὐδ., βέρτζουρᾶ πληθ. (vérdzu, -uri = κράμβη κοιν. κραμβολάχανον καὶ ἀπλῶς λάχανον (ἐν Μακ.) Ἐκ τοῦ λατ. viridis, ιτ. sverza, βενετ. ισπ. verza, πορτ. verça, ρ. varzā.

βέσκου, ἴδε αμβέσκου.

βέστου καὶ βέστοιου, (ἐν Μοναστηρίῳ) οὐσ. οὐδ., βέστουρᾶ πληθ. = ἐριοῦχον καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ κατεσκευασμένον ἔνδυμα· (vestu καὶ véstsiu, vésturi). Ἐκ τοῦ λατ. vestis -is = ἐσθῆς, vesta, vestimento, ισπ. πορτ. προβ. vestimenta, γαλ. vêtement, ἀλβ. vesmitā, ρουμ. postav, σλαβ. ἐν Βοσούσα λέγεται βεστεμίντου (veštemintu) = ἀμφίσεις, ἐνδυμασία.

βιάστιντου, ἐπίθ., -ντᾶ, θηλ. (viástidu -dā) = ὠχρός, μεμαρμασμένος, παρηκμακώς. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ vescidus (vescus = ισχνός)· ἴδε Candrea - Hecht: les elem. lat. 13 καὶ Dens 37 καὶ 39 καὶ Puše 1876, ἀλβ. vešk· ρουμ. vēsted, λ.

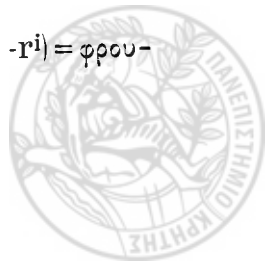
βιβλιοθήκε, οὐσ. θηλ., -κᾶ πληθ. (vivliothike, -ki) = βιβλιοθήκη· ρουμ. biblioteca, λατ. (ἐλ.).

βίγκλᾶ, οὐσ. θηλ., βίγκλι πληθ. (viglā - vigli) = ὀπή στενὴ καὶ ὀλίγον ἐπιμήκης ἐπὶ τοῦ τοίχου, δι' ἧς σκοπεύουσι καὶ πυροβολοῦσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ· κοιν. βίγκλα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. vigilia. Συνηθέστερον λέγεται τὸ μετιρίζε, ν. ἐλ. μετερίζι, τουρκ. meteriz· ρουμ. barbacanā.

βιγκλιάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρήμ. βέγκλιου, βιγκλιέρᾶ πληθ. = vigliäre, -glieri) = φρουρήσεις, ἐπαγρύπνησις· ρ. veghiare, λ.

βιγκλιάτον, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ρ. βέγκλιου (vigliátu, -tā) = πεφρουρημένος· ρουμ. veghiat, λατ.

βιγκλιτόρον, οὐσ. ἀρσ., -τορᾶ πληθ. (viglitóru, -ri) = φρου-

ρός, φύλαξ. Ἐκ τοῦ βέγκλιου ὅπερ ἴδε· ἰτ. veggliatore, ἰσπ. πορτ. velador, γαλ. veilleur· ρουμ. veghiator.

βίγλα, οὐσ. θηλ., βίγλι (νίγλα, -li = ἀγρυπνία. Ἐν Μηλοβίστη· ρουμ. vigilantsă, γαλ. vigilance.

βίδα, οὐσ. θηλ., βίτζι· πληθ. (νίδα, vîdzî) = κοχλίας, κοιν. βίδα· γαλ. vis, ρουμ. šurob, σλαβ.

βιδουέσκου, βιδουί, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (viduésku, viduî, -ită, -ire) = ἐμπήγω κοχλίαν (βίδαν), κοιν. βιδώνω· ρουμ. šurubesc, σλαβ. Δαλ. ἐγὼ μόνον τὸ βιδουέσκου γνωρίζω, ἐκ τοῦ ἐλ. ἀορ. βίδουσα.

βιδουίρε καὶ **βιδουσίρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -ιρῖ· πληθ. (viduire, -irî) = κόλλησις διὰ κοχλίου (βίδας), κοιν. βίδωμα· ρουμ. šurubire, σλαβ.

βιδουίτῶν καὶ **βιδουσίτῶν** -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (viduit^u καὶ -sit^u, -tă) = κεκολλημένος διὰ κοχλίου (βίδας) κοιν. βιδωμένος· ρουμ. šurubit, σλαβ.

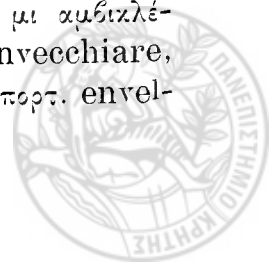
βιε, οὐσ. θηλ., βίι· πληθ. (vie viî) = ρυάκιον, διώρυξ, κοιν. κανάλι. Ἐκ τοῦ λατ. via = ὁδός· ρουμ. râulets, canal, γαλ. Δαλ. Ἐγὼ δὲν ἤκουσα τὴν λέξιν.

βιζικάντᾶ, οὐσ. θηλ., βιζικάντι· πληθ. (vizikântă, -kânti) = ἐκδόριον, κοιν. βιζικάντι, ὅπερ ἐκ τοῦ γαλ. vesikatoire (ἐκ τοῦ λατ. vesica = οἶδημα, φλύκταινα). Καὶ βιζικᾶτράρε, -ορῖ· ρουμ. vezicătrăre, γαλ.

βιζίρῶν, οὐσ. ἀρσ., βιζίρῖ· πληθ. (vizir^u, -rî) = ὑπουργός, βεζίρης. Ἐκ τοῦ τουρκ. vezir· ρουμ. vizir.

βιζίτᾶ, οὐσ. θηλ., βιζίτι· πληθ., (vîzită, -ti) = ἐπίσκεψις κοιν. βίζιτα, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. *visita (visitatio) ἰτ. visita, γαλ. visite, ρουμ. vizită.

βικλέσκου καὶ **αμβικλέσκου**, -κλιί, -ιτᾶ, -ιρε (viklé-sku καὶ amviklésku, -î, -ită, -ire) μέσον: μι αμβικλέσκου = παλαιοῦμαι. Ἐκ τοῦ βέκλιου = παλαιός, ἰτ. invecchiare, γαλ. vieillir, ἀλβ. vjetëroig. ἰσπ. envejeser, πορτ. envel-

hecet· ρουμ. invecesk.

βικλίμε, οὐσ. ἀφηρ. τοῦ βέκλιου, ὅπερ ἴδε, βικλίν· πληθ. (viklime, -klini) = ἀρχαιότης, παλαιότης· ρουμ. vechime, λ.

βιλᾶετε, οὐσ. θηλ., βιλᾶέτ· πληθ. (vilăéte, -tî) = ἐπαρχία. Ἐκ τοῦ τουρκ. vilajét· ρουμ. provincie, λατ.

βιλᾶρε, οὐσ. θηλ., βιλᾶρ· πληθ. (vilăre, vilări) = κύλινδρος ἐξ ὑφάσματος, τὸ τουρκιστὶ τόπι· ἢ λέξις παρὰ Δαλ. ἐγὼ μόνον τὸ τόπι γινώσκω. Πιθανῶς ἐκ τοῦ ∷ volvaris ἀντὶ volva = εἶλημα, ἐπομένως: βολᾶρε-βᾶλᾶρε-βιλᾶρε, κατὰ τὸ λᾶνγκᾶ καὶ λίνγκᾶ = πλησίον· ρουμ. trâmă, σλαβ.

βιλέντσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσᾶ) = παχὺ μάλλινον κλινισκέπασμα, κοιν. βιλέντσα. Ἐκ τοῦ ἀλβαν. velentse· ἴδ. Meyer Studien II σελ. 17 καὶ III 81, ρουμ. velintsă, ἀλβ.

βίνερε καὶ **βίνερ**, οὐσ. θηλ., (vînere καὶ ri) = ἡ Παρασκευὴ (ἡμέρα) ἐκ τοῦ λατ. Dies Veneris = ἡμέρα τῆς Ἀφροδίτης, πρὸς. Στᾶβίνερε = ἡ ἀγία Παρασκευὴ ἐκ τοῦ Santa-Veneris, ἰτ. venerdi, γαλ. vendredi, ἰσπ. viernes, πρὸς. vendre, ρουμ. vineri.

βινίρε καὶ **βινεᾶρε**, ἀπθ. οὐσ., τοῦ γίνου, ὅπερ ἴδε, βινίρ· πληθ. (vinire, -niri) = ἔλευσις, κοιν. ἐρχομός· ρουμ. venire. Καὶ βινίτᾶ πληθ. -τι.

βινιτσᾶσκου, -τσᾶῖ), τσᾶτᾶ, ᾶρε (vinitșăsku, -tsăi, tsătă, -tsăre) = καθιστῶ τι κυανοῦν· ἐκ τοῦ βίνιτσου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. invinetsesc.

βίνιτον, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (vinitu, -tă) = κυανοῦς. Ἐκ τοῦ λατ. venetus. Ἐν Σαμαρίνῃ ἀκούεται βινέτσου· πρὸς. venet. ρουμ. vînet.

βινιτᾶ, οὐσ. θηλ., -τι, πληθ. (vinită, -ti) = ἔλευσις, κοιν. ἐρχομός· θηλ. τῆς μετ. τοῦ γίνου = ἐρχομαι, ὅπερ ἴδε· ρουμ. venire, λατ.

βινιτεάτσᾶ, -τετσᾶ· οὐσ. θηλ. (viniteătsă, -tetsî) = κυάνωσις· ρουμ. vinetseă, λατ.

βινντεάρε, άπθ. ούσ., τοῦ βίνντου, -ντερ' πληθ. (vindeáre, -deri)=πώλησις. Καί βίνντερε. ρουμ. vindere.

βίνντικου, -κα', -κατᾶ, -καρε (vindik^u, -aⁱ, -atᾶ, -are)=θεραπεύω. Ἐκ τοῦ λατ. vindico, avi, atum, are=άπαλλ-λάττω, σώζω· ιτ. vendicare, ισπ. vindicar, γαλ. venger, revendiquer, ρουμ. vindec.

βίνντικᾶρε, άπθ. ούσ., -κᾶρ' πληθ. (vindikáre, -kārⁱ)=θεραπεία, ἱασίς· ρουμ. vindecare, λατ.

βίνντου, βινντού', -ντουτᾶ, -ντεαρε (vindu, vindúⁱ, -dutᾶ, -deare)=πωλῶ. Ἐκ τοῦ λατ. vindo, diti, ditum, ěre=πωλῶ. Περὶ τροπῆς τοῦ ε εἰς ι ἴδε αρίνᾶ, ιτ. vendere, ισπ. πορτ. vender, γαλ. vendre, ρουμ. vînd.

βίνντούζᾶ, ούσ. θηλ., -ζ' πληθ. (vindúzᾶ, zⁱ)=ή σικύα, κοιν. βεντούζα, ἔκ τοῦ γαλ. ventouse, ὅπερ ἔκ τοῦ λατ. ventosus· ρουμ. venduzᾶ, γαλ.

βίνντούτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ., -τᾶ θηλ. (vindut^u, -tᾶ)=πωλημένος, λατ. venditus· ρουμ. vîndut.

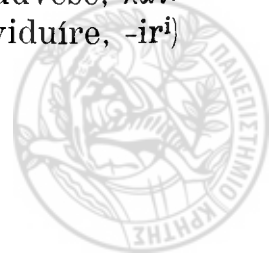
βιντεᾶλᾶ, ούσ. θηλ., βιντέλ' πληθ. (videalᾶ -delⁱ)=ὄψις, θέα, λύχνος, λάμπα. Ἐκ τοῦ ρῆμ. βέντου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. vâz, lampă, λατ. ἔλ.

βιν|τόσσ^{ου}, ἐπιθ., βιν|τράσᾶ θηλ. (vintós^u, -vintóasᾶ)=ένάερος, κοιν. ἀερικός. Ἐκ τοῦ λατ. ventosus, ιτ. ισπ. πορτ. ventoso, προβ. ventos, γαλ. venteux ρουμ. vântos). Καί βιμτόσσ^{ου}.

βιν|του καί **βίμπτου**, ἐν δὲ Βλαχοκλεισούρα καί δίμτου, ούσ. ούδ., βιν|τσᾶ καί βίντουρ' πληθ. (vîntu καί vímtu καί dímtu)=άνεμος. Ἐκ τοῦ λατ. ventus, ιτ. πορτ. vento, ισπ. viento, γαλ. vent· ρουμ. vînt.

βιντουέσκου, -ι', -ιτᾶ, -ιρε ρ. (viduésku, -iⁱ, -itᾶ, -ire)=γηρεύω. Ἐκ τοῦ βέντου^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. văduvese, λατ.

βιντουϊρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ., -ιρ' πληθ. (viduíre, -irⁱ)=χίρευσις, γηρεία· ρουμ. văduvire, λατ.

βιντουράτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ., (vinturát^u, -tã) = ἐξηραμμένος ἐν τῷ ἀέρι· ῥουμ. vânturat, λατ.

βιντουρέτζ^{ου}, -ραί, -ρατά, -ραρε ῥ. (vinturédz^u, -rai, -ratã, -rare) ἀερίζω, καὶ ἀμετ. ξηραίνομαι ἐν τῷ ἀέρι, κατὰ τὸ στεγνώνω. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ ventilare, ἀντι vintulare, (ventus) ἰτ. ventilare, ἰσπ. πορτ. προβ. ventilar, γαλ. ventiler· ῥουμ. vântur.

βιοβιρίτσά, οὐσ. θηλ., -τσά πληθ. (virvirítsa, -tsí = ὁ σκίουρος κοιν. βιρβιρίτσα. Ἐκ τοῦ σλαβ. καὶ βουλγ. berberitsa· ἴδε Studien G. Meyer. Πιθανωτέρα ἢ παραγωγή ἐκ τοῦ λατ. viverra = ἰκτίς μετὰ καταλήξεως σλαβικῆς· ῥουμ. neve-ritsã, σλαβ.

βιογίρᾶ, οὐσ. θηλ. (virgírã) = παρθένος· ἐκ τοῦ λατ. virgo -inis = παρθένος. Τὸ n τρέπεται εἰς ρ, ὡς νιρουμινάτ^{ου} = μὴ ἠριθμημένος ἐκ τοῦ nenumeratus, μᾶρμίντου = μνημεῖον, τάφος ἐκ τοῦ monumentum, μβιρινάτ^{ου} = τεθλιμμένος, περίλυπος, ἐκ τοῦ invenatus = φαρμακωμένος· ἰτ. vergine, ἰσπ. virgen, γαλ. vierge, ῥουμ. vergurã. Ἐν Κλεισούρα κόκιλᾶ, ἔπερ ἴδε, ἐν Ἡπειρῷ καὶ Θεσσαλ. βίργινᾶ. Τὸν τύπον τοῦ Δαλ. βιργινάδᾶ δὲν ἤκουσα. Ῥουμ. fecioarã καὶ virginã.

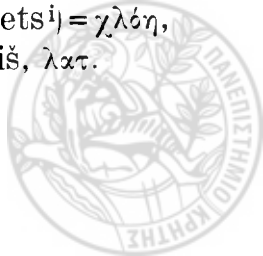
βιρέσκου, ἐπίθ., βιρέσκα θηλ. (virésku, víreáskã) = θερινός, κοιν. καλοκαιρινός. Ἐκ τοῦ βεράρᾶ, ἔπερ ἴδε ῥ. de varã, λ.

βιρί^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -ρί^ι πληθ. (virí^u, -riⁱ) = ὁ βορρᾶς· ἄλβ. reri, vore, ῥουμ. nord, γαλ.

βιρίν^{ου}, οὐσ. οὐδ., -νουρί^ι πληθ. (virínu, -nurⁱ) = λύπη, δυσθυμία. Ἐκ τοῦ λατ. venenum = δηλητήριον, φαρμάκι. Περὶ τροπῆς τοῦ n εἰς ρ ἴδε ἐν λέξει: βιργίρᾶ, περὶ δὲ τροπῆς τοῦ θ εἰς ἰ ἴδε ἐν λέξει ἀρίνᾶ, ῥουμ. durere.

βιρινίκε. οὐσ., θηλ. -τσά πληθ. (virníke, -tsí = βερνίκιον· γαλ. vernis, ἐκ τοῦ λατ. ∴ vernix -icis, ῥουμ. lustru, λατ.

βιοντεάτσά, -ετσά, οὐσ. θηλ. (virdeátsã -etsí) = γλόη, πρασινάδα· ἐκ τοῦ βεάρντε, ἔπερ ἴδε· ῥουμ. verziš, λατ.

βιρό, οὐσ. ἄρσ., βιράτζ πληθ. (viró, viráτζ) = τέλυμα, δίνη ποταμοῦ, κοιν. βιρός· ρουμ. bolboásă, σλαβ.

βιρουκεάουă, = κεῖ, οὐσ. θηλ. virukeáouă -keⁱ) = τὸ περσιχόν (μῆλον), ροδάκινων· ρουμ. persecă, ἑλλην.

βιρούκιă, οὐσ. θηλ., -κⁱ· πληθ. (virúkiă, -kiⁱ) = βερούκοκον, κοιν. καΐσι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. cais ρουμ. caisă, τουρκ.

βιρούκιου, οὐσ. ἄρσ., -κⁱ· πληθ. (viru'ki^u, -kiⁱ) = βερούκοκία, κοιν. βερικουκιά καὶ καΐσιά· ρουμ. cais, τουρκ.

βιρουκιέου, οὐσ. ἄρσ., -κιεⁱ· πληθ. (virukie^u, kjeⁱ) = ροδοκινέα· ρουμ. persec, ἑλλην.

βιρσιτούρά, οὐσ. θηλ., -τουρⁱ· πληθ. (virsîtu'rá, -turⁱ) = γύσις, κοιν. γύσιμον. Ἐκ τοῦ βέρσου, ἔπερ ἴδε· ρουμ. vârsătură, λατ.

βισάνου, οὐσ. ουδ., -νⁱ· πληθ. (višan^u, -niⁱ) = βισινιά· ρουμ. višan, ἐκ τοῦ ἑλλην. βίσινον. Καὶ βίσινον.

βισάνă, -νⁱ, οὐσ. θηλ. (višană, -niⁱ) = τὸ βίσινον, τὸ ξινοκέρασον· ρουμ. višană, ἐκ τοῦ ἑλλην.

βίσεκτου, οὐσ. ἄρσ., βίσεκτσι πληθ. (visectu, -ktsi) = δίσεκτος· ρουμ. bisect. Ἐκ τοῦ λατ. bisextus (annus).

βισινάδă, οὐσ. θηλ., -νάτζ πληθ. (visinădă, -nădz) = ποτὸν ἐκ βισίνων, ἢ κοιν. βισινάδα· ρουμ. sirop de vișine.

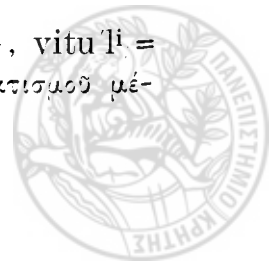
βιστιζέσκου, -ζιⁱ· -ζιτă, -ζιρε ρ. (vištizésku -ziⁱ, -zită, -zire) = μακραίνομαι, ξηραίνομαι. Ἐκ τοῦ βιάστιντου ἔπερ ἴδε· λέγεται ἐν Μετσόβω· ρουμ. me veștėjesc, λατ.

βιστιζιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -ζιρⁱ· πληθ. (vištizire, -zirⁱ) = μάρανσις, ξήρανσις· ρουμ. veștejire, λατ.

βιστιζίτου, τă, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (vištizít^u -tă) = μεμαραμμένος, ἀπεξηραμμένος· ρουμ. veștezit, λατ.

βιτζούτă, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (vitzu tă, -ti) = ὄψις· ἐκ τοῦ βέντου ἔπερ ἴδε· ρουμ. vedere.

βιτούλιου, οὐσ. ἄρσ., βιτούλⁱ· πληθ. (vitu'li^u, vitu'liⁱ) = τὸ μικρὸν τῆς αἰγός, τὸ ἐρίριον, ἀπὸ τοῦ ἀπογαλακτισμοῦ μέ-

χρῖς ἐνὸς ἔτους, κοιν. βετούλι. Ἐκ τοῦ λατ. vitulus, ἰτ. vitella, ἰσπ. πορτ. vidella, ἀλβ. vetul, ρουμ. vātuiu.

βιτσᾶ, οὐσ. θηλ., βίτσι, πληθ. (vītsǎ, -tsi) = λεπτή ράβδος, κοιν. βίτσα. Ἐκ τοῦ λατ. vitis -is = κλήμα τῆς ἀμπέλου. Τὸ λατ. t γίγνεται τς (ts) ὡς τσάρᾶ = χῶμα, γῆ ἐκ τοῦ terra = γῆ· τσῖν^{ου} = κρατῶ teneo = κρατῶ· τσάσου = ὑφαίνου ἐκ τοῦ texo, σᾶπτσῖρε = λεπτός ἐκ τοῦ subtilis = λεπτός· λιαρτσᾶτσικουε = ἄφρ-σις, συγχώρεσις ἐκ τοῦ lihertatio, nem, τούτς = ἔλοι ἐκ τοῦ toti = ἔλοι· ἰτ. vite, ἰσπ. πορτ. vide, ρουμ. vergeá, λατ. Ἐν τῷ βορ. τμήμ. λέγεται γίτσᾶ, -τσι.

βιτσεᾶλά, οὐσ. θηλ., -τσελά· πληθ. (vitseǎlá -tseli) = ξυ-λίγη ὑδρία, κοιν. βουτσέλι. Ἐκ τοῦ βυτίνη· ρουμ. donitsǎ, σλ.

βιτσεᾶρκου, ἐπιθ. -αρκᾶ θηλ. (vitseǎrku, -arkǎ) = κα-κός, ιδιότροπος. Ἐκ τοῦ λατ. vitium, ρουμ. vitsios, λατ. nǎ-rǎvit, σλαβ.

βιτσίν^{ου} καὶ **γιτσίν^{ου}**, οὐσ. ἀρσ., βιτσίνᾶ θηλ. (vitsin^u, -nǎ) = γείτων. Ἐκ τοῦ λατ. vicinus, ἰτ. vicino, ἰσπ. vecin, γαλ. voisin, ρουμ. vecin

βλᾶνγκᾶ, οὐσ. θηλ. (vlǎngǎ) = ὑγρασία· σλαβ. Καὶ βλᾶν-τζίμε = μούγλα (vlândzime) ρουμ. umiditate, λατ. Καὶ βλάγκᾶ.

βλᾶστᾶρ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -στᾶρ^ι· πληθ. (vlǎstǎr^u -tǎrⁱ) = βλά-στημα, βλαστᾶρι, ρουμ. odraslǎ, σλαβ.

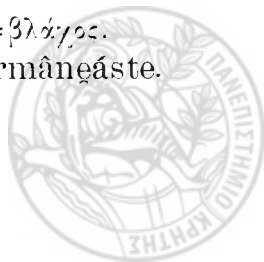
βλᾶστᾶρουσέσκου, -σῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (vlǎstǎrurésku, -siⁱ, sitǎ, sire) = περικόπτω τὰ περιττὰ βλαστᾶρια, κοιν. βλα-σταρίζω· ρουμ. vlǎstǎrese, ἑλλην. Δαλ.

βλᾶστᾶρουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρ^ι, πληθ. (vlǎ-stǎrusire, -sirⁱ) = βλαστᾶρισμα, ρουμ. vlǎstǎrire, ἑλλην.

βλᾶστᾶρουσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (vlǎstǎrusit^u, -tǎ) = βλαστᾶρισμένος, περικεκομμένος τὰ περιττὰ βλαστᾶρια· ρουμ. vlǎstǎrit, ἑλλ.

βλάχ^{ου}, ἐθν. ἀρσ., βλάχᾶ, θηλ. (vláh^u, -hǎ) = βλάχος.

βλάχεάστε, ἐπίρ. (vlǎheáste) = βλάχιστί, ρ. armâneáste.

βλᾶχέσκου, ἐπιθ. ἀρσ., βλᾶχῆσκά, θηλ. (vlâhésku, vlâ-heâskă) = βλαχικός. ρουμ. armânéscu). †

βλᾶχίε, κυρ. ὄν. θηλ. (Vlahíe) = ἡ Βλαχία. †

βλᾶψέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (vlâpsésku -psiⁱ, -psită, -psire) = βλάπτω. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἔβλαψα ρουμ. stric, λατ.

βλᾶψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., βλᾶψίρι πλθ. (vlâpsíre, -ri) = βλάβη ρουμ. stricare, λατ.

βλᾶψίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ῥήμ. (vlâpsíst^u, tă) = βε-
πλαμμένος, ρουμ. stricat, λατ.

βλᾶψιτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρι πλθ. (vlâpsitu' ră, -turi) = βλάβη. Ἐκ τοῦ βλᾶψίτου, ἔπερ ἴδε ρ. stricăciune, λατ.

βλέκμου, ἴδε βέλλμου.

βλουγισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε (vluγisésku, -siⁱ, -ită, -ire) = εὐλογῶ. Ἐκ τοῦ βλόγισα + έσκου, ρ. binecuvântez, λ.

βλουγισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρι πλθ. (vluγisíre, -ri) = εὐλογία, ρουμ. binecuvântare, λατ.

βλουγισίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (vluγisít^u, tă) = εὐλογημένος, ρουμ. binecuvântat, λατ.

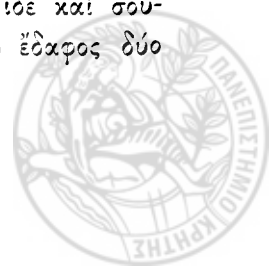
βζάμιτᾶ, οὐσ. θηλ., -τι, πλθ. (vzámítă, -ti) = ἔμετος, κοιν. ξέρασμα, ρουμ. vomitare, λατ. ἴδε βόμου.

βζάχᾶ, οὐσ. θηλ. (vzáhă) = δυσωδία, κοιν. βώχα, πλθ. βόχι ρουμ. putzare, λατ.

βόϊ καὶ **βόϊου**, βρούι, βρούτᾶ, βρεᾶρε (vóï καὶ vóï^u, vruⁱ, vru' tă, vreäre) = θέλω. Ἐκ τοῦ λατ. volo, volui, velle ἢ. volo, γαλ. vouloir, προσ. voler ρουμ. voiu.

βοϊ, προσ. ἀντ. β'. προσ. = ὑμεῖς (voi), ρουμ. voi. Ἐκ τοῦ λατ. vos.

βόλβου καὶ **βόλμπου**, οὐσ. οὐδ., βόλμπουρι πλθ. (vólvu, volburⁱ) = ὁ κύλινδρος, περὶ τὸν ὁποῖον περιτυλίσσεται ὁ στήμων. Ἐκ τοῦ λατ. *volvum (volva = εἴλημα) ἴδε καὶ σούλου. Βόλμπουρι λέγονται καὶ οἱ ἐμπηγνύμενοι εἰς τὸ ἔδαφος δύο κοντοί, παλούκια, ἵνα συσφίγγηται ὁ στήμων.

βόλβου, βουλβάι, -ατᾶ, -αρε, ῥ. (vólvu, vulváⁱ, -atā, -are) = περιελίσσω, περιτυλίσσω τὸν στήμονα περὶ τὸν κύλινδρον. Ἐκ τοῦ λατ. volvo, -ēre) = περιελίσσω· ἰτ. volgere, ἰσπ. volver.

βόλτᾶ, οὐσ. θηλ., βόλτι πληθ. (vóltā, vólti) = περιφορά, κοιν. φορά, καὶ βόλτα, ἕπερ ἐκ τοῦ ἰτ. volta· ῥουμ. mišcare in cere, λατ.

βόμου, βουμούι, βουμούτᾶ, βουμεάρε (vóm^u, vumuⁱ, vumu^tā, vumeāre) = ἔμῳ, ξερνώ. Ἐκ τοῦ λατ. vomo, ui, itum, ere) = ἔμῳ· ἰτ. vomio, γαλ. vomer· ῥουμ. vārs, λ.

βόμερᾶ, οὐσ. θηλ., βόμερι, πληθ. (vómerā, -ri) = ὕννις, ὕννι, ἄλθαν. un, hum. Ἐκ τοῦ λατ. vomer-ēris = ὕννις, ἴδε καὶ πλούγκου, καὶ αράτου.

βόμπιρο, οὐσ. ἄρσ., βόμπιρι πληθ., (vómpir^u, -ri) = βουρκόλακας· γερμ. vampir, ἰτ. vampiro, γαλ. vampir· ἴδε βάρκόλακου, ἄλβ. dambir = υἱὸς τοῦ βουρκόλακος.

βόστρου, ἴδε ἀδόστρου.

βουδέλᾶ, οὐσ. θηλ., -δελί πληθ. (vuḍélā, -li) = δέρμα βόου κατειργασμένον, κοιν. βιτέλο, Δαλ.

βούζου, οὐσ. ἄρσ., βούζι πληθ. (vu^zu, vúzi) = ἀκτέα, κοιν. κουφοξυλιά καὶ σαμπούκος· ῥουμ. soc, λατ. Ἐν Μακεδονίᾳ λέγεται καὶ παρὰ τοῖς ἐλληνοφώνοις βούζι.

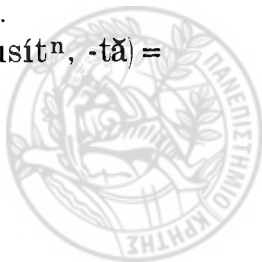
βούλᾶ, οὐσ. θηλ., βούλι, πληθ. (vu^lā, -li) = σφραγίς, κοιν. βούλλα. ῥουμ. pecete, σλαβ.

βουλζάγκᾶ, οὐσ. θηλ., βουλζάτζι καὶ βουλότζι (vulǰāga, vulǰādzi καὶ vulǰdži) = λειμών, κοιν. λιβάδι· ῥουμ. poianā, σλαβ.

βουλουσέσκου, -σιⁱ, -στᾶ, σιρε ῥ. (vulusésku, -sii, -sitā, -sire) = σφραγίζω, κοιν. βουλώνω — ῥουμ. pecetluesc, σλαβ.

βουλουσίρε, ἀπθ. τοῦ ἄν. ῥ., -σιριⁱ πληθ. (vulusíre -sirⁱ) = σφραγίζειν, σφράγισμα· ῥουμ. pecetluire, σλαβ.

βουλουσίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄνωτ. (vulusítⁿ, -tā) =

ἐσφραγισμένους, κοιν. βουλωμένος· ρουμ. pecetluit, σλαβ.

βούλπε, οὐσ. θηλ., βούλκι πληθ. (vu'lpε, vu'lkι) = ἀλώ-
πηξ. Ἐκ τοῦ λατ. vulpes-is, ἰτ. volpe, ἰσπ. vulpeja, ἀρχ.
γαλ. volpil, καὶ verpil· ἡ νέα γαλλικὴ ἀντικατέστησε τὴν λέ-
ξιν ταύτην διὰ τοῦ renard = ἀλώπηξ· ρουμ. vulpe.

βούλτουρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ρ^ι· πληθ. (vultur^u, -rⁱ) = γύψ, ἀρ-
πακτικὸν ὄρνεον. Ἐκ τοῦ λατ. vultur, uris, ἰτ. voltore, ἀρχ.
γαλλ. προβ. voltor, ἰσπ. καὶ πορτ. buitре, ν. γαλ. vautour,
ρουμ. vultur.

βουλτουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (vultusésku, -sii,
-sită, -sire) = βαλτώνω, βάλτωσα· ρουμ. me adânc în mo-
ciră, λατ. + σλαβ.

βουλτουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρ^ι· πληθ. (vultusîre,
-sirⁱ) = βάλτωμα· ρουμ. adâncire, λατ.

βουλτουσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (vultusît^u, -tă)
= κεγρωσμένος, κοιν. βαλτωμένος· ρουμ. afundat, λατ.

βουμέαρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρήμ. βύμ^{ου} = ἐμῶ, βουμέρ^ι· πληθ.
(vumεᾶre, vumérⁱ) = ἐμεσις, ξέρασμα καὶ βουμουτούρα· ρουμ.
vârsătură, λατ.

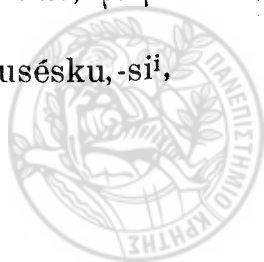
βούγγκου, οὐσ. ἀρσ., -ουρ^ι· πληθ. (vu'ngu -urⁱ) = σκώ-
ληξ ἐπὶ τῶν δερμάτων, ρουμ. vierme, λατ.

βούργᾶ, οὐσ. θηλ., -τζ^ι· πληθ. (vu'rgă, -tzi) = πήρα, ὄσχος
τῶν ποιμένων. Ἐκ τοῦ λατ. bulga = θυλάκιον· ἰτ. bolgia, κοιν.
βουργί καὶ βουργίδι, ρουμ. geantă, τουρκ.

βουρζόμ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ζαμι πληθ. (vurzóm^u, -zqami) =
δίκτησον, δι' οὗ μεταφέρονται τὰ ἄχυρα. Καὶ βουρζών^{ου}. Ἐν τῷ
β'. συνθ. διακρίνεται ἡ ζώνη, ἀλλὰ μένει ἄγνωστος ἡ πρώτη
συλλαβή.

βούρτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι, πληθ. (vu'rtsă, -tsi) = ψήκτρα,
κοιν. βούρτσα· ἐκ τοῦ τουρκ. fortsa, ὅπερ ἀμφίβολον, ρουμ.
perie, σλαβ.

βουρτσουσέσκου, -σι^ι -σιτᾶ, -σιρε ρ. (vurtsusésku, -sii,

-sită, -sire) = καθαρίζω τι διὰ τῆς ψήκτρας, κοιν. βουρτσίζω·
 ρουμ. a periă, σλαβ.

βουρτσουσίρε, ἀπθ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρῖ πληθ. (vurtsusîre, -sirî) = βούρτσισμα, ρουμ. periare, σλαβ.

βουρτσουσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (vurtsusît^u, -tă) = καθαρισμένος διὰ τῆς ψήκτρας, κοιν. βουρτσισμένος, ρουμ. periat, σλαβ.

βουτίνᾶ, οὐσ. θηλ., βουτίνῃ πληθ. (vutînă, vutîni) = μικρὸν
 πτηνὸν ἀγγεῖον, πιθαράκι, ἢ πυτίνη τῶν Ταραντίνων κατὰ Ἡσού-
 χιον, ρουμ. ulcior, λατ.

βράχνισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε (vrăhnisêsku, -siî, -ită, -ire) = βραγγάω, κοιν. βραγγιάζω. Ἐκ τοῦ ἀορ. βράχνισα
 + έσκου· λέγεται καὶ βράχᾶσέσκου· ρουμ. răgusesc, λατ.

βράχνισίρε, ἀπαρ. θηλ. τοῦ βράχνισέσκου, σιρῖ πληθ. vrăh-
 nisire, -sirî) = βράχνιασμα. ρουμ. răgusire, λατ.

βράχνισίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ., (vrăchnisit^u -tă) =
 βραγγιασμένος· ρουμ. răgușit, λατ.

βρεᾶβά, οὐσ. θηλ., βρέβουρῖ πληθ. (vreăvă, vrevuri) =
 θόρυβος, τύρβη, ταραχή· ρουμ. sgomot, σλαβ.

βρεᾶζᾶ, -ζῖ, οὐσ. θηλ. (vrează, -zi) = κάρφος, φρύγανα,
 ξηρὰ ξυλάρια· σλαβ. ρουμ. vrease, σλαβ.

βρεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ βόῖ καὶ βόιου = θέλω, βρέρῖ πληθ.
 (vreăre -vrêri) = βούλησις, θέλησις, ἀγάπη, ἔρωσ· ρουμ. iu-
 bire, σλαβ. amor, λατ.

βρόμε, οὐσ. θηλ., βρόνῃ πληθ. (vrôme -ni) = ὁ βρόμος, εἶ-
 δος σιτηροῦ, κοιν. βρόμη· ρουμ. ovaz, σλαβ.

βρόνντου, οὐσ, οὐδ., -ντουριῖ πληθ. (vrõndu -duri) = με-
 γάλῃ βοή, κοιν. βρόντος· ρουμ. bubuitura, πεποιημ.

βρούτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. μετ. σημ. ἐπιθέτου τοῦ βόῖ καὶ βόιου
 = θέλω (vrût^u -tă) = προσφιλής, ἀγαπητός· ρουμ. iubit, σλαβ.
 βρούτα = ἡ ἐρωμένη.

βύντρα, ντρι, οὐσ. θηλ. (vydra, -dri) = ὕδρα, ἐνυδρίς, -ίδος

(ὄφρις) κοιν. βύδρα· ρουμ. vidrās, ἑλλην.

βρώμα, οὐσ. θηλ., βρώμι πληθ. (vrómă, vrómi) = δυσωδία, κοιν. βρώμα. Οἱ Ῥουμῶνοι λέγουσι putdăre, -putóri πληθ. Ἐκ τοῦ λατ. putor -oris. Ἐν τῷ βερ. τμήματι γίνε-ται χρῆσις τοῦ προυτάρε καὶ αμπουτσάρι, ὅπερ τελευταῖον παν-ταχοῦ ἀκούεται.

Γ. γ.

Γ, γ. γάβάδα, οὐσ. θηλ., γάβαθ' πληθ. (gâvâbă, gâvâθⁱ) = τρύβλιον, πινάκιον βαθύ, κοιν. γαβάθα. Ἐκ τοῦ λατιν. :: gavata (caveatus, atum)· ρουμ. farfurie, τουρκ. (ἐκ τῆς Κίννας).

γαϊτάνου, οὐσ. οὐδ., γαϊτάν' καὶ -τανε πληθ. (gâitân^u, gâitânⁱ, -tane) = σειρήτιον, κοινῶς γαϊτάνι. Ἐκ τοῦ τουρκ. gai-tan· ρουμ. găitan, τουρκ.

γάλαισιδά, οὐσ.. θηλ., -τσιτς πληθ. (gâlâtsidă, -tsidz) = τὸ κορίαννον καὶ κολιανδρον κοιν. κόλιανδρο καὶ γαλατσιδά, διότι πιεζόμενον ἐκχέει γάλα· ρουμ. buruiană, σλαβ.

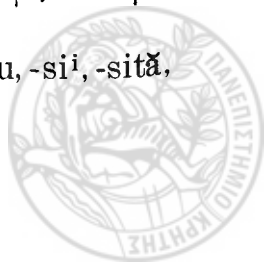
γάλονε, οὐσ. θηλ., -ν' πληθ. (galóne, -ni) = φιάλη περι-λαμβάνουσα 2 1/2 ἔκ. ὑγροῦ, τὸ κοιν. γαλόνη· ρουμ. sticlă, σλ.

γαμβρο καὶ γραμβρο καὶ γκαραμβρο ἐν Ἀχρίδι, οὐσ. ἀρσ., γάμβριτς πληθ. (ἐκ τοῦ ἑλλ. γαμβριδ(ε)ς) (gambró, grambró καὶ garambó, gâmbritz) = γαμβρός· Ἐν Ἀχρίδι, κατὰ Weigand, ἐν πληθ. ἀρ. λέγεται γρανγκάτς καὶ γκαρανγκάντς (gran-gádz, garangátz)· ρουμ. mire, σλαβ.

γάνγγραινα, οὐσ. θηλ., -γριν' πληθ. (gângrină, -grinⁱ) = γάγγραινα· ρουμ. cancrena, ἑλλην., ὁ Δαλ. γρ. cángrenă

γανόσου, οὐσ. ἀρσ., γανόσ' πληθ. (ganóšu, -šⁱ) = κασσιτε-ρωπτής, γανωπτής. Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. γάνος = λάμψις. Καὶ γανουσάρου, ρουμ. calaitziu, ἐκ τοῦ τουρκ.

γάνουσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε β. (gânusésku, -siⁱ, -sită,

-sire = γανῶ, γανώνω· ρουμ. smältsuesc, ἑλλην. σμαλτώνω.

γάνουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -σιρῖ πληθ. (γânusîre, -sirî) = γάνωσις, γάνωμα, κασσιτέρωσις τῶν χαλκῶν ἀγγείων· ῥ. smältsuire, ἑλλην.

γάνουσίτῶν, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (γânusît^u, -tă) = γεγανωμένος· ρουμ. smältsuît, ἑλλ.

γάροῦ οὐσ. οὐδ., γάρῖ πληθ. (gâru, -ri) = γάρος, τὸ ἐν ταρι-
χευμένοις ὑψαρίοις ἀλμυρὸν ὕδωρ πρὸς διατήρησιν αὐτῶν· καὶ
ἄλμη· ρουμ. salamură, λατ. ν. ἑλλην. σαλαμούρα.

γαράφα, οὐσ. θηλ., γάρᾶφῖ, πληθ. (garăfă, gârăfî) = φιά-
λιον, κοιν. γαράφα. Ἐκ τοῦ ιτ. caraffa, ισπ. garaffa, γαλ.
caraffe, ρουμ. carafă.

γαργάρα, οὐσ. θηλ., -γάρῖ πληθ. (gâr-gără -gărî) = τὸ
πλύσιμον τοῦ στόματος, κοιν. γαργάρα, ὅπερ πεποιημ., ρουμ.
gargară, ἑλλην. Δαλ.

γάστρα καὶ **γλάστρα**, οὐσ. θηλ., γᾶστρι καὶ γλᾶστρι πληθ.
(găstră καὶ glăstră găstri καὶ glăstri) = μετάλλινος κινήτος
φοῦρνος, κοιν. γάστρα. Τὸ ἀρχ. γάστρα = ἡ κοιλία ἀγγείου.

γάτσιον, οὐσ. ἀρσ., γᾶτσῖ πληθ. (gătsi^u, -tsî) = τὸ κωδω-
νοφόρον προπορευόμενον πρόβατον· ρουμ. clopotar. σλαβ.

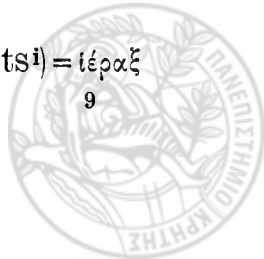
γαύρου, οὐσ. ἀρσ. -ρι πληθ. (gâvrū -ri) = δαστρία, εἶδος σφεν-
δάμνου, δένδρον σκληρόν, ὡς ἡ ὄξυά· λατ. carpinus, κοιν. γαυ-
ρος καὶ γαυρί, ρουμ. carpen, λατ. Δαλ.

γενάρον καὶ **γινάρον**, οὐσ. ἀρσ. (ginăr^u) = ὁ Ἰανουάριος μῆν,
κοιν. Γενάρης· ἀλβ. jennâr, ιτ. Gennajio καὶ Gennaro, ισπ.
Enero, πορτ. Janeiro, γαλ. Janvier, ρουμ. Januarie,

γενεάο, οὐσ. θηλ., γινέῖ πληθ. (geneăo, gînéῖ) = γενεὰ κα-
ταγωγὴ, ρουμ. generatsie, λατ.

γερά, οὐσ. ἀρσ., γεράτς πληθ. (geră, gerădz) = ἔλκος, τραυ-
μα, πληγή. Ἐκ τοῦ τουρκ. jarâ. Τὸ γιράτς ἐκ τοῦ γιράδ(ες)
ρουμ. plagă, λατ. Καὶ γιρά.

γεράκον, οὐσ. ἀρσ., -ρατσῖ πληθ. (gerăk^u, -ratsî) = ἰεράξ

κοιν. γεράκι, ρουμ. uliu, μαγυαρ.

γερακίνᾱ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (γερakínᾱ -ni) = ἀετός· ρουρ. acvilă, λατ.

γέρμου, οὐσ. ἄρσ., γέρνι πληθ. (γέρmu γέρni) = σκώληξ· ἐκ τοῦ λατ. vermis, -is = σκώληξ. Τὸ ν. λατ. τρέπεται εἰς γ, ὡς γίν^{ου} = οἶνος, ἐκ τοῦ vinum, γί^{ου} = ζωντανός, ἐκ τοῦ vivus, γίνγηιτς = εἴκοσι, ἐκ τοῦ viginti, γίν^{ου} = ἔρχομαι, ἐκ τοῦ veneo, γιάσπε = μέλισσα, ἐκ τοῦ vespa. ἰτ. verme, vermine, ἰσπ. πορτ. verme, ἄρχ. γαλ. verme, ν. γαλ. ver, ρουμ. verme,

γιάγμᾱ, οὐσ. θηλ., γιάγμι πληθ. (γιάγmᾱ, γιάγmi) = διαρπαγή, σύλλησις, λεηλασία· κοιν. γιάμα καὶ γιάγμα. Ἐκ τοῦ τουρκ. jagma, ρουμ. jaf, iamă, τουρκ. Καὶ γιάμᾱ.

γιάδαμ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., γιάδαν^ι πληθ. (γιάδam^u, γιάδanⁱ) = ξύλινος μογλός, δι' οὗ κλείεται ἡ θύρα. Ἐκ τοῦ ἑλλ. δγαδόρομος (διάδρομος) μὲ σημ. ἐνεργ. ἀμετ. = ὁ διατρέγων ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους εἰς τὸ ἄλλο.

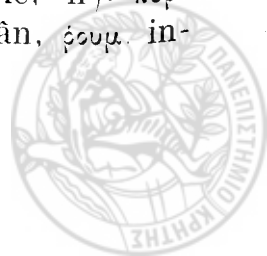
γιαλαντζιουράτικ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -ράτιτς^ι πληθ. (γιαlan-dziurátik^u, -rátitsⁱ) = ἐπιορκία, ψευδῆς ὄρκος. Ἐκ τοῦ τουρκ. jalan = ψεῦδος καὶ τοῦ λατ. juratio = ὄρκος, τοῦ μεταγ. λατινισμοῦ, ρουμ. sperjur, λατ.

γιαμάνντου, οὐσ. ἄρσ., -ἄντζῖ πληθ. (γιαmándu, -andzî) = ἀδάμας κοιν. γκαμάντι, ρουμ. diamant, ἑλλ.

γιάμπουλᾱ, οὐσ. θηλ., -λι^ι πληθ. (γιάmbulă, -li) = κάλυμμα ἐπὶ τῆς κλίνης, κοιν. σκέπασμα καὶ γιάμπουλα καὶ βιλέντσα, ὅπερ ἴδε, ρουμ. velintsă, σλαβ.

γιαμπουρλούκε, οὐσ. ἄρσ., -λουκ^ι πληθ. (γιαmburlúke, -lukⁱ) = μανδύας κατὰ τῆς βρογχίης, κοιν. γκαμπουρλούκι· Ἐκ τοῦ τουρκ. jamburluk, ὅπερ ἐκ' τοῦ jamur = βρογχή. Καὶ γκαμουρλούκε.

γιαγγᾱνε, οὐσ. θηλ., -ν^ι, πληθ. (γιαngăne, -ni) = πυρκαϊά, κοιν. γκαγγίν^ι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. jangân, ρουμ. incendiu, λατ.

γιάουρτε, ουσ. άρσ., -τι πληθ. (γιάούρτε, -ti) = τὸ πεπηγὸς γάλα, δξύγαλα, κοιν. γιάούρτι. Ἐκ τοῦ τουρκ. jaurt ἴδε καὶ μάρχάτου· ρουμ. lapte inchehat, λατ.

γιάργυρο, ουσ. άρσ., -ρι, πληθ. (γιάργυρ^u, -ri) = ὑδράργυρος, κοιν. γιάργυρος· ρουμ. mercuriu, λατ.

γιάσάκε, ουσ. θηλ., γιάσάτσι πληθ. (γιάσάκε, γιάσάτσι) = ἀπαγόρευσις, κοιν. γιάσάκι. Ἐκ τοῦ τουρκ. jasad· ρουμ. opreală, σλαβ.

γιάσπε, ουσ. θηλ., γέσκι πληθ. (γιάσπε, γέσκι) = σφήξ, ισπ. avispa, ιτ. πορτ. vespa, γαλ. guêpe· ρουμ. vespă.

γιατᾶγάνε, ουσ. θηλ., (γιατᾶγᾶν· πληθ., (γιάτᾶγᾶνε, -γᾶνι) = ξίφος ἄλιγον κυρτόν, κοιν. γιαταγᾶνι. Ἐκ τοῦ τουρκ. jatagan, ρουμ. jatagan, τουρκ.

γιατάκε, ουσ. θηλ., γιατάκι· πληθ., (γιάτάκε, γιάτάκι) = κοιτών, κλίνη, κοιν. γιατάκι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. jatak = κλίνη· ρουμ. pat, μαγααρ.

γιάτρο, ουσ. άρσ., γιατροᾶ καὶ -ρι πληθ., (γιάτρο, -ri) = ἰατρός, κοιν. γιατρός· ρουμ. doctor, λατ.

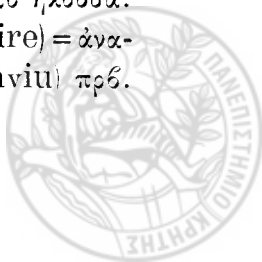
γιάτσᾶ, ουσ. θηλ., (γιάτσᾶ) = ὁ βίος, τὸ ζῆν· σώζεται παρὰ Δημ. Ἐκ τοῦ λατ. vita ιτ. vita, ισπ. πορτ. κατ. vida, προβ. vita καὶ vida καὶ via γαλ. vie· ρουμ. viatsă, ἴδε καὶ μπᾶνᾶ. 2) ζῶν, ζωτικὸς, ἔμφυχος· ἴδε Pușc καὶ Dens 353.

γιάγάντου, ουσ. άρσ., -ντζῖ πληθ. (γιάγάντου, -ndzî) = γίγας, κοιν. γίγαντας· ρουμ. gigant, ἑλλην.

γίε, ουσ. θηλ., γί· πληθ. (γίε, γί) = βία, σπουδή. Ἐκ τοῦ ἑλλ. βία, τροπή τοῦ β εἰς γ ὡς ἐν τῇ λέξει γέρμου, ἕπερ ἴδε· κουγίε, ἐπίρρ. = ταχέως, ἐκ τοῦ con + βία· ἴδε καὶ κουρούντου· ρουμ. grabă, σλαβ.

γιέρο, ουσ. άρσ. -ρι πληθ. (γιέρο^u, -ri) = ἀμπελουργός. Ἐκ τοῦ γίνε, ἕπερ ἴδε· ρουμ. vier, λατ. Δαλ. ἐγὼ δὲν τὸ ἤκουσα.

γιέτζου, γίι, -ιᾶ, -ιρε ρ. (γιέτζου, γίι, -ιᾶ, -ιρε) = ἀναβιῶ, ἀναζῶ. Ἐκ τοῦ γί^{ου}, ἕπερ ἴδε· ρουμ. înviez (înviu) προβ.

ιτ. *avvivare*. προβ. ισπ. πορτ. *avvivar*.

γικᾶ, οὐσ. ἄρσ., γικᾶτζ πληθ. (γικᾶ, γικᾶτζ) = περιλαίμιον, κοιν. γιακᾶς. Ἐκ τοῦ τουρκ. γῆᾶke, ρουμ. jică, τουρκ.

γιλίε, οὐσ. θηλ., γιλίε πληθ. (γιλίε, -λίε = ὕαλος, καθρέπτῆς, κοιν. γυαλί· λέγεται καὶ λᾶγίᾶ κατὰ μετάθεσιν· οἱ ρουμ. λέγουσιν *ogлиндă*, οἱ δὲ Μογλενῖται *ogлиндălă*, σλαβ.

γιλτσέσκου, γιλτσῖι, -ῖᾶ, -ῖρε (γιλτσέσκου, (giltsῖi, -ῖᾶ, -ῖρε) = λάμπω, κατοπτρίζομαι· κατὰ τὸ ν. ἑλλην. γυαλίζομαι. Ἐκ τοῦ γιλίε, ὅπερ ἴδε· ρουμ. *strălutsesc*, λατ.

γιμπρούκε, οὐσ. θηλ., -κι πληθ. (γιμπρούκε, -κι) = τελώνιον, κοιν. γιμπρούκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. *jimbruk*· ρουμ. *vamă* μαγυαρ. καὶ ν. ἑλλ. κατὰ *Cihac* βάμμα.

γίνου, οὐσ. οὐδ. γίνουρι πληθ. (γίνου, γίνουρι) = οἶνος, κρασί. Ἐκ τοῦ λατ. *vinum* Περὶ τροπῆς τοῦ υ εἰς γ. ἴδε γέρμου· ιτ. ισπ. *vino*, πορτ. *vinho*, γαλ. *vin*· ρουμ. *vin*, δημ. *jin*, ἄλβαν. *venë* καὶ *verre*, προβ. *vin*.

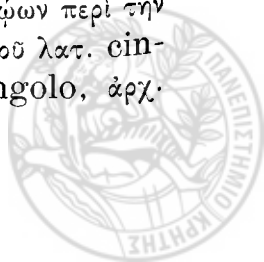
γίνου, **βινί** καὶ **βίνχου**, -νιᾶ, -νιρε, καὶ -νεχαρε (γίνου, *viní* καὶ *viníu*, -νιᾶ, -νιρε, καὶ -νεχαρε) = ἔρχομαι. Ἐκ τοῦ λατ. *venio*, *veni*, *ventum*, *ire* = ἔρχομαι. Περὶ τροπῆς τοῦ ν εἰς γ ἴδε ἐν λέξει γέρμου. Ἴτ. *venire*, ισπ. *venir*, πορτ. *vir*, γαλ. *venir*, ρουμ. *vin*.

γινάου, ἴδε γενάου.

γινάτε, οὐσ. θηλ., γινᾶτσι (γινάτε, γινᾶτσι) = ὀργή, ἰσχυρογνωμοσύνη, πεισμονή. κοιν. γινᾶτι καὶ ἰνάτι. Ἐκ τοῦ τουρκ. *inad*, λέγεται καὶ ἰνάτε· ρουμ. *necaz*, σλαβ.

γίνγκιτς, ἀριθμ. (γίνγκιτς) = 20. Ἐκ τοῦ λατ. *viginti*, ιτ. *venti*, γαλ. *ving*· οἱ Ῥουμ. λέγουσι *douedzetsi*, οἱ Μογλενῖται *daodzetsi*.

γίνγκλᾶ, οὐσ. θηλ., -κλι πληθ. (γίνγκλᾶ, -κλι) = ὁ μασχάλιστήρ, τὸ λωρίον, ὃ οὐ σφίγγεται τὸ σάγμα τῶν ζώων περὶ τὴν κοιλίαν, κοιν. ἰνκλα καὶ γίνκλα καὶ κίνκλα. Ἐκ τοῦ λατ. *cingula* = ζώνη· ιτ. *cingoia* καὶ *cingolo*, ισπ. *cingolo*, ἀρχ.

γαλ. cengle, νέον γαλ. sengle, ρουμ. chingă.

γίνε, ουσ. θηλ., -νι' πληθ. (γίνε, -ni) = ἄμπελος. Ἐκ τοῦ λατ. vinea. Περὶ τροπῆς τοῦ ν εἰς γ ἴδε γέρμου· ἰτ. vigna, ἰσπ. viua, πορτ. vinha, γαλ. vigne, ρουμ. vie, δημ. jie.

γιουρούσε, ουσ. θηλ., -σι' πληθ. (γιουρούσε, -si) = ἔφοδος, κοιν. γιουρούσι· ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. juruş = ἔφοδος· ρ. asalt, λ.

γιόν, ἐπιθ., γιά θηλ. (γι^u, γιά) = ζώος, ζωντανός· 2) ὠμός, ἄψητος. Ἐκ τοῦ λατ. vivus, ἰτ. ἰσπ. πορτ. vivo, γαλ. vif, προβ. viu, ρουμ. viu.

γιουβᾶσέσκου καὶ **δγιβᾶσέσκου**, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (γιου-
vâsésku, -siⁱ, -sită, -sire = ἀναγινώσκω, κοιν. δγμαβάζω ἐξ
οὗ τὸ προκ. ρ., ρουμ. citesc, σλαβ.

γιουβᾶσίρε, ἀπθ. οὗσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρι' πληθ. (γιουvâsíre,
-sirⁱ) = ἀνάγνωσις, κοιν. δγμαβάσµα· ρουμ. citire, σλαβ.

γιουβᾶσίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (γιουvâsít^u, -tă) =
δεδιδασκεύμενος, ἀνεπτυγμένος, λόγιος, κοιν. δγμαβασµένος· ρουμ.
invătsat, λατ.

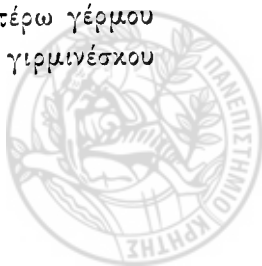
γιουργάνε, οὗσ. θηλ., -γᾶνι' πληθ. (γιουργάνε, -găni) =
πάπλωμα καὶ γιοργάνι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. jorgan· ρουμ. pla-
pomă, ἑλλην.

γιουρτίε, οὗσ. θηλ., -τιⁱ πληθ. (γιουrurtie, -tiⁱ) = ἑορτή, κοιν.
γιορτή· ρουμ. serbătoare, λατ.

γίπτου, οὗσ. οὐδ., -τουρι' πληθ. (γίπτu, -turⁱ) = οἱ δημη-
τριακοὶ καρποὶ, σῖτος. Ἐκ τοῦ λατ. victus-us = τὰ ἐπιτήδεια.
Περὶ τροπῆς τοῦ ν εἰς γ· ἴδε ἐν λέξει γέρμου· ἰτ. vitto, ἀρχ.
ἰσπ. victo, ρουμ. vipt.

γιργκινᾶ, οὗσ. θηλ., -νι' πληθ. (γιργκινᾶ, -ni) = σιδηρῆτις,
ἢ ἱεροβοτάνη κατὰ τῆς ἀναιμίας. Ἐκ τοῦ λατ. vervena = οἱ
κλάδοι δένδρων τινῶν ἀειθαλῶν καὶ εὐωδῶν· ρουμ. sporicciu, σλ.

γιρμέσκου, -μιⁱ, -μιτᾶ, -μίρε (γirmésku, -miⁱ, -mită,
-mire) = σκωληκιῶ, κοιν. σκωληκιάζω. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω γέρμου
= σκώληξ, ἔπερ ἴδε· ρουμ. prind viermi, λατ. Καὶ γιρμινέσκου

καὶ νγιρμινέσκου (γiρminésku, καὶ νγiρminésku).

γιρμινόσου, γιρμινζάσᾶ, ἐπιθ. (γiρminóšu, γiρminq-ášā) = σκωληχιῶν, κοιν. σκωληχιχασμένος. Ἐκ τοῦ λατ. verminosus, ῥουμ. viermănos.

γιρμίρε, ἀπθ. οὐσ., -μιρ᾽ πληθ. (γiρmíre -mirí) = σκωληχίασις. Καὶ γιρμινίρε καὶ νγιρμινίρε (γiρminíre, καὶ νγiρminíre).

γίσου, οὐσ. οὐδ., γίσι καὶ γίσουρ᾽ πληθ. (γísu, γísi, -γísurí) = ὄναρ, ὄνειρον. Ἐκ τοῦ λατ. visus = ὄψις, ὄρασις, φάντασμα, ὄνειρον, προβ. vis, γαλ. vision, ῥουμ. vis.

γισᾶτζου, ἴδε νγκισᾶτζου.

γισμάτσιούνου, οὐσ. ἀρσ. (γismătsiún^u) = ὁ Σεπτέμβριος μῆν (κυρίως ὁ μῆν τοῦ τρυγητοῦ). Ἐκ τοῦ γίσμου = τρυγῶ.

γισμάτσιούνε, οὐσ. θηλ. -τσιουν᾽ πληθ. (γismătsiúne. -tsiuni) = τρυγητός, ἐκ τοῦ ∴ vindeminiatio (vindemia = τρυγητός). Παρὰ τοῖς ἐλληνοβλάχοις τοῦ Ὀλύμπου ὁ τρυγητός λέγεται γίσμου, πληθ. γισμάρ᾽ ἀντὶ γισματσιούνε᾽ ῥουμ. recolta strugurilor, λατ. + σλαβ.

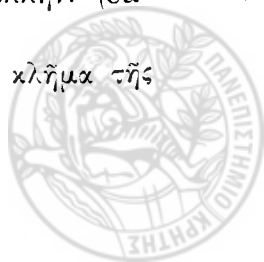
γίσμου. -α᾽, -ατᾶ, -αρε (γísmu, -aí, -ată, -are) = τρυγῶ. Ἐκ τοῦ vindemio = τρυγῶ ῥουμ. euleg strugurii, λατ. + σλ.

γισπάρου, οὐσ. ἀρσ., -πᾶρ᾽ πληθ. γispár^u, -rí) = σφηκιά. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ vesparium, ἰτ. vespajo, ἰσπ. avispero, γαλ. guêpier ῥουμ. vespar, ἴδε γιάσπε.

γισπινόσου, ἐπιθ., -νζασᾶ θηλ. (γispinós^u, -nqasa = κακός, κακεντρεχής, κεντῶν ὡς ἡ μέλισσα. Ἐκ τοῦ γιάσπε, ὅπερ ἴδε ∴ vespenosus (ἐκ τοῦ vespa = ὁ σφήξ) ῥουμ. reu-tăcios, λατ.

γιστεᾶρε, οὐσ. θηλ., γιστέρ᾽ πληθ. (γisteăre, -sterí) = θησαυρός τῆς γῆς. Ἐκ τοῦ ἀλβ. vistaar ἢ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ λατ. vestiarium ῥουμ. comóară λατ. ἐλλην. (camera = καμάρα).

γιτά, οὐσ. θηλ., γιτ᾽ πληθ. (γită, -tí) = ἄγριον κληῖμα τῆς

ἀμπέλου. Ἐκ τοῦ λατ. vitis -em, ιτ. vite ισπ. vid, πορτ. vide ρουμ. vitsă, ὅπερ παρὰ τοῖς Κουτσοβλ. σημαίνει λεπτήν ῥάβδον κοιν. βίτσα, ὅπερ ἴδε.

γιτρίε, οὔσ. θηλ., γιτρίᾶ πληθ., (γiτρίε, γiτρίᾶ = φάρμακον κοιν. γιατρικόν· ρουμ. leac, τουρκ. doctorie, λατ.

γιτριψέσκου, -ψιᾶ, -ψιτᾶ, -ψιρε (γiτριpsésku, -psiᾶ, -psită, -psire) = θεραπεύω, κοιν. γιατρεύω. Ἐκ τοῦ ἀορ. γιάτρηφα + ἔσκου ἐγένετο τὸ γιτριψέσκου· ρουμ. vindec, λατ.

γιτριψίρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀν. ῥ., -ψιρᾶ πληθ. (γiτριpsíre, psiriᾶ) = θεραπεία, κοιν. γιάτρευμα· ρουμ. vindecare, λατ. Δαλ.

γιτριψίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (γiτριpsítu, -tă) = θεραπευμένος, κοιν. γιατρευμένος· ρουμ. vindecat, λατ.

γιτσᾶλ, οὔσ. ἀρσ., γιτσᾶλᾶ πληθ. (γiτσᾶlu, γiτσᾶli) = μόσχος, μοσχάρι. Ἐκ τοῦ λατ. vitellus. Περὶ τροπῆς τοῦ ν εἰς γ ἴδε γέρμου, περὶ τροπῆς τοῦ τ εἰς τσ ἴδε βίτσα· ιτ. vitello, προσ. vedel, γαλ. veau, ἀλβ. vitsᾶ ρουμ. vitsel. ὀημ. ghitsel. Τὸ θηλ. γιτσᾶο καὶ γιτσᾶό, πληθ. γιτσᾶᾶλι καὶ γιτσᾶᾶλι (γiτσᾶo καὶ γiτσᾶo, γiτσᾶᾶle καὶ γiτσᾶᾶli).

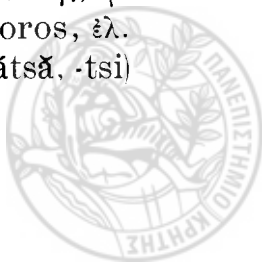
γκᾶβ, ἐπιθ., -βᾶ, θηλ. (γᾶvu, -vă) = τυφλός· ἴδε καὶ ὀρμπου· ρουμ. orb. Ἐν Μακεδονίᾳ λέγεται ὑπὸ τῶν ἐλ. γκαβός ἀντὶ τυφλός. Ἐκ τοῦ λατ. cavus = κενός.

γκᾶβόντου καὶ **γκουβόντου**, ἀρσ. οὔσ., γκᾶβόντσι πλ. (γᾶvuᾶsdu καὶ γᾶvuᾶsdzi) = ἥλος, καρρὶ πρὸς πετάλωσιν· οἱ ρουμ. λέγουσι caié, πληθ. căiele, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. * clavella clavula, clavus = ἥλος).

γκᾶβουμάρα, οὔσ. θηλ., -μάρα πληθ. (γᾶvumără, -mări) = τυφλότης, κοιν. τυφλαμάρα καὶ γκαβομάρα. Ἐκ τοῦ γκαβός, ὅπερ ἴδε· ρουμ. orbie, λατ.

γκᾶγκᾶνιᾶρο, ἐπιθ., -νιᾶρα θηλ. καὶ γκᾶγκᾶνιᾶροσ, -νιᾶρασᾶ, (gaganjăr, -njără, καὶ gâgâniᾶs, niᾶsă) = ῥυτιδῶδης, ἐρρυτιδωμένος· 2) πορώδης· ῥ. gâunos, sbărcit, σλ. poros, ἐλ.

γκᾶγκᾶρεᾶτσᾶ, οὔσ. θηλ., -τσι πληθ. (gâgâreătsă, -tsi)

= κόπρος τῶν αἰγῶν, κοιν. κακκαράντζα, ρουμ. câcâreádză, ἔλ.

γκάζου, οὐσ. οὐδ., -ουρ' πληθ. (gáz^u, -urⁱ) = πετρέλαιον, κοιν. γκάζι· ρουμ. gaz, γαλ.

γκαζέπε, οὐσ. θηλ. (gazépe) = αἴσχος, ὄνειδος. Ἐκ τοῦ τουρκ. gazép, ρουμ. infamie, γαλ.

γκάιε, οὐσ. θηλ., γκᾶⁱ πληθ. (gáie, gǎⁱ) = κορώνη, κοιν. καλλιμαχούδα καὶ κουρούνα· ἡ λέξις πεποιημένη, ρουμ. cioră· ἴδε Pușe, 693.

γκαϊλέ, οὐσ. ἄρσ., γκαϊλέτζ πληθ. (gailé, gailéztz) = θλιψίς, φροντίς, ἀνησυχία· κοιν. γκαϊλές, γκαϊλέδες. Ἐκ τοῦ τουρκ. gailé, ρουμ. necaz, σλαβ.

γκάϊντᾶ, οὐσ. θηλ., -τζι πληθ. (gáidă, -dzi) = τὸ ἐξ ἀσχοῦ καὶ σωλῆνος γνωστὸν ὄργανον, ἡ κοιν. γκᾶϊντα· ρουμ. tsimpoiou, μαγυαρ. πρβ. ἑλλήν. συμφωνία.

γκᾶλεατᾶ, οὐσ. θηλ., -ατι πληθ. (geleátă -ati) = ξύλινον ἀγγεῖον χρησιμεῖον ὡς ὑδρία, στάμνα. Ἐκ τοῦ ἄλβαν. galeta. Οἱ Καλαυρέζοι λέγουσι gaddetta, οἱ κάτοιχοι τοῦ Ἀμπρουζίου galetta, ἰτ. galletta. Ἴδε Ἀλβαν. λεξ. Meyer καὶ Pușe 697, ρουμ. găleată, ἄλβ.

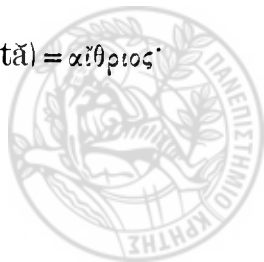
γκᾶλέσκου, γκᾶλίⁱ, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (gâléskn, gâlíⁱ, -lită, -lire) ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ = αἰθριάζει, γίνεταί αἰθρία, ἀνοίγει ὁ καιρός, ὁ οὐρανός. Ἐκ τοῦ λατ. gallo-are· ρουμ. a se înseminá, λατ. ἴδε Pușe. 848 καὶ Dens 191.

γκᾶλινᾶ, οὐσ. θηλ., -λιν' πληθ. (gâlina, -linⁱ) = ὄρνις, κοιν. ὄρνια. Ἐκ τοῦ λατ. gallina = ὄρνις· ἰσπ. gallina, πορτ. galinha, γαλ. géline = ὄρνια, ρουμ. găină.

γκᾶλινάρου, οὐσ. ἄρσ., -ναρ' πληθ. (gâlinár^u, -narⁱ) = ὄρنيθοκόμος καὶ ὄρنيθοπώλης. Ἐκ τοῦ λατ. gallinarius, ἰτ. gallinajo, ἰσπ. gallinezo, πορτ. galinheiro, ρουμ. găinar.

γκᾶλίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ., -λιρ' πληθ. (gâlire, -lirⁱ) = αἰθρίασις· ρουμ. înseninare, λατ.

γκᾶλίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (gâlít^u, -tă) = αἰθρίασις·

ρούμ. însenitat, λατ.

γκάλμπεάτσᾶ, ούσ. θηλ., γκάλμπέτσι πληθ. (gâlbeâtsă, gâlbétsi) = ήπατικόν νόσημα τῶν προβάτων, τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα γκαλμπάτσα. Κατὰ Meyer ἐν Ἑλθων. λεξικῶ ἐκ τοῦ ἀλβ. kelbaze, helbaze, ἔπερ ἐκ τοῦ kelp-bi = πῦον. Πιθα-νώτερον ἐκ τοῦ λατ. galbinus = κίτρινος, διότι κατὰ τὴν νόσον ταύτην τὰ πρόβατα ἔχουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς κιτρίνους· ρουμ. gâlbeasă.

γκάλμπινου, ἐπιθ. -νᾶ, θηλ. (gâlbin^u, -nă) = κίτρινος. Ἐκ τοῦ λατ. galbinus, ἀλβ. gelbera, ἰσπ. πορτ. jahd, ἀρχ. γαλ. καὶ δὴμ. galn ν. γαλ. jaune· ρουμ. galbân, galbin.

γκάλμπινᾶ, ούσ. θηλ., γκάλμπινι· πληθ. (gâlbină, gâlbinî) = χρυσοῦν νόμισμα, ἰδίως λίρα Τουρκίας (ἐκ τοῦ χρώματος) κατὰ τὸ ἐλλήν. «κίτρινη»· ρουμ. liră.

γκάλμπινάρε, ούσ. θηλ. -νᾶρ· πληθ. (gâlbinăre, -nări) = ὁ ἴκτερος, νόσημα, ἢ κοινῶς λεγομένη κιτρινάδα. Ἐκ τοῦ γκάλμπινου, ἔπερ ἴδε· ρουμ. gâlbinare, λατ.

γκάλμπινεάτσᾶ, ούσ. θηλ. ἀρρηρ. τοῦ γκάλμπινου, -νετσ (gâlbineâtsă, -netsî) = ὠχρότης, κοιν. κιτρινάδα καὶ ὁ κρόκος τοῦ φύου· ρουμ. gâlbeneală.

γκάλμπινέσκου καὶ **νγκάλμπινέσκου**, ἔπερ ἴδε.

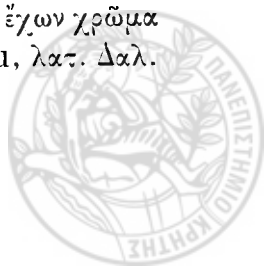
γκάλμπινίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ γκάλμπινέσκου (gâlbinîtu, -tă) = κιτρινισθεὶς, γενόμενος ὠχρός· ρουμ. îngâlbinit, λατ.

γκάλμπινιτούρᾶ, ούσ. θηλ., -τουρ· πληθ. (gâlbinîtură, -turi) = ὕλη κιτρίνη, ἣτις ἐκχύνεται ἐκ τινος ἀντικειμένου.

γκάλμπινόσου, ἐπιθ. -νῶσᾶ θηλ. (gâlbinós^u, -nqasa) = κίτρινος· ρουμ. gâlbiniu, λατ.

γκάλμπινουσόου, ἐπιθ. ὑποκ., -νουῶθᾶ θηλ. gâlbinús^u, -nuşă) = ὑποκίτρινος· ρουμ. gâlbiuiu, λατ.

γκάνγκουρῶν, ἐπιθ., -ρᾶ θηλ. (gângur^u, -ră) = ὁ ἔχων χροῶμα μελανοπράσινον, μαυροπράσινον, ρουμ. verdenegru, λατ. Δαλ.

γκάντᾱίφε, οὐσ. θηλ., -ιχι πληθ. (gādāife, -ihi) = τὸ γνωστὸν τουρκ. γλύκυσμα γκανταίφι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ca-daif· ῥουμ. cadaif, τουρκ.

γκάντᾱλίκ^{ου}, γκάντᾱλικᾱί, -κατᾱ, -καρε ρ. (gādālik^u, -kai, -katā, -kare) = γαργαλίζω. Ἐκ τοῦ ἁλβ. gudulis, ν. ἑλλ. γκουντουλνῶ, λατ. catulire, γαλ. chatouiller· ῥουμ. gādil, ἁλβαν.

γκάντᾱλικᾱρε, ἀπθ. οὐσ., -κᾱρῖ· πληθ. τοῦ ἀν. ρ. (gādālicāre, -cārⁱ) = γαργαλισμός· ῥουμ. gādilire, ἁλβ.

γκάργκᾱλάν^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -λᾱνῖ· πληθ. (gārgālān^u, -ni) = λάρυγξ. Ἐκ τοῦ ἑλ. γαργαρεῶν = ὁ σταφυλίτης. Κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ σερβ. grkljan, ῥουμ. gătlej, σλαβ.

γκᾱρνέσκου καὶ γκᾱρνῖῖ, -νιτᾱ, -νιρε ρ. (gārnesku, -niⁱ, -nitā, -ire) = γρύζω, γρυλίζω, γογγύζω, μουρμουρίζω. Ἐκ τοῦ ν. ἑλ. γκρίνια, ῥουμ. mārâesc, σλαβ

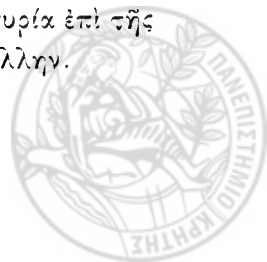
γκᾱρνῖσ^{ου} οὐσ. ἀρσ., -νιτῖ· πληθ. (gārniš^u, -šⁱ) = ἀστραπή, σλαβ., ῥουμ. fulger, λατ.

γκᾱρνούτέτξ^{ου}, -τσῖ, -τσῖτᾱ, -τσῖρε, ρ. (garnutétz^u, -tsiⁱ, -tsitā, -tsire) = ἄδροῦμα ἐπὶ τῶν καρπῶν. 2) ἐξάγκω δοθῆνας, σπυρία ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος. Ἐκ τοῦ «γκᾱρνούτσ^{ου}» ὅπερ ἴδε· ῥουμ. a deveni grănulos, cu bube, λατ. + ἑλλην. (bubă, ἐκ τοῦ βουδῶν).

γκᾱρνούτσ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τσῖ πληθ. (gārnuțs^u, -tsiⁱ) = κόκκος σίτου [καὶ ἐν γένει κόκκος. 2) ἕλκος, δοθῆν, κοιν. σπυρί. Ἐκ τοῦ :: granuceum. ὑποκορ. τοῦ granum. Παρὰ Καβ. καὶ Δαν. γκᾱρίτσ^{ου}, ἐξ οὗ διὰ μεταθέσεως τὸ ἐν Μοναστηρίῳ γκᾱράτσ^{ου} (gārīts^u, grāts^u)· ῥουμ. grăunte, bobitsă, σλαβ.

γκᾱρνούτσῖρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. (gārnutsire, -tsirⁱ) = τὸ ἐξάγειν δοθῆνας, σπυρία.

γκᾱρνούτσῖτ^{ου}, -τᾱ, πᾱθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (gārnutsit^u, -tā) = ἄδρος ἐπὶ τῶν καρπῶν· 2) ὁ ἐχὼν δοθῆνας, σπυρία ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος· ῥουμ. grănulos. λατ. 2) cu bube, ἑλλην.

γκάρνουτσόσου, ἐπίθ., -τσάσᾶ θηλ. (garnutsós^u, -tsqásă) = χονδρώδης, ἄδρός, κοιν. σπυρωτός· 2) πλήρης ἐξανθημάτων, σπυρίων. Ἐκ τοῦ «γκάρνούτσου» ὅπερ ἴδε· ρουμ. grănulos, λατ. bubat, ἐλλήν.

γκάρντινᾶ καὶ **γκράντινᾶ**, οὐσ. θηλ., -ντινᾶ· πληθ. (gârdină καὶ grădină) = κήπος· ὑπὸ τῶν ἐλληνοβλάχων τοῦ Ὀλύμπου λέγεται γκάρντου, πληθ. γκάρτζι καὶ γκάρντουρ (gârdū, gârdzi καὶ gârduri). Ἐκ τοῦ ἀλβ. gradine-a σερβ. gradina, ρουμ. grădină. Τὸ δὲ gard τῶν Ἀλβανῶν σημ. περιφραττω, ἐξ οὗ τὸ βλαχικὸν νγκάρντέσκου (ngârdésku) = περιφράττω· Γερμαν. garten = κήπος· γαλ. jardin· ρουμ. grădină, ἀλβ.

γκάρντινάρου καὶ **γκράντινάρου**, οὐσ. ἄρσ., -ναρᾶ· πληθ., (gardinâr^u, -narî) = κηπουρός· ρουμ. grădinar, ἀλβ.

γκᾶσκᾶ, οὐσ. θηλ., γκᾶστι· πληθ. (gâskă, găsti) = χήνη, κοιν. χήνα· ρουμ. găscă, σλαβ.

γκεβγκίρε, οὐσ. θηλ., -γκιρᾶ· πληθ. (gevgire, -iri) = οἰκοδόμημα λίθινον, κοιν. γκεβγκίρᾶ. Ἐκ τοῦ Τουρκ. gheughir.

γκέλᾶ, οὐσ. θηλ., γκέλι· πληθ. (gělă, géli) = ἔδεσμα, φαγητόν. Ἐκ τοῦ ἀλβαν. gele-a. ρουμ. mâncaie, λατ.

γκελατζίου, οὐσ. ἄρσ., γκελατζιᾶ· πληθ. (gelatzi^u, dzi) = μάγειρος· ἐκ τοῦ γκέλᾶ, ὅπερ ἴδε, ρουμ. bucătar, λατ.

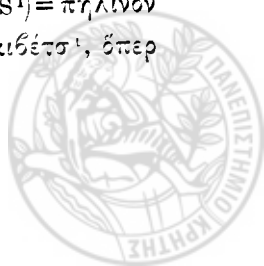
γκέλινντου καὶ **κέλινντου**, οὐσ. οὐδ., -νντι πλ. (gélindu, καὶ kélindu, -ndi) = κύλινδρος, καὶ πᾶν σφαιροειδές, ρ. glob, λ.

γκέμε, οὐσ. θηλ., γκένᾶ· πληθ. (gême, génⁱ) = χαλινός, κοιν. γκέμι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ghem, ρουμ. frîu, λατ.

γκέσοο, -σᾶ, ἐπίθ. (gés^u, -să) = ὑπόπυρος, ὑπέρυθρος, κοιν. κοκκινούτσικος, καὶ γκέσος (ἐν Μακ.). ρουμ. roșcat, λατ. Δαλ.

γκιαούρου, οὐσ. ἄρσ., -ουρᾶ· πληθ. (giaúr^u, -urî) = ἄπιστος, γκιαούρης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ghiaur.

γκιβέτσε, οὐσ. θηλ., -τσᾶ· πληθ. (givétse, -tsî) = πήλινον ἢ χάλκινον ἀγγεῖον πρὸς ἐφήστιν ἐδεσμάτων, κοιν. γκιβέτσᾶ, ὅπερ

ἐκ τοῦ τουρκ. ghivets· ρουμ. ghiveciu, τουρκ.

γκίζᾱ, οὐσ. θηλ., γκίζι· πληθ. (gízᾱ, gízī) = τυρὸς τελευταίας ποιότητος, ἔστις καὶ οὖρδα λέγεται, ὁ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ βουτύρου· ρουμ. urdă, ἀλβαν. gjize, ἀλβ. = εἶδος τυροῦ παραγομένου ἐξ ὄξυγάλακτος· λεξ. Χριστοφ.

γκιζᾱ, οὐσ. ἄρσ., -ζατζ· πληθ. (gizᾱ, -zadz) = ποινή, πρόστιμον, κοιν. τζιζᾱς, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. dzeza· ρουμ. amendă, γαλ. amende. Καὶ τζιζᾱ (dzizᾱ) Δαλ.

γκιζιρεᾱούᾱ, οὐσ. θηλ., -ρεῖ· πληθ. (gizireᾱuᾱ, -reῖ) = τὸ μέρος τῆς στάνης, ἔπου βράζεται τὸ τυρόγαλα (ὁ ὄρδος) πρὸς κατασκευὴν τῆς οὖρδας. Ἐκ τοῦ γκίζᾱ, ἔπερ ἴδε.

γκιλινντέσκου, καὶ **κιλινντέσκου**, -ντιῖ· -ντιτᾱ· -ντιρε, ῥ. gilindésku καὶ kilindésku, -diῖ, -dită, -dire) = κατακυλίνδω, κατακυλίω. Ἐκ τοῦ γκέλινντου, ἔπερ ἴδε, ρουμ. rostogolesc, λατ.

γκιλινντίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ῥ., -ντιρεῖ· πληθ. gilindire, dirῖ) = κατακύλισμα, κοιν. κατρακύλισμα· ῥ. rostogolire, λατ.

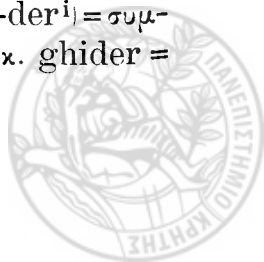
γκιλινντίτ^{ου}, -τᾱ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ῥ. (gilindít^u, -tă) = κατακεκυλισμένος, κοιν. κατρακυλισμένος, ρουμ. rostogolit, λ.

γκίμτᾱ, οὐσ. θηλ., γκίμτι· πληθ. (gímtᾱ. gímti) = λαός, ἔθνος, πλῆθος ἐκ τοῦ λατ. gens· ntis· ρουμ. ginte, ἰτ. ἰσπ. πορτ. gente, γαλ. gent.

γκίνε, ἐπίρ. τροπ. = καλῶς. Ἐκ τοῦ λατ. bene· biene· bjine· gjine· gine. Οὕτω τρέπεται τὸ b λατιν. εἰς γκ (g) ὡς κόρμπου = κόραξ, κόργκι (kórbu, kórgi), ρούγκου ἐκ τοῦ rubus, χέρμπου, χέργκι· ἰτ. bene, ἰσπ. bien, πορτ. bon, γαλ. bien, ρουμ. bine.

γκινεᾱτσᾱ, οὐσ. θηλ., -ετσῖ, πληθ. (gineᾱtsᾱ, -ginétsī) = εὐεργεσία. Ἐκ τοῦ λατιν. :: bonitia, ἰσπ. bonitsia, προβ. bonessa, boneza, ρουμ. buneatsă.

γκιντέρε, οὐσ. θηλ., -ντερεῖ· πληθ. (ghidére, -derῖ) = συμφορά, δυστυχία, κοιν. γκιντέρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ghider =

δυστυγία, ρουμ. nenorotsire, σλαβ.

γκιόλε, ούσ. θηλ., -λ: πληθ. (gǐóle, -lⁱ) = λίμνη, έλος, κοιν. βάλτος: τουρκ. ghiol, ρουμ. baltă, σλαβ.

γκιόνου, ούσ. άρσ., -ν: πληθ. (gǐón^u, -nⁱ) = ψάρ-ρος = πτηνόν, τὸ κοιν. μαυροπούλι καὶ γκιόν: (ἐν Μακ.). Ἐκ τῆς φωνῆς. Δαλ.

γκιόνε, ούσ. θηλ., -ν: πληθ. (gǐóne, -nⁱ) = κάττυμα, τεμάχιον σκύτους, κοιν. σόλα, ἴδε καὶ πόρνικου. ρουμ. talpă, λ. Δαλ.

γκιουλέου, ούσ. άρσ., γκιουλέ^ι καὶ -λετζ πληθ. (gǐuléu, gǐuléⁱ καὶ -ledz = τραῖρα κανονίου κοιν. γκιουλέσ, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ghiulé, ρουμ. giuleá, τουρκ.

γκιούμε, ούσ. θηλ., -ν: πληθ. (gǐúme, -nⁱ) = χαλκὸν άγγεῖον ἐν χρήσει ὡς ὑδρία, στάμνα γαλκίνη. Ἐκ τοῦ τουρκ. ghium καὶ ν. ἑλλ. γκίμ^ι, ρουμ. ghium, άλβ. ghium, gün.

γκιουρντάνε, ούσ. θηλ., -ντάν: πληθ. (gǐurdáne, dǎnⁱ) = περιδέραιον, κοιν. γκιουρντάν^ι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. gherdan = τραχίλος: ρουμ. giordan, Δαλ.

γκιουρουλτίε, ούσ. θηλ., -τι^ι πληθ. (giurultie, -tiⁱ) = μέγας θόρουθος, κοιν. ἐν Μακεδ. γκιουρουλτί^ι: ρουμ. sgomot, σλ. Δαλ.

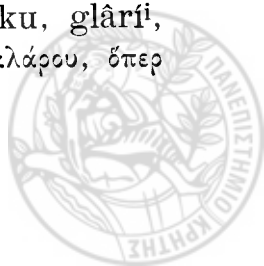
γκιούστε, ούσ. θηλ., -στι πληθ. (gǐuste, -sti) = κόλαφος, ράπισμα διὰ τῆς χειρὸς ἐπὶ τοῦ τραχήλου. ἴσως ἐκ τοῦ γκούσά, ἕπερ ἴδε: ρουμ. palmă la ceafă, λατ. + τουρκ. Καὶ γκιουστερεάουά (gǐustereáua), πληθ. γκιουστερέι.

γκιρίζε, ούσ. οὐδ., -ουρί πληθ. (girize, -urⁱ) = ἔχετός, κοιν. γκιρίζι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. geriz: ρουμ. canal, λατ.

γκλάρβάνιε, ούσ. θηλ., -νι^ι πληθ. (glâvânie, -niⁱ) = θύρα καταπακτή, καταρρακτή, κοιν. κλαβανή, ρουμ. chepeng, τουρκ.

γκλάρου, ἐπιθ. γκλάρă θηλ. (glár^u, -ră) = μωρός, κοιν. μουρλός, ἐξ οὗ τὸ βάρλου, ἕπερ ἴδε, ἐξ οὗ τὸ γκλάρου διὰ μεταθ. καὶ τροπῆς τοῦ β εἰς γκ κατὰ τὸ γίνε = ἄμπελος: vinea, γί^{ου} = ζωντανός vivus, γκίνε bene: ρουμ. prost, σλαβ.

γκλάρέσκου, γκλάρί^ι, -ριτά, -ριρε, (glârésku, glâríⁱ, -rită, -rire) = μωραίνουμι, άνοηταίνω. Ἐκ τοῦ γκλάρου, ἕπερ

ἴδε· ρουμ. me prostesc, σλαβ.

γκλάριμε, οὐσ. ἀφρηρ. θηλ., γκλάρίνι· πληθ. (glârime, glârínî) = μωρία, ρουμ. prostiã, σλαβ.

γκλέμου, οὐσ. οὐδ. γκλεάμι· πληθ. (glém^u, gleámi) = τολύπη, κοιν. τολούπα. Ἐκ τοῦ λατ. glomus, eris, ἰτ. ghiomo καὶ giemo· ρουμ. ghem.

γκλέτσου, οὐσ. οὐδ., -τσουρι· πληθ. καὶ γκλεάτσι (glétsu, -urî) = πάχος. Ἐκ τοῦ λατιν. glacies = πάχος, ἰτ. ghiaccio, προβ. glassa καὶ glatza, γαλ. glace, ρουμ. ghiatsã. Ὁ πληθ. γκλέτσουρι· σημ. καὶ δριμύ ψυχρός, κοιν. παγωνιά.

γκλινάτου, οὐσ. ἀρσ., -τς· πληθ. (glinát^u, -ts) = κόπρος τῶν ἐρνίθων, κοιν. κουτσουλιά. Ἐκ τοῦ λατ. gallinaceus, um (ἐνν. fimus = κόπρος), ἰσπ. gallinaza, πορτ. gallinhaça ρουμ. găinat.

γκλινέτζου, γκλινάτι, -ατᾶ, -αρε, ρ. (glinétz^u, glináti, -atã, -are) ἐπὶ τῶν ἐρνίθων: μι γκλ. = κοπρίζω, ἐκβάλλω τὴν κόπρον. Ἐκ τοῦ γκαλίνα, ὅπερ ἴδε· ρουμ. me găinătsez, λατ. Καὶ μι γλίνου.

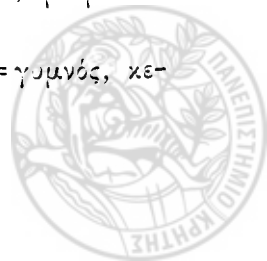
γκλίνντᾶ, οὐσ. θηλ., γκλίνντι· πληθ. (glínda, glíndi) = βάλανος, βαλανίδι. Ἐκ τοῦ λατ. glans-ndis, ἰτ. ghianda, ἰσπ. πορτογ. lande, προβ. glant, γαλ. gland, ἀλβαν. lëndë· ρουμ. ghindã.

γκλίνντουρᾶ, οὐσ. θηλ., -νντουρι· πληθ. (glíndurã, -ndurî, = ἀδὴν. 2) αἰ χοιράδες. Ἐκ τοῦ λατ. glandula-am· ἀλβ. gendere, ἰτ. ghiandola· ρουμ. ghindurã, λατ., galcã, σλαβ.

γλιντζέ, οὐσ. ἀρσ., γλιντζέτς· πληθ. (ἐκ τοῦ γλιντζέδ(ε)ς)· (γlindzë, γlindzëdz) = εὐωχία, διασκεδάσις, κοιν. γλεντζές, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. (glenzë), ρουμ. ospãts, λατ.

γκοάντᾶ, οὐσ. θηλ., -τζι· πληθ. (goadã, -dzi) = πληγή, κτύπημα, ἐπιτυχία, συνών. τῷ ἀγκουντίρε, ὅπερ ἴδε, ρουμ. loviturã, σλαβ. izbire, σλαβ.

γκόλου, ἐπιθ., γκράλα· θηλ. (gól^u, góalã) = γυμνός, κε-

νάς. Ἐκ τοῦ σλαβ. *golū* = γυμνός, βουλγ. *gol*, ν. ἑλλην. γκόλιος· ῥουμ. *gol*, σλαβ.

γκόλνᾶ, οὐσ. θηλ., -νᾶ· πληθ. (*gólnă -nî*) = λόφος, ὄρος γυμνόν, ἄνευ δένδρων. Ἐκ τοῦ γκόλ^{ου}, ἔπερ ἴδε· ῥουμ. *colină goală*, λατ. + σλαβ. Πιθανώτ. ἐκ τοῦ λατ. *colină + goală*.

γκόνγκουλά, οὐσ. θηλ. -λᾶ· πληθ. (*góngulă -lî*) = αἶρα κοιν. ἦρα, τὸ ἐν τῷ σίτῳ ζιζάνιον. Ἐκ τοῦ ἑλλην. γογγύλος = στρογγύλος, διὰ τὴν στρογγυλότητα τῶν μαύρων κόκκων, πρβ. καὶ γογγύλη καὶ γογγυλῆς -ίδος, ῥουμ. *nechină*, λατ.

γκόρτσου, οὐσ. ἄρσ., -τσῆ· πληθ. (*górtsu, -tsî*) = τὸ δένδρον ἄπιος, κοιν. ἀγριαπιδοῦ· ἐκ τοῦ ἄλβ. *goritse*· ῥουμ. *păr*, λ.

γκόρτσου, οὐσ. οὐδ., γκοάρτσῆ· πληθ. (*górtsu, góartsî*) = τὸ ἄγριον ἄπιον· ῥουμ. *pară*, λατ.

γκοτζάμπασου, οὐσ. ἄρσ., -μπασῆ· πληθ. (*godzápas^u, -basi*) = προεστώς, κοιν. γκοτζάμπασης, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. *godzábáši*, ῥουμ. *primar*, λατ.

γκουάλιε, οὐσ. θηλ., -ἄλᾶ· πληθ. (*guálie, -ăli*) = λεπύριον, κέλυφος, κοιν. φλούδα καὶ τσώφλιον· ῥουμ. *ghioacă*, σλαβ.

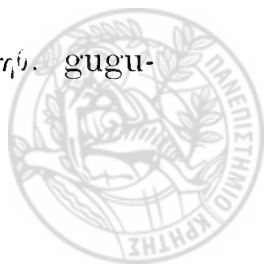
γκούβᾶ, οὐσ. θηλ., -βᾶ· πληθ. (*gúva, -vî*) = ὀπή, κοιν. τρύπα καὶ γούβα, ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. *cova* ἢ ἐκ τοῦ λατ. *covea* = κοίλωμα· ῥουμ. *gaură*, Μογλενῆται ἐπίσης *gaură*, Ἀσπροποτ. γκαύρα (*gavră*). Π.ρ.β. καὶ ἑλλην. γάβος.

γκουβᾶλεᾶτσε, οὐσ. θηλ., -τσῆ· πληθ. (*guvâleátse, -tsî*) = στόμιον, ἢ ὀπή τοῦ πρῶκτοῦ (κώλου)· ῥουμ. *găură*, ἴδε γκούβᾶ.

γκουβόρου, ἐπιθ. -βόραρε θηλ. (*guvór^u, -voare* = ὕβος, κυφός, κυρτός, κοιν. καμπούρης. Ἐκ τοῦ λατ. *gibber, era, erum* = κυρτός· ῥουμ. *gebos* ἐκ τοῦ λατ. *gibbosus*, ἰτ. *gibboso*, ἰσπ. πορτ. *giboso*, γαλ. *gibbeux*. Περὶ τροπῆς τοῦ ἰεῖς οὐ ἴδε ἐν λέξει: σούρου.

γκουγκουλιανᾶ, οὐσ. θηλ., -νᾶ· πληθ. (*guguliănă, -nî*) = μύκης, κοιν. μανιτᾶρι· ῥουμ. *ciupercă*, μαγυαρ.

γκουγκουράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κατ. ῥ., -ράρᾶ· πληθ. *gugu-*

răre -rări) = μινύρισμα, κοιν. κλαῦμα με σιγανήν φωνήν.

γκουγκουρέτζου, -ρα^ι, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (gugurétz^u, -raⁱ, -rată, -rare) = μινυρίζω, κλαίω με σιγανήν φωνήν. Ἐκ τοῦ ἐλ. γογγύζω· ἴδε Cihac II, 114· ρουμ. gongonese, ἐλλήν.

γκουγκουστάρε, οὐσ. θηλ., -στάρ^ι πληθ. (gngustăre. -stârⁱ) = καταγλώττισμα· ρουμ. sărutare, λατ.

γκουγκουστέτζου καὶ **γκουγκουστέσκου**, ἐν Σαμαρίνῃ -στα^ι, -τατᾶ, -ταρε (gugustétz^u, -staiⁱ, -tată, tare) = καταγλωττίζειν ἀλλήλους, φιλεῖν. Ἐπὶ τῶν πτηνῶν· πεποιημ. ἐκ τῆς φωνῆς τῶν περιστερῶν, ἀλβ. gugútse = ἡ τρυγῶν· σερβ. gugutati· ρουμ. sărut, λατ.

γκουγκούτσε καὶ **γκουγκούφκᾶ**, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (gugútse καὶ gugúfkă, -tsi) = πυρρούλας, πτηνὸν ἐκ τοῦ εἴδους τῶν στρουθῶν, λαιμοστηθοκόκκινον· ρουμ. guguscucă, σλ.

γκουλέσκου, -λι^ι, -λιτᾶ, -λιρε (gulésku, -liⁱ, -lită, -lire) = γυμνῶνα, ἐξάντλῶ. Ἐκ τοῦ γκόλ^{ου} ὄπερ ἴδε· ρουμ. golesc, σλ.

γκουλιβράγκᾶ, οὐσ. θηλ., -βράτζ^ι πληθ. (gulivrágă, -vrădzî) = λειμῶν ἐνυδρὸς· ρουμ. luncă. Ἰσως ἐκ τοῦ γκροαλᾶ + βου-λράγκᾶ, ὄπερ ἴδε· ἐπομ. = λειμῶν ἀνευ δένδρων.

γκουλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -λιρ^ι πληθ. (gulîre, -liri) = ἀπογύμνωσις, ἐξάντλησις· ρουμ. golire, σλαβ.

γκουλισάνου, ἐπιθ., -σανᾶ θηλ. (gulisân^u, -sană) = γυμνός· ρουμ. golaș, σλ.

γκουλισάνάρε, ἀπθ. οὐσ., -νάρ^ι πληθ. (gulisânăre, -nârⁱ) = ἀπογύμνωσις. Ἐκ τοῦ γκουλισάνέτζου· ρουμ. despoiare, λ.

γκουλισάνάτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (gulisânăt^u, -tă) = ἀπεκδεδυμένος, γεγυμνωμένος· ρουμ. despoiat, λατ.

γκουλίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ., (gulît^u, -tă) = κενός, ἐξηντλημένος· ρουμ. golit, σλαβ.

γκουλισάνέτζου, -να^ι, -νατᾶ, -ναρε (gulisânétzu, -nai, -nată, -nare) = ἀπεκδύω, ἀπογυμνῶ. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω γκου-λισάνου· ρουμ. despoiu, λατ.

γκουλουκούστᾶ, οὐσ. θηλ., -κουστι πληθ. (gulukústā. -sti) = ἄκρις ἐκ τοῦ λατ. locusta = ἄκρις. Παρὰ Καθ.κλ. ἴδε καὶ σκακουλέτσου, ρουμ. lăcustă, λατ.

γκουμόλῃου, οὐσ. οὐδ., -μολῃ πληθ. (gumólĭ^u, -mólĭ) = σωρός· ρουμ. grămadă, σλαβ. Δαλ.

γκουμπέ, οὐσ. ἄρσ., -μπετζ πληθ. (gubé, -bedz) = θόλος, κοιν. καμάρα καὶ γκουμπές· ρουμ. cupolă, γαλ.

γκουντιλιάρου, ἐπιθ., -λιαρᾶ θηλ. (gudiljār^u, ljāră) = θωπευτικός, κολακευτικός, ὁ ἀγαπῶν νὰ κολακεύῃ καὶ νὰ κολακεύηται. Καὶ γκουντιλιάρκου. Ἐκ τοῦ λατ. con-adulari· ρουμ. gudulător, λατ.

γκουντούνε, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (gudúne, -ni) = κυδώνιον· ρουμ. gutuie, ἑλλην.

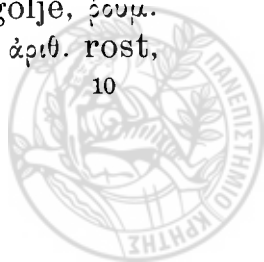
γκουντούνηου, οὐσ. ἄρσ., γκουντούνη πληθ. (gudúnĭ^u, -ni) = κυδωνέα· λατ. cydonium, ἰτ. cotogna, σικελ. cutugnia, προβ. cotoing, γαλ. coing, ἔλα ἐκ τοῦ λατ., ἄπερ ἐκ τοῦ ἑλλην. κυδώνιον· ρουμ. gutuiu, ἑλλην.

γκουντουρέσκου, -ριῖ, -ριτᾶ, -ριρε ρ. (gudurésk^u, -riⁱ, -rita, -rire) = θωπεύω, κοιν. χαϊδεύω· λέγεται πρὸ πάντων ἐπὶ τῆς ὑπερθερμάνσεως οἴου: μι γκουντουριῖ λα φόκου = ὑπερθερμάνθη, οἶονεὶ ἐθωπεύθη ὑπὸ θερμότητος. Ἐκ τοῦ λατ. con-adulari (cu-adur-cudur, gudurésku)· ρουμ. gudur, λ.

γκουντουρίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -ριριῖ πληθ. (gudurire, -riri) = θωπεύω, ὑπερθερμανσις· ρουμ. gudurare, λατ.

γκουντουρίτου, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ., -τᾶ θηλ. (gudurit^u, -tă) = τεθωπευμένος, ὑπερθερμανθείς, οἶονεὶ αἰσθανόμενος τὴν θωπεύαν τῆς πυρᾶς ἐπὶ τῶν πικρῶν μου· ρουμ. gudurit, λ.

γκούρᾶ, οὐσ. θηλ. γκούρι πληθ. (gúră, gúri) = στόμα. Ἐκ τοῦ λατ. gula = φάρυγξ. Περὶ ἐναλλαγῆς l ρ (r) ἴδε ἐν λέξει ακάρε· ἰτ. gola, ἰσπ. πορτ. gola καὶ gula, ἀρχ. γαλ. goule, ν. γαλ. guelle = στόμα, φάρυγξ, ἀλβ. goje καὶ golje, ρουμ. gură καὶ rost-uri· καὶ οἱ Μογλ. μόνον ἐν ἐνικῷ ἀριθ. rost,

ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. rostrum = στόμα τῶν ζώων, ν. ἑλλ. γούλα·
γκουργκούλιον, οὔσ. οὐδ. -κουλι· πληθ. (gurguliu, -li) =
 σφαῖρα, θρόμβος, μύδρος, λίθος σφαιροειδῆς. Πεποιημ. ῥουμ.
 gurguiu = ἡ θηλή τοῦ μαστοῦ.

γκουργκουλιάτον, -τά ἐπιθ. (gurguliātū, -tā) = στρογγύ-
 λος, σφαιροειδῆς· λέγεται καὶ γκουργκουλιουτόδον, -τρασά· ἐκ
 τοῦ γκουργκούλιον = σφαῖρα· ῥουμ. rotund, λατ.

γκουργκουράρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ γκουργκουρέτζον, -ράρε·
 πληθ. (gurgurāre, -rārī) = κορκορυγή, βορβορυγή, κοιν. γουρ
 γουρισμός, καὶ γουργούρισμα· ῥουμ. chioraire, σλαβ.

γκουργκουρέτζον καὶ **γκούργκουρον**, -ράρε, -ρατά, -ραρε
 ῥ. gurgurétzū, -rai, -ratā, -rare) = κορκορυγῶ, βορβορύζω
 κοιν. γουργουρέζω (τὰ ἔντερα)· ῥουμ. chiorăese, σλαβ.

γκουρλέσκου, γκουρλίε, -λιτά, -λιρε ῥ. (gurléskū, -lii,
 -litā, -lire) = γρύζω, γρυλίζω (ὁ χοῖρος). Πεποιημ. ῥουμ. gro-
 hăesc, σλαβ. λέγεται καὶ γκουρνέσκου, -νι καὶ γκαρνέσκου.

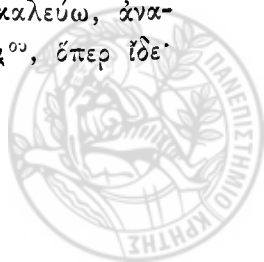
γκουρλίιντᾶ, οὔσ. θηλ., -λινντι πληθ. (gurlinda, -ndi) =
 γρυλισμός· πεποιημ., ῥουμ. grohonire, σλαβ.

γκουρλίτσα, οὔσ. θηλ., -λιτσι πληθ. (gurlitsă, -tsi) =
 νόσημα τοῦ λαιμοῦ, ἡ λύγξ, κοιν. λόξυγγας καὶ γκουρλίτσα. Ἐκ
 τοῦ βουλγ. grelutsa, ῥουμ. gușter, σλαβ.

γκούσᾶ, οὔσ. θηλ., γκούσι πληθ. (güşă, güşī) = λαιμός· Ἐκ
 τοῦ ἀλβ. guše, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. guttur = λάρυγξ, λαιμός. Ἡ
 λέξις εἶνε ἐν χρήσει εἰς ὅλας τὰς βαλκανικὰς γλώσσας καὶ ἐν αὐτῇ
 τῇ ν. ἑλλην. «γκούσα». Ἴτ. gozzo, βεν. gosso, πορτ. goto,
 γαλ. gosier, ἀλβ. gouše, ῥουμ. gușă, ἀλβ.

γκουσγκούνον, οὔσ. ἀρσ., -νι πληθ. (gusgūnu, -ni) = ζη-
 τητής, ἐρευνητής, κοιν. γκουσγκούννης· ἔπερ τουρκ. ῥουμ. scru-
 tător, λατ.

γκουσγκουνιπέσκου, -ψιε, -ψιτά, -ψιε ῥ. (gusguni-
 psescu, -psii, -psită, -psire) = ἐρευνῶ, ἀνασκαλεύω, ἀνα-
 ζητῶ, κοιν. γκουσγκουνεύω. Ἐκ τοῦ γκουσγκούνον, ἔπερ ἴδει

ρουμ. scormonesc, σλαβ.

γκουσγκουνιπίρε, άπθ. ούσ., -ψιρ' πληθ. (gusgunipsíre, -psiri) = έρευνα, άναζήτησις, κοιν. γκουσγκούννευμα, ρουμ. scormonire. σλαβ.

γκουσουέσκου, γκουσουίτι, -ιτᾶ -ιρε ρ. (gušuésku, gušui, -itā, -ire) = καρατομῶ, κόπτω τὸν τράχηλόν τινος, λαϊμοτομῶ. Έκ τοῦ γκούσᾶ, έπερ ἴδε. ρουμ. decapit, γαλ.

γκουσουίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ., -ιρ' πληθ. (gušuire, -iri) = άποκεφαλισμός, καρατομία. ρουμ. decapitare, γαλ.

γκουσουίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ άν ρ. gušuit^u, -tā) = άποτετμημένος τὴν κεφαλὴν, καρατομημένος. ρουμ. decapitat, γαλ.

γκουσουράτου, -τᾶ, έπιθ. (gnsurát^u, -tā) = κυρτός, καμπύλος. Έκ τοῦ άλβ. kuruš διὰ μεταθ. kusur, ρουμ. curb, λ.

γκούστου, -αί, -ατᾶ, -αρε (gústu, -ai, -atā, -are) = γεύομαι, δοκιμάζω τὸ φαγητόν. Έκ τοῦ λατ. gustu, avi, atum, are = γεύομαι, ιτ. gustare, ισπ. gustar, πορτ. gostar, γαλ. gouter, ρ. gust, Μογλ. gustes = έστιῶ. ἴδε καὶ νγκουστέτζου.

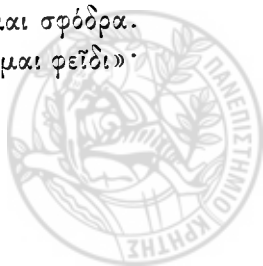
γκούστου, ούσ. οὐδ. -στουρ' πληθ. (gústu, -uri) = γεῦσις, αἰσθησις, κοιν. γούστο. Έκ τοῦ λατ. gustus, ιτ. gusto, γαλ. goût, ισπ. gusto, πορτ. gosto, καταλ. gusto, άλβ. gouts, ρουμ. gust-gusturⁱ. Λέγεται καὶ γούστου -ουρ', εκ τοῦ ν. έλλην. γούστος.

γκούστουρου, ούσ. άρσ., -ρ' πληθ. (gústur, -ri) = σαύρα, κοιν. γκουστερίτσα, έπερ εκ τοῦ σλαβ. guster, ρουμ. gušter. Καὶ γκουστουρίτσα.

γκουστουράρε, άπθ. ούσ. τοῦ γκουστουρέτζου, -ράρ' πληθ. (gusturáre, -rārⁱ) = παρόργισις, ρουμ. supărare, λατ.

γκουστουράτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ γκουστουρέτζου gusturát^u, -tā) = έξωργισμένος, κακός, κοιν. φεῖδι, ρ. supărat, λ. τ.

γκουστουρέτζου, -ραί, -ρατα, -ραρε ρ. (gusturétz^u, -ra-, -ratā, -rare) μέσον μι γκουστ. = χαλεπαίνω, όργίζομαι σφόδρα. Έκ τοῦ γούστουρου, έπερ ἴδε. Κατὰ το έλλην. «γίνομαι φεῖδι».

ρούμ. a se supără tare, λατ.

γνούχτικον, οὐσ. ἄρσ., γκούχτιτσοῖ πληθ. (gúhtik^u, gúhtitsⁱ) = βήξ· ἢ λέξις πεποιημ. ρουμ. tusă, λατ.

γκουχτισᾶτζον, -σαῖ, -σατᾶ, -σαρε (gugtisățzu, -saⁱ, -sată, -sare) = βήχω. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω γκούχτικον ρ. tușesc, λ. **γκόφον**, οὐσ. οὐδ., γκράφι πληθ. (gof, gرافی) = ισχίον, ὑποκώλιον ρουμ. șold, σλαβ.

γκόφον, ἐπιθ., γκράφα θηλ. (góf^u, gرافی) = κοῖλος, κενός, τετμημένος, κοιν. κούφος, ἐξ οὗ τὸ γκόφον ρουμ. găunos, λ. π.ρ.β. caulae-arum = κοιλωμα.

γκράϊον, οὐσ. οὐδ., γκράϊαρι, καὶ γκράϊρα πληθ. (grăiu, grăiarⁱ καὶ grăiră) = λέξις, λόγος. Ἐκ τοῦ σλαβ. graja = ἐπίπληξις, σερβ. grajati = ὁμιλῶ· graja = λόγος· ρουμ. vorbă ἐκ τοῦ λατ. verbum. Καὶ γκράϊουρι πληθ. καὶ γκράϊρι.

γκράνον, οὐσ. οὐδ., γκράνι καὶ γκράνουρι πληθ. (grăn^u, grănⁱ καὶ grănurⁱ) = σῖτος, σιτάρι. Ἐκ τοῦ λατ. granum = κόκκος, χόνδρος· ἰτ. ἰσπ. grano, πορ. grao, γαλ. grain καὶ graine, ἀλβ. grouur, ρουμ. grău πληθ. grâne. Ἐν τῷ βορ. τμημ. λέγεται κατὰ μετᾶθεσιν γκᾶνον.

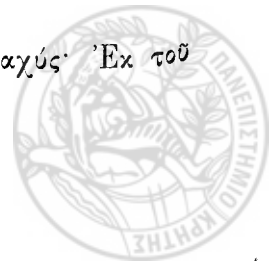
γκράνεᾶτσᾶ, οὐσ. θηλ., γκράνεᾶτσι πληθ., (grâneățsa, -țsi) = ἄλευρον ἐκ σίτου· καὶ τὰ σιτηρά. Ἐκ τοῦ :: granicia (granum). ρουμ. grănetse, λατ.

γκράνιτσᾶ, οὐσ. θηλ., γκράνιτσοῖ πληθ. (grănitșă, grănitsⁱ) = ὄριον, σύνορον· ρουμ. grănitșă, σλαβ. Δαλ. Ἐγὼ δὲν ἤκουσα τὴν λέξιν.

γκράνντινᾶ, οὐσ. θηλ., -ντινῖ πληθ. (grăndină, grăndinⁱ) = γάλαζα ἐκ τοῦ λατ. grando-inis = γάλαζα· ἰτ. grando, -inis = γάλαζα· ἰτ. grandina, ρουμ. grăndină.

γκράντον, οὐσ. οὐδ., -ντι πληθ. (grăd^u -di) = βαθμός, θερμόμετρον, κοιν. γράδον, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. gradus, γαλ. grade, ρουμ. grad. termometru, ἐλλην.

γκράσον, ἐπίθ., -σᾶ θηλ. (grăsu -să) = παχύς· Ἐκ τοῦ

λατ. μεταγ. grassus, ιτ. grasso, ισπ. grasso και crasso, graxo πορτ. και crasso, γαλ. gras και crasse, ρουμ. gras. Το κλασ. λατ. εἶνε crassus = παχύς.

γκράσιμε, οὐσ. θηλ., -σιν᾽ πληθ. (grásime, -sinì) = πάχος· ἐκ τοῦ γκράσου, ὅπερ ἴδε· ιτ. grasmine, ρουμ. grăsimе. Παρὰ Δανιήλ grīasã.

γκρέου, ἐπιθ., γκρεάο θηλ., γκρέι, γκρεάλι πληθ. (gréu, greáo, gréi, greále) = βαρύς, α, ύ. (Ἐκ τοῦ λατ. gravis, ιτ. grave, ισπ. πορτ. grave, προβ. greu, ἀρχ. γαλ. grief, gref, θηλ. grieve, greve· ρουμ. greu. Το θηλ. greáo ἐγένετο κατὰ τὸ ηῤῥάο ἐκ τοῦ novus, stéao ἐκ τοῦ stella, σεάο ἐκ τοῦ sella.

γκρέου, οὐσ. οὐδ., -ουρ᾽ πληθ. (gréu, -urì) = λιποθυμία· ρουμ. leșin, σλαβ.

γκρεάτσα, οὐσ. θηλ., γκρεάτσι πληθ. (greátsã, greátsi) = βάρος, βαρύτης, δυσκολία, λιποθυμία. Ἐκ τοῦ λατ. grevitas :: grevitsia, ιτ. gravità, ισπ. gravedad, πορτ. gravidade, γαλ. gravité· ρουμ. greátsã = ναυτίασις. Κου γκρεάτσα = δυσκόλως.

γκρέκον, ἐθνικόν, γκρεάκᾱ θηλ., γκρέτς᾽, γκρεάτσι πληθ., (gréku, greáka, grétsi, greátsi) = ἑλλην. γραικός· ῥ. Grec.

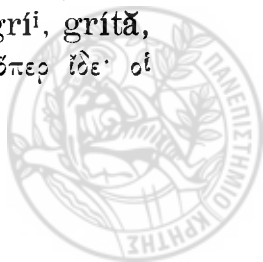
γκρέμου, οὐσ. οὐδ., -ουρ᾽ πληθ. (grému, -urì) = κρημνός, κοιν. γκρημνός· ρουμ. abrupt, λατ.

γκρέμπου, οὐσ. οὐδ., γκρέμπουρ᾽ πληθ., (grébu, -gréburi) = τοῖχος· ἐν Συράκῃ. Ἐκ τοῦ τουρκ. ρουμ. mur, λατ.

γκρέντζα, οὐσ. θηλ., γκρέντζι πληθ., gréndã, gréndzî) = ὀσός, μεσόδμη, κοινῶς γρεντιά, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀρχ. σλαβ. greda, σερβ. greda· ρουμ. grindã, γερμ. grindel.

γκρέπου, οὐσ. ἀρσ., γκρέκ᾽) = ἀλιευτικόν ἄγκιστρον. Ἐκ τοῦ ἀλβ. grep. Παρὰ Καβαλ. ρουμ. unditsã και unghitsã, σλαβ.

γκρέσκου, γκρί᾽, γκρίτᾱ, γκρίρε, (grésku, gríi, grítã, gríre) = λέγω, ὁμιλῶ· ἐκ τοῦ ἀνωτέρω γκράσιου, ὅπερ ἴδε· σί

ρούμ. vorbesk = λέγω· ἐκ τοῦ vorbã = λόγος, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. verbum.

γκριμπόσου, ἐπιθ. -ρασά θηλ. (gribós^u, -rasã) = ὑβός, καμπούρης· ρουμ. gârbov, cocoșat, σλαβ.

γκρίνε καὶ **γκρίνε**, οὐσ. θηλ., γκρίνι' καὶ γκρίνι' πληθ., (gríne καὶ gríne, grínⁱ, grínⁱ) = ὀργή, θυμός, ἔρις, κοιν. γκρίνια, ἕπερ ἐκ τοῦ ἀλβ. grine, ἕπερ ἐκ τοῦ Καλαβρ. grigna, ρουμ. întärtare, λατ.

γκρινιάρκου, ἐπιθ., γκρινιάρκã θηλ., (grinjárk^u, -kã) = ὀργίλος, φίλερις, κοιν. γκρινιάρης. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω γκρίνια· ρουμ. întărităcios, λατ.

γκρίρε, ἀπθ. οὐσ., τοῦ γκρέσκου (grire) = λόγος, τὸ λέγειν, ἢ ὁμιλία, ρουμ. vorbire, λατ.

γκροάπã, οὐσ. θηλ., γκροάπι καὶ γκρόκι' πληθ. (gróápã, gróapi, grókⁱ) = λάκκος, τάφος. Ἐκ τοῦ ἀλβ. grope-a, γερμ. grube, σλαβ. grobu· ρουμ. groapã.

γκρόσου, ἐπιθ., γκροάσα θηλ. (gróš^u, -ã) = μέγας, ἀδρός, χονδρός. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. grossus = παχύς· ἰτ. πορτ. grosso, ἰσπ. grosso, γαλ. gros· ρουμ. gros.

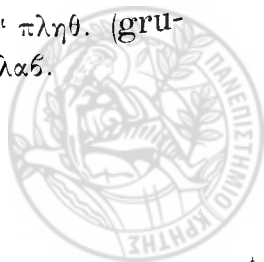
γκρουμάτζου, οὐσ. οὐδ., ουρι' πληθ. (grumádz^u, -urⁱ) = λάρυγξ· 2) διφθερίτις· ἀλβ. grumas καὶ gurmas, ρουμ. grumaz καὶ anghina· ἴδε Pușc 743· ἴδε καὶ συγκρούμ^{ου} = ἄγχω.

γκρουπάρου, οὐσ. ἀρσ., -ρι' πληθ. (grupár^u, -riⁱ) = νεκροθάπτης. Ἐκ τοῦ «γκροάπã», ἕπερ ἴδε· ρουμ. cioclu, σλαβ.

γκρουπίστε, οὐσ. θηλ., -πιστι πληθ. (grupíste, -sti) = νεκροταφεῖον. Ἐκ τοῦ «γκροάπã» ἕπερ ἴδε· ρουμ. gropnitsã, σλ.

γκρούνηου, οὐσ. ἀρσ., γκρούνη' πληθ. (grúnj^u, grúnⁱ) = πάγων, κοιν. πηγούνη. Ἐκ μεταγ. λατίν. grugnum = ῥάμφος· ἰτ. grugno, ρουμ. bărbie, λατ. Καὶ γκρούνηουρι' ἴδε Pușc. 744.

γκρουνιάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κατ. ῥ., -νιερ' πληθ. (grunjiãre -njerⁱ) = γρυλλισμός· ρουμ. grohaire, σλαβ.

γκρουνιέτζου, γκρουνιά^ι-νιατα, -νιαρε ρ. (gruniéetz^u, grunjáⁱ, -nĭata -nĭare,) = γρούζω, γρουλλίζω. Ἐκ τοῦ λατ. grunio, και grundio, ivi, itum, ire = γρούζω· ιτ. grugnare, ρουμ. grohăesc, σλαβ.

γκρούνντζι, οὐσ. θηλ., γκρούνντζι πληθ. (gründe, gründzi) = τεμάχιον, βῶλος τυροῦ και λοιπῶν. Ἐκ τοῦ ἄλβαν. gruda, ὅπερ ἐκ τοῦ σλαβ. gruda, ἐν Ἡπειρῶ ν. ἑλλ. γρούδα, ρ. grunts.

γκρούντζα, οὐσ. θηλ., μόνον ἐν πληθ, ἀρ. (gründzâ) = πίτυρα. Ἐκ τοῦ ἄλβαν. grunde, ισπ. granza. Κατὰ Weigand «Olymp-Walachen σελ. 57» πιθανῶς ἐκ τοῦ gräunte, πληθ. τοῦ gräuntă. Ἐν Σαμαρίνῃ, Μοσχοπόλει και ἐν τῷ βορείῳ τμήματι λέγουσι τᾶρτζᾶ (târdzâ και târtsâ), ρουμ. târîtse, σλαβ.

γλίμπᾶ, οὐσ. θηλ., γκλίμπι πληθ. (glîbă, -bi) = ἄμη, ἐργαλεῖον κηπουρικόν, σκαπάνη, σκαλιστήριον· ρ. greblă, σλ.

γλινάρου, οὐσ. ἀρσ., -ρι^ι πληθ. (glinâr^u, -rⁱ) = τίλων, εἶδος ἰχθύος· ἐκ τοῦ ἑλλην. «λινάριον», ὑποκ. τοῦ «λίνου» = λινάρι και δίκτυον, πρβ. και λινάω = συλλαμβάνω εἰς τὰ δίκτυα· ρουμ. lin = εἶδος ἰχθύος, γερμ. Schleihe, και 2) ληνός, πατητήριον, ἐν τῷ ὁποίῳ πατοῦνται τὰ σταφύλια. Τὸ ρουμ. lin = ἀρχ. ἑλ. ληνός εἶνε ἄσχετον πρὸς τὸ lin = ἰχθύς (εἶδος), ὅπερ συγγενεῦει πρὸς τὸ Κουτσοβλαχ. γλινάρου και τὸ Ἑλλην. λίνον = λινάρι.

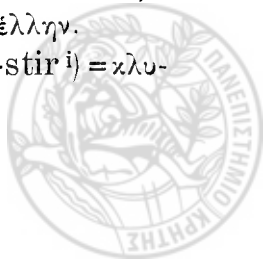
γλουπουέσκου, γλουπουί^ι, -ιτα, -ιρε ρ. (glupuésku, glupuíⁱ, -ita, -ire) = καταβροχθίζω, πρῶγω ἀρπακτικά, μετ' ἀπληστίας· πεποιημ.· ρουμ. hăpuesc πεποιημ., πρβ. τὸ ἑλλην. χάπτω και γάπτω, ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. κάπτω.

γλουπουῖρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -ιρι^ι πληθ. (glupuire, -irⁱ) = καταβρόχθισις ρουμ. hăpuire, ἑλλην.

γλουπουῖτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (glupuít^u, -tă) = καταβροχθισμένος, καταφαγωμένος· ρουμ. hăpuit, ἑλλην. Δαλ.

γλυκάντζου, οὐσ. ἀρσ., -τζουρι^ι πληθ. (glycândzu, -urⁱ) = τὸ γλυκάνισον, κοιν. γλυκάντζος· ρουμ. anison, ἑλλην.

γλυστήρε, οὐσ. οὐδ., -στηρι^ι πληθ. (glystire, -stirⁱ) = κλυ-

στήριον λέγεται καὶ γλυστήρ^{ου}· ρουμ. *clistir*, ἑλλην.

γνᾶτουσέσκου, γνᾶτουσί^ι, -σιτᾶ, -σιρε, ρ. (*gnâtusésku*, -*si*ⁱ, -*sitã*, -*sire*) = ἐρεθίζω, κοιν. πεισμώνω καὶ ινατώνω (ἐν Μακεδ.) τινα, ινάτῳσα καὶ γνάτῳσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρ. ἴδε ινάτε· ρουμ. *necajesc* σλαβ. Δαλ. Καὶ ινάτουσέσκου.

γνᾶτουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρ^ι πληθ. (*gnâtusíre*, -*sir*ⁱ) = ἐρεθισμός, κοιν. μάνισμα καὶ ινάτχασμα (τουρκ.) ρουμ. *necajire*, σλαβ. Καὶ ινάτουσίρε. τουρκ.

γνᾶτουσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (*gnâtusít^u*, -*tã*) = ἠρεθισμένος, κοιν. πεισμωμένος, μανιασμένος καὶ ινατχασμένος· ρουμ. *necajit*, σλαβ. Καὶ ινάτουσίτ^{ου}, τουρκ.

γουγγυσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε (*yungysésku*, -*si*ⁱ -*sitã*, -*sire*) = γογγύζω. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἐγόγγυσα + έσκού· ρουμ. *a murmurã*, λατ. (ἑλλην. μορμύρω).

γογγυσμό, οὐσ. ἀρσ., -σματζ^ι πληθ. (*yongysmó*, -*smadz*) = γογγυσμός· ρουμ. *murmur*, λατ.

γουδίε, οὐσ. θηλ., γουδί^ι πληθ. (*yuđie*, *yuđi*ⁱ) = ὄλμος, ἰγδή, κοιν. γουδί, κοπανιστήριον, ρουμ. *piulitsã*, λατ. *pila* = ἰγδή.

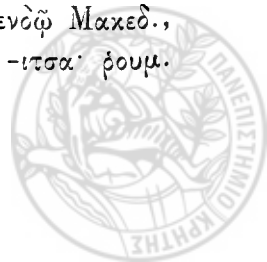
γουμάρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., γουμάρ^ι πληθ. (*gumãr^u*, -*ri*) = ὄνος, κοιν. γομάρι. Ἐκ τοῦ ἑλλην. γόμος = φορτίον· ρουμ. *asin*, λατ. *măgar*, σερβ. *magarak*, ἀλβ. γομάρ-ι = ὄνος.

γουμᾶρέσκου, ἐπιθ., -ρεασκᾶ θηλ. (*gumãrésku*, -*reaskã*) = ὄνειος, κοιν. γαιῶδουρινός· ρουμ. *măgãrésku* σερβ.

γουμᾶρλίκε, οὐσ. θηλ., -λικ^ι πληθ. (*gumãrlíke*, -*lik*ⁱ) = ὄνειος διαγωγή, ἀβελτηρία, εὐήθεια, κοιν. γαιῶδουρλίκε καὶ γουμαρλίκε, ἐξ οὗ ἢ προκ. λέξις· ρουμ. *măgãrie*, σερβ. Δαλ.

γούνᾶ, οὐσ. θηλ., γούνι πληθ. (*gúnã*, *gúni*) = σισύρα, μηλωτή, κοιν. γούνα, ἀλβαν. *gune*, ιτ. *gonna*. Ἐκ τοῦ *λατ. *gunna*· ἴδε καὶ ἀλβ. Λεξ. G. Meger.

γουρνίτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσ^ι πληθ. (*gurnítsã*, -*tsi*) = βόθρος, λάκκος μικρός, ὄρυγμα καὶ γούρνα ἐν Βελγικῶν Μακεδ., ἐξ οὗ ἢ προκ. λέξις μετὰ ὑποκορ. σλαβ. καταλ. -ιτσα· ρουμ.

groapă, ἴδε γκροάπᾶ.

γούστου, οὐσ. οὐδ., γούστουρᾶ πληθ. (gústu, -uri) = αἰσθησις. φιλοκαλία, κοιν. γούστο, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. gustus-us· ρουμ. gust, λατ.

γράμμᾶ, οὐσ. θηλ., γράμματι πληθ. (grámmă, grámmati) = γράμμα, ἐπιστολή· ρουμ. scrisoare, λατ.

γραμματικίε, οὐσ. θηλ., -χιᾶ πληθ., (grammatikie, -kiî) = γραμματική, gramatică, ἑλλην.

γραμματικό, οὐσ. ἀρσ., -κατζ πληθ. (grammatikó, -kadz) = γραμματεὺς, κοιν. γραμματικός· λέγεται καὶ γράμμᾶτίου, -τιτσιᾶ πληθ. (grámmâtíkú, -titsi)· ρουμ. scriitor, λ.

γρᾶτσᾶνσέσκου, γρᾶτσᾶνσιᾶ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (grâtsânsésku, -nsiî -nsită, -nsire) = ψοφῶ, κροτῶ, κοιν. γρατσανίζω, ἀόρ. γρατσάνσα (ἐν Μακ.) ἐξ οὗ τὸ προκ. ρ. πεποιημ. ρουμ. scârtsânesc, σλαβ. Δαλ. 2) ἀμύττω, κοιν. γρατσουνίζω· ρουμ. sgăriu, σλαβ.

γρᾶτσᾶνσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -νσιρᾶ πληθ. (grâtsânsîre, -nsiri) = φόρος, κρότος κοιν. γρατσάνισμα· ρουμ. scârtsîre, σλαβ. 2) ἄμυξις κοιν. γρατσούνισμα· ρουμ.

γρᾶτσᾶνσίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (grâtsânsîtu, -tă) = ἡμυγμένος, κοιν. γρατσουνισμένος, ρουμ. sgăriat, σλαβ.

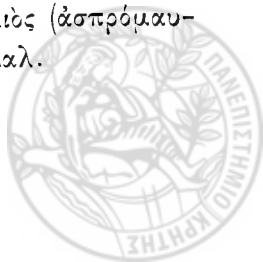
γρᾶψέσκου, γρᾶψίᾶ, -ψιτᾶ, -ψιρε (grâpsésku, -psi, -psita, -psire) = γράφω. Ἐκ τοῦ ἀόρ. ἔγραψα + εσκου, ἴδε καὶ σκριου· ρουμ. scriu, λατ.

γρᾶψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. (grâpsîre) = γραφή, τὸ γράφειν· ρουμ. scrire, λατ.

γρᾶψίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. = γεγραμμένος· ρουμ. scrit, λατ.

γρεᾶσε, οὐσ. θηλ., γκρέσᾶ πληθ. (greăse, grésî) = ἀκόνη, θηγάνη· ρουμ. grésie, ἄλθαν.

γρίβου, -βᾶ, ἐπιθ. (grîvu, -vă) = φαιός, πολίος (ἀσπρόμαυρος) κοιν. φαρός καὶ γρίβος· ρουμ. sur, σλαβ. Δαλ.

γριβουέσκου, γριβουί, -ιτᾶ, -ιρε β. (γρινυέσκου, γρινυί, -ită, -irei) = πολιούμαι, ύπολευκαίνομαι, κοιν. γίνομαι γρίβος· ρουμ. a deveni sur, γαλ. + σλαβ.

γριβουίτ^{ου}, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ άν. β. (γρινυίτ^{ου}, -tă) = ό γενόμενος πολιός, γρίβος· ρουμ. devenit sur, γαλ. + σλαβ.

γρίπ^{ου}, οὔσ. οὔδ., -ουρ' πληθ. (γρίπ^{ου}, uri) = δίκτυον, ό γρῖ-πος· ρουμ. mrează, σλαβ.

γρόσε, οὔσ. θηλ., γρόσι πληθ. (γροσε, γρόσι) = τὸ τουρκικόν νόμισμα γρόσι (ή μονάς)· ρουμ. piastru, γαλ.

γυμνάστικᾶ, οὔσ. θηλ., -τσ' πληθ. (gymnăstikă, -tsi) = γυμναστική· ρουμ. gimnastică, έλλ.

γύρ^{ου}, οὔσ. άρσ., γύρουρ' πληθ. (γύρ^{ου}, γύruri) = κύκλος, περιφορά. Έκ τοῦ ν. έλλην. γύρος, ιτ. ισπ. πορτ. giro, άλβ. gjiri· ρουμ. giur, έλλην.

γύφτου, οὔσ. άρσ., γύφτᾶ θηλ., γύφτσί, γίφτι πληθ. (gýftu, -tă, -tsi -ti) = έπαίτης, όστις λέγεται και δικουνιάρου Έκ τοῦ ν. έλλην. γύφτης, όπερ έκ τοῦ Αιγύπτιος.

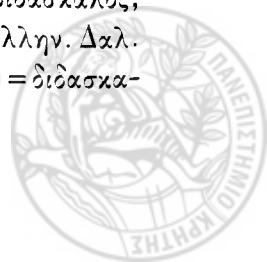
Δ. δ.

Δ, δ. δάλᾶ και ντάλᾶ έν Μηλοβίστη και ζάλᾶ παρά τοῖς έλληνοβλάχ. τοῦ Όλύμπου (dălă, dălă, zălă)· οὔσ. θηλ. = ό όρός, τὸ βουτυρόγαλα. Έκ τοῦ άλβ. δαλ (dale), συγγενοῦς πρὸς τὸ γάλα. Πιθανωτέρα ή συγγένεια πρὸς τὸ τζᾶρου, όπερ ίδε· ρουμ. zară = βουτυρόγαλα κοιν. ματινίτσα, όπερ βουλγαρικόν, ίδε Περιοδικόν Weigand, τομ. 11, σελ. 65.

δαίμουν^{ου}, οὔσ. άρσ., δαίμουν' πληθ. (δαίμουν^{ου}, -ni) = δαίμων· ρουμ. demon, έλλην.

δάσκαλ^{ου}, οὔσ. άρσ., δασκάλᾶ (dăskal^{ου} -lă) = διδάσκαλος, διδασκάλισσ' ρουμ. învățător, λατ. και dascal έλλην. Δαλ.

δᾶσκᾶλιε, οὔσ. θηλ., -λι' πληθ. (dăskălie, -lii) = διδάσκα-

λία· ρουμ. dăskălie, έλλην.

δασκάλικε, ούσ. θηλ., -λικί πληθ. (dăskălike -likⁱ) = δι-
δασκαλική ρουμ. profesorat, λατ., ό Δαλ. γράφει dăscăliehă.

δασκάλιπέσκου, -ψιί, -ψιτă, -ψιρε ρ. (dăskălipsésku,
-psiⁱ, -psită, -psire) = διδάσκω, κοιν. δασκαλεύω-δασκάλεψα,
έξ ού τò προκ. ρ. ρουμ. dăskălese, έλλην. Δαλ.

δασκάλιψιρε, άπθ. ούσ. τού άν. ρ., -ψιριί, πληθ. (dăskă-
lipsire, -psiriⁱ) = διδασκαλία, κοιν. δασκάλευμα· ρουμ. dă-
scălire, έλλην.

δασκάλιψιτόν, -τă, παθ. μετ. τού άνωτ. ρ. (dăskălipsit^u,
-tă) = δεδιδαγμένος, κοιν. δασκαλευμένος· ρ. dăskălit, έλ. Δαλ.

δαμάσκηον, ούσ. άρσ., -νί, πληθ. (damăskin^u, -niⁱ) =
δαμασκηόνα, δαμασκηόνα· ρουμ. prun vânăț, λατ. Δαλ.

δαμάσκηνά, ούσ. θηλ., -νί πληθ. (damăskină, -niⁱ) = τò
δαμάσκηον, ρουμ. prună vânăță, λατ. Δαλ.

δάφνε και **δάφινεάρα**, ούσ. θηλ., δάφνη και δάφινελί· πληθ.
(dăfne, dăfineără, dăfni, dăfineli) = δάφνη, ρουμ. dafin, έλ.

δαχτυλήθρα, ούσ. θηλ., δαχτυλήθρη πληθ. (dahtylitră,
-trăⁱ) = δαχτυλήθρα, ρουμ. năpărstoc, σλαβ.

δγάφορον, ούσ. άρσ., -φοριί πληθ. (dăgăfur^u, -furiⁱ) = ω-
φέλεια, κέρδος, τόκος, κοιν. δγάφορον· ρουμ. dobândă, σλαβ.

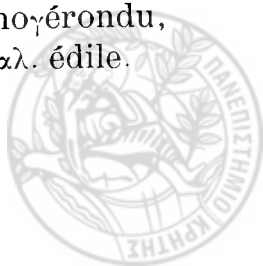
δγιβάσέσκου, δγιβάσίί, -σιτă, -σιρε (dăivăsésku, -siⁱ,
-sită, sire) = άναγινώσκω, κοιν. δαβάζω, δαβάσα-δγιβάσέ-
σκου και γουβάσέσκου, όπερ ίδε.

δεκέμβρον, ούσ. άρσ., (dekémvru) = ό Δεκέμβριος μήν·
ρουμ. Decembrie, λατ.

δελφίνον, ούσ. άρσ., -φινί πληθ. (delfinu, -finⁱ) = δελφίν·
ρουμ. delfin, έλλην.

δημογεροντίε, ούσ. θήλ., -νντιί πληθ. (dimogerondie,
-ndiⁱ) = δημογεροντία· ρουμ. municipalitate, λατ.

δημογέροντου, ούσ. άρσ., -ντζί πληθ. (dimogérondu,
-ndzî) = δημογέρον· ρουμ. edil, λατ. aedilis, γαλ. édile.

διάβολον, οὐσ. ἄρσ., -λι^ι, πληθ. (dǐávolu, -li) = διάβολος·
 ρουμ. diabol, ἔλλ.

διαβολίε, οὐσ. θηλ., -λε^ι πληθ. (dǐavolie, lei) = διαβολή·
 λέγεται συνηθέστερον διαβολιάο· ρουμ. diavolie, ἔλλην.

διάδοχον, οὐσ. ἄρσ., -χι^ι πληθ. (dǐádohu, -hi) = διάδοχος·
 ρουμ. diadoh, ἔλλην.

διαίτᾱ, οὐσ. θηλ. (dǐaitǎ) = διαίτα. Καὶ δγιτάα, ρ. dietǎ, ἔλ.

διάκον, οὐσ. ἄρσ., -τσ^ι πληθ. (dǐákhu, -tsi) = διάκονος· ρουμ.
 diacon, ἔλλην. Δαλ.

διάλεκτον, οὐσ. οὐδ., -κτι, πληθ. (dǐálektu -kti) = διάλε-
 κτος· ρουμ. dialekt. ἔλλην. Δαλ.

διάλογον, οὐσ. ἄρσ., -γουρ^ι πληθ. (dǐálogu, γuri) = διάλο-
 γος· ρουμ. dialog, ἔλλην. Δαλ.

διαμάνντου, οὐσ. ἄρσ., -ντζ^ι πληθ. (dǐamǎndu, -ndzi)
 = ἀδάμας· ρουμ. diamant, ἔλλ.

διασκέδασι, οὐσ. θηλ., -δασ^ι πληθ. (dǐaskédasi, dasi) =
 διασκέδασις· ρουμ. petrecere, λατ.

διάστημα, οὐσ. θηλ., -ήματ^ι πληθ. (dǐástima, -imat) =
 διάστημα· ρουμ. interval, γαλ.

διάρροιε, οὐσ. θηλ., -ρε^ι πληθ. (dǐárrie, -rei) = διάρροια·
 ρουμ. diarée, ἔλλην. Δαλ.

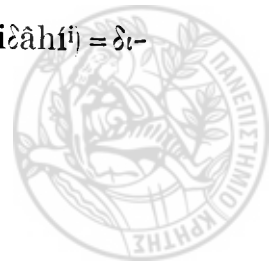
διάτᾱ, οὐσ. θηλ. -ατι πληθ. (dǐatǎ, -ati) = διαθήκη· ἀλβ.
 djata· ἐκ τοῦ ἔλλην. διαίτα. Meyer, ρουμ. diatǎ, ἔλλην.

διδάξέσκου, διδάξι^ι, -ξιτά, -ξιρε ρήμ. (dǐdǎksésku, -ksii,
 ksitǎ, -ksire = διδάσκω ἐκ τοῦ ἐδίδαξα + εσκου· ρουμ. in-
 struere, λατ.

διδάξιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ. -ξιρ^ι πληθ. (dǐdǎksire,
 -ksiri) = διδάχῃ, διδασκαλία· ρουμ. instructsiune, λατ.

διδάξίτῳ, -τᾱ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (dǐdǎksítu, -tǎ) = δε-
 διδαγμένος· ρουμ. instruit, λατ.

διδάχιε, οὐσ. θηλ., διδάχι^ι πληθ. (dǐdǎhie, dǐdǎhí) = δι-
 δαχῃ, διδασκαλία, ρουμ. instructsiune, λατ.

δίκε, ουσ. θηλ., δίκι' πληθ. (díke, díki) = δίκη, δίκαιον· δίκια = τὸ δίκαιον· κου δίκια = δικαίως· ρουμ. drept, dreptate, λ.

δικέλλε, ουσ. θηλ., δικέλλι' πληθ. (dikéllé, dikélli) = δίκελλα, κοιν. δικέλλι· ρουμ. prasilă, σλαβ.

δικουνιάρου, ουσ. άρσ., -νιάρ' πληθ. λέγεται καί ζικλιάρου· (dikuniár^u, -ri, zikliár^u) = έπαίτης, κοιν. ζήτουλας καί διακο-νιάρης· οί ρουμ. λέγουσι cersitor, λατ. Έκ τοῦ cersesk = έπαιτω, ζητω έλεημοσύνην, έπερ εκ τοῦ cer, λατ., quaero.

διμάτε, ουσ. θηλ., διμάτς πληθ. (dimáte, dimăts) = δέμα· κοιν. δεμάτι, boccea, τουρκ.

δίμιτου, ουσ. άρσ., δίμιτι πληθ. (dímit^u, dímiti) = δίμιτος, κοιν. δίμιτο, ρουμ. dimie, έλλην. άρχ.

διμουνσέσκου, -σιϊ, -σιτᾶ, -σίρε ρ. (dimunsésku, -sii, -sită, -sire) = δαιμονίζω, άρ. δαιμόνσα έξ οῦ τὸ προκ. ρήμ. ρουμ. îndrătsesc, λατ. Δαλ.

διμουνσίρε, άπθ. με σημ. ουσ. τοῦ άν. ρ., -σιρ' πληθ. (dimunsíre, -sirⁱ) = δαιμονισμός, έξαγρίωσις· ρ. îndrăcire, λ.

διμουνσίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (dimunsít^u, -tă) = δαιμονισμένος· ρουμ. îndrătsit, λατ.

διξέσκου, -διξίϊ, -ξιτᾶ, -ιρε, ρ. (diksesku, -ksii, -ksită, -ksire) = δέχομαι, υποδέχομαι, παραδέχομαι. Έκ τοῦ άρ. δέξα π.ρ.β. : δέξ τον = παραδέχθητι αυτόν· ρουμ. primesc, σλαβ.

διξίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (diksit^u, -tă) = παραδε-δεγμένος, ρουμ. primit, σλαβ.

διορίε, ουσ. θηλ., διορί' πληθ. (diorté, -riⁱ) = διορία· ρουμ. termin, λατ.

δίπλά, ουσ. θηλ., δίπλι πληθ. (díplă, dípli) = πτυχή· κοιν. δίπλη· ρουμ. indoitură, λατ.

δίπλά, έπίρ. = πλαγίως κατά τὸ ν. έλλ. δίπλα από μένα = πλαγίως από μένα, ρουμ. alătorea, λατ.

διπλό, έπιθ., διπλότᾶ θηλ. (dípló, díplótă) = διπλοῦς· ρουμ. indoit, λατ.

δίπλουμᾶ, οὐσ. θηλ. -μι, πληθ. (díploomă, -mi) = δίπλωμα· ρουμ. diplomă, έλλην. Καί δίπλωματι ὁ πληθ.

δίπλουμάτῳ, οὐσ ἄρσ. -ματς, πληθ. (díploomát^u, -ts) = δίπλωμάτης· ρουμ. diplomat, έλλην.

δίπλουμάτιε, οὐσ. θηλ., -τιῖ πληθ. (díploomâtíe, -tii) = δίπλωματία· ρουμ. diplomatsie, έλλην.

δίπλουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρήμ. (dípplusésku, -sii, -sită, sire) = δίπλώνω. Ἐκ τοῦ δίπλωσα + έσκου· ρουμ. indoesce, λατ.

δίπλουσίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ., -σιρῖ πληθ. (dípplusíre, -sirⁱ) = δίπλωσις, κοιν. δίπλωμα· ρουμ. indoire, λατ.

δίπλουσίτῳ, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (dípplusít^u, -tă) = δίπλωμένος· ρουμ. indoit, λατ.

δίσκου, οὐσ. οὐδ., δίσκουρῖ πληθ. (dísku, dískurⁱ) = δίσκος· ρουμ. disk, έλλην.

δίσπότη, οὐσ. ἄρσ., δίσπουτάτζ πληθ. (dísplot^u, dísputădz (δίσποτάδ(ε)ς = δεσπότης· ρουμ. vlădikă, σλαβ.

δίσπουτῆάστε, ἐπιρ. τροπ. (dísputeăste = δεσποτικῶς· ρουμ. vlădiceste, σλαβ.

δίσπουτέσκου, ἐπιθ. -τῆασκᾶ θηλ. (dísputésku, -teaskă) = vlădicesc, σλαβ.

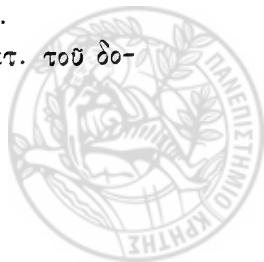
δίφτέρε, οὐσ. θηλ., -ρῖ πληθ. (diftére, rⁱ) = βιβλίον έμπορικόν, κατάστιχον· ρουμ. defter, καί katastif. Ἐκ τοῦ έλλην. δίφθερα, τουρκ. tefter.

δώρᾶ, οὐσ. θηλ. -ρι πληθ. (dôră, -ri) = δωρεά, δῶρον· ρουμ. dar, cadou, γαλ. Ἐκ τοῦ †: δῶρα ἀντὶ δῶρον.

δόγμᾶ, οὐσ. θηλ., δόγματι πληθ. (dôgmă, dôgmati) = δόγμα· ρουμ. dogmă, έλλην.

δοκιμᾶσέσκου, δοκιμᾶσί, -σιτᾶ, -σιρε (dókimasésku, -sii, -sită, -sire) = δοκιμάζω· ρουμ. probesc, λατ.

δοκιμᾶσίτῳ, -σιτᾶ, (dókimásít^u, -tă) παθ. μετ. τοῦ δοκιμᾶσέσκου = δεδοκιμασμένος· ρουμ. probat, λατ.

δοκιμίε, οὐσ. θηλ., δοκιμί^ι, πληθ. (ðokimíe, miⁱ) = δοκιμή, πείραμα, απόπειρα· ρουμ. probă, λατ.

δόλοϋ, οὐσ. ἀρσ., δόλι^ϋ πληθ. (ðól^u, ðólⁱ) = δόλος, απάτη· ρουμ. fraudă, λατ.

δόξᾱ, οὐσ. θηλ., δόξι^ϋ πληθ. (ðóksă, ðóksi = δόξα· ρουμ. gloria, λατ.

δοξᾶσέσκου, δοξᾶσι^ϋ, -σιτᾶ, -σιρε, ρήμ. (ðoksăsésku, -sii, -sită, -ire) = δοξάζω· ρουμ. a glorifică, λατ.

δοξᾶσίτϋ, -τᾶ (ðoksăsít^u, -tă), παθ. μετ. τοῦ δοξᾶσέσκου = δεδοξασμένος· ρουμ. glorificat, λατ.

δούλοϋ, οὐσ. ἀρσ., δούλι^ϋ θηλ. (ðúl^u, ðúlă) = ὑπηρέτης, δούλος· ρουμ. servitor, λατ.

δουρσέσκου, -σι^ϋ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (ðursésku, -sii, -sită, -sire) = δωροῦμαι, κοιν. δωρίζω, ἀρσ. δώρισα, ἐξ οὔ τοῦ προκ. ρήμ. ρουμ. dăruesc, λατ. κατὰ Micl. (donare), μᾶλλον ἐλ.

δουρσίτϋ, παθ. μετ. τοῦ ὄν. ρ., -τᾶ θηλ. (ðursít^u, -tă) = δεδομμένος ὡς δῶρον, δεδωρημένος· ρουμ. dăruit, λατ. ἢ ἐλ.

δράμε, οὐσ. θηλ., δραν^ι πληθ. (ðráme, ðrăni) = δράμιον, κοιν. δράμι· ρουμ. dram, ἐλλην.

δράσκλιᾶο, οὐσ. θηλ. δράσκλη^ϋ πληθ. ðrâskliăo, kléⁱ) = βῆμα, κοιν. δρασκλιά· ρουμ. pas, λατ.

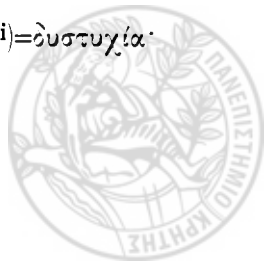
δύσκολοϋ, ἐπιθ., δύσκολᾶ θηλ. (ðýskol^u, lă) = ἐ ή δύσκολος, χαλεπός, δυσχερής· ρουμ. dificil, λατ.

δυσκολίε, οὐσ. θηλ. -λι^ϋ πληθ., (ðyskolíe, -liⁱ) = δυσχέρεια, δυσκολία· ρουμ. dificultate, λατ.

δύστυχοϋ, ἐπιθ., δύστυχᾶ θηλ., (ðýstyh^u, -hă = ἐ, ή δύστυχος· ρουμ. nenorocit, σλαβ.

δυστυχησέσκου, δυστυχησι^ϋ, -σιτᾶ, -σιρε, ρήμ. (ðystysésku, -sii, -sită, -sire) = δυστυχῶ· ρουμ. a se nenoroci, σλαβ.

δυστυχίε, οὐσ. θηλ., -χι^ϋ πληθ., (ðystyhié, hiⁱ) = δυστυχία· ρουμ. nenorocire, σλαβ.

Ε. ε.

Ε, ε. ε!, ἐπιφών. κατὰ τὸ ἑλλην. ἔ ἢ αἶ, ὡς: ἔ λοιπὸν τί λέγεις; ε, γίνε (e, gine)=καλά.

ε, συνδ. συμπλ.=καί· λατ. et, ἀλβ. e, ιτ. προβ. e γαλ. et, ρουμ. și.

εἶ καὶ **ἰἶ**, (εἶ ἰἶ)=προσ. ἀντων. γ'. προσ. θηλ. γ. ὄν. πτ.=αὐτή, πληθ. εἶλε (eiale) ἢ δὲ αἰτ. ο καὶ ου, οἶον: «νου ου βιτζούι» =δέν την εἶδον. Ἐκ τοῦ λατ. :: ella (illa), εἶουἶ, εἶ κατὰ τὸ stella, steauă, steáo καὶ steá, sella, seauă, seáo καὶ seá. Ἴδε καὶ ἀρσ. ἐλ^{ου}=αὐτός, ἐκεῖνος· ιτ. ισπ. ella, πορτ. elle, προβ. elha, γαλ. elle· ρουμ. ea, dânșă, λατ.

εἰαντιρᾶ, οὐσ. θηλ., εἰαντιρῖ, πληθ. (eadiră, -ri)=κισσός. Ἐκ τοῦ λατ. hederá = κισσός, ιταλ. edera, προβ. edra, ισπ. hiedra, γαλ. lierre· ρουμ. iéderă.

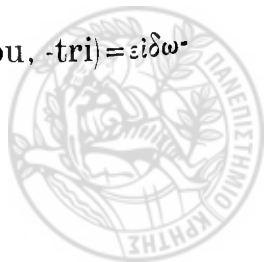
εἶπᾶ καὶ **ἰἶπᾶ**, οὐσ. θηλ., εἶπι πληθ., (eápă καὶ ἰápă, eápi)= ἡ ἵππος, κοιν. φοράδα. Ἐκ τοῦ λατ. equa = ἡ ἵππος. Περὶ τροπῆς τοῦ q εἰς π ἴδε ἐν λέξει ἀπᾶ· ἀρχ. γαλ. ieque· ρουμ. iară. Ἐν τῷ βορ. τμήμ. προφέρεται γμάπᾶ. Ὁ Weigand τονίζει ἐν τῇ προπαραληγούσῃ eápă, ὅπερ ἐγὼ δὲν ἤκουσα· ἴδ. Olymp. Wal. σελ. 27.

εἶρα καὶ **ἰἶρᾶ**, (eára καὶ ἰáră) ἐπίρρ.=αὔθις, πάλιν, ἐκ νέου· ἀγνώστου καταγωγῆς· ρουμ. iar, iară, din nou. Πιθανὸν κατὰ τινὰς ἐκ τοῦ ἑλλην. ἄρα· ἴδ. Pușc 756.

εἶδουλου, οὐσ. οὐδ., -λι· πληθ. (îdul^u -li)=εἰδωλον· ρουμ. idol, ἑλλην.

εἶδουλατρίε, οὐσ. θηλ., -τριῖ πληθ. (îdulatrie iî)=εἰδωλολατρεία· ρουμ. idolatrie, ἑλλην.

εἶδουλάτρον, οὐσ. ἀρσ., -τρι πληθ. (îdulătrou, -tri)=εἰδωλολάτρης· ρουμ. idolatru, ἑλλην.

εικράνᾶ, οὐσ. θηλ., εἰκόνι· πληθ. (ikrǎnǎ, ikóni) = εἰκῶν, κοιν. εἰκόνα· ῥουμ. icoanǎ, ἔλλην.

εικονοστάσε, οὐσ. θηλ., εἰκονοσταῖσι· πληθ. (ikonostáse, ikonostǎsi) = εἰκονοστάσιον· ῥουμ. iconostas, ἔλλην.

εικοσάρε, θηλ. οὐσ., -σαρι· πληθ. (ikosáre, -sǎri) = εἰκοσάριον, νόμισμα 20 παρ. ῥουμ. icosar ἔλλην.

ειρήνε, οὐσ. θηλ., ειρήνι· πληθ. (iríne, -irini) = εἰρήνη· ῥουμ. pace, λατ.

ἐλου, ἀντων. προσ. γ'. πρ., ἐξ ἠθλ., ἐλι, ἐάλε πληθ. (el^u, eǎ, eli, eǎlei = αὐτός, αὐτή. ὅ· οἱ, αἱ, ἄ. Ἐκ τοῦ λατ. ille, illa, illi, illae, ἰτ. egli, ella, ἰσπαν. el, ella, πορτ. elle, ella, προβ. elh, elha, γαλ. il, elle· ῥουμ. el, ea, ei, ele.

ἐλα καὶ **ἐάλα**, ἐπίθρ. παρακελ. (éla, -eǎla) = δεῦτε, κοιν. ἔλα.

ελεήμουνν, ἐπίθ. ελεήμουνᾶ θηλ., (eleímun^u, eleímunǎ) = ὁ ἢ ἐλεήμων· ῥουμ. binefacetor, λατ.

ελεημουσύνε, οὐσ. θηλ., ελεημουσύνι· πληθ. (eleimusíne, -sini) = ἐλεημουσύνη· ῥουμ. binefacere, λατ.

ελεύθερον, ἐπίθ., ελεύθερα θηλ. (eléfther^u, -rǎ) = ἐλεύθερος· ῥουμ. liber, λατ.

ελευθερίε καὶ **λιυτηρίε**, οὐδ. θηλ., -ριῖ· πληθ. (eleftheríe, liftiríe, -rii) = ἐλευθερία· ῥουμ. libertate, λατ.

ελευθερουσέσκου καὶ **λιυτηρουσέσκου**, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε, ῥημ. (eleftherusésku καὶ liftirusésku, -sii, -sita, sire) = ἐλευθερω· ῥουμ. a liberǎ, λατ.

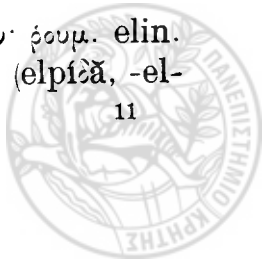
ελευθερουσίρε, ἀπθ. τοῦ ἀν. ῥ. καὶ λιυτηρουσίρε, -σιρι· πληθ. = ἀπελευθέρωσις· ῥουμ. liberare, λατ.

ελευθερουσίτουν, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (eleftherusit^u, -tǎ), καὶ λιυτηρουσίτουν· ἐλευθερωμένος· ῥουμ. liberat. λατ.

ελεφάνντου, οὐσ. ἀρσ., -ντζι· πληθ. (elefántu, -ndzi) = ἐλέφας· ῥουμ. elefant. ἔλλην.

ἐλληνον, ἔθν. -νι· πληθ. (éllin^u, -ni) = ἔλλην· ῥουμ. elin.

ἐλπιδᾶ, οὐσ. θηλ., ἐλπιδιτς (ἐλπιδι(ε)ς) πληθ., (elpidǎ, -el-

pídz) = ἐλπίζω· ρουμ. sperantsǎ, λατ.

ελπισέσκου, -σι^ι, -σιτǎ, -σιρε β. (elpisésku, -siⁱ, -sitǎ, -sire) = ἐλπίζω· ρουμ. sper, λατ.

εμπατίκε, οὐσ. θηλ., -κ^ι πληθ. embatíke, -kⁱ) = ἐμβα-
τίκιον, ἐμβατικὸν δίκαιον· ρουμ. embatic, ἑλλην.

εμπιστιμέν^{ου}, ἐπιθ. -νǎ, θηλ. (embistimén^u, -nǎ) = ἔμ-
πιστος, κοιν. ἐμπιστευμένος· ρουμ. credintsios, fidel, λατ.

έμπουργ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ρ^ι, πληθ. (émbur^u, -rⁱ) = ἔμπο-
ρος· ρουμ. negustor, λατ.

ενεργησέσκου, -σι^ι, -σιτǎ, -σιρε β. (energisésku, -siⁱ,
-sitǎ, -sire) = ἐνεργῶ· ρουμ. lucrédz cu energie, λατ. + ἑλ.

ενέργιε, οὐσ. θηλ., -γι^ι πληθ. (enérǵie, γίⁱ) = ἐνέργεια·
ρουμ. energie, ἑλλην.

έντ^{ου} και γέντ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., ἐτζ πληθ. (édu, jédu edz)
= ἔριφος, κοιν. κατσίκι. Ἐκ τοῦ λατ. haedus· ρουμ. ied.,
σαρδην. edu, ἀλβαν. ed.

ενουρίε, -ρι^ι, οὐσ. θηλ. (enurie, -riⁱ) = ἐνορία· ρουμ.
enorie, ἑλλην.

έξαρχου, οὐσ. ἀρσ., -γι^ι πληθ. (éksarhu, -hi) = ἔξαρχος·
ρουμ. eksarhu, ἑλλην.

έξαφνα, ἐπίρρ. = αἰφνιδίως, ἔξαφνα· ρουμ. nǎpraznic, σλ.

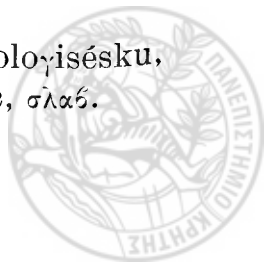
εξετάσε, οὐσ. θηλ., πληθ. -σι^ι (eksétase, -si) = ἐξέτασις·
ρουμ. examen, λατ.

εξήγησε και ξήγησε, οὐσ. θηλ., -σι^ι, πληθ. (eksíǵise, -si) =
ἐρμηνεία, ἐξήγησις· ρουμ. traducere, λατ.

εξηγησέσκου και ξηγησέσκου, -σι^ι, -σιτǎ, -σιρε β. (eksi-
ǵisésku, -siⁱ, -sitǎ, -sire) = ἐρμηνεύω, ἐξηγῶ, ἐξήγησα· ρουμ.
traduc. λατ.

εξηγησίτου, -τǎ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. β. (eksiǵisit^u, -tǎ) =
ἑρμηνευμένος, ἐξηγημένος· ρουμ. tradus, λατ.

εξομολογησέσκου, -σι^ι, -σιτǎ, -σιρε (eksomologisésku,
-siⁱ, -sitǎ, -sire) = ἐξομολογῶ· ρουμ. spovedesc, σλαβ.

εξομολογίε, ούσ. θηλ., εξομολογι^{τι} πληθ. (eksomologíe, -γί^{τι}) = ή εξομολόγησις· ρουμ. spovedanie, σλαβ.

εξορίε, ούσ. θηλ., εξορι^{τι} πληθ. (eksoríe, -ρι^{τι}) = έξορία· ρουμ. exiliu, λατ.

έξουδ^{ον}, ούσ. ούδ., έξουδ^ι πληθ. (éksuð^u, -δι) = δαπάνη, κοιν. έξοδον· ρουμ. keltuialā, μαγυαρ.

έου και **μόου**, (έν Σαμαρίνη) άντων. α'. προσ. = έγώ (έ^u, ί^{óu}). Έκ του λατ. ego. Λέγεται και μίνε (mine), έπερ σπανιώτερον· ιτ. io, ισπ. yo, πορτ. eu, άρχ. γαλλ. eu, jeo, ν. γαλλ. je· ρουμ. eu (jeu) δοτ. α νία, άμ, νι, ν, αιτ. μίνε, με, μι, πληθ. νό^ι, δοτ. α νοάουά, νά, ν, αιτ. νό^ι, νε, νά, και νά.

επαρχίε, ούσ. θηλ., επαρχι^{τι} πληθ. (eparhíe, -hi^{τι}) = έπαρχία· ρουμ. eparhie, έλλην.

επιδημίε, -μι^{τι} ούσ. θηλ., (epidimíe, mi^{τι}) = επιδημία· ρουμ. epidemie, έλλην.

επίσκοπ^{ον}, ούσ. άρσ., επίσκοπι^{τι} πληθ. (epískop^u, -pi) = επίσκοπος· ρουμ. episcop, έλλην.

επισκοπίε, ούσ. θηλ., επισκοπι^{τι} πληθ. (episkopíe, -pi^{τι}) = επισκοπή· ρουμ. episcopat, έλλην.

επιστάτ^{ον}, ούσ. άρσ., -τς πληθ. (epistát^u, -ts) = επιστάτης· ρουμ. epistat, έλλην.

έπιτάφιου, ούσ. άρσ., επιτάφι^{τι} πληθ. (epitáfíu, -fi^{τι}) = επιτάφιος· ρουμ. sudar, λατ.

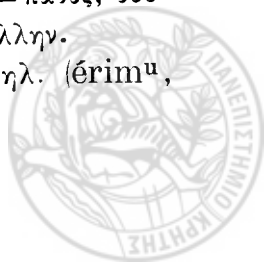
επιτήδειον, έπιθ., επιτήδειά θηλ., (epitídíu, -ă) = επιτήδειος, α, ον· ρουμ. dibáciu, σλαβ.

επίτροπου, ούσ. άρσ., επίτροπι^{τι} πληθ. (epítropu, -pi^{τι}) = επίτροπος· ρουμ. epitrop, έλλην.

επουχίε, ούσ. ήθλ. -χι^{τι} πληθ. (epuhíe, -hi^{τι}) = εποχή· ρουμ. epocă, moment, λατ.

έργου, ούσ. ούδ., -ουρι^{τι} πληθ. (érγ^u, -uri) = πάθος, δυσμένεια, κοιν. έργο (έν Τουρχία)· ρουμ. pizmă, έλλην.

έρημ^{ον} και **έρμου**, έπιθ., έρημα και έρμα θηλ. (érim^u,

érimã και érmã = έρημος, η, ον· ρ. pustiu, σλ. singur, λ.

ερημίε, ούσ. θηλ., ερημί^ε πληθ. (erimie, erimíⁱ) = έρημια· ρουμ. pustie, σλαβ. Καί ιρνίε.

ερμουξέσκου, -ξι^ε, -ξιτã, -ξιρε ρ. (ermuksésku, -ksiⁱ, -ksitã, -ksire) μετ. και άμετ. = έρημω, κοιν. ρημάζω· ρουμ. rămân singur, a deveni pustiu, λατ. + σλαβ.

ερμουξίτου, -τã, παθ. μετ. του άν. ρ. (ermuksit^u, -tã) = ήρημωμένος, κοιν. ρημαγμένος· ρουμ. pustiu, σλαβ. rămas singur, λατ.

έσου, ισ^ί και ισ^ί και ιν^{σί}, ισ^ίtã και ιν^{σί}tã, ισ^ίρε και ιν^{σί}ρε και ισ^ίρε és^u, ισ^ίi και ισ^ίi και ιν^{σί}i, ισ^ίtã και ιν^{σί}tã, ισ^ίρε και ιν^{σί}ρε και ισ^ίρε και ισ^ίρε) = έξέρχομαι· έκ του λατ. exeo, ii, itum, ire. ιτ. escire και uscire, άρχ. ισπ. exir, άρχ. γαλ. eissir, τής νέας γαλλικής μόνη ή μετοχή issu και θηλ. άφηρ. issue = έξοδος, ρουμ. ies. Tò X τρέπεται εις σ, ως σάσε = έξ έκ του sex, σπούν^{ου} δεικνύω έκ του expono, σκότ^{ου} = έξάγω έκ του executio, αλισίβã έκ του lixivia κτλ.

έσκου και **χί^{ου}**, ρού^ε, χίρε ρημ. (ésku, και hí^u, fúⁱ, híre) = ειμί. είμαι, ύπάρχω· έκ του λατ. sum estis) και fio fieri, ιτ. sono, ισπ. soy, πορτ. sou, γαλ. suis, ρουμ. sint, Μογλ. sam και sãm.

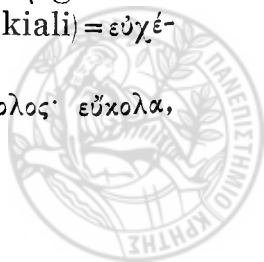
έσταν^{ου}, έπίρρ. χρον. = έφέτος (éstan^u)· έκ του λατ. istum annum, ρουμ. ástimp, λατ.

έτã, ούσ. θηλ., έτι πληθ. (étã, éti) = αιών, αιωνιότης, χρόνος. Έκ του aevitas-atis· άλβ. jete = βίος αιών, ρουμ. secol, eternitate, λατ.

εταιρείε, ούσ. θηλ., -ρει^ε πληθ. (etairie -riⁱ) = εταιρεία, ρουμ. societate, λατ.

έτοιμ^{ου}, έπιθ., -μã θηλ. (étim^u, -mã) = έτοιμος· ρ. gata, σλ. **ευκέλι^{ου}**, ούσ. ούδ., -κιαλι πληθ. (efcéli^u, -kiali) = εύχέλαιον. Καί φκιάλι.

εύκολ^{ου}, έπιθ., -λã θηλ. (éfcól^u, -lã) = εύκολος· εύκολα,

ἐπίρ. = εὐκόλως· ῥουμ. lesne, σλ.

ευκολίε, οὐσ. θηλ., -λιῖ πληθ. (efkolíe, -liⁱ) = εὐκολία· ῥουμ. inlesnire, σλ. Καὶ ηυκουλίε -λιῖ (ifkulíe -liⁱ).

ευκολιψέσκου, καὶ **ηυκολιψέσκου**, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ῥ. (efkolipsésku ifkolipsésku, -psiⁱ, -psitᾶ, -psire) = εὐ-
κολύνω, διευκολύνω· ῥουμ. inlesnesc, σλαβ. Δαλ.

ευκολιψίρε καὶ **ηυκολιψίρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -ψιρῖ
πληθ. (efkolipsíre καὶ ifkolipsíre, -psirⁱ) = διευκόλυνσις·
ῥουμ. inlesnire, σλαβ.

ευκο- καὶ **ηυκολιψίτῶ**, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (efko-
καὶ ifkolipsit^u, tᾶ) = διηυκολυμένος· ῥουμ. inlesnit, σλαβ.

ευλάβειε, οὐσ. θηλ. (evlávie) = εὐλάβεια· ῥουμ. evlavie,
ἐλλην. pietate, λατ.

ευλαβιόσῶ, ἐπιθ., -ρασᾶ θηλ. (evlavíosu, -qasᾶ) = εὐλα-
βής, ῥουμ. evlavios, ἐλλην. καὶ pios, λατ.

ευλογίε, οὐσ. θηλ., -γιῖ, πληθ. (evlogíe, -giⁱ) = εὐλογία·
ῥουμ. urátsiune, λατ.

εὔτηνῶ, ἐπιθ., -νᾶ θηλ. (éftin^u, -nᾶ) = εὐωνος, εὐθηνός·
ῥουμ. ieftin, ἐλλην.

ευτηνίε, οὐσ. θηλ., -νιῖ, πληθ. (eftinie, -niⁱ) = εὐωνία,
εὐθηνία κοιν. φτήνικα, ῥουμ. ieftinátate, ἐλλην.

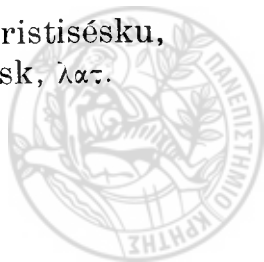
ευτηνιψέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ῥ. (eftinipsésku, -psiⁱ,
-psitᾶ, -psire) = γίγνομαι εὐωνος, κοιν. εὐτηνεύω· ῥουμ. me
ieftinez, ἐλλην. Δαλ.

ευτυχησέσκου, εὐτυχησίῃ -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (eftyhisésku,
-siⁱ, -sitᾶ, -sire) = εὐτυχῶ· norocesc, σλαβ.

ευτυχίε, οὐσ. θηλ., -χιῖ πληθ. eftyhie, -hiⁱ) = εὐτυχία·
ῥουμ. noroc. σλαβ.

ευχαρίστησι, οὐσ. θηλ. (efharístisi) = εὐχαρίστησις· ῥουμ.
multsumire, λατ.

ευχάριστησέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε (efharistisésku,
-siⁱ, -sitᾶ, -sire) = εὐχαριστῶ· ῥουμ. multsămesk, λατ.

ευχάριστοι, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (efhâristisít^u, -tã) = εὐχαρηστημένος· ρουμ. multsămit, λατ.

ευχαριστία, οὐσ. θηλ., -στιᾶ πληθ. (efharistie, -stiã) = εὐχαριστία· ρουμ. multsam, λατ.

ευχίε, οὐσ. θηλ., -χιᾶ πληθ. (efhie, -hiã) = εὐχή. Καὶ ιφκίε (ifkie), ρουμ. molitvã, σλαβ.

έφουρο, οὐσ. ἀρσ., -ριᾶ πληθ. (éfur^u, -riã) = ἔφορος ρ. efor, λ.

εφορία, οὐσ. θηλ., -ριᾶ πληθ. (efurie, -riã) = ἐφορεία· ρουμ. eforie, ἑλλην.

έχτρα, οὐσ. θηλ., -τριᾶ πληθ. (éhtrã -tri) = ἔχθρα, δυσμένεια, μῆσος· ρουμ. invidiã λατ.

εχτριψέσκου, -ψιᾶ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (ehtripsésku, -psiã, -psire) = γίνομαι· ἔχθρὸς πρὸς τινα, ἔχθρεύομαι· ρουμ. invidiez, λατ.

έχτρον, ἐπιθ. ἴδε ντουσμάν, ρουμ. vrãjmaš, λατ.

Ζ, ζ.

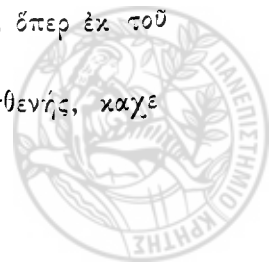
Ζ, ζ. Ζάβα, οὐσ. θηλ., ζᾶβᾶ πληθ. (zãvã, zãvã) = πόρπη, κοιν. κόπιτσα· ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. zaba, ἄλβ. zavã, ρουμ. zavã = δακτύλιος Μεσαιων. ἑλλην. ζάβα.

ζᾶβουλίε, οὐσ. θηλ., -λιᾶ πληθ. (zãvulie, -liã) = τέχνασμα, ἀπάτη διὰ τεχνάσματος, κοιν. ζαβουλιά, ὅπερ ἐκ τοῦ διαβουλιά· ρουμ. minciuni, λατ. šoldalã, σλαβ.

ζᾶγάρο, οὐσ. ἀρσ., -γάριᾶ πληθ. (zãgãru, -gãriã) = κύων κυνηγητικός, κοινῶς. ζαγάρι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zağar, ρουμ. ogar, σλαβ. Δαλ.

ζαϊρέ, οὐσ. ἀρσ., ζαϊρέτζ πληθ. (zairé, zairédz) = προμήθευμα, τὰ ἐπιτήδεια, πολεμοφόδια, κοιν. ζαϊρές, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zairé, ρουμ. proviziune, λατ. Δαλ.

ζᾶϊφον, ἐπιθ., ζαϊφᾶ θηλ. (zãif^u zãifã) = ἀσθενής, καχε

κτικός, κοιν. ζαίφης. ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zaif = καχεκτικός· ῥουμ. bolnavicios, σλαβ. Καὶ ζαίφκου Δσλ.

ζακόνιου, οὔσ. οὐδ., -νι πληθ. (zakóni^u, -ni) = ἔθος, συνήθεια, κοιν. ζακόνι, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀλβ. zakon, σλαβ. zakon.

ζάλᾶ, ἴδε δάλᾶ.

ζάλε (ζιχάλε) οὔσ. θηλ., ζέλι πληθ. (zále, zéli) = πένθος· ἐκ τοῦ σλαβ. zjale, ῥουμ. jale, σλαβ. Καὶ ζιχάλε.

ζάλέσκου (ἐν Ὀλύμπῳ), -λιί, -λιτᾶ, -λιρε (zâlésku, lii, -lită, -lire = πενθῶ. Ἐκ τοῦ ζάλε = πένθος· ῥουμ. jelesc, σλαβ.

ζάμάνε, οὔσ. θηλ., -μᾶνι πληθ. (zâmáne, -măni) = χρόνος, κοινῶς ζαμάνι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zaman, ῥουμ. temp. λατ. vreme, σλαβ. ἴδε κινό, συνων.

ζάμπιτου, οὔσ. ἄρσ., -τς πληθ. (zâbit^u -ts) = διοικητής, κοιν. ζαυπίτης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zabit, ῥ. zabet, τουρκ. Δαλ.

ζάμπούνου, ἐπιθ., -νᾶ θηλ. (zâbún^u, -nă) = καχεκτικός, κοιν. ζαμπούνης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zabun· ῥουμ. bolnavicios, σλαβ., συνων. ζαίφου. Δαλ.

ζάνατε καὶ **ζινάτε**, οὔσ. θηλ., -νᾶτς πληθ. (zânáte καὶ zináte, -năts) = τέχνη, κοιν. ζανάτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zanat, ῥουμ. meștersug, μαχυαρ. ἢ λατ.

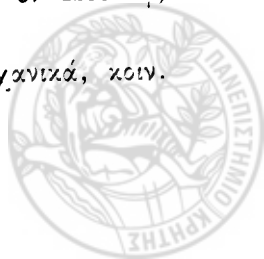
ζάπαλέσκου, -λιί, -λιτᾶ, -λιρε ῥ. (zâpâlésku, -lii, -lită, -lire) = κολάζω τινὰ διὰ τῆς ράβδου, ραβδίζω, παιδεύω. Ἐκ τοῦ τουρκ. zap = πειθαρχία· ῥουμ. lovesc, σλαβ.

ζάπε καὶ **ζάπτε** καὶ **αζάπε**, μετὰ προθ. α., οὔσ. θηλ. (zápe, zâpte) = περιορισμός, ὑποταγή, κοιν. ἀζάπι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zabt, ῥουμ. zapt, τουρκ.

ζαράρε καὶ **ζάράρε**, οὔσ. θηλ., -ρᾶρι πληθ. (zaráre rări) = ζημία, ποινή, κοιν. ζαράρι ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zarar, ῥουμ. daună, λατ.

ζάρε (záre) = ἄβηρος βαθύς. Καὶ τζάρε (dzáre ἐν Ἀβδέλα, ῥουμ. zare, σλαβ.

ζάρζάβατε, οὔσ. θηλ. (zârzâváte) = τὰ λαχανικά, κοιν.

ζαρζαβάτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zarzavat, ρουμ. zarzavat, τ.

ζάρκάδα, οὐσ. θηλ., -ατζ πληθ. (zârkádă, -ădz) = δορ-
κάς, κοιν. ζαρκάδι· ρουμ. cǎprioră, λατ.

ζάχαρε, οὐσ. θηλ., ζάχάρ' πληθ. (zâhare, zăhâr'i) = τὸ
σάκχαρον, κοιν. ζάχαρι· ἐντεῦθεν ζάχάρᾶτς (zâhârăts) = τὰ ζα-
χαρωτά· ρουμ. zahar, ἑλλην.

ζάχᾶρουσέσκου, -σιⁱ -σιτᾶ, -σιρε ρ. (zâhârusésku, -siⁱ,
-sită, -sire) = ζαχαρώνω, ζαχάρωσα· ρ. zăhărăsesc, ἑλ. Δαλ.

ζάχᾶρουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρ' πληθ. (zâhâru-
sîre, -sir'i) = ζαχάρωμα· ρουμ. zaharăsire, ἑλλην. Δαλ.

ζάχᾶρουσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (zâhârusit^u,
-tă) = ζαχαρωμένος· ρουμ. zaharăsit. ἑλλην. Δαλ.

ζαχμέτε, οὐσ. θηλ., -μετς πληθ. (zahmête, -mets) =
δυσχέρεια, δυσκολία, κοιν. ζαχμέτ', ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zahmet·
ρουμ. osteneală, σλαβ. Δαλ.

ζβάλτσε, ἴδε σβάλτσε.

ζβάρνέσκου, ἴδε σβάρνέσκου.

ζβέρκα, ἴδε σβέρκα.

ζβίν|τουρ^{ου}, ἴδε σβίν|τουρ^{ου}.

ζβώλου, ἴδε σβώλου.

ζγκίκ^{ου}, ἴδε σγκίκ^{ου}.

ζγκιλέσκου, ἴδε σγκιλέσκου.

ζγκουρξάο, ἴδε σγκουρξάο.

ζγκρᾶμ^{ου}, ἴδε σγκρᾶμ^{ου}.

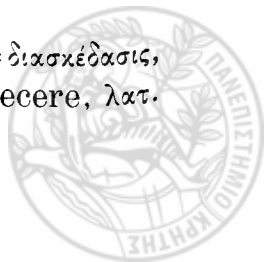
ζγκρόμπου, ἴδε σγκρόμπου.

ζγκρούμ^{ου}, ἴδ. σγκρούμ^{ου}.

ζέσι, οὐσ. θηλ., (zesi) = πόθος, ζέσις· ρ. dorintsă, λ. Δαλ.

ζευγίτ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., ζευγίτς καὶ ζευγιτάτζ (ἐκ τοῦ ζευγι-
τάδ(ε)ς) πληθ. (zeuyít^u, -yits, -yitads) = ζευγίτης, γεωργός·
ρουμ. plugar, σλαβ.

ζεύκε, οὐσ. θηλ., ζεύκι πληθ. (zéfke, zéfki) = διασχέδασις,
κοιν. ζεύκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zevk· ρουμ. petrecere, λατ.

και zefe, τουρκ. Δαλ.

ζήλω, ουσ. άρσ., ζήλ' πληθ. (zil^u, -li) = ζήλος, σφοδρά ζέσις τῆς ψυχῆς· ρουμ. poftă, σλαβ.

ζήλιου, ουσ. οὐδ., -ουρι πληθ. (zili^u, -uri) = φθόνος, κοιν. ζήλια· ρουμ. gelogie, invidie, λατ. Δαλ.

ζηλιάρου, ἐπιθ., -ρα θηλ. (ziliár^u, -ră) = φθονερός, κοιν. ζηλιάρης· ρουμ. invidios, λατ.

ζηλιπέσκου, -ψι^ε -ψιτα, -ψιρε (zilipsésku, -psiⁱ, -psită, -psire) = φθονῶ, κοιν. ζηλεύω-ζήλιψα (ἐκ τοῦ ἐζήλευσα) + εσκου. Ἔχει και τὴν σημ. τοῦ ζηλῶ, ρουμ. sint gelos, λατ. και zulipsesc, ἑλλην.

ζηλιπίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ άν. ρ., -ρι πληθ. (zilipsíre, -ri) = φθόνος, ζήλος, τὸ φθονεῖν, τὸ ζηλοῦν· ρουμ. invidiare, λατ. και zulipsire, ἑλλην.

ζηλιπίτου, -τᾶ, πθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (zilipsít^u -tă = ἐζηλωμένος, ἐπίφθονος· ρουμ. invidiat, Δαλ.

ζιάρε = ὄρθρος βαθύς. Και τζιάρε ἐν Ἀβδέλα· ρουμ. zare, σλ.

ζιαφέτε, οὐσ. θηλ., -φετι πληθ. (ziafête, -feti = εὐωχία, συμπόσιον, κοιν. ζιαφέτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ziafetⁱ ρουμ. pe-trecere, λατ. και ziafet, τουρκ. Δαλ.

ζιγρᾶ. οὐσ. θηλ., -γρι πληθ. (zi-yră, -yri) = ἄκανθα, κοιν. ζίγρα. Τὸ χειρ. τοῦ Διμον. ἔχει ζιγουρᾶ, ρουμ. rug, λατ.

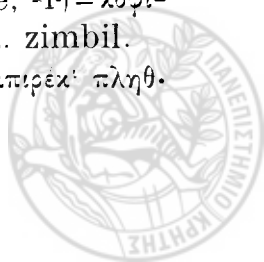
ζιέρου, οὐσ. οὐδ., ζιάρε, πληθ. (ziér^u, zjäre) = ἀνθρακίς, κοιν. φόγουλι, και ἡ ἐκ ταύτης θέρμη. Και ζιαρᾶ. Κατὰ Μιελ. ἐκ τῆς Ἀλβαν. ρ. jar, ἄλβ. foe λατ. Ἐν Μακ. λέγεται ζιάρα.

ζιέτε, οὐσ. θηλ., ζιέτι πληθ. (ziéte, ziéti) = πόνος, μόχθος, προσπαθεια. Παρά Διμονίω, τουρκ.

ζιζάνιου, οὐσ. οὐδ., ζιζάν' πληθ. (zizáni^u, zizăni) = ζιζάνιον μεταφ. ρουμ. intrigă, λατ.

ζιμπίλιε, οὐσ. θηλ., -μπιλ' πληθ. zimbílie, -li) = κόρινθος πλεκτός, κοινῶς ζεμπίλι', τουρκ. zembílⁱ ρουμ. zimbil.

ζιμμπιρένε και ζεμμπιρένε, οὐσ. θηλ., ζεμμπιρένι' πληθ.

(zembireke, -ki) = ελατήριον κοιν. ζεμπιρέκι, επερ εκ του τουρκ. zemberèk, ρουμ. zâmberec, τουρκ.

ζλάπε, ουσ. θηλ., ζλάκι πληθ. (zlápe, zláki) = ἄγριον ζῶον, θηρίον, κοιν. ζουλάπι και ζλάπι. Ἐκ του ἄλβ. zulap· ρουμ. fiară sălbatecă, λατ.

ζμιάνᾶ, ουσ. θηλ., ζμιάνι πληθ. zmjána, -ni) = ἐσώθρα-κον. Σλαβ. καταγωγῆς, σερβ. izmena = ἡ ἀλλαγὴ τῶν ἐνδυμάτων· ρουμ. izmene, σλαβ.

ζμπόροῦ, ουσ. οὐδ., ζμπόρι πληθ. (zbór^u, zbgári) = λόγος, διάλογος, ὀμιλία και ζμπόρος. Ἐκ του σερβ. zbor = συνάθροισις και διάλογος, κατὰ τὸ κουβέν|τᾶ, επερ ἴδε· ἐάν δὲ παράγῃται εκ του σλαβ. suboru, τότε γραπτέον συμπόροῦ.

ζμπουρᾶσκου, -ρί^ι, -ρίτᾶ, -ρίρε, ρῆμ. (zburášku, -rîi, -rîtă, -rîre) = λέγω, ὀμιλῶ. Ἐκ του ζμπόροῦ, επερ ἴδε· οἱ ρουμ. λέγουσι vorbesku, λατ.

ζνίε και **ζηνίε**, ουσ. θηλ., ζνί^ι και ζηνί^ι (zníe και ziníe, zníⁱ και ziníⁱ) = ζημία· ρουμ. pagubă, σλαβ.

ζνισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρῆμ. (znisésku, -síi, -sită, -sire) = ζημιῶ. Ἐκ του δημ. ἀρρ. ζήμνωσα· λέγεται και ζημνιουσέσκου· ρουμ. stric, λατ.

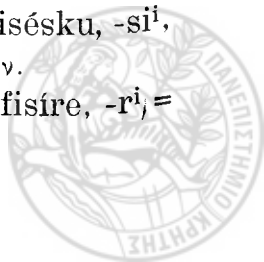
ζόρε, ουσ. θηλ., ζόρι πληθ. (zóre, zóriⁱ) = ἀνάγκη, δυσκολία, στενοχωρία, βία, κοιν. ζόρι. Ἐκ του τουρκ. zor = βία, ἀνάγκη· κου ζόρε = βία, ἀναγκάζόμενος· κου μάρε ζόρε = μετὰ μεγάλης δυσκολίας, μόλις και μετὰ βίας. Μογλ. mánkă· ρουμ. dificultate, λατ.

ζόρνᾶ, ουσ. θηλ., ζόρني πληθ. (zórñă. -ni) = ξάνιον, ἐργαλεῖον πρὸς ξάνσιν τῶν ἐρίων. Ἴδε κιάπτινε.

ζουγραφῶῦ, ουσ. ἀρσ., -φ^ι πληθ. (zuyráf^u, -fi) = ζωγράφος· ρουμ. zugrav, ἑλλην.

ζουγραφήσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε (zuyrâfisésku, -síi, -sită, -sire) = ζωγραφῶ· ρουμ. zugrăvese, ἑλλην.

ζουγραφήσιρε, ἀπθ. οὐσ. του ἄν. ρ. (zuyrafisire, -ri) =

ἀπεικόνισις, ζωγράφησις: ρουμ. zugrăvire, ἑλλην.

ζουγραφήσιτον, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (zuyrafisítu, -tă) = ζωγραφημένος, ἀπεικονισμένος: ρουμ. zugrăvit, ἑλλην.

ζουγραφήε, οὐσ. θηλ., -φιῖ πληθ. (zuygrăfié, -fiî) = ζωγραφία, ζωγράφησις: ρουμ. zugrăvire, ἑλλην.

ζούζουλου, οὐσ. ἄρσ., ζούζουλιῖ πληθ. (zúzulú, -li) = ζωόφιον, κοιν. ζούζουλον: ρουμ. vietsuitoare, λατ.

ζουλότᾶ, οὐσ. θηλ., -λῡατι πληθ. (zulótă, -lɔati) = τᾶ ³/₄ τοῦ γροσίου, κοιν. ζουλότα, τουρκ. zulot.

ζουγγίε, οὐσ. θηλ., ζουγγιῖ πληθ., (zungie, zungii) = ἀναβολεύς, κοιν. ζεγγιῖ. Ἐκ τοῦ τουρκ. zenghi: ρουμ. scară de seă, λατ.

ζούρου καὶ **ζούρλου** ἐπιθ., ζούρλᾶ θηλ. (zúru, zúrlu, zúrlă) = τρελλός, κοιν. ζουρλός: ρουμ. nebun, λατ.

ζούρᾶ, οὐσ. θηλ., ζούριῖ πληθ. (zúră, zúrii) = ἐξάντησις, μαρασμός, φθίσις, κοιν. ζούρα, ἐξ οὗ ζουριάζω = ξηραίνω, ἐκμαραίνω, καὶ ἄμετ. συστέλλομαι, μαραίνομαι. Ἐκ τοῦ ἰτ. usura = ἡ τοκογλυφία: σᾶ τί μάκᾶ ζούρα = νά σε φάγη ἢ φθίσις, ὁ μαρασμός, (ὡς ὁ παράνομος τόκος, ἡ τοκογλυφία, καταπρώγει τὸ κεφάλαιον).

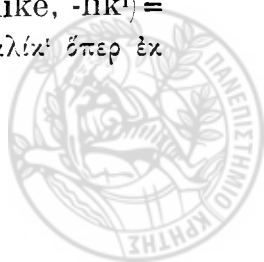
ζουρλεάστε, ἐπίρ. = ἀνοήτως, τρελλῶς: (zurleăste, ρουμ. nebunesc, λατ.

ζουρλεάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -λετς πληθ. (zurleătsă -lets) = ἀνοησία, ἀτάξια, τρέλλα: ρουμ. nebunie, λατ.

ζουρλέσκου, -λιῖ, λιτᾶ, -λιρε ῥ. zurlésku, -lii, -lită, -lire) = μαίνομαι, τρελλαινόμεαι: οἶον: ζουρλί = ἐμάνη, ἐτρελλάθη: καὶ μεταβ. μι ζουρλίς = μ' ἐτρέλλανες: ρουμ. înnebunesc, λατ.

ζουρμπᾶ, οὐσ. ἄρσ., -μπατῆ πληθ. (zupbă, zurbădz) = βίαιος, παραγοποιός, κοιν. ζορμπᾶς: ρουμ. zurbagiu, τουρκ.

ζουρμπάλικε, οὐσ. θηλ., -λικιῖ πληθ. (zurbălike, -liki) = βιαιότης, αὐθαιρεσία, ἐπανάστασις, κοινῶς ζουρμπάλικι: ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. zurbalık: ρουμ. zurbalâc.

ζύγᾶ, οὐσ. θηλ., ζύγι· πληθ. zýγǎ, zýγιⁱ)=ή ζυγός, ζυγα-
ριά καὶ ζύγι· ῥουμ. cumpănǎ, λατ.

ζυξέσκου, -ξιⁱ, -ξιτᾶ, -ξιρε ῥημ. (zyksésku, -ksii, -ksitǎ,
-ksire)=ζυγίζω, cântăresc, τουρκ.

ζυξίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ. -ριⁱ· πληθ. (zyksíre, -riⁱ)=
ζύγισμα· ῥουμ. cǎndărire, τουρκ.

ζωίτε, οὐσ. θηλ., (zoíe)=βίος, ζωή· οἱ ῥουμ. viatsǎ. Ἐκ
τοῦ :: vivitia, λατ.

ζώνᾶ, οὐσ. θηλ., ζώνι· πληθ. (zóna, -zóniⁱ)=ζώνη, ζω-
στήρ. Καὶ ζούνα· ῥουμ. cingătoare, λατ.

Η. η.

Η, η. η, συνδ. διαζ. (i) ῥουμ. sau, λατ. καὶ ori· οἶον :
η έου, η τίνε=ἡ ἐγὼ ἢ σύ· ῥουμ. ori eu, ori tu.

ηγούμινου, οὐσ. ἀρσ., -μινⁱ· πληθ. (igúmin^u, minⁱ)=ηγού-
μενος, ἐκκλησ. ῥουμ. igumen, ἑλλην.

ηλικίε, οὐσ. θηλ., -κιⁱ· πληθ. (ilikie, -kiⁱ)=ἡλικία, ῥουμ.
etate, λατ.

ἡμιρῶ, ἐπιθ., -ρᾶ θηλ. (imir^u, -rǎ)=ἡμερος, ῥ. blând, λ.

ημιρεάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσⁱ· πληθ. (imireǎtsǎ, -tsiⁱ)=ήμε-
ρότης· ῥουμ. blândetse, λατ.

ημιριψέσκου, -ψιⁱ, -ψιτᾶ -ψιρε ρ. (imiripsésku, -psiⁱ,
-psitǎ, -psire)=ἐξημερῶ. κοιν. ἡμερώνω, ἀορ. ἡμέρεψα καὶ
ἡμίριψα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥῆμα, ῥουμ. îmblândzese, λατ.

ημιριψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -ψιριⁱ· πληθ. imiripsire,
-psiriⁱ)=ἐξημέρωσις· ῥουμ. îmblândzire, λατ.

ημιριψίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (imiripsít^u, -tǎ)=
ἐξημερωμένος· ῥουμ. îmblândzit, λατ.

ηρμουξέσκου καὶ **ῥημουξέσκου**, ἕπερ ἴδε.

ηρμουξίρε καὶ **ῥημουξίρε**, ἕπερ ἴδε.

ηρουξίτου και **ῥημουξίτου**, ἔπερ ἴδε.

ήσουχου, ἐπιθ., -γᾶ θηλ. (ĩsihu, -hă = ὃ ἡ ἵσουχος· ῥ. lin, λ.

ησουχᾶσέσκου, ησυχᾶσί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (isihăsésku, isi-hăsí, -sită, -sire) = ἡσυχάζω· ῥουμ. liniștесе, λατ.

ησουχίε, οὐσ. θηλ., -γί^ι πληθ. (isihie -hi^ι) = ἡσουχία, ῥουμ. liniște, λατ.

Θ. θ.

Θ, θ. θάμα, οὐσ. θηλ., θάματι πληθ. (hámă, hămati) = θαῦμα, κοιν. θᾶμα· ῥουμ. mirăcol, λατ.

θᾶμᾶσέσκου, θᾶμᾶσί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. hămăsésku, hă-măsii, -sită, -sire) = θαυμαάζω, ἐκ τοῦ δημ. θάμασα + έσκου, ῥουμ. me mir, λατ.

θάρου, οὐσ. οὐδ., θᾶρ^ι πληθ. (hăr^u, hări) = θάρρος, τόλμη· ῥουμ. îndrăzneală, σλαβ.

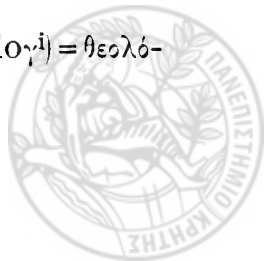
θᾶρᾶσέσκου και **θᾶρσέσκου**, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (hărâ-sésku, και hărsésku, -si^ι, -sită, -sire) = θαρρῶ, τόλμῶ, νομίζω. προσδοκῶ, ἐλπίζω. Ἐκ τοῦ δημ. θάρρησα και θάρσα + έσκου· ῥουμ. îndrăznesc, σλαβ.

θεάμινου και **θιγάμινου**, ἐπιθ., -μινᾶ θηλ. (θεᾶmin^u, -mină) = θῆλυς, -εια. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ feminus (femineus) = θῆλυς· ῥουμ. femeiesk· τὸ ῥουμ. famen σημ. εὐνοῦχος· ιτ. feminesko. Περὶ τροπῆς τοῦ θασέος f εις θ παράβαλε: θράψου ἐκ τοῦ λατ. fraxinus.

θέατρον, οὐσ. οὐδ., -τρι πληθ. (θεătru, -tri) = θέατρον· ῥουμ. teătru, ἑλλην.

θέμα, οὐσ. θηλ., θέματι πληθ. (hémă, hămati) = θέμα, ῥουμ. temă, ἑλλην.

θεολόγου, οὐσ. ἄρσ., -λογ^ι πληθ. (θεολόγ^u, -log^ι) = θεολόγος· ῥουμ. teolog, ἑλλην.

θεολογία, οὐσ. θηλ., -γιῆ πληθ. (theologie, γίῆ) = θεολογία^α ρουμ. teologie, ἔλλην.

θεριστί, οὐσ. ἄρσ. (theristi) = ὁ (Ιούνιος μῆν, ἕστις λέγεται καὶ τσιρισιάρου ἐκ τοῦ τσιρέσου, τσιρεάσι = κέρασος, κεράσι (tsi-risiár^u). Τὸ θεριστί προφ. καὶ χριστί· ρουμ. iunie, ἔλλην.

θερμομέτρον, οὐσ., οὐδ., -τρι πληθ. (thermométru, -tri) = θερμόμετρον· ρουμ. termometru, ἔλλην.

θεωρία, οὐσ. θηλ., -ριῆ πληθ. (theorie, -riῆ) = θεωρία· ρουμ. teorie, ἔλλην.

θηλεάουᾶ, οὐσ. θηλ., πληθ. θηλεῖ (thiljáuā, thilῆi) = θηλεία, ὀπή, πόρπη, περόνη· ρουμ. bortitsă, σλαβ.

θησαυρό, οὐσ. ἄρσ., -ατζ πληθ. (tisavró, -adz) = θησαυρός· ρουμ. tezaur, ἔλλην.

θιμέλιον, οὐσ. οὐδ. θιμεάλι· πληθ. (himeli^u, himéalⁱ) = θεμέλιον· ρουμ. temelie, ἔλλην.

θιμιλιουσέσκου, -σιῆ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (himiljusésku, siῆ, -sită, -sire) = θεμελιώνω· ρουμ. întemeiez, ἔλλην.

θιμιλιουσίτ^{ου}, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. (himiljusit^u, -tă) = τεθεμελιωμένος· ρουμ. întemeiat, ἔλλην. fondat, λατ.

θράψου καὶ **φράψινου**, οὐσ. ἄρσ., θράψι· πληθ. (thrápsu, thrápsi) = μελία, κοιν. θράψος. Ἐκ τοῦ λατ. fraxinus, ἰτ. frassino, ἰσπ. fresno, πορτ. freixo, frexo, γαλλ. frêne, ἀλβ. frašen, frašer· ρουμ. frasin. Τὸ μὲν θράψου ἐκ τοῦ ν. ἔλλ. θράψος, τὸ δὲ φράψινου κατ'εὐθεῖαν ἐκ τοῦ λατ. fraxinus.

θρησκεία, οὐσ. θηλ., θρησκεῖ· πληθ. (triskie, triskiῆ) = θρησκεία· ρουμ. religione, λατ.

θρήσκου, ἐπιθ., θρήσκᾶ θηλ. (trisku, -skă) = θρησκός· ρουμ. cucernic, λατ.

θρόνον, οὐσ. οὐδ., θρόνουρι· πληθ. (trón^u, trónuri) = θρόνος· ρουμ. tron, ἔλλην.

θυμίαμα, θηλ. οὐσ., θυμιάματι· πληθ. (himíamă, himiámati) = θυμιάμα· λέγεται καὶ θυμνιάμα, (himniámă)· ρουμ.

tămâie, ἑλλην.

θυμνιατό, -τατζ πληθ. (θimniatô, -tadz) = θυμιατήριον·
 ρουμ. tămâitoare, ἑλλην.

θυμνιτισέσκου καὶ **θυμνιτσέσκου**, -σι^ι, καὶ -τσι^ι, -σιτᾶ,
 -σιρε (θimnitisésku καὶ θimnitsésku, siⁱ καὶ tsiⁱ, -sită,
 -sire) = θυμιατίζω· ρουμ. tămâiesc, ἑλλην.

θυμνιτσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -τσιρι^ι πληθ. (θimnitsîre,
 -tsiri = θυμιατίσμα· ρουμ. tămăiez, ἑλλην.

θυμνιτσιτόν, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (θimnitsitⁿ, -tă) =
 θυμιατισμένος· ρουμ. tămâiat, ἑλλην.

I. ι.

I, ι. ιά, ἴδε ἐξί.

ιά, επιρ. (iă) = ἰδοῦ· ρουμ. iacă, iată· « ἰά μί » = ἰδοῦ ἐγώ,
 ρουμ. jată-mă.

ιάντᾶ, οὐσ. θηλ., -ντι πληθ (iădă, -di) = ἐρίριον θηλ. ἴδε
 ἐντῶ· ρουμ. iadă, λατ.

ιάπᾶ, ἴδε ἐξάπᾶ.

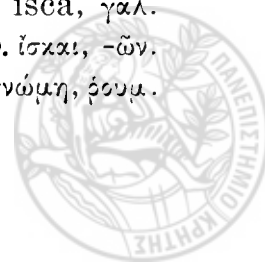
ιάρα, ἴδε ἐξάρα.

ιάρμπᾶ, οὐσ. θηλ., μέργκι πληθ. (iărbă, iêrgi) = χόρτος·
 ιτ. erba, ισπ. yerba, πορτ. herva, γαλ. herbe, ρουμ. iarbă.

ιάρνᾶ, οὐσ. θηλ., μέρνι καὶ μέρνουρι πληθ. (iărnă, iêrni
 καὶ iêrnuri) = χειμών. Ἐκ τοῦ λατ. hiberna· ἐκπτώσει τοῦ b
 ὡς κάλ^{ου} = ἵππος ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. cabalus, ἴμνου = βαινῶ
 ἐκ τοῦ ambulo· ιτ. invero καὶ vermo, ισπ. inviérno, πορτ.
 inverno, γαλ. hiver, ρουμ. iarnă, ἀλβ. dimër καὶ dimën.

ιάσκᾶ, οὐσ. θηλ., ἐσκουρι^ι πληθ. (iăskă, êskuri) = ἴσκα.
 Ἐκ τοῦ λατ. esca, ιτ. esca, ισπ. yesca, πορτ. isca, γαλ.
 esche, ἀλβαν. esk, ešk, ρουμ. iaskă· ἀρχ. ἑλλην. ἴσκαί, -ῶν.

ιδέε, οὐσ. θηλ., ἰδέι^ι πληθ. (idëe, idëi) = ἰδέεα, γνώμη, ρουμ.

gând, μαγυαρ.

ιδιου, επιθ., *ιδιᾶ* θηλ. (*ídi^u*, *ídiǎ*) = ἰδιος, α, ον, ἐγὼ αὐτός· ρουμ. *însu^mi*, λατ.

ιδιώμαᾶ, οὐσ. θηλ., *ιδιώματι* πληθ. (*ídiomǎ*, *ídiómati*) = ἰδιώμα· ρουμ. *idiomǎ*, ἑλλην.

ιζίνε, οὐσ. θηλ., *ιζίν*· πληθ. (*izíne*, *izíni*) = ἕδεια, κοιν. *ιζίν*·, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. *izín*· ρουμ. *permissiune*, λατ.

ικᾶ, συνδ. διαζ. (*ikǎ*) = ἡ· οἶον: «έου *ικᾶ* τίνε»· ρ. *sau*, λ.

ιλε, οὐσ. θηλ., *ιλ*· πληθ. (*íle*, *íli*) = ἡ λαγών, κοιν. τὰ μαλακά. Ἐκ τοῦ λατ. *ili. ilium* = λαγόνες· ἰσπ. *ijal*, πορτ. *ilhal*, ἀρχ. γαλ. *iliers*, ἀλβ. *ija* καὶ *iljate*· ρουμ. *iie*.

ιλεάτσε, οὐσ. θηλ., *ιλέτσ*· πληθ. (*ileǎtse*, *ilétsi*) = φάρμακον, κοιν. γιαντρικὸ καὶ ἰλιάτσ^ι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. *ileats*· ρουμ. *léac*, σλαβ. ἡ τουρκ.

ιμᾶ, καὶ **μούμᾶ**, ὅπερ ἴδε.

ιμνάτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρ^ι· πληθ. (*imnâtúrǎ*, -*ri*) = πορεία, βᾶδισμα. Ἐκ τοῦ ῥημ. *ἰμνου* = βαίνω· ρουμ. *umblăturǎ*, *mers*, λατ. Καὶ *ιμνάτ^{ου}*, -ουρ^ι.

ἰμνου, *ιμνά*·, *ιμνάτᾶ*, -αρε ῥημ. (*imnu*, *imnáⁱ*, *imnátǎ*, -*are* = βαίνω, περιπατῶ, πορεύομαι. Ἐκ τοῦ λατ. *ambulo* = περιπατῶ· ἰτ. *ambulare*, ἰσπ. προβ. πορτ. *amblar*, γαλ. *ambler* = aller a l'amble = καλπάζειν, ἐπὶ τῶν ἵππων· ρουμ. *îmblu* καὶ *umblu*.

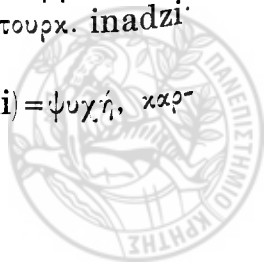
ιμπρίκε, οὐσ. θηλ., *ιμπρίτσι* πληθ. (*ibríke*, *ibrítsi*) = μίκρον χαλκοῦν ἀγγεῖον πρὸς ἔψησιν καφῆ καὶ ὁμοίων, κοιν. *ιμπρίκι*, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. *ibrik*· ρουμ. *ibric*.

ιν, (*in*) προθ. ἴδε *άν*.

ινάτε καὶ **γινάτε**, ὅπερ ἴδε.

ινατζίου, επιθ., *ινατζιά* θηλ. (*inadzí^u*, -*ǎ*) = ὄργιλος, πείσμων, ἰσχυρογνώμων, κοιν. *ινατζής*, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. *inadzí*· ρουμ. *incăpătsănat*, λατ.

ίνιμᾶ, οὐσ. θηλ., *ίνιμι* πληθ. (*ínimǎ*, -*mi*) = ψυχῆ, καρ-

διά. Ἐκ τοῦ λατ. anima = ψυχῆ· ἰτ. anima, ἰσπ. πορτ. alma, γαλ. âme· ῥουμ. inimă.

ινιμάρκου, ἐπιθ., -κά θηλ. (inimárku, -kā) = εὐψυχος, θαρραλέος· ῥουμ. indrăznets, σλαβ. Καί ινιμάσοῦ, λατ. animosus.

ινιμουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (inimusésku, -siî, -sită, -sire) = ἐμψυγώνω, ἐνθαρρύνω. Ἐκ τοῦ ἰνιμά ἔπερ ἰδε· ῥουμ. incurajesc, γαλ.

ινιμουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρεῖ πληθ. (inimusîre, -sîri) = ἐνθάρρυνσις· ῥουμ. încurajare, γαλ.

ινιμουσίτῶν, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ., (inimusît^u, -tă) = ἀνδρειωμένος· ῥουμ. înbărbătat, λατ.

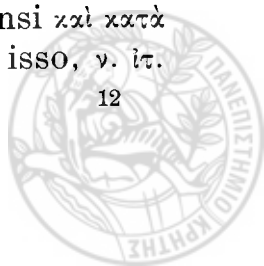
ινντουέσκου, -ιῖ, -ιτᾶ, -ιρε ρήμ. (induésku, -iî, -ită, -ire) = ἀμφιβάλλω, ἐνδοιάζω. Ἐκ τοῦ λατ. induo· ῥουμ. in-doesc· π.ρ.θ. ἀρχ. ἐλλλην. ἐν δοιτῆ (ἐνν. εἶναι) = εἰς τὰ δύο εἶναι (δοιοί ποιητ. ἀντί δύο, ἀμφοτέροι) ἀρχ. σλαβ. dvoiti = ἀμφιβάλλειν, σερβ. dvojiti = διαιρεῖν, ἐνδοιάζειν· ἄλβαν. duš = δι-πλοῦς ἀμφίβολος.

ινντουῖρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. = ἐνδοιασμός, ἀμφιβολία· ῥουμ. indoeală, «φᾶρᾶ ἰνντουῖρε» = ἀναμφιβόλως· ῥουμ. fără indoeală (induire), λατ.

ινντουῖτῶν, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. = ἀμφίβολος, ἐνδοιάζων· ῥουμ. indoitor, λατ.

ινράτρε καί **νάράτρε** καί **νᾶίριρε**, οὐσ. θηλ., νᾶράτρε καί νᾶίρίρε· πληθ. (inrăire καί nărăire καί năîrîre) = ὀργή, θυμός· τοῦ νᾶράέσκου = γολοῦμαί. Ἐκ τοῦ λατ. inirascor, ἰδ. νᾶράέσκου· ῥουμ. întărtare, λατ.

ίνσῖ καί **ίνσι** καί **ίσῖ** ἐν τῷ βορείῳ τμήμ. (înși, însi, își) = τινές, ἄνθρωποι· ὅσων: ντόῖ ἰνσῖ = δύο τινες, δύο ἄνθρωποι Κυρίως εἶνε πληθ. τοῦ νᾶσῶν, ἀντων. προσ. τοῦ γ'. προσ. ἐλ^{ου} καί νᾶσῶν, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. ipse, πληθ. ipsi, imsi, însi καί κατὰ μετᾶθεσιν νᾶσῖ, ἐξ οὗ ἐνικὸς νᾶσῶν = αὐτός· ἀρχ. ἰτ. isso, ν. ἰτ.

esso, άρχ. ισπ. essi, πορτ. esse· ρουμ. ins, insă. Έν Βου-
βούσα λέγεται και ίνσου· ιδ. W. die Arom. II 123,12.

ινσιρινάτ^{ου}, έπιθ., -νατă θηλ. (insirinát^u, -tă = αϊθριος,
εϋδιος, κοιν. καθαρός (ούρανόσ). Έκ τοϋ λατ. :: in-serenatus
(serenus) = αϊθριος, εϋδιος· ρουμ. senin, λατ.

ινσόρ^{ου} και **νσόρ^{ου}**, -ραί, -ρατă, -ραρε (insór^u, -rai,
-rată, -rare) = νυμφεύω. Έπί άνδρός· μ' ινσόρ^{ου} μέσον = νυμ-
φεύομαι. Έκ τοϋ :: uxuro (uxor = γαμετή) usoro, isoro και
παρενθέσει τοϋ ν ινσόρ^{ου}. Κατά δέ Weigand εκ τοϋ in-uxoro·
ρουμ. insor.

ίνσου, ίνσι (insu, insi = άτομον, πρόσωπον· ρ. ins, ιδ. ίνσι.

ινσουράρε, άπθ. ούσ. τοϋ ινσόρ^{ου} = γάμος, νύμφευσις· ρουμ.
insurare. Και νσουράρε.

ινσουράτ^{ου} και **νσουράτ^{ου}**, -τă, παθ. μετ. τοϋ ινσόρ^{ου} (in-
surát^u, -tă) = νυμφευμένος· ρουμ. insurat.

ινσούς, ιδε νσούς.

ιν|τράρε, άπθ. θηλ. ούσ., τοϋ ρ. ίν|τρου -τρăρ· πληθ. (in-
trăre, -trări) = εισιδοσ· ρουμ. intrare.

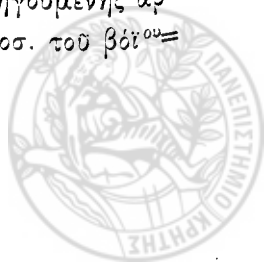
ιν|τράτă, ούσ. θηλ. προσηγ. (intrătă) = εισιδοσ· ρουμ.
intrare, λατ. Έκ τοϋ ρημ. ίν|τρου, έπερ ιδε.

ιν|τρου, -αί, -ατă, -αρε ρ. (intru, ai, -ată, -are) = εισέρ-
χομαι, έμβαίνω. Έκ τοϋ λατ. intro, intravi, atum, are·
ιτ. intrare, ισπ. πορτ. intrar, γαλ. entrer· ρουμ. intru.

ιξίικε, ούσ. θηλ., ιξίικ' πληθ. (iksike, -ki) = λιποβαρία,
κοιν. ιξίικ', έπερ εκ τοϋ τουρκ. icsic. Και ξίικε, ξίικουρι· ρουμ.
lipsă, έλλην.

ί^{ου}, έπιρ. τοπ. στάσ. και κινήσ. = ποϋ, ποι· (ί^{ου}). Έκ τοϋ
λατ. ubi-uvi-ui-ί^{ου}· ιτ. ove, ισπ. o, πορτ. ou, γαλ. ού,
ρουμ. unde, λατ.

ίουβά, έπιρ. τοπ. άόρ. = που, κάπου, και προηγουμένης άρ-
νήσεως, ούδαμοϋ. Έκ τοϋ ίου = ubi και βα, γ' προσ. τοϋ βόί^{ου} =
θέλω (ubi-vis) (ί^{ου}βά)· ρουμ. undeva, λατ.

ιούλιου, ουσ. ἄρσ. (iuliu = ὁ μὴν Ἰούλιος· ρ. Julie, λατ.

ιουτσιντό, ἐπιρ. τοπ. = ἐπουδῆποτε (futsidō ubicunque·
ντό (do) = ἄλβ. θέλειν· ρουμ. pe unde va, λατ.

ιπᾶ, οὐσ. θηλ., ἴπουρι πληθ. (ipă, ipuri) = ἀστράγαλος ἐν
Ἀχρίδι· ρουμ. arșic, τουρκ.

ιραντέ, οὐσ. ἄρσ., ιραντάτζ πληθ. (iradé, iradádz) = Σουλ-
τανικὸν διάταγμα, ὁ ιραντές, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. iradé, ρουμ.
iradeá· ὁ Δαλ. γράφει iradi, πληθ. iradzî, ἕπερ οὐδαμοῦ
ἤκουσα.

ιργκιλέ, οὐσ, ἄρσ., -λετζ πληθ. (irgilè -letz) = ἵπποφορ-
βεῖον, κοιν. ιργκιλέσ καὶ ἐργκιλέσ, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. erghelé·
ρουμ. herghelie, τουρκ.

ιριρίτσᾶ, οὐσ. θηλ., (iriritsă) = ἡ Μεγάλη ἄρκτος (ἀστερι-
σμός), ρουμ. ursă mare, λατ. Δαλ. Ἐγὼ δὲν ἤκουσα τὴν λέξιν.

ιρμπόσον, ἐπιθ., -ρσᾶ θηλ. (irbós^u, -rasă) = πολυβότανος,
ἔχων πολλὰ γόρτα. Ἐκ τοῦ λατ. herbosus, ἰτ. erboso, προβ.
erbos, γαλ. herbeux, ἰσπ. herboso, πορτ. hervoso, ρουμ.
ierbos, λατ.

ισάπε, οὐσ. θηλ., ισᾶκί· πληθ. (isápe, isăki) = ὑπολογισμός,
κοιν. λογαριασμός καὶ ισάπι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. isap· ρουμ.
socoteală μαγυαρ.

ισβουρσον, οὐσ. οὐδ., -ουρῖ· πληθ. (izvur^u, -urⁱ) = πηγὴ,
βρύσις· ρουμ. izvor, σλαβ.

ισιον, ἐπιθ., ἴσε θηλ. (isi^u, -ise) = εὐθύς, ἴσος, drept, λατ.

ισια, ἐπίρ. = κατ' εὐθεΐαν, ἴσια (isia)· ρουμ. drept, λατ.

ισμπᾶ, οὐσ. θηλ., ἴσμπι· πληθ. (izba, izbi) = ὑπόγειον, κα-
τώγειον, κοιν. κατώγι καὶ ἴσμπα, ἕπερ βουλγ., ρ. pivnitsă, σλ.

ισνάφε, οὐσ. θηλ., ισνᾶφι· πληθ. (isnáfe, isnăfi) = συντε-
χνία, κοιν. ισνάφι· ρουμ. breaslă, σλαβ.

ιωναφτσι, οὐσ. ἄρσ., ιωναφτσιάτζ πληθ. (isnaftsi, -tsjadz)
= σύντεχνος, κοιν. ιωναφτσιῆς, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. isnaftsi, ρουμ.
breslaș, σλαβ. Δαλ.

ισουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε (isusésku, -siⁱ, -sită, -sire) = ἀρραβωνίζω. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἴσωσα + εσκού τοῦ ἴσῳ (ἐξι-σῳ), ρ. logodesc, ὅπερ κατὰ Rösler ἔκ τοῦ ἑλλην. δίδω λόγον.

ισουσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (isusit^u, -tă), = ἀρραβωνιασμένος· ρουμ. logodit, ἑλλην.

ιστιννιάκε, οὐσ. θηλ., -τᾶκ^ι πληθ. (istindăke, -dăkⁱ) = ἀνάκρισις, κοιν. ιστιντάκι, ὅπερ ἔκ τοῦ τουρκ. iktindac· ρουμ. interogatoriu, λατ. Δαλ.

ιστιρησίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ιστιρησέσκου (istirisit^u, -tă) = ἐστερημένος· ρουμ. lipsit, ἑλλην.

ιστορίε, οὐσ. θηλ., -ρι^ι, πληθ. (istorie, -riⁱ) = ἱστορία, ρουμ. istorie, ἑλλην.

ισχιέτζ^{ου}, ισχιιά^ι, -ατᾶ, -αρε καὶ **ισχιουσέτζ^{ου}**, ισχιουσῆ^ι, -σιτᾶ. -σιρε ρ. (ishijétz^u, ishijái, -ată, -are καὶ ishjusétz^u, ishjusí, -sită, -sire) = ἴσῳ, ἐξιῳ, εὐθύνω, ἰσοπεδῶ, κοιν. ἰσιάζω καὶ ἰσχιάζω, ἀορ. ἰσχιασα καὶ ἰσχιουσα, ἐξ οὗ τὸ ἰσχιουσέτζ^{ου}· ρουμ. indrept, λατ.

ισώσματᾶ, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (isósmată, -ti) = ἀρραβών, κοιν. ἀρραβώνιασμα· ρουμ. logodnă, ἑλλην.

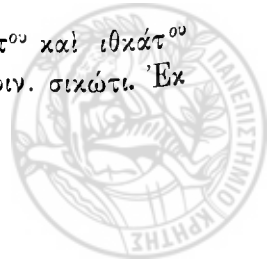
ιτίε, οὐσ. θηλ., ιτί^ι πληθ. (itie, itii) = αἰτία, ἀφορμή, ρουμ. causă, motiv λατ.

ιτῶ (itš) = οὐδέν, τίποτε (παρὰ τοῖς βορ.)· ὅπερ ἔκ τοῦ τουρκ. its, οἱ δὲ βορ. δυτ. λέγουσι ντοτ ἔκ τοῦ ἀλβαν, dot· οἱ μεσημβρ. ντίπ^{ου} ἔκ τοῦ ἑλλην. ντίπι (τίποτε), ρουμ. nimic, λατ.

ίτσι, συνδ. χρον. (itsi) = εὐθύς, ἅμα· ρουμ. îndată, λατ.

ίτσι, (itsi) ἀορ. ἀντων = ὅτιδῆποτε· οἶον: ἴτσι βρέι τζίτς = ὅ,τι θέλεις λέγεις· ἔκ τοῦ χίτσι, ὅπερ ἔκ τοῦ fie ce = fiat quiquid· τὸ fiat βλαχιστί λέγεται χίε, ἐξ οὗ καὶ ἐν ἀρ. ἐνεστ. χί^{ου} = εἶμαι, καὶ ἔσκού, ρουμ. fiicine, ἰταλ. chichessia προβ. qui que sia· ρουμ. ori ce, λατ.

ιχκάτ^{ου} οὐσ. ἀρσ., ιχκάτς πληθ. καὶ χικάτ^{ου} καὶ ιθκάτ^{ου} (ihkát^u, ihkátς καὶ hikát^u iθkát^u) = ἥπαρ, κοιν. σικῶτι. Ἐκ

τοῦ λατ. ficatum. Τὸ f τρέπεται εἰς γ ὡς γίχ^{ου}=σῦκον, ἐκ τοῦ ficus, γίλιχ^{ου}=υἰός, ἐκ τοῦ λατ. filius, γίρ^{ου}=νῆμα, κλωστή, ἐκ τοῦ filum· ἰτ. fegato, ἰσπ. higado, πορτ. figado, γαλ. foie, ρουμ. ficat.

ιχιτιζᾶ, οὐσ. ἄρσ., ιχιτιζᾶτζ πληθ. (ihtiză, ihtizătz)=ἀνάγκη, καθήκον ἐκ τοῦ τουρκ. ihtizâ. Τὸ ιχιτιζᾶτζ ἐκ τοῦ ν. ἑλλην. ιχιτιζᾶδες· ρουμ. nevoie, σλαβ.

ιχιτιμπᾶρε, οὐσ. θηλ., -μπᾶρᾰ πληθ. (ihtibăre, -bărî)=ὑπόληψις, ἐκτίμησις, κοιν. ιχιτιμπᾶρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ihtibar, ρουμ. renume, γαλ. stimă, λατ.

ιώδου, οὐσ. οὐδ. (iôdu)=ιώδιον· ρουμ. iod ἑλλην. Δαλ.

ιωδοφόρμᾰ, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (iodofôrmă, -mi =ιωδοφόρμιον· ρουμ. iodoform, Δαλ.

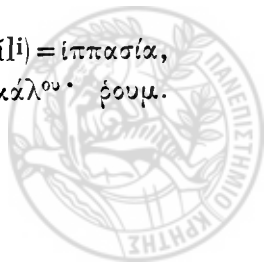
Κ. κ.

Κ, κ, κα, ἐπιρ. τροπ. ἀναρ.=ὡσπερ, (κα). Ἐκ τοῦ λατ. quam=ὡσπερ· κατὰ Cihac ἐκ τοῦ qua (δηλ. ratione), γαλ. comme, ca, προβ. qua, ἰσπ. cuam, πορτ. quao· ρουμ. ca.

κᾰ, μόριον αἰτιολ.=διότι, (κᾰ). Ἐκ τοῦ λατ. quia, ἢ quod=ἔτι, διότι· λέγεται καὶ κᾰτσέ καὶ κᾰτσᾰ· οἶον: κᾰτσᾰ σ' γίνε γίνε=διότι σοῦ ἔργεται καλά. Τὸ δὲ κᾰτσέ (kâtsé) λέγεται καὶ ἐρωτ.=διὰ τί; οἶον: κᾰτσέ φουτζίς;=διὰ τί ἔφυγες; Ἐκ τοῦ λατ. quia-quid ἀντὶ quinam=διὰ τί; ἰτ. che, ched, ἰσπ. πορτ. γαλ. que, ἄλβαν. kje· ρουμ. că. Ἐν Μοναστ. καὶ Κρουσ. εἶνε καὶ τελ. μετὰ τοῦ σᾰ: οἶον κᾰ σᾰ, ἀντὶ τρα σᾰ=ἵνα.

καβάᾰ, μορ. σχετλ.=οἰμοί! (kavâi)· καβάᾰ ντὶ τίνε=ἄλλοί-μονον εἰς σέ· ἴδε καὶ βᾰᾰ.

κᾰβάλά, οὐσ. θηλ., -βᾰλᾰ πληθ. (kâvâlă, -vâlî)=ἵππασία, κοιν. καβάλλα. Ἐκ τοῦ λατ. kaballus, ἴδ. κάλλ^{ου}· ρουμ.

călare, λατ.

καβάλαρος, οὐσ. ἄρσ., -λαρ' πληθ. (kāvâlár^u, -rⁱ) = ἰππεύς, κοιν. καβαλλάρης, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. cavallarius· ἴδε καὶ καλάρος· ῥουμ. călariu.

καβάλαριε, οὐσ. θηλ., -ρι' πληθ. (kāvâlârie, riⁱ) = ἰππικόν, κοιν. καβαλλάρια· ῥουμ. cavalerie, γαλ. cavalerie.

κάβανος, οὐσ. ἄρσ., -ν' πληθ. (kâvan^u, -nⁱ) = πῆλινον ἀγγεῖον, πιθαράκι καὶ κοιν. κάβανος, ὅπερ ἐκ τοῦ κάβος. Ἡσυχ. «ἐν τῷ κάβῳ τῷ λεγομένῳ χοίνικι», ῥουμ. ulcior, λατ.

καβούρος, οὐσ. ἄρσ., -ρ' πληθ. (kâvúr^u, -rⁱ) = καρκίνος κοιν. κάβουρας καὶ καβούρι. Ἐκ τοῦ κάμματος καὶ κάμματος = εἶδος καρκίνου· λατ. cammarus ἰτ. gambero, ἰσπ. gámbaro, πορτ. camarao, ἄρχ. γαλ. jumble. Ἐν τῷ βορ. τμήμ. λέγεται χᾶρχίδα· ρουμ. crab. Καὶ καύρου.

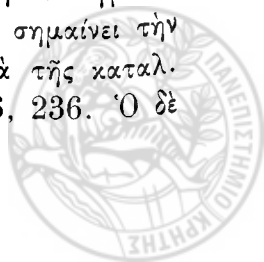
καβούρε, οὐσ. θηλ., -ρ' πληθ. (kâvúre, -rⁱ) = τάφος, μνημεῖον, κοιν. κιβούρι, ἐκ τοῦ τουρκ. kibur· ἄλβ. kivur. Ἐν τῷ βορ. τμήμ. κιβούρε λέγεται τὸ φέρετρον, νεκροκράββατον. Καὶ κιβούρε· ῥουμ. costiug καὶ sicriu, σλαβ.

κάνγκιλος, οὐσ. οὐδ., -λι' πληθ. (kángil^u, -li) = κοιν. κάγκελλος καὶ κάγκελλον, ὁ δρύφακτος. Ἐκ τοῦ λατ. cancellus, ἰτ. cancello, ἰσπ. cancel πορτ. cancella, γαλ. cancel καὶ chancel· ῥουμ. zăbrele, σλαβ. Ὁρθότ. κάνγκιλος.

καδένα, οὐσ. θηλ. -ν', πληθ. (kaděná, ni) = ἄλυσις τοῦ ὠρολογίου, κοιν. καδένα, ῥουμ. catenă, λατ. καὶ lants, σλ. Δαλ.

κάδρου, οὐσ. οὐδ., -δρι πληθ. (káδru, -δri) = φωτογραφία, κοιν. κάδρον (λατ. quadrum)· ῥουμ. cadru καὶ portrait, γαλ.

κείρου, οὐσ. οὐδ., κᾶϊρ' πληθ. (cáiru, -rⁱ) = δεσμίς ἐρίου δις ἐξαμμένου (λαναρισμένου) καὶ περὶ τὴν ἡλακᾶτην τυλιγμένου πρὸς νῆσιν (γνέσιμον). Παρὰ δὲ τοῖς Ρουμούνιοις σημαίνει τὴν ἡλακᾶτην. Ἐκ τοῦ λατ. colus = ἡλακᾶτη μετὰ τῆς καταλ. arium: coliarium-caer· ἴδε Περιοδ. W. 6, 236. Ὁ δὲ

Pusc. θεωρών ἀπίθανον τὴν ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλ. «καῖρος» παραγωγὴν τοῦ G. Pascu, προτιμᾷ τὴν ἐκ τοῦ *carium (caro-ère = ξαίνειν). Ἡ παραγωγὴ αὕτη συμβιβάζεται κάλλιστα πρὸς τὴν παρὰ τοῖς Κουτσοβλάχοις σημασίαν τῆς λέξεως ἐνῶ τὸ ἀρχ. «καῖρος» σημ. τὸν μίτον, κοιν. μιτάρι· «καῖρον δὲ τὸν μίτον φασί» Ἡσυχ.

καζάνε, οὔσ. θηλ., -ζάνι πληθ. (kâzâne, -zâni) = λέβης, κοιν. καζάνι. Ἐκ τοῦ τουρκ. kazan = λέβης. Ἐν μεσημβρ. Μακεδονίᾳ λέγεται καὶ γάλλκωμα, ὡς κατεσκευασμένον ἐκ γαλκοῦ ρουμ. cazan.

καζάντζι, οὔσ. ἀρσ., -τζητζ πληθ. kâzândzî, -dzidz) = χαλκεύς, κοιν. καζαντζής, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kazandzî· ρουμ. cazangiu.

καζίνου, οὔσ. οὐδ., -ινι πληθ. (kazín^u, -ni) = λέσχη, καφενεῖον, κοιν. καζίνο· ρουμ. cazin, Δαλ.

καζμά, οὔσ. ἀρσ., καζμάτζ πληθ. (kâzmă, kâzmádz) = σκαπάνη, κοιν. καζμάς. ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kazmâ· ρουμ. cazmă, Δαλ. (Προτιμῶ τὴν διὰ τοῦ ζ γραφὴν χάριν τῆς ἐτυμολογίας).

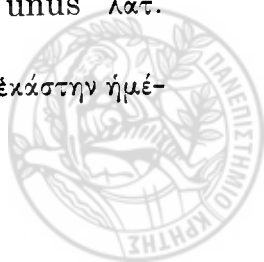
κάθε, ἀντ. ἐπιμερ. = ἕκαστος, κοιν. κάθε (κάθε)· οἱ ρουμ. λέγουσιν oricare, (ἐκ τοῦ ἑλλην. ὦρα καὶ τοῦ λατ. quallis), ficare, ficine καὶ fiere (ἐκ τοῦ γ'. προσ. τῆς ὑποτ. fiat· λέγουσι καὶ tot οἶον: tot om = ficare καὶ oricare om = πᾶς ἄνθρωπος.

καθédρα, οὔσ. θηλ., -δρι πληθ. (kaθédră, -dri) = καθέδρα· ρουμ. catedră, ἑλλην.

καθεράρα, ἐπιρ. χρον. (kaθεράră) = ἀείποτε, πάντοτε, ἐκάστοτε. Ἐκ τοῦ δημ. ἑλλην. καθεώρα. ρουμ. purure, σλαβ.

κάθε οὖν, ἡ ὀρθοτ. κάθεοὖν ὡς τὸ καθεῖς καὶ καθένας (κάθεῖν) = ἕκαστος, καθεῖς ἐκ τοῦ κάθε· ν. ἑλλ. καὶ unus λατ. ρουμ. ficare καὶ tot, λατ.

κάθε τζούα, ἐπιρ. χρον. (κάθε dzúă) = καθ' ἕκαστην ἡμέ-

ραν. Ἐκ τοῦ ν. ἑλ. κάθε καὶ τοῦ λατ. dives=ἡμέρα (dies)

καΐκε, οὐσ. θηλ., -κί πληθ. (kaíke, -kí)=πλοιάριον, κοιν. καΐκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kaik, ρουμ. corabiă ν. ἑλλην.

καΐκτσι, οὐσ. ἄρσ., -τσιτς πληθ. (ἐκ τοῦ καΐκτσιδ(ε)ς) (kaiktsí, -tsitz)=ναύτης, κοιν. καΐκτσῆς, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kaiktsi· ρουμ. corabier, ἑλλην.

καΐμάκον, οὐσ. οὐδ., -μάκί πληθ. (kâimák^u, -măki)=ἀφρόγαλα, κοιν. καΐμάκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kaimak· λέγεται καὶ καΐμάκε.

καϊνντισέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (kâindisésku, -sií, -sită, -sire)=τολμῶ, ἀποτολμῶ, κοιν. καϊντίζω ἐν Τουρκίᾳ, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kaindirum=τολμῶ· ρ. îndrăznesc, σλ.

καϊνντισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρῖ πληθ. (kâindisire -sirî)=τόλμημα κοιν. ἐν Μακ. καϊντισμα· ρουμ. îndrăznire, σλ.

καϊνντισίτον, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (kâindisítu, -tă)=τολμηρός, ρουμ. îndrăznit, σλαβ.

καιρό καὶ **κιρό**, οὐσ. ἄρσ. μόνον ἐν τῷ ἐν. ἄρ. (kairó, kiró)=καιρός, χρόνος, ρουμ. vreme, σλαβ.

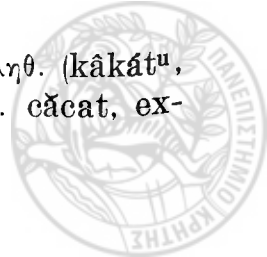
καΐρούσου, οὐσ. οὐδ., -σί πληθ. (kâirús^u -sí)=τὰ τροχιλία τοῦ ἰστοῦ (ἀργαλειοῦ). Ἐκ τοῦ κᾶερ^{ου}, ἔπερ ἰδε· ρ. scripete, σλ.

κάκον κᾶκάι, -κατᾶ, -καρε ρ. (kák^u, kákái, -kată, -kare)=χέζω. Ἐκ τοῦ λατ. caco, cacavi, atum, are=χέζω· (κακάω), ἰτ. cacare, ἰσπ. πορτ. cagar, ρουμ. cac.

κἀκᾶρε, ἀπθ. οὐσ., -κᾶρῖ πληθ. (kâkâre, -kărî)=χέσιμον, ρουμ. căcare.

κἀκᾶρέτζον, οὐσ. ἄρσ., -ρετζί πληθ. (kâkâredz^u -redzi)=ἡ σφυράς, -αδος, καὶ σφυράς καὶ σπύραθος=ἡ στρογγύλη καὶ σπυροειδῆς κόπρος τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων, κοιν. γκαγκαράτσιας καὶ κακαράτζες, ἐξ οὗ τὸ κᾶκᾶρέτζον· ρουμ. căcăreadză. Ὅλα ἐκ τοῦ ἑλλ. κακάω.

κἀκᾶτον, παθ. μετ. με σημ. οὐσ., κᾶκάτς πληθ. (kâkát^u, -ts)=σκῶρ σκατόν· λατ. cacatur=σκῶρ· ρουμ. căcat, ex-

cremente, λατ.

κακᾶτόρου, οὐσ. οὐδ. -τοαρ! πληθ. (kakatóru -toari) = ἀπόπατος, ἀναγκαῖον. Ἐκ τοῦ κακάτου, ἕπερ ἴδε· ρουμ. um-blătoare, λατ.

κακᾶτόσου, ἐπιθ., -τοασᾶ θηλ. (kâkâtósu, -toasă) = γε-ζητιῶν, γεσᾶς, γεν. γεσᾶντος, κοιν. χέσας μεταφ. δειλός, ρουμ. câcâtsios, λατ.

κακᾶτούρα, οὐσ. θηλ., -τουρ! πληθ. (kâkâtúra, -ri) = χέσιμον, ἰτ. cacatura· ρουμ. căcare.

κάκε, οὐσ. θηλ., κάκ! πληθ. (kâke, kâki) = ἔχθρα, κοιν. κᾶκία, ἕπερ ἐκ τοῦ κακία· ρουμ. supărare, λατ. ἢ σλαβ.

κακίνου, οὐσ. οὐδ., -νουρ! πληθ. (kakínu, -nuri) = καγγχασμός. Ἐκ τοῦ λατ. cachinus· ρουμ. răs cu hohot, λατ.

κακίουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρήμ. (kâkiúsescu, -siî, -sită, -sire) = ἄχθομαι, δυσαρεστοῦμαι, κοιν. κακιώνω, κᾶκιωσα-κᾶχιουσέσκου· ρουμ. me supăr, λατ.

κακίουσίρε, ἀπθ. οὐσ., -σιρ! πληθ. (kâkiúsire, -sirî) = δυσαρέσκεια, κοιν. κᾶκιωμα· ρουμ. supărare, λατ. ἢ σλαβ.

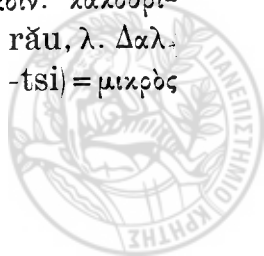
κακίουσίτου, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ., (kakíusítu, -tă) = δυσηρεστημένος, κοιν. κακιωμένος· ρουμ. supărat, λατ. Λέγεται καὶ κικουσίτου, -τᾶ καὶ τὸ ῥ. κικουσέσκου.

κακούμ, συνδ. = ὡσπερεῖ· (kakúmu). Ἐκ τοῦ λατ. quo-modo = ὡς ἐάν· γαλ. comme, quasi· λέγεται καὶ κακούμντου, ἔνθα τὸ m τοῦ modo ἐτράπη εἰς n· τὸ δὲ d ἐν τούτῳ μὲν διετερήθη, ἐν δὲ τῷ κακούμ ἐξέπεσε· ρουμ. precum λατ.

κακουρίζικου, ἐπιθ., -κᾶ θηλ. (kakuríziku, -kă) = ἐλεινός, ἄθλιος κοιν. κακορρίζικος· ρουμ. miserabil, λατ. nenorocit, σλαβ. Δαλ.

κακουρίζιπέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, ψιρε ρ. (kakurizipsésku, -psiî, -psită, -psire) = γίνομαι ἄθλιος, κακός κοιν. κακουρίζεῦω, ἄθρ. κακουρίζιπα· ρουμ. trăesc miserabil, rău, λ. Δαλ.

κακούτσα, οὐσ. θηλ. -τσι πληθ. (kakútsă, -tsi) = μικρός

μανδύας, ἐκ τοῦ caputsa, συγγ. τῷ καπότᾶ, ὅπερ ἴδε.

κάλου, οὔσ. ἄρσ., κάλι' πληθ. (kál^u, -lⁱ)=ἵππος. Ἐκ τοῦ λατ. caballus=ἄγθοφόρος ἵππος· ἰτ. cabállo, ἰσπ. caballo, πορτ. cavallo, γαλ. cheval, ἄλβ. calje· ῥουμ. cal.

κἀλάε, οὔσ. θηλ., κἀλᾶ' πληθ. (kâláe, kâlǎⁱ)=ὁ λευκὸς μύλυδος, καλαϊκὸν μέταλλον, κοιν. καλάι. Τουρκ. Kalaj. Ἐκ τῶν Καλαϊκῶν τῆς Λουσιτανίας· ῥουμ. cositor, ἑλλην.

κἀλάθᾶ, οὔσ. θηλ., κἀλᾶθⁱ· πληθ. (kâláthǎ, kâlǎthⁱ)=κἀλαθος, καλάθⁱ· ῥουμ. cos, σλαβ.

καλάι, -τσε (kaláⁱ, -tse)=καλά ποῦ. Ἐκ τοῦ ἑλλην. «καλά» τοῦ βλαχ. ι=ἑάστε=εἶνε καὶ τοῦ -τσε, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. bine cǎ, λατ. Δαλ. λέγεται ὁμῶς καὶ «γκίνε τσέ».

κἀλάμᾶρου, οὔσ. οὔδ., -μαρⁱ· πληθ. (kâlâmár^u, -marⁱ)=μελανοδοχεῖον κοιν. καλαμάρι, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. calamaria καὶ -ium, ὅπερ ἐκ τοῦ ἑλ. κάλαμος, ἰτ. calamajco, ἰσπ. calamar, ἄλβ. calamar, σλαβ. calamar· ῥουμ. cǎlimarǎ, ἑλ.

κἀλάμε, οὔσ. θηλ., κἀλᾶνⁱ· πληθ. (kâláme, kâlǎnⁱ)=κἀλαμος, καλάμⁱ· ῥουμ. trestie, σλαβ.

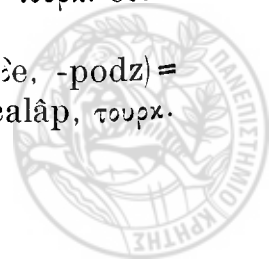
κἀλάμπουκε, οὔσ. θηλ., -μπουκⁱ· πληθ. (kâlâmbúke, -bukⁱ)=ἀραβόσιτος κοιν. καλαμπούκι. Ἐκ τοῦ τουρκ. kalam-bok. Ἐν τῷ βορ. τμημ. καὶ μίσουρου· ῥουμ. porumb, λατ.

κἀλάμνεάουᾶ, οὔσ. θηλ., -μνεⁱ· πληθ. (kâlâmnεáouǎ, -mneⁱ)=ἄγρὸς θερισμένος, κοιν. καλαμνιά. Ἐκ τοῦ καλάμη· ῥουμ. mîriste, τουρκ. Δαλ.

κἀλάμπάλικε, οὔσ. θηλ., -λικⁱ· πληθ. (kâlâbâlike, -likⁱ)=πληθύς, ἀφθονία, τὰ ἔπιπλα, καλαμπάλικια. Ἐκ τοῦ τουρκ. kalabalik· ῥουμ. multsime, λατ.

κἀλάούζου, οὔσ. ἄρσ., -ζⁱ· πληθ. (kâlâúz^u, -zⁱ)=ὁδηγός, ἀκλόουθος ἐκ τοῦ τουρκ. kalauz· ῥουμ. cǎlǎuzǎ, τουρκ. con-ducător, λατ. Δαλ.

κἀλάπόδε, οὔσ. θηλ., -ποτζⁱ· πληθ. (kâlǎpódē, -podzⁱ)=καλάπους κοιν. καλαπόδι τῶν ὑποδημάτων· ῥουμ. calâp, τουρκ.

calâr, ἄπερ ἑλληνικά.

καλάροῦ, οὐσ. ἄρσ., καλάροῖ πληθ. (kālár^u, -rî) = ἰππεύς. Ἐκ τοῦ caballarius τοῦ παρηκμαχότος λατινισμοῦ cava- liere, ἰσπ. caballero, πορτ. cavalleiro, γαλ. cavalier, chevalier, ἄλβ. caljouar, ρουμ. călare, ἐν τῷ βορ. τμήμ. λέγεται ἀνκαλάροῦ, ἐν Ὀλύμπῳ παρὰ τοῖς ἑλληνοβλάχοις νκα- λάροῦ = ἔριππος, κατὰ τὸ ἑλληγν εἰς τὸ ἄλογον, οἶον: μπάγκᾶ με νκαλάροῦ = βάλε με στὸ ἄλογον. :: incaballarius.

καλάρσέσκου, -σί, -σιτᾶ, -σιρε, ρ. (câlârsésku, si, -sită, sire = κλαδεύω, καὶ κλαρίζω ἐπὶ τῶν δένδρων· ἐπὶ τῶν ἀμπέλων συνηθέστερον τὸ κλάδιψέσκου, ἐκ τοῦ κλάδιψα (ἐκλά- δευσα) + έσκου, ρουμ. ciontesc, μαγυαρ. κατὰ Cihac.

καλάρσίρε καὶ **κλάδιψίρε**, ἀπθ. οὐσ. (kâlârsîre, klâzi- psîre) = κλάδευμα, ρουμ. ciontire, μαγυαρ.

καλάτόροῦ, οὐσ. ἄρσ., καλάτόροῖ πληθ., (kâlâtór^u, -rî) = ὀδοιπόρος· ἐκ τοῦ κάλε = ὁδός, ρουμ. drumets, ἑλλην.

κάλβου, ἐπιθ. κάλβα θηλ., (kálvu, kálnă) = φαλακρός· ἐκ τοῦ λατ. calvus, ἰτ. ἰσπ. πορτ. calvo, γαλ. chauve. Παρὰ τοῖς Ρουμ. ἄχρηστον· ἀντὶ τούτου μεταχειρίζονται τὸ plešuv, σλ.

κάλε, οὐσ. θηλ., κάλιουρῖ πληθ. (kále kăliurî) = ὁδός. Ἐκ τοῦ λατ. callis. ἰσ = αἰγοτριβῆς ἀτραπός· ἰτ. calle calla, ἰσπ. calla, πορτ. calhe, ρουμ. cale· ν κάλε = καθ' ὁδόν, ὅπερ ρ. In drum· καὶ οἱ Μογλενῆται λέγουσι drum, ὅπερ ἐκ τοῦ ὀρό- μος, καὶ βουλγ. drum.

κάλεα ἀπάλιλοροῦ οὐσ. θηλ. (kálea a pâlilor^u, = ὁ γα- λαξίας, ἴδε «κάλε» καὶ «πάλιμ» ρ. calea laptelui, λατ.

καλεμπάρ = κατ'εὐόδιον (kalembár)· ἐκ τοῦ ἄλβ. ἐν Ἀχρίδι.

καλέσκου, κάλί, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (kâlésku, -li, -lită, lire) = πυρακτῶ, σκληρύνω τὸν σίδηρον, στομώνω. Ἐκ τοῦ σλαβ. ρ. călesc. σλαβ. Δαλ.

καλιγράφοῦ, οὐδ. ἄρσ., -φῖ πληθ. (kaliγráf^u, fî) = καλλι- φράφος· ρουμ. caligraf, ἑλλην.

καλιγραφίε, οὐσ. θηλ., -φι᾽ πληθ. (kaligrafie -fiⁱ)=καλιγραφία, ἑλλην. ῥουμ. caligrafie, ἑλλην.

καλινντάρου, -ρι᾽, οὐσ. οὐδ. (kalindâr^u, riⁱ)=ἡμερολόγιον κοινῶς καλανδάρι, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. calendarium, γαλ. calendrier, ἰτ. ἰσπ. πορτ. calendario, ῥουμ. calindar.

κάλιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -λιρι᾽ πληθ. (kâlire, -liriⁱ)=πυράκτωσις, σκλήρυνσις, στόμωσις ῥουμ. cǎlire, σλαβ.

κάλιτου, -τά παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (kâlit^u, -tǎⁱ)=πεπυρακτωμένος, στομωμένος, μεταφ. μεθυσμένος ῥουμ. cǎlit.

κάλκάνιου, οὐσ. οὐδ., κάλκάνι᾽ πληθ. (kâlkânî^u, kâlkânîⁱ)=πτέρνα. Ἐκ τοῦ λατ. calcaneum (ἐκ τοῦ calx-calcis), μεταφ. ἡ ἄκρα, τεμάχιον ἄρτου=οὐν κάλκάνιου ντι πάνεῖ ἰτ. calcaneo, ἰσπ. calcano, calcantar, πορτ. calcantar, ῥουμ. cǎlcăniu, λατ. coltuc σλαβ.

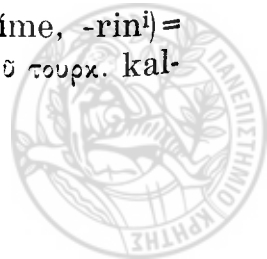
κάλκάνιου, -τά, παθ. μετ. τοῦ κάλκου (kâlkât^u, -tǎⁱ)=πεπατημένος ῥουμ. calcat, λατ.

κάλκάνιου οὐσ. θηλ., -τουρι᾽ πληθ. (câlcăturǎ, -turiⁱ)=πατησμός, πάτημα. Ἐκ τοῦ λατ. calcatura, ἰτ. calcatura, ῥουμ. calcaturǎ.

κάλκου, κάλκιά᾽, -κατά, -καρε, ῥ. (kâlku, kâlkâiⁱ, -katǎ, -kare =πατῶ, 2) ληστεύω, ληλατῶ, κλέπτω οἶον: νᾶ κάλκάρᾶ αφοῦρι=μᾶς ἐλήστευσαν, κατά τὸ ἑλλην. μᾶς ἐπάτησαν οἱ κλέφται. Ἐκ τοῦ λατ. calco, avi, atum, are =πατῶ, ἰτ. calcare, ἰσπ. πορτ. calcar, προβ. calcar ῥουμ. calc.

κάλντάρε, οὐσ. θηλ., -ντάρι᾽ πληθ. kâldâre, -dâriⁱ)=λέβης, κοινῶς καζάνι᾽ ἐκ τοῦ μεταφ. λατ. caldaria, ἕπερ ἐκ τοῦ caldarium (ἐννοητέον τὸ aënum)=θερμαντήριον ἀγγεῖον ἰτ. caldajo καὶ caldaro, ἰσπ. caldera, πορτ. caldeira, γαλ. chaudière, ῥουμ. cǎldare.

κάλντάριμε, οὐσ. θηλ., -ρινι᾽ πληθ. (kâldârîme, -riniⁱ)=λιθόστρωτος (ἑδός), κοινῶς κάλντιρίμι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kalderim, ῥουμ. caldarâm, Δαλ.

κάλντου, ἐπιθ., -ντᾶ θηλ. (káldu, -dǎ) = θερμός. Ἐκ τοῦ λατ. caldus καὶ calidus = θερμός· ἰτ. caldo, ἰσπ. πορτ. calido, ἀργ. γαλ. chald, νέον γαλ. chaud· ῥουμ. cald.

κάλντουρά, οὐσ. θηλ., -ντουρί· πληθ. (kâldúrá, -duri) = θερμότης. Ἐκ τοῦ λατ. caldura = θερμότης· ἰτ. caldura, ἀργ. ἰσπ. calura, γαλ. chaleur· ῥουμ. căldură.

κάλντουρόσου, ἐπιθ., -ροσᾶ θηλ. (kâlduróșu, roșă) = θερμός, ὑπόθερμος· ἰτ. caloroso, ἰσπ. πορτ. caluroso, γαλ. chaleureux, ἄπαντα ἐκ ∗ calor-oris (caleo)· ῥ. călduros.

κάλρορε καὶ **κάρρορε**, οὐσ. θηλ., -ρορί· πληθ. (kâlqáre, kârqáre, -rori) = θερμότης, θάλπος, κοιν. ζέστη. Ἐκ τοῦ λατ. ∗ calor-oris (caleo) ἴδε καὶ κᾶλντουρά· ῥουμ. căldură, λατ.

καλότυχον, ἐπιθ., καλότυχᾶ θηλ. (kalótyh^u, -hǎ) = εὐτυχής, κοιν. καλότυχος· ῥουμ. fericit, λατ.

κάλουγγουρον, οὐσ. ἀρσ., -ρί· πληθ. (kâlúgur^u, -ri) = καλόγηρος· ῥουμ. călugăr, ἑλλ.

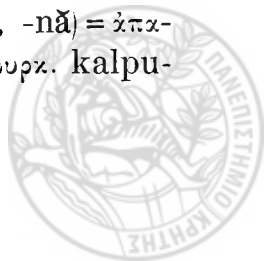
κάλουγγεάο καὶ **κάλουγγουρίτσᾶ**, οὐσ. θηλ. (kâluγρεᾶο, kâlugurítsǎ καὶ kâlugârítsǎ), κᾶλουγγεᾶλί καὶ κᾶλουγγουρίτσι πληθ. κατὰ τὸ στεᾶλί ἐκ τοῦ στεᾶο (stella)· ῥουμ. călugăritsǎ, ἑλλην.

κάλουπε, οὐσ. θηλ., καλούκι· πληθ. (kâlúpe, kâlúki) = χόανον, ὁ κοῖλος τύπος, ἡ μήτρα, καλαπόδιον. Ἐκ τοῦ τουρκ. kalup, ἔπερ ἐκ τοῦ ἀργ. ἑλ. καλάπους· ῥουμ. călup, ἑλλην.

κάλουφε, οὐσ. θηλ., κᾶλούφι· πληθ. (kalúfe, kalúfi) = φάκελλος, προσκεφαλαιοθήκη, κοιν. κουλούφι. Ἐκ τοῦ τουρκ. kelef· ῥουμ. anvelopă, γαλ.

κάλπου καὶ **κάλπικον**, ἐπιθ., κάλπᾶ καὶ κάλπικᾶ θηλ. (kâlpu -pǎ, kâlpik^u -kǎ) = κίβδηλος κυριοτ. καὶ μεταφ. κοιν. κάλπης μόνον μεταφ. καὶ κάλπικος ἐπὶ νομισμ. ἐκ τοῦ τουρκ. kalp, λατ. fals, pfaeaut, λατ.

καλπουζάνου, ἐπιθ., -νᾶ θηλ. (kalpuzán^u, -nǎ) = ἀπατεών, κίβδηλος, κοιν. καλπουζάνης, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kalpu-

zan = κιβδηλοποιός, άπατεών· ρουμ. netrebnie, σλ.

κάλτσιούνου, ούσ. ούδ., -τσιουνί πληθ. (káltsiún^u, -tsiúnⁱ) = περιπόδιον κοιν. κάλτσα. Έκ τοῦ λατ. = caltseo-onis = calceus, ιτ. calzone, ισπ. calza, πορτ. calcao, γαλ. chausson, caleçon· ρουμ. cãltsun· ἴδε καὶ πιρπόδα.

κἀλύβᾶ, ούσ. θηλ., -βί πληθ. (kalyvã, -vⁱ) = καλύβη· ρουμ. colibã, έλληγ.

κἀλφᾶ, ούσ. άρσ., -ατζ πληθ. (kãlfã, -adz) = υπάλληλος, κοιν. κάλφας, εκ τοῦ τουρκ. kalfa· ρουμ. ucenic, σλαβ.

κάμα, έπίρ. = έτι μάλλον. Έκ τοῦ λατ. quam magis κατὰ τὸ quam maxime λέγεται άδιακρίτως: μᾶ γκίνε — magis bene = κάλλιον, καλλίτερα, καί: κάμα γκίνε — quam magis bene = κάλλιον· ρουμ. mai bine, λατ.

κάμᾶ, ούσ. θηλ., -νί πληθ. (kãmã, -nⁱ) = όίκοπον έγγειρίδιον, κοιν. κάμα· ρουμ. stilet, ν. έλλ. στιλέτο, έπερ ν. ιταλ.

κἀμάγκου, ἴδε σκἀμάγκου.

κἀμάκου, ούσ. άρσ, κἀμάκτσι πληθ. (kãmák^u, -tsi) = κάμαξ, κοιν. καμάκι· ρουμ. dardã, σλαβ.

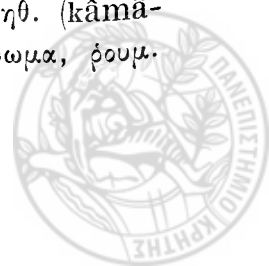
κἀμᾶλάνκᾶ, ούσ. άρσ., -κί πληθ. (kãmãláfkã, -kⁱ) = καλυμμαύχιον κοιν. καμαλαύκι· σι ρ. kamilãfkã, άλβ. kamilãfk.

κἀμᾶρᾶ, ούσ. θηλ., κἀμᾶρι, πληθ. (kãmãrã -rⁱ) = δωμάτιον, κοιν. κάμαρα, έπερ εκ τοῦ λατ. camara καὶ camera, ισπ. πορτ. camara, γαλ. chambre, ρ. camarã, καὶ odaie, τουρκ.

κἀμᾶρᾶ, ούσ. θηλ., -μᾶρι πληθ. (kãmãrã, -mãrⁱ) = θόλος, στοά, κοιν. καμᾶρα, έπερ εκ τοῦ λατ. camara, ρουμ. boltã, λατ.

κἀμᾶρουσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (kãmãrusésku, -sii, -sit, -sire) = έπαίρομαι, βρενθύομαι, γαυριῶ, κοιν. καμαρώνω-καμᾶρωσα· ρουμ. me mândrese, σλαβ. Δαλ.

κἀμᾶρουσίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ., -σιρι πληθ. (kãmãrusire, -sirⁱ) = έπαρσις, γαυρίασις, κοιν. καμᾶρωμα, ρουμ. mândrire, σλαβ.

κᾰῃᾰρουσίτῃ, -τᾰ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ῥ. (cāmārusit^u, -tᾰ) = ἑπηρμένος, βρενθόμενος, γαυριῶν, κοιν. καμαρωμένος, ῥουμ. mândrit, σλαβ. Δαλ.

κᾰῃᾰσᾰ, οὔσ. θηλ., μεσ: πληθ. (kāmēāsā, -mesⁱ) = ὑποκάμισον. Ἐκ τοῦ παρηχημ. λατ. camisa. ιτ. camicia καὶ camiscia, ἰσπ. πορτ. camisa, γαλ. chemise, ἄργ. γαλ. camise, ἄλβ. kēmisē. ῥουμ. cāmešā,

κᾰῃᾰᾰ, οὔσ. θηλ., -μηλί: πληθ., (kāmīlā, -lⁱ) = κᾰμηλος, ῥουμ. cāmīlā, ἑλλην.

κᾰῃᾰπᾰᾰ, οὔσ. θηλ., -μπᾰν: πληθ., (kāmbánā, -bānⁱ) = κᾰῃᾰ, κοιν. καμπᾰᾰ. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. campana: ὠνομάσθη δὲ οὔτω, ὀίετι κατὰ Ἰσιῃῃρον, ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ Καμπᾰνίᾰ εἰσήγητο τὸ πρῃτον ὁ κᾰῃᾰ τῶν ἐκκλησιῃῃν: ἰδε cumpᾰnā παρὰ Cihac, ῥουμ. clopotnitsā, σλ

κᾰῃᾰπᾰούρῃ, ἐπιθ. -μπουρᾰ θηλ. (kāmūr^u, -rā) = ὕβος, κοιν. καμπᾰούρης, ἔπερ ἐκ τῆς ῥίζης καμπ. τοῦ καμπᾰύλος, κᾰῃᾰπᾰ τουρκ. kambur, gārbos καὶ ghebos, σλαβ.

κᾰῃᾰπᾰούρα, -ρⁱ, οὔσ. θηλ. (kāmūrā, -rⁱ) = ὕβος, κοιν. καμπᾰούρα, ῥουμ. gheeb. σλαβ.

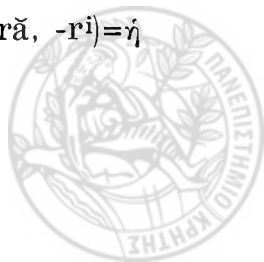
κᾰῃᾰῃ, οὔσ. ἄρσ. = ζέσις, πῃθος, κοιν. καῃῃος (kamῃ), ῥουμ. necar, pās σλαβ. Καὶ καῃῃ, -ματῃ.

κᾰῃᾰπᾰου, οὔσ. ἄρσ., κᾰῃᾰπᾰ καὶ κᾰῃᾰπᾰουρⁱ: πληθ. (kām̄pu, kām̄pi) = πεδᾰῃς, κοιν. κᾰῃᾰπος. Ἐκ τοῦ λατ. campus, ιτ. campo, ἰσπ. πορτ. campo, γαλ. camp, champ. ῥ. cāmp.

κᾰῃᾰπᾰούλε, οὔσ. θηλ., -μπουλί: πληθ. (kābūle, -lⁱ) = παρᾰδογῃ, συγκατάθεσις, κοιν. καμπᾰούλι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ca- bul, ῥουμ. aprobatsiune, λατ.

κᾰῃᾰτσᾰῃκε, οὔσ. θηλ., -τσᾰῃτᾰ: πληθ. (kām̄tsāke, -tsātsⁱ) = μᾰσίξ, κοιν. καμπᾰσίξ, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kamtsé, ῥουμ. bicu, σλαβ. cārbaciu, τουρκ.

κᾰῃᾰουρᾰ, οὔσ. θηλ., κᾰῃᾰουρⁱ: πληθ (kām̄furā, -rⁱ) = ῃ κᾰῃᾰουρα, ῥουμ. camfor.

καν, ἀντ. (kan)=οὐδεῖς, κοιν. κανεῖς, ἐξ οὗ ἢ προκ. λέξις ρουμ. nimeni, λατ. Δαλ.

κᾶνᾶ, οὐσ. θηλ., κᾶνᾶᾶ πληθ. (kână, kânî)=σωλήν τοῦ πυροβόλου, κοιν. κᾶννα, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. canna=κάλαμος.

κᾶνᾶβᾶ, οὐσ. ἄρσ., -βατζ πληθ. (kânăvă, -vadz =κανναβόπανον, κοιν. κανναβᾶς. Ἐκ τοῦ κᾶνᾶβε, ὅπερ ἴδε, ρ. canava, ἑλ.

κᾶνᾶβε, οὐσ. θηλ., κᾶνᾶβᾶᾶ πληθ. (kânăve, kânăvî)=κᾶνναβις, κοιν. καννᾶβι, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. cannabis-bus, ρουμ. cânepă, λατ.

κᾶνᾶβούρε, -ρι, οὐσ. θηλ. (kânăvüre, -ri)=κανναβόσπορος, κοιν. κανναβούρι, ρουμ. sãmântsă de cânepă, λατ.

κᾶνᾶλῶ, οὐσ. ἄρσ., -λί πληθ. (kânăl^u, -li)=ὕδρορροά, κοιν. κᾶναλος, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. canalis ἢ cannula (canna) =σωλήν, ὕγετός, ἰτ. canella, ἰσπ. canilla, πορτ. canela, προβ. canello, γαλ. canelle· ρουμ. cané=κρουνὸς σωλήν, κᾶνούλα, ὅπερ ὑπὸ τῶν ἐλληνοβλάχων λέγεται κᾶνούλῶ.

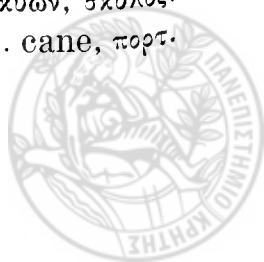
κᾶνᾶλε, θηλ. οὐσ., κᾶνᾶλᾶᾶ πληθ. (kânăle, kânăli)=ὄχετός, διῶρυξ, κοιν. κανᾶλᾶᾶ, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. canalis-is=διῶρυξ, ρουμ. canal, λατ.

καναπέ, οὐσ. ἄρσ., -πετζ πληθ. ἐκ τοῦ καναπέδ(ε)ς· (kanapé, -pedz)=ἀνάκλιτρον, κοιν. καναπές, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰτ. canapé, ἰσπ. πορτ. γαλ. canapé, ἅπαντα ἐκ τοῦ λατ. conopreum (κωνωπεῖον)· ρουμ. canapeă, ἑλλην.

κᾶνᾶτῶ, οὐσ. ἄρσ., κᾶνᾶτᾶᾶ πληθ. (kânăt^u, kânăts)=παρθυρόφυλλον, κοιν. κανᾶτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. canad, βουλγ. kĕnad· ρουμ. oblon, σλαβ.

κᾶνᾶτᾶ, οὐσ. θηλ., κᾶνᾶτᾶᾶ πληθ. (kânătă, kânăti)=ξυλίνη ὕδρια, στάμνα καὶ κανᾶτα, ὅπερ ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. canata ἰτ. canata· ρουμ. cană.

κᾶνε, οὐσ. ἄρσ., κᾶνᾶᾶ πληθ. (kâne, kânî)=κύων, σκύλος· Ἐκ τοῦ λατ. canis-is=κύων, ἰτ. cane, ἄρχ. ἰσπ. cane, πορτ. cao, γαλ. chien ἄλβ. kjen· ρουμ. căne.

κἀνεάστε, ἐπιρ. τροπ. (kâneáste = κυνικῶς. Ἐκ τοῦ κἀνε, ἔπερ ἴδε· ρουμ. cânește, λατ.

κανελά, οὐσ. θηλ., κανέλ' πληθ. (kanélǎ, -lí) = κανέλλα, ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. cannella· ρουμ. scortsisoarǎ, σλαβ.

κἀνιπᾶ, οὐσ. θηλ., κἀνιπ' πληθ. (kǎnipǎ, -pí) = τὸ ἐκ τῆς καννάβειως στυππεῖον, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ κατασκευαζόμενον ὕφασμα. Ἐκ τοῦ μετ. λ. cannabis, ἰτ. canapa, ἀλβ. kanep, ρ. cǎnepǎ.

κἀνίσκου, οὐσ. ἀρσ., -νιστσι πληθ. (kǎnǐsku, -nistsi) = ἄρτος κεκοσμημένος μετὰ πολλῶν παραρτημάτων, ὠῶν κ.τ.λ. καὶ προσφερόμενος εἰς τὸν ἀνάδοχον, κοιν. κανίσκι, ἔπερ ἐκ τοῦ κἀνεον -οῦν = κἀνιστρον, ρουμ. colac de nuntǎ· ἑλλην+λατ.

κἀνιστεᾶλά καὶ **κἀνιστρᾶ**, οὐσ. θηλ., -στεᾶλι, -στρι πληθ. (kǎnisteǎlá καὶ kǎnistrǎ, -steǎli, -stri) = κἀνιστρον. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. canistellus, ἰτ. canistello· καὶ ἐν τῷ κέντρῳ λέγεται κἀνιστρᾶ, ρουμ. paner, ν. ἑλλ. πανέρι· λ. panarium.

κἀνντα ἴδε κἀνντου.

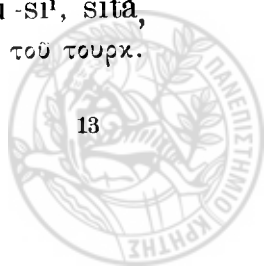
κἀνντάρε, οὐσ. οὐδ., κἀντᾶρι' πληθ. (kândáre, kândǎri) = μεγάλη ζυγός, κοιν. καντᾶρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kandar, ἔπερ ἐκ τοῦ centinarium, κεντηνᾶριον· ἰτ. candaro, ἰσπ. πορτ. quindal, ἀλβ. candar· ἴδε καὶ στᾶτίρε· ρουμ. cǎntar, ἑλλην.

κἀνντᾶρτζή, οὐσ. ἀρσ., -τζιτζ' πληθ. (kândárdzǐ, -dzidz) = ζυγιστής, κοιν. κανταρτζής, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kandartzi· ρουμ. cantǎrgiu, τουρκ.

κἀνντήλά, οὐσ. θηλ., -ντηλ' πληθ. (kândílǎ, -dili) = κανδήλα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. candela, ἰτ. candela, ἰσπ. candela, candil, πορτ. candea, γαλ. chandelle· ρουμ. candelǎ καὶ candilǎ, ἑλλην.

κἀνντηλάρ^{ον}, οὐσ. ἀρσ., -λαρι' πληθ. (kândilár^{ον}, -larí) = κανδηλανάπτης· 2) τὸ κανδηλέρι, ρουμ. tseava fitilului.

κἀνντισέσκου, -σι', -σιτᾶ, -σιρε ρ. (kândisésku -si', sitǎ, -sire) = καταπαίθω, κοιν. καντίζω, κἀντισα, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ρουμ. conving, λατ.

κάνντισίτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀνωτ. ῥ. (kândisítu, -tã) = πεπεισμένος, ῥουμ. convins înduplecat, λατ.

κάνντου, ἐπιρ. χρον. = πότε; ἐκ τοῦ λατ. quando = πότε; ἰτ. πορτ. quando, ἰσπ. euando, γαλ. quand, ῥουμ. când. 2) ἀναφορ. = ὅτε, ἔταν, ὡς τὸ quando. Ἐν Ὀλύμπῳ προφ. κούνντου καὶ κάνντα, οἶον κάνντα βινίς = ἔτε ἤλθες· τὸ δὲ κακούνντου (kakúindu) = ὡς ἔτε, ὡσπερεῖ, ὡσάν, ἐκ τοῦ qua quando. Λέγεται καὶ κάνντα = κακούνντου (kándã, kakúindu).

κανόνᾶ, οὐσ. θηλ. -νι' πληθ. (canónã, -ni) = κανών, χάραξ καὶ ῥῆγχα, ἀλβ. kanon· ῥουμ. riglã, λατ.

κανόνε, οὐσ. θηλ., -νι' πληθ. (kanóne, -ni) = κανών ἐκκλησιαστικός· ῥουμ. regulã, λατ καὶ canon, ἑλλην.

κάνόνε, οὐσ. θηλ., κάνόνι' πληθ. (kânóne, -ni) = πυροβόλον, τὸ κανόνι, ἔπερ ἐκ τοῦ γαλ. canon, ῥουμ. tun, λατ.

κάνουρᾶ, οὐσ. θηλ., κάνουρι' πληθ. (kánurã, kãnuri) = ἡ κρόκη, τὸ ὑφάδιον, κάνουρα. Ἐκ τοῦ λατ. ὑποκορ. (cannula, (canna = κάλαμος) = καλαμίσκος, κυρίως ἢ ἐν καλαμίσκοις, πηνίοις, κρόκη, τὸ ὑφάδι. Περὶ ἐναλλαγῆς I καὶ r (λ, ρ) ἴδε ἀκάρε. Ὁ δὲ Tictin παράγει ἐκ τοῦ :: carura τοῦ caro-ēre = ξαίνω· ἀλλὰ τὸ «κάνουρᾶ» δὲν σημ. ξαμμένον, λαναρισμένον μαλλίον.

κάνουσίρε, οὐσ. θηλ., -σιρι' πληθ. (kanusire, -sirì) = ἔκ-πληξίς, τρόμος, ἀλβαν. canos = ἐκπλήττω. Παρὰ Δημονίφι· ῥουμ. spãimã, λατ.

κάνουτού, ἐπιθ. κάνουτά θηλ. (kânútũ, -tã = φαίος, ξανθὸς τὰς τρίχας. (Ἐκ τοῦ λατ. canutus = πολιός· ἰτ. canuto· ῥουμ. cãrunt, ἀρχ. ἰσπ. canudo· ν. ἑλ. κανουτόν.

κάνουτσᾶσκου, -τσιί, -τσιτᾶ, τσιρε ῥ. (kânutsãsku, -tsiì, -tsitã, -tsire) = πολιοῦμαι, ὑπολευκαίνομαι, κοιν. ἀσπρίζω· ἐκ τοῦ κάνουτού, ἔπερ ἴδε· ῥουμ. cãruntsesc, λατ.

κάνουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -τσιρι' πληθ. (kânutsire, -tsirì) = πολίωσις, ὑπολεύκανσις κοιν. ἀσπρισμα· ῥουμ. cãruntsire, λατ.

κάνουτσιόν, -τά παθ. μετ. τοῦ άν. ρ. (kânutsít^u, -tä)=
πεπολιωμένος, ὑπόλευκος κοιν. ἀσπρισμένος· ρουμ. cǎruntsit, λ.

κάντον, κάτζού^ι, κάτζούτǎ, κάντεάρε ρ. (kád^u, kâdzúⁱ,
kâdzútǎ, kâdeáre = πίπτω. Ἐκ τοῦ λατ. cado, cecidi,
casum, ere, ἰτ. cadere, ἰσπ. ἀρχ. γαλ. caer, πορτ. cahir,
προβ. cazer· ρουμ. cad.

κάνταϊφον, οὔσ. οὔδ., -φ^ι πληθ. (kâdaífu, -fi)= τὸ γνω-
στὸν γλύκυσμα κανταΐφι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kadaif.

κάντάρε, ἀπθ. οὔσ., -τάρ^ι πληθ. (kântáre, -tǎrⁱ)= τὸ ἄδειν,
τραγουδήμα· ρουμ. cântare, λατ.

κάντεάρε, ἀπθ. οὔσ., τοῦ κάντ^{ου}, κάντέρ^ι πληθ. (kâdeáre,
-derⁱ)= πτώσις, κοιν. πέσιμον· ρουμ. cadere.

κάντικον, οὔσ. ἀρσ., -τσ^ι πληθ. (kântiku, -tsⁱ)= ἄσμα.
Ἐκ τοῦ λατ. canticum, ἰτ. ἰσπ. πορτ. cantico, γαλ. can-
tique· ρουμ. cântic.

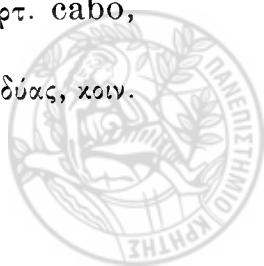
κάντου, -α^ι, -ατǎ, -αρε ρήμ. (kântu, -ai, -atǎ, -are)=
ἄδω, τραγουδῶ. Ἐκ τοῦ λατ. canto καὶ cano=ἄδω· ἰτ. can-
tare, ἰσπ. πορτ. cantar, γαλ. chanter, ἀλβαν. kentoig·
ρουμ. cânt.

κάντου, άντων. συσχ. ποσ., κᾶν|τᾶ θηλ. λέγεται καὶ κᾶτ^{ου}
καὶ κούτ^{ου} (kântu, kântǎ, kút^u, kât^u)= πόσος. Ἐκ τοῦ λατ.
quantus, ἰτ. ἰσπ. πορτ. quanto, ἀρχ. γαλ. quant, ν. γαλ.
μόνον ἐν τοῖς quantes - fois, quant - à· ρουμ. cât, ἄ· κᾶτε-
ράρε=ποσάκις καὶ κούτε-ράρε· πληθ. κᾶτς καὶ κουτς, θηλ. κᾶτι
καὶ κούτι καὶ κᾶ|τι (kâts, kuts, kǎti, kúti καὶ kânti).

κάντσιβα, ἐπιρ. (kântsiva = οὐδόλως, καθόλου. Καὶ ὡς
άντων. = οὐδέν, τίποτε. Ἐκ τοῦ ἑλλην. «κάν» (κανέν) «τσι» ἕπερ
ἴδε καὶ βα γ^ι προσ. τοῦ βόι^{ου} = θέλω· ρουμ. nimic, λατ.

κápον, οὔσ. οὔδ., κáπιτι πληθ. (káp^u, kápitⁱ)= κεφαλή.
Ἐκ τοῦ λατ. caput capitis, ἰτ. capo, ἰσπ. πορτ. cabo,
γαλ. chef (tête), ρουμ. cap.

κápǎ, οὔσ. θηλ., κᾶπι πληθ. (kápǎ, kǎpi)=μανδύας, κοιν.

κᾰππα· ἐκ τοῦ λατ. capere=περιέχειν· ἰτ. ἰσπ. πορτ. προβ. capa, γαλ. chape=μανδύας.

κᾰπάνε, οὐσ. θηλ., -πᾰκί, πληθ. (kâpâke, -pâki)=κᾰλυμμα τῶν ἀγγείων, κοιν. καπάκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kapâk, ῥουμ. capae, τουρκ.

κᾰπᾰνισέσκου, -σιί, -σιτᾰ, -σιρε ῥ. kâpâkisésku, -sií, -sită, -sire)=καλύπτω τι διὰ τοῦ πώματος, ἐπιπωματίζω, κοιν. βάζω τὸ καπάκι, καπακιάζω (ἐν Μικ.) καπάκιασα· ῥουμ. astup eu capacul, λατ.+τουρκ. Δαλ.

κᾰπᾰνισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -σιριᾰ πληθ. kâpâkisiré, -sirí)=ἐπιπωματισμός, κοιν. σκέπασμα μὲ τὸ καπάκι, καπάκιασμα, ῥουμ. astupare eu capacul, λατ.+τουρκ.

κᾰπᾰνισίτῶν, -τᾰ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (kâpâkisít^u, -tă)=ἐπιπωματισμένος, κοιν. καπακιασμένος· ῥουμ. astupat eu capacul, λατ.+τουρκ.

κᾰπᾰλάχτου, οὐσ. ἀρσ., -τσί πληθ. (kâpâlâhtu, -tsî)=μοχλός, σύρτης, δι' οὗ κλείεται ἡ θύρα· ἐκ τοῦ βουλγ. klapata, τουρκ. kapamak=κλείειν. Ἐν τῷ βορ. τμήματι λέγεται κᾰτᾰλάχτου, ῥουμ. zăvor, σλαβ.

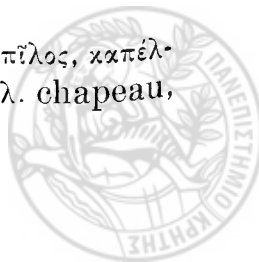
κᾰπᾰρόν καὶ **κᾰπᾰρόᾰ**, -πᾰρᾰ πληθ. (kâpâr^u, -pârí)=τὸ διδόμενον, προκαταβαλλόμενον χρηματικὸν ποσὸν ὡς ἀρραβίων, κοινῶς καπᾰρό· ἰτ. caparro, βενετ. capara, ῥ. arvună, ἕλ.

κᾰπᾰρλεᾰτσᾰ, οὐσ. θηλ., -λετσί πληθ. (kâpârleâtsă, -letsí)=στάνη τῶν αἰγῶν· ἐκ τοῦ λατ. capraricia, ἰτ. capareccio, ῥουμ. coșar de capre, σλαβ.+λατ.

κᾰπᾰρουσέσκου, -σιί, -σιτᾰ, -σιρε ῥ. (kâpârusésku, -sií, -sită, -sire)=ἐνεχειράζομαι, κοιν. καπαρώνω-καπᾰρῶσα. Ἐκ τοῦ κᾰπᾰρόν ὅπερ ἴδε· ῥουμ. arvunesc, ἕλλην. Δαλ

κᾰπᾰρουσίτῶν, -τᾰ, παθ. μετ. τοῦ ἀνωτ. ῥ. (kâpârusít^u, -tă)=καπαρωμένος, ῥουμ. arvunit, ἕλλην.

καπέλᾰ, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (kapélă, -li)=πέλος, καπέλλον· ἐκ τοῦ λατ. caput=κεφαλή· ἰτ. capello, γαλ. chapeau,

ρούμ. pälärie, λατ.

κἀπέστουρ^{ου} και **κἀπέστρου**, ούσ. ούδ., κἀπεάστρι πληθ. (kâpéstur^u, και kâpéstru, kâpeástri) = δ ἀγωγεύς, περιστόμιον, κοιν. καπίστρι, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. capesso, ivi. itum, ere (θαμ. τοῦ capio) = λαμβάνω, δρᾶττομαι· ιτ. capestro, ισπ. cabestro, πορτ. cobresto, γαλ. chevêtre, ἀλβ. kapi-stral και kapistre, ρουμ. cǎpestru.

κἀπιστεᾶρε, ούσ. θηλ., -στερ' πληθ. (kâpisteǎre, sterⁱ) = ἡ κάρδοπος, σκάφη, ἐν ἣ ζυμοῦται ὁ ἄριος. Ἐκ τοῦ λατ. capisterium = εἶδος κοσκίνου, διότι ἐν τῇ σκάφῃ ταύτῃ κοσκινίζε-ται τὸ ἄλευρον· ρουμ. cǎpistere, τσοκ. capistejo.

κἀπιτ^{ου}, ούσ. ούδ. (kâpit^u) = ἔριον, μαλλίον κουρευμένου προσδάτου εἰς τὴν κεφαλὴν και περὶ τὸν λαιμόν. Ἐκ τοῦ κάπ^{ου}, ὅπερ ἴδε. Δαλ. ρουμ. lână oii tunsă dela cap ši gât, λατ.

κἀπιτ^{ου}, κἀπιτάι, -τατά, -ταρε ρ. (kâpit^u, kâpitái, -tată, -tare) = κείρω, κουρεύω τὰ πρόβατα εἰς τὴν κεφαλὴν και τὸν λαιμόν. Ἐκ τοῦ κάπ^{ου} = caput-tem = κεφαλή.

κἀπιτάλι^{ου}, ούσ. ούδ., -τάλι' πληθ. (kâpitáli^u, -táliⁱ) = ἀφορμή, κεφάλαιον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἀφορμαῖται ὁ ἔμπορος εἰς ἐπιχειρήσεις, κοιν. καπιτάλι. Ἐκ τοῦ λατ. capitalis = κεφαλικός (caput = κεφαλή), γαλ. capital, ρουμ. capital.

κἀπιτάν^{ου}, ούσ. ἀρσ., -τάν' πληθ. (kâpitán^u, -tânⁱ) = ἀρχηγός, κοινῶς καπιτάνιος, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. †: capitanus (caput = κεφαλή), ιτ. capitano, ισπ. capitun, πορτ. capito, γαλ. capitain, ἀλβ. kapitan, ρουμ. cǎpitan.

κἀπιτανάτᾶ, ούσ. θηλ., -νάτι πληθ. (kâpitanătă, năti) = ὀπλαρχηγία, κοιν. καπιτανᾶτον· ἴδε καπιτάν^{ου}. ρουμ. capitanat, ἐλλήν. Δαλ.

κἀπιτᾶνι^{ου}, ούσ. ούδ., -τάν' πληθ. (kâpităni^u, -tăniⁱ) = προσκεφάλαιον. Ἐκ τοῦ λατ. capitanaeum = προσκεφάλαιον· ρουμ. përină, σλαβ.

κἀπιτάρε, ἀπθ. ούσ. τοῦ ἀν. ρ., -τᾶρ' πληθ. (kâpităre,

-tārⁱ) = κουρά, κούρευμα τῶν προβάτων εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν λαιμόν· ρουμ. tundere oile la cap ši la gât, λατ.

κᾱπιτάτ^{ου}, -τᾱ, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ῥ. (kâpitât^u, -tă) = κεκαρμένος, κουρευμένος εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν λαιμόν, ρουμ. tuns la cap ši la gât, λατ. Δαλ. Ἐπὶ τῶν προβάτων.

κᾱπίτσ^{ου} καὶ **κᾱπίτσᾱ**, οὐσ. ἄρσ., κᾱπίτσι πληθ. (kâpîts^u, -tsî) = σωρός χόρτου. Ἐκ τοῦ κᾱπ^{ου} = κεφαλή μετὰ ὑποκορ. καταλ. ἢ ἐκ τοῦ ἄλβ. kapitse = σωρός· ρουμ. căpitsă. ἄλβ.

κᾱπλᾱδισέσκου, -σιⁱ, σιτᾱ, -σιρε ῥ. (kâplâdisésku, ·sîi, -sita, -sire) = ὑπορράπτω τι ὑπὸ τὸ ἔνδυμα (γούναν ἢ ὕφασμα) κοιν. (ἐν Μακεδ.) καπλαδίζω, -δισα. Ἐκ τοῦ τουρκ. quaplamâ· ρουμ. căptuşése, τουρκ. Δαλ.

κᾱπλᾱδισίτ^{ου}, τᾱ παθ. μετ. τοῦ ἄν. ῥ. (kâplâdisit^u, -tă) = καπλαδισμένος = ἔνδυμα ἔχον ὑπερραμμένην γούναν (μηλω τήν) ἢ ὕφασμα· ρουμ. căptuşit, τουρκ. Δαλ.

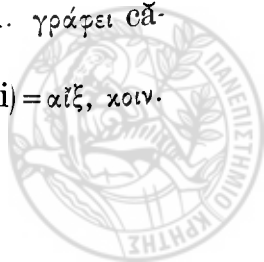
κᾱπόνι^{ου}, οὐσ. ἄρσ., κᾱπόνι πληθ. (kâpóni^u, kâpóni) = κᾱπών, ἐκτομίας ἀλέκτωρ, κοιν. καπώνι. Ἐκ τοῦ λατ. caponis, ἰτ. cappone, ἰσπ. capon, πορτ. capão, γαλ. charon, ἄλβ. kapon· ρουμ. căpun, λατ.

κᾱπότᾱ, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (kâpôtă, -ti) = μανδούας, κοιν. κᾱπότον, βενετ capoto. Ἐκ τοῦ caput, cappa· ἰτ. cappotto, ἰσπ. capote· ρουμ. capot, ν. ἔλλην

κᾱπούλε, οὐσ. θηλ., κᾱπούλι πληθ. (kâpúle, kâpúli) = τᾱ ὀπίσθια τοῦ ζώου, κοιν. κᾱπούλια, τᾱ νῶτα. Ἐκ τοῦ λατ. scapulae = τᾱ νῶτα· τὸ s ἐξέπεσεν ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, οἶον: κᾱμάγκου ἀντὶ σκᾱμάγκου ἐκ τοῦ squama, κουτάλι ἐκ τοῦ scutum, πιθαμὴ ἀντὶ σπιθαμῆ· ρουμ. şaucă calului, σλαβ. + λατ.

κᾱπούτσ^{ου} καὶ **κᾱπούσ^{ου}**, ἐν βορ. τμήμ. κᾱπούτς πληθ. (kâpúts^u καὶ kâpúš^u, πληθ. kâpúts) = κρότων, κοιν. τσιμούρι· Ἐκ τοῦ ἄλβ. kepuše· ρουμ. căpuşă. Ὁ μὲν Δαλ. γράφει căpusă, ὁ δὲ Densus· capuše.

κᾱπρᾱ, οὐσ. θηλ., κᾱπρι πληθ. (kâpřă, kăpri) = αἰξ, κοιν.

γίδα. Ἐκ τοῦ λατ. capra, ἰτ. capra, ἰσπ. πορτ. προβ. cabra, γαλ. chèvre· ρουμ. capră.

κᾶπράρον, οὔσ. ἄρσ., -ρ' πληθ. (kâprâr^u, -rⁱ) = αἰπόλος κοιν. γιδόβοσκός. Ἐκ τοῦ λατ. caprarius, ἰτ. caprajo, προβ. cabrier, γαλ. chevrier, ἰσπ. cabrero, πορτ. cabreiro· ρουμ. caprar.

κᾶπρίνᾱ, οὔσ. θηλ., -ν' πληθ. (kâprînă, -nⁱ) = ἔριον αἰγός, κοιν. γιδόμαλλον, ἐκ τοῦ λατ. lana caprina, ἰσπ. ca-brina. Παρὰ ταῖς Ῥουμ. διετηρήθη μόνον ὡς ὄνομα προβάτων· ρουμ. pârul caprei, λατ.

καπρίντζου, ἐπιθ., (kaprindzu) = ἀστράγαλος αἰγείου, κοιν. γίδινο κότσι· ρουμ. arșic de capra· λατ. ἴδε «κᾶπρᾱ» Δαλ.

κᾶπριοῤᾶ, οὔσ. θηλ. -ορ' πληθ. (kâpriôară, -orⁱ) = αἰγαγρος, μέλαινα αἰξ, μαυρόγίδα. Ἐκ τοῦ λατ. capreolus-la, ἰτ. capriolo-la, προβ. cabilor, γαλ. chevrel, ἄλλε kaprulj· ρουμ. căprioară.

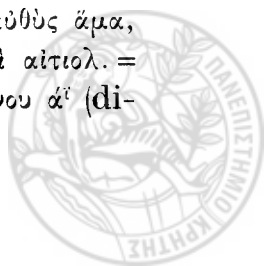
κᾶπριτίσμον, οὔσ. θηλ., -ουρ' (kaprîtsî^u, -urⁱ) = ἰδιοτροπία, κοιν. καπρίτισμο, ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. capriccio· ρουμ. căprits, ἰταλ., γαλ. caprice.

κᾶπρισιᾶρον, -ρᾶ καὶ **κᾶπρισιᾶρκου**, ἐπιθ., (kâpritsi-âr^u καὶ -ră) = ἰδιότροπος, δυστράπελος, κοιν. παράξενος καὶ καπρισιᾶρης· ἰτ. capriccioso, γαλ. capricieux· ρ. căprioș.

κᾶπρούλιᾱ, οὔσ. θηλ., -λι' πληθ. (kâpruljă -li) = λεπτὸν ξύλον, δοκός, ὑποβαστάζουσα τὴν στέγην Ἐκ τοῦ λατ. capreolus· ρουμ. căprior, λατ.

κᾶρον, οὔσ. οὔδ., -κᾶρ' πληθ. (câr^u, -rⁱ) = κᾶρρον, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. carrum, ἰτ. carro, ἰσπ. πορτ. carro, γαλ. char. Καὶ κέρᾶ· ρουμ. car.

κᾶρα, κᾶρ', κᾶρ καὶ **κᾶρσι**, συνδ. ὑποθ. = ἐάν (kâra, kârⁱ, kâr καὶ kârsi). Ἐκ τοῦ καρεῤᾶρα = καθ' ἣν ὥραν, εὐθύς ἅμα, ἔτε, ἔταν, ἐάν· λέγεται ντικᾶρα (dikâra) χρον. καὶ αἰτιολ. = ἀφοῦ· κᾶρα σι ντούσι = εὐθύς ἅμα μετέβη· ντικᾶρα νου ᾶ' (di-

caran nu **á**) = ἀφοῦ δὲν ἔχεις· ρουμ. dacă καὶ de.

κάρᾶβάνε, οὔσ. θηλ., -βᾶνι πληθ. (kârâvâne, -vâni) = τὸ καραβάνιον ἐκ τοῦ τρκ. karavan καὶ karvan· ρ. caravană, τουρκ.

κάρᾶβε, οὔσ. θηλ., -κᾶρᾶγι πληθ. (kârâve, kârăgi) = πλοῖον, κοιν. καράβι· ρουμ. năie, λατ. navis, ἑλλην. ναῦς.

κάρᾶβίδᾶ, οὔσ. θηλ., -βιδᾶζ πληθ. (kârâvîdă, -vidz) = καραβίς, κοιν. καραβίδα· ρουμ. rac, σλαβ.

κάρᾶβιότῶν, οὔσ. ἄρσ., -τς πληθ. (kârâviót^u, -ts) = ναύτης, καραβιώτης· ρουμ. corabier, ἑλλην.

καραγκιόζῶν, οὔσ. ἄρσ., -ζι πληθ. (karagióz^u, -zi) = γελωτοποιός· κοιν. караγκιόζης. Ἐκ τοῦ τουρκ. karaghioz· ρουμ. glumets, σλαβ.

καρακάντζου, οὔσ. ἄρσ., -κάντζι πληθ. (karakándzu, -ndzi) = πνεῦμα τῆς νυκτός, κοιν. στοιχειό· ὁ καλλικάντζαρος = ἄνθρωπος κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν χυδαίων καὶ δεισιδαιμόνων ὡς μάγος καὶ ὡς περιπατῶν τὴν νύκτα ἐν μορφῇ λύκου, λυκάνθρωπος. Καὶ καρκάλαντζου καὶ καρκάντζαλῶν.

καρακάξᾶ, οὔσ. θηλ., -κᾶξι πληθ. (karakáksă, -ksi) = κορώνη, κοιν. κουρούνα καὶ καρακάξα, ρουμ. caragatsă, τουρκ. Ἐν Βελβενδῶ Μακεδ. καραγάτσα.

κάρᾶμᾶνιόλᾶ, οὔσ. θηλ., -νιολᾶι πληθ. (kârâmăniólă, -niolă) = λαιμητόμος. Ἐκ τοῦ ιτ. carmagnola = ἄσμα ἐπαναστατικὸν πρὸς ὕβριν τῆς Αὐλῆς τῶν Γάλλων, ἐκ τῆς Carmagnole, πόλεως Πεδεμοντιῦ, ρουμ. guillotină, γαλ.

καραμούζῶν, ἐπίθ., -ζᾶ θηλ. (karamúz^u, -ză) = ἡλιοκαής· Ἐν Γρεβενοῖς, Σαμαρίνη καὶ Κρουσόβῳ· τουρκ.

καραμπέῶν, οὔσ. ἄρσ., -μπεῖ πληθ. (karabé^u, bei) = εἶδος πτηνοῦ, χολεός ἢ ὄρυκολάπτῆς· ρουμ. gheonoae, σλαβ.

κάρᾶμπινᾶ, οὔσ. θηλ., -μπινᾶι πληθ. (kârâbînă, -bină) = τὸ γνωστὸν ἔπλον ἢ καραμπίνα· ρουμ. carabină, ν. ἑλλην.

κάρᾶμπουσῶν, οὔσ. ἄρσ., -μπουσι πληθ. (kârâbús^u, -búși) = χρυσοκάνθαρος. Ἐκ τοῦ ἁλβ. carabășe = μέλας κύνθαρος, ἐκ

τοῦ τουρκ. cara = μέλας καὶ bař = κεφαλή· ἴδε καὶ Pusc. 286.
Ἐγὼ τὴν λέξιν δὲν ἤκουσα. Ἄντ' αὐτῆς λέγεται ἐν Ὀλύμπῳ
ζάνγγράνᾱ (zângrână), ρουμ. cārăbușu.

κάρᾱούλε, οὐσ. θηλ., -ουλι' πληθ. (kârâúle, -uli) = σκοπός,
φρουρά καὶ σκοπιά, κοιν. καρραούλι. Ἐκ τοῦ τουρκ. karaul,
ρουμ. sentinelă, γαλ.

κάρᾱπά, οὐσ. θηλ., -ράκι' πληθ. (kârápă, -răki) = κρα-
νίον, ἢ κεφαλή τοῦ ἰχθύος, κοιν. καράπα· ρουμ. tseăstă, λ. Δαλ.

κάρᾱρε, οὐσ. θηλ., -ράρι' πληθ. (kârăre, -rări) = ἀτραπός,
τρίβος, ὁδός. Συνηθέστερον λέγεται ὑπὸ τὴν μεταφορ. σημ. =
λύσις, ἀπόφανσις, γνωμοδότησις. Ἐκ τοῦ λατ. carraria-am,
ἰτ. carraja, ἀρχ. γαλ. charrier, προβ. carriera, ἰσπ. car-
rera, πορτ. carreira· ρουμ. cārare· ἀλλὰ καὶ τουρκ. carar·
καὶ ν. ἑλλην. καράρι· π.ρ.β. θὰ δώσωμεν ἓνα καράρι = θὰ δώσωμεν
μίαν λύσιν· ρουμ. ὑπὸ τὴν μεταφ. σημ. τῆς λέξεως deslușire, σλ.

κάρβᾱνάρου καὶ **κάρμπουνάρου**, οὐσ. ἀρσ., -ναρι' πληθ.
(kâr vânăr^u καὶ kârbunăr^u, -nari) = ἀνθρακεύς, κοιν. καρβου-
νάρης. Ἐκ τοῦ λατ. carbunarius· ἰτ. carbunajo, ἰσπ. carbu-
nero, πορτ. carvoeiro, γαλ. charbonnier, ῥ. carbunar.
κάρβᾱνάρου, οὐσ. ἀρσ., -ναρι', πληθ. (kâr vânăr^u, -nari)
= ἀρχηγὸς τῶν καρβαθανίων, καὶ καρβαθανίων.

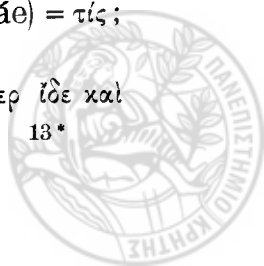
κάρβεάλε, οὐσ. θηλ., -βελί' πληθ. (kârveále, -veli) = ὀλό-
κληρος ἄρτος, κοιν. πλαστό καὶ καρβέλι· ἐκ τοῦ ἀλβ. karabele
καὶ karveljo = στρατιωτικὸς ἄρτος, ρουμ. o pâne, λατ.

κάρδαμου, οὐσ. ἀρσ., (kârđam^u) = τὸ κάρδαμον· ρουμ.
cardamă, ἑλλην.

κάρδαρε, οὐσ. θηλ., κάρδαρι' πληθ. (kârđare, kârđări) =
ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἀμέλγουσι τὸ γάλα οἱ ποιμένες, κοιν. καρδάρι· ἐκ
τοῦ λατ. caldarium.

κᾱρε καὶ **κᾱε**, ἀντων. ἐρωτ. καὶ ἀναφ. (kăre, kăe) = τίς;
Ἐκ τοῦ λατ. qualis· ρουμ. care, cine.

κᾱρεβᾱ, (kărevă) = ὅστισδήποτε· ἐκ τοῦ κᾱρε, ἕπερ ἴδε καὶ

βα γ' προσ. τοῦ βόι^{ου} = θέλω· ρουμ. care-va, λατ.

κάρεράρᾶ, συνδ. χρον. (káreǵáǵ) = ὅποτανδήποτε, ὀσάκις· Ἐκ τοῦ κάρε καὶ γάρᾶ, ἔπερ ἴδε· ρουμ. de câte ori, λατ.

κάρίν|τε, οὔσ. ἀρσ., κάριντσί πληθ. (kârinte, -ntsi) = κυνόδους. Ἐκ τοῦ κᾶνε = κύων καὶ ντίντε = ὀδούς. Περὶ τροπῆς τοῦ n εἰς ρ. ἴδε ἐν λ. μάρμίν|του. π.ρ.β. καὶ λατ. canini = κυνόδοντες· ρουμ. dinte canin, λατ.

κάρκάρέτζου, -τζαί, -τζατᾶ, -τζαρε ρ. (kârkârétzu, -dzaî, -dzatǵ, -dzare) = κακκάζω, κοιν. κακκαρίζω (ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν ὀρνίθων)· 2) καγγάζω, γελῶ ὀυνατά. Δὲν εἶνε σλαβ. καταγωγῆς, ὡς φρονεῖ ὁ Cihac, ἀλλ' ἑλληνικῆς· διότι οὐ μόνον «ἡ ὀρνίθα κακκαρίζει» λέγεται, ἀλλὰ καὶ «ὁ ἄνθρωπος κακκαρίζει» ἔπερ πεποιημ. ρουμ. cârcăesc ἑλλην. Καὶ κᾶκᾶρέτζ^{ου}.

κάρκάριτζάρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀν. ρ., -τζᾶρ' πληθ. kârkâritzǵre, -dzǵri) = κακκάρισμα, ρουμ. cârcăire, ἑλλην.

κάρκέλα, οὔσ. θηλ., -κελι πληθ. (kârkélǵ, keli) = κρικός, κοιν. κρικέλι καὶ κικρέλι. Ἐκ τοῦ λατ. circellus, ἰτ. cerchiello, ἰσπ. cercillo, γαλ. cerceau, ρουμ. verigǵ σλ. cercel. λ.

καρκίν^{ου} οὔσ. ἀρ., -ν' πληθ. (karkínu -ni) = καρκίνος (τὸ νόσημα)· ρουμ. cancer, λατ. Δαλ.

κάρλεάτζι, οὔσ. θηλ., (kârleǵtzi) = ἀποχή ἀπὸ τοῦ κρέατος, νηστεία, ἀπόκρεως. Ἐκ τοῦ λατ. caro-carnis = κρέας καὶ ligare = δένειν, ἀπαγορεύειν· π.ρ.β. ἰτ. carnevale, ἐκ τοῦ carnelevare = σήκωμα τοῦ κρέατος· γαλ. carnaval, ρουμ. carneleǵǵ. Ἴδε Pušc. 376. Καὶ κάρλεᾶγκᾶ.

κάρλιγκου, οὔσ. οὔδ., κάρλίτζι' πληθ. (kârlígu, kârlídzǵ) = ἀρπάγη, καλαῦροψ = ποιμενικὴ ράβδος πρὸς τὰ ἄνω καμπύλη δι' ἧς ἀρπάξουσι τὰ βοσκήματα, πρόβατα κτλ. ἢ κοιν. γκλίτσα καὶ κλούτσα. Ἐκ τοῦ ἀγκύλη, ἀγκούλα, ἀγκουλίτσα, γκλίτσα, κλούτσα [προφ. ἀνακοιν. κ. Στεφ. Δραγούμη]· 2) ἀγκυλοβελόνη, δι' ἧς πλέκονται τὰ περιπόδια· κοιν. κλούτσα· ρουμ. cârlig, ὁ Cihac τὸ θεωρεῖ σλαβ., bǵtǵ, σλαβ.

κάρμεζε, οὐσ. θηλ., ἐρυθροῦ χρώματος βαφή, κοιν. κρι-
μέζι (kârméze)· ἐκ τοῦ ἀρ. qyrmizî, τουρκ. qyrmyz· ῥ.
cârmîz. Καὶ τουρκ. qyrmîzî=ἐρυθρόν, κόκκινον

κάρμπάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -μπᾶτσῆ πληθ. (kârbâtsă, -bâtsî)
=μάστιξ, κοιν. καρμπάτσι, ἔπερ ἐκ τοῦ τ. carbats· ῥ. carbace.

κάρμπούνι^{ου} καὶ **-νε**, οὐσ. ἀρσ., κάρμπούν· πληθ. (kâr-
bûni^u καὶ -ne, karbûni) = ἄνθραξ, κάρβουνον. Ἐκ τοῦ λατ.
carbo-onis, ἰτ. carbone. ἰσπ. carbon, πορτ. carvaio, γαλ.
charbon, προβ. carbo· ῥουμ. cãrbune.

κάρνάρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ρῆ πληθ. (kârnâr^u, -ri) = κρεοπώ-
λης (ἐν Ἀγγρίδι). Ἐκ τοῦ λατ. carnarius· ῥουμ. măcelar
καὶ casap, τουρκ. ἴδε καὶ γᾶσάπ^{ου} (hâsâp^u).

κάρνε, οὐσ. θηλ., κάρνουρῆ καὶ κάρνι, πληθ. (kârne, kâr-
nuri καὶ kârni) = κρέας. Ἐκ τοῦ λατ. caro-carnis = κρέας,
ἰτ. ἰσπ. πορτ. carne, ἀργ. γαλ. carn, charn, ν. γαλ. chair
= σάρξ· ῥουμ. carne.

κάρνίτσι^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -τσῆ πληθ. (karnîtsi^u, -tsî) = ξύ-
λινον σημειωματάριον, τὸ τουρκ. rabouche, γαλ. carnet.

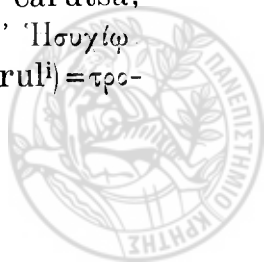
κάρνίτσι^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τσῆ πληθ. (kârnîtsi^u, -tsî) = δερμά-
τινος θύλακος. Ἐκ τοῦ κάρνε, ἔπερ ἴδε. Καὶ πουνγγάρ^{ου}· ῥουμ.
punga de piele, λατ.

κάρνόσον, ἐπιθ., -νρασᾶ θηλ., (kârnós^u, -nqasă) = σαρ-
κώδης, κρεώδης. Ἐκ τοῦ λατ. carnosus· ἰτ. carnosus, ἰσπ.
πορτ. ἐπίσης carnosus, γαλ. charnu = (carnutus, ἀντὶ car-
natus)· ῥουμ. cãrnos.

κάρράρε, οὐσ. θηλ., -ρῆ πληθ. (karqâre, -ri) = θάλπος,
θερμότης, ζέστη. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ caloria· ἴδε καὶ κᾶλντοῦρά.

κάρότσα, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (kârôtsă, -tsî) = ἄμαξα,
κοιν. καρρότσα· ἰτ. carrozza (carrus), ἰσπ. carroza, πορτ.
carroça, γαλ. carrosse, ἀλβ. karotse· ῥουμ. cãrutsă,
ἅπαντα ἐκ τοῦ λατ. carruca = ἄμαξα, καροῦγα παρ' Ἑσυχίω

κάρουλι^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ρουλιῆ πληθ. (kârûli^u, -ruli) = τρο-

χίσκος, τροχίλιον, κοιν. καρούλι' (kârúli^u, -ruli'). Ἐκ τοῦ λατ. carrulus. Καὶ κάρουθ^{ου}. ρουμ. macara, ἑλλην. μακκαρῶς, τουρκ.

κάρουτᾶ, οὐσ. θηλ., -ρουτι πληθ. (kârútă, -ruti) = μέγα ξύλινον ἀγγεῖον, ἐν ᾧ βράζει ὁ οἶνος, κοιν. καρούτα, ἕπερ ἐκ τοῦ σλαβ. koryto. Καὶ ἡ καρούτα τοῦ μύλου.

κάρουτσέρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -τσερ' πληθ. (kârutsér^u, -tseri') = ἀμαξηλάτης, κοιν. ἀμαξῆς καὶ καροτσέρης· ἰτ. carrozziere, ἰσπ. carrocero, πορτ. carrozeiro, γαλ. carossier· ρουμ. cărucer. Ἐν τῷ βορ. τμημ. ἀκούεται κάρουτσά.

κάρπιν^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ν' πληθ. (kârpîn^u, -ni) = ὀστράα, δένδρον ἔχον σκληρὸν τὸ ξύλον, ὡς ἡ ὀξύα κοιν. γαυρί. Ἐκ τοῦ λατ. carpinus, ἰτ. carpino, προβ. carpre, ἰσπ. πορτ. carpe, γαλ. charme, φριουλ. kiarpin· ρουμ. carpin.

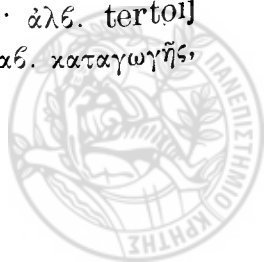
κάρπουλόγ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -λογαί πληθ. (kârpulôg^u, loγ^{ai}) = καρπολόγος, δίκρανον, ἐργαλεῖον τοῦ ἀλωνίσματος μετ' ὄνο ἢ καὶ πλείονας ὀδόντας, ἢ γηλάς· ν. ἑλλην. καρπολόγι, ρ. furcă, λ.

κάρσέλι^{ου}, οὐσ. οὐδ., -σαλι πληθ. (kârsělî^u, -šali) = πᾶν συνεστραμμένον, περιπεπλεγμένον, συστροφή, περίπλεγμα· ρουμ. încâltsit, λατ.

καρσί, ἐπίρ. τοπ. (karsi) = ἀπέναντι· ἐκ τοῦ τουρκ. karsi· ἴδε καὶ ντιντίν|τε (didinte) = ἀπέναντι, ρουμ. în fatsă, λατ.

κάρτε, οὐσ. θηλ., κάρτσῆ πληθ. (kârtē, kârtși) = βιβλίον, ἐπιστολή, χάρτης = χαρτί, ἕπερ λέγεται καὶ χάρτιε καὶ κοράλᾶ ἐκ τοῦ ν. ἑλ. κόλλα· ὁ δὲ γεωγραφικὸς χάρτης λεγ. χάρτᾶ ἐκ τοῦ λατ. charta· μεταγ. λατιν. carta, ἰτ. ἰσπ. πορτ. carta, γαλ. carte, ρουμ. carte

κάρτεσκου, κάρτιέ, -τιτᾶ, -τιρε ρ. (kârtésku, -tii, -tită, -tire) = ἐνοχλῶ, πειράζω, ψαύω, κατὰ τό: μὴ τὸ πειράζης = μὴ θίγγανε. ἐκ τοῦ λατ. certo = φιλονεικῶ, π.ρ.β. τό: σούντου κάρ-τίτς = εὐρίσκονται ἐν διαστάσει, εἶνε πειραγμένοι· ἀλβ. tertojj καὶ kjertoig. ρουμ. kârtesc. Κατὰ Cihac σλαβ. καταγωγῆς, ἀλλ' ἀμφιβάλλω.

κάρτιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κάρτέσκου, -τιρ' πληθ. (kârtîre, -tirî = πειρασμός, κοιν. πείραγμα· ρουμ. nelinistire, σλαβ.

κάρτίου, -τᾶ, (kârtit^u, -tǎ) παθ. μετοχ. τοῦ κάρτέσκου = πειραγμένος, μεταφ. ὠργισμένος, φρενοβλαβής, κατὰ τὸ ν. ἐλ πειραγμένος στὰ μυαλά, ρουμ. atăcat, γαλ.

κάρτου, οὐσ. οὐδ., κάρτουρι πληθ. (kârtu, kârturi) = τὸ τέταρτον ($\frac{1}{4}$) κοιν. κάρτο, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. quârtus, ἰτ. quârto, ρουμ. stert, σλαβ.

κάρτσάνέσκου, -νιᾶ, -νιτᾶ, -νιρε (kârtsânésku, -niⁱ, -nitǎ, -nire) = τρίζω, πλήττω, κροτῶ. λέγεται καὶ σκάρτσάνέσκου, ἐκ τοῦ πεποημ. κράτς ἢ σκάρτς· ρουμ. scârtsăesc, σλαβ. πεπ.

κάρτσάνιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ. (kârtsânîre) = τριγμός, πληῖξις, τὸ πλήγμα, ἐκκρότησις· ρουμ. scârtsăitură, σλαβ.

κάρτσάνόσου, ἐπιθ., -νρασᾶ θηλ. (kârtsânós^u, -nrasă = ψοφώδης, πάταγώδης. Ἐκ τοῦ κάρτσάνέσκου, ἕπερ ἴδε· ρουμ. scârtsăitor, σλαβ.

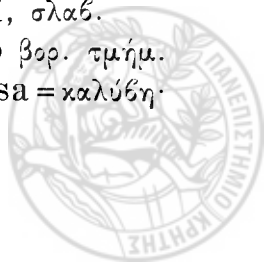
κάρτσιλίου, οὐσ. οὐδ., -λίουρ' πληθ. (kârtsilî^u, -liuri) = ἡ κορυφή, τὸ ἄκρον τῆς κεφαλῆς, δένδρου, ὄρους. Ἐκ τοῦ ἐλ. (κράς) κρατὸς = κάρα, κεφαλή· π.ρ.β. ὁμηρ. «κρατὸς ἀπ' Οὐλύμ-ποιο» = ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου. Ἰλ. ν, 5. «ἐπὶ κρατὸς λιμένος» = εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ λιμένος, Ὀδ. ι, 140. Ἡ μετά-θεσις τοῦ α καὶ ρ οὐδὲν κώλυμα παρέχει· ρουμ. creștel, λατ. Ἐν Βλαχολιβιάδῳ λέγεται καὶ τσουλουμπέτου, -τς (tsulubét^u, -ts). Ὁ Michail γράφει cǎrciálî^u.

κάρτσιούσου, ἴδε κάρτσίουσου.

κάρφίτσα, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (kârfitsă, -tsi) = περο-νίς, κοιν. καρφίτσα, ὅπερ ὑποκ. τοῦ κάρφος· ρουμ. cǎrfitsă, ἐλ.

κάσου, οὐσ. οὐδ., κᾶσ' καὶ κᾶσουρ' πληθ. (kâs^u, kâșⁱ καὶ kâșuri) = τυρός. Ἐκ τοῦ λατ. caseus = τυρός, ἰτ. cacio, cascio, ἰσπ. queso, πορτ. queixo· ρουμ. brândză, σλαβ.

κάσᾶ, οὐσ. θηλ., κᾶσ' καὶ κᾶσ' καὶ κᾶσουρ' ἐν βορ. τμήμ. kâșă, kâșⁱ, kâș, kâșuri) = οἰκία. Ἐκ τοῦ λατ. casa = καλύβη·

ιτ. casa=οικία, πορτ. casa, γαλ. case (ἐν ταῖς μεσημερ. ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας)· ρουμ. casă.

κᾰσᾰμπᾰ καὶ **χᾰσᾰβᾰ**, οὐσ. ἄρσ., -μπατζ (κασαμπάδ(ε)ς) (kāsābā, -badz)=ἄστυ, πόλις, κοιν. κασαμπᾰς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kasabā· ρουμ. oraș, σλαβ.

κᾰσᾰμπουνᾰ, ἐπιθ., -μπρανε θηλ. (kāsābūni^u, -bḡane)=ἄστικός, πολίτης· ρουμ. cive, λατ.

κᾰσᾰρᾰ, οὐσ. ἄρσ., -ρ' πληθ. (kāsār^u, -rⁱ)=τυροποιός· Ἐκ τοῦ κᾰσᾰ, ὅπερ ἴδε· ρουμ. brânzar, σλαβ.

κᾰσᾰρε, οὐσ. θηλ., κᾰσᾰρ' πληθ. (kāsāre, kāsārⁱ)=τυροποιεῖον, κοιν. στρούγγα. Ἐκ τοῦ κᾰσᾰ, λατ. casearia· ρουμ. căserie, λατ. strungă, σλαβ.

κᾰσᾰέλᾰ, οὐσ. θηλ., κᾰσᾰέλι πληθ. (kāsēlā, -li)=κιβώτιον, κοιν. κασέλλα. Ἐκ τοῦ λατ. casellula, ὑποκ. τοῦ casa.

κᾰσᾰίδᾰ, οὐσ. θηλ., κᾰσᾰίτζ πληθ. (κασίδ(ε)ς) (kāsīdā, kāsīdz)=ἀχώρ, κνύος, κοιν. κασίδα καὶ κασύδα. Ἐκ τοῦ ἄλβ. kasid· «cassa = sordes, spurcitia» Δουκαγγίος· ρουμ. lepră, ἑλλην.

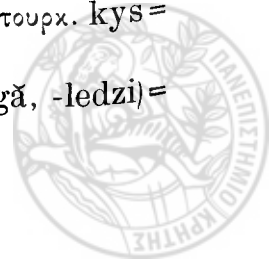
κᾰσᾰιδιᾰρᾰ, ἐπιθ. ἄρσ., κᾰσᾰιδιᾰρά θηλ. (kāsīdār^u, -rā)=κνυώδης, κοιν. κασιδιάρης· 2) ἐριστικός, φίλερις, κοιν. κασίδης· ρουμ. lepros. Καὶ κᾰσᾰιδᾰσᾰ.

κᾰσᾰιρίστε, οὐσ. θηλ., -ριστσι πληθ. (kāsiriste, -ristsi)=ἡ θέσις, ἔνθα ἄλλοτε ὑπῆρχε στάνη, τυροποιεῖον. Ἐκ τοῦ κᾰσᾰρε, ὅπερ ἴδε.

κᾰσᾰκᾰβᾰλε, οὐσ. θηλ., -βᾰλ' πληθ. (kāsāvāle, -vālⁱ)=εἶδος τυροῦ, τὸ κοιν. κασκαβάλι, ὅπερ ἐκ τοῦ ιτ. cacio-cavallo· ρουμ. cașcaval.

κᾰσᾰλᾰ, οὐσ. ἄρσ., κᾰσᾰλάτζ πληθ. (kāsālā, kāsālādz)=στρατών, 2) ποιμνιοστάσιον=γαῖα ἐκμισθούμεναι, ἵνα βόσκει τὰ ποίμνια. Ἐκ τοῦ=caseale, ιτ. cascina ἢ ἐκ τοῦ τουρκ. kys=χειμών· ρουμ. casarmă, γαλ.

κᾰσᾰλεᾰγᾰκᾰ, οὐσ. θηλ., -λετζι πληθ. (kāsleḡā, -ledzi)=

ἀπόκρεως, κοιν. ἀποκρηά, ιδίως ἢ τυροποκρηά. Ἐκ τοῦ λατ. caseum ligare = δένω, ἀπαγορεύω τὸν τυρόν· ἴδε καὶ κάρλεξ-τζί· ρουμ. cāslegi μόνον ἐν πληθ. ἀριθ.

κάσμᾶ, οὐσ. ἀρσ., -ατζ πληθ. (kāsmā, -adz = σκαπάνη, κοιν. κασμᾶς, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kasmā· ρουμ. casma, ἐλ.

κάσμέτε, οὐσ. θηλ., κασμέτς πληθ. (kāsméte, kāsméts) = τύχη. Ἐκ τοῦ τουρκ. kāšmet· ρουμ. noroc, σλαβ.

κάσμίρε, οὐσ. θηλ., -μιρῖ πληθ. (kāsmíre, -miri) = τὸ γνωστὸν ὕφασμα κασιμίριον καὶ κασμίρι, ἔπερ ἐκ τοῦ πολων. casmir = οἱ βασιλεῖς τῆς Πολωνίας· ρουμ. casmir.

κάστᾶνε, οὐσ. θηλ., κάστᾶνῖ πληθ. (kāstāne, kāstāni) = κάστανον· λατ. castanea ὡς καὶ τὸ δένδρον, ἰτ. castagna, ἰσπ. castana, πορτ. castanha, γαλ. châtaigne, ἀλβ. këštenje· ρουμ. castană.

κάστᾶνιου, οὐσ. ἀρσ., κάστᾶνῖ πληθ. (kāstāni^u, kāstāni) = ἡ καστανέα· λατ. castanea, ἰτ. castagnio, ἰσπ. castano, πορτ. castanho, γαλ. châtaignier, ρουμ. castan.

κάστιγᾶ, οὐσ. θηλ., κάστίτζῖ πληθ. (kāstīgă, kāstídzi) = φροντίς, πρόνοια, μέριμνα, προσοχή. Ἐκ τοῦ castica τοῦ παρηκμ. λατ. Τὸ ρουμ. căstīgă σημ. κέρδος· ρ. atentie, λ.

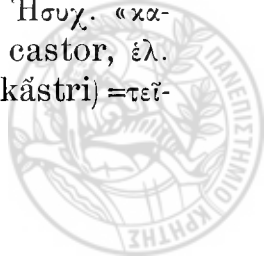
κάστιγκέτζου, -γκαῖ, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (kāstigédzu, ai, -ată, -are) = φροντίζω, μεριμνῶ· παρὰ δὲ τοῖς Ῥουμ. σημαίνει κερδίζω· ρουμ. sunt atent, λατ.

κάστιγκόσου, ἐπιθ. γκαρσᾶ θηλ. (kāstigósu, -gōasă) = προσεκτικός, προνοητικός, προφυλακτικός. Ἐκ τοῦ «κάστιγκᾶ» ἔπερ ἴδε· ρουμ. atent, λατ.

κάστιλεα, ἐπιρ. (kāstīlea) = ἐκ προνοίας, ἐπίτηδες· ρουμ. din adins, λατ. Δαλ.

καστόρε, οὐσ. θηλ., -στορῖ πληθ. (kastóre, -stori) = τὸ γνωστὸν ὕφασμα καστόρη. Ἐκ τοῦ κάστωρ· πρβ. Ἦσυχ. «καστόρια ἱμάτια» καὶ λατ. μεταγ. castorina· ρ. castor, ἐλ.

κάστρου, οὐσ. οὐδ., κάστρι πληθ. (kāstru, kāstri) = τεῖ-

χος, φρούριον, κοιν. κάστρον, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. castrum· ρουμ. fortăreatsă, γαλ. forteresse = φρούριον.

kât καὶ **kât^{ov}** καὶ **κούτ^{ov}**, ἀντων. συσχ· ποσ. (kât, kât^u, kút^u) = πόσος· κᾶτς, κᾶτ' πληθ. (kâts, kâtⁱ) = πόσοι, πόσαι, πόσα. Ἐκ τοῦ quantus = πόσος. Περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ η ἴδε μεῖσα: ἴδε καὶ κᾶν|του.

káta, = ἡ ἑλλην. πρόθεσις κατά (káta) «κάτα ούρσιτα α αμιρᾶουλουί» = κατά διάταγμα τοῦ αὐτοκράτορος· (káta úrsita a amirăului).

kâtâ προθ. μετὰ αἰτ. (kâtâ) = πρὸς, ἀνά. Ἐκ τοῦ λατ. contra: ἰτ. contra καὶ contro, ἰσπ. πορτ. contra, γαλ. contre, ἀλβ. kondre καὶ kounder· ρουμ. cătră: κᾶτᾶ μίνε = πρὸς ἐμέ· κᾶτᾶ οὖν = ἀνά ἓνα ἕκαστον· λέγεται καὶ κᾶτρᾶ. Περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ ρ π.ρ.β. πρε καὶ πι, τρου καὶ του.

καταγραφίε, οὐσ. 0ηλ., -φι^ι πληθ. (katagrafié, -fiⁱ) = καταγραφή, ρουμ. retsensământ, λατ. Δαλ.

kâtâdixéskou, -ξι^ι, -ξιτᾶ, -ξιρε ρ. (kâtâdixésku, -ksiⁱ, -ksită, -ksire) = καταδέχομαι· ρουμ. mă înjosesc, Δαλ.

kâtâdixíre, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. kâtâdixéskou, -ξιρ^ι πληθ. (kâtâdixíre, -rⁱ) = ταπεινώσις, ταπεινοφροσύνη, κοιν. καταδεκτικότης· ρουμ. înjosire, umilire, λατ. Δαλ.

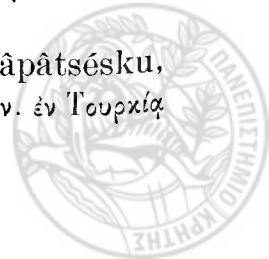
kâtâdixít^{ov}, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ καταδιξέσκου (kâtâdixít^u, -tă) = ταπεινόφρων, κοιν. καταδεκτικός· ρουμ. umilit, λατ. Δαλ.

κατακλυσμό, οὐσ. ἄρσ., σματζ, πληθ. (kataklysmó, smadz) = κατακλυσμός· ρουμ. potot, σλαβ.

κατάλογ^{ov}, οὐσ. ἄρσ., -γ^ι πληθ. (katálog, -γⁱ) = κατάλογος· ρουμ. listă, ἰτ.

kâtânnηtséskou, -ντησί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (kâtândisésku, -disiⁱ, -sită, -sire) = καταντῶ. Ἐκ τοῦ κατήνησα + έσκου· ρουμ. ajung, λατ. îngrijese, σλαβ.

kâtâpâtséskou, -τσι^ι, -τσιτᾶ, -τσιρε ρ. (kâtâpâtsésku, -tsiⁱ -tsită -tsire) = παρατηρῶ, κατασκοπεύω· κοιν. ἐν Ἰουρκιά

καταπατῶ, ἀβρ. καταπάτσα: ρουμ. observesc, γαλ.

κἀτἀπἀτσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥ' κἀτἀπἀτσέσκου, -τσιρ' πληθ. (kātāpātsire, -tsiri) = κατασκόπευσις, ρουμ. observare, λ.

κἀτάρᾶ, οὐσ. θηλ., -τᾶρ' πληθ. (kātārā, -tār'i) = κατάρρα, ρουμ. blăstăm, ἑλλην.

κἀτάρᾶσέσκου καὶ **κἀτιρισέσκου**, -σι', -σιτᾶ, -σιρε (kātārisésku, -sii, -sitā, -sire) = καταρῶμαι, ρουμ. blăstăm, πρβ. ν. ἑλλ. βλαστημῶ. Καὶ κἀτάργισέσκου.

κἀτάρᾶσίτῳ, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ κἀτάρᾶσέσκου (kātārāsīt^u, -tā) = κατηραμένος, ρουμ. blăstămat, ἑλλην.

κἀτάρτου, οὐσ. ἀρσ., -τᾶρτσι' πληθ. (kātártu -tārtsi) = ιστός, κοιν. κατάρτι, ρουμ. catart, ἑλλην.

κἀτᾶσᾶρκᾶ, οὐσ. θηλ., -σᾶρτσι' πληθ. (kātāsārkā, -sārtsi) = μάλλινον ἔνδυμα, ἢ φανέλλα καὶ κατασᾶρξι (κατάσαρκα). Περικτῆ ἢ ἀνασκευὴ τῆς γνώμης G. Meyer, Stud. II, 71, συσχετιζόντος τοῦτο πρὸς τὸ ἀλβ. šarke = φλοκάτα, μάλλινος μανδύας, ὅπερ κατ' αὐτὸν ἐκ τοῦ λατ. serica = αἱ σειρικαὶ ἐσθῆτες.

κἀτάστασι, οὐσ. θηλ., κἀτᾶστᾶσι' πληθ. (kātástasi, kătăstăsi) = κατάστασις: ρουμ. stat, λατ.

κἀτᾶχνίε, οὐσ. θηλ., κἀτᾶχνί' πληθ. (kătâhnie, kătâhni'i) = ὁμίχλη, ἀχλύς, κοιν. καταχνιά: λέγεται καὶ κἀτᾶχνίε (kătâknie), ρουμ. negură, λατ.

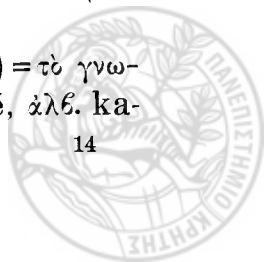
κἀτάχρησε, οὐσ. θηλ., κἀτᾶχρησι' πληθ. (kătâhrise, kătăhrisi) = κατᾶχρησις: ρουμ. abuz, λατ. Δκλ.

κἀτηγουρίλε, οὐσ. θηλ., -ριλι' πληθ. (kătîgurile, -rili) = κατηγορία, ρουμ. acusatziune, λατ.

κἀτηγουρσέσκου, -σι', -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (kătîrjusésku, -sii, -sitā, -sire) = κατηγορῶ-κατηγόρσα: ρουμ. a acuză, λ.

κἀτηγουρσίτῳ, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ κἀτηγουρσέσκου (kătîjursit^u) = κατηγορημένος: ρουμ. acusat, λατ.

κατηφέ, οὐσ. ἀρσ., -φετζ' πληθ. (katifé, -fetz) = τὸ γνωστὸν ὕφασμα ὁ κατηφές, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. gathifé, ἀλβ. ka-

difé, ισπ. alcatifa, ἐκ τοῦ ἀραβ. alcatifa· ρουμ. catifea, ἐλ.

κατήφουρον, οὐσ. ἄρσ., -φουρᾶ πληθ. (katífur^u, -furⁱ) = κατωφέρεια, κοιν. κατήφορος· ρουμ. provârniš, σλαβ.

κἀτινάρων, οὐσ. ἄρσ., -ρ πληθ. (kâtinâr^u, -rⁱ) = κλειθρον, σύρτης, δι' οὗ κλείεται ἡ θύρα, κοιν. κλειδαρχά. Ἐκ τοῦ λατ. † catenalis (ἐκ τοῦ catena)· ιτ. catenaccio, ρ. lăcat, σλαβ.

κἀτούνᾶ, οὐσ. θηλ., -τούνᾶ πληθ. (kâtúnă, -tunⁱ) = ἰδιοκτησία, ἔπιπλα. Ἐκ τοῦ μεσαιων. λατ. catuna. Δουκάγγιος «κατούνιον, στρώμα».

κἀτούσᾶ, οὐσ. θηλ., -τούσι πληθ. (kâtúsă, -tusi) = γαλῆ, γάτα. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατιν. catus καὶ cattus· ιτ. gatto, gatta, ν. ἐλ. γάτα, γαλ. chat, προβ. cata, γερμ. katse· οἱ ρουμ. λέγουσι pisikă σλαβ. οἱ Μογλενῖται pisă· ἴδε καὶ μάτσᾶ καὶ λεξ. Cihac II, 72. Τὸ ἄρσ. κἀτούσῶν, ρουμ. pisoiu, σλαβ.

κἀτράνε, οὐσ. θηλ., -τράνᾶ πληθ. (kâtrâne, -trânⁱ) = ἡ ζώπισσα, κοιν. κατράμιον καὶ κατράνι, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀραβ. kithran· Μεταφ. = συμφορά· ρουμ. catran, ἑλλην.

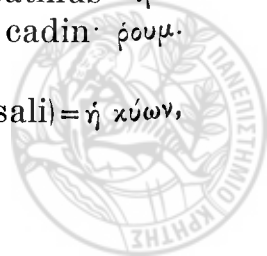
κἀτριγκόν, οὐσ. οὐδ., κἀτριτζῖ πληθ. (kâtrig^u, -kâtridzⁱ) = ἰστὸς πλοῖον. Ἐκ τοῦ: κἀτεργον (ἐν Μοσχοπόλει)· Παρὰ Καβαλ. ὁ δὲ Dal. γράφει: catrig = catart, corabie, ἑλλην.

κἀτσᾶλον, οὐσ. ἄρσ., κἀτσᾶλᾶ πληθ. kâtsălu, -lⁱ) = κυνίσκος, κοιν. κουτάβι. Ἐκ τοῦ λατ. † catellus, θηλ. catella καὶ catulla (catulus = σκύλαξ)· ιτ. canicula, ισπ. cadiello, πορτ. cadella· ρουμ. cătsel.

κἀτσᾶλον, οὐσ. ἄρσ., -τσᾶλᾶ πληθ. (kâtsălu, -tsăli) = ἡ κεφαλὴ τοῦ σκοροῦδου, κυρίως ἡ κοιν. σκληθῆρα. Ἐκ τοῦ λατ. capitellum, ιτ. capitello, νεαπ. capetiello· ρ. cătsel, λατ.

κἀτσᾶνον, οὐσ. ἄρσ., -τσᾶνᾶ πληθ. (kâtsăn^u, -tsânⁱ) = τρύβλιον, λοπάς, κοιν. πινάκιον. Ἐκ τοῦ λατ. catinus = τρύβλιον, σαρδ. cadinu, πορτ. cadinho, lomb. cadin· ρουμ. străchină, ἑλλην. (ὄστρακον, ὄστράκινον).

κἀτσάο, οὐσ. θηλ. -τσᾶλι πληθ. (kâtsăo, -tsali) = ἡ κύων,

σκύλλα, θηλ. τοῦ κᾶνε ἐκ τοῦ κᾶτσᾶλ^{ου}, πρβ. τᾶ : στεᾶο = ἄστηρ ἐκ τοῦ stella σχᾶο = ἐρίππιον ἐκ τοῦ sella· ρουμ. cǎtseǎ, λατ.

kâtsârósou, ἐπιθ., -ρασᾶ, θηλ. (kâtsârós^u, -rasǎ) = οὐλος, οὐλόθριξ, κοιν. κατσαρός· ρουμ. crets, σλαβ. Δαλ.

κατσαφλάκ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τσι πληθ. (katsaflák^u, -tsi) = ἡ κλειτορίς· ρουμ. lindie, μαγυαρ. Δαλ.

kâtsé, συνδ. αἰτ. = διὰ τί, καὶ διότι· (kâtsè). Ἐκ τοῦ λατ. quia-quid ἀντι quinam = διότι, ὁ δὲ Cihac ἐκ τοῦ quod-quid· ρουμ. pentru ce, λατ.

kâtsídǎ, οὐσ. θηλ., -τσιδι πληθ. (kâtsídǎ, -tsidi) = τὸ λευκώιον κοιν. μενεξές· ρουμ. primăveritsǎ, λατ. Δαλ.

kâtsíe, οὐσ. θηλ., κατσί^ι πληθ. (kâtsíe, kâtsíⁱ) = μικρὸν σιδηροῦν πτύον, πτυάριον, κοιν. φθυάρι καὶ φκυάρι. Ἐκ τοῦ :: catsa, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. κυάθιον = ποτηράκι. Κατὰ τὸν Pušc· εἶχεν εἰσαχθεῖ εἰς τὴν δημώδη λατ. ὑπὸ τύπους :: euatium, :: cuatia, ἰτ. cazzo, cazza, ἰσπ. cazo, πορτ. caço, ἀλβ. katsíje, ν. ἑλλην. κατσί^ι· ρουμ. cǎtsúie.

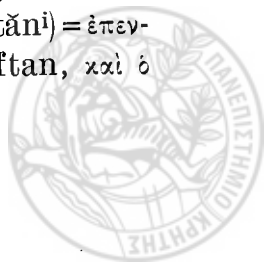
kâtsoulá, οὐσ. θηλ., -τσουλι πληθ. (kâtsúla, -tsuli) = κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τὸ φέσι· πρβ. ἑλλην. κατσοῦλα καὶ κατσοῦλα· ἀλβ. kesule. Ἐκ τοῦ λατ. casula· ἕρσοτ. ἐκ τοῦ :: cateula - cateus - catus = αἰλουρος. Περιοδ. Wag. 11. 53. Ἐν βορ. τμήμ. λέγεται καὶ κᾶτσοῦᾶ· ρουμ. cǎtsiulǎ, λατ.

kâvγǎ, οὐσ. ἀρσ., κᾶυγάτζ πληθ. (kâvγǎ, kâvγǎdz) = ἔρις, κοιν. καυγᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kavγá· ρουμ. ceártǎ, λ.

kâfáσε, οὐσ. θηλ., -φᾶσ^ι πληθ. (kâfáσε, -fǎsi) = κιγκλῖς, κλωβός, ἔνθα φυλάττονται τὰ ζῶα ἢ πτηνά, κοιν. καφάσι. Ἐκ τοῦ τουρκ. kafas, ἀλβ. kafas· ρ. colivie, ἑλλην. (κλωβός).

καφέ, οὐσ. ἀρσ., -φετζ (καφέδ(εις) (kafé, -fetz) = τὸ ποτὸν ὁ καφές. Ἐκ τοῦ τουρκ. qahve. Ἐντεῦθεν τὰ καφινέ = καφενεῖον, καφετζί^{ου} = καφετζής· ρ. cafeǎ, cafedziu, cafeneá.

kâftáne, οὐσ. θηλ., -φτᾶν^ι πληθ. (kâftáne, -ftǎni) = ἐπεγνύτης μικρός, τὸ καφτάνι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kaftan, καὶ ὁ

μαχραμαῖς· ρουμ. broboadă και maramă, τουρκ.

κάπτου, -ταί, -τατά, -ταρε, ρήμ. (káftu, -tai, -tată, -tare) = ζητώ, ἐπιδιώκω, μεριμνώ. Ἐκ τοῦ capto. are ἢ ἐκ τοῦ cavitus, cautus-cautare· ρουμ. caut, ἰδ. Jbrt. 2, 229.

κάπτάρε, ἀπθ. οὐσ., τοῦ κάπτου -τᾶρ' πληθ. (kâftăre, -tări) = ἔρευνα, ἀναζήτησις, ἐπιδιώξις· ρουμ. cautare, λατ.

κάπτάτ'ου, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ κάπτου (kâftăt'u, -tă) = περιζήτητος· ρουμ. căutat, tserut, λατ.

κάψᾶλσέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (kâpsâlsésku, -siî, -sită, -sire) = περιφλέγω κοιν καψαλίζω, ὅπερ ἐκ τοῦ καίω· πρβ. καυσαλίσ, -ιδος παρ' Ἑσυχίω· ρουμ. pârlesc, σλαβ.

κάψᾶλσίτ'ου, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἀν. (kâpsâlsît'u, -tă) = καψαλισμένος· ρουμ. pârlit, σλαβ.

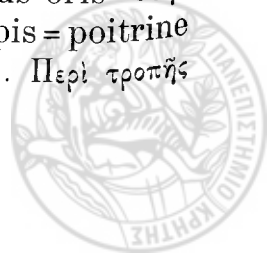
κεάλε, οὐσ. θηλ., κελί πληθ. (keále, kelî) = δέσμα. Ἐκ τοῦ λατ. pellis-īs = δέσμα· τὸ p λατ. ἢ π ἐλ. τρέπεται εἰς κ συνηθέστατα, ὡς ακικᾶσέσκου ἐκ τοῦ ἀπεικάζω, κιάπτινε = κτεῖς ἐκ τοῦ pecten, κιάτρᾶ = λίθος ἐκ τοῦ petra, κέρου -pereo, σκίνου = ἄκανθα ἐκ τοῦ spinus, ἰτ. pelle, ἰσπ. piel, πορτ. pel-pelle. ἀρχ. γαλ. pel, ν. γαλ. peau· ρουμ. piele (chiele).

κεάρε, οὐσ. θηλ., κεάρουρ' πληθ. (keăre, keăruri) = ἡ δῦσις τοῦ ἡλίου συγκεκρ. ἦτοι τὸ μέρος, ἔνθα ὁ ἥλιος δῦει, καὶ τόπος μὴ προσβαλλόμενος ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, κοιν. ἀνήλιο· Ἐκ τοῦ κέρου, ὅπερ ἴδε. Οἱ Ρουμ. στεροῦνται μονολεξίας.

κέλκου, οὐσ. ἀρσ., κέλτσι πληθ. (kélku, kéltsi) = ὕαλος, καθρέπτῆς. Ἐκ τοῦ ἀλβ. kjélke = ὕαλος, ἢ ἐκ τοῦ λατ. calix-icis = κύλιξ, ποτήριον. Δαλ. kelkiă = butelie, stiklă, σλαβ.

κέντρου, οὐσ. οὐδ., -ρι πληθ. (kéntru, -ri) = κέντρον· ρουμ. tsentru, λατ. centrum.

κέπτου, οὐσ. ἀρσ., κέπτσ'ι και κέπτουρ' πληθ. (képtu, kęp-tsí και kęp-turi) = στῆθος. Ἐκ τοῦ λατ. pectus-oris = στῆθος, ἰτ. petto, ἰσπ. peto, πορτ. peito, γαλ. pis = poitrine και θηλῆ (ρόγα) μαστοῦ· ρουμ. piept (chiept). Περί τροπῆς

τοῦ ρ εἰς κ ἴδε ἐν λέξει κγάλε.

κέρου, κιρούι, -τά, -ριρε ῥημ. (kér^u, kirúⁱ, -tǎ, -ri^{re}) = ἀπόλλυμι, γάνω, καὶ ἀμετ ἀπόλλυμαι. Ἐκ τοῦ λατ. pereo, ii, itum, ire, ιτ. perire, ισπ. πορτ. perecer, γαλ. perir· ῥουμ. pier (clier).

κερά, οὐσ. ἀρσ., -ρατζ πληθ. (kerǎ, -radz) = ἀγώγιον, κεράς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kerá. Τὸ κεράτζ ἐκ τοῦ κεράδ(ε)ς = ἀγώγια Καὶ κεράο· ῥουμ. platǎ, σλαβ. Καὶ κира.

κερατζί καὶ **-τζιου**, οὐσ. ἀρσ., κερατζίτζ πληθ. (κερατζῆ-δ(ε)ς) keradzⁱ, -dzi^u, dzidz = ἀγωγιότης, κερατζῆς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. keradzi· ῥουμ. keradziu· τουρκ.

κερεστέ, οὐσ. ἀρσ., -σταντζ πληθ. (ἐκ τοῦ κερεστέδ(ε)ς) (ke-resté, stedz) = τὸ πρὸς οἰκοδόμησιν ὑλικὸν κοιν. κερεστές, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. keresté· ῥουμ. kiristeá, τουρκ.

κέρντου, κερντούι, κερντούτά, κερντεάρε, κιάρντερε ῥημ. (kérdu, kirdúⁱ, kirdútǎ, kirdeǎare καὶ kǎrdere = ἀπόλλυμι, γάνω. Ἐκ τοῦ λατ. perdo, diti, ditum, perdere = ἀπόλλυμι· ιτ. perdere, ισπ. πορτ. perder, γαλ. perdre· ῥουμ. pierd (chierd). Περὶ τροπῆς τοῦ ρ ἴδε κγάλε.

κέφε, οὐσ. θηλ. = εὐθυμία, εὐδιαθεσία, ὄρεξις. κοιν. κέφι, ὅπερ ἐκ τουρκ. kef· ῥουμ. poftǎ, σλ.

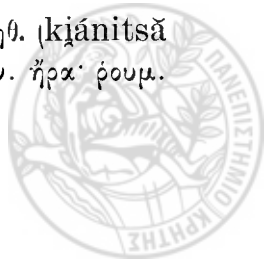
κεχριμπάρου, οὐσ. θηλ., -μπάρⁱ πληθ. (kehribárⁿ, -rⁱ) = ἤλεκτρον, κοιν. κεχριμπάρι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kehribar, περσ. kiarüba· ῥουμ. kihribar.

κηρουσέσκου, -σιⁱ, -σιτά, -σιρε ρ. (kirusésku, -siⁱ, -sitǎ, -sire = κηρῶ, κηρώνω· ῥουμ. ceruesc, λατ.

κηρουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -σιριⁱ, πληθ. (kirusíre, -sirⁱ) = κήρωσις· ῥουμ. ceruire, λατ.

κηρουσίτου, -τά παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (kirusítⁿ, -tǎ) = κηρωμένος· ῥουμ. ceruit, λατ.

κιάνιτσά καὶ **κιάντσά**, οὐσ. θηλ., -ντσι πληθ. (kiánitsǎ καὶ kǎntsǎ) = τὸ ζιζάνιον εἰς τὸν σῆτον, ἢ αἶρα κοιν. ἤρα· ῥουμ.

neghină, λατ.

κιάντικᾶ, οὐσ. θηλ., -ντιτσ' πληθ. (kiádikă, -tsi) = πέδη, κώλυμα. Ἐκ τοῦ λατ. pedica = πέδη· ρουμ. piedică.

κιάντιν^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ντιν' πληθ. (kiádin^u, -dini) = νῆμα, κλωστή ἐξ ἐρίου. Ἐκ τοῦ λατ. † pedinus-um (ἐκ τοῦ pesdem ὑπὸ τὴν σημασίαν «τὸ κατώτατον μέρος ὑφάσματος») διότι τὸ ρουμ. piedin σημαίνει τὰ μὴ ὑφασμένα ἄκρα ὑφάσματος, χροσσός. σικ. pedano. Ἀμπρούτζ pedene· ἴδε Pușc 1307· ἴδε καὶ ἀτσᾶ· ρουμ. atșă, λατ.

κιάπτιν^{ου}, κίπτινᾶί, -νατᾶ, -αρε ρήμ. (kiáptin^u, kiptinái, -ată, -are) = κτενίζω. Ἐκ τοῦ λατ. pectino, avi, atum, are, ἰτ. pettinare, ἰσπ. peinar, πορτ. pentear, γαλ. peigner· ρουμ. piepten.

κιάπτине, οὐσ. θηλ., -πτин' πληθ. (kiáptine, -ptini) = κτείς, κοιν. κτένι· ἐκ τοῦ λατ. pecten-inis = κτείς, ἰτ. pettine, ἰσπ. peine, πορτ. pente, penten, γαλ. peigne· ρουμ. pieptene

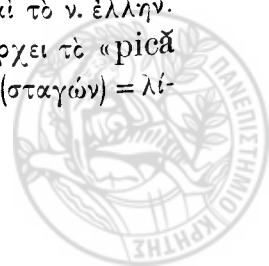
κιάτρά, οὐσ. θηλ., κέτρι καὶ κέτσουρι καὶ κέτσορί πληθ. (kiátră, kétri καὶ kétsuri καὶ kétsrî) = λίθος, πέτρα· ἐκ τοῦ λατ. petra (πέτρα), pietra, ἰσπ. piedra, γαλ. pierre ρ. piatră.

κιάφα, οὐσ. θηλ., -φι πληθ. (kiáfă, -fi) = ὁ τράγγηλος κοιν. σβέρκος. Ἐκ τοῦ τουρκ. kafâ ρουμ. ceafă, τουρκ.

κιδάρά, οὐσ. θηλ., -θᾶρ' πληθ. (kiđară. -đari) = κιθάρα· ρουμ. kitară, ἐλλήν.

κίκ^{ου}, -καί, -κατᾶ, -καρε ρ. (kík^u, -kai, -kată, -kare) = στάζω Ἐκ τοῦ ἄλβ. pikoig = στάζω· ρίζ. pic. = σταγών, ἰτ. piccare = νύσσω, κεντῶ, ρουμ. pic. (chie).

κικά, οὐσ. θηλ. (kikă) = σταγών. Μόνον ἐν τῇ φράσει «νᾶ κικά» = «οὐνᾶ κίκουτα» ὀλίγον· ἴδε «κίκουτα καὶ κίκ^{ου}»· ρουμ. nitsel, λατ. Καὶ παρὰ τοῖς Ρουμ. ὑπάρχει τὸ pic = σταγών καὶ ἡ φράσις «un pic» = μία σταγών, ὀλίγον· πρβ. καὶ τὸ ν. ἐλλήν. «μὰ στάλα» = ὀλίγον. Καὶ παρὰ τοῖς Μογλ. ὑπάρχει τὸ «pică = σταγών καὶ ὀλίγον. Πρβ. καὶ τὸ λατ. gutta (σταγών) = λί-

γον τι, μικρόν τι.

κικάρε, άπθ. ούσ. τοῦ κίκου, -κάρ' πληθ. (kikáre, -kār'i) = στάξιμον· ρουμ. *chicare*.

κικᾶσμοδ καὶ **ακικᾶσμοδ**, ούσ. άρσ. kikâsmó) = τέκμαρσις, στοχασμός, κατανόησις. Έκ τοῦ έλλ. άπεικασμός· ρ. *ghicire*, σλ.

κίκουτᾶ, ούσ. θηλ., -κουτι πληθ. (kikută, -kuti) = σταγών· 2) άποπληξία· άλθων. *picatě*, ρουμ. *apoplexie* καὶ *kic*, άλθ. *pikě* = σταγών, στιγμαή.

κικουτάτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. ώς έπιθ. (kikutát^u, -tă) = άπόπληκτος· ρουμ. *lovit de damblă*, σλαβ. + τουρκ. *Δαλ*.

κιλάρ^{ου} καὶ **τσιλάρ^{ου}**. ούσ. οὔδ., -λάρ' πληθ. (kilár^u καὶ *tsilár^u*, -lăr'i) = άποθήκη, κοιν. κελλάρι· έκ τοῦ λατ. *cellarium* (*cella*) = ταμεϊόν, άποθήκη, γαλ. *cellier*. ισπ. *cillero*, πορτ. *celleiro*, ρουμ. *celar*, λατ. καὶ *pivnitsă*, σλαβ.

κιλήμε, ούσ. θηλ., κιλήν' πληθ. (kilime, kilin'i) = τάπης, κοιν. κελήμι, έπερ. έκ τοῦ τουρκ. *kelim*, ρουμ. *kilim*.

κιλίε, ούσ. θηλ., κιλί' πληθ. (kilie, kilii) = σηκός, οικίσκος έρμητίτου μοναχοῦ, κοιν. κελλί, έπερ. έκ τοῦ λατ. *cella*, γαλ. *cellule* ρουμ. *tselulă*, λατ.

κιλιπίρ^{ου} καὶ **κιλιπούρε**, ούσ. θηλ., -πιρ', -πουρ' πληθ. (kilipir^u, καὶ *kilipure*, -pir'i -puri) = εὔρημα, έρμαιον, κοιν. κιλιπίρ' καὶ κιλιπούρ' έπερ. έκ τοῦ τουρκ. *kelipir*· ρουμ. *kilipir*.

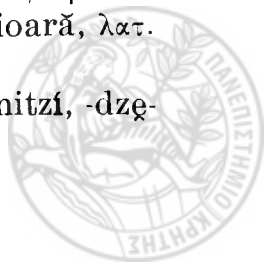
κιλιπόσε, ούσ. θηλ., -ποσ' πληθ. (kilipóše, -poši) = μικρός λευκός σκούφος, κιλιπόσι· έκ τοῦ τουρκ. *kelipos*.

κιλόδραμ^{ου}, ούσ. άρσ., -ν' πληθ. (kilógram^u, -ni) = χιλιόγραμμα· ρουμ. *chilogram*, *Δαλ*.

κιλόμετρον, ούσ. οὔδ., -τρι πληθ. (kilómetru, -tri) = χιλιόμετρον· ρουμ. *chilometre*, *Δαλ*.

κιμανείᾶ, ούσ. θηλ., -νεί' πληθ. (kimanéiă. -ne'i) = βιολίον καὶ κιμανές, έπερ. έκ τοῦ τουρκ. *kimané*· ρουμ. *vioară*, λατ. (*viola*) *Δαλ*.

κιμανιτζή, ούσ. άρσ., -τζεατζ' πληθ. (kimanitzí, -dže-

adz)=ὁ παίζων βιολίον, κοιν. βιολιστής, βιολιτζής καὶ κιμαν-
τζής, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kimantzi. ῥουμ. viorist, λατ. Δαλ.

κιμέρε οὐσ. θηλ. (kimére = χρηματοθυλάκιον ἐν εἴδει ζώ-
νης, κιμέρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kimer, ῥουμ. kimir.

κιμπάπε, οὐσ. θηλ., -πᾶκ' καὶ πᾶπ' πληθ. (kibápe, -băki
καὶ băpi)=κρέας ψητὸν (εἰς ὄβελόν) κοιν. κιμπάπι, ἔπερ ἐκ τοῦ
τουρκ. kebar ῥουμ. friptură, λατ.

κιμπρίτ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -μπριτς πληθ. (kibrít^u, -brits)=
τὸ φωσφόρον, κοιν. σπέρτο καὶ κιμπρίτ', τρκ. kibrit, ῥ. chibrit.

κίν^{ου}, οὐσ. ἄρσ., κίνι πληθ. (kín^u, kînⁱ)=πίτυς, πεύκη,
κοιν. κουκουναριά. Ἐκ τοῦ λατ. pinus, i=πίτυς ἱτ. ἰσπ. pino,
πορτ. pinho, γαλ. pin ῥ. pin. Περὶ τροπῆς τοῦ p ἴδε κθάλε.

κίνδυν^{ου}, οὐσ. ἄρσ., κίνδυν' πληθ. (kínðyn^u, kînðynⁱ)=
κίνδυνος ῥουμ. pericol, λατ.

κινέτ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τουρ' πληθ. (kinét^u, -turⁱ)=πιτυών,
πευκῶν. Ἐκ τοῦ κίν^{ου}, ἔπερ ἴδε λατ. pinetum ῥουμ. pă-
dure de pini, λατ.

κινητκό, οὐσ. ἄρσ., -κατζ πληθ. (kinitkó, -kadz)=κα-
θάρσιον, κοιν. κινητικό ῥουμ. curăţenie καὶ purgatif, γαλ.

κιννησέσκου, -ντησι^ι, -σιτᾶ, -σιρε (kindisésku, -disiⁱ,
-sită, -sire)=κεντῶ ῥουμ. brodesc, γαλ.

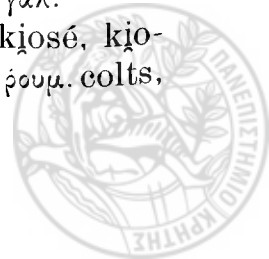
κιννησίρε, ἀπθ. οὐσ., τοῦ ἀν. ῥ., -σιρ' πληθ. (kindisíre,
-sirⁱ)=κέντημα ῥουμ. brodare, γαλ.

κιννησίτ^{ου}, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (kindisít^u, -tă)=
κεντημένος ῥουμ. brodat, γαλ.

κινντίε, οὐσ. θηλ., (kindíe)=δειλη, δειλινός, κιντί, ἔπερ
ἐκ τοῦ τουρκ. kendi, ῥ. după amédziă, λατ.

κινντίνᾶ, οὐσ. θηλ., -ν' πληθ. (kindínă, -nⁱ)=κέντημα.
Ἐκ τοῦ κεντῶ, (Ἄχρίς, Σέλια). ῥουμ. broderie, γαλ.

κιοσέ, οὐσ. θηλ., κιοσέτζ (κιοσέδ(ε)ς πληθ., kjosé, kjo-
sédz)=γωνία, κοιν. κιοσές, ἔπερ ἐκ τουρκ. kjosé ῥουμ. colts,
angul, λατ. Καὶ κιοουσέ.

κίσκε, ουσ. θηλ., κίστσι πληθ. (kǐske, kǐstsi) = εξέδρα, κοιν. κίσκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kǐsk· ῥουμ. pavilion, γαλ.

κίουγκε, ουσ. θηλ., κίουγκι πληθ. (kǐunge, kiungi) = πῆλινος σωλήν, κοιν. κίουγκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ῥουμ. urloiu, σλ.

κίουπε, ουσ. θηλ., κίουκι πληθ. (kǐupe, kǐuki) = πίθος, κοιν. πιθάρι καὶ κίουπι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kǐup· ῥουμ. kiup, τουρκ.

κίουρκου, ουσ. οὐδ., -κουρί πληθ. (kǐurku, -kuri) = μηλωτή, κοιν. γούνα καὶ κίουρκι (ἐν Μακεδ.), ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ῥουμ. blană, σλαβ.

κίπέγκε, ουσ. θηλ., -τζι πληθ. (kipenge, -dzi) = καταπακτή θύρα (καταρρακτῆ) κοιν. κέπέγκι, ἐκ τοῦ τουρκ. kjepengh.

κίπιρον, -ραί, -ατά, -αρε ρ. (kǐpiru, -rai, -ata, -are) = νύσσω, κεντῶ· ἰτ. picare. Ὁ Δαλ. γράφει· κίπιν (chipin) καὶ κίπουρ (chipur), ἄπερ ἐγὼ δὲν ἤκουσα· ciupesc, σλαβ.

κίπιράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -ράρι πληθ. (kipirare, -rari) = νύξις, κέντημα· ῥουμ. ciupire. σλαβ.

κίπιράτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (kipirat, -ta) = νευγμένος, κεντημένος ῥουμ. ciupit, σλαβ.

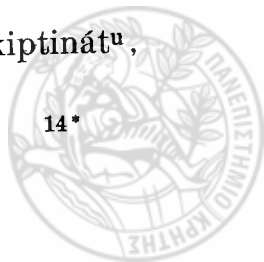
κίπιτά, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (kipita, -ti) = ἀκή, κορυφή, ἄκρα. Ἐκ τοῦ λατ. caput-itis, capita = ἀκή, κεφαλή, ἄκρα, κορυφή· ἰδ. καὶ σπίτσά· ῥουμ. vârî, penitsă, σλαβ.

κίπιτόσου, ἐπίθ. -τρασά θηλ. (kipitosa, -trasa) = δξύς, κοιν. μυτερός, σουβλερός. Ἐκ τοῦ «κίπιτά» ἔπερ ἴδε· ρ. ascutsit, λ.

κίπτινάρον, οὐσ. ἄρσ., -ναρί πληθ. (kǐptinar, -nari) = ὀλαναροποιός, κατασκευαστῆς λαναρίων, δι' ὧν ξαίνονται τὰ ἔρια, καὶ ὀξία ξαίνων. Ἐκ τοῦ λατ. pectinarius· ἰτ. petinajo, ἰσπ. peinero, πορτ. pentieiro, γαλ. peignier = κτενοποιός, ῥουμ. peptenar.

κίπτινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κίπτινου, -νάρι πληθ. (kǐptinare, -nari) = κτένισμα· ῥουμ. pieptenare, λατ.

κίπτινάτου, παθ. μετ. τοῦ κίπτινου, -τά, θηλ. (kǐptinat, -ta) = κτενισμένος· ῥουμ. pieptenat, λατ.

καραμαργιό, οὐσ. ἄρσ., -γιατῆς πληθ. (kiramargiό, -γiadz) = κεραμιδοποιεῖον, κοιν. καραμαργιό· ῥ. cārāmidārie, ἕλ. Δαλ.

κιράμιδά, οὐσ. θηλ., -μιτῆς (κεραμιδ(ε)ς) πληθ. (kirāmīdā, -midz) = κέραμος, κοιν. κεραμίδα· ῥουμ. tsiglā, σλαβ. (λατ.)

κιράμιδάρο, οὐσ. ἄρσ., -δαρῆς πληθ. (kirāmidārū, darī) = κεραμιδοποιός, κοιν. κираμιδάρης· ῥουμ. cārāmidar, ἕλ. Δαλ.

κιρίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κέρου, -ρῆς πληθ. (kirīre, -ri) = ἀπώλεια, χάσιμον· ῥουμ. pierdere, λατ.

κιρίτ, οὐσ. θηλ., -τά, παθ. μετ. τοῦ κέρου (kirít, -tā) = ἀπολωλώς, κοιν. χαμένος· ῥουμ. pierdut, λατ.

κιρίτᾶ οὐσ. θηλ. (kirītā) = ἀπώλεια, δύσις· ῥουμ. pierdere, apus, λατ. Ἴδε κίρίτου.

κιριτούρι καὶ **κιρτούρι**, οὐσ. θηλ., πληθ. μόνον ἄρ. (kir-tūri) = λῆροι, ὕθλοι, μωρολογία. Ἐκ τοῦ κίρίτου ἕπερ ἴδε· ῥουμ. nimicuri, λατ. fleacuri· ν. ἕλλ. χαμένα λόγια, χαζολογήματα.

κιρκινέκ, οὐσ. ἄρσ., -νετῆς πληθ. (kirkinék, -nets) = πελαργός, κίρκος, κοιν. κίρκινέκι· ῥουμ. uliu, μαγυαρ.

κιρκιρίνᾶ, οὐσ. θηλ., -ρινῆς πληθ. (kirkirínā, -rini) = πτηνόν, εἶδος κίχλης, κοιν. κίρκιρίνα (ἐν Μακ.).

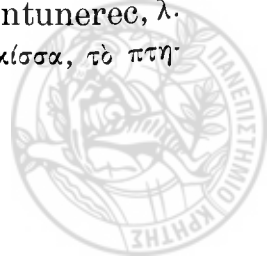
κιρντεᾶρε καὶ **κιάρντιρε**, ἀπθ. θηλ. οὐσ. τοῦ ῥ. κέρντου, -ντερῆς πληθ. (kirdeāre καὶ kiārdire, -der) = ἀπώλεια, κοιν. χάσιμον· ῥουμ. pierdere, λατ.

κιρντούτ, οὐσ. θηλ., -τά, παθ. μετ. τοῦ κέρντου (kirdút, -tā) = ἀπολωλώς, κοιν. χαμένος· ῥουμ. pierdut. Καὶ κίρίτου, ἕπερ ἴδε καὶ κίρουτ.

κίσᾶ, κισᾶί, -σατᾶ, -σαρε ῥ. (kís, -kísái, -šatā, -šare) = οὐρῶ μεταβ. -μι κίσᾶ = οὐρῶ ἀπλῶς, ἐξάγω τὰ οὐρα· ιτ. pisciare, γαλ. pisser, ἀγγλ. piss, γερμ. pissen, ῥουμ. piš chiš).

κίσᾶ, οὐσ. θηλ. (kísā) = ἔρεβος, σκότος, ὁ Ἄδης. Ἐκ τοῦ ἕλ. πίσσα. Περὶ τροπῆς τοῦ π εἰς κ ἴδε κῆλε ῥ. intunerec, λ.

κίσᾶ, οὐσ. θηλ., κίσι πληθ. (kísā, kisi) = ἡ κίσσα, τὸ πτηνόν, κοιν. κισακᾶξ· ῥουμ. gāitsā, σλαβ.

κισάρε, άπθ. ούσ. τοῦ ρ. κισά^{ου}, κισά^{ου}: πληθ. (kišáre, -šári)
= οὔρησις, κοιν. κατούρημα: ρουμ. pišare, λατ.

κισάρε, άπθ. ούσ. τοῦ ρ. κισάτζου, -σά^{ου}: πληθ. (kisáre.
-šári) = τὸ πτίσσειν, κοπάνισμα: ρουμ. pisare, λατ. toccare, λ.

κισάτου, παθ. μετ. τοῦ ρ. κισά^{ου}, -τά, θηλ. (kišát^u, -tā) =
κατουρημένος: ρουμ. pišat, λατ.

κισάτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ κισάτζου (kišát^u, -tā) = έπι-
σμένος, κοιν. κουπανισμένος: ρουμ. pisat, λατ. καὶ tocat. λ.

κισάτου, ούσ. οὐδ., -ουρί: πληθ. (kišát^u, uri) = οὔρον, κοιν.
κάτουρον, ρουμ. pišat, λατ.

κισάτε, ούσ. θηλ., κισάτς πληθ. (kisáte, kisáts) = άπρα-
ξία έμπορική, κοιν. κισάτι, έπερ έκ τοῦ τουρκ. kesat: ρουμ.
kesat, τουρκ. Ό πληθ. καὶ κισάτι (kisáti).

κισάτζου, κισά^ι, -σατά, -σαρε ρ. (kisáztzu -kisái, -satā,
-sare) = πτίσσω, κοπανίζω: έκ τοῦ λατ. pinso καὶ piso, pinsi
καὶ pinsui, pinsum καὶ pistum, ěre = πτίσσω, ιγδίζω: ιτ.
pestar, ισπ. πορτ. pisar, γαλ. piser, ρουμ. pisez (chisez).
Περὶ τροπῆς τοῦ π. p. εἰς κ, ίδ έν λέξει κεάλε.

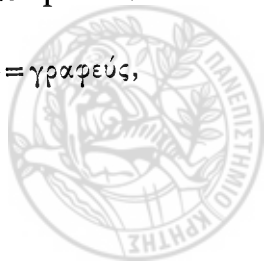
κισιτζί, ούσ. άρσ. -ματζ πληθ. (kisiđzı, -jadz) = βαλαν-
τιοτόμος, ληστής κοιν. κισιτζής, έπερ έν τοῦ τουρκ. kesedzi:
ρουμ. pungaš έκ τοῦ punga, έπερ ίδε: (πούγκά).

κισκίνου, έπιθ., -νά θηλ. (kiskín^u, -nā) = ζωηρός, εύστα-
λής, εύκίνητος, κοιν. κισκίνης έπερ έκ τοῦ τουρκ. keskin:
ρουμ. ager, λατ.

κισκου, κισκά^ι, -ατά, -αρε ρ. (kisku, kiskái, -atā, -are)
= νύττω, κεντῶ, κοιν. τσιμπῶ. Η καταγωγή άγνωστος: ίδε Ci-
hae 1, 206: ρουμ. pišc. Παρά Δαλ. έγώ δέν ήκουσα τήν λέ-
ξιν ταύτην: ίδε κίτιρ^{ου}.

κισντά, ούσ. θηλ., -ντι πληθ. (kisdā, -di) = ό κοΐσθος, τὸ
γυναικειόν αιδοϊόν. Κατά Κούρτιον έκ τοῦ πόσθη: άλβ. pizda,
σλαβ. pizda: ρουμ. pizdā, έλλην. κατά Κούρτιον.

κίτιπ^{ου}, ούσ. άρσ., -ατζ πληθ. (kitíp^u, -adz) = γραφεύς,

ὑπάλληλος δημοσίου γραφείου, κετίπης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ke-tip· ρουμ. scriitor, λατ. καὶ grefier, ἑλλην.

κίτρά, οὐσ. θηλ., -τρι πληθ. (kitrā, -tri) = κίτρον· ρουμ. kitrā. Κίτρου = τὸ δένδρον, ρουμ. chitru, ἑλλην.

κιφιλιμῶν, οὐσ. ἄρσ., λ' πληθ. (kifilīu, -li) = ἐγγυητής, κοιν. κεφιλιης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kefil· ρουμ. garant, γαλ. Κιφιλιμῆ = ἐγγυήσις, τουρκ. οἱ δὲ ρουμ. garantsie, γαλ.

κιχᾶέ, οὐσ. ἄρσ., κιχᾶεάτζ πληθ. (kihâé, kihâéadz) = ὁ προϊστάμενος ποιμενικῆς πατριᾶς, κοιν. κεχαϊᾶς ὅπερ τουρκ. ἴδε καὶ τσέλνικον.

κιχλιμπάρε, ἴδε κεχριμπάρου.

κλάδιυτήρου, οὐσ. οὐδ., -τηρ' πληθ. (klâdivtīru, -tir') = κλαδευτήριον· ρουμ. cosor, σλ.

κλάδιψέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε, (klâdipsésku, -psiῖ, -psitā, -psire) = κλαδεύω τὰς ἀμπέλους· ρουμ. taiu, eu cosorul, λατ. + σλαβ.

κλάδιψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ῥ., -ψιρ' πληθ. (klâdipsire, -psiri) = κλάδευμα· ρουμ. tăiare eu cosorul, λατ. + σλαβ.

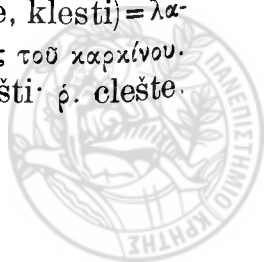
κλάδιψίτου, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἄν. ῥ. (klâdipsítu, -tā) = κλαδευμένος· ρουμ. tăiat eu cosorul, λατ. + σλαβ.

κλάρσέσκου, -ρσιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥημ. (klârsésku, -rsiῖ, -sitā, -sire) = κλαδεύω τὰ δένδρα, κλαρίζω ἐν τῇ νοτ. Μακ. ἄορ. κλάρσα, ἐξ οὗ τὸ βλαχ. ῥῆμα· ρουμ. ciontesc, σλαβ.

κλάστουρ', οὐσ. θηλ., ἄρ. πληθ. (klâstūri) = τὰ ἐκ τῶν δένδρων κλαδεύματα. Ἐκ τοῦ ἑλλην. κλάω, κλάσμα, κλαστήριον· ρουμ. cosorături, σλαβ.

κλεάε, οὐσ. θηλ., κλεῖ' πληθ. (kleāe, klei) = κλείς, κλειδί. Ἐκ τοῦ λατ. clavis-is, ἰτ. chiave, πορτ. chave, γαλ. clef· ρουμ. cheie.

κλεάστε, οὐσ. θηλ., κλέστι πληθ. (kleāste, klesti) = λαβίς, κοιν. ταννάλιμα· 2) ἡ χηλή, ὁ ψαλιδωτὸς πούς τοῦ καρκίνου. Ἐκ τοῦ ἄρχ. σλ. klešta, βουλγ. καὶ ῥωσ. klešti· ῥ. clešte.

κλέγκου και **νκλέγκου**, κλιγκά^ι, -κατά, -καρε ρήμ. (klég^u, και nklég^u, kligáⁱ -gatã, -gare)=πήγνυμι, πυτιάζω. Ἐκ τοῦ λατ. coagolo, avi, atum, are=πυτιάζω. Τὸ coagulo ἔκ τοῦ coagulum=πυτία, ὅπερ ἔκ τοῦ cogo (eum-ago)=συλλέγω, πήγνυμι, ἰτ. quaglio, ἰσπ. cuajo, πορτ. coalho, γαλ. caillot, μετὴν σημ. πυτία. Τὸ δὲ ῥῆμα ἰτ. quagliare, ἰσπ. cuajar, πορτ. coalhar, γαλ. caller, coaguler· ρουμ. inchieg.

κλειδουπίνακον, οὐσ. ἀρσ., κλειδουπίνατσι· πληθ. (klidu-pínak^u, -natsi)=ξύλινον πινάκιον μετὰ καλύμματος στερεῶς ἐφαρμοζομένου, κοιν. κλειδοπίνακον· ρουμ. cãuș και cãuc, λατ. caucus, ἑλλην. καῦκος, καυκί.

κλένον, οὐσ. ἀρσ., κλένι· πληθ. (klén^u, klénⁱ)=εἶδος ἰχθύος τῆς λίμνης, ὁ κυπρῖνος· σλαβ. καταγ· ἐγὼ δὲν τὸ ἤκουσα· ρουμ. clean, σλαβ. Δαλ.

κλήμᾶ, οὐσ. θηλ., κλήματι πληθ. (klímã, klímati)=κλήμα τῆς ἀμπέλου· ρ. vitsã de vie=λ. vitis vinifera.

κλημᾶτᾶργεάουᾶ, οὐσ. θηλ., -γεῖ· πληθ. (klimâtârgeãuã, -geⁱ)=κληματίς, κοιν. κληματαργιά· Καὶ κλάβάτᾶρεάουᾶ. Ἐν Νοτ. Μακ. κληβαταργιά ὑπὸ τῶν ἑλληνοφώνων· ρ. curpen, λατ.

κλήρο, οὐσ. ἀρσ., ὁ κλήρος (ἐκκλήσ.) (klir^u). 2) ὁ κλήρος, λαχνός· ρουμ. sorts, λατ.

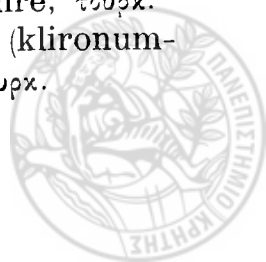
κληρονόμου, οὐσ. -νομᾶ θηλ. (klironóm^u, ·mã)=κληρονόμος· ρουμ. moštenitor, τουρκ.

κληρονομίε, οὐσ. θηλ., -μι^ι· πληθ. (klironomíe, ·miⁱ)=κληρονομία, ρουμ. moštenire, τουρκ. πρβ. ν. ἑλλην. μούλκι.

κληρονομσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (klironumsésku, -siⁱ, -sitã, -sire)=κληρονομῶ, ρουμ. moštenesk, τουρκ.

κληρονομσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ., -σιρ^ι· πληθ. (klironumsíre, -sirⁱ)=κληρονόμησις· ρουμ. moštenire, τουρκ.

κληρονομσίτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (klironumsít^u, -tã)=κληρονομημένος, ρουμ. moštenit, τουρκ.

κλιάγκου, οὐσ. οὐδ., -γκουρ' πληθ. (kljág^u, -gurⁱ) = πυ-
τία. Ἐκ τοῦ λατ. coagulum· ἴδε κλέγκου. Καὶ арѣвѣцѣ, ѡпер ἴδε.

κλιέμου, -αⁱ, -ατᾶ, -αρε ρ. (kliém^u, -aⁱ, -atā, -are) =
καλῶ, προσκαλῶ. Ἐκ τοῦ λατ. clamo, avi, atum, are· ἰτ.
chiamo, ἰσπ. llamar, πορτ. chamar, γαλ. pro-clamer,
ῥουμ. chiem, ἄλβ. kjaig kljaig = βοῶν θρηνεῖν. Καὶ κλιάμου.

κλιμά, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (klímā, -mi) = κλίμα· ῥουμ.
temperaturā, λατ. καὶ climā, ἑλλην.

κλιμάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κλιέμου, κλιμαῖρ' πληθ. (klimáre,
-mārⁱ) = πρόσκλησις· ῥουμ. khimare, λατ.

κλιμάτου, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ κλιάμου (klimát^u, -tā) = προσ-
κεκλημένος, ῥουμ. chimat, λατ.

κλίνου, οὐσ. ἀρσ., κλίν' πληθ. (klín^u, klínⁱ) = τὸ φάρσος,
τεμάχιον κομμένον ἀπὸ ὕφασμα, κοιν. λόξα, παρτσᾶς καὶ λαγ-
γιόλ' τουρκ. Ἐκ τοῦ σλαβ. clinu, ῥουμ. clin.

κλόπουτου, οὐσ. οὐδ., κλόπουτι πληθ. καὶ κλόαπουτι
(klóput^u, klóputi καὶ κλόαputi) = ὁ ἀπὸ τοῦ τραχήλου
τῶν ζώων κρεμάμενος κώδων. Ἐκ τοῦ σλαβ. elopot = ψόφος
ἤχος· πιθανώτερον ὅτι ἡ λέξις εἶνε πεποιημένη· ῥουμ. elopot.

κλούβγμου, ἐπιθ. (klúnγju) = ὑπηρέμιος (ὠόν), ἄγονος, κοιν.
κλούβιος· ῥουμ. clotsit, imputsit, λατ.

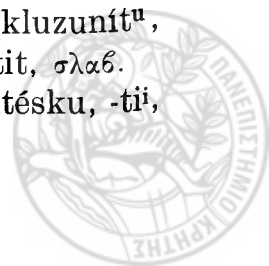
κλουβίε, οὐσ. θηλ., κλουβίⁱ, πληθ. (kluvíe, kluvíⁱ) = κλω-
βός, κοιν. κλωβί, ῥουμ. eušcā, σλαβ.

κλουζουνέσκου, -νίⁱ, -νιτᾶ, -νιρε ρ. (kluzunésku, -niⁱ,
-nitā, -nire) = ἐξάρθρω, κοιν. βγάζω (τὸ πόδι, τὸ χέρι, δια-
στρέφω, ἀγνώστου καταγωγῆς· ῥουμ. scrintese, σλαβ.

κλουζουνίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ρ., -νιρ' πληθ. (kluzu-
níre, -nirⁱ) = ἐξάρθρωσις, κοιν. βγάλσιμον, διαστροφή· ῥουμ.
scrintire, σλαβ.

κλουζουνίτου, παθ. μετ. τοῦ ἄν. ρ. -τᾶ θηλ. (kluzunít^u,
-tā) = ἐξηρθρωμένος, κοιν. βγαλμένος· ῥουμ. scrintit, σλαβ.

κλουκουτέσκου, -τιⁱ, -τιτᾶ, -τιρε ρημ. (klukutésku, -tiⁱ,

tită, -tire) = καχλάζω, παφλάζω, ἀναταράσσω· σλαβ. klókotu, ἢ λέξις πεποιημένη· ρουμ. clocotesc.

κλουκουτίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., κλουκουτίρ' (klukutíre, -tirí) = κάχλασμα, ἀνατάραγμα· ρουμ. clocotíre.

κλουκουτίτῶν, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (klukutít^u, -tă) = παφλασμένος, ἀφρισμένος ἐκ τῆς βιαίας καὶ ὀρμητικῆς κινήσεως, ὡς τὸ γάλα ἢ ὁ οἶνος ἐν ἀγγείῳ· ῥ. clocotít· ἕλ. ἢ σλ.

κλουτσέσκου, -τσι', -ιτᾶ, -ιρε ῥ. (klutsésku, -tsií, -ită, -ire) = ἐπρώζω, κλωσσῶ. Λέγεται καὶ κλουτσᾶσκου· ρουμ. clo-cesc, πρβ. ἀρχ. ἑλλην. κλώσσω, λατ. glocire.

κλουτσουέσκου, -ι', -ιτᾶ, -ιρε ῥ. (klutsuésku, -ii, -ită, -ire) = λακτιζῶ, κοιν. κλωτσῶ καὶ κλωτσίζω· ρουμ. svârlesc = cu picioarele dindărăt, σλαβ. + λατ.

κλουτσουίτῶν, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ., -τᾶ θηλ. (klutsuít^u, -tă) λελακτισμένος· ρουμ. svârlit, σλαβ.

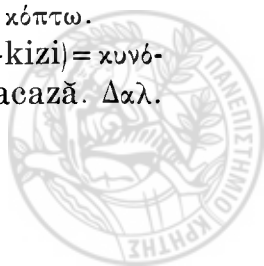
κλώτσᾶ, οὐσ. θηλ., κλράτσι πληθ. (klótsă, klătsi) = ὄρνις ἐπιφαστική κοιν. κλώσσα· ἐν βορ. τμημ. καὶ κλράτσᾶ· ρουμ. cloșca, σλαβ. (ἑλλην.).

κλώτσᾶ, οὐσ. θηλ., κλώτσι πληθ. (klotsă, -tsi) = λάκτισμα, κοιν. κλωτσίᾶ· ρουμ. svârlitură, σλαβ. Λέγεται καὶ κλουτσάτᾶ, πληθ. κλουτσᾶτς.

κράζᾶ καὶ **κουζάλε**, οὐσ. θηλ., κράζι καὶ κουζᾶλ' πληθ. (kráză, kuzále, krăzi, kuzălí) = φλοιός, κοιν. φλούδα· ἀρχ. σλαβ. coza. Καὶ κράζε, πληθ. κόζι· (krăze, kózi)· ρουμ. scoartsă, λατ.

κροκάᾶ, οὐσ. θηλ., κότσι πληθ. (krákă, kótsi) = σύμβολον, σημεῖον διὰ τομῆς ἐν σχήματι Λάμδα ἑλλην. (V) ἀνεστραμμένου, συνήθως ἐπὶ τοῦ γνωστοῦ ῥαμπούσι (τουρκ.), ξυλίνου σημειωματαρίου, καὶ ἐπὶ τοῦ ὠτὸς τῶν ζῴων. 2) ὀπή, κοιν. τρύπα τῆς βελόνης. Ἐκ τοῦ ν. ἑλλην. κόκα, ὅπερ ἐκ τοῦ κόπτω.

κροκάζᾶ, οὐσ. θηλ., -κιζι πληθ. (krăkăză -kizi) = κυνόμορον, ὁ καρπὸς τῆς κυνοσβάτου, κυνακάνθης· ῥ. coacază. Δαλ.

κράλλᾶ, ἴδε ακράλλᾶ.

κράμᾶ, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (křámā -mi) = χείτη τοῦ ἀλόγου, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. coma (ἑλλ. κόμη)· ἰτ. chioma, coma, προβ. πορτ. coma, ἄλβ. kjime, ρουμ. coamă.

κράντᾶ, οὐσ. θηλ., κράντι πληθ. (křádā, křádi) = οὐρά. Ἐκ τοῦ λατ. cauda = οὐρά ἰτ. coda, προβ. cozà, πορτ. cauda, ν. γαλ. queue· ρουμ. coadă.

κράρᾶ, οὐσ. θηλ., κόρι πληθ. (křārā, kóri) = ὁ φλοιός, τὸ ξηρὸν τοῦ ἄρτου, κοιν. κόρα καὶ κορά. Ἐκ τοῦ ἄλβ. kore, σλαβ. cora, ρουμ. scoartsă, λατ.

κράρδᾶ, οὐσ. θηλ., κράρτζι πληθ. (křárdā, křárdzi) = χορδή. Ἐκ τοῦ ν. ἑλ. κόρδα, λατ. chorda, ἰτ. πορτ. corda, ἰσπ. cuerda, γαλ. corde, ρουμ. coardă. Λέγεται καὶ τάνᾶ-παλιν, τὸ μὲν ξίφος κράρδᾶ, ἡ δὲ χορδὴ κράρντᾶ. Ἄπαντα ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλ. χορδῆ.

κράρνᾶ, οὐσ. θηλ., κράρνι πληθ. (křárnā, křárni) = κρᾶνον ἴδε κόρνου, τὸ δένδρον· ἰτ. cornia, ἰσπ. cornizola, γαλ. cornuille, ἐκ τοῦ cornolium τοῦ μετ. λατ. ρουμ. coarnă.

κράρντᾶ, οὐσ. θηλ., κράρτζι πληθ. (křárěā, křárdzi) = ξίφος, σπάθη, κοιν. σπαθί. Ἐκ τοῦ ἄλβ. korde· ρουμ. spādă.

κράσᾶ, οὐσ. θηλ., κόσι πληθ. (křásā, kósi) = δρέπανον, κοιν. κόσα. Ἐκ τοῦ ἀρχ. σλαβ. cossa, ἄλβ. cosse· ρουμ. coasă. Λέγεται καὶ κόσᾶ.

κράστᾶ, οὐσ. θηλ., κρᾶστι πληθ. (křástā, křásti) = πλευρά, κοιν. πλευρό Ἐκ τοῦ λατ. costa, ἰτ. πορτ. costa, ἰσπ. questa, γαλ. cōte, ἀγγλ. coast· ρουμ. coastă.

κράτσινον, ἐπιθ., -τσινᾶ θηλ. (křátsinⁿ -tsinā) = ὁ φέρων ἐρυθρὰς γραμμὰς εἰς τὸ πρόσωπον, τὴν κεφαλὴν (εἰς τὸ τρίχωμα)· οἶον «ράιε κρᾶτσινᾶ» = πρόβατον μὲ κοκκίνας γραμμὰς εἰς τὴν κεφαλὴν. Ἐκ τοῦ λατ. coccinus = κόκκινος, ἄλβ. kĭetsĕn, kotšna. eng kotšĕn, ρουμ. coatsĭnă ὡς οὐσ. ἴδε Pušc.

κράτσιρε καὶ **κουτσεᾶρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. κόκ^{ου}, κουτσερί

πληθ. (krátsire και kutseáre, kutséri) = ὕπησις, κοιν. ψήσιμον, ρουμ. coacere, λατ.

κράψǎ, οὐσ. θηλ., κράψι πληθ. (krápsǎ, krápsi) = τὸ ἰσχίον, ὑποκώλιον, ὁ μηρός. Ἐκ τοῦ λατ. coxa-am = μηρός· ἄλβ. kofšë, ἰτ. coscia, γαλ. cuisse, ρουμ. coapsǎ.

κόθουρον, οὐσ. οὐδ., -ρ᾽ πληθ. (kóthuru, -ri) = ξυλίνη στεφάνη, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται, κρέμαται ὁ κώδων τῶν προβάτων· ρουμ. vǎcǎlie, Δαλ. ὁ δὲ Μιχαηλεάνου γράφει cóturu. Ἐκ τοῦ κόθουρος, ἔπερ κατὰ Πάσσοβ ἐκ τοῦ κοθῶ = βλάβη και οὐρά, κυρίως βεβλαμμένος τὴν οὐράν, κολοβός· τοιοῦτον εἶνε κατὰ τὸ σχῆμα τὸ ἀντικείμενον τοῦτο· ἢ ἐκ τοῦ κοτύλη «πᾶν δὲ τὸ κοῖλον κοτύλην ἐκάλουν οἱ παλαιοί». Ἀπολλοδ. ἐν Ἀθην. 11,479.

κοιμητήριον και **κοιμητερίμ**, οὐσ. ἄρσ., -τηρ᾽ πληθ. (kimitírǐu και kimterím^u -tirí) = κοιμητήριον, ὁ kimitir, ἐλλ.

κόκον, κόψου, κράπτα, κουτσεάρε ῥημ. (kók^u, kópsu, kóǎptǎ, kutseáre) = ὑπτᾶω-ῶ· κοιν. ψήνω, μαγειρεύω. Ἐκ τοῦ λατ. coquo, xi, ctum, ere, ἔψω, ὑπτῶ· ἰτ. cuocere, cocere, ἰσπ. cocer, πορτ. cozer, γαλ. cuir, ρουμ. coc.

κόκιλον, οὐσ. ἄρσ., κόκιλι πληθ., ἐν βορ. τμήμ. Λέγεται και κοπίλου, θηλ. κοπιλά (kókil^u, -lǐ, και kopil^u, -lǎ) = παῖς, κοράσιον 2) νόθος. Ἐκ του ἄλβαν. kopil, πρβ. κοπέλι· και κόκιλα = παρθένος, γεροντοκόριττον, ἴδε και βίργιρǎ· ρουμ. fecioarǎ, λ.

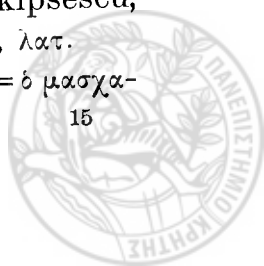
κολαῖον, οὐσ. θηλ. (koláiu) = ῥαστώνη, εὐκολία, κοιν. κολαί. Ἐκ τοῦ τουρκ. kolai, ρουμ. facilitate, λατ.

κόλακον, ἐπιθ., -τσ᾽ πληθ (kólaku, -tsi) = κόλαξ, κοιν. κόλακας· ρουμ. lingušitor, ἐκ τοῦ λατ. lingo = λείχω = γλείφω· πρβ. τὸ ν. ἑλλην. τσανακογλείφτης.

κολᾶκίε, οὐσ. θηλ., -κι᾽ πληθ. (kolâkie, -kii) = κολακεία· ρουμ. lingušire, λατ.

κο- και **κολᾶκινψέσκου**, -ψι᾽, -ψιτᾶ, -ψιρε ῥ. (kolâkipséseu, -psiⁱ, -psitǎ, -psire) = κολακεύω· ρουμ. lingušese, λατ.

κολάνε, οὐσ. θηλ., -λᾶν᾽ πληθ. (koláne, -lǎni) = ὁ μασχα-

λιστήρ, κοιν. κολάνι και γίγκλα. Ἐκ τοῦ τουρκ. qolân, ρουμ. colan, stârp, σλαβ. ἀλβ. colan.

κόλασε, οὐσ. θηλ., κόλασι¹ πληθ. (kólase, kólasi) = ἡ κόλασις· ρουμ. pešteră, σλαβ.

κολᾶσέσκου, -σι¹, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (kolâsésku, -si¹, -sită, sire) = κολάζω. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἐκόλασα + εσκου· ρουμ. pedepsese, ἑλλην. Καὶ κουλᾶσέσκου. Μι κουλᾶσέσκου, ἀμαρτάνω.

κολᾶστρά, οὐσ. θηλ., κολᾶστρι πληθ. (kolâstra, (kolâstri) = ὁ πῦος, τὸ πρῶτον γάλα, κοιν. κολᾶστρα. Ἐκ τοῦ λατ. colostrum και colostrum, ἰτ. colostro, ἰσπ. πορτ. calostro, γαλ. colostre. Ἐν Γαλλικίᾳ koljâstra, ἐν Οὐγγαρίᾳ kuljâstra· ρουμ. colastră.

κολεᾶσῶν και **κουλεᾶσῶν**, οὐσ. οὐδ., -ουρι¹ πληθ. (koleásu και kuleásu) = πόλτος ἐξ ἀλεύρου, γάλακτος ἢ ὕδατος και βουτύρου. Ἄλβ. kjoul. Τσεχ. = eulaše. Ἐκ τοῦ μαγουαρ. kelescassa = πόλτος ἐκ κέγχρου· ρουμ. coleașă και tertsiu, σλαβ.

κόλιντα, οὐσ. θηλ., -ντι πληθ. = ἄσμα τῆς Παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων, κοιν. κόλιντα και κάλαντα. Ἐκ τοῦ λατ. calendae, ἕπερ ἐσήμαινεν ἄλλοτε και τὰ Χριστούγεννα, 2) ἐν πληθ. τὰ προσφερόμενα δῶρα· ρουμ. colindă, colindets, λατ.

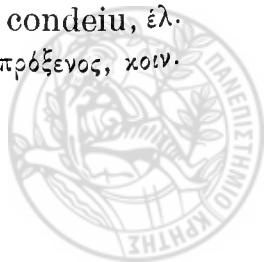
κόλιον, οὐσ. οὐδ., κράλι πληθ. (kólĭu, králi) = ὄρχις. Ἐκ τοῦ λατ. coleus = ὄρχις, κοιν. ἀρχίδι· ἰτ. coglia και cogli- one, γαλ. cuille και couillon και coion, ἰσπ. cojon, col- lon, ἀλβ. kuljetë· ρουμ. coiu.

κολούβον, ἐπιθ. κολούγι¹ πληθ. (kolúvu, kolúγι¹) = κολοβός· ρουμ. bere, μαγουαρ.

κολυμβήθρα, οὐσ. θηλ., -θρι πληθ. (kolymvithra, -thri) = κολυμβήθρα· ρουμ. colimvitră, ἑλ.

κονδύλιον, οὐσ. ἀρσ., -δύλι¹ πληθ. (kondýliu, -dyli) = κονδύλιον. Προφέρεται και κονντίλιον (kondíliu)· ρ. condeiu, ἑλ.

κόνσουλον, -λι¹ οὐσ. ἀρσ., (kónsulū, -li) = πρόξενος, κοιν. κόνσολας· ρουμ. consul, λατ.

κόντουρου και **κόντρον**, ουσ. άρσ., κόντουρ' πληθ. (kóduru, kódru, kóduri) = ακρώρεια προβλής ὄρους, άλβ. kodre = λόφος. Παρά Ρουμ. σημαίνει δάσος. Έν Κλειτούρα σημ. μεσοχώριον· 2) ἄκρα, τεμάχιον, γύρος τοῦ ἄρτου ἢ τῆς πῆττας = ἄρτος κοδρίτης = panis quadratus· πρβ. quadra = τεμάχιον· ρουμ. codru.

κόντρα, ουσ. θηλ., κόντρι πληθ. (kóntra, kóntri) = ἐναντιότης, ἀντιπολίτευσις, κοιν. κόντρα, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. contra· ρουμ. opositsie, λατ. Δαλ.

κόπα, ουσ. θηλ., -πι πληθ. (kópā, -pi) = θωμός, σωρός. Έκ τοῦ λατ. cops-pem = ἄφθονος· ρουμ. grāmadā, σλαβ.

κοπάτσο και **κουπάτσο**, ουσ. άρσ., -πατσο' πληθ. (kopātšū, -patšī) = θάμνος, λόγμη. Έκ τοῦ άλβ. kopats = κορμός ἢ ῥίζα δένδρου, και εἶδος δένδρου· ρουμ. steiar, (ἴσως ἑλλην. ἐκ τοῦ στελειόν, στέλεχος.

κοπίε, ουσ. θηλ., κοπίε' πληθ. (kopie, kopii) = ποίμνη, κοιν. κοπάδι. Έκ τοῦ Βυζαντιακοῦ κοπή, κοπία = ποίμνη άλβ. kopé· ρουμ. turmā, λατ.

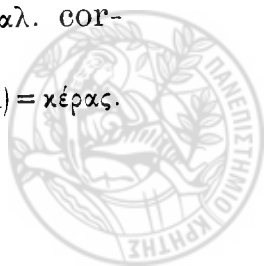
κόπουσο, ουσ. άρσ., -σο' πληθ. (kópusu, -ši) = μόγθος, κόπος· ρουμ. ostenealā, σλαβ.

κόπτου, θηλ. κράπτα, παθ. μετ. τοῦ κόκο = ἐψημένος, ὄριμος· ρουμ. copt, matur, λατ.

κόρο, ουσ. οὐδ., κόρουρ' πληθ. (kóru, kóruri) = χορός. Έκ τοῦ λατ. chorus (χορός)· ρουμ. horā, άλβ. hora. Προφέρεται και χόρο, (hóru).

κόρμπου, ουσ. άρσ., κόρμπι πληθ. (kórbu, kórgi) = κόραξ μεταφ. μέλας, ἑλεεινός, ἄθλιος· ρουμ. corb. Τίθεται και ἐκ παραλλήλου μετὰ τοῦ λάιου = μέλας· οἶον: κόμπου σ' λάιου = ἑλεεινός και ἄθλιος. Εἶνε ἐν χρήσει και ἡ λέξις κόρακο· ιτ. corbo, και corvo, ισπ. cuervo, πορτ. corvo, γαλ. corbeau· ρουμ. corb.

κόρνου, ουσ. οὐδ., κάρνι πληθ. (kórnu, kárni) = κέρας.

Ἐκ τοῦ λατ. cornu, ιτ. corno, ισπ. cuerno, πορτ. corno, corna, γαλ. corn, cor, ρουμ. corn.

κόρνου, οὐσ. ἄρσ., κόρνι πληθ. (kórnu, kórni) = ἡ κράνεια, κοινῶς κρανιά· ὁ δὲ καρπὸς κράρνᾶ, κράρνι (kqárnă, kq-ární). Ἐκ τοῦ λατ. cornus καὶ cornum, ιτ. cornio, ισπ. cornizo, πορτ. corniso, γαλ. cornouiller = ἡ κράνεια, ρ. corn.

κορντεάουᾶ (Καβαλ.) καὶ **κορντεάο**, οὐσ. θηλ., -ντεαλι πληθ. (kordeáua καὶ kordeáo, -deali) = χορδή. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ cordella (chorda) κατὰ τὸ στεῖχον ἐκ τοῦ stella, σεῖχον ἐκ τοῦ sella· ἄλβ. kórðere -a = χορδή, ρουμ. cordeã, λατ.

κόρπου, οὐσ. ἄρσ., -πουρῖ πληθ. (kórpu, -uri) = σῶμα· ἐκ τοῦ λατ. corpus, -oris. Μόνον παρὰ τοῖς Μογλενίταις. Οἱ δὲ λοιποὶ λέγουσι τρούπου, ἔπερ ἴδε· ρουμ. corp, λατ.

κόσου, κουσούι, -σουτά, -σχε, ρ. (kóšu, -kušúi, -šutã, -šare) = ῥάπτω. Ἐκ τοῦ λατ. consuo, consui, utum, ere = συρράπτω. Περὶ ἐξαίρεσεως τοῦ n ἴδε ἐν λέξει μεῖσᾶ· ιτ. cucire, πορτ. πρῶβ. coser, γαλ. coudre, ρουμ. cos.

κόσα, οὐσ. θηλ., κράσι πληθ. (kósa, kqási) = δρέπανον, κοινῶς κόσα. Ἐκ τοῦ σλαβ. kosa = δρέπανον, ρουμ. coasã, σλ.

κότου, οὐσ. ἄρσ., -τουρῖ πληθ. (kót^u, kóturⁱ) = πῆχυς· 2) ὠλένη, ἀγκών. Παρὰ Καβαλ. ἐκ τοῦ Ἄλβ. kout-i = πῆχυς, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. cubitum-i = ἀγκών· 2) πῆχυς. Ὁ πληθ. καὶ κράτι· γαλ. coude, ισπ. codo, σαρδ. euido, πορτ. covado, ρ. cot

κότσου, οὐσ. οὐδ., κράτσι πληθ. (kótsu, kqátsi) = ἀστράγαλος, κοιν. κότσι· ἔπερ ἐκ τοῦ σλαβ. kost = ὀστοῦν, ἴδε καὶ βᾶσιλιμέ, ρουμ. aršic, τουρκ.

κου, προθ. = σύν, μετά, μέ. Ἐκ τοῦ λατ. con = σύν· οἶον· κου μάρε ζόρε (ku máre zóre) = μόλις καὶ μετά βίας· κου ντουμνιτζῆ = σύν θεῶ (ku dumnidzã)· κου τούτου τσε = συνδ. ἐναντ. = εἰ καί· (ku tútu tse)· ισπ. con, πορτ. com, πρῶβ. com, co, cum, γαλ. μόνον ἐν συνθέσει· ρουμ. cu.

κοῦᾶ, οὐσ. θηλ., κοῦί πληθ. (kúã, kúí) = ἡ κόρα τοῦ ἄρτου·

άλβ. kua. Ἐκ τοῦ λατ. corium, (γόριον) = δέριμα· καὶ ῥωσ. kora, ῥουμ. coaje de pâne, σλαβ. λατ.

κουβάρε, οὐσ. θηλ., -βᾶρ: πληθ. (kuvāre, -vār'i) = ἀγαθίς, κοιν. κουβάρι νήματος· ῥουμ. ghem. Ἴδε γκλέμου.

κουβάτᾶ, οὐσ. θηλ., κουβᾶτς πληθ. (kuvátā, kuvāts) = ξύλινον τρύβλιον, κοιν. γαβάθα καὶ καβάθα «γαβαθόν» Ἡσύχιος, ἀλβ. govate. Ἐκ τοῦ λατ. cavatus τοῦ cavo = κοιλαίνω. Τὸ α τρέπεται εἰς ου ὡς: φουμῆάλε = οἰκογένεια ἐκ τοῦ familia, σουτουράτου ἐκ τοῦ saturatus, Σουμ Μέτρου = Ἅγιος Δημήτριος ἐκ τοῦ Sanctus Demetrius μπουδουλιάχου (ἐν Γκόμπαις = τὸ βασιλικόν· ῥουμ. covatā. Πιθανωτ. ἐκ τοῦ γαβαθόν.

κουβέλε, οὐσ. θηλ., κουβέλι πληθ. (kuvéle, -li) = μέγα ξύλινον ἀγγεῖον, ἕπερ χρησιμεύει καὶ ὡς μέτρον χωρητικότητος 12 ὀκ., ἥμισυ τοῦ κοιλοῦ, κοιν. κουβέλι (ἐν νοτίῳ Μακεδ.). Ἡ λέξις ἀπαντᾷ ἐν τῇ ἐλ. κούβελος· ἰδ. Meyer Studien II 36. Παρὰ δὲ Δοκαγγίῳ cobella. Καὶ κουβεῆλε· (kuvēāle).

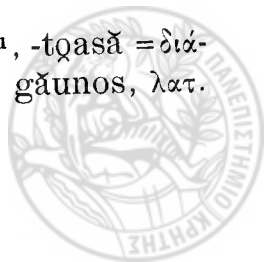
κουβέντᾶ, οὐσ. θηλ., κουβέντζι πληθ. (kuvendā, kuvéndzī) = λόγος, διάλογος, ὀμιλία κοιν. κουβέντα. Ἐκ τοῦ λατ. conventus = συνέλευσις, σύνοδος· προβ. convent, conven = συνθήκη· ἀλβαν. couvend καὶ couven = διάλογος, λόγος, ἰτ. ἰσπ. πορτ. convento, γαλ. couvent = μοναστήριον· ῥουμ. cuvînt = λόγος.

κουβέρτᾶ, οὐσ. θηλ., -ρτι πληθ. (kuvértā, -rti) = κάλυμμα τῆς κλίνης, κοιν. κουβέρτα· ἰτ. ῥουμ. copertā, ἰτ. Δαλ.

κουβέτε, οὐσ. θηλ., κουβέτς πληθ. (kuvéte, kuvéts) = ῥώμη, δύναμις. Ἐκ τοῦ τουρκ. kuvet· ῥουμ. putere, sănătate, λατ. Μιχαηλ.

κουβούκλιου, οὐσ. οὐδ., -ουρι· πληθ. (kuvúkĭu, -uri) = κουβούκλιον. Ἐκ τοῦ λατ. cubiculum, cubiculum = κοιτών, θάλαμος· ῥουμ. baldakin, σλαβ.

κουβουτόσου, ἐπιθ., τρασᾶ θηλ. (kuvutósu, -trasā = διάτρητος, κοῖλος. Ἐκ τοῦ γκουβᾶ, ἕπερ ἴδε· ῥουμ. găunos, λατ.

κατὰ δὲ Cihac, σλαβ.

κουγίε, ἐπίρ. = ταχέως, ἐν σπουδῇ (kuγίε). Ἐκ τοῦ con + βία = μετὰ βίας, σπουδῆς· ἴδε γίε, ρουμ. repede, λατ.

κουϊμπάρου, οὔσ. οὐδ., -μπάρ' πληθ. (kuibár^u, -barⁱ) = φωλεὰ καὶ τὸ φόν. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ cubium, cubile = εὐνή, κλίτη ἰτ. cono, cona, ἰσπ. cueva, πορτ. cona· ρουμ. cuib, cui-bar, οἱ Μογλ. kulib.

κούκου, οὔσ. ἄρσ., κούτσ' καὶ κούκ' πληθ. (kúk^u, kúkⁱ καὶ kútsⁱ) = κόκκυξ κοιν. κοκκος, ἰτ. eucco καὶ euculo, πορτ. eucio, ἰσπ. euclino, ἄλβ. kouko, γαλ. coucou ἐκ τοῦ λατ. ∴ cucus, ἐξ οὗ τὸ cuculus = κόκκυξ· ρουμ. cuc. ἐλλην.

κούκλα, οὔσ. θηλ., κούκλι πληθ. (kúk^lä, kúk^li) = πλαγίων, κοιν. κούκλα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. cuculla, ρουμ. pãrušã, σλαβ. ὄρθοτ. λατ.

κουκόσου, οὔσ. οὐδ., κουκράσι πληθ. (kukóš^u, kukráši) = κάρυον. Ἐκ τοῦ ν. ἐλ. κοκόσα καὶ γκουγκούσα ἐν Βελβενδῶ τῆς Μακεδονίας. Σλαβ. καταγωγῆς· ἴδε καὶ νούκου· ρουμ. nuc.

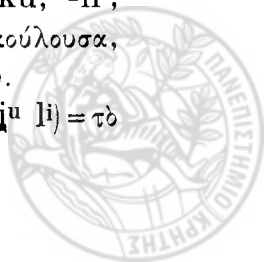
κουκότου, οὔσ. ἄρσ., κουκότς πληθ. (kukót^u, kukóts) = ἀλέκτωρ, κοιν. κόκοτας ἐκ τοῦ σλαβ. kokotz· ρ. cocoš, σλ.

κουκουβεάο, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ κουκουβεάουα, οὔσ. θηλ., κουκουβεάλι καὶ κουκουβέι' πληθ. (kukuveáo, kukuveáli καὶ kukuvéi) = γλαυξ, κοιν. κουκουβάγια· ἰτ. cocoveggia. Ἐκ τοῦ ἄρχ. ἐλλ. κικκαβίζω καὶ κακκαβίζω ἐπὶ τῆς γλαυκός = φωνῶ, κικκαβῶ· ρουμ. bufnitsã, σλαβ. Καὶ κουκουβεάουα.

κουκούλα, οὔσ. θηλ., -κουλι πληθ. (kukúlã, -li = κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κοιν. κουκούλλα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. cuculla καὶ cucullus, ἰτ. cucullus καὶ -lo, ἰσπ. cuculla, πορτ. cucula, γαλ. cule, ρουμ. cuca, cucuïu, λατ.

κουκουλέσκου, -λι', -λιτᾶ, -λιρε, ρ. (kukulésku, -li', -litã, -lire) = καλύπτω, σκεπάζω, κοιν. κουκουλώ, κουκούλουσα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. cuculla, ρουμ. cocolosesce, ἐλλην.

κουκούλιου, οὔσ. οὐδ., κουκούλι' πληθ. (kukúli^u li) = τὸ

βομβύκιον κοιν. κουκούλιον, ὅπερ ἐκ τοῦ λατιν. cuculla καὶ cucullus, ῥουμ. gogoašã, σλαβ.

κουκουλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -λιρὶ πληθ. (kukulire, -liri) = κάλυψις, σκέπασμα, κοιν. κουκούλωμα, ῥ. cocolusire, ἑλ.

κουκουλίτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (kukulit^u, -tã) = κεκαλυμμένος, σκεπασμένος, κοιν. κουκουλωμένος, ῥουμ. CO-colosit, ἑλλην.

κουκουλίτισου, οὐσ. οὐδ. -τσί πληθ. (kukulitsi^u, -tsi) = ὁ κῶνος, ὁ κωνοειδῆς καρπὸς τῆς πίτυος καὶ πεύκης 2) τὰ κυλινδροειδῆ ξάσματα ἐρίου, μαλλίου. Ἐκ τοῦ ν. ἑλλ. κουκούλιον ῥουμ. con, ἐκ τοῦ ἑλλην. κῶνος.

κουκουρέτσο, οὐσ. ἀρσ., -ρετσί πληθ. (kukurétš^u, -tsi) = τεμάχια ἥπατος ἐν ὕδατι, περιβεβλημένα ὑπὸ ἐντέρων καὶ ψηνόμενα, κοιν. κουκουρέτσι, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀλβ. kukurets.

κουκουσάτου, ἐπιθ., -σατά θηλ. (kukušát^u, tã) = ὑδὸς κοινὸς καμπούρης. Ἐκ τοῦ κουκίσου, ὅπερ ἴδε· ῥ. ghebos, λατ

κουκούτᾱ, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (kukutã, ·ti) = τὸ κώνειον, βοτάνη δηλητηριώδης, ὁμοία μὲ τὸ πετροσέλινον καὶ δύσοσμος. Ἐκ τοῦ λατ. cicutã, ἀλβ. kukutë, ἀρχ. γαλ. ciue, ῥουμ. cucutã. Τὸ ἐτέραπην εἰς οὐ δι' ἀφομοιώσεως πρὸς τὸ οὐ (u).

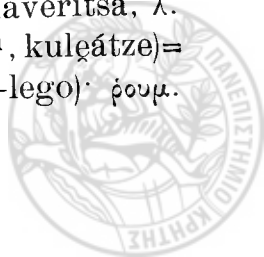
κούλᾱ, οὐσ. θηλ., κούλι πληθ. (kúlã, -li) = πύργος, κοιν. κούλα, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kule, ῥουμ. turn, γαλ. ἀλβ. kulje.

κουλάε, οὐσ. θηλ., κουλάι πληθ. (kulãe, kulãi) = εὐκολία, ἀνάπαυσις, κοιν. κολαί, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kolái· ῥουμ. facilitate, λατ.

κουλάκου, οὐσ. ἀρσ., -λατσί πληθ. (kulák^u, -latsi) = κόλλιξ, κολλίκιον = μικρὸς πασχαλινὸς ἄρτος, ῥουμ. kolak, τουρκ. καὶ βουλγ. kolak, βενετ. colacci, ἀλβ. κουλζάτσο-ι.

κουλεξάστραντου, οὐσ. ἀρσ., -ντι πληθ. (kulëástrand^u, -ndi) = ἄνθος κιτρίνου χρώματος ἀνοικτοῦ, ῥ. primaveritsã, λ.

κουλέγκου, ῥ., γ' ἐν. προσ. κουλεγάτζει (kulég^u, kulegãtze) = συλλέγω. Ἐκ τοῦ λατ. colligo = συλλέγω (con-lego)· ῥουμ.

culeg, ιτ. cogliere, γαλ. cueillir, ισπ. coger.

κουλινντάρο^{ου}, ούσ. άρσ., -ννταρί πληθ. (kulintár^u, -ndarⁱ) = ή ράβδος, βακτηρία, τήν όποίαν φέρουσιν οι παΐδες εις τά κόλιντα· ρουμ. băts, σλαβ. 2) ό περιφερόμενος τήν Παραμονήν τών Χριστουγέννων και ψάλλων τά Κόλιντα, ρουμ. colindător.

κούλκου, -αί, -ατᾶ, -αρε ρ. (kúlku, -aⁱ, -ată, -are) = τίθημι, βάζω (έν Βοβούση και Σαμαρίνα) άντι τοῦ συνήθους μπάγκου· όϊον: σ' κουλκάρᾶ, σ' ντράρμᾶ = κατεκλίνθησαν, ίνα κοιμηθῶσιν. Έκ τοῦ λατ. colloco, avi, atum, are = τοποθετῶ, ιτ. colcare και coricare, ισπ. colocar, πορτ. collocar, άρχ. γαλ. colcher, ν. γαλ. coucher, ρουμ. cule.

κουλκούσ^{ου}, ούσ. οὔδ., -σουρί, πληθ. (kulkúš^u, -šurⁱ) = κοίτη, φωλεά. Έκ τοῦ κούλκου, όπερ ίδε, ρουμ. culcuš, λ. Δαλ.

κουλλᾶρσέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (kullârsésku, -si, -sită, -sire) = σιδηρώνω, κολλαρίζω· ρουμ. scrobesc, σλαβ. cale cu fierul, λατ.

κουλλᾶρσίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ άνωτ. ρ. (kullârsít^u, -tă) = σιδηρωμένος, κολλαρισμένος· ρουμ. scrobit, σλαβ.

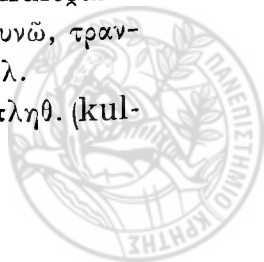
κουλράνᾶ, ούσ. θηλ., -ανι πληθ. (kulrână, -ani) = στῆλη, κίων, κοιν. κολῶνα· ρουμ. stâlp, σλαβ.

κουλουκάνκου, ούσ. άρσ., -ντσι πληθ. (kulukánku, -ntsi) = ᾄλλᾶς, κοινῶς λουκάνικον· ᾄλβ. loukanik. Περὶ τῆς πρώτης συλλαβῆς κου πρβ. κουκουνάρι εκ τοῦ κουνάριον, ύποκ. τοῦ κῶνος, κουκουμάρι εκ τοῦ κουμάρι και γκουλουγκουστᾶ εκ τοῦ λατ. locusta = άκρις. Και κουλέ^{ου}, εκ τοῦ κωλη = μηρί, κωλι «σκέλος ὑός ὀπίσθιον». Ησύχ. τὸ κοιν. χοιρομέρι.

κουλουπάν^{ου}. ούσ. οὔδ., -πᾶν· πληθ. (kulupán^u, -păni) = τὸ κωλόπανον· ρουμ. scutec. Ίδε σκούτικ^{ου}.

κυλτεάμμπουρ^{ου}, -τιμμπουράί, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (kulteámbur^u, -timburai, -rasă, -rare) = σείω, κοιν. κουνῶ, τραντάζω, ίδε και τρεάμμπουρ^{ου}. ρουμ. clătin, σλαβ. Δαλ.

κουλιτιμμπουράρε, άπθ. ούσ. τοῦ άν. ρ., -ράρι· πληθ. (kul-

timburáre, -rǎri) =διάσεισις, κοιν. τράνταγμα, ρ. clătinare, σλ.

κουλιμμπουράτ^{ον}, -τά, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ρ. (kultimburát^u, -tǎ) =διασεισισμένος, κοιν. κουνημένος, τρανταγμένος· ρουμ. clătinat, σλαβ.

κούμ^{ον}, ἐπιρ. τροπ. ἔρωτ. = πῶς; (kúm^u). Ἐκ τοῦ λατ. quo modo, ἰτ. come = πῶς; ἰσπ. πορτ. como, γαλ. comme, ρ. cum.

κουμάνντᾶ, οὐσ. θηλ., κουμᾶτζῖ πληθ. (kumándă, kumădzî) = προμήθεια, προμήθευμα, οἰκονομία, κοιν. κομάντα· ρ. economie, ἔλλην.

κουμᾶνντᾶρσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, σίρε ρήμ. (kumândâr-sĕsku, -sii, -sită, -sire) = διευθύνω, προνοῶ, φροντίζω, κοιν. κομαντάρω, κομαντάρσα, ἐξ οὗ τὸ ῥήμα· ρουμ. îngrijesc, σλ.

κουμᾶνντᾶρσίρε, ἀπαρ. θηλ. με σημ. οὐσ. ἀφηρ., κουμᾶνντᾶρσίρῖ πληθ. (kumândârsîre, -ri) = διεύθυνσις, φροντίς, πρόνοια, προμήθεια, ρουμ. îngrijire, σλαβ.

κουμάρ^{ον}, οὐσ. οὐδ., -ρῖ πληθ. (kumár^u, -ri) = τὸ μιμαίκυλον, κόμαρον, κοιν. κούμαρον· ρουμ. fructul catinei, λατ.

κουμᾶρξάουᾶ, οὐσ. θηλ., -ρεῖ πληθ. (kumârĕăuă, -rei) = κόμαρος, (τὸ γνωστὸν δένδρον) κοιν. κουμαργιά· ρ. catină, σλ.

κουμάσε, οὐσ. θηλ., κουμᾶΰ πληθ. (kumăse, kumăṣ) = ὀρνιθῶν, κοιν. κομάσι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kumas = ὀρνιθῶν, κλωδός· ρουμ. cotets de găină, σλαβ. + λατ.

κουμέρκε, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (kumérke, -tsi) = τελωνεῖτον, ἐκ τοῦ τουρκ. kumerk, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. commercium = ἐμπορεῖτον, ἀγορά· ρουμ. vamă, μαγυαρ.

κουμίνικ^{ον}, -καῖ, κατᾶ, -καρε ρήμ. (kumínik^u, -kai, -kată, -kare) = μεταδίδωμι, μι κουμίνικ^{ον} = μεταλαμβάνω τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ἐκ τοῦ λατ. communico = μεταδίδωμι, ἰτ. comunicare, ἰσπ. comunicar, πορτ. comunicar, γαλ. communier· ρουμ. cuminic, m' împărtășesc, λατ.

κουμινικάρε, ἀπθ. οὐσ., -κᾶρῖ πληθ. (kuminikăre, -kări) = μετάδοσις, μετάληψις. Καὶ κουμινικάρε· ρ. împărtășire, λ.

κουμμάτᾱ, οὐσ. θηλ., -μάτς πληθ. (kumátā, -māts) = τεμάχιον, κοιν. κομμάτι· ρουμ. bucatā, λατ.

κουμμπάρου, οὐσ. ἄρσ., -ρ᾽ πληθ. (kumbār^u, -ri) = ὁ ἀνάδοχος, κοιν. κουμπάρος γαλ. compere. Καὶ ὁ παράνυμφος· ρουμ. fin, ἄλβ. Τὸ θηλ. κουμμπάρᾱ καὶ νούνᾱ· ρ. finā, ἄλβ.

κουμμπόστᾱ, οὐσ. θηλ., -στι πληθ. (kumbóstā, -sti) = ὀπωρέψημα, κοιν. κομπόστα, ἰτ. composta· ρ. combot, γαλ.

κουμμπουλόγε, οὐσ. θηλ., -γ᾽ πληθ. (kumbulóge, -γ᾽) = κομβολόγιον· ρουμ. mătanie, ἔλ. Δαλ.

κουμμπούρᾱ, οὐσ. θηλ., -ρι πληθ. (kumbúrā, -ri) = μικρὸν ὄπλον, πιστόλιον· καὶ κουμπούρα, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kumbur· ρουμ. pistol, ν. ἔλ. πιστόλι.

κουμνάτου, οὐσ. ἄρσ., κουμνάτᾱ θηλ. (kumnát^u, -tā) = συγγενῆς ἐξ ἐπιγαμίας, κοιν. κονιάδος. Ἐκ τοῦ λατ. cognatus. Τὸ gn τρέπεται εἰς μν, ὡς: σέμνου = σημεῖον ἐκ τοῦ signum, λέμνου = ξύλον ἐκ τοῦ lignum· ἰτ. cogniato, ἰσπ. cunado, πορτ. cunhado, ἄλβ. kunat· ρουμ. cumnat.

κουμνικάτου, -τᾱ, παθ. μετ. τοῦ «κουμνικου» (kumnikát^u, -tā) = ὁ μεταλαβὼν τῶν Ἀχράντων μυστηρίων· ρουμ. împărtășit, λατ. grijit, σλαβ.

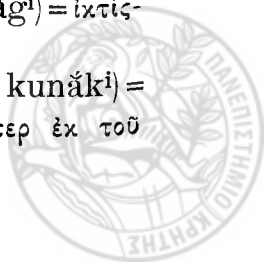
κουμνικατούρᾱ, οὐσ. θηλ., -τουρ᾽ πληθ. (kumnikātúra, -ri) = μετάληψις τῶν Ἀχράντων μυστηρίων. Ἐκ τοῦ λατ. ❖ komunikaturā· ἴδε κουμνικου· ρουμ. grijanie, σλαβ.

κούμπᾶρου, (kumpār^u)· ἴδε ακούμπουρου.

κούνᾱ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (kúnā, -ni) = λίκνον (ἢ σκάφη τῶν νηπίων) κοιν. κούνια, ὅπερ ἐκ τοῦ κουνῶ (κινῶ). Κούνια λέγεται ἐν Μακ. καὶ ἡ αἰώρα. Κατὰ δὲ Pušc· ἐκ τοῦ λατ. cuna = λίκνον· ἰτ. ἰσπ. cuna· ἴδε καὶ λεγάγκᾶνου· ρουμ. leagăn, λατ.

κουνάβε, οὐσ. θηλ., -νάγκ᾽ πληθ. (kunāve, -nāgi) = ἰκτίς· ἴδος κοιν. κουνάβι· ρουμ. dihor, σλαβ.

κουνάκε, οὐσ. θηλ., κουνᾶκ᾽ πληθ. (kunāke, kunāki) = σταθμός, κατάλυμα, διοικητήριον, κοιν. κονάκι, ὅπερ ἐκ τοῦ

τουρκ. konak· ρ. popas, σλ. tribunal, λατ. conac, τουρκ.

κουνέτᾶ, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (kunétā, -ti) = φιαλίδιον κοιν. κουνέτο, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. cornu = κέρας. Τὸ r (ρ) ἐκπίπτει ὡς ἐν ἀζούρᾶ = φλόγωσις τοῦ στομάχου, ἐκ τοῦ arsura, ἀράο = ὄρσος ἐκ τοῦ rorem, κούᾶ ἐκ τοῦ κόρα (corium)· ρ. sticlutsă, σλαβ.

κουνντάκε, οὐσ. θηλ., -ντάκ' πληθ. (kundáke, -dăki) = ὁ κόπανος τοῦ τουφεκίου, κοιν. κοντάκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kundak, ἀλβ. kondak, ρουμ. patul pustii, ἑλλ. + σλαβ.

κουνντάρου, οὐσ. ἀρσ., -ντάρ'ι, πληθ. kundár^u, -dări') = κοντός, κοιν. κοντάρι, ρουμ. lanciă, λατ.

κουνντησέσκου, κουνντησί'ι, -σιτᾶ, -σιρε, ρήμ. (kundisěsku, -si' -sită, -sire) = ὠθῶ, κοιν. κουντῶ, κούντησα, ἐξ οὗ τὸ προκείμενον ῥήμα, ρουμ. împing, λατ.

κουνντιλεάουᾶ, οὐσ. θηλ. -λεῖ, πληθ. (kundileăuă, -lei) = ὑπογραφή, κοιν. κονδυλιά, ρουμ. semnătură, λατ.

κουνόσκου, -σκουῖ, -σκουτᾶ, -στεαρε, ρήμ. (kunósku, -skui, -skută, -steare) = γινώσκω, γνωρίζω. Ἐκ τοῦ λατ. cognosco, ovi, itum, ere· ιτ. conoscere, ισπ. conocer, πορτ. conhecer, προβ. conoscer, γαλ. connaître, ἀλβ. njoh, njio, njiof (nosco), ρουμ. cunosc.

κουνούπε, οὐσ. ἀρσ. -νουκ'ι, πληθ. (kunupe, -nuki) = κώνωψ, κουνούπι, ἴδε τᾶούν, ρουμ. tăun, λατ.

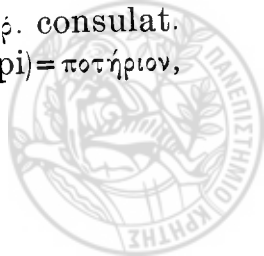
κουνουπίδᾶ, οὐσ. θηλ., -τζ πληθ. (kunupidă -dz) = ἀσπαραγώδης κράμβη, κοιν. κουνουπίδι, ρουμ. conopidă, ἑλλ.

κουνουσκούτ^{ου}, -τᾶ, (kunuskút^u, -tă) πθμ. τοῦ κουνόσκου = ἐγνωσμένος, γνωστός, η, ον, ρουμ. cunoscut, λατ.

κουνουστεάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κουνόσκου, -στερ'ι πληθ. (kunusteăre, -steri) = ἡ γνῶσις, γνωριμία, ρουμ. cunoascere.

κουνσουλάτᾶ, οὐσ. θηλ. -λατι, πληθ. (kunsulătă, -ti) = προξενεῖον, κοιν. κουνσουλᾶτον, γαλ. consulat, ρ. consulat.

κούπᾶ, οὐσ. θηλ., κούπι πληθ. (kúpă, kupi) = ποτήριον,

κοιν. κούπα, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. cupa = σκύφος (κύπη), ἰτ. coppa. ἰσπ. πορτ. cora, γαλ. coupe, ἄλβ. cura, ῥουμ. cură.

κουπάνᾱ, οὐσ. θηλ., -πάν' πληθ. (kupánă -pănⁱ) = ἡ πύελος, σκάφη, ξυλίνη λεκάνη, κοιν. κοπάννα, ὅπερ ἐκ τοῦ κόπανος' ῥουμ. coraie, schiab, σλαβ.

κουπατῶν. ἴδε κοπάτῶν.

κουπέλῶν, -λά, ἐπιθ. (kupél^u, -lă) = νόθος, κοιν. κουπέλι. Ἐκ τοῦ ἄλβ. kopile, σλαβ. copil. ἴδ. Meyer λεξ. ἄλβ. σελ. 198. Καὶ cópil^u, ῥουμ. bastard, γαλ.

κουπίε, ἴδε κοπίε.

κουπουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (kupusésku, -siⁱ, -sită, -sire) = μοχθῶ, πονῶ, κοπιάζω, προσέρχομαι, κατὰ τὸ κοπιάστε = ὀρίστε, προσέλθετε, λάβετε τὸν κόπον. Ἐκ τοῦ κόπουσῶν = κόπος, ῥουμ. poftesc, σλ. Δαλ.

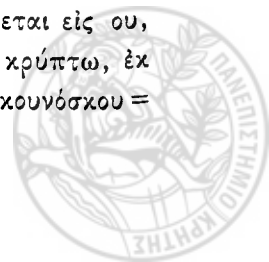
κουπρίε, οὐσ. θηλ., -πριῖ' πληθ. (kuprie, -priⁱ) = κόπρος, κοπρών' ἐκ τοῦ κοπριά. Λέγεται καὶ κουπριάο καὶ κοπρίε καὶ κοπρᾶε, ῥουμ. gunoii, σλαβ.

κουπρισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (kupriséskn, -siⁱ, -sită, -sire) = κοπρίζω, ῥουμ. gunoesc, σλαβ, Δαλ.

κουπρισίτων, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἄνωτ. ῥ. (kuprisít^u, -tă) = κοπρισμένος, ῥουμ. gunoit, σλ. Δαλ.

κούρῶν, οὐσ ἄρσ., -ρ' πληθ. (kúr^u, -rⁱ) = πρωκτός, κοιν. κῶλος. Ἐκ τοῦ λατ. eulus, = πρωκτός' ἰτ. ἰσπ. culo, πορτ. cū, γαλ. cul = πρωκτός. ῥουμ. cur. Κούρῶν ντὶ γχᾶλίνᾱ = πελιώσις, ψώρα λεπτή, ῥουμ. cur de găină, λατ.

κούρῶν, -ραῖ, -ρατᾶ, -ραρε ῥ. (kúr^u, -rai, -rată, -rare) = ῥέω, στάζω οἶον: τσε κούρᾶ = τί ῥέει: τί τρέχει; κάσα κούρᾶ = ἡ οἰκία στάζει· 2) ἡθῶ τι διὰ τοῦ ἡθμοῦ, καθαρίζω' ἐκ τοῦ λατ. colo, are, ἰτ. colare = ῥέειν, τρέχειν' ἰσπ. colar, πορτ. colar καὶ coar, γαλ. couler, ῥουμ. cur. Τὸ ο τρέπεται εἰς ου, ὡς: μούντι=ἄρος ἐκ τοῦ mons - ntis ασκούνντου = χρύπτω, ἐκ τοῦ abscondo, κούμῶν = πῶς ἐκ τοῦ quomodo, κουνόσκου =

γνωρίζω ἐκ τοῦ cognosco Περὶ ἐναλλαγῆς l. r. ἴδε ἀκάρε.

κουράο, οὐσ. θηλ., κουράϊ καὶ κουράγι πληθ. (kuráo, kurái καὶ kurái) = λωρίον, ἐκ τοῦ λατ. * corella (corium) ἐλ. χόριον = βύρσα κοιν. λουρί· ἰτ. coreggia, ἰσπ. πορτ. correa, γαλ. couroie, ρουμ. curé ἀντὶ cureá. Καὶ κουράουξ.

κουράιου, οὐσ. οὐδ., κουράιουρ πληθ. (kuráiu, kuráiu-r) = τόλμη, θάρρος, κοιν. κοράγιο· ρουμ. curagiu, λατ.

κουράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κούρου πληθ. κουράρι (kuráre, -rári) = ἡ ροή, τὸ στάζειν, στάξιμον, 2) ἡ κάθαρσις, καθάρισμα.

κουρασάνε, οὐσ. θηλ., -σάν πληθ. (kurasáne, -sáni) = ἄσβεστος, πλίνθινος πηλὸς χρησιμεύων εἰς στερέωσιν τῶν λίθων τοῦ τοίχου, κοιν. κουρασάνι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kurasan = cemento, ρουμ. corasan, ἐλλην.

κουράτου, -τά, πθμ. μὲ σημ ἐπιθ. (kurátu, -tá) = κεκαθαρμένος, καθαρὸς, ἀγνός, γνήσιος, ἕρθος, εὐθύς· ἐκ τοῦ λατ. curatus, ἰτ. curato, accurato, ἰσπ. curado, πορτ. ἐπίσης curado, ρουμ. curat, drept, just, λατ.

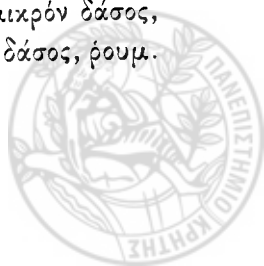
κούρβα, οὐσ. θηλ., κούρβι πληθ. (kúrvá, kúrví) = πόρνη (ἐν βορ. τμήματι)· ἀλβ. kurva, σλαβ. kurba, ρουμ. adulterin, λατ. Κουρβάρου = μοιχός, ἀλβ. kurbar, βουλγ. kurbar, ρουμ. adulter, λατ.

κουρβάριε, οὐσ. θηλ., -ριῖ πληθ. (kurväríe, -rii) = μοιχεία· ρουμ. adulter, λατ.

κουργιόσου, ἐπιθ., -γιοσά, θηλ. (kurǵíosu, -ǵíosa) = παράδοξος, περιεργός· κοιν. κουργιόζος· λατ. curiosus, ρουμ. curios, Δαλ.

κουρέσκου, -ριῖ, -ριτά, -ριρε ρ. (kurésku, -rii, -ritá, -ri-re) = κόπτω τὸ ὕφασμα πρὸς κατασκευὴν ἐνδύματος· πρβ. τὸ σημερινὸν κόπτω φόρεμα· σλαβικῆς καταγωγῆς· ρ. croesc, σλ.

κουρίε, οὐσ. θηλ., -ριῖ πληθ. (kuríe, -rii) = μικρὸν δάσος, ἄλσος. Ἐκ τοῦ ἀλβ. kuríe = δάσος, τουρκ. korou = δάσος, ρουμ. dumbraună, σλαβ.

κουρίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ., -ριρῖ πληθ. (kuríre, -rirⁱ) = τὸ κόψιμον ὑφάσματος πρὸς κατασκευὴν ἐνδύματος, ῥ. croire, σλ.

κουρίτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ ἀν. ῥ. (kurít^u tǎ) = κεκομμένος πρβ. τὸ ἐλλήν. «τὸ φόρεμα εἶνε κομμένο» ῥουμ. croít, σλ.

κούρκου, οὐσ. ἄρσ., -τσι πληθ. (kúrku, -tsi) = ἰνδικὴ ὄρνις, κοιν. κοῦρκος, ὅπερ ἐκ τοῦ σλαβ. kurk = πετεινός, ἢ ἐκ τοῦ τουρκ. quarquam. Μιελ. ῥουμ. curean. Τὸ θηλ. κουρκῶνε, ῥουμ. cureǎ.

κουρκουμπέ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -μπεῖ πληθ. (kurkubé^u, -beⁱ) = οὐράνιον τόξον· ἐκ τοῦ λατ. ∴ concurvus = κυρτός, ἐπικαμπής (incurvus), ἰσπ. πορτ. corcovar, ῥ. cucurbeu καὶ curebeu.

κουρκουμπέτᾶ, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (kurkubétǎ, -ti) = κολοκύνθη. Ἐκ τοῦ λατ. cucurbita, γαλ. courge, gourde· ῥουμ. cucurbitǎ καὶ curebetǎ καὶ dovleac, τουρκ.

κουρμᾶ, οὐσ. ἄρσ., -μᾶτζ πληθ. (kurmǎ, -mǎdz) = φοινικοβάλανος, κοιν. χουρμᾶς καὶ κουρμᾶς, πληθ. κουρμάδες, ἐξ οὗ καὶ ὁ πληθ. κουρμάτζ. Ἐκ τοῦ τουρκ. kourmá ἢ ν. ἐλλήν. καὶ ἐκ ταύτης ἢ Κ/βλαχικῆ, καὶ ἢ ῥουμ. Curmal = ὁ φοῖνιξ, κοιν. χουρμαδιά, καὶ curmalǎ ὁ χουρμᾶς.

κούρμου, κουρμάῖ, -ατᾶ, -αρε ῥημ. (kúrmu, kurmáⁱ, -atǎ, -are) = πρεμνίζω, ἀποκόπτω, ἀποχωρίζω. Τὸ μέσον: μι κούρμου = ἀπαυδῶ, κοράζομαι. Ἐκ τούτου ἢ παθ. μετ. κουρμάτ^{ου}, -τᾶ = ἀπηυδηκῶς, κουρασμένος, κατὰ τὸ ἐλλήν. κομμένος. Ἐκ τοῦ ἐλ. κορμός· πρβ. ἰτ. troncare, γαλ. tronquer· ῥουμ. me ostenesc, σλαβ. κατὰ δὲ Roesler ἐλλ. ἐκ τοῦ ἀσθενής.

κούρμου, οὐσ. οὐδ., -μουρῖ πληθ. (kúrmu, -murⁱ) = τεμάχιον σχοινοῦ. Ἐκ τοῦ κούρμου, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. bucatǎ de frânghie, λατ.

κουρμπάνε, οὐσ. θηλ., -μπᾶνῖ πληθ. (kurbáne, -bǎnⁱ) = θυσία πρὸς τὸν θεόν, κοιν. κορμπάνῖ, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. korban = θυσία· ῥουμ. sacrificitsiu, λατ.

κουρμπέτ^{ου}, οὐσ. κουρμπεᾶτᾶ θηλ. (kurbét^u, kurbǎtǎ)

=ἐπαίτης, ἀλήτης. Ἐκ τοῦ τουρκ. gurbet=ἀποδημία, ἀλβαν. kurbet=ἐδοιπόρος, ξένος· ἴδε καὶ τσιριτόν^{ου}. Καὶ κουρμπιτά^{ου}· ρουμ. sārman· ν. ἑλ. κορμπέτης (ἐν Τουρκίᾳ).

κουρνούτ^{ου}, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (kurnút^u, -tǎ)=κερασφόρος. Ἐκ τοῦ λατ. cornutus, ἰτ. cornuto, ἰσπ. πορτ. cornudo, καταλ. προβ. cornut, γαλ. cornu, ρουμ. cornut.

κουρντισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (kurdisésku, -siⁱ, -sitǎ, -sire)=κανονίζω, ρυθμίζω κοιν. κουρντίζω· ρουμ. întore tseasul, λατ.+σλαβ.

κουρντισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. -σιρ^ι πληθ. (kurdisîre, sirⁱ)=ῥύθμισις, κανονισμός, κοιν. κούρντισμα· ρουμ. întoarcere, λατ.

κουρντισίτ^{ου}, -τᾶ πθμ. τοῦ ἀν. ρ. (kurdisit^u, tǎ)=κα-
νονισμένος, κοιν. κουρντισμένος· ρουμ. întors, λατ.

κουρούνᾶ οὐσ. θηλ., -νι πληθ. καὶ κρούνᾶ, -νι (kurúnǎ, -ni, krúnǎ, -ni)=στέφανος. Ἐκ τοῦ λατ. corona=στέφανος, ἰτ. ἰσπ. corona, γαλ. courronne, ἀλβ. korone, ν. ἑλ. κο-
ρώνᾶ· ρουμ. curunǎ, coroanǎ.

κουρούνντο, (ἐν Σαμαρίνῃ καὶ βορ. τμήμ.) ἐπιρ. (γερουνδ.)
=ταχέως, τροχάδην. Ἐκ τοῦ λατ. curro=τρέχω· (Kurundo
=currendo)· ἴδε καὶ κουγίε· ἰτ. corrente, ἰσπ. corriente,
πορτ. corrente, γαλ. courent=τροχάδην, ταχέως· ρ. eu-
rind καὶ repede, λατ.

κουρουνντέτζ^{ου}, -α^ι, -ατᾶ, -αρε (kurundédz^u, -aⁱ, -atǎ,
-are)=σπεύδω. Ἐκ τοῦ κουρούνντο, ρουμ. me grăbesc, σλ.

κούρπαν^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ν^ι πληθ. (kúrpan^u, ni)=ἀγριό-
κλημα. Κατὰ Cihac ἐκ τοῦ colubrinus, (coluber-bri),
ἀλβ. kulber=φυτὸν περιελισσόμενον περὶ ἄλλα δένδρα, κλημα-
τούμενον· ἰτ. colubro, προβ. colobre, ἰσπ. culebra, γαλ.
couleuvre = ὄφις· ρουμ. curpen.

κούρτε=αὐλή. (Παρά Καβαλ.). Ἐκ τοῦ λατ. chortem.
ρουμ. cort=σκηνή· ἑλ. κόρτη.

κουσάο και **κουσίτσα**, ουσ. θηλ., κουσάλι, κουσίτσι πληθ. (kušáo, kušítsǎ, kušǎli, kušítsi) = βόστρυξ, πλόκαμος, κοιν. κόσα και κοσία, ἀλβ. kosse, βουλγ. kossá = κόμη, σερβ. kossika· ρουμ. pleatǎ, σλαβ.

κουσάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κόσ^{ου}, κουσέρ^ι πληθ. (kušǎre, kušérⁱ) = ραφή, κοιν. ράψιμον· ρουμ. coasere, λατ.

κουσέρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ρι^ι πληθ. (kušér^u, -riⁱ) = ζρνιθών· ἴδε και κουμάσε, ρουμ. cotets de găină, σλαβ. + λατ.

κουσέσκου, -σι^ι, -σιτǎ, -σιρ^ι ρ. (kusésku, -sii, -sitǎ, -sire) = θερίζω τὸν χόρτον, κοιν. κοσίζω· ἐκ τοῦ κόσα· ρουμ. cossesc, ἴδε κράσα.

κουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κουσέσκου, -σιρ^ι πληθ. (kusire, -sirⁱ) = θερισμὸς τοῦ χόρτου, κοιν. κόσισμα· ρουμ. cosire, ἑλλην.

κούσκουρ^{ου}, και **κούσκρου** οὐσ., -κρǎ, θηλ. (kúskur^u, και kúskru, kúskrǎ) = συμπέθερος. Ἐκ τοῦ λατ. consocer = συμπέθερος· ἀλβ. kroušk, ρουμ. cuseru, cuserǎ. Περί ἐξαιρέσεως τοῦ η ἴδε ἐν λέξει μξάσǎ.

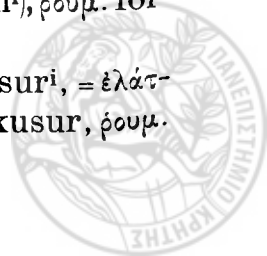
κουσκριλε, οὐσ. θηλ., -σκριλι^ι πληθ. (kuskri^{le}, -skri^{li}) = κηδεστία, κοιν. συμπεθερχό· ἐκ τοῦ «κούσκουρ^{ου}» ὅπερ ἴδε· ρουμ. cuserie, λατ.

κουσόρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -σορ^ι πληθ. (kusór^u -sorⁱ) = ράπτης· Ἐκ τοῦ λατ. consuo· ἴδε κόσ^{ου} = ράπτω, ρουμ. croitor, σλαβ. ἴδε και ράφτου.

κουσουράτου, -τǎ, ἐπιθ. (kukurát^u, -tǎ) = ὕβος, κοιν. καμπούρης· ρουμ. ghebos, λατ. Δαλ., ὁ δὲ Μηχαηλ. γράφει cuseru. Ἐγὼ δὲ οὐδέτερον τούτων ἤκουσα, ἀλλὰ μόνον τὸ κάμπούρ^{ου}, ὅπερ ἴδε.

κουσουράφε, οὐσ. θηλ., -ράχι^ι πληθ. (kukuráfe, -ráhⁱ) = ξουράριον. Καὶ ξουράφε, πληθ. -ράχι^ι (ksuráfe, -ráhⁱ), ρουμ. forfecⁱ de tuns, λατ.

κουσούρε, οὐσ. θηλ., -σουρ^ι πληθ. (kusúre, -surⁱ, = ἐλάττωμα, ἑλλειψις, κοιν. κουσούρι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. kusur, ρουμ.

defect, λατ.

κουσουρίνου, ἐπιθ., -νᾶ, θηλ. (kusurín^u, -nǎ) = ὁ ἢ συγγενῆς ἐξάδελφος. Ἐκ τοῦ λατ. consobrinus :: consorinus· ῥουμ. rudă, σλαβ.

κουσουρσέσκου καὶ **σουρσέσκου**, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ῥημ. (kusursésku καὶ sursésku, siⁱ, sită, -sire) = κείρω, κοιν. ξυραρίζω· ῥουμ. tund, λατ. Καὶ ξουρσέσκου.

κουσουρσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ. -σιρⁱ πληθ. = κουρά, κοιν. ξυράρισμα. Καὶ σουρσίρε· ῥουμ. tundere, λατ. Καὶ ξουρσίρε.

κουσουρσίτ^u, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀν. ῥ. (kusursít^u, -tă = κεκαρμένος κοιν. ξυραρισμένος. Καὶ σουρσίτ^u· ῥουμ. tuns, λατ. Καὶ ξουρσίτ^u.

κουσόυτ^u, πθμ. τοῦ κοθ^{ou}, -τᾶ θηλ. (kušút^u, -tă) = ἐρραμμένος· ῥουμ. cusut, λατ.

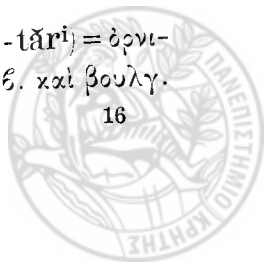
κουσουτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρⁱ πληθ. (kusutŭră, -turi) = ῥαφή κοιν. ῥάψιμον. Ἐκ τοῦ λατ. :: consutura (ἐκ τοῦ consuo) ἰτ. προβ. πορτ. costura, γαλ. couture· ῥ. cusutură.

κουστισέσκου, -στισιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (kustisésku, -siⁱ, -sită, -sire) = τιμῶμαι, κοιν. ἀξίζω καὶ κουστίζω, κούστισα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥ., ῥουμ. pretuesce, λατ.

κουστούρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρι πληθ. (kustŭră, -ri) = μαχαίριον. Ἐκ τοῦ λατ. cos, cotis. ἰτ. coltello, γαλ. couteau. Ἐν Ἰκαρία λέγεται τὸ μαχαίριον κουτέλλα· ἀλβ. kostre, ν. σλαβ. costura = μαχαίριον τῆς τζέπης. Κατὰ Tietin (Grundriss der Roman Philol. von Gröber ἐκ τοῦ :: cotitum (cos-cotis) ἢ ἐκ τοῦ :: acutitum, ὅπερ ἐκ τοῦ acuere = ἀκονῶ, θήγω· ῥουμ. britseag, σλαβ. τρκ. bitchâg.

κουτᾶβᾶλέσκου, -λιⁱ, -λιτᾶ, -λιρε ῥημ. (kutâvâlésku, -liⁱ, -lită, lire) = περικυλίνδω, κατακυλινῶ. Ἐκ τοῦ λατ. contra + volvo· ῥουμ. rostogolese, λατ.

κουτάρου, οὐσ. οὐδ., -τᾶρⁱ πληθ. kutár^u, -tărⁱ) = ὄρνιθών, κοιν. κουτᾶρι καὶ κομάσι· ἀλβ. kotarine, σερβ. καὶ βουλγ.

kutar (ἐκ τοῦ κοίτη)· ρουμ. târlă, σλαβ. Καὶ κότσινă.

κουτέτζου, -τζαί, -ατă, -αρε ρήμ. (kutédzu, -dzai, -ată, -are) = τολμῶ, κοιν. κουττῶ, ἐκ τοῦ βυζαντ. κόπτος = παιγνίδιον, ἐπομένως ῥίπτω τὸ κύβον· ρουμ. cutézu· ὁ Miclosiech παράγει τὸ ἄλβ. koutouzis = τολμῶ καὶ τὸ ἔλλην. κοττῶ ἐκ τοῦ τουρκ. koudourmak.

κουτίε, οὐσ. θηλ., κουτί^ι πληθ. kutíe, kutíⁱ) = κυτίον, κοιν. κουτί^ι· ρουμ. kutie, ἔλλην.

κουτιτζάρε, ἀπθ οὐσ. τοῦ ἀν. ῥ. -τζᾶρ^ι πληθ. (kutidzāre, -dzārⁱ) = τόλμη, θράσος· ρουμ. îndrazneală, σλαβ.

κούτλα, οὐσ. θηλ., κούτλι πληθ. (kútlă, kútli) = μέδιμνος, μέτρον χωρητικότητος τῶν στερεῶν, ἐκάδων 12. Ἐκ τοῦ κοτύλη, κοιν. ἐν Μακ. κούτλα· ρουμ. banitsă, σλαβ.

κουτούρμπουρ^{ου}, -αί, -ατă, -αρε ρ. (kutúrbur^u, -ai, -ată, -are) = συνταράττω, συγχέω· καὶ μέσον ταράττομαι· ὁ δὲ Καβαλ. γρ. κουτρούμπουρ^{ου} κατὰ μετάθεσιν. Ἐκ τοῦ λατ. †: con-turbulo· (turbula ὑποκ. τοῦ turba = τύρβη, ταραχή, γαλ. troubler, ἄλβ. tourbuloig· ρουμ. turbur.

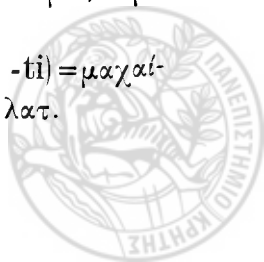
κουτρέμμπουρ^{ου}, ἴδε τρεάμμπουρ^{ου}.

κουτσάκε, οὐσ. θηλ., κουτσάκ πληθ. (kutsáke, kutsăkⁱ)· τὸ ἐξέχον τεμάχιον τοῦ σάγματος, κοιν. κουτσάκι· τρκ. kulkum.

κουτσάν^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -τσᾶν^ι πληθ. (kutsán^u, -tsănⁱ) = κράμβη. Ἐκ τοῦ ν. ἔλλην. κοτσάνι καὶ κοτσιάνι = καυλός. Ἐκ τοῦ τουρκ. kotsian, ρουμ. vardză, λατ.

κούτσουμπᾶ καὶ **κουτσουμπέ^{ου}** καὶ **κουτσουμπεᾶό**, ἐκ τοῦ κουτσουμπέλᾶ κατὰ τὸ στεῖρό ἐκ τοῦ stella, σεῖρό ἐκ τοῦ sella. πληθ. κουτσουμπεᾶλί (πρὸς. στεῖράλι, σεῖράλι) (kutsubă, καὶ kútsub^u καὶ kutsubεᾶό, kutsubeᾶλί) = πρέμνον, κοιν. κούτσουρον καὶ κουτσοβέλλα. Λέγεται καὶ κούτσουρ^{ου}, -ρι, ρουμ. buturugă, τουρκ.

κουτσούτ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τι, πληθ. (kutsút^u -ti) = μαχαίριον. Καὶ κουτσιτ^{ου}· ἴδε κουστούρα, ρουμ. cutsit, λατ.

κουτούτ^{ου} τσι σύνδ. έναντ. (kutút^u tsi) = εϊ και, μολονότι.

Ἐκ τοῦ λατ. cum + totus + quid ῥ. de ši, λατ.

κούφου, ἐπίθ. κούφα θηλ. (kúfu^a, -fä) = κωφός· ῥουμ. surd, λατ. Ἴδε και σούρντου.

κουφάλα, οὐσ. θηλ., -φαλί πληθ. (kufälä, -fäli) = κοιλότης δένδρου, κοιν. κουφάλα, ῥουμ. scoburä, σλαβ.

κουφέτζου, -φιⁱ, -ιτᾶ, -ιρε, ῥημ. (kufédz^u, -fiⁱ, -itä, -ire) = κωφεύω, ῥουμ. asurdzese, λατ.

κοφα, οὐσ. θηλ., κόφι πληθ. (kófä, kófi) = ξύλινον δοχεῖον ὑγρῶν, ἰδίως τοῦ οἴνου, κοιν. κόφα, ἕπερ ἐκ τοῦ μεσαιων. ἑλλην. κούφα· ῥουμ. cofa, ἑλλ. Ὁ G. Meyer παράγει τὴν λέξιν ἐκ τοῦ λατ. cavum = κοίλωμα.

κουφίνα, οὐσ. θηλ., -φινί, πληθ. (kufine, -finⁱ) = κόφινος, κοιν. κοφίνι, ῥουμ. stup σλαβ.

κουφίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κουφέτζου, -φίριⁱ πληθ. (kufire, -ri) = ἡ κώφευσις, ῥουμ. asurdzire, λατ.

κούφικου, ἐπίθ. κούφικε θηλ. (kúfkü) = κενός, κοιν. κούφικος, ἕπερ ἐκ τοῦ κοῦφος, ῥουμ. gäunos, σλαβ. Δαλ

κουφικιέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (kufkisésku, -siⁱ, -sitä, -sire) = κενοῦμαι, κοιν. κουφικίζω, ἀβρ. κούφικισα, ῥουμ. a deveni gäunoš, gäuresce, λατ. Δαλ.

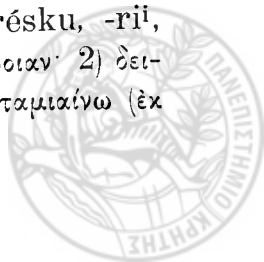
κουφικίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. -σιριⁱ, πληθ. (kufkisire, -siri) = κούφικισμα, ῥουμ. gäurire, λατ. Δαλ.

κουφικισίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀν. ῥ. (kufkisit^u, -tä) = κούφικισμένος· ῥουμ. gäurit, λατ. Δαλ.

κουφώρα, -οριⁱ, οὐσ. θηλ. (kufqäre, -ori) = διάρροια ἴδε κουφουρέσκου· ῥουμ. diarée, ἑλλ.

κούφουμά, οὐσ. θηλ., -νι, πληθ. (kúfumä, -ni) = πτώμα, κοιν. κούφωμα, ῥουμ. cadavru, γαλ.

κουφουρέσκου, -ριⁱ, -ιτᾶ, -ιρε, ῥημ. (kufurésku, -riⁱ, -itä, -ire, (μέσον: μι κουφουρέσκου = πάσχω διάρροϊαν· 2) δειλιῶ. Ἐκ τοῦ λατ. conforio, ivi, itum, ire = καταμαϊαίνω (ἐκ

τοῦ foria=ἡ ὑγροτέρα κόπρος)· γαλ. foirer, δημ. foire=διάρροια, προβ. foira=foria, ὑγρά κόπρος, β. cufur (cufuresk).

κουφουρίτου, -τά, πθμ. τοῦ κουφουρέσκου (kufurít^u, tã)= μεταφ. δειλός, βουμ. fricos, λατ.

κόχε, οὐσ. θηλ., κόχι καὶ -χουρ^ι πληθ. (kóhe, kóhi-iurⁱ) = ἡ ἄκρα τῆς ἐστίας, κοιν. κόχη καὶ ἀπλῶς γωνία, ἄκρα· βουμ. colts, σλαβ.

κράγκᾶ, -νχι, οὐσ. θηλ, (krángã, -ngiⁱ=κλών, κλωνάρι· σλαβ. καταγωγῆς, ὡς καὶ τὸ βουμ. crangã καὶ crac. Ὁ Μιχ. γράφει creangã, ἕπερ ἐπίσης καὶ παρὰ τοῖς Ῥουμ. γράφεται.

κράπ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., κράκ^ι πληθ. (kráp^u, kiⁱ)=εἶδος ποταμίου ιχθύος, ὁ κυπρίνος, κοιν. γρεβάδι καὶ σαζάνι. Ἐκ τοῦ μεσαιων. λατ. carpa· βουμ. crap, γερμ. karpfen.

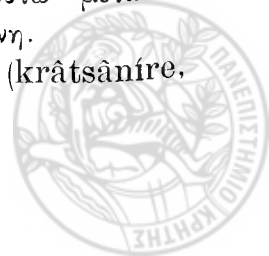
κρᾶπᾶ, οὐσ. θηλ., κρᾶπι πληθ. (kräpã, kräpiⁱ)=ράκος, τεμάχιον ὑφάσματος· λέγεται καὶ κατὰ μεταθ. κᾶρπᾶ (kärpã). Ἐκ τοῦ ἀλβ. kërpë, βουμ. cârpã, ἀλβ.

κρᾶπιτοῶρε, καὶ κατὰ μετὰθ. κᾶρπιτοῶρε καὶ κλᾶπιτοῶρε ἐν βορ. τμήμ. καὶ κραπιτόρ^{ου} καὶ κᾶρπιτόρ^{ου} οὐσ., κραπιτόρ^ι καὶ κλᾶπιτοῶρι πληθ. (krâpitôare, kârpitôare, klâpitôare, krâpitôr^u, kârpitôri, klâpitôári) = τὸ πινακωτόν, ἐν τοῖς διαμερίσμασι τοῦ ὁποίου τιθενται τὰ πλαστά, πλαστάρια πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν εἰς τὸν ροῦρνον. Ἐκ τοῦ λατιν. :: crepatorium, βουμ. cârpitor, λατ.

κρᾶπιτούρᾶ καὶ **κᾶρπιτούρᾶ**, οὐσ. θηλ., -ρ^ι πληθ. (krâpitûrã, -riⁱ)=ῥῆγμα, σχισμός, κοιν. σκάσιμον. Ἐκ τοῦ :: crepatura, ισπ. πορτ. quebradura, προβ. crebadura, γαλ. crevasse=διαρρογῆ, χαράδρα· ἴδε καὶ κρέπ^{ου}· β. crăpăturã.

κρᾶτσάνέσκου καὶ **κρᾶτσάνι^ι**, -νιτά, -νιρε ῥημ. (krâtsânésku, krâtsâní, -nitã, nire)=κροτῶ, ἐκκροτῶ· μεταβ.= πλήττω, κτυπῶ μετὰ πατάγου· ἡ λέξις πεποιημένη.

κρᾶτσάνιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. -νιρ^ι πληθ. (krâtsânire, -nirⁱ)=πάταγος, κρότος.

κράσιόνου, οὐσ. ἄρσ. = τὰ Χριστούγεννα· (krâtsiún^u). Ὁ μὲν Hasdeu παράγει τὴν λέξιν ἐκ τοῦ λατ. crastinus = ὁ αὐριον, ὁ δὲ Dens· ἐκ τοῦ creatio - onem (liberorum) = τεκνοποιία· ὁ δὲ Puše ἀπορρίπτων ἀμφοτέρας τὰς παραγωγὰς προτιμᾷ τὴν τοῦ Papahagi ἐκ τοῦ: calatio - onem = πρόσκλησις τοῦ λαοῦ ἐκ μέρους τοῦ ἱερέως κατὰ τὴν πρώτην ἐκάστου μηνός, ἵνα γνωρίσῃ αὐτῷ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας· ἴδε Puše 407· ἐγὼ προτιμῶ τὴν παραγωγὴν τοῦ Dens.

κράφίτσᾶ καὶ **κάρφίτσᾶ**, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (krăfi-tsă, -tsi = περονίς, κοιν. καρφίτσα, ὅπερ ἐκ τοῦ κάρφος· ῥουμ. cărfitsă, ἑλλην.

κρεάκου, οὐσ. οὐδ., -κουρῖ πληθ. (kreăku, -kurⁱ) = τὸ ἄναντες, τόπος ἀπόκρημνος, κρημνός, σλαβ. καταγωγῆς· ῥουμ. pantă. σλαβ.

κρεάστᾶ καὶ **κρεάστιν**, οὐσ., κρεάστι (πληθ. (kreăstă. kreăstit^u) = ὁ λόφος τοῦ πετεινοῦ· (ἐν Νεδέσκη)· ἄλβαν. kre-šta, λατ. ∴ cristetum - criesta, ἰτ. cresta, ἰσπ. cresta, πορτ. crista, γαλ. crête· ῥουμ. creastă = ἡ ῥάγχις τοῦ ὄρους.

κρεβάτε, οὐσ. θηλ., κρεβάτς πληθ. (krevâte, -ts) = ὁ κρεβάτος, τὸ κρεβάτι· ῥ. pat, κατὰ Cihac μαγυαρ.

κρέπου, κριπάι, -ατᾶ. -αρε, ῥημ. (krép^u, kripái, -ată, -are) = ῥήγνυμαι, σκάνω, 2) λυποῦμαι, δυσανασχετῶ κατὰ τὸ σκάνω. Ἐκ τοῦ λατ. crepo, ui, itum, ere = χροτῶ, ἰτ. crepare, ἰσπ. πορτ. quebrar, γαλ. crever, γερμ. krepiren, ῥουμ. crep. Τὸ grep τοῦ Weig. ἐν Olym-Wal. 116 πλημμελῶς γράφεται καὶ ἐρμηνεύεται διὰ τοῦ γερμ. schelten = λοιδορῶ, μέμφομαι ἀντὶ τοῦ ὄρθου κρέπ^{ου} = μετ. καὶ ἀμετ. λυποῦμαι, λυπῶ, κατὰ τὸ ν. ἑλλην. σκάνω τινά, χουλιάζω. Καὶ ὁ Puše. παρξυρθεὶς ἐκ τούτου θεωρεῖ «παράδοξον καὶ πολὺ διάφορον» τὸ grep = schelten τοῦ Weigand ἀπὸ τοῦ κρέπ^{ου} (crep^u) = χροτῶ, ῥήγνυμαι μετὰ κρότου, μεταφ. λυπῶ, κοιν. ῥαγίζω, σκάνω. «Auffallend und wohl verschieden ist

Olymp-Wal. grep=shelte.» Puše 408.

κρέσκου, κρισκού^ι, -σκουτᾶ, στεαρε, ῥημ. (krésku, kris-kúí, -skutǎ, -stęare = αὐξάνω, μεγαλώνω, ἀνατρέφω· καὶ ἀμετ. = αὐξάνομαι, ὡς καὶ τὸ ν. ἑλλ. μεγαλώνω. Ἐκ τοῦ λατ. *cresco*, *crevi*, *cretum*, *ere* = αὐξάνω, ἰτ. *crescere*, ἰσπ. πορτ. *crecer*, γαλ. *croître*. ῥουμ. *cresc*. Τὸ *grescu* ἀντι *krésku* τοῦ Weigand ἐν Olymp-Wal. σελ. 94 εἶνε ἡμαρτημένον.

κρέχτου, ἐπίθ. κρεῶχτᾶ θηλ. (kréhtu kreáhtǎ = πρόσφατος, κοιν. φρέσκος, δροσερός, ῥουμ. *proáspăt*, ἑλ.

κρίμᾶ, οὐσ. θηλ., κρίμι πληθ. (krímǎ, krími = ἁμαρτία, κοιν. κρῖμα, ῥουμ. *păcat*, λατ.

κριμέζε, οὐσ. θηλ., -ζι^ι πληθ. (kriméze -zi) = ὑσγίνη, κοκκίνη βαφή, κοιν. κριμέζι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. *gyrmyz*, ἀραβ. *alqyrmyz*, ἀλβ. *kërmës*.

κρίνου, οὐσ. ἀρσ. -νι^ι, κρίνουρι^ι πληθ. (krín^u, -ni καὶ -urⁱ) = τὸ κρίνον, κοιν. ὁ κρίνος, ῥουμ. *erin*, ἑλλ.

κρίνᾶ, οὐσ. θηλ., κρίνι πληθ. (krínǎ, -ni) = ἡ κυψέλη· (ἐν βορ. τμήμ.). Ἐν δὲ Μετσόβω σημ. κάλαθον· ῥ. *stup* ἴδε στούπ^{ου}.

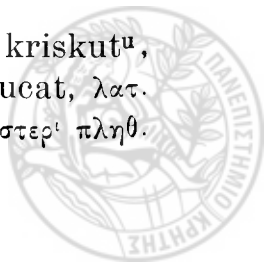
κριπάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κρέπ^{ου}, κριπᾶρι^ι πληθ. (kripáre, kripǎri^ι) = ἡ ῥήξις, τὸ σκάσιμον. 2) θλιψίς, λύπη, κατὰ τὸ ἑλλ. σκάσιμον, ῥουμ. *crăpare*, λατ.

κριπάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ κρέπ^{ου} (kripát^u, -tǎ) = διερρωγώς, κοιν. σχισμένος· 2) τεθλιμμένος, λυπημένος. Ἡ πθμ. ἔχει καὶ οὐσ., σημ. = ἡ ῥήξις, σκασμός, ἐπὶ κατάρας: κριπάτλου σᾶ λ' λχᾶ = ὁ σκασμός νὰ τὸν πάρῃ, νὰ σκάσῃ· καὶ ἀπλῶς: κριπάτλου = σκασμός = σίγα. Προφ. καὶ κρεπάτ^{ου}, κριπάρε· ῥουμ. *crăpat*.

κριπάτα, οὐσ. θηλ., (kripáta) μετὰ τοῦ χᾶργιλει^ι = ὁ ὄρθρος, ἔως, κοιν. τὸ σκάσιμον τῆς χᾶραυγῆς· ῥουμ. *krăpatul zilei*, λατ. ἴδε κριπάτ^{ου}.

κρισκούτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ κρέσκου, ὅπερ ἴδε *kriskut^u*, -tǎ) = ἡυξημένος, ἀνατεθραμμένος· ῥ. *crescut*· *educat*, λατ.

κριστέαρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κρέσκου, ὅπερ ἴδε, -στερι^ι πληθ.

(kristeáre, -steri) = αύξησις, άνατροφή, κοιν. μεγάλωμα· ρουμ. crescere, λατ.

κρυστίνοῦ, έπιθ., -νά θηλ. (kristín^u, -nǎ) = χριστιανός· ρουμ. creştin, έλλην.

κρυστινάμε, ούσ. θηλ., -νάνι πλ. (kristiname, -nǎni) = πλήθος χριστιανών, χριστιανωσύνη· ρ. multisime de criştini.

κρυστινέσκου, έπιθ., -νεασχᾶ θηλ. (kristinésku, -kǎ) = χριστιανικός, ρουμ. creştinesc.

κρυστινιτάτε, ούσ. θηλ., -τάτς, πληθ. (kristinitáte, -tǎts) = χριστιανωσύνη, χριστιανισμός, λατ. christianitas-tatem. ρουμ. creştinǎtate, λατ.

κρυστινιπέσκου, -ψιᾶ, ψιτά, -ψιρε· ρ. (kristinipsésku, psiⁱ, -psitǎ, -psire) = χριστιανεύω· μετ. και άμετ. ρουμ. crestinedz.

κρυστινιπίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ. -ψιριᾶ πληθ. (kristinipsire, -psiriⁱ) = έκχριστιανισμός· ρουμ. creştinare.

κρυστινιπίτῶ, τᾶ, πθμ. τοῦ άν. ρ. (kristinipsit^u, tǎ) = εκχριστιανισμένος, ρουμ. creştinat, λατ.

κρόκου, ούσ. οὔδ., κροκουριᾶ πληθ. (krók^u, krókuri) = ή λέκιθος, κρόκος τοῦ ώου· ρουμ. gălbinaşul oului, λατ.

κρόκου, ούσ. άρσ., -τσιᾶ πληθ. (krok^u -tsiⁱ) τὸ γνωστόν φυτόν, ὁ κρόκος, κοιν. σαφράνι, έπερ εκ τοῦ άραβ. azzáferan. γαλ. γερμ. safran, ρουμ. şafran, εκ τοῦ ν. έλ.

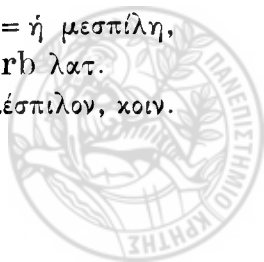
κρόπου ούσ. οὔδ. -πουριᾶ πληθ. króp^u, -puriⁱ) ίδε νκρόποῦ.

κρουκοντίλῶ, ούσ. άρσ. -ντιλιᾶ πληθ. (krukudíl^u, dili) = κροκοδείλος, ρουμ. crocodil έλλην.

κρούντῶ, έπιθ., κρούντᾶ θηλ., (krúd^u, -ǎ) = ώμός, άψητός, εκ τοῦ λατ. crudus = ώμός· ιτ. ισπ. crudo, πορτ. cru, γαλ. cru και éceru, ρουμ. crud, necopt.

κρούσῶ, ούσ. άρσ. κρούσιᾶ πληθ. (krúš^u, šⁱ) = ή μεσπίλη, κοιν. μουσμουλιά (δένδρον άπωροφόρον)· ρουμ. sorb λατ.

κρούσα, ούσ., κρούσιᾶ πληθ. (krušǎ, -ši) τὸ μέσπιλον, κοιν.

μούσμουλον, ρουμ. soarbă λατ.

κρούσταλ^{ον}, οὐσ. οὐδ. λ', πληθ. (krústal^u, -lⁱ)=κρύσταλλος κοιν. κρούσταλλον, ρουμ. cristal, γαλ. cristal, λατ. crystallum.

κρούτσε, οὐσ. θηλ. κρούτσι' πληθ. krútse, krútsiⁱ)=σταυρός. Ἐκ τοῦ λατ. crux-eis=σταυρός, ἰτ. croce, ἰσπ. πορτ. cruz, γαλ. croix, ἄλβ. krükj, ρουμ. cruce.

κρυψάνᾶ, οὐσ. θηλ., -ψᾶνι' πληθ. (krypsánă, -psănⁱ)=κρυψών, κοιν. κρυψάνα, ρουμ. ascundzătore, λατ.

κυβέρνησε, οὐσ. θηλ., -σι' πληθ. (cyvérnise, -siⁱ)=κυβέρνησις, ρουμ. guvern, λατ.

κυβερνησέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε, ῥημ. (kyvernišésku. -siⁱ, sită, -sire)=κυβερνώ, guvernesc, λατ.

κυβερνήτ^{ον}, οὐσ. ἄρσ., -νητς πληθ. (kyvernít^u, -tsⁱ)=κυβερνήτης, ρουμ. guvernator, λατ.

κύμιν^{ον}, οὐσ. οὐδ., -νι' πληθ. (kymin^u -niⁱ)=τὸ κύμινον, ρουμ. kimen, ἑλλήν.

κυνήγε, οὐσ. θηλ., κυνήγι' πληθ. (kyníge, -γίⁱ)=τὸ κυνήγιον, ρουμ. vânățoare, λατ.

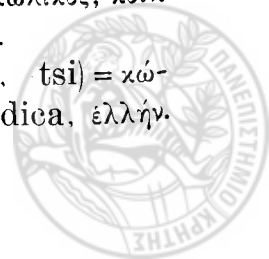
κυπριτί^{ον} καὶ **κυπρίτ^{ον}**, οὐσ. ἄρσ., -ριτσί' πληθ. (kypiríts^u, καὶ kypríts^u -tsⁱ)=κυπάρισσος, ρουμ. chiparos, ἑλ.

κύπουρον, οὐσ. ἄρσ., κύπουρι' πληθ. (kýpur, kýpuriⁱ)=ὁ ἐξ ὀρειχάλκου μικρὸς καὶ κομφὸς κώδων τῶν ζώων. Ἐκ τοῦ cyprum καὶ cuprum=ὁ ὀρείχαλκος ὁ καὶ κύπριος λεγόμενος· ἄλβ. kipre, ν. ἑλ. κυπρί. Καὶ συγκ. κύπουρον, κύπρι, ρουμ. elopotsel, σλαβ.

κυράο, οὐσ. θηλ., κυράλι' πληθ. (kyráo, -kyráli)=κυρία· ρουμ. doamna, λατ. ἴδε ντόμου.

κώλικᾶ, οὐσ. θηλ., -τσί' πληθ. (kólíka -tsⁱ)=κωλικός, κοιν. κωλικόπωνος, γαλ. colique, ρουμ. colică, ἑλλήν.

κώννικᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι' πληθ. (kondikă, tsiⁱ)=κώδηξ, κοιν. κώννικας, λατ. cobex icis, ρουμ. condica, ἑλλήν.

Λ. λ.

Λ, λ. λ. ἀντων γ'. προσ. συγκ. ἀντί ἐλ^{ου}· ρουμ. el και iel, θηλ. εἶ. Ἐκ τοῦ λατ. ille, illa, ισπ. προσ. el, πορτ. ο και elle, ιτ. el, μεσημβρ. ιτ. ellu, ρτρ. el, γαλ. le, la ἰδὲ τὸ θηλ. ξὰ και λά.

λα, προσθ. κινήσ. σημ. και στάσεως=εἰς, ἐν. οἶον: ξάστε λα γίνε=εἶνε ἐν τῇ ἀμπέλῳ· και νέργκου λα γίνε=πορεύομαι εἰς τὴν ἀμπελον. Κατὰ Miclosich και Diez ἐκ τοῦ λατ. illac· κατὰ W. ἐκ τοῦ :: illac-ad, ellac -ad, ella-a, lă -a, la=ἐκεῖ εἰς· ιταλ. a, al, alla, ισπ. πορτ. à, γαλ. à· ρουμ. la.

λᾶ, ἀντων. κτητ. ἀρ. πληθ. (lâ)=αὐτῶν, των. οἶον: κάσα λᾶ=ἡ οἰκία των. Ἐκ τοῦ λατ. illorum. Ἴδε ἀλόρ^{ου}.

λάι και **αλάι** και **λεᾶ**, ἐπιφών. κλητικόν, ἐκφράζον συγχρό- νως συμπάθειαν, ἰσοδύναμον πρὸς τὸ ἐλλήν.: καυμένε. Ἐκ τοῦ λάι^{ου}=μαῦρος, δυστυχῆς, καυμένος· (láí, alái, leá). Και αλέ.

λάου, λάι, λάτᾶ, λάρε ρῆμ. (láu, láí, látă, lăre)=πλύνω. Ἐκ τοῦ λατ. lavo, avi, atum, are· ιτ. lavare, ισπ. πορτ. lavar, γαλ. laver, ἀλβ. ljaig, ρουμ. lau.

λάβᾶ, οὔσ. θηλ., λάβι^ι πληθ. (lăvă, lăvî)=θόρυβος, κοιν. λάβα, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ρουμ. sgomot, σλαβ. Δαλ.

λᾶβᾶσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε, ρ. (lăvăsésku, -sii -sită, -sire)=ρύπαίνω, κοιν. λερώνω και μουρνταρεύω, ρουμ. murda- resc, τρκ. Ὁ Μιχ. γράφει lăvusesc. Ἀμφότερα ἄγνωστα ἐμοί.

λᾶβᾶσίρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀνρ. -σιρ^ι πληθ. (lăvăsire, -sirî) =ρύπανσις, κοιν. λέρωμα, ρουμ. murdărire, τρκ.

λᾶβᾶσίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ. -τᾶ, πληθ. lăvăsítu, -tă)=ρύ- παρός, ἀκάθαρτος, κοιν. λερωμένος, ρ. murdar, ἐλ. μουρντάρης.

λᾶβᾶτούρα, οὔσ. ἀρσ., -τουρ^ι πληθ. (lăvătúra, -turî) = ὁ κεκράκτης, κοιν. φωνακλῆς και λαβατούρας ρουμ. gerilă, σλ.

λᾶβόσου, ἐπιθ., λάβράσᾶ θηλ. (lăvósu, lăvqásă)=ρύπαρός, ἀκάθαρτος, κοιν. μουρντάρης, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. ρ. murdar, ἐλ.

λᾶβουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε, ῥ. (lavusésku, sii, -sită, -sire) = τραυματίζω, πληγώνω, κοιν. λαβώνω, ῥ. rănesc, σλ.

λᾶβουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρῖ πληθ. (lâvusîre, -sirî) = τραυματισμός, κοιν. λάβωμα, ῥουμ. rănire, σλαβ.

λᾶβουσίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. ῥ. (lavusît^u, -tă) = τραυματίας, πληγωμένος, ῥουμ. rănit. σλαβ.

λᾶγάρα, οὐσ. θηλ. -γάρῖ πληθ. (lâgără, gârî) = στιλπνότης, καθαριότης, κοιν. λαγάραῖ ῥ. limpezeală, curătsenie, λατ.

λᾶγάρσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (lâgârsésku, -sii, -sită, -sire) = καθαρίζω, στιλπνώνω, ποιῶ τι διαφανές, διυλίζω, κοιν. λαγαρίζω ἐκ τοῦ λᾶγάρα, ἕπερ ἴδε ῥουμ. limpezesc, λατ.

λᾶγάρσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. -σιρῖ πληθ. (lâgârsésku, -sirî) = κάθαρσις, διυλισμός, κοιν. λαγάρισμαῖ ῥ. limpezire, λ.

λᾶγάρσίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (lâgârsît^u, -tă) = κεκαθαρμένος, διυλισμένος, κοιν. λαγαρισμένος, ῥουμ. limpezit, λατ.

λᾶγήνου, οὐσ. οὐδ., λαγήνῖ πληθ. la-gîn^u, -nî) = λάγηνος, πῆλινον ἀγγεῖον, λαγήνῖ, στάμνα, ῥουμ, clondir, βουλγ. kron-dir ῥεβ. ὅμως ἀρχ. ἑλλ. τὸ κόνδου, τοῦ κόνδους.

λᾶγκιρου, οὐσ. ἀρσ., λάγκιρῖ πληθ. (langiru, -ri) = οἶνος στεμφυλίας, δευτερίας. κοιν. λάγκυρος ἔκ τοῦ « λάγκυρος = οἶνος στεμφυλίας ». Ἡσύχιος, ῥουμ. tescovină, σλαβ.

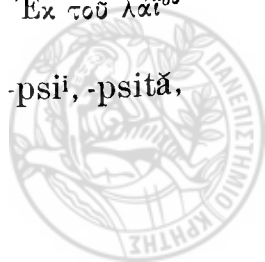
λᾶγούμε, οὐσ. θηλ., -νῖ πληθ. (lâgûme, -nî) = ὀχετός, ὑπόνομος, κοιν. λαγούμι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. laghoun ῥ. lagum, ἑλ.

λάδε, οὐσ. θηλ., λάδῖ καὶ -ουρῖ πληθ. (lâde, lâdî) = ἔλαιον, κοιν. λάδι ἴδε καὶ οὐμπουλέμνου. Οἱ ῥουμ. λέγουσιν: oleiu, oloiu καὶ unt de lemn = unctum ligni = τὸ ἐλαιόλαδον.

λᾶεάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -λᾶέτσᾶῖ πληθ. (lâeâtsă, lâétsî) = μελανότης, ἀθλιότης. Ἐκ τοῦ λάιου, ἕπερ ἴδε, ῥ. negreatsă, λ.

λᾶέσκου, -ιῖ, -ιτᾶ, -ιρε ῥημ. (lâésku, -îi, -ită, -ire) = μελαίνω, κοιν. μαυρίζω, μεταβ. ἀμετ. = μελαινομαί. Ἐκ τοῦ λάιου = μέλας ῥουμ. innegresc, λατ.

λᾶθηψέσκου, ψιῖ -ψιτᾶ, ψιρε ῥ. (lâthipsésku, -psii, -psită,

-psire) = σφάλλομαι, κάμνω λάθος, λαθεύω, λάθηψα-λάθηψέ-σκου· ρουμ. greșese, σλαβ. Και λάθουσέσκου, και μετά προθ. α.

λάθηψίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ψιτᾶ θηλ. (lâhipsítu, -psitã) = ἡμαρτημένος, πλημμελής, ἐσφαλμένος, κοιν. λανθασμένος, ρουμ. greșit, σλαβ.

λάθουσον, οὔσ. οὐδ., -σι πληθ. (lãthusu, -si) = σφάλμα, λάθος, ρουμ. erore, λατ. greșelã, σλαβ.

λάξου, ἐπιθ., λάε θηλ. (lãjũ, lãe) = μέλας, κοιν. μαῦρος· πληθ. λᾶί. Ἐκ τοῦ ἄλβ. laje = μέλας, ρουμ. negru, λατ. Λάί^{οο} και ὁ καφές. Μεταφ. πονηρός, δυστυγής.

λαϊκό, οὔσ. ἄρσ., -ατζ πληθ. (laiko, -adz) = λαϊκός· ρουμ. laic, ἑλλην. profan, λατ.

λάιτε, οὔσ. θηλ., -λι πληθ. (lãife, -li) = ἀποστροφή, ἀδιαθεσία, ἀνορεξία πρὸς τι. Ἐκ τοῦ «λάί^{ου}» ἔπερ ἴδε. Παράβαλε τὸ ἑλλην. «μοὶ φαίνεται μαῦρο»· ρουμ. scãrbã, σλαβ.

λαιμάργιε, οὔσ. θηλ., -γι^ι πληθ. (laimãrgiie, -giⁱ) = λαιμαργία. Και λημάργιε· ρουμ. lãcomie. σλαβ.

λαίμαργου, ἐπιθ., -γα θηλ. (laímarγu, -γã) = λαίμαργος· ρουμ. lacom και lãcomos, σλαβ.

λάιρε, ἄπθ. οὔσ. τοῦ ῥ. λάέσκου, -λάίρ^ι πληθ. (lãire, -ri) = μέλανσις, κοιν. μαύρισμα· ρουμ. înnegrire, λατ.

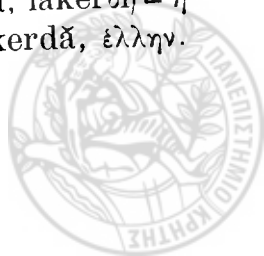
λάιτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ λάέσκου, (lãit^u, -tã) = μελάνωμένος, μαυρισμένος· ρουμ. înnegrit, λατ.

λάιτούρᾶ, οὔσ. θηλ., -τουρ^ι πληθ. (lãitũrã, -turⁱ) = μελανότης, κοιν. μαυρίλα. Ἐκ τοῦ «λάίτ^{ου}» ρουμ. negreatsã, λατ.

λάκου, οὔσ. οὐδ., λάτσι πληθ. (lãku, lãtsi) = τέλεσμα, βόθρος, λάκκος· ρουμ. lac = λίμνη. Τὸ μὲν Κ[β]λαχικὸν ἐκ τοῦ ἐλ. λάκκος, τὸ δὲ Ῥουμ. ἐκ τοῦ λατ. lacus - um = λίμνη, Δαλ.

λάκάρνιε, οὔσ. θηλ., -ντι^ι πληθ. (lãkãrdiie, -diⁱ) = διάλογος, λόγος. Ἐκ τοῦ τρκ. lakardi· ῥ. cuvent, ἐλ. κουβέντα, ἔπερ ἴδε.

λάκέρδα, οὔσ. θηλ., λάκέρδι πληθ. (lãkãrdã, lãkãrdi) = ἡ λακέρδα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. lacerta· ρουμ. lakerdã, ἑλλην.

λάκρομάρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. -μάρε' πληθ. (lâkrâmáre, mǎrⁱ) = τὸ δακρῦειν· ῥουμ. lăkrămare, λατ.

λάκρομάτου, -τᾶ πθμ. τοῦ λάκρομάμέτζου (lâkrâmát^u, -tǎ) = ἔνδακρυς, λατ. lacrimatus· ῥουμ. lăcrămat, λατ.

λάκρομέτζου, -μαⁱ, -ατᾶ, -αρε ρ. lâcrâmédz^u, -maⁱ, -atǎ, -are) = δακρῦω· λατ. ιτ. lacrimare, ισπ. πορτ. lagrimar, ἀρχ. γαλ. larmier, ν. γαλ. larmoyer = δακρῦειν· ῥ. lăcrimez. Ἐν Μοναστ. λάκρομέτζου κατὰ μετᾶθεσιν.

λάκριμᾶ, οὐσ. θηλ., λάκρινι' πληθ. (lâkrimǎ, lâkrinⁱ) = δάκρυον. Ἐκ τοῦ λατ. lacrima· ιτ. προβ. lacrima, ισπ. πορτ. lagrima, γαλ. larme· ῥουμ. lăcrămǎ.

λάλᾶ, οὐσ. ἀρσ., λάλᾶνι' πληθ. (lâlǎ, lâlǎnⁱ) = θεῖος, κοιν. θειός, καὶ λαλᾶς· τὸ θηλ. τέτᾶ, ρ. unchiu, λατ., ἄλβ. lale = θεῖος.

λάλᾶνγκιτά, οὐσ. θηλ. -γκιτς πληθ. (lâlângitǎ, gits) = γλύκυσμα, ζυμαρικόν, ν. ἑλ. λαλάγκκα καὶ λαλαγκίτα, ἕμοιον πρὸς τοὺς λουκουμάδες, ἐκ τοῦ τρκ. Ῥουμ. lalangitǎ.

λάλᾶτοᾶρε, οὐσ. θηλ., -τορι' πληθ. (lâlâtǎare, -torⁱ) = ἐργάσιμος ἡμέρα. Ἐκ τοῦ λοκρέτζου -λουκράτοᾶρε, δι' ἐξαίρεσεως τοῦ κ καὶ ἐναλλαγῆς ρ, λ λουλάτοᾶρε, διὰ δὲ ἀφομοιώσεως τῆς πρώτ. συλλαβῆς πρὸς τὴν δευτ. λάλᾶτοᾶρε· ῥ. lucrătǎoare, λατ.

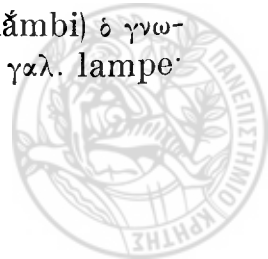
λαλεῖᾶ, οὐσ. θηλ., λαλεῖ' πληθ. (laléia, laléⁱ) = τὸ λείριον, κρίνον, λατ. lilium, ν. ἑλ. λαλές, ἄλβ. Ijoulje = ἄνθος· ῥουμ. laleá, περσ. laleh. Ἐγὼ δὲν ἤκουσα τὴν λέξιν, ἀλλ' οὔτε ὁ Pușcar. ἀναγράφει αὐτήν. Ἴσως νὰ εἶνε μετᾶγγισις ἐκ τοῦ ῥουμ. λεξ.

λάλούδᾶ, οὐσ. θηλ., -λουτζ' πληθ. (lâlúďǎ, -ludz) = ἄνθος, κοιν. λουλούδι ἐκ τοῦ ἄλβ. Ijoulje· ῥουμ. floáre, λατ.

λάμᾶρίνᾶ, οὐσ. θηλ. -νι' (lâmârinǎ, -nⁱ) = ἔλασμα σιδήρου, κοιν. λαμαρίνα· ῥουμ. tinekeă neagrǎ, τουρκ. + λατ.

λάμνιε, οὐσ. θηλ., λάμνι πληθ. (lâmnje, lâmnⁱ) = δράκων, ἡ λάμια· ῥουμ. lamie, ἑλλην.

λάμμπᾶ, οὐσ. θηλ., λάμμπι πληθ. (lâmbǎ, lâmbⁱ) ὁ γνωστός λύχνος, ἡ λάμπα, ιτ. lampa, ισπ. lampo, γαλ. lampe·

ρούμ. lampă. Πληθ. και λάνγκι.

λάμπάδα, ούσ. θηλ., λάμπάτζ πληθ. (lâmbădă, lâmbădz) = λαμπάς. κοιν. λαμπάδα, ιτ. lampade, ισπ. πορτ. lampada, έλβ. lampade. λατ. lampas-adis· ρ. lumânare, λ.

λάμπρουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (lâmbrusésku, -siⁱ, -sită, -sire) = λάμπω, εκ τοῦ λαμπρίζω και λαμπυρίζω, λάμπρισα, λάμπρισέσκου. 'Ακούεται και λουμπρουσέσκου κατ' άφροισιώσιν προς την δευτέραν συλλαβήν· ρουμ. strălucesc. λατ.

λάμπυε, ούσ. θηλ., λάμπυι πληθ. (lâmpse, lâmpsi) = λάμπυις, ρουμ. străluceală, λατ.

λάνᾶ, ούσ. θηλ., λάν' πληθ. (lână, lăniⁱ) = έριον, μαλλιον. 'Εκ τοῦ λατ. lana, ιτ. ισπ. lana, πορτ. la, laa, γαλ. laine· ρουμ. lână· ό πληθ. και λάνουρι.

λάνάρον, ούσ. άρσ. -ρι^ι πληθ. (lânăr^u, -riⁱ) = έργαλεϊον, δι' οὔ ξαίνονται τᾶ έρια κοιν. λανάρι, όπερ εκ τοῦ λατ. lanarius. Και χιπάτινε· 2) έριοπώλης. Γαλ. lainier, ισπ. lanero, ιτ. lanajuolo· ρουμ. lănar = έριοπώλης.

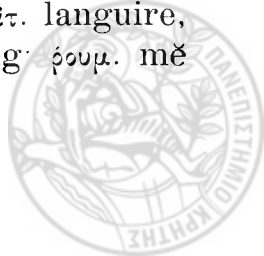
λάνγκοάρε, ούσ. θηλ., -γκορ^ι πληθ. (lângoare, -oriⁱ) = άσθένεια, νόσος σοβαρά. 'Εκ τοῦ λατ. lanquor-orem· ρ. langoare = τῦφος, λατ. Λάνγκοάρε ντι κέπτου = φθίσις.

λάνγκουτᾶ, ούσ. θηλ., λάνγκουτι πληθ. (lângută, lănguti) = σταγών, κοιν. σταλαγματιά, έλίγος. 'Αντί ταύτης γνωρίζω την λέξιν «κίκουτᾶ» πρβ. νᾶ κίκουτᾶ και νᾶ κικά (nă kikută, nă kíkă) = μᾶ στάλα· ρουμ. picătură, λατ. Δαλ.

λάνντουρά, ίδε αρᾶνντουρά.

λάνόσον, επιθ. λάνοσᾶ θηλ. (lănós^u, lănoasă) = εριώδης, μάλλινος, μαλλιαρός. 'Εκ τοῦ λατ. lanosus = εριώδης, ιταλ. lanoso, πρσβ. lanos, γαλ. laineux· ρουμ. lănos.

λάντζιτζάσκου, -τζᾶ^ι, -τζᾶ^ιτᾶ, -τζᾶ^ιρε ρήμ. (lândzidzăsku, -dzîⁱ, -dzî^{tă}, -dzî^{re}) = άσθενῶ, νοσῶ. 'Εκ τοῦ λατ. languesco, langui, itum, ere = γίνομαι άσθενής· ιτ. languire, άρχ. ισπ. πορτ. γαλ. languir, έλβ. ljengoig· ρουμ. mē

îmbolnăvesc, σλαβ. Καὶ λάντζιτζιέσκου.

λάντζιτζιρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. ῥ. -ρί πληθ. (lândzidzîre, -ri) = ἀσθένεια, νόσος· ῥουμ. îmbolnăvire, σλαβ.

λάντζιτου, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (lândzit^u, -tă) = ἀσθενής, νοσῶν. Ἐκ τοῦ λατ. languidus = ἄτονος, ἀπειρηκῶς· ῥ. bolnav, σλ.

λάντζιτζιτιου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (lândzidzîtu, -tă) = δ νοσῶν, κατὰκοίτος· ῥουμ. bolnăvit, σλαβ.

λάπα, οὐσ. ἄρσ., λάπάτζ πληθ. (lâpă. lâpătz) = πέλτος ἐξ ἐρύζης ἢ συνάπειως, κοιν. λαπῆς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. lapâ, ῥουμ. cataplasma de in, ἑλλην. + λατ.

λάπουντᾶ, οὐσ. θηλ., λάπούτζ πληθ. (lâpúdă. lâpúdz) = περιπόδιον· ἴδε περιπόδᾶ καὶ κάλτσιούνοῦ.

λάπούσῶ, οὐσ. οὐδ., -πουσί πληθ. (lâpúš^u puși) = φυτόν μὲ πλατέα φύλλα καὶ κίτρινα ἄνθη. Ἄγνώστου ἐμοὶ καταγωγῆς.

λάπούσᾶ, οὐσ. θηλ., -πουσί πληθ. (lâpúșă, -puși) = ὁ λοβὸς τοῦ ὠτός, τὸ τελευταῖον ἐξέχον μέρος τοῦ ὠτός. Ἄγνώστου ἐμοὶ καταγωγῆς. ῥουμ. sfârcul urechii, σλαβ + λατ.

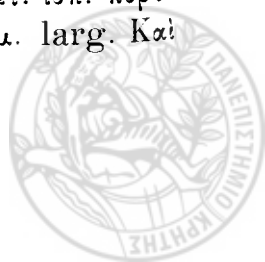
λάπτάρου, οὐσ. ἄρσ., -ταρί πληθ. (lâptâr^u, -ptari) = γαλακτοπώλης. Ἐκ τοῦ λατ. lactarius, γαλ. laitier, πορτ. leiteiro, ἰσπ. lechero, ῥουμ. lăptar.

λάπτάρᾶ, οὐσ. θηλ., -τᾶρί πληθ. (lâptără, -tări) = γαλατόπηττα ἐκ τοῦ λατ. lactaria. Ἐν Ὀλύμπω μόνον «πίτᾶ ντι λάπτε».

λάπτε, οὐσ. οὐδ., λάπτουρί πληθ. (lâpte, lăpturi) = γάλα. Ἐκ τοῦ λατ. lac etis. Τὸ et τρέπεται εἰς πτ, ὡς ἐν τῇ λέξει αλούμπτου, ἰτ. latte, ἰσπ. leche, πορτ. leite, γαλ. lait. ῥ. lapte.

λάπτουκᾶ, οὐσ. θηλ., (lăptukă) = θριδάξ, μαρούλι, ἐκ τοῦ λατ. lactuca, ἰτ. lattuga, καταλ. llatuga, προβ. laytuga, γαλ. laitue, ἄλβ. latoughe, ῥ. lăptucă.

λάργκου, ἐπιθ., -γκᾶ θηλ., -τζι πληθ. (lârgu, -gă, -dzi) = πλατύς, ἐκ τοῦ λατ. largus = δαψιλής, ἄφθονος, ἰτ. ἰσπ. πορτ. largo, γαλ. large, ἄλβ. ljarghë, ljark, ῥουμ. larg. Καὶ ἐπιρρηματικῶς = μακράν, ῥουμ. departe, λατ.

λάρδιε, οὐσ. θηλ. (lârdîe = χοίρειον λίπος, κοινῶς λαρδί, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. laridum, lardum, ἰτ. ἰσπ. πορτ. lardo, καταλ. lardo, προβ. lart, γαλ. lard, ρουμ. slănină, σλαβ.

λάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. λάου, λαρ' πληθ. (lâre, lâri) = ἡ πλύσις κοιν. πλύσιμον, ρουμ. lare, spălare, λατ.

λάρτζέσκου, λαρτζίι', -τζιτᾶ, -τζιρε, ρ. (lârdzêsku, lârdzîi, -dzită, -dzire) = πλατύνω, ἐκ τοῦ ἀν. λάργκου = πλατύς· λατ. largior, itus sum, iri = ἐπιδαφιλεύομαι· ἰτ. largare, ἰσπ. πορτ. largar, alargar, γαλ. elargir, ἀλβ. ljarghoig = ἀπομακρύνω, εὐρύνω, ρουμ. lărzesc.

λάρτζίμε, οὐσ. θηλ., -τζιν' πληθ. (lârdzîme, -dzini) = πλάτος, εὐρύτης, ἐκ τοῦ λάργκου· γαλ. largueur, ρ. lărdzime, λ.

λάρτζιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. -τζιρ' πληθ. (lârdzire, -dziri) = εὐρυνσις, πλάτυνσις· ρουμ. lărzire, λατ.

λάρτζίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (lârdzît^u, -tă) = πεπλατυσμένος· ρουμ. lărzit, λατ.

λάσπε, οὐσ. θηλ., λασκι' πληθ. (lâspe, lâski) = λάσπη, πήλος, ἰλύς, ρουμ. noroiu, σλ.

λάσπουσέσκου, -σιι', -σιτᾶ, -σιρε ρ. (lâspusêsku, -sii, -sită -sire) = βορβορῶ κοιν. λασπώνω· ρουμ. noroesc, σλαβ.

λάσπουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ' πληθ. (lâspusîre, -sirⁱ) = βορβόρωσις, κοιν. λάσπωμα· ρουμ. noroire, σλαβ.

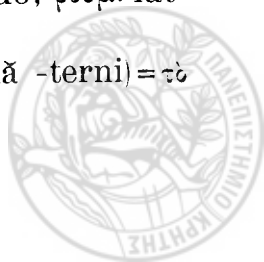
λάσπουσίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (lâpusit^u -tă) = λασπωμένος· ρουμ. noroit, σλαβ.

λάστιχον, οὐσ. οὐδ., -χι' πληθ. (lâstih^u, -hi) = τὸ ἐλαστικόν, κοιν. λάστιχο· ρουμ. gumilastic, ἑλλην. Δαλ.

λάτου, τᾶ, πθμ. τοῦ «λάου» (lât^u, -tă) = πεπλυμένος, πλυτός, ξεπλυμένος· ρουμ. lat, spălat, λατ.

λάτου, ἐπιθ., -τᾶ, θηλ. (lât^u, -tă) = εὐρύς, πλατύς. Ἐκ τοῦ λατ. latus = εὐρύς· ἰτ. lato, προβ. lat, ἰσπ. lado, ρουμ. lat· λέγεται μόνον ἐν Μετσόβω.

λατέρνᾶ, οὐσ. θηλ. -τερνι, πληθ., (latêrnă -terni) = τὸ

γνωστὸν μουσικὸν ὄργανον ἢ λατέρνα, ἰταλ. Ἰταλ. Δαλ.

λάτσοῦ, οὐσ. οὐδ., λάτσοῦρ' πληθ. καὶ λάτσά θηλ. (láts^u, látsuri, látsâ) = βρόχος, θηλειά, ἐκ τοῦ λατ. ❖ laceus (laqueus) = βρόχος, ἰτ. laccio, lasso, ἰσπ. lazo, πορτ. laeo, γαλ. laes, ἀλβ. ljak, ρουμ. lats.

λάτούρα, οὐσ. θηλ., -τουρ' πληθ. (lâtúră, -turⁱ) = πλύμα, κοιν. ἀπόπλυμα, ἀκαθαροσίαι ἐκ πλύσεως. Ἐκ τοῦ λατ. lavatura, lotura, ἰτ. lavatura, ἰσπ. πορτ. προβ. lavadură· ρουμ. ἐν τῷ πληθ. lăuturi καὶ lături = ἀπόπλυμα ἴδε καὶ «σπιλάτούρ'».

λάφε, οὐσ. θηλ., λᾶχ' πληθ. (lăfe, lăhⁱ) = λόγος, λέξις, κοιν. λόγια, καὶ λάφια, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. laf, ρουμ. vorbă λατ. Δαλ.

λάφάζάνου, οὐσ. ἀρσ., -ζαν' πληθ. (lâfâzân^u, -zaniⁱ) = πολυλόγος, φλύαρος, κοιν. λαφαζάνης, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. lafazan· ρουμ. vorbărets, λατ.

λάχοῦρε, οὐσ. θηλ., -ρ' πληθ. (lâhûre, -rⁱ) = μάλλινος ζωστήρ, κοιν. λαχοῦρι· ἐν Ἡπειρῷ τὸ μάλλινον ὕφασμα λέγεται λαχοῦρι, ἀλβαν. ljacouri, ρουμ. cingătore de casmir, λατ.

λάχτάρᾶ, οὐσ. θηλ., -τᾶρ' πληθ. (lâhtără, -tărⁱ) = ἐκπληξίς, τρόμος, κοιν. λαχτάρᾶ· ρουμ. groază, σλαβ.

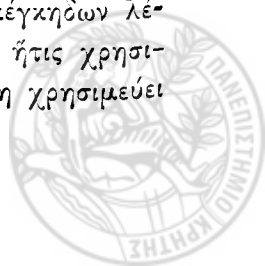
λάχτᾶρσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε (lâhtârsésku, -siⁱ, -sită, -sire) = ἐκπλήττω, τρομάζω: μι λάχτᾶρσέσκου = ἐκπλήττομαι, κοιν. λαχταρῶ, ἀορ. λαχτάρσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥῆμ. ῥ. îngrozesc, σλ.

λάχτᾶρσίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (lâhtârsit^u, -tă) = ὁ ἢ ἐκπληττός, ὄν, τρομαγμένος, λαχταρισμένος, ρουμ. îngrozit, σλ.

λε καὶ **άλε** καὶ **λεᾶ** καὶ **λέλε**, σχετλ. ἐπιφων. = ἄχ, λέλε (le, ále, leá, léle)· ρουμ. ah.

λεᾶ καὶ **λάϊ**, κλητ. ἐπιφών.: λεᾶ ντάντο = ὦ μῆτερ (leá, láï, leá dado) ἰδ. λάϊ.

λεάγκάνου, οὐσ. οὐδ., λεάγκάν' πληθ. (leágân^u, leágânⁱ) = λίχνον, κοιν. κούνια· ἀλβ. lăkunt (ἰδίως τῶν Ἰχέγκηδῶν λέξις) ὁ Rösler παράγει τὴν λέξιν ἐκ τοῦ λεκάνη, ἧτις χρησιμεύει καὶ ὡς λίχνον (οὐχὶ ἢ λεκάνη, ἀλλ' ἢ σκάφη χρησιμεύει

καὶ πρὸς τοῦτο) ἄλλος ἐκ τοῦ ῥήμ. λέγκου = δένω, διότι κατασκευάζεται καὶ τοιοῦτον λίκνον, αἰώρα, διὰ προσδέσεως δύο σχοινίων ἀπὸ τῶν κορμῶν δύο δένδρων. Ἐγὼ βλέπω τὴν λέξιν λίκνον, διὰ διφθογγισμοῦ τοῦ ι εἰς εα, ὡς μπεῖον ἐκ τοῦ bíbo = πίνω, καὶ δι' ἀναπτύξεως ἐνὸς α μεταξὺ τοῦ κ καὶ ν, ὡς καπινὸς ἀντὶ καπνός· ἴδε καὶ σάρμάνιτσᾶ· ῥουμ. leagăn.

λεγάγκανον, λιγκάναί, -ατᾶ, -αρε ῥήμ. (leágân^u, ligânái, -atã, -are) = αἰωρῶ, κοιν. κουνῶ· ῥουμ. legăn. Ἐκ τοῦ ἀνωτ.

λεάνγκου, ἐπιθ., -γκᾶ θηλ. (leángu, -ngã) = ὑπερύψηλος. Ἐκ τοῦ «λούγκου» ἔπερ ἴδε· ῥουμ. lungan, λατ.

λεάνε, οὐσ. θηλ. = ὀκνηρία, νωθρότης· ν' εἴστε λεάνε = ὀκνῶ, ῥαθυμῶ (leáne, n' eáste leáne). Ἐκ τοῦ σλαβ. leni = νωθρότης. Πληθ. λένουρι (lenuri)· ῥουμ. lene, σλαβ.

λεβέντου, οὐσ. ἄρσ., λεβέντσι πληθ. (levéntu, levéntsî) = εὐσταλής, εὐζωνος, ἤρωσ κοιν. λεβέντης, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. levend = κυρίως ἐθελοντής, στρατιώτης ἐκ τῆς Ἀνατολῆς ἐστρατολογημένος (ἐκ τῆς λέξεως levante)· προφέρεται καὶ λεβέντου, λεβέντζι (levéndu, levéndzî)· ῥουμ. voinic. Καὶ λιβέντου.

λεβεντσατσα, leventeatsã) = ἠρωϊσμός, παληκαρχία, λεβεντιά· ῥουμ. voinicie, σλαβ. Καὶ λιβιντσατσα.

λέγκου, λιγκάι, -τᾶ, -ρε ῥ. (lég^u, ligái, -tã, -re) = δέω, δένω. Ἐκ τοῦ λατ. ligo, avi, atum, are = δένω· ἰτ. legare, ἰσπ. πορτ. ligar, γαλ. lier, liguer, ἄλβ. ljith = δένειν· ῥουμ. leg. Περὶ τροπῆς τοῦ e εἰς i ἴδε ἐν λέξει αρίνα.

λεένι καὶ **λιγένι**, οὐσ. θηλ., λεένι καὶ λιγένι πληθ. (leéni καὶ ligéni, leéni, ligéni) = μικρὰ μεταλλίνη λεκάνη, κοιν. λεένι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. legen, ἔπερ ἐκ τοῦ λεκάνη· ῥ. lighian, τρκ.

λείξουρον, -ρα ἐπιθ., (líksur^u, -rã) = λίχνος, λαίμαργος, κοιν. λείξουρας, ἔπερ ἐκ τοῦ λείγω· ῥουμ. lacom, σλαβ.

λείξουριε, οὐσ. θηλ., -ριε πληθ. (liksurie, -rii) = λαιμαργία κοιν. λείξουρά· ῥουμ. lăcomie, σλαβ.

λειτουργησέσκου, -σιε, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (liturjisésku,

-siⁱ, -sitǎ, -sire) = λειτουργῶ· ρουμ. liturgisesc, ἔλλην.

λειτουργησίτῳ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ, θηλ. (litur-gisít^u, -tǎ) = λειτουργημένος· ρουμ. liturghisit, ἔλλην.

λειτουργίε, οὐσ. θηλ., -γιⁱ πληθ. (litur-gi^e, -giⁱ) = λειτουργία· ρουμ. liturghie, ἔλλην.

λειτουργό, οὐσ. ἀρσ., -γατς^z πληθ. (litur-gó, -gadz) = λειτουργός· ρ. officiant, λατ.

λείψανον, οὐσ. οὐδ., -νⁱ πληθ. (lípsan^u, -nⁱ) = τὸ λείψανον· ρουμ. mort, λατ. Λέγεται καὶ μόρτουλον· mórtulu).

λειψέσκου, -ψιⁱ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (lipsésku, -psii, -psitǎ, -psire) = ἔλλειπω, ἀπουσιάζω, χρειάζομαι· ἀπροσώπως: λειψάστε = προσήκει, δεῖ, πρέπει. Ἐκ τοῦ ἔλλην. ἔλειψα· ρουμ. lipsesc, ἔλλην., trebuesc, λατ.

λειψίτῳ, -τᾶ, πθμ. τοῦ λειψέσκου μὲ σημ. ἐπιθ. (lipsít^u, -tǎ) = ἐπιλιπής, ἀναγκαῖος, πρέπων· ρ. lipsit, ἔλ. necessar, λ.

λέλε, ἐπιφών. σχετλ. ἴδε λε καὶ ἄλε.

λέλικον, οὐσ. ἀρσ., λέλιτσⁱ πληθ. (lélik^u, lélitsⁱ) = πελαργός, τὸ γνωστὸν πτηνόν, κοιν. λελέκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. lelek· ρουμ. barrǎ, σλαβ.

λέμνον, οὐσ. οὐδ., λεάμνι πληθ. (lémn^u, leámni) = ξύλον. Ἐκ τοῦ λατ. lignum, ἰτ. legno, legne, ἰσπ. leno, πορτ. lenho, ἀρχ. γαλ. laigne· ρουμ. lemn.

λεξικό, οὐσ. ἀρσ., -κατς^z πληθ. (lexikó, -kadz) = λεξικόν· ρουμ. dictsionar, γαλ.

λέπρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρι πληθ. (léprǎ, -ri) = ἡ λέπρα· ρουμ. leprǎ, ἔλλην.

λέρᾶ, οὐσ. θηλ., λέρι πληθ. (léřǎ, -ri) = κηλίς, ἀκαθαρσία, κοιν. λέρα· ρουμ. likeâ, τουρκ.

λέσε, οὐσ. θηλ., λέσουριⁱ πληθ. (léše, lešururi) = πτώμα σεσηπός, κοιν. λέσι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. leš· ρ. leš, τρκ. Δαλ.

λεύτερον, ἐπιθ., -ρᾶ θηλ. (léfter^u, -rǎ) = ἐλεύθερος· ρουμ. liber, λατ.

λευτερίε, οὐσ. θηλ., -ριῖ πληθ. (lefteríe, -riⁱ) = ἐλευθερία·
 ρουμ. libertate, λατ. Καὶ λιυτιρίε (liffiríe).

λιά^{ου}, λράι, λράτᾶ, λράρε ρημ. (liǎ^u, loáⁱ, loátă, loáre)
 = λαμβάνω. Ἐκ τοῦ λατ. levo, avi, atum, are, ιτ. levare,
 πορτ. προβ. levar, γαλ. lever· ρουμ. ieu καὶ iau.

λιάμπρικ^{ου}, οὐσ. ἄρσ. -τσῖ πληθ. (liábrik^u, -tsiⁱ) = τρίγλη,
 λάβραξ καὶ κοιν. λαβράκι· ρουμ. scobar, σλαβ.

λιάρ^{ου}, ἐπιθ., -λιάρᾶ θηλ. (liár^u, liáră) = ποικιλόχρωμος,
 κοιν. παρδαλός, καὶ λιάρος· ρουμ. pestrits, σλαβ.

λίβᾶ, οὐσ. ἄρσ., (lívă) = ὁ λίψ, κοιν. λίβας· ρ. vânt de
 sud· ὁ Δαλ. παράγει ἐκ τοῦ λατ. levis· μὴ χειρότερα. Σημειω-
 τέον δέ, ὅτι μόνην τὴν λέξιν ταύτην ἐτυμολογεῖ.

λιβάδε, οὐσ. θηλ., λιβάτς πληθ. (liváde, livădz) = λειμών,
 κοιν. λιβάδι· ρουμ. livadă, ἑλλην.

λίβαν^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -νῖ πληθ. (livan^u, -niⁱ) = λιβανωτῖς,
 λίβανον· ρουμ. rosmarin, λατ.

λιβάνντᾶ, οὐσ. θηλ., λιβάντζι πληθ. (livândă, livândzi)
 = τὸ γνωστὸν ἀρωματικὸν ὑγρὸν, ἢ λιβάντα· ρ. parfum, γαλ.

λιβιδᾶ, οὐσ. θηλ., λιβιδς πληθ. (livídă, livídz) = λειθηρίς,
 -ίδος, τὰ κοιν. λειβίδια, αἱ θῆκαι τῶν φασολίων· ρουμ. teacă de
 fasole, λατ. + ἑλλην.

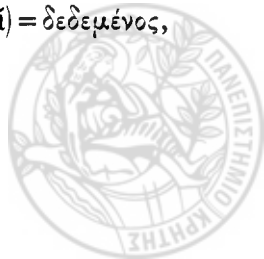
λίγδᾶ, οὐσ. θηλ., λίγδι πληθ. (lígďă, lígđi) = στέαρ, λίπος
 χοίρου, κοιν. λίγδα. Ἐν τῷ πληθ. καὶ λιγτζι καὶ λιγδί (liydzi
 καὶ liydíi), ρουμ. grăsime, untură, λατ. Ἴδε καὶ λάρδιε.

λιγκάνάρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ λεγάγκαν^{ου}, -νᾶρῖ πληθ. (ligănăre,
 -nărⁱ) = αἰώρησις, κοιν. κούνημα, ρουμ. legănare, λατ.

λιγκάνάτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ λεγάγκαν^{ου} (ligănát^u, -tă) = αἰω-
 ρημένος, κοιν. κουνημένος, ρουμ. legănat, λατ.

λιγκάρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ρ. λέγκου, λιγκᾶρῖ πληθ. (ligare,
 ligărⁱ) = δέσις, ὑποχρέωσις, ρουμ. legare, λατ.

λιγκάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ρ. λέγκ^{ου} (ligát^u, -tă) = δεδεμένος,
 ὑπόχρεως· ρουμ. legat, λατ.

λιγνάτουρά, οὐσ. θηλ., -τουρί πληθ. (ligâtúră, -turî) = δέσις, σύνδεσις, ἐπίδεσμος, δεσμίς, ρουμ. ligătură. λατ.

λιγουςέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (liγusésku. -siî, -sită. -sire) = ὀλιγοθυμῶ, λιγώνω, λίγουσα ἄορ. + έσκου, ρουμ. leşin. ἑλλην. ἐκ τοῦ λίγουσα κατὰ Cihac.

λιγουςίρε, οὐσ. θηλ., -σιρί πληθ. (liγusîre -sirî) = ὀλιγοθυμία, λίγουμα, ρουμ. leşin, ἑλλην.

λιγουςίτῶν, πθμ. τοῦ λιγουςέσκου, -τᾶ θηλ. (liγusît^u, -tă) = λιπόθυμος, κοιν. λιγουμένος, ρουμ. leşinat. ἑλλην.

λιέπουρου, οὐσ, ἄρσ., -ρί πληθ. (liépuru^u, -rî) = λαγώς. Ἐκ τοῦ λατ. lepus, leporis = λαγώς· ἰτ. lepre, ἰσπ. liebre, πορτ. lobre, γαλ. lievre, ἄλβαν. ljepour, ρουμ. iepure. Ἐν Σαμαρίνα καὶ λιέπρε (liépre), ἐν Βλαχολιβ. λιόπουρου (liopuru^u).

λιερτάτσιούνε, οὐσ. θηλ., -τσούνε πληθ. (liertâtsiune, -tsiunî) = ἄφεσις, συγχώρησις. Ἐκ τοῦ λατ. libertatio -onis· ἰτ. libertazione, ρουμ. iertătione· λέγεται καὶ λιρτάρε.

λιέρτῶν, λιρτάί, -ατᾶ, -αρε (liért^u, lirtái, -ată, -are) = συγχωρῶ. Ἐκ τοῦ λατιν. ※ liberto, are = ἐλευθερῶ, ἰτ. libero, ἰσπ. πορτ. libertar καὶ librar γαλ. liberer, ρουμ. iert.

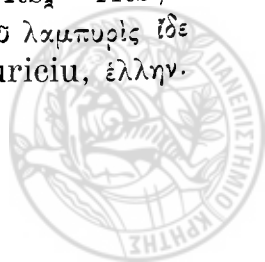
λικέου, οὐσ. ἄρσ., λικέι πληθ. καὶ λικέτς (ἐκ τοῦ λεκέδ(ε)ς) = κηλῖς, ἀκαθαρσία, κοιν. λεκές, ἐκ τοῦ τουρκ. leké. ρ. lichea, τρκ.

λικισέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (likisésku, -siî, -sită, -sire) = κηλιδῶ, ρυπαίνω, κοιν. λεκιάζω, ἄορ. λέκιασα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥῆμ· ἴδε καὶ λικέου ρ. umplu cu lichele, λατ. + τρκ. Δαλ.

λικισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρί πληθ. (likisîre -sirî) = κηλιδῶσις, ρύπανσις, κοινῶς λέκιασμα· ρουμ. umpleare cu lichele, λατ. + τρκ.

λικισίτῶν, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ πλ. (likisît^u, -tă) = κεκηλιδῶμένος, κοιν. λεκιασμένος· ρ. umplut cu lichele, λατ. + τρκ. Δαλ.

λικουρίτσῶν, οὐσ. ἄρσ., -ριτσί πληθ. (likuritsî^u -ritsi) = πυγολαμπίς, λαμπυρίς, κοιν. κωλορωτιά. Ἐκ τοῦ λαμπυρίς ἴδε Κουρτ. ἐτυμ. λεξ. ἔκδ. 3, σελ. 339· ρουμ. licuriciu, ἑλλην.

λιλίτσα, λιλούδα και **λάλούδα**, ουσ. θηλ., λιλίτσι και λά-
λούτζ πληθ. (lilītsā, lilúđā lālúda. lilítsi και lálútz) = άνθος·
οί ρουμ. και οί Μογλενίτσι και τὸ Μέτσοβον λέγουσι floáre ἐκ
τοῦ λατ. flos -oris. Ἐκ τοῦ ἀλβ. ljoule, ἥ ἐκ τοῦ λατιν. li-
lium· ἴδε Meyer λεξ. Ἄλβαν. 250.

λίμα, ουσ. θηλ., λίμι πληθ. (líma, lími) = ῥίνη, κοιν. λίμα,
ἔπερ, ἐκ τοῦ λατ. lima = ῥίνη, ἰτ. lima, ρουμ. pilă, σλαβ. Λέ-
γεται και αρνίε ἐκ τοῦ ῥίνη κοιν. ῥινί.

λιμάδουρα, ουσ. θηλ., -δουρῖ πληθ. (limâđură, -đuri) =
κόπανον λίνου, καννάβειως, κοιν. λιμαδούρα, ρουμ. melitsă, σλ.

λιμάνε και -νου, ουσ. θηλ., λιμάνι πληθ. (limáne, limăni)
= λιμῆν, κοιν. λιμάνι· ρουμ. port, λατ.

λιμάργησέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (limârgisésku, -sii,
-sită, -sire) = λαιμαργῶ, λημάργησα· ρουμ. me lăcomesc, σλ.

λιμέρε, ουσ. θηλ., -μερῖ πληθ. (limére -meri) = ἡ ζωλεᾶ
τῶν ληστῶν, και ἀπλῶς κατάλυμα, ρουμ. cuib de hots, λ. † σλ.

λίμπᾶ, ουσ. θηλ., λίμπι πληθ. (límbă, límbi) = γλῶσσα.
Ἐκ τοῦ λατ. lingua, ἰτ. lingua, ἰσπ. lengua, πορτ. lingoa,
lingua, σαρδῶν. limba, γαλ. langue, ρουμ. limbă.

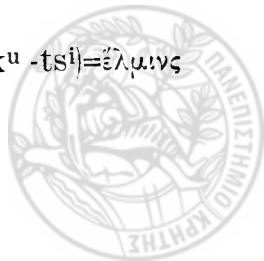
λιμπισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (limbisésku, -siῖ, -sită,
-sire) = λάμπω, ἀκτινοβολῶ, διαπρέπω και μεταφ. ζηλῶ· λέγε-
ται και λάμπρουσέσκου (lâmbrusésku) λατ. limpidare, ἰσπ.
limpiar, πορτ. limpar, ρουμ. limpezesk.

λιμπισίρε, ἀπθ. ουσ. τοῦ ἀνρ., -σιρῖ πληθ. (limbisire,
-siri) = στιλπνότης, λάμψις· ρουμ. strălucire, λατ.

λιμπισίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (limbisit^u, -tă) = στιλ-
πνός, διαπρεπής, ἐκλαμπρος, ζηλωτός, ρουμ. limpezit.

λιμπιτου, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (límbit^u, -tă) = διαφανής, λαμ-
πρός, ωραῖος. Ἐκ τοῦ λατ. limpidus, ἰτ. limpido, ἰσπ. lim-
pio, πορτ. limpido, γαλ. limpide, ρουμ. limpede. Και λίμ-
πιντου (límpid^u).

λιμπρίκον, ουσ. ἀρσ., -μπριτσι πληθ. (limbrík^u -tsi) = ἔλμινς

= σκώληξ τῶν ἐντέρων. Ἐκ τοῦ λατ. *lumbricus*, ἰτ. *lombrico*, ἰσπ. *lombriz*, πορτ. *lombriga*, γαλλ. *lombric*, ρ. *limbric*.

Λιμπρικόσῳ, ἐπιθ., -κρσᾶ θηλ. (*limbricós^u*, -krasǎ) = ἐλμινθῶν, πλήρης ἐλμινθῶν, σκωλήκων τῶν ἐντέρων· λατ. *lumbricosus*, ρουμ. *limbricos*.

Λιμνάροῦ, οὔσ. ἄρσ., -ναρῖ πληθ. (*limnár^u*, -narⁱ) = ξυλέμ- πορος. Ἐκ τοῦ λατ. *lignarius*, ἰτ. *legnajo*, ἰσπ. *lenero*, πορτ. *lenheiro*, ρουμ. *lemnar*.

Λιμνόσῳ ἐπιθ. λιμνράσᾶ θηλ. (*limnós^u*, -nqasǎ) = ξυλοει- δής, ξυλώδης. Ἐκ τοῦ λατ. *Iignosus*, ἰτ. *legnoso*, ἰσπ. *lenoso*, πορτ. *lenhoso*, ρουμ. *lemnos*.

Λιμνουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ -σιρε ρ. (*limnusésku*, -siⁱ, -sitǎ, -sire) μέσ. μι λιμν. = ἐκπλήττομαι, ναρκούμαι ἔκ τινος αἰφνιδίου καὶ μένω ἀναίσθητος ὡς ξύλον. Κατὰ τὸ ἐλλήν. ἀπολι- θοῦμαι ἐπλάσθη ἢ λέξις αὕτη ἐκ τοῦ λέμνου = ξύλον, (ἀποξυλοῦ- μαί) = γίνομαι ξύλον ἀναίσθητον. Ὁ ἐνεστώς ἐσχηματίσθη ὡς ἔκ τινος ἐλληνικοῦ λίμνωσα ἀνυπάρχτου. Οὐδαμοῦ ἤκουσα τὴν λέξιν, ὅζει δ' ἐμοὶ μεταγχιτισμοῦ τοῦ Δαλ. ἐκ τοῦ ρ. *inlemnesc*.

Λιμόνε, οὔσ. θηλ., -νι πληθ. (*limóne*, -ni) = λεμόνι· ρουμ. *lǎmâie*. ἐλλήν.

Λιμόσῳ, ἐπιθ., λιμράσᾶ θηλ. (*limós^u*, -mqasǎ) = ἄπληστος, κοιν. ἀχόρταγος. Ἐκ τοῦ λίμα, ὅπερ ἴδε· ρουμ. *lacom*, σλαβ.

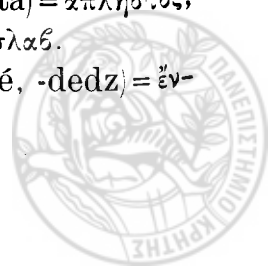
Λιμουνάδᾶ, οὔσ. θηλ., -νατζ πληθ. (*limunádǎ*, -nǎdz) = λιμονάδα· ρουμ. *limonadǎ*, ἐλλήν.

Λιμουνέσῳ, οὔσ. ἄρσ., -νεῖ πληθ. (*limuné^u*, -nei) = λεμο- νικά· ρουμ. *lǎmâiu*, ἐλλήν.

Λιμουξέσκου, -ξιῖ, -ξιτᾶ, -ξιρε ρ. (*limuksésku*, -ksiⁱ, -ksitǎ, -ksire) = λαίμαργῶ, βουλιμιῶ. Ἐκ τοῦ νλν. «λιμαζῶ, λίμαζα»· ρουμ. *me lăcomesc*, σλαβ.

Λιμουξίτῳ, -τᾶ πθμ. τοῦ ἀνρ. (*limuksít^u*, -tǎ) = ἄπληστος, κοιν. ἀχόρταγος καὶ λιμαγμένος· ρουμ. *lacom*, σλαβ.

Λιμπαντέ, οὔσ. ἄρσ., -νετζ πληθ. (*libadé*, -dedz) = ἐν-

δυμα ἀνοικτὸν ἔμπροσθεν μετὰ μηχανίων, διήκον μέχρι τῆς ζώ-
νης, περσιστὶ libadé· ῥουμ. libadeâ. Ὁ πληθ. καὶ λιμπαντάτζ.

λίμπτου, πθμ. τοῦ λίνγκου, -τᾶ, θηλ. (límptu, -tă) = λε-
λειγμένος, κοιν. γλειμμένος· ῥουμ. lins, λατ. Καὶ ἀλίμπτου.

λίνου καὶ **λινάροῦ**, οὐσ. οὐδ.; -ουρ' πληθ. (lín^u, linár^u,
-urⁱ) = τὸ λίνον, κοιν. λινάρι, λατ. linum, ἰτ. ἰσπ. lino, πορτ.
linho, γαλ. lin, ἀλβ. ljin, ljir· ῥουμ. in.

λίγκᾶ, προθ. συντ. μετὰ αἰτ. = πλησίον, ἐγγύς, (lingă)
γερμαν. längs. Πιθανῶς ἐκ τοῦ longum + ad, ἰτ. lungo,
γαλ. le long de, du long de· ῥουμ. lingă. Καὶ νίγκᾶ, ἐκ τοῦ
in-lingă· προθ. τὸ ῥουμ. dingă ἐκ τοῦ de lingă.

λίγκάρσου, ἐπιθ., -ρσᾶ θηλ. (lingársu, -rsă) = λίχνος,
λαίμαργος κοιν. τσανακογλείφτης. Ἐκ τοῦ «λίνγκου», ὅπερ ἴδε·
ῥουμ. mâncăcios = φαγᾶς, λατ.

λίγκέρε, οὐσ. θηλ., -ρ' πληθ. (lingére, -rⁱ) = μετᾳλλινον
τρύβλιον κοιν. λιγκέρι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. lenger. Κατὰ Me-
yer ἐκ τοῦ :: lanciarium, (lanx, lancis) = λοπάς· ἀλλ' ἀμφι-
βάλλω· ῥουμ. fârfurie de aramă, τουρκ. + λατ.

λίγκου, λίμσου, λίμπτᾶ, καὶ λίμτᾶ, λίντζερε ρ. (língu,
límsu, límptă, línzere) = λείγω, κοιν. ἀγλείφω. Ἐκ τοῦ λατ.
lingo, xi, nectum, ěre = λείγω· ρ. ling. Καὶ ἀλίνγκου.

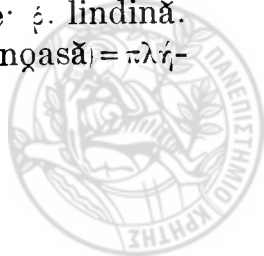
λίγκουρᾶ, οὐσ. θηλ. -ρ' πληθ. (língură, -rⁱ) = κογλιάρ-
ριον. Ἐκ τοῦ λατ. lingula καὶ ligula (ὑποκ. τοῦ lingua) ἀλβ.
ljouge· ῥουμ. lingură. Ἐν Σαμαρίνα, συγκεκ. λίνγκρᾶ (lingră).

λίγκουρίτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (lingurítsă, -tsi) =
μικρὸν κογλιάρριον 2, τὸ προκάρδιον· ῥουμ. lingureă.

λινιβόσου, -βρσᾶ ἐπιθ., (linîvós^u, -vqasă) = ὀκνηρός, νω-
θρός. Ἐκ τοῦ «λεάνε» ὅπερ ἴδε. Καὶ λινόσου· ῥουμ. leneš, σλαβ.

λινντινᾶ, οὐσ. θηλ., -ν' πληθ. (lîndină, -nⁱ) = χι κόνιδες,
ἔντομον τῆς κεραλῆς. Ἐκ τοῦ λατ. (lens :: ndinis) ἰτ. len-
dino, ἰσπ. liendre, πορτ. lendea, γαλ. lente· ρ. lîndină.

λινντινόσου, ἐπιθ., -νρσᾶ θηλ. (lîndinós^u, -nqasă) = πλῆ-

ρης κονιδων· ιτ. lendinoso, ισπ. lendroso· ρ. lindinos.

λίν|τε, οὐσ. θηλ., λίν|τσι πληθ. (lín|te, lín|tsi) = φακῆ (ἕσ-
πριον). Ἐκ τοῦ λατ. lens, ntis· ιτ. ισπ. lenté, πορτ. len-
tilha, γαλ. lentille· ρουμ. linte. Καὶ χιρτουρά, ἔπερ ἴδε.

λίντζερε, ἀπρ. οὐσ. τοῦ λίνγκου, -τζερ^ι πλ. (lín|dzere, -dzerⁱ)
= τὸ λείγειν, κοιν. γλείψιμον· ρουμ. lingere, λατ. Καὶ αλίντζερε.

λιουντάροῦ, οὐσ. ἀρσ., -νταρ^ι πληθ. (lǐ|undár^u, -darⁱ) =
λέων, κοιν. λεοντάρι· ρουμ. leu, λατ.

λιούφτου, -α^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (lǐ|úftu, -ai, -atǎ, -are) =
μάχομαι, πολεμῶ. Ἐν Βουβούσα, ἀντὶ αλουμπτου, ἔπερ ἴδε.

λιπίδα, οὐσ. θηλ., λιπίτζ πληθ. (lipídǎ, lipíd|z) = ἡ λεπίς,
-ίδος, κοιν. λεπίδα τῆς μαχαίρας· ρουμ. lamă de cutsit, λατ.

λιπουροάνε, οὐσ. θηλ., -ν^ι πληθ. (lipuró|áne, -ni) = ὁ θῆ-
λυς λαγωγός· ἴδε λιέπουρο^{ου}· ρουμ. iepuroicǎ, λατ.

λίρα, οὐσ. θηλ., λίρι πληθ. (lírǎ, líri) = τὸ γνωστὸν χρυ-
σοῦν νόμισμα, ἡ λίρα· ρουμ. lirǎ.

λιρουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (lirusés|ku, -sii, -sitǎ,
-sire) = ρυπαίνω, κοιν. λερώνω· «ἀλαρῦναι, ρυπαῖναι, ὀλερόν,
βορβορῶδες» Ἡσύχιος· ρουμ. murdăresc, τρκ.

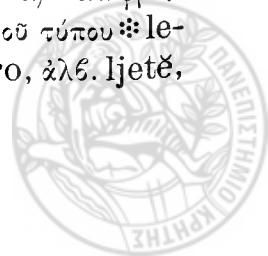
λιρουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πληθ. (lirusí|re, -sirⁱ)
= ρύπανσις, κοιν. λέρωμα· ρουμ. murdărire, τουρκ.

λιρουσίτου, -τᾶ πθμ. τοῦ ἀνρ. (lirusít^u, -tǎ) = κηλιδωμένος,
ρύπαρός, κοιν. λερωμένος· ρουμ. murdărit, τρκ.

λισινέτζου, -να^ι, -νατᾶ, -ναρε ρ. (lišínéd|zu, -nai, -natǎ,
-nare) μέσον, μι λιθ = λιποψυχῶ, λιποθυμῶ, ἀποβάλλω, χάνω
τὰς αἰσθήσεις μου, καὶ λιγώνομαι ἀρχ. ὀλιγῶ, ἐξ οὗ τὸ προκ-
ρήμα· ἴδε Cihac 669· ρουμ. lešin, ἑλλην., κατὰ Cihac.

λισινάτου, -τᾶ πθμ. τοῦ λισινέτζου lǐ|šinát^u, -tǎ) = λιπόθυ-
μος, κοιν. λιγωμένος· ρουμ. lešinat, ἑλλην.

λιόροῦ, ἐπιθ., λιόραρά θηλ. (lišór^u, lišó|rǎ) = ἐλαφρός.
Ἐκ τοῦ λατ. levis = ἐλαφρός. Κατὰ Cihac ἐκ τοῦ τύπου :: le-
viciolus ἀντὶ leviculus· ιτ. lieve καὶ leggiero, ἄλβ. ljetě,

γαλ. leger, ισπ. ligero. πορτ. leviario· ϋουμ. ušor· ἔρθοτ. κατὰ Pušc. ἐκ τοῦ levis μετὰ τῆς παραγ. κατὰλ. ušor.

λιϋουράρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ κατ. ϋ. = ἐλάφρυνσις, πλῆθ. -σαρῖ (lisuráre, -sār'i)· ϋουμ. ušurare, λατ.

λιϋουρεάτσᾶ, οὔσ. ἀφρῆρ. θηλ., -ρετς πλῆθ. (lišureátsă, -rets) = ἐλαφρότης. Ἐκ τοῦ λιϋόρῶ, ϋουμ. ušurintsă, λατ.

λιϋουρέτζου, -ραῖ, -ατᾶ, -αρε ϋ. (lišurétz^u, -ra'i, -ată, -are) = ἐλαφρόνω. Ἐκ τοῦ λιϋόρῶ, ἕπερ ἰδεῖ ϋ. ušurare.

λιτᾶνείε, οὔσ. θηλ., νειῖ πλῆθ. (litânie, -ni'i) = λιτανεία· ϋουμ. litanie, ἔλληγν.

λιτέσκου, λιτῖῖ, -ιτᾶ, -ιρε ϋ. (litésku, lití'i, -ită, -ire) = ἐξέρχομαι (ἐν χρήσει μόνον ἐν Ἀσπροπ.)· ϋουμ. me pornesc, σλ.

λιτίρε, ἀπθ. τοῦ ἀνρ. -τιρῖ πλῆθ. (litîre -tiri) = ἐξοδος, ἀναχώρησις, ϋουμ. pornire, σλαβ.

λιτρά, οὔσ. θηλ., λιτρί πλῆθ. (litră, lítiri) = λίτρα καὶ λίτρον, ἀλβ. ljitră, ἰτ. βεν. litro· ϋουμ. litră, ἔλληγν.

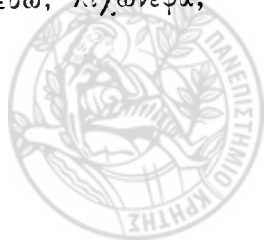
λίτσου, οὔσ. οὔδ., λίτσί πλῆθ. (lits^u, lítși) = τὰ μιτάρια, κάθετα ἐνάμματα καὶ δικτυωτὰ νήματα ὑφαντηρίου (ιστοῦ), τὰ δι' ὧν διέρχεται ὁ στήμων ἀνερχόμενα καὶ κατερχόμενα διὰ τῶν ποδαρικών κατὰ τὴν ὑφανσιν, ἵνα ἐμπλέκηται τὸ ὑφάδιον ἐντὸς τοῦ στημονίου. Ἐκ τοῦ λατ. licium -ii = μίτος, μιτάρι, γαλ. lisse, ἰτ. liccia, φριουλ. litss, προβ. lissa, ϋουμ. itse.

λιχράνᾶ, οὔσ. θηλ., λιχράνι πλῆθ. (lihqánă, lihqáni) = λεγῶ, κοιν. λεγῶνα, λεγούσα· ϋουμ. lehusă καὶ lăusă, ἔλληγν.

λιχουνιάτικου, οὔσ. οὔδ., -τιτσί πλῆθ. (lihuniătik^u, -tits'i) = τὰ εἰς τὴν λεγῶ προσφερόμενα ἐδώδιμα παρὰ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων, τὸ κοιν. λιχωνιάτικον· ϋουμ. rodine, σλαβ.

λιχουνίλε, οὔσ. θηλ., -νιλιῖ πλῆθ. (lihunilje, -nil'i) = λοχεία, τοκετος, κοιν. γέννα· ϋουμ. lăusie, ἔλληγν.

λιχουνιπέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε, (lihunipsésku, -psii, -psită, -psire) = λοχεύω, γεννώ, κοιν. λιχωνεω, λιχῶνεψα, ἐξ οὔ τὸ προκ. ϋῆμα· ϋουμ. lăusesc, ἔλληγν.

Λιχουννιπίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. -ψιρ' πληθ. (lihunipsstre, -psiri) = λοχεία, τοκετός, κοιν. λιγώνευμα· ρουμ. lăusare, ἐλ.

Λιχουννιπίτᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (lihunipsitã) = λοχευομένη, ἡ γεννήσασα, λιγώνα· ρουμ. lausitã, ἐλλήν.

Λράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. «λράου» (lqãre) = λήψις, παραλαβή, κοιν. πάρσιμον· ρουμ. luare, λατ.

Λράτου, πθμ. τοῦ «λράου» λράτᾶ θηλ. (lqãtu, -tã) = εἰλημμένος, 2) φρενοβλαβής, τρελλός· ἴδε καὶ παραμένου· «εἰστέ οὖν λράτου = εἶνε ἕνας δαιμονισμένος»· ρουμ. nebun, λατ.

Λογοθέτου, οὐσ. ἀρσ., -θετος πληθ. (logothétu, -ts) = λογοθέτης· ρουμ. logofăt, ἐλλήν.

Λόζκου, οὐσ. οὐδ., λόζκουρ' πληθ. (lózku, lózkuři) = κοίτη, φωλεά ἀγρίων ζώων. Ἐκ τοῦ γαλ. loge· ρ. euleus, λατ. Δαλ.

Λοιπόν, ἐπιρ. συμπερ. = λοιπὸν (lipon)· ρ. aša dar, λατ. + σλαβ. Tò dar λέγεται καὶ da, ν. ἐλλ. δά, ἀρχ. ἐλλήν. ἤδη.

Λόκου, οὐσ. οὐδ., λόκουρ' πληθ. (lókku, lókkuři) = ἔδαφος, χώρα, τόπος. Ἐκ τοῦ λατ. locus = χώρα· ἰτ. luogo, loco, ἰσπ. luego, πορτ. logo, γαλ. lieu· ρουμ. loc Tò ἔδαφος οἱ Ρουμ. λέγουσι pãmînt ἐκ τοῦ λατ. pavimentum καὶ οἱ Μογλ.

Λόμπουντᾶ, οὐσ. θηλ., -ντι πληθ. (lóbudã-di, = ἀτράφαξις καὶ κατὰ Διοσκ. ἀνδράφαξις, εἶδος λαγάνων, ὅμοιον μὲ σπανάκι. κοιν. λοβουδᾶ, ὅπερ ἐκ τοῦ σλαβ. lobuda· ρουμ. lobodã.

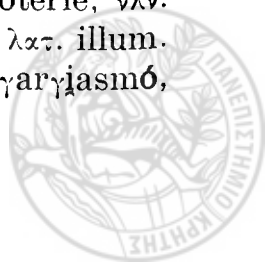
Λόσκουτου, οὐσ. οὐδ., -τι πληθ. (lósku-ti) = τύρβη, θόρυβος· ρουμ. gălăgie, σλαβ. Ἄγνωστος ἐμοὶ ἢ κατὰ τὸ φαινόμενον σλαβικῆς καταγωγῆς λέξις.

Λόστουρου, οὐσ. ἀρσ., -ρι' πληθ. (lósturu, -ri) = κοντός μοχλός, κοιν. σύρτης δι' οὗ κλείεται ἡ θύρα. Ἐκ τοῦ νλν. λοστός = μοχλός. Ἐν Γκόπες καὶ Ὀλύμπω, σύρτου· ρ. pãrghie.

Λότου, οὐσ. ἀρσ., λότς πληθ. (lót, lóts) = λαχεῖον, κοιν. λότος καὶ λοταρία ἰτ., βενετ. lotto· ρουμ. lot, loterie, νλν.

λου καὶ **λ'** ἀντων. προσ. γ' πρ. (lu, l') ἐκ τοῦ λατ. illum.

λουγαργιασμό, οὐσ. ἀρσ., -σματζ' πληθ. (lugarǵiasmó,

-smadz) = υπολογισμός κοιν. λογαριασμός· ρ. socoteală, σλ.

λουγίε, οὐσ. θηλ., -γι᾽ πληθ. (luγίε, γι᾽) = εἶδος, τρόπος. Ἐκ τοῦ λόγος πρβ. τί λογῆς· ρ. fel, mod, specie.

λουγουρίε, οὐσ. θηλ., -ρι᾽ πληθ. (loγυρίε, -ρι᾽) = υπολογισμός· 2) εἶδος, ποιότης, ἀντικείμενον. Ἐκ τοῦ λόγος-λογάριον-λογαριάζω, λουγουρίε-λουγουργισέσκου· ὁ δὲ G. Weigand καὶ οἱ ἑπαδοὶ αὐτοῦ παραδόξως παράγουσι τὸ λουγουρίε ἐκ τοῦ λούκρου-λούκουρου λουκουρίε-λουγουρίε, ὅπερ ἀδύνατον, διότι τὸ μὲν λούκρου σημαίνει: ἔργον, πρᾶξιν, ἐργασίαν, τὸ δὲ λουγουρίε σημ. ποιότητα, εἶδος, καὶ διότι τὸ λατ. e οὐδέποτε γίγνεται γ ἑλλην. Ἴδε Weig. Arom. B' σελ. 347. II Jbr. σελ. 26. III Jbr. σελ. 4. Οἱ x. x. Arnodunken καὶ Arthur Byhan παρεσῆρθησαν ὑπὸ τοῦ G. Weigand, διδασκάλου των· ρουμ. obiet, λατ.

λουγουργισέσκου, -σι᾽ -σιτα, -σιρε ρ. (luγuyγισésku, -si᾽, -sită, -sire) = υπολογίζω, κοιν. λογαριάζω. Καὶ λουγουρσέσκου, ἐκ τοῦ συγκεκ. λουγάρσα (τῆς Μακεδ.)· ρ. socotesc, μαγυαρ.

λουγουργισίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ. -τᾶ θηλ. (luγuyγισít^u, -tă) = λογαριασμένος, ρουμ. calculat, λατ. Καὶ λουγουρσίτ^{ου}.

λουζέσκου, -ζι᾽, -ζιτᾶ, -ζιρε ρ. (luzésku, -zi᾽, -zită, -zire) = ἐμφωλεύω. Μόνον ἐπὶ τῶν ἄγριων ζώων. Δαλ., ἴδε λόζι^{ου}.

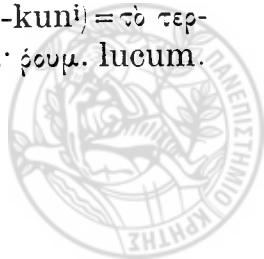
λουζίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. -ζιρ᾽ πληθ. (luzire -zir᾽) = ἡ ἐμφώλευσις· ρουμ. culcare, λατ.

λουκάνικ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -νιτ᾽ πληθ. (lukánik^u -ts᾽) = ἀλλᾶς, κοιν. λουκάνικον, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. lucanicum. Καὶ σουτζούκε, καὶ κουλουκάνκου, ὅπερ ἴδε, ρουμ. cărnat, λατ.

λουκάνντᾶ, οὐσ. θηλ., -ντι πληθ. (lukándă, -di) = ἐστιατόριον, κοιν. λουκάντᾶ· ρουμ. birt, σλαβ. καὶ γερμ.

λουκουμᾶ καὶ **λουκμᾶ**, οὐσ. ἀρσ., -ματζ. πληθ. (lukumă, καὶ lukmă, -madz) = τὸ γνωστὸν ζυμαρικόν, ὁ λουκουμάς, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. lukmă· ρουμ. loema, τρκ.

λουκούμε, οὐσ. θηλ. -κουν᾽ πληθ. (lukúme -kuni) = τὸ τερψιλαρύγγιον τρκ. γλύκυσμα, τὸ γνωστὸν λουκούμι· ρουμ. lucum.

λουκράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -κράρ' πληθ. (lukráre, -krār'i) = ἐργασία, ῥουμ. lucrare, λατ.

λουκράτῳ, -τά, πθμ. τοῦ ἀνρ. lukrát^u, -tǎ) = κατεργασμένος, κοιν. δουλεμένος· ῥουμ. lucrat.

λουκράτόρῳ, οὐσ. ἀρσ., -τραρά πληθ. (lucrâtór^u, -tqarǎ) = ἐργάτης, ἐργατικός· ἐκ τοῦ λουκρέτζου, ἔπερ ἴδε· ῥ. lucrător, λ.

λουκρέτζῳ, λουκράϊ, -ατά, -αρε ῥημ. (lukrétz^u, lukrái, -atǎ, -are) = ἐργάζομαι. Ἐκ τοῦ λατ. lucror, -ari, ἰτ. lucrare, ἰσπ. πορτ. lucrar, ῥ. lucrezu, Μογλ. serbes ἐκ τοῦ servire.

λούκρου, οὐσ. οὐδ., λούκρι πληθ. (lúkru, -lúkri) = ἔργον, ἐργασία, πρᾶξις, πρᾶγμα· λέγεται καὶ λούκουρῳ, ὡς κόντρου καὶ κόντουρῳ δι' ἀναπτύξεως. Ἐκ τοῦ λατ. lucrum = χρηματισμός, κέρδος· ῥουμ. lucrū, προβ. logre, ἰσπ. πορτ. logro.

λουλάκιῳ, οὐσ. οὐδ., -ουρι πληθ. (lulákī^u, -uri) = τὸ ἰνδικὸν λάχιον, κοιν. λουλάκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. lulak, ἀραβ. leylak, ῥουμ. liliakiu, ἑλλην.

λουλέῳ, οὐσ. ἀρσ., -λετζ πληθ. (λουλέδ(ε)ς (lulé^u, lulétz) = τὸ χράνιον τοῦ τσιμπουκίου, κοιν. λουλάς καὶ λουλές, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. loule, ῥουμ. luleǎ, τρκ.

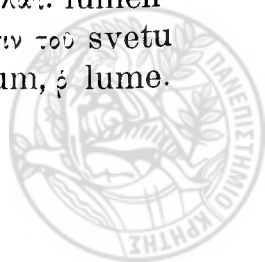
λουλουδγισέσκου, -δγισί, -δγισιτά, -δγισιρε ῥ (luluδγισέsku, -δγισί, -δγισιτά -δγισιρε) = ἀνθῶ, ἐξχνθῶ, κοιν. λουλουδγιάζω, λουλουδγιασα· ῥουμ. infloresce, λατ. Δαλ.

λουλουδγισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -δγισιρ' πληθ. (luluδγισίρε -δγισιρ'i) = ἐξάνθησις, κοιν. λουλουδγιασμα· ῥ. inflorire, λ.

λουλουδγισίτῳ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -δγισιτά θηλ. (luluδγισίτ^u -tǎ) = ἐξηνηθισμένος, κοιν. λουλουδγιασμένος, ῥ. inflorit, λ. Δαλ.

λουμάκιῳ, οὐσ. ἀρσ., -μάτσι· πληθ. (lumákī^u, -mǎtsi) = κλάδος. Καὶ αλμάκιῳ, αλμάκι, ῥουμ. ramurǎ, λατ.

λούμι, οὐσ. θηλ. πληθ. ἀρ., (lūmi) = ἄνθρωποι, κόσμος· ἀλβ. ljume = εὐτυχής, μακάριος. Κατὰ Cihac ἐκ τοῦ λατ. lumeninis = φῶς, λάμψις, κόσμος κατὰ σλαβικὴν ἐπίδρασιν τοῦ svetu = φῶς καὶ κόσμος· ἰτ. πορ. lume, ἰσπ. lumne πρ. lum, ῥ. lume.

λούμπτου και **λούπτου**. ἴδε αλούμπτου.

λούνι, οὐσ. θηλ. (lúnⁱ) = ἡ Δευτέρα (ἡμέρα τῆς ἐβδ.). ἐκ τοῦ λατ. Dies-lunae = ἡμέρα τῆς σελήνης· ἀρχ. ἰτ. luni, ν. ἰτ. lunedì, ἰσπ. lunes, βεν. luni, γαλ. lendi=dies lunae, ρ. luni.

λούνᾱ, οὐσ. θηλ., λούνι πληθ. (lúnā. lúnⁱ) = σελήνη. Ἐκ τοῦ λατ. luna = σελήνη· ἰτ. ἰσπ. προβ. luna, πορτ. lua, γαλ. lune, ρουμ. lună = σελήνη και μήν.

λούνγκᾱ, οὐσ. θηλ. (lungă) = εἶδημα τῶν ποδῶν ἐκ ψύξεως· Δαλ. Ἐγῶ δὲν ἤκουσα τὴν λέξιν· ρουμ. umflătură, λατ.

λούνγκου, ἐπιθ., λούνγκᾱ, θηλ. (lúngu, lúngă) = μακρός. Ἐκ τοῦ λατ. longus = μακρός, ἰτ. lungo, ἀρχ. ἰσπ. lungo, πορτ. longo, longe, γαλ. long, loin, ρουμ. lung.

λουνίνᾱ και **λουμίνᾱ**, οὐσ. θηλ., -νινι πληθ. (lunínă, -nini) = φῶς, λάμψις. Ἐκ τοῦ λατ. lumen-inis = φῶς· ἀρχ. ἰτ. lumine, ἀρχ. ἰσπ. lumne, γαλ. lumière, ρουμ. lumină.

λουνινέτζου, -ναί, -νατᾱ, -ναρε ρ. (luninedzu, -nai, -nată -nare) = λάμπω, φεγγηβολῶ. Ἐκ τοῦ «λουνίνα» ὃ ἴδε, ρ. luminez.

λουνινόσου, -νρασᾱ, ἐπιθ. (luninosn, -nqasă) = φωτεινός· λατ. luminosus, ἰτ. ἰσπ. πορτ. luminoso, προβ. luminos· γαλ. lumineux, ρουμ. luminos.

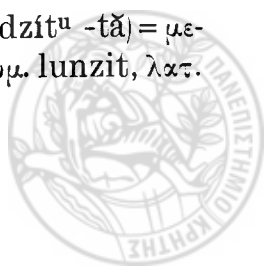
λουντζεᾱμε, οὐσ. θηλ., -τζενι πληθ. (lundzeáme, -dzeni) = μεγέθυνσις, κοιν. μεγάλωμα, αὔξησις, ρουμ. lonzire, λατ.

λουντζέσκου, -τζιί, -τζιτᾱ, -τζιρε ρ. (lundzésku, -dziî, -dzită, -dzire) = μακρύνω, μεγεθύνω. Ἐκ τοῦ λούγκου = μακρός, ὅπερ ἴδε· ρουμ. lonzesc, λατ.

λουντζίνου, ἐπιθ., -τζινᾱ θηλ. (lundzín^u, -dzină) = μακρόβιος, κοιν. εἰς ἔτη πολλά. Ἐκ τοῦ λούντζι ἀνι = ἔτη μακρά· ἴδε «λούνγκου» και «ἄνου»· ρουμ. cu multsi ani, λατ. Δαλ.

λουντζίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τζιρι πληθ. (lundzíre, -dziri) = μεγέθυνσις, μήκυνσις· ρουμ. lonzire.

λουντζίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾱ, θηλ. (lundzít^u -tă) = μεγεθυσμένος, ηὔξημένος, κοιν. μεγαλωμένος, ρουμ. lonzit, λατ.

λούπov, οὐσ. ἄρσ., λούκι' πληθ. (lúp^u, lúkⁱ) = λύκος· ἐκ τοῦ λατ. lupus, ἰτ. lupo, ἰσπ. πορτ. lobo, γαλ. loup, ρ. lup. .

λουπάτᾶ, οὐσ. θηλ., -πάτς πληθ. (lupátă, -păts) = πτύον, κοιν. φουάρι (πτυάριον)· ἄλβ. ljo pate, ἤ τοῦ σλαβ. lopata = πτύον, ρουμ. lopată.

λουπάτάρov, οὐσ. ἄρσ., -ταρ' πληθ. (lupâtár^u, -tari) = πτυοποιός, κατασκευαστής πτύων (πτυαρίων, φουαρίων). Ἐκ τοῦ «λουπάτᾶ», ἕπερ ἴδε· ρουμ. lupătar, σλαβ. Ἡ Κ/βλαχική λέξις εἶνε νεολογισμός, ἐκ τῆς ρουμουνικῆς μετάγγισμα.

λουπράνε, οὐσ. θηλ., -ποᾶν' πληθ. (luprăne, -poăni) = λύκαινα· ρουμ. lupoaică. Ἴδε λούπov.

λούσκᾶ, οὐσ. θηλ., (lúškă' = ὄρνιθόγαλον = εἶδος λαχάνου· ὁ Διοσκουριδῆς ἀναγράφει τὴν λέξιν ὄρνιθόγαλον ὑπὸ ταύτην τὴν σημασίαν· ρουμ. lușcă σλαβ. Τὴν λέξιν δὲν ἤκουσα· οὐδόπως δ' ἀμφιβάλλω, ὅτι εἶνε μετάγγισμα τοῦ Δαλ. ἐκ τῆς ρουμουνικῆς.

λουσκίδα, οὐσ. θηλ., -κιτζ' πληθ. (luskídă, -kidz) = σχί-δαξ, μικρὰ σχίζα ξύλου, κοιν. λουσκίδα· ρ. aschie, σλ., Δαλ.

λούστρου, οὐσ. οὐδ., -ουρ' πληθ. (lustru, -urⁱ) = στιλβωμα· ρουμ. lustru, λατ. lustrum, ἰτ. lustro, γαλ. lustre.

λουστρουσέσκου, -σι', -σιτᾶ, -σιρε ρ. (lustrusésku, -siⁱ, -sită, -sire) = στιλβω, κοιν. λουστράρω, λουστράρσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρ. ἴδε «λούστρου»· ρουμ. lustruese, λατ. Δαλ.

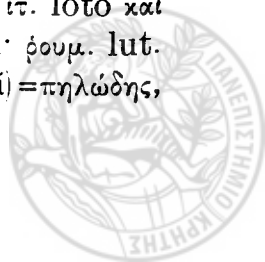
λουστρουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ' πληθ. (lustrusîre, -sirⁱ) = στιλβωσις, κοιν. λουστράρισμα· ρουμ. lustruire, λατ.

λουστρουσίτov, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (lustrusît^u, -sită) = ἐστιλβωμένος, κοιν. λουστραρισμένος· ρ. lustruit, λατ. Δαλ.

λούτov, οὐσ. ἄρσ., (lút^u) = πένθος. Ἐκ τοῦ λατ. luctus = πένθος, ἰτ. lutto· ρουμ. doliu, λατ.

λούτov, οὐσ. οὐδ., -ουρ' πληθ. (lút^u, -urⁱ) = ἡ ἄργιλλος, πηλός, βόρβορος. Ἐκ τοῦ λατ. lutum = βόρβορος, ἰτ. loto καὶ luto, ἰσπ. καὶ πορτ. lodo, γαλ. lut, ἄλβ. ljet^h· ρουμ. lut.

λουτόσov, ἐπιθ., -τqασᾶ θηλ. (lutós^u, -tqasă) = πηλώδης,

βορβορώδης. Ἐκ τοῦ λατ. lutosus, ιτ. lutoso, ισπ. πορτ. lotoso, σαρδ. ludoso· ρουμ. argilos, λατ. argillosus.

λουτσεάφιρον, οὔσ. ἀρσ., (lutseáfir^u) = ἡ αὐγὴ (ὁ ἀστὴρ). Ἐκ τοῦ λατ. lucifer (lux-cis + fero), ιτ. lucifero, ισπ. lucero καὶ lucifero, πορτ. γαλ. lucifer, ρουμ. luceafăr.

λουτσεσκού, λουτσί^ι, -τσιτᾶ, -τσιρε ρ. (lutsésku, lutsiⁱ, -tsitᾶ, -tsire) = λάμπω, ἐπιλάμπω. Ἐκ τοῦ λατ. lucesco-ēre = ἐπιλάμπω, ιτ. lucere, ισπ. lucir, πορτ. luzir, γαλ. luire· ρουμ. lucesc: σοάρλε λουτσεάστε = λατ. sol lucescit = φῶς γίγνεται, ξημερώνει, χαράζει, φέγγει.

λουτσίτον, πθμ. τοῦ λουτσεσκού, -τᾶ θηλ. (lutsit^u, -tᾶ) = σπιλπνός, λαμπρός, κοιν. γυαλιστερός· ρουμ. strălucit, λατ.

λυπηρόσον, ἐπιθ., -ρρασᾶ θηλ. (lypirós^u, -rqaṣᾶ = πένθιμος, λυπηρός, ρουμ. trist, λατ.

λυπησέσκου, λυπησι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρήμ. (lypisisésku, lypisii, -sitᾶ, -sire) = λυπῶ· μι λυπησέσκου, μέσον: λυποῦμαι· ρουμ. me măhnesc, σλαβ.

λύρα, οὔσ. θηλ., -ρι πληθ. (lúra, -ri) = ἡ λύρα, τὸ μουσικόν ὄργανον· ρουμ. liră, ἑλλην.

λύσσα, οὔσ. θηλ., λύσσι πληθ. (lyssă, lyssi) = λύσσα, μῆνις· ρουμ. necaz, σλαβ. καὶ turbă καὶ furie, λατ.

λυσσᾶξέσκου, -ξι^ι, -ξιτᾶ, -ξιρε, ρ. (lyssâksésku, -ksii, -ksitᾶ, -ksire) = λυσσῶ, κοιν. λυσσιάζω, λύσσαξα + εσκου· ρουμ. turb, λατ.

λυσσᾶξίτον, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (lyssâksit^u, -tᾶ) = λυσσαλέος, κοιν. λυσσασμένος, ρουμ. turbat, λατ.

λυσιάρκου, ἐπιθ., -χᾶ θηλ. (lyssiârku) = λυσσαλέος, κοιν. λυσιάρκος· ρουμ. turbat, λατ. Δαλ.

M, μ.

M, μ, μ, (m) προθ. ἐκ τοῦ ν (n), ὅπερ πρὸ τῶν χειλικῶν τρέπεται εἰς μ: οἶον μ μπράτσᾶ (m brátsǎ) = ἐν ἀγκάλαις = in brachiis. Ἐκ τοῦ ἴν (ín), ὅπερ ἐκ τῆς λατ. προθ. in Περὶ τροπῆς τοῦ η εἰς μ (m) ἴδε ἐν λέξει νεᾶρε = μέλι.

μ (m), ὅσπ. ἐν., α' προσ. ἀντων. προσωπικῆς, ἀντὶ ν (n) ἐκ τοῦ mihi· οἶον σᾶ μ μπᾶνέτζ = sâ m bânédz) = νὰ μοῦ ζήσης. Καὶ σᾶ ν' μπᾶνέτζ.

μά καὶ **άμα**, (ma, áma) συνδ. ἀντιθ. = ἀλλά· ἰτ. ma, ἀλβ. ma=ἀλλά, τρκ. áma, νλν. μά·δλα ἐκ τοῦ ἰτ.· ῥ. dar, dacǎ, λ.

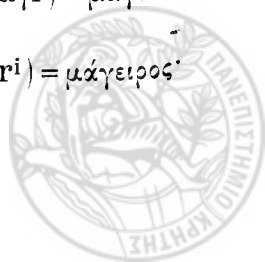
μα, **κάμα** καὶ **μάϊ**, (ἐν Σαμαρίνα)· ἐπιρ. συγκρ. = μᾶλλον· (ma, káma, máï). Ἐκ τοῦ λατ. magis οἶον: μα γίνε = κάλιον = magis bene, μα νᾶίντε = πρότερον = magis-in-ante). Τὸ κάμα προῆλθεν ἐκ τοῦ quam-magis, ἰτ. mai, ma, ἰσπ. mas, προβ. mais, mai, mas. Πιθανώτατον καὶ ὁ ἀντιθ. συνδ. ma = ἀλλὰ νὰ προῆλθεν ἐκ τοῦ sed magis (ἀντὶ sed potius) καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ sed ἐν τῷ παρηκμακῶτι λατινισμῷ ὑπελείφθη τὸ magis πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἀντιθετικῆς σχέσεως, ὅπερ συντεταμημένον ἐγένετο ma ἰτ., μα καὶ άμα ἐλ. βλαχ. κτλ. Τὸ ἰσπ. mas, πορτ. mais, ῥουμ. mai, K/βλαχ. μα, άμα καὶ μάϊ, ἀλβ. më, χρησιμεύουσι πρὸς ἔκφρασιν τῆς συγκρίσεως, οἶον: μα μπουνού (ma búnⁿ) = καλλίων· ῥουμ. mai bun.

μάγου, οὔσ. ἄρσ., μάγισσᾶ θήλ. (mǎγ^u, mǎγissǎ) = μάγος, μάγισσα. Καὶ μάγιστρά· ῥουμ. măg, ἐλλ. fermecătore, ἐλλ.

μάγαζίε, οὔσ. θηλ., -ζι' πληθ. (mâ-gâzié, -ziî) = κατάστημα, ἐργαστήριον, κοιν. μαγαζί, ῥουμ. magazin, γαλ.

μάγειε, οὔσ. θηλ., μάγεί'ι πληθ. (mâγié, mâγiî) = μαγεία· ῥουμ. măgiǎ, ἐλλην.

μάγειρον, οὔσ. ἄρσ., -ρι' πληθ. (mǎγi^u, -ri) = μάγειρος·

ρούμ. bucătar, λατ.

μάγειρῆε, οὐσ. θηλ., -ρεῖ πληθ. (mâgîrie) = ἡ μαγειρική·
2) φαγητόν, συνων. τῶ γκελᾶ, ἔπερ ἴδε· ρουμ. bucătărie, λατ.

μάγειριψέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (mâgîripsésku, -psii)
-psită, -psire) = μαγειρεύω· ρουμ. gătesc bucate, σλαβ. + λατ.

μάγιψέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (mâgîpsésku, -psii,
-psită, -psire) = μαγεύω, μάγιψα - μάγιψέσκου· ρ. vrăjesc, σλ.

μάγιψίτου, -ψιτᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (mâgîpsit^u, -psită) = μα-
γευμένος, ρουμ. vrăjit, σλαβ.

μαγνήτου, οὐσ. ἀρσ., -τς πληθ. (magnit^u, -ts) = μαγνήτης·
ρούμ. magnet, ἑλλην.

μαγνητισμό, οὐσ. ἀρσ., -σματς πληθ. (magnitismó, -smadz)
= ὁ μαγνητισμός· ρουμ. magnetism, ἑλλην. καὶ λατ.

μάγουλά, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (maġula, -li) = λόφος· ρουμ.
măgură καὶ movilă, σλαβ. Κατὰ Cihac ἐκ τοῦ λατ. maculă
μὲ διάφορον σημασίαν, ἀλλ' ἀμφιβάλλω.

μάε καὶ **μάϊε**, οὐσ. θηλ., μᾶῖ πληθ. (măe, măie, măi) =
γραῖα· 2) μαῖα. Ἐκ τοῦ λατ. maja, ἔπερ ἐκ τοῦ ἐλ. μαῖα· ἴδε
καὶ μπάμπᾶ, ρουμ. bunică, λατ.

μάζντᾶ, οὐσ. θηλ., -ντι πληθ. (mazdă - di) = ἔγθρη· ρ. tsârm.

μάθημᾶ, οὐσ. θηλ., -θήματι πληθ. (măthimă, -thimati) =
μάθημα, διδασκαλία· ρουμ. lectsiune, λατ.

μαθητή, οὐσ. ἀρσ., -τατς πληθ. (măhitî, -tadz) = μαθη-
τής· ρουμ. scolaru, λατ.

Μαΐου, οὐσ. ἀρσ., (Măi^u) = ὁ Μάϊος (μήν)· ρουμ. Maiu, λατ.
Majus, ἰτ. Maggio, πορτ. Maio, προβ. γαλ. Mai, ἀλβ. Maij.

μαΐια-γκᾶια, οὐσ. θηλ., (măiia-găia) = ἐν μυθολογικόν, δη-
μιουργήμα, πλάσμα τῆς φαντασίας τοῦ λαοῦ, ὅστις πιστεύει, ὅτι
τὸ τέρας τοῦτο ἀρπάζει ἐν καιρῶ νυκτὸς κατὰ μόνας περιφερομέ-
νους μικροὺς παῖδας. Ἴδε μάε καὶ γκάε.

μαΐϊό, οὐσ. θηλ. (măiïo) = προζύμιον, ζύμη, κοιν. μαϊά,
μετρ. ἡ ἀφορμή, τὸ πρῶτον χρηματικόν κεφάλαιον, τὸ χρησιμεῖον

ὡς βάσις ἐμπορ. ἐπιχειρήσεως· περσ. mayē, ἴδε κλιμάγῳ, αλγράτῳ.

μαϊμάροῦ, οὐσ. ἄρσ., -μαῖρῆ πληθ. (maimār^u, -māri) = ἀρχιτέκτων, κοιν. μαϊμάρης, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. mi'mar, ῥουμ. șef de mesteri, γαλ+λατ.

μαϊμόουνῶ, οὐσ. ἄρσ., -μουνῆ πληθ. (māimūn^u, -munⁱ) = πίθηκος κοιν. μαϊμόουνῆ ῥουμ. măimutsă, ἑλλην.

μαῖντάνε καὶ μιγντάνε οὐσ. θηλ., μαῖντᾶνῆ καὶ μιγντᾶνῆ πληθ. (māidáne καὶ miγdáne. māidănⁱ καὶ miγdănⁱ = πλατεῖα, κοιν. μιγντάνη (ἐν Μακεδ.). Ἐκ τοῦ τρκ. meidan. ῥ. spatsiu, λ.

μάκῳ, οὐσ. ἄρσ. (măku) = τὸ σπέρμα τῆς μήκωνος (ῥῆιον) κοιν. μάκος, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀργ. ἑλλ. μήκων, ῥουμ. mac, ἑλλην.

μάκῳ, -καῖ, -κατᾶ, -καρε ῥ. (măk^u -kaⁱ, -kată, -kare) = ἐσθίω, τρώγω. Καὶ μάκῳγῳ. Ἐκ τοῦ λατ. manduco, avi, atum, are, ἰτ. manucare. manicare καὶ mangiare, προβ. manjar, γαλ. manger, ῥουμ. mănc.

μάκᾶ, συνδ. αἰτ. μετ' ἀντιθέσεως (măkă) = ἀλλ' ἐπειδὴ, ἀλλ' ἀφοῦ· ἐκ τοῦ μα = ἀλλὰ καὶ κᾶ = οἰότι· ἴδε ἐκάτερον ἰδιαιτέρως, ῥουμ. dacă, de, λατ.

μακάροῦ ὡς μόριον εὐκτικόν (makáriⁱ) = εἶθε, κοιν. μακάρι· ἐκ τοῦ μακάριος. Καὶ ῥουμ. macar ἐν ἄλλῃ σημασίᾳ.

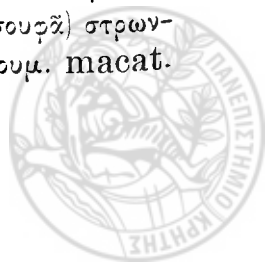
μάκαρᾶ, οὐσ. ἄρσ., -ρατς πληθ. (măkâră, -radz = τροχαλία, κοιν. μακαρᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. macarâ, ῥ. scripete, σλ.

μάκᾶρε καὶ μᾶνκᾶρε καὶ μκᾶρε, ἀπθ. τοῦ ἀνρ., -καῖρῆ πληθ. (măkâre, καὶ măn|kâre, καὶ mkâre -kârⁱ) = τὸ ἐσθίειν τρώγειν ῥουμ. măncare.

μάκᾶρόνι, οὐσ. θηλ., πληθ. ἄρ. (măcâróni) = μακαρόνια· ἐκ τοῦ ἰτ. macaroni, ῥουμ. măcaroană.

μάκᾶτῳ, καὶ μᾶνκᾶτῳ καὶ μκᾶτῳ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (măkât^u, -tă) = φαγωμένος ῥουμ. măncat.

μάκᾶτε, οὐσ. θηλ., -καῖτς πληθ. (măkâte, -kăts = μάλλι-νος τάπησ μετὰ ποικιλμάτων ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντροῦ (σουρᾶ) στρωννύμενος, κοιν. μακάτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. makat ῥουμ. macat.

μάκᾱτοῶρε, οὐσ. θηλ., -τορι' πληθ. (mâkâtôáre, -tori) = ἡμέρα μὴ νήστιμος· ρ. zi de dulce, λ. 'Εκ τοῦ μάκᾱτου, ἕπερ ἴδε.

μακιδουνήσιου, οὐσ. οὐδ., -σιουρι' πληθ. (makiðunísijū, -sijurij) = τὸ μακεδονικὸν πετροσέλινον, ἐξ οὗ κοιν. μακεδονήσιον, καὶ μακίντανός, τὸ ὡς ἄρτυμα χρησιμεῖον γνωστὸν ρυτόν· ρουμ. pătrunjel, ἐλλλην. (πετροσέλινον)· πρβ. γαλ. persil de Macedoine, καὶ γερμ. petersilie = πετροσέλινον.

μάκινᾱ, οὐσ. θηλ., -κιν' πληθ. (mákinā, -kini) = μηχανή, κοιν. μάκιννα, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. machina, ἰτ. machina, γαλ. machine, ρουμ. mašinā.

μάκρου, ἐπιθ., -κρᾱ θηλ. (mákru, -krā) = ἰσχνός· μάκρᾱ (ἐννοεῖται τὸ κάρνε = κρέας) = τὸ ἄνευ ὕστου καὶ πιμελῆς κρέας, τὸ κοινῶς ψαχνό· ἐκ τοῦ λατιν. macer, cra, um = ἰσχνός, λεπτός, ἰτ. macro, ἰσπ. πορτ. magro, γαλ. maigre, ρουμ. macru. Λέγεται καὶ μετὰ προθ. α μακρᾱ.

μάλᾱ, οὐσ. θηλ., ἄνευ πληθ. (mālā) = ἀφθονία· ἐν Ἠπειρώφ λέγεται, μάλ' γρόσια, μάλ' κόσμος = πολλὰ γρόσια, πολὺς κόσμος· βλαχ. οὐνᾱ μάλᾱ ντι λούμι (únā mālā di lúmi) = πολλοὶ ἄνθρωποι. Ἐκ τοῦ ἄλβ. mal = ἀφθονία πλοῦτος, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. mal = τὰ κτήματα, ὁ πλοῦτος.

μάλαθρου, οὐσ. θηλ., -ρι' πληθ. (málaru, ri) = μάλαθρον· ρουμ. mărar, ἐλλλην. Καὶ μάρανθου.

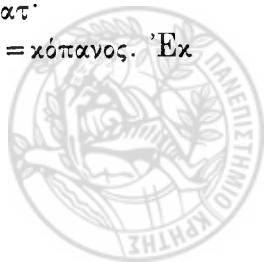
μάλᾱκίε, οὐσ. θηλ., (mâlâkie) = τὸ δέφεσθαι κοιν. μαλακία καὶ αὐνανισμός· ρουμ. masturbatsie, λατ. Πληθ. μάλακίε.

μάλᾱμουσέσκου, -σιε', -σιτᾱ, -σιρε ρ. (mâlâmusésku, -sij, -sitā, -sire) = χρυσῶ, χρυσώνω. Ἐκ τοῦ μάλαμαῖ καὶ ἀμάλαμαῖ, ἕπερ ἴδε· ρουμ. auresc, λατ.

μάλᾱμουσίτου, -τᾱ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (mâlâmusitū, -tā) = κεχρυσωμένος, ἐπίχρυσος· ρουμ. aurit, λατ.

μάλᾱφράντζᾱ, οὐσ. θηλ. = σύφιλις, κοιν. μαλαφράντζα, ἕπερ ἐκ τοῦ ἰτ. mal francese· ρουμ. scursoare, λατ.

μάλιου, οὐσ. ἀρσ., μάλι' πληθ. (mālīū, mālī) = κόπανος. Ἐκ

τοῦ λατ. malleus = κόπανος· ἰτ. maglio, ἰσπ. πορτ. malho, γαλ. mail· ρουμ. măiū.

μάλιστα, ἐπιρ. βεβ. = μάλιστα, (málista)· ρουμ. așă, λατ.

μάλτου, ἐπιρ. (máltu) = οὐκέτι, ὄχι πλέον, ἰκανῶς, ἀρκετά· Ἐκ τοῦ μά' καὶ μα + μούλτου (magis-multus) ἴδε μα καὶ μούλτου· ρ. numai, λατ. καὶ destul, λατ. (de-satullus).

μᾶ καὶ **μουλτσεάτζᾶ**, οὐσ. θηλ. -τζ πληθ. (mā καὶ multseădză. -dz = εὐφλογία, κοιν. εὐλογμά· ρ. variolă γαλ. variole.

μάμᾶ καὶ **μούμᾶ**, οὐσ. θηλ., μούμι καὶ μάμᾶν· πληθ. (mámă, mûmă. mûmi, māmăni) = μήτηρ. Ἐκ τοῦ λατ. mamma καὶ mama, ἰτ. ἐπίσης mamma, ἰσπ. mamă, πορτ. γαλ. man, ἀλβ. mëmë, νλν. μαμά· ρουμ. mamă καὶ mumă.

μάμᾶ, 2) ὁ προηγορεῶν, ὁ πρόλοχος τῶν πτηνῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ προαγείρεται (προσυνάξεται) ἢ καταποθεῖσα τροφή καὶ προμαλακύνεται, καὶ οὕτως ἐντεῦθεν εἰσέρχεται εἰς τὸν στόμαχον. Καὶ μάμᾶ. Ἐκ τοῦ μάμᾶ = τροφός· πρβ. καὶ τὸ νλν. μαμά = τροφή, λέξις τῶν μικρῶν παιδῶν, νηπίων· ρουμ. gușe, λατ.

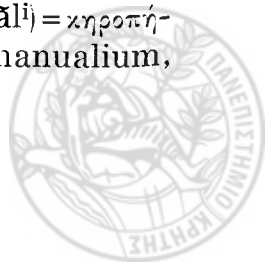
μᾶμίε, οὐσ. θηλ., μᾶμί· πληθ. (mămîe, mămîi) = μαῖα· κοιν. μαμή· ρουμ. mqașă, σλαβ.

μᾶνᾶ, οὐσ. θηλ., μᾶν· πληθ. (mână, mîni) = χεῖρ. Ἐκ τοῦ λατ. manus, ἀρχ. ἰτ. mana ν. ἰτ. καὶ ἰσπ. mano, πορτ. maο, γαλ. main· ρουμ. mână.

μᾶνᾶ ἀλι στᾶ Μαρίε, οὐσ. θηλ. (mână āli stâ Marie) = τὸ βατράχιον = εἶδος φυτοῦ (σέλινον ἄγριον, πολυάνθεμον, ἐξ οὗ κατεσκευάζετο τὸ βατράχιον χρῶμα, πρασινοκίτρινον. Ὁ Παυσ. ταυτίζει τὸ βατράχιον πρὸς τὸ χρυσάνθεμον, γράφων «βατράχιον ἢ χρυσάνθεμον»· ρουμ. limbăritsă, λατ. ὑποκ. τοῦ λίμπα, ἔπερ ἴδε. Καὶ iarbă broăstii = ranunculus, λατ.

μανᾶίν τε, ἐπιρ. = πρότερον (manăinte). Ἐκ τοῦ magis + in + ante· ρουμ. intăiu. λατ.

μᾶνάλε, οὐσ. θηλ. -νάλι· πληθ. (mânăle, -năli) = κηροπήγιον τῶν ἐκκλησιῶν, τὸ μανάλι, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. manualium,

βυζαντ. μανουάλιον· ρουμ. sfešnic, σλαβ.

μανάπόι, ἐπιρ. (manâpói)=μᾶλλον ὀπίσω· κοιν. πάρα πίσω, ἐφεξῆς, ἀκολούθως. Ἐκ τοῦ λατ. magis καὶ νάπόι ἔπερ ἰδε· ρ. în urmă, λατ. + ἑλλην. καὶ în sfârșit, σλαβ.

μάνάροϋν, οὐσ. ἄρσ., -νάρι· πληθ. (mânár^u, -nârⁱ)=οικόσιτος ἄμνός, κοιν. μανάρι. Ἐκ τοῦ λατ. manuarium ὑπὸ τὴν σημασίαν: ὁ τρεφόμενος διὰ τῆς χειρός τινος· ἰδε καὶ Studien G. Meyer III, 42. Ἀμφίβολος ἢ ἐκ τοῦ ἄμνός παραγωγή.

μάνάροϋν, οὐσ. οὐδ., -νάρι· πληθ. (mânár^u, -nârⁱ)=ἡ λαβὴ τοῦ μαχαιρίου. Ἐκ τοῦ μᾶνᾶ=χείρ· 2) τὸ πυρεῖον κοιν. τσακμάκι· ρουμ. amnar. Πιθανὴ ἢ ἐτυμολογία τοῦ Pušc ἐκ τοῦ igniarium lapis)-emnarium-emnar-amnar· ρ. amnar.

μάνᾶστήροϋν, οὐσ. οὐδ., -ρι· πληθ. mânâstír^u, -ri)=μοναστήριον· ρουμ. mănăstire, ἑλλην.

μάνάτᾶ καὶ **μνάτᾶ**, οὐσ. θηλ., μάνᾶτς καὶ μνάτς πλ. (mânátă, mânăts)=τὸ δῖραγμα, τὸ χειροπληθές, κοιν. ἀπλόχειρον. Ἐκ τοῦ μᾶνᾶ=χείρ· ρουμ. mână plină, λατ.

μάνγκιμούσϋν καὶ **μάντζιμούσϋν**, οὐσ. οὐδ., -σί· πληθ. (mân-giúš^u, -šî)=ἐνώτιον, κοιν. σκουλαρίκι. Ἐκ τοῦ τρκ. mengüş. Ἴδε καὶ τὸ συνων. τσιρτσέλϋν.

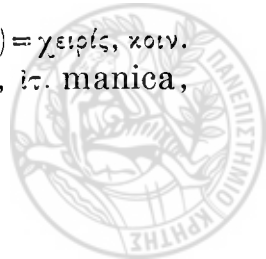
μάνδαλοϋν καὶ **μάννταλοϋν**, οὐσ. ἄρσ. μάνδαλ' καὶ μάννταλ' (mândal^u, mândalⁱ)=μογλός, βάλανος, κοιν. μάνδαλος καὶ μάνταλος τῆς θύρας· ρουμ. ivor, σλαβ.

μάνε, ἐπιρ. γρον. (măne)=αὔριον. Ἐκ τοῦ λατ. mane=αὔριον· ἰτ. mane, ἄρχ. ἰσπ. man, ἄρχ. γαλ. main, ν. γαλ. demain, ἄλβαν. manghjes· ρουμ. măine.

μάνι-μάνι, ἐπιρ.=ταχέως (máni, máníⁱ). Ἐκ τοῦ νλν. μάνι, μάνι, χέρι χέρι=ταχέως, ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. di mano. in mano.

μάνιε, οὐσ. θηλ. (mânie)=μανία· ρουμ. mâniă, ἑλλην. ură, furie, λατ. ἄλβ. meñí, ἑλλην.

μάνικᾶ, οὐσ. θηλ., -τσ'· πληθ. (mănikă, -tsiⁱ)=χειρίς, κοιν. μανίκι καὶ μανίκα. Ἐκ τοῦ λατ. manica=χειρίς, ἰτ. manica,

ισπ. πορτ. manga, γαλ. manique, manche, ἀλβ. mëngë, mangë· ρουμ. mănică.

μᾶνκᾶτόρον, ἐπιθ. ἀρσ., -τραρά θηλ. (mânkâtór^u, -tqarā) = ἀδηράγος, πολυφάγος, κοιν. φαγᾶς. Ἐκ τοῦ μᾶνκου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. mănător. Ὁ Μιχ. ἀναγράφει τὸ mănecaios, ὅπερ εἶνε μετὰγγισμα ἐκ τοῦ ρουμ. λεξικοῦ. Ὁ Δαλ. γράφει micitár, ὅπερ ἐγὼ δὲν ἤκουσα, ἀλλὰ μόνον τὸ «λαίμαργου» ἔλλην.

μᾶνκᾶτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρᾶ πληθ. (mânkâtúră, -turî) = βρωῖσις, βορά, ἐρεθισμός, κατὰ τὸ νλν. φαγούρα, φιλονεικία. Ἐκ τοῦ μᾶνκου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. mănătură, iritatsiune, λατ.

μᾶννᾶ, οὐσ. θηλ. (männă) = τὸ μάννη, ἢ θεόπεμπτος τῶν Ἑβραίων τροφή ἐν τῇ ἐρήμῳ, λατ. manna, ἑβρ. man, ἰταλ. manna, ἰσπ. πορτ. mana· ρουμ. mană.

μᾶνντάτᾶ, οὐσ. θηλ., μᾶνντάτς πληθ. (mândátă, mândăts) = ἀγγελία, ἄγγελμα, εἰδήσις, κοιν. μαντάτον καὶ μανδᾶ-τον, ἐκ τοῦ λατ. mandatum, ἰτ. mandato, ρουμ. avis, γαλ.

μᾶνντου, οὐσ. ἀρσ., μᾶντουρᾶ πληθ. (mându, mândurî) = μάντις, τὸ θηλ. μανντισσᾶ (mândissă)· ρουμ. profet, ἔλλην.

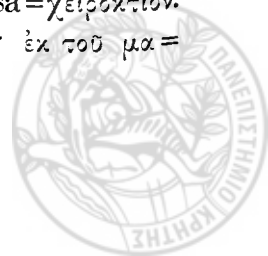
μᾶνντρᾶ, -ντρι, οὐσ. θηλ. (mândră, -dri) = μάνδρα· ρουμ. târlă, σλαβ.

μᾶνούκλιον, οὐσ. οὐδ., -κλι πληθ. (mânúkli^u, -kli) = δρᾶγμα, δεμάτιον, κοινῶς, μανούκλι, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. manuciolum, manucula, manuela ἀντὶ manipulus = δρᾶγμα· ἰσπ. manojos καὶ manilla, πορτ. manilha, ρουμ. mănuchi^u, λατ.

μᾶνούρε, οὐσ. θηλ., -νουρᾶ πληθ. (mânúre, -nurî) = εἶδος τυροῦ, τὸ μανούρι, ὅπερ ἐκ τοῦ manuarius = ὁ δραγμαευθεὶς, κληθεὶς οὕτω ἐκ τοῦ μεγέθους καὶ τοῦ σχήματος, ἰτ. manubrio.

μᾶνούσα, οὐσ. θηλ., -νουσι πληθ. (mânúsa, -nusi) = λαβίς, χεῖρίς, λαβή, κοιν. χεῖρούλι, ὅπερ ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. manucium, manicium = χεῖρόκτιον· καὶ ρ. mănúšă = χεῖρόκτιον.

μανσοῦς, ἐπιρ. τοπ. (mansús) = ὑψηλότερον· ἐκ τοῦ μα = magis καὶ νσοῦς, ὅπερ ἴδε.

μαντέ, οὐσ. θηλ., -ντετζ πληθ. (μαντέδ(ε)ς) (madé, -detz)= αϊτία, ἀφορμή, κοιν. μαντές· ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. madé· ῥ. madeã.

μαντέμε, οὐσ. θηλ., -ντενⁱ πληθ. (madéme, -denⁱ)=μεταλλεῖον, κοιν. μαντέμι, ἐκ τοῦ τρκ. madem, ῥ. mineraliu, λ.

μάντζᾶ, οὐσ. θηλ., -τζῖ πληθ. (mántzã, -dzî)= ἔδωσμα, φαγητόν, ἐκ τοῦ μᾶνγκου= τρώγω, ὅπερ ἴδε, ῥουμ. mânca, λατ.

μᾶντζου, οὐσ. ἄρσ., -ντζι πληθ. (mândzu, -dzi)= πῶλος· ἄλβ. mǎz, mas, mes, mëze= πῶλος, ἰτ. manzo= βουῦς νέος, ἰσπ. πορτ. manso, ῥουμ. mǎnz· ἴσως ἐκ τοῦ mandius (mando=μασσῶ), ἰδ. Περιοδ. W. τομ. II, σελ. 50 καὶ Ἑλθων. Λεξικὸν G. Meyer, λεξ. Puše, ὅστις ἀναγράφει καὶ τὸν τύπον mingu mi καὶ mîngare= τρώγειν).

μᾶντουλάροῦ, οὐσ. οὐδ., -λαρⁱ πληθ. (mâdulâr^u, -larⁱ)= τὸ ἰνίον, ὁ τράχηλος, ῥάχις. Ἐκ τοῦ λατ. medularis -em, ῥουμ. mădular, λατ.

μᾶξούλε, οὐσ. θηλ., -λιⁱ πληθ. (mâksúle, -liⁱ)= εἰσόδημα, προϊόν, ἰδίως τὸ ἀπὸ τῶν βοσκημάτων· ἐκ τοῦ τρκ. maxule, ῥουμ. productul oilor, λατ.

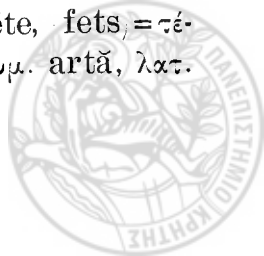
μαξούς, ἐπιρ. (maxús)= ἐπίτηδες, κοιν. μαξοῦς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ῥουμ. dinadins, λατ.

μάράζε, οὐσ. θηλ., -ράζιⁱ -πληθ. (mâráze, -rãziⁱ)= ἀνία, θλίψις, λύπη, κοιν. μαράζι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. maráz, ῥουμ. întristare, λατ., boala, σλ., cronică, ἑλλήν.

μαραντόῖοῦ, οὐσ. ἄρσ., -ντοῖⁱ πληθ. (maradói^u, -doiⁱ)= ἀκανθίς, πετην., κοιν. ἡ καρδερίνα· ῥουμ. stiglete, σλαβ. πρβ. καὶ γερμ. stieglitz.

μαράτοῦ, ἐπιθ., -τά θηλ. (marát^u, -tã)= ὀυστυχίης, ταλαίπωρος. Ἐκ τοῦ λατ. male habitus= καρχέκτης, καρχεκτῶν· ἰτ. malato, προβ. malaute, ἄρχ. γαλ. malade, ν. γαλ. malad, ἄρχ. ἰσπ. malato, ῥουμ. sãrman, σλαβ. καὶ biet, ἴσως λατ.

μάρσάφετε, οὐσ. θηλ., -φετς πληθ. (mâraféte, fets)= τέχνη, δεξιότης, κοιν. μαρσάφετι, τρκ. marafét· ῥουμ. artã, λατ.

μᾶργᾶριτάρο^ο, οὐσ. οὐδ., τᾶρι' πληθ. (mâr-gâritâr^u, -târⁱ) = μαργαρίτης, κοιν. μαργαριτάρι, ῥουμ. perlă, λατ.

μᾶργέσκου, -γι^ι -ιτᾶ, -ιρε ρ. (mâr-gésku, -giⁱ, -ită, -ire) = ῥυπαίνω, κηλιδῶ, κοιν. μουνταρεύω ρ. murdăresc, τρκ. Δαλ.

μάρε, ἐπιθ. θηλ., μᾶρι', πληθ. (mâre, mârⁱ) = μέγας. Κατὰ Meyer πιθανῶς ἐκ τοῦ mas-maris = ἄρσην, ἀνδρικός· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ συγκρ. major-oris = μείζων· ἰτ. maggiore, ἰσπ. major, πορτ. maior, mor, γαλ. majeur, maire = δῆμαρχος· πρβ. maire du palais = ὁ ἀυλάρχης = ὁ μεγαλείτερος τοῦ παλατίου = μὰ μάρλε = ὁ μείζων τῆς αὐλῆς· ῥουμ. mare.

μᾶρεάτσα, οὐσ. θηλ., -τσῖ πληθ. (mâreâtsa, -tsî) = ὑψηλοφροσύνη, ἀλαζονεία, ἐκ τοῦ μάρε, ἔπερ ἴδε· ῥουμ. mărie. Καὶ μᾶρίλε, ῥουμ. gloriă, λατ.

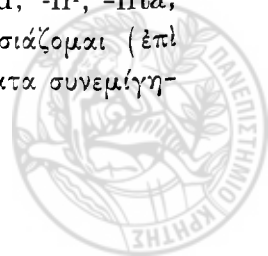
μᾶρέσκου, μᾶρί', -ριτᾶ, -ριρε ρ. (mârésku, -mârⁱ -rită, -rire) = αὐξάνομαι· ἄμετ. μόνον λέγεται· οἶον: κάτ μᾶρέστι, γκλάρεστι = ἔσον μεγαλώνεις, τόσον μωραίνεσαι, ἀνοητότερος γίνεσαι. Οἱ Μογλενίται μεταχειρίζονται τὸ ῥῆμα μέσον αὐτοπαθές: me mârésk. Ἐκ τοῦ μάρε, ἔπερ ἴδε, ῥουμ. măresc.

μᾶρίτο^ο, -ταί', -ατᾶ, -αρε ρ. (mârît^u, -tai', -ată, -are) = νυμφεύω, ὑπανδρεύω· λέγεται μόνον ἐπὶ γυναικός, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνδρὸς μι νόρ^ο, ἔπερ ἴδε. Ἐκ τοῦ λατ. marito, avi, atum, are· ἰτ. maritare, ἰσπ. πορτ. maridar, γαλ. marier, ἀλβ. martoig, ῥουμ. mărit.

μᾶρκᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (mârkă, -tsi) = σύμβολον, σημεῖον, κοιν. μάρκα· ῥουμ. markă, γαλ.

μᾶρκάτο^ο, οὐσ. ἄρσ. (mârkât^u) = δξύγαλα, κοιν. γκαούρτι, ἔπερ ἴδε, καὶ μαρκάτι ἐν Μακεδονίᾳ. Παρ' Ἀνθίμω «de observatio ciborum» ἀπαντᾷ ἡ λέξις melca τοῦ μεταγ. λατινισμοῦ = lac acetosum = δξύγαλα· ῥουμ. iaurt, τουρκ.

μᾶρλέσκου, -λί^ι, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (mârlésku, -liⁱ, -lită, -lire) μέσον, «μι μᾶρλέσκου» = μίγνυμαι, συνουσιάζομαι (ἐπὶ τῶν προβάτων) οἶον: «ὀίλι σ' μᾶρλίρε» = τὰ πρόβατα συνεμίγη-

σαν, τὸ ἄρρεν ἐπέβη ἐπὶ τὸ θῆλυ· Σλαβικῆς καταγωγῆς· ῥουμ. mārlese, σλαβ. Vše Cihac.

μάρλιτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρᾶ πληθ. (mārlitūrā, -turⁱ) ὁ χρόνος τῆς συνουσίας, ἐπιδατεύσεως τῶν προβάτων καὶ λοιπῶν βοσκημάτων· ῥουμ. mārlire, σλαβ.

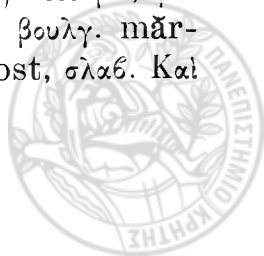
μάρμίντου καὶ **μάρμίτ^{ου}** καὶ **μιρμίτ^{ου}**, οὐσ. οὐδ., μάρμίντσ καὶ μάρμίντσι καὶ μιρμίντσι πληθ. (mārmintu καὶ mārmit^u καὶ -mirmít^u, mārmit^s καὶ -ntsi καὶ mirmít^s) = μνημεῖον, τάφος. Ἐκ τοῦ λατ. monumentum = μνημεῖον. Τὸ n τρέπεται εἰς ρ, ὡς ἐν ταῖς λέξεσιν: νερομινάτ^{ου} ἐκ τοῦ innumeratus = ἀμέτρητος, βιρινάτ^{ου} ἐκ τοῦ invenenatus = τεθλιμμένος, πρβ. φαρχακωμένος· βίργκιρᾶ = παρθένος ἐκ τοῦ virgo-inis-inem. Τὸ o ἐτρέπη εἰς ᾶ λαρυγγικὸν ἢ ᾶ οὐρανικόν, ὡς ἐν ταῖς λέξεσι, φάντᾶνᾶ ἐκ τοῦ λατ. fontana = πηγὴ· κᾶτᾶ = πρὸς, ἐκ τοῦ contra, φᾶρᾶ = πλὴν ἐκ τοῦ foras, φᾶντᾶ = φύλλον, ἐκ τοῦ frons-ndis = φύλλον, φᾶμτε καὶ φᾶμπχε = μέτωπον ἐκ τοῦ frons-ntis· ἰτ. monumento καὶ monimento, ἰσπ. πορτ. monumento, γαλ. monument. νλν. μνημόρμα = τὰ μνήματα, νεκροταφεῖον· ῥουμ. mormînt.

μάρμουρᾶ καὶ **μάρμουρε**, -ρᾶ πληθ. (mārmurā, -ri) = μάρμαρον, λατ. marmor-oris, ἰτ. marmo, ἰσπ. marmol, πορτ. marmore, ἀλβ. marmar γαλ. marbre· ῥ. marmure.

μάρούλι^{ον}, οὐσ. οὐδ., μάρούλι πληθ. mārúli^u, mārúli) = θριδάξ, κοιν. μαρούλι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. marul, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ τουρκ. marul. ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. amarus· λέγεται καὶ μάρῶλου· ῥουμ. mārār.

μάρσᾶ, οὐσ. θηλ., μάρσι πληθ. (mārsā, mārsi) = ἀκέραιον πτώμα καὶ ἀπρόσβλητον. Σλαβικῆς καταγωγῆς· ῥ. cadavru, γαλ., hoit, μαγυαρ.

μάρσινᾶ, οὐσ. θηλ., -νᾶ πληθ. (mārsinā, -ni) = ἔδεσμα, φαγητὸν μὴ περιέχον λίπος. Κατὰ Weig. ἐκ τοῦ βουλγ. mār-sam. 2) νηστεία, ἀποχὴ ἀπὸ λίπους· ῥουμ. post, σλαβ. Καὶ

μάρσινεάτσᾶ (mârsineátsǎ).

μάρσινάρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ κατ. ῥ., -νᾶρ' πληθ. (mârsináre, -nǎrⁱ) = νηστεύειν, τρώγειν φαγητὰ ἄνευ βουτύρου ἢ ἐλαίου· ῥ. postire, σλαβ.

μάρσινάτ^{ου}, παθ. μετ. τοῦ κατ. ῥ., -τᾶ θηλ. (mârsinát^u, -tǎ) = φαγητὸν παρεσκευασμένον, μαγειρευμένον ἄνευ βουτύρου ἢ ἐλαίου· ῥουμ. gătit de post, σλαβ.

μάρσινέτζ^{ου}, -αί, -ατᾶ, -αρε ῥήμ. (mârsinédz^u, -ai, -atǎ, -are) = τρώγω νηστίσιμα· 2) καθαρίζω τὰ ἀγγεῖα ἀπὸ τοῦ πάχους τὴν ἐπομένην τῆς ἀπόκρεω. Ἐν Ἀχρῶδι σημαίνει καὶ ἀμέλγω. Weig. die Aromunen, II 316. Ἐκ τοῦ μάρσινᾶ, ὅπερ ἴδει· ῥουμ. postese, σλαβ.

μάρσουςέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (mârsusésku, -siⁱ, -sitǎ, -sire) = ἐπιπίπτω ὡς ὁ κόραξ ἐπὶ τὸ πτώμα, εἶμαι αἰμοχαρής. Ἐκ τοῦ μᾶρσᾶ, ὅπερ ἴδει· ῥουμ. merg ca corbul la leșuri, λατ. + σλαβ.

μάρσουςίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἄν. ῥ., -σιρ' πληθ. (mârsusíre, -sirⁱ) = ἔροδος, τὸ ἐπιπίπτειν ἐπὶ τὰ πτώματα, τὸ αἰμοχαρές· ῥ. mergere ca corbul, la leșuri, λατ. + σλαβ.

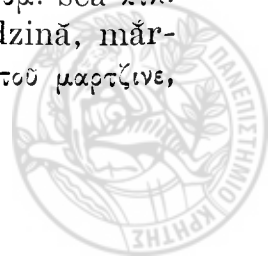
μάρσουςίτ^{ου}, πθμ. μετ. σημ. ἐπιθ. τοῦ ἄνρ., -σιτᾶ θηλ. (mârsusít^u, -sitǎ) = αἰμοχαρής· ῥ. deducit la mortăciuni, λ.

μάρτᾶρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ μάρτίτ^{ου} (mărtăre) = ὑπανδρεία, νύμφευσις, ἐπὶ γυναικὸς μόνον· ῥουμ. măritare.

μάρτάτᾶ, πθμ. μόνον θηλ. γένους τοῦ μάρτίτ^{ου}, -τι πληθ. (mărtătǎ, -ti) = νυμφευμένη, ὑπανδρευμένη, μόνον ἐπὶ γυναικὸς· ῥουμ. măritatǎ, λατ.

μάρτζεᾶό, οὐσ. θηλ., μάρτζεᾶλί πληθ. (mărdzeáo, mâr-dzeáli) = ψευδομαργαρίται, κοίν. γάνδρα. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. margella = κοράλιον· ῥουμ. mardzeǎ, λατ. πρβ. στεᾶό = ἀστήρ ἐκ τοῦ stella· ῥουμ. steǎ, σεᾶό ἐκ τοῦ sella· ῥουμ. seǎ κτλ.

μάρτζινᾶ, οὐσ. θηλ., μάρτζινί πληθ. (mărdzinǎ, mărdzinⁱ) = σάνις ἀκατέργαστος, ἀκαλλώπιστος. Ἐκ τοῦ μαρτζίνε,

δπερ ἴδε· ῥουμ. scândură ordinară, λατ.

μάρτζινε, οὐσ. θηλ., μάρτζινι' πληθ. (márdzine, mǎrdzinî) = κράσπεδον, ἢ ἄκρα, ὄριον, ὄχθη· ἐκ τοῦ λατ. margo-inis = κράσπεδον. Τὸ g τρέπεται εἰς dz (τζ) κατὰ τὰ τζικάτζιτ^{ου} = δάκτυλος ἐκ τοῦ digitus. τζένκ^{ου} = ἀνασπενάζω ἐκ τοῦ gemo, τζίνιρε = γαμβρός ἐκ τοῦ gener = γαμβρός, τζινούκλι^{ου} = γόνου ἐκ τοῦ *geniculum (genu = γόνου) κτλ. ἰτ. margine, ἰσπ. margen, πορτ. margem, γαλ. marge· ῥουμ. margine.

μάρτσᾶ, οὐσ. θηλ., (mártsă) = ἡ Τρίτη (ἡμέρα). Ἐκ τοῦ λατ. dies-martis = ἡμέρα τοῦ Ἄρεως, ἰσπ. martes, ἰτ. martedì καὶ γαλ. mardi = martis dies· ἀλβ. martë· ῥ. martsî.

μάρτσου, οὐσ. ἀρσ., (mártsu) = ὁ Μάρτιος (μήν)· 2) καὶ ἡ χρωματισμένη ταινία μετὰ μικροῦ ἀργυροῦ ἢ χρυσοῦ νομίσματος, ἢ ἀναρτωμένη ὑπὸ τῆς μητρὸς ἀπὸ τοῦ τραχήλου τῶν μικρῶν παιδίων κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Μαρτίου, ἵνα ἐξασφαλισθῶσι ἀπὸ τῶν ἐπιηρειῶν τοῦ ἡλίου· ῥουμ. mǎrtsișor, νλν. μαρτίτσα. Ἐκ τοῦ Martius (ὁ Μάρτιος), ἰτ. marzo, προβ. mars καὶ martz, γαλ. mars, γερμ. maerz, ἀλβ. mars, νλν. Μάρτης ἢ Μάρτις· ῥ. Mart καὶ Martie.

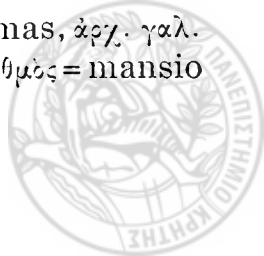
μάρτυροῦ, οὐσ. ἀρσ., -ρι' πληθ. (mártyr^u, -ri) = μάρτυς· ῥουμ. martur, ἑλλην.

μάρτυρησέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (mártyrísésku, siⁱ, -sită, -sire) = μαρτυρῶ· ῥουμ. mărturisesc, Καὶ μάρτυρσέσκου, ἐκ τοῦ νλν. μαρτύρσα.

μάρτυρίε, -ρι^ι, οὐσ. θηλ. (mártýrie, -riⁱ) = μαρτυρία· ῥ. mărturie, ἑλλην.

μάρτυροσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (mártýrsít^u, -tă) = μεμαρτυρημένος· ῥουμ. mărturisit, ἑλλην.

μάσου, οὐσ. οὐδ., -ουρι' πληθ. (más^u, -urⁱ) = ὕπνος ἐν Σαμαρίνῃ· 2) μάνδρα τῶν προβάτων κατὰ τὸ θέρος. Ἐκ τοῦ maneo-mansum = μένω, ἡσυχάζω. Καταλ. προβ. mas, ἀρχ. γαλ. mas = διαμονή· ῥουμ. mas = διανυκτέρευσις, σταθμός = mansio

-onis· ιτ. maso.

μάσι, ἐπιρ. (maš) = μόνον· ῥουμ. numai. Καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ maneo - mansun· πρβ. ἑλλην. μόνον ἐκ τοῦ μένω.

μάσᾶ καὶ **μάσᾷ**, μᾶσᾶ· πληθ. (mášă καὶ mäsă, măși) = πυράγρα, κοιν. μασιά, ἐκ τοῦ τουρκ. maša· ῥουμ. clește, σλαβ.

μάσάτε, οὐσ. θηλ., -σᾶτες πληθ. (măsáte, -săts) = ἡ θηγάνη τῶν κρεοπωλῶν, κοιν. μασάτι, τρκ. masat· ῥουμ. măsat.

μάσγκαᾶ, οὐσ. θηλ., μᾶσγκι πληθ. (măzgă, măzgi) = βόρβορος, λάσπη. Σλαβ. καταγ. ῥ. noroiu, σλαβ. Δαλ. Καὶ μούσγκαᾶ.

μάσεᾶο, οὐσ. θηλ., μᾶσεᾶλι πληθ. (măseáo, măseáli) = σιαγών, κοιν. μασιά. Ἐκ τοῦ λατ. maxilla = σιαγών. Περὶ τροπῆς τοῦ X εἰς σ ἴδε ἐν λέξει ασμπόρου. Πρβ. καὶ τὸ στεᾶο ἐκ τοῦ stella, σεᾶο ἐκ τοῦ sella· ιτ. mascella, ἰσπ. mejilla, πρβ. maissella, ἀρχ. γαλ. maisselle καὶ macel, ν. γαλ. mâchelière· ῥ. măseá. Ἐν βορ. τμημ. καὶ ὁ τραπεζίτης (ὀδούς).

μάσεᾶουᾶ, οὐσ. θηλ. (măseáuă = ὀσκόχραμος, βοτάνη ναρκωτική τῶν πόνων ὀδόντων· ῥουμ. măselăritsă, λατ. Δαλ.

μάσινου, οὐσ. ἀρσ., -νι· πληθ. (măsin^u, -ni) = τὸ δένδρον ἐλαία. Καὶ μάσνιου καὶ μᾶσνέου (măsnju, măsné^u)· ῥ. măšlin.

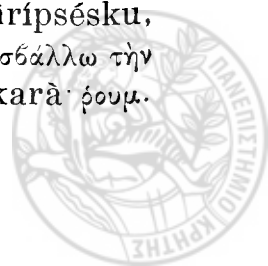
μάσινᾶ, οὐσ. θηλ., -νι· πληθ. (măsină, -ni) = ἐλαία· ῥουμ. măšlină. Ἐκ τοῦ σλαβ. maslina.

μάσκᾶρᾶ, ἐπιθ. ἀρσ., -ρατς πληθ, μᾶσκᾶρᾶνε θηλ. (măskâră, -radz. măskârăne) = ἀναιδής, ἀναίσχυντος, κοιν. μασκαρᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ ιτ. maschera = προσωπίς· ῥ. mascaradziu.

μάσκᾶρᾶλίκιε, οὐσ. θηλ., -λικι· πληθ. (măskârâlikje, -likⁱ) = αἰσχρος, ἀναίδεια, κοιν. μασκαραλίκι. (Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω μᾶσκᾶρᾶ· τρκ. maskarlik, ῥουμ. măscărie, τρκ.

μάσκᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ μᾶσκου, -σκᾶρι πληθ. (măskăre, -skări = δῆξις, δάγκκαμα· ῥουμ. mušcare, λατ.

μάσκᾶριψέσκου, -ψιᾶ, -ψιτᾶ -ψιρε ῥ. (măskârîpsésku, -psiⁱ, -psită, -psire) = αἰσχύνω, καταισχύνω, προσβάλλω τὴν τιμὴν τινος, κοιν. μασκαρεῶω, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. maskarâ· ῥουμ.

mâscâresc, τρκ. Δαλ.

μᾶσκᾶριψίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (mâskâripsít^u, -tă) = κατησχημένος, ἡτιμασμένος, κοιν. μασκαρευμένος, ρουμ. măscărit, τουρκ. Δαλ.

μᾶσκάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ μᾶσκου (mâskát^u, -tă) = δεδηγμένος, κοιν. δαγκαμένος· ρουμ. muscat, λατ.

μᾶσκάτουρά, οὐσ. θηλ., -τουρ^ι πληθ. (mâskâtúră, -turî) δῆγμα, βλωμός, κοιν. βούκα (bucca panis, λατ.)· ιτ. morsicatura, ρουμ. mușcătură, λατ.

μᾶσκου, -α^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (măsku, -ăi, -ată, -are) = δάκνω. Ἐν Σχμαρίνα μούσκου, ἐν Μογλενοῖς mutšku. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ morsico, θαμιστ. τοῦ mordeo = δάκνω· ιτ. morsicare, ισπ. πορτ. mordicar, γαλ. mordre, ρουμ. mușc. Καὶ μούσκου· ἴδε καὶ Pusc. 1136.

μᾶσκουρ^{ου}, ἐπιθ. ἄρσ., -κουρ^ι πληθ. (mâskur^u, -kurî) = ἄρρην, ἄρσενικός. Ἐκ τοῦ λατ. masculus = ἄρρην· ιτ. mascolo, mascio, γαλ. mâle ἐκ τοῦ maste, ἀλβαν. maskouly, maske καὶ male, ρουμ. masculin· τὸ δὲ mascur = ὁ κάπρος·

μᾶσλᾶ καὶ **μᾶσνᾶ**, οὐσ. θηλ. (mâslă) = ἔλαιον· ἴδε μᾶσινᾶ.

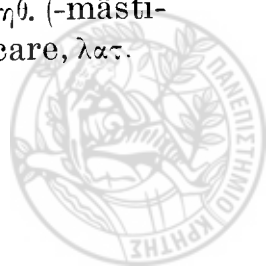
μᾶσνε, οὐσ. θηλ., μᾶσνι πληθ. (mășne, mășni) = συγγενής, σπῖλος, ἐλαία, κοιν. ἐληγὰ ἐπὶ τοῦ προσ. Καὶ μᾶσινᾶ, ρ. alunéa, λ.

μᾶσούρ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -σουρ^ι πληθ. (mâsur^u, -surî) = τὸ πηνίον, κοιν. μασούρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. massour, ἡ ὀρθότερον ἐκ τοῦ λατ. massula, ὑποκ. τοῦ massa = μᾶζα, βῶλος.

μᾶστε, οὐσ. θηλ., -μᾶστι πληθ. (mâste, măști) = ρυσιογνομία, τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου, μορφή· ρουμ. chip, σλαβ. ἑλλην.

μᾶστικ^{ου}, μᾶστικᾶί, -ατᾶ -αρε ρ. (mâstik^u, mâstikăi, -ată -are) = μασσῶ· ἐκ τοῦ λατ. ∴ mastico, avi, atum, are = μαστᾶζω, μασσῶ· ιτ. masticare, ισπ. πορτ. masticar, γαλ. mâcher, ρουμ. mestec = μασσῶ, ἀναμιγνύω.

μᾶστικᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ μᾶστικ^{ου}, -κᾶρι πληθ. (-mâstikăre, -kărî) = μᾶσσησις, μᾶσσημα, ρουμ. mestecare, λατ.

μάστικόν, -τά, πθμ. τοῦ μάστικου (*mâstikát^u*, -tã) = με-
μασσημένος· ρουμ. *mestecat*, λατ.

μάστιχᾶ, οὐσ. θηλ., -χι· πληθ. (*mâstihã*, -hi) = ἡ μασίχη,
ρουμ. *măstică*, ἑλλ.

μάστουρον, οὐσ. ἄρσ., -ρι· πληθ. (*mâstur^u* -ri) = τέκτων,
τεχνίτης, κοιν. μάστορας, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. *magister* «μαγί-
στωρ» Ἡσύχιος· ἰτ. *maestro*, πορτ. *mestre*, ἰσπ. *maestro*,
γαλ. *maître*, ἀλβ. *mjéstrë*, ρ. *mešter*. Λέγ. και *μάιστουρον*.

μάστουρίε, οὐσ. θηλ., -ρι· πληθ. (*mâsturíe*, -ri) = τέγνη,
ἐπιτηδειότης, κοιν. μαστουρά· ρουμ. *mesteșãg*, *măestrie*.

μάστουριπέσκου, -ψίⁱ, -ψιτά, -ψίρε ρ. (*mâsturipsésku*,
-psiⁱ, -psitã -psire) = τεχνάομαι -ῶμαι, κοιν. μαστορεύω· ρουμ.
meștersuesc, λατ. Δαλ.

μάστράπᾶ, οὐσ. ἄρσ. -πατζ, πληθ. (ἐκ τοῦ μαστραπάδ(ε)ς)
(*mâstrãpã*, -padz) = πῆλινον δοχεῖον· ρουμ. *măstrãpã*, ἑλλ.

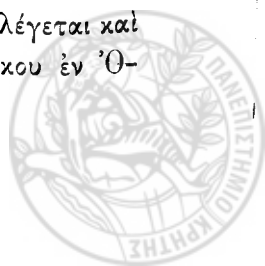
μάτα, ἐπιρ. *mãta*) = αὖθις, πάλιν και ἐν Τουρκ. *μάτα*, ὅπερ
και ἐν συνθέσει κεῖται, ὡς *ματαέρχομαι*, Κ/βλαχ. *ματαγίνου* = ἐπα-
νέρχομαι, *ματαβέντου* = ἐπαναβλέπω κτλ., ρουμ. *iarăș*, τρκ.

μάτάσε, οὐσ. θηλ., -τάσ· πληθ. (*mâtãse*, tãsi) = μέταξα·
λατ. *metaxa*, ἰτ. *matassa*, ἰσπ. *matexa*, πορτ. *mateixa*,
γαλ. *matasse*, ρουμ. *mãtasã*.

μάτζᾶρε, οὐσ. θηλ., *μάτζᾶρι*· πληθ. (*mãtzãre*, *mãtzãri*) =
τὸ πῖσον, κοιν. *μπιζέλι*· ἀμφίβολον ἂν συγγενεῦει πρὸς τὸ παρὰ
Διοσκουρίδῃ Δακικὸν μόζουλα, σημαῖνον θύμον, κοιν. *θυμάρι*. Και
ἄρκου (ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Γρεββενῶν).

μάτζιούνε, οὐσ. θηλ., -νι· πληθ. (*mãtzjũne*, -ni) = ἐκλειγμα,
κοιν. *ματζιούνη*, φάρμακον πηκτὸν και γλυκὺ ἐκλειχόμενον διὰ τοῦ
δακτύλου και ἐν τῷ στόματι διαλυόμενον· ἐκ τοῦ τρκ. *madzun*.
Οὕτω λέγ. και τὸ κοιν. γλυκὸ βλ. ντούλτσε, ὅπερ ἴδε, ρ. *dultseatsã*.

mâ-* και *μουτρέσκου, *μουτρίⁱ*, -ιτά, -ιρε ρ. (*mã-* και *mu-
trésku*, -mutrii, -itã, -ire) = θεῶμαι, παρατηρῶ· λέγεται και
μουντρέσκου ἐν Κρουσόβω και *μπρέσκου* και *μπάρέσκου* ἐν Ὁ-

λύμπω (brésku, bârésku). Ἐκ τοῦ νλν. μοῦτρων. Σλαβ. mo-triti = παρατηρεῖν· καὶ οἱ Μογλενῖται μουντρέσκου (mundrêsku)· ρουμ. privese, σλαβ. (ἐκ τοῦ λατ.).

μάτριρε καὶ *μπρίρε*, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τριρεῖ πληθ. (mâtrire, -trirē = παρατήρησις, κύτταγμα. Καὶ μούτριτᾶ, ρ. privire, σλ.

μάτσ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τσιῖ πληθ. (mâts^u, -tsi) = ἔντερον. Ἐκ τοῦ μεσαιων. λατ. matia «matia intenstina, quae sordes emittunt et matiarum dicuntur, qui eadem tractant, ac vendunt» Papias. Ἐν τῇ μακ. γλώσσ. ματτύη, ματτύα, ρ.

μάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσιῖ πληθ. (mâtsă, -tsi) = γαλήνη, κοιν. γάτα· ἴδε καὶ κάτσύτᾶ· οἱ Ρουμ. λέγουσι piscă, ἀλβ. mitse · a, βουλγ. matska καὶ matsé.

μάτσεᾶσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσεῖῖ πληθ. (mâtseăşă, -tseşî) = μέσπιλον, κοιν. μούσμουλον, εἶδος ὀπώρας, τοῦ καρποῦ τῆς μεσπίλης, μούσμουλιᾶς· ρουμ. fructul măceşului, λατ. + σλαβ.

μάτσεῖ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ῖῖ πληθ. (mâtsêş^u, şî) = μεσπίλη, εἶδος ὀπωροφόρου δένδρου, ἡ μούσμουλιά. Σλαβ. καταγωγῆς· ρουμ. măceş, σλαβ.

μάτσιούκᾶ, οὐσ. θηλ., μάτσιούτσιῖ πληθ. (mâtsiúkă, mâtsiútsi) = ῥόπαλον, κοιν. ματσούκα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. ∴ mateuca, σαρδ. matssukha, γαλ. massue, ρουμ. măciucă

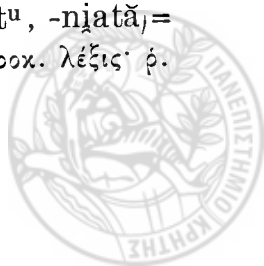
μάτούρ^{ου}, ἐπιθ., -ρά θηλ. (mâtúr^u, -ră) = ὠριμος. Ἐκ τοῦ λατ. maturus, ιτ. maturo, προβ. madur, γαλ. mur, ισπ. πορτ. maduro, ρουμ. matur.

μάτσιν^{ου}, -ναῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (mâtsin^u, -nai, -ată, -are) = ἀλέθω. Ἐκ τοῦ λατ. machino, are, ιτ. macinare· ρ. macin.

μάτσινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ μάτσιν^{ου}, -νάρεῖ πληθ. (mâtsinăre, -nări) = τὸ ἀλέθειν, ἄλεσμα· ρουμ. măcinare.

μάτσινιάτ^{ου}, -τᾶ πθμ. τοῦ μάτσιν^{ου} (mâtsinăt^u, -tă) = ἀληλεσμένος, κοιν. ἀλεσμένος· ρουμ. măcinat.

μαυρουνιάτ^{ου}, ἐπιθ. -νιάτᾶ θηλ. (mavruniăt^u, -niătă) = μελανόφθαλμος, κοιν. μαυρομαμάτης, ἐξ οὗ καὶ ἡ προκ. λέξις· ρ.

oâches, τουρκ. iâghyz, ἴσως καὶ λατ. ἐκ τοῦ ochio-oculus.

μᾶχᾶλᾶ, οὐσ. ἄρσ., -λατζ πληθ. ἐκ τοῦ (μαχαλαδ(ε)ς (mâ-hâlă, -ladz)=συνοικία, κοιν. μαχαλᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. ma-halé· ρουμ. cartier, γαλ.

μβεᾶστᾶ καὶ **νιβεᾶστᾶ**, οὐσ. θηλ., μβεᾶστι καὶ νιβεᾶστι πληθ. (mveăstă καὶ niveăstă, -sti)=νύμφη. Ἐκ τοῦ σλαβ. neveta =νύμφη. Πιθανῶς ἐκ τοῦ λατ. investuta· ρουμ. miresă, σλαβ.

μβέσκου καὶ **νβέσκου**, μβισκούι, μβισκούτᾶ, μβιστεᾶρε, ρ. (mvésku, καὶ nvésku, mviskúi, mviskútă, mvisteăre)=ἀμφιέννυμι, ἐνδύω. Ἐκ τοῦ λατ. investio-ire, ἰτ. vestire, γαλ. vetir, προβ. ἰσπ. vestir, ἄλβ. vës· ρ. învesc. Καὶ ἀμβέσκου.

μβέτσου καὶ **νβέτσου**, ἴδε ἀμβέτσου.

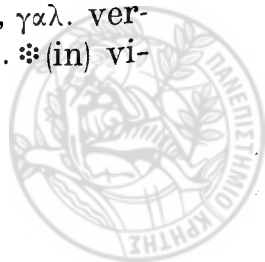
μβινιτσᾶσκου, -τσι, -τσιᾶ, -τσιρε ρήμ. (mvinitsăsku, -tsîi, -tsită, -tsîre)=κυανίζομαι, γίγνομαι κυανοῦς. Ἐκ τοῦ λατ. in-venetus· ρουμ. învinitsece, ἰδ. βίνιτου.

μβιρίνου καὶ **νβιρίνου**, οὐσ. ἄρσ., μβιρίνι πληθ. (mvirín^u, -ni)=λύπη, θλίψις· καὶ μβιράρε παρὰ Δημον. Ἐκ τοῦ λατ. venenum=δηλητήριο. Περὶ τροπῆς τοῦ n εἰς r, ἴδε μᾶρμίντου.

μβιρινάτου, -τᾶ πθμ. τοῦ μβιρινετζου (mvirinăt^u, -tă)=περίλυπος, τεθλιμμένος, ὠργισμένος, προβ. φαρμακωμένος· invenenatus. Ἐν τῷ βορ. τμήμ. λέγεται μβιρέτζου, ἀντὶ μβιρίνου· ρουμ. intristat, λατ.

μβιρινετζου καὶ **μβιρίνου**, -ναί, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (mviriné-dz^u, -nai, -ată, -are)=λυπῶ, θλίβω. Ἐκ τοῦ λατ. †invenenō, ἰτ. venenare, ἰσπ. envenerar, πορτ. invenerar, γαλ. envenimer, †προβ. enverimar· ρουμ. înveninez=δηλητηριῶ, φαρμακῶνω· ρουμ. a întristă, λατ.

μβιοτξᾶσκου καὶ **νβιοτξᾶσκου**, μβιοτξᾶι, -τξᾶι, -τξᾶρε ρήμ. (mvidzăsku καὶ nvidzăsku, mvidzi, -dzită, -dzîre)=γλοάζω, θάλλω, κοιν. πρασινίζω· ρουμ. inverzesk, ἰτ. in-verdire, ἰσπ. πορτ. enverdecer, προβ. reverdir, γαλ. verdir, reverdir· ἴδε βεᾶρντε (veărde). Ἐκ τοῦ λατ. †(in) vi-

ridesco - ere = χλωρίζω, πρασινίζω.

μβριτζίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τζίρ᾽ πληθ. (mvirdzîre, -ri) = τὸ θάλλειν κοιν. πρασίνισμα, ῥουμ. înverdzure, λατ.

μβριτζίτῶν, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (mvirdzît^u, -tă) = θάλλων, θαλερός, κοιν. πρασινισμένος· ῥουμ. înverdzit, λατ.

μβισκούτῶν, -τᾶ πθμ. τοῦ μβέσκου καὶ αμβέσκου, ἕπερ ἰδε· (mviskút^u, -tă) = ἐνδεδυμένος· ῥουμ. învescut, λατ.

μβιστεᾶρε ἄπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. μβέσκου καὶ αμβέσκου, μβιστέρ᾽ πληθ. (mvisteăre, mvistérⁱ) = ἀμφίεις, περιβολή, ντύσιμον (ἐνδύσιμον)· ῥουμ. investire, λατ.

με καὶ **μι**, προσ. ἀντων. ἀ΄ προσ. αἰτ. πτ. (me-mi) = ἐμέ· ἰδε ἔου· ῥουμ. mě.

μέῶν, κτητ. ἀντων., ἰδε αμέου (me^u, ame^u).

μεᾶστιρε καὶ **μιστεᾶρε**, ἄπθ. οὐσ. τοῦ μέσκου, μιστέρ᾽ πληθ. (meăstire, καὶ misteăre, misterⁱ) = τὸ δωρεῖσθαι, φιλοδώρημα, κοιν. κέρασμα, δῶρον· ῥουμ. dăruire, σλαβ.

μέζντᾶ, οὐσ. θηλ., -ντι πληθ. (mézdă, -di) = παραλία, ὄχθη. Ἐκ τοῦ σλαβ mezdu (medius)· ῥ. tsărm, λατ. (terminus·

μεκχεμέ, οὐσ. ἄρσ., -μετζ πληθ. (μεκχεμέδ(ε)ς (mekhemé, -medz) = δικαστήριον, κοιν. μεκχεμές, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. mekhemé ἢ mehkemé, ῥουμ. tribunal, λατ.

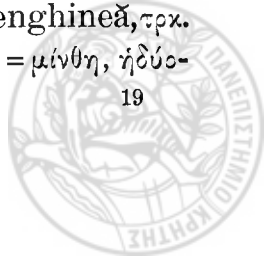
μελάνε καὶ **μιλάνε**, οὐσ. θηλ., μιλᾶν᾽ πληθ. (meláne καὶ miláne, milăni) = τὸ μέλαν, κοιν. μελάνι, ῥουμ. cereală, σλ.

μέλιον, οὐσ. ἄρσ., μέλγουρ᾽ πληθ. (méliu, méliuri) = ἡ κέγχρος, κοιν. κεχρί. Ἐκ τοῦ λατ. milium, ἰτ. miglio, ἰσπ. mijio, πορτ. milho, γαλ. mil, ἀλβ. molj, ῥουμ. meiu, πληθ. mejuri, πρβ. ∴ melium, μελίνη. Περὶ τροπ. τοῦ ι εἰς ε ἰδε βέντου.

μένγκᾶ, οὐσ. θηλ., μένγκι πληθ. (ménagă, mêngi) = προσοχή, οἶον: ἀ΄-τσᾶ μένγκα = ἔσο προσεκτικός· ῥ. atentsiune, λ.

μενγκενέ, οὐσ. ἄρσ., -νετζ πληθ. (mengené, -netz) = πιεστήριον, κοιν. μεγγενές, ἐκ τρκ. menghené· ῥ. menghineă, τρκ.

μέν|τᾶ, οὐσ. θηλ., -ν|τι πληθ. (mentă, -nti) = μίνθη, ἡδύο-

σμον· λατ. menta, γαλ. menthe, ρουμ. mentă, έλλην.

μέρ^{ου}, ούσ. ούδ., μεάρι πληθ. (mér^u, meári)=μηλον «μέρ^{ου} ντι φάτσά» (mér^u di fátsă)=ή παρειά, τὸ μάγουλον. Έκ τοῦ λατ. :: melum παρά Πετρωνίω σελ. 56, ἀκμάσχαντι κατὰ τὸν α' αἰῶνα μ. X. ιτ. melo, ἄλβ. molje, ρουμ. măr.

μέρ^{ου} -ντιτ -λόκ^{ου}, ούσ. ούδ. (mér^u -dit -lók^u)=γογγύλη, κοιν. καρότο, ράπυς, κοιν. ραπάνι. Κατὰ λέξιν γεώμηλον· ρουμ. morcov, σλαβ. nap, λατ. (napus = βουινιάς, (γογγύλη).

μέρ^{ου}, ούσ. ἄρσ., μέρι^ι πληθ. (mér^u, mériⁱ)=ή μηλέα, ρουμ. măr, ἴδε ἄνωτ. μέρ^{ου}. Καὶ οἱ Ρουμ. μίαν μόνην λέξιν ἔχουσι.

μεριμάγκᾶ, ούσ. θηλ., -μᾶντζι πληθ. (merimánka, -măndzi)=ἄράχνη· ἄλβ. merimagë, ρουμ. păianjin, σλαβ.

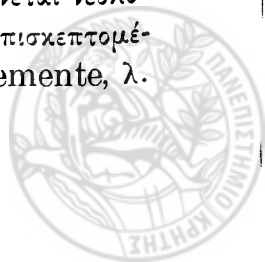
μεριμέτε, ούσ. θηλ., -μετς πληθ. (meriméte, -mets)=ἐπιδιόρθωσις, κοιν. μεριμέτι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. merimet=ἐπιδιόρθωσις, ἐπισκευή, ρουμ. reparatsie, λατ.

μεριμιτσέσκου, -τσι^ι, -τσιτᾶ, -τσιρε ρ. (merimitsésku, -tsii, -tsită, -trire)=ἐπιδιορθώνω, κοιν. μερεμετιζω, ἐκ τοῦ μεριμέτε, ἔπερ ἴδε· ρουμ. a repară, γαλ. Καὶ μιριμιτσέσκου.

μερίνντε, ούσ. θηλ., -ντζῖ πληθ. (merinde, ndzi)=μεσημβρία, δειλη· ἐκ τοῦ λατ. meridies -ei=μεσημβρία· 2) τὸ δειλινὸν ἄριστον, δειλνισμα ἐκ τοῦ λατ. merenda=δειλινὸν ἄριστον, ιτ. πορτ. merenda, ἰσπ. merienda, ρουμ. merinde.

μερίνντου καὶ **μιρίνντου**, -τα^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (merindu, -tai, -ată, -are)=γευματιζω· κυρίως περὶ δειλην, κοιν. δειλνίζω καὶ δειλνῶ καὶ μέσον: μὲ μιρίνντου. Έκ τοῦ λατ. merendare, ιτ. merendare, ἰσπ. πορτ. merendar, ρουμ. merindez.

μέρντου καὶ **μέρδου**, ούσ. ἄρσ., μέρτζι^ι πληθ. (mérdu καὶ mērdzî)=σκῶρ, κοιν. σκατό. Έκ τοῦ λατ. merda, ιτ. πορτ. σαρδ. merda, ἰσπ. mierda, γαλ. merde, ἀρχ. ἑλ. μίνθος. Δὲν ἤκουσα τὴν λέξιν, ἐκ δὲ τῆς προφορᾶς φαίνεται νεολογισμὸς ἐκ τοῦ γαλ. merde, μεταγγισθεὶς διὰ τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν Εὐρώπην Κ|βλάχων. Ἰδε κᾶκάτ^{ου}· ρ. escremente, λ.

μέσον, οὐσ. ἄρσ., μέσῃ πληθ. (més^u, mési) = μῆν. Ἐκ τοῦ λατ. mensis -is = μῆν. Περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ η ἴδε μεάσᾱ. ἰτ. mese, γαλ. mois· ρουμ. lună, λατ.

μέσσον, οὐσ. ἄρσ., μέσῃ πληθ. (més^u, mési) = ἄροτρον, ἰδίως ἡ ὕνις, κοιν. ὕνι· ρουμ. plug σλαβ., γερμ. pflug = τὸ ἄροτρον.

μέσση, οὐσ. θηλ., μέσῃ πληθ. (mése, mési) = ἡ μέσση, τὸ μέσον, ρουμ. mijloc. Καὶ μέσση.

μεσίνη καὶ **μισίνη**, οὐσ. θηλ., μεσίῃ πληθ. (mesíne, mesíni) = κατειργασμένον δέρμα, κοιν. μεσίῃ· ἐκ τοῦ τρκ. messin = πρόθειον δέρμα, σερβ. mešin = δέρμα ἀργασμένον με στύψιν, ρουμ. mešină, τρκ.

μέσκου, μισκού^ι, μισκούτᾱ, μιστεᾱρε ρ. (mésku, miskúⁱ, miskútă, misteăre) = δωροῦμαι, δίδω δῶρον· 2) οἰνοχοῶ, κοιν. κερνῶ, ἔπερ ἐπίσης σημ. δωροῦμαι. Ἐκ τοῦ λατ. misceo -ere = κεράννυμι, μιγνύω, σμίγω· ρουμ. dăruesc, σλαβ.

μέταλλον, οὐσ. οὐδ., -λι πληθ. (métall^u, -li) = μέταλλον· ρουμ. metal. Δαλ.

μετζάνοαπτε, οὐσ. θηλ., (medzânôapte) = μεσονύκτιον. Ἐκ τοῦ λατ. media nox, ἰτ. mezzanotte, ἰσπ. media noche, πορτ. meia nocte, γαλ. minuit· ρ. miaza noapte, λ.

μέτουρᾱ, οὐσ. θηλ., -ρ^ι πληθ. (métură, -rⁱ) = σάρωθρον, κοιν. σκούπα. Ἐκ τοῦ λατ. metula -am. Ὁ Pușc. ἀπορρίπτει τὴν παραγ. τοῦ Micl. ἐκ τοῦ σλ. metla, πολὺ ὀρθῶς· ρ. mătură.

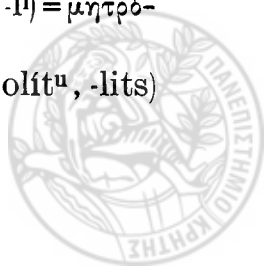
μέτρον, οὐσ. οὐδ., μέτρι πληθ. (métru, métri) = μέτρον· ρουμ. măsură, λατ.

μέτσι, συνδ. ἐναντ. (métsi) = εἰ καί, μολονότι, Δαλ. Δέν ἤκουσα τὴν λέξιν· ὁ Μιχ. γράφει métse· ρουμ. deși, λατ.

μηναιόν, οὐσ. ἄρσ., μηναιί πληθ. (minéu, néi) = τὸ μηνιαῖον, (βιβλίον ἐκκλησ.)· ρουμ. mineiu, ἑλλην. Δαλ.

μητρόπολε, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (mitrópole, -li) = μητρόπολις· ρουμ. mitropolie, ἑλλην.

μητροπολίτου, οὐσ. ἄρσ., -λιτς πληθ. (mitropolit^u, -lits)

= μητροπολίτης· ρουμ. mitropolit, έλλην.

μηχάνε, ουσ. θηλ., μηχᾶν' πληθ. (miháne, mihānī) = ή φῦσα, φυσητήρ, κοιν. μηχάνι και μουχάνι· ρουμ. sufloiu, λατ.

μι, προσ. άντ. πτ. αίτ. ίδε έου και με (mī και me).

μιάσᾶ και **μεᾶσᾶ**, ουσ. θηλ., μεᾶσι πληθ. (meásă, meási) = τράπεζα. Έκ τοῦ λατ. mensa. Τὸ η̄ ἔξαιρεῖται, ὡς κᾶτ' εκ τοῦ quantus, κούσκουρ' = συμπέθερος εκ τοῦ consocer, μέσ' μὴν εκ τοῦ mensis· ιτ. mensa, ισπ. πορτ. mesa, ἄλβ. mišoure = τρύβλιον, ἔξ οὔ τὸ τῆς νλν. μισούρα και μισούρι· ρουμ. masă.

μιάστικον, μιστικᾶί, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (mǎstik^u, mistikái, ată, -are) = μίγνυμι, κοιν. σμίγω. Έκ τοῦ λατ. :: mistico και mixtico (πρβ. mistum και mixtum), ιτ. mestico = συμμιγνύω τὰ χρώματᾶ· ρουμ. mestec Προφέρεται και μεᾶστικ'.

μιζέ, ουσ. ἄρσ., μιζέτζ πληθ. (mizé, mizèdz) = προδόρπιον, δρεκτικόν, κοιν. μεζές, ὅπερ εκ τοῦ τουρκ. mezé = προδόρπιον. Προφερ. και μεζέ· ρουμ. mezeă, τουρκ.

μιζίε, μιζί' και μιζίλε ἐπιρ. (mizie, mizi' και mizile) = μόλις, χαλεπῶς, δυσκόλως· ἴσως εκ τοῦ ἄρχ. ἑλ. μόγις· ρ. abia, σλ.

μιζλίσε, ουσ. θηλ., -σι' πληθ. (mizlise, -si') = συνέδριον, συμβούλιον, κοιν. μιζλίσι, ὅπερ εκ τοῦ τουρκ. mizlis· ρουμ. conciliu, λατ. consilium.

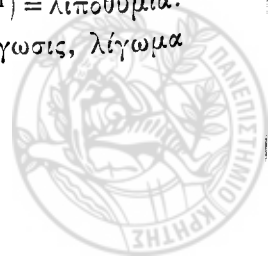
μιθράδᾶ, ουσ. θηλ., μιθόδι πληθ. (miθράḍă, miθόḍi) = μέθοδος· ρουμ. metodă, ἑλλην.

μικροσκόπον, ουσ. ἄρσ., -κι' πληθ. (mikroskóp^u, -ki') = μικροσκόπιον· ρουμ. microscop, ἑλλην.

μιλανκόλικον, ἐπιθ., -κᾶ θηλ. (milankólik^u, -kă) = μελαγχολικός· ρουμ. melancolic, ἑλλην. Μιχ.

μιλέτε, ουσ. θηλ., -λετς πληθ. (miléte, -lets) = γενεά, καταγωγή, κοιν. μελέτι, ὅπερ εκ τοῦ τουρκ. melet· ρ. natsie, λ.

μιλίε, ουσ. θηλ., μιλι' πληθ. (milie, mili') = λιποθυμία· ρουμ. lešin, ὅπερ κατά Cihac ἑλλην. εκ τοῦ λίγωσις, λίγωμα (ὀλίγος, ὀλιγώω) Πολὺ ἀμφιβάλλω.

μιλιούνε, ἀριθμ., -ουν᾽ πληθ. (miliúne, -uni) = ἑκατομμύριον κοιν. μιλλιόνι καὶ μιλλιούνι· ῥουμ. milion, γαλ. million.

μιλουδιέ, οὐσ. θηλ., -δι᾽ πληθ. (miludie, -diⁱ) = μελωδία· ῥουμ. melodie, ἑλλην. Δαλ.

μιλούρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρ᾽ πληθ. (milúřă, -ri) = κάταντες, κρημνός, ἀνήφορος, ἔδαφος ἀπόκρημον, ἀνηφορικόν, ἄνευ γόρτου καὶ μὲ κοκκινόχρωμα. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ Μιλούνα τῆς Θεσσαλ.

μίν^υ, ἴδε αμίν^υ, (mín^υ, amín^υ).

μινάρξα λόκλου᾽, ἀπθ. οὐσ. τοῦ μίν^υ, μινᾶρλι λόκλου᾽ πληθ. (minářxa, lókluⁱ, minăřli, lókluⁱ) = ὁ σεισμός· ῥουμ. cutremur de pământ, λατ.

μίνε, ἀντων. προσ. ἴδε εἶου. Εὐχρηστον ἐν βορ. τμήμ.

μινντέρε, οὐσ. θηλ., μινντέρ᾽ πληθ. (mindére, -ri) = κλίνη ἐκ σανίδων· 2) τάπησ, κοιν. μιντέρι, τρκ. mender· ῥ. mindir,

μινούτ^υ, -τᾶ ἐπιθ. (minút^υ, -tă) = λεπτός, καὶ ὡς οὐσ. = κερμάτιον, κοιν. μινούτο. Ἐκ τοῦ λατ. minutus, ἰτ. minuto, ἰσπ. menudo, προσβ. menuț, γαλ. menu· ῥουμ. mărunț. 2) μινούτᾶ = λεπτόν τῆς ὥρας· ῥουμ. minută.

μινουτάρ^υ, οὐσ. ἀρσ., -ταρ᾽ πληθ. (minutăr^υ, -tarⁱ) = ὁ λεπτοδείκτης τοῦ ὥρολογίου. Ἐκ τοῦ λατ. minutalis-lem = λεπτός· ῥουμ. minutar. Μετάγγισμα τοῦ Δαλ. ἐκ τῆς ῥουμουνικῆς.

μινουτέτζ^υ, μινουτάξ᾽, -ατζᾶ, -αρε ῥ. (minutédz^υ, -tai, -ată, -are) = λεπτόνω, ἰσγναίνω· ῥουμ. subțsiez, λατ. tsuguese, μαγυαρ. Ἐκ τοῦ λατ. minuto - are = λεπτόνω. Ὁ Weig⁹ γράφει minut, ὁ δὲ Papahagi γνωρίζει μόνον τὸ minutsăsku.

μίν|τε, οὐσ. θηλ., μίν|τσ᾽ πληθ. (minte, míntsi) = νοῦς, φρόνησις. Ἐν τῷ πληθ. μίντσ᾽ = κρόταφος· ῥουμ. timpe, λατ. Ἐκ τοῦ λατ. mens - mentem = νοῦς· ἰτ. ἰσπ. πορτ. mente, ἀλβ. ment· ν' βίνε τοῦ μίν|τε (n' vine tu minte) = ἐμνήσθη, ἐνεθυμήθη, in mentem mihi venit· καὶ αντούκ^{οῦ} α μίν|τε (adúk^υ a minte) = μέμνημαι, ἐνθυμοῦμαι· ῥουμ. minte.

μιν|τέσκου, μιντί^ι, -ιτά, -ιρε ῥημ. (mintésku, mintíⁱ, -itā -ire) = κυκάω, μίγνυμι, ἀναταράττω, ἀνακατώνω· τσε τι μιν|τέστι (tse ti mintésti) = διὰ τί ἀναμιγνύεσαι, τί ἀνακατώνεσαι; ἐκ τοῦ λατ. miscens-scentis· κατά τινας βουλγ. καταγωγῆς· ῥουμ. mestec.

μιν|τιμέν^{ον}, -νά ἐπιθ., (mintimén^u, -nā) = νοήμων, συνετός, φρόνιμος. Ἐκ τοῦ μίν|τε, ὅπερ ἴδε· ῥ. intselept, λατ.

μιν|τίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. μιν|τέσκου, -τιρ^ι· πληθ. (mintire, tirⁱ) = μίξις, ἀνατάραξις· ῥουμ. mestecare, λατ.

μιν|τίτ^{ον}, -τά, πθμ. τοῦ ῥ. μιν|τέσκου (mintít^u, -tā) = συμμεμιγμένος· ἀνατεταραγμένος, ἀνακατωμένος· ῥουμ. mestecat.

μιν|τιτόρ^{ον}, οὐσ. ἀρσ., -τορ^ι· πληθ. (mintitór^u, -torⁱ) = ττασιώτης, νεωτεριστής, φιλοπράγμων, κοιν. ἀνακατωσιάρης. Ἐκ τοῦ μιν|τέσκου-μιν|τίτ^{ον}, ὅπερ ἴδε. ῥουμ. turburător, λατ.

μιν|τιτούρ^α, οὐσ. θηλ., -τουρ^ι· πληθ. mintitúr^ă, -turⁱ) = ἀνάμιξις, περιπλοκή, πρβ. νλν. ἐπανάστασις, στάσις, ἀνακατωσιά. Ἐκ τοῦ μιν|τέσκου, ὅπερ ἴδε. ῥουμ. răsccoală, σλαβ.

μιν|τουέσκου καὶ **μινντουέσκου**, μιν|τουί^ι, -ιτά, -ιρε ῥ. (mintuésku καὶ minduésku, mintuíⁱ, -itā, -ire)· μέσον: μι μινντουέσκου = διανοοῦμαι, διαλογίζομαι, συλλογίζομαι· Ἐκ τοῦ :: mentuesk (mens-mentis). Περὶ προφορᾶς μινντουέσκου (minduésku) πρβ. ἄντα = ὅταν, ἐκ τοῦ νλν. ἔντας, ὅπερ ἐκ τοῦ ὅταν, κιννητησέσκου - kindisésku, ἐκ τοῦ ἐλ. κεντῶ. Οἱ Δακρ. ἀντὶ τούτου μεταχειρίζονται τὸ euget, ἐκ τοῦ λατ. cogito.

μιντουῖρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., τουῖρ^ι· πληθ. (minduire, -tuirⁱ) = διαλογισμός, σκέψις, ῥουμ. cogitare, λατ.

μιντουῖτ^{ον}, -τά, πθμ. τοῦ ἀνρ. (minduít^u, -tā) = σύννοος, σκεπτικὸς· ῥουμ. gânditor, σλαβ. Καὶ μινντουῖτ^{ον}.

μιντούλι^{ον}, οὐσ. οὐδ., -ντουλί· πληθ. (midulj^u, -dulⁱ) = μυελός, ἐγκέφαλος· λέγεται καὶ μιντούᾶ. Ἐκ τοῦ λατ. medella = μυελός, ἰτ. midola, midoglia, ἰσπ. midulla, πορτ. medullo καὶ miolo, γαλ. moele. Περὶ ἐξαιρέσεως τῶν II πρβ.

στεάο ἐκ τοῦ stella, σεάο ἐκ τοῦ sella, γὰ ἐκ τοῦ illa. Οἱ Ρουμ. mēduă και créeri ἐκ τοῦ cervelum· ἰδ. Cihac.

μιν|τουόσ^{ου}, -ρασαῖ, ἐπιθ. (mintuósu, -rasă) = νουνεχής, συνετός· ρουμ. intsélept, λατ.

μιν|τσούν^ηου, οὐσ. οὐδ., -τσουν^η πληθ. (mintšúnj^u, -tšuni) = ψευδός. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ mentio-onis (mentitio), ἰτ. men-zogna, προβ. mensonja, γαλ. mensonge = ψευδός· ρουμ. mintsiiună. Και μιντσιούνε.

μιν|τσουνάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κατ. ρ., -νᾶρ^η πληθ. (mintšunédz^u, -nări) = τὸ ψεύδεσθαι· ρουμ. mintsire, λατ.

μιν|τσουνέτζ^{ου}, -τσουναί, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (mintšunédz^u, -tšunai, -ată, -are) = οὐ λέγω τινί τὰ ὄντα, τὴν ἀλήθειαν, ψεύδω τινά, ἀπατῶ· μέσον: μι μιντσουνέτζ^{ου} = ψεύδομαι, ἀπατῶμαι. Ἐκ τοῦ λατ. mentior, mentitus sum mentiri, ἰτ. mentire, ἰσπ. πορτ. γαλ. mentir· ρουμ. mints (mintsese).

μιν|τσουνόσ^{ου}, -νρασαῖ θηλ. οὐσ. (mintšunóš^u, -nrašă) = λατ. mentiosus, γαλ. menteur, ἰσπ. πορτ. mentiroso· ρουμ. minciunos. Ἐκ τοῦ μιν|τσούν^ηου, ἕπερ ἴδε.

μιράζε, οὐσ. θηλ., μιράζ^η πληθ. (miráze, mirăzi) = κληρονομία, ἐκ τοῦ νλν. μιράδι και μιράζι (μερίς, -ίδος), τουρκ. (miraz· ρουμ. moštenire, σλαβ.

μιράκε, οὐσ. θηλ., -ράκ^η πληθ. (miráke, -răki) = πόθος, κοιν. μιράκι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. merak = πόθος· ρ. dorintsă, λ.

μισάλε, οὐσ. θηλ., -σαλι^η πληθ. (misále, -săli) = τραπεζομάντηλον. Ἐν Ἡπειρώ και νοτίῳ Μακεδονίᾳ λέγεται μεσάλα και μσάλα. Παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς: μενσάλιον, μισάλιον και μινσάλιον, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. mensalis mensa = τράπεζα) ἀλβ. mē-sale· ρουμ. mäsăritsă. λατ.

μισίρκ^{ου}, οὐσ. ἀρσ. μισίρτσι πληθ. (misírk^u, misírtsi) = ἡ ἰνδικὴ ὄρνις, κοιν. μισίρκα και μισίρκο, τουρκ. misirk, θηλ. μισίρκα και μισκά· ρουμ. găscan, σλαβ.

μισάνντ^{ρα}, οὐσ. θηλ., -σανντρι πληθ. (misândră, -săndri)

= ἱματιοθήκη· ῥουμ. garderob, γαλ.

μισίτ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -τς πληθ. (misit^u, -ts) = μεσίτης· ῥουμ. samsar, τουρκ.

μισκά, οὐσ. θηλ., μίσκι πληθ. (miskă, miski, = γήν, κοιν. χήνα· ῥουμ. găscă, σλαβ.

μισκούτ^{ου}, πθμ. τοῦ μέσκου, -τᾶ θηλ. (miskút^u, -tă) = ὁ δωροδοκῆσας, ὁ λαβὼν τὸ δῶρον, κοιν. κερασθεὶς· ῥ. tractat, λ.

μισουρ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ρὶ πληθ. (mísur^u, -rî) = ἀραβόσιτος, κοιν. καλαμπόκι· ῥ. porumb, λ. Ἐκ τοῦ Misire = Αἴγυπτος.

μισούρ^{ου}, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ῥημ. (misúr^u, -aî, -ată, -are) = μετρῶ. Ἐκ τοῦ λατ. mensuro, are = μετρῶ, ἰτ. misurare, ἰσπ. πορτ. mesurar, γαλ. mesurer, ἄλβ. mas· ῥ. măsur.

μισουρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρι πληθ. (mísură, -ri) = μέτρον. Ἐκ τοῦ λατ. mensura, ἰτ. misura, ἰσπ. mezura, γαλ. mesure· ῥουμ. măsură. Οὐχὶ ὀρθῶς ὁ Pušc. ταυτίζει τὴν λέξιν ταύτην πρὸς τὴν μισούρᾶ, ὅπερ ἴδε.

μισούρᾶ, οὐσ. θηλ., -σουρι πληθ. (misură, -ri) = πήλινον, τρύβλιον, κοιν. μισούρα καὶ μισούρα, ἐκ τοῦ λατ. missorium = τρύβλιον καὶ messorium τοῦ μεταγ. λατιν., ἄλβ. misšure, ῥουμ. strakină, σλαβ.

μισουράρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. μισούρ^{ου}, -ράρι πληθ. (misuráre, -rărî) = μέτρησις, καταμέτρησις, ἀπαρίθμησις· ῥ. măsurare, λ.

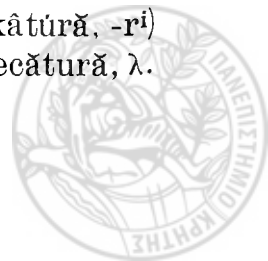
μισουράτ^{ου}, -τᾶ, παθ. μετ. τοῦ μισούρ^{ου} (misurát^u, -tă) = μεμετρημένος, ἡριθμημένος· ῥουμ. măsurat, λατ.

μιστεᾶρε, ἄπθ. -στερὶ πληθ. (misteáre, -steri) = τὸ δωρεῖσθαι, φιλοδωρεῖν· ἐκ τοῦ μέσκου, ὅπερ ἴδε, ῥουμ. dăruire, σλ.

μιστικᾶρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. μεξάστικου, -κᾶρὶ πληθ. (mistikáre, -kărî) = ἀνάμιξις, κοιν. ἀνακάτωμα· ῥουμ. mestecăre, λ.

μιστικᾶτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ μεξάστικ^{ου} (mistikát^u -tă) = συμμιγῆς, ἀνάμικτος, ῥουμ. mestecat, λατ.

μιστικᾶτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρὶ πληθ. (mistikâtúră, -rî) = σύμμιγμα· ἐκ τοῦ ἀνωτέρω μιστικᾶτ^{ου}, ῥουμ. mestecătură, λ.

μιτάνγε, οὐσ. θηλ., μιτάν' πληθ., (mitánje, mitǎni) = μετάνοια, γονυκλισία, κοιν. μετάνοια· ρουμ. mǎtanie, έλλην.

μιτάνιουσέσκου, -σι^ι, -σιτǎ, -σιρε ρ. (mitǎniusésku, -siⁱ, -sitǎ, -sire) = μεταμέλομαι, μετανοώ· ρουμ. mă căiesc, σλαβ.

μιτάνιουσίτου, -τǎ, πθμ. τοῦ άνρ. (mitǎniusitu, -tǎ) = μεταμεμελημένος, κοιν. μετανοημένος, ρουμ. căit, σλαβ.

μιτιρίζε, οὐσ. θηλ., -ρίζ' πληθ. (mitirize -rizi) = ὕψωμα έκ γῆς, ἢ πέτρας, ἢ ὕπῃ, άφ' ἧς πυροβολοῦσιν οἱ στρατιῶται τῶν περιτειγισμάτων, κοιν. μετερίζι, ὅπερ έκ τοῦ τρκ. meteriz· γαλ. banquette, ρουμ. meterez, τρκ.

μιτόχε, οὐσ. θηλ., -χι πληθ. (mitóche, hi) = μετόχιον· ρουμ. metoc, έλλην.

μίτρα, οὐσ. θηλ., μίτρι πληθ. (mítrǎ mítri) = τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τοῦ άρχιερέως λειτουργοῦντος, ἢ μίτρα = διάδημα, ρουμ. mitrǎ, έλλην.

μιτρικά, καὶ **μάτρικά** οὐσ. θηλ., -τσ' πληθ. (mitrikǎ, -tsi) = τὰ γενωνῶντα καὶ γαλοχοῦντα, θηλάζοντα πρόβατα. Έκ τοῦ λατ. matrix -cem = μήτηρ· ρουμ. mulzarǎ, λατ.

μλιόρǎ, οὐσ. θηλ., μλιόρι' πληθ. (mliórá, mlióri) = άμνός άπό ένός μέχρι δύο έτῶν, ὅστις δέν έγέννησε. Έν Ἡπειρῷ λέγεται μπλιώρι θηλ. μπλιώρα· άλβ. mlióre, έκ τοῦ λατ. *agnelliola (ὑποκ. τοῦ agnella). Τὸ άρσ. μλιόρ^{ου} = άμνός· καὶ οἱ Μαγυάροι millora, ρουμ. mioarǎ· Μλιόρǎ. θηλ.

μμπάιρ^{ου}, μμπάιράι', -ατǎ, -αρε ρ. (mbáiru, mbáirái, -atǎ, -are) = ὄρμαθίζω, κοιν. άρμαθιάζω. Έκ τοῦ μπάερ^{ου}, ὅπερ ἴδε, ρουμ. însir, λατ. (ὅπερ έκ τοῦ έλλην.)

μμπάιράτου. -τǎ, πθμ. τοῦ άνρ. (mbáirátu, -tǎ) = ὄρμαθισμένος, κοιν. άρμαθισμένος, ρουμ. însirat, λατ.

μμπάιράτούρǎ, οὐσ. θηλ., -τουρ' πλ. (mbáirátúrǎ, -turi) = εἰρμός, σειρά, συνάφεια, κοιν. άράδγιασμα. Έκ τοῦ μμπάιρ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. însirare, λατ.

μμπάρμπάτέτζου, -μπάταί', -τατǎ, -ταρε ρ. (mbârbâ-

tédz^u, -mbâtaⁱ, -tată, -tare) μέσον = ἀνδρουμαι, ἐνθαρρύνομαι. Ἐκ τοῦ μπάρμπάτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. îmbărbătez, λατ.

μμπιστημένον, -νᾶ, ἐπιθ. (mbistimén^u, -nă) = ἔμπιστος, ἐμπειπιστευμένος· ῥουμ. credintsios, λατ. *credinciosus.

μμπιτᾶτόρον, ἴδε ἀμμπιτᾶτόρον (mbitător^u).

μνάτᾶ, οὐσ. θηλ., μνᾶτσὶ πληθ. (mnătă, mnătsi) = δράξ, δρᾶγμα, κοιν. φούχτα. Ἐκ τοῦ μᾶνᾶ, ὅπερ ἴδε, λατ. *manuata (manuor)· ῥουμ. mănă, plină, λατ. Ὁ πληθ. καὶ μνᾶτς.

μοράλε, ἐπιθ., θηλ. μοράλε (mqále) = μαλακός, ἐκ τοῦ mollis -is = μαλακός, ἰτ. πορτ. molle, ἰσπ. mele, muelle, γαλ. mol, mou· ῥουμ. mqále, πληθ. moi.

μοαμπέτε, οὐσ. θηλ., -τς πληθ. (moabéte, -ts) = διασχέ-
δασις, κοιν. μοαμπέτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. moabet· ῥ. petretserre, λ.

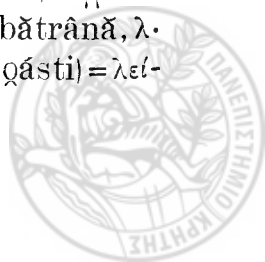
μοράρᾶ, οὐσ. θηλ., μόρ^ι πληθ. (mqáră, mórⁱ) = μύλος. Ἐκ τοῦ λατ. mola = μύλος. Περὶ ἐναλλαγῆς l r ἴδε ἐν λέξει ἀκάρε. Τὸ δὲ ο διφθογοποιεῖται γα ὡς μοράρτε θάνατος ἐκ τοῦ mors-mortis, μοράλε = μαλακός, ἐκ τοῦ mollis, μοράτσε = φωνή, ἐκ τοῦ vox-cis, μοράρτᾶ = θύρα ἐκ τοῦ porta, μοράρᾶ = πενθερά, ἐκ τοῦ socera, μόρα = φιάλη, ἐκ τοῦ olla = χύτρα κτλ. ἰτ. mola, ἰσπ. muela, γαλ. moulin, πορτ. moinh· ῥουμ. moră.

μοράρε, οὐσ. θηλ. (mqáre) = ἄλμαία, κοιν. ἄρμη, ἀρμιά. Ἐκ τοῦ λατ. muria = ἄλμαία, ἄλμη. Περὶ διφθογοποιήσεως τοῦ u εἰς γα πρβ. μοράρτι = ἐξάγει, ἐκ τοῦ executio, μοράρᾶ = ρθινόπωρον ἐκ τοῦ auctumnus, μοράρμιγ^{ον} ἐκ τοῦ rumigo, ἰτ. moja, ἰσπ. murria, γαλ. muire, mure, munit· ῥ. mură (mqáre).

μοράρτε, οὐσ. θηλ. (mqárte) = θάνατος. Ἐκ τοῦ λατ. mors-mortis = θάνατος. Περὶ διφθογοποιήσεως τοῦ o εἰς οα ἴδε ἐν λέξει μοράρᾶ, ἰτ. πορτ. morte, ἰσπ. muerte, γαλ. mort, Φριούλ. παρὰ τὸ Τυρόλον muarte, ἄλβ. morte· ῥουμ. moarte.

μοράσᾶ, οὐσ. θηλ., μόρᾶσι πληθ. (mqášă, mqáši) = γραῖα. Ἐκ τοῦ ἄλβ. moše = ἡλικία, motšin = πρεσβύτης· ῥ. bătrână, λ.

μοράστε, οὐσ. θηλ., μόρᾶστι πληθ. (mqáste, mqásti) = λεί-

ψανα τεθνεῶτος, ἡ ἀγίου. Ἐκ τοῦ σλαβ mosti = λείψανα· ρουμ. moaște, σλαβ

μόδα, οὐσ. θηλ., μόδι πληθ. (mōdǎ, mōdǎi) = συρμός, κοιν. μόδα· ρουμ. modă, γαλ. ἐκ τοῦ λατ.

μουξαβίρ και **μουξαβίρ**, ἐπιθ., -βιρά θηλ. (mozavír^u, -viră) = ῥαδιοῦργος, κοιν. μουζαβίρης, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. muzavir· ρουμ. intrigant, γαλ.

μουξαβιρλίκε και **μουξαβιρλίκε**, οὐσ. θηλ., -κι πληθ. (muzavirlike, -ki) = ῥαδιουργία, κοιν. μουζαβιρλίκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. muzavirlik· ρουμ. intrigă, γαλ.

μοῖ, (moi) = κλητικὸν ἐπιφ. ὦ σύ· ρ. mā. Καὶ μόρι (mori).

μοίρα, οὐσ. θηλ., μοίρι πληθ. (míră, miri) = ἡ μοῖρα· ρ. ursitoare, ἐλλήν. ἐκ τοῦ ὀρίζω, ὄρισα καὶ ὄρσα.

μοιργιουλόγ, οὐσ. ἀρσ., -γι πληθ. (mirgîulôg^u, -gi) = θρῆνος εἰς τοὺς νεκρούς, κοιν. μοιρολόγι· ρ. bocet, λατ. Δαλ.

μοιργιουλουξέσκου, -ξι, -ξιτᾶ, -ξιρε ρ. (mirgîlukuksésku, -ksii, -ksită, -ksire) = θρηνησδῶ, κοιν. μοιρολογῶ, ρ. bocesc, λ.

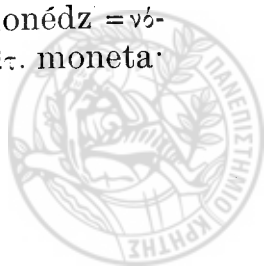
μόλαβ, ἐπιθ., -βά θηλ. (môlav^u, -vă) = πρῶτος, εὐάγωγος, μαλακός, κοιν. μόλαβος, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. mollis-lem = μαλακός μετὰ τῆς καταλήξεως αβ (av) πρβ. ρουμ. trândav = ἀργός ἄνθρωπος ἐκ τοῦ trând, ἀργ. βουλγ. trădu.

μόλι, μουλιχί, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (môli^u, muliăi, -ată, -are) = ἐμβάπτω εἰς ὕδωρ, ὑγραίνω. Ἐκ τοῦ λατ. mollio, ivi, itum, ire = μαλάσσω, ὑγραίνω· ιτ. mollare, ammolare, ισπ. mojar, πορτ. molhar, γαλ. mouiller· ρ. moju.

μόλιτσα, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (môlitsă, -tsi) = σῆς, θράψ, κοιν. βώτρικα καὶ μόλιτσα, ἔπερ ἐκ τοῦ ἀλβ. molitse, βουλγ. molets, σλαβ. mulitsă· ρουμ. molie.

μόλυμα, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (môlymă, -ni) = μόλυσμα· ρουμ. molimă, ἐλλήν.

μονέδα, οὐσ. θηλ., μονέτζ πληθ. (monédă, monédz) = νόμισμα, κοιν. μονέδα, ἔπερ ἐκ τοῦ βενετ. moneta, ιτ. moneta·

ρούμ. monetā, βεν.

μόρου, μουρί^ι, μουρίτᾶ καὶ μοῤάρτᾶ, μουρίρε ρ. (mór^u, murí, murítā καὶ moῤártā, muríre) = θνήσκω, ἀποθνήσκω. Ἐκ τοῦ λατ. morior, mortuus sum, ri· ιτ. morire, ισπ. morir, πορτ. morrer, γαλ. mourir· ρουμ. mor.

μόρᾶ, οὐσ. θηλ. (móřā) = ὁ ἐφιάλτης. Ἐκ τοῦ ἀλβ. more, σλαβ. mora, νλν. μώρα· ρουμ. greutate in vis, λατ.

μοροζᾶ, οὐσ. θηλ., -ζι πληθ. moróžā, -zi) = παλλακίς, κοιν. μορόζα· ρουμ. concubinā, λατ.

μόρτου, μοῤάρτᾶ, μόρτσι, μοῤάρτι (mórtu, moῤártā, mórtsi, moῤárti) παθ. μετ. τοῦ μόρου = θνητός, νεκρός, λατ. mortuus, a, um· ρουμ. mortu.

μόσκου, οὐσ. ἄρσ., (mós ku) = μόσχος, ἡ εὐώδης οὐσία, ρ. mosc.

μόστρα, οὐσ. θηλ., -στρι πληθ. (móstrā, -stri) = δείγμα, παρὰδειγμα, κοιν. μόστρα, ὅπερ ἐκ τοῦ ιτ. mostra, ρ. mostrā, ιτ.

μουβλέτε, οὐσ. θηλ., μουβλέτι πληθ. (muvléte, muvléti) = ἄδεια· ἐκ τοῦ τρκ. muvlet. Ἐν Μοσχοπ., ρ. permissiune, λ.

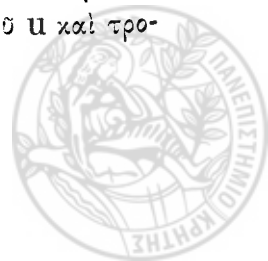
μουγγρισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (mugrisésku, -siⁱ, -sitā, -sire) = μουγγρίζω, ρουμ. bălăesc, σλαβ.

μουγγρισίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἄνρ., -σιρ^ι πληθ. (mungrisire, -sirⁱ) = μούγγρισμα, ρουμ. bălăire, σλαβ.

μούκᾶ, οὐσ. θηλ., μούτσ^ι πληθ. (múkā, mútsⁱ) = μύξα. Ἐκ τοῦ λατ. mucus = μύξα, βλέννα· ἴδε καὶ μύξᾶ· ρουμ. mucⁱ, λατ. Μούκ^{ου}, μούτσ^ι = τὸ κεκαυμένον μέρος τῆς θρυαλλίδος, κοιν. φυτυλίου, ἡ μύξα, τὸ κάκαδον, ρουμ. muc, λατ.

μουκαέτε, οὐσ. θηλ., (mucaéte) = ἐνδιαφέρον, κοιν. μουκαέτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. mukaet· ρουμ. interesare, ιταλ.

μούκλιε, οὐσ. θηλ., μούκλι πληθ. (múklije, múkli) = τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ πελέκειως, ἔνθα ὑπάρχει ἡ στειλειά, ἥτοι ἡ ὀπή, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβάλλεται τὸ στειλειόν, κοιν. στειλιάρι τοῦ πελέκειως. Ἐκ τοῦ λατ. mutulus, διὰ συγκοπῆς τοῦ u καὶ τροπῆς τοῦ t εἰς k, ρουμ. muc^{he}, λατ.

μουκόρι, ουσ. θηλ. πληθ. (mucorⁱ) = άκαθαρσία. Έκ τοῦ λατ. mucor -corem, σαρδ. mugore· ζ. materii mucoase, λ.

μούλα, ουσ. θηλ., μούλι πληθ. (múlă, múli) = ήμίονος. Έκ τοῦ λατ. mula, ιτ. mula· γλν. μουλάρι· έν βορ. τμήμ. και μουλάρε· έν Γκόπες, μούσκά, άλβ. mouske-a, ρουμ. catăr, τρκ.

μουλιάρε, ουσ. θηλ., -λιερⁱ πληθ. (muljiäre, -lijerⁱ) = γυνή, σύζυγος, κατά τὸ ή γυναικά μου. Έκ τοῦ λατ. mulier = γυνή, ιτ. moglia, mogliera, ισπ. mujer, πορτ. molher, ρουμ. muiere. Λέγεται και μγκιάρε έν Όλύμπω, και μλιάρε έν τῶ κέντρω και μεσημβρ. τμήμ. και μουλιέρε έν τῶ βορείω.

μουλιερέσκου, μουλιερεβάσκά, έπιθ. έκ τοῦ μουλιάρε (muljiérésku, muljiereváskă) = γυναικετός· ρουμ. muieresc, λατ.

μούλκε, ουσ. θηλ., -κι πληθ. mülke, -ki) = ιδιοκτησία, κοιν. μούλκι, έπερ έκ τοῦ τρκ. mulk· ρουμ. proprietate, λατ.

μουλόχα, ουσ. θηλ., μουλόχιⁱ πληθ. (mulóhá mulóhi) = ή μάλαχη, κοιν. μολόχα· ρουμ. marbă, λατ.

μουλίμε, ουσ. θηλ., -τινⁱ πληθ. (multime, -tini = πληθός, έκ τοῦ μούλτου = πολός. Παρά Καβαλ. και μουλτεάτσά και μουλτσιμέ (multeátsă, multsime) ρουμ. multsime, λατ.

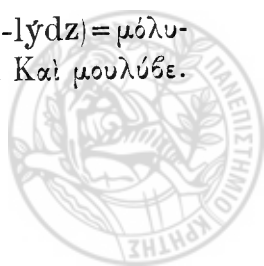
μουλουγίε, ουσ. θηλ., -γιⁱ πληθ. (mulugié, -giⁱ) = συναλλαγματική, κοιν. όμολογία· ρουμ. creantsă, λατ.

μούλτου, έπιθ., -τά, θηλ. (múltu -tä) = πολός· μούλτου καιρό και κιρό = έπί πολόν χρόνον, έπί μακρόν· μούλτου ώς έπίρ. όϊον: μούλτου γίνε = πολὸ καλόν = magis bene, οι Ρουμ. forte. Έκ τοῦ λατ. multus, ιτ. molto, ισπ. mucho, πορτ. muito, άρχ. γαλ. molt, ρουμ. mult.

μούλτι όάρε, έπιρ. (múlti óäre) = πολλάκις. Έκ τοῦ λατ. multas oras· ρουμ. des, λατ.

μουλύβου, ουσ. άρσ., -γιⁱ πληθ. (mulýv^u, -giⁱ) = μολυβδοκόνδυλον, κοιν. μολύβι· ρουμ. creion, γαλ.

μουλύδε, ουσ. θηλ., -λυτζⁱ πληθ. (mulýde, -lydzⁱ) = μόλυβδος, κοιν. μολύβι και μολύδι· ρουμ. plumb, λατ. Καί μουλύβε.

μουλυψέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (mulypsésku, -psiⁱ, -psitā, -psire) = μολύνω· ρ. molipsesc, έλ. πρβ. νλν. μόλυφα.

μουλυψίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -ψιρⁱ πληθ. (mulypsire, -psirⁱ) = μόλυνσις· ρουμ. molipsire, έλλην.

μουλυψίτῳ, -τᾶ πθμ. τοῦ άνρ. (mulypsít^u, -tā) = μεμολυσμένος· ρουμ. molipsit, έλλην.

μούμᾶ, πληθ. μουμᾶνⁱ (múmā, mumānⁱ) = μήτηρ. Ἐν Γκόπαις λέγεται ίμᾶ, ἴδε καί μάμᾶ· ρουμ. mamā.

μούνντᾶ, ούσ. θηλ., -ντι πληθ. (múndā, -di) = άκτις τοῦ ήλιου. Ἐκ τοῦ λατ. mundus-um· ἴδε Pušc. Ἐγὼ οὔδαμοῦ ήκουσα τήν λέξιν ταύτην, άνθ^h ής ἴδε ράζᾶ. Τὸ δὲ mundzī τοῦ Papahadzī οὔδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸ mundā· ἴδε μούντζᾶ.

μούν|τε, ούσ. θηλ., μούν|τσῖ πληθ. (múnte, múnstī) = ὄρος, δάσος. Ἐκ τοῦ λατ. mons - montis = ὄρος, ἰτ. ἰσπ. πορτ. monte, γαλ. mont· ρουμ. munte.

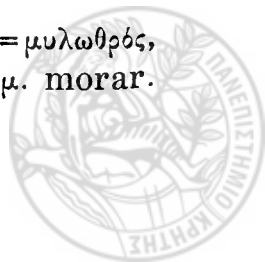
μούντζᾶ, ούσ. θηλ., -τζῖ πληθ. (múndzā, -dzī) = ή διά τῶν πέντε δακτύλων γιγνομένη γνωστή προσβλητικὴ καί ὑβριστικὴ χειρονομία, κοιν. φάσκελον, καί μούντζες. Ἐκ τοῦ ρήμ. μουτσώνω, ὅπερ καί σήμερον λέγεται μουτσαλώνω καί μουντζουρώνω ἔκ τοῦ μουντζούρα = ρύπανσις διⁱ αἰθάλης, ήτις παρὰ Δουκαγ. άπαντᾶ : μούντζα, ὅπερ κατὰ Meyer πιθανῶς ἔκ τοῦ ἰτ. moccio, βενετ. mozzo = βλέννα, φλέγμα.

μουν|τόσῳ, ἐπιθ., τρασᾶ θηλ. (muntós^u, -tqasā) = ὀρεινός. Ἐκ τοῦ λατ. montuosus· ρουμ. muntos, λατ.

μούρῳ, ούσ. οὔδ., μούρⁱ πληθ. (múr^u, múrⁱ) = τοῖχος· ἴδε καί στίσμᾶ. Ἐκ τοῦ λατ. murus, ἰτ. ἰσπ. πορτ. muro, πρβ. γαλ. mur· ρουμ. zid, σλαβ.

μούρᾶ, ούσ. θηλ. -ρι πληθ. (múrá, -ri) = μῶρον, κοιν. μοῦρον, λατ. morum, ἰτ. ἰσπ. mora, πορτ. amora· ρουμ. murā, γαλ. mûre.

μουράρῳ, ούσ. άρσ., -ρⁱ πληθ. (murár^u, -rⁱ) = μυλωθρός, μυλωνᾶς. Ἐκ τοῦ λατ. molarius = μυλαῖος· ρουμ. morar.

μούργκου, ἐπιθ., -γῃᾶ πληθ. (múrgu, -gǎ) = φαίος, μελάγχρους, κοιν. μούργος καὶ μούργκος καὶ μούρτζος = μέλας. Ἐκ τοῦ ἀμόλγη, λατ. amurca, ρουμ. obscur, λατ.

μούργκου καὶ **μούλγκου** ἐν βορ. τμήμ., μούρσου, μούρσα, μουρτζεῖαρε καὶ μούρτζιρε ρήμ. (múrgu καὶ mǔlgu, mǔrsu, mǔrsǎ, murdzeáre καὶ mǔrdzire) = ἀμέλγω, κοιν. ἀρμέγω. Ἐκ τοῦ mulgeo, lsi, etum, ere = ἀμέλγω, ἰτ. mugnere, mungere, ἀρχ. ἰσπ. mulger, ν. ἰσπ. muir, πορτ. mungir καὶ mulgir, ἀλβ. mielj καὶ mbilj· ρουμ. mulg.

μουρεῖάουᾶ, οὐσ. θηλ., μουρεῖ πληθ. (mureáua, muréi) = συκάμινος, συκομωρέα, κοιν. μουργκά· ρουμ. dud, τουρκ.

μουρμίνια, οὐσ. θηλ., -νῃᾶ πληθ. (murmíniǎ, -niǎ) = αἱ πρῶται δώδεκα ἡμέραι τοῦ Αὐγούστου, ἐκ τῆς ποιότητος τῶν ὁποίων προλέγουσιν οἱ ποιμένες τὴν ποιότητα τῶν δώδεκα μηνῶν, καλοκαιρίαν ἢ κακοκαιρίαν αὐτῶν. Εἶνε τὰ ἐξαήμερα ἑλλην. μερομήνια (ἡμερομήνια). Διαφορὰ μόνον ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν ἡμερῶν.

μούρμουρου, οὐσ. ἀρσ. -ρῃᾶ πληθ. (múrmur^u, -rǐ) = κάχλασμα, μορμύρισμα τοῦ ὕδατος, γογγυσμός· ρήματ. παραγ. ἐκ τοῦ μούρμουρ^{ου} καὶ μουρμουρέτζ^{ου}, ἔπερ ἴδε· ρουμ. murmur, λατ.

μούρμουρου καὶ **μουρμουρέτζου**, -ραῖ, -ρατᾶ, -ραρε ρήμ. (múrmur^u καὶ murmurédz^u, -raǐ, -ratǎ, -rare) = μορμύρω, μορμυρίζω, καχλάζω ὡς τὸ ρέον ὕδωρ, ἐπὶ ἀνθρώπου γογγύζω. Ἐκ τοῦ λατ. murmuro, ἔπερ ἐκ τοῦ ἑλ. ἰτ. mormorare, ἰσπ. πορτ. προβ. mormurar, ἀλβ. murmuronⁱ· ρουμ. murmur.

μουρμουράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ραῖ, -ρατᾶ, -ραρε ρήμ. (múrmuráre, -rǎrǐ) = μορμύρισμα, κάχλασμα, γογγυσμός· ρ. murmurare,

μούρνου, ἐπιθ., -νᾶ θηλ. (múrnu, -nǎ) = μελανωπός. Ἐκ τοῦ ἀλβ. murro πρβ. ἀλβ. kjen murro = κύων μαυροδερός, ἢ kjen murráš· λεξ. ἀλβ. Χριστοφορίδου.

μουρντάρου, ἐπιθ., -ραῖ θηλ. (murdár^u, -rǎ) = ἀκάθαρτος, ρυπαρός, κοιν. μουρντάρης, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. mourdar· ρ. murdar, τουρκ.

μουρντάρλικε, οὐσ. θηλ., -λικί πληθ. (murdârlîke, -likî) = ἀκαθαρσία, κοιν. μουρνταρλίχι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. murdarlik. Καί μουρντάριε· ῥουμ. murdârie, τουρκ.

μουρτζεάρε, ἀπθ. θηλ. οὐσ. τοῦ μούργκου, μουρτζερί· πληθ. (murdzeâre, -dzerî) = ἄμελις, κοιν. ἄρμεγμα. Καί μούρτζερε.

μουρτζεάστε, μουρτζί^ι, -τζιτᾶ, -τζιρε ῥ. (murdzeâste, murdzîⁱ, -dzitᾶ, -dzire) ῥήμ. ἀπροσ. = σκότος γίνεταί, σκοτάζει, κοιν. μουργκῶνει καὶ μουργκίζει καὶ μουχρῶνει. Κατὰ Κοραῆν ἐκ τοῦ ὀμίχλη· ἐν τῇ Παλ. Διαθήκῃ μὲ τὴν σημ. σκότος, ἐξ οὗ καὶ ῥήμ. ὀμιγλώω = γνοφάω· ἴδε πλείω παρὰ G. Meyer Studien II, 42· ἢ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω μούργκου = φαίος, μελάγχρους· ῥουμ. amurdzese.

μουρτζιτᾶ, πθμ. μὲ σημ. οὐσ. murdzitᾶ) = τὸ γίνεσθαι σκότος, σκοτασμός, κοιν. νύχτωμα· ῥουμ. amurg. Καί μουρτζιτᾶ^{ου}, -ῥουρι.

μουσᾶμᾶ καὶ **μᾶσᾶμᾶ**, οὐσ. ἀρσ., -ματζ πληθ. (musâmă, -madzi) = ἐπενδύτης ἀδιάδροχος, κοιν. μουσαμᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. mušamâ· ῥουμ. mušamă, τουρκ.

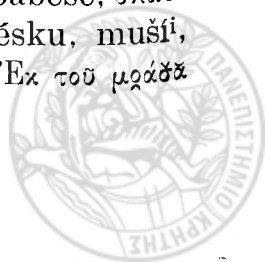
μουσάτ^{ου}, -τᾶ ἐν βορ. τμημ. μᾶσᾶτ^{ου}, καὶ μσάτ^{ου} καὶ μψάτ^{ου} καὶ ψάτ^{ου} ἐν τῷ μεσημβρ. τμημ. καὶ ἐν Ὀλύμπῳ· ἐπιθ. (mušât^u, -tᾶ καὶ măšât^u καὶ msât^u καὶ psât^u) = ὠραῖος. Ἡ παραγωγή ἄγνωστος· ῥουμ. frumos, λατ.

μουσᾶτεᾶτσᾶ καὶ **μσᾶτεᾶτσᾶ**, οὐσ. θηλ. ἀφηρ. τοῦ μουσάτ^{ου}, μουσᾶτέτσι πληθ. (mušâteᾱtsă, mušâtétsî) = κάλλος, ὠραιότης· ῥουμ. frumesetsă, λατ.

μουσαφίρ^{ου}, θηλ. -ρα (musafir^u, -ră) = ξένος ὁδοιπόρος, φιλοξενούμενος, κοιν. μουσαφίρης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. musafir· ῥουμ. musafir, oaspe λάτ.

μουδέσκου, ἐπιθ., μουσεᾶσκᾶ θηλ. (musésku, mușeăskă) = γραῶδης. Ἐκ τοῦ μράσᾶ, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. băbesc, σλαβ.

μουδέσκου, μουσί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (mušésku, mušíⁱ, -šitᾶ, -šire) = γηράσκω (μόνον ἐπὶ τῶν γραιῶν). Ἐκ τοῦ μράσᾶ

ἔπερ ἴδε· ρουμ. *îmbătrânesc*, λατ.

μουσικάν|του, οὐσ. ἀρσ., -ντσί πληθ. (*musicántu*, -ntsi)

= μουσικός, κοιν. μουσικάντης· ρουμ. *muzicandu*, ἑλλην.

μουσικίε, οὐσ. θηλ., -χιῖ πληθ.)*musicíe*, -kiⁱ) = μουσική· ρουμ. *muzică*, ἑλλην.

μουσίτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσί πληθ. (*musítsă*, -tsî) = μυτίδιον

γεννώμενον εἰς τὰ σεσηπότα κρέατα, ἀλβ. *mize* καὶ *mjure*.

Πιθανώτατα ἐκ τοῦ λατ. *musca* = μουῖα :: *muscea* + *itsa* (ὑποκ. κατλ.) ἴδε καὶ Περιοδ. Weig. τόμος 11, 68· ρουμ. *musculitsă*.

μουσίτσᾶσκου, -τσίῖ, -τσίτᾶ, -τσίρε ρ. (*mušitsăsku*, -tsîi, -tsîtä, -tsîre) = κοσμῶ, στολιζῶ, καλλωπίζω. Ἐκ τοῦ μουδᾶ-^{τ^{ου}}, ἔπερ ἴδε· ρουμ. *îmbodobesc*, σλαβ.

μουσίτσῖρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τσίρῖ πλ. (*mušitsîre*, -tsîri)

= καλλωπισμός, διακόσμησις, κοιν. στόλισμα· ρ. *îmbodobire*, σλ.

μουσίτσῖτ^{ου}, -τσίτᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (*mušitsîtu*, -tä) = κε-

κοσμημένος, κεκαλλωπισμένος, κοιν. στολισμένος· ρουμ. *împodobit*. σλαβ. *îmfrumusetsat*, λατ.

μούσκᾶ, οὐσ. θηλ., μούστι πληθ. (*muskă*, *músti*) = μουῖα,

κοιν. μύγα. Ἐκ τοῦ λατ. *musca*, ἰτ. ἰσπ. πορτ. *mosca*, γαλ.

mouche, ἀλβ. *mÿje* καὶ *miškonje*· ρουμ. *muščă*.

μούσκληου, οὐσ. οὐδ., μούσκληι πληθ. (*múskliu*, *múskli*)

= βρύον, τὸ λεπτόν χόρτον, τὸ φυόμενον ἐπὶ τῶν κορμῶν τῶν

δένδρων κοιν. μουσκλον. Ἐκ τοῦ λατ. *muscus* = βρύον, γαλ.

mousse, ἰτ. *muschio*· ρουμ. *muščiu*.

μούσκληου, οὐσ. οὐδ., μούσκληι πληθ. (*múskliu*, *muskli*)

= μῦς, μυών. Ἐκ τοῦ λατ. *musculus* ὑποκ. τοῦ *mus* = μῦς·

ἰτ. *musculo*, ἐπίσης ἰσπ. καὶ πορτ. *musculo*, γαλ. *musele*·

ρουμ. *muščiu*, 2) = μπράτσάτ^{ου}, ἐν τῇ 2) σημασίᾳ, ἔπερ ἴδε.

μουσκληόσου, -κλιρασᾶ ἐπιθ., (*muškljósu*, -kljorasă) =

βρυώδης, γεμᾶτος ἀπὸ βρύον, κοιν. μουσκλον. Ἐκ τοῦ λατ. ::

musculosus (*muscosus*), ἰτ. *muschioso*, ἰσπ. πορτ. *mos-*

coso· ρουμ. *muschios*, ἴδε μούσκληου.

μουσκλιόσου, ἐπιθ., κλιμασᾶ θηλ. (muskliós^u, -kliqasā) = μυώδης, ἔχων μυῶνας. Ἐκ τοῦ λατ. musculosus· ρουμ. musculos· ἴδε καὶ μούσκληου = μῦς.

μουσκόνησου, οὐσ. ἄρσ., -νι πληθ. (muškónĭ^u, -nĭ) = ἐμπίς, εἶδος κώνωπος. Μεγεθ. τοῦ μούσκα, ὅπερ ἴδε· ρ. tsintsar. λατ.

μουσκουκάρου, οὐσ. οὐδ., -κάρι πληθ. (muskukár^u, -kārĭ) = μοσχοκάρουον Καὶ μοσχοκάρει, νλν. μοσχοκάρου ρ. muscană, λ.

μούσκουρου, ἐπιθ. -ρά θηλ. (múskur^u, -ră) = λευκὸς εἰς τὰ ὦτα καὶ τὴν ῥίνα, καὶ μὲ γραμμὰς λευκὰς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· ἐπὶ τῶν βοσκημάτων οἶον: κάπρα μούσκουρα.

μούσμουλά, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (músmul^u, -lĭ) = μέσπιλον, κοιν. μούσμουλον· ρουμ. moșmoală, ἑλλην.

μουσμουλιέσου, οὐσ. ἄρσ., -λεῖ πληθ. (musmulĭé^u, -leĭ) = ἡ μεσπίλη, κοιν. μουσμουλιά· ρουμ. moșmon, ἑλλην.

μουστάτσᾶ καὶ μουστάκιε, οὐσ. θηλ., μουστᾶτς πληθ. (mu-státsă καὶ mustákĭe, mustăts) = μύσταξ, κοιν. μουστάκι, λατ. mustaceus, ἰτ. mustaccio, γαλ. moustache, ἰσπ. mostacho, ἀλβ. mustakĭe· ρουμ. mustatsă.

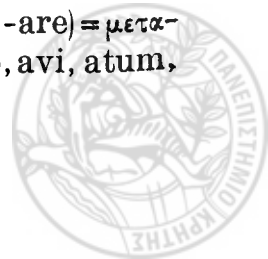
μουστιρίσου, οὐσ. ἄρσ., -ριτζ (ἐκ τοῦ μουστιρίδ(ε)ς) πληθ. (mustiri^u, -ridz) = πελάτης καταστήματος, ἀγοραστής, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. mousteri· ρουμ. client, γαλ.

μούστου, οὐσ. οὐδ., (mústu = γλεῦκος, κοιν. μούστος, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. mustum, ἰτ. mosto, γαλ. moût, ἀλβ. moušt, γερμ. most· ρουμ. must. Ἐκ τούτου καὶ ἡ μουστάρδα, ἰτ. πορτ. mostarda, γαλ. moutard· ρουμ. muștar, λατ.

μουστουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (mustusésku, -siĭ, -sită, -sire) = μουστώνω, μετ. καὶ ἀμετ. ρ. mē fac de must, λ.

μούτσου, ἐπιθ., μούτᾶ θηλ. (mút^u, mûtă) = βωβός, ἄφωνος, κοιν. μούτος, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. mutus = βωβός, ἰτ. muto, ἰσπ. πορτ. mudo, γαλ. muet· ρουμ. mut.

μούτσου, -α^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (mút^u, -aĭ, -ată, -are) = μετατίθημι, μετακινῶ, κοιν. σηκώνω. Ἐκ τοῦ λατ. muto, avi, atum,

are· ιτ. muto, ισπ. πορτ. mudar, γαλ. muer, ρουμ. mut.

μουτάρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -τάρι' πληθ. (mutáre, -tári') = ὕψωσις, ἄρσις, κοιν. σήκωμα, ρουμ. mutare.

μουτάτ^{ου}, πθμ. τοῦ άνρ., -τατά θηλ. (mutát^u, -tată) = μετακεκινημένος, ὕψωμένος, κοιν. σηκωμένος, ρουμ. mutăt.

μουτάφε, ούσ. θηλ., μουτάχι' πληθ. (mutáfe, mutăhi) = κάλυμμα εὐτελής, πρόστυχον. ἐκ μαλλίου αἰγὸς κατεσκευασμένον, δι' οὗ καλύπτουσι συνήθως τὰ ζῶα, ὅπερ ἐν Μακεδ. λέγεται τσουλί, ἐκ τοῦ τρκ. tchal (djul), tehoul, ρουμ. tsol, τρκ.

μουτζέσκου, -τζι^ι, -τζιτά, -τζιρε β. (mudzésku, -dziⁱ, -dzită, -dzire) = μυκῶμαι, κοιν. μουγγρίζω. Ἐκ τοῦ λατ. muggio, ivi, itum, ire· ιτ. muggire, ισπ. mujir, προβ. πορτ. γαλ. mugir, ἄλβ. moungris (νλν.) ρουμ. mugesc.

μουτζίρε, άπθ. ούσ., -τζιρι' πληθ. (mudzíre, -dziri') = μυκηθμός, κοιν. μούγγρισμα· ρουμ. mugit, λατ.

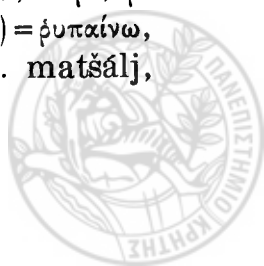
μούτρα, ούσ. θηλ., -ρι πληθ. (mútră -tri) = ὄψις, πρόσωπον, κοιν. μοῦτρον, ρουμ. mutră, ἑλλην.

μούτσ^{ου}, ούσ. οὐδ., -τοῖ πληθ. (mútsu, -tsi) = μύξα, κόρυθα. Ἐκ τοῦ λατ. mucus, = μῦκος, μύξα, ιτ. mucos, ισπ. moco, πορτ. mucos, ἄλβαν. mük = εὐρωτιάσις, κοιν. μούχλα· γαλ. moucheron = θρυαλλίς· 2) ῥύγχος, ὁ ζουρνᾶς τῶν χοίρων. Ἐκ τοῦ λατ. † muceus (mucus). Καὶ μούτσᾶ· ρουμ. bot, ὅπερ κατὰ Cihac λατ.

μουτσᾶσκου, μουτσᾶ^ι, -τσᾶτά, -τσᾶρε β. (mutsăsku, -tsăi, -tsătă, -tsăre) = γίγνομαι κωφάλαλος, μένω ἄναυδος. Ἐκ τοῦ λατ. mutesco, ισπ. mudecer, προβ. mudir, ρουμ. mutsesc.

μουτσιάρᾶ, ούσ. θηλ., -ρι' πληθ. (mutsiără, -ri) = ἔλος, τέλεσμα, κοιν. βάλλτος, βούρκος καὶ μπάρα· σλαβ. καταγ. ρουμ. mocirlă, σλαβ. Καὶ μουτσόρ^{ου}.

μουτσιλέσκου καὶ **μουτσουλέσκου**, -λι^ι, -λιτά, -λιρε, β. (mutsilésku καὶ mutsulésku, -liⁱ, -lită, -lire) = ῥουπαίνω, κοιν. λερώνω δι' ἀκαθάρτου ὕδατος ἢ λάσπης, ἄλβ. matsálj,

ρούμ. stropesc, mocirlesc, τλαβ. ἴδε μουτζᾶ.

μουτσιλίρε καὶ **μουτσουλίρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -λιρ' -πλ. (mutsilire καὶ mutsulire, -liri) = ῥύπανσις, κοιν. μουρντά-
ρευμα· ῥουμ. stopire, murdărire, τουρκ.

μουτσιλίτ^{ου} καὶ **μουτσουλίτ^{ου}**, παθ. μετ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (mutsilit^u καὶ mutsulit^u, -tă) = ῥυπανθεὶς, λερωμένος ἐξ ἀκα-
θάρτου ὕδατος, ῥουμ. murdărit, τρκ., mocirlit, τλαβ.

μουτσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρ' πληθ. (mutsire, -ri) =
ἀφασία, κοιν. κουφαμάρα καὶ βουβαμάρα· ῥουμ. mutsire.

μουφλούζ^{ου}, θηλ., -ζᾶ (mufluz^u, -ză) = χρεωκόπος, πτω-
χεύσας, κοιν. μουφλούζης, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. mufluz, ῥ. falit, λ.

μουφλουζέσκου, -ζι^ι, -ζιτᾶ, -ζιρε ῥ. (mufluzésku, -ziⁱ,
-zită, -zire) = χρεωκοπῶ, πτωχεύω. Καὶ μουφλουζιψέσκου, ἐκ τοῦ
νλν. μουφλούζιψα· ῥουμ. mufluzesc, τρκ.

μουφλουζλίκε, οὐσ. θηλ., -ζλικ' πληθ. (mufluzlike, -zlikⁱ)
= χρεωκοπία, πτώχευσις, ῥουμ. mufluzire, τρκ.

μούχλᾶ, οὐσ. θηλ., μούχλι πληθ. (mühlă, mühli) = εὐρώς,
κοιν. μούχλα, ἀλβ. mouhoulon, mük, ιτ. muffa, γερμ. muffen
= μυδᾶν, ἅπαντα ἐκ τοῦ mucus (μῦκος)· ῥουμ. mutsigaiu λατ.

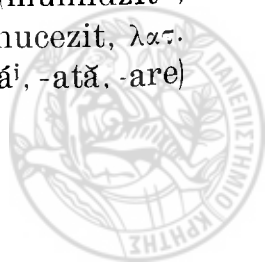
μούχλιντ^{ου}, -ντᾶ, ἐπιθ. (mühlid^u, -dă) = εὐρωτιῶν, κοιν.
μουχλιασμένος ἐκ τοῦ μούχλᾶ, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. muteced, λατ.
mucidus, ιτ. mucido, γαλ. moïte. προσβ. muide, ἀλβ. mü-
këtë καὶ μουχλιτζῖτ^{ου}, -τᾶ, (muhlitzit^u, -tă).

μουχλιτζᾶσκου, -τζῖ^ι, -τζῖτᾶ, -τζῖρε ῥ. (muhlidzăsku,
-dziⁱ, -dzită, -dzire) = εὐρωτιῶ, κοιν. μουχλιάζω, ὅπερ ἐκ τοῦ
μούχλᾶ, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. mucezesc, λατ. mucecĕre, ισπ.
mohecer, προσβ. mozir, γαλ. moisir.

μουχλιτζῖρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τζῖρ' πληθ. (muhlidzî-
re, -dzirⁱ) = εὐρωτιάσις, κοιν. μούχλιασμα· ῥουμ. mucezire, λ.

μουχλιτζῖτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τζῖτᾶ θηλ. (muhlidzît^u,
-dzîtă) = εὐρωτιῶν, κοιν. μουχλιασμένος, ῥουμ. mucezit, λατ.

μπάγκου, μπᾶγκά^ι, -ατᾶ, -ᾶρε ῥ. (băg^u, băgăⁱ, -ată, -are)

=τίθημι, θέτω. Ἐκ τοῦ νλν. βάζω, βάνω = τίθημι· ρουμ. pun, λ.
μπάγκαβον, ἐπιθ. -βα, θηλ. (bágan^u, -vǎ) = φαιός, κοιν.
 ἀσπρόμαυρος καὶ γρίζος· ρουμ. sur, σλαβ.

μπάγκᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -γκᾶρ· πληθ. (bagáre, gǎri)
 = τὸ τιθέναι, ἡ θέσις, κοιν. βάλσιμον, κατάκλισις. Μι μπάγκ^{ov} =
 κατακλίνομαι, ρουμ. punere, culcare, λατ.

μπάγκᾶτον, -τά, πθμ. τοῦ ἀνρ. (bágát^u, -tǎ) = κείμενος
 κοιν. βαλμένος, κατακεκλιμένος· ρουμ. pus, culcat, λατ.

μπᾶζᾶκά, οὐσ. θηλ., -ζᾶτσ· πληθ. (bázákǎ, -zǎtsi) = με-
 γάλη κοιλία ἀνθρώπου, κοιν. μπαζάκα ἐν Μακ. ἐκ τοῦ τρκ.

μπᾶζᾶκόσ^{ov}, ἐπιθ. -κρᾶσᾶ θηλ. (bázákós^u, -krásǎ) = γά-
 στρων, κοιν. κοιλαρᾶς καὶ μπαζάκας ἐν Μακ. ρουμ. burtos, σλ.

μπᾶῖρον, οὐσ. οὐδ., μπᾶίρ· πληθ. (báir^u, báiri) = στεφάνη,
 ταινία, κοιν. ἀρμαθιά· ἀλβ. bare. Κατὰ Puše οὐσιαστικοποιημ.
 ἐπίθετον ἐκ τοῦ varius, a, um = ποικίλος, χρωματισμένος· ἰτ.
 vajo, ἀρχ. γαλ. vair. Καὶ μπᾶίερ^{ov}, ρουμ. šir, ἑλλ. ránd, σλ.

μπᾶῖράκε, οὐσ. θηλ., -ράκι· πληθ. (báiráke, -ráki) = ση-
 μαία, κοιν. μπαῖράκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. bairak, ρουμ. steag, σλ.

μπᾶῖράμε, οὐσ. θηλ., μπᾶῖρᾶν· πληθ. (báiráme, báirǎni) =
 τὸ Πάσχα τῶν Τούρκων· ἐκ τοῦ τρκ. bairam, ῥ. bairam, τρκ.

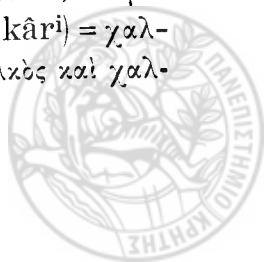
μπᾶῖρᾶχτάρ^{ov}, οὐσ. ἀρσ., -χταρ· πληθ. (báirâhtár^u, -htari)
 = σημαιοφόρος· ρουμ. stegar, σλαβ.

μπᾶκᾶλ^{ov}, οὐσ. ἀρσ., -καλί· πληθ. (bâkál^u, -kali) = παντο-
 πώλης, κοιν. μπακάλης, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. bacal, ῥ. právǎliš, σλ.

μπᾶκᾶλίκε, οὐσ. θηλ., -λικί· πληθ. (bâkálíke, -likí) = ἐρ-
 γαστήριον, παντοπωλεῖον, κοιν. μπακάλικο, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ.
 bakalík· ρουμ. băkănie, τουρκ.

μπᾶκᾶμε, οὐσ. θηλ., μπᾶκᾶνι· πληθ. (bâkáme, bâkăni)
 = τὸ Βρασειλιανὸν ξύλον, χρήσιμον πρὸς βαφήν τῶν ὠν τοῦ Πά-
 σχα, κοιν. μπακάμι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ρουμ. băcan, τουρκ.

μπᾶκᾶρε, οὐσ. θηλ., -κᾶρ· πληθ. (bâkâre, -kâri) = χαλ-
 κός, κοιν. μπακίρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. baker = χαλκός καὶ χαλ-

κοῦν νόμισμα· ρουμ. aramă, λατ.

μπᾶκλᾶβᾶ, οὐσ. ἄρσ., -βατζ (ἐκ τοῦ μπακλαβάδ(ε)ς) (bâ-klâvă, -vatz) = τὸ γνωστὸν γλύκισμα, ἢ μπακλαβᾶς, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. baklavá· ρουμ. baklavá, τουρκ.

μπάλα, οὐσ. θηλ. μπᾶλ' (bálă, băli) = σάκκος μέγας καὶ πλήρης, κοιν. μπάλα, 2) σφαῖρα, ἕπερ ἐκ τοῦ ἐλ. μπάλλα (βάλλα) γαλ. balle, ἰτ. balla· ρουμ. bal.

μπάλε, οὐσ. θηλ., μπᾶλ' πληθ. καὶ μπᾶλκουρ' (băle, băli, băljurⁱ) ὁ δὲ Καβαλ. ἔχει μπάλα, πληθ. μπάλε (bálă, băle) = σιάλον. Σερβ. bale· ἴσως τοῦτο ἐκ τοῦ βλαχικοῦ· ρουμ. bale. Λέγεται καὶ μόνον ἐν πληθ. μπᾶλι. Ὁ Pușc θεωρεῖ αὐτὸ ὡς πληθυντικὸν τοῦ ἐκλιπόντος ἐνικοῦ :: ba, ἕπερ ἐκ τοῦ :: baba-am, ἰτ. bava, σαρδ. baa, ἰσπ. πορτ. baba = σιάλον, γαλ. bave, baver, bavard. Τὸ νλν. μπάμπαλον διάφορον τούτου.

μπάλιου, ἐπιθ., -λιᾶ θηλ. (băliu, -liă) = βαλιός, κοιν. παραδάλος (ἵππος) καὶ μπάλιος, ἕπερ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐλλήν. βαλιός καὶ μεταγ. βάλιος· πρβ. Εὐριπ. Ἴφ. Αὐλ. 222 «πῶλοι λευκοστίκτω τριχί βαλιοί»· ρουμ. breaz, σλαβ.

μπάλιγᾶ, οὐσ. θηλ. μπᾶλιτζ' πληθ. (băligă, bălidzi) = ὄνθος, κόπρος τῶν ζώων· σλαβ. báliga, σερβ. balega. Πιθανῶς κατὰ Meyer ταταρικῆς καταγωγῆς ἴδε Λεξ. Ἰαλβ. G. Meyer· ρ. băligar.

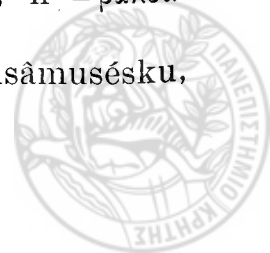
μπάλιγου, -γκαί, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (băligu, -gai, -ată, -are) μέσον: μί μπάλιγου = (μόνον ἐπὶ τῶν ζώων) κοπρίζω καὶ κοπρίζομαι, ἐκβάλλω τὴν κόπρον. Ἐκ τοῦ μπάλιγᾶ· ρ. mă balig.

μπᾶλιγκάρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -γκᾶρ' πληθ. (băligăre, -gări) = ἀποπάτησις τῶν ζώων, κόπρισμα· ρουμ. băligare, σλ.

μπᾶλκόνε, οὐσ. οὐδ., -κον' πληθ. (bălkóne, -konⁱ) = ἐξώστης, κοιν. μπαλκόνι, ἕπερ ἐκ τοῦ ἰτ. balkone· ρ. balkone, ἰτ.

μπάλσαμου, οὐσ. οὐδ., -ν' πληθ. (bălsamu, -ni) = βάλσαμον, κοιν. μπάλσαμο· ρουμ. balsam, ἐλλήν.

μπᾶλσᾶμουσέσκου, -σί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (bălsămusésku,

-sîi, -sită, -sire)=ταριχεύω, κοιν. μπαλσαμώνω (βάλσαμον)· ρ. ĩnbălsămez, έλλην.

μπάλσάμουσιρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -σιρι πληθ. (bălsămusîre, -sirî)=ταρίχευσις, κοιν. βαλσάμωμα· ρουμ. ĩmbălsamare, έλλην.

μπάλσάμουσίτου, -τά πθμ. τοῦ άνρ. (bălsămusît^u, -tă)=τεταριχευμένος, κοιν. μπαλσαμωμένος· ρουμ. ĩmbălsămat.

μπάλτου, -ουρι, ούσ. ούδ. (băltu, -urî)=μονοπώλιον· κοιν. μπάλτος (τουρκ.)· ρουμ. monopol, έλλην.

μπάλτου, ίδε βάλτου. Παρά Καβαλ. και Δανιήλ, μπάλτă. Κατά Miclosich, οὐχί έρθώς, εκ τοῦ σλαβ. blato, ως gărdu εκ τοῦ σλαβ. grad. Έν τῷ βορ. τμήμ. σημ. λίμνην.

μπάλτσου, ούσ. άρσ., μπάλτσί και -ουρι πληθ. (băltsu, băltși και -urî = κεφαλόδεσμος τῶν γυναικῶν. Έκ τοῦ λατ. balteus και baltius=ζωστήρ· έχει δέ μεγίστην όμοιότητα ό κεφαλόδεσμος οὔτος πρὸς τὸν ζωστήρα. Περὶ τροπῆς τοῦ t εις ts ίδε βίτσă. ρουμ. tsialmă, τουρκ.

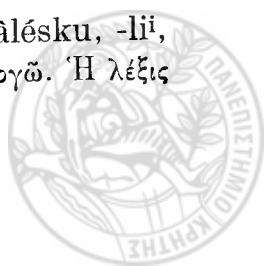
μπάμπάκον, ούσ. ούδ., μπάμπάτσι πληθ. (bambăku, bambătsî)=βάμβαξ κοιν. βαμπάκι και μπαμπάκι, ιτ. bambajo, μεταγ. λατ. bambacium· ρουμ. bumbac, έλλην. λέγεται και μπουμπάκον (bumbăku), τουρκ. pambouq.

μπάμπάκόσον, έπιθ., -κρσă θηλ., (bămbăkôs^u, -krasă)=βαμβακοειδής· ρουμ. bumbăcos, έλλην.

μπάμνε, ούσ. θηλ., μπάμνι πληθ. (bămne, bămni)=τό γνωστόν λαχανικόν ή μπάμνια· ρουμ. bame και bamă.

μπάμπă, ούσ. θηλ., μπάμπι πληθ. (băbă, băbi)=όποκορ-στικόν τῆς μητρὸς αντίστοιχον πρὸς τὸ μητερίτσα· ρ. bonică, λατ. Έν τῇ κλητ. ως προσφώνημα λέγεται babo· 2) γραϊά, μαϊά, εκ τοῦ έλλην. βαβώ και μπάμπο. Μπαμπά σημ. τὸν πατέρα· εκ τοῦ τουρκ. babá.

μπάμπάλεσκου, -λιι, -λιτă, -λιρε ρ. (băbălésku, -lii, -lită, -lire)=βαττολογῶ, λαλῶ, φλυαρῶ, ματαιολογῶ. Έ ή λέξις

πεποιημ. ρουμ. bârfeſce, σλαβ.

μπάμπάλιρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -λιρ' πληθ. (bâbâlîre, -lîri) = βαττολογία, φλυαρία, ματαιολογία, ρουμ. bârfeală, σλ.

μπάμπάλιάρου, ἐπιθ. -λιαρᾶ, θηλ. (bâbâlîâr^u, -lîarᾶ) = βαττολόγος, φλύαρος, ματαιολόγος, πεποιημ. ρ. bârfitor, σλαβ.

μπάμπάλιούρου, οὐσ. ἄρσ., -λιουρ' πληθ. (bâbâlîúr^u, -lîúrⁱ) = μορμολύκειον, φόβητρον, κοιν. σκιάστρα· ἴδε μπάμπάλιάρου, πρβλ. καὶ τὸ μπου ἐν τῇ γλώσσει τῶν νηπίων.

μπάμπάρουτά, -τι, οὐσ. θηλ. bâbârútă, -ti) = μεγάλη πυρὰ μετὰ κρότου καίουσα, κοιν. μπουμπούνα. Ἡ λέξις πεποιημ. ρουμ. bobotaie, σλαβ.

μπαμπέσου, ἐπιθ. (babéš^u) = δειλός, ἄνανδρος, κοιν. ἐν Μακ. μπαμπέσης, ἔπερ ἐκ ταῦ τρκ. babes, ρουμ. parsiv, σλαβ.

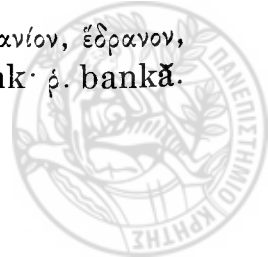
μπάνᾶ, οὐσ. θηλ. (bánă) = βίος, ζωή. Κατὰ Meyer ἐκ τοῦ ἁλβ. κατὰ τὸ tsâ beni = τί κάμνεις, πῶς ἔχεις, ἀμφίβολον· κατὰ δὲ Rösler ἐκ τοῦ τουρκοπερσικοῦ zeban = βίος. Οἱ Ῥουμ. λέγουσι viatsa, οἱ Μογλ. giatsă ἐκ τοῦ vita = βίος· ἴδε Weig. Megl. 19. ἰτ. vita, ἰσπ. πορτ. vida, γαλ. vie, ἁλβαν. jete, πρσβ. vita. Ἐν βορ. τμήμ. λέγουσιν: ἀμου οὐν γκέτσου· (ám^u un géts^u = ἔχω ἐν ἐμαυτῷ (αἰσθάνομαι) ζῶν τι, ζωντανόν, ἐμψυχόν.

μπάνέτζου, -ναῖ, -νατᾶ, -ναρε ρ. (bânétz^u, -nai, -nată, -nare) = ζῶ· ἐκ τοῦ ἀνωτ. μπάνᾶ· ρουμ. viez, Μογλ. giies.

μπάνιου, οὐσ. οὐδ., μπᾶν' πληθ. (bânî^u, băni) = λουτρόν, κοιν. μπάνιο· ἐκ τοῦ ἰταλ. bagno, ἔπερ ἐκ τοῦ Bajae (Βαῖαι) = πόλις καὶ θερμὰ ὕδατα Καμπ· ἁλβ. bânje, ἀρχ. σλβ. banja, ἰσπ. bano, πορτ. banho, γαλ. bain, ρμ. baie, ἅπαντα κατὰ Pušc λατ. : balneum = βαλνεῖον, ἑλ., λουτρών. Καὶ μπάνιε. (bânje).

μπάνκᾶ, μπᾶντσι, οὐσ. θηλ. (bânkă, băntsi) = τράπεζα χρηματιστική, κοιν. μπάγκκα, ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. banca, γαλ. banque, ρουμ. bancă, ἰτ.

μπάννου, -τσι, οὐσ. οὐδ. (bâнку, -tsi) = θρανίον, ἔδρανον, κοιν. μπάγκος, ἔπερ ἐκ τοῦ γαλ. banc, γερμ. bank· ρ. bankă.

μπάνντᾶ, μπᾶντζι οὐσ. θηλ., bándă, bândzi) = στρατιωτική μουσική, κοιν. μπάντα· ρουμ. musică militară, λατ. 2) ὄμιλος, πλεθὺς ἀνθρώπων, κοιν. μπάντα, ιτ.

μπανντέρᾶ, -ερι οὐσ. θηλ., (bandéră, -eri) = σημαία, κοιν. μπανδιέρα, ἕπερ ἐκ τοῦ ιτ. bandiera, γαλ. ἀρχ. bandiere ἀντι bannière· ρουμ. steag, σλαβ.

μπᾶνντουράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ράρι· πληθ. (bându-răre, -rări) = φλυαρία, ἴδε καὶ μπᾶμπάλιρε.

μπᾶνντουρέτζου, μπᾶνντουράι, -ατᾶ, -αρε ρ. (bândurédzu, bândurái, -ată, -are) = φλυαρῶ. Πεποιημ. ἡ ἐκ τοῦ ρουμ. bondar. Ἴδε καὶ μπᾶμπάλέσκου.

μπᾶντε, ἐπίρ. = γαμαί, κοιν. καταγῆς· (mpăde) ἐκ τοῦ in + πέδον· ρουμ. jos pe pământ, λατ.

μπᾶξίσε, οὐσ. θηλ., μπᾶξίσι· πληθ. (băksíse, băksísi) = δῶρον, κοιν. μπαξίσι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. bakšış = δῶρον· ρ. cadou, γαλ.

μπάρά, οὐσ., μπᾶρι· πληθ. (bără, bări) = μικρὰ λίμνη, ἔλος, κοιν. μπάρα· ρουμ. băltsiș, ἔλλην.

μπᾶργκάτσᾶ καὶ **μπρᾶγκάτσᾶ**, οὐσ. θηλ., -τς πληθ. (băr-gătsă, -ts) = γαλκοῦν ἀγγεῖον, κοιν. μπακράτσι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. bakrâts, ἕπερ ἐκ τοῦ baker = γαλκός· λέγεται καὶ μπουργάτσᾶ (burgătsă)· ρουμ. căldare, λατ.

μπάριμου, ἐπίρ. (bărimu) = τοῦλάχιστον, κοιν. ἐν Μακεδονίᾳ μπάριμ, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. barim· ρουμ. cel puțin, λ.

μπάρμπᾶ, οὐσ. θηλ., μπᾶργκι· πληθ. (bărbă, bărgi) = πώγων, τὸ γένειον. Ἐκ τοῦ λατ. barba, ιτ. ισπ. πορτ. barba. γαλ. barbe· ρουμ. barbă.

μπᾶρμπᾶρούσᾶ, -σι, οὐσ. θηλ., (bărbărúsă, -si) = λευκὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, ὅμοιον μὲ τὸ φέσι, ἐκ βᾶμβακος.

μπᾶρμπάτου, οὐσ. ἀρσ., -μπατς πληθ. (bărbātu, -bats) = ἀνὴρ, σύζυγος, κατὰ τὸ ἔλλην. ὁ ἀνδρας μου. Ἐκ τοῦ λατ. barbatus = πωγωνοφόρος, ιτ. barbato, ισπ. πορτ. barbado, γαλ. barbu-ue, ἀλβ. varvat· ρουμ. bărbat.

μπάρμπάτεάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τετσᾶ πλθ. (bârbâteătsă, -tetsi) = ἀνδρεία, γενναϊότης, κοιν. παληκαριά. Ἐκ τοῦ μπάρμπάτσου, ἕπερ ἴδε· ῥουμ. bravură, γαλ.

μπάρμπάτέσκου, ἐπιθ., -τσασκᾶ θηλ. bârbâtesku, -țea-skă) ἐκ τοῦ λατ. ∴ barbatiskus· ῥουμ. barbatesc, λατ.

μπάρμπιρσέσκου, -σιᾶ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (bârbirsésku, -siî, -sită, -sire) = ξυραφίζω, κοιν. μπαρμπερίζω, μπαρμέρσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥ. ῥουμ. bărbieresc, ἑλλην.

μπάρμπιρσίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (bârbirsit^u, -tă) = κεκαρμένος, ξυραφισμένος· ῥουμ. bărbierit, ἑλλην.

μπάρμπόσου, ἐπιθ., (bârbós^u) = πωγωνοφόρος, φέρων γένεια, κοιν. γενᾶτος· λ. barbatus· ῥ. barbos· ἴδε μπάρμπᾶ.

μπάρμπούλιου, οὐσ. οὐδ., -λιᾶ, πλθ. (bârbülü^u, -liî) = καλύπτρα, μέλαν, μαῦρον κάλυμμα τοῦ προσώπου τῶν γυναικῶν πρὸς ἔνδειξιν πένθους, κοιν. βέλον, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. velum· Ἐκ τοῦ λατ. barbulium = πωγώνιον, ῥουμ. basmă neagră in semn de doliu, τουρκ + λατ.

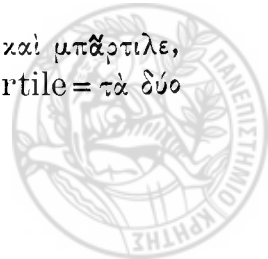
μπάρμπουλισέσκου, -λισιᾶ, -λισιτᾶ, -λισιρε ῥ. (bârbulisésku, -lisiî, -lisită, -lisire) = μέσον· «μι μπάρμπάλισέσκου» = καλύπτω τὸ πρόσωπον διὰ μελαίνης, μαύρης καλύπτρας πρὸς ἔνδειξιν πένθους. Ἐκ τοῦ μπάρμπούλιου, ἕπερ ἴδε.

μπάρμπουλισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -λισιρι· πλθ. (bârbulisire, -lisiri) = ἡ κάλυψις τοῦ προσώπου διὰ μελαίνης καλύπτρας εἰς ἔνδειξιν πένθους· ῥ. acoperire in semn de doliu, λ.

μπάρμπουλισίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -λισιτᾶ, θηλ. (bârbulisit^u, -lisită) = κεκαλυμμένος τὸ πρόσωπον διὰ μελαίνης καλύπτρας πρὸς ἔνδειξιν πένθους, acoperit in semn de doliu, λατ.

μπάρμπούτᾶ, οὐσ. θηλ., -τι πλθ. (bârbûtă, -ti) = ἡ πωγωνοφόρος κεφαλὴ τοῦ πράσου. Ἐκ τοῦ μπάρμπᾶ, ἕπερ ἴδε· ῥουμ. oăpătsina prasului, λατ. + ἑλλην.

μπάρντᾶ, καὶ **μπάρτᾶ**, οὐσ. θηλ., μπάρντι καὶ μπάρτιλε, ἐνάρθρωσ πλθ. (bărdă καὶ bărtă, bărdi καὶ bărtile) = τὰ δύο

παράλληλα ηύλακισμένα ξύλα τοῦ ἴστοῦ (ἀργαλεμοῦ), ἐν οἷς τίθεται καὶ στηρίζεται ἡ σπάθη. Φαίνεται σλαβ. καταγ.

μπάρνουτε, οὐσ. θηλ. (bârnúte) = ταμπάκος κοινῶς μπουρνούτι· ρουμ. tabac, τρκ.

μπάρουτε, οὐσ. θηλ., (barúte) = πυρῖτις, κοιν. μπαρούτι, ἐκ τοῦ τρκ. barut (πυρῖτις)· ρουμ. iarbă de pușcă, λατ + σλ.

μπάρσιῖ, οὐσ. θηλ., πληθ. (bârsiⁱ) = στέμφυλα, κοιν. τσίπουρα· ἀλβ. bârsi-a, ρουμ. prăstină, σλαβ.

μπάρτου, -τσῖ, -τσῖτᾶ, -τσῖρε ρ. (mpártu, -tsîi, -tsită, -tsire) = διαιριῶ, διανέμω. Ἐκ τοῦ λατ. impartio, ire· ἰτ. impartire, ἰσπ. impartir, ρουμ. impart· Καὶ âmpârtsășku.

μπάρτσῖρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τσῖρῖ πληθ. (mpârtsire, -tsirⁱ) = διανομή, διαίρεσις· ρουμ. împărtire, λατ.

μπάρτσῖτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (mpârtsit^u, -tă) = διηρημένος, διανεμημένος, κειχωρισμένος, διεζευγμένος· ρ. împărtit, λ.

μπάρτσάτ^{ου}, ἰδ. μπράτσάτ^{ου}.

μπάσ^{ου}, μπᾶσᾶῖ, -σᾶτᾶ, -σᾶρε, ρ. (băș, bășăi, -șată, -șare) = ἀσπάζομαι, φιλιῶ. Ἐκ τοῦ λατ. basio, avi, atum, are = φιλιῶ· ἰτ. baccio, γαλ. baiser, ἰσπ. besar. Ἐν Σαμαρίνᾳ λέγεται καὶ γκουγκουτέσκου, ἕπερ ἴδε· ρουμ. sărut, λατ.

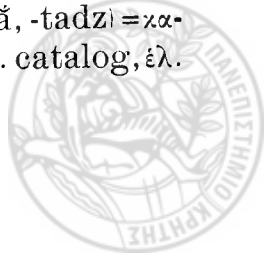
μπᾶσᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ μπᾶσ^{ου}, -σᾶρῖ πληθ. (bășăre, -șărⁱ) = ἀσπασμός, φίλημα, ρουμ. sărutare, λατ.

μπᾶσᾶρικᾶ καὶ μπισᾶρικᾶ ἐν βορ. τμήμ., μπιᾶρίτσι· πληθ. (bășărikă καὶ bișărikă, bișeritsi) = ἐκκλησία. Ἐκ τοῦ δημ. λατ. baseleca = ἡ βασίλειος στοά· ρουμ. biserică

μπάσκᾶ, οὐσ. θηλ., μπᾶστσι πληθ. (băskă băstsi) = πλόκος ἐρίου, μαλλιοῦ, κοιν. πλοκάρι. Ἐκ τοῦ αλβ. baske· ἴδε ἀλβαν. λεξ. G. Meyer σελ. 28.

μπάσμά, οὐσ. ἀρσ., -ματζ πληθ. (băsmă, -madz) = ὕψωμα χρωματισμ. πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀντερίων· ρ. basmă, τρκ.

μπάσμάτᾶ, οὐσ. ἀρσ., -τατζ πληθ. (băsmătă, -tadz) = κατάλογος, κοιν. μπασματζᾶς, ἐκ τοῦ τρκ. basmată, ρ. catalog, ἑλ.

μπάστε, ουσ. θηλ. (báste)=στοίχημα· ἀλβ. ρ. prinsoare, λ. **μπάστουνε**, ουσ. θηλ., -στουνι· πληθ. (bástune, stuni)=βακτηρία, κοιν. μπαστούνι. Ἐκ τοῦ ιτ. bastone (βαστάζειν, βάσταξ), ισπ. baston, πορτ. bastao, γαλ. bâton, ρ. baston, ιτ.

μπάστρα, ουσ. ἀρσ., (băstră)=νόσημα τῶν φυτῶν, λαχάνων καὶ λοιπῶν, ὅταν ταῦτα καίωνται ἐκ τοῦ δριμυτάτου ψύχους. Τρκ.

μπάστρουέσκον, -ι^ι, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (băstuésku, -iⁱ, -ită, -ire) μέσον «μι μπάστρ»=προσβάλλομαι (ἐπὶ τῶν φυτῶν, λαχάνων κτλ.) ὑπὸ τοῦ κοιν. λεγομένου μπαστρά· ρ. me opâresk, σλ.

μπάστρουίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ιρ^ι· πληθ. (băstruire, -irⁱ)=ἡ προσβολὴ τῶν φυτῶν, λαχάνων κτλ. ὑπὸ τοῦ μπαστρά, ἔπερ ἴδε· ρουμ. opărire, σλαβ. Κοιν. τὸ κάψιμον.

μπάστρουίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ. -τᾶ, θηλ. (băstruit^u, -tă)=προσβεβλημένος ὑπὸ τοῦ μπαστρά· ρουμ. atins de opareală, σλ.

μπάτ^{ου}, μπάτού^ι. -τουτᾶ, μπάτερε καὶ μπάτῆρε ρ. (băt^u, bătúⁱ, -tuță, bátere καὶ -teare)=κρούω, τύπτω. Ἐκ τοῦ λατ. batuo, ui ěre=κρούω· γαλ. battre, ιτ. battere, ισπ. bati-

tir, πορτ. bater, ρουμ. bat, μέσον «μι μπάτ^{ου}»=κινουμαι·

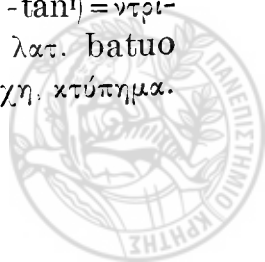
μπάτᾶ, οὐσ. θηλ., μπᾶτ^ι· πληθ. (bătă, bătⁱ)=παγίς -ίδος· ρουμ. cursă, τουρκ. Δαλ. Ἐγὼ δὲν ἤκουσα τὴν λέξιν.

μπάτᾶλιμα, οὐσ. ἀρσ., -ματζ (ἐκ τοῦ μπαταλαμάδ(ε)ς) (bătătălămă, -madz)=λείψανον πωλουμένου ἐμπορεύματος, κοιν. μπαταλαμαῆς, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. batalamâ.

μπάτᾶλιουσέσκον, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (bătătălūsésku, -sii, -sită, -sire) ἀμετ.=ἀπαρχαιουῦμαι, δὲν εἶμαι πλέον ἐν χρήσει· κοιν. μπαταλιάζω, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. batal· ρουμ. a nu mai fi la modă, λατ.

μπάτᾶλιουσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (bătătălūsít^u, -sită)=ἀπηρχαιωμένος, ἄχρηστος· ρ. care nu e la modă, λατ.

μπάτάνε, οὐσ. θηλ., μπᾶτᾶν^ι· πληθ. (bătáne, -tănⁱ)=ντριστεγάλα, ἔπερ ἴδε. Ἐκ τοῦ νλν. μπατάνι. Ἐκ τοῦ λατ. batuo πρὸ γαλ. bataille, ιτ. battaglia· ρ. bătăie=μάχη, κτύπημα.

μπᾶτᾶνισέσκου, -νισιῖ, -νισιτᾶ, -νισιρε ῥ. (bâtânisésku, -nisiῖ, -nisitã, -nisiire) = κναφεύω, κοιν. μπατανίζω = κατεργάζομαι ἐρεᾶ, μάλλινα ὑφάσματα ἐν τῷ κναφείῳ = ὕδατοκρουστηρίῳ κοιν. νεροτριβῆξ καὶ μπατάνι, ὅπερ ἴδε· ῥ. *calc in piuã*, λ.

μπᾶτᾶνισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -νισιρῖ πληθ. (bâtânisîre, -nisiῖrî) = κνάψις, κατεργασία τῶν μαλλίνων ὑφασμάτων, κοιν. μπατάνισμα· ῥουμ. *călcare in piuã*, λατ.

μπᾶτᾶνισίτῳ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -νισιτᾶ θηλ. (bâtânisítu, -tã) = κατειργασμένος ἐν τῷ κναφείῳ, κοιν. μπατανισμένος (ἐπὶ τῶν μαλλίνων ὑφασμάτων)· ῥουμ. *călcat in piuã*, λατ.

μπᾶτᾶτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρῖ πληθ. (bâtâtúrã, -turî) = ἦλος, τύλος, κοιν. ῥόζος, κάλλος, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. *callum* = τύλος, ἴδε καὶ κάλλῳ. Ἐκ τοῦ λατ. *bat*, ἰτ. *battitura*, ἰσπ. *batidura*, πορτ. *batedura*· ῥουμ. *bătăturã*. Ἡ λέξις φαίνεται μετὰγγισμα τοῦ Δαλ. ἐκ τῆς ῥουμουνικῆς.

μπᾶτερε καὶ **μπᾶτεᾶρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥήμ. *bátu*, (bátēre καὶ bâteāre) = τύψις, χροσσις, κοιν. κτύπημα· ῥουμ. *batere*.

μπᾶτζινάκῳ, οὐσ. ἀρσ., -τσῖ πληθ. (bâdzinákū, -tsî) = σύγγαμβρος, κοιν. κονιάδος καὶ μπαζιμανάκης ἐν Μακεδ., ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. *badzianac*· ῥουμ. *cumnat*, λατ.

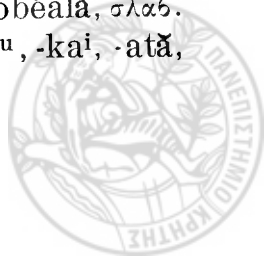
μπᾶτούτῳ, -τᾶ, πθμ. τοῦ μπᾶτῳ (bătútū, -tã) = πεπληγμένος, κτυπημένος· ῥουμ. *bătut*.

μπᾶτσᾶ, οὐσ. θηλ., μπᾶτσι πληθ. (bâtsã, pãtsî) = κόλαφος, κοιν. μπᾶτσος καὶ μπᾶτσα· ῥουμ. *palmã*, λατ.

μπᾶχτσᾶ, οὐσ. θηλ., μπᾶχτσᾶτζ πληθ. (bãhtsã, bãhtsãdz) = κῆπος, κοιν. μπαχτσές, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. *bahtsê* προφερ. καὶ μπαχτσέ· ῥουμ. *grădinã*, σλαβ.

μπυγάλᾶ, οὐσ. θηλ., μπυγέλι· πληθ. (bγgialã, bγgeli) = ῥάκος, τεμάχιον μαλλίνου ὑφάσματος, δι' οὗ περιβάλλεται ἡ κνήμη ἀπὸ τοῦ γόνατος μέχρι τῶν σφυρῶν, ἡ περικνημὶς τῶν πτωχῶν, κοιν. μπυγάλι ἐν Μακεδονίᾳ, ὅπερ ἐκ τοῦ σλαβ. ῥ. *obéalã*, σλαβ.

μ|πεᾶτικον, μ|πιτικᾶί, -ατᾶ, -αρε ῥ. (mpeátikū, -kaî, -atã,

-are) = επιδιορθῶ ἔνδυμα, κοιν. ἐμβαλώνω καὶ μπαλώνω. Ἐκ τοῦ
 ※ inpetico, ἴδε πεάτικον· ρουμ. cãrbesc, σλαβ.

μπελαατζίον, οὐσ. ἄρσ., -ιατζ πληθ. (belaadzíu, -jadz) =
 ὁ προξενῶν δυσχερείας, δυσκολίας, (μπελάδες) κοιν. μπελατζής,
 ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. belaadzí· ρουμ. belaliu, τουρκ. Δαλ.

μπέσσον, μπισΐ', -σίτᾶ, -σίρε ρ. (bésu, biš'i, -šitã, -šire) =
 πέρδομα, κοιν. κλάνω. Ἐκ τοῦ λατ. ※ vissio πρβ. γαλ. vesse,
 vesser, ὅπερ πιθανωτ. ἐκ τοῦ φουσῶ· ρουμ. bás. Περὶ τροπῆς
 τοῦ v εἰς μπ (b) πρβ. μπράτσε = φωνὴ ἐκ τοῦ vox-vocis, μπι-
 σικά ἐκ τοῦ vessica καὶ μπᾶτρᾶνον ἐκ τοῦ veteranus.

μπέσσᾶ, οὐσ. θηλ., (béssã) = ἐμπιστοσύνη, πίστις ἐκ τοῦ ἀλβ.
 besë - a = πίστις.

μπιάον καὶ μπεᾶον, μπιού', μπιούτᾶ, μπιᾶρε ρ. (beãu, biú'i,
 biútã, biãre) = πίνω. Ἐκ τοῦ λατ. bibo, bibi, bibitum, ěre
 = πίνω. Περὶ ἐξαίρεσεως τοῦ b ἴδε ἐν λέξει σουίρον, ἰτ. bevère
 καὶ bere. πορτ. beber, γαλ. boire· ρουμ. beu (beau).

μπιᾶρε καὶ **μπεᾶρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ μπεᾶον, πληθ. μπέρι
 (beãre, béri) = πόσις, τὸ πίνειν· ρουμ. beuturã, λατ.

μπιζέλε, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (bizéle, -li) = πίσος κοιν. μπι-
 ζέλι· ρουμ. bezelie, ἑλλην.

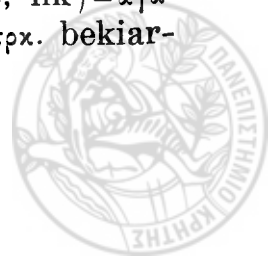
μπιζίρε, -ρι οὐσ. θηλ., (bizíre, -ri) = λινέλαιον, κοιν. μπε-
 ζίρι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. bezir· ρουμ. unt de lemn, λατ.

μπιζουέσκου, -ι', -ιτᾶ, -ιρε ρ. (bizuésku, -ii, -itã, -ire)
 = σκώπτω, χλευάζω εἰρωνεύομαι· ρουμ. a ši bate joc, καὶ ba-
 tjocuresc, ἑλλην. βαγυρίζω. Καὶ μμπιζουέσκου.

μπικᾶτσᾶ, οὐσ. θηλ., μπικᾶτς πληθ. (bikátsã, bikãts) =
 σχολόπαξ, -ακος, κοιν. μπικᾶτσα· ρουμ. becatsã, ἑλλην.

μπικιᾶρον, οὐσ. ἄρσ., -χιᾶρ' πληθ. (bikjárũ, -ri) = ἄγαμος,
 κοινῶς μπικιάρης, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. bikiar· ρουμ. beker, τρκ.

μπικιρλίκε, οὐσ. θηλ., -λικ' πληθ. bikirlíke, -lik'i) = ἀγα-
 μία, ἄγαμος βίος, κοιν. μπικιαρλίκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. bekiar-
 lik· ρουμ. celibat, λατ. Καὶ μπικιρεᾶτσᾶ, Δαλ.

μπικρίου καὶ **μπικρί**, οὐσ. ἄρσ., -κριτζ πληθ. (bikriú, -kridz) = οἰνοπότης, μέθυσος, κοιν. μπικρῆς, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. bikri· ῥουμ. beut, betsiv, λατ.

μπιλέ, οὐσ. θηλ., μπιλεάτζ πληθ. (bilé, bileádz) = δυσ-
χέρεια, δυσκολία, ἀμηχανία, κοιν. μπελιάς, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ.
ῥουμ. beleá, τουρκ.

μπιλέσκου, μπιλί^ι, -λιτᾶ, -λιρε ῥημ. (bilésku, bilíⁱ, -lită, -lire) = ἐκδέρω, κοιν. γδέρω 2) λευκαίνω, (ιδίως τὸ πανί) ἐκ τοῦ
σλαβ. beliti = λευκαίνειν, ἐκδέρειν· ῥουμ. jubesc, σλαβ.

μπιλίρε, ἀπαρ. θηλ. μὲ σημ. οὐσ. ἀφηρ. τοῦ ῥ. μπιλέσκου,
μπιλίρ^ι πληθ. (bilire, riⁱ) = ἐκδορά, τὸ ἐκδέρειν· ῥουμ. jubire,
σλαβ. 2) λεύκανσις, τοῦ πανιοῦ· ῥουμ. inalbire, λατ.

μπιλίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (bilít^u, -tă) = ἀποδερματωμέ-
νος, γδαρμένος, 2) λευκασμένος· ῥουμ. jubit, inalbit, σλαβ.

μπιλιτζίκε, οὐσ. θηλ., -τζιτσί πληθ. (bilidzike, -dzitsiⁱ)
= ψέλλιον, κοιν. βραχιόλι καὶ μπιλιτζίκι ἐν Μακεδονίᾳ, ἕπερ ἐκ
τοῦ τουρκ. beledzik· ῥουμ. brătsară, λατ.

μπιλμπίν^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τσι πληθ. (bilbík^u, -tsi) = τὰ κοιν.
στραγάλια καὶ μπιμπιλᾶ ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. leblebi· ῥουμ. naut
fript, τουρκ. + λατ.

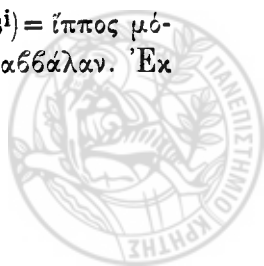
μπιλμπίλι^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -μπιλί πληθ. (bilbilj^u, -bilí) = ἀη-
δών. Ἐκ τουρκ. bjoul-bjoul = ἀηδών, ῥ. privighitare, λ.

μπίμπᾶ, οὐσ. θηλ., μπίμπι πληθ. (bibă, bíbi) = νῆσσα, κοιν.
πάπια· ῥουμ. ratsă, σλαβ.

μπινᾶ. οὐσ. ἄρσ., -νατζ πληθ. (bină, -nadz) = κτίριον, κοιν
μπινᾶς, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. binâ· ῥουμ. binâ· τουρκ.

μπινάτς, οὐσ. ἄρσ., μόνον ἐν πληθ. ἀριθμῶ (bináts) = δίδυ-
μος, κοιν. διδυμάριχα. Ἐκ τοῦ λατ. ❖ bi-nati, ιτ. binato, ῥουμ.
gemăn, λατ. Ὁ Μιχ. γράφει «bineci». Ἄλλ' ἐγὼ ὡς καὶ ὁ
Δαλ. δὲν ἠκούσαμεν τὴν λέξιν· Ἴδε Pušc

μπινέκ^{ον}, οὐσ. ἄρσ., -τσί πληθ. (dinék^u, -tsiⁱ) = ἵππος μό-
νον πρὸς ἵππασίαν, προωρισμένος μόνον διὰ τὴν καθβάλαν. Ἐκ

τοῦ τουρκ. binec· ρουμ. cal de calărie, λατ.

μ|πιν- καὶ **μμπιντουκλιάρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κατ. ρ., -κλιερ^ι πληθ. (mbidukliäre, -klierⁱ) = φθειριάσις, κοιν. ψείργιασμα^ι ρουμ. păduchiare, λατ.

μ|πιντουκλιάτου, πθμ. τοῦ κατ. ρ., -τά πληθ. (mpiducliät^u, -tä) = ὁ φθειριάσας, ρουμ. păduchios, λατ.

μ|πι- καὶ **μμπιντουκλιέτζου**, -κλια^ι, -κλιατᾶ, -κλιαρε ρ. (mpi- καὶ mbidukliétz^u, -kliäⁱ, -kliätă, kliare) = φθειριῶ, κοιν. ψειριάζω. Ἐκ τοῦ λατ. in-peduculo -are (pediculus = φθείρ, ψείρα)· γαλ. pouiller, ἰτ. spidocchiare, ρ. păduchez, λ.

μπιντουκλιόσου, ἰδὲ πιντουκλιόσου.

μπιράτε, οὐσ. θηλ., -ράτς πληθ. (biräte, -räts) = τὸ Σουλτανικὸν φερμάνιον, τὸ δίδόμενον εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, κοιν. μπεράτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τοῦ τουρκ. berat, ρουμ. berat.

μπιρδιψέσκου, -ψι^ι, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (birðipsésku, -psii, -psită, -psire) = περιπλέκω, κοιν. μπερδεύω, ὅπερ ἐμπεριδέω κατὰ Κούρτιον· ρουμ. încure, λατ.

μπιρδιψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ψιρ^ι πληθ. (birðipsîre, -psiriⁱ) = περιπλοκή, κοιν. μπέρδευμα^ι ρουμ. încurare, λατ.

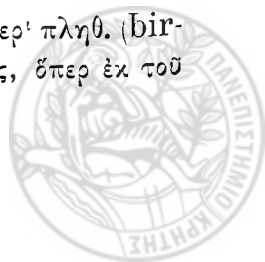
μπιρδιψίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (birðipsît^u, -tä) = περιπεπλεγμένος, κοιν. μπερδευμένος· ρουμ. încureat, λατ.

μπιρικέτε, οὐσ. θηλ., -κετς πληθ. (birikéte, -kets) = εὐφορία, ἀφθονία, κοιν. μπιρικέτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. birikét = εὐφορία, ἀφθονία· ρουμ. abundenză, λατ.

μπιρμπάντου, ἐπιθ., -ντσί πληθ. (birbântu, -ntsî) = ἄτακτος, διεσθαρμένος. Ἐκ τρκ. berbant· ρουμ. berbant, τρκ.

μπιρμπεάτσε, οὐσ. ἀρσ., -μπετς^ι πληθ. (birbeátse, -betsiⁱ) = χριός. Ἐκ τοῦ λατ. vervèx -ecis = χριός· καὶ berbex -ecis τοῦ μεταγ. λατιν. ἰτ. berbice, πρὸς berbits, γαλ. brebis, ρουμ. berbec, berbece. Καὶ μπιρμπέου.

μπιρμπέρου καὶ **μπάρμπέρου**, οὐσ. ἀρσ., -μπερ^ι πληθ. (birbér^u, καὶ bârbér^u) = κουρεύς, κοιν. μπαρμπέρης, ὅπερ ἐκ τοῦ

τουρκ. berber, ὅπερ ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. barbarius (barba = γένειον), ἰτ. barbiere, ρο, γαλ. barbier· ρουμ. bărbier.

μπιρμπίλιον, οὐσ. οὐδ., -λιϛ' πληθ. (birbílǐ^u, -lǐi) = περίβ-
ράφισ, ἀχροβράφια, κοιν. μπιρμπίλωμα, ἐξ οὗ καὶ ἡ προκ. λέξις,
καὶ ἡ ρουμ. bibil. Φαίνεται τουρκ. καταγωγῆς.

μπιρντέ, καὶ **μπιρντέον**, οὐσ. ἀρσ., -ντετζ' πληθ. (ἐκ τοῦ
μπιρντέδ(ε)ς) (birdé καὶ birdé^u, birdédzi) = παραπέτασμα, κοιν.
μπερντές, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. berdé. Ἐν Σαμαρ. μπράντεάουα
(brădeăuă), ρουμ. berdeă, τουρκ

μπιρουντζικε, οὐσ. θηλ., -τζιτσι', πληθ. (birutzike, -tsiⁱ)
= μέταξα κλωσμένη, κοιν. μπιρουντζίκι ἐν Μακεδονίᾳ. ὅπερ ἐκ τοῦ
τουρκ. boründjüç· ρουμ. borangic, τουρκ.

μπισνέτζον, οὐσ. θηλ., -σίτσι' πληθ. (bišǐkǎ, -šitsǐ) = φλύ-
κταινα, οἰδημα ἐκ κτυπήματος, κοιν. πρήξιμον. Ἐκ τοῦ λατ.
vesica = οἰδημα· ἰτ. vescica, ἰσπ. vejica, πορτ. bexiga,
γαλ. vessie, ἀλβ. pšikje, ρουμ. bišică.

μπισνέτζον, οὐσ. θηλ., -σίτσι' πληθ. (bišǐkǎ, -šitsǐ) = πέπερι,
κοιν. πιπέρι. Ἐκ Κλεισούρα λέγεται οὕτω, διότι παράγει φλυ-
κταίνας, ἐνῶ ἀλλαγῶ «πιπέρον» ὅπερ ἴδε· ρουμ. ardeu, λατ.

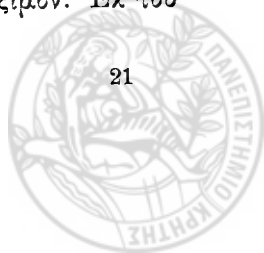
μπισνέτζον, οὐσ. θηλ., -σίν' πληθ. (bišǐnǎ, -sǐni) = πόρδος.
Ἐκ τοῦ λ. ∴ vissina, ἐκ τοῦ vissio, σαρδ. písina, ρ. bāšină.

μπισνέτζον, -νρασά, ἐπιθ. (pišǐnósu, -nrasă) = πορδαλέος,
πόρδων, κοιν. πορδαλᾶς. Ἐκ τοῦ μπισνέτζον, ὅπερ ἴδε· ρουμ. bă-
șinos, λατ. Καὶ μπισνέτζον. (bišǐnós^u).

μπισνέτζον, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. μπέσον, -σίρι' πληθ. (bišǐre, -širiⁱ)
= τὸ πέρδεσθαι, κοιν. κλάσιμον· ρουμ. bășire, λατ.

μπισνέτζον, -τά, παθ. μετ. τοῦ μπέσου (bišǐt^u, -tă) = ὁ περ-
δόμενος, κοιν. κλασμένος· ρουμ. bășit, λατ.

μπισνέτζον καὶ **μπισνέτζον**, -καί, -κατά, -καρε ρ. (biškédz^u
καὶ bišikédz^u, -kai, -kată, -kare) μέσον: μι μπισνέτζον = ἔχω
φλυκταίνας, κοιν. φουσκαλίδες, οἰδημα, κοιν. πρήξιμον. Ἐκ τοῦ
μπισνέτζον, ὅπερ ἴδε· ρουμ. bășichez, λατ.

μπιστηριάο, οὐσ. θηλ., -ρεῖ πληθ. (bistirjáο, -rei) = βράχος, κοιν. μπιστηριά, σλ. καταγ. ἴδε καὶ πεστ-ερεάο ῥ. pesterä, σλ.

μπιτάρνου καὶ **μπâtάρνου**, ἐπιθ., -νᾶ θηλ. (bitârnu καὶ bâtârnu, -nă) = παλαιός. Ἐκ τοῦ veteranus ῥ. bătrân, λ.

μῖπιτικάρε, οὐσ. θηλ., -κᾶρῖ πληθ. (mpitikáre, -kărî) = ἐπιδιόρθωσις ἐνδύματος, ἐκ τοῦ μῖπιτάτικου ῥουμ. împetecare, λ.

μῖπιτικátου, -τᾶ, πθμ. τοῦ μῖπιτάτικου (mpitikát^u, -tă) = ἐπιδιωρωμένον ἐνδύμα διὰ προσθέτων τεμαχίων ὑφάσματος, κοιν. μπαλωμένος ῥουμ. împetecat, λατ.

μπιτισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (bitisésku, -siî, -sită, -sire) = τελειώνω τι καὶ ἀπλῶς λήγω, κοιν. μπιτιζώ, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. bitirum, bitirmek ῥουμ. sfârsese, σλαβ.

μπιτισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρῖ πληθ. (bitisîre, -sirî) = λήξις, τελευτή, τέλος ἀπό τινος ῥουμ. sfârsire, σλαβ.

μπιτισίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ μπιτισέσκου (bitisit^u, -tă) = ἀπειργασμένος, τελειωμένος ῥουμ. sfârsit, σλαβ.

μπιτισίτα, οὐσ. θηλ., (bitisîta) = τελευτή, λήξις, οὐσιαστικοποιημένον θηλ. τῆς πθμ. ῥουμ. finit, λατ. sfârsit, σλαβ.

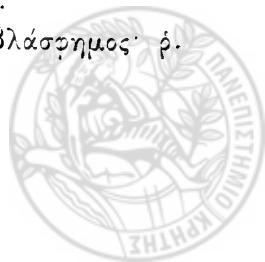
μπλάνᾶ, οὐσ. θηλ., μπλᾶνῖ πληθ. (blánă, blăni) = σχίζα ξύλου, τεμάχιον τινος, κοιν. μπλάνα οἶον : οὐνᾶ μπλάνᾶ ντι κάδου = τεμάχιον τυροῦ. Σλαβ. blania, ιτ. piana ῥουμ. blană.

μῖπλάντε, ἐπίρ. = γαμαί, κατὰ γῆς «ντι μῖπλάντε μᾶκ^{ου}» = κατακεκλιμένος τρώγων (mpade, di mplade) ἐκ τοῦ in + obliquus, ὅπερ ἀμφίβολον. Πιθανωτ. τὸ πλάγιος ῥ. pe pămînt, λ.

μπλάστένξου, οὐσ. οὐδ., -νῖ πληθ. (blăsténj^u, ni) = βλασφημία, ιτ. bestemia, ισπ. πορτ. blasfemia, προβ. blasphema ῥουμ. blăstăm, blăstămuri ἅπαντα ἐκ τοῦ ἑλλην. βλασφημία. Καὶ μπλάστέμου ῥαμί (blăstém^u, -şamî).

μπλάστιμου, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ῥ. (blăstim^u, -ai, -ată, -are) = βλασφημῶ, καταρῶμαι ῥουμ. blestem, ἑλλην.

μπλάστιμâtόρου, ἐπιθ., (blăstimâtór^u) = βλάσφημος ῥ. blestemator, ἑλλην.

μ|πλᾶτέσκου, -τί, -τιτᾶ, -τιρε ρ. (mplâtésku, -tii, -tită, -tire) = πλέκω· ἐκ τοῦ λατ. inplecto· ρ. impletesc, λατ.

μ|πλᾶτίτου, -τᾶ πθμ. τοῦ ἀνρ. (mplâtít^u, -tă) = πεπλεγμένος· ρουμ. impletit, λατ.

μ|πλίνου, ἐπίθ., μ|πλίνᾶ θηλ. (mplín^u, mplínă) = ἔμπλεως, πλήρης, γεμᾶτος. Ἐκ τοῦ λατ. plenus = πλήρης, ἰτ. pieno, ἰσπ. πορτ. pleno, γαλ. plein· ρουμ. plin.

μπλίνντᾶ, οὐσ. θηλ., -νντι πληθ. (blindă, -ndi) = φλύκταινα, κοιν. φουσκάλα, κόκκινα σπυράκια ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος ἕνεκα τοῦ ἰδρώτος ἢ ἄλλης αἰτίας, κνίδωσις = καῦσις, κοιν. τσούξιμο, φαγοῦρα. Ἐκ τοῦ σλαβ. Ρουμ. blândă, σλαβ. Καὶ blândă Μιχ.

μπλίντου καὶ μπλίντᾶ ἐν Γκόπαις, μπλίντι καὶ -ουρι οὐσ. οὐδ. (blid^u, blidi) = πῆλινον τρύβλιον, κοιν. πιάτον. Ἐκ τοῦ ἄλβ. pljoudo = τρύβλιον· ρ. farfurie, τρκ.

μπλουγκούρε καὶ μπουλγκούρου, οὐσ. οὐδ., (blugüre καὶ bulguru) = σιτάρι κοπανισμένον ἢ ἀλησμένον· ρ. bulgur, τρκ.

μπρότσε, οὐσ. θηλ., μπότσι· πληθ. (bqätse, bôtsi) = φωνή. Ἐκ τοῦ λατ. vox. Τὸ υ γίγνεται μπ ὡς τσέρμπου = ἔλαρος ἐκ τοῦ cervus, μπιρμέχου vervex, μπισίκα ἐκ τοῦ visica· ρ. sunet, λ.

μπόου, οὐσ. ἄρσ., μπόι· πληθ. (bô^u, bôi) = βους. Ἐκ τοῦ λατ. bos-bovis, ἰτ. bue καὶ bove, ἰσπ. buoi, πορτ. boi, προβ. buo καὶ buou, γαλ. boeuf, ρουμ. bou.

μπόγκου, οὐσ. ἄρσ., μπότζι· πληθ. (bôgu, bôdzi) = δεσμίς, περιτύλιγμα, κοιν. μπόγος· ρουμ. învelitoare, λατ.

μπόμπου, οὐσ. οὐδ., μπράμπι πληθ. (bôb^u, bqâbi) = κόκκος, κοιν. σπυρί. Ἐκ τοῦ σλαβ. Παρὰ Δαλ. Ἐγὼ γνωρίζω μόνον τὸ θηλ. μπόμπᾶ, λέξιν τῶν παιδῶν, σημ. καρπὸν καὶ πᾶν ἐδώδιμον τῶν παιδῶν. Ρουμ. bob, σλαβ.

μπομπό, ἐπιρ. σχετλιαστικόν (bobô) = φεῦ, οἰμοί· πεποιημ. προβ. τὸ θαυμ. τῆς Ἑλλήν. βαβαί· ρουμ. auleu.

μπλάστρου, οὐσ. ἄρσ., -τρι πληθ. (blăstru, -tri) = ἔμπλαστρον, κοιν. μπλάστρι· ρουμ. opăreală, σλαβ.

μπόντσα, ουσ. θηλ., -τσι πληθ. (bóntsă, -tsi) = πήλινον ἀγγεῖον. χρησιμεῖον ὡς κλίβανος, φούρνος κινήτος, κοιν. πόνιτσα καὶ μπόντσα, ἔπερ ἐκ τοῦ ἀλβ. bonitse, βουλγ. podnitsa, ἀρχ. σλαβ. ponikă, ρουμ. tsăst de pămănt, σλαβ + λατ

μπόρα, ουσ. θηλ., μπόρι πληθ. (bórá, bóri) = τρικυμία, θύελλα, καταιγίς, κοιν, μπόρα, ἔπερ ἐκ τοῦ βενετ. bora = ὁ βορρ-
ράς, ρουμ. fortună, λατ.

μπόρτζα, ουσ. θηλ., -τζι πληθ. (bórdză, -dzi) = χρέος, κοιν. μπόρτζι (ἐν Τουρκίᾳ), ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. bortz = χρέος· ρουμ. datorie de bani, λατ. + σλαβ.

μπόσα, ουσ. θηλ., μπόσ· πληθ. (bóșă, bóși) = ἡ λαγών = τὸ κοῖλον μέρος τοῦ σώματος μεταξύ ὀσφύος, πλευρῶν καὶ ἰσχίου, κοιν. τὰ μαλακά, καὶ τὰ μπόσκα ἐν Μακ. ἐκ τοῦ τρκ. bos = κενόν.

μπόσκου, ἐπιθ., μπόσκα θηλ. (bóșku bóșcă) = κενός, ἀνάι-
σθητος, ἄφροντις, ἀμέριμνος, ἀπαράσκευος: κοιν. μπόσικος, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. bos· ρουμ. indolent, λατ. nepregătit, σλ.

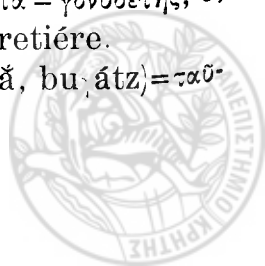
μπότσα, ουσ. θηλ., -τσὶ πληθ. (bótsă, bótsi) = φιάλη, κοιν. μπότσα, ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. boccia, βενετ. bozza, ἀλβ. botse. Συγγενές πρὸς τὸ μπουττε, ἔπερ ἴδε· ρουμ. sticlă, σλ.

μπούβαλον, ουσ. ἀρσ., -λι· πληθ. (búval^u, -li) = βούβαλος, κοιν. βουβάλι· λατ. bubalus, ἰτ. bufalo, bubalo, ἰσπ. πορτ. bufalo, προβ. bufali, γαλ. buffle, γερμ. büffel, ρουμ. bivol (ghiol),

μπουβάλιτσα, ουσ. θηλ., -λιτσι πληθ. (buvâlitsă, -litsi) = ἡ βούβαλος, κοιν. βουβάλα. Ἐκ τοῦ ἀλβ. bouvalitse. β. bivolitsă.

μπουβέτα, **βουβέτα** καὶ **βουβεάτα**, ουσ. θηλ., μπουβέτς, βουβέτς καὶ βουβεάτι πληθ. (buvétă, vuvétă καὶ vuvεάti) = γονατόδεσμος, ὑπογονάτιος δε-
σμός, ταινία περιδένουσα τὰ περιπόδια ἢ τὰς περικνημίδας εὐλίγον ὑπὸ τὰ γόνατα. Ἐν νοτ. Μακ. λέγεται βουδέτα = γονυδέτης, ἐξ οὗ ἢ προκ. λέξις· ρουμ. jaretieră, γαλ. jarretière.

μπουγά, ουσ. ἀρσ., μπουγάτζ· πληθ. (buğă, buğătz) = ταῦ-

ρος, κοιν. μπουγαῆς ἐν Μακ. Ἐκ τοῦ τρκ. bougá, β. buháiu, τρκ.

μπουγάζε, οὐσ. θηλ., -γάζι πληθ. (buγάze, γᾶzi) = φάραγγι,
κοιν. μπουγάζι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ bogaz, βουμ. defileu, γαλ.

μπουγάτσε, οὐσ. θηλ., -γάτσι πληθ. (buγάtse, γᾶtci) =
πλακοῦς κοιν. πήττα καὶ μπουγάτσα, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. bogats,
βουμ. bugace, τουρκ.

μπουγιαό, οὐσ. θηλ., -γιαέ πληθ. (buγιαῖo, -γιαέi) = χρῶμα,
βαφή, κοιν. μπογιαά, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. bojá· λέγεται καὶ μπόγε
(bόγιε), βουμ. boiã, τουρκ. vâpseã, ἔλλ.

μπουγιαρόν, οὐσ. ἀρσ., -γιαρι πληθ. (buγιαῖr^u, -γιαριⁱ) =
βουκόλος. Ἐκ τοῦ λατ. boarius, ιτ. boaro, ισπ. boyero,
πορτ. boeiro, προσβ. bovier, γαλ. bouvier, β. boar (bouar).

μπουγιατζί, οὐσ. ἀρσ., -τζίτζι πληθ. (buγιαῖtzi, -dzidz)
= βαφεύς, κοιν. μπογιατζής, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. bojadzi· βουμ.
boidziu, τουρκ., vâpsitor, ἔλλ.

μπουγκάτ^{ου} καὶ **μπουκάτ^{ου}**, ἐπιθ. -τά θηλ. (bugát^u καὶ
bukát^u) (ἐν Ἀσπροποτάμῳ) = πλούσιος. Ἐκ τοῦ ἀλβ. bougat,
σλαβ. bogatz, βουμ. bogat, σλαβ.

μπουγκουτσίλε, οὐσ. θηλ., -τσιλι πληθ. (bugutsile, -li) =
πλοῦτος. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω bugát^u, βουμ. bogatsiã, σλ.

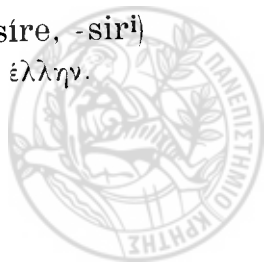
μπουζούκε, οὐσ. θηλ., -κι πληθ. (buzúke, -ki) = τὸ γνωστὸν
ἔγχροδον ὄργανον, μπουζούκι, ἐκ τοῦ τρκ. bouzúck· β. cobzã, σλ.

μπουζουνάρον καὶ **τζιόπε**, ἔπερ ἴδε, οὐσ. ἀρσ., -ρι πληθ.
(buzunár^u, -ri) = θυλάκιον τοῦ ἐνδύματος· ἐκ τοῦ τουρκ. bou-
zounar· βουμ. buzunar, τουρκ.

μπουιάτᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (buiátã, -tsi) = κατάλυμα
ὑπόστεγον διὰ τὰ ζῶα. Ἐκ τοῦ μπόου, ἔπερ ἴδε· β. acioalã, σλ.

μπουϊσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε β. (buisésku, -sii, -sitã,
-sire) = βάρω, χρωματίζω, κοιν. μπουγιατίζω. Ἐκ τοῦ μπουιάο,
ἔπερ ἴδε· βουμ. vâpsese, ἔλλην.

μπουϊσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιριⁱ πληθ. (buisíre, -sirⁱ)
= βαφή, χρωματισμὸς κοιν. βάψιμον· βουμ. vâpsire ἔλλην.

μπουϊσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (buisít^u, -tǎ) = βε-
δαμμένος, χρωματισμένος, κοιν. μπουγιατισμένος· ρ. vāpsit ἑλ.

μπούκᾶ, οὐσ. θηλ., μπούτσ^ι πληθ. (búkǎ, bútsi) = γνάθος,
στόμα, παρειά· 2) ὁ ψωμός κοιν. μπούκα, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. bucca,
ιτ. bocca. Meyer Studien III 16. ισπ. πορτ. bocca (στόμα)
γαλ. bouch· ρουμ. bucǎ, ἄλβ. buke = ψωμός.

μπουκάλε, οὐσ. θηλ., -κᾶλ^ι πληθ. (bukále, -kǎli) = φιάλη,
κοιν. μοκάλι, ὅπερ ἐκ τοῦ ιτ. boccale, ισπ. γαλ. ρ. bocal. Ἐκ
τοῦ μ. λατ. bucalis, ὅπερ ἐκ τοῦ ἑλ. βαυκάλιον καὶ βαυκαλῖς.

μπουκάτᾶ, οὐσ. θηλ., μουκᾶτς πληθ. (bukátǎ, bukǎts) =
τεμάχιον, λατ. buccia = ἡ βουκιά νλν., ιτ. boccata, ισπ.
πορτ. bocado, γαλ. bouchée· ρουμ. bucatǎ.

μπουκέτ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -κετσ^ι πληθ. (bukét^u, -kétsi) = ἀν-
θοδέσμη, κοιν. μπουκέτο· ρουμ. buchet, γαλ. bouquet.

μπούκᾶ, οὐσ. θηλ., μπούκλι πληθ. (búklǎ, búkli) = ξύ-
λινον δοχεῖον ὕδατος, ἢ οἴνου. Ἐκ τοῦ ν. ἑλ. μπούκλα, ὅπερ ἐκ
τοῦ μοκάλε, ὅπερ ἴδε· ρουμ. fedeleš, σλ.

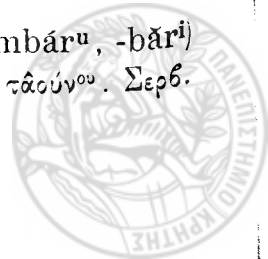
μπουκουβάλᾶ, οὐσ. θηλ., -βᾶλ^ι πληθ. (bucuválǎ, -vǎli)
= ἄρτος, ψωμί ζεστόν, τετριμμένον καὶ μεμιγμένον μετὰ βουτύ-
ρου καὶ τυροῦ. Ἐκ τοῦ «μπούκᾶ», ὅπερ ἴδε, καὶ βάλλω· πρβ. τὸ
ἐπωνυμικὸν μπουκουβάλας.

μπουκουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (bukusésku, -siⁱ,
-sitǎ, -sire = καταβροχθίζω. Ἐκ τοῦ νλν ἐβούκωσα, κατεβρό-
χθισα· ρ. ĩmbuc, ιτ. ĩmbocare, ισπ. πορτ. embocar, γαλ.
emboucher = ἐμβάλλω εἰς τὸ στόμα, καταβροχθίζω.

μπουκουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., σιρ^ι πληθ. (bukusíre,
-sirⁱ) = καταβρόχθισις· ρουμ. ĩmbucare, λατ.

μπουλούκε, οὐσ. θηλ., μπουλούκ^ι πληθ. (bulúke, bulúkⁱ)
= στίφος, συμμορία, λόγος κοιν. μπουλούκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ.
boulouk· ρουμ. stol, doaie, σλαβ.

μπουμπάρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -μπᾶρ^ι πληθ. (bumbár^u, -bǎrⁱ)
= οἶστρος, καὶ ἡ ἀγρία σφήξ· ρ. tǎun, λατ. ἴδε τᾶούνο. Σερβ.

καταγωγής· ιδ. Jrbr, 5,306.

μπουμπάρου, ουσ. άρσ., -ρι πληθ. (bumbáru, -ri) = τὸ πλατὺ ἔντερον τῶν προβάτων παραγεμισμένον μετὸν σπλῆνα, τὴν καρδίαν καὶ μετὰ διάφορα ἀρωματικά, κοιν. μπουμπάρι.

μπούμπά, ουσ. θηλ., -μπι πληθ. (búbă, -bi) = μορμού-
χειον, κοιν. μουτσούνα, φρόνητρον. Ἡ λέξις πεποιημ. τῶν μικρῶν
παιδῶν ἐκ τοῦ μπου-μπου· ρουμ. borde, gogoritsă, σλ. 2) ὁ
βόμβυξ, μεταξοσκώληξ· ρουμ. larvă, λατ.

μπουμπότα, ουσ. θηλ., μπουμπότι πληθ. (bubótă. bobóti)
= εἶδος πλακοῦντος, κοιν. μπουμπότα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀλβ. bubote =
ἀραβόσιτος· ρουμ. mălaiu, σλαβ.

μπουμπουέσκου, -μπουί, -ιτά, -ιρε ρ. (bubuésku, -bui,
-ită, -ire) μέσον = ἐκπλήττομαι, τρομάζω. Ἐκ τοῦ μπούμπά,
ὅπερ ἴδε· ρουμ. mă îngrozesc, σλαβ.

μπουμπουίρε, άπθ. ουσ. τοῦ άνρ., -ιρι πληθ. (bubuίre,
-iri) = ἐκπληξις, τρόμος, φρικίαισις ρουμ. îngrozire, σλαβ.

μπουμπουίτου, πθμ. τοῦ άνρ., -ιτά θηλ. (bubuitu, -ită) =
ἐκπληκτος, κοιν. τρομαγμένος, ρουμ. îngrozit, σλ.

μπουμπούκε, ουσ. θηλ., -κι πληθ. (bubúke, -ki) = κάλυξ,
κοιν. μπουμπούκι· ρουμ. bobok, γλν. mugur, σλαβ.

μπουμπουκισέσκου, -κισιί, -κισιτά, -κισιρε ρ. (bubuki-
sésku, -kisií, -kisită, -kisire) = ἐκβλαστάνω, ἐκφύω κάλυκας
(ἐπὶ τῶν ρόδων κτλ.) κοιν. μπουμπουκιάζω, -κισα, ἐξ οὗ τὸ προκ.
ρήμ. ρουμ. îmbobocesc, ἑλλην.

μπουμπουκισίρε, άπθ. ουσ. τοῦ άνρ., -κισιρι πληθ. (bu-
bukisire. -kisirí, = ἡ ἐκβλάστησις, ἡ ἔκφρυσις καλύκων, κοιν.
μπουμπούκισμα· ρουμ. îmbobocire, ἑλλην.

μπουμπουκισίτου, πθμ. τοῦ άνρ., -κισιτά θηλ. (bubukisitú,
-kisită) = ἔχων κάλυκας, μπουμπουκισμένος, ρ. îmbobocit, ἑλ.

μπουμπουλίκα, ουσ. θηλ., λιτσι πληθ. (bubulíkă, -litsi) =
κάνθαρος· ἡ λέξις πεποιημ. λέγεται καὶ ζάνγκρανά (zângrână),
ὅπερ ἐπίσης πεποιημ. ρουμ. cărăbuș, λατ.

μπουμπουνεάτζᾶ, μπουμπουνᾶ, -ναρε ῥ. ἀπρ. (bubuneãdzã, bubunã, -nare) = βροντᾶ, κοιν. μπουμπουνίτζει· πεπονημ· ῥουμ. a tunã, λατ. Καί μπουμπουνιάτζᾶ.

μπουμπουνιτζᾶρ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -τζᾶρ· πληθ. (bubunidzãr^u, -ri) = βροντή· λέξις πεπονημ. ῥουμ. tunet, λατ.

μπουμπουράκ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -τσ' πληθ. (buburák^u, -tsi) = νεφρός, τὸ νεφρί. Ἐκ τοῦ ἀλβ. bouboureke καὶ boubrek, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. bübrek = νεφρός. Ἐν τῷ βορ. τμήμ. λέγεται μπουμπρέκ^{ου}· ἴδε καὶ αρνίκλ^{ου}. Καί μπουμπουρέκ^{ου}· ῥ. rinikiu, λ.

μπουμπουράνᾶ, οὐσ. θηλ., -ράν' πληθ. (buburãnã, -rãnⁱ) = μεγάλη πυρά. Ἡ λέξις πεπ. ῥ. flacãrã eu sgomot, λ. + σλ.

μπουμπουρεάτζᾶ, -ρά, -ραρε ῥ. (bubureãdzã, -rã, rare) = τὸ πῦρ, ἡ φωτιά καίει μετὰ μεγάλης φλογὸς παραγούσης ψόφον. Ἡ λέξις πεπονημ. ἴδε καὶ μπᾶμπάρουτᾶ· ῥουμ. pãrãesc, σλαβ.

μπουμπουρέκ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -τσ' πληθ. (buburék^u, -tsi) = ὁ μύκης, ὁ βωλίτης, κοιν. μανιτᾶρι· ῥ. mânâtãrcã, ἐλ. Δαλ.

μπούν^{ου}, -νᾶ ἐπιθ., (bün^u, -nã) = καλός. Ἐκ τοῦ λατ. bonus· ἰτ. buono, ἰσπ. bueno, πορτ. bom· γαλ. bon, ῥ. bun.

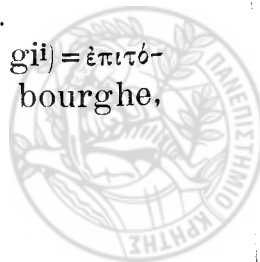
μπουνίτεάτσᾶ, οὐσ. ἀφῆρ. θηλ. τοῦ μπούν^{ου}, -τετς πληθ. (bunîteãtsã, -tets) = ἀγαθότης, εὐνοια, εὐεργεσία. Ἐκ τοῦ λατ. bonitas· atis· ῥουμ. bunãtate. Λέγεται καὶ μπουνεάτσᾶ ἐκ τοῦ *bonitsia (ἀντὶ bonitas)· ἴδε καὶ γκινεάτσᾶ.

μπουντίν^{ου}, -ν' οὐσ. ἄρσ., (budín^u, -ni) = μεταξοσκώληξ, κοιν. μπουντίνος ἐν Νοτ. Μακ. ῥ. gãndac de mãtase, σλ. + ἐλ.

μπουντρούμε, οὐσ. θηλ., -ν' πληθ. (budrúme, -ni) = ὑπόγειος ἀποθήκη τοῦ οἴνου, κοιν. μπουντρούμι, ἔπερ ἐκ του τουρκ. boudroum. σερβ. podroum· ῥουμ. privnitsã, σλαβ.

μπουρανέ, οὐσ. θηλ. -νετζ πληθ. burané, -nedz) = λάχανα, ἡ σπανάκια βρασμένα μετὰ τὸ ρύζι, ὁ μπουρανές ἐν Μακεδ., ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. bourané, σπανακόρρουζο, Δαλ.

μπουργκί^{ου}, οὐσ. οὐδ., -γκι' πληθ. (burgí^u, gi) = ἐπιτόνιον, στρόφιγξ, κοιν. μπουργκί, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. bourghe,

άλβ. bourghi· ρουμ. burghiu, τουρκ. šuruḅ, σλαβ.

μπουρεάτε, ουσ. άρσ., μπουρέτες πληθ. (bureáte, buréts) = βωλίτης, άμανίτης, κοιν. μανιτάρι. Έκ του λατ. boletus, ιτ. boleto, προβ. bolet· ρουμ. bulete. Περὶ ἐναλλαγῆς l ρ ἴδε ακάρε. Τὸ e διφθογοποιεῖται εἰς εα, ὡς ντουρεάρε ἐκ τοῦ dolere, seārǎ = ἐσπέρα ἐκ τοῦ sera, πριμᾶβεῶρά ἐκ τοῦ primavera, ἄσκουντεῶρε ἐκ τοῦ abscondere κτλ. ρουμ. mǎnǎtǎrcǎ, ἐλ.

μπουρίκον, ουσ. άρσ., -τσ᾽ πληθ. (burík^u, -tsi) = ὀμφαλός. Έκ του λατ. umbilicus = ὀμφαλός, ιτ. bellico ἰσπ. omlligo, πορτ. umbigo, γαλ. monbril· ρουμ. buric. Περὶ τροπῆς τοῦ ι εἰς ου πρβ. τζούᾶ = ἡμέρα ἐκ τοῦ dies, αρούψου = ἔσχισα ἐκ τοῦ rupsi (πρκ. του rumpo) άρσου = ἔκαυσα, πρκ. του ardeo arsi, τζουμιτάτε = ἡμισυ ἐκ τοῦ dimidius, umflou ἐκ του inflo.

μπουρλίδα, ουσ. θηλ., -λιτζ πληθ. (burliḍǎ, lidz) = τὸ ὄστρεον, λιμνόστρεον, κοιν. μπουρλίδες· ρουμ. seoičǎ, σλαβ.

μπουρμπουνάκᾶ, ουσ. θηλ., -νᾶτσ᾽ πληθ. (burbunákǎ, -nǎtsi = ὀξαλίσ, -ίδος, τὸ ἄγριον λάπαθον, ὀξυλάπαθον, κοιν. ξινήθρα. Έν Μετσόβω λέγεται μπουρμάνικᾶ, ὅπερ ἐκ τοῦ μπρούμᾶ, ὅπερ ἴδε. Πρβ. τὸ λατινικὸν brumaria = λεοντοπόδιον = ρυτόν τι κατὰ Διοσκορίδην· ρουμ. mǎeriš, λατ.

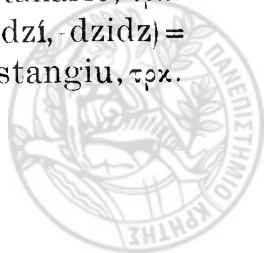
μπουρμπουφεᾶτᾶ, ουσ. θηλ., -φεατιπληθ. (burbufeátǎ, -feati) = ὀνδρόν με φύλλα ὅμοια πρὸς τὰ τοῦ κισσοῦ καὶ με ἄνθη κόκκινα, φυόμενον εἰς μέρη θερμὰ τῆς Τουρκίας. Δαλ.

μπουρτσιρε, ουσ. θηλ., -τσιρ᾽ πληθ. (burtsíre, -ri) = πέτρος, μέγας λίθος, βράχος. Έκ του άλβ. boukeri. brek-u· ρουμ. bolovan de piatrǎ, σλαβ. + ἑλλην. stǎncǎ, σλαβ.

μπούσον, ουσ. οὐδ., -šουρι πληθ. (búš^u, -šuri) = γρόνθος· ἴδε καὶ πούμνου· ρουμ. pumn, λατ.

μπουστάνε, ουσ. θηλ., -στᾶν᾽ πληθ. (bustáne, -stǎni) = πεπονώκηπος, κοιν. μπουστάνι, τρκ. boustán, β. bostǎnǎrie, τρκ.

μπουσταντζί, ουσ. άρσ., -τζιτζ πληθ. (bustandzí, -dzidz) = ὀ κηπουρός τῶν μπουστανίων, τρκ. bostandzi, β. bostangiu, τρκ.

μπούστινᾶ, οὐσ. θηλ., -νι' πληθ. (bústină, ni') = αἰθάλη, κοιν. καπνιά. Ἐκ τοῦ λατ. bustum, ὅπερ ἐκ τοῦ uro καὶ ἀρ-χαϊκῶς buro. busi, bustum, ěre = καίω· ῥ. funingine, λατ.

μπούστινᾶ, οὐσ. θηλ., -νι' πληθ. (buštină, -ni') = ὁ κηρός, τὸ ἐκ τοῦ μέλιτος κηρίον· ῥουμ. fugur de miere, λατ. Δαλ.

μπούτε, οὐσ. ἀρσ., μπούτες πληθ. (búte, búts) = μέγα ξύ-λινον δοχεῖον οἴνου, κοινῶς βαγένι· Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλ. βύτις καὶ βύττις ἢ βούττης καὶ βουττίον, ἐξ οὗ βουτσί· ἄλβ. boute, ἰτ. botte, ῥουμ. bute. Συγγενές πρὸς τοῦτο εἶνε καὶ τὸ μπότσᾶ καὶ τὸ βουτίνᾶ, ὅπερ ἴδε· Βουτίον παρὰ Δουκαγγίω· ῥουμ. butoiu, ἑλ.

μπούτε, οὐσ. θηλ., μπούτες πληθ. (búte, búts) = ὁ μηρός, κοιν. μπούτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. boud = μηρός· ῥουμ. picior, λ.

μπούτζᾶ, οὐσ. θηλ., -τζῖ πληθ. (búdză, -dzî) = χεῖλος, ὄχθη· ῥουμ. búdză, ἰσπ. bezo. buz, πορτ. beizo, ἄλβ. buza. Κατὰ Cihac ἐκ τοῦ λατ. basium = τὸ ἐν τῷ στόματι φίλημα, κατὰ τὸ osculum = μικρὸν στόμα καὶ φίλημα.

μπουτίλᾶ, οὐσ. θηλ., -τιλι πληθ. (butilă, -tili) = φιάλη· ἄλβ. butilje, ἰτ. βενετ. botiglia. Λέγεται καὶ μπουτιᾶλᾶ, ῥ. sticlă, σλ.

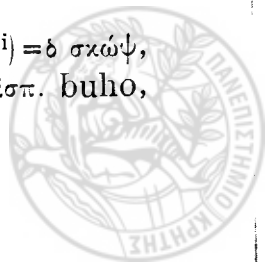
μπουτράρε, οὐσ. θηλ., -τοᾶρι' πληθ. (butqare, -toârî) = δυσωδία κοιν. βρώμα· ἐκ τοῦ λατ. ∴ putoria (puteo, ἰδ. amput^u) (putor oris) προβ. pudor, ἀρχ. γαλ. pour καὶ pu-eur, ν. γαλ. puanteur. Λέγεται καὶ πουτράρε καὶ ἀμ|πουτράρε ἐν βορ. τιμήματι, ῥουμ. putoáre, λατ.

μπούτουρ^{ου}, -αί, -ατᾶ, -αρε ῥ. (bútur^u, -ai, -ată, -are, = φυσῶ, φοιμάττομαι, ἐπὶ τῶν ἵππ. κοιν. χρεμετίζω· ῥ. necăzesc, σλ.

μπουτουράρε, ἀπθ. οὐσ., -ράρι' πληθ. (buturáre, -râri) = τὸ φοιμάττεσθαι, κοιν. χρεμέτισμα, ῥουμ. nekăzire, σλαβ.

μπούτσουμ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -τσουνι' πληθ. (bútsu^m, -tsuni) = πρέμνον δένδρου μετὰ τῶν ριζῶν καὶ κούρβουλον τῆς ἀμπέλου· ῥουμ. buturugă, τουρκ.

μπούφου^{ου}, οὐσ. ἀρσ., μπούχι' πληθ. (búf^u búhi) = ὁ σκῶψ, εἶδος γλαυκός, κοιν. μπουφός, μεταγ. λατ. bufus, ἰσπ. buho,

πορτ. bufo, ἀρχ. λατ. bubo=ὁ βύας=πτηνὸν νυκτερινόν, ὅμοιον πρὸς τὴν γλαῦκα. Μεταφ.=μωρὸς κοιν. μπουφρος. ῥ. bufnitsǎ.

μπούφκᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (búfkǎ, -tsi)=ὁ λόφος, ὁ θύσανος τῶν πτηνῶν καὶ ὀρνίθων· ῥουμ. mots, σλαβ.

μπουχάρου, οὐσ. ἀρσ., -χᾶρ' πληθ. (buháru, hǎri)=καπνοδόχος, κοιν. μπουχαρί, ὅπερ ἐκ τρκ. bouhar=καπνός, ῥ. eoǎ, σλ.

μπουχασίου, οὐσ. θηλ., -σι' πληθ. (buhásiu, -si')=πανίον χρωματισμένον καὶ στιλπνόν, τὸ κοιν. μπουχασί, ῥ. buhasiu, τρκ.

μπουχτισᾶσκου, -σι', -σιτᾶ, σιρε ῥ. (buhtisǎsku, -si', -sitǎ, -sire)=κορέννυμαι, ἀηδιάζω, κοιν. μπουχτίζω, μπούχ-τισα· ῥουμ. desgustǎsc. λατ.

μπρᾶνου καὶ **μπᾶρνου** (ἐν Κρουσόβω), μπρᾶνι καὶ μπᾶ-νουρ' πληθ. (brǎnu καὶ bǎrnu, brǎni καὶ brǎnur')=ζωστήρ, ζώνη. Ἐκ τοῦ ἀλβ. ∴ brenu =ζώνη· γοτθ. brunjo· ῥ. brīu.

μπράνντου, οὐσ. ἀρσ., -ντουρ' πληθ. (brándu, -dur')=κορμὸς δένδρου (ἐν Γρεβενοῖς)· ῥουμ. trunchiu. λατ.

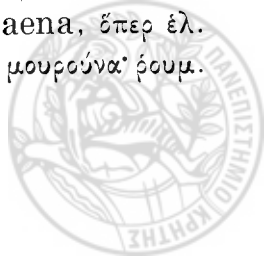
μπράντου, οὐσ. ἀρσ., -τζ πληθ. (brádú, dz)=ἐλάτη, τὸ ἔλατον. Ἐκ τοῦ ἀλβ. brad, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. βράθυ=εἶδος θάμνου μὲ φύλλα κυπαρισσοειδῆ· ῥ. brad=ἡ ἐλάτη, τὸ ἔλατον.

μπράντικου, οὐσ. ἀρσ., -ντικ' πληθ. (brádiku -ditsi)=ξύλον ἐλάτης. Ἐκ τοῦ μπράντου (brádú), ὅπερ ἴδε· ῥ. brǎtet, σλ.

μπράτσου, οὐσ. οὐδ., -τσὶ πληθ. (brátsu -tsi)=βραχίον, κοιν. μπράτσον. Ἐκ τοῦ λατ. brachium=βραχίων· ἰτ. braccio, ἰσπ. brazo, πορτ. braco, γαλ. bras, ῥουμ. brats. M' brátsi=ἐν ἀγκάλαις, ῥουμ. în bratse.

μπράτσάτου καὶ **μπᾶρτσάτου**, -τς πληθ. (brátsátu καὶ bǎrtsátu -ts)=ὀργυιά, κοιν. μπράτσον· 2. τὸ ὑπὸ ἑνᾶ βραχίονα περιλαμβανόμενον, μὲ ἀγκυλιό. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ brachiatus, σικ. vratssata, σαρδ. batssada. Ἡ ῥουμ. στερεῖται μονολεξίας.

μπρεξάνᾶ, οὐσ. θηλ. -νι πληθ. (breǎnǎ -ni)=εἶδος ποταμίου ἰχθύος, κοιν. μπρεξάνα. Ἐκ τοῦ λατ. muraena, ὅπερ ἐλ. μύραινα καὶ σμύραινα=εἶδος ἰχθύος, κοιν. σμύρνα, μουρούνα· ῥουμ.

mreană, ιτ. morena, ισπ. πορτ. murena, γαλ. murène.

μ|πρεούνᾶ, ἐπιρ. = ὁμοῦ, συγχρόνως (mpreună). Ἐκ τοῦ in-per-una, ρουμ. împreună, λατ.

μ|πρράσκᾶ, οὐσ. θηλ., μπρόστι πληθ. (brăskă, -brôsti) = χελώνη· 2) αἱ χοιράδες, κοιν. χελώνια. Ἐκ τοῦ ἀλβ. breske = χελώνη. Ὁ Meyer ἐν λεξ. Ἄλβαν. ἀνάγει ἀμφοτέρα εἰς λατ. broskus. Ἐν βορ. τμήμ. καὶ ἐν Μετσόβω λέγεται κάθᾶ, πληθ. κάθι: (kăthă, -thi), ὁ δὲ βιάτραχος μπρράσκᾶ· ρ. broaskă tsestoasă.

μ|πρράτικον, οὐσ. ἀρσ., -τιτσί πληθ. (brățik^u, -titsi) = βιάτραχος· ἀλβ. bretek. Καὶ ταῦτα ἀμφοτέρα ὁ Meyer ἀνάγει εἰς δημῶδες λατιν. brotacus. ἔπερ ἐκ τοῦ ἐλλ. βρόθακος = βρόταχος = βιάτραχος, ρουμ. broțacel.

μ|πρόστου, ἐπιθ. μ|πρράστᾶ θηλ. (mprôstu, mprăstă) = ὄρθιος, ὀρθοστατῶν, ιστάμενος ὄρθιος. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. μ|προουτέτζου ῥηματ. παράγωγον, ρουμ. în picioare, λατ.

μ|προύμᾶ, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (brúmă -mi) = πάχνη· ἀλβ. brüme. Ἐκ τοῦ λατ. bruma ἢ pruina = πάχνη, ψυχρός· ιτ. ισπ. πορτ. bruma, γαλ. brume, ρουμ. brumă.

μ|προυμάρον, οὐσ. ἀρσ. (brumăr^u) = ὁ Νοέμβριος μῆν. Ἐκ τοῦ brumă. Εὐχρηστον ἐν βορ. τμήμ. Ἄλβ. brimur ρουμ. Noemvrie. Καὶ Ἀνδρέου ἐκ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀγίου.

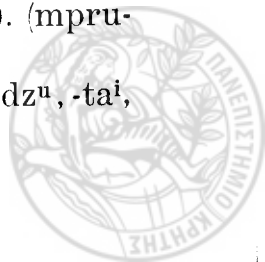
μ|προυμάτ^{ου}, πθμ. τοῦ κατ. ρ., -τᾶ θηλ. (brumăt^u, -tă) = προσδέβλημ. ὑπὸ τῆς πάχνης, κοιν. παχνισμένος, ρ. brumat, λ.

μ|προυματζᾶ, μπρουμᾶ, -μαρε ρ. (brumeăță, brumă, -mare) = πίπτει πάχνη, παχνίζει, μέσον = προσβάλλεται τι ὑπὸ πάχνης, κοιν. παχνιάζει. Ἐκ τοῦ μπρούμᾶ, ἔπερ ἴδε.

μ|προμουότ^{ου} καὶ ἄνευ μ|προμουότ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -μουτς πληθ. (mprumút^u καὶ prumút^u, -muts) = δάνειον. Ἐκ τοῦ λατ. in + promutuus ἢ promutuus· ρουμ. împrumut, λατ.

μ|προμουτάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κατ. ρ., -ρί πληθ. (mprumutăre, ri) = τὸ δανειζέσθαι· ρουμ. împrumutare

μ|προμουτέτζου, -ταῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. mprumutédz^u, -tai,

-atǎ, -are) = δανείζω. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω μ|προυμούτ^{ου} = δάνειον, ἰτ. *improntare*, γαλ. *emprunter*· ρ. *impromut*, λέγεται καὶ αμ|προυμουτέτζ^{ου}, καὶ μ|προυμούτ^{ου} καὶ μ|πᾶρματέτζου.

μπρούσγκᾶ, οὐσ. θηλ., -γκι πληθ. (*brūsǵǎ, -gi*) = ἡ ἀμόρ-γη, κοιν. καταπάτι τοῦ ἐλαίου, ἢ μούργα, τρύξι, -γός, κοιν. τὸ καταπάτι τοῦ οἴνου, ἢ τρυγιά· ρουμ. *drojdie*, σλαβ.

μπρουσκόνι^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -νι^ι πληθ. (*bruskóni^u, -niⁱ*) = μέγας βάτραχος· ἴδε μπράσγκᾶ· ρουμ. *broscioiu*, λατ.

μ|προυστάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κατ. ρ., -στᾶρ^ι πληθ. (*mpru-
stǎre, -stǎriⁱ*) = ἀνόρθωσις, κοιν. σήκωμα· ρουμ. *ridicare*, λ.

μ|προυστάτ^{ου}, πθμ. τοῦ κατ. ρ., -στατᾶ θηλ. (*mprustát^u,
-statǎ*) = ἠνωρθωμένος, κοιν. σηκωμένος ὄρθιος· ρ. *ridicat*, λατ.

μ|προυστέτζ^{ου}, -σταί, -στατᾶ, -σταρε ρ. (*mprustétz^u,
-stai, -statǎ, -štare*) = ἀνορθῶ, ἐγείρω, κοιν. σηκώνω ὄρθιον. μέσον μι μ|προυστέτζου = ἀνορθοῦμαι, ἐγείρομαι, κοιν. σηκώνομαι ὄρθιος. Ἐκ τοῦ λατ. *in + pro + sto-are*· ρουμ. *ridie*, λατ.

μπρουτικᾶμε, οὐσ. θηλ., -κᾶν^ι πληθ. (*brutikáme -kǎniⁱ*) = πληθὺς βατράχων, ρουμ. *multsime de brotǎcei*, λατ.

μτσίν καὶ **μτσίν^{ου}** = ὀλίγος· ἴδε πουτσίν^{ου}.

μυθουλουγίε, οὐσ. θηλ., -γιε^ι πληθ. (*myθuluγiε, -γiⁱ*) = μυθολογία· ρουμ. *mitologie*, ἑλλην.

μύξᾶ, οὐσ. θηλ., -ξι πληθ. (*mýxǎ, -xi*) = μύξα· ρ. *muci*, λ.

μύρ^{ου}, οὐσ. οὐδ., μύρουρι πληθ. (*mýr^u, mýruri*) = τὸ μύ-ρον· ρουμ. *mir*, ἑλλην.

μυρουδάτ^{ου}, ἐπιθ., -τᾶ θηλ., (*myrudǎt^u, -tǎ*) = εὐώδης, κοιν. μυροῦδος· ρουμ. *mirositor*, ἑλλην.

μυρουδγιάο, οὐσ. θηλ., μυρουδγέι^ι πληθ. (*myrudǵiǎo, my-
rudǵéiⁱ*) = ὀσμὴ, κοιν. μυρωδιά· ρουμ. *miros*, ἑλλην.

μυστήρι^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ριε^ι πληθ. (*mystírǐ^u, -riⁱ*) = μυστή-ριον· ρουμ. *mister, secret*, λατ.

μυστικὸ, οὐσ. ἄρσ., -κατζ πληθ. (*mystikó, -kadz*) = μυ-στικόν, ἀπόρητον· ρουμ. *secret*, λατ.

μυστήριε, οὐσ. θηλ., μυστήρι' πληθ. (mystrie, mystriⁱ) = μύστρον, κοιν. μυστήρι' ρουμ. mistrye, ἑλλην.

μφάρμακάτ^{ου}, πθμ., -τᾶ θηλ., mfarmakát^u, -tǎ) = τεθλιμμένος, κοιν. φαρμακωμένος :: inpharmacatus· ἴδ. καὶ φάρμακ^{ου}.

μφάσ^{ου}, -σαⁱ, -σατᾶ, -σαρε ρ. mfás^u, -sai, -satǎ, -sare) = σπαργανῶ τὸ βρέφος, κοιν. φασκιώνω. Ἐκ τοῦ λατ. infascio, ἰτ infasciare, γαλ. faisser, πορτ. enfaxar· ρουμ. înfaș. Ὁ Weigand ἐν Olymbowalachen σελ. 119 ἀστοχῶς παράγων τὸ μφάσ^{ου} ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλ. ἐμφαίνομαι, οὐχὶ ὀρθῶς ἐρμηνεύει τὸ «έ^{ου} λου μφάσάⁱ» = ἐγὼ τὸ ἐγέννησα, ἀντὶ ἐγὼ τὸ ἐσπαργάνωσα· ἴδ. καὶ φάσα. Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι μεγάλην αἰσθησιν θά ἐνεποίησε τὸ ἐτυμολ. τοῦτο ἀμάρτημα εἰς τὸν ἐπικρίναντα τὸ ἀνωτ. σύγγραμμα κ. Tietin, καθηγητὴν τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ Πανεπιστημίου. Ἡ ἐπίκρισις κατεχωρίσθη ἐν Ῥουμουνικῷ Περιοδικῷ, ὅπερ δὲν κατῴρθωσα νὰ προμηθευθῶ.

μφάσάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ μφάσ^{ου}, μφάσαρ' πληθ. (mfásáre, mfásǎri) = σπαργάνωσις· ρουμ. înfășare, λατ.

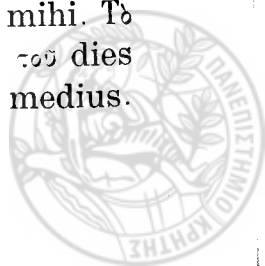
μφάσάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ μφάσ^{ου} (mfását^u, -tǎ) = ἐσπαργανωμένος· ρουμ. înfășat, λατ.

μφρικούσάτ^{ου}, οὐσ. ἐν. μόνον ἀρ. (mfrikušát^u) = ὁ Ἄδης· χώρα τοῦ τρόμου. Ἐκ τοῦ μφρικουσέτ^{ου}, ἴδε φρικόθ^{ου}· ρουμ. iad, ἑλλην. Ἄδης, tartar, ἑλλην.

N, ν.

N, ν. ν, προθ. σημ. κίνησιν εἰς τόπον καὶ στάσιν. Ἐκ τοῦ λατ. in· ἰτ. in, ἰσπ. en, πορτ. em, γαλ. en, ρουμ. în· ν σίν^{ου} = ἐν τῷ κόλπῳ = λατ. in sino.

ν', ἀντων. ἀ' προσ. πτώσ. δοτ. (ni)· ἐκ τοῦ λατ. mihi. Τὸ m τρέπεται εἰς n ὡς Νέρκουρι' = ἡ Τετάρτη (ἡμέρα) ἐκ τοῦ dies Mercurii, νξάρε = μέλι ἐκ τοῦ mel-lis, νέτζ^{ου} ἐκ τοῦ medius.

νίλε = *γίλια* ἐκ τοῦ *millia*, *φουρνικά* ἐκ τοῦ *formica*, *ντουρνίρε* -*durmire*. *ντᾶ νι* = *δὸς μοι*, ἐκ τοῦ *ντᾶ α νία* = *δὸς ἐμοί*, ἰτ. *a me* καὶ *mi*, ἰσπ. *a mi*, πορτ. *a mim*, *me*, γαλ. *à moi*, *me*, ρ. *mi*.

νᾶ (*nâ*) = ἀριθμητ. θηλ. ἀντὶ οὐνά (*ûnâ*): οἶον: *νᾶ κίκουτᾶ* = *μία σταγὼν*, *μᾶ στάλα*, *ὀλίγον*: *ρούμ. un pic*, λατ.

να (*na*), ἐπιρ. δείκτ. = *ἰδοῦ*: *νλν. νά*: οἶον: *νᾶ ἔρχεται*: *ρούμ. iatǎ*, λατ.

νᾶξι, οὔσ. θηλ., πληθ. ἄρ. (*năzi*) = ἀκκισμός, θρύψις, κοιν. *καμάρωμα*, *τσακίσματα* καὶ *νάζια*, ἐκ τοῦ *τρκ. naz*: ρ. *naz*, *τρκ.*

νᾶθξάμᾶ καὶ *νᾶχξάμᾶ*, ἐπιρ. = *ὀλίγον*. Κατὰ Weig. ἐκ τοῦ *unǎ* -*θξάμᾶ* = ἐν βλέμμα, *μᾶ ματῆά*, *ὀλίγον*. Κατὰ Μιχαηλ. ἐκ τοῦ *infima*, ἔπερ *ἀπίθωνον*, *ρούμ. nitsel. pic*, λατ.

νᾶίν|τε, ἐπιρ. τοπ. (*nâinte*) = ἐμπρός: 2) τὸ προσεχές ἔτος. Ἐκ τοῦ λατ. *in + ante*, ἰτ. *innante*, προβ. *enant*, γαλ. *avant* (*ab ante*), *ρούμ. inainte*.

νᾶίν|τρου καὶ *νᾶούν|τρου* καὶ *νούν|τρου*, ἐπιρ. τοπ. *στάσεως* καὶ *κινήσεως* (*nâintru* καὶ *nâuntru* καὶ *nuntru*) = *ἐνδον*, *ἐντός*, εἴσω. Ἐκ τοῦ λατ. *in + ab + intro*, ἰτ. *entro* καὶ *dentro*, ἰσπ. πορτ. *dentro*, ἄλβ. *brende*, *ρούμ. înăuntru*.

νάκᾶ μέριον *διστακτ.* (*nákǎ*) = *μήπως*. Ἐκ τοῦ λατ. *ne qua* = *μήπως*, *ρούμ. nu cumva*.

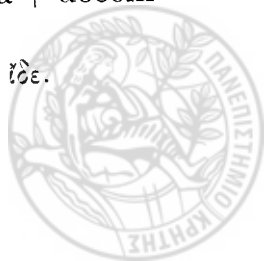
ναλμπάν^{ου}, οὔσ. ἄρσ., -*μπαν*: πληθ. (*nalbán^u, -ni*) = *πεταλωτής*, κοιν. *ναλμπάντης*, ἔπερ ἐκ τοῦ *τουρκ. nalband*, *ρούμ. potcovar*, *σλαβ.* Καὶ *ναλμπάν|του*.

νάμε, οὔσ. θηλ., *νᾶμι*: πληθ. (*náme, nămi*) = *φήμη*, *ὕπόληψις*, *δόξα*, κοιν. *νάμι*, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. *nomen*.

νᾶράῤᾶ, ἐπιρ. χρον. (*nârǎrǎ*) = *ποτέ*, *μᾶ φορά*. Ἐκ τοῦ λατ. *una hora* (*ώρα*): *ρούμ. odatǎ*, λατ.

ναουσπρετζᾶτσ^ι = *ἐννέα* καὶ *δέκα* (19.) Ἐκ τοῦ λατ. *novem + ex + per + decem* ἢ ἐκ τοῦ *novem + suprâ + decem*: (*nauspredzǎtsi*): *ρούμ. nouesprezece*.

νάπαρτε καὶ *νᾶπάρτε* καὶ *ανάπαρτε*, ἔπερ ἴδε.

νᾶπᾶρτικᾶ, οὐσ. θηλ., νᾶπᾶρτιτσᾶ πληθ. (nâpârticǎ, -tsǎ) = ἔχιδνα. Ἐκ τοῦ ἀλβ. neperke ἴδε λεξ. ἀλβ. Meyer λέγεται καὶ νιπούρτικᾶ ρουμ. viperǎ, λατ.

νᾶποῖ, ἐπιρ. τοπ. = ὀπίσω, ὀπισθεν. Ἐκ τοῦ λατ. in + ad + post ἱτ. poi ρουμ. indǎrǎt, λατ. 2) σημ. ἐπανάληψιν = αὐθις, πάλιν κατὰ τὸ ἐλ. : πίσω πέ το = ἐπανάλαβέ το ρ. iaraš, λ.

νᾶρᾶέσκου, νᾶρᾶί, -ιτᾶ, -ιρε (nârâésku, nârâi, -itǎ, -ire), μέσον: μι νᾶρᾶέσκου, γολοῦμαι, ὀργίζομαι, κοιν. μοὶ κακοφαίνεται. Ἐκ τοῦ λατ. in + irascor = γολοῦμαι ρ. supǎr, λ.

νᾶρᾶίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. = ὀργή, θυμός ρουμ. supǎrare, λ. **νᾶρᾶίτῶν**, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (nârâit^u, -tǎ) = κεχλωμένος, ὠργισμένος ρουμ. supǎrat, iritat, λατ.

νᾶρε, οὐσ. θηλ., -νᾶρᾶ πληθ. (nâre, nǎrⁱ) = ῥίς. Ἐκ τοῦ λατ. naris -is = μυκτῆρ, nasus = ῥίς, ἱτ. ἰσπ. naso, γαλ. nez nas τὸ δὲ nare παρὰ Ρουμ. σημ. μυκτῆρα, κοιν. ρουθούνη.

νᾶρλεάτσᾶ, οὐσ. θηλ. ἐκ τοῦ νᾶρᾶέσκου, νᾶρλέτς πληθ. (nârleǎtsǎ, -lets) = χόλος, ὀργή. Ἐν βορ. τμήμ. λέγεται καὶ νιῦρεάτσᾶ (niireǎtsǎ) ρουμ. supǎrare, λατ.

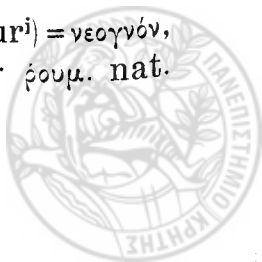
νᾶσῶν, θηλ., νᾶσᾶ πληθ. (nǎs^u, nǎsǎ) = ἀντ. προσ. γ'. προσ. = αὐτός. Κατὰ Miel. ἐκ τοῦ λατ. ipse, imsu, insu, nās^u, ἱτ. esso, ἰσπ. ese, πορτ. esse = ἐκεῖνος ρ. îns, dânsul, λατ.

νᾶσκᾶντσι, ἀντ. ἄορ. (nâskǎntsi) = τινές. Ἐκ τοῦ λατ. non + scio + quanti = ἄγνωϖ, δὲν ξεύρω πόσοι ρουμ. putsin καὶ niscare, λατ.

νᾶσκᾶντι ὄρι, ἐπιρ. γρον. (nâskǎnti ὄri) = ἐνίοτε. Ἐκ τοῦ λατ. non + scio + quantae + orae = ἄγνωϖ ποσάκις ρουμ. cǎte odatǎ, λατ. Καὶ νᾶσκᾶντι ντι ὄρᾶ (nâskǎnti di ὄri).

νάστουρῶν, οὐσ. ἄρσ., νάστουρᾶ πληθ. (nâstur^u, nâsturi) = ἄμμα, σύναμμα, κοιν. κομβίον. Ἐκ τοῦ ἱτ. nastro = κόπιτσα, ταινία ρουμ. năstrure, ἴδε Puše 1156.

νάτῶν, οὐσ. οὐδ., νάτουρᾶ πληθ. (nât^u, nâturⁱ) = νεογνόν, βρέφος. Ἐκ τοῦ λατ. natus, ἱτ. nato, γαλ. né ρουμ. nat.

Ἐν Ἀχρίδι καὶ Γκόπαις gat^u, ἰσπ. nadie = ἄνθρωποι (nati).

ναύλου, οὐσ. οὐδ., ναύλι πληθ. (návlu, nánli) = τὸ ναῦ-
λον καὶ ὁ ναῦλος· ρουμ. navlu, ἑλλήν.

ναύτου, οὐσ. ἀρσ., ναύτοσι πληθ. (náftu, náftsi) = ναύτης·
ρουμ. matelot, γαλ. Δαλ.

νᾶφάτέσκου, -ιⁱ, -ιτᾶ, -ιρε (nâfâtesku, -ii, -ită, -ire) =
κορέννυμι, χορταίνω τινα, ἀγνώστου καταγωγῆς. Καὶ σάτουρ^{ου},
ὅπερ ἴδε· ρουμ. sătur, λατ.

νᾶφάτίτ^{ου}, -τᾶ πθμ. τοῦ ἀνρ. (nâfâtít^u, -tă) = κεκορεσμέ-
νος, χορτάτος· ρουμ. săturat, λατ.

νβεάστᾶ, ἴδε μβεάστᾶ.

νβισκούτ^{ου}, -τᾶ, ἴδε αμβισκούτ^{ου}.

νβιτσάτ^{ου}, -τᾶ, ἴδε αμβιτσάτ^{ου}.

νβεσταλιάν^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -νⁱ πληθ. (nvestalián^u, -ni) =
ἴκτις -ιδος, κατὰ τὸ νυφίτσα, ὅπερ ἴδε· ρ. nevăstuiică, σλαβ.

νγκᾶλμπινέσκου, -νιⁱ, -νιτᾶ, -νιρε ρ. (ngâlbinésku, -niⁱ,
-nită, -nire) = κιτρινίζω. Λέγεται μετ. καὶ ἀμετ., ὡς καὶ τὸ ἐλ.
κιτρινίζω. Ἐκ τοῦ λατ. in + galbinus, ὅπερ ἴδε ρ. îngâlbinesc.

νγκᾶλμπινίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -νιρⁱ πληθ. (ngâlbinîre,
-niri) = κιτρινίσμα· ρουμ. îngâlbiniire.

νγκᾶλμπινίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (ngâlbinít^u, -tă)
= κιτρινισμένος· ρουμ. îngâlbinit.

νγκᾶνέσκου, -νιⁱ, -νιτᾶ, -νιρε ρ. (ngânésku, -niⁱ, -nită,
-nire) = στένω, ἀναστενάζω. Ἐκ τοῦ λατ. *in + ganno (gan-
nio-ire), ἴδε Pušč, ἰτ. ingannare· ρουμ. gem, λατ.

νγκᾶρλίμ^{ου}, -μαⁱ, -ματᾶ, μαρε ρ. (ngârlím^u, -mai, -mată,
-mare) μεσ. μι νγκᾶρ. = ἀναρριχῶμαι· ρουμ. a se aburcă, σλ.

νγκᾶρλιμάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -μα^{ρι} πληθ. (ngârlim-
măre, -mări) = ἀναρριχῆσις· ρουμ. aburcare, σλαβ.

νγκᾶρλιμάτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ματᾶ θηλ. (ngârlimát^u,
-mată) = ἀναρριχημένος· ρουμ. aburcat, σλαβ.

νγκᾶρντέσκου, -ιⁱ, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (ngârdésku, -ii, -ită, -ire)

= περιφράζω. Ἐκ τοῦ ἀλβ. gard = περιφραγμα· ῥ. ingärdesc.

νγκᾶρντίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ντιρῖ πληθ. (ngärdire, -dirⁱ) = περιφραξίς, περιφραγμα (ὡς πρᾶξις)· ῥουμ. ingärdire.

νγκᾶρντίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (ngärdit^u, -tă) = περιπεφραγμένος, περιφρακτός· ῥουμ. ingärdit.

νγκιόσου, ἐπιρ τοπ. στάσεως καὶ κινήσεως = κάτωθι, κάτω. Ἐκ τοῦ λατ. deorsum-deosum-djios-gjios· ἰτ. giuso, giú, ἀρχ. ἰσπ. yuso, jus, ἀρχ. πορτ. juso, ἀρχ. γαλ. jus· ῥουμ. jos, μετ. λατ. josum καὶ jusum· ντιν γκιόσου (di ngiós^u) = κάτωθεν· πρι νγκιόσου = ὑποκάτω.

νγκισάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σᾶρῖ πληθ. (ngisäre, -säriⁱ) = τὸ ὄνειρώττειν, ὄνειρεύεσθαι, ῥουμ. visare, λατ.

νγκισᾶσκ^{ου} καὶ **νγκισᾶτζ^{ου}**, νγκισᾶί, -ατᾶ, -αρε ῥ. ngisäs^k καὶ ngisädz^u, ngisái, -ată, -are). Μέσον μι νγκισᾶτζ^{ου} = ὄνειρώττω, ὄνειρεύομαι. Ἐκ τοῦ λατ. *viso-are ἴδε γί-σ^{ου} = ὄνειρον· γαλ. viser, σαρδ. bisare.

νγκλέτσ^{ου}, νγκλιτσᾶί, -ατᾶ, -αρε) = ψύχω, ἀμετ. ψύχομαι, παγώνω. Ἐκ τοῦ λατ. in-glacio = παγώνω τι· (glacies = πάγος). ἰτ. ghiacciare, προβ. glassar, γαλ. glasser· ῥ. inghiets,

νγκλίμᾶ, οὐσ. θηλ., νγκλίμι καὶ νγκλίνι· πληθ. (nglímă, nglinⁱ) = ἀστεῖος λόγος, κοιν. χορατᾶς. Ἐκ τοῦ σλαβ. glumu. Λέγεται ἐν Γράμοστη· ῥουμ. glumă, σλαβ.

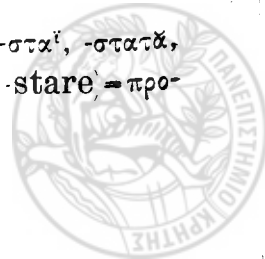
νγκλίτ^{ου} καὶ **νγκλίτ^{σου}**, ἴδε ανγκλίτ^{ου}.

νγκλιτσάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τσᾶρῖ πληθ. (nglitsäre, -tsäriⁱ) = ψύχρανσις, πῆξις κοιν. παγωνιά· ῥουμ. inghietsare-

νγκλιτσάτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (nglitsát^u, -tă) = πεπηγώς, κοιν. παγωμένος· ῥουμ. inghietsat, λατ.

νγκουσᾶ, οὐσ. θηλ., -σι πληθ. (ngusă, -si) = ἀγωνία, φόβος, ἄλυσμός, στενοχωρία, κοιν. ἀγκούσα· λατ. angustia, γαλ. angousse. ῥουμ. năduf, σλαβ. Καὶ ανγκουσᾶ.

νγκουστέτζ^{ου} καὶ **νγκούστου**, ἐν βορ. τμημ. -σταί, -στατᾶ, -αρε ῥημ. (ngustédzu καὶ ngustu, -stai, -stată, -stare) = προ-

γευματίζω, βιβρώσκω, τρώγω. Ἐκ τοῦ λατ. gustare, προβ. ισπ. πορτ. gostar, γαλ. goûter· ρουμ. gust. Καὶ γκούστου.

νγκράσ^{ου}, -α^ι, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (ngrăș^u, -ai, -ată, -are) = παχύνω, καὶ ἄμετ. παχύνομαι· ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. ingrasso, are (crassus) = παχύνω, ιτ. ingrassare, ισπ. engrassar, πορτ. engraxar, γαλ. engrasser, ρουρ. îngrăș.

νγκράσάρε, ἀπαρ. με σημ. οὐσ. ἀφηρ. τοῦ νγκράσ^{ου}, -ρ^ι πληθ. (ngrăsăre, -sărⁱ) = πάχυνσις.

νγκράτσια, ἐπιρ. = ἐπὶ τῆς ῥάχεως, ἐπὶ τῶν νώτων, κοιν. στὸ νῶμο (ἐπὶ τοῦ ὤμου, εἰς τὸν ὤμον) ἐκ τοῦ in + κάρκᾶ σλαβ. = ῥάχις, νῶτον· ρουμ. în cârcă· ἴδε Cihac 40. Καὶ νγκράτσα.

νγκρέκ^{ου} καὶ **ανγκρέκ^{ου}**, ὅπερ ἴδε.

νγκρόπ^{ου}, ἴδε ανγκρόπ^{ου}.

νγκρόσ^{ου}, νγκρουσά^ι, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (ngróș^u, -șái, -ată, -are) = μεγαλύνω, κοιν. μεγαλώνω· μεταβ. καὶ ἄμετ. Ἐκ τοῦ λατ. in + grossus, ιτ. ingrossare, ισπ. πορτ. engrossar, γαλ. engrosser· ρουμ. îngrôș.

νγκρουσάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρ^ι πληθ. (ngrușăre, -rⁱ) = μεγέθυνσις, αὔξησις· ρουμ. îngrôsare.

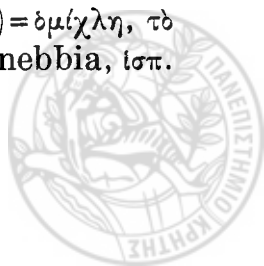
νγυλιτσόσου, ἐπιθ., -τσασᾶ θηλ. (nylylitsós^u, -tsqasă) = στιλπνός, λαμπρός. Ἐκ τοῦ in καὶ γυλίε, ὅπερ ἴδε· ρ. neted, λ.

νε-νε καὶ **νι-νι**, (ne-ne, ni-ni) μόριον ἀρνητ. : νε τίνε, νε έου = οὔτε σύ, οὔτε ἐγώ· ρουμ. nitsi-nitsi, λατ. neque, ιτ. ne, ισπ. προβ. γαλ. ni. Καὶ νίτσι, ἐκ τοῦ λατ. neque.

νεάουᾶ, νεάο καὶ νεᾶᾶ οὐσ. θηλ., -ουρι πληθ. (neăuă, neăo καὶ neăă, -uri) = χιών. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ neve (nix - nivis), ιτ. neve, ισπ. nieve, γαλ. neiz· ρουμ. zăpadă, σλαβ. ντα νεάο = χιονίζει· ρουμ. nindze, λατ.

νεᾶτά, οὐσ. θηλ., νεᾶτι πληθ. (neătă, neăti) = νεότης, κοιν. νεᾶτα καὶ νιατᾶ· ρουμ. junetse, λατ.

νέγκουρά, οὐσ. θηλ., -ρ^ι πληθ. (négură, rⁱ) = ὀμίχλη, τὸ νέφος. Ἐκ τοῦ λατ. nebula = νέφος, ιτ. nebula, nebbia, ισπ.

niebla, nevla, πορτ. neova, άρχ. γαλ. neule, ν. γαλ. nuage, άλβ. mjergulë, njegoul· ρουμ. negură.

νεγκουρόσου, έπιθ., -ροασά θηλ. (negurós^u, -roasă) = όμι-
χλώδης. Έκ του nebelosus, ιτ. nebeloso, έπίσης ισπ. πορτ.
nebeloso, γαλ. nebuleux· ρουμ. neguros.

νέγκρου, νεάγκρα θηλ., έπιθ. = μέλας. Έν Ζαγορίω· (négru,
neăgră). Έκ του λατ. niger-gra = μέλας, ιτ. negro, nero,
ισπ. πορτ. negro, γαλ. noir· ρουμ. negru.

νέκου, νικάϊ, -ατά, -αρε ρήμ. (nék^u, nikáï, -ată, -are) =
άγχω, πνίγω. Έκ του λατ. neco, are = άποκτείνω· eneco=aqua
neco, ιτ. annegare, ισπ. πορτ. anegar, γαλ. noyer· ρ. innec.

νέκου, ουσ. ούδ., νέκουρ· πληθ. (nék^u, nékurⁱ) = πνιγμός.
Έκ του λατ. neco = πνίγω· ίδε νέκου· ρουμ. innecatsiune, λ.

νέλου, ουσ. ούδ., νεάλι πληθ. (nél^u, neáli) = δακτύλιος, κοιν.
δακτυλίδι. Έκ του λατ. anellus και anulus = δακτύλιος, ιτ.
anello, ισπ. anillo, πορτ. annel, γαλ. anneau· ρ. inel.

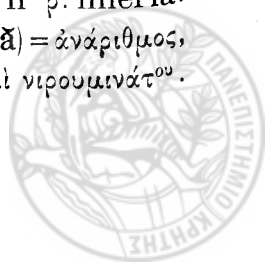
νέργκου, νέρσου, νεάρσα, νεάρτζερε και νιρτζεάρε, ρ. (nérgu,
nérsu, neársă, neárdzere και nirdzeăre) = πορεύομαι. Έκ
του λατ. mergo, έπερ έν τή ρουμ. και παριστρίω γλώσση σημ. πο-
ρεύομαι, άλβ. mergoni = άπομακρύνω· ρ. merg, ιτ. mergere.

νέρκου, έπιθ., νεάρκα θηλ. (néрку, neárkă) = πατριός,
κοιν. μητριός, μητριά. Έκ του λατ. noverca = μητριά· ρ.
vitreg = πατριός, λατ. vitrigus.

νέρκουρ, ουσ. θηλ. = ή Τετάρτη (ήμέρα) (nérkuri). Έκ του
λατ. Dies Mercurii = ήμέρα του Έρμου. Περι έναλλαγής του
m n ίδε νεάρε, ιτ. mercere και mercoledí, ισπ. miércoles,
γαλ. mercredi = Dies Mercurii· ρουμ. Miercuri.

νέρλα, ουσ. θηλ., -λι· πληθ. (nérlă, -li) = κόσσυφος, (τό πτη-
νόν) κοιν. κοτσύρι. Έκ του λατ. merula = κόσσυφος, ιτ. merla,
γαλ. merle, ισπ. mierla, πορτ. merlo, φρ. merli· ρ. mierlă.

νερουμινάτου, -τά έπιθ., (neruminát^u, -tă) = άναριθμός,
άναριθμητος. Έκ του λατ. ne-numeratus. Και νιρουμινάτου.

νέριτζερε και **νιριτζεάρε**, ἀπθ. νέριτζου, νιριτζέρι πληθ. (nér-dzere και nirdzëäre, ·dzeri) = πορεία, μετάβασις· ρ. mergere.

νέστε και **νέστι**, ἀντων. ἀορ., (néste, nesti)· ρουμ. niște ἀντι· nesce = τινές· Ἐκ τοῦ λατ. nescio qui = ἀγνοῶ τίνες = τινές.

νέτζου, οὐσ. οὐδ., γεατζί πληθ. (nédz^u, neádzi) = τὸ μέσον, τὸ μαλακὸν τοῦ ἄρτου· Ἐκ τοῦ λατ. medius = μέσος, ἰτ. mezzo,

ἰσπ. medio, γαλ. mi-mie, ἀλβ. mes, mejdis· ρουμ. miez.

νεύρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρι πληθ. (névră, ·ri) = νεῦρον, λατ. nervus, ἰτ. πορτ. nervo, ἰσπ. nervio, γαλ. nerf· ρ. nevru, ἑλ.

νευραλγίε, οὐσ. θηλ., -γιῆ πληθ. (nevralgié, -giⁱ) = νευραλγία· ρουμ. nevralgie, ἑλλην.

νευρικό, ἐπιθ., (nevrico) = νευρικός· ρουμ. nevricos, ἑλ.

νέφτε, οὐσ. θηλ., (néfte) = νάφθα, κοιν. νέφτι· ρουμ. neft.

νήπιου και **νήπιχου**, οὐσ. ἀορ., νήπιχῆ πληθ. (nípiu, ní-pîu, níphi) = νήπιον, βρέφος· ρουμ. nat, λατ.

νηρουχύτε, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (niruhíte, -ti) = νηροχύτης, μέρος δι' οὗ γίνεταί, ῥέει τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς οἰκίας πρὸς τὰ ἔξω.

νησίε, οὐσ. θηλ., -ιῆ πληθ. (nisie, -iⁱ) = νῆσος· ρ. insulă, λ.

νι, (ni) μόριον στερητ· Ἐκ τοῦ λατ. ne· ρουμ. οἶον : νικόπτου = ἄψητος = incoctus· πρὸς. nemo (ἐκ τοῦ ne-hemo-homo).

νι, προσ. ἀντ. ἀ'. προσ. δοτ. πτ. και ν', ἔπερ ἴδε· ρ. mi και imi.

νιαβούτου, -τᾶ ἐπιθ., (niavút^u, -tă) = ἄπορος, πτωχός· ρουμ. sărac, σλαβ. Ἰδε αβούτου.

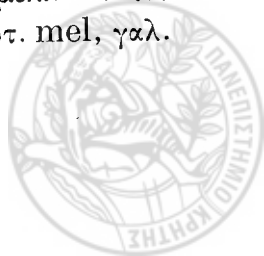
νιαγκᾶρσίτου, -τᾶ ἐπιθ., (niagârşit^u, -tă) = ἄληστος, ἀλησιμόνητος· ρουμ. neuitat, λατ. Ἰδε αγκᾶρσίτου.

νιακικᾶσίρε, -κᾶσιριῆ πληθ. (niakikâsire, -kâsiri) = διαφωνία, παρεξήγησις· ρουμ. neintselegere, λατ.

νιαλλᾶξίτου, -τᾶ ἐπιθ., (niállâksít^u, -tă) = ἀμετάβλητος, ἀναλλαγος· Ἐκ τοῦ : νι και αλλᾶξίτου, ἔπερ ἴδε· ρ. neprimenit, σλαβ.

νιάρε, οὐσ. θηλ., -νεριῆ πληθ. (niäre, néri) = μέλι. Ἐκ τοῦ λατ. mel-mellis, ἰτ. mele, miele ἰσπ. miel, πορτ. mel, γαλ.

miel, ἀλβ. mjalte· ρουμ. miere και meare.

νιακουπιρίτ^{ου}, ἐπιθ., ἐκ τοῦ ακραπιρίτ^{ου} μετὰ τοῦ στερ νι, -τᾶ θηλ. *njakupirit^u*, -tă) = ὁ μὴ κεκαλυμμένος, κοιν. ἀσκέπαστος· ρουμ. *neacoperit*, λατ.

νιαντουκίτ^{ου}, πθμ. τοῦ αντουκίτ^{ου} μετὰ τοῦ στερ νι, -τᾶ θηλ. (*njadukit^u*, -tă) = ἀναίσθητος, ἀμβλύνους· ρ. *nesimtsitor*, λ.

νιαπᾶνντιξίτ^{ου}, ἐπιθ., ἐκ τοῦ απᾶνντιξίτ^{ου} μετὰ τοῦ στερ νι, -τᾶ θηλ. (*njapândiksit^u*, -tă) = ἀπροσδόκητος. Ἐκ τοῦ ἀπαντυχαίνω, ἀπάντυξα· ρουμ. *neaștepat*, λατ.

νιαρνίτ^{ου}, -τᾶ ἐπιθ., (*njarnit^u*, -tă) = ἀσάρωτος, κοιν. ἀσκούπιστος. Ἐκ τοῦ νι καὶ αρνίτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρ. *nemăturat*, σλ.

νιεᾶλά, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (*njeală*, -li) = μικρὸς θηλ. ἀμνός, ἀρνάκι θηλυκό. Ἐκ τοῦ λατ. *agnella*· ρ. *mieă* καὶ *miă*, λατ.

νιαρχιουσίτ^{ου}, -τᾶ ἐπιθ., (*njarhiesit^u*, tă) = ἀναρχος, κοιν. ἀνάρχητος. Ἐκ τοῦ στερητ. *ni* καὶ αρχινσέσκου = ἀρχίζω· ρουμ. *neinceput*, λατ.

νιάτζᾶ, ἐπιρ. = ἐν τῷ μέσῳ (*njadză*). Ἐκ τοῦ *medium*.

νιάτζᾶ-βεᾶρά, (*njadză-veară*) = ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θέρους, καλοκαίρι, ἴδε βεᾶρά· ρουμ. *mează-veară*, λατ.

νιάτζᾶ-νοᾶπτεα, (*njadză-noapte*) = μεσονύκτιον. Ἐν Μεγαρόβω, ἀντὶ μιάτζᾶ νοᾶπτεα· ρουμ. *mează noapte*, λατ.

νιάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσῖ πληθ. (*njâtsă*, -tsi) = νόσος λοιμική, τυφοειδῆς πυρετός· ἴσως ἐκ τοῦ νόσος, ρουμ. *friguri tifoide*.

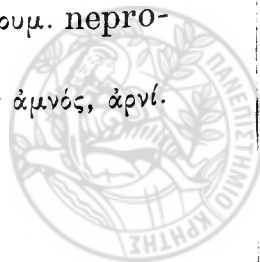
νιβεᾶστᾶ, ἴδε μβεᾶστᾶ.

νιβεστουλε, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (*nivestule*, -li) = ἴκτις, κοινῶς νυφίτσα ἐκ τοῦ σλ. *nevesta* = νύμφη. Καὶ νιβεστουλε (*nivestule*), ρουμ. *nevăstuica de casă*· ἴδε καὶ νβεσταλιάν^{ου}.

νιβιτζούτ^{ου}, -τᾶ, ἐπιθ. (*nividtzüt^u*, tă) = ἀόρατος. Ἐκ τοῦ νι καὶ βέντ^{ου} = ὁρῶ, βλέπω, πθμ. βιτζούτ^{ου}, ρ. *nevizibil*, λατ.

νιδουκιμάσίτ^{ου}, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (*nidukimăsit^u*, -tă) = ἀδοκίμαστος. Ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ δοκιμάσίτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. *neprobat*, λατ. Καὶ νιδουκιμάσίτ^{ου}.

νιέλ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., νιέλ^ι πληθ. (*njel^u*, *njelⁱ*) = ἀμνός, ἀρνί.

Ἐκ τοῦ λατ. agnellus, ἰτ. agnello, γαλ. agneau, ρουμ. miel (mniel ἀντὶ niel δι' ἀφαιρ. τοῦ ag).

νεξεστέ, οὐσ. θηλ. (nezesté)=ἄμυλον, κοιν. νισεστές καὶ νιξεστές, ρουμ. amidon, γαλ.

νίκου, ἐπίθ. νικά θηλ. (ník^u, níká)=μικρός. Ἐκ τοῦ ἐλ. μικρός ἢ ἐκ τοῦ λατ. mica=ψίζ, ἰτ. mica, mig=οὐδέν, γαλ. mich = τεμάχιον ἄρτου, ρουμ. mic.

νίκα, ἴδε νίνγκα.

νικᾶλκάτ^{ου}, -τά, ἐπίθ. (nikâlkát^u, -tă) = ἀστιβής, ἀπάτητος. Ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ κάλκάτ^{ου}, ἔπερ ἴδε· ρ. necâlcat, λ.

νικᾶρτίτ^{ου}, -τά, ἐπίθ. nicârtít^u, -tă) = ἄθικτος, κοινῶς ἀπειρακτος, πλήρης. Ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ κάρτίτ^{ου}, ἔπερ ἴδε· ρουμ. neatins, λατ. complet, γαλ.

νικάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ νέκ^{ου}, νικᾶρ' πληθ. (nikâre, nikârî) = πνίξις, πνίξιμον. Καὶ νικᾶτουρά, innecatsiune, λατ.

νικάτ^{ου}, -τά παθ. μετ. τοῦ νέκ^{ου} (nikát^u, -tă)=πνιγμένος, ρουμ. innecat, λατ.

νικᾶυτάτ^{ου}, -τά, ἐπίθ. (nikâftát^u, -tă) = ἀζήτητος. Ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ κᾶυτάτ^{ου}, ἔπερ ἴδε· ρουμ. necautat, λατ.

νικησέσκου, νικησί', -σιτά, -σιρε, ρήμ. (nikisésku, nikišî', -sită, -sire) = νικῶ. Ἐκ τοῦ ἐνίκησα· ρουμ. înving. Τὸ anikséku τοῦ Dal. ἐσφαλμένον.

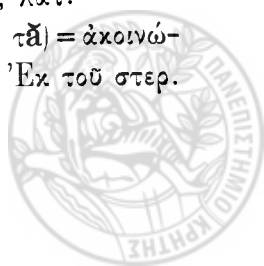
νικησίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ νικησέσκου, νικησίρ' πληθ. (niki-sire, -sirî)=νίκη, ἐπικράτησις· ρουμ. învingere, λατ.

νικησίτ^{ου}, -τά, παθ. μετ. τοῦ νικησέσκου (nikisít^u, -tă)=ἠττημένος, νικημένος, ρουμ. învins, λατ.

νικιπτινάτ^{ου}, -τά, nikiptinat^u, -tă = ἀκτένιστος. Ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ κιπτινάτ^{ου}, ἔπερ ἴδε· ρουμ. nepieptănat, λατ.

νικλαμάτ^{ου}, τά, ἐπίθ. (nikleamát^u, tă) = ἀπρόσκλητος. Ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ κλιμάτ^{ου}· ρουμ. nekemat, λατ.

νικουμινικάτ^{ου}, τά, ἐπίθ. (nikuminikát^u, tă) = ἀκοινώ-νητος=μὴ μεταλαβῶν τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ἐκ τοῦ στερ.

νι και κουμίνικ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. necuminicat, λατ.

νικουράτ^{ου}, ἐπίθ., -τᾶ θηλ. (nikurát^u, -tǎ) = ἀκάθαρτος.

Ἐκ τοῦ στερ. νι (ni) και κουράτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥ. nekurat, λατ.

νικουσοῦτ^{ου}, τᾶ, ἐπίθ. (nikusút^u, -tǎ) = ἄρραφος, μὴ ραφείς. Ἐκ τοῦ νι και κουσοῦτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. necusut, λατ.

νικρισκούτ^{ου}, -τᾶ, ἐπίθ. (nikriskút^u, -tǎ) = μὴ αὐξηθείς, μὴ μεγαλώσας, νέος. Ἐκ τοῦ στερ. νι και κρισκούτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. necrescut, λατ.

νιλᾶ, οὐσ. θηλ., νίλι πληθ. (nila, -li) = οἶκος, συμπάθεια, κοινῶς νίλα, ῥουμ. milǎ = συμπάθεια, σλαβ. milu = συμπάθεια. Ἄπαντα ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐλ. μείλιον = πᾶν τὸ εὐφραϊνον.

νιλάτ^{ου}, τᾶ, ἐπίθ. (nilát^u, -tǎ) = ἄπλυτος. Ἐκ τοῦ στερ. νι και τοῦ λάτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. nespǎlat, λατ.

νίλε, ἀριθμ. οὐσ. θηλ., νίλι πληθ. (nile, nili) οὐνᾶ νίλε = μία χιλιάς (1000). Ἐκ τοῦ λατ. mille. Περὶ ἐναλλαγῆς, ἴδε νι προβ. mil, γαλ. mil, mille, ἀλβ. mije, ῥουμ. miiǎ.

νιλιρτάτ^{ου}, ἐπίθ., -τᾶ θηλ. (nilirtát^u, -tǎ) = ἀσύγγνωστος, ἀσυγχώρητος. Ἐκ τοῦ στερ. νι και λιέρτου, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. neiertat, λατ.

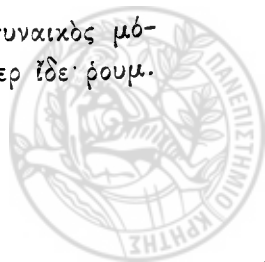
νιλουέσκου, νιλουίτ^{ου}, -ιτᾶ, -ιρε, ῥημ. (niluésku, niluí, -itǎ, -ire) = ἐλεῶ, οἰκτεῖρω, συμπαθῶ. Ἐκ τοῦ νίλα, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. miluesc, ἐλλην.

νιλουῖτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ νιλουέσκου (niluíτ^u, -tǎ) = οἰκτρός, συμπαθής, ῥουμ. miluit, ἐλλην.

νιλουκράτ^{ου}, ἐπίθ., -τᾶ, θηλ. (nilukrát^u, -tǎ) = ἀκατέρ-γαστος. ἀκαλλιέργητος. Ἐκ τοῦ στερ. νι και λουκράτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. nelucrat, λατ.

νιμάλ^{ου}, ἐπίρ. (nimál^u) = ικανῶς, ἀρκετά. Ἐκ τοῦ οὐνᾶ μάλᾶ, ὅπερ ἴδε ἐν λέξει μάλᾶ· ῥουμ. destul, λ.

νιμάρτάτᾶ, ἐπίθ. = ἄχαμος, ἀνύμφευτος. Ἐπὶ γυναικὸς μόνον (nimărtătǎ). Ἐκ τοῦ στερ. νι και μάρτάτᾶ, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. nemăritatǎ, λατ.

νιμβιτσάτ^{ου}, -τᾶ, (nimvitsát^u, -tǎ)=ἀμαθής, ἄπειρος. Ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ ἀμβιτσάτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. neinstruit, λατ.

νιμισουράτ^{ου}, -τᾶ, ἐπίθ. (nimisurát^u, -tǎ) = ἄπειρος, ἀμέτρητος, ῥουμ. nemăsurat, λατ. Ἴδε μισουράτ^{ου}.

νιμπιτσισίτ^{ου}, -τᾶ, ἐπίθ. (nibitisít^u, -tǎ)=ἀτελής, ἀτελεύτητος. Ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ τῆς παθ. μετ. μπιτσισίτ^{ου} τοῦ ῥ. μπιτισέσκου, ὅπερ ἐκ τοῦ μπιτιζω, μπιτίσις=τελευτῶ, λήγω, τελειώνω, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. bitirum, ῥ. neterminat, nesfârsit.

νίνγκα καὶ **νίνκᾶ** καὶ **νίκα**, ἐπίρ. (ninga καὶ ninkǎ καὶ níka)=ἔτι, ἀκόμη, προηγούμενης ἀρνήσεως=οὐπω, κοιν. ὄχι ἀκόμη· ἰτ. anche, ἀρχ. γαλ. aïne, πορτ. anca· ῥουμ. încǎ.

νινσᾶράτ^{ου}, -τᾶ, ἐπίθ. (ninsârát^u, -tǎ)=ἀνάλατος, ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ νσᾶράτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. nesârat, λατ.

νινσουράτ^{ου}, ἐπίθ. (ninsurát^u)=ἄγαμος· ἐπὶ ἀνδρὸς μόνον. Ἐκ τοῦ νι καὶ νσουράτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. necăsătorit, λατ.

νιντρεπτάτε, οὐσ. θηλ., νιντρεπτᾶτς πληθ. (nidreptáte, nidreptǎts)=ἀδίκη. Ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ ντρέπτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· συνων. στράμμπατάτε· ῥουμ. nedreptate, λατ.

νιόλτζουκ^{ου}, ἐπίθ.=μέσος· (niöldzuk^u) κατὰ μετάθεσιν ἐκ τοῦ νιότζλουκ^{ου}, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. medius-locus, ἴδε νέτζου· ἰτ. miluogo, προβ. miegloc, γαλ. milieu, ῥουμ. mizlok, οἱ Μογλενῖται mejluk.

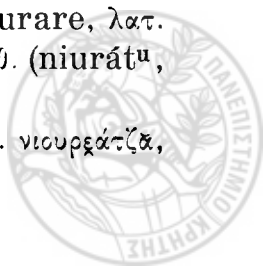
νιού,=νίου=α νία ξάστε,=ἔστιν ἐμοί. Ἐκ τοῦ mihi est (niǔ).

νιού, κτητ. ἀντ. ἐπιτασσομένη τῷ οὐσ. (niǔ)=ἐμός· οἶον: τᾶνχιου=ὁ πατήρ μου. Ἐκ τοῦ μέ^{ου} (meu), θηλ. νᾶ (ni) οἶον: μούμαν'=ἡ μήτηρ μου=mater mea. Περὶ τροπῆς τοῦ m εἰς ν. ἴδε ἐν νᾶ, προσ. ἀντων.

νιουράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κατ. ῥ., -ῥᾶρᾶ· πληθ. (niuráre, -rari)=τὸ συννεφεῖν, κοιν. συννέφιασμα· ῥουμ. înourare, λατ.

νιουράτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ κατ. ῥ. μὲ σημ. ἐπίθ. (niurát^u, -tǎ)=συννεφώδης. ῥουμ. nourat, λατ.

νιουρέτζ^{ου}, -ραῖ, -ρατᾶ, -ραρε ῥ. κυρίως ἀπροσ. νιουρεάτζᾶ,

νιουρά (niurédz^u, niurǎdzǎ, niurǎ, -ratǎ, -rare) = συννεφεΐ, κοιν. συννεφιάζει. Ἐκ τοῦ λατ. innubilo - are βεν. inu-volar ρουμ. înnouredz, λατ.

νιουρζέσκου, νιουρζί^ι, -ιτǎ, -ιρε ρήμ. (niurzésku, niur-zíⁱ, -itǎ, -ire), ἴδε ανιουρζέσκου.

νιπότ^{ου}, οὐσ., νιπράτǎ θηλ. (nipót^u, niprátǎ) = ἀνεψιός. Ἐκ τοῦ λατ. nepos - otis = ἀνεψιός· ἰτ. nepote, ἰσπ. nieto, πορτ. neto, γαλ. neveu, ἀλβ. nip· ρουμ. nepot.

νιπουτεάρε καὶ **νιπιτεάρε**, οὐσ. θηλ., νιπουτέρ^ι πληθ. (ni-puteáre, niputéri) = ἀσθένεια, ἀδυναμία· ἐκ τοῦ στερητ. νι καὶ πότ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. boalǎ, σλαβ.

νιπουτεάτσǎ, οὐσ. θηλ., νιπουτέτς πληθ. (niputeátsǎ, -ts) = τῷ ἀνωτέρω νιπουτεάρε. Ἐκ τοῦ λατ. inpotentia, ἰσπ. πορτ. impotencia, γαλ. impotence· ρουμ. boalǎ, σλαβ.

νιπουτούτ^{ου}, ἐπιθ., -τǎ θηλ. (niputút^u, -tǎ) = ἀσθενής. Ἐκ τοῦ στερ νι καὶ τῆς πθμ. τοῦ πότ^{ου} = δύναμαι, ὅπερ ἴδε. Καὶ νιπούτ. ἐν Ἀβδέλα· ρουμ. bolnav, σλαβ.

νίρ^{ου}, νιρά^ι, -ατǎ, -αρε ρήμ. (nír^u, niráⁱ, -atǎ, -are). Ἐν μέση διαθέσει· μι νίρ^{ου} = θαυμάζω. Ἐκ τοῦ λατ. miror, atus sum, ari) = θαυμάζω· ἰτ. mirare, ἰσπ. πορτ. προβ. mirar, γαλ. se mirer· ρ. mir. Περὶ τροπῆς τοῦ m εἰς ν, ἴδε ν^ι, προσ. ἄντων. 2) κολακεύω. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Γρεβθενῶν.

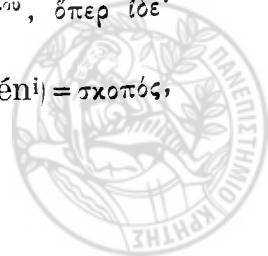
νίρε, οὐσ. θηλ., -ρι πληθ. (nóre, -ri) = νεφροί. Ἐκ τοῦ λατ. ren - renis κατὰ μετάθεσιν· ἴδε καὶ ἀρίκλιου· ρουμ. rinichi^u.

νίρλǎ, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (nírǎ, -li) = κόσσυφος, κοιν. κοτσύφι. Ἐκ τοῦ λατ. merula = κόσσυφος· ἰτ. προβ. καταλ. merla, γαλ. merle, ἰσπ. mierla· ρουμ. mierlǎ. Καὶ νέρλǎ.

νιρουμινάτ^{ου}, ἴδε νερουμινάτ^{ου}.

νιρουσινόσ^{ου}, ἐπιθ., νιρουσινράτσǎ θηλ. (nirusinóš^u, niru-šinǎšǎ) = ἀναιδής. Ἐκ τοῦ στερ νι καὶ αρουσινόš^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. nerušinos. Καὶ νιχρουσινόσ^{ου}.

νισάνε, οὐσ. θηλ., νισέν^ι πληθ. (nišáne, nišéni) = σχοπός,

σημεῖον, κοιν. νισάνι· 2; τὰ ἔδνα, τὸ ἐν τῷ ἀρραβῶνι διδόμενον χρηματικὸν δῶρον ὡς σύμβολον τοῦ ἀρραβῶνος. Ἐκ τοῦ τουρκ. nešan = σημεῖον, δεῖγμα, σύμβολον· ῥ. tsintā. σλ. semn, λ.

νισάφε, οὐσ. θηλ., -φι πληθ. (nisáfe, -fi = ἐπιείκεια, κοιν. νισάφι καὶ νισάφι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. insaf· ῥ. indulgintsā, λ.

νισιάμινου καὶ **νισιμινάτου**, -τά πληθ. (nisjámin^u, -tā) = ἄγρός, γῆ ἄσπαρτος. Ἐκ τοῦ στερ νι καὶ τῆς πθμ. τοῦ σιάμινου, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. nesāmānat, λατ.

νίσκου, νισκάι, -ατά, -αρε ῥ. (nisku, niskái, -atā, -are) = κινῶ, θέτω εἰς κίνησιν· (ἐν Μετσόβω)· ῥουμ. miše, σλαβ.

νισούνου καὶ **νιτσούνου**, θηλ. νιτσούνα· ἄντων. (nisún^u καὶ nitsún^u, nitsúnā). Ἐκ τοῦ ne- ipse- unus καὶ neque- unus, ἰτ. niuno, ἰσπ. ningum, ἀρχ. γαλ. nun, ἐκ τοῦ ne- unus· ῥουμ. nici un. Καὶ νίτσι-ουν καὶ νίτσε-ουν (nitsi-un, nitse-un).

νισουρσίτου, -τά ἐπιθ., (nisursít^u, -tā) = ἄκαρτος, κοιν. ἀξύριστος. Ἐκ τοῦ στερ νι καὶ σουρσίτου, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. neras, λ.

νίσι, ἴδε νέστε καὶ νέστι.

νισιούτου, -τά ἐπιθ., ἐκ τοῦ στερ νι καὶ πθμ. τοῦ στίου = γινώσκω, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. nešciutor, λατ. Καὶ νιστσιούτου.

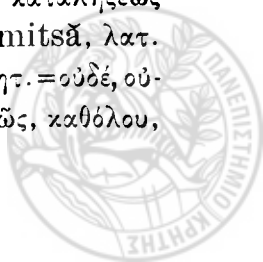
νιτούνσου, ἐπιθ., νιτούνσα θηλ. (nitúnసు, -nsā) = ἄκαρτος, ἀκούρευτος. Ἐκ τοῦ στερ. νι καὶ τῆς παθ. μετ. τοῦ τούντου, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. netuns, λατ.

νιτρίκου, νιτρίκai, -ατά, -αρε, ῥημ. (nitrik^u, -ai, -atā, -are) = τιθηνῶ, τρέφω τὸ νήπιον καὶ μιτρίκου. Ἐκ τοῦ λατ. nutritico, avi, atum. are = τρέφω. Ἐκ τῶ βορ. τμήμ. ν|τρίκου, ῥουμ. hrānesc din gurā, σλ. + λατ.

νίτρον, οὐσ. οὐδ., nitru^l = τὸ νίτρον· ῥουμ. nitru, ἑλλην.

νίτσά, οὐσ. θηλ. πληθ. μόνον ἀρ. (nitsā = ἔριον, μαλλί ἀρνός. Ἐκ τοῦ νιέλου, ὅπερ ἴδε, ἢ ἐκ τοῦ λᾶνᾶ μετὰ ὑποκ. καταλήξεως ἴτσᾶ, λᾶνίτσᾶ-νίτσᾶ = μικρό, κουντὸ μαλλί ἀρνός· ῥ. mitsā, λατ.

νίτσι καὶ **νίτσε**, (nitsi καὶ nitse) = μῆριον ἀρνητ. = οὐδέ, οὐδῶς. Ἐκ τοῦ λατ. neque ἢ ne-quidem = οὐδαμῶς, καθόλου,

ιτ. ne, ned, ισπ. ni, πορτ. nem, γαλ. ni nec) ρουμ. nici.

νιτσιντάνâρόρă, ἐπίρ. = οὐδέποτε (nitsidânâróră). Ἐκ τοῦ neque-de-una-ora, ρουμ. nici odată, λατ.

νιτσιούνου, ἀρν. ἀντων. = οὐδείς (mitsiun^u). Ἐκ τοῦ λατ. ne ipse unus καὶ neque-unus, ρουμ. neci un. Ἴδε νισούνου.

νιφάπτου, ἐπίθ., -πτă, θηλ. (nifăptu. ptă) = ἄπρακτος, ἀποίητος, ἀσυντέλεστος, ἄωρος. Ἐκ τοῦ στερ νι καὶ παθ. μετ. τοῦ φάχου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. nefăcut, λατ.

νκάλικου, νκάλικᾶί, -ατă, -αρε, ρῆμ. (nkálik^u, nkálikáí, -ată, -are) = ἵππεύω κοιν. καβαλλικεύω. Ἐκ τοῦ λατ. incaballio, ἐξ οὗ καὶ τὸ καβαλλικεύω· ιτ. caballecarre, ισπ. cabalgar, πορτ. cavalgar, γαλ. chevaucher, ρουμ. încalic.

νκάλικᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. νκάλικου, -κᾶρⁱ πλ. (nkâlikâre, -kârⁱ) = ἵππευσις, ἵππασία, κοιν. καβαλλικεῦμα· ρ. încălicare.

νκάλουράτου, παθ. μετ. τοῦ κατ. ρ., -τă θηλ. nkâlurát^u, tă) = θερμανθεὶς ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου· ρουμ. înkălzit. Καὶ νκάλτζιτ^u (nkâldzît^u).

νκάλουρέτζου, -ραί, -ρατă, -ραρε ρ. (nkâlurédz^u, -rai, -rată, -rare) = θερμαίνομαι ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Ἐκ τοῦ λατ. incalesco, ui, ere· ρουμ. încălzesc. Καὶ μι νκαλτζᾶσκου, ὅπερ ἴδε.

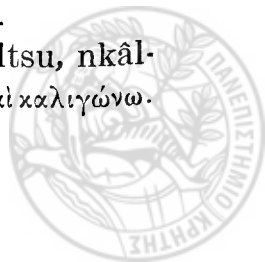
νκάλτζᾶσκου, νκάλτζιτⁱ, -ίτă, -ίρε ρ. (nkâltzăsku, nkaldzîⁱ, -î^{tă}, -îre) = θερμαίνω. Ἐκ τοῦ λατ. invalidire = θερμαίνειν· ρουμ. încalzesc, ἴδε κάλντου (kâldu).

νκάλτζιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀν. ρ. νκάλτζιρⁱ πληθ. (nkâldzîre, -rîⁱ) = θέρμανσις· ρουμ. încalzire.

νκάλτσᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ νκάλτσου, νκάλτσᾶρⁱ πληθ. (nkâltsâre, -ârⁱ) = πετάλωσις, κοιν. καλίγωμα· ρ. încăltsare.

νκάλτσάτου, τă, παθ. μετ. τοῦ νκάλτσου (nkâltsât^u, -tă) = πεταλωμένος, κοιν. καλιγωμένος· ρουμ. încăltsat.

νκάλτσου, νκάλτσᾶί, -ατă, -αρε, ρῆμ. (nkâltsu, nkâltsâí, -ată, -are) = ὑποδέω τὰ ζῶα, κοιν. πεταλώνω καὶ καλιγώνω.

Ἐκ τοῦ λατ. † *incalciare* (*calceo*), ἰτ. *calzare*, ἰσπ. *calzar*, πορτ. *calcar*, γαλ. *chausser*, ρουμ. *încalts*.

νκάπ^{ου}, νκάπούι, -ουτᾶ, -εαρε, ῥημ. (*nkâp^u*, *nkâpûi*, *-ută*, *-eare*) = χωρῶ, περιλαμβάνω: κάσα νου νκάπε μούλτσᾶ = ἡ οἰκία δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ πολλούς, δὲν χωρεῖ πολλούς. Ἐκ τοῦ *in-capio*, *incepi*, *captum*, *ere*, ἰτ. *capere*, *capire*, ἰσπ. πορτ. *caber*, ρουμ. *încap*.

νκάρκᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ νκάρκου, νκάρκᾶρ^ι πληθ. (*nkâr-kâre*, *nkâr-kârî*) = φόρτωσις· ρουμ. *încărcare*.

νκάρκᾶτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ νκάρκου (*nkâr-kât^u*, *-tă*) = φορτωμένος· ρουμ. *încăreat*.

νκάρκου, -αί, -ατᾶ, -αρε ῥημ. (*nkârku*, *-ai*, *-ată*, *-are*) = φορτώνω. Ἐκ τοῦ μετγλ. λατ. *incarrico*, *avi*, *atum*, *are*, ἰτ. *incarricare*, ἰσπ. *cargar*, πορτ. *carregar*, γαλ. *charger*, ἀλβ. *ngarkoig*· ρουμ. *încare*.

νκάρσιλιέτζ^{ου}, νκάρσιλιχί, -λιχτᾶ, -λιχαρε ῥ. (*nkâršiljédz^u*, *nkâršiljái*, *-ljată*, *-ljare*) = ἐνουλιζῶ, βοστρυγιζῶ, κοιν. σγουραίνω, κάμνω σγουράν τὴν κόμην, τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. Ἐκ τῆς σλαβικῆς· ρουμ. *încărliontsez*, σλαβ. ἴδε *Cihac*.

νκάρσιλιᾶρε, ἀπθ. οὐσ., τοῦ κατ. ῥ. -λερ^ι πληθ. (*nkâršiljâre*, *lerî*) = ἐνουλισμός, βοστρυγισμός, κοιν. σγουράμα τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς· ρουμ. *încărliontsare*, σλαβ.

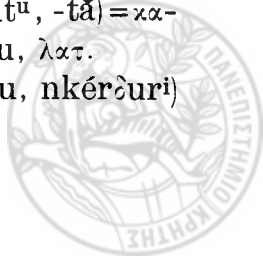
νκάρσιλιᾶτ^{ου}, πθμ. τοῦ κατ. ῥ., -λιχτᾶ θηλ. (*nkâršiljât^u*, *-tă*) = βοστρυγώδης, ἐνουλισμένος, κοιν. σγουρός· ρουμ. *încărliontsat*, σλαβ. Ἐν Ὀλύμπω νκάτσάβᾶλιχί^{ου}.

νκάρφουσέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (*nkârfusésku*, *-siî*, *-sită*, *-sire*) = καθήλω, κοιν. καρφώνω· ρουμ. *bat in cuiu*, λατ.

νκάρφουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πληθ. (*nkârfusîre*, *-sirî*) = καθήλωσις, κοιν. κάρφωμα· ρουμ. *bateré in cuiu*, λ.

νκάρφουσίτ^{ου}, -τᾶ πθμ. τοῦ ἀνρ., (*nkârfusît^u*, *-tă*) = καθηλωμένος κοιν. καρφωμένος· ρουμ. *batut in cuiu*, λατ.

νκέρδου, οὐσ. οὐδ., -νκέρδουρ^ι πληθ. (*nkérdu*, *nkérduri*)

= κέρδος· ρουμ. caștig, λατ.

νχιάντικου, νκιντικάϊ, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (nkjiádik^u, nkidi-kái, -atã, -are) = ἐμποδῶν γίγνομαι· τινι, κοιν. πεδίκλωνω. Ἐκ τοῦ πεδάω λατ. ∴ impedito, avi, atum, are = παγιδεύω. Ἐκ τοῦ pedica = πέδη, ποδίστρα· ἀρχ. ιτ. impedicare, γαλ. em-pieger, empecher· ρουμ. impiedic (inchiedic).

νκιντικᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρήμ. νχιάντικου, -κᾶρ' πληθ. (nkidikáre, -kãrⁱ) = τὸ πεδᾶν, πεδίκλωμα· ρουμ. impiedicare.

νκιντικᾶτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -κατᾶ θηλ. (nkidikát^u, katã) = πεπεδημένος, κοιν. πεδίκλωμένος· ρουμ. inchiedicat, λατ.

νκιρδισέσκου, νκιρδισίϊ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (nkirðisésku, nkir-ðisíi, -sitã, -sire) = κερδίζω. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἐκέρδισα ρ. caștig, λ.

νκιρδισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ' πληθ. (nkirðisire, -sirⁱ) = κέρδος, ὠφέλεια, κοιν. κέρδισμα· ρουμ. căștigare, λατ.

νκιρδισίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (nkirðisit^u, -tã) = κερδι-σμένος· ρουμ. căștigat, λατ.

νκισέσκου, νκισίϊ, -σιτᾶ, -σιρε ρήμ. (nkisésku, nkisíi, -sitã, -sire) = ἐκκινῶ, ἀφορμῶμαι· μετ. καὶ ἀμετ. Ἐκ τοῦ ἐκί-νησα, ὅπερ ἐπίσης ἔχει ἀμφοτέρως τὰς διαθέσεις· ρ. pornesc, σλ.

νκισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρ' πληθ. (nkisíre, -rⁱ) = κί-νησις, ἀφόρμησις· ρουμ. pornire, σλαβ.

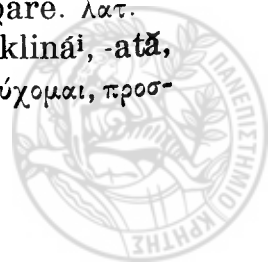
νκισίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ πληθ. (nkisít^u, -sitã) = ἀφωρ-μημένος, κεινημένος· ρουμ. pornit, σλαβ.

νκλέγκου, νκλιγκάϊ, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (nklégu, nkligái, -atã, -are) = πήγνυμι τὸ γάλα, κοιν. πυτιάζω. Ἐκ τοῦ λατ. coa-gulo, avi, atum, are = πυτιάζω· ἴδε κλέγκου.

νγκλιγκᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ.; -γκᾶρ' πληθ. (nkligáre, -gãrⁱ) = πῆξις, πυτιάσις, πύτχασμα· ρουμ. inchiegare, λατ.

νγκλιγκᾶτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ νκλέγκου (nkligát^u, -tã) = πε-πηγὸς γάλα, κοιν. πυτιασμένον· ρουμ. inchiegãtqare. λατ.

νκλίνου, νκλινάϊ, -ατᾶ, -αρε ρήμ. (nklín^u, nklinái, -atã, -are) = κλίνω· μι νκλίνου = κλίνομαι, γονυπετῶ, προσεύχομαι, προσ-

κυνῶ. Ἐκ τοῦ λατ. inclino, avi, atum, are. ιτ. inchino, ισπ. πορτ. inclinar, γαλ. incliner· ρουμ. închin.

νκλινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ νκλίνου, νᾶρ' πληθ. (nklináre, ri) = γονυκλισία, προσκύνησις· ρουμ. închinare, λατ.

νκλινάτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ νκλίνου (nklinátu -tă) = γονυπετής· ρουμ. închinat, λατ.

νκλινάτσιουνε, οὐσ. θηλ., -νι' πληθ. (nklinâtsiune, -ni) = προσκυνήματα, προσρήσεις, χαιρετήματα· ρ. închinâtsiune, λ.

νκλίντου, νκλίδου, νκλίδᾶ, νκλιντεᾶρε ρήμ. (nklíd^u, nklíš^u, nklíšă, nklideăre) = κλείω, ἐγκλείω. Ἐκ τοῦ λατ. includo, si, sum, ere. ιτ. inchiudere, ισπ. πορτ. incluir, γαλ. enclore· ρουμ. închid.

νκλιντεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρήμ. νκλίντου, νκλιντέρ' πληθ. (nklideăre, -deri) = κλείσις, κοιν. κλείσιμον· ρουμ. închidere.

νκλίσου, -σᾶ, πθμ. τοῦ νκλίντου (nklíš^u, -șă) = ἐγκεκλεισμένος· ρουμ. închis.

νκλό καὶ **ανκλό**, ἐπίρ. τοπ. (nklo καὶ anklo) = ἐκέισε, εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ἐκ τοῦ in + eccu + illoc, ρουμ. dincolo λατ.

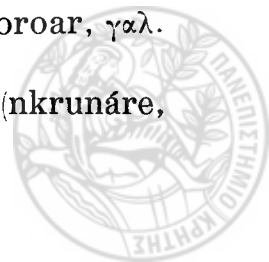
νκοᾶ καὶ **νκοᾶτσε** καὶ **ντινκοᾶ** καὶ **κροᾶ**, ἐπίρ. τοπ. (nkqâ καὶ nkqâtse καὶ dinkqâ καὶ kqâ) = ἐδῶ, ἐνταῦθα, ἐντεῦθεν. Ἐκ τοῦ λατ. in + eccu + hic = huc, ιταλ. qua, ισπ. acà, πορτ. ca, γαλ. ça = ecce hac· ακλό = ecce + illoc, ρουμ. încoace.

νκότου, ἐπίρ. τροπ. = μάτην, στὰ χαμένα. (nkót^u). Ἐκ τοῦ in kot, ἀλβ. kot = μάτην. ρουμ. în van λατ. în rădar, σλ.

νκρέντου, νκρετζούι, -ουτᾶ, -ερε ρ. nkréd^u, nkridzúⁱ, -ută, -ere = πιστεύω. Ἐκ τοῦ λατ. credo, ere = πιστεύω, ιτ. credere, ισπ. creer, προβ. creire, γαλ. croire, ρουμ. cred.

νκρούνου, -νάι, ατᾶ, -ναρε, ρήμ. (nkrún^u, -nai -nată, -nare) = στέφω, στεφανώνω. Καὶ νκρουνούου. Ἐκ τοῦ λατ. incorono, ιτ. coronare, ισπ. coronar, πορτ. coroar, γαλ. couronner, ρουμ. cunun.

νκρουνάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ νκρούνου, -νᾶρ' πληθ. (nkrunáre,

-rⁱ)=στέψις, στεφάνωμα, ρουμ. cununare, λατ.

νκρουνάτ^{ου}, -τά, πθμ. τοῦ νκρού^{ου} (nkrunát^u -tǎ=ἴστεμ-
μένος, στεφανωμένος, ρουμ. cununat, λατ.

νντέσ^{ου}, -νντισά^ι, -ατά, -αρε ρήμ. (ndés^u, ndisáⁱ, -atǎ,
-are)=παρεμβάλλω, βία εἰσάγω, κοιν. χώνω. Ἐκ τοῦ λατ. in-
denso, are (densus=πυκνός), ἰτ. densare, ἰσπ. densar, ἀλβ.
dēnasoig, πορτ. con - densar, γαλ. con-denser· ρ. indes.

νντέσμά^α, οὐσ. θηλ. -μι, καὶ -ματι πληθ. (ndésmǎ, -matⁱ)
=ἐμπλοκὴ εἰς δυσχερείας, κοιν. : τὸ νὰ εὐρίσκη τις τὸν μπελεῖά
του. Ἐκ τοῦ ρήμ. νταίνω, ἔντησα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀντάω = συναντῶ,
κυρίως κακῆ, ἀπαισία συνάντησις· συνων. τοῦ νντησίρε, ὅπερ ἴδε.

νντησᾶσκου, νντησί^ι, -σιτά, -σιρε ρ. (ndisǎsku, ndisáⁱ,
-sitǎ, -sire)=συναντῶ, συντυγχάνω, κακῶς τιμὴ περιπίπτω, κοιν.
νταίνω, ἔντησα, ρουμ. dau de beleá, λατ. + τουρκ.

νντησίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πληθ. (ndisire, -sirⁱ)
=συμφορὰ, κακὸ συναπάντημα· ρουμ. dare de beleá, λατ. + τρκ.

νντισάρε, ἀπθ. ἀπθ. οὐσ. τοῦ νντέσ^{ου}, νντισᾶρ^ι πληθ. (ndi-
sáre-ndisǎrⁱ)=ἡ βία γιγνομένη εἰσαγωγῆ, κοιν. χῶσιμον· ρουμ.
îndesare λατ.

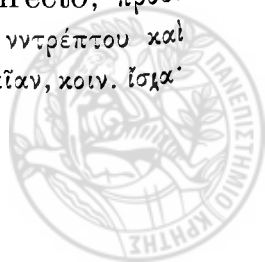
νντισιάτ^{ου}, πθμ. τοῦ νντέσ^{ου}, -σατά θηλ. (ndisát^u, -satǎ)
βία εἰσηγμένος, κεχωσμένος, κοιν. χωμένος, ρουμ. îndesat, λ.

νντουλτσέσκου, -τσι^ι, -τσιτά, -τσιρε ρ. (ndultsésku, -tsiⁱ,
-tsitǎ, -tsire)=γλυκαίνω. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ indulcesco (in-
dulco (in - dulcis)· ρ. îndulcesc, λ. ἰτ. indolcire, ἰσπ. endulcir.

νντουλτσιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τσιρ^ι πληθ. (ndultsire,
-tsirⁱ)=γλύκχνσις· ρουμ. îndulcire, λατ.

νντουλτσιτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τά θηλ. (ndultsít^u, -tǎ)=
γλυκανθείς, γλυκός· ρουμ. îndulcit, λατ.

νντρέπτου=εὐθύς, δίκαιος, ἴδε καὶ ανντρέπτου· ρουμ. drept,
λατ. directus, ἰτ. diretto, dritto, πορτ. directo, προβ.
drett, γαλ. direct, droit, ἀλβ. dreite. Τὸ νντρέπτου καὶ
ντρέπτου λέγεται καὶ ὡς πρόθεσις = εὐθύ, κατ' εὐθείαν, κοιν. ἴσχα·

οἷον μι ντούδ^{ου} νντρέπτου ακάσᾶ=μετέβην εὐθύ οικίας, κατ' εὐ-
θεϊαν, ἴσχα εἰς τὸ σπήτι, ρουμ. drept.

νντριπτάτε, οὐσ. θηλ., νντριπτάτες πληθ. (ndriptáte, ndri-
ptátsi)=τὸ δίκαιον ἢ δικαιοσύνη. Ἐκ τοῦ νντρέπτου, ὅπερ ἴδε·
ρουμ. dreptate. Καὶ νντριπτάτε.

νό^{ου}, ἐπιθ. νράουᾶ καὶ νάο θηλ. νό^ι, νρά^ι πληθ. (νό^υ, νρά^{υᾶ}
καὶ νάο, νό^ι, νρά^ι)=νέος. Ἐκ τοῦ λατ. novus, ἰτ. nuovo,
ἰσπ. nuevo, πορτ. novo, γαλ. neuf· ρουμ. nou.

νράᾶ καὶ **νάο** καὶ **νράουᾶ**, ἀριθ. ἀπολ.=ἐννέα (νράᾶ καὶ
νάο καὶ νρά^{υᾶ}). Ἐκ τοῦ λατ. novem, ἰτ. nove, ἰσπ. nueve,
πορτ. nove, γαλ. neuf· ρουμ. noue.

νραουζᾶτσο, ἀρ. ἀπολ.=ἐνενήκοντα (90) (νραουζᾶτσο), ἐκ
τοῦ novem et decem· ρουμ. nouezetsi.

νράπτε, οὐσ. θηλ., νόπτσι πληθ. (νράπτε, νόπτσι)=νύξ.
Ἐκ τοῦ λατ. nox-ctis, ἰτ. notte, ἰσπ. noche, πορτ. nocte,
γαλ. nuit· ρουμ. noápte.

νράπτεα, ἐπιρ.=νυκτός, ἐν καιρῷ νυκτός. Ἴδε νράπτε (νράπτεα).

νράτιν^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ν^ι πληθ. (νράτιν^υ, -ν^ι)=ἀμνός ἐνιαύ-
σιος, ἀρνὶ ἐνὸς ἔτους. Ἐκ τοῦ λατ. annotinus=ἐνιαύσιος πε-
ρυσινός, ἰτ. annicolo, ἰσπ. anino, πορτ. annojo. Περὶ δι-
φθογγισμοῦ τοῦ ο εἰς σα ἴδε μράῤᾶ.

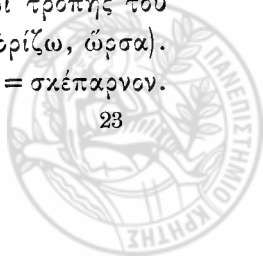
νόημᾶ, οὐσ. θηλ., νοήματι πληθ. (νόημᾶ, νοίματι)=νόημα·
ρουμ. noimă, ἑλλην.

νοῖ, ἀντων. προσ. α' πρ. (νοῖ)=ἡμεῖς. Ἐκ τοῦ λατ. nos,
ἰτ. noi, ἰσπ. πορτ. nos, γαλ. nous· ρουμ. noi.

νοικουκῶρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ρ^ι πληθ. (nikukr^υ, -r^ι)=κύριος
τῆς οικίας, νοικοκῶρης· ρουμ. proprietar, λατ. gospodar, σλ.

νοίρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρι πληθ. (νίρᾶ, -ρι)=μοῖρα καὶ ἰδίως ἢ
κακὴ μοῖρα, ὁ κακὸς δαίμων. Ἐπὶ κατάρας· οἷον: νοίρα σᾶ τσᾶ
ντᾶ=ὁ κακὸς δαίμων νά σ' εὔρη (νά σοι δῶση). Περὶ τροπῆς τοῦ
m, μ· εἰς ν ἴδε νι ἀντ. πρ. Ῥουμ. ursitoare, ἑλ. (ὀρίζω, ὥρσα).

νόκουπᾶ, οὐσ. θηλ., -π^ι πληθ. (νόκουπᾶ, -π^ι)=σχέπαρνον.

Παρά Καβαλ. και Δανιήλ· άγνωστου καταγωγής· ρ. teslā, σλ.

νόμ^{ου}, ουσ. οὐδ., -ουρι πληθ. (nóm^u, -uri)=νόμος· ρουμ. lege, λατ. lex-gis.

νόντ^{ου}, ουσ. οὐδ., νράντι πληθ. (nódu, nodz, nḡádi)=
άρμα, πλοκή, τὸ γόνυ τῶν καλάμων, κόμβος. Ἐκ τοῦ λατ. no-
dus=κόμβος, ιτ. nodo, ισπ. nodo και nudo, πορτ. no, γαλ.
noeud, ἀλβ. neje, ρουμ. nod. Ὁ πληθ. και νότζ και νόντουρ·.

νόντ^{ου}, και **νουντέτζ^{ου}**, νουντάι, -ατᾶ, -αρε ρ. (nód^u και
nudédz^u, nudaⁱ, -atᾶ, -are)=συνδέω, συνάπτω, κοινῶς κουμ-
βώνω. Ἐκ τοῦ λατ. nodo -are, ιτ. innodare, προβ. nozar,
ισπ. anudar, γαλ. nouer, ρουμ. innod. Τουναντίον ντισ-
νόντ^{ου}, ιτ. disnodare, ρουμ. desnod.

νορᾶ, θηλ., νουρᾶρ· πληθ. (nórᾶ nurᾶri)=ἡ ἀνδράδελφος
και ἡ νύμφη τοῦ ἀδελφοῦ· ἰδ. κουμνάτ^{ου}. Ἐν βορ. τμήμ. και ἡ
νύμφη προσαγορεύεται νόρᾶ ὑπὸ τῆς πενθερᾶς. Ἐκ τοῦ λατ. no-
rus ἀντὶ nurus=νυός, ιτ. nuora, πορτ. nora, ἀρχ. γαλ.
nore, ρουμ. norᾶ. Ἴδε Dens. 78. Pušc. 1190.

νόστιμ^{ου}, ἐπίθ., -μᾶ, θηλ. (nóstim^u -mᾶ)=ἡδύς, -εῖα,
-ύ, κοιν. νόστιμος, ρουμ. nostim.

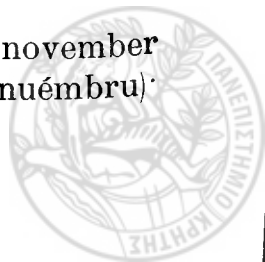
νόστρου και **ανόστρου**, νράστρᾶ θηλ. (nóstru και anó-
stru, nḡástrᾶ) κτητ. ἀντων. α'. προσ.=ἡμέτερος, ἰδικός μας Ἐκ
τοῦ λατ. noster, tra. um, ιτ. nostro, ισπ. nuestro, πορτ.
nosso, προβ. nostre, γαλ. nōtre, ρουμ. nostru.

νότ^{ου}, ουσ. οὐδ. (nót^u)=νότιος ἄνεμος, κοιν. νότος, ρουμ.
austru, λατ.

νοτίε, ουσ. θηλ., νοτίι· πληθ. (notie, notii)=νότος, ὑγρα-
σία, κοιν. νοτιᾶ· ρουμ. umiditate, λατ.

νου, μόριον ἀρνητ.=οὐ, δὲν (nu). Ἐκ τοῦ λατ. non. ιτ.
non και no, ισπ. no, πορτ. nᾶo, γαλ. non, ρουμ. nu· νου
ἀμ^{ου}=δὲν ἔχω. λατ. non habeo.

νουέμβριου, ουσ. =ὁ Νοέμβριος. Ἐκ τοῦ λατ. november
-bris, ιτ. ισπ. γαλ. novembre, γλν. Νοέμβριος (nuémbriu).

ἴδε καὶ μπρουμάρ^{ου}.

νουζίτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (nuzítsǎ, -tsiⁱ) = ἐκ δέρματος ἱμάς, κοιν. λουρί, καὶ νουζίτσα, ὅπερ ἐκ τοῦ σερβ. nuzitsa. Mielos¹ ῥουμ. eurè, λατ. ἴδε καὶ κουράο.

νούκ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., νούτσι πληθ. (núk^u, nútsiⁱ) = κάρυον, καρύδι. Ἐκ τοῦ λατ. *nucis (nux-cis) = κάρυον ἰτ. noce, ἰσπ. nuez, γαλ. noix ῥουμ. nucǎ.

νούκᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (núkǎ, -tsiⁱ) = καρυά. Ἐ τοῦ *nucis, ἰτ. noce, ἰσπ. nogal, γαλ. noyar ῥουμ. nuc. Ἐν βορ. τμήμ. λέγεται καὶ τούναντιόν, νούκᾶ = τὸ κάρυον, νούκ^{ου} ἢ καρυά.

νούλᾶ, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (núlǎ -li) = μηδέν, κοιν. μηδενικόν. Ἐκ τοῦ νλν. νούλα, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. nullus, a, um = οὐδεὶς ἰτ. πορτ. nullo, γαλ. nul, γερμ. null, ῥουμ. nulǎ.

νούμᾶ, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (númǎ -mi) = ὄνομα. Ἐκ τοῦ λατ. nomen -inis = ὄνομα, ἰτ. πορτ. nome, ἰσπ. nomere, γαλ. nom, ῥουμ. nume λέγεται καὶ νούμε ἐν τῇ φράσει: του νούμε αλ ντουμνιτζᾶ^{ου} μ' αλᾶθᾶς = με ἐγκατέλιπες εἰς τὸν Θεόν = ὑπὲρ τὴν προστασίαν τοῦ θεοῦ κατὰ τὸ νλν. εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ.

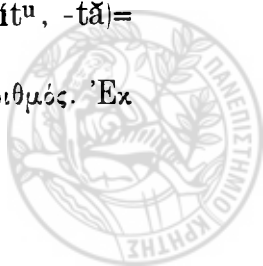
νουμάλι^{ου} καὶ **νᾶμάλι^{ου}**, οὐσ. οὐδ., -λι πληθ. (numǎli^u καὶ nǎmǎli^u, -liⁱ) = σφάγιον, κοιν. σφαχτό. Ἐκ τοῦ λατ. animal -lis, γαλ. aumaille = κερασφόρον κατοικίδιον ζῶον, ἰσπ. alimana, πορτ. almalha, ῥουμ. nǎmaie, λατ. ἴδε πραβντᾶ.

νουμᾶτσέσκου, νουμᾶτσίⁱ, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (numâtsésku, numâtsiⁱ, -itǎ, -ire) = ὀνομάζω, μνημονεύω (ἐκκλησ.), κοιν. νοματίζω (ὄνομα -ατος), ἐξ οὗ τὸ πρκ. ρῆμα ῥουμ. numesc, λατ. 2) φαρμακεύω, μαγεύω τινά, τοῦ κάμνω μάγια ρ. vrăjesc, σλ.

νουμᾶτσίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τσιρι πληθ. (numâtsire, -tsiriⁱ) = μνεία, μνημόνευσις ῥουμ. numire, λατ. 2) φαρμακεία, μαγεία, μάγευμα ῥουμ. vrăzire, σλαβ.

νουμᾶτσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (numâtsit^u, -tǎ) = μνημονευτός 2) μαγευμένος, ῥουμ. vrajit, σλαβ.

νούμιρ^{ου}, ἄρσ. οὐσ., -ρι πληθ. (númir^u, -riⁱ) = ἀριθμός. Ἐκ

του λατιν. numerus = ἀριθμός, ιτ. numero, ισπ. πορτ. numero. γαλ. nombre, ἀλβ. nëmër και noumër· ρ. numer.

νούμιρον, και μετά προθ. α, ανούμιρον, νουμιράι, -ατᾶ, -αρε ρ. (númir^u, numirái, -atã, -are) = ἀριθμῶ, μετρῶ. Ἐκ τοῦ λατ. numero, avi, atum, are = ἀριθμῶ· ιτ. numerare, ισπ. πορτ. numerar, γαλ. nombrer, ἀλβ. noumëroig· ρουμ. numer. Και αρουμινου.

νουμιράρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀνρ., -ρᾶρ· πληθ. (numirãre, -rãri) = ἀριθμησις· μέτρησις· ρουμ. numerare. Και αρουμινάρε.

νουμιράτῶν, -τᾶ, πθμ. τοῦ νούμιρον (numirát^u, -tã) = ἡριθμημένος, μετρημένος· ρουμ. numerat. Και αρουμινάτῶν.

νούμιρε, οὔσ. οὔδ., -ρ· πληθ. (númire, -ri) = ὤμος. Ἐκ τοῦ λατ. humerus = ὤμος, ιτ. omero και umero, ισπ. humero και hombro, πορτ. hombro και ombro· ρ. umãr.

Ἐλαβε δὲ ν προθ. κατὰ τὸ ἐλ. νῶμος ἀντὶ ὤμος. Και ανούμιρε.

νουμούξε, οὔσ. θηλ., -ζ· πληθ. (numúze, -zi) = φήμη, τιμή, ὑπόληψις. Ἐκ τοῦ τρκ. numuz· ρ. onoare. reputatsie, λ.

νούμτᾶ και **νούμπτᾶ**, οὔσ. θηλ., νούμτᾶι πληθ. (númtã, -tsi) = γάμος. Ἐκ τοῦ λατ. nupta ἀντὶ nuptiae = γάμος. Ἀναπτύσσεται πρὸ τοῦ p τὸ m ὡς και ἐν τῷ αλούμτου και αλούμπτου = παλαίω, μάχομαι, ἐκ τοῦ luctor, ιτ. nozze, ισπ. και πορτ. nuptias, γαλ. noces (ἐκ τοῦ nuptiae· ρουμ. nuntã.

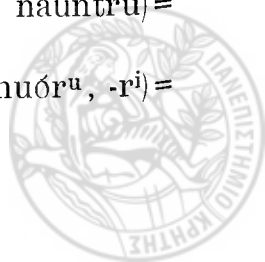
νούνον, οὔσ. ἀρσ., -ν· πληθ. (núnu^u, -ni) = σύντεκνος, ἀνάδοχος, κοιν. κουμπάρος και νουνός, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. nonnus = μοναχός. Σαρδην. nonnu = ἀνάδοχος· ρουμ. naš, σλαβ.

νονντάρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ νόντου, ντᾶρ· πληθ. (nudãre, -dãri) = σύνδεσις, κοιν. κούμῶμα· ρουμ. înnodare.

νονντάτῶν, πθμ. τοῦ νόντου, -τᾶ θηλ. (nudát^u, -tã) = συνημμένος, συμπεπλεγμένος, κοιν. κουμῶμένος, ρ. înnodat, λ.

νούντρον και **νᾶούντρον**, ἐπιρ. (núntru και nãuntru) = ἔνδον, ἐντός· ἴδε νᾶίντρον.

νουόρον και **νιόρον**, οὔσ. οὔδ., νουόρ· πληθ. (nuór^u, -ri) =

νέφος. Ἐκ τοῦ λατ. nubilum. ιτ. nuvola, ισπ. nublo. πορτ. nuvem. γαλ. nue' ρουμ. nour και nor.

νουορεάτζǎ, νουορεǎ, νουορνάρε, άπρ. ρ. (nuoreǎdzǎ, nuorǎ, -are) = συννεφιάζει. Ἐκ τοῦ νουόρ, ὅπερ ἴδε' ρ. a se innourǎ.

νουπτέτζου, νουπτǎ, -ατǎ, -αρε ρήμ. (nuptédz^u, nuptǎi, -atǎ, -are) = διαφυκτερεύω ἔν τινι τόπω. Ἐκ τοῦ νοάπτε, ὅπερ ἴδε' ρουμ. nuptez.

νουστιμάδǎ, οὔσ. θηλ., -ματζ πληθ. (nustimǎdǎ, -mǎdz) = ἡδύτης, κοιν. νοστιμάδα' ρουμ. gust. λατ.

νουτόσου, ἐπιθ., -τρασǎ θηλ. (nutós^u, -tqasǎ) = ὑγρός, νότιος, ἐξ οὗ τὸ προκ. ἐπιθ. ρουμ. umed, λατ.

νουτσέσκου, -τσιⁱ, -τσιτǎ, -τσιρε ρ. (nutsésku, -tsii, -tsitǎ, -tsire) = ὑγραίνομαι, κοιν. νοτίζω, άόρ. νότισα και νότσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρ. jilǎvesc, σλαβ.

νουτσιτόν, πθμ. τοῦ άνρ., -τǎ θηλ. (nutsit^u, -tǎ) = ὑγρός, ὑγρανθείς, κοιν. νοτισμένος' ρουμ. jilav, σλαβ.

νσǎρǎτούρǎ, οὔσ. θηλ., -τουρ' πληθ. (nsǎrǎtúrǎ, -turⁱ) = άλμυρότης, άλμη. Ἐκ τοῦ νσǎράτόν, ὅπερ ἴδε' λατ. salitura, ισπ. προβ. saladura, ρουμ. sǎrǎturǎ.

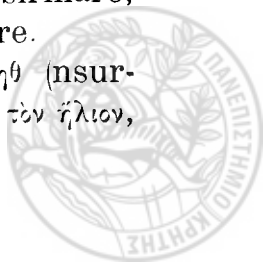
νσǎρπικου, -καⁱ, -κατǎ, -καρε ρ. (nsǎrpik^u, -kai, -katǎ, -kare) μέσον' μι νσǎρπικου = άγριαίνω, μαίνομαι, κοιν. άγρεύω, γίνομαι φειδι. Ἐκ τοῦ σάρπε, ὅπερ ἴδε' ρουμ. a se infuria, λ.

νσǎρπικάτόν, πθμ. τοῦ άνρ., -τǎ, θηλ. (nsǎrpikát^u, -tǎ) = μανιώδης, ἐξηγηριωμένος, λυσσώδης' ρουμ. infuriat, λατ.

νσιρίνου, -ναⁱ, -νατǎ, -ναρε ρ. (nsirínu, -nai, -natǎ, -nare) ιδίως άπρ. = διαιθριάζει, αιθρία γίνεται, κοιν. άνοίγει ὁ καιρός, ξεστεργιάζει. Ἐκ τοῦ :: in-sereno-are, ιτ. inserenare, προβ. ισπ. serenar, ρουμ. înseninez.

νσιρινάρε, άπθ. οὔσ. τοῦ άνρ., -νǎρ' πληθ. (nsirináre, -nǎrⁱ) = αιθρία, κοιν. ξεστεργισμα' ρουμ. înseninare.

νσουρνάρε, άπθ. οὔσ. τοῦ νσουρνέτζου, -νǎρι πληθ (nsurnáre, -nǎrⁱ) = ἔκθεσις εις τὸν ἥλιον, στέγνωμα εις τὸν ἥλιον,

ἤλιασμα· ρουμ. expunere la soare, λατ. Καὶ νσουρινάρε.

νσουρνάτ^{ου}, πθμ. τοῦ νσουρνέτ^{ου}, -νατᾶ θηλ. (nsurnát^u, -nată) = ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον, ἤλιασμένος, ρουμ. expus la soare. Καὶ νσουρινάτ^{ου}.

νσουρνέτζου, -ναί, -νατᾶ, ναρε ρ. (nsurnédzu, -nai, -nată, -nare) = ἐκθέτω, εἰς τὸν ἥλιον, στεγνώνω, ἠλιμάζω. Ἐκ τοῦ λατ. in καὶ soare, ὅπερ ἴδε· ρουμ. expun la soare. Καὶ νσουρινέτζου. Μι νσουρινέτζου = προσηλιάζομαι.

νσούσ^{ου}, ἐπιρ. = ἐπάνω· ἐκ τοῦ in-suso (in sursum), ἰτ. πορτ. ἰσπ. suso, γαλ. sur· νσούσ^{ου} νγιόσ^{ου} = ἄνω κάτω = sursum-deorsum· ρουμ. in-sus.

ντᾶβᾶ, οὐσ. ἀρσ., ντᾶβᾶτζ πληθ. (dâvă, dâvâdz) = ἀγωγὴ, καταγγελία, δίκη, κοιν. νταβᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. davâ = δίκη. Καὶ ν-ᾶβίε· ρουμ. proces, λατ.

ντᾶβᾶλέσκου, -λί, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (ntâvâlésku, -lii, -lită, -lire) = κυλινδῶ τι, περικυλίω. Ἐκ τοῦ λατ. inter-volvo, volvi, volutum ere = κυλινδῶ τι· λέγεται καὶ κουταβαλέσκου, ἐκ τοῦ contra-volvo, ρουμ. tăvălesc, ἰταλ. voltorare, ἀρχ. γαλ. veaultrer. Ἴδε Cihac. 444.

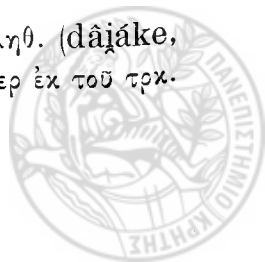
ντᾶβᾶλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -λιρ^ι πλ. (ntâvâlire -liri) = περικυλινδῶσις, περικύλιμα, ρουμ. tăvăleară, λατ.

ντᾶβᾶλίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (ntâvâlit^u -tă) = περικυλινδούμενος, περικυλιόμενος· ρουμ. tăvălit, λατ.

ντᾶβᾶτζῆ, οὐσ. ἀρσ., -τζητζ πληθ. (ντᾶβᾶτζῆδ(ε)ς) (dâvâdzi, -dzidz) = ἐνάγων, κατήγορος, κοιν. νταβατζῆς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. davadzi = ἐνάγων· ρουμ. acusat^{or}, λατ.

νταῖ^{ου}, ἐπιθ. νταῖᾶ θηλ. (daiu, daiă) = οἰηματίας, ἀλαζών, πολμηρός, θρασύς, κοιν. νταῆς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. dai = ἐπιτή-δειος, πονηρός.

ντᾶϊάκε. οὐσ. θηλ., ντᾶϊέκ^ι καὶ ντᾶϊέτσ^ι πληθ. (dâjâke, dâjêki καὶ dâjêtsⁱ) = στῆριγμα, κοιν. νταῖᾶκ^ι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. daiak = στῆριγμα, ρουμ. sprijonă, σλαβ.

νταϊλίκε, οὐσ. θηλ., -λικί πληθ. (dâilike, -likî) = οἰησις, ἀλαζονεία. κοιν. νταϊλίκι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. dailik = οἰησις, ῥουμ. măndrie, σλαβ.

νταϊμα, ἐπίρ. = πάντοτε, κοιν. ντάιμα, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. daime = διαρκῶς (dâima)· ῥουμ. în totdeauna, λατ.

νταϊρέ, οὐσ. ἀρσ., νταϊρέτζ πληθ. (dairé, dairédz) = μικρὸν τύμπανον, ὁ νταϊρές, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. dairé· ῥ. daerea, τρκ.

ντάλά καὶ **ζάλά**, ἕπερ ἴδε.

ντάλάκᾶ, οὐσ. θηλ., ντάλάτσ· πληθ. (dâlákă, dâlătsî) = ἐξόγκωσις τοῦ σπληνός, κοιν. νταλάκα· ῥ. dalac. Ἐκ τοῦ τρκ. dhalaq.

ντάλγκᾶ, οὐσ. θηλ., -γκι πληθ. (dâlgă, -lgi) = κῦμα, ἀγνώστου καταγωγῆς· ῥουμ. val, σλαβ. ὁ πληθ. καὶ ντάλτζι.

ντάλντισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (dâldisésku, -siî, -sită, -sire) = ἀποτολμῶ, διακινδυνεύω, κοιν. νταλντίζω, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. daldin· ῥουμ. a riscă, γαλ.

ντάμμπλά, οὐσ. ἀρσ., ντάμμπλάτζ πληθ. (dâmbă, dâmbăldz) = ἀποπληξία, κοιν. νταμπλάς, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. damba. ῥουμ. apoplexie. ἑλλην.

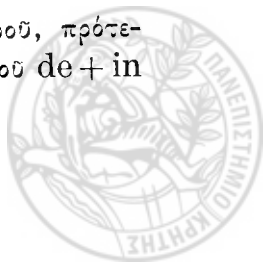
ντάνοράρα, ἐπίρ. (dânâqară) = ἀμέσως, διὰ μιᾶς. Ἐκ τοῦ λατ. de + una + ora· ῥουμ. îndată, λατ.

ντάνγκάνέσκου, -νιῖ, -νιτᾶ, -νιρε ῥ. (dângânésku, -niî, -nită, -nire) = πνίγομαι ὑπὸ τοῦ πάθους, κοιν. σκάνω. Ἐκ τοῦ ντίνγκα = ὑπερπεπληρωμένος· ῥουμ. plesnese, σλαβ.

ντάνγκάνιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -νιριῖ πληθ. danganire, -niri = ὑπερπλήρωσις, μεταφ. πνιγμός ὑπὸ τοῦ πάθους, ὀργῆς· ῥουμ. plesnire, σλαβ.

ντάνγκάνιτον, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (dângânítu, -tă) = ὑπέρπλεως, κοιν. παραγεμᾶτος, μεταφ. πνιγμένος ὑπὸ τῆς ὀργῆς· ῥουμ. plesnit, σλαβ.

ντανεάβρα, ἐπίρ. χρον. (daneavră) = πρὸ μικροῦ, πρότερον, ἴσως καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ de + una + hora ἢ ἐκ τοῦ de + in + illam + horam· ῥουμ. adineoari, λατ.

ντάνντα καὶ **ντεάνντα** καὶ **ντένντα**, ἐπιρ. χρονικὸν (dānda καὶ deānda καὶ dénda) = ἀφ' ὅτου. Ἐκ τοῦ λατ. de + inde· ρουμ. din momentul, λατ.

ντάνντᾶνᾶ, οὐσ. ἀρσ., -νατζ πληθ. (dāndānā, -nadz) = ἡ ὡς διὰ σάλπιγγος θορυβώδης διάδοσις, διασάλπισις, κοιν. νταντανᾶς, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. dandanā· ρ. sgomot mare, σλ. + λ.

ντᾶνσέσκου, ντᾶνσίⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (dānsésku, -sii, -sitā, -sire) = ὑποβαστάζω τι, ἀντέχω, ὑποφέρω. Ἐκ τοῦ νλν. νταϊάντῶ, ἀορ. νταϊάντισα καὶ νταϊάντσα καὶ νταϊάνσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥῆμα· ρουμ. dăinuesc, rabd, ἀγν. κατ., ἴσως λατ.

ντᾶνσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρⁱ πληθ. (dānsire, -sirⁱ) = ἀντοχή, κοιν. βάσταγμα· ρ. răbdare, ἀγν. κατ., ἴσως λατ.

ντᾶνσίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (dānsit^u, -tā) = ὑπεστηριγμένος, κοιν. βασταγμένος καὶ νταϊαντισμένος· ρ. răbdat.

ντάντᾶ, οὐσ. θηλ., -ντᾶντι πληθ. (dādā, dādi) = μήτηρ, κοιν. νταντᾶ (ιδίως ἢ τροφὸς), λέγεται καὶ ἄντα. Πεποιημ. ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν νηπίων, ἴδε καὶ μούμᾶ· ρουμ. mamă.

ντάου, ντέντ^{ου}, ντάτᾶ, ντᾶρε ρ. (dā^u, dé^u, dátā, dāre) = δίδωμι, δίδω. Ἐκ τοῦ λατ. do, dedi, datum, dare) = δίδωμι· ιτ. dare, ἰσπ. πορτ. dar, ἀλβ. daig· ρουμ. dau.

ντᾶούλε, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (dātu^{le}, -li) = τύμπανον, κοιν. νταούλι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. davoul· ρ. tobā, κατὰ Diez, λ. (tuba).

νταπόι καὶ **νταπόια**, ἐπίρ. χρον. = ὕστερον (dapóⁱ καὶ dapó^{ia}). Ἐκ τοῦ λατ. de + post + ea = μετὰ ταῦτα· ιτ. depoi· ρουμ. de apoi. Λέγεται καὶ πόι καὶ ἀπόι καὶ ἀπόια, ἔπερ ἴδε.

ντᾶρᾶ, οὐσ. θηλ., ντᾶρⁱ πληθ. (dārā, dārⁱ) = τὸ ἀφαιρούμενον βάρος τοῦ περιέχοντός τι ἀγγείου, κοιν. ξεπεσμός καὶ ντᾶρα καὶ τᾶρα, ιτ. tara· παρὰ Δουκαγγίω tara. Ἐκ τοῦ ἀραβ. tarah = ἀπορρίπτω· ἰσπ. tara, γαλ. tare, τρκ. dara· ρ. darā.

ντᾶρᾶβέρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρⁱ πληθ. (dārāvērā, -rⁱ) = συναλ-
λαγή, ληψοδοσία, κοιν. νταραβέρι, ἔπερ ἐκ τοῦ ιτ. dare et avere = δίδοναι, ἔχειν, τουρκ. ἐπίσης daravere· ρουμ. daraverā. Καὶ

νταριλογάρε· ἴδε ντάρε καὶ λογάρε.

ντάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥημ. ντά^{ου}, ντά^{ρι}· πληθ. (dǎre, dǎri)=
δόσις, παράδοσις· ῥουμ. dare, λατ.

ντάρντάρέσκου, -ί, -ιτά, -ιρε ῥ. (dârdârésku, -i, -ită,
-ire)=βαπταρίζω, φλυαρώ, κοιν. νταρνταρίζω (ἐν Τουρκίᾳ) πε-
ποιημ. ῥουμ. dârdâesc· ἐπίσης πεποιημ.

ντάρντάριρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ί^{ρι}· πληθ. (dârdârire,
-iri)=βαπτίσιμα, φλυαρία ῥουμ. dârdâire, πεποιημ.

ντάτ^{ου}, -τά, πθμ. τοῦ ντά^{ου}=δίδωμι (dát^u, -tǎ)=δεδομέ-
νος, παραδεδομένος· ῥουμ. dat, ντάτου ν κάπ^{ου}=κουφόνοος κοιν.
ἐλαφρόμυαλος· ῥουμ. svânturatec, λατ.

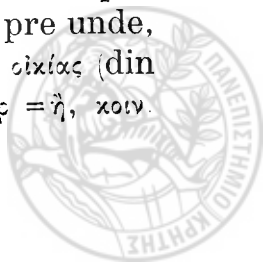
ντάτ^{ου}, οὐσ. οὐδ., ντάτου^{ρι}· πληθ. (dát^u, daturⁱ)=χρέος,
καθῆκον. Ἐκ τοῦ λατ. debeo, ui debitum, ere)· ῥουμ. bir,
μαγυαρ. dajdie, σλαβ.

ντάτα, οὐσ. θηλ., (dâta) α σράρλι^ι=ἡ ἀνατολή τοῦ ἡλίου·
ῥουμ. resăritul soarelui, λατ.

νταφίνᾶ, οὐσ. θηλ., -ν^ι· πληθ. (dafinǎ, -ni)=δάφνη· λέ-
γεται καὶ ντάφ^{ου} καὶ ναφινεάουᾶ (dáfne, dáfni, dafineăuǎ)
ῥουμ. dafin, λατ. daphne.

ντάχνέσκου, ντάχ^{νι}, -ιτά, -ιρε ῥ. (dâhnésku, dâhnî,
-ită, -ire)=κακῶς ὄζω, κοιν. μυρίζω, ὡς τὸ κρέας ἐν ἀρχῇ τῆς
σήμεως· ῥ. duhluesc, ἀμφοτέρω ἐκ τοῦ σλαβ. duhu=πνεῦμα.

ντε καὶ **ντι**, προθ.=ἀπό, ἐκ, (de, di). Ἐκ τοῦ λατ. de,
ιτ. di, da, ἰσπ. πορτ. γαλ. de· ντι α ντρεάπτα (di a dreă-
pta)=δεξιόθεν. Ἐκ τοῦ de + ad + dextera (a dextera), ιτ.
da destra, ντι κουμ (di kum) συνδ. χρον.=ἀφ^{ου}, ἐπεὶ, ὅτε·
ἐκ τοῦ λατ. de cum, ντι πρι (di pri)=ἄνωθεν· οἷον ντίπρι
μέρου=ἐκ τῆς μηλέας ἄνωθεν, ἐκ τοῦ λατ. de per. ντί πρι
αράτσι (di pri aqátsi)=ἐντεθεν· ῥουμ. de pre aici=de par
ici, ντε καὶ ντι πρι^ι (de pri i^u)=πόθεν· ῥουμ. de pre unde,
ντιν (din)=de + in=ex· οἷον: ντιν κάσᾶ=ἐκ τῆς οἰκίας (din
casă)=ex casa· ντι κάτ^{ου} (di căt^u) συνδ. συγχε=ἦ, κοιν.

παρά. Ἐκ τοῦ de quanto, ντι κου νράπτεα (di ku nṛáptea) = νυκτὸς γενομένης· ντι κου τούτου καὶ ντικουτόταλου^ι, (di ku tútu^u καὶ dicutótaluⁱ) = οὐδαμῶς· ντι κου τράμνα (di ku trámna) = ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου· ντι λα (di la) ἐκ τοῦ de la (ἴδε λα) = παρὰ ὄϊον· ντι λα τίνε (di la tine) = παρὰ σοῦ· ἐνίοτε καὶ ὡς ὑποθ. συνδ. = ἐάν, ἀντί τοῦ σά (sâ).

ντε α βέρου, ἐπίρ. = de vero = ἀληθῶς (de a vér^u)· οἱ Μεσημβρ. ντεαλήθεια. Ἐκ τοῦ λατ. de καὶ τοῦ ἐλ. ἀλήθεια· καὶ ντιν ἀλήθεια· ρουμ. într' adevăr.

ντεαλάγκᾶ, οὐσ. θηλ. (dealágă) = φυγή, ταχύτης, σπουδή· ντάου κου ντεαλάγκᾶ = φεύγω μετὰ σπουδῆς. Ἐκ τοῦ de καὶ αλάγκου, ἔπερ ἴδε· ρουμ. fugă, alergare, λατ.

ντεαντούνον, ἐπίρ. = συγχρόνως, ὁμοῦ (deadún^u). Ἐκ τοῦ λατ. de + ad + unum = διὰ μιᾶς· ρουμ. împreună, Μογλ. preuna, λατ.

ντεάπινου, ντιπινάι, -νατᾶ, -ναρε ρ. (deápin^u, dipinái, -nată, nare) = πηνίζω, περιτυλίσσω νῆμα, κλωστήν εἰς καλάμιον, κοιν καλαμίζω. Ἐκ τοῦ ∴ depano, ἔπερ ἐκ τοῦ panus = πηνίον = νῆμα ὑφασίου τυλιγμένον εἰς καλάμιον (μασοῦρι), ἰτ. dipanare, προβ. debanar, ἰσπ. devanar, ρουμ. deápan, λ.

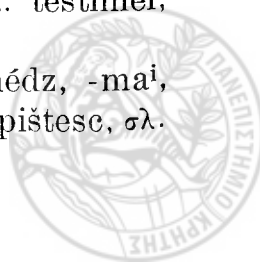
ντεάπιρου, -ντιπιράι, -ατᾶ, -αρε ρ. (deápir^u, dipirái, -ată, -are) = ἀποτίλλω, μαδῶ. Ἐκ τοῦ λατ. depilo, are = ἀποτριχῶ, προβ. depilar· ρουμ. a ši smuldze perul, λατ.

ντεατούμτσα, ἐπίρ. χρον. (deatúmtsea) = ἔκτοτε. Ἐκ τοῦ λατ. de καὶ ατούμτσα, ἔπερ ἴδε. (atúmtsea).

ντέκᾶ, συνδ. αἰτ. (dékă) = διότι, ἐπειδὴ. Ἐκ τοῦ λατ. de quum· ρουμ. pentrucă, λατ.

ντεστιμάλε, οὐσ. θηλ., -μάλι πληθ. (destimále, -măli) = χειρόμακτρον, νλν. ντεστεμέλι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. testimel, ρουμ. prosop, ἑλληγν.

ντζάμέτζου, -μαί, -ματᾶ, -μαρε ρ. (ndzâmédz, -mai, -mată, -mare) = ἀποστᾶζω. Ἐκ τοῦ τζάμα, ρουμ. piștesc, σλ.

ντζινουκλιέτζου, -κλιχί, -κλιχτᾶ, -κλιχρε ρ. (ndzinukliédzu, -kliχai, -kliχatᾶ -kliχare) = γονουκλιτῶ και γονουπετῶ, γονατίζω. Ἐκ τοῦ λατ. † in-genuculo, avi, atum, are, ιτ. inginocchiare, ρουμ. inginunchiez, γαλ. s'agenouiller.

ντζιούγκου, -γκαί, -γκατα, -γκαρε, ρ. (ndziügü, -gai, -gatᾶ, -gare) = ζεύγνυμι, βάλλω ὑπὸ τὸν ζυγόν· ἐκ τοῦ λατ. jugo -are ρουμ. înzug, λατ.

ντζιουγκάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ντζιούγκου, -γκᾶρῖ πληθ. ndziugäre, -gärῖ) = ὑπόζευξις (τῶν ζώων) κοιν. ζέψιμο· ρ. înjugare, λ.

ντζιουγκάτου, πθμ. τοῦ ντζιούγκου, -γκατᾶ θηλ. (ndziugátü, -gatᾶ) = ὑπεζευγμένος, κοιν. ζευγμένος, ρ. înjugat, λατ.

ντιβάνε, οὐσ. θηλ., -βᾶνῖ πληθ. (divâne, -vânῖ) = τὸ Συμβούλιον τοῦ Σουλτάνου, κοιν. ντιβάνι, διβάνι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. devan, ρουμ. divan, τουρκ.

ντιβάρλίγκα και **νγκα**, ἐπίρ. τοπ. (divârlîga) = πέριξ ὁλόγυρα. Ἐκ τοῦ de και βερίνγκα = δακτύλιος· ἐκ τοῦ ἀλβ. veringa = δακτύλιος, ἴδε βᾶρᾶγκούτσου· ρουμ. înprejur, λατ.

ντιγκιόσου, ἐπίρ. τοπ. = κάτω και ντινγκιόσου = κάτωθεν (dingiösu, dingiösu) ἴδε νγκιόσου.

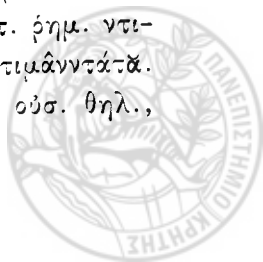
ντιζιρέτζου, -ραί, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (dizirédzu, -rai, -ratᾶ, -rare) = σκαλεύω, ὑποσκαλεύω τὸ πῦρ, ἀνεγείρω φλόγα, ὑποδάυλιζω. Ἐκ τοῦ ζιμαῤᾶ, ἔπερ ἴδε· ρουμ. jeruese, σλαβ.

ντιλικάτου, -τᾶ, ἐπιθ. (dilikátü -tᾶ) = λεπτοφυής, ἄβρός, κοιν. ντιλικᾶτος, ἐκ τοῦ λατ. delicatus· ρουμ. delicat, fin, λ.

ντιμᾶνντου και **ντιμούνντου**, -ταί, -ατᾶ, -αρε ρ. (dimändu και dimündu, -dai, -atᾶ, -are) = διατάσσω, ἐντέλλομαι, παρραγγέλλω. Ἐκ τοῦ λατ. demando, avi, atum, are = συνίστημί τινί τι· πρβ. ιτ. domando, ρουμ. poruncesc, σλαβ.

ντιμᾶννᾶτσιούνε, οὐσ. θηλ., -τσιουνῖ πληθ. (dimândâ-tsiüne, -tsiunῖ) = ἐντολή, διάταγμα. Ἐκ τοῦ ἄνωπ. ρήμ. ντιμᾶνντου, ρουμ. ordin, λατ. porunkᾶ, σλ. Καί ντιμᾶννᾶτᾶ.

ντιμνεάτσά, **ντουμνεάτσά** και **ντιμινιάτσά**, οὐσ. θηλ.,

-τσὶ πληθ. (dimniǎtsǎ, dumniǎtsǎ καὶ diminǎtsǎ, -tsǎ) = αὐγή, πρωία, ἡμέρα· ἐκ τοῦ λατ. * demanitia ἀντὶ de matutina (δηλ. hora), ἰτ. mattino, γαλ. matin, matinée, ρουμ. demineatsǎ. Ὁ δὲ Πουσκάρ. ἐν Περιδ. Weig. τομ. 11, σελ. 41 ἐκ τοῦ de + ipso + demane μετὰ καταλ. ǎtsǎ.

ντιμ|πλάντε καὶ **μ|πλάντε**, ἐπιρ. (dimpláde καὶ mpláde) = χαμαί, κατὰ γῆς. Ἐκ τοῦ de -obliquus· ἀμφίβολον. Πιθανώτ. ἐκ τοῦ de + in + πλάγιος μετὰ συμφυρμού τοῦ πέδου· πρβ. μ|πάντε, ὅπερ ἴδε· ρουμ. pe pǎmânt, λατ.

ντιν, **ντιτοῦ** καὶ **ντιν|τρού**, ντι του, ντι τρου (din ditu, dintru) = προθ. ἐκ, ἀπό. Ἐκ τοῦ de + in, de + intro, ρ. din.

ντινάν|τε καὶ **ντινᾶν|τε**, ἐπιρ. τοπ. καὶ προθ. (dinánte καὶ dinâinte) = ἐμπρός, ἔμπροσθεν, πρό. Ἐκ τοῦ λατ. de + in ante, ρουμ. denainte, ἰτ. dinanzi, ἰσπ. denante, προθ. denant, ἰτ. davanti, γαλ. davant, ἐκ τοῦ de + ab + ante.

ντιναννιτρεάπτα, ἐπιρ. (dinandreǎpta) = δεξιόθεν. Καὶ ντι α ντρεάπτα, ὅπερ ρουμ. in drepta, λατ.

ντινάπαρτε, ἐπιρ. καὶ προθ. (dináparte) = μακράν ἐντεῦθεν. Ἐκ τοῦ λατ. de + in + illa + parte· ρουμ. de dincolo, λατ.

ντινᾶπό^ι, ἐπιρ. καὶ προθ. (dinâpóⁱ) = ὀπίσω. Ἐκ τοῦ λατ. de + in + ad + post· ρουμ. îndărat, λατ.

ντιναστᾶνγκα, ἐπιρ. (dinastǎnga) = ἀριστερόθεν· ἐκ τοῦ de + in + stǎnga, ὅπερ ἴδε· ρουμ. la stǎnga.

ντινίκ^{ου}, -κα^ι, -κατᾶ, καρε ρ. (diník^u, -kaⁱ, -katǎ, -kare) = μιστύλλω, τεμαχίζω· ἐκ τοῦ λατ. * demicare, ἰσπ. πορτ. migar, γαλ. émier, ρουμ. dimic.

ντινικάρε καὶ **ντινκᾶρε**, οὐσ. τοῦ ντινίκ^{ου}, -κᾶρ^ι πλ. (din-káre, -kǎrⁱ) = τεμαχισμός, κοιν. λιάνισμα, ρ. dimicăturǎ, λ.

ντινικάτ^{ου} καὶ **ντινκᾶτ^{ου}**, -τᾶ, πθμ. τοῦ ντινίκ^{ου} (dinkát^u, -tǎ) = κομμένος εἰς μικρὰ τεμάχια, κοιν. λιανισμένος, ρ. dimicat, λ.

ν|τινιρέσκου, -ρι^ι, -ριτᾶ, -ριρε ρ. (ntinirésku, -riⁱ, -ritǎ, -rire) = νεάζω, γίνομαι νέος· ἐκ τοῦ λατ. * intenerésko, ἰτ.

intenerire, ισπ. enternecer, ρ. intinerese, γαλ. attendre.

ντινκοάτσε, ἐπιρ. τοπ. (dinkoátse) = ἐντεῦθεν. Ἐκ τοῦ λ. de + in + eccu + hac. καὶ ντινκοά' ἴδε καὶ νκοά, ρ. incolă, λ.

ντινντα γρον. ἐπιρ. (dinda) καὶ ντάνντα, ἔπερ ἴδε.

ντιντάνᾶ, οὐσ. θηλ., -τᾶν' πληθ. (dintánă, -tănⁱ) = ῥάμφορ, ἢ καμπύλη, κυρτὴ μύτη τῶν πτηνῶν, ρουμ. cioc, σλαβ.

ντιντάτου, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (dintát^u, -tă) = ὀδοντωτός. Ἐκ τοῦ λατ. dentatus = ὀδοντωτός· ἰτ. dentato, ισπ. dentado, γαλ. dentè, ρουμ. dintat, λατ.

ντιντε, οὐσ. ἀρσ., -τσὶ πληθ. (dinte, -tsi) = ὀδούς, δόντι. Ἐκ τοῦ λατ. dens -ntis = ὀδούς, ἰτ. πορτ. dente, ισπ. diente, γαλ. dent, ἀλβ. dëmb, ρουμ. dinte.

ντιντιντε, ἐπιρ. (didinte) = ἀπέναντι καὶ ντίνντε (dinde), ρουμ. dincolo, λατ.

ντίου, ἐπιρ. τοπ. (di^u) = πόθεν καὶ ἔθεν. Ἐκ τοῦ λατ. de -ubi = ὀπόθεν· ρουμ. de unde.

ντιουκλιέτζου, -κλιχ^ι, -κλιχτᾶ, -κλιχαρε ρ. (diukliédz^u, -klija, -kliată. -kliare) = βασκανίω, κοιν. ματιάζω. Ἐκ τοῦ de -occulus· ρουμ. deokiez, λατ.

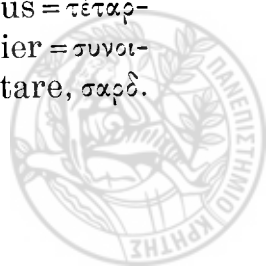
ντιουκλιᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -κλιχερ^ι πληθ. (diukliäre, -klierⁱ) = βασκανία, κοιν. μάτχασμα· ρουμ. deokiare, λατ.

ντιουκλιᾶτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (diukliăt^u, -tă) = βασκανισμένος, κοιν. ματιασμένος· ρουμ. deokiat, λατ.

ντίπου, ἐπιρ. = οὐδόλως, κοιν. ντίπι. ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. di-piu, ἢ ὀρθότ. ἐκ τοῦ ἑλ. τίποτε· ρουμ. de loc. nimie, λατ.

ντιπάρτε, ἐπιρ. τοπ. (dipărte) = μακράν. Ἐκ τοῦ λατ. de parte = παράμερα· ρουμ. departe.

ντιπάρτέτζου, -τα^ι, -τατᾶ, -ταρε ρ. (dipârtédz^u, -tai, -tată, -tare) = ἀπομακρύνω· μέσον: μι ντιπαρτέτζου = ἀπομακρύνομαι. Ἐκ τοῦ λατ. :: de -quartare, ἔπερ ἐκ τοῦ quartus = τέταρτος, τεταρτημόριον τῆς πόλεως (πρβ. τὸ γαλ. quartier = συνοικία, ἐνορία, γειτονιά· γαλ. écarter ἐκ τοῦ :: exquartare, σαρδ.

iscartarsi = αποχωρίζεσθαι, απομακρύνεσθαι· ρ. depãrtedz. Puše. Ὁρθοσ. ἐκ τοῦ departe· πρὸς. ἰτ. appartare.

ντιπάρταρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τάρ' πληθ. (dipãrtãre, -tãr'i) = απομάκρυνσις· ρουμ. depãrtare.

ντιπάρτάτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τατã θηλ. (dipãrtát^u, -tatã) = απομεμακρυσμένος· ρουμ. depãrtat.

ντιπινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ντεάπινου, -νάρ' πληθ. (dipinãre, -nãr'i) = περιτύλιξις νήματος εἰς καλάμιον· ρουμ. depãnare, λ.

ντιπινάτου, -τã, πθμ. τοῦ ρ. ντεάπινου (dipinát^u, -tã) = περιτετυλιγμένος· ρουμ. depãnat, λατ.

ντιπιράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρήμ. ντιάπιρου, -ράρ' πληθ. (dipirãre, -rãr'i) = απότιλις, κοιν. μάδημα· ρουμ. dãpãrare, λ.

ντιπιράτου, -τã, πθμ. τοῦ ρήμ. ντιάπιρου (dipirát^u, -tã) = αποτετιλμένος, κοιν. μαδημένος· ρουμ. dãpãrat, λατ.

ντίπου, ἴδε ντούπου.

ντιπούνου, ντιπούσου, ντιπούσα, ντιπουνεάρε ρ. (dipún^u, dipús^u, dipúsã, dipuneãre) = καταβιβάζω. Ἐκ τοῦ λατ. depono, posui, situm, ěre = καταβιβάζω· ἰτ. deporre, ισπ. deponer, πορτ. depor, ρουμ. depun.

ντιπουνεάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. ντιπούνου, -νερ' πληθ. (dipuneãre, -ner'i) = καταβιβασμός, κατάβασις, ρουμ. depunere.

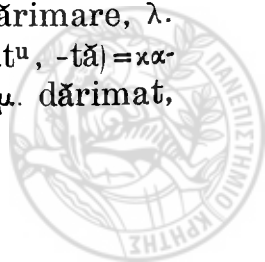
ντιπούσου, πθμ. τοῦ ντιπούνου, -σα θηλ. (dipús^u, -sã) = υποβιβασμένος, ρουμ. scoborit, σλ.

ντιρέκου, οὐσ. ἀρσ., -τσ' πληθ. (dirék^u, -tsi) = στήριγμα, ὑποστάτης, κοιν. ντιρέκι, ἐκ τοῦ τρκ. direk, ρουμ. stalp, σλ.

ντιρίνου, -α'ι, -ατã, -αρε ρ. (dirín^u, -ai, -atã, -are) = καταβάλλω, καταστρέφω. Ἐκ τοῦ λατ. dirimo· μεσ: μι ντιρίνου = καταπονοῦμαι, βσχανίζομαι, ταλαιπωροῦμαι· ρουμ. dãrim, λ.

ντιρινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. ντιρίνου, -νάρ' πληθ. (dirinãre, -nãr'i) = ταλαιπωρία, βσανισμός, ἀφανισμός, ρ. dãrimare, λ.

ντιρινάτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τã, θηλ. (dirinát^u, -tã) = κατεστραμμένος, ἡφανισμένος, ταλαιπωρημένος, ρουμ. dãrimat,

λατ. prāpādit, σλαβ.

ντις, μόριον ἀντίστοιχον πρὸς τὸ λατ. dis, di (διὰ), ιτ. dis, di, ισπ. πορτ. dis, di, des γαλ. dis, di, de.

ντίσ^{ου}, ἐπιθ., ντισᾶ, θηλ. (dís^u, disā) = ἡμίσιος, -εια, -υ. Ἐκ τοῦ divisus, πθμ. τοῦ ρ. divido = δίκαιῶ· πρβ. divise = δίχα, ρουμ. jumātate, λαλ.

ντισάγκᾶ καὶ **τισάγκᾶ**, οὐσ. θηλ., ντισᾶτζι· πληθ. (diságǎ καὶ tiságǎ, disǎdzi) = δισάκκιον, ιτ. bisaccia, πρβ. bissac, γαλ. bissac καὶ besace. Ἐκ τοῦ λατ. bis-saccus, μεσαιων. λατ. bisacium, γλν. δισάκκιον, ρουμ. desagǎ.

ντισβᾶλέσκου τουναντίον τοῦ ἀμβαλέσκου, ἕπερ ἴδε· ρουμ. desvǎlesc, λατ.

ντισβᾶλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -λιρ^ι πληθ. (disvǎlire, -lirⁱ) = ἀποκάλυψις, ἐκκάλυμμα, κοιν. ξεσκεπάσμα· ρ. desvǎlire. λ.

ντισβᾶλίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (disvǎlit^u, -tǎ) = ἐκκεκαλυμμένος, κοιν. ξεσκεπασμένος, ρουμ. desvǎlit, λατ.

ντισβᾶρτέσκου, -τι^ι, -τιτᾶ, -τιρε ρ. (disvǎrtésku, -tiⁱ, -titǎ, -tire) = ἀναστρέφω, κοιν. ξεδιπλώνω· τουναντίον τοῦ ἀμβᾶρτέσκου, ἕπερ ἴδε· ρουμ. desvǎrtesc, λατ.

ντισβᾶρτίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τιρ^ι πληθ. (disvǎrtire, -tirⁱ) = ἀνατροφή, κοιν. ξεδιπλωμα· ρουμ. desvǎrtire, λατ.

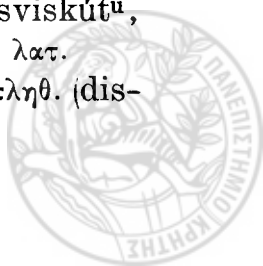
ντισβᾶρτίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τιτᾶ θηλ. disvǎrtit^u, -titǎ) = ἀνεστραμμένος, κοιν. ξεδιπλωμένος· ρουμ. desvǎrtit, λατ.

ντισβέσκου, ντιβισκού^ι, -κουτᾶ, ντιβιστεᾶρε ρ. (disvésku, diviskúⁱ, -kutǎ, divisteǎre) = ἀπεκδύω. Ἐκ τοῦ λατ. divestio, ivi, itum, ire, ρουμ. desbrac, λατ.

ντισβέτσ^{ου}, ντισβιτσα^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (disvéts^u, disvitsáⁱ, -tsatǎ, -tsare) = ἀπομανθάνω, ἀποβάλλω τὰς προτέρας ἕξεις· ἴδε ἀμβέτσ^{ου}· ρουμ. desvǎts, λατ.

ντισβισκούτ^{ου}, πθμ. τοῦ ντισβέσκου, -τᾶ θηλ. (disviskút^u, -tǎ) = ἀπεκδεδυμένος, κοιν. γδυμένος· ρ. desbrăcat, λατ.

ντισβιοτεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ντισβέσκου, -στερ^ι πληθ. (dis-

visteáre, sterⁱ)=ἀπέκδυσις, κοιν. γδύσιμον· ρ. desbrăcare, λ.

ντισβιτσάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τσᾶρⁱ πληθ. (disvitsáre, -tsăriⁱ)=ἀπομάθησις, ἀποβολή τῶν προτέρων ἔξεων, κοιν. ξεμάθημα· ρουμ. desvetsare, λατ.

ντισβιτσάτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (disvitsát^u, -tă)=ἀπομεμαθηκώς, ἀποβαλὼν τὰς προτέρας ἔξεις, κοιν. ξεμαθημένος καὶ ξεσυνηθισμένος· ρουμ. desvetsat, λατ.

ντισγκᾶρντέσκου, -ντιⁱ, -ντιτᾶ, -ντιρε ρ. (disgărdésku, -dii, -dită, -dire)=ἐκφράττω, κοιν. ξεφράζω. Ἐκ τοῦ dis καὶ γκᾶρντου· ἴδε γκᾶρντίνᾶ· ρουμ. desgrădesc, ἀλβ.

ντισγκᾶρντίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ντιτᾶ θηλ. (disgărdire, -diriⁱ)=ἐκφραξίς, κοιν. ξέφραγμα· ρ. desgrădire, ἀλβ.

ντισγκᾶρντίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ντιρⁱ πληθ. (disgărdit^u, tă)=ἐκπεφραγμένος, κοιν. ξεφραγμένος· ρ. desgrădit, ἀλβ.

ντισγκλίνιου καὶ **ντισγκλίνιου**, ντισγκλινάι, -ατᾶ, -αρε ρ. (disglini^u, disglinăi, -ată, -are)=διχάζω, διασπῶ. Ἐκ τοῦ λατ. de + ex + binare (bini=ἀνά δύο)· ρ. desbin (desghin). Πρβ. γαλ. combiner, λ. combinare = συνάπτειν, συνδέειν.

ντισγκλινάρε καὶ **ντισγκλινάρε**, ἀπθ. τοῦ ἀνρ., -νᾶρⁱ πληθ. (disglinăre, -năriⁱ)=διχασμός, διάσπασις· ρ. desbinare.

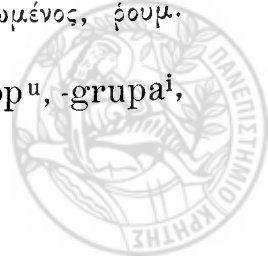
ντισγκλινάτου καὶ **ντισγκλινάτου**, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -νᾶρⁱ πληθ. (disglinát^u, -tă)=διεσπασμένος, διχασμένος· ρ. desbinat.

ντισγκλέτσου, ντισγκλιτσάι, -τσατᾶ, -τσαρε, ρ. (disglêts^u, disglitsăi, -tsată, -tsare)=τήκω, διαλύω τὸν πάγον, κοιν. ξεπαγώνω· ἐκ τοῦ dis καὶ γκλέτσου, ὅπερ ἴδε, ρ. desghets, λ.

ντισγκλιτσάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τσᾶρⁱ πληθ. (disglitsáre, -tsăriⁱ)=διάλυσις τοῦ πάγου, κοιν. ξεπάγωμα, ρουμ. desghetsare, λατ.

ντισγκλιτσάτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τσατᾶ, ὕηλ. (disglitsát^u, -tsată)=διακελυμένος (ὁ πάγος) κοιν. ξεπαγωμένος, ρουμ. desghetsat, λατ.

ντισγκρόπου, -γκρουπάι, -ατᾶ, -αρε ρ. (disgróp^u, -grupăi,

-atã, -are) = ἐκθάπτω. Ἐκ τοῦ dis καὶ γκροράπᾶ, ἕπερ ἰδε·
 ρουμ. desgrop, ἀλβ.

ντισγκρουπάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -πᾶρ᾽ πληθ. (disgru-
 pare, -pãri) = ἐκταρή· ρουμ. desgropare, ἀλβ.

ντισγκρουπάτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (disgrupát^u, -tã) =
 ἐκτεθαμμένος· ρουμ. desgropat, ἀλβ.

ντισεράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ντισέρτου, ντισεράρ᾽ πληθ. (di-
 sertare, disertãri) = ἐκκένωσις· ρουμ. desertare.

ντισέρτου καὶ ντισᾶρτου, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (disértu, -ai,
 -atã, -are) = ἐκκενώ. Ἐκ τοῦ λατ. desertus, ἰτ. desertare
 καὶ disertare, ἰσπ. πορτ. desertar· ρουμ. desert.

ντισίκου, ντισικᾶῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (disík^u, diskáῖ, -atã, -are)
 = σχιζώ. Ἐκ τοῦ λατ. disseco, cui, ctum, are = διατέμνω·
 ρουμ. despice, λατ.

ντισκάλικου, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (diskálik^u, -ai, -atã, -are)
 = ἀφιππεύω Ἐκ τοῦ λατ. † dis-caballico, ἰτ. discavalcare
 ἰσπ. discabalgat, πορτ. descavalgar· ρουμ. descalic.

ντισκâλικάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -κᾶρ᾽ πληθ. (diskáli-
 kãre, kãri) = ἀφιππευσις· ρουμ. descãlicare.

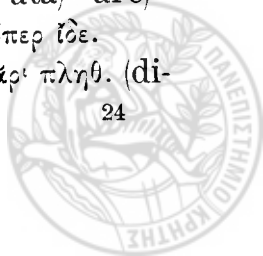
ντισκâλτσάρε, ἀπαρ. θηλ. μὲ σημ. οὐσ. ἀφηρ. τοῦ ρήμ.
 ντισκάλτσου, -τσᾶρ᾽ πληθ. (discãltsãre, -tsãri) = ἡ ἀφαίρεσις
 τῶν πετάλων, κοιν. ξεκαλίγωμα· ρουμ. descaltsare.

ντισκâλτσάτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (diskaltsát^u, -tã) =
 ἀπετάλωτος· λατ. discalceatus = ἀνυπόδητος, ρ. descãltsat.

ντισκάλτσου, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (diskáltsu, -ai, -atã,
 -are) = ἀφαιρῶ τὰ πέταλα τοῦ ἀλόγου, κοιν. ξεκαλιγώνω. Ἐκ
 τοῦ λατ. dis-calcio-are· ρουμ. descalts, ἰτ. discalzare
 καὶ scalzare, ἰσπ. descaltar, πορτ. descaltar, προβ. des-
 caussar, γαλ. dechausser.

ντισκâπου, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (diskáp^u, -ai, -atã, -are) =
 ἀπαλλάττομαι, σώζομαι. Ἐκ τοῦ dis καὶ ασκâπου, ἕπερ ἰδε.

ντισκâπάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. ντισκâπου, -πᾶρ᾽ πληθ. (di-

skâpâre, -pârⁱ) = ἀπαλλαγὴ· ῥουμ. scăpare, λατ.

ντισκάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. ντισίχου, -κάρ, πληθ. (diškâre, -kârⁱ) = σχίσσις, σχίσσιμον, ῥουμ. despicare, λατ.

ντισκάρκάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -κάρι πληθ. (diskâr-kâre, -kârⁱ) = ἐκφόρτωσις· ῥουμ. descărcare.

ντισκάρκátου, -ατᾶ, πθμ. τοῦ κτρ. (diskârcát^u, -tǎ) = ἐκπεφορτωμένοις, ξεφορτωμένοις· ῥουμ. descărcat.

ντισκάρκου, -καί, -ατᾶ, -αρε ῥ. (diskârku, -kai, -atǎ, -are) = ἐκφορτώνω. Ἐκ τοῦ λατ. dis-carrico· ιτ. discarricare, discarcare καὶ scarricare, ισπ. descargar, πορτ. descarregar, γαλ. charger, ῥουμ. descare.

ντισκάρφουσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (discârfusésku, -siⁱ, -sitǎ -sire) = ἀποκαθηλώ, κοιν. ξεκαρφώνω. Ἐκ τοῦ λατ. dis καὶ τοῦ ἐλ. κάρφωσα· ῥ. scot cuiul, λ. destsintuesc, σλ.

ντισκάρφουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρⁱ, πληθ. (diskâr-fusîre, -sirⁱ) = ἀποκαθήλωσις, ξεκάρφωμα, ῥ. destsintuire, σλ.

ντισκάρφουσίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (diskârfusit^u, -tǎ) = ἀποκαθηλωμένοις· κοιν. ξεκαρφωμένοις· ῥουμ. destsintuit, σλ.

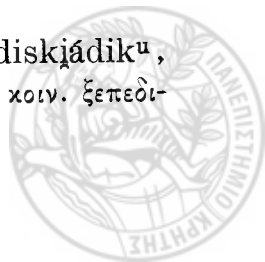
ντισκátου, πθμ. τοῦ ντισίχου (diskát^u, -tǎ) = ἐσχισμένοις, ῥουμ. despicat, λατ.

ντισκátου, -κᾶτσαί, -κᾶτσατᾶ, -κᾶτσαρε ῥ. (diskáts^u, -kâtsai, kâtsatǎ, kâtsare) = διαλύω, διαχωρίζω τὰς περιπεπλεγμένας τρίχας τῆς κεφαλῆς δι' ἀραιότερου κτενίου Ἐκ τοῦ dis καὶ ακάτσοῦ πρὸς νλν. ξεπῆνω τὰ μαλλιά· ῥουμ. descure, λ.

ντισκᾶτσάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τσᾶρⁱ πληθ. (diskâtsǎre, -tsârⁱ) = διάλυσις, διαχωρισμὸς τῶν περιπεπλεγμένων τριχῶν τῆς κεφαλῆς· ῥουμ. descurare, λατ.

ντισκᾶτσάτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (diskâtsát^u, -tǎ) = διακεχωρισμένοις, μὴ περιπεπλεγμένοις (ἐπὶ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς)· ῥουμ. descureat, λατ.

ντισκιάντικου, ντισκιντικάί, -ατᾶ, -αρε ῥ. (diskîádiku, diskidikáí, -atǎ, -are) = ἀφαιρῶ τὴν πέδην ζώου, κοιν. ξεπεδι-

κλώνω· ἴδε νκάντικ^{ου}, ρουμ. despiedic, λατ.

ντισκιντικάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -κάρ' πληθ. (diskidi-káre, -kār'i) = ἡ ἀφαίρεσις τῆς πέδης ζώου, κοιν. ξεπεδικλωμα· ρουμ. despiedicare, λατ.

ντισκιντικátου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (diskidikát^u, -tǎ) = ἀπηλλαγμένος τῆς πέδης, κοιν. ξεπεδικλωμένος, ρουμ. despiedicat, λατ.

ντισκλίντου, ντισκλιῶ^{ου}, ντισκλιῶᾶ, -ντερε καὶ ντεαρε ρήμ. (disklíd^u, disklíš^u, disklíšǎ, -dere καὶ -deare = ἀνοίγω· Ἐκ τοῦ λατ. dis-cludo (claudio, disclusi. disclusum ere, ἱτ. dischiudere, προσ. desclaire, ρουμ. deschid.

ντισκλιντεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ντερε' πληθ. (diskli-deǎre -der'i) = ἀνοίγμα, τὸ ἀνοίγειν· ρουμ. deschidere.

ντισκλιῶ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ῶᾶ θηλ. (disklíš^u, -šǎ) = ἀνοικτός, μεταφρ. εἰλικρινής· ρουμ. deschis, sincer, λατ.

ντισκλότου^{ου}, ντισκλουτσά^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (disklót^s^u, -disklutsáⁱ, -atǎ, -are) = ἐκκολάπτω, ξεκλωσσῶ. Ἐκ τοῦ dis καὶ κλώτσᾶ, ὅπερ ἴδε.

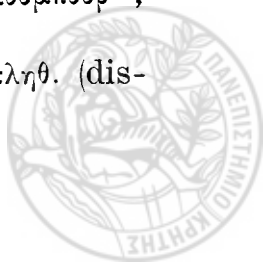
ντισκόσου^ι, ντισκουσου^ι, -σουτᾶ, -σεαρε ρ. (diskós^u, diskusúⁱ, -sutǎ, -seare) = ἐκράπτω. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ disconsuo (dissuo), ἱτ. discucire, ἰσπ. πορτ. descoser, γαλ. decoudre· ρουμ. descos.

ντισκουάπιου^{ου}, -ι^ι, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (diskuápir^u, -ii, -itǎ, -ire) = ἀποκαλύπτω. Ἐκ τοῦ λατ. = discooperio· ρ. discover, ἱτ. scoprire, ἰσπ. descubrir, πορτ. descubrir, γαλ. decouvrir.

ντισκούλτσου, ἐπιθ., -τσᾶ θηλ. (diskúltsu, -tsǎ = ἀνυπόδητος. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ disculcius, φριουλ. dišcolts· ρ. descults. Ἐν βορ. τμήμ. εὐχρηστον.

ντισκούμ|πάρου^{ου}, -α^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (discúmpâr^u, -ai, -atǎ, -are) = ἀποζημιῶ. Ἐκ τοῦ dis καὶ κούμπάρου καὶ ακούμπουρου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. răskumpâr, λατ.

ντισκουμ|πάράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ράρ' πληθ. (dis-

kumpârâre, -rârî) = ἀποζημίωσις· ῥουμ. răskumpârare.

ντισκουπιρίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ντισκουάπιρ^{ου}, -ριρ^ι· πληθ. (discupirîre, -rirî) = ἀποκάλυψις· ῥουμ. descoperire.

ντισκουπιρίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ντισκουάπιρ^{ου}, -τᾶ· πληθ. (diskupirît^u, -tă) = ἀποκεκαλυμμένος· ῥουμ. descoperit.

ντισκουρμάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -μᾶρ^ι· πληθ. (diskurmâre, -mârî) = ἀνάπαυσις, ἀνακούφισις· ῥουμ. odihnire σλ.

ντισκουρμάτ^{ου}, πθμ. τοῦ κτρ., -τᾶ· πληθ. (diskurmât^u, -tă) = ἀναπεπαυμένος, ἀνακουφισμένος· ῥουμ. odihnit, σλαβ.

ντισκούρμου, -α^ι, -ατᾶ, -αρε ῥ. (diskürmu, -aî, -ată, -are) μέσον· μι ντισκούρμου = ἀναπαύομαι, κοιν. ξεκουράζομαι. Ἐκ τοῦ dis καὶ κούρμου, ἕπερ ἴδε· ῥουμ. me odihnesc, σλ.

ντισκουσεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. ντισκόσ^{ου}, -σερ^ι· πληθ. (diskuseâre, -serî) = ἐκραφή, κοιν. ξεράψιμον, ῥ. descusătură, λ.

ντισκουσούτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ντισκόσ^{ου} (diskusût^u, -tă) = ἐξεργαμμένος· ῥουμ. descusut, λατ.

ντισλᾶξέσκου, -ξι^ι, -ξιτᾶ, ξιρε ῥ. (dislaksésku, -ksiî, -ksită, -ksire) = ἀπεκδύω· ἐκ τοῦ λατ. dis καὶ τοῦ γλν. ἀλλάζω -ἄλλαξα, ῥουμ. desbrac, λατ. Καὶ ντισθέσκου, ἕπερ ἴδε.

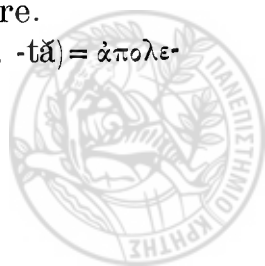
ντισλᾶξίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ξιρ^ι· πληθ. (dislâksîre, -ksirî) = ἀπέκδυσις, κοιν. ξένδυμα· ῥουμ. desbrăcare, λατ. Καὶ ντισθιστεᾶρε, ἕπερ ἴδε.

ντισλᾶξίτ^{ου}, τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (dislâksît^u, -tă) = ἀπεκδεδυμένος, κοιν. ξενδυμένος· ῥουμ. desbrăcat, λατ. Καὶ ντισθισκούτ^{ου}, ἕπερ ἴδε.

ντισλέγκου, ντισλιγκά^ι, -ατᾶ, -αρε ῥ. (dislég^u, disligáî, -ată, -are) = ἀπολύω, ἐκλύω· ἐκ τοῦ dis καὶ ligo, ιτ. dislego slego = ἀπολύω· ισπ. πορτ. desligar, γαλ. delier, ῥ. desleg.

ντισλιγκάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. -γκᾶρ^ι· πληθ. (disligâre, -gârî) = ἀπόλυσις, κοιν. λύσιμον· ῥουμ. deslegare.

ντισλιγκάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (disligât^u, -tă) = ἀπολυμένος· ῥουμ. deslegat.

ντισλικέσκου, -κιῖ, -κιτᾶ, -κιρε ρ. (dislikésku - kiῖ, -kită, -kire) = ἐκκολλῶ, ἀποσπῶ· κοιν. ξεκολνῶ. Ἐκ τοῦ dis καὶ ἀλικέσκου, ὅπερ ἴδε, ῥουμ. deslipesc, σλαβ.

ντισλικίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -κιρῖ πληθ. (dislikire, -kirῖ) = ἐκκόλλησις, κοιν. ξεκόλλημα· ῥουμ. deslipire, σλαβ.

ντισλικίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (dislikítu, -tă) = ἐκκεκολλημένος, ἀπεσπασμένος, κοιν. ξεκολλημένος, deslipit, σλαβ.

ντισμπέτου, ντισμπιτάῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (disbétu disbitai, -ată, -are) μέσον = ἀποκρεπαλῶ, κοιν. ξεμεθῶ· ῥουμ. desbet. Ἐκ τοῦ dis καὶ αμμπέτου, ὅπερ ἴδε.

ντισμπιτάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τᾶρῖ πληθ. (disbităre, -tări) = ἀποκραιπάλησις, κοιν. ξεμέθυμα· ῥουμ. desbătare, λατ.

ντισμπιτάτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ρ. ντισμπέτου (disbitátu, -tă) = ἀποκραιπαληκῶς, κοιν. ξεμεθυσμένος· ῥουμ. desbătat, λατ.

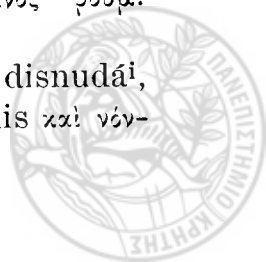
ντισμπράνέτζου, -ναῖ, -νατᾶ, -ναρε ρ. (disbrânétzu, -nai -nată nare) = ἀποζώννυμι, κοιν. ξεζώνω. Ἐκ τοῦ dis καὶ brănu, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. destsing, λατ.

ντισνέρντου, ντισνιρντάῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (disnérdu, disnir-dái, -ată, -are) = θωπεύω, κοιν. χλιδεύω, χλιδαίνω, ποιῶ μαλθακόν, ἐκθηλύνω. Κατὰ προφορικὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ H. Candrea πρὸς τὸν Pușc. ἐκ τοῦ λατ. :: dis-merdo-dare (merda = κόπρος)· ἰδίως σημ. ἀπαλλάττω τὸ νήπιον ἀπὸ τῆς ἐνοχλήσεως τῶν ἀκαθάρτων σπαργάνων, ἀντικαθιστῶν αὐτὰ διὰ καθαρῶν, ἔπομ. μαλθακύνω, συνηθίζω τὸ νήπιον νὰ μὴ ἀνέχῃται ἐνοχλήσεις· πρβ. τὸ «μὴ τὸ κακομαθαίνης»· ῥουμ. desmierd λατ.

ντισνιρντάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ντισνέρντου, -τᾶρῖ πληθ. (disnirdăre, -dări) = θωπεῖα, θώπευμα, ἐκθηλυνσις, ρ. desmierdare, λ.

ντισνιρντάτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τατᾶ θηλ. (disnirdátu, -tată) = χλιδανός, μαλθακός, κοιν. κακοςυνηθισμένος· ῥουμ. desmierdat, λατ.

ντισνόντου, ντισνουντάῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (disnódu, disnudái, -ată, -are) = λύω τὸ πλέγμα, τὸν κόμβον, ἐκ τοῦ dis καὶ νόν-

τ^{ου}, ὅπερ ἴδε, ἰτ. disnodare, ἰσπ. desanudar, προβ. desnoz-
zar, γαλ. denouer· ῥουμ. desnod.

ντισουνντάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρ' πληθ. (disnudáre, -rⁱ)=ἡ λύσις τῆς πλοκῆς τοῦ κόμβου· ῥ. desnodare, λατ.

ντισούπρᾶ, ἐπιρ. τοπ. καὶ ντεασούπρᾶ καὶ ασούπρᾶ (disú-
pră, deasúpră, asúpră)=ἐπάνω. Ἐκ τοῦ λατ. de supra,
ἰτ. sópra, ἴδε καὶ σούπρᾶ· ῥουμ. deasupra.

ντισπᾶν|τικ^{ου}, -καῖ, -κατᾶ, -καρε ῥ. (dispăntik^u, -kaⁱ,
-kată, -kare)=διασχίζω τὴν κοιλίαν, κοιν. ξεκοιλιάζω. Ἐκ τοῦ
λατ. ∴ dis-pantico care (pantex-icis = κοιλιά)· ἰσπ. dis-
pancijar=ἀνοίγω τὴν κοιλίαν· ῥ. spintec, λατ. Καὶ σπᾶντικ^{ου}.

ντισπᾶν|τικᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρ' πληθ. (dispănti-
kăre, -rⁱ)=διάσχισις τῆς κοιλίας, ξεκοιλισμα· ὁ. spintecare.

ντισπᾶν|τικᾶτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -κατᾶ θηλ. (dispănti-
kăt^u, -kată)=δισχιζόμενος τὴν κοιλίαν, κοιν. ξεκοιλισμένος·
ῥουμ. spintecat, λατ.

ντισπάρτου, ντισπάρτσ^ι, -τσῖτᾶ, -τσῖρε ῥ. (dispărtu, dis-
pârtsiⁱ, -tsită, -tsire)=διαχωρίζω, διαζευγνύω, διαλλάττω. Ἐκ
τοῦ λατ. dis pertio, ivi, itum, ire=διαμερίζω· ἰτ. dispar-
tire καὶ spartire, ἰσπ. πορτ. despartir, γαλ. departir· ῥουμ.
despart. Ἡ σημ. τῆς διαλλαγῆς κατὰ τὸ ἐλ. τοὺς χωρίσαμεν.

ντισπάρτσῖρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τσῖρ' πληθ. (dispâr-
-tsire, -tsiri)=διαμερισμός, διαχωρισμός, διαζύγιον, διαλλαγή·
ῥουμ. despartsire, λατ.

ντισπάρτσῖτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ (dispârtsit^u, -tă)
=κεχωρισμένος, διεζευγμένος, διηλλαγμένος· ῥουμ. despârtsit.

ντισπλάτέσκου καὶ **ντισπᾶλτέσκου**, ντισπλάτῖ, -τιτᾶ, -τιρε
ῥημ. (displătésku, displătîⁱ, -tită, -tire =διαλύω πεπλεγμέ-
νον τι. Ἐκ τοῦ dis-plecto =ξεπλέκω· λέγεται καὶ ντισπλέκ^{ου},
-καῖ, -κατᾶ, -καρε. Ἐκ τοῦ λατ. de + ex + plicare, ἰτ. diespie-
gare, ἰσπ. desplegar, πορτ. despregar, γαλ. deployer καὶ
depoyer· ῥουμ. despice.

ντισπλάτιρε και **ντισπάλλιρε**, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -ρι πληθ. (displătire, -ri) = διάλυσις, κοιν. ξέπλεγμα. Και ντισπλικάρε (displícăre, -ri) ρουμ. despletitură, λατ.

ντισπλάτιτ^{ου} και **ντισπάλλιτ^{ου}**, -τά, πθμ. τοῦ άνρ. (displătít^u, -tă) = λελυμένος, κοιν. ξεπλεγμένος. Και ντισπλικάτ^{ου}, -τά (displícăt^u, -tă) ρουμ. despletit, λατ.

ντισπόλι^{ον}, -αί, -ατά, -αρε ρ. (dispóli^u, -ai, ată, are) = άποδύω, άπογυμνω τίνα. Έκ τοῦ λατ. despolio, avi, atum, are = άποσυλώ, άποδύω, ιτ. despogliare και spogliare, ισπ. πορτ. despojar, πρ. despullar, γ. depouiller ρ. despoiu.

ντισπουλιάρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -λιερ^ι πληθ. (dispu-
liăre, -lieri) = σύλλησις, άπόδουσις, άπογύμνωσις ρ. despoiare.

ντισπουλιάτου, -τά, πθμ. τοῦ άνρ. (dispu-liăt^u, -tă) = άπογεγυμνωμένος = λατ. dispoliatus de-spolium = σκύλον, δορά) ρουμ. despoiat.

ντιστέπτου, ντιστιπτάί, -ατά, -αρε ρ. (distéptu, disti-
ptái, -ată, -are) = έξυπνίζω τίνα. Έκ τοῦ λατ. † de-excito-
tare, ιτ. destare καλ. šitare, ρουμ. deštept.

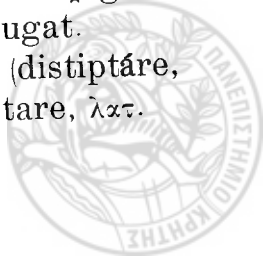
ντιστέρνου, -ναί και -νουί, -νατά και -νατά, -αρε, ρ. (di-
stérnu, -nai και -nui, -nată και -nută -nare) = άποστρών-
νυμι, κοιν. ξεστρώνω. Έκ τοῦ dis και sterno = στρώννυμι, ίδε
άστέρνου ρουμ. destern.

ντιστζιούγκ^{ον}, -γκαιί, -γκατά, -γκαρε, ρ. (disdzjúg^u, -gai,
-gată, -gare) = ύπολύω, διαζεύγνυμι, έλευθερω τά ύποζύγια
ζῶα άπό τοῦ ζυγοῦ, κοιν. ξεζεύγω. Έκ τοῦ λατ. dis-jugo-are,
ρουμ. desjug, (ζυγός).

ντιστζιουγκάρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -γκαιρι πληθ. (disdzju-
găre, -gări) = διάζευξις, κοιν. ξέζευγμα, ξεζέψιμον ρ. desjugare.

ντιστζιουγκάτ^{ου}, πθμ. τοῦ άνρ., -τά, θηλ (disdzjugăt^u,
-tă) = διαζευγμένος, κοιν. ξεζευγμένος ρουμ. desjugat.

ντισπιπτάρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -πτάρι πληθ. (distiptăre,
-ptări) = άρύπνισις, κοιν. έξυπνισμα, ρουμ. dešteptare, λατ.

ντιστιπτάτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (distiptát^u -tǎ) = ἀφιπνισμένος, κοιν. ξυπνητός, ρουμ. deșteptat, deștept.

ντιστιρνεάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -νερ᾽ πληθ. (distirneáre, -nerⁱ) = ἀπόστρωσις, κοιν. ξέστρωμα· ρουμ. desternere, λατ.

ντιστιρνούτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -νουτᾶ, θηλ. (distirnút^u, -nutǎ) = ἀπεστρωμένος, κοιν. ξεστρωμένος, ρουμ. desternut.

ντιστούπ^{ου}, -παῖ, -πατᾶ, -παρε (distúp^u, -pai, -patǎ, -pare) = ἀποσφραγίζω, ἀνοίγω, κοιν. ξεστουπώνω (κατὰ λέξιν). Ἐκ τοῦ ντις (dis) καὶ στούπ^{ου} καὶ ἀστούπ^{ου}, ὅπερ ἴδε· γαλ. destuper, ρουμ. destup.

ντιστουπάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -παρ᾽ πληθ. distupáre, pǎri) = ἀποσφράγισις, κυρίως ξεστουπώμα, ρουμ. destupăturǎ, λ.

ντιστουπάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (distupát^u -tǎ) = ἀπεσφραγισμένος, κυρίως ξεστουπωμένος· ρουμ. destupat, λατ.

ντιστρέσ^{ου}, μετοχ. ἐπιθ, ντιστρέσᾶ, θηλ. (distrés^u, -easǎ) = χαλαρός. Ἐκ τοῦ dis καὶ στρέσ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. lăsat, desfăcut· ἴδε καὶ ντιστρίμτου.

ντιστρίμτου, τᾶ, πθμ. τοῦ ντιστρίνγκου (distrímtu, -tǎ) = ἀνειμένος, χαλαρωμένος, κοιν. ξεσφιγμένος· ἴδε ντιστρέσ^{ου}.

ντιστρίνγκου καὶ **ντιστρίνγκου**, -στρίμδου, -στριμ|τᾶ, -τζεαρε ρ. (distríngu καὶ distríngu, -trimšu. strímtǎ, -dzeare) = ἀνήμι, ἀπολύω, χαλαρώνω, κοιν. ξεσφίγγω. Ἐκ τοῦ de stringo, ἴδε στρίγκου. Οἱ Ρουμ. περιφραστικῶς.

ντιστριντζεάρε καὶ **ντιστρίντζιρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τζερ᾽ πληθ. (distrindzeáre, -zerⁱ) = χαλάρωσις, κοιν. ξέσφιγμα.

ντισισίνγκου, ντισισίμδου, ντισισίμτᾶ καὶ -μπτᾶ, ντισισιντζεάρε καὶ -τζιρε ρ. (distsíngu, distsímsu, distsímtǎ καὶ -mptǎ, distsindzeáre, -dzire) = ἀποζώννυμι, λ. dis-cingo, ισπ. descinchar, γ. dessangler = ἀφαιρῶ τὸν ζωστήρα· ρ. descing.

ντισισιντζεάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τζερ᾽ πληθ. (distsindzeáre, -dzerⁱ) = ἀπόζωσις, ἀποβολὴ τῆς ζώνης, κοιν. ξέζωμα
ντισοφάκ^{ου}, -φετσ^{ου}, -φαπτᾶ, -φατσιρε καὶ -φαρε ρ. (dis-

fák^u, -fets^u, -faptă, -fatsire και -fare) = ἀνοίγω. Ἐκ τοῦ λατ. μεταγ. diffacio, ιτ. disfare, ισπ. deshacer, πορτ. desfazer, προβ. defar, γαλ. défaire· ρουμ. desfac.

ντισφάπτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (disfáptu, -tă) = ἀνοικτός· ρ. desfacut.

ντισφάσου, -σαί, -σατᾶ, -σαρε ρ. (disfás^u, -sai, -sată, -sare) = ἀποσπαργανῶ, κοιν. ξερασκιῶνω. Ἐκ τοῦ λατ. dis και fascia = σπάργανον, ιτ. desfasciare, ισπ. desfajar· ρουμ. desfas.

ντισφᾶσάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σᾶρⁱ πληθ. (disfásáre, -sărⁱ) = ἀποσπαργάνωσις, κοιν. ξεσπαργάνωμα· ρ. desfašare.

ντισφᾶσάτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (disfását^u, -tă) = ἀπεσπαργανωμένος, κοιν. ξερασκιωμένος· ρουμ. desfășat.

ντισφᾶτσιρε και **ντισφᾶρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., ντισφᾶ-τσέρⁱ και ντισφᾶρⁱ πληθ. (disfátsire, disfáre, disfátsérⁱ και disfărⁱ) = ἀνοιγμα· ρουμ. desfacere.

ντισφίνγκου, ντισφίμτσου, -μτᾶ, -τζιρε ρ. (disfingu, disfimsu, -mtă, -dzire) = πλάττω τὸ ζυμάριον, χωρίζω εἰς πλαστά. Ἐκ τοῦ λατ. dis και fingo = πλάττω. Και ντισφίνγκου.

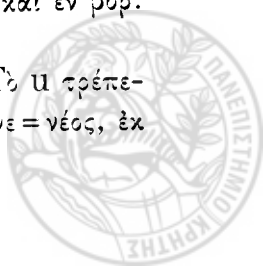
ντισφούνντου, -νταί, -ντατᾶ, -νταρε ρ. (disfúndu, -dai, -dată, -dare) = ἀραιῶ τὸν πυθμένα βυτίνης κτλ. Ἐκ τοῦ λατ. dis και fundus, ισπ. πορτ. desfondar, γαλ. défoncer· ρουμ. desfund, λατ.

ντίτου και **ντίτρου** και **ντίτ**, προθ. = ἀπό, ἐνδοθεν (dít^u, dítru, dit). Ἐκ τοῦ λατ. de-intro· ντίτου κατώγε = ἀπὸ τὸ κατώγειον, ντίτρου γκούβᾶ = ἐκ τῆς ὀπῆς· ρουμ. din, λατ.

ντροάγκᾶ, ἑρθέτερον ὀράγκᾶ, ὅπερ ἐκ τοῦ ἑλλην. δόγμα και ντούγμα, σάνις τῶν βαρελίων. Ἐκ τοῦ λατ. doga (ἑλλ. δοχή), σερβ. doga, πληθ. ντόπζι· ρουμ. dogagă.

ντροάπαρ^{ου} = στηρίζω, ἀκουμβῶ. Παρὰ Καβαλ. και ἐν βορ. τμήμ. ἴδε ἀπάρ^{ου}. (dǎpăr^u).

ντόϊ, ἀρ. ἀπολ. (dóⁱ) = δύο. Ἐκ τοῦ λατ. duo. Τὸ u πρέπεται εἰς o, ὡς: σλότ^{ου} = ἐξάγω· ἐκ τοῦ executio, τζόνε = νέος, ἐκ

τοῦ juvenis, ἰτ. due, ἰσπ. dos πορτ. dous γαλ. deux, ἄλβ. du· ῥουμ. doi.

ντόμνου, οὐσ. ἄρσ., ντράμνᾶ θηλ. (dómnu, dqámnǎ) = κύριος, κυρία. Ἐκ τοῦ λατ. dominus, na, ἰτ. domino, domno, ἄρχ. ἰσπ. domno, πορτ. dom, ἄρχ. ἰτ. donna, ἰσπ. πορτ. dona, γαλ. dame· ῥ. domn, doamna, stăpân, σλ.

ντόνουρι, οὐσ. θηλ. πληθ. ἄρ. (dónurⁱ) = τὰ ἐσώθρακα. Εὐχρηστον ἐν Κλεισούρα. Ἐκ τοῦ λατ. donum = δῶρον. Ἴδε ζμη-
άνᾶ καὶ πρβ. τὸ ἐλλήν. συντρόφι = ἐσώθρακον· ῥ. izmene, σλ.

ντόντᾶ, οὐσ. θηλ., ντόντι πληθ. (dódǎ, dódì) = πρεσδυτέρα ἀδελφῆ. Σλαβ. κατταγ.

ντόροῦ, οὐσ. οὐδ., -ουρι· πληθ. (dóru, -urⁱ) = ἄλγηδών, πόθος, πόθος. Ἐκ τοῦ λατ. dolor - oris = ἄλγος, λύπη· ῥ. dor, ἰτ. duolo. Κυρίως ἐκ τοῦ λατ. † dolus, ἰσπ. duelo, πορτ. dô. Περὶ ἐναλλαγῆς l ρ ἴδε ἀκάρε.

ντόροῦ, ντουρούι, -ουτᾶ, -ξαρε ῥ. (dór^u, durúi, -utǎ, -ǵare) = ἄλγῶ, πονῶ. Ἐκ τοῦ λατ. doleo, ui. itum, ere) = ἄλγῶ· ἰτ. dolere, ἰσπ. doler, πορτ. dóer, γαλ. se douloir· ῥ. doare, μι ντοᾶρε κάπλου = caput mihi dolet = κεφαλαλγῶ.

ντόρομου, ντουρνίι, -νιτᾶ, -νιρε ῥ. (dórmu, durníi, -nitǎ, -nire) = κοιμῶμαι. Ἐκ τοῦ λατ. dormio, ivi, itum, ire, ἰτ. dormire, ἰσπ. πορτ. dormir. γαλ. dormir· ῥ. dorm.

ντοσπρετζάτσε καὶ **νταςπρετζᾶτσε** καὶ **ντόσπρετσι** καὶ **ντόσπρᾶ**, ἄρ. ἀπολ. (dospredzátse καὶ daspredzátse καὶ dóspretsi καὶ dósprǎ) = δῶδεκα· ῥ. doisprezece καὶ συγκεκ. doisprece. Ἐκ τοῦ λατ. duo + ex + per + decem.

ντότῶ, ἐπιρ. (dót^u) = οὐδόλως, ἴδε ντίπῶ. Ἐκ τοῦ ἄλβ. dot· ῥουμ. de loc, λατ.

ντουζένε, οὐσ. θηλ., -νι· πληθ. (duzéne, -nⁱ) = συμφωνία, ἄρμονία· κοιν. ντουζένι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. douzain· ῥ. acord, γ.

ντουζίνᾶ, οὐσ. θηλ., -νι· πληθ. (duzínǎ, -nⁱ) = δωδεκάς, κοιν. ντουζίνα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰτ. dozzina· ῥουμ. duzinǎ.

ντούκ^{ου} και **αντούκ^{ου}**, ντούδ^{ου} και αντούδ^{ου}, ντούδᾶ και αντούδᾶ, ντουτσεᾶρε και -τσιρε· ῥημ. (dúk^u και adúk^u, dúš^u και adúš^u, dúšᾶ και adúšᾶ, dutseᾶre και -tsire) = ἄγω, φέρω. Ἐκ τοῦ λατ. duco. xi. etum, ere· μι ντούκ^{ου} = ἄγω ἐμαυτὸν = πορεύομαι, ὅπερ ἤδη παρὰ Πλάυτω ἐν Ἄμφιτρ. 4, 3, 8 και Κικερ. fam 10, 32 ἀπαντᾷ· ιτ. condurre, ισπ. conducir, πορτ. conduzir, γαλ. conduire = ἄγω, ἐδηγῶ. Πρὸς ὅε τὸ αντούκ^{ου} = φέρω, κομίζω, ἀντιστοιχοῦσι τὰ ιτ. addurre, ἀργ. ισπ. aducir· ῥουμ. due και adue. Παρὰ τοῖς Μεσημβ. Ἀρουμόνοις τὸ β' προσ. τοῦ ἐν. λέγεται vai (vadis) = πορεύεσαι, και προστ. β' προσ. vái = ὕπαγε. Weig. Arom. 362.

ντούκᾶ, οὐσ. θηλ., (dúkᾶ) = μεταφορά, μετάβασις· ῥουμ. dueᾶ· ἴδε ντούκ^{ου}.

ντουκάνε, οὐσ. θηλ., -ν' πληθ. (dukáne, -ni) = ἐργαστήριον, κοιν. ντουκάνι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. doukkian· ῥ. băcanie, τρκ.

ντουκέσκου, ἐν χρήσει μᾶλλον παρὰ τοῖς Μεσημβρινοῖς· ἴδε αντουκέσκου και ακικᾶσέσκου.

ντουκίρε, ἀπθ. οὐσ., -ρ' πληθ. (dukíre, -ri) = κατανόησις, κατάληψις, μάντευσις, ἴδε αντουκιτούρᾶ.

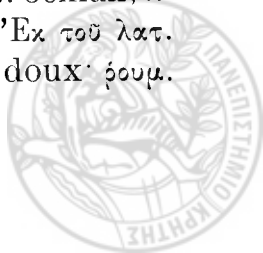
ντουλάμᾶ, οὐσ. ἀρσ., -ματζ πληθ. (dulâmă, -madz) = ἐπενδύτης, κοιν. ντουλαμαῆς, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. doulama· ῥ. dulamă.

ντουλάπε, οὐσ. θηλ., ντουλάκ' πληθ. (dulápe. dulăki) = ἐρμάριον, κοιν. ντουλάπι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. dolap· ῥουμ. almar, ἑλλην. 2) τὸ φώγανον, κοιν. καθουρδιστήριον· ῥ. prăjitoare de caféa, σλαβ. + τουρκ.

ντουλγκέρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ρ' πληθ. (dulgêru, -ri) = κτίστης, κοιν. ντουλγκέρης, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. doulgher· ῥ. zidar, σλ.

ντουλμπιά, οὐσ. ἀρσ., ντουλμπί' πληθ. (dulbíă, dulbí) = τηλεσκοπίον, κοιν. ντουλμπί, ὅπερ ἐκ τρκ. dülbin· ῥ. ochian, λ.

ντούλτσε, ἐπιθ. μονοκατ. (dültse) = γλυκύς. Ἐκ τοῦ λατ. dulcis -is = γλυκύς, ιτ. dolce, πορτ. doce, γαλ. doux· ῥουμ. dulce. Ὡς οὐσ. ἴδε μάτζούνε.

ντουλτσεάτσᾶ, οὐσ. θηλ., ντουλτσέτσι πληθ. (dulțseățășă, dulțsețși) = γλυκύτης, γλύκυσμα. Ἐκ τοῦ dulcitas - atis = γλυκύτης, ἰτ. dolcezza, ἰσπ. dolceza ῥ. dulceatsă. Λεγεται καὶ ντουλτσίμε, -νί πληθ. (dulțsime, -ni), ἰτ. dolciume.

ντουμίνικᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (dumínikă, -tsi) = ἡ Κυριακὴ (ἡμέρα). Ἐκ τοῦ λατ. domenica = Κυριακὴ=dies Domini=ἡμέρα Κυρίου ἰτ. domenica. ἰσπ. πορτ. domingo, γαλ. dimanche, ῥουμ. duminică, σικελ. duminica.

ντουμλιάρτουλ^{ου}, πρότασις ὀλόκληρος, ὑποκείμενον μετὰ προστ. ἐγγλ. καὶ ἀντικ. (dumliărtulu) = Κύριε συγχώρησον (ἄφες) αὐτόν, κοιν. Θεὸς συγχωρέσαι ἕκ τοῦ ντοάμνε λιάρτουλ (dōamne liărtulu) ἴδε ντόμνου καὶ λιέρτου.

ντουμλιέρτου, -λιρταί, -τατᾶ, -ταρε ῥ. (dumliărtu, -lirtai, -tată, -tare) = συγχωρῶ. Κυρίως λέγεται ἐπὶ τοῦ Θεοῦ ἴδε ντουμλιάρτουλ^{ου}.

ντουμνέσκου, -μνιί, -νιτα, -νιρε ῥ. (dumnésku, -mniî, -nită, -nire) = ἄρχω, κυβερνῶ λέγεται ἐν Μεγαρόδω. Ἐκ τοῦ λατ. :: domino (dominor) avi, atum, are, ἰτ. dominare, ἰσπ. πορτ. dominar, γαλ. dominer, ῥουμ. domnesc.

ντουμνέτζ^{ου}, ντουμνάι, -νατᾶ, -ναρε ῥ. (ntumnédz^u, -nai -nată -nare) = διαθερίζω ἕκ τοῦ in καὶ τραμνά, ὅπερ ἴδε ῥουμ. petrec țamna undeva, λατ. Ἄλλὰ τὸ τραμνά σημ. φθινόπωρον. Σύνηθες τὸ ἀβερέσκου καὶ μβιρέτζ^{ου}, ἴδε βεάρᾶ.

ντουμνιτζᾶ^{ου}, πλ. -τζατζ (dumnidză^u). = ὁ Θεός Ἐκ τοῦ λατ. dominus-deus = Κύριος ὁ Θεός ἰτ. domeneddio, ἀρχ. γαλ. dame-dieu, ῥουμ. dumnezeu. Καὶ ντουμνιτζᾶ.

ντουμνιτζᾶσκου, ἐπιθ. -τζεασκᾶ, θηλ. (dunnidzășku, -dzeaskă) = θεός. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. ῥουμ. dumnezesc.

ντουμπέκε καὶ **ντουμπέκ^{ου}**, οὐσ. οὐδ., -ντουμπέτσι πληθ. (dubéke καὶ ndubékî, -tsi) = ὄλμος λίθινος, ἰγὸν, κοιν. ντουμπέκι, ὅπερ ἕκ του τουρκ. dibek, ῥουμ. piuă di piatră, λατ.

ντουνιάο, **ντουνάε** καὶ **ντουνιᾶε**, οὐσ. θηλ. -νέι πληθ.

(dunĭao, dunáe καὶ dĭunĭáe, dunéi) = τὸ σύμπαν, ὁ κόσμος, ἡ ἀνθρωπότης, κοιν. ντουνιᾶς, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. douniā = κόσμος, ρουμ. lume, λατ.

ντουνιάρικᾶ καὶ **ιν τούνικᾶ**, ῥ. ἀπρ., ντουνικᾶ, ντουνικᾶρε (ntunĭárikā, καὶ intúnikā, ntunikā, ntunikāre = σκοτός γίνεται, κοιν. νυχτώνει. Ἐκ τοῦ λατ. intenebricat (ἐκ τοῦ in-tenebricus = σκοτεινός)· ιτ. intenebrat, ισπ. entebrar, πορτ. entenebreceer. Πιθανωτέρα ἐτυμολογία ἐκ τοῦ intunicare = περιβάλλεσθαι ἱμάτιον (tunica) = ὁ οὐρανὸς καλύπτεται· πρβ. τὸ ιτ. intonicare καὶ ισπ. entunicar. Jrbr. 3, 26.

ντουνικᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -κᾶρῖ πληθ. (ntunikāre, kārĭ) = νύχτωμα καὶ ντουνικᾶτα· ρουμ. intunecime, λατ.

ντουνικὸσῶν, ἐπιθ., -κῶσᾶ πλ. (ntunikós^u, -kōsā) = σκοτεινός· ἐκ τοῦ λατ. ∴ intunicosus in-tunica· ῥ. intunecos.

ντούπλου, ἐπιθ., -πλᾶ θηλ. (dúplu, -plā) = διπλοῦς, διπλάσιος. Ἐκ τοῦ λατ. duplus = διπλοῦς, ιτ. doppio, ισπ. doble, πορτ. dobro, γαλ. double· ῥ. duplu. Καὶ διπλό, ἔπερ ἴδε.

ντούπου καὶ **ντούπᾶ** καὶ **ντίπου**, προθ. (dúpu, dúpā, dípu) = μετὰ, κατόπιν, ἔπισθεν· ντούπου μίνε = μετ' ἐμέ, κατόπιν μου. Ἐκ τοῦ λατ. de - post, ιτ. depoi, dopo, προβ. depois, γαλ. depuis· ῥ. dupā, προβ. τὸ τοῦ παρηκμ. λατιν. «vade de post me, Satana» = ὑπαγε ἔπισθέν μου, Σατανᾶ.

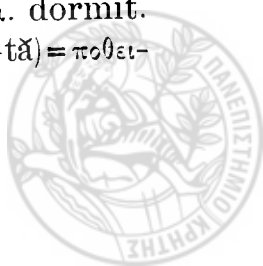
ντουρεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥήμ. ντόρῶν, ντουρέρῖ πληθ. (dureāre, duréri) = ἀλγηδῶν, πόνος, λατ. dolor - oris, ιτ. dolore, ισπ. dolor, γαλ. douleur· ρουμ. durere.

ντούρι, ἐπιρ. (dúri) = ἰκανῶς, κοιν. ἀρκετά· ῥ. destul, λατ.

ντουρνίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥήμ. ντόρμου, ντουρνίρῖ πληθ. (durnire. -nirĭ) = ὕπνος, τὸ κοιμᾶσθαι· ρουμ. dormire.

ντουρνίτῶν, -τᾶ, πθμ. τοῦ ῥ. ντόρμου· (durnit^u, -tā) = κε κοιμισμένος, ἀδρανῆς κατὰ τὸ γλν. κοιμισμένος· ρουμ. dormit.

ντουρούτῶν, -τᾶ, πθμ. τοῦ ῥ. ντόρῶν (durút^u, -tā) = ποθεινός, ποθητός, ἀγαπητός· ρουμ. dorit, iubit, λατ.

ντουσμάνου, ἐπιθ., ντουσμάνᾶ θηλ. (dusmán^u, -manã) = δυσμενής, ἐχθρός· ὁ Meyer ἀπορρίπτων τὴν παραγωγὴν ἀπὸ τοῦ ἑλ. «δυσμενής» παράγει αὐτὸ ἐκ τοῦ Κουμανικοῦ ἢ Περσικοῦ dūšmen· τουρκ. dūšman· ρουμ. inimic, λατ., καὶ dušman.

ντούχου, οὐσ. οὐδ., -ουρῖ πληθ. (dúh^u, -urì) = πνεῦμα, πνοή, φύσημα, σλαβ. καταγ. ρουμ. duh, σλαβ. ἴσως ἐκ τοῦ τύφους.

ντρᾶγάσιε, οὐσ. θηλ., -σιῖ πληθ. (drâgâsié, -siì) = ἡ κἀλύβη τοῦ ὄραγάτου, κοιν. ὄραγασιά· ἴδε ντρᾶγάτ^{ου}.

ντρᾶγάτ^{ου}, καὶ κατὰ μεταθ. ντᾶργάτ^{ου} οὐσ. ἀρσ., -γατς πληθ. (drâgât^u, -gats) = ἀγροφύλαξ, ἀμπελοφύλαξ, κοιν. ὄραγάτης. Κατὰ Meyer ἐκ τοῦ σλαβ. draga μετὰ ἑλληγν. καταλήξεως κατὰ τὸ ἐργάτης· ρ. viier, λατ. vinearius. Καὶ πουλιχ^{ου}.

ντρᾶγουμάνου, οὐσ. ἀρσ., -νῖ πληθ. (drâgumán^u, -nì) = διερμηνεύς, κοιν. ὄραγομᾶνος, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. terdjuman, terguman, ἰτ. dragomanno, γ. drogman, ἰσπ. dragoman· ρ. dragoman, ἅπαντα ἐκ τοῦ ἀρ. tardjemân, tardjcomân.

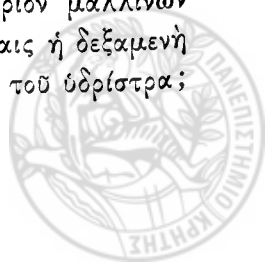
ντράκου, οὐσ. ἀρσ., ντράτσῖ πληθ. (drák^u, drátsi) = ὄρακων. Ἐκ τοῦ λατ. draco-onis (ὄράκων), ἰτ. draco, ἰσπ. dragon, πορτ. dragao, πρ. drac, γ. dragon· ρ. drac. Καὶ ντᾶράχ^{ου}, δι' ἀναπτύξεως, ὡς κόντρου κόντουρ^{ου}, λούκρου-λούκουρ^{ου}.

ντρέ, προθ. κινήσ. (ntre) = ἐπὶ μετὰ αἰτ. οἶον: ν|τρε ἀπᾶ = ἐφ' ὕδωρ = γιὰ νερό· λέγεται καὶ τρι καὶ τρου (ntre, tri, tru). Ἐκ τοῦ λατ. intra, ἰσπ. πορτ. entre, ἀρχ. πορτ. antre, γαλ. entre. ρουμ. pentru, λατ.

ντρέγκου, ἐπιθ., ν|τρεγάχᾶ θηλ. (ntrég^u, ntreága) = ἀκέραιος, ὀλόκληρος. Ἐκ τοῦ λατ. integer, integra· ἰτ. integro, ἰσπ. ἐπίσης integro, προθ. integre, γαλ. entier, ρ. intreg·

ντριμπάρε, (ntribare) ἴδε αν|τριμπάρε.

ντριστεάλα, οὐσ. θηλ., ντριστεάλι καὶ ντριστελί· πληθ. (dri-steála, dristeáli καὶ dristéli) = ὕδατοκρουστήριον μαλλίνων ὕφασμάτων (σκουτιῶν) κοιν. ντριστεάλα. Ἐν Σέρραις ἢ δεξαμενῇ λέγεται dristera - δρίστρα καὶ δρίστλα· ἄρά γε ἐκ τοῦ ὕδρίστρα;

Προφέρεται καὶ τριστεγᾶ. Κατὰ Meyer ἐκ τοῦ λατ. tergo = ἀποστρίβω tersum-tersilis-terstilis-trestială. Ἑλλ. trestelje, ἐξ οὗ εἰσῆχθη καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἰλλυρικὰς γλώσσας.

ντρούγκᾶ, οὐσ. θηλ., -τζι' πληθ. (drugă, -dzi) = κλωστῆ-ρες, νήματα ἐξ ἐρίου ἢ βάμβακος διὰ περιπόδια· Δαλ. Ἐκ τοῦ ἁλβ. druge = ἡλακᾶτη, καὶ drouk-γου = κερκίς, κοιν. σαίτα. Ἐμοὶ τυγχάνει ἄγνωστος ἡ λέξις.

ντρούμου, οὐσ. ἄρσ., -μουρι' πληθ. (drúm^u, -muri) = ὁδός. Ἐν βορ. τμήμ. δημοσίᾳ ὁδός, ἀγυιᾶ. Ἐν Μογλενοῖς ἐπίσης drum, ἐν Μολδοβλ., Βουλγ. καὶ Μολοβίστα συνήθης. Ἐκ τοῦ ἑλ. ὁρόμος.

ντσάπου, ντσάπάι, -πατά, -αρε ρ. (ntsáp^u, ntsápái, -pată, -are) = νύσσω, κεντῶ. Ἐκ τοῦ μολδαυ. tsápă = ὀβελός, κοιν. σούβλα, ὅπερ παρὰ τοῖς Κιθλάχοις λέγεται σούλα· ρουμ. întsep.

ντσάπαρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -πάρι' πληθ. (ntsápăre, -pări) = νύζις, νυγμός, κέντημα, ρουμ. întsepare.

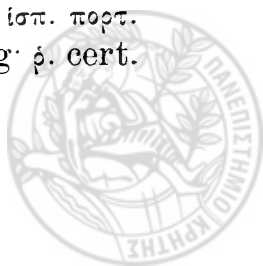
ντσάπάτου, -τά, πθμ. τοῦ ντσάπου (ntsápăt^u, -tă) = νενυγμένος, κεντημένος· ρουμ. întsepat.

ντσελέγκου = ἐννοῶ. Κατὰ Weig ἐν Σίπισχα· ἴδε αντουκέσκου. Ἐκ τοῦ intelligo.

ντσέπου, ντσιπούι, -πουτά, -πιρε ρ. (ntsép^u, ntsipúi, -pută, -pire) = ἀρχομαι· λέξις ἀπηρχαιωμένη, μόνον ἐν Μηλοβίστα, Γκόμπαις καὶ Βεάλα ἐν χρῆσει. Κατὰ Pušc, σημ. καὶ ἀνοίγω τὸ βαρέλιον, ἀρχίζω νὰ βγάζω κρασί. Ἐκ τοῦ λ. incipio -ere ρ. incep.

ντσέρνου, ντσιρνούι, -νουτά, -νεαρε ρ. (ntsérnu, ntsirnúi, -nută, -neare) = κοσκινίζω· λέγεται καὶ σέρνου. Ἐκ τοῦ λατ. cerno, crevi, cretum, cernere = κρίνω, χωρίζω· πρβ. τὸ : cerno farinam cribro = κρίνω τὸ ἄλευρον τῷ κοσκίνῳ = κοσκινίζω, ὅπερ λατινιστὶ λέγεται καὶ cribro, are ρουμ. cern.

ντσέρτου, ντσιρτάι, -ατά, -αρε ρ. (ntsértu, ntsirtái, -ată, -are) = ἐρίζω, φιλονεικῶ. Παρὰ τοῖς Μεσημβρινοῖς. Ἐκ τοῦ λατ. certo, avi, atum, are = φιλονεικῶ, ἰτ. certare, ἰσπ. πορτ. concertar, γ. concerter, ἁλβ. kjestoig, kjistoig ρ. cert.

ντσιρκλιάρε, άπθ. ούσ. τοῦ κατ. ρ. -κλιερ' πληθ. (ntsirkliäre, -klieri) = πολιορκία· ρουμ. *impresurare*, λατ.

ντσιρκλιάτου, πθμ. τοῦ κατ. ρ., -κλιατά, θηλ. (ntsirkliätu, -kliatä) = πολιορκημένος· ρ. *impresurat*, λατ.

ντσιρκλιέτζου, -κλιχί, -ατά, -αρε ρ. (ntsirkliédzu, -kliai, -atä, -are) = πολιορκῶ. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ *in - circulo* = περικυκυκλῶ. Καί ντσέρκλου· ρουμ. *impresur*, λατ.

ντσιρνεάρε, άπθ. ούσ. τοῦ ρ. ντσέρνου, -νερ' πληθ. (ntsirnäre, -neri) = κοσκίνισμα· ρουμ. *cernere*, λατ.

ντσιρνούτου, -τά, πθμ. τοῦ ντσέρνου (ntsirnütü, -tä) = κοσκινισμένος· ρουμ. *cernut*, λατ.

ντσιρτάρε, άπθ. ούσ. τοῦ ρ. ντσέρτου, -τάρ' πληθ. (ntsirtäre, -täri) = φικονεικία, ρουμ. *certare*.

νυφίτσα, ούσ. θηλ., -τσι πληθ. nyfítsä, -tsi) = ἰχτις, κοιν. νυφίτσα· ρουμ. *nevästuaicä*, σλαβ.

νφρικουσέτζου, -σιί, -σιτά, -σιρε ρ. (nfrikusétzu, -sií, -sitä -sire) = φρίττω, ἐκπλήττομαι. Ἐκ τοῦ *in* καὶ φρικόδου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. *me späimânt*, λατ.

νφρικουσίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -σιρ' πληθ. (nfrikusíre, -sirí) = φρικήσις, ἐκπληξίς· ρουμ. *späimântare*, λατ.

νφρικουσίτου, -τά, παθ. μετ. τοῦ άνρ. (nfrikusítü, -tä) = φρικιῶν, ἐκπληκτος· ρουμ. *späimântat*, λατ.

νχιμά, ούσ. θηλ., -μι πληθ. (nhímä, -mi) = κατωφέρεια ∴ σ' ντούδε νχιμά = ἐπῆγε τὸν κατήφορον, ἔπεσεν εἰς τὸν λάκκον. Ἐκ τοῦ λατ. *infima* = κατωτάτη. Ἐκ τούτου ὀρμώμενος ὁ Μιχαηλεάνος παράγει καὶ τὸ νάχεάμα (*naheámä*) ἐκ τοῦ *infima* άντι τοῦ κατὰ Weig. ἐκ τοῦ *unä*-θέαμα, ὅπερ ὀρθότερον.

νχιουράτου, πθμ. τοῦ κτρ., -τά θηλ. (nhiurätü -tä) = φρικιῶν· ρουμ. *infiorat*, λατ.

νχιουρέτζου. -ραί, -ρατά, -ραρε ρ. (nhiuredzu, -rai, -ratä, -rare) = φρίττω, φρικιῶ. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ *infrigo* (*frigus-oris*), ρουμ. *infior*, λατ.

Ε. Ξ.

Ξ, ξ. ξεάνι, οὐσ. θηλ., ξεάνι πληθ. (kseáni) = ἡ ἀλλοδαπή, κοιν. τὰ ξένα· ρουμ. străinătate, λατ.

ξένου, ἐπιθ., ξεάνᾱ θηλ. (ksén^u, kseánă) = ἀλλότριος, ἀλλοδαπός, ξένος· ρουμ. străin, λατ.

ξενουλουκρέτζου, -κραί, -κρατᾶ, -κραρε ρ. (ksenulu-krédz^u, -krai, -krată, -krare) = ἐργάζομαι παρά τινι ἐπὶ μισθῷ, κοιν. ξενοδουλεύω, κατὰ τὸ ὅποιον ἐσχηματίσθη καὶ τὸ προκ. ρ. ἐκ τοῦ ἑλλην. ξένος καὶ τοῦ λουκρέτζου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. lucrez lucru străin, λατ. Δαλ.

ξενουσμπουράσκου, -ρίῖ, -ρίτᾶ, -ρίρε ρ. (ksenusbura-sku, -rii, -rită, -rire) = παραληρῶ, παραλαλῶ, κοιν. παραμιλῶ, κατὰ τὸ ὅποιον ἐσχηματίσθη καὶ τὸ προκ. ρ. Ἐκ τοῦ ἑλλην. ξένος καὶ τοῦ σμπουράσκου, ὅπερ ἴδε, ρουμ. aiuresc, λατ. καὶ vorbesc alandala, λατ. + ἑλλην. Δαλ.

ξενουσμπουρίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρίρι πληθ. (ksenusburire, -ririi) = παραλήρησις, κοιν. παραμιλᾶ· ρ. aiurire, λ. Δαλ.

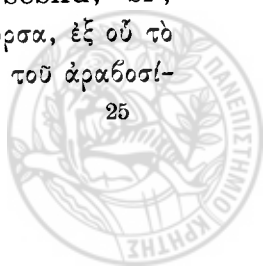
ξέρα, οὐσ. θηλ., ξέρι πληθ. (kséră, kséri) = ξηρασία, κοιν. ξέρα, ρουμ. secetă, λατ.

ξενιτίε, οὐσ. θηλ., -τιῖ πληθ. (ksinitie, -tii) = ἡ ἀλλοδαπή, καὶ ἡ διαμονὴ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, κοιν. ξενιτεία· ρ. străinătate, λ.

ξενιτιψέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (ksinitipsésku, -psii, -psită, -psire) = ἀποδημῶ· 2) διάγω ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κοιν. ξενιτεύομαι· ρουμ. mă instrăinez, λατ.

ξενιτιψίτου, -τᾶ παθ. μετ. τοῦ ἀνρ. (ksinitipsitu, -tă) = ἀπόδημος, κοιν. ξενιτευμένος· ρουμ. instrăinat, λατ.

ξισπυρσέσκου, -σιῖ, -σιτα, -σιρε ρ. (ksispirsésku, -sii, -sită, -sire) = ἐκκοκκίζω, κοιν. ξεσπυρίζω, ξεσπύρσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρ. ρουμ. desghioc, λατ. ἢ σλαβ. ἰδίως ἐπὶ τοῦ ἀραβόσι-

του λέγεται· ρουμ. *frec pãrumbul*, λατ.

ξισπυρσίρε, άπθ. ούσ. του άνρ., -σιρ^ι πληθ. (*ksispirsíre*, -*sirí*) = έκκωκισμός, κοιν. ζεσπύρισμα, ρουμ. *desghiocare*.

ξισπυρσίτ^{ου}, πθμ. του άνρ., -σιτ^α θηλ. *ksispirsít^u*, -*sitã*) = έκκεκοκκισμένος, κοιν. ζεσπυρισμένος, ρουμ. *desghiocat* και *frecat porumbul*, λατ.

ξισπουμάρε, άπθ. ούσ. του κτρ., -μαρ^ι πληθ. (*ksispumãre*, -*mãri*) = έξαφρισμός, κοιν. έξάφρισμα· ρ. *scoatere spumalei*, λ.

ξισπουμάτ^{ου}, πθμ. του κτρ., -ματ^α θηλ. (*ksispumãt^u*, -*matã*) = έξηφρισμένος, κοιν. έξαφρισμένος, ρουμ. *cu spuma scoasã*, λατ. Δαλ.

ξισπουμέτζ^{ου}, -μα^ι, -ματ^α, -μαρε ρ. (*ksispumédz^u*, -*mai*, -*matã*, -*mare*) = άπαφρίζω, έξαφρίζω, και κοιν. έξαφρίζω, κατά τ^ο όποϊον έσχηματίσθη και τ^ο προκ. ρήμ. εκ τ^ης προθ. εκ, έξ και του *spumã*, όπερ ίδε. Και ένταύθα δέν ύπάρχει προθ. λατ. *ex*· ρουμ. *scot spuma*, λατ.

ξιτάξέσκου, -ξι^ι, -ξιτ^α, -ξιρε ρ. (*ksitãksésku*, -*ksií*, -*ksitã*, -*ksire*) = έξετάζω, έξετασα· ρουμ. *a examinã*, λατ.

ξιταξίτ^{ου}, -τ^α, πθμ. του άνρ. (*ksitãksit^u*, -*tã*) = έξητασμένος· ρουμ. *examinat*, λατ.

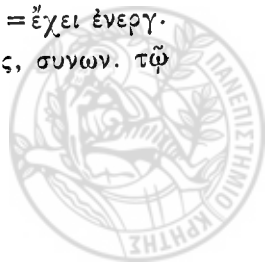
ξιφλουδισέσκου, -σι^ι, -σιτ^α, -σιρε ρ. (*ksifludisésku*, -*sii*, -*sitã*, -*sire*) = άποφλοιώ, κοιν. ξεφλουδίζω· ρ. *scot coaja*, λ. + σλ.

ξιφλουδισίτ^{ου}, -τ^α, πθμ. του άνρ. (*ksifludisít^u*, -*tã*) = ξεφλουδισμένος· ρουμ. *cu coaja scoasã*, σλαβ. + λατ.

ξιχάσέσκου, ξιχάσι^ι, -σιτ^α, -σιρε ρ. (*ksihãsésku*, *ksihã-síí*, -*sitã*, -*sire*) = έπιλανθάνομαι, κοιν. λησμονώ και ξεχνώ, έξεχασα, έξ ού τ^ο προκειμ. ρήμα, συνων. τ^ω αγχάρδέσκου, όπερ ίδε.

ξιχάσίρε, άπθ. ούσ. του άνρ., -ρι^ι πληθ. (*ksihãsíre*, -*ri*) = λήθη, λησμοσύνη, έξεχασμα, συνων. τ^ω αγχάρσίρε· ρ. *uitare*, λ.

ξιχάσίτ^{ου}, -τ^α, πθμ. του άνρ. (*ksihãsít^u*, -*tã*) = έχει ενεργ. και παθ. σημασίαν = ό έπιλήσμων και λησμονημένος, συνων. τ^ω αγχάρσίτ^{ου} και αγχάρσίτόρ^{ου}· ρουμ. *uituc*, λατ.

ξόμπλιου, οὐσ. οὐδ., -μπλι πληθ. (ksómbliu, -bli) = πρό-τυπον, σχέδιον τοῦ κεντήματος, κοιν. ξόμπλι, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. exemplum· ρουμ. model, λατ.

ξουδιπέσκου, ξουδιψί, -ιτά, -ιρε ρ. (ksuđipsésku, ksu-đipsi, -itǎ, -ire) = δαπανῶ, κοιν. ἐξοδεύω, ζῶδιψα. ἐξ οὗ τὸ προ-κείμε. ῥῆμα· ρουμ. cheltuesc, μαγυαρ.

ξουδιπίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ψιρ' πληθ. (ksuđipsire, -psiri) = κατανάλωσις, τὸ δαπανᾶν, κοιν. ξόδευσις καὶ ζῶδιψι· ρουμ. cheltuire, μαγυαρ.

ξουδιπίτῶν, -τά, πθμ. τοῦ ἀνρ. (ksuđipsit^u, -tǎ) = κατη-ναλωμένος, κοιν. ξωδευμένος· ρουμ. cheltuit, μαγυαρ.

ξουμουλουγησέσκου, ἴδε ἐξομολογησέσκου.

ξουμουλόγησι, οὐσ. θηλ., -σι' πληθ. (ksumuló-gisi, -si) = ἐξομολόγησις· ρουμ. spovedire, σλαβ

ξουμουλουγησίτῶν, -τά, πθμ. τοῦ ῥῆμ. ξουμουλουγησέσκου, (ksumulugisit^u, -tǎ) = ἐξομολογημένος· ρουμ. spovedit, σλ. Καὶ ξιμουλουγησίτῶν.

ξουράφε καὶ **σουράφε**, οὐσ. θηλ., ξουράχι' καὶ σουράχι' πλ. (ksuráfe καὶ suráfe. surǎhi) = ξουράφιον. Καὶ κουσουράφε, ἐν Ὀλύμπω· ρουμ. briciu, σλαβ.

ξύστρα, οὐσ. θηλ., ξύστρι πληθ. (ksýstrǎ, ksýstri) = ξύ-στρα· ρουμ. răzătqare, λατ.

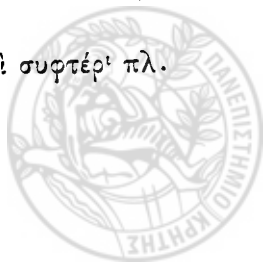
ξύστριε, οὐσ. θηλ., -τρι' πληθ. (ksistríe, -tri) = στλεγγίς, ξύστρα ἵππου, κοιν. ξυστρί· ρουμ. tsesalǎ, σλαβ.

ξυστρισέσκου, ξυστρισί, -σιτά, -σιρε ρ. (ksystrisésku, -si, -sitǎ, -sire) = ξύω, ξυστριζω (τὰ ζῶα), ἀβρ. ξύστρισα + εσ-κου· ρουμ. tsesǎlesc, σλαβ. Δαλ.

ξυστρισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ' πληθ. (ksystrisire, -siri) = ξύστρισμα (τῶν ζῶων)· ρουμ. tsesǎlare, σλαβ. Δαλ.

ξυστρισίτῶν, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τά θηλ. (ksistrisit^u, -tǎ) = ξυστρισμένος· ρουμ. tsesǎlat, σλαβ. Δαλ.

ξυπτέρου καὶ **συπτέρου**, οὐσ. ἀρσ., ξυπτέρι' καὶ συπτέρι' πλ.

(ksuftér^u και syftér^u, -ri) = αετός, γύψ, ιέραξ και άγρία περιστερά, κοιν. ξυφτέρι, έπερ κατά την λαϊκήν έτυμολογίαν εκ του έξύπτερος, ως και τὸ λατιν. accipiter = ιέραξ, εκ του ώκυπέτης· 2) ἐπὶ ἀνθρώπων, ταχύς, πρόθυμος· ρουμ. aquilă, λατ.

O. o.

O, o. o, άντων. προσ. γ'. πρ. άρ. έν., πτ. αιτ. γεν. θηλ. (ο). 'Εν 'Ολύμπω προσφ ου (u) = αὐτήν· οἶον: νου ο και ου βιτζούι = οὐκ εἶδον αὐτήν. 'Εκ του λατ. illam-ellam eă-ja· πρβ. stella-steăuă-steă και steăo. 'Εκ δὲ του ξα και μα προήλθε τὸ ο διὰ του ούρανικοῦ ä, έπερ εύκόλως μεταβαίνει εις τον άνοικτόν φθόγγον ο και ου· ισπ. ιτ. πρβ. γαλ. la, πορτ. a (άντι la) ρουμ. o

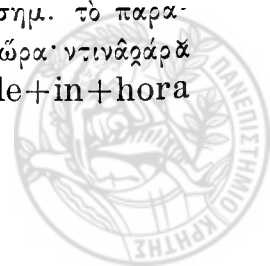
όου, ούσ. ούδ., ράά πληθ. (ό^u, ράâ) = ώόν, κοιν. αύγόν. 'Εκ του λατ. ovum Περὶ έξαιρέσεως του v ἴδε αούă, ιτ. uovo, ισπ. huevo, πορτ. ovo, σαρδ. πρ. ou, γ. ouef, άλβ. ve, vo· ρ. ou.

όου, ουάι, -ατă, -αρε ρ. (ό^u, uăi, -ată, -are) = τίκτω ώόν. 'Εκ του λατ. *ovo-are, φρ. ova, πρ.πορτ. ovar, ισπ. hueva, ρ. ou.

οάε, ούσ. θηλ., όι πληθ. (οάε, όι) = πρόβατον. 'Εκ του λατ. ovis-is = (οἶς) πρόβατον. Περὶ έξαιρέσεως του v ἴδε αούă, ισπ. oveja, πορτ. ovelha, γαλ. ouaille, ρουμ. oaie.

οάλα, ούσ. θηλ., ράλι και ολι πληθ. (οάlä, ράλι και ολι) = φιάλη· εκ του λατ. olla = χύτρα. Περὶ διφθογγισμού του ο ἴδε μοάρα· ιτ. ισπ. olla, πορτ. olha, ρουμ. oală.

οάρα, ούσ. θηλ., όρι και ράρε πληθ. (οάrä, όρι και ράρε) = ώρα. 'Εκ του λατ. hora = ώρα· ιτ. ora, ισπ. πορτ. hora, πρβ. hora, ora, γαλ. heure. Πιθανώτερον νά παράγεται κατ' εύθειαν εκ του έλληνικοῦ ώρα, ως χράρα εκ του χώρα. άλβ. ora. Μπουνă ράρα = καλήν ώραν, καλήν έσπέραν· 2) σημ. τὸ παραδείγματος χάριν, κατά τὸ νέον έλληνικόν: σάν καλή ώρα· ντινάρρα = άμέσως διὰ μιăς (ένν. ώρας) συγχρόνως. 'Εκ του de + in + hora

ἡ de + una + ora· ρουμ. oarã.

ράρφάνον, ἐπιθ., ράρφάνᾱ θηλ. (rãrfãn^u, rãrfãnã) = ἔρ-
φανός· 2) πτωχός. Περὶ διρθογγισμού τοῦ ο ἰδε μράρα· ρουμ.
orfan, ἑλλην. sãrac, σλαβ.

ράσπε, ἐπιθ., ράσπιτᾶ θηλ., ράσπιτς, -τι θηλ. πληθ. (rãspe,
rãspitã, rãspits, -ti) = φίλος, φιλοξενούμενος. Ἐκ τοῦ λατ.
hospes - itis = ξένος, φίλος· ἰτ. ospite, oste, ἰσπ. huesped,
πορτ. hosped, προβ. hoste, γαλ. hôte, ρουμ. oaspe καὶ
oaspet· ὁ δὲ φίλος παρὰ τοῖς Ρουμ. λέγεται prieten, ἐκ τοῦ
σλαβ. prljateti· οἱ δὲ Μογλ. furtãt^u, λατ.).

ράστε, οὐσ. θηλ., ὅστι πληθ. (rãste ὅsti) = στρατός· 2) ἐκ-
στρατεία. Ἐκ τοῦ λατ. hostis - is = ἐχθρός πολέμιος· ἰτ. oste,
ἀρχ. ἰσπ. καὶ πορτ. hoste, ν. ἰσπ. hueste, προβ. host καὶ
ost, ἀρχ. γαλ. ost, ρουμ. oaste.

όϊ, ἐπιφών. σχετλ. = οἱμοί, ρουμ. oh.

οικονόμον, οὐσ. ἀρσ, -νονι πληθ. (oikonóm^u, -noni) =
οικονόμος· ρουμ. econom, ἑλλην.

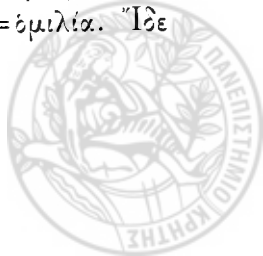
οικονομία, οὐσ θηλ., -μιῖ πληθ. (oikonomie, -miⁱ) = οἰ-
κονομία, ρουμ. ekonomie, ἑλλην.

όκλιου, οὐσ. ἀρσ., όκλι πληθ. πληθ. (ókliu, ókli) = ὀφθαλ-
μός. Ἐκ τοῦ λατ. oculus = ὀφθαλμός· ἰτ. occhio, ἰσπ. ojo,
πορτ. olho, προβ. hol καὶ ol, γαλ. oeil· ρουμ. ochiu.

όκνᾶ, οὐσ. θηλ., όκνι πληθ. (ókñã, ókni) = τεμάχιον σα-
νιδίου κυκλοτερές, σφραγιζόν τὴν τῆς βυτίνης, βαγενίου ὀπήν. Ἐκ
τοῦ γλν. όκνα, ὅπερ ἐκ τοῦ σλαβ. okno = παράθυρον, (oculus)
«όκνα» foramen dolii, mgr, Δουκάγγιος. Παρὰ τοῖς Ῥουμ.
σημαίνει μεταλλεῖον ἄλατος.

όμον, οὐσ. ἀρσ., ράμινι· πληθ. (óm^u, rãmⁱnⁱ) = ἄνθρωπος.
Ἐκ τοῦ λατ. homo - inis = ἄνθρωπος, ἰτ. uomo, ἰσπ. hom-
bre, πορτ. homem, προβ. hom, γαλ. homme· ρουμ. om.

ομιλία, οὐσ. θηλ., -λιῖ πληθ. (omilie, -liⁱ) = ὀμιλία. Ἰδε
καὶ σμπόρον καὶ κουδένντᾶ.

οντά καὶ **οντάε** καὶ **ουντά**, οὐσ. τὸ μὲν πρῶτον γεν. ἄρσ., οντάτζ (οντάδε)ς, τὸ δὲ β'. θηλ., πληθ. οντάι (odă, odăe, udă, udădz) = δωμάτιον, κοιν. ὄντας, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. oda = δωμάτιον· ρουμ. cameră, λατ.

οπρέσκου καὶ **ουπρέσκου**, οπρί, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (oprésku, oprí, -ită, -ire) = καίω διὰ ζέοντος ὕδατος, κοιν. ζεματίζω· ρουμ. opăresc. Σλαβ. καταγωγῆς, ἴδε Cihac II 243, ἀρχ. σλαβ. opariti. Καὶ ουπάρέσκου.

οπρίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., ρ' πληθ. (opríre, -ri) = ζεμάτισμα· ρουμ. opărire, σλ. Καὶ ουπρίρε.

οπρίτ^{ου} καὶ **ουπρίτ^{ου}**, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (oprít^u, -tă) = ζεματισμένος· ρουμ. opărit, σλαβ.

οπτζᾶτσ', ἀρ. ἀπκλ. (opdzătsi) = ὄγδοήκοντα (80). Ἐκ τοῦ ὀπτου = ὀκτώ καὶ τζάτσε = δέκα, λ. octoginta· ρ. optzeci, λ.

όπτου, ἀριθ. ἀπολ. (óptu) = ὀκτώ. Ἐκ τοῦ λατ. octo. Περὶ τροπῆς τοῦ et εἰς πτ' ἴδε ἀλούμπτου, ἰτ. otto, ἰσπ. ocho, πορτ. oito, γαλ. huit· ρουμ. opt.

οπιουσπρετζᾶτσ', ἀρ. ἀπολ. = δέκα ὀκτώ (18). Ἐκ τοῦ λατ. octo + ex + per + decem· ρ. optsprezece. Καὶ ὀπτουσπρά.

όρου, ουράι, -ατᾶ, -αρε ρ. (óru, urái, -ată, -are) = συνήδομαι, συγκαίρω τινί. Ἐκ τοῦ λατ. oro, avi, atum, are ρουμ. urez. Ἄλβ. uroni = εὐχομαί τινι εὐτυχίαν, ἰτ. orare, ἰσπ. πορτ. προβ. orar, γαλ. orer.

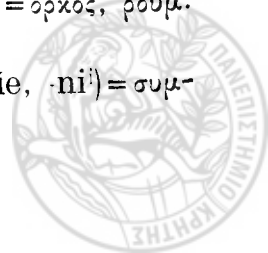
όργαν^{ου}, οὐσ. οὐδ., -νι πληθ. (órgan^u, -ni) = ὄργανον· ρουμ. instrument de musică, λατ.

ορθόδοξου, ἐπιθ., (orθόδοksu) = ὀρθόδοξος· ρ. ortodox, ἐλ. **οριξέσκου**, οριξί, -ξιτᾶ, -ξιρε ρ. (oriksésku, -ksií, -ksită, -ksire) = ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ· ρ. am póftă, λατ. + σλαβ.

όριξι, οὐσ. θηλ. (óriksi) = ὀρεξίς· ρουμ. poftă, σλ.

όρκου, οὐσ. ἄρσ., ὀρτσι πληθ. (órku, órtsi) = ὄρκος, ρουμ. jurămintе, λατ.

ορμηνείε, οὐσ. θηλ., -νει' πληθ. (orminíe, -ni') = συμ-

βουλή, ὁδηγία, κοιν. ὄρμηνεία, ἔπερ ἐκ τοῦ ἐρμηνεία, ῥ. consiliu, λ.

ορμηνιψέσκου, -ψί^ι, -ψιτᾶ, -ψιρε ῥ. (orminipsésku, -psii, -psitã, -psire) = συμβουλευώ, κοιν. ὄρμηνεύω, ὠρμηνίψα· ῥουμ. sfătuesc, σλαβ. Καὶ ουρμηνιψέσκου.

ορμηνιψίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (orminipsítu -tã) = συμβουλευμένος, δεδιδαγμένος, κοιν. ὠρμηνευμένος· ῥ. sfătuit, σλ.

ορμπέσκου, ἴδε ουργκέσκου καὶ τὰ λοιπὰ παράγωγα.

ὄρμπου, ἐπιθ., ῥάρμπᾶ θηλ., ὄργκι, ὀάρμπι, πληθ. (órbu, qárbã, órgki, qárbí) = τυφλός· ἐκ τοῦ λατ. orbis, ιτ. orbo, προβ. orb, γαλ. orbe, ῥουμ. orb.

ὄρνχου, οὐσ. ἄρσ., ὄρνι πλ. (órñju, órñi) = ὄρνεον· ῥ. vultur.

ορντινίε, οὐσ. θηλ., -νι^ι πληθ. (ordinie, -niⁱ) = διάταγμα, διαταγή. Ἐκ τοῦ λατ. ordo, inis, γλν. ὄρδινον· ῥουμ. comandã, ordin, λατ.

ὄρντου, οὐσ. ἄρσ., (órdu) = ἡ προπαρασκευὴ τοῦ στήμονος, ἡ κατάταξις ἐκάστου νήματος τοῦ ἐνὸς παρά τῶ ἄλλω. Ἐκ τοῦ λατιν. ordo = τάξις, διάταξις, ῥουμ. urzealã. Καὶ οὔρντιν^{ου}.

ὄρτζου, οὐσ. οὐδ., ῥάρτζι καὶ ουρι πληθ. (ortzu, qárdzi καὶ uri) = κριθή. Ἐκ τοῦ λατ. :: hordium (hordeum) = κριθή. Περὶ τροπῆς τοῦ d εἰς τζ ἴδε βεάρτζᾶ· ιτ. orzu, γαλ. orge, ῥ. orz.

ὄσσ^{ου}, οὐσ. οὐδ., ῥάσι πληθ. (ós^u, qási) = ὄστον, κόκκαλον· ιτ. osso, ισπ. hueso, πορτ. oso, λατ. os· ῥουμ. os· ἅπαντα ἐκ τοῦ λατιν. OS - OSSIS = ὄστον.

ου (υ) ἀντων. προσ., ἴδε ο.

ουάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. ὄου, ουᾶρ^ι πληθ. (uáre, uári) = ὤστοκία, τὸ τίκτειν, γεννᾶν ὤά· ῥουμ. ouare, λατ.

ουάτ^{ου}, πθμ. τοῦ ῥ. ὄου με σημ. ἐπιθ., ουάτᾶ θηλ. (uát^u, uátã) = ὤστοκος, ἡ τίκτουςα, γεννῶσα ὤά, αὐγά, ῥ. ouãtor.

ουγούρε, οὐσ. θηλ., -γούρι πληθ. (u-úire -yuri) = τὸ τῶν θεῶν εὐμενές, τύχη καλή, κοιν. ουγούρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρ. oujor, ῥουμ. noroc, σλαβ.

ούε, οὐσ. θηλ., ού^ι πληθ. (úe. úi) = παρυφή, ἡ κοιν. λεγο-

μένη ούμα· ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐλ. οἶα=δέρμα προβάτου σὺν τῷ ἐρίφ·
 ρουμ. batã, λατ. Καὶ ούβγε (ύνγελ).

ουϊάρον, οὔσ. ἀρσ., -ρι' πληθ. (uĩár^u, -ri') = ποιμὴν προβάτων.
 Ἐκ τοῦ λατ. onivarius· ρουμ. oier, ισπ. ovazero, πορτ. ovel-
 heiro. Ἐγὼ μόνον τὸ πικουράρον ἤκουσα. Κατὰ τὸ μπουϊάρου.

ουϊντισέσκου, -σι', -σιτᾶ, -σιρε ρ. (uĩdisésku, -si', -sitã,
 -sire) = προσαρμόζω, κοιν. ταιριάζω. Ἐν Μακεδ. λεγ. ουγκνίτζω,
 ἀορ. ούγκνιτσα· ρουμ. potrivesc, σλαβ.

ουϊντισίρε, ἀπθ. τοῦ ἀνρ., -σιρι' πληθ. (uĩdisíre, -sirí) =
 προσαρμογή, εὐαρμοστία, κοιν. ταίρισμα· ρουμ. potrivire, σλ.

ουϊντισίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (uĩdisít^u, sitã) = εὐάρ-
 μοστος, κοιν. ταιρικσμένος, ρουμ. potrivit, σλαβ.

ουκᾶ, οὔσ. οὔδ., -κατζ πληθ. (ukã, -kadz) = ἑκά = 400 δρά-
 μια. Ἐκ τοῦ τουρκ. oka, ρουμ. oca.

ουκιάνου, οὔσ. οὔδ. -νι', πλ. (ukián^u -ni') = ὠκεανός, ρ. ocean.

ουλάρον, οὔσ. ἀρσ., -λαρι' πληθ. (uláru -larí) = ἀγγελιοπλά-
 στης, χυτρεύς, τσουκαλᾶς. Ἐκ τοῦ γάλα, ὅπερ ἴδε, ρουμ. olar.

ούλμου, οὔσ. ἀρσ., -νι' πληθ. (ulmu, -ni) = πετελέα (δένδρον)
 ἐκ τοῦ λατ. ulmus = πετελέα· Δαλ. Ἐγὼ δὲ ἤκουσα τὴν λέξιν.
 Ὁ δὲ Pušc. εὐρίσκει αὐτὴν μόνον παρὰ τοῖς Μογλενίταις· ἰτ. πορτ.
 ισπ. olmo, σαρδ. ulmo, γαλ. orme, ρουμ. ulm, γερμ. ulme.

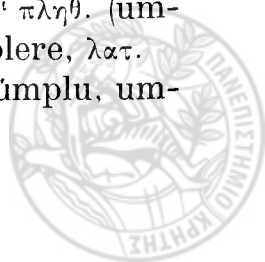
ουλουλέκον, **λουλέκον** καὶ **λιλέκον** ὅπερ ἴδε.

ουμιντιτάτε, οὔσ. θηλ., -τάτς πληθ, (umiditáte, -tãts) =
 ὑγρασία. Ἐν Νεβέσκη· πιθανὸν νὰ εἶνε νεολογιζμός. Κατὰ W. ἐν
 Μογλενοῖς λέγεται vlagã· ἴδε W. Megl. σελ. 49.

ουμπρέλᾶ, οὔσ. θηλ., -μπρελι' πληθ. (umbrélã, -brelí) =
 ἀλεξιθρόχιον, κοιν. ὀμπρέλλα. Ἐκ τοῦ λατιν. umbrella (ὑποκ.
 τοῦ umbra) = σκιάδιον, ἰτ. ombrella, ἀρχ. ισπ. umbréla,
 γαλ. ombrelle, ρουμ. umbrellã.

ουμπλίρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ρ. ούμπλου, -πλιρι' πληθ. (um-
 plíre, -ri') = πλήρωσις, κοιν. γέμισμα· ρουμ. implere, λατ.

ούμπλου, ουμπλουί', -ουτᾶ, ουμπλέαρε ρ. (úmplu, um-

plūi, -utā, umpleāre = πληρῶ, γεμίζω Ἐκ τοῦ λατ. impleo, implevi, impletum. implere = πληρῶ, ιτ. empiere, προβ. umblir, γαλ. emplir, ἀλβ. mbloig· ρ. implu και umplu.

ουμπόρον, οὔσ. οὔδ., ουμπόρον και ουμπόρουρ· πλ. (ubōru, ubōari, ubōruri) = τοῖχος, περίφραγμα, και ἡ ἀύλη, κοιν. ὄβο- ρὸς ἐν Μκκεδ. Ἄλβ. obor, βουλγ. και σερβ. obor· ρ. curte, λ.

οὔμτου και **οὔμπτου**, οὔσ. οὔδ., -τουρ· πληθ. (ūmtu και ūmptu, -turi) = βούτυρος. Ἐκ τοῦ λατ. unctum. Περὶ τροπῆς τοῦ et εἰς pt, ἴδε αλούμπτου, ιτ. ισπ. πορτ. unto· ρουμ. unt.

ουμτόσον, ἐπιθ., -τσασᾶ θηλ. (umtós^u, -tqasā) = παχύς, πλήρης, γεμάτος βουτύρου. Ἐκ τοῦ λατ. unctuosus, ἴδε οὔμ- του· ρουμ. untos και unsuros.

ουμφλάρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ρήμ. οὔμφλου, -ρ· πληθ. (um- flāre, -ri) = ἐξοίδησις, κοιν. φούσκωμα, πρήξιμον· ρ. umflare.

ουμφλάτου, -ατᾶ, πθμ. τοῦ ρ. οὔμφλου (umflāt^u, -atā) = ἐμπερυστημένος, πεπληρωμένος ἐμφυσήματος, κοιν. φουσκωμένος, ἐξωδηκῶς, πρησμένος· ρουμ. umflat.

ουμφλάτουρά, οὔσ. θηλ., -ρ· πληθ. (umflātúrā, -ri) = οἰδημα, κοιν. φούσκωμα και πρήξιμον, ιτ. infiatura, ισπ. in- chadura· ρουμ. umflăturā).

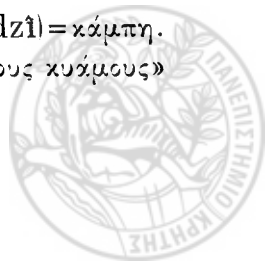
οὔμφλου, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (ūmflu, -ai, -atā, -are) = ἐξογκώνω ἐμρυσῶν, κοιν. φουσκώνω, μεταβ. Ἐκ τοῦ λατ. inflo- are, ιτ. enfiare, γαλ. enfler, προβ. enflar· ρουμ. umflu.

οὔνου, ἀριθ., οὔνᾶ θηλ. (ūnu, ūnā) = εἷς, μία, ἐν. Ἐκ τοῦ λατ. unus, ιτ. uno, ισπ. un και uno, πορτ. um, γαλ. un· ρουμ. un, unā· ουνᾶράρα = ποτέ, μὴ φορά· ρ. odiniorā, λατ.

οὔνγκλε, οὔσ. θηλ., οὔνγκλι πληθ. (ūngle, ūngli) = ὄνυξ. Ἐκ τοῦ λατ. ungula = ὄνυξ, ιτ. unghia, ισπ. unā, πορτ. unha, προβ. onгла και unгла, γαλ. ongle· ρουμ. unghie.

οὔνγκου, ἴδε αὔνγκου και τὰ ἐξ αὐτοῦ.

ουνιδά, οὔσ. θηλ. ουνιδᾶ, πληθ. (unídā, unídzi) = κάμπη. Ἐκ τοῦ ἀργ. ἑλλην. μῖδας = «θηρίδιον τι ὀισθίον τους κυάμους»

Ἡσύχ. ρουμ. *omidă*, ἑλλην.

ούνντᾶ, οὐσ. θηλ., ούνντι πληθ. (*úndă, úndi*) = χύμα, ἀφρός· Ἐκ τοῦ λατ. *unda*, ἰτ. ἰσπ. πορτ. *onda*. προβ. *unda*, γαλ. *onde*· ρουμ. *undă*.

ούντῶ, -αί, -ατᾶ, -αρε ρ. (*úd^u, -aⁱ, -ată, -are*) = περιβρέχω, ὑγραίνω. Ἐκ τοῦ μετ. λατ. *udo, avi, atum, are* = ὑγραίνω, βρέχω τι· ἴδε ούντῶ· ρουμ. *ud*, λατ. *stropesc*, σλ.

ουντᾶ = ὀωμάτιον, ἴδε οντᾶ.

ουντᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. ούντου, ουντᾶρῖ πληθ. (*udăre, udări*) = διαβροχή, διάβρεξις, κοιν. μούσκειμα· ρ. *stropire*, σλ.

ουντᾶτῶ πθμ. τοῦ ρ. ούντῶ, -τᾶ θηλ. (*udăt^u, -tă*) = διαβεβρεγμένος, κοιν. μουσκευμένος· ρουμ. *stropit*, σλαβ.

ουντζέσκου καὶ **ουμτζέσκου**, -τζί, τζίτᾶ, -ιρε ρ. (*undzěsku, -dziⁱ, -dzită, dzire*) = ὁμοίος τινί εἰμι, κοιν. ὁμοιάζω, ἐξ οὗ διὰ μεγάλης παραμορφώσεως ἐσχηματίσθη τὸ προκ. ῥῆμα. Λέγεται καὶ αντούκῶ κατὰ τὸ νλν. φέρνει = ὁμοιάζει· ρ. *semân*, λατ. 2) ἀπροσ. ουντζεάστε = ἀρμόζει, προσήκει· ρ. *trebuie*.

ουντζίρε καὶ **ουντζεᾶρε**, ἀπθ. τοῦ ἀνρ., -ντζερῖ πληθ. (*undzire καὶ undzěare, -dzeri*) = ἐμφέρεια, ὁμοιότης, κοιν. ὁμοιοασμα· ρουμ. *semênare*, λατ.

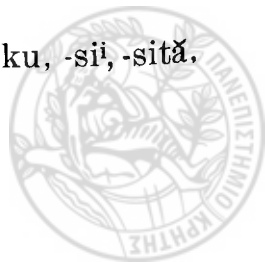
ουν|τουλέμνου καὶ **ουνντουλέμνου**, οὐσ. οὐδ., -νουρῖ πληθ. (*untulémnu καὶ undulémnu, -urⁱ*) = ἐλαιόλαδον καὶ σησαμόλαδον. Ἐκ τοῦ ούμτου, ὅπερ ἴδε, ντε (*de*) προθ. καὶ λέμνου = ξύλον· ρουμ. *undelemn*.

ουρᾶτσιούνε, οὐσ. θηλ., -νῖ πληθ. (*urătsiúne, -ni*) = τὸ συγχαίρειν, τὰ συγχαρητήρια, αἱ εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι. Ἐκ τοῦ λατ. *oratio-onem*, ἴδε ὄρῶ· ρουμ. *urăciune*, λατ.

ουργίε, οὐσ. θηλ., -γίῖ πλ. (*urגיע, -giⁱ*) = ὄργυιᾶ· ρ. *cot*, λ.

ουργίε, οὐσ. θηλ., -γίῖ πληθ. (*urגיע, -giⁱ*) = ὄργγῆ, θυμός· ρουμ. *urghie*, ἑλλην.

ουργισέσκου, -σί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (*urgisésku, -siⁱ, -sită, -sire*) = ὄργιζομαι· ρουμ. *urghisesc*, ἑλλην.

ουργισίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. με σημ. ἐπιθέτου (urghisit^u, -tǎ) = ὀργίλος, ὠργισμένος, διεστραμμένος· ῥουμ. urghisit, ἑλλην.

ουργκέσκου καὶ **ουρμπέσκου**, ουργκί^ι, -ιτᾶ -ιρε ῥ. (urgé-sku, urgí, -itǎ, -ire) = τυφλῶ, τυφλώττω, κοιν. τυφλώνω καὶ τυφλώνομαι, εἶνε μετ. καὶ ἀμετ. Ἐκ τοῦ λατ. orbare, ἰτ. orbare = ἀπορρανίζω, προβ. orbar· ῥουμ. orbesc.

ούρδᾶ, οὐσ. θηλ., (úrǎ) = εἶδος τυροῦ κατασκευαζομένου ἐκ τοῦ ὄρου τοῦ γάλακτος, ἢ ἐσχάτη ποιότης· ἴδε καὶ γκίτζᾶ, κοιν. οὔρδα ἐν Μακεδ. Ἀμφοτέραι αἱ λέξεις εἶνε ἀγνώστου καταγωγῆς, ἴδε Ἄλβαν. Λεξ. G. Meyer. Πληθ. οὔρδι.

ουρδίε, οὐσ. θηλ., ουρδί^ι πληθ. (urǎie, -ǎi) = ἀγέλη, θίασος, πλῆθος, κοιν. ὀρδή· ῥουμ. hordǎ, γερμ. horde, ἰτ. orda, ἄλβ. ordi, περσ. ordou, τουρκ. ordou. Κατὰ Cihac ἡ λέξις εἶνε τουρκοταταρικῆς καταγωγῆς.

ουρξάκλε, οὐσ. θηλ., ουρέκλι πλ. (urǎkle, urékli) = οὔς, κοιν. αὐτί. Ἐκ τοῦ λατ. auricula, ἰτ. orecchia, ἰσπ. oreja, πορτ. orelha, πρ. orella, γ. oreille· ῥ. urechie, ureche.

ουρέσκου, καὶ **ουρᾶσκου**, ουρί^ι -ιτᾶ, -ιρε (urésku, -urí, -itǎ, -ire) = αἰσθάνομαι· φρίκην πρὸς τι· ἀπεχθάνομαι, μισῶ. Ἐκ τοῦ λατ. horreo-horrere = ζρίττω, ἰτ. aborrire, ἰσπ. aburrir, προβ. aborrir, γαλ. abhorrer, ῥουμ. uresc, ἄλβ. ourreig.

ούρλου, ἴδε αούρλου.

ούρμᾶ, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (úrmǎ, -mi) = ἵγνος. Ἐκ τοῦ ἑλλην. ὀρμή κατὰ Schuhardt καὶ Meyer Lübke. Κατὰ δὲ Diez καὶ Puškariu ἐκ τοῦ ἐλ. ὀσμῆ. Ὁ δὲ Densusian ἐν τῇ Ἱστορ. τῆς Ῥουμ. γλ. σελ. 201 πειρᾶται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν τροπὴν τοῦ σμ εἰς ῥμ παραβάλλων τὸ ἑλλην. κέλευσμα, ἐξ οὗ τὸ ἰτ. ciurma, πρὸς ἰσπ. chusma. Καὶ ἐν τῇ Παριστροφῇ διαλέκτῳ ἀπαντᾷ πρὸς τῷ τύπῳ urmǎ καὶ uzma, λομβ. usma, βεν. usmar, ὁ Δαλ. γρ. ulmǎ· ῥουμ. urmǎ, ἴδε Pušc. 1835 καὶ Jrbt. τομ. 5, σελ. 7. Ἀκούεται καὶ τόρ^{ου} = ὁ τορός, γλν. Ἐν Γκόμπαις σημαίνει λειχὴν = ψώρα, λειχήνα.

ουρμέσκου, ουρνί^ι, -νιτᾶ, -νιρε ρ. (urmésku, urní, -nitā, -nire) = ὀρμῶμαι κοιν. ὀρμῶ. Ἐκ τοῦ ὀρμῶ. Καί urnésku, καὶ οὔρμου· ῥουμ. năvălese, σλαβ.

ουρμπεάτσᾶ, οὐσ. θηλ., ουρμπέτς πληθ. (urbeátsă, urbétš) = τύφλωσις. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ orbitisia (orbitus), ἴδε ὀρμπου· ῥουμ. orbie, λατ. Καί ουρμπάρε, -μπᾶρ^ι.

ουρνέκε, οὐσ. θηλ., -κί πληθ. (urnéke, -kí) = δ τύπος, τὸ πρότυπον, ὑπόδειγμα, κοιν. ουρνέκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. jürnek, örneκ. ἀλβ. jürnek· ῥουμ. model, λατ.

ούρντιν^{ου}, -αί, -ατᾶ, -αρε ρ. (ürdin^u, -ai, -atā -are) = συγκοινωνῶ, φοιτῶ, κοιν. συχνάζω. Ἐκ τοῦ λατ. ordino, avi, atum, are. Τὸ ο τρέπεται εἰς ου, ὡς τοῦτου = ἄλλος ἐκ τοῦ totus, νομα = ὄνομα, ἐκ τοῦ nomen-inis, ουδᾶ = θύρα ἐκ τοῦ ostia· ἀλβ. urdher, ῥουμ. a frequentă, λατ.

ουρντινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. οὔρντιν^{ου}, -νᾶρ^ι πληθ. (urdi-năre, -nărⁱ) = φοίτησις, κοιν. σύχνασμα· ῥουμ. frequentare, λ.

ουρούτ^{ου}, ουρούτᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (urút^u -tă) = ἀπεχθής, φρικτός, μισητός, ἀποτρόπαιος· ῥουμ. urât, λατ.

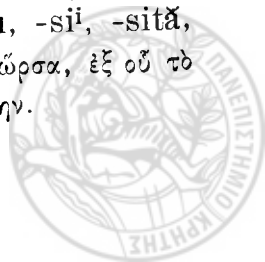
ουρουτεᾶτσᾶ, οὐσ. θηλ. -τετς πληθ. (uruteátsă, -tets) = ἀποστροφή, μῖσος, κακία, ἀποτροπαιότης. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. οὔρούτ^{ου}, ῥουμ. urătsiune, răutate, λατ.

ουρουτσᾶσκου, -τσιί, -τσιτᾶ, -τσιρε ρ. (urutsăsku, -tsií, -tsită tsire) = γίγνομαι κακός, δυσειδής, ἄσχημος, κοιν. ἀσχημίζω ἄμετ. Ἐκ τοῦ ουρούτ^{ου}, ἔπερ ἴδε· a deveni urât, λατ.

ούρσᾶ, οὐσ. θηλ., -σι πληθ. (úrsă sí) = ἄρκτος. Ἐκ τοῦ λατ. ursā = ἄρκτος· λέγεται καὶ ἀρσ. οὔρσου, οὔρσι, = ἄρκτος· ἰτ. orso, ἰσπ. oso, πορτ. urso, προβ. urs, γαλ. ours, ρ. urs.

ουρσάρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -σᾶρ^ι πληθ. (ursár^u, -sărⁱ) = ἄρκτοδαμαστής, κοιν. αρκουδάρης. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ ursarius, ρ. ursar.

ουρσέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε, ρ. (ursésku, -sií, -sită, -sire) = ἐπιθυμῶ, διατάσσω, κοιν. ὀρίζω, ἄρσ. ὠρσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρ. καὶ τὸ ῥουμ. ursece καὶ orzesc, ἐλληγν.

ουρσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρῖ πληθ. (ursire, -siri) = διαταγή, κοιν. ὀρισμός· ῥουμ. ordin, λατ.

ουρσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (ursit^u, -sitā) = διατεταγμένος, κοιν. ὀρισμένος· ῥουμ. urzit, ἑλλην. pofit, σλαβ.

ουρσίτᾶ, -τι, οὐσ. θηλ. (ursitā, -ti) = τὸ πεπρωμένον, ῥουμ. destin. λατ. καὶ ursitā, ἑλλην. Ἐκ τοῦ ουρσέσκου, ἕπερ ἴδε.

ουρσοῦζ^{ου}, -ζᾶ, ἐπίθ. (ursúz^u, -zā) = δυστυχῆς, -ές, κακοδαίμων, κοιν. ουρσοῦζης, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. joursouz καὶ jourgoursouz, ῥουμ. ursuz, τουρκ.

ουρτάκι^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -τσῖ, πληθ. (urták^u, -tsi) = συνέταιρος, σύντροφος, κοιν. ὀρτάκης, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ortak = σύντροφος, ῥουμ. tovaras̄, σλαβ.

ουρτζᾶσκου, -τζῖ, -ίτα, -ίρε ῥ. (urtzāsku, -dzīi, -itā, -ire) = διάζομαι, προπαρασκευάζω, τακτοποιῶ τὸ στημόνι διὰ τὸν ἀργαλειό· ῥουμ. urzesc. Ἐκ τοῦ λατ. ordior. ἰτ. ordire, ἰσπ. πορτ. προβ. ordir, γαλ. ourdir.

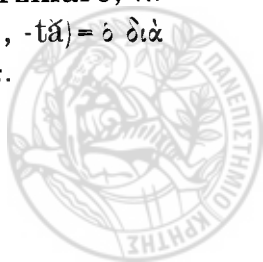
ουρτζᾶσόρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ῥορῖ πληθ. (urdzāšor^u, -šori) = κέγχρωμα, κοιν. κριθράκι (ῥογκος μικρὸς τῶν βλεφάρων). Ἐκ τοῦ ὀρτζου = κριθή, ἕπερ ἴδε· ῥουμ. urcior, λατ.

ουρτζῖκ^{ου}, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ῥ. (urdzík^u, -ai, -atā, -are) = νύσσω κεντῶ τινα διὰ τῆς κνίζης, τσουκνίδας· ἰτ. orticheggiare, ἰσπ. ortigar, πορτ. urtigar, γαλ. ortier ῥ. urzie.

ουρτζῖκᾶ, οὐσ. θηλ., -τζῖτσῖ πληθ. (urdzíkā, -dzitsi) = κνίξα, ἀκαλήφη, κοιν. τσουκνίδα. Ἐκ τοῦ λατ. *urdica ἀντὶ urtica = ἀκαλήφη. Ἡ τροπή τοῦ τ εἰς ντ (t, d) προήλθε κατὰ Meyer-Lübke ἐκ τοῦ συμφυρμού τῆς λατ. λεξ. urtica = ἀκαλήφη μετὰ τῆς ἀρχ. ἑλ. ἀδίκη παρὰ Διοσκ. = ἀκαλήφη, κνίξα, κνίδη· ἰτ. urtica καὶ ortiga, γ. orte, πορτ. πρ. ortiga ῥ. urzičā.

ουρτζικάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -κᾶρῖ πλ. (urdzíkāre, -kārī) = διὰ κνίζης νύξις, κέντημα, κοιν. τσούκνισμα· ῥ. urzikare, λ.

ουρτζικάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (urdzíkāt^u, -tā) = ὁ διὰ κνίζης νενυγμένος, κεντημένος· ῥουμ. urziat, λατ.

ουρτζίρε, άπθ. ούσ. τοῦ ρ. ουρτζάσκου, -τζίρι πληθ. (ur-dzire, -dziri) = ή τακτοποιήσις τοῦ ὑφαδίου, ἴδε ὄρντου.

ουρτζίτου, πθμ. τοῦ ρ. ουρτζάσκου, -τά πληθ. (urdzitu, -tã) = ὑφάδιον δεδιασμένον, διατεταγμένον, προπαρεσκευασμένον εἰς ὕφανσιν· ρουμ. ordzit και urdzit, λατ.

ουρφάνιε, ούσ. θηλ., ουρφάνι πληθ. (nrfãnie, urfãni) = ὄρφανία, πενία, κοιν. ὄρφανία, φτώγμα· ρουμ. sãrãcie, σλαβ.

ουρφανιπέσκου, -ψιϊ, -ψιτã, -ψιρε ρ. (urfãnipsésku, -psii, -psitã, -psire) = ὄρφανεύω, ὠρφάνιψα, πτωχεύω· ρουμ. à deveni orfan, λατ. + ἑλληγν. sãrãcit, σλαβ.

ούσã και **ούσε**, ἐν βορ. τμημα., ούσι πληθ. (úsã, úše, úši) = θύρα. Ἐκ τοῦ os - oris = στόμα, στόμιον, ἐξ οὗ τὸ ostium = θύρα· ἰτ. uscio, ἀρχ. ἰσπ. uzo, προβ. hus, us, ἀρχ. γαλ. us, ἐν Τυρόλω useh· ρουμ. usã.

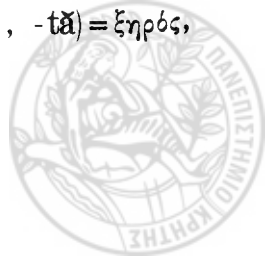
ουσãκου και **ουσούκου**, ουσκάϊ, -ατã, -αρε ρ. (usãku και usúk^u, uskãi, -atã, -are) = ξηραίνω, κοιν. στεγνώνω. Ἐκ τοῦ λατ. sicco, avi, atum, are = ξηραίνω, ἢ ἐκ τοῦ exsucco = ἀφαιρῶ τὸ ὑγρόν, ἐκχυρίζω, ἰτ. asciungare, ἰσπ. πορτ. enxugar, γαλ. essuquer, essuier· ρουμ. usuc και usc.

ουσãκου και **ουσούκου**, ούσ. οὐδ., ουσουτίσ' πληθ. και ουσουκουρι (usúk^u, usúts'i, usúkur'i) = ὁ λιπαρὸς ρύπος τῶν προβατείων ἐρίων. Ἐκ τοῦ οἰσύπη και οἰσπη και οἰσπώτη· πρβ. Λυσιστρ. Ἀριστοφ. στιχ. 574. Κατὰ Σουΐδαν: οἰσπάτη = ὁ ρύπος τῶν ἐρίων, ἐκ τοῦ οἶς, οἶς = πρόβατον. Κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ λατ. exsucidus ἀντὶ succidus = εὐχυλος, εὐχυμος, διὰ συγκ. succius-sucus = lana succida· ρουμ. usuc.

ουσãντιξε, ούσ. θηλ. = πάχος χοίρινον, ἄλειμμα. Βορ. τμημα. Ἐκ τοῦ λατ. axungia = ἄλειμμα, κοιν. ἀξούγγιον· ρ. osãndzã, λ.

ουσκάρε, άπθ. ούσ. τοῦ ρ. ουσãκου, ουσκάρι πληθ. (uskãre, uskãri) = ἀποξήρανσις, κοιν. στέγνωμα· ρουμ. uscare, λατ.

ουσκάτου, -τã, πθμ. τοῦ ουσãκου (uskátu, -tã) = ξηρός, ἀπεξηραμμένος, ἰτ. asciuto· ρουμ. uscat.

ουσκâτσιούνε, ούσ. θηλ., -τσιουν' πλ. (uskâtsiune, -tsiunⁱ) = ξηρασία. Ἐκ τοῦ ουσκάτ^{ου}.

ουσούλε, ούσ. θηλ., -λι πληθ. (usúle, -li) = τρόπος, μέτρον, κοιν. ουσουλι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ῥουμ. mod mäsura, λατ.

ουσπέτ^{ου}, ούσ. οὐδ., -ουρι πληθ. (uspét^u, uri) = φιλοξενία, διασκέδασις μετὰ φίλων, κοιν. ζιαφέτι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. ziafet, ῥουμ. ziafet, τουρκ.

ουσπιτράνε, ούσ. θηλ., -νι πληθ. (uspitráne, -ni) = φίλη, ἔκ τοῦ οάσπε, ἔπερ ἴδε' ῥουμ. prietenă, σλαβ.

ουσπιτσιλίε, ούσ. θηλ., -λι πληθ. (uspitsilje, li) = φιλία, σχέσις φιλική, ῥουμ. prietenie, σλαβ.

ουσπρετζάτσι, ἀριθ. ἀπόλ. 'uspredžatsi = ἔνδεκα' ῥουμ. unsprežeci. Ἐκ τοῦ λατ. unum + ex + per + decem ἢ unum + supra + decem = ἐν ὑπὲρ τὰ δέκα.

ούστουρ^{ου}, -ρα' -ρατᾶ, -ραρε ῥ. 'ústur^u -rai, -rată, -rare) = νύσσω, κεντῶ, ἐπικαίω. Ἐκ τοῦ λατ. ustulo, avi, atum, are = ἐπικαίω, διὰ συγκ. τοῦ u, καὶ τροπῆς τοῦ l εἰς r περὶ οὗ ἴδε ἐν λέξει ακάρε, ἰτ. ustulare, ἀργ. ἰσπ. uslar, προβ. usclar, ῥουμ. ustur. Λέγεται καὶ ούστρου.

ουστουρά, ούσ. θηλ., -ρ' πληθ. (ustură -rⁱ) = ὁ στήμων, κοιν. στημόνι. Ἄσχετον πρὸς τὸ λατ. ustura ῥ. urzeală.

ουστουράρε, καὶ **ουστράρε**, ἀπθ. ούσ. τοῦ ῥ. ούστουρ^{ου}, -ράρ', πληθ. (usturáre, -rărⁱ) = νύξις, κέντημα, ἐπίκαισις, κοιν. κάψιμον, ῥουμ. usturare, λατ.

ουτζάκε, ούσ. θηλ., -τζάκ' πληθ. (udzáke, -dzăki) = κἀπνοδόχος, κοιν. ουτζάκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. odziák. Καὶ ουτζιάκ^{ου} -ατσ', ῥουμ. odziac.

ούτζâρε, ούσ. θηλ., -ρ' πληθ. (údzâre, -rⁱ) = τὸ οὔθαρ = ὁ μαστός τῶν ζώων, τὸ βυζί' ῥουμ. uger, ἔπερ καὶ κατὰ Cihac καὶ κατὰ Pušc. ἐκ τοῦ λατ. uber-ris = οὔθαρ, μαστός. Ἐν ταῖς δυτ. νεολατ. γλώσσαις φαίνεται ἄμεσος ἐκ τοῦ λατ. uber ἢ παραγωγὴ ἐκ τῆς διατηρήσεως τοῦ b, ὡς ἰτ. ubero, ἰσπ. ubre.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ **b** δὲν τρέπεται ἐν τῇ Ρουμ. γλώσσῃ εἰς **dz**, (**ge**), πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τοῦ ἀρχ. οὔθαρ παραγωγῆς ἐπενόησαν ἐπίδρασιν τοῦ σούτζερε = μυζᾶν, θηλάζεσθαι κοιν. βυζαίνειν, ἐπὶ τοῦ **b**, ὅπερ οὔτω ἐτρέπη εἰς **dz** (**ge**). Κατ' ἐμὲ εἶνε καταφανῆς ἡ παραγωγὴ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. οὔθαρ.

ουτζάρκᾶ, ἐπιθ. (**udzárkǎ**) = ἡ ἔχουσα μεγάλους μαστοὺς οἱ Ρουμ. περιφρ. **cu uger mare**, λατ.

ούτρε καὶ **ούτρι**, οὐσ. οὐδ., -τρι πληθ. (**útre**, -**tri**) = ἄσχος λέγεται καὶ βᾶ-τάλᾶ^{ου}, ὅπερ ἴδε. Ἐκ τοῦ λατ. **uter**, -**ris** = ἄσχος, ρουμ. **burduf**, ἰτ. **orto**, σικ. **urto**, ἰσπ. πορτ. **odre**.

οχέλε, θηλ. (**ohéle**) ἐν Νεβέσ: ἴδε χέλε = ἔγγελυς, ρ. **tsipar**. μαγ.

όχτικᾶ, οὐσ. θηλ., (**óhtikǎ**) = ἡ φθίσις, κοιν. ὄχτικας καὶ χτικιό, ὅπερ ἐκ τοῦ ἐκτικὸς = ὁ πάσχων στηθικὸν νόσημα, πρβ. Ἡθικὰ Πλουτ. σελ. 202. Καὶ ὀφτικᾶ ρουμ. **atac**, λατ.

οχτικόσου, ἐπιθ., -κασᾶ θηλ. (**ohtikós^u**, -**kasǎ**) = φθισικός, κοιν. χτικιάρης ρουμ. **ofticos**, ἑλλην. Καὶ οφτικόσου.

όχτου, οὐσ. οὐδ., -ουρ^ι πληθ. (**óhtu**, -**urⁱ**) = γήλοφος, κοιν. ὄχτος ρουμ. **colinǎ**, λατ.

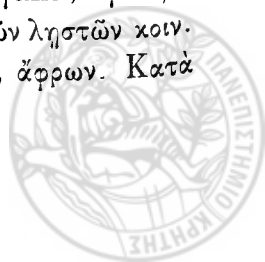
ουχεάουᾶ, οὐσ. θηλ., ουχεῖ^ι πληθ. (**uhéáúǎ**, **uhéⁱ**) = ἔχιδνα, κοιν. ουχιᾶ ρουμ. **viperǎ**, λατ.

ουχτάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -ρ^ι πληθ. (**uhtǎre**, -**rⁱ**) = γογγυσμός, ἀναστεναγμός ρουμ. **oftare**, **suspináre**, λατ.

ουχτέτζου, ουχτά^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (**uhtédz^u**, **uhtái**, -**atǎ**, -**are**) = ἀναστενάζω, γογγύζω ρουμ. **oftedz**, καὶ δημ. **ohedz**. Ἐκ τοῦ λατ. **oh**, ἐπιφ. σχετλ. = τῶ ἑλλην. ὦ, νλν. ὦχ^{ου}.

Π, π.

Π, π. πάγανᾶ, οὐσ. θηλ., -γᾶν^ι πληθ. (**pâgǎnǎ**, -**gǎnⁱ**) = σῶμα στρατιωτικόν, ὠρισμένον πρὸς καταδίωξιν τῶν ληστών κοιν. παγᾶνα καὶ παγανᾶ. Ἐκ τοῦ παγανός = ἰδιώσης, ἄφρων. Κατὰ

Ἠσύχιον παρὰ Βυζαντίῳ σημ. τὸν χωρικόν. Πιθανώτερον ἐκ τοῦ λατ. *paganus* = ἀστράτευτος· 2) ἐθνικός· ἴδε *πάνγκᾶ*^{ου}.

πάγγου, οὐσ. ἄρσ., -ντζι πληθ. (*pāngu -ndzi*) = ἀράχνη· ῥουμ. *paiajem*, σλ.

πάγιε (*pāgje*) = ἡ προίξ. Λέγεται καὶ προίκα καὶ πριτσίε, ῥουμ. *restre*, σλαβ. Καὶ πάιε.

πάγιδᾶ, οὐσ. θηλ., -γιτζ πληθ. (*pāgīdā, -gidz*) = παγίς, κοιν. παγίδα, ῥουμ. *carcană* τουρκ.

πάγκᾶρου, οὐσ. οὐδ., -γκᾶρι πληθ. (*pāngārū, -gārī*) = τὸ παγκάριον τῆς ἐκκλησίας. Καὶ πάγκάλε.

πάγουρου, οὐσ. οὐδ., -γουρι πληθ. (*pāgūrū, -gūrī*) = μολύβδινον δοχεῖον ῥακῆς χρησιμεῖον ὡς φιάλη, κοιν. παγούρι. Ἐκ τοῦ τουρκ. *pağaur*.

πάζᾶρε, οὐσ. θηλ., -ζᾶρι πληθ. (*pāzāre, -ārī*) = ἀγορά, κοιν. παζᾶρι· 2) ἡ διαπραγματεύσεις, συμφωνία, ἐπίσης παζᾶρι καὶ παζαρλίχι. Ἐκ τοῦ τουρκ. *pazar*. ῥουμ. *târg*, σλαβ.

πάζᾶριψέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (*pāzāripsésku, -psiī, -psitā, -psire*) = διαπραγματεύομαι, κοιν. παζαρεύω· ῥουμ. *toemese*, σλαβ.

πάζᾶρῆσκου, παζῖῖ, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (*pāzēsku, pāzīī, -itā, -ire*) = προφυλάττω, διατηρῶ. Ἐκ τοῦ σλαβ. *paziti*, ρ. *pāzesk*, σλ.

πάζιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ζιρι πληθ. (*pāzīre, -zirī*) = προφύλαξις, διατήρησις, ῥουμ. *păzire*, σλαβ.

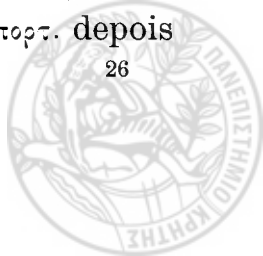
πάζιτῶν. πθμ. τοῦ ἀνρ., -ζιτᾶ θηλ. (*pazitū, -zitā*) = προπεφυλαγμένος, τετηρημένος· ῥουμ. *păzit*, σλαβ.

πάθημᾶ, οὐσ. θηλ., πάθήματι πληθ. (*pāthimā, pāthimati*) = πάθημα· ῥουμ. *accident*, γαλ.

πάθους, οὐσ. οὐδ. (*pāthūs*) = πάθος· ῥουμ. *pasiune*, λατ.

παιδεμὸ, οὐσ. ἄρσ., -ματζ πληθ. (*peḍemó, -madz*) = τιμωρία, κόλασις, κοιν. παιδεμός· ῥουμ. *suferintsă*, λατ.

παϊμάνε, ἐπιρ. γρον. (*pāimāne*) = μεθαύριον. Ἐκ τοῦ λατ. *postmane*· ιτ. *posdomani*, ῥουμ. *poimane*, πορτ. *depois*

de manhã.

πάλα, οὐσ. θηλ., πάλ' πληθ. (pálǎ, páli) = ξίφος κυρτόν, κοιν. πάλα, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. pala· ῥουμ. palǎ, spadǎ, ὅπερ ἴδε.

πάλαβρα, οὐσ. θηλ., -βρι πληθ. (pálávra, -vri) = φλυαρία, κοιν. παλάβρα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰσπ. palavra, ῥουμ. palavra.

πάλαβρατζιόν, οὐσ. ἄρσ., -τζι' πληθ. (pálávradziú, -dzi) = φλύαρος, κοιν. παλαβρατζής, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. palavrazi.

πάλαθύρε καὶ **πάραθύρε**, οὐσ. θηλ., -θυρι πληθ. (páláthyre καὶ pârâthyre, -thyri) = παράθυρον· ῥουμ. ferestrǎ, λατ.

πάλακάριε, οὐσ. θηλ., -ρι' πληθ. (pálâkârie, -ri) = παράκλησις· ῥουμ. rugăciune, λατ.

πάλακάρσέσκου, -σι', -σιτᾶ, -σιρε, ῥ. (pálâkârsésku, -si, -sitǎ, -sire) = παρακαλῶ· ῥ. rog καὶ rug λατ. Μογλ. rok.

πάλακάρσιτῶν, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. pâlâkârsítu, -tǎ) = καθικετευμένος, κοιν. παρακλημένος· ῥουμ. rugat. λατ.

πάλαμάρον, οὐσ. ἄρσ., -ρι' πληθ. (pâlâmáru, -ri) = χονδρὸν πλέγμα, κάλως, χονδρὸν σχοινίον, κοιν. παλαμάρι, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰτ. paramarre, γαλ. amarre· ῥουμ. palamar.

πάλαμιδά, οὐσ. θηλ., -δι πληθ. (pâlámíǎ, -di) = παλαμίδα, ὁ γνωστὸς θαλάσσιος ἰχθύς. Ἑλλην. καταγωγῆς, ἐκ τοῦ παλάμη· ῥουμ. palamidǎ, ἔλλην.

πάλάντζα, οὐσ. θηλ., -ντζι πληθ. (pălândzǎ, ndzi) = πλάστιγξ, κοιν. παλάντζα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰτ. bilancia ἢ ἐκ τοῦ βενετ. balanza· ῥουμ. balantsǎ.

πάλασκά, οὐσ. θηλ., -λάστσι πλ. (pâlâskǎ, -lǎtsi) = φυσιογιοθήκη, κοιν. παλάσκα, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. palask· ῥ. gibernǎ.

πάλατε, οὐσ. θηλ., -πάλατς πληθ. (pâláte, pâlǎts) = ἀνάκτορον, κοιν. παλάτι, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. palatium = τὰ βασιλεία, ἀνάκτορον· ἰτ. palazzo, ἰσπ. πορτ. palacio, γαλ. palais· ῥουμ. palat.

πάλε, ἐπιρ. (pále) = αὔθις, κοιν. πάλιν, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥουμ. din nou, λατ.

παλέσκου, *πάλι*^ι, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (*pâlésku, pâliⁱ, -lită, -lire*) = περιφλέγω, ἐπικαίω, κοιν. καψαλίζω. Ἐκ τοῦ σλαβ. *para* = καπνός, ἐξ οὗ κατὰ Cihac καὶ τὸ ρουμ. *pârlesc*.

παλικάρου καὶ **πουλικάρου**, ἐν βορ. τμημ. οὐσ. ἀρσ., -καρὶ πληθ. (*pâlikâr^u, -karⁱ*) = ὁ ἀντίχειρ, ὁ μέγας δάκτυλος. Ἐκ τοῦ λατ. *pollicaris-is, pollex-icis* = ἀντίχειρ, ἰσπ. *pulgar*, πορτ. *polgar*, προβ. *pulguar*, ἀρχ. γαλ. *pochier*, ἄλβ. *poulkjer*, ἰτ. *police*, γαλ. *pouce*· ρουμ. *policar*.

πάλιου, οὐσ. οὐδ., πάλιμ πληθ. (*pâlî^u, pâlîⁱ*) = ἄχυρον. Ἐκ τοῦ λατ. *palea* = ἄχυρον· ἰτ. *paglia*, ἰσπ. *paja*, πορτ. *palha*, προβ. *pailha*, γαλ. *paille*· ρουμ. *paiu*.

παλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -λιρὶ πληθ. (*pâlîre, -lirⁱ*) = περίκαισις, κοιν. καψάλισμα· ρουμ. *pârlire*, σλαβ.

παλιούρου, οὐσ. οὐδ., -ουρὶ πληθ. (*pâlîúr^u, -urⁱ*) = θάμνος ἀκανθώδης, κοιν. παλιούρι ἐν Μακεδονίᾳ, ἔπερ κατὰ Meyer ἐκ τοῦ ἰτ. *spili d'oro* = χρυσῆ καρφίς, ἐνῶ ἡ λέξις εἶνε ἀρχαία ἑλλην. «ἡ παλιούρος» = θάμνος ἀκανθώδης· ἰδ. Εὐρ. Κύκλ. 393· ρουμ. *mărăcine*, πιθ. λατ.

παλίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -λιτᾶ θηλ. (*pâlît^u, -lită*) = ἐπίκαυστος, κοιν. καψαλισμένος, ὑποκίτρινος· ρουμ. *pârlit*, σλαβ.

πάλιμᾶ, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (*pâlmă, -mi*) = παλάμη. Ἐκ τοῦ λατ. *palma*, ἰτ. ἰσπ. πορτ. προβ. *palma*, γαλ. *palme*· ρουμ. *palmă*.

παλμούνᾶ καὶ **πουλμούνᾶ** καὶ **πλουμόνε**, *πάλμούν^ι* πληθ. (*pâlmúnă* καὶ *pulmúnă* καὶ *plumóne, pâlímúⁿi*) = πνεύμων. Ἐκ τοῦ λατ. *pulmo-onis* = πνεύμων· ἰτ. *pulmone*, ἰσπ. *pulmon*, πρ. *pulmo*, γ. *poumon*, ἄλβ. *plemon*· ρ. *plumină*.

παλούκου, οὐσ. οὐδ., -τσὶ πληθ. (*pâlúk^u, -tsi*) = πάσσαλος, κοιν. παλούκι, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. *paluceus* = πάσσαλος· ρουμ. *tseruș*, σλαβ.

παλτάρε, οὐσ. θηλ., -τᾶρὶ πληθ. (*pâltăre, -tări*) = ὠμοπλάτη, κοιν. πλάτη καὶ πλατάρι. Ἐν Ἀχρίδι λέγεται *πουλτᾶρε*.

Καί πλάτάρει· ρουμ. spată, έλλην.

παλιτό, ουσ. άρσ., παλτάτζ πληθ. (paltó, paltádz) = έπεν-
δύτης, έπανωφόριον, κοιν. παλτόν· ρουμ. palton.

πάμάντου, ουσ. άρσ., -τσί πληθ. (pămăntu, -tsi) = μνη-
μόσουνον, ή λεγομένη μακαρία. Καί πουμεάνου. Έκ του σλαβ.
Ρουμ. romană, σλαβ.

παμπόρε, ουσ. θηλ. -πορι· πληθ. (pampóre, -pori) = άτ-
μόπλοιον, κοιν παμπόρι· ρουμ. vapor, γαλ.

πάνά και **πάν**, προθ. (pănă, pân) = μέχρι. Κατά Weig.
Έκ του paene ad = σχεδόν· πάν του Μάιου = μέχρι του Μάιου.
Κατά Cihac εκ του per ad, όπερ άμριβόλον· πᾶνά μᾶνε = μέχρισ
αὔριον· ρουμ. pănă, pân, ισπ. πορτ. para. Καί πάντου (pântu)
οϊον: πάντου τρέιλε = μέχρι των τριών, όπερ εκ του πάν και του.

πάνă, ουσ. θηλ., πᾶν· πληθ. (pănă, pănî) = ράκος χρησι-
μευον ως σάρωθρον του ρούρνου, κοιν. πᾶνα· 2) καταρράκτης του
όφθαλμοῦ. ρουμ. perdeă, τουρκ. Έκ του λατ. pannus = πα-
νιον· ρουμ. măturoiu, σλαβ. pămătuf, μαγυαρ.

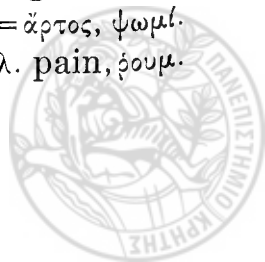
πάνάγυρου, ουσ. οὔδ., -γυρι· πληθ. (pănăgyru, -gyri) =
πανήγυρις, κοιν. πανηγύρι, ρουμ. bălcui, μαγυαρ.

πάνγκᾶνου, έπιθ., -νά θηλ. (păngănă, -nă) = έθνικός (έκκλ.)·
2) καχός. Έκ του λατ. paganus = κωμήτης, χωρικός, είτα ειδωλο-
λάτρης: ισπ. pagano, γαλ. payen, πορτ. pagano, ρ. păgân.

πάνγκᾶνάτάτε, ουσ. θηλ., -τάτς πληθ. (păngănătăte,
-tăts) = έκκληση ή των έθνικων δεισιδαιμονία· 2) κόπρος, άκαθα-
σία, άποπάτημα. Έκ του λατ. paganitas -itatis = παρά τοίς
ρουμ. murdărie, τρκ. και escrement, λατ. Το ρουμ. pă-
gănătate σημ. μόνον ειδωλολατρείαν, δεισιδαιμονίαν των έθνικων.

πάνγκᾶνέσκου, -νι, -νιτά, -νιρε ρ. (păngănésku, -ni,
-nită, -nire) = μολύνω, ρυπαίνω, κηλιδώ κοιν. μαγαρίζω: Έκ
του άνωτ. πάνγκᾶνου· ρουμ. păngăresc, άλβ. përgon.

πάνε, ουσ. θηλ., πᾶν· πληθ. (păne, pănî) = άρτος, ψωμί.
Έκ του λατ. panis -is· ιτ. pane, ισπ. pan, γαλ. pain, ρουμ.

păine. Καὶ πᾶνε ἐν βρο. τμήματι.

πᾶνεάουᾶ, οὐσ. θηλ., -αλι πληθ. καὶ πινγκεᾶο -γχεῖ pā-neăuă. ali, καὶ pingeăo, -gei = περόνη, κρεῖαγρα, κοιν. πι-ρούνη: βρουμ. fureculitsă (λατ. furecula).

πᾶνισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε β. pānisescu, -siⁱ, -sită, -sire) = σαρώνω τὸν φούρνον διὰ τῆς πάνας (ἴδε πᾶνᾶ), κοιν. πανίζω· 2) ἀμαυροῦμαι (ἐπὶ τῆς ὀράσεως), σκοτίζομαι, κοιν. πανιάζω, πάνισα, ἐξ οὗ τὸ προκ. β. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ πᾶνᾶ, ὡσπερὶ ῥάκος τι, ἐν εἴδει παραπετάσματος: πρβ. καὶ τὸ νλν. μπερντές = καταρράκτης (τῶν ὀφθαλμῶν), ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. berdé παραπέτασμα: βρουμ. împăiăjenesc, σλαβ.

πᾶνισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρῖ πληθ. pānisire, -sirⁱ) = σάρωσις τοῦ (ἰπνοῦ) φούρνου κοιν. πάνισμα: 2) ἀμαύρωσις τῆς ὀράσεως, καταρράκτης (τῶν ὀφθαλμῶν), κοιν. πάνισμα, βρουμ. împăiăjenire, σλαβ.

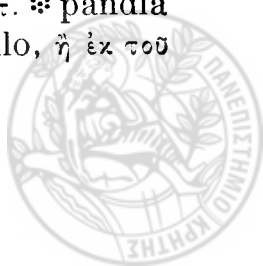
πᾶνισίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιῖθ θηλ. (pānisit^u, -sită) = σαρωμένος (ὁ φούρνος) διὰ τῆς πάνας, πανισμένος: βρουμ. șters cu pămătuful λατ. + σλαβ. 2) πάσγων ἀμαύρωσιν, καταρράκτην, κοιν. πανισμένος (ὁ ὀφθαλμός): βρουμ. împăiăjenit, σλ.

παννιτέρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρι πληθ. (pandēră, -ri) = σημαία, κοιν. παντέρα: βρουμ. steag, σλαβ.

πᾶννιουσπᾶνε, οὐσ. θηλ., -σπᾶνῖ πληθ. (pânduspâne, -spānⁱ) = ὁ γνωστὸς ἀφρώδης ἄρτος, τὸ παννιουσπᾶνι, ὅπερ ἐκ τοῦ pain d' Espagne, βρουμ. pandișpan.

πάντε, οὐσ. θηλ. (păde) = πέδον, ἔδαφος, γῆ Μόνον ἐν ταῖς φράσεσι: πρὶ πάντε = πεζῇ (κατὰ λέξιν: ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐπὶ τοῦ πέδου: μ πάντε = χαμαί, κατὰ γῆς, ἐκ τοῦ in pade: βρουμ. jos pe pământ, λατ. ντι ν πάντε = κάτωθεν ἐκ τοῦ ἐδάφους. Ἐκ τοῦ de-in-pade (πέδον): ὁ Μπγ. σημειοῖ καὶ πληθ. pādzi.

πᾶντζᾶ, οὐσ. θηλ., -τζουρῖ πληθ. (pândză, -dzurⁱ) = ὑψασμα ἐκ βάμβακος ἢ λίνου, κοιν. πανί. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ pandia (pansa) πρβ. ἑλλην. πῆνος, πηνίον, ἰτ. pannecello, ἢ ἐκ τοῦ

pansus, πθμ. τοῦ pando = πετάννουμι. ρουμ. pânzǎ.

πάντζατούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρᾶ πληθ. (pândzâtúrǎ, -túrǐ) = τεμάχιον ὑφάσματος πρὸς καθαρισμόν, κοιν. πατσαβούρα. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ pandiatura.

πάντικᾶ, οὐσ. θηλ., -τσᾶ πληθ. (pǎntikǎ, -tsǐ) = γαστήρ, κοιλία. Ἐκ τοῦ λατ. pantex -icis = κοιλία, ἰτ. pancia, ἰσπ. πορτ. panza, προβ. pansa, γαλ. panse, ἀλβ. pense, ρ. pǎntece.

πάντικόσῳ, ἐπιθ. -κρασᾶ θηλ. (pânticós^u, -krasǎ) = προγάστωρ, κοιν. κοιλαρᾶς. Ἐκ τοῦ λατ. panticosus, ρουμ. pânticos. Ἀκούεται καὶ πάνντικόσῳ (pândikós^u).

πάντουράμε, οὐσ. θηλ., -ράνᾶ πληθ. (pâduráme, -rǎnǐ) = χώρα δενδρήεσσα, δασώδης, γεμάτη ἀπὸ δένδρα. Ἐκ τοῦ πάν τούρε, ὅπερ ἴδε· ρουμ. pǎdure mare, λατ.

πάντούρε, οὐσ. θηλ., -τουρᾶ πληθ. (pâdúre, -durǐ) = δάσος. λόγγος. [Ἐκ τοῦ palus -udis κατὰ μετάθεσιν. Καὶ ἐν τῷ μεταγ. λατινισμῷ ἀπαντᾷ padulis ἀντὶ paludis, ἰτ. palude καὶ padule = ἔλος, προβ. palut, ἀρχ. ἰσπ. καὶ ἀρχ. πορτ. paúl. ἀλβ. pül, ρουμ. pǎdure.

πάντουρίκᾶ, οὐσ. θηλ., -ριτσᾶ πληθ. (pâduríkǎ, -ritsǐ) = μικρὸν δάσος. Ἐκ τοῦ πάντούρε, ὅπερ ἴδε· ρουμ. pǎdurice, λατ.

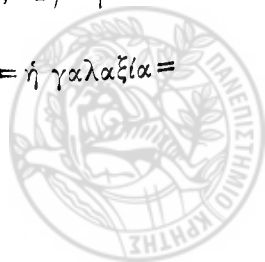
πάξιμάδε, οὐσ. θηλ., μάτζ πληθ. (pâksimáde, -mǎdz) = διπυρίτης, κοιν. παξιμάδι, ὅπερ κατὰ Meyer ἐκ τοῦ πήξιμος = σκληρὸς (πήξις) ἀλβ. peximad, τρκ. peximad· ρ. pezmet, μαγ.

πάόνῳ, οὐσ. ἀρσ. -νᾶ πληθ. (pâún^u, -nǐ) = ταῶς, τὸ κοιν. παγώνι. Ἐκ τοῦ λατ. pavo-onis = ταῶς· ἰτ. pavone καὶ pagone. ἰσπ. pavon, πορτ. pava, γαλ. paon, ἀλβ. pagona, σικ. rauni, προβ. pau· ρουμ. pǎun.

πάπᾶ, οὐσ. θηλ., πᾶπι πληθ. (pǎpǎ, pǎpi) = νῆσσα, κοιν. πάπια καὶ παππί· ρουμ. ratsǎ, σλαβ.

παπαγάλῳ, οὐσ. ἀρσ., -λᾶ πληθ. (papagál^u, -lǐ) = ψιττακός, κοιν. παπαγάλλος· ρουμ. papagal, ἑλλην.

πάπαρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρᾶ πληθ. (pâpǎrǎ, -rǐ) = ἡ γαλαξία =

τετριμμένος ἄρτος ἐν τῷ γάλακτι, ἢ ἕδισμα, φαγητὸν ἐξ ἄρτου, τυροῦ καὶ βουτύρου, ὅπερ ἕξοχόν ἐστι τὴν γεῦσιν. Ἐκ τοῦ λατ. papparium = εἶδος ἐδέσματος τῶν νηπιῶν· ῥουμ. pãparã.

παπαρούνα, οὐσ. θηλ., -νι' πληθ. (pãpãrúnã, -ni') = ἡ μήκων κοιν. παπαρούνα, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. papaver-ris, ἰτ. papaverone· ῥουμ. paparoane, λατ.

παπαρουσέσκου, -σι' -σιτã, -σιρε ρ. (pãpãrusésku, -si', -sitã, -sire) = πτώστω, κρύπτομαι ἔντρομος ὡς πτώξ (λαγωγός). Ἐκ τοῦ νλν. παπαρώνω (ἐν Μακ.) παπάρωσα, ἐκ τοῦ παπára, ὅπερ ἴδε· ρ. pitulez, σλ. Λέγεται ζãρουσέσκου ἐκ τοῦ ζαρώνω.

παπαρουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρι' πληθ. (pãpãrusíre, -ri') = πτηξίς, κοιν. ζάρωμα· ῥουμ. pitulare, σλαβ.

παπαρουσίττ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τã θηλ. (pãpãrusítu, -tã) = κατεπτηγώς, κεκρυμμένος, κοιν. ζαρωμένος· ρ. pitulat, σλ.

παπάτε, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (pãpãte, -ti) = γεώμηλον, κοιν. πατάτα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰτ. patata· ρ. cartof, γερμ.

παπερούνα καὶ **πιρπιρούνα** καὶ **πέρπουνα**, -νι' πληθ. (pãperúnã καὶ pãrpirúnã καὶ pãrpunã, -ni') = ψυχή, χρυσαλλίς, γαλ. papillon· ῥουμ. paparudã, σλαβ. 2) Ἡ μετημφιετισμένη εἰς Ἀθιγγανίδα καὶ ἄδουσα εἰς πρόκλησιν βρογχίς.

παπιστάν, οὐσ. ἀρσ., -νι' πληθ. (papistãnu, -ni') = καθολικός, κοιν. παπιστãνος· ῥουμ. papistaš.

πάπλουμã, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (pãplumã, -mi) = ἐφάπλωμα, κοιν. πάπλωμα· ῥουμ. plapomã, ἔλλην.

παπούτσã, οὐσ. θηλ., -τσι' πληθ. (pãpũtsã, -tsi') = ὑπόδημα, κοιν. παπούτσι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. papouts· ρ. papuc, τρκ.

παπουτσã, οὐσ. ἀρσ., -τσατζ' πληθ. (pãpũtsã, -tsadz) = ὑποδηματοποιός, κοιν. παπουτσãς καὶ παπουτσãης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. paputsi· ῥουμ. papugiu, τρκ.

πάππου, οὐσ. ἀρσ., πãππãνι' πληθ. (pãppu, pãppãni') = πάππος, πρεσβύτης, γέρων, κοιν. παππούς· λατ. pappus, ἀρχ. ἔλλην. πάππος· ῥουμ. pap.

πάροϋ, οὐσ. ἄρσ., πάρι' πληθ. (pár^u, páriⁱ) = χάραξ, σκόλοψ, κοιτ. παλούκι. Ἐκ τοῦ λατ. palus = χάραξ, παλούκι, ἰτ. ἰσπ. palo, φριουλ. προβ. pal, γαλ. pieu, πορτ. pao· ρουμ. par.

πᾶροϋ, πᾶρούι', -ριτᾶ, -ριρε ρ. (pár^u, pârúⁱ, -rită, -rire) = φαίνομαι. Συνηθέστερον ἄπροσ. οἶον: ν' σι πάρι κᾶ βίνι = μοὶ φαίνεται, ὅτι ἤλθε. νομίζω. Ἐκ τοῦ λατ. pareo-ere, ἰτ. parere, προβ. parer, ἰσπ. πορτ. parecer, γαλ. paraître· ρ. par.

πάρα, προθ. (pára) = ὑπὲρ μετὰ αἰτ. = λίαν, ἐκ τοῦ νλν. πάρα: πάρα κρεπάτᾶ ἔσκου = πολὺ λυπημένη εἶμαι· ρ. preá, λ.

πᾶρᾶ, οὐσ. ἄρσ., -ατζ πλ. pâră, -adz) = τὸ $\frac{1}{40}$ τοῦ γροσίου, ὁ παρᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. parâ, προφέρεται καὶ παρᾶ, παρᾶτζι.

παραβόχου, παραβρούι', -βρουτᾶ, -βρεαρε ρ. (paravóχ^u, paravruⁱ, -vrută, -vrea^{re}) = σφοδρὰ θέλω, ἀγαπῶ, κοιν. παραθέλω· ρουμ. foarte voiu, iubesc, λατ.

πᾶρᾶβολίε, οὐσ. θηλ., -λι' πληθ. (pârâvolie, -liⁱ) = παραβολή· ρουμ. parabolă, ἑλλην.

παραβρεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρι' πληθ. (paravreăre, -riⁱ) = σφοδρὰ θέλησις, ἔρωσ, πόθος· ρουμ. mare amor, λατ.

παραβρούτου, -τᾶ, (paravrut^u, -tă) = λίαν ἀγαπητός· ρουμ. prea jubit, λατ. + σλαβ.

παραγράφου, οὐσ. ἄρσ., -χι' πληθ. (paragraf^u, -hiⁱ) = παράγραφος· ρουμ. paragraf.

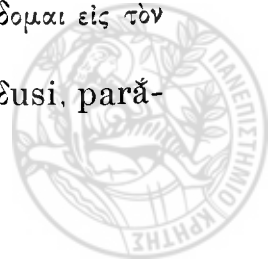
παράδειγμα, οὐσ. θηλ., -ματι' πληθ. (parădi-gmă, matiⁱ) = παράδειγμα· ρουμ. exemplu, λατ.

παράιτησι, οὐσ. θηλ. (pârăitisi) = παραίτησις· ρουμ. demisiune, λατ.

παράδεισου, οὐσ. ἄρσ., (parădi^u) = ὁ παράδεισος· ρ. răiu, σλ.

πᾶρᾶδουσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (pârădusésku, -siⁱ, -sită, -sire) = διδάσκω, κοιν. παραδίδω (τὸ μάθημα), παράδωσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρήμ. 2) παραδίδω τι· μεσ. παραδίδομαι εἰς τὸν ἔχθρόν· ρουμ. predau, λατ.

πᾶράδουσι, οὐσ. θηλ., παρᾶδουσι' πληθ. (pârădusi, pară-

δusi) = ἡ διδασκαλία, παράδοσις· ῥ. *predare*, λ. Καὶ *πάρᾱδουσίρε*.

πάρᾱδουσίτῳ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (*pârâdusit^u*, -tă)
 παραδεδομένος· ῥουμ. *predat*, λατ.

παρακᾱλκᾱρε, ἀπθ. τοῦ κατ. ῥ., -κᾱρᾱ πληθ. (*parakâl-kâre*, kârⁱ) = παράπτωμα, κοιν. παραπάτημα, σφάλμα· ῥουμ. *calcăre greșit*, *vorbire greșit*, λατ. + σλαβ. Δαλ.

παρακᾱλκᾱτῳ, πθμ. τοῦ κατ. ῥ., -κατᾶ θηλ. (*parakâlkat^u*, -kată) = παραπεπτωκώς, κοιν. σφαλμένος· ῥουμ. *care calcă greșit*, λατ. + σλ.

παρακᾱλκου, -κᾱλκαῖ, -κατᾶ, -καρε ῥ. (*parakâlku*, kâlkaⁱ, -kată, -kare) = σφάλλομαι, παραπίπτω, κοιν. παραπατῶ, καθ' ὃ ἐσχηματίσθη καὶ τὸ προκ. ῥῆμα· ῥ. *calc greșit*, λ + σλ.

παρακᾱντῳ, -κᾱτζουῖ -τζουτᾶ -ντερε ῥ. *parakâd^u*, kâdzui, dzută, -deare) = καταπίπτω, ἰκετεύω, παρακαλῶ· ῥουμ. *rog cu inzistentsă* λατ.

παρακᾱτζούτῳ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τζουτᾶ θηλ. (*parakâdzút^u*, -dzută) = ἰκέτης, γονυπετής, ἐπιμόνως παρακαλῶν· ῥουμ. *care se roagă cu inzistentsă*, λατ.

πάρᾱκινισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (*pârâkinsésku*, -sii, -sită -sire) = προτρέπω, παρακινῶ· ῥουμ. *îndemn*, λατ.

πάρᾱκινσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρᾱ πλ. (*pârâkinsîre*, -sirⁱ) = προτροπή, παρακίνησις· ῥ. *îndemnare*, λ. Καὶ παρακίνησι.

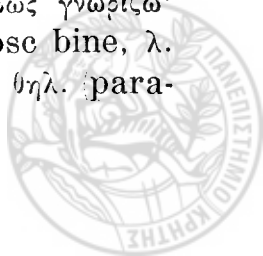
πάρᾱκινσίτῳ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (*pârâkinsít^u*, -tă) = παρωρμημένος, κοιν. παρακινήμενος· ῥ. *îndemnat*, λατ.

παράκκλησι, οὐσ. θηλ., *πάρᾱκκλησι* πληθ. (*parâklisi*, pârâklisi) = παράκλησις· ῥουμ. *rugăciune*, λατ.

πάρᾱκλήσε, οὐσ. θηλ., -κλήσι πληθ. (*pârâklîse*, -klisi) = παρεκκλήσιον, κοιν. παρακλήσι, ῥουμ. *capelă*, λατ.

παρακουννόσκου, -σκουῖ, -σκουτᾶ, -νουστερε ῥ. (*parakunósku*, -skúⁱ, -skută, -nusteare) = ἀκριβῶς γνωρίζω· πρβ. νλν. τὸν παραγνωρίζω, παραξεύρω· ῥ. *cunosc bine*, λ.

παρακουνουσκούτῳ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σκουτᾶ θηλ. (*para-*

kunuskút^u, -skutǎ) = καλῶς ἐγνωσμένος, κοιν. καλογνωρισμένος· ρουμ. cunuseut perfect, λατ.

παραλίᾱ^{ου}, -λραί, -λρατǎ, -λραρε β. (paralíǎ^u, -lǒai, -lǒatǎ, -lǒare) = λαμβάνω καθ' ὑπερβολήν, κοιν. παραπέρνω· ρουμ. iau prea mult, λατ.

παραμᾶκ^{ου}, = τρώγω ὑπὲρ τὸ δέον, παρατρώγω· ἴδε μᾶκ^{ου}.

παραμάννᾱ, οὐσ. θηλ., -μᾶννι· πλ. (paramánǎ, -mǎnni) = τροφός, κοιν. παραμάννα· ρουμ. doicǎ, σλαβ. Δαλ.

πᾶρᾱμίε, οὐσ. θηλ., -μιι· πληθ. (pârâmie, -mii) = παροιμία· ρουμ. proverb, λατ.

παραμπεᾶ^{ου}, παραμπιούι, -μπιουτǎ, -μπεαρε β. (parabeǎ^u, parabiúí, -biutǎ, -beare) = ὑπερμέτρως πίνω, κοιν. παραπίνω· ρουμ. beau prea mult, λατ.

παραμπεᾶρε, ἀπθ. τοῦ ἀνρ., -μπερι· πλ. (parabeǎre, -beri) = τὸ ὑπερμέτρως πίνειν, κοιν. παραπίνειν· β. beare prea mult.

παραμπιούτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τǎ θηλ. (parabiút^u, -tǎ) = ὑπερμέτρως πεπωκώς, κοιν. παραπρωμένος· ρουμ. care a beut mult, λατ.

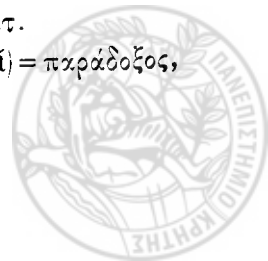
παρανούμᾱ, οὐσ. θηλ. -μι· πληθ. (paranúmǎ, -mi) = ἐπωνυμία κοιν. παρανόμι· ρουμ. poreclǎ, σλαβ. Λέγεται καὶ παρασούμᾱ, καὶ νλν. παρασούμι ἐν Τουρκίᾳ.

παραντά^{ου}, παραντέντ^{ου}, -ντατǎ, -νταρε καὶ -ντιντεαρε β. (paradǎ^u, paradéd^u, -datǎ, -dare καὶ -dideare) = ἐντείνομαι, ἐντείνω τὰς δυνάμεις, πολὺ προσπαθῶ· β. mă nǎzuesc din toate fortsele, σλαβ. + λατ.

παραντάρε καὶ **παραντιντεᾶρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ντᾶρι· πληθ. (paradǎre, -dǎri) = ἐντασις τῶν δυνάμεων, μεγάλη προσπάθεια· ρουμ. nǎzuire καὶ nǎzuealǎ, σλαβ.

παραντάτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ντατǎ θηλ. (paradát^u, -datǎ) = ὁ ἐντείνας τὰς δυνάμεις του· ρουμ. sfortsat, λατ.

παράξιν^{ου}, ἐπιθ., -νᾶ θηλ. (paráksin^u, -nǎ) = πκράδοξος, κοιν. παράξενος· ρουμ. bizar, γαλ.

παράπουνον, ουσ. οὐδ., -νι πληθ. (parápun^u, -ni) = παράπονον· ρουμ. parapon, έλληγν.

πάρᾶστησέσκου, -σιί, -σιτᾶ, σιρε β. (pârâstisésku, sií, -sită, -sire) = έκφράζω, παριστῶ, παράστησα + εσκου· ρουμ. exprim, λατ.

πάρᾶταξε, ουσ. θηλ., -ξι πληθ. (pârâtakse, -ksi) = παράταξις, ρουμ. pompă, paradă, γαλ.

παρατήρσι, ουσ. θηλ. (paratîrsi) = παρατήρησις, ρουμ. observatie, λατ.

πάρᾶτησέσκου και **πάρᾶτσέσκου**, πάρᾶτησί και πάρᾶτσιί, πάρᾶτησίτᾶ και πάρᾶτσιίτᾶ, πάρᾶτησίρε και πάρᾶτσιίρε, β. (pârâtisésku και pârâtsésku, pârâtisií και pârâtsií, pârâtisítă και pârâtsítă, pârâtisire και pârâtsire) = παραιτῶ, έγκαταλείπω, αφήνω· εκ του άορ. έλ. παράτησα και παράτσα· ρουμ. părăsesc, άντι pârâtsesc, έλληγν.

πάρᾶτησίρε, άπθ. ουσ. του άνρ., -σιριί πληθ. (pârâtisire, -sirii) = παραιτήσις. Και πάρᾶτσιίρε, ρουμ. părăsire, έλ.

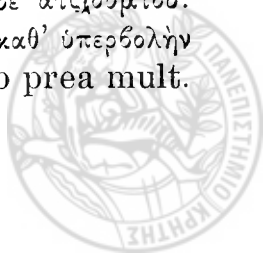
πάρᾶτησίτῶν, πθμ. του άνρ., -σιτᾶ, θηλ. (pârâtisit^u, -tă) = παρητημένος. Και πάρᾶτσιίτῶν, -τᾶ, ρουμ. părăsit, έλ.

παραφάκον, -ρετσί^{ου}, -φαπτᾶ, -φατσίρε, β. (parafăku^u, -fetsi^u, -faptă, -fatsire) = εργάζομαι υπέρ το δέον· 2) εκτροχιάζομαι, κοιν. παρακάμνω, κατᾶ το όποιον έσχηματίσθη και το προκ. ρήμκ· ρουμ. fac prea mult, λατ. ies din cale afară, λ.

παραφάτσιρε, άπθ. ουσ. του άνρ., -τσιρεί πληθ. (parafătsire, -fitseri) = ή υπέρ το δέον εργασία· 2) εκτροχιασμός, ρουμ. facere prea mult, iesire din cale afară, λατ.

παραφάπτου, πθμ. του άνρ., -φαπτᾶ θηλ. (parafăptu, -faptă) = υπέρ το δέον κατειργασμένος, κοιν. παραγεννημένος, υπερώριμος· ρουμ. făcut prea mult, λατ. Συνων. παρατζιούμτου (paradziumtu) κατᾶ το νλν. παραρθασμένος· ίδε ατζιούμτου.

παραχέρμπου (parahérbu) = υπερβράζω, καθ' υπερβολήν βράζω, κοιν. παραβράζω. Ίδε χέρμπου· ρουμ. fierb prea mult.

πᾶρεάνλε καὶ **προεάνλε**, οὐσ. θηλ., πρέκλι πληθ. (pâreákle, preákle, prékli) = ζευγος, δυάς, κοιν. ζευγάρι. Ἐκ τοῦ λατ. paricula, ὑποκ. τοῦ par, ris = ὅμοιος· ἰτ. parechio, ἰσπ. parejo, πορτ. parelha, γαλ. pareil, pair, paire, ἀλβ. par· ῥουμ. pãreche. Ἐν Μοναστ. πρέκλᾶ, κλπ.

πᾶρεάσινε καὶ **προεάσινε**, οὐσ. θηλ., -νι πλ. (pâreásine καὶ preásine, -ni) = τεσσαρακοστή· Ἐκ τοῦ λατ. quadragesima = τεσσαρακοστή, ἰτ. guaresima, ἰσπ. cuaresma, πορτ. quaresma, προβ. caresma, γαλ. carême· ῥ. pãresimi, λ.

πᾶρζᾶλέσκου, -λιῖ, -λιτᾶ, -λιρε ῥ. (pârzâlésku, -lii, -litã, -lire) = ἀφεύω, ψήνω δευτέραν φορὰν τὸν ἄρτον ἐπὶ τῶν καιομένων ἀνθρώπων ἢ καὶ μακρόθεν, κοιν. παραγανιάζω· ῥουμ. pârjolese. Ἀμφότερα ἐκ τοῦ σλαβ. praziti = ψήνειν. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ περιζόλα.

πᾶρζᾶλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρι πλθ. (pârzâlîre, -ri) = ἀφευσις, δευτέρα ψῆσις τοῦ ἄρτου ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἢ καὶ ὀλίγον μακρόθεν, κοιν. παραγάνισμα· ῥουμ. pârjolare, σλαβ.

πᾶρζᾶλίτον, πθμ. τοῦ ἀνρ., -λιτᾶ, θηλ. (pârzâlîtũ, -litã) = ἠφευμένος, ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἢ καὶ ὀλίγον μακρόθεν ψημένος, κοιν. καὶ παραγανιασμένος καὶ παραγανισμένος· ῥ. pârzolit.

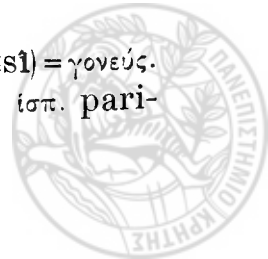
πᾶρζεᾶλᾶ, οὐσ. θηλ., -ζελι πλθ. (pârzeálã, -zeli) = τόπος εὐήλιος, κοιν. προσήλιος. Ἐκ τοῦ σλαβ. praziti = ψήνειν· προβ. τὸ νλν. : τὸ μέρος αὐτὸ τὸ ψήνει ὁ ἥλιος· ῥ. pârjol, σλ.

πᾶρηγουρίε, οὐσ. θηλ., -ριῖ πλθ. (pâriγurie, -rii) = παρηγορία· ῥουμ. consolare, λατ.

πᾶρηγουρσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (pâriγursésku, -sii, -sitã, -sire) = παραμυθοῦμαι, παρηγορῶ. Ἐκ τοῦ ἄορ. παρηγόρησι + ἔσκου· ῥουμ. a consola, λατ.

πᾶρηγουρσίτον, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (pâriγursítũ, -tã) = παρηγορημένος· ῥουμ. consolat, λατ.

πᾶρίν τε, οὐσ. ἀρσ., -ντισί πλθ. (pârinte, -ntsi) = γονεύς. Ἐκ τοῦ λατ. parens -ntis, ἰτ. πορτ. parente, ἰσπ. pari-

ente, προβ. γαλ. parent· ρουμ. părinte

πάριν τέσκου, ἐπιθ., -τεσκά θηλ. (pârintésku, -teaskă)
= πατριός. Ἐκ τοῦ πᾶρίν|τε, ὅπερ ἴδε· ρουμ. părintese, λατ.

πάρμάκ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -τσι· πληθ. (pâmák^u, -tsi) = χάρμαξ·
2) κίγκλις -ιδος, κοιν. παρμάκι, ἐκ τοῦ τουρκ. parmac· ρ. par.

πάρματιέ καὶ **πράματιέ**, οὐσ. θηλ., -τι· πληθ. (pâr καὶ
prâmâtie, -tiⁱ) = ἐμπόρευμα, κοιν. παραμάτεια ρουμ. marfă, σλ.

πάρματέυτου καὶ κατὰ μεταθ. πᾶματέυτου, -τσι· πληθ.
(pârmâteftu καὶ prâmâteftu, -tsi) = ἐμπόρος κοιν, παραμα-
τευτής, ἐκ τοῦ παραματεύομαι· ρουμ. comerciant, λατ.

παρμέν^{ου}, ἐπιθ., -νά θηλ. (parmén^u, -nă) = φρενοβλα-
θής, πρελλός. Ἐκ τοῦ νλν. πέρνω = λαμβάνω (τὸν νοῦν, προβ. τὸ
ἀρχαῖον «ὀδαίμων ἐξαφαιρεῖται νοῦν τὸν ἐσθλόν»). ἴδε καὶ λράτ^{ου},
ὅπερ εἶνε μετάφρασις τοῦ παρμέν^{ου}. «ἐχάστε οὖν παρμέν^{ου} = εἶνε
ἕνας ὀαιμονισμένος»· λέγεται καί: ντάτου ν κάπ^{ου} (dātu n káp^u)
= προσβεβλημένος τὴν κεφαλήν, τὸν νοῦν, ρουμ. nebun, λατ.

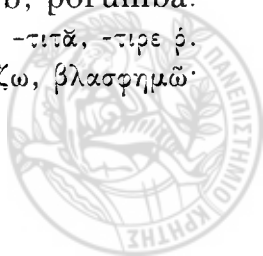
πάρμύθ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -μυθ^ι· πληθ. (pârmýthu, -myθi) = μῦ-
θος, παραμύθιον· ρουμ. basm, σλαβ.

πάρνᾶρε, οὐσ. θηλ., -νᾶρ^ι· πληθ. (pârnâre, -nârⁱ) = πρῆ-
νος, κοιν. πρινάρι καὶ πουρνάρι ἐν Μεσημβρ. Μακεδ. ἄλθαν· per-
nar, ρουμ. ilice, λατ. ilex = ἡ πρῆνος

πάρουμίε, οὐσ. θηλ., -μι^ι· πληθ. (pârimie, -miⁱ) = παροι-
μία· ρουμ. proverb, λατ.

πάρουμπᾶ καὶ **πορούμπᾶ**, οὐσ. θηλ., -γχι· πληθ. (pârúmbă
καὶ porúmbă, -ngi). Λέγεται καὶ πορούμππου ἄρσ. καὶ κου-
λούμππου καὶ κουλουμππούξ (porúmbu καὶ kulúmbu καὶ ku-
lumbúšă) = περιστέρα. Ἐκ τοῦ λατ. palumba. Περὶ ἐναλλα-
γῆς l p ἴδε ἐν λέξει ακάρε· περὶ δὲ τροπῆς τοῦ p εἰς κ ἴδε ἐν λέ-
ξει ακικᾶσέσκου· ἰτ. palombo, ἰσπ. palomo, πορτ. pombo,
γαλ. palombe, ἄλβ. pëlumbë· ρουμ. porumb, porumbă.

πάρπαντέσκου καὶ **πράπαντέσκου**, -τι^ι, -τιτᾶ, -τιρε ρ.
(pâr καὶ prâpâdésku, -diⁱ -dită -dire) = ὑβρίζω, βλασφημῶ·

ρόυμ. probrazăsc και pobrazesc· ἴσως ἐκ τοῦ νλν. τῆς Μακεδονίας παραδώνω, παράδωσα, ὅπερ ἔχει τὴν αὐτὴν σημασίαν· ἄλλοι θεωροῦσιν αὐτὸ σλαβικόν.

πᾶρ και **πρᾶπᾶντίρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ντιρ' πληθ. (pâr και prâpâdire, -dirî) = βλασφημία, ὕβρις, κοιν. παραδοτός, ροῦμ. probrazire, σλαβ.

πᾶρ και **πρᾶπᾶντίτῶ**, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (pâr και prâpântîtu, -tă) = ὕβρισμένος, βεβλασφημημένος, ρ. probrazit, σλ.

πάρτε, οὐσ. θηλ., πᾶρτσι πληθ. (parte, pârți) = μερίς, μέρος. Ἐκ τοῦ λατ. pars-rtis = μέρος. ἰτ. ἰσπ. πορτ. parte, προβ. γαλ. part, ροῦμ. parte.

πᾶρτσου και **πᾶρτσιου**, οὐσ. ἀρσ., πᾶρτσι πλ. (pârtsu και pârtsiu, pârtsi) = τράγος. Ἐκ τοῦ ἀλβ. perts. νλν. προυτσιάλι και προυτσιάδι, και ῥῆμα προυτσιαλίζω = τραγῶ· ρ. pârciu, σλ.

πᾶσᾶ, οὐσ. ἀρσ., πᾶσᾶτζ πλ. (pâsă, pâsădz) = Πασσᾶς, τουρκ. paschâ· ροῦμ. pašă.

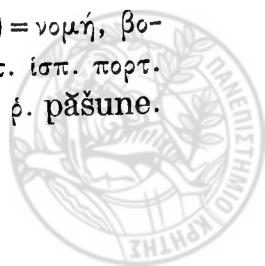
πᾶσᾶ, θηλ. ἐπιθ., τοῦ πᾶς· μόνον ὁ θηλ. τύπος και ὁ ἐν. ἀρ. ἐν χρήσει μὲ τὴν σημασίαν ἐκάστη, κάθε (pâsa)· οἶον: πᾶσα ρᾶε = κάθε πρόβατον· πᾶσα ρᾶρᾶ = πάντοτε, ἐκάστοτε· ροῦμ. tot deauna, λατ.

πᾶσᾶλίκε, οὐσ. θηλ., -κι πληθ. (pâsâlike, -ki) = νομαρχία, κοιν. πασαλίκι, τουρκ. paschalik· ροῦμ. prefectură, λατ.

πασαπόρτε, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (pasapôrte, -tsi) = διαβατήριον, κοιν. πασαπόρτι· ροῦμ. pașaport, γαλ.

πᾶσκου, πᾶσκούι, -τᾶ, πᾶστεᾶρε ρ. (pâsku, pâskûi, -tă, pâsteăre) = βόσχω· μεταβ. οἶον: ἐῶ πᾶσκου οἶλι = ἐγὼ βόσχω τὰ πρόβατα· 2) ἀμετ. οἶον: οἶλι πᾶσκου = τὰ πρόβατα βόσκουσι. Ἐκ τοῦ λατ. pasco, ere· ἰτ. pascere, ἰσπ. pacer, πορτ. προβ. pascer, γαλ. paitre· ροῦμ. pasc.

πᾶσούνε, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (pâșune, -ni) = νομή, βοσκή. Ἐκ τοῦ λατ. pastio-onis = νομή, βοσκή, ἰτ. ἰσπ. πορτ. pasto, γαλ. pât και paison, ἰτ. και pasciona· ρ. pășune.

πάσπάλλᾶ, οὐσ. θηλ., -σπάλλᾶ· πληθ. pâspálǎ, -spǎliⁱ) = πασπάλλη· ῥουμ. pošpaiu, ἑλλην.

πάσπᾶτέσκου, -τιⁱ, -τιτᾶ, -τιρε ῥ. (pâspâtésku, -tiⁱ, -titǎ, -tire) = ἐρευνῶ, ψηλαρῶ, κοιν. πασπατεύω· ῥουμ. di-buesc, σλαβ. Καὶ πουςπουτιψέσκου.

πασπρετζᾶτσι, ἀριθ. ἀπόλ. = τέσσαρα καὶ δέκα (14 (pas-predzǎtsi). Ἐκ τοῦ λατ. quattuor + ex + per + decem, ἢ supra decem, quatuor decim, γαλ. quatorze· ῥουμ. paisprezece.

πάστεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. πάσκου, -στερⁱ· πληθ. (pâste-âre, -steriⁱ) = τὸ βόσκειν καὶ βόσκεσθαι· ῥ. paštere, λατ.

πάστι καὶ **πάστι**, (pâste καὶ pâstsi) = τὸ Πάσχα. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ pascia (paschae), ἀλβ. paškǎ, ἰτ. pasqua· ῥ. pašti.

παστό, οὐσ. ἀρσ., (pastó) = χοίρινον πάχος, κοιν. παστός· ῥουμ. slăninǎ, σλαβ.

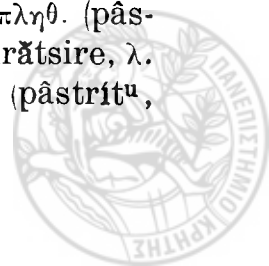
πάστουρά, οὐσ. θηλ., -ριⁱ· πληθ. (pâstură, -riⁱ) = ἡ τῶν ζώων κοιλία, κοιν. σκεμπές. Ἐκ τοῦ λατ. pastura· ἰτ. pastura = κόπρος τῶν ζώων, ἰτ. ἰσπ. πορτ. προβ. pastura, γαλ. pâture = βοσκή· ἴσως καὶ ἐκ τοῦ λατ. ∴ passus (pansus τοῦ pando)· ἴδε καὶ Cihac I 192.

πάστρᾶ καὶ **σπάστρᾶ**, οὐσ. θηλ., -στριⁱ καὶ -σπάστρι πλ. (pâstrǎ καὶ spâstrǎ, pâstri καὶ spâstri) = καθαριότης, κοιν. πάστρα καὶ σπάστρα, ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. spastare = ἐκκαθαίρειν, ἀποπλύνειν· ῥουμ. curătsenie, λατ.

πάστρέσκου καὶ **σπάστρέσκου**, -στριⁱ, -στριτᾶ, -στριρε ῥ. (pâstrésku καὶ spâstrésku, -striⁱ, -stritǎ, -stire) = καθαρίζω· κοιν. σπαστρεύω καὶ παστρεύω. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. πάστρᾶ. Παρὰ τοῖς Ῥουμ. καὶ Μογλενίταις τὸ păstrès σημ. διατηρῶ, φυλάττω. Ἄλθαν. pastroj, pastroniⁱ· ῥ. curăts, λατ.

πάστριρε καὶ **σπάστριρε**, ἀπθ. οὐσ. -στριⁱ· πληθ. (pâstrîre -strîriⁱ) = καθαρισμός, κοιν. πάστρευμα· ῥ. curătsire, λ.

πάστρίτον καὶ **σπάστρίτον**, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (pâstrît^u,

-tǎ) = καθαρισμένος, καθάρειος, ρουμ. curat, λατ.

πάστρουμᾶ, οὐσ. ἄρσ., -ματζ πληθ. (pâstrumă, -madz) = τάριχος, κοιν. παστρουμαῖς καὶ παστουρμαῖς, τουρκ. pastormâ. Ὁρθότερον ἐκ τοῦ ἑλλην. παστώνω, πάστωμα, ἕπερ ἐκ τοῦ παστός = ἀλατισμένος, ἐκ τοῦ πάσσω, ρουμ. pastrumă.

πάτ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -ουρι πληθ. (pát^u, -urⁱ) = πυθμήν, κοιν. πάτος· ἀλβ. pat -tǎ. 2) αἴθουσα κατὰ Δαλ. Παρὰ Ρουμ, σημηκλίην, κοιν. κρεβδάτι.

πάτ^{ου}, πάτσι^ι, -ίτᾶ, -ίρε ρ. (pát^u, -pâtsiⁱ, -itǎ, -ire) = πάσχω. Ἐκ τοῦ λατ. patior, pati = πάσχω· ἰτ. patire, ἰσπ. πορτ. padecor, γαλ. patir, ἀλβ. pëssonⁱ καὶ pessoig, ρ. pǎtsesc.

πάτιᾶ, οὐσ. θηλ., πᾶτι πληθ. (pátǎ, pǎti) = ἡ χήν, κοιν. χήνα. Ἐκ τοῦ ἀλβ. pátē· ἐν Πλεάτζα, ἐν δὲ Μοναστηρίῳ σημητὴν νῆπταν, κοιν. πάππιαν· ρουμ. găscă, σλαβ.

πάτάτᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (pâtátǎ, -tsi) = γεώμηλον, κοιν. πατάτα· ρουμ. cartof· ἴδε καὶ ἀπάτᾶ.

πάτέτζ^{ου}, -τζα^ι, -τζατᾶ, -αρε ρ. (pâtédz^u, -dzai, -dzatǎ, -are) = βαπτίζω. Ἐκ τοῦ βαπτίζω, μεταγ. λατ. baptizo, avī, atum, are, ἰτ. battezzare, ἰσπ. bautizar, πορτ. boptizar, γαλ. baptiser· ρουμ. botez.

πάτινε, οὐσ. θηλ. -κι πληθ. (pâtike, -ki) = τὸ ὑποπόδιον τοῦ ἰστοῦ (ἀργαλειοῦ)· ρουμ. iepe de la răsboiu, σλαβ.

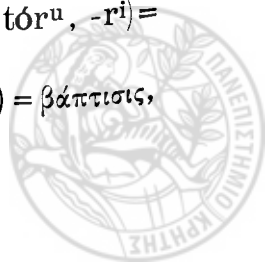
πάτιρίτᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (pâtiritsǎ, -tsi) = τὸ σκῆπτρον τοῦ ἀρχιερέως, κοιν. πατιρίτσα, ἕπερ ὑποκορ. τοῦ πατερών· ρουμ. scēptru, ἑλλην. σκῆπτρον.

πάτιτζᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τζᾶρ^ι πληθ. (pâtidzǎre, -dzǎri) = βάπτισις, βάπτισμα· ρουμ. botezare.

πάτιτζᾶτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (pâtidzát^u, -tǎ) = βαπτισμένος· ρουμ. botezat.

πάτιτζᾶτόρ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -ρ^ι πληθ. (pâtidzâtór^u, -ri) = βαπτιστής· ρουμ. botezător.

πάτιτζούνε, -ν^ι οὐσ. θηλ. (pâtidzǎune, -ni) = βάπτισις,

πατριδᾶ, οὐσ. θηλ., -τριδι πληθ. (pātridǎ, -tridi) = πατρίς, κοιν. πατριδᾶ· ρουμ. patrie.

πατριώτῶν, οὐσ. ἄρσ., -ωτς πληθ. (patriot^u, -ots) = συμπολίτης, πατριώτης· ρουμ. patriot, ἑλλην.

πάτρου, ἀριθ. ἀπόλ. (pātru) = τέσσαρα (4). Ἐκ τοῦ λατ. quattuor = τέσσαρα· ἰτ. quattro, ἰσπ. cuatro, πορτ. quatro, προβ. γαλ. quatre, ἀλβ. kater, katre, ρουμ. patru.

πατροντζᾶτσι, ἀριθ. ἀπολ. (patrudzǎtsiⁱ) = τεσσαράκοντα (40). Ἐκ τοῦ πάτρου = τέσσαρα = quattuor καὶ τζᾶτσι = δέκα = decem· λατ. quadraginta, ρουμ. patruzece.

πάτσᾶβούρα οὐσ. θηλ., -βουρί πληθ. (pātsāvurǎ, -vuriⁱ) = φάκος πρὸς καθαρισμὸν τῆς τραπέζης καὶ λοιπῶν, κοιν. πατσαβούρα· τουρκ. patjoura ἢ pātehāvoura, ἀλβ. patšavouire ἢ patsamouire, ρουμ. paciavurǎ καὶ paciaurǎ, ἐκ τοῦ νλν.

πάτσέ, οὐσ. ἄρσ., πάτσᾶτζ πληθ. (ἐκ τοῦ ἑλλ. πατσάδες) (pātsé, pātsǎdz) = πόδες, κεφαλή καὶ κοιλία ἀρνός, προβάτου, βοός, ἢ χοίρου βρασμένα, ὁ δὲ ζωμὸς αὐτῶν ἄλλοτε μὲν εἶνε ὑδαρής, ἄλλοτε δὲ πηκτός, ὁ γνωστός πατσᾶς, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. pātcha. Ἐν Ὀλύμπῳ ὁ πληθ. ἀκούεται πάτσᾶλι· ρ. pǎceǎ, τρκ.

πάτσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. πάτῶν, -τσιρί πληθ. (pātsire, -tsiriⁱ) = πάθησις, πάθημα, συμφορά· ρουμ. pātsire, λατ.

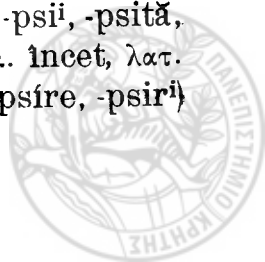
πάυριε (προφ. πάβριε), οὐσ. θηλ., παυρίε πληθ. (pāvrie, -riiⁱ) = φόβος. Ἐκ τοῦ λατ. pavor -oris = φόβος, ἰτ. paura, γαλ. peur, ρουμ. teamǎ, λατ.

πάχνιε, οὐσ. θηλ., -χνιέ πληθ. (pāhnie, -hniⁱ) = φάτνη, κοιν. παχνί, δι' ἐναλλαγῆς τῶν συμφῶνων φ, τ. εἰς π. χ· ὡς χόβουλη καὶ χουδόλη ἐκ τοῦ φογόλη, ἐκ τοῦ focus = πῦρ· ρ. grajd.

πάψε καὶ **πάψσε**, οὐσ. θηλ. -ουρίε πληθ. (pāpse καὶ pāpse -uriⁱ) = παῦσις, λῆξις· ρουμ. vacantsǎ καὶ incetare, λατ.

πάψέσκου, -ψιί, -ψιτά, -ψιρε ρ. (pāpsésku, -psiiⁱ, -psitǎ, -psire) = παύω τινά, ἀμετ. παύομαι, λήγω· ρουμ. incet, λατ.

πάψιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ψιρίε πληθ. (pāpsire, -psiriⁱ)

παύσις, ληΐσις· ρουμ. încetare, λατ.

πάψιτ^{ου}, τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (pâpsít^u, -tǎ) = πεπαυμένος, ρουμ. încetat, λατ.

πάχᾶ, οὐσ. ἀρσ., -γατζ πληθ. (pâhǎ -hadz) = τιμή, ἀξία, κοιν. παχᾶς, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. pahâ· ρουμ. prets, λατ.

περάζᾶ, οὐσ. θηλ., -ζι πλ. (peázǎ, -zi) = δερμάτιον, δέρμα λεπτόν, φλοιός, κοιν. φλούδα. Ἐκ τοῦ νλν. πέτσα, πετσι· ἴδε καὶ κράζᾶ· ρουμ. scoartsa, σλαβ.

περάνᾶ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (peánǎ, -ni) = πτερόν. Ἐκ τοῦ λατ. penna = πτερόν· ἰτ. πορτ. penna, προβ. pena, γαλ. penne· ρουμ. panǎ (peanǎ).

περάπινε, οὐσ. ἀρσ., -νι πληθ. (peápine, -ni) = σίκυς, κοιν. ἀγγούρι. Ἐκ τοῦ λατ. pepo -inis (πέπων)· ρουμ. pepene = ἀγγούρι ἐν Μολδαβία, ἐνῶ ἐν τῇ Βλαχίᾳ σημ. τὸν πέποννα, τὸ δὲ ἀγγούρι ρουμ. λέγεται kastravetse, τουρκ.

περάτικ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τσι πληθ. (peátik^u, -tsi) = τεμάχιον ὑφάσματος, ῥάκος. Ἐκ τοῦ μετ. λατ. petacium = panni fragmentum· ἴδε Cihac I 209 ἢ τοῦ :: petium :: petectum· ἴδε Jrbr. τόμος 5, σελ. 325 καὶ Olympowal, σελ. 27· ρ. petec.

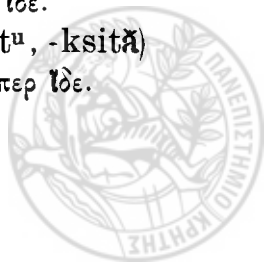
περάτικᾶ, -τιτσι· οὐσ. θηλ. (peátikǎ, -titsi) = χειρόμακτρον, κοιν. μαντήλιον. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. περάτικ^{ου}. ρουμ. bătistǎ, γαλ.

περάτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (peátsǎ, -tsi) = φλοιός· κοιν. φλούδα καὶ πέτσα, ἐξ οὗ ἢ προκ. λέξις, λέγεται καὶ κράζᾶ· ρ. scoartsǎ. Ἐκ τοῦ νλν. πέτσα· ἴδε κράζᾶ.

πέιε, οὐσ. θηλ. (péie) = πρόδοσις, ἀρραβών, τὸ προκαταβαλλόμενον χρηματικὸν ποσόν, τὸ λεγόμενον καπάρων. Ἐκ τοῦ ἰτ. pegno = ἐνέχυρον· ρουμ. arvunǎ, ἑλλην. ἀρραβών.

πειράξιτ^{ου}, -ξιι, -ξιτᾶ, -ξιρε ρ. (piráksésku, -ksiⁱ, -ksitǎ, -ksire) = ἐνοχλῶ, πειράζω, πείραξα· ρ. ispitesc, σλ. Δαλ. Ἐν Ὀλύμπω συννηθέστερον τὸ κάρτέσκου, ἔπερ ἴδε.

πειράξιτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ξιτᾶ θηλ. (piráksít^u, -ksitǎ) = πειραγμένος· ρουμ. ispitit, σλαβ. Καὶ κάρτίτ^{ου}, ἔπερ ἴδε.

πειρασμό, οὐσ. ἄρσ., -σματῆζ πληθ. (pirasmó, -smadz) = ὁ πειρασμός· ῥουμ. tentatsiune, λατ.

πείσμαῶ, οὐσ. θηλ., πείσματι πληθ. (písmă, písmati) = ἐπιμονή, ἰσχυρογνωμοσύνη, ἔχθρα, κοιν. πείσμα· ῥ. pismă, ἕλ.

πεισμουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (pismusésku, ·siⁱ, -sită, -sire) = χολοῦμαι, θυμώνω καὶ πεισμώνω· ῥ. necăjesc, σλ.

πεισμουσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (pismusit^u, -tă) = κεχολωμένος, θυμωμένος, πεισματωμένος· ῥουμ. necăjit, σλαβ.

πέκνᾶ, οὐσ. θηλ., πέκνι πληθ. (pékna, pékni) = ἐφηλῖς, στίγματα μελανὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου. Ἐν Βελβενδῶ τῆς Μακεδονίας τὸ ἀρρώστημα τοῦτο τοῦ προσώπου λέγεται πρέκνα, ἐκ τοῦ περκνός = μελανόστικος· ὥστε ὄρθοτ. καὶ τὸ Κ|βλαχικὸν πρέκνᾶ ἀντὶ τοῦ πέκνᾶ· ῥουμ. pistruiе, σλαβ.

πέλαγ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -γι πληθ. (pélag^u, -gi) = πέλαγος· ῥουμ. mare, λατ.

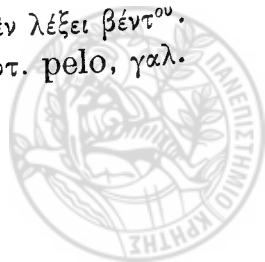
πέλεκάν^{ου}, -ν^ι οὐσ. ἄρσ. (pelekán^u, -ni) = ὁ πελεκάν, κοιν. λελέκι· ῥουμ. barză, σλαβ.

πελτέ, οὐσ. θηλ., πελτέτῆζ πληθ. (pelté, peltédz) = πόλτος ἡδύς ἐξ ὀπωρῶν, κοιν. πελτές καὶ μπελτές, τουρκ. belté· ῥουμ. pelteă, ἕλλην.

πένντουρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρ^ι πληθ. (péndură, -ri) = ἦλος, καρφί. Ἐκ τοῦ λατ. pendere-pendula· ῥουμ. cuiu, ἐκ τοῦ λατ. cuneus. Προφ. καὶ πένουρᾶ, ἐξ οὗ ὀρθότερον ἐκ τοῦ λατ. pennula, (ὑποκ. τοῦ penna) = πτερύγιον. Περὶ τροπῆς τοῦ l εἰς p ἴδε ἐν λέξει: ἀκάρε.

πεντέστρου, ἐπιθ., -ξαστρᾶ θηλ. (pedéstru, -găstră) = πεζός, πεζικός. Ἐκ τοῦ λατ. pedestris, ἰτ. ἰσπ. πορτ. pedestre, γαλ. pedestre· ῥουμ. pedestru.

πέρον, οὐσ. ἄρσ., πέρ^ι πλ. (pér^u, pérⁱ) = θρίξ, κοιν. τρίχα. Ἐκ τοῦ λατ. pilus. Περὶ τροπῆς τοῦ i εἰς e ἴδε ἐν λέξει βέντ^{ου}. Περὶ δὲ ἀναλλαγῆς l εἰς p ἴδε ἀκάρε· ἰτ. ἰσπ. πορτ. pelo, γαλ. poil· ῥουμ. pěr.

πέρον, οὐσ. οὐδ., πexάρι πληθ. (pér^u, peári) = ἄπιον, ἀπίδι.
Ἐκ τοῦ λατ. pírur = ἄπιον. Περὶ τροπῆς τοῦ ι εἰς εἶδε βέντου,
ἰτ. ἰσπ. πορτ. pera, γαλ. poire = τὸ ἄπιον· ἡ δὲ ἀπιδέα «πέ-
ρον» ἄρσ., πέρ' πληθ. Ἐκ τοῦ λατ. pírus, ἰτ. pero, πορτ. pe-
reiro, ἰσπ. peral, γαλ. poirier = ἡ ἄπιος, ἀπιδέα· ρουμ. pâr,
ὁ δὲ καρπὸς pară.

πέργκουρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρ' πληθ. (pérgură, -ri) = ἀναδεν-
δράς ἀμπέλων· κοιν. κληματαρχά. Ἐκ τοῦ μετ. λατ. pergula =
ἀμπελος, ἴδε καὶ κλημᾶτᾶρχάουᾶ· ρουμ. poltă de vitsă, λατ.

πέρδικᾶ, οὐσ. θηλ., -τσ' πληθ. (pérðikă, -tsi) = πέρδιξ,
ἴδε καὶ πιτουρνίκλη· ρουμ. potârniche.

περιέργιε, οὐσ. θηλ., (periérγiē) = περιεργία, κοιν. περιέρ-
γεια· ρουμ. curiositate, λατ.

περιέργου, ἐπιθ., -γᾶ θηλ. (períeryu, -γᾶ) = ὁ, ἡ περιέρ-
γος· ρουμ. curios, λατ.

περίκολον, οὐσ. ἄρσ., -λι' πληθ. (períkol^u, -li) = κίνδυνος.
Ἐκ τοῦ λατ. periculum, ἰτ. pericolo, ἰσπ. peligro, γαλ.
peril, πορτ. perigo· ρουμ. pericol.

περιορισέσκου, -σι', -σιτᾶ, -σιρε ρ. (periorisésku, -si',
-sită, -sire = περιορίζω· ρουμ. mărginesc, λατ.

περιορισίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (periorisít^u, -tă) = πε-
ριωρισμένος· ρουμ. mărginit, λατ.

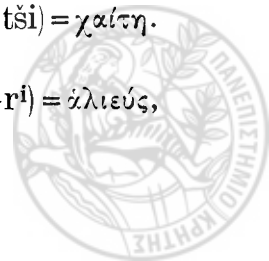
περιορισμό, οὐσ. ἄρσ., -ματῆζ πλ. (periorismó, -madz) =
περιορισμός· ρουμ. mărginire, λατ.

πέρκᾶ, μόνιον συγκρ. (pérkă) = ἡ, κοιν. παρὰ· ρουμ. de-
cât. Ἐκ τοῦ νλν. παρὰ + quam. Ἐν Βελθενδῶ πέργια.

περντέ, οὐσ. ἄρσ. -ντετῆζ πληθ. (perdé, -dedz) = παραπέ-
τασμα· κοιν. περντές, τουρκ. perdé. Καὶ μπρᾶντεξάουᾶ, -ντεγαλι
πληθ. κατὰ τὸ στεξάουᾶ-στεγάλι· ρουμ. perdeă, τουρκ.

πέρτσε, οὐσ. θηλ., πέρτσῖ πληθ. (pértše, pertși) = χαιτή.
Ἐκ τοῦ πέρον, ἔπερ ἴδε· ρουμ. coamă, λατ.

πεσκάρον, οὐσ. ἄρσ., -ρ' πληθ. (peskâr^u, -ri) = ἀλιεύς,

κοιν. φαράς. Ἐκ τοῦ λατ. piscarius = ἰχθυοσώλης, πορτ. peixeiro, γαλ. pêcheur· ρουμ. pescar. Καὶ πισκάροῦ.

πέσκου, οὐσ. ἄρσ., πέστσι καὶ πέστι πληθ. (pésku, péstsi, pésti) = ἰχθύς, ψάρι. Ἐκ τοῦ λατ. piscis-is = ἰχθύς· ἰτ. pesce, ἰσπ. pez, πορτ. peixe, γαλ. poisson, ἄλβ. pešk· ρουμ. pește Καὶ πεάστε.

πεστεργεάο, οὐσ. θηλ., -ρξαλι πληθ. (pestergeáo, -rǎali) = σπήλαιον· ρ. peștere. Ἐκ τοῦ σλ. peštera. Καὶ πιστιρεάουᾶ.

πεστιμάλιον, οὐσ. οὐδ., -μᾶλι πληθ (pestimáliu, -máli) = μεγάλη ποδιά· ἄλβ. pestmal, τρκ. pestimal· ρ. peștiman.

πέστρᾶβᾶ, οὐσ. θηλ., -βι πλ. (péstrāvǎ, -vi) = πέστροβα (ἰχθύς)· ρουμ. păstrav, σλαβ.

πέταλον, οὐσ. οὐδ., -λι πληθ. (pétalu, -li) = πέταλον (τοῦ ζώου) καὶ πέταλα· ρ. poteoavǎ, σλαβ.

πέτουρον, οὐσ. οὐδ., -ρι πληθ. (péturu, -ri) = φύλλον τῆς πῆττας, κοιν. πέτουρον. Ἐκ τοῦ πέταλον· ἄλβ. pete = φύλλον πῆττας καὶ φύλλον χρυσοῦ· ρουμ. foaie de aluat, λατ.

πηχτουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (pihtusésku, -sii, -sitǎ, -sire) = ἄχθομαι, ἀνιῶμαι, κοιν. μοὶ κακοφαίνεται. Ἐκ τοῦ νλν. πήχτωσα· ρουμ. mă îngrijesc, σλαβ.

πιανάργα, ἐπιρ., (pianárǎ) = βραδέως, κοιν. σιγά. Ἐκ τοῦ ἑλλην. πλέον (πλή-πιᾶ-ἀνάργα ἀντὶ ἀργά)· ρουμ. încet, λατ.

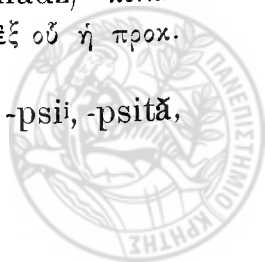
πιάτον, οὐσ. οὐδ., πιάτι πληθ. (piátu, piáti) = τρύβλιον, κοιν. πιάτον· ρουμ. farfurie, κινεζ.

πιβόνιον, οὐσ. ἄρσ., -βονι πληθ. (pivóniu, -voni) = ῥύαξ, ἀγνώστου μοι καταγωγῆς· ρουμ. pârău, ἄλβ.

πιδαγώγον, οὐσ. ἄρσ., -γωγι πληθ. (pidagógu, -γογι) = παιδαγωγός· ρουμ. pedagog, Δαλ.

πιδιμό, οὐσ. ἄρσ., -ματζ πληθ. (pidimó, -madz) = κόλασις, σωρρονισμός, κοιν. παιδίμα ἀντὶ παίδευμα, ἐξ οὗ ἢ προκ. λέξις· ρουμ. chin, μαγυαρ.

πιδιψέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (pidipsésku -psii, -psitǎ,

-psire) = κολάζω, τιμωρῶ· κοιν. παιδεύω, pedepsesc, έλλην.

πιδιψίρε, άπθ. ουσ. τοῦ άνρ., -ψιρ' πληθ. (pičipsire, -psir) = κόλασις, τιμωρία· ρουμ. pedepsire, έλλ.

πιδιψίτο, -τᾶ, πθμ. τοῦ άνρ. (pičipsit^u, -tă) = τιμωρημένος· ρουμ. pedepsit, έλλην.

πιξιλίνα, ουσ. θηλ., -ν' πληθ. (pizilínă, -ni) = δέρμα λεπτόν, μεμβράνα. Σύνηθες έν τῷ μεσημβρ. τμήματι. Έκ τοῦ πξάξᾶ, ὅπερ ἴδε· ρουμ. pelitsă subtsire, λατ.

πιζουέσκου, -ιⁱ, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (pizuésku, -iⁱ, -ită, -ire) = σκῶπτω, γλευάζω, κοιν. περιπαίζω· ρουμ. batjocoresc, λατ.

πιζουίρε, άπθ. ουσ. τοῦ άνρ., -ιρ' πληθ. (pizuire, -iri) = σκῶψις, γλευασμός, κοιν. περίπαιγμα· ρουμ. batjocorire.

πιζουίτο, -τᾶ, πθμ. τοῦ άνρ., (pizuit^u, -tă) = έσκωμμένος, γλευασμένος, κοιν. περιπαιγμένος· ρουμ. batjocorit.

πιζούλι, ουσ. οὐδ., -λι πληθ. (pizúlj^u, -li) = λίθινον έδώλιον, κοιν. πεζούλι· ρουμ. prispă, σλαβ.

πιζούρα, ουσ. θηλ., -ουρ' πληθ. (pizúřă, -uri) = στρατός πεζικός, τὸ πεζικόν, κοιν. πιζούρα· ρουμ. pedestrime, λατ.

πιθάρε, ουσ. θηλ., -θᾶρ' πληθ. (pițăre, -bări) = πίσος, κοιν. πιθάρι λέγεται καί τσέπ^{ου}· τουρκ. kışur, ρουμ. butoiu, έλλ.

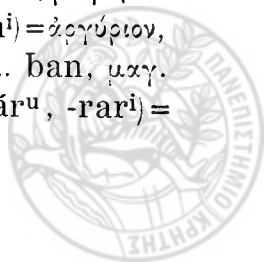
πίκᾶ, ουσ. θηλ. (pikă) = όργή, πάθος, ἔχθρα κατά τινος, κοιν. πίκᾶ· ρουμ. mânie, έλλην. necaz, σλαβ.

πικάτο, ουσ. οὐδ., -κατι πληθ. (pikát^u, -kati) = άμάρτημα, άμαρτία. Έκ τοῦ λατ. peccatum, ιτ. peccato, ισπ. pecado, γαλ. péché, ρουμ. păcat.

πικούλι, ουσ. άρσ., -λι πληθ. (piculj^u, -li) = χρημάτιον, ίδιον άργύριον, ίδια περιουσία τῶν γυναικῶν, παίδων καί δούλων έξ ιδιαιτέρων οικονομιῶν. Έκ τοῦ λατ. peculium = κοιν. πεκούλιον. ισπ. pegujal = περιουσία· ρουμ. ban de păstrat, μαγ. + λ.

πικούνι, ουσ. άρσ., -ν' πληθ. (picúni^u, -ni) = άργύριον, χρήματα. Έκ τοῦ λατ. pecunia = χρήματα, ρουμ. ban, μαγ.

πικουράρο, ουσ. άρσ., -ραρ' πληθ. (picurăr^u, -rari) =

ποιμήν, βοσκός. Ἐκ τοῦ λατ. pecuarius· ἰτ. pecorajo, ἐν Καλαυρία pecuraru, σικελ. picuraru, ρουμ. pecurar.

πικουρέσκου, ἐπιθ., -ρεασκᾶ θηλ. (picurésku, -reaskă) = ποιμενικός. Ἐκ τοῦ πικουράρου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. păstoresc, λ.

πικουρλίκιε, οὐσ. θηλ., -λικί πληθ. (pikurlíkije, -likí) = ποιμενική. Ἐκ τοῦ πικουράρου, ρουμ. păstorie, λατ.

πικουροῦνε, οὐσ. θηλ. τοῦ πικουράρου, -ροῦνε πληθ. (pikuroáne, -roani) = ἡ βοσκός, ποιμενίς· ἰτ. pecoraja, ρουμ. păstoritsă, λατ.

πιλάφου, οὐσ. οὐδ., -φι πληθ. (piláfu, -fi) = τὸ ἐξ ὀρύζης παρασκευαζόμενον ἔδεσμα, τὸ πελάφι· τρκ. pilav, ρ. pilaf, τρκ.

πιλικισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (pilikisésku, -siⁱ, -sită, -sire) = λαξεύω, σκεπαρνίζω, κοιν. πελεκῶ-πελέκησα. Καὶ πιλιξέσκου, ρουμ. hacaesc, σλαβ.

πιλικησίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρι^ι πληθ. (pilikisíre, -sirⁱ) = πελέκημα. Καὶ πιλιξίρε, ρουμ. hacuire, σλαβ.

πιλικησίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (pilikisit^u, -tă) = λελαξευμένος, πελεκημένος· ρουμ. hacuit, σλαβ. Καὶ πιλιξίτου.

πιλικούδα, οὐσ. θηλ. -κουτζ, πληθ. (ἐκ τοῦ πελεκουδ(ε)ς) (pilikudă, -kudz) = σχίδαξ, σχίδη, κοιν. πελεκούδη, ρ. aschiă, λ.

πιλούνη, οὐσ. οὐδ. (pilúnj^u) = ἀψίνθιον, κοιν. ἀψίνθιά καὶ πελίνος, ὅπερ σλαβ., ἄλβ. pelin, ἀρχ. σλ. pelin, ρ. pelin.

πίνακου, οὐσ. ἀρσ., -τσί^ι πληθ. (pínaku, -tsiⁱ) = ὁ πίναξ· ρουμ. tablă, λατ.

πινακουτό, οὐσ. ἀρσ., -τατζ^ι πληθ. (pinakutó, -tadz) = ἡ πινακωτή, ἐπὶ τῆς ὁποίας μεταφέρεται ὁ ἄρτος εἰς τὸν φούρνον, ἥτις καὶ πινακωτὸ καὶ πλακωτὸ, ὅπερ καὶ Κβλαχ. λέγεται.

πίνγκου, πίμδου, πίμ|πτᾶ, πίντζερε ρήμ. (píngu, pímsu, pímpťă, píndzere) = ὠθῶ, κοιν. σπρώχνω. Ἐκ τοῦ λατ. impingo, ere = ὠθῶ· ἰτ. impingere, φρ. impenzi· ρ. imping.

πιντζέρου, οὐσ. οὐδ., -τζερί^ι πληθ. (píndzer^u, -dzerⁱ) = παράθυρον. Ἐκ τοῦ τρκ. pendzeré· ἴδε καὶ φυρίδα καὶ πάρά-

θύρε· ρουμ. ferestră, λατ.

πίντζερε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. πίνγκου, -τζερ᾽ πληθ. (pín-dzere, dzeri) = ὄθησις, κοιν. σπρώξιμον· ρουμ. impingere.

πιν|τηκουστάρον, οὐσ. οὐδ., -ρ᾽ πληθ. (pintikustár^u, -ri) = πεντηκοστάριον· ρουμ. penticostar (βιβλίον τῆς Ἐκκλησίας).

πιντούκλιον, οὐσ. ἄρσ., -κλι πλ. (pidúkli^u, -kli) = φθείρ, κοιν. ψεῖρα. Ἐκ τοῦ λατ. † peduculus = φθείρ, ἰτ. pidochio, ἰσπ. piojo, πορτ. piolho, γαλ. pou· ρουμ. păduche.

πιντουκλέσκου, -κλιῖ, -κλιτᾶ, -κλιρε β. (piduklésku, -klii, -klită, -klire) = φθειριῶ, κοιν. φειριάζω. Καί πιντουκλέ-τζου. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. peduculare, ἰτ. spidocchiare, ἰσπ. despiozar, πορτ. espiolar, γ. pouiller· β. păduchiez.

πιντουκλιόσον, ἐπιθ., -κλιροσᾶ θηλ. (pidukliós^u, -klijosă) = φθειριῶν, κοιν. φειριάρης. Ἐκ τοῦ pediculus, ἰτ. pidocchioso, ἰσπ. piojoso, πορτ. piolhoso, γαλ. puilleux· ρουμ. păduchios. Καί μπιντουκλιόσον.

πιντουκλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρ᾽ πληθ. (piduklire, -ri) = φθειρίασις· ρουμ. păduchiare. Καί μπιντουκλιάρε.

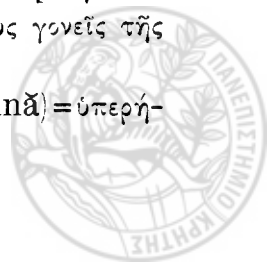
πιν|τρον, προθ. (pintru) = διὰ μετὰ γεν. κοιν. διὰ μέσου. Ἐκ τοῦ λατ. per-inter, ἴδε περι.

πιπέρον, οὐσ. ἄρσ., -ρ᾽ πληθ. (pipér^u, -ri) = πέπερι· κοιν. πιπέρι, λατ. piper-eris, ἰτ. pevere, ἰσπ. προβ. pebre, γαλ. poivre, ἄλβ. piper· β. piper. Ὁρθότερα παραγωγὴ ἢ κατ' εὐθεΐαν ἐκ τοῦ νλν. πιπέρι.

πιπόνγκον, οὐσ. ἄρσ., -ν᾽ πληθ. (pipónĭ^u, -ni) = πέπων· κοιν. πεπόνι· λέγεται καὶ χειμουνικόον, -τσ᾽ = χειμωνικό· λατ. pepo-onis, ἰτ. pepone καὶ popone, ἰσπ. πορτ. pepino, ἄλβ. pje-pën, γαλ. pepon = ἀγγούρι, σίκυς· β. pepene, ἴδε καὶ πεγάπινε.

πιργίτσᾶ καὶ **πᾶργίτσᾶ**, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (pirĭtsă, -tsi) = ἡ πρώτη ἐπίσκεψις τῶν νεονύμφων πρὸς τοὺς γονεῖς τῆς νύμφης. Ἐκ τοῦ ἄλβ. perjel = ἐπανέρχομαι.

πιρήφανον, ἐπιθ., -φαναῖ θηλ. (pirífan^u -fană) = ὑπερή-

φανος· ρουμ. mǎndru, σλαβ.

πιρηφάνιε, ούσ. θηλ., -φᾶν' πληθ. (pirifánie, -fǎnⁱ) = ὑπερηφάνεια· ρουμ. mǎndrie, σλαβ.

πιρόσ^{ου}, ἐπιθ., πιρράσᾶ θηλ. (pirós^u, pirǒsǎ) = λάσιος, δασύς, κοιν. μαλλιαρός. Ἐκ τοῦ λατ. pilosus, ιτ. ισπ. πορτ. peloso, προβ. pelos, ρουμ. pǎros.

πιρούνε, ούσ. θηλ., -ν' πληθ. (pirúne, -ni) = κρεάγρα, περόνη, κοιν. περούνι. Καὶ περούνᾶ· ἄλβ. perona· ἴδε πάνξάουα.

πισκέσε, ούσ. θηλ., -σ' πληθ. (piskése, -sⁱ) = δῶρον, κοιν. πεσκέσι, τουρκ. peskes, ρουμ. cadou, γαλ.

πισκήρε, ούσ. θηλ., -ρ' πληθ. (piskire, ri) = χειρόμακτρον, κοιν. πισκήρι· τουρκ. peskir, ρουμ. peschir.

πισμάν^{ου}, -νᾶ, ἐπιθ. (pišmán^u, -nǎ) = μεταμελημένος, κοιν. πισμάνης· τουρκ. pišman, ρουμ. care se căeste, σλαβ.

πισμᾶνιπέσκου, -ψι^ι, -ψιτᾶ, ψιρε ρ. (pišmânipésku, -psi, -psitǎ, -psire) = μεταμέλομαι, μετανοῶ, κοιν. πισμανεύω, πισμάνιψα· ρουμ. me căesc, σλαβ.

πισπιλέσκου, -λι^ι, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (pispilésku, lii, -litǎ, -lire) = ἐπιπάσσω, κοιν. πασπαλίζω· ρουμ. presăr, λατ.

πισπιλίρε, ἄπθ. ούσ. τοῦ ἀνρ., -λιρ' πληθ. (pispilire, -lirⁱ) = τὸ ἐπιπάσσειν, κοιν. πασπάλισμα, presare, λατ.

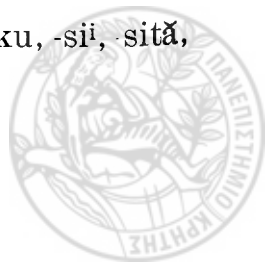
πισπουρέτζ^{ου}, -ρα^ι, -ρατᾶ, -ράρε ρ. (pišpurédz^u, -rai, -ratǎ, -rare) = ψιθυρίζω τινί τι. Ἐκ τοῦ πισπιρίζω, πεποιημ. ρουμ. șoptesc, σλαβ.

πισπουρίρε, ἄπθ. ούσ. τοῦ ἀνρ., -ριρ' πληθ. (pispurire, rirⁱ) = ψιθύρισμα· ρουμ. șoptire, σλαβ.

πισπουρίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ριτᾶ, θηλ. (pispurit^u, -ritǎ) = ψιθυρισμένος· ρουμ. șoptit, σλαβ.

πίσᾶ, ούσ. θηλ., πίσσι πληθ. (pissǎ, pissi) = ἡ πίσσα· ρουμ. smoalǎ, σλαβ.

πισσουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (pissusésku, -sii, -sitǎ, -sire) = πισσώνω, ρουμ. smolesc, σλαβ.

πισσουσίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -σιρ' πληθ. (pissusíre, -siri) = πίσσωσις· ρουμ. smolire, σλαβ.

πισσουσίτ^υ, -τά, πθμ. τοῦ άνρ. (pissusít^υ -tă) = πίσσω- μένος· ρουμ. smolit, σλαβ.

πίστε, ούσ. θηλ., πίστι πληθ. (píste, písti) = πίστις, ρουμ. credintsă, λατ.

πιστεάουă, ούσ. θηλ., πιστέ' πληθ. (pisteáουă, pisté) = ύπουργίς τοῦ ίππου, τὸ ὑπὸ τὴν οὐράν τοῦ ίππου διερχόμενον λω- ρίον καὶ συγκαταοῦν τὸ σάγμα· κοιν. πιστεά, ἔπερ. ἐκ τοῦ ὄπισθεν· ρουμ. pofil, σλαβ. Καὶ μπουλντούμε, τουρκ.

πίστι, προθ. = ἐπὶ μετὰ γεν. ἴδε πρε· ρουμ. peste.

πιστινά, ούσ. θηλ., -ν' πληθ. (pistínă, -nî) = στέμφυλον, κοιν. τσίπουρον. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. pisto ἀντὶ pinso, pin- situm καὶ pistum = πίσσω, κοιν. κοπανίζω· ρ. tescuină, σλαβ. Καὶ προύστινά, Δαλ. καὶ τσίπουρι, ἔπερ ἴδε.

πιστιψέσκου, -ψι', -ψιτά, -ψιρε ρ. (pistipsésku, -psii, -psită -psire) = πιστεῦω, άόρ. κοιν. πίστιψα, ἐξ οὔ τὸ προκ. ῥῆμα· ρουμ. cred, λατ.

πιστό, ἐπιθ. ἄκλιτον. (pistó) = πιστός· ρουμ. credincios, λ.

πιστόλά, -λι πληθ., (pistolă, -li) = μικρὸν πυροβόλον, πι- στόλιον· ιτ. pistola, ρουμ. pistol.

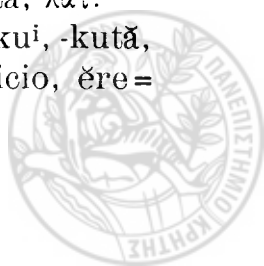
πίτă, ούσ. θηλ., πίτι πληθ. (pítă, píti) = τὸ πλακούντιον, ἡ πήττα· ρουμ. plăcintă, λατ.

πιτμέζε, ούσ. θηλ., -ζουρι πληθ. (pitméze, -zuri) = ὁ βρασμέ- νος μούστος τῶν σταφυλῶν, κοιν. πετμέζ, τρκ. Ρουμ. pecmez, τρκ.

πιτουρνίκλε, ούσ. θηλ., -κλι πληθ. (piturnikle, -kli) = πέρδικξ, καὶ ἔρτυξ. Καὶ πιτουρνίκλε, ἐκ τοῦ λατ. coturnicula (coturnix -icis = ἔρτυξ)· ἴδε καὶ πέρδικă· ρουμ. potârniche.

πιτουρράνε, ούσ. θηλ., -νι πλ. (piturqâne, -ni) = πήττα μὲ πολλὰ φύλλα, πέτουρα· ρουμ. plăcintă înfoiată, λατ.

πιτρέκον, -κου', -κουτά, -τσεαρε ρ. (pitrék^υ, -kui, -kută, -tșeare) = πέμπω, στέλλω. Ἐκ τοῦ λατ. pertrajicio, ἔρε =

διαβιβάζω· ρ. trimet, εκ του transmittere, μογλ. trimet.

πιτρικούτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (pitrikútu, -tǎ) = ἀπεσταλαμένος· ρουμ. trimis, λατ.

πιτρισεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τσερ^ι πληθ. (pitritseáre, -tserⁱ) = ἀποστολή· ρουμ. trimitere, λατ.

πιτρούμ|πτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ρ. πιτρούνντου (pitrúmp^{tu}, -tǎ) = διατετυπημένος, διάτρητος· ρ. pǎtrons. Καὶ πιτρουννάτ^{ου}.

πιτρούνντου, πιτρούμδου, -μ|πτᾶ, -τζεαρε ρ. (pitrúndu, pitrúms^u, -mptǎ, -dzeare) = διατυρω. Ἐκ τοῦ λατ. per-
dundo, ἔρε = διατυρω, ἰτ. pertugiare. ἰσπ. portugear, γαλ. percer, φροβ. pertusar. ρουμ. pǎtrund.

πιτρουντζεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. πιτρούνντου, -τζερ^ι πληθ. (pitrudzeáre, -dzerⁱ) = διάτρησις, διατύρημα. Καὶ πιτρουννάρε (pitrundáre).

πιτρουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (pitrusésku, -siⁱ, -sitǎ, -sire) = καλύπτω τι διὰ πετρῶν, κοιν. πετρῶνων καὶ πλακῶνων· 2) ἐπέρχομαι αἰφνιδίως κατὰ τὸ νλν. πλάκωσεν ὁ ἐχθρός· ρουμ. a apăsâ, a acumulâ, λατ.

πιτσᾶ, οὐσ. θηλ., πίτσουρ^ι πληθ. (pítsǎ, pítsurⁱ) = γυναικεῖον αἰδοῖον παρθενικόν· Ἴδε καὶ κίσντᾶ· ρουμ. pizdă de feată virgină, σλαβ. + λατ.

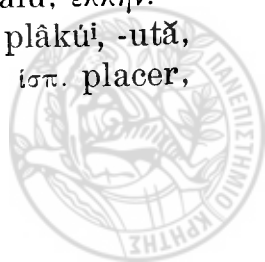
πιτσέτᾶ, οὐσ. θηλ., πιτσέτς πληθ. (pitsétǎ, pitséts) = σουδάριον, κοιν. πιτσέτα, ἰτ. pezzetta· ρουμ. prosop, ἑλλην.

πιχλιβάνου, οὐσ. ἄρσ., -ν^ι πληθ. (pihliván^u, -nⁱ) = ἀθλητής, κοιν. πιχλιβάνης, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. pehlivan· ρουμ. pehlivan, τουρκ. gladiator, λατ.

πιχλιβανλίκε, οὐσ. θηλ., -λικ^ι πλ. (pihlivanlíke, -likⁱ) = ἀθλητική, κοιν. πιχλιβανλίκι, τουρκ. ρουμ. glădiatorie, λατ.

πλάϊου, οὐσ. οὐδ., -ουρ^ι πληθ. (plăi^u, -urⁱ) = κατωφέρεια· Ἐκ τοῦ ἑλ. πλάγιον, πλευρά τοῦ ὄρους· ρουμ. plaiu, ἑλλην.

πλάκ^{ου}, πλάκού^ι, -ουτᾶ, -τσεαρε ρ. (pláku, plákúⁱ, -utǎ, -tseare) = ἀρέσκω. Ἐκ τοῦ λατ. placeo, ere, ἰσπ. placer,

πορτ. *plazer*, γαλ. *plaire*, ἀλβ. *peljkjeig*· ρ. *plac*· νι· πλά-
τσε = *mihī placet* = ἀρέσκει μοι.

πλάμ|πτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ πλάγγου (*plāmp̄tu*, -tǎ) = ἐν-
δακρυς, θρηνηῶν· ρουμ. *plāmt*, λατ.

πλάνου, οὔσ. οὐδ., -ουρι πληθ. (*plānu*, *plānuri*) = ἀπάτη,
κοιν. πλάνος· λέγεται καὶ ὡς ἐπιθ. = ἀπατεῶν, γόης, κοιν. πλά-
νος· ρουμ. *fraudă*, *fraudător*, λατ.

πλάγγου, πλάμ|πτου, πλάμ|πτᾶ, πλάμ|πτῆρε καὶ πλάντζερε ρ.
(*plāngu*, *plāmsū*, *plāmp̄tǎ*, *plāndzere*) = κλαίω. Ἐκ τοῦ
λατ. *plango*, ἔρε = κλαίω, ἰτ. *piangere*, ἰσπ. *plānir*, προβ.
planger, γαλ. *plaindre*· ρουμ. *plāng*.

πλάγγουρόσου, ἐπιθ., -ροσᾶ θηλ. (*plāngurósu*, -*rosă*)
= κλαυστικός, κοιν. κλαψιάρης· Ἐκ τοῦ πλάγγου, ὅπερ ἴδε·
ρουμ. *plāngător*. Καὶ πλάνιάρου.

πλάνιψκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (*plānipsésku*, -*psii*,
-*psitǎ*, -*psire*) = πλανῶ, ἀποπλανῶ, πλάνιψα· ρουμ. *seduc*.

πλάνιψιρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀνρ., -ψιρι· πληθ. (*plānipsire*,
-*psiri*) = παραπλάνησις, ἀποπλάνησις· ρουμ. *seducere*, λατ.

πλάνιψίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ψιτᾶ θηλ. (*plānipsítu*, -*psitǎ*)
= πεπλανημένος, ἀποπλανημένος· ρουμ. *sedus*, λατ.

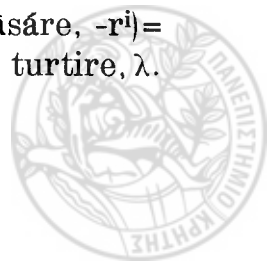
πλάν|τᾶ, οὔσ. θηλ. (*plāntǎ*) = φυτόν, βοτάνη. Ἐκ τοῦ λατ.
planta = φύτευμα, φυτόν, ἰτ. *pianta*, ἰσπ. πορτ. προβ. κατλ.
planta, γαλ. *plante*· ρουμ. *plantǎ*.

πλάν|τάτου, πθμ. τοῦ ρ. πλάμ|πτου, -τατᾶ θηλ. (*plāntátu*,
-*tatǎ*) = ἐμπεφυτευμένος· ρουμ. *implāntat*. Καὶ πλιμ|τάτου.

πλάντζερε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀνρ., -ρι· πληθ. (*plāndzere*, -*ri*)
= ὀδουρμός, κλαυθμός, κοιν. κλάψιμο· ρουμ. *plāngere*.

πλάμ|πτου, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (*plāntu*, -*aῖ*, -*atǎ*, -*are*) =
φυτεύω. Ἐκ τοῦ λατ. *planto* - *are*, ἰτ. *piantare*, γαλ. *plan-*
ter ἰσπ. *plantar*· ρουμ. *implant*. Καὶ πλιμ|πτου.

πλάσάρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ κτρ., -ρι· πληθ. (*plāsáre*, -*ri*) =
πλάσις, τὸ πλάττειν, κοιν. πλάσιμον (τῆς ζύμης)· ρ. *turtire*, λ.

πλάσάτῳ, -τᾶ, πθμ. τοῦ κτρ. (plását^u, -tǎ) = πεπλασμέ-
νος· ρουμ. turtit. Καὶ πλισάτῳ.

πλάσε, οὔσ. θηλ. συγκ. = πλάσμα, δημιουργημα, κοιν. πλάσι.

πλάσέτζῳ, πλάσάι, -ατᾶ, -αρε, ρ. (plásédz^u, plásái, -atǎ,
-are) = πλάττω, ἔπλασα, ἰδίως λέγεται ἐπὶ τῆς πλαττομένης ζύ-
μης, οἶον: πλάσέτζου πᾶνξα = πλάθω τὸ ψωμί· ρ. turtese, λ.

πλάσκᾶνέσκου, πλάσκᾶνί, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (plâskânésku,
plâskâní, -itǎ, -ire) = ἐκρήγνυμαι μετὰ κρότου, ἐκκροτῶ. Κατὰ
Miclosich ἐκ τοῦ σλαβ. pleskati· μεταφ. καταθλίβομαι κατὰ
τὸ νλν. σκάνω, ἔσκασα (ψυχικῶς)· ρουμ. plesnesc, σλαβ.

πλάσκᾶνίρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀνρ., -νιρῖ πληθ. (plâskâníre,
-nirⁱ) = ἐκρηγίς μετὰ κρότου, ἐκκρότησις, κοιν. σκάσιμον μὲ κρό-
τον· ρ. plesnire, σλ. Μετφ. κατάθλιψις, κοιν. σκάσιμον (ψυχικῶς).

πλάσκᾶνίτῳ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -νιτᾶ θηλ. (plâskânít^u, -nitǎ)
= μεταφ. κατατεθλιμμένος, κοιν. σκασμένος· ρουμ. plesnit, σλ.

πλάσμᾶ, οὔσ. θηλ., -ματι πληθ. (plásmǎ matⁱ) = πλά-
σμα, ρουμ. creaturǎ, λατ.

πλαστογράφῳ, οὔσ. ἀρσ., -φι πληθ. (plastográf^u, -fi) =
πλαστογράφος· ρουμ. plastograf.

πλαστογραφίε, οὔσ. θηλ., -φιⁱ πληθ. (plastografíe, -fiⁱ) =
πλαστογραφία, ρουμ. plastografie.

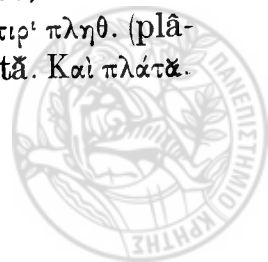
πλάτανῳ, οὔσ. ἀρσ., -νι πληθ. (plátan^u, -ni) = πλάτανος,
ρουμ. platan, ἑλλην.

πλάτᾶρε, οὔσ. θηλ., -τᾶρⁱ πληθ. (plâtáre, -tǎrⁱ) = ἡ ῥάχις,
τὰ νῶτα, κοιν. ῥάχι καὶ πλάτη· ρουμ. dos καὶ spatǎ, λατ.

πλάτᾶρόσῳ, ἐπιθ. -ρῳασᾶ θηλ. (plâtâros^u, -rǫasa) = εὐ-
ρύνωτος, ἐκ τοῦ πλάτᾶρε, ὅπερ ἴδε· ρουμ. spǎtos, λατ.

πλάτέσκου καὶ **πᾶλτέσκου**, -τιⁱ, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (plâtésku,
-tiⁱ, -itǎ -ire) = ἀποτίνω, κοιν. πληρώνω. Ἐκ τοῦ σλαβ. platiti
σερβ. platka = πληρώνω, ἀποτίνω, ρουμ. plătesc, σλαβ.

πλάτιρε, καὶ **πᾶλτίρε**, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀνρ., -τιρⁱ πληθ. (plâ-
tíre, -tirⁱ) = ἀπότισις, κοιν. πληρωμή· ρουμ. platǎ. Καὶ πλάτᾶ.

πλάτσιουτόσου, ἐπιθ. -τσαῶ, θηλ. (plâtsiutós^u, -tσαῶ) = πεπιεσμένος, ἀμβλύς. Ἐκ τοῦ πλάκωνω· ρουμ. turtit.

πλάτσεᾶρε, ἀπιθ. οὐσ. τοῦ πλάκω, -τσερι· πληθ. (plâtseäre, -tseri) = εὐαρέστησις, ἰτ. piacere, ρουμ. placere.

πλεᾶ, ἐπιρ. (pleă) = ἤδη, πλέον καὶ πλιχ· 2) μᾶλλον, πλέον, κοιν. πλιχό, ρουμ. prea, λατ.

πλεᾶγᾶ, οὐσ. θηλ., πλέτζι· πλ. (pleăgă, plédzi) = τραῦμα, πληγή. Ἐκ τοῦ λατ. plaga = πληγή, ἰτ. piaga, πορτ. praga, προβ. plaga, γαλ. plaie, ρουμ. plagă. Προφ. καὶ πλάγκᾶ, πλάτζι· ἴδε καὶ βᾶνᾶ.

πλεᾶσκᾶ, οὐσ θηλ., -κουρι· πληθ. (pleăskă -kuri) = λεία, λάφυρον, κοιν. πλεᾶτσικον, τουρκ. ἡ σλαβ. Ρουμ. pradă, λατ.

πλεᾶννιτσᾶ, πλεᾶμιτσᾶ καὶ πλεᾶμτσᾶ, οὐσ. θηλ., πλέμ-
τσᾶ καὶ πλεᾶννιτσι· πληθ. (pleăvnitsă, pleămitsă καὶ pleăm-
tsă, plémtsi καὶ pleăvnitsi) = ἄχυρῶν, καλύβη. Ἐκ τοῦ ἄλβ.
plevitsa, σλαβ. plevnica, βουλγ. plemna = ἄχυρῶν· pleva,
βουλγ. = λεπτὰ ἄχυρα· ὁ Meyer παράγει τὴν λέξιν κατ' εὐθεϊαν
ἐκ τοῦ σλαβ. plevnica, ρουμ. pivnitsă, σλαβ.

πλέκω, πλικᾶί, -ατᾶ, -αρε ρ. (plék^u, plikái, -ată, -are)
= κάμπτω, κλίνω· μι πλέκω (μέσον) καὶ μ' απλέκω = κύπτω (τὸ
α προθεμ.). Ἐκ τοῦ λατ. plico, are, πτύσσω, ἰτ. piegare,
ἰσπ. plegar, πορτ. pregar, πρ. plecar, γαλ. plier· ρ. plec.

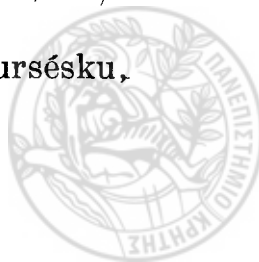
πληγουσέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (pliyusésku, -sií,
-sită, -sită, sire) = τραυματίζω, πληγῶνω, πλήγωσα· ρουμ.
rănesc. Καὶ πληγουέσκου. Ἴδε καὶ λάβουσέσκου.

πληγουσίτω, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (pliyusít^u, -tă) = πλη-
γωμένος· ρουμ. rănit. Καὶ πληγουίτω, ἴδε λάβουσίτω.

πλημμύρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρι πλ. (plimíră, ri) = πλήμμυρα·
ρουμ. inondatsiune, λατ.

πληρουφουρίε, οὐσ. θηλ., -ριί· πληθ. (plirufuríe, -rií) =
πληροφορία, εἰδήσις· ρουμ. informatiune, λατ.

πληρουφουρσέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (plirufursésku,

-sii, -sită, -sire) = γνωρίζω τινί τι, πληροφορώ· ρουμ. înformese, λατ.

πλίκον, ούσ. ούδ., -ουρ' πληθ. (plík^u, -urⁱ) = φάκελλος, κοιν. πλίκος· ρουμ. plie, ιτ. plico, ισπ. plica, γαλ. pli, εκ του λατ. plico-are.

πλικάρε και **απλικάρε**, άπθ. θηλ. μέ σημ. ούσ. άφηρ. του ρημ. πλέκ^{ου}, -κάρ' πληθ. (plikáre, -kárⁱ) = κλίσις, κάμψις, κύψις, κοιν. σκύψιμον, ρουμ. plecarea, λατ.

πλικάτου και **απλικάτου**, -τά, πθμ. του πλέκ^{ου} (plikát^u και aplikát^u) = κεκυφώς, κοιν. σκυμμένος· ρουμ. plecat, λατ.

πλικάτοάρε, ούσ. θηλ., -τορ' πληθ. (plikátóare, -to^rⁱ) = τὸ γεννήσαν, άπολέσαν τὸν ἄρνα και γαλουχοῦν πρόβατον. Έκ του μι πλέκ^{ου} = κύπτω = παρέχω τὸν μαστόν· ἴδε πλέκ^{ου}. λατ. plecatura = σύμπτυξις, ιτ. piegatura = πτυγή, ισπ. plegatura, πορτ. pregatura· ρουμ. plecătoare (oae).

πλιμούνα και **πάλμούνά**, ούσ. θηλ., -μουν' πληθ. (plimúnă, -munⁱ) = πνεύμων, κοιν. πλεμόνι. Έκ του λατ. pulmo-onis, ιτ. polmone, προβ. polmo, σαρδ. prumoni, γαλ. poumon, ρουμ. plumină, σλ. plemon, εκ του νλν. πλεμόνι.

πλισάδά, ούσ. θηλ., -σάτζ πληθ. (plisădă, -sadz) = ἄπιον ρουμ. pară, λατ.

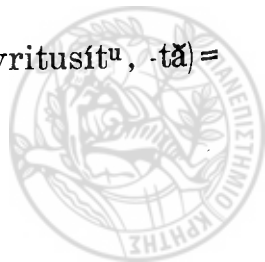
πλίσκουτά, ούσ. θηλ., -τι πληθ. (pliskută, -ti) = κόλαφος, κοιν. μπάτσος· πεποιημ. ρουμ. palmă, προβ. τὸ εν Μακ. παταριά.

πλιουρίτου. ούσ. άρσ., -ριτς πληθ. (plivrit^u, -rits) = πλευριτίς (νόσος)· ρουμ. plevrezie, έλλην.

πλιουριτουσέσκου, -σιⁱ, -σιτά, -σιρε ρ. (plivritusésku, -sii, -sită, -sire) = πλευριτώκω, πλευριτώσα. Έν Μοναστ. πλιουριτουσέσκου. Καὶ πλιουριτουσέσκου· a se înpolnavi de plevrezie, σλαβ. + έλλην.

πλιουριτουσίρε, άπθ. ούσ. του άνρ., -σιρ' πληθ. (plivritusíre, -sirⁱ) = πλευριτώμα. Καὶ πλευριτωίρε.

πλιουριτουσίτου, -τά, πθμ. του άνρ. (plivritusít^u, -tă) =

πλευριτωμένος· ρουμ. bolnav de plevrezie. Καὶ πλευριτῶν^{ου}.

πλωάε, οὐσ. θηλ., πλῶι^ι πληθ. (ploáe, plóⁱ) = βρογχή. Ἐκ τοῦ λατ. pluvia, ἰτ. pioggia, προβ. pluvia, γαλ. pluie, ῥ. ploae.

πλωάσκᾶ καὶ **πλόσκᾶ**, οὐσ. θηλ., πλόστσι πληθ. (ploáskā καὶ plóskā, plótsi) = ξυλίνη ριάλη, ἀγγεῖον οἰνηρόν, κοιν. πλόσκα καὶ φλάσκα· ἄλβ. pljoske, σερβ. βουλγ. plosca. Ἐκ τοῦ λατ. flasca· ρουμ. ploscă.

πλωάτσᾶ, οὐσ. θηλ., πλότς καὶ πλότσευρ^ι πληθ. (ploátsā, plots, καὶ plótsurⁱ) = πλάξ λιθίνη, κοιν. πλάκα, ἄλβ. plotse· ρουμ. ardesie, γαλ.

πλο- καὶ **πλουτσίτσι**, οὐσ. θηλ., πληθ. ἀρθ. (plo- καὶ plutsítsi) = πλακίδια, κοσμηήματα· ὑποκ. τοῦ πλοτς, ἴδε πλωάτσᾶ.

πλούγκου οὐσ. ἀρσ., πλούτζ^ι πληθ. (plüg^u, plúdzⁱ) = ἄροτρον σλαβ. plugu, ἄλβ. pljuor, γερμ. pflug, ρουμ. plug.

πλουϊνᾶ, οὐσ. θηλ., -ν^ι πληθ. pluínā, -nⁱ) = καιρός βροχερός. Ἐκ τοῦ πλωάε, ἔπερ ἴδε· ρουμ. timp ploios, λατ.

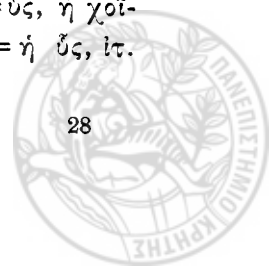
πλουϊόσου καὶ **πλουϊρόσου**, -ρασα^α θηλ. (pluiós^u καὶ pluirós^u, -rasā) = βροχερός. Ἐκ τοῦ πλωάε, ἔπερ ἴδε· ρουμ. pluios, λ.

πλούμπᾶ, οὐσ. θηλ., -μπι^ι πληθ. (blúmbā, -bi = μολυβδῆς (σφαῖρα ἐκ μολύβδου), κοιν. βόλι. Ἐκ τοῦ λατ. plumbum· ἰτ. piombo, γαλ. plomb, σαρδ. piunu, προβ. plom, ἰσπ. plomo, πορτ. chumbo, ἄλβ. plūmp, ρουμ. plumb. Καὶ πλούμπᾶ καὶ μολυβδέ ἐλλην.

πλούπου, οὐσ. ἀρσ., -κ^ι πληθ. (plúp^u, -kⁱ) = λεύκη. Ἐκ τοῦ λατ. populus καὶ plupus τοῦ μετ. λατιν. ἰτ. piopo, ἰσπ. pobo, πορτ. chobo, γαλ. peuplier, ἄλβ. pljer, ῥ. plor.

πωάλλᾶ, οὐσ. θηλ., πόλι^ι καὶ πωάλι^ι πληθ. (poálā, polⁱ καὶ poáli) = περιζώστρα, κοιν. ποδιά. Ἐκ τοῦ ἄλβ. pole = τεμάχιον παννίου· ρουμ. poală.

πωάρκᾶ, θηλ. οὐσ., -τσι^ι πληθ. (poárkā, -tsi) = ὄς, ἢ χοῖρος, κοιν. γουρούνα καὶ σκρόφα. Ἐκ τοῦ λατ. porca = ἢ ὄς, ἰτ. πορτ. προβ. porca, ἰσπ. puerca, ρουμ. poarcă.

πράρτᾶ, οὐσ. θηλ., πόρτσι καὶ πόρτσι πλ. (pǝártă, -pǝrtsi) = θύρα, κοιν. πόρτα, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. porta, ἀρχ. ισπ., πορτ., ιτ. porta, ν. ισπ. poerta, ἐν Friul puartă, γαλ. porte, ἀλβ. portë, γερμ. pforte, ρουμ. poartă.

πράτε, γ'. ἐν. προσ. τοῦ πότ^{ου} (pǝáte) = δύναμαι, μέ σημ. ἐπιρ. διστακτικοῦ = ἴσως, δυνατόν, πιθανόν· οἶον: πράτε σᾶ χίμπᾶ (pǝáte sâ hîbâ)· κατὰ τὸ ἑλλην. μπορεί νά εἶνε, δυνατόν, πιθανόν· Ἐκ τοῦ λατ. possum· pote = δυνατόν, κατὰ συγχοπὴν ἐκ τοῦ potest· ρουμ. poate = ἴσως, ιτ. puo essere, ισπ. puede ser, πορτ. pode ser, γαλ. peut-être..

πράχᾶ, οὐσ. θηλ. πόχ' πληθ. (pǝhă, pǝhi) = εἶδος δικτύου, πρὸς ἀλίευσιν· ἢ κοιν. πόχα, καὶ ἀποχή, ἀρχ. ἑλλην. ὑποχή = στρογγύλον ἀλιευτικὸν δίκτυον· ἰδ. Ὅππ. ἀλ. 3,81, Αἰλ. ιστ. Z, 13, 17, Καὶ ἀπόχια «ὑποχαί» παρὰ Σχολ. Ὅππ. Ῥουμ. plasă, σλ.

πογάτσᾶ, οὐσ. οὐδ., -τσ' πληθ. (pǝǎtsă, -tsi) = ἐγκρυφίας ἄρτος, κοιν. ἢ τούρτα, πογάτσα καὶ τὸ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ψήνεται. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. focacia, panis sub cinere coctus, ιτ. focaccia, ισπ. hogaza, πορτ. fogaza, προσ. fogatza, γαλ. fouace· ρουμ. bugace καὶ pogace. Καὶ μπουγάτσε.

ποδᾶρίτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσ' πληθ. (pǝǎritsă, -tsi) = ὑποπόδιον, ποδαρικὸν ἱστοῦ τοῦ ἀργαλειοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πατεῖ ὁ ὑφαίνων· προφερ. καὶ πουντουρίτσᾶ ἐν Ἀγρίδι. Ἐκ τοῦ πούς, ποδός, ποδαρικὸν-ποδαρίκια-ποδᾶρίτσᾶ. Καὶ πᾶτίκε.

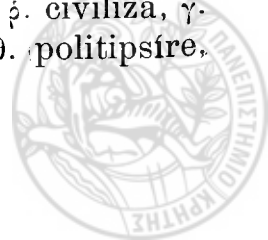
πόλε, κυρ. θηλ., (pǝle) = ἡ Κωνσταντινούπολις. Ἐκ τοῦ δημ. ἢ Πόλι· ρουμ. Constantinopole.

πόλεμον, οὐσ. ἀρσ., -μ' πληθ. (pǝlem^u, -mⁱ) = πόλεμος, μάχη· ρουμ. războiu, σλαβ. bătăi, γαλ.

πολιτεῖε, οὐσ. θηλ., -τει' πληθ. (bolitie, -tiⁱ) = πόλις, κοιν. πολιτεία· ρουμ. oraș, μαγυαρ. ἰδε βαρόσε.

πολιτιψέσκου, -ψι', -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (politipsésku, -psiⁱ, -psită, -psire) = ἐκ τοῦ πολιτίζω, ἐξευγενίζω· ρ. civiliză, γ.

πολιτιψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ψιρ' πληθ. (politipsîre,

-rⁱ) = έκπολιτισμός, έξευγενισμός· ρουμ. *civilizare*, γαλ.

πολιτιψίτου, -τά. πθμ. τοῦ άνρ. (*politipsítu*, -tã) = έκπεπολιτισμένος, έξηυγενισμένος, *civilizat*, γαλ.

πολίτσα, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (*polítsã*, -tsi) = ή κατά μῆκος τοῦ τοίχου έξέχουσα σανίς ώς έρμάριον χρησιμεύουσα άνοικτόν, έφ' ἧς τίθενται διάφορα άντικείμενα, κοιν. πολίτσα· άλβ. *politsë*· ρουμ. *politsã*.

πόλιτσα, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (*rólitsã*, -tsi) = χρεωστικόν έγγραφον, ή συναλλαγματική, κοιν. πόλιτσα, έπερ έκ τοῦ ιτ. *polizza*, ισπ. *poliza*, κατ. *polissa*, γαλ. *police*. Πρβ. τὸ παρά Λουκ. έρωτ. 44 πολύπτυχον = γραμματεῖον· ρουμ. *politsã* καί *cec*, γαλ., τὸ κοιν. τσέκι.

πολίτσα, οὐσ. θηλ., (*polítsã* = άστυνομία. Έν Μετσόβω ύπάρχει τοποθεσία άρχαία λεγομένη πολίτσα. Έκ τοῦ λατ. *politia*, έπερ έκ τοῦ έλ. πολιτεία, γ. *police*· ρ. *politsie*.

πολυέλαιον, οὐσ. άρσ., -λαιⁱ πληθ. (*polyéleu*, -lei) = πολυέλαιος (τῆς έκκλησίας)· ρ. *policandru*, έλλην.

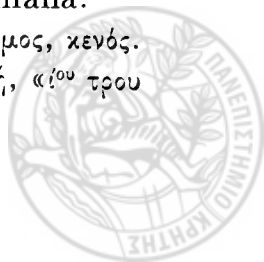
πολύλογον, έπιθ., -γά θηλ. (*polylogu*, -gã) = πολυλόγος· ρουμ. *flecar*, σλαβ.

πολυλογίε, οὐσ. θηλ., -γιⁱ πληθ. (*polylogie*, -giⁱ) = πολυλογία· ρουμ. *flecãrie*, σλαβ.

πόμον, οὐσ. άρσ., -νⁱ πληθ. (*rómu*, -ni) = ύπωροφόρον δένδρον. Έκ τοῦ λατ. *romus* = ύπωροφόρον δένδρον· ιτ. *romo*, προβ. *rom*, άρχ. γαλ. *rom*· ρουμ. *rom*, άλβ. *pemmë*· ὃ δὲ καρπὸς πόμου - ποάμι, ιτ. ισπ. πορτ. *poma*, γαλ. *pomme*, άλβ. *peme*· ρουμ. *roamã*.

πομεάνον καί **σπομεάνον** καί **πάμάντου**, παρά τοῖς Μεσημβρινοῖς (*pomeãnu* καί *spomeãnu* καί *pãmãntu*) = μνημόσυνον, ή μακαρία. Έκ τοῦ λατ. *per - menes - ium* = ψυχαί, νεκροί, ή σλαβ. καταγωγῆς· ρουμ. *pomenire*, *pomanã*.

πόνντου, έπιθ., (*róndu*) = μόνος, μονήρης, έρημος, κενός. Έκ τοῦ λατ. *punctus*, έξ οὗ τὸ γαλ. *point* = στιγμή, «ⁱου τρου

πόνντου τι ντούτσι» = ποῦ στὸν διάβολο πηγαίνεις; ρουμ. singular, λατ. pustiu, σλαβ. ἴδε καὶ πουνντίε· πρβ. τὴν φράσιν παρὰ πόντον = παρ' ἐλίγον, γιὰ τίποτε· ἰτ. ponto.

πόντσιᾶ, οὔσ. θηλ., -τσι πληθ. (póntsă, -tsi)· ἴδε μπόντσι.

πόπουρδα, οὔσ. θηλ., -δι πληθ. (pópurďă, -di) = εἶδος μυκήτων, τὸ κοιν. καλούμενον πορδομανίταρον· ρουμ. pufălets, σλ.

πόρου, οὔσ. οὐδ., -ουρῖ πληθ. (pór^u, -urⁱ) = πόρος (τοῦ ποταμοῦ)· ρουμ. vad λατ.

πόρκου, οὔσ. ἀρσ., -τσι πληθ. (pórk^u, -tsi) = χοῖρος κοιν. γουρουνί. Ἐκ τοῦ λατ. porcus = χοῖρος· ἰτ. porco, ἰσπ. πορτ. puerco, πρβ. γαλ. porc, ρουμ. porc.

πόρνικον, οὔσ. ἀρσ., -νιτσι πληθ. (pórnik^u, -nitsi) = κάττυμα = τεμάχιον δέρματος ὑποβαλλόμενον εἰς τὰ ὑποδήματα, κοιν. σόλα· ἀμφότερα ξένα· τὸ σόλα ἐκ τοῦ λατ. solum = πέλμα, ποδὸς καὶ ὑποδήματος, κοιν. τακούνι.

πορτάρου, οὔσ. ἀρσ., -ρῖ πληθ. (portár^u, rⁱ) = θυρωρός, ἐκ τοῦ λατ. portarius, ἰτ. portiere, ἰσπ. portero, πορτ. porteiro, πρβ. γαλ. portier, ρουμ. portar.

πορτίτσᾶ, οὔσ. θηλ., -τιτσι πληθ. (portitsă, -titsi) = θυρίς, κοιν. πορτοπούλα· ρουμ. portitsă.

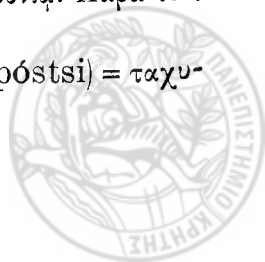
πορτοκάλε, οὔσ. θηλ., πορ- καὶ πуртукᾶλῖ πληθ. (portokále, por- καὶ purtukáliⁱ) = χρυσόμηλον, κοιν. πορτοκάλλι (πορτογάλλιον)· ρουμ. orange, γαλ.

πόρτου, πуртᾶί, -ατᾶ, -αρε (pórt^u, purtái, -ată, -are) = κομίζω, φέρω· ἰτ. portare, ἰσπ. πορτ. πρβ. portar, γαλ. porter, ρουμ. port.

πόρτου, οὔσ. οὐδ., -ουρι πληθ. (pórt^u, -uri) = διαγωγὴ, κοιν. φέρσιμον· Ἐκ τοῦ πόρτου = φέρω, ἔπερ ἴδε· ρ. conduită, λ.

πόσε, οὔσ. θηλ., πόσι πληθ. (póse, -si) = κάλυμμα γυναικείας κεφαλῆς, κοιν. πόσι ἐν τῇ Μεσημβρ. Μακεδονίᾳ. Παρὰ τοῖς Βορείοις λέγεται ταρπράσε. Τουρκ. καταγ.

πόστᾶ, οὔσ. θηλ., πόσττσι πληθ. (póstă, póstsi) = ταχυ-

δρομεῖον, κοιν. πόστα· γαλ. poste, ρουμ. postă.

πότ^{ου}, πουτούι, -τουτά, -τεαρε ρ. (pót^u, putúⁱ, -tută, -teara) = δύναμαι. Ἐκ τοῦ λατ. possum, potui, posse = δύναμαι, ἰτ. potere, ἰσπ. πορτ. προβ. poder· γαλ. pouvoir, ρουμ. pot· νου πότ^{ου} σημ. καὶ ἀσθενῶ, πάσχω κατὰ τὸ νλν. δὲν μπορῶ = εἶμαι ἀσθενής.

πότανᾶ, οὐσ. θηλ., Παρὰ Δανιήλ. (pótană) = δοκός· ἴδε καὶ γκρέντᾶ.

ποτούρε, οὐσ. θηλ., -τουρί πληθ. (potúre, -turi) = πανταλόνιον μὲ εὐρείας πτυγᾶς, κοιν. ποτούρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. potourë· ρουμ. pantaloni larg, γαλ. + λατ.

πότσ^{ου} οὐσ. οὐδ., πρᾶτσί πληθ. (póts^u, pṛátsi) = μικρὸν μετάλλινον ἀγγεῖον χρησιμεῖον καὶ ὡς λίχυθος, τσουκάλι. Ἐκ τοῦ ἀλβ. potši, ἰσπ. πορτ. pote. προβ. γαλ. pot. ἑλλην. ποτήριον. Καὶ πότσ^{ου} ρουμ. ulci^{or}, λατ.

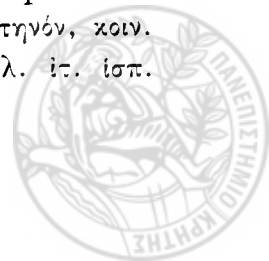
πούγγᾶ, οὐσ. θηλ., -τζι πληθ. (púngă, -dzi) = βαλάντιον, κοιν. πουγγί, ἔπερ ἐκ τοῦ βενετ. ponga = ὁ προλοβός τῶν πτηνῶν, ἢ ἐκ τοῦ γοτθικοῦ puggs = βαλάντιον· ρουμ. pungă.

πουδεάουᾶ καὶ **πουδεᾶᾶ**, οὐσ. θηλ., πουδεᾶλί πληθ. (pu-deăuă καὶ pu-deăă, pu-deăli) = περιζώστρα, κοιν. ποδέᾶ· ἴδε καὶ πράλᾶ. Καὶ πουδεᾶ. Ἐν Μοσχοπόλει λέγεται πουρεᾶο (pureăo)· ἴδε «Die Arum. Weig. τομ. 2, σελ. 14, στιχ. 12. ρ. poală.

πούλᾶ, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (púlă, -li) = πέος, κοιν. ψωλή. Ἐκ τοῦ ἀλβ. pula· λέγεται καὶ πούτσᾶ, ἔπερ ἴδε. Κατὰ δὲ ἀνακοίνωσιν τοῦ Densusianu πρὸς τὸν Pușcariu, ἐκ τοῦ λατ. ❖ pubula (ἐνν. pars) ἐκ τοῦ pubes = αἰδοῖον, ἴδε Pușc 1396.

πούλβερα καὶ **πούλμπιρε**, οὐσ. θηλ., -βερι καὶ μπιρι πληθ. (púlveră καὶ púlbire, -veri, -biri) = κόνις, κονιορτός. Ἐκ τοῦ λ. pulvis-eris = κόνις, ἰτ. pulvero, γερμ. pulver, γ. pou-dre, ἰσπ. polvo, πορτ. polvera, πρ. pulvera· ρ. pulbere.

πούλι^{ον}, οὐσ. ἀρσ., -λι πληθ. (púli^u, -li) = πτηνόν, κοιν. πουλί. Ἐκ τοῦ λατ. pullus = νεοσσός ὀρνίθων κτλ. ἰτ. ἰσπ.

polo, πορτ. pola, πρ. pol, γ. pule, ἄλβ. poulč̣. ρ. puīu.

πούλιον ντι νράπτρα, οὐσ. ἄρσ., (púlīu di nṛáptṛa) = ἡ γλαυξ, κοιν. κουκουδάγια, κατὰ λέξιν = νυκτερινὸν πτηνόν, ἴδε καὶ κουκουδέχο· ρουμ. liliae καὶ bufnitsă, σλαβ.

πούλια, οὐσ. θηλ., πληθ. (púlīa, -līi) = ἡ πλειάς (ὁ ἀστερισμὸς κοιν. πούλια· ρουμ. pleiadele, ἑλλην.

πούλιε, οὐσ. θηλ., πούλι· πληθ. (púlīe, púlī) = γραμματόσημον, κοιν. πούλι· τρκ. ρ. timbru, γ. timbre (ἑλ. τύμπανον).

πουλιτικίε, οὐσ. θηλ., -κι· πληθ. (pulistikīe, -ki) = φιλοφροσύνη, κοιν. πολιτικί· ρουμ. politetsă, ἰτ.

πούλμου, οὐσ. οὐδ., πούλνι· πληθ. (púlmu, púlni) = πυγμή, δράξ, κοιν. ἀπλοχεριά, χούρτα· ἀκριβέστερον διπλῆ ἀπλοχεριά, τὸ περιλαμβανόμενον εἰς τὰς δύο παλάμας. Ἐκ τοῦ λατ. pugnis + palma, ἕπερ ἴδε· ἰτ. pugno, σαρδ. punna, προβ. pohn, γαλ. poignée· ρουμ. pumn.

πούλπα, οὐσ. θηλ., πούλπι· πληθ. (púlpa, púlpi) = γαστροκνήμιον, κοιν. ἡ γάμπα. Ἐκ τοῦ λατ. pulpa, ἰτ. πορτ. polpa, γ. roupe. ἄλβ. pulpč̣. ρ. pulpă. Ὁ Δαλ. γράφει pulpāriu.

πουμορά, οὐσ. θηλ., -μορ· πληθ. (pumórá, -mor) = ταραχὴ τοῦ νοῦ, σύγχυσις, πλάνη. Ἄγνωστος μοι καταγωγῆς· ρουμ. zăpăceală, σλαβ.

πουνγκάρου, οὐσ. ἄρσ., -ρ· πληθ. (pungárū, -ri) = μάρσιπος, θυλάκιον δερμάτινον τῶν ποιμένων, ἐν τῷ ὁποίῳ τίθενται τὰ πυρεῖα, δηλ. ἴσκα μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων. Ἐκ τοῦ πούγγα νλν. πουγγί· ρουμ. teșilă, σλαβ.

πουνντίε, οὐσ. θηλ., πουνντί· πληθ. (pundīe, pundī) = ἐρημία, μόνωσις. Ἐκ τοῦ πόνντου, ἕπερ ἴδε.

πουνντιξέσκου, -ξί·, -ξιτᾶ, -ξιρε ρ. (pundixésku, -ksii, -ksită, -ksire) = ἐρημῶ, ἀπομονῶ, ἐξορίζω. Ἐκ τοῦ πόνντου, ἕπερ ἴδε· ρουμ. a exilă, λατ. Mi πουνντιξέσκου = ἀπομονοῦμαι, ἐρημοῦμαι· ρουμ. rămân singur, λατ.

πουνντιξίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ξιτᾶ θηλ. (pundiksitu,

-ksitā) = ἡρημωμένος, ἀπομεμονωμένος, μόνος ὑπολειφθείς, ἐξόριστος. Πουνντιξίτλου = ὁ ἐς κόρακας, κοιν. σταλμένος ἔστων ὀχάβολο· ῥουμ. rāmas singur, exilat, λατ.

πούντε, οὐσ. θηλ., -τσι καὶ -τουρῖ πληθ. pūnte, -tsi καὶ -turⁱ) = γέφυρα. Ἐκ τοῦ λατ. pons -ntis, ἰτ. ponte, ἰσπ. puente, πορτ. ponte, προβ. γαλ. pont· ῥουμ. punte. Καὶ πούμγε ἐν Βλαχολιβιάδω.

πούπου, οὐσ. ἀρσ., -πι πληθ. (pūpu, -pi) = νήπιον, βρέφος. Ἐκ τοῦ λατ. pupus. ῥουμ. micuts·

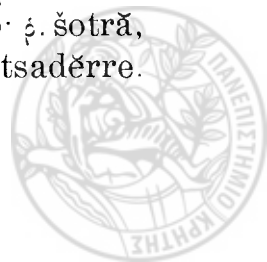
πούπᾶ, θηλ. (pūpā) = παιδίσκη, κοριτσάκι· λατ. pupa.

πούπλου, οὐσ. οὐδ., -πλι πληθ. (pūplu, -pli) = λαός, πληθὺς ἀνθρώπων. Ἐκ τοῦ λατ. populus, ἰτ. popolo, σαρκ. pobolo, προβ. pobl, γαλ. peuple, ἰσπ. pueblo, πορτ. povo, ἀλβ. popul, ῥουμ. popor.

πούπουζᾶ οὐσ. θηλ. -ζι, πληθ. (pūpuză -zi) = τὸ μυλικὸν κρόταλον κοιν. χαρβάλι τοῦ μύλου, σανιδάκι ἐπὶ τῆς χώνης (σκάφης) τοῦ μύλου, κροταλίζον διηνεκῶς. Περὶ τῆς ἔτυμολ. ἴδε κατ. πούπουζᾶ· ῥουμ. titerez, πεποιημ.

πούπουζᾶ, οὐσ. θηλ., -ζι πληθ. (pupuză -zi) = ὁ ἔποψ, τὸ ἀγριοπετεινόν, κοιν. τσαλαπετεινός, μπουῖρος καὶ πούπος ἀπὸ τῆς φωνῆς του κληθείς, ὡς τὸ λατ. urupa = ἔποψ, οὗ ἡ φωνὴ ἐποποιῖ καὶ ῥῆμα ποπίζω = κραυγάζω ὡς ἔποψ. Ἐκ τούτου πούπουζᾶ ὠνομάσθη καὶ τὸ μυλικὸν κρόταλον, τὸ κοιν. χαρβάλι τοῦ μύλου· ἴδε ἄνωτ. πούπουζᾶ, ἰτ. προβ. urupa, πορτ. poupa, γαλ. huppe, ῥουμ. pupază.

πουράβᾶ, οὐσ. θηλ., -ράγι πληθ. (purāvā, -rāgi) = προσωρινὴ νομαδικὴ σκηνή, τὴν ὁποῖαν κατασκευάζουν οἱ Κῆβλαχοι καθ' ὁδὸν ὡς κατάλυμα, ἔταν ἀνέρχωνται εἰς τὰ ὄρη πρὸς παραθερισμὸν ἢ κατέρχωνται ἐκεῖθεν. Ἐκ τοῦ περάω, κοιν. ἐν Μακ. πουρεύω = περνῶ· προβ. τὸ «θὰ πορέψωμεν» = θὰ ἐξοικονομηθῶμεν ἐκ τῶν ἐνότων, καὶ «πόρεμα» = ἐξοικονόμησις ἐκ τῶν ἐνότων· ῥ. šotrā, σλαβ. Καὶ τζᾶντίρε (tsādīre), τρκ. tehadyr, ἀλβ. tsadërre.

πουρξάο, οὐσ. θηλ., -ρεῖ πληθ. (pureǎo, -rei) = πόρος, κοιν. ποργιά, τὸ ποσὶ διαβατὸν μέρος τοῦ ποταμοῦ· ἴδε τὸ κυριολεκτούμενον πόρο^{ον}. Κυρίως πορξάο λέγεται ἡ εἴσοδος τῶν ἀμπέλων καὶ ἀγρῶν. Ἐκ τοῦ ν. ἑλλ. ποργιά καὶ πουργιά· ρουμ. vad, λατ.

πουρίε, οὐσ. θηλ., -ριῖ πληθ. (purie, -rii) = πῶρος, λίθος πωρώδης κοιν. πουρί· ρουμ. piatră poroasă, λατ.

πούρικον, οὐσ. ἄρσ., -τσῖ πληθ. (púrik^u, -tsi) = ψύλλος. Ἐκ τοῦ λατ. pullex -icis = ψύλλος. Περὶ ἐναλλ. I ρ ἴδε ἀκάρε, pulice, ἰσπ. πορτ. pulga, προβ. piuze, γαλ. puce, ρ. purece.

πουρικάμε, οὐσ. θηλ., -κᾶνῖ πληθ. (purikáme, -kăni) = πληθὺς ψύλλων, ἐκ τοῦ πούρικ^{ον}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. multsime de pureci, λατ.

πουρίντᾶ, οὐσ. θηλ. (purintă) = τροφή ἀπηγορευμένη ἐκ κλησιαστικῶς καὶ συνεπῶς θεωρουμένη ἀκάθαρτος· Ἐκ τοῦ λατ. polenta = ἡ κοινὴ τροφή, μᾶζα ἰτ. polenta, ρουμ.

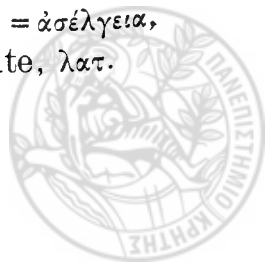
πουριντάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ πουριν|τ^{ον}, -τᾶρι πληθ. (purin-tăre, -tări) = τὸ γεύεσθαι, τρώγειν ἀπηγορευμένα ἐκκλησιαστικῶς ἐδέσματα, κοιν. ἄρτημα· ρουμ. infruptare, λατ.

πουριντάτ^{ον}, πθμ. τοῦ ρ. πουρίν|τ^{ον}, -τατᾶ θηλ. (purin-tát^u, -tată) = ὁ γευόμενος, τρώγων ἀπηγορευμένα ἐκκλησ. ἐδέσματα· ρουμ. infruptat, λατ.

πουρίντου, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (purintu, -ai, -ată, -are) = γεύω τινὰ ἀπηγορευμένου ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐδέσματος, κοιν. ἀρταίνω· μέσον: μί πουρίντου = γεύομαι, τρώγω ἀπηγορευμένα ἐδέσματα· ρουμ. infrupt, λατ. Ἐκ τοῦ πουριν|τᾶ, ὅπερ ἴδε.

πουρκᾶρεάτζᾶ, οὐσ. θηλ., -ρετζῖ πληθ. (purkăreădză, -redzi) = χοιροτροφεῖον Ἐκ τοῦ λατ. porcaricius, ἰτ. porchereccio, ἰσπ. porqueriza· ρ. porcareațsă, ἐξ οὗ φαίνεται μετάγγισμα τοῦ Pušc. ἐκ τῆς Ρουμ. ἐγὼ οὐδαμοῦ ἤκουσα τὴν λέξιν. Ὁ δὲ Δαλ. γράφει purcargiό κατὰ τὸ νλν. γρουναργιό.

πουρνίλε, οὐσ. θηλ., -λί πληθ. (purnile, -li) = ἀσέλγεια, πορνεία. Ἐκ τοῦ πούρνου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. voluptate, λατ.

πούρνου, ἐπιθ., (púrnu) = άσελγής, λάγνος, κοιν. ποῦρνος. Ἐκ τοῦ πόρνος· ῥουμ. voluptos, λατ.

πουρτάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. πόρτου, πουρτάρ· πληθ. (pur-táre. purtárⁱ) = φορά, συμπεριφορά, κοιν. φέρσιμον· ῥ. portare.

πουρτάρικ^{ου} καὶ **προυτάρκου**, ἐπιθ. (purtárik^u καὶ prutárku) = πρωτότοκος. Ἐκ τοῦ πρῶτος, πρωτάριος, πρωτάρικος· ῥουμ. prim născut, λατ.

πουρτάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ῥ. πόρτου (purtát^u, -tă) = κεκομισμένος, κοιν. φερμένος· ῥουμ. purtat, λατ.

πουρτίτσα, οὐσ. θηλ., -τιτσι πληθ. (purtítsă, -titsi) = θυρίς, κοιν. πορτίτσα· ἴδε καὶ πράρτᾶ· ῥουμ. portitsă, ἑλλην.

πουρτόγερο^υ καὶ **προυτόγερο^υ**, οὐσ. ἄρσ., -γερί· πλ. (purtóger^u καὶ prutóger^u, -gerⁱ) = προεστώς, κοιν. πρωτόγερος· ῥουμ. primar, λατ.

πουρτσέλ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -λί· πληθ. (purtsél^u, -li) = ὁ δέλφαξ, τὸ χοιρίδιον, κοιν. γρουνάκι. Ἐκ τοῦ λατ. porcellus, ἰτ. porcelo, προβ. ἰσπ. porcel, γαλ. pourceau· ῥουμ. purcel, φριουλ. purcel.

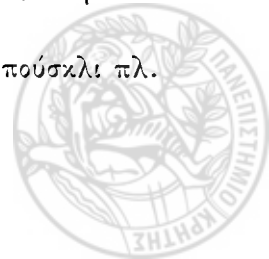
πουρτσίνᾶ, οὐσ. θηλ., -νι· πληθ. (purtsină, -ni) = χοίρειον τεταριγευμένον κρέας, κοιν. χοίρινος παστρωμάς. Ἐκ τοῦ πόρκου, ἔπερ ἴδε· ῥουμ. porcina, λατ.

πούσκα, οὐσ. θηλ., -κι· πληθ. (púskă, -ki) = ὄξος. Ἐκ τοῦ λατ. posca = δξύκρατον = ὕδωρ ἀναμειγμένον μετὰ ὄξους· ὁ τύπος pusca ἀπαντᾷ ἤδη παρ' Ἀνθίμφ, ἑλληνι ιατρῶ τῶν Γότθων γράψαντι τῷ 520 περίπου «de observatione ciborum»· ῥουμ. otset, ἐκ τοῦ λατ. acetum = τὸ ὄξος.

πουσκάρ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ρί· πληθ. (puskár^u, -ri) = δοχεῖον ὄξους, (ξειδιοῦ). Ἐκ τοῦ πούσκα· ῥ. vas de pus otset, λατ.

πουσκᾶτούρα, οὐσ. θηλ., -ουρί· πληθ. (puskâtúrá, -uri) = ἄριμύτης, κοιν. ξινάδα καὶ ξινάλι. Ἐκ τοῦ πούσκα, ἔπερ ἴδε· συνων. ανακρίτσᾶ^{ου}, ἔπερ ἴδε· ῥουμ. acreala, λατ.

πούσκλη καὶ ἑνάρθρος **πούσκληα**, οὐσ. θηλ., πούσκλη πλ.

(púskle, púsklea, púskli) = πανώλης, κοιν. πανούκλα. Ἐκ τοῦ λατ. pustula = φλύκταινα (φύστουλας), ἰτ. pustula, ἰσπ. πορτ. πρ. pustula, γαλ. pustule ῥ. pušchè, ἀλβ. pluske,

πουσκληάτ^{ου}, πθμ. τοῦ κατρ., -κλιατᾶ πληθ. (puskliát^u, -kliatǎ) = προσβεβλημένος ὑπὸ τῆς πανώλους, κοιν. πανουκλιασμένος ῥ. atins de ciumǎ, λατ. + σλ. Λέγεται καὶ πουσκληόσ^{ου}, -ρασαῖ μεταφ. μοχθηρός, κακεντρεχής ῥ. rǎutǎcios, λατ.

πουσκληέτ^{ου}, -κλιαί, -κλιατᾶ, -κλιαρε ῥ. (puskliédz^u, -kliai, -kliatǎ, -kliare) = προσβάλλομαι ὑπὸ τῆς πανώλους, κοιν. πανουκλιάζω ῥουμ. sunt atins de ciumǎ, λατ. + σλ.

πουσκουέσκου, -ί, -ιτᾶ, -ιρε ῥ. (puskuésku, -i, -itǎ, -ire) = μεταβάλλομαι εἰς ξεῖδι, ξινίζω ἀμετ. ῥουμ. mě otsetse, λατ. Δαλ

πουσκουῖτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (puskuít^u, -tǎ) = μεταβεβλημένος εἰς ὄξος, κοιν. ξεῖδι, ξινισμένος ῥουμ. otsetsit, λατ. Δαλ.

πουσπουρέτ^{ου}, -ραί, -ρατᾶ, -ραρε ῥ. (puspurédz^u, -rai, -ratǎ, -rare) = ψιθυρίζω, κοιν. πισπιρίζω. Πεπ. ῥ. šoptesc, σλ.

πουσπουρίρε, ἀπθ. οὐσ., τοῦ ἀνρ., -ριρῖ πληθ. (puspurire, -rirⁱ) = ψιθυρισμός ῥουμ. šoptire, σλαβ.

πούστου, οὐσ. (pústu) = κίναιδος, ἀσελγής, κοιν. πούστης, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. poušt, ἀλβ. poušt ῥουμ. berbant, τρκ. καὶ desfrânat, λατ.

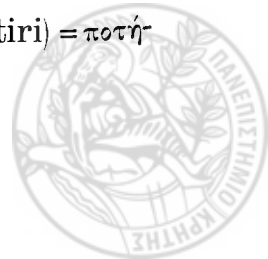
πουτάνᾶ, οὐσ. θηλ., -τᾶνⁱ πληθ. (putánǎ, -tǎnⁱ) = πόρνη, γαλ. putain, ῥουμ. curvǎ, σλαβ. Ἴδε καὶ κούρβᾶ.

πουταναργκό, οὐσ. ἀρσ., -γιατῆζ πλ. (putanargjó, -gjadz) = πορνεῖον, ῥουμ. casǎ de curve, λατ. + ἀλβ.

πουτέ, ἐπιρ. χρον. (puté) = ποτέ, οὐδέποτε. Καὶ παρὰ Δημ.

πουτεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ πότ^{ου}, -τερι πληθ. (puteáre, -teriⁱ) = δύναμις, ἰσχύς ῥουμ. fortsǎ, sǎnǎtate. λατ.

πουτήρ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τηρι πληθ. (putir^u, -tiri) = ποτήριον ῥουμ. sticlǎ, σλαβ.

πουτουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (putusésku, siⁱ, -sită, -sire) = παλαμίζω, αλείφω τὸν τοῖχον. Πεποιημ. ῥουμ. mânjesc, σλαβ. Καὶ απουτουσέσκου.

πουτουσίρε, ἀπθ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πληθ. (putusíre, -sirⁱ) = παλάμισμα, κοιν. ἄλειμμα τοῦ τοῖγου· ῥουμ. mǎnjire, σλ.

πουτουσίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (putusít^u, -sită) = παλαμισμένος, ἀηλιμμένος, κοιν. ἀλειμμένος· ῥ. mânjit, σλ.

πουτούτου, πθμ. τοῦ πότ^{ου}, -τουτᾶ θηλ. (putút^u, -tută) = ὁ δυνάμενος, ῥωμαλέος, δυνατός· ῥουμ. viguros. λατ.

πούτριου καὶ **πούτριντου**, ἐπιθ., -τριτᾶ θηλ. (pútrit^u, καὶ púdrít^u -trită) = σαπρὸς, σεσηπὼς, κοιν. σάπιος. Ἐκ τοῦ λατ. putridus = σαπρὸς, ἰτ. ἰσπ. πορτ. putrido, προβ. putrid, ῥουμ. putred. Ἐν Ζαγορίῳ προούντι^{ου} (prúdit^u).

πουτριτζέσκου, -τζι^ι, -τζιτᾶ, -τζιρε (putridzésku, -dziiⁱ, -dzită, -dzire) = σήπομαι. Ἐκ τοῦ λατ. putridus μετὰ τῆς καταλ. esku· λατ. putresco = σήπομαι, ἰτ. putridizar = πουτριτζάρε, ἰσπ. prodecer, προβ. purir, γαλ. pourrir, ῥουμ. putrezesc. Καὶ πουτριτζέσκου, -τζί^ι.

πουτριτζίμε, οὐσ. συγκερ., -τζίν^ι πληθ. (putridzíme, -dzínⁱ) = ἀντικείμενον σεσηπὸς, σάπιος· ῥουμ. putrezeală, λατ.

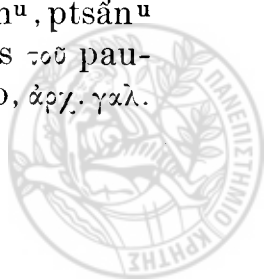
πουτριτζίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τζίρ^ι πληθ. (putridzíre, -dzírⁱ) = σῆψις καὶ πουτριτζίρε, ῥουμ. putreziciune, λατ.

πουτριτζίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (putridzít^u, -tă) = σεσηπὼς, κοιν. σαπισμένος, σάπιος. Ἴδε καὶ πούτριντου, ῥ. putrezit.

πούτσου, οὐσ. οὐδ., -ουρ^ι πληθ. (púts^u, -urⁱ) = φρέαρ, κοιν. πηγάδι. Ἐκ τοῦ λατ. puteus = φρέαρ· ἰτ. pozzo, ἰσπ. pozo, πορτ. poço, προβ. poutz, γαλ. puis, ῥουμ. puts, ἀλβ. pous.

πούτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (putsă, -tsi) = πέος, κοιν. πούτσα, ὅπερ ἴσως ἐκ τοῦ πόσθη· ἀλβ. potš. Ἴδε καὶ πούτᾶ.

πουτσίνου, **πιτσᾶνου** καὶ **μιτσᾶνου**, ἐπιθ. (putsín^u, ptsăn^u (mitsăn^u) = ὀλίγος. Ἐκ τοῦ λατ. ὑποκορ. paucinus τοῦ paucus· ἰτ. pochino, poco· ἰσπ. poco, πορτ. pouco, ἀρχ. γαλ.

paue, poc, v. γαλ. peu, ἀλβ. pa, pacē. Κατὰ τὸν Pušc. ἐκ τοῦ λατ. * putinus (ἔπερ ἐκ τοῦ putus)· ρουμ. putsin.

πούχου, οὐσ. οὐδ., -χουρ' πληθ. (púh^u, -hurⁱ) = κονία, γουός, πτίλον. Ἀγνώστου ἐμοὶ καταγ. ρουμ. fulg, λ. praf, σλ.

πράβντᾶ, οὐσ. θηλ., -ντι πληθ. καὶ πράβντουρ' -τζῖ (právdā, -di, καὶ právdurⁱ -dzī) = ζῶον· ἴσως ἐκ τοῦ πρόβατον. Οἱ Ρουμ. καὶ Μογλ. λέγουσι vită ἐκ τοῦ λατ. * vita.

πράγκου, οὐσ. οὐδ., -ουρ' καὶ πράτζ'· πληθ. (prág^u, -urⁱ καὶ prádzī) = ὀδός, κοιν. κατώφλιον. Ἐκ τοῦ ἀλβ. prak καὶ pragu, σλαβ. pragu = ὀδός, κατώφλιον. Παρὰ Καβαλ. preágu καὶ ἐν Λούγγα preágu· ρουμ. prag.

πράκτικίε, οὐσ. θηλ., -κί' πληθ. (práktikie, -kii) = ἐμπειρία, πρακτική· ρουμ. practică, ἔλληγν.

πράντᾶ, οὐσ. θηλ., prádă) = λεία, λάφυρον. Ἐκ τοῦ λατ. praedă, ἰτ. predă, προδ. preza, ἀλβ. pre, ἰσπ. σαρδ. καταλ. prea, γαλ. proi, ρουμ. pradă. Ὁ Pušc ἔλαβε τὴν λέξιν παρὰ τοῦ Μιγ., ἐγὼ οὐδαμοῦ ἤκουσα αὐτήν.

πράντζου, οὐσ. οὐδ., -τζουρ' καὶ -τζῖ πληθ. (prândzu, -dzurⁱ καὶ -dzī) = μεσημβρία, γεῦμα. Ἐκ τοῦ λατ. prandium = γεῦμα· ἰτ. pranzo, σαρδ. prandzu, ρουμ. prânz.

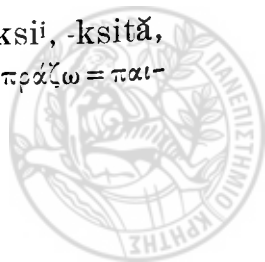
πράντζου, -τζῖ', -ίτᾶ, -ίρε ρ. (prândzu, -dzī', -ită, -ire) = γευματίζω. Ἐκ τοῦ λατ. prandeo, ere = ἀριστῶ, γευματίζω· ἰτ. pranzare, σαρδ. prandere, ρουμ. prânz.

πράντζιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. πράντζου, -ίρ' πληθ. (prândzire, -irⁱ) = γευματίσμα· ρουμ. prânzare.

πράντζιτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ πράντζου (prândzīt^u, -tă) = γευματισμένος, οἶον· ἔσκου πράντζιτ^{ου} καὶ ἀμ^{ου} πράντζιτᾶ = ἐγευματίσας· ρουμ. prânzit.

πράξε, οὐσ. θηλ., πράξι πληθ. (práxe, práxi) = πράξις, καλὴ διαγωγή· ρουμ. bună educatsie, λατ.

πράξέσκου, -ξί', -ξίτᾶ, -ξίρε ρ. (práksésku, -ksii, -ksită, -ksire) = ἀνατρέφω. Ἐκ τοῦ ἐλ. ἔπραξα τοῦ νλν. πράζω = παι-

δεύω, μορφώνω· ρουμ. educ, λατ.

προᾶξίτῳ, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (prāksit^u, -tǎ) = εὖ ἡγ-
μένος, μορφωμένος, ἔμπειρος, κοιν.πραγμένος, ἐκ τοῦ πράζω γλν.
ἐν Μακ.=μορφῶ, ἀποκτῶ πείραν· ρουμ. bine educat, λατ.

πράσσῳ, οὐσ. οὐδ., -σι πληθ. (prás^u, -ši) = πράσον. Καί
ἄρσ. πλ. πράσ· ρουμ. praz, ἑλλην.

προᾶσκουτέσκου, -νί, -τιτᾶ, -τιρε ρ. (prāskutésku, -tiⁱ,
-titǎ, -tire) = ἐπιρραίνω, ῥαντίζω, ἄλβ. prescal, σερβ. precati
= ῥαντίζω, ρουμ. stropesc, σλαβ.

προᾶσκουτίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρί πληθ. (prāskutíre,
-riⁱ) = ῥαντισμα· ρουμ. stropire, σλαβ.

προᾶσκουτίτῳ, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (prāskutít^u, -tǎ) = ῥαν-
τισμένος· ρουμ. stropit, σλαβ.

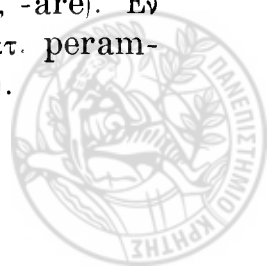
προᾶχτισίτῳ, παρὰ Weig. Arum 2 σελ. 326, ἐσφαλμέ-
νον ἀντὶ τοῦ πᾶρητησίτῳ, -τᾶ πθμ. τοῦ πᾶρητησέσκου (pǎri-
tisít^u, -tǎ) = παρητημένος· ρουμ. pǎrāsit, ἑλλην.

πρέ, πρί καὶ **πρίστι**, πὶ καὶ πίστι (pré, prí καὶ prísti,
pí καὶ písti, προθ. = ἐπὶ μετὰ γεν. = ἐπάνω. Ἐκ τοῦ λατ. per
κατὰ μετάθεσιν· οἷον: πρι πράρτᾶ = ἐπὶ τῆς θύρας καὶ πρίστι
πράρτᾶ. Τὸ πρίστι ἐκ τοῦ per-extra, ἢ super, supra· πρὶ
πᾶνε, ὀρκωτικὸν = μὰ τὸ ψωμί· πρβ. τὸ ἰτ. per dio, ἰτ. per,
ἄργ. ἰσπ., ἄργ. γαλ. καὶ προθ per, ν. γαλ. par, ἄλβ. pēr·
ρουμ. pre, preste καὶ pe.

προεγάλια, (preagǎlja) ἴδε ἀγάλια.

προεαμούλτου, ἐπιρ. ποσ. (preamultu). Ἐκ τοῦ πάρα-πρα-
πρεα καὶ μούλτου = πολὺ. Ὁ Weigand θεωρεῖ ἐν τῷ Jrbr.
τομ. 5, σελ. 150 τὸ πρεᾶ ἄργ. βουλγ. ἔπερ οὐκ ὀρθόν· ρουμ.
tare, mai multu, λατ.

προεἶμνου καὶ **πριεἶμνου** καὶ **πρίμνου**, -αί, -ατᾶ, -αρε ρ.
(preímnu καὶ priímnu καὶ prímnu, -aiⁱ, -atǎ, -are). Ἐν
μέσῃ διαθέσει: μι πριεἶμνου = περιπατῶ. Ἐκ τοῦ λατ. peram-
bulo, are = περιπατῶ· ρουμ. plimb (preumblu).

πρεϊμνάρε, ἀπθ. τοῦ ἀνρ., -ρ' πλ. (preimnāre, -rⁱ) = περιπάτος· ρουμ. preumblare, λατ. Καὶ πριμνάρε

πρέφτου, οὐσ. ἀρσ., -τσῖ πλ. (préftu, -tsī) = ἱερεύς. Ἐκ τοῦ ἐλ. πρέσβυς, πρεσβύτερος, ἢ ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. presbyter :: prepter, ἀλβ. prift· ρουμ. preot.

πριαβούτ^{ου}, (priavút^u) = ζάπλουτος, ἴδε αβούτ^{ου}· ρουμ. prea avut, λατ.

πριαλέγκ^{ου}, (prialég^u) = ὑπερμέτρως ἐκλέγω, ἴδε αλέγκ^{ου}.

πριαλεάτζιρε, (prialeádzire) = ὑπέρμετρος ἐκλογή, ἴδε αλεάτζιρε.

πριαλέπτου, (prialéptu) = ἐκλεκτότατος, ἴδε αλέπτου· ρουμ. prea ales, λατ.

πριαντούν^{ου}, -ναί, -νατᾶ, -ναρε ρ. (priantún^u, -nai, -nată, -nare) = περιορίζω, κοιν. συμμαζεύω καὶ περιμαζεύω· ρουμ. a limită λατ. Ἐκ τῆς προθ. pre καὶ αντούν^{ου}, ὅπερ ἴδε.

πριβέγκλιου, -γκλιαί, -γκλιατᾶ, -γκλιαρε ρ. (privégliu, -gliai, -gliată, -gliare) = ἐπαγρυπνῶ, ἐπιτηρῶ, προσέχω. Ἐκ τοῦ λατ. pervigilo, are, ἀλβ. përgoni, ἴδε καὶ βέγκλιου· ρουμ. priveghez.

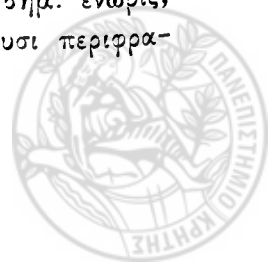
πριβιγκλιάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -γλερ' πλ. (privigliāre, -glerⁱ) = ἐπαγρύπνησις, ἐπιτήρησις, προσοχή· ρ. privighiare.

πριβιγκλιάτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ατᾶ πληθ. (privigliāt^u, ată) = ἐπιτετηρημένος, ἐπηγρυπνημένος· ρουμ. privighiat.

πρικόπτου, (prikóptu) = ὑπὲρ τὸ δέον ἐψημένος· ρουμ. răscopt· ἴδ. κόπτου.

πριλάργκου, ἐπιρ. τοπ. (prilārgu) = ἀπωτέρω, κοιν. μακρύτερα. Ἐκ τοῦ πρεά καιαλάργκου, ἀπερ ἴδε· ρ. de departe, λ.

πρίμα, ἐπιρ. τροπ. (prima) = ἐξαιρέτως, κάλλιστα. Ἐκ τοῦ λατ. primus = πρῶτος, ἰτ. primo, ἰσπ. primero, πορτ. primeiro, γαλ. premier. Παρὰ Ρουμ. τὸ primă σημ. ἐνωρίς, τὸ πρῶτον (πρώτην φοράν) τὸ δ' ἐξαιρέτως ἐκφράζουσι περιφραστικῶς διὰ τοῦ foarte bine, λατ.

πριμᾶβεράᾱ, οὐσ. θηλ. (primāveārā) = ἔαρ, ἀνοιξίς. Ἐκ τοῦ λατ. * primavera = ἔαρ (primum ver) ἰτ. προβ. primavera, ἀρχ. γαλ. primevere, ν. γαλ. printemps (primum tempus), ρουμ. primāvearā. Καὶ προυμουβεράᾱ.

πριμανσούς, ἐπιρ. (primansús) = ἐξαιρέτως, ὑπὲρ τὸ δέον· ἐκ τοῦ (πρι) pri (per) + magis + in + suso (sursum) ἴδε νσους· ρουμ. de prisos ἑλλην.

πρίν, προθ. (prin) = διὰ μετὰ γεν., κοιν. διὰ μέσου. Ἐκ τοῦ λατ. per + in· ἴδε καὶ περ· ρουμ. prin.

πρινγκιόσ^{ου}, ἐπιρ. τοπ. (pringiós^u) = κάτω, ὑποκάτω. Ἐκ τοῦ λατ. per, καὶ νγκιόσ^{ου}, ἔπερ ἴδε· ρουμ. pe jos λατ.

πρίνντε, πρίμσι, πρινντεάρε. ἀπροσ. (prinde, primsi, prindeáre) = προσήκει, ἀρμόζει, πρέπει. Ἐκ τοῦ λατ. prehendit. Ἐν τῷ βορ. τμήμ. ἐπικρατεῖ τὸ λειψιάστε, ἐν δὲ τῷ μεσημέρ τὸ πρίνντε ρουμ. trebue, σλαβ. Μογλ. trebuiāsti, σλαβ.

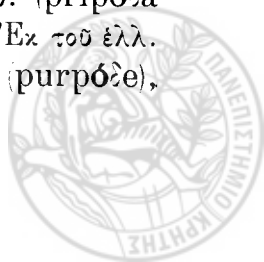
πρίνντου, ἐπιρ. χρον. (prindu^u) = ἐν τῇ παραμονῇ ἐπισήμου ἑορτῆς. Ἐκ τοῦ λατ. pre + in + de, ρουμ. in ajum, λατ. οἶον πρίνντου Ντουμίνιχᾱ = τὴν παραμονὴν τῆς Κυριακῆς.

πρίνντου, πρίμδου, πρίμδᾱ, πρίνντερε = ἐννοῶ, καταλαμβάνω (prindu, primsu, primsā, prindere). Λέγεται ἐν Μοσχοπόλει. Ἐκ τοῦ prehendō καὶ prendo, ἔρε = ἐπιλαμβάνομαι τὴ διανοίᾳ, ἐννοῶ· ἴδε καὶ αντουκέσκου καὶ ακικᾶσέσκου καὶ ντσελέγκ^{ου}. Ἀλλαγοῦ σημ. μόνον πρέπω, ἀρμόζω· ἴδε καὶ πρίνντε.

πριντά^{ου} καὶ **προυντά^{ου}**, πρι- καὶ προυντέντ^{ου}, πριντάτ^{ου}, -ταρε ρ. (pridá^u καὶ prudá^u, pri- καὶ prudéd^u, pridát^u -dare = ἐξαγγέλλω, προδίδω. Ἐκ τοῦ λατ. pre + dare, πρβ. προυδότη^{ου} = προδότης· ρουμ. trǎdau, λατ.

πριντάτ^{ου}. πθμ. τοῦ ἀνρ., -ντατᾶ θηλ. (pridát^u, -datā) = προδεδομένος, κοιν. προδομένος· ρουμ. trǎdat, λατ.

πριπόδᾱ καὶ **πᾶρπόδᾱ**, οὐσ. θηλ., -ποτῆ πληθ. (pripódᾱ καὶ pǎrpódᾱ, -podz) = περιπόδιον· κοιν. κάλτσα. Ἐκ τοῦ ἑλλ. περιπόδιον κατὰ τὸ περικνημῖς. Ἐν Ἀχρίδι πουρπόδε (purpóde),

ρούμ. cǎltsun, λατ.

πρίσινε, ούσ. οὐδ., -σινί πληθ. (prísine, -siní) = σφόνδυλος τοῦ ἀτράκτου, κοιν. σφονδύλι· ἴσως ἐκ τοῦ λατ. pressio-onis = ἐπιπιεσμός, βάρος· ρουμ. prisnel.

πρισινάδα, ούσ. θηλ. -ατζ πλ. (prišinádă, -ădz) = χλωρότης, κοιν. πρασινάδα· ρουμ. verdeatsă, λατ.

πρισούπρα, ἐπιρ., (prisúpră) = ὑπεράνω. Ἐκ τοῦ λατ. ❖ per-supra· ρουμ. pe sus, pe deasupra, λατ.

πριτζιούντικον, (pridzjudik^u) = ἀναδικάζω, ἐκ νέου δικάζω· ρουμ. judec din nou, ἴδε τζιούντικον.

πριτζιουντικατόν, (pridzjudikát^u) = ἀναδεδικασμένος, ἐκ νέου δεδδικασμένος· ρουμ. judecat di nou, ἴδε τζιουντικατόν.

πριτζιούρον, -ραί, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (pridziúr^u, -rai, -rată, -rare) = ἐξορκίζω. Ἐκ τοῦ λατ. perjuro· ρουμ. conjur.

πρί τούτον λόκλου, ἐπιρ. ἐκφρ. τοπ. (prí tût^u lóklu) = πανταχοῦ· ἴδε ἐκάστην λέξιν ἰδιαιτέρως· ρ. pretutindeni, λατ. ἐκ τοῦ per + totum + inde· γ. partout, ιτ. dappertutto.

πρίτσε, ούσ. θηλ., -τσί πληθ. (prítse, -tsí) = ἄγριον ζῶον, θηρίον, σλαβ. καταγωγῆς· ρουμ. fiară, salbatecă, λατ.

πριφάκον, -φετσάκον, -φαπτᾶ, -φατσίρε ρ. (prifák^u, -fétși^u, -faptă, -fatsire) = μεταβάλλω, ἀνανεώνω. Ἐκ τοῦ λατ. ❖ per facio, ἀντι perficio, πρ. perfar, γαλ. parfaire· ρ. prefac.

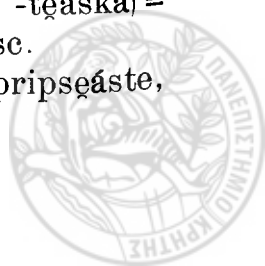
πριφάτσιρε, ἀπθ. ούσ. τοῦ ρ. πριφάκον (prifátsire) = μεταβολή, ἀνανέωσις· ρουμ. prefacere.

πριφάπτου, πθμ. τοῦ ρ. πριφάκον, -φαπτᾶ θηλ. (prifáptu, -ptă) = μεταβεβλημένος, ἀνανεωμένος· ρουμ. refăcut.

πριφτεάσα, ούσ. θηλ., -σι πληθ. (prifteásă, -si) = ἰέρεια, κοιν. παππαδιά· θηλ. τοῦ πρέφτου, ἕπερ ἴδε· ρουμ. preoteasa, ἀλβ. priftëresë καὶ priftanesë.

πριφτέσκου, ἐπιθ., -τεσκά θηλ. (priftésku, -teaskă) = ιερατικός, ἐκ τοῦ πρέφτου, ἕπερ ἴδε· ρουμ. preotesc.

πριψεάστε, πριψί, -ιτᾶ, -ιρε, ῥῆμα ἀπροσ. (pripseáste,

pripsí, -itǎ, -ire) = πρέπει, ἀρμόζει. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἔπρεψα. Λέγεται καὶ προσ. πριψέσκου = πρέπω, κοιν. φαντάζω· ρ. trebue, σλ.

πριψίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (pripsít^u, -tǎ) = πρεπώδης, ὠραῖος ἤρμωσμένος· ρουμ. euvincios, λατ.

προαίρεσι, οὐσ. θηλ., προαίρεσθ πληθ. (proéresi, proéresĥ) = προαίρεσις· ρουμ. bunǎtate, λατ.

προάσπατ^{ου}, -τᾶ, ἐπιθ. (prǎspǎt^u, -tǎ) = νεουργός, πρόσφατος-πράσπατ^{ου}. Ἐκ τοῦ προσφάττω, ἢ πρὸ καὶ φεν-φόνος-πέφασμαι, κοιν. φρέσκος. Τούναντίον λέγεται μπάγιατ^{ου} = ἔωλος, κον. μπαγιατικός, ἔπερ τουρκ. bajat· ρ. proaspăt, ἔλλην.

προάστε, οὐσ. θηλ., προάστουρ' καὶ πρόστι πλ. (prǎste, prǎsturi) = σφενδόνη. Παρὰ Καβαλ. Μογλ. práste, uri = σφενδόνη. Ἐκ τοῦ ἀρχ. σλαβ. prašta· ρουμ. praştie.

πρόβᾶ, οὐσ. θηλ., -βι πληθ. (prǒvǎ, -vi) = δοκιμή, κοιν. πρόβα, ἔπερ ἔκ τοῦ proba τοῦ μεταγ. λατ., γαλ. probe, γερμ. probe· ρουμ. probǎ. Τὸ Κ|έλαχ. κατ' εὐθεῖαν ἔκ τοῦ νλν.

πρόγραμμα, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (prǒgrammǎ, -mi) = πρόγραμμα· ρουμ. program, ἔλλην.

προδοσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (prođosésku, -sii, -sitǎ, -sire) = προδίω, προφέρεται καὶ προυδουσέσκου· ρ. trǎdau, λ.

προδοσίε, οὐσ. θηλ., -σιῖ πληθ. (prođosíe, -sii) = προδοσία, ρουμ. trǎdare, λατ. Καὶ προυδουσίε.

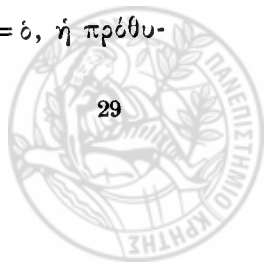
προδοσίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (prođosít^u, -tǎ) = προδο-δόμενος· ρουμ. trǎdat. Καὶ προυδοσίτ^{ου}.

προδότ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -τς πληθ. (prǒđót^u, -ts) = προδότης· ρουμ. trǎdator, λατ. Καὶ προυδότ^{ου}.

προεστό, οὐσ. ἀρσ., -ατζ πληθ. (proestó, -adz) = προεστώως, προϊστάμενος· ρουμ. preşedinte, λατ.

προθεσμίε, οὐσ. θηλ., -σμιῖ πληθ. (prothesmie, -smii) = προθεσμία· ρουμ. termin, λατ.

πρόθυμου, ἐπιθ., -µᾶ θηλ. (prǒthym^u, -mǎ) = ὁ, ἢ πρόθυμος· ρουμ. prompt, λατ.

προθυμία, οὐσ. θηλ., -μί^ε πληθ. (prothymíe, -miⁱ) = προθυμία· ρουμ. promptitune, λατ.

προϊκά και **προϊτσιέ** οὐσ. θηλ., προϊτσι και -τσι^ε πληθ. priká και pritsie, pritsi και -tsiⁱ) = προϊξ, κοιν. προϊκα· λέγεται και πάγιε ἐν Πλεξάζα· ρουμ. zestre, σλαβ.

πρόνχ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., πρόν^η πληθ. prónĭ, próniⁱ) = πῦον. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. puronius = pus, puris = πῦον· ἰτ. ἰσπ. πορτ. γαλ. pus, ρουμ. punoiu.

πρόοδ^{ου}, οὐσ. θηλ. (próoð^u) = πρόοδος· ρουμ. progres, λ.

προσευχίε, οὐσ. θηλ., -χι^ε πληθ. (proseuhíe -hiⁱ) = προσευχή, ρουμ. rugatsiune, λατ.

προσκομιδίε, οὐσ. θηλ., -δι^ε πληθ. (proskomiđie, -điⁱ) = προσκομιδή, ρουμ. proscomedie, ἑλλ.

πρόσκουτ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -τι πληθ. (próskut^u, -ti) = ράντισμα· ρουμ. stroditură, σλαβ.

προσφάγ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -φαγ^ι πληθ. (prosfági^u, -faγiⁱ) = ἔδεσμα, κοιν. προσφάγι, ρουμ. mâncare, λατ.

πρόσωπ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -πι πληθ. (prósop^u, -pi) = πρόσωπον, ρουμ. obraz, σλαβ.

προκουγίτσα και **πουρκουγίτσα**, οὐσ. θηλ. (prukuγί-tsă και purkuγίtsă) = ἀστραχιά, ἄλβ. froud, ρουμ. ileri, ἑλ.

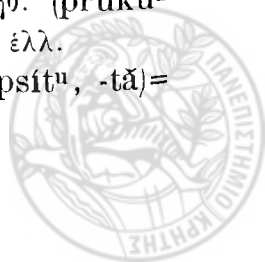
προκουζούν^α, οὐσ. θηλ., -ζουν^ι πλ. (prukuzúnă, -zunⁱ) = βραχοζούνα. Καὶ προκουζών^{ου}, ρουμ. cingătoare dela izmene, λατ. + σλαβ.

προκουκίε, οὐσ. θηλ., -χι^ε πληθ. (prukukíe, -kiⁱ) = προαγωγή, προκοπή, ἐξ οὗ ἡ προκειμ. λέξις· ρουμ. procopseală. ἑλ.

προκουψέσκου, -ψι^ε, -ψιτά, ψιρε ρ. (prukupsésku, -psii, -psită, -psire) = προκόπτω, προσδεύω· ἄορ. πρόκοψα ἐξ οὗ τὸ προκίεμ. ρ., ρουμ. me procopsese, ἑλλ.

προκουψίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ψιρ^ι πληθ. (prukupsíre, -psiriⁱ) = πρόοδος, προκοπή· ρ. procopsíre, ἑλλ.

προκουψίτ^{ου}, -τά, πθμ. τοῦ ἀνρ. (prukupsít^u, -tă) =

προηγμένος, προωδευμένος, κοιν. προκοιμμένος, ρ. procopsit, έλ.

προυμουβιρέσκου, έπιθ., -ρεασκᾶ θηλ. (prumuvirésku, -reaskā) = έαρινός, κοιν. άνοιξιάτικος. Έκ του πριμαῖβέρα, έπερ ίδε: ρουμ. primăveratic, λατ.

προύνη, ουσ. άρσ., προύνι πληθ. (prún^u, prúnⁱ) = ό προύνος (τό δένδρον). Έκ του λατ. prunus, ιτ. prugno, προβ. και γαλ. prunier ρουμ. prun. Έν Κουρσόβω πούρν.

προύνη ουσ. θηλ., προύνι πληθ. (prúnă, -ni) = τό προύνον. Έκ του λατ. prunum, ιτ. pruna, άρχ. ισπ. και προβ. pruna, γαλ. prune, ρουμ. prună. Έν τῷ βορ. τμημ. προφέρ. πούρν^{ου}.

προυνιάρ^{ου}, έπιθ., -νιαρά θηλ. (pruniár^u, -niară) = διάπυος, πυώδης, κοιν. γεμᾶτος από έμπυον. Έκ του πρόνη^{ου}, έπερ ίδε: ρουμ. puroios. λατ. Και προυνιόσ^{ου} και προυνιάρ^{ου}.

προυνιέτζ^{ου}, -νιαί, -νιατᾶ, -νιαρε ρ. (pruniédz^u, -nijai, -nijată, -niare) = πυορροῶ, έκχέω πυον. Έκ του πρόνη^{ου}, έπερ ίδε: ρουμ. prind puroiu, λατ.

προυντιψέσκου, -ψιί, -ψιτᾶ, -ψιρε ρήμ. (prudipsésku, -psii, -psită, -psire) = προκόπτω, προοδεύω, πρόδιψα (άντι προώδευσα), έξ ου τό προκ. ρήμα: ρουμ. a progresă, λατ.

προυντιψίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. του άνρ. (prudipsit^u, -tă) = προηγμένος, προωδευμένος: ρουμ. progresat, λατ.

προυξινίτ^{ου}, ουσ. άρσ., -τᾶ θηλ. (pruksinit^u, -tă) = προμνήστωρ, προξενιτής: ρουμ. petsitor, λατ.

προυξινσέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (pruxinsésku, -sii, -sită, -sire) = προμνωμαι, προμνηστεύω, προξενεύω και προξενῶ, προξένσα: ρουμ. petsese, λατ.

προυξινσίρε, άπθ. ουσ. του άνρ., -σιρι πλ. (pruxinsire, -siri) = πρόμνησις, κοιν. προξενιά: ρουμ. petsire, λατ.

προυξινσίτ^{ου}, πθμ. του άνρ., -τᾶ θηλ. (pruxinsit^u, -tă) = προξενημένος: ρουμ. petsit, λατ.

προυσκουκέσκου, -κιί, -κιτᾶ, -κιρε ρ. (pruskukésku, -kii, -kită, -kire) = έπιρραίνω, έπιρραντίζω διά του στόματος:

ρούμ. stropesc. Καὶ προυσκουτέσκου.

προυτέστου, οὐσ. οὐδ., -στι πληθ. (prutéstu, -sti) = διαμαρτυρία, κοιν. προτέστο· ρούμ. protest, λατ.

προυτιμησέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε β. (prutimisésku, -sii, -sită, -sire) = προτιμῶ, προτίμησα· ρούμ. preferă, γαλ.

προυτίμησι, οὐσ. θηλ., -σ^ι πληθ. (protímisi, sⁱ) = προτίμησις· ρούμ. preferintsă, γαλ.

προυτιμησίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (protimisít^u, -tă) = προτιμημένος· ρούμ. preferat.

προυφήτ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -τς πληθ. (prufít^u, -ts) = προφήτης, ρούμ. profet, ἑλλην. καὶ προφήτ^{ου}.

προυφητείε, οὐσ. θηλ., -τει^ι πληθ. (prufitie, -tiⁱ) = προφητεία· ρούμ. profetsie, ἑλλην.

προυφητιψέσκου, -ψι^ι, -ψιτᾶ, -ψιρε β. (prufitipsésku, -psii, -psită, -psire) = προφητεύω, προφήτιψα· ρούμ. profetisă, γαλ. prophetiser.

πρώτ^{ου}, ἐπιθ., -τᾶ καὶ -ρατᾶ θηλ. (prót^u, -tă καὶ -qată) = πρῶτος· ρούμ. primul, înteu, λατ.

πυκνόσ^{ου}, ἐπιθ., -ρασᾶ θηλ. (pyknós^u, -qasă) = πυκνός· ρούμ. des, λατ.

πυξάρε, οὐσ. θηλ., -ξᾶρι πληθ. (pyksăre, -ksări) = ὁ πύξος, κοιν. πυξάρι· ρούμ. cimsir καὶ šimsir, τρκ.

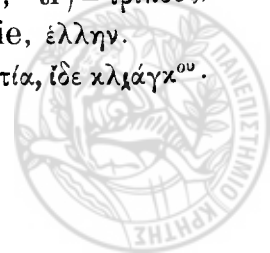
πύρᾶ, οὐσ. θηλ., πύρι πληθ. (pŷră, pŷri) = πυρά, φλόξ· ρούμ. flacară, λατ.

πύργου, οὐσ. ἀρσ., -γι πληθ. (pŷrgu, -gi) = πύργος· ρούμ. turn, λατ. turris, ἑλλην. τύρρις = πύργος.

πυρομάχ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ουρ^ι πληθ. (pyrumáh^u, -uri) = πυρομάχος, μεγάλη τετράγωνος πλάξ τιθεμένη εἰς τὸ λεγόμενον ουτζμάκι, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου ἐναποθηκεύεται ἡ στάκτη.

πυρουσιέ, οὐσ. θηλ., -τι^ι πλ. (pyrustie, -tiⁱ) = τρίπους, κοιν. πυρουσιά, ἐκ τοῦ πυροστάτης· β. pirostie, ἑλλην.

πντιμάο, οὐσ. θηλ., -τε^ι πλ. (pytjáo, -teⁱ) = πντία, ἴδε κλιμάχ^{ου}.

P, ρ.

P, ρ. ρᾶβέντι, οὐσ. θηλ. (rǎvénti) = ραβέντι, τὸ γνωστὸν κινητικὸν φάρμακον, γερμ. rhabarbar· ρουμ. rabarbă.

ρᾶγάζε, οὐσ. θηλ., -ζι̇ πληθ. (rǎ-gáze, -zi̇) = σγοῖνος, κάλαμος λεπτός ἐν τοῖς ἔλεσι φυόμενος, κοιν. ραγάζι. Ἐκ τοῦ σλαβ. rogoz· ρουμ. rogoz.

ρᾶγκᾶέσκου, -ι̇, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (rǎgâésku, -i̇, -itǎ, -ire) = ἐρεύγομαι, κοιν. ρουγκαίζω. Κατὰ Meyer ἐκ τοῦ σλαβ. rǎ-gati Πιθανώτερον ὅμως ἐκ τοῦ ἐρυγγάνω· ρουμ. răgăesk.

ρᾶγκαῖρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρι̇ πληθ. (rǎgăire, -ri̇) = ἐρυγή, ἐρευγμός (eructatio)· ρουμ. răgăitură.

ρα καὶ **ρουγκόζιου**, οὐσ. οὐδ., -ζι̇ πληθ. (ra καὶ rugózju, -zi̇) = ψίαθος, κοιν. ψάθα. Ἐκ τοῦ σλαβ. rogoz = ραγάζιον· ἴδε ρᾶγάζε. Καὶ αρουγκουζτινά, ὅπερ ἴδε.

ράζε, οὐσ. θηλ., -ζι̇ πληθ. (ráze, -zi̇) = ἔνδυμα. Ἐν Συράκῃ ἐκ τοῦ ράσα, ὅπερ ἴδε.

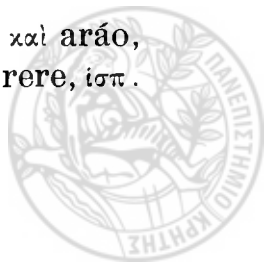
ρᾶζουέσκου, -ι̇, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (rǎzuésku, -i̇, -itǎ, -ire) = κατεδαφίζω, κοιν. κρημνίζω. Ἐκ τοῦ ἀλβ. rezoj, rezon = κρημνίζω· λέγεται καὶ ἀράβουέσκου, ἀράβουλέσκου· ρ. răzuesc.

ρᾶκίε, οὐσ. θηλ., -κι̇ πληθ. (rǎkíe, -ki̇) = τὸ ρακί (ποτόν, οἰνόπνευμα). Ἐκ τοῦ τουρκ. raki· ρ. rachiu. Καὶ ἀράκιε.

ρᾶμάζανε, οὐσ. θηλ., -νι̇ πληθ. (râmâzâne, -ni̇) = ἡ ἐπὶ 30 ἡμέρας νηστεία τῶν Ὁθωμανῶν πρὸ τοῦ Βαϊραμίου (Πάσχα αὐτῶν)· ρουμ. ramazan, τρκ.

ρᾶνέσκου, -νι̇, -νιτᾶ, -νιρε ρ. (rânésku, -ni̇, -nitǎ, -nire) = τραυματίζω, πληγώνω. Ἐκ τοῦ ράνᾶ. 2) ψωριῶ. Ἐκ τοῦ ρᾶνιε = λειχήν, ψώρα· ἴδε ἀρᾶνε.

ράου καὶ **αράο**, ρράο καὶ ἀράουᾶ, οὐσ. θηλ. (rá^u καὶ aráo, rǎáo καὶ aráuă) = δρόσος, πάχνη· προβ. ros, σαρδ. rere, ἰσπ.

πορτ. rocio, ιτ. rugiada, γαλ. rosée, ρουμ. rouă (roă)¹
 ἄπαντα ἐκ τοῦ λ. ros-roris :: rovem² ντα ἀρούρα = πίπτει πάχνη.

ροῦράρε, ἄθλ. οὖσ. τοῦ ἀνρ., -rări¹ πληθ. (răurăre -rări¹)
 = τὸ πάχνισμα³ ρουμ. rourare, λατ.

ροῦράρατ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ρατᾶ θηλ. răurăt^u, -rată¹) =
 παχνισμένος⁴ ρουμ. rourat, λατ.

ροῦραράτσα, ράουρα, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (răurățză, răură,
 -rată, rare) = πίπτει πάχνη⁵· σι ράουραρά = ἐπαχνίσθησαν. Ἐκ
 τοῦ ρά^{ου}, ἕπερ ἴδε⁶ ρουμ. rourez, λατ.

ροῦράνε, οὖσ. θηλ., ράπᾶν¹ πληθ. (răpăne, răpăni) = ραφα-
 νίς, κοιν. ραπάνιον, ἐκ τοῦ λατ. rapanus = ραφανίς. Ἐν τῷ βορ-
 τημ. λέγεται καὶ ρέπᾶ, ρέπουρι¹ ρουμ. ridiche, λατ.

ροῦρα^{ου}, ἐπιθ., ράρα θηλ. (răr^u, rără¹) = σπάνιος. Ἐκ τοῦ λ.
 rarus = σπάνιος, ιτ. κατ. ισπ. πορτ. raro, προσ. rar, γαλ.
 rare, ρουμ. rar.

ροῦσα, οὖσ. θηλ., ρᾶσ¹ πληθ. (răsă, răsi) = μάλ्लινον ἐπα-
 νωφόριον, κοιν. ράσον. «vestis rasa, quae pilos non habet,
 pallium (ἱμάτιον) monarchorum» Δουκάγγ. ιτ. ισπ. raso,
 γαλ. ras. Ἐκ τοῦ λατ. rarus τοῦ ρ rado = ξέω⁷ ρουμ. rasă.

ροῦσταουράρε, ἄθλ. οὖσ. τοῦ κτρ., -νᾶρ¹ πληθ. (răstur-
 nare -nări) = ἀνατροπή, ἀναποδογύρισμα⁸ ρουμ. resturnare. λ.

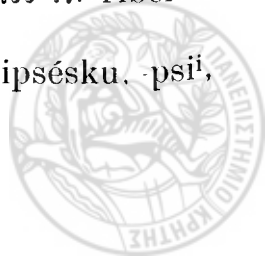
ροῦσταουράρατ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ κτρ. (răsturnăt^u, -tă) = ἀνα-
 τετραμμένος⁹ ρουμ. resturnat, λατ.

ροῦστόρνον, -αί, -ατᾶ, -αρε ρ. (răstornu, -ai, -ată, -are) =
 ἀνατρέπω. Ἐκ τοῦ λατ. re + ex + torno, ἴδε τόννου¹⁰ ρ. restorn, λ.

ροῦτζᾶ, οὖσ. θηλ., -τζι¹ πλ. (rădză, -dzi) = ἄκτις. Ἐκ τοῦ
 λατ. radius, ιτ. raggio καὶ razzo, ισπ. πορτ. rago, προσ.
 raig, γαλ. raie καὶ rayon, ἄλβ. reze ρουμ. răză.

ροῦμπιλ^{ου}, οὖσ. ἀρσ., -λί¹ πληθ. τὸ θηλ. λά (răbil^u, -li) =
 ἄτακτος, ἀποστάτης, κοιν. ρεμπέλης, ἕπερ ἐκ τοῦ ιτ. ribello,
 ρουμ. rebel. Καὶ ριμπέλ^{ου}.

ροῦμπιλιψέσκου, -ψι¹, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (rebilipsésku, -psi¹,

-psitǎ, -psire) = ἐπαναστατῶ, γίνομαι ἀνυπότακτος, ἀπειθής, κοιν. ρεμπελεύω, τρκ. ρουμ. nu më supun, λατ.

ρεμπιλιψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ψιρ' πληθ. (pebilipsire, -psiri) = ἀνυποταξία, τὸ νὰ γίνηται τις ἀνυπότακτος, ἀπειθής, κοιν. ρεμπέλης· ρ. devenire rebel, λατ. + τρκ. Καὶ ρεμπιλιμουσίρε.

ρεμπιλιψίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (rebilipsitu, -tǎ) = ὁ γενόμενος ἀπειθής, ἀνυπότακτος, ὁ μὴ ὑποτασσόμενος· ρ. care a devenit rebel, λατ. + τρκ. Καὶ ρεμπιλιμουσίτου.

ρένντᾶ, οὐσ. θηλ., -ντι πληθ. (rëndǎ, -di) = τὸ κηῆστρον, ξύστρον, τρίπτυς, κοιν. τρίπτης· ρουμ. răzătoare, λατ.

ρεντίφου, οὐσ. ἀρσ., -ρ' πληθ. (redif, -fi) = νεοσύλλεκτος, κοιν. ρεντίρης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. redif· ρουμ. recrut, γαλ.

ρέουρι καὶ **αρέουρι**, οὐσ. οὐδ. πληθ. ἀρ. (reuri) = τρόπος, διαγωγή· ρουμ. maniere, γαλ., νλν. ρέουλα καὶ ρέουρα.

ρέχᾶ, οὐσ. θηλ. (rehǎ) = κλιτύς ὄρους. Ἐκ τοῦ ράχης· ρουμ. poalǎ a muntelui, σλ. + λατ.

ρημουξέσκου, -ξιῖ, -ξιτᾶ, -ξιρε ρ. (rimuksésku, -ksi, -ksitǎ, -ksire) = ἐρημῶ, κοιν. ρημώνω καὶ ρημάζω, ἀόρ. ρήμαξα, ἐξ οὗ τὸ προκείμεν. ρήμα· ρουμ. pustiese σλαβ.

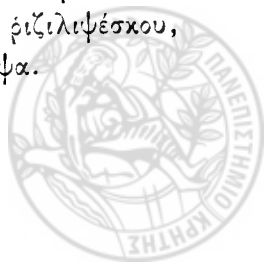
ρημουξίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρ' πληθ. (rimuksire, ·ri) = ἐρήμωσις, κοιν. ρήμαγμα· ρουμ. pustiiire, σλαβ.

ρημουξίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (rimuksitu, -tǎ) = ἠρημωμένος, κοιν. ρήμαγμένος· ρουμ. pustiiit, σλαβ.

ρίγκλᾶ, οὐσ. θηλ., ρίγκλι πληθ. (riglǎ, rigli) = ὁ κανὼν, στάθμη, κοιν. χαράκι καὶ ρήγα. Ἐκ τοῦ λατ. regula, γαλ. règle· ρουμ. riglǎ.

ρίζᾶ, οὐσ. ἀρσ., ρίζᾶτζ πλ. (rizǎ, rizǎdz) = στρόφιγξ, κοιν. ρίζές. Ἐκ τοῦ τρκ. rezé. Προφ. καὶ ρέζᾶ (rezǎ· ρ. tsǎtsǎnǎ, σλ.

ριζιλέσκου, -λιῖ, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (rizilésku, -lii, -litǎ, -lire) = λαιδορῶ, ὄνειδίζω, κακίζω· κοιν. ἐντροπιάζω καὶ ριζιλεύω, ἐκ τοῦ τουρκ. rezil· ρουμ. ocărese, σλαβ. Καὶ ριζιλιψέσκου, ὅπερ συνηθέστ. καὶ ὀρθότ., ἐκ τοῦ ἀόρ. νλν. ριζίλιψα.

ριζιλίκε, οὐσ. θηλ., -κ' πληθ. (rizilike, -kⁱ) = καταισχύνη, αἴσχος, κοιν. ρίζιλίκι, τουρκ. rezelik = αἴσχος, ἐντροπή. Καί ρίζιλε· ρουμ. ocară, σλαβ.

ριζιλίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρ' πληθ. (rizilire, rⁱ) = λοιδορία, καχισμός, κοιν. ἐντρόπιασμα καὶ ρεζίλημα· ρουμ. ocărire. Καί ριζιληψίρε.

ριζιλίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (rizilit^u, -tă) = λελοιδωρημένος, ὠνειδισμένος, κοιν. ἐντρόπιασμένος καὶ ρεζιλημένος· ρουμ. ocărit, σλαβ. Καί ριζιληψίτ^{ου}.

ρινντεάουᾶ, οὐσ. θηλ., -νντεῖ πληθ. (rindeăuă, -ndeî) = ρυκάνη, κοιν. ροκάνη καὶ ριντές, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. rendé· ρουμ. rândeă, τουρκ.

ρίπᾶ, οὐσ. θηλ., ρίπι πληθ. (ripă, rîpi) = πρόσαντες, κρημνός. Ἐκ τοῦ λατ. rîpa = ὄχθη καὶ ἀκτή. Ἴδε καὶ ἄριπιντίνα· ρουμ. ripă = ὄχθη, ἀκτή, ἰτ. rîpa, ἰσπ. πορτ. πρὸς. rîba, γαλ. rive, σλαβ. rip.

ριπινιᾶ, οὐσ. θηλ., -νιτζῆ πλ. (ripiniă, -nidz)· ἴδε ἀράπουε.

ριτζέ, οὐσ. ἄρσ., -εατζῆ πλ. (ridzê, -eadz) = παρακλήσις, ἰεσία, κοιν. ριτζεᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. ridzeă· ρ. rugămintе, λατ.

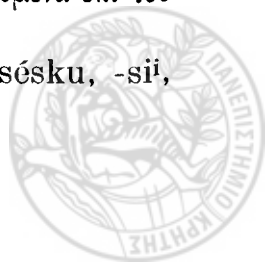
ρίτσινᾶ, οὐσ. θηλ. -τσινί πληθ. (ritsină, tsini) = ἡ ρήτινη, κοιν. ρήτσινι· ρ. rășină, λ. resina, γ. resine. Καί ἀρίτσινᾶ.

ρόγκ^{ου} καὶ **αρόγκ^{ου}**, μετὰ πρόθ. α· ρουγκάι, -ατᾶ, -αρε, ρ. (rôg^u καὶ arôg^u, rugăi, -ată, -are) = μέσον, παρακαλῶ, δέομαι. Ἐκ τοῦ λατ. rogo, are. Ἐν Γρεβνεοῖς καὶ ἐν βορ. τμήματι· ἰτ. rogare, ἰσπ. πορτ. rogar, ρουμ. rog.

ρόκουτ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -τι πληθ., καὶ θηλ. ρόκουτᾶ, πληθ. ροράκουτι (rôkut^u, -ti, καὶ rokută, róakuti) = κρημνός, κατωφέρεια καὶ πᾶν σφαιροειδές, ἴδε ripă.

ρόπουν^{ου} καὶ **ρόπαν^{ου}** οὐσ. οὐδ., -νι πληθ. (rôpun^u καὶ rôpan^u, -ni) = ἔξανθήματα ἐρυθρά (κόκκινα) παραγόμενα ἐπὶ τοῦ προσώπου· ρουμ. spureală, λατ.

ρουβουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (ruvulsésku, -sii,

-sitã, -sire) = καταπίπτω, καταρρέω, καταστρέφομαι, έρειπυμαι, μεταβάλλομαι εις έρειπιον. Έκ νλν. ριβουλιιάζω-ριβόλιαζα και ριβόλια άμετ. = καταρρέω (έν Μακ.) ρουμ. mē nãruesc, σλαβ., mē p̄refac in ruinã, λατ. Και αρουβουσιέσκου.

ρουβουσίρε, άπθ. ούσ. του άνρ., -σιρ' πληθ. (ruvulsire, -sirⁱ) = κατερείπωσις, καταστροφή, κοιν. ριβόλιασμα· ρουμ. nãruire, σλαβ. Και αρουβουσίρε, Δαλ.

ρουβουσίτ^{ου}, πθμ. του άνρ., -σιτã θηλ. (ruvulsit^u, -sitã) = κατηρειπωμένος, κατεστραμμένος, κοιν. ριβολιασμένος· ρουμ. nãruit, σλαβ. cadzut in ruinã, λατ. Και αριβουσίτ^{ου}, Δαλ.

ρούγα, ούσ. θηλ., -τζι πληθ. (rúgã, rúdzi) = άγυιά (πόλεως), κοιν. ρούγα, έπερ έκ του άρχ. ιτ. ruga, ισπ. rua, άλβ. rruγe a, ρουμ. drum, έλλ. θρόμος.

ρούγκ^{ου}, ούσ. άρσ., -τζι' πληθ. (rúg^u, -dzi) = βάτος, άγρία τριανταφυλλιά. Έκ του λατ. rubus = βάτος, ιτ. rogo, ισπ. πορτ. rubo, ρουμ. rug. Και αρούγκ^{ου}.

ρούγκã, ούσ. θηλ., -τζι' πληθ. (rúgã, -dzi) = μισθός, άμοιβή, κοιν. ρόγα έν Μακεδονία· έκ του μεσαιων. roga. Προφ. και ρούγα· άλβ. roγe -a· σλαβ. roka = μισθός, ρουμ. leafã.

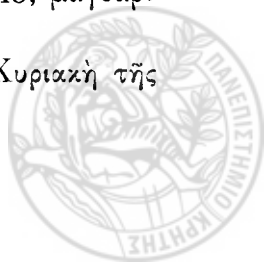
ρούϊμπ^{ου}, ούσ. άρσ. (rúib^u) = έρυθρόδανον, κοιν. ριζάρι. Έκ του λατ. rubia = έρυθρόδανον, ιτ. robbia, ισπ. rubia, πορτ. ruiva, ρουμ. roibã.

ρούμιν^{ου}, έπίθ., -νã θηλ. (rúmin^u, -nã) = έρυθρός, ό έρυθράς έχων τås παρειάς, κοιν. κοκκινομάγουλος, ρουμ. rumen, σλαβ. Και αρούμιν^{ου}.

ρουμπιέ, ούσ. άρσ., -πιετζ πλ. (rubie, -biedz) = νόμισμα χρυσου έν άξίας δυο φρ. περιπου· κοιν. ρουμπιές, έκ του τρκ. rubie.

ρούντ^{ου}, έπίθ., -νã θηλ. (rúdn^u, -dã) = μαλακός, άρίστης ποιότητος ιδίως επί τής του έριου, μαλλίου, κοιν. ρούντο. Έκ του άλβ. roud, όπερ έκ του λατ. rudis· ρουμ. tsiguie, μαγουαρ. Και αρούντ^{ου}.

ρουσάλι, ούσ. θηλ., πληθ. άρθ. (rusali) = ή Κυριακή τής

Πεντηκοστῆς, τὰ Ρουσάλια τοῦ μεσαιων. ἐλληνισμοῦ «Pangyris post Pascha celebrari soliti, forte cum scilicet rosae florere incipiunt, nam Rosalia appellant glossae graeco lat». Δουκᾶγγιος. Μεταγ. λατ. rosaria, rosalia, paseha rosata, pascha rosarum, domenica rosata. Περί ρουσαλίων θὰ διαλάβωμεν ἐκτενέστερον ἐν τῇ συγγραφῇ «Ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν Κουτσοβλάχων».

ρουσφέτε, οὐσ. θηλ., -φετσί πλ. (rusfète -fetsi) = τὸ πρὸς δεκασμὸν ὄψρον, κοιν. ρουσρέτι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. rusfet καὶ rusvet, ρουμ. mită, σλαβ.

ρουτζινᾶ, οὐσ. θηλ., -νί πλθ. (rudzínă, -ni) = ἰός, σκωρία· 2) σῆψις. Ἐκ τοῦ λατ. aerugo -inis, ἰτ. ruggine = σκωρία, ἰσπ. robigine, προβ. roihl, γαλ. rouille, ρουμ. rugină.

ρουτζινάτ^{ου}, τὰ, πθμ. τοῦ κτρ. (rudzinát^u, -tă) = εὐρωτιῶν, σγκουργασμένος, μιαρός· ἐκ τοῦ λατ. aeruginatus = ἰώδης, ρουμ. rudzinit. Καὶ αρουτζινάτ^{ου}.

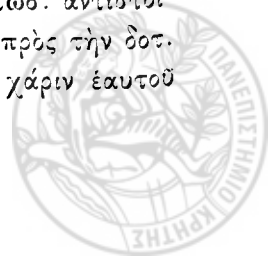
ρουτζινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -νᾶρ^ι πλθ. (rudzinăre, nărⁱ) = ἰωσις, κοιν. σκωριάσμα καὶ σγκούργιασμα, ρ. ruginire.

ρουτзинέτζ^{ου}, -νᾶί, -νατᾶ, -ναρε ρ. (rudzinédz^u, -nai, -nată, nare) ἰσῦμαι, κοιν. σκωριάζω· Ἐκ τοῦ ρουτζινᾶ, ὅπερ ἰδὲ λ. aeruginoso, -nare, ἰτ. irruginire, ρ. ruginese. Καὶ αρουτζινέτζ^{ου}.

ρουτζινόσ^{ου}, ἐπιθ., -νῶσᾶ θηλ. (rudzinós^u, -nōsă) = ἰωμένος, ἰώδης, κοιν. σκωριασμένος. Ἐκ τοῦ λατ. aeruginosus, ἰτ. ruginosu, ἰσπ. πορτ. πρβ. eruginoso, ρουμ. ruginos. Καὶ αρουτζινόσ^{ου}.

Σ. σ.

Σ, σ. σ καὶ **ᾶσ**, τριτοπρόσωπος ἀντων. δοτ. πτωσ. ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν δοτ. χαριστικὴν. συνηθέστερον δὲ πρὸς τὴν δοτ. ἠθικὴν· οἷον σ ακουμμπάρᾶ οὐνᾶ κάσᾶ = ἠγόρασε χάριν ἑαυτοῦ

οικίαν· δοτ. γαρ. σ βιτζού γίλσου κου σάνάτάτε = εἶδε τὸν υἱὸν
του ὑγιᾶ πρὸς μεγάλην χαρὰν καὶ εὐχαρίστησίν του, δοτ. ἦθ.
Ἐκ τοῦ λατ. sibi.

σᾶ καὶ **σι**, συνδ. συμπλ. = καὶ, ἐπίσης, πρὸς δὲ· οἶον: σᾶ ἔου
(sâ éu) = καὶ ἐγώ. Ἐκ τοῦ λατ. sic, ἰτ. ἰσπ. si, πορτ. sim,
προβ. ἀργ. γαλ. si· ρουμ. ši. Ὀρθοτ. γραπτέον σί.

σᾶ, συνδ. τελ. καὶ ὑποθ. (sâ) καὶ σι καὶ σ (si, s) = ἴνα, ἔπως,
ἐάν· οἶον: σᾶ γίνι = νὰ ἔλθῃς. Ἐκ τοῦ λατ. si, ἰτ. se, sed, ἰσπ.
προβ. si, πορτ. se, γαλ. si, ἀλβ. se· ρουμ. sâ ('Ανάγν. σί).

σα, ἀντων. κτητ. γ'. προσ. θηλ. γεν. (sa) = ἐή, κοιν. ἰδιική
του, της· οἶον: μάσα = ἡ μήτηρ του, της = sua mamma. Ἐκ τῆς
κτητ. λατ. ἀντων. sua, τοῦ suus. Τὸ ἀρσ. σου, ἔπερ ἴδε· ἰτ.
sua, ἰσπ. suya, πορτ. προβ. sua, γαλ. sa· ρ. sâu καὶ sa.

σάβανου, οὔσ. οὐδ., -ν' πλ. (sâvanu, -ni) = σάβανον· λατ.
sabanum καὶ savanum· ρουμ. păioară, λατ.

σᾶβᾶνουσέσκου, -σι', -σιτᾶ, -σιρε ρ. (sâvânusésku, -si',
-sită, -sire) = σαβανώνω. Ἐκ τοῦ σάβανου, ἔπερ ἴδε· ρουμ. acoper
cu giulgiu, λατ. + μαγυαρ.

σᾶβᾶνουσίρε, ἀπθ. τοῦ ἀνρ., -ρ' πληθ. (sâvânusîre, -ri)
= σαβάνωσις, σαβάνωμα· ρ. acoperire cu giulgiu, λ. + μαγ.

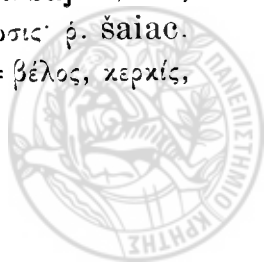
σᾶβᾶνουσίτῶν, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (sâvânusîtũ, -tă)
= σαβανωμένος· ρουμ. acoperit cu giulgiu, λατ. + μαγυαρ.

σᾶβούρᾶ, οὔσ. θηλ., -ρ' πληθ. (sâvûră, -ri) = ἔρμα τῶν
πλοίων, κοιν. σαββοῦρα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. sabbura = ἔρμα· ἰτ.
sabbrra, ἰσπ. zahorra, πορτ. saibro, πρ. saorra, γ. sa-
burre καὶ saore, ἀλβ. saboarë, τρκ. saboura· ρ. sâbura.

σαετζᾶτσι, ἀρ. ἀπολ. (saedzâtsi) = ἐξήκοντα (60). Ἐκ τοῦ
σάθε = ἑξ, καὶ τζᾶτσε = δέκα, λατ. sexaginta· ρ. šesezeci.

σαϊάκου καὶ **σᾶμάκου**, οὔσ. οὐδ., σᾶμάτσ' πλ. (sâiâku, sâi-
âtsi) = μάλλινον παχὺ ὄφρασμα, κοιν. σαϊάκι, τουρκ. sajak, ἴσως
ἐκ τοῦ λατ. sagum, ἐάν δὲν εἶνε τυχαία σύμπτωσις· ρ. šaiac.

σᾶίτᾶ, οὔσ. θηλ., σᾶίτι πλ. (sâită, sâiti) = βέλος, κερκίς,

κοιν. σαγίττα και σαίττα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. sagitta = οἰστός, βέλος· ἰτ. saetta, ἰσπ. saeta, πορτ. seta, προβ. sargetta, γαλ. sargette (ὡς τεχνικὸς ἔρος τῆς βοτανικῆς), ἀλβ. sëgette και sënjitã ρουμ. săgeată.

σάκον, οὐσ. ἄρσ., σάτσ' πληθ. (sák^u, sátsiⁱ) = σάκκος· λατ. saccus, ἰτ. sacco, ἰσπ. πορτ. saco, προβ. γαλ. sac, ἀλβ. sak· ρουμ. sac.

σάκάλντισέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (sákâldisésku, -siⁱ, -sitã, -sire) = ἀδημονῶ, στενοχωροῦμαι, κοιν. σεκλεντίζομαι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. Λέγεται και σικλιτισέσκου, -τσιⁱ, -τσιτᾶ, -τσιρε· ρουμ. neliniștесе, σλαβ. Δαλ.

σάκάλντισίτον, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (sákâldisít^u, -tã) = ἀδημονῶν, στενοχωρημένος, κοιν. σεκλετισμένος· ρ. neliniștit, σλ.

σάκάτον, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (sákát^u, -tã) = ἀνάπηρος, κοιν. σακάτης, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. sacat· ρουμ. defectuos, λατ.

σάκάτιψέσκου, -ψιⁱ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (sákâtipsésku, -psiⁱ, -psitã, -psire) = ἀνκπηρῶ, κοιν. σακατεύω, ἔπερ ἐκ τοῦ σακάτης· ἴδε σάκάτ^{ον}· ρουμ. fac defectuos, λατ. Δαλ.

σάκâτλίκε, οὐσ. θηλ., -τσ' πλ. (sákâtlíke, -tsiⁱ) = ἀναπηρία, κοιν. σακατλίχι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. sakatlık· ρ. defect, λατ.

σάκκούλιον, οὐσ. ἄρσ. -λί πληθ. (sâkkúli^u, -liⁱ) = σακκούλιον· λατ. sacculus, ἰτ. sacco, ἰσπ. saculo, πορτ. saccola, ρουμ. săcuiu.

σάλα, οὐσ. θηλ., -λι πλ. (sálã, -li) = χίθουσα, κοιν. σάλα· ρουμ. salã, ἰτ. ἰσπ. πορτ. προβ. sala, γ. salle, γερμ. saal.

σάλαγκέσκου, -γκιⁱ, -γκιτᾶ, -γκιρε ρ. (sâlâgésku, -giⁱ, -gitã, -gire) = ἀπολύω, ἐξορμῶ. Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. σαλαγέω, «σαλαγεῖ» ταράσσει, Ἡσύχιος· ρουμ. asmutsesc, λατ.

σάλαγκίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -γκιρ' πλ. (sâlâgire, -giriⁱ) = ἐξόρμησις, ἀπόλυσις ἀπὸ τῶν δεσμῶν· ρ. asmutsire, λατ.

σάλαγκίτον, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (sâlâgít^u, -tã) = ἐξορμημένος, ἀπολελυμένος· ρουμ. asmutsit, λατ.

σάλαμάνντροǎ, οὐσ. θηλ., -μάνντρι πληθ. (sâlâmândrǎ, mǎndri) = σαλαμάνδρα, εἶδος σαύρας, λατ. salamandra. Καὶ σάλαμέεντροǎ· ρουμ. salamandrǎ.

σάλαμούραǎ, οὐσ. θηλ. -ρι πληθ. (sâlâmúrǎ, -ri) = ἄλμη, κοιν. σαλαμούρα καὶ σαλμούραǎ, ἕπερ ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. salimuria καὶ salemoria = ἄλμη, ἰτ. salamoja, ἰσπ. salmura, πορτ. salmura, γαλ. saumure· ρ. salamurǎ.

σάλατάǎ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (sâlátǎ, -tsi) = δριμεῖα φυλλιάς, ὀξάλμη, κοιν. σαλάτα· ρουμ. salatǎ, ἰτ. salata, γαλ. salade (λατ. sal) (ἐλ. ἄλς).

σάλε, οὐσ. θηλ., σᾶλι πληθ. (sǎle, sǎli) = σίαλον, κοιν. σάλιο· Ἐκ τοῦ λατ. saliva· 2) λεπταὶ ἀκαθαρσίαι, ρουμ. fulgulets, λατ. Ἴδε καὶ μπάλε.

σάλέπου, οὐσ. ἄρσ. (sâlép^u) = σαλέπι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. saleb. ρουμ. salep, γαλ. salep, γερμ. saleb.

σάλιβάρε, οὐσ. θηλ., -βάρ' πληθ. (sâliváre, -vǎri) = ἀναξυρίς, κοιν. βράχα καὶ σαλιβάρι, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. sarabara, ἐξ οὗ τὰ σαράβαλλα· ρουμ. šalvari.

σάλιμέτε, οὐσ. θηλ., -μετς πληθ. (sâliméte, -mets) = σωτηρία, κοιν. σελεμέτε· τουρκ. selemet, ρουμ. salvare, λατ.

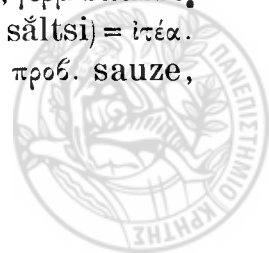
σάλμαǎ, οὐσ. θηλ., σᾶλμι πληθ. (sǎlmǎ, sǎlmi) = μικρὰ κάλαμη κριθῆς, σίτου, κτλ. κοιν. σάλμη καὶ σάλμα· «Σάλμη = σησάμη» Ἡσύχιος· ρουμ. fulgulets, λατ.

σάλμπιτου ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (sálbit^u, -tǎ) = ὑπόξανθος. Ἐν Ἀγρίδι. λατ. exalbitus, ἰδ. καὶ Pusc. 152· ρουμ. salbǎd, λ.

σάλτάνάτε, οὐσ. θηλ., -νάτς πληθ. (sâltânáte -nats) = μεγαλοπρέπεια, πομπώδης ἐπίδειξις, κοιν. σαλτανάτι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. saltanat, ρουμ. saltanat.

σάλτσǎ, οὐσ. θηλ., σᾶλτσι πληθ. (sáltsǎ, sǎltsi) = ἔμβασμα, ζωμός, κοιν. σάλτσα, λ. salsa, ρ. saltsǎ καὶ sos, γερμ. sausse.

σάλτσε, οὐσ. θηλ., σᾶλτσι πληθ. (sáltse, sǎltsi) = ἰτέα. Ἐκ τοῦ λατ. salix -icis = ἰτέα· ἰτ. ἰσπ. salce, προβ. sauze,

πορτ. salgueiro, ἄλβ. šelk, ρουμ. salcie.

σάλτσινᾶ καὶ **σάρτσινᾶ**, ἐπιθ. θηλ., -τσινᾶ πλῆθ. (sáltsinǎ -tsinǎ) = ἔγκυος· ἐκ τοῦ λατ. sarcina = φορτίον, sarcinatus = σκευοφόρος. Ἡ ἔγκυος λέγεται καὶ γκρεῖα = βαρεῖα κατὰ τὸ νλν. βαρεῖα = ἔγκυος. Ἐκ τοῦ λατ. gravis = βαρὺς.

σᾶμᾶντριάνου, οὐσ. κυρ. (Sâmâdriǎn^u) = ὁ Ὀκτώβριος μῆν· καὶ Σουμέντρου. Ἐκ τοῦ santus Dimitrianus = ἅγιος Δημήτριος. Ἐν τῇ Νοτίῳ Μακεδ. ὁ Ὀκτώβριος λέγεται Αἰδημήτρης· Σᾶμᾶντριάνου λέγεται καὶ ὁ κάτοικος τοῦ Ἁγίου Δημητρίου = κώμης ἑλλ. παρὰ τὸν Ὀλυμπον ῥ. Octomyrie, λατ. Octobris.

σᾶμᾶρου καὶ **σουμᾶρ**ου, οὐσ. ἄρσ. σᾶμᾶρᾶ καὶ σουμᾶρρουᾶ πλ. (sâmár^u καὶ sumár^u, sâmárⁱ καὶ sumǎrurⁱ) = σάγμα, κοιν. σαμᾶρᾶ· λατ. sagmarius (ἐκ τοῦ ἑλλ. σαγμαρίον) ἰτ. somaro, προβ. saumier, γαλ. somnier, ἄλβ. samar, ρουμ. samar.

σᾶμᾶρᾶ, οὐσ. ἄρσ., -ρατζ πλῆθ., ἐκ τοῦ σαμαράδ(ε)ς (sâmârǎ. -radz) = σαγματοποιός, κοιν. σαμαρᾶς· ρουμ. samarziu, ἑλλην. σαμαρτζῆς.

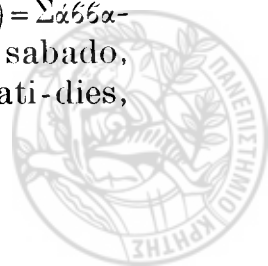
σᾶμᾶρουσέσκου, -σιᾶ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (sâmârusésku. siⁱ. -sitǎ -sire) = σαμαρώνω -σαμάρωσα + ἔσκου· ρουμ. pun samarul, λατ. + ἑλλην.

σᾶμᾶρουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρε πλῆθ. (sâmârusîre, -sirⁱ) = σάξις, κοιν. σαμάρωμα· ῥ. punere samarul, λ. + ἑλ.

σᾶμᾶρουσίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (sâmârusît^u. -sitǎ) = σεσαγμένος, κοιν. σαμαριωμένος· ρουμ. cu samarul pus λατ. + ἑλλην.

σᾶμέντρουου, **σᾶμέντρου** καὶ **σουμέντρου**, οὐσ. ἄρσ. (sâméduru, sâmedru καὶ sumédru) = φθινόπωρον, κυρίως ὁ Ἅγιος Δημήτριος. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. sactus Dimitrius· καὶ ἡ κωμόπολις παρὰ τὸν Ὀλυμπον Σαμέντρουου. ὑπὸ τῶν Κ/βλ. λεγ.

σᾶμπᾶτᾶ, οὐσ. θηλ., -τι πλῆθ. (sâmbâtǎ, -ti) = Σάββατον. Ἐκ τοῦ λατ. sabbatum. ἰτ. sabato, ἰσπ. πορτ. sabado, προβ. sabbat, γαλ. samedi (ἀντιᾶ sabedi = sabbati-dies,

ἄλβ. štouně· ρουμ. sâmbâtă.

σάμπουρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρ' πληθ. (sămbură, -rî) = πυρὴν τοῦ καρποῦ, κοιν. κουκχούτσι. Ἐν τῷ βορ. τμήμ. μόνον ἐπὶ τῶν καρύων. Ἐκ τοῦ ἄλβ. soumboule - a = κομβίον σφαιροειδές· ῥ. sîmbure, ἴδε Ἄλβ. Λεξ. G. Meyer καὶ τὸ τοῦ Χριστοφορίδου.

σάμούρε, οὐσ. θηλ., -ρ' πληθ. (sâmúre, -rî) = τὸ γοναρικὸν τοῦ ζώου, λεγομένου τουρκ. samour· ρουμ. samur.

σάμσάρου, οὐσ. ἀρσ., -ρ' πληθ. sâmsár^u, -rî) = μεσίτης, κοιν. σαμσάρης, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. samsar = μεσίτης· ρουμ. mijlocitor, λατ.

σάμσάρλικε, οὐσ. θηλ., -κ' πλ. (sâmsârlike, -kî) = μεσιτεία, κοιν. σαμσαρλίκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. samsarlik· ρουμ. samsarlâc.

σάμτου, ἐπιθ., θηλ. σᾶμτᾶ, σᾶμτσὶ πληθ. (sămtu, tă, -tsî) = ἱερός, ἅγιος. Ἐκ τοῦ λατ. sanctus = ἅγιος· ἰτ. ἰσπ. πορτ. santa, προβ. γαλ. saint, ἄλβ. šaint· ῥ. sânt (sân) λατ. καὶ sfânt (σλαβ.).

σᾶνου, ἐπιθ., -νᾶ θηλ. (ἐν Μετσόβω) (săn^u, -nă) = ὑγιής, ἰσχυρός· Ἐκ τοῦ λατ. sanus = ὑγιής· ρουμ. sănătos.

σᾶνᾶτάτε, οὐσ. θηλ., -τᾶτς πληθ. (sânâtâte, -tăts) = ὑγεία. Ἐκ τοῦ λατ. sanitas, tem = ὑγεία ἰτ. sanitate καὶ sanitá, ἰσπ. πορτ. sanidade, προβ. sanitat, γαλ. santé, ἄλβ. šentet, ρουμ. sânatate.

σᾶνᾶτόσου, ἐπιθ., -τρασᾶ θηλ. (sânâtós^u, -tqasă) = ὑγιής, ῥωμαλέος, ἐκ τοῦ λατ. sanitosus = sanus = ὑγιής· ἄλβ. šentošë, ρουμ. sânatos.

σᾶνέτε καὶ σουνέτε, οὐσ. θηλ. (sânéte καὶ sunéte) = περιτομή, κοιν. σουνέτι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. sünet = περιτομή· ρουμ. eircumcisiune, λατ. circumcisio -onis.

ὁάνντάνε, οὐσ. θηλ. -ντᾶν' πληθ. (šandáne, -dăni) = κηροπήγιον, κοιν. σιαμντάν', ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. šamdan· λέγεται καὶ διανντάν^{ου}, ρουμ. sfešnie, λατ.

σαντέε, ἐπιθ. (sadé) = ἀπλοῦς, γνήσιος, ἀμιγής. Ἐκ τοῦ τουρκ. sadé, ρουμ. simplu, curat, λατ.

σάντζάκε, οὐσ. θηλ., -τζᾶκι πλῆθ. (sândzâke, -dzâki) = ἐπαρχία, κοιν. σαντζάκι, ἐκ τοῦ τουρκ. şanzak, ρ. provincie, λ.

σάντζε, οὐσ. θηλ., -τζι καὶ -τζιουρὶ πλῆθ. (sândze, -dzi καὶ -dzîurî) = αἷμα. Ἐκ τοῦ λατ. sanguis -inem, ἰτ. πορτ. sangue, ἰσπ. sange, σαρδ. sambene, προβ. καὶ γαλ. sang' ρουμ. sânze.

σάντζινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρὶ πλῆθ. (sândzinâre, -nârî) = αἱμάτωσις, κοιν. μάτωμα· ρουμ. săngerare.

σάντζινάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ (sândzinât^u, -tă) = καθημαγμένος, αἱμόφυρτος, κοιν. ματωμένος· ρ. sângerat.

σάντζινέτζ^{ου}, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (sândzinédz^u, -aî, -ată, -are) = αἱμάσσω, αἱματῶ, κοιν. ματώνω. Ἐκ τοῦ σᾶντζε, ἔπερ ἰδε· λατ. sanguino. are, ἰτ. saguinare, ἰσπ. πορτ. κατ. sangrar, προβ. sagnar, γαλ. saigner· ρουμ. săngerez.

σάντζινόσ^{ου}, ἐπιθ., -νρασᾶ θηλ. (sândzinós^u, -nqasă) = αἱματώδης· λατ. sanguinosus, ἰτ. ἰσπ. πορτ. sanguinoso, προβ. sanguinos, γαλ. saigneux· ρουμ. săngeros.

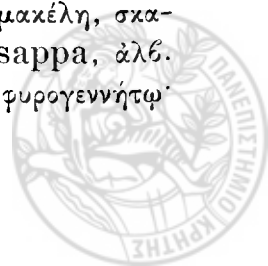
σάν|τίρε, ἀπθ. τοῦ ρ. σᾶν|του μὲ σημ. οὐσ. ἀφηρ., -ρὶ πλ. (sântîre, -rî) = αἰσθησις, τὸ αἰσθάνεσθαι· ρ. sintsiire. Καὶ σάντσίρε.

σάν|τισέσκου, σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (sântisésku, -sii, -sită, -sire) = ἀγιάζω. Παρὰ Δημόνια, ἀπηρχαιωμένον· ρ. sfintsese, σλαβ. Ἴδε αγιουσᾶσκου.

σᾶν|του, -τσιῖ, -τσιτᾶ, -τσιρε ρ. (sântsu, -tsii, -tsită, -tsire) = αἰσθάνομαι, μόνον μέσον μι σᾶντου, λατ. sentio, ἰτ. sentire, ἰσπ. πορτ. πρ. γαλ. sentir· ρ. šimt. Καὶ σιμτέσκου.

σάπ^{ου}, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ρ. (sáp^u, -aî, -ată, -are) = σκάπτω. Ἐκ τοῦ σάπᾶ, ἔπερ ἰδε· ρουμ. săp.

σάπᾶ, οὐσ. θηλ., σᾶκι πλῆθ. (sápă, sâki) = μακέλη, σκαπάνη, κοιν. τσαπί καὶ τσάπα. Ἐκ τοῦ μετ. λατ. sappa, ἄλβ. sapatî. Τὸ τσαπίον ἀπαντᾶ παρὰ Κωνστ. τῷ Πορφυρογεννήτῳ·

ιτ. zappa. Πρβ. σκαπάνη, σκάπτειν· ρουμ. sapă.

σάπαρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρι πλ. (sâpăre, -ri) = σκαφή, κοιν. σκάψιμον· ρουμ. săpare. Καὶ σάπάτουρᾶ.

σά πάρε καὶ σι πάρε, (sâ păre καὶ si pare) = ὡς ἐπίρ. διστακτ. = πιθανῶς, ἴσως. Ἐκ τοῦ pareo = φαίνομαι· κατὰ τὸ ἑλλην. φαίνεται = πιθανῶς· πρβ. τὸ γαλ. apparemment ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης· ρουμ. probabil, λατ.

σάπάτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (sâpăt^u, -tă) = ἐσκαμμένος· ρουμ. săpat.

σάπουνάρου, οὐσ. ἀρσ., -ρι πληθ. (sâpunăr^u, -ri) = σαπωνοποιός· ιτ. saponajo, ἰσπ. jabonero, πορτ. saboeio, γαλ. savonnier· ρουμ. săpunar.

σάπουνάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -ρι πλ. (sâpunăre, -ri) = σαπώνισμα, κοιν. σαπούνισμα. Καὶ σάπουνσίρε· ρ. săpunire.

σάπούνε, οὐσ. θηλ., -πουνι καὶ -πουνουρι· πληθ. (sapune, -puni καὶ -punurⁱ) = σάπων, κοιν. σαπούνι· ιτ. saponis, ιτ. sapone, ἰσπ. jabon, πορτ. sabao, πρ. sabo, γαλ. savon, ἀλβ. sapoun· ρουμ. săpon.

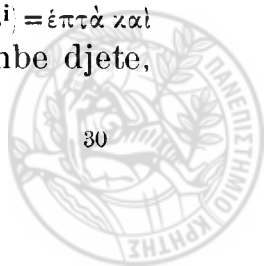
σάπουνέτζου, -ναῖ, -νατᾶ, -ναρε, ρ. (sâpunétzu, -nai, -nată, -nare) = σαπωνίζω. ιτ. insaponare, ἰσπ. jabonar, πορτ. ensaboar, γαλ. savonner, ἀλβ. sapounis· ρουμ. săpunesc. Καὶ σάπουνσέσκου, ὅπερ ἐκ τοῦ νλν. ἀόρ. σαπούνσα.

σάπουνσίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (sâpunsit^u, -sită) = σαπουνισμένος· ρουμ. săpunit

σάπτε, ἀρ. ἀπολ. = ἑπτὰ (șapte). Ἐκ τοῦ λατ. septem = ἑπτὰ· ιτ. sette, ἰσπ. siete, πορτ. sete, προβ. set, γαλ. sept, ἀλβ. štatë, ρουμ. șept, καὶ șapte.

σάπτέμβριου, ἀρσ. = ὁ Σεπτέμβριος (μῆν) (sâptémvriju) ἴδε καὶ γισματσίου^{ου}· ρουμ. septemvrie.

σάπτεσπρετζᾶτσι, ἀρ. ἀπολ. (șaptespredzătsi) = ἑπτὰ καὶ δέκα (17)· λατ. septem et decem, ἀλβ. šta mbe djete, ρουμ. șeptesbrezeci.

σαπτεζᾶτσο ἄρ. ἀπολ. = ἑβδομήκοντα (šaptetzätsi)· λατ. septuaginta· ἴδε ὅσαπτε καὶ τζᾶτσε, ῥουμ. șeptedzeci.

σάρου καὶ **αρσάρου**, σᾶρούι καὶ -ριῖ, σᾶρούτᾶ καὶ -ριτα, -ριρε ῥ. (sâr^u καὶ arsâr^u, sârui καὶ -rii, sârută καὶ rită, rire) = πηδῶ, χορεύω. Ἐκ τοῦ λατ. salio = ἄλλομαι πηδῶ· ἰτ. salire, ἰσπ. προσ. salir, πορτ. sahir, γαλ. saillir, ῥουμ. sar, ἴδε καὶ ανσάρου, σημ. μόνον πηδῶ, τὸ δὲ σάρου καὶ αρσάρου μᾶλλον χορεύω.

σᾶράε, οὐσ. θηλ., -ρᾶι πληθ. (sârăe, -răi) = ἀνάκτορον, κοιν. παλάτι καὶ σαράι, τουρκ. saraj, ῥουμ. palat, λατ.

σᾶράκε, οὐσ. θηλ., σᾶράκι πληθ. (sârâke, sârăki) = θρίψ, κοιν. σάρακας, μεταφ. κρυφία λύπη, σαράκι· ῥουμ. grize, σλ. Καὶ σάρακ^{ου}.

σᾶράνντᾶρε, οὐσ. θηλ., -ντᾶρι πληθ. (sârândăre, dări) = σαραντᾶρι, (παρὰ Δημόνια) νόμισμα τεσσαράκοντα παράδων· 2) μνημόσυνον 40 ἡμερῶν. Καὶ ἡ θέσις, ἔνθα ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνήστευσεν ἐπὶ 40 ἡμέρας, λέγεται Σαραντᾶρι καὶ τὸ Μοναστήριον.

σᾶράτόρου, οὐσ. ἄρσ., -τορι πληθ. (ârâtôru, -tori) = ἄλατοδοχεῖον· ῥουμ. solnitsă, σλαβ.

σᾶράτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρι πληθ. (sârătură, turi) = ἔδεσμα, φαγητὸν ἀλατισμένον, ταριχευτόν, ῥουμ. sălătură, λατ.

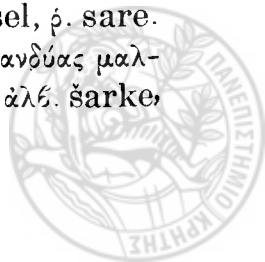
σᾶράφου, οὐσ. ἄρσ., σᾶράφι πληθ. (sârâfu, sârăfi) = ἀργυραμοιβός, κοιν. σαράφης, ἐκ τρκ. saraf, ῥ. zaraf, bancher, γαλ.

σᾶράφλικε, οὐσ. θηλ., -φλικι πληθ. (sârâflîce -flîki) = ἀνταλλαγὴ νομίσματος, καὶ ἡ ἀμοιβὴ τούτου, κοιν. σαράφλικι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. saraflik, ῥουμ. zărăflîc.

σᾶρδέλλᾶ, οὐσ. θηλ., -δέλλι πληθ. (sarđella, -đelli) = σαρδίνη, κοιν. σαρδέλλα, ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. sardella, ῥουμ. sardeă.

σᾶρε, οὐσ. θηλ., σᾶρι καὶ σᾶρουρι πληθ. (săre sări καὶ sâruri) = ἄλας. Ἐκ τοῦ λατ. sal, lis = ἄλας· περὶ ἐναλλαγῆς ἰ ρ ἴδε ἐν λέξει ακάρε· ἰτ. sale, ἰσπ. προσ. πορτ. sal, γαλ. sel, ῥ. sare.

σᾶρικᾶ, οὐσ., -ριτσι πληθ. (sărikă, -ritsi) = μανδύας μαλλωτὸς τῶν χωρικῶν. Ἐκ τοῦ λατ. sarica = serica· ἄλβ. šarke,

ἰσπ. πορτ. sarga προβ. serga, νλν. σιάρκα, ρ. saricǎ.

σάρινᾶ, οὐσ. θηλ., σάρινι πληθ. (sârinǎ, sârinî) = τὸ μέρος, ἡ θέσις, ἔνθα τὰ ζῶα, ἰδίως τὰ πρόβατα λαμβάνουσι τὸ ἄλας. Ἐκ τοῦ λατ. salinum. = ἀλατοδοχεῖον.

σάριρε, ἀπθ. θηλ. τοῦ ρήμ. σάρου, σάριρι πληθ. (sârire, sârirî) = χορός, τὸ χορεύειν, ἴδε καὶ κόρου· ρουμ. dans, γαλ.

σάρμα, οὐσ. θηλ., σάρνι πληθ. (sârmǎ, sârni) = ψίξ, κοιν. ψίγχα, χόνδρος· ρουμ. fărâmǎ, λατ.

σάρμα, οὐσ. θηλ., σάρματζ πλ. (sârmǎ, sârmădz) = εἶδος ἐδέσματος, κοιν. σαρμαῖς ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. sarmâ· ρ. sarmâ.

σάρμάνιτσα, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (sârmânîtsǎ, -tsî) = λίχνον, 2) τὸ νήπιον· ρουμ. serman = πτωχός· leagan, λατ.

σάρμαρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -μαρι πλ. (sârmăre, -mări) = κατάτριψις, κοιν. τρίψιμον, ἰδίως τοῦ ἄρτου εἰς μικρὰ τεμάχια, ψίγχα· ρουμ. fărâmăre, λατ.

σάρματον, πθμ. τοῦ κτρ., -ματᾶ πληθ. (sârmăt^u, -matǎ) = κατατετριμμένος εἰς μικρὰ τεμάχια, ψίγχα· ρ. fărâmat, λατ.

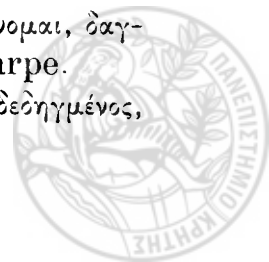
σάρμου, -μαί, -ματᾶ, -μαρε ρ. (sârmu, -mai, -matǎ, -mare) = τρίβω, κατατρίβω, ἰδίως τὸν ἄρτον εἰς ψίγχα, μικρὰ τεμάχια. Ἐκ τοῦ σάρμα, ἕπερ ἴδε· ρουμ. fărâm, λατ.

σάρμπάτορε, οὐσ. θηλ., -τορι πληθ. (sârbătôăre, -tori) = ἐορτή. Ἐκ τοῦ λατ. :: servatoria, ἕπερ ἐκ τοῦ servare, ἀντὶ observare = τηρεῖν, φυλάττειν. Προβ. τὸ δι τσᾶνε = τηρεῖται, φυλάττεται = ἐορτάζεται, κατὰ τὸ νλν. τὴν κρατοῦμεν αὐτὴν τὴν ἐορτὴν, τὴν φυλάγουμεν = ἐορτάζομεν· ρουμ. sârbătôare.

σάρπε, οὐσ. ἀρσ., σάρκι πληθ. (șârpe, șarki) = ὄφις. Ἐκ τοῦ λατ. serpens-ntis = ὄφις, ἰτ. πορτ. serpe, serpente, ἰσπ. serpiente, πρ. γαλ. serpent, ἀλβ. gjarpër· ρ. șerpe.

σάρπικον, -καί, -κατᾶ, -καρε ρ. (sârpik^u, -kai, -katǎ, -kare) = δάκνω (ἐπὶ τοῦ ὄφραως), μεσ. μι σάρπ. = δάκνομαι, δαγκάνομαι ὑπὸ τοῦ ὄφραως· ρουμ. sunt mușcat de șarpe.

σάρπικᾶτον, πθμ. τοῦ ἀνρ. (sârpikăt^u, -tǎ) = δεδηγμένος,

κοιν. δαγκαμένος ὑπὸ τοῦ ὄφρεως· ρ. mușcat de șarpe, λατ.

σάρπουνγε, οὐσ. θηλ., -νι πλ. (sârpúnje, -ni) = τὸ στρούθιον, (ἔξυπακ. ρίζιον) = χόρτον εὐῶδες, κοιν. σαπωνόχορτον· λέγεται καὶ χαμαίρρυτον κατὰ Διοσκ. ρ. sâpunel. Καὶ σάρπουνγον.

σάρτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πλ. (sârtsă, tsi) = τὸ ἐν μέρος φορτίου τοῦ ζώου, κοιν. μιᾶ μεριά. Ἐκ τοῦ λατ. sarcina = φορτίον.

σάρτσινᾶ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (sârtsină, -ni) = φορτίον. Ἐκ τοῦ λατ. sarcina = φορτίον· ρουμ. crosnă, σλαβ.

σάσε, ἀριθ. ἀπολ. = ἕξ (6) șase). Ἐκ τοῦ λατ. sex = ἕξ, ἰτ. sei, ἰσπ. πορτ. προβ. seis, γαλ. six· ρουμ. șase.

σᾶστισέσκου καὶ **σιστισέσκου**, -σι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (sâstis-sésku καὶ sistisésku, -si, -sită, -sire) = ἐξίσταμαι· ἐν μέσῃ διαθέσει· κοιν. σμαστίζω, σμάστισα, ἕξ οὐ τὸ προκ. ρ. Ἐκ τοῦ τρκ. chachmag· ρουμ. zăpăcesc, σλαβ.

σᾶστισίρε καὶ **σιστισίρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρι πληθ. (sâstisîre καὶ sistisîre, -sirî) = ἕκστασις, κοιν. σιάστισμα· ρουμ. zăpăcire, σλαβ.

σᾶστισίτ^{ον} καὶ **σιστισίτ^{ον}**, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (sâstisît^u καὶ sistisît^u, -tă) = ἐξεστηκώς, κοιν. σιαστισμένος· ρ. zăpăcit, σλ.

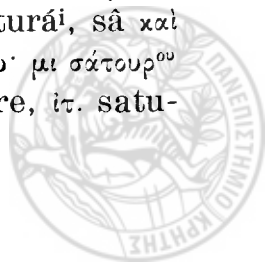
σᾶτᾶνᾶ, οὐσ. ἀρσ., -νατζ πλ. (sătănă, -nadz) = ὁ διάβολος, ἀποστάτης, κοιν. σατανᾶς, (σατάν)· ρ. satana, diabol, ἑλλην.

σᾶτίρε, οὐσ. θηλ.; -ρι πλ. (satîre, -ri) = μεγάλη μάχαιρα τοῦ κρεσώλου, κοιν. σατήρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. satyr· ρουμ. satar.

σᾶτούλον, ἐπιθ., -τουλά θηλ. (sătul^u, -tălă) = κεκορεσμένος, κοιν. χορτασμένος καὶ χορτᾶτος. Ἐκ τοῦ λατ. satullus, ἰτ. satollo, προβ. sadol, γαλ. soûl, ρουμ. sătul.

σᾶτουλεᾶτσᾶ, οὐσ. θηλ., -λετσί πληθ. sătuleătsă -letsî) = κόρος, χορτασμός, κοιν. χορτασιά. Ἐκ τοῦ σᾶτούλον ρ. săturare.

σᾶτουρον, **σᾶτουράι** καὶ **σουτουράι**, σᾶ καὶ σουτουράτᾶ, σᾶ καὶ σουτουράρε, ρ. (sătur^u, săturái καὶ suturái, sâ καὶ suturătă, sâ καὶ suturare) = κορέννυμι, χορταίνω· μι σᾶτουρον = κορέννυμαι, χορταίνω. Ἐκ τοῦ λατ. saturo, are, ἰτ. satu-

rare. ισπ. πορτ. saturare, γαλ. saturer, ρουμ. satur.

σάτουράρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -ράρ' πληθ. (saturáre, -rãr'i) = κορεσμός, κοιν. γόρτασμα, ρουμ. săturare.

σάτουράτ^{ου}, -τά, πθμ. τοῦ άνρ. (saturát^u, -tã) = κεκορεσμένος, κοιν. γορτασμένος και γορτᾶτος, ρουμ. săturat.

σατραζάμ^{ου}, ούσ. άρσ., -ζαν' πληθ. (satrazám^u, -zan'i) = ύπουργός, κοιν. σατραζάμης, τρκ. satrazam, ρ. satrazam.

σάχάνε, ούσ. θηλ., -γᾶν' πληθ. (sãháne, -hãni) = μετάλλινον τρύβλιον, κοιν. σαχάνι, τουρκ. sahan = τρύβλιον· ἴδε και λιγκέρε, ρουμ. sahan.

σαφίρε, ούσ. θηλ., -φιρ' πληθ. (safire, -fir'i) = σάππειρος, ό πολύτιμος λίθος, κοιν. ζαφείρι· ρουμ. safir, λατ. sapphirus, γαλ. saphir, γερμ. sapphir.

σάχάτε, ούσ. θηλ., -γᾶτς πληθ. (sãháte, -hãts) = ώρολόγιον, κοιν. σαχάτι εν Τουρκία· τρκ. sahat, ρ. ceas, σλ. orologiu, ἑλ.

σβάλτσε, ούσ. θηλ., σβᾶλτσι πληθ. (sváltse, svãltsi) = κερκίς, κοιν. σάιτα. Έκ τοῦ σλαβ. suvalitse, sovalka. Έν Μοναστηριῶ σουβάνιτσᾶ.

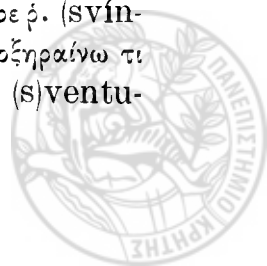
σβάρνᾶ, ούσ. θηλ., σβᾶρνι πληθ. (svárnã, svãrni) = βωλοκόπον ὄργανον συρόμενον, κοιν. σβάρνα εν Μακεδονία, ὅπερ εκ τοῦ ἄλβαν. brane, σερβ. brana, ρουμ. grăpător, σλαβ.

σβάρνέσκου, -νι^ι, -νιτά, -νιρε ρ. (svárnésku, -niⁱ, -nitã, -nire) = σύρω, κοιν. σβαρνίζω εν Μακεδονία = βολοκοπῶ και άπλῶς σύρω τι (οἶον τὸ ένδυμα), ρουμ. tîrese, σλαβ.

σβᾶρνίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -νιρ' πληθ. (svãrnîre, -niri) = συρμός, τὸ σύρειν, ρουμ. târire, σλαβ.

σβέρκᾶ, ούσ. θηλ., -τσι πληθ. (svérkã, -tsi) = τράχηλος, κοιν. σβέρκος· ἄλβ. dzverk και suerk = τράχηλος· ρουμ. ceafã, σλαβ. cerbice, λατ.

σβίν|τουρ^{ου} και **σβίν|τουρέτζ^{ου}**, -ρα^ι, -ρατᾶ -ραρε ρ. (svîntur^u και svînturédz^u, -raⁱ, -ratã, -rare) = άποξηραίνω τι διά τοῦ ἀέρος. Έκ τοῦ λατ. † ex-ventulo-lare, ιτ. (s)ventu-

lare = πετερυγίζω, άνεμοούμαι· βενετ. sventolar, φρ. svintula, ρουμ. svintur = λιχμῶ κοιν. λιχνίζω.

σβιν'τουράρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -ράρι πληθ. (svinturáre -rári) = αποξήρανσις έν τῷ αέρι, ρουμ. svinturare = λίκμησις, κοιν. λίκνισμα.

σβιντουράτ^{ου}, πθμ. τοῦ άνρ., -ρατᾶ θηλ. (svinturát^u, -rată) = άπεξηραμμένος έν τῷ αέρι· ρουμ. svinturat = λελικμημένος, κοιν. λιχνισμένος.

σβόμ^{ου}, σβουμούτ^ι, σβουμούτᾶ, σβουμεάρε ρ. (svóm^u, svumúti, svumútă, svumeáre) = άναβλύζω, άναβρύω, άναδίδω, μεταβ. κάμνω τι νά άναβλύση, νά έκρεύση. Έκ τοῦ λατ. exvomo-ere, ρουμ. izvoresc, σλαβ.

σβουμεάρε, άπθ. ούσ. τοῦ σβόμ^{ου}, -μερ^ι (svumeáre, -meri) = άνάβλυσις, άνάδοσις, άνάβρυσμα· ρουμ. izvorire, σλαβ.

σβουμούτ^{ου}, πθμ. τοῦ σβόμ^{ου}, -μούτᾶ, θηλ. (svumút^u, -mută) = άναβλύζων, πηγάζων· ρουμ. izvoritor, σλαβ.

σβῶλ^{ου}, ούσ. άρσ., -λί και -λουρ^ι πληθ. (svól^u, -li και lurⁱ) = βῶλος, κοιν. σῶλος· ρουμ. lostopăn, σλαβ.

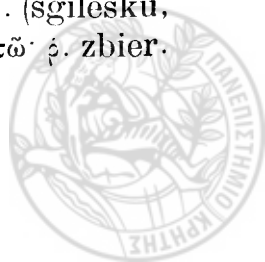
σγκάϊμπα, ούσ. θηλ., σγκάγκ^ι πλ. (sgáibă, sgăgi) = λειχήν, έξάνθημα, ψώρα. Έκ τοῦ λατ. scabies = λειχήν· ιτ. scabbia. έλβ. sgjebe και skjebe = ψώρα, άχώρ = κασίδα, ισπ. escabro = κασίδα· ρουμ. sgaibă.

σγκάρλέσκου, -λι^ι, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (sgârlésku, -lii, -lită, -lire) = άσκαρδαμυκτι βλέπω, άνοίγω τοῦς έσθαλμούς. Πρβ. νλν. σκαρίζω = άμυδρῶς βλέπω· ρ. sgăesc (ochii), σλαβ. + λατ.

σγκάρλίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -λιρ^ι πλ. (sgârlire, -liri) = τὸ άσκαρδαμυκτι βλέπειν, κοιν. καλοκύτταγμα· ρ. sgâire, σλ.

σγκίκ^{ου}, ούσ. οὔδ., σγκίτσ^ι και σγκίκουρ^ι) = κραυγή, βοή· ρουμ. vaiet, λατ.

σγκιλέσκου και **σγκιέρ^{ου}**, σγκιλί^ι, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (sgilésku, sgjér^u, sgilii, -ită, -ire) = βοῶ, κραυγάζω, ύλακτῶ· ρ. zbier. Έκ τοῦ λατ. *ex-bello, are.

σγκουργισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (sgurgisésku, -siⁱ, -sitā, -sire) = σκωριάζω· ἴδε σγκουρεάσ· ρ. ruginesc, λ.

σγκουργισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πλ. (sgurgisíre, -sirⁱ) = ἰωσις, σκωρίασις, κοιν. σκώρησμα· ρουμ. ruginire, λ.

σγκουργισίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (sgurgisit^u, -tā) = ἐσκωριασμένος· ρουμ. ruginit, λατ.

σγκουρεάσ καὶ **σγκουρίε**, οὐσ. θηλ., -ρι^ι πλ. (sgureáo, sgurie, -riⁱ) = σκωρία, λατ. scoria· ρουμ. rugină, λατ. καὶ sgură, ἑλλην. ἀλβ. zgüre.

σγκρᾶμ^{ον}, -α^ι, -ατᾶ, -αρε) = ξέω, κοιν. ζύνω. Ἐκ τοῦ λατ. *ex-con-rimare· ρουμ. sgăriu, σλαβ.

σγκρᾶμάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -μᾶρ^ι πληθ. (sgrâmáre, -mărⁱ) = ξέσις, κοιν. ζύσιμον· ρουμ. sgăriare, σλαβ.

σγκρᾶμάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (sgrâmát^u, -tā) = ἐξεσμένος, κοιν. ξυσμένος, sgăriat, σλαβ.

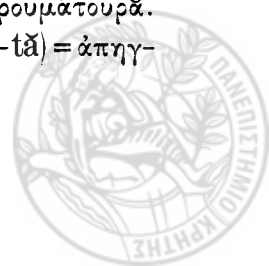
σγκρᾶμάτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρ^ι πλ. (sgrâmâtúră, -turⁱ) = ξέσις, ἀμυχή, κοιν. γρατσούνισμα. Ἐκ τοῦ σγκρᾶμάτ^{ου}, ἕπερ ἴδε· ρουμ. sgărietură, σλαβ.

σγκρόμπ^{ον}, οὐσ. ἀρσ., σγκρόγκ^ι πληθ. (sgrób^u, sgrógi) = ὄγκος, ὕβος, κοιν. καμπούρα. Ἐκ τοῦ σλαβ. drob = κύρτωμα μετὰ τοῦ σα σλαβ. ἢ σου (λατ. con) strob, κροατ. zgrboti = κυρτός, καμπούρης· Cihac. ρουμ. gheb, σλαβ.

σγκρούμ^{ον} καὶ **σγκουρουμέσκου**, σγκρουμά^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (sgrúm^u καὶ sgurumésku, sgrumái, -atā, -are) = ἄγχω, ἀπάγχω, πνίγω. Τὸ σγκουρουμέσκου ἐγένετο δι' ἀναπτύξεως τοῦ ου, ὡς πάτουρ^{ον} ἀντὶ πάτρου = τέσσαρα, σούρουπ^{ον} ἀντὶ σούρπου, λούκουρ^{ον} ἀντὶ λούκρου. Ἐκ τοῦ ἀλβ. γκρουμάτζ^{ον}, ἕπερ ἴδε· ρουμ. sugrum, ἀλβ.

σγκρουμάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ. (sgrumáre) = ἀπαγχονισμός, πνιγμός, κοιν. πνίξιμον· ρ. sugrumare. Καὶ σγκρουμάτούρᾶ.

σγκρουμάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (sgrumat^u, -tā) = ἀπηγχο-νισμένος· ρουμ. sugumat.

σγούρου, -ρά, επίθ. (sgír^u, -rǎ) = οὔλος, κοιν. σγουρός· ρουμ. crets, σλαβ.

σε σ' σά, άντων. προσ. γ' προσ. (αὐτοπαθής) πτώσ. αίτ. (se s' sâ). Ἐκ τοῦ λατ. se, ιτ. si, ισπ. πορτ. γαλ. se, προβ. si. se· ρουμ. se.

σεάο, οὔσ. θηλ. κατὰ συγχ. ἐκ τοῦ σεάουᾶ, σαλι, σέλι πλ. (seáo, ἐκ τοῦ seáuǎ, šali, seli) = ἐρίππιον, κοιν. σέλλα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. sella, ιτ. πορτ. sella, ισπ. silla, προβ. sella, καταλ. sella, γαλ. selle, ἀλβ. šaljē· ρουμ. še και έναρ. šea· πρβ. stella-steáuǎ, steáo και steǎ, ρουμ. ella (ἀντι illa)-eáuǎ eáo-eá=αὐτή, ἐκείνη. Ἐν Βλαχολιδάδω προφέρεται σεάου· (seáu¹), σεάουα ἐνάθρωως, και σέλλα (seáua, séllǎ).

σέου, οὔσ. οὐδ., σέουρι· πλθθ. (séu, séuri¹) = στέαρ, πάχος, κοιν. ξύγκι. Ἐκ τοῦ λατ. sebum (sebum). Περὶ ἐξαίρεσεως τοῦ v ἰδὲ ἐν λέξει σουᾶ· ιτ. sevo, ισπ. πορτ. sebo, προβ. seu, γαλ. suif, ρουμ. seu.

σεάρα, οὔσ. θηλ., σέρι· πλθθ. (seárǎ séri¹) = ἐσπέρα· Ἐκ τοῦ λατ. serum και sera = ὀψέ, βράδου· ιτ. προβ. sera, γαλ. soir, ρουμ. searǎ. Σεάρα αέστᾶ = ταύτην τὴν ἐσπέραν, κοιν. ἀπόψε· ιτ. ista sera· ασεάρα = τὴν παρελθοῦσαν ἐσπέραν.

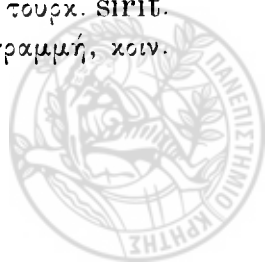
σεάστε κά, συνδ. ὑποθ. (seáste kǎ) = ἐάν. Ἐκ τοῦ σά εάστε κά = ὄντος (δεδομένου) ὅτι.

σεβντά και **σεβντάε**, οὔσ. ἀρσ., -ντατζ πλθθ. (ἐκ τοῦ ἐλ. σεβντάδ(ε)ς) (sevdǎ και sevdáe. dadz) = ἔρωσ, πόθος, κοιν. σεβντάς· τουρκ. sevda, ρουμ. amor. λατ.

σείζου, οὔσ. ἀρσ., σείζι· πλθθ. (seíz^u, seízⁱ) = ἡνιόχος, κοιν. ἐν Τουρκίᾳ σείζης, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. seiz, ρουμ. seiz.

σειρου και **σειριτου**, οὔσ. ἀρσ., -ριτς και -ριτουρι· πλθθ. (sir^u και sirít^u, -rits και -rituri¹) = τὸ λέγων, ἡ παρυφή, σειρήτιον και σειράδι. Ἐκ τοῦ σειρά, ρουμ. bordurǎ, γαλ. τουρκ. širit.

σειρε, οὔσ. θηλ., σείρι· πλθθ. (síre, síri¹ = γραμμή, κοιν. σειρά. Παρὰ Δημόνια· ρουμ. linie, λατ.

σέκον, ἐπιθ., σγάκᾶ θηλ (sék^u, sǵákǎ) = ξηρός. Ἐκ τοῦ λατ. siccus = ξηρός. Περὶ τροπῆς τοῦ ι εἰς ε ἴδε ἐν λέξει βέντου, ἰτ. secco, ἰσπ. πορτ. seco, προβ. γαλ. sec· ρουμ. sec.

σέκον, σικάϊ, -κατᾶ, -καρε ρ. (sék^u, sikáï, -katǎ, -kare) = ξηραίνομαι, ἴδε ουσᾶκ^{ον}.

σέλινον, οὔσ. οὔδ., -νι πληθ. (sélin^u, -nⁱ) = σέλινον· ρουμ. selinǎ, ἔλλην.

σέμνον, οὔσ. οὔδ., σγάμνι πληθ. (sémnu, sǵámmi) = σημεῖον, κοιν. σημάδι. Ἐκ τοῦ λατ. signum = σημεῖον· ἰτ. segnio, ἀλβ. šeng, νλν. ἐν Βελζενδῶ σένγκι, σαρδ. sinno, προβ. καὶ ἀργ. γαλ. segn(enseigner), ἰσπ. seno. Περὶ τροπῆς τοῦ gn εἰς μν, ἴδε ἐν λέξει κουμνάτ^{ον}.

σέντρον καὶ **σᾶντρον**, σιτζούι καὶ δᾶτζούι, σιτζούτᾶ καὶ δᾶτζούτᾶ, σιντεῖᾶρε ρ. (šéd^u καὶ šǎd^u, šidzúⁱ καὶ šǎdzúⁱ, šidzútǎ καὶ šǎdzútǎ, šideǵare καὶ šǎdeǵare) = κάθημαι· Ἐκ τοῦ λατ. sedeo, sedi, sessum, ere = κάθημαι· ἰτ. sedere, ἰσπ. πορτ. ser, προβ. sezer, γαλ. seoir· ρουμ. šed.

σέρτου, ἐπιθ., σέρτᾶ θηλ. (sértu, sértǎ) = ὀξύθυμος, νευρικός, κοιν. σέρτης, τρκ. sert· ρουμ. nervos. Καὶ σέρτικ^{ον}.

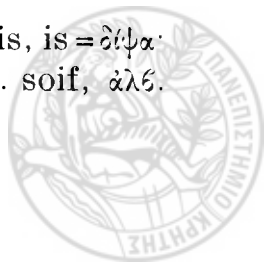
σᾶ καὶ **σᾶ**, προσ. ἀντ. βᾶ προσ. δοτ. πτ. (sⁱ καὶ sⁱ) = σοί, εἰς ἐσέ καὶ σοῦ· οἶον σᾶ βίνι γκίνε = σοῦ ἤλθε καλᾶ· ρουμ. își.

σᾶ καὶ **σᾶ**, συνδ. ὑποθ. (šⁱ καὶ šǎ) = εἰ, ἐάν. Ἐκ τοῦ λατ. si· σᾶ ἀβεάμ καὶ καρ σᾶ ἀβεάμ = εἰ εἶχον· si abebam· ρ. decǎ.

σιάμινον καὶ **σέμινον**, σιμινάϊ, -ατᾶ, -αρε ρ. (sǵámin^u, καὶ sémin^u, simináï, -atǎ, -are) = σπείρω. Ἐκ τοῦ λατ. semino are = σπείρω· ἰτ. seminare, ἰσπ. sembrar, πορτ. semear, προβ. semenar, γαλ. semer, ρουμ. seamin.

σιάρα, οὔσ. θηλ, σιέουρι· πληθ. (sǵǎra, sǵéurⁱ) = πρίων, κοιν. πριόνι. Ἐκ τοῦ λατ. serra = πρίων· ἰτ. serra, ἰσπ. sierra, ρουμ. feresrǎu, μαγυαρ.

σιάτε, οὔσ. θηλ. (sǵǎte) = δίψα. Ἐκ τοῦ λατ. sitis, is = δίψα· ἰτ. sete, ἰσπ. sed. πορτ. sede, προβ. set, γαλ. soif, ἀλβ.

ete. ρουμ. sete.

σιάτσερε, οὐσ. θηλ., 'σιάτσιρ' πληθ. (siãtsere, siãtsirⁱ) = δρέπανον. Ἐκ τοῦ λατ. sicilis = δρέπανον. Περὶ ἐναλλαγῆς I ρ ἴδε ἐν λέξει ἀκάρε, ἰτ. segolo, ρουμ. secere.

σεάτσιρον, τιτσιράⁱ, -ατǎ. -αρε ρ. (siãtsir^u, sitsirãⁱ, -ata, -are) = θεριζῶ. Ἐκ τοῦ λατ. * sicilo = sicilio, ire = κόπτω διὰ τοῦ δρέπανου, γορτολογῶ ἰτ. segare, ἰσπ. προβ. segar, ρ. secer.

σίβον, ἐπιθ., σιβǎ θηλ. (sív^u, sívǎ) = τεφρώδης, σποδοειδής, κοιν. σταγυτής. Ἐκ τοῦ αλισίβǎ ρ. cenuși^u. ἴδε τσάνουσα.

σιγκούνǎ, οὐσ. θηλ., -κουν' πληθ. (sigúnǎ, -gunⁱ) = μάλ-
λιον γυναικεῖον ἔνδυμα, ἀνοικτὸν ἔμπροσθεν, κοιν. σιγκούνα καὶ
σιγκούνι· ἄλβ. šegun. Ἐκ τοῦ λατ. gunna, ἐξ οὗ καὶ ἡ γούνα,
ἐπιδράσει τοῦ sagum.

σίγνι, οὐσ. θηλ., πληθ. ἄρ. (sígⁿⁱ) = τὰ σύμβολα ἐπισήμου
θρησκευτικῆς τελετῆς, τὰ ἐξαπτέρυγα, αἱ εἰκόνες καὶ τὰ λάβαρα,
κοιν. σίγνα, ἐκ τοῦ λατ. signum = σύμβολον, ρ. prapori, σλαβ.

σίγουρον, ἐπιθ., -ρά θηλ. (sí^{ur}^u, -rǎ) = ἀσφαλής, κοιν.
σίγουρος, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. securus = ἀσφαλής ἰτ. sicuro,
ἰσπ. πορτ. seguro, προβ. ἀρχ. γαλ. segur, ν. γαλ. sūr,
ἄλβ. siguro, ρουμ. sigur.

σιγουριψέσκου, -ψιⁱ -ψιτǎ, ψιρε ρ. (si^{ur}ipsésku, -psii,
-psitǎ, -psire) = ἐξασφαλίζω, κοιν. σιγουρεύω, ρ. asiguredz.

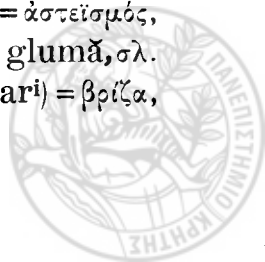
σιγουριψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ψιρⁱ πληθ. (si^{ur}ipsire,
-psirⁱ) = ἐξασφάλις, κοιν. σιγούρευμα, ρουμ. asigurare.

σιγουριψίτον, -τǎ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (si^{ur}ipsit^u, -tǎ) = ἐξη-
σφαλισμένος ρουμ. asigurat.

σιγουρλίκε, οὐσ. θηλ., -λικί πληθ. (si^{ur}lǐke, -likⁱ) = ἀσφά-
λεια, ἐξασφάλις, κοιν. σιγουρλίχι. Ἐκ τοῦ σίγουρον, ἔπερ ἴδε,
μετὰ τρκ. παραγ. καταλ. ρ. sigurantsǎ λατ.

σικǎ, οὐσ. ἀρσ., -κατǎ πληθ. (šikǎ, -kadz) = ἀστεϊσμός,
κοιν. χορατǎς καὶ σικαῖς, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. šakǎ ρ. glumǎ, σλ.

σικάρǎ, οὐσ. θηλ., σικǎρⁱ πληθ. (sikǎrǎ, -karⁱ) = βρίζα,

κοιν. σίκαλη, ἔπερ ἐκ τοῦ *secal*, *lis* = βρίζα· ἰτ. *segale*, προβ. *seguel*, γαλ. *seigle*, τοῦ παρηκμ. λατ. *sigala* ρουμ. *secarǎ*.

σικατούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρῖ πληθ. (*sikátúrǎ*, -turⁱ) = ξηρασία, ξήρανσις· ἰτ. *seccura*, ἰσπ. *secatura*, ρουμ. *secǎturǎ*.

σικάτου, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. = ξηρός, τραχύς· ἴδε καὶ ουσκάτου.

σιλβίου, οὐσ. οὐδ., -βιῖ πληθ. (*silvíu*, -viⁱ) = κυπάρισσος· ρουμ. *chiparos*, ἑλλην. Καὶ σιρβίλιου.

σιμιγδάλε, οὐσ. θηλ., (*simigǎle*) = ἡ σεμιδάλις, κοιν. σεμιγδάλι· ρουμ. *amidon*, ἑλλην.

σιμίε, οὐσ. θηλ., -μιῖ πληθ. (*simíe*, -miⁱ) = χειρόμακτρον· ρουμ. *batistǎ*.

σιμίτε, οὐσ. θηλ., -μιτς πληθ. (*simíte*, -mits) = μικρὸς ἄρτος ἐξ ἀλεύρου ἀρίστης ποιότητος, κοιν. σημίτι, τρκ. *semid*· ρουμ. *simit*.

σιμινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ σιάμινου, σιμινᾶρῖ πληθ. (*siminǎre*, -rⁱ) = σπορά, κοιν. σπάρσιμον· ρουμ. *semǎnare*, λατ.

σιμινάτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ῥήμ. σιάμινου (*siminátu*, -tǎ) = ἐσπαρμένος· ρουμ. *semǎnat*, λατ.

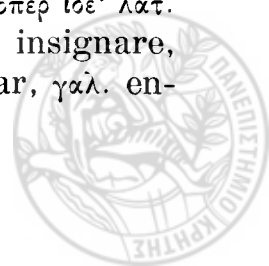
σιμιτσιού, οὐσ. ἀρσ., -τσιτς πληθ. (ἐκ τοῦ νλν. σιμιτσιδ(ε)ς) (*simitsíu*, -tsidz) = ἄρτοποιώλης, κυρίως σεμιτσιῆς, τρκ. *simitsi*· ρουμ. *simigiu*.

σιμίντσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (*simíntsǎ*, -tsi) = σπόρος. Ἐκ τοῦ λατ. *sementia (*sementis* = σπορά, σπόρος), ἰτ. *semenza*, προβ. *semenza*, γαλ. *semence*· ρ. *sǎmintsǎ*.

σιμνάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -ρῖ πληθ. (*simnǎre*, -rⁱ) = σημειώσεις, κοιν. σημάδευμα· ρουμ. *insemnare*, λατ.

σιμνάτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ κτρ., (*simnátu*, -tǎ) = σεσημασμένος, σημειωμένος· ρουμ. *semnat*, λατ.

σιμνέτζου, -σιμνάι, -ατᾶ, -αρε ρ. (*simnédzu*, *simnái*, -atǎ, -are) = σημειῶ, κοιν. σημαδεύω. Ἐκ τοῦ σέμνου, ἔπερ ἴδε· λατ. *signo-are* καὶ *insignare*, ἀλβ. *šenoig*, ἰτ. *insignare*, ἰσπ. *ensanar*, πορτ. *ensinar*, προβ. *enseignar*, γαλ. *en-*

seigner· ρουμ. insemn. Λέγεται καὶ σέμνου, σιμνάϊ.

σιμπέπε, οὐσ. θηλ., -κ' πλ. (sibépe, -kⁱ)=αίτια, ἀφορμή, κοιν. ἐν Τουρκ. σεμπέπι. Ἐκ τοῦ τρκ. sebeb· ρουμ. cauza, motiv, λατ. Δαλ.

ἄιμσίρ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ρ' πλ. (šimšír^u, -rⁱ)=ἡ πύξος, κοιν. πυζάρι. Ἐκ τοῦ τρκ. tchimchir, νλν. τζιμισίρι· ρουμ. meri-šor, σλαβ. καὶ cimisir.

σίν^{ου}, οὐσ. οὐδ., σίνι· καὶ σίνουρ' πληθ. (sín^u, sínⁱ καὶ sínurⁱ)=στέρον, κόλπος· ν' σίν^{ου}=ἐν τῷ κόλπῳ. Ἐκ τοῦ λατ. sinus=κόλπος· ἰτ. ἰσπ. seno, πορτ. seo, προβ. sen, γαλ. sein, ἀλβ. šin=λαϊμός· ρουμ. sîn.

σινάπε, οὐσ. θηλ., -π' πληθ. (sinápe, -pⁱ)=σίναπι, κοιν. σινάπι· ρουμ. muštar, ἀλβ. šinap.

σιναπισμό, οὐσ. ἀρσ., -σματζ πλ. (sinapismó, -smadz)=σιναπισμός, ἔμπλαστρον, κατάπλασμα ἐκ σιναπίου· ρουμ. sinapism, ἑλλην.

σινάχε, οὐσ. θηλ., -γ' πληθ. (sináhe, -hⁱ)=κινάγγη, τὸ κοιν. σινάχι· ρουμ. guturaiu, λατ.

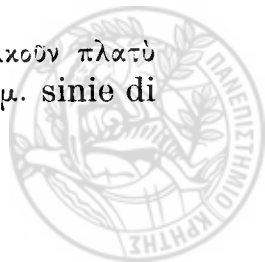
σίνγκουρ^{ου}, ἐπιθ., -ρᾶ θηλ. (sínkur^u, -ră)=μόνος. Ἐκ τοῦ λατ. singulus=μόνος· ἰτ. singulo, ἰσπ. προβ. πορτ. singular, γαλ. singulier· ρουμ. singur.

σινγκουράμε, οὐσ. θηλ., -ρᾶν' πληθ. (sínkuráme, -răni)=μόνωσις, ἐρημία, κοιν. μοναξιά. Ἐκ τοῦ σίνγκουρ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. singurătate, λατ. Καὶ σινγκουρεάτσᾶ.

σινέτε, οὐσ. θηλ., -νετς πληθ. (sinéte, -nets)=ἀπόδειξις παραλαβῆς, πιστοποιητικόν, κοιν. σινέτι, τουρκ. senet· ρουμ. creantsă, λατ.

σινιάκ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ουρ' πληθ. (sinjăk^u, -urⁱ)=στιβη, δρόσος πεπηγυῖα ἐπὶ τῶν δένδρων, πάγγη, σινιάκι ἐν Μοναστ. ρουμ. chiciură, σλαβ.

σινίε, οὐσ. θηλ., -νί πληθ. (sinie, -niⁱ)=χαλκούν πλατὺ ἀγγεῖον (δίσχος), κοιν. ταψί καὶ σινί, τρκ. šeni· ρουμ. sinie di

aramä, τρκ. + λατ.

σινίκου, ουσ. οὐδ., -τος πληθ. (šinik^u, -tsi) = μέτρον χωρητικότητας τῶν στερεῶν, δώδεκα ἑκατάδων (12) κοιν. σινίκι, τρκ. και κούτλα, ἑλλην. ῥουμ. obroce, σλαβ.

σινντούκε, οὐσ. θηλ., -ντουτς᾽ πληθ. (sindúke, -dutsi) = κιβώτιον, κοιν. σιντούκι, τρκ. šundouk ῥουμ. ladă.

σιντεάρε και **σάντεάρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥήμ. σέντ^{ου}, σιντέρ᾽ πληθ. (šideäre, και sâdeäre, šidéri) = τὸ καθίζεσθαι, κοιν. κάθισμα (ὡς πρᾶξις), ῥουμ. šedere.

σιντέφε, οὐσ. θηλ., -τεφ᾽ πληθ. (sidéfe, defi) = ἡ στίλβουσα κογγύλη, κοιν. σεντέφι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. sedef, ῥουμ. sidef.

σιντίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -τιρ᾽ πληθ. (sintire, -tirⁱ) = αἰσθησις ῥουμ. simtsire.

σιν|του και **σιν|τέσκου**, σιν|τί^ι, -ιτᾶ, -ιρε ῥ. (sintu και sintésku, sintii -ită -ire) = αἰσθάνομαι· μέσον: μι σιν|του γίνε = αἰσθάνομαι ἑμαυτὸν καλά. Ἐκ τοῦ λατ. sentio, ire Ἀκούεται και σιν|του ἰτ. sentire, ἰσπ. πορτ. προβ. γαλ. sentir, ῥ. simtesc.

σιμουροῦνι, οὐσ. ἀρσ., -ν᾽ πληθ. (šimuróni^u ni) = ἀσπάλαξ, κοιν. τυφλοπόντικας ῥουμ. sobol, σλαβ.

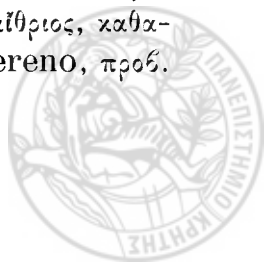
σιούτ^{ου}, -τᾶ, ἐπιθ. (šjut^u -tă) = κερασφόρον ζῶον ἐστερημένον τῶν κεράτων, κοιν. σιούτο ἐκ τοῦ ἄλβ. šjout, ῥουμ. ciut.

σιπτᾶμᾶνᾶ και **σταμᾶνᾶ**, οὐσ. θηλ. -μᾶν᾽ πληθ. (siptă-mănă και etămănă -măni) = ἑβδομάς. Ἐκ τοῦ λατ. septimana = ἑβδομάς ἰτ. settimana, ἰσπ. πορτ. semana, προβ. setimana, γαλ. semaine, ῥουμ. septămină.

σιρέτ^{ου}, ἐπιθ., -τᾶ θηλ., (sirét^u, -tă) = ὄργιλος, ὀξύθυμος, κακός, κοιν. σιρέτης᾽ τουρκ. sered, ῥουμ. viclean.

σιρετλίκε, οὐσ. θηλ., -κ᾽ πληθ. (siretlike, -ki) = ὄργιλότης ὀξύθυμία, κοιν. σερετλίκι, τουρκ. seretlik ῥουμ. širetenie, τρκ.

σιρίνου, ἐπιθ., -ρινᾶ θηλ. sirín^u, -rină) = αἰθριος, καθαρός (ὁ οὐρανός). Ἐκ τοῦ λατ. serenus, ἰτ. ἰσπ. sereno, προβ. sere, γαλ. serein ῥουμ. senin.

σιρμαϊέ, οὐσ. ἄρσ., -ετζ πληθ. (sirmaje, -edz) = ἡ ἀφορμή, τὸ χρηματικὸν κεφάλαιον ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως, κοιν. καπιτάλι καὶ σιρμαγές, τουρκ. sirmâie, ρουμ. capital, λατ.

σιρμπέσκου, ἐπιθ. -μπεάσκά θηλ. (sərbésku, -beaskă) = ζωηρός, νευρικός, κοιν. σερμπέζης, τρκ. serbez, ρ. nervos, λατ.

ῥιρμπέτε, οὐσ. θηλ. (sərbéte) = ποτὸν γλυκύ, τὸ σερμπέτι, τουρκ. şerbet, ρουμ. şerbet.

σίρμπισλίκε, οὐσ. θηλ., -λικὶ πληθ. (sîrbislîke, -liki) = ζωηρότης, νευρικότης, κοιν. σερμπεσλίκι, τρκ. serbeslik, ρουμ. nervozitate, λατ.

σιρουέσκου, σιρουί, -ιτά, -ιρε ρ. (siruésku, sirui, -ită, -ire) = διατέμνω διὰ τοῦ πρίονος, πριονίζω. Ἐκ τοῦ σχάρᾶ, ἔπερ ἰδε· ρουμ. taiu cu ferestreăul, λατ. + μαγαυαρ.

σιρουίρε, ἀπθ., οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ίρι πληθ. (siruire, -iri) = πριόνισμα, ρουμ. ferestreire, μαγ.

σιρουίτ^{ου}, -τά, πθμ. τοῦ ἀνρ. (siruit^u, -tă) = πριονισμένος· ρουμ. ferestreit, μαγ.

σίτᾶ, οὐσ. θηλ., σίτι πληθ. (sită, sîti) = σῆστρον, τὸ γνωστόν λεπτὸν κόσκινον, κοιν. σήτα, ἔπερ ἐκ τοῦ ἐλ. σήθω καὶ σάω παρ' Ἡροδότῳ· ρουμ. sită, ἑλλην.

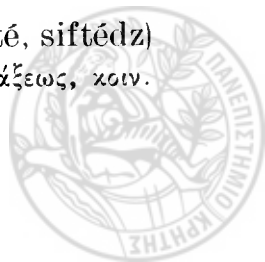
σιτζίμε, οὐσ. θηλ., -τζινὶ πληθ. (sidzîme, -dzini) = σειρήτιον, σχοινίον, τουρκ. καταγ. ἰδε καὶ τσοαρᾶ, ρουμ. sfoară, σλ.

ῥιτζούτ^{ου}, πθμ. τοῦ δέντ^{ου}, ῥιτζούτᾶ θηλ. (şidzût^u, -tă) = ὁ καθήμενος, ἀδρανής· ρουμ. şezut. Καὶ ὡς οὐσιαστ. = ὁ πρωκτός, συνων. τῷ κούρ^{ου}, ρουμ. şezut.

σιτσιράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. σχάτσιρ^{ου}, -ράρι πληθ. (sitsirăre -rări) = θερισμός, κοιν. θέρισμα, ρουμ. seceriş, λατ.

σιτσιράτ^{ου}, -τά, πθμ. τοῦ ρ. σχάτσιρ^{ου}, (sitsirăt^u, -tă) = θερισμένος· ρουμ. secerat, λατ.

σιφτέ, οὐσ. θηλ., σιφτέτζ πληθ. (σιφτέδ(ε)ς) (sifté, siftédz) = πρώτη πώλησις τῆς ἡμέρας, ἀρχὴ ἐμπορικῆς πράξεως, κοιν. σεφτές, ἐκ τοῦ τουρκ. seftè, ρουμ. safteà.

σκάλντάρε, άπθ. ούσ. τοῦ κτρ. -ντάρ' πληθ. (skâldäre, -där¹)=λουῖσις, λούσιμον ἐν ποταμῶ, ἢ ἀλλαγῶ, κολύμβημα· ρουμ. scâldare.

σκάλντάτ^{ου}, πθμ. τοῦ κτρ. -ντατᾶ, θηλ. (skâldát^u -dată = λελουσμένος, καλῶς πεπλυμένος· ρουμ. skâldat.

σκάλντου, σκάλντάι, -ντατᾶ, -νταρε ρ. (skâldu, skâldái, -dată, -dare) = λούω, πλύνω, μέσον λούομαι (ἐν τῶ ποταμῶ), κολυμβῶ, ἐκ τοῦ λατ. excaldo -are = θερμολουτῶ· ἰτ. scaldare = θερμαίνειν, πρβ. escaldar, γαλ. echauder = θερμῶ ὕδατι περικαθαίρω, κοιν. ζεματῶ, ἰσπ. πορτ. escaldar, ρ. scald.

σκάλσέσκου, -σι^ι -σιτᾶ, -σιρε ρ. (skâlsésku, -si, -sită, -sire) = γλύφω, σκαλίζω - ἐσκάλισα καὶ σκάλσα· ρ. scornese, σλ.

σκάλσίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -σιρ' πληθ. (skâlsíre, -sir^ι) = τὸ γλύφειν, κοιν. σκάλισμα· ρ. sculptare λατ., scornire, σλ.

σκάλσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ άνρ., -σιτᾶ θηλ. (skalsít^u, -sită) = ἐγλυμμένος κοιν. σκαλισμένος, ρ. sculptat, λατ. scornit, σλ.

σκάμᾶ, ούσ. θηλ., σκάμι' πληθ. (skámă, skămi) = πομφόλυξ, φουσαλῖς, κοιν. φουσκαλίδα, άφρός. Ἐκ τοῦ λατ. squama, ἰτ. squama, πρβ. ἰσπ. πορτ. escama, ρουμ. scamă = ἴς-ἰνός, κροκὺς - ὕδος. Καὶ σκάμάτᾶ.

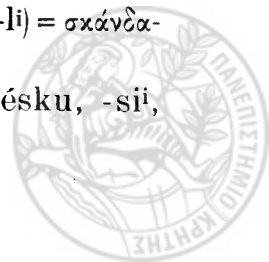
σκάμάνγκου, ούσ. οὐδ., -μᾶντζι πληθ. (skâmângu, -măndzi) = ξάσμα ἐρίου, κοιν. σκαμάκι· λέγεται καὶ κάμάνγκου. Ὁ πληθ. καὶ σκάμᾶνγκι. Ἐκ τοῦ λατ. squama.

σκάμπᾶ, ούσ. θηλ, σκάνγκι πληθ. (skâmbă, skăngi) = βράχος, ἐν Πλεάζα, ἴδε μπουρτσίρε.

σκάμνου, ούσ. οὐδ., σκάμνι πληθ. (skâmnu, skămni) = ἐδώλιον, κοιν. σκαμνί, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. skamum = ἐδώλιον, ἰτ. scanno, ἰσπ. escano, πρβ. escanh, ἀλβ. škam καὶ škamb, ρουμ. scaun, Μογλ. skant.

σκάνδαλ^{ου}, ούσ. οὐδ., -λι' πληθ. (skândalu, -li) = σκάνδαλον, ἔρις, πρόσκρουσμα· ρουμ. scandală, ἑλλην.

σκάνισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (skânisésku, -sii,

-sită, -sire) = έρεθίζω, πειράζω, κοιν. σκανιάζω, σκάνισα· ρουμ. necăjesc, σλαβ.

σκάπισιρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -σιρ' πλ. (skânisire, -siri) = έρεθισμός, κοιν. πείραγμα και σκάνιασμα· ρ. necăjire, σλαβ.

σκάπισιτ^{ου}, πθμ. τοῦ άνρ., -σιτă θηλ. (skânisit^u, -sită) = ήρεθισμένος, λυπημένος, κοιν. πειραγμένος και σκανιασμένος· ρουμ. necăjit, σλαβ.

σκάπντουρά, ούσ. θηλ., -ντουρ' πληθ. (skândură, -duri) = σανίς, κοιν. σανίδι. Έκ τοῦ λατ. scindula και scandula = σχίδαξ (έκ τοῦ scindo = σχίζω· ιτ. scandola, γαλ. échandolle· ρουμ. scândură, (σκενδύλιον παρά Δουκαγγίω).

σκάπντέλι^{ου}, ούσ. οὔδ., σκάπντέλ' πληθ. (skântéli^u, skântéli) = σπινθήρ. Έκ τοῦ λατ. *scintilia = σπινθήρ, ιτ. scindilla, ισπ. cendella, πορτ. προβ. scindilla, άρχ. γαλ. es-cindelle, ν. γαλ. étincelle, άλβ. škendije· ρ. scănteiu.

σκάπντιλιέτζ^{ου}, σκάπντιλιάι, -ατă, -αρε ρ. (skântiljédz^u, skântiljái, -ată, -are) = σπινθηροβολῶ. Έκ τοῦ λατ. scintillare, ιτ. scintillare, ισπ. centellar, πορτ. scintillar, πρ. sintillar, γαλ. étinceler, άλβ. škendeig· ρ. scănteiz.

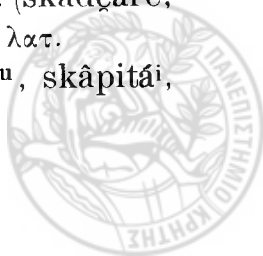
σκάπντιλιάρε, άπθ. τοῦ άνρ., -λιερ' πληθ. (skântiljäre, -lieri) = μαρμαρυγή, σπινθηροβόλησις· ρουμ. scănteiare.

σκάπντιλιόσ^{ου}, έπιθ., -λιόσă θηλ. (skântiljós^u, -ljósă) = μαρμαρυγῶδης, στιλπνός, σπινθηροβολῶν. Έκ τοῦ σκάπντέλι^{ου}, έπερ ίδε, ισπ. centelloso· ρουμ. scănteios, λατ.

σκάπντ^{ου}, σκάτζούι, -τζουτă, -ντεαρε ρ. (skád^u, skâdzúi, -dzută, -deare) = έκπίπτω, σωματικῶς και οικονομικῶς, κατὰ τὸ έλλην. ξέπεσε. Έκ τοῦ δημῶδους λατ. ex-cado άντι ex-cido, idi, ere = έκπίπτω· ιτ. scadere, προβ. eschager, γαλ. eschoir· ρουμ. scad. Το ρήμα λέγεται μεταβ. και άμεταβ.

σκάπντεάρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -ντερ' πληθ. (skâdeäre, -deri) = έκπτωσις, χειροτέρευσις· ρουμ. scadere, λατ.

σκάπιτ^{ου}, σκάπιτάι, -τατă, -ταρε ρ. (skâpit^u, skâpitái,

-tatã, -tare) = δύομαι, δύο άμετ. επί τοῦ ἡλίου· 2) ἐξαφανίζομαι, ἀφίπταμαι· Ἐκ τοῦ λατ. ∴ ex-capito-are (ἐκ τοῦ caput = κεφαλή) = οἶονεῖ ἀποκεφαλίζω. Ἐν Μοσχοπόλει λέγεται : σοάρλε ἀπούνε = ὁ ἥλιος δύοει, ἐξ οὗ τὸ νλν. σουρουπάνει· ρουμ. soarele apune. Καὶ ασκάπιτ^{ου}.

σκάπιτάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τάρ' πληθ. (scăpităre, -tãri) = δύοσις ἐξαφανισμός· ρουμ. apus, λατ.

σκάπιτάτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τατã θηλ. (skăpitát^u, tatã) = δεδουκώς, ἐξηφανισμένος· ρουμ. apus, λατ. Καὶ ασκάπιτάτ^{ου}.

σκάπιτάτα, θηλ. τῆς ἀντ. πθμ. με σημ. οὐσ. ἀφηρ. (skăpitátata) = ἡ δύοσις (τοῦ ἡλίου)· ρουμ. apusul, λατ.

σκάρά, οὐσ. θηλ., σκάρ' πληθ (skárã, skãri) = ἡ ἐσχάρα, τὸ μαγειρικὸν σκεῦος, ἡ κοιν. σκάρα. Ἐκ τοῦ ἐλλήν. ἐσχάρα· ρουμ. grătar, λατ.

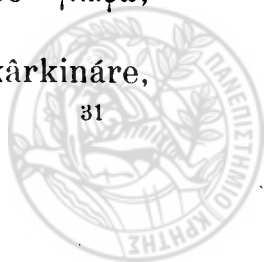
σκάρά, οὐσ. θηλ., σκάρ' πλ. (skárã, skãri) = κλίμαξ, κοιν. σκάλα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. scala. Περὶ ἐναλλαγῆς τοῦ l ρ ἴδε ἐν λέξει ἀκάρε· ἰτ. scala, ἰσπ. πορτ. escala, προβ. scala, γαλ. escelle, ἀλβ. škalë· ρουμ. scarã.

σκάρικαλέτ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -λετσ' πληθ. (skârkalêts^u, -letsⁱ) = ἀκρίς, κοιν. ἀκρίδα. Καὶ καρκαλέχ^{ου} καὶ σκαρκαλέχ^{ου}. Τὸ σ προθ. κατὰ τὸ σμικρὸς ἀντὶ μικρὸς, σμίγω ἐκ τοῦ μίγνυμι, σκούρτου ἐκ τοῦ λατ. curtus, σκλγίπ^{ου} - cloppus. Ἐκ τοῦ καρκαίρω = ψοφῶ, τρίζω· «καρκαίρει, ψοφεῖ» Ἡσύχιος. Ἡ λέξις πεποιημ. ἐν Μακεδ. συνήθης ἡ λέξις καρκαλέτσει ἀντὶ ἀκρίδα· ρουμ. lăcustã, λατ.

σκάρικέσκου, -κι', -κιτã, -κιρε, ρ. (skârkésku, -kii, -kitã, -kire) = ἀποπερατῶ, τελειώνω. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ ex-carpo ere. Λέγεται ἰδίως ἐπὶ τῆς ἀποπερατ. τοῦ ὑφαινομένου ρ. termin, λ.

σκάρικιν^{ου}, -αί, -ατã, -αρε ρ. (skârkin^u, -ai, -atã, -are) = ξέω, κοιν. ξύνω. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ scalpino = scalpo = γλάφω, κνῶ· ἰτ. scalpurire· ρουμ. scarpin

σκάρικινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -νάρ' πλ. (skârkinăre,

-nārⁱ) = ξέσις, κοιν. ξύσιμον· ρουμ. scărpinare.

σκάρμινάτ^{ου}, -τά, πθμ. τοῦ ἀνρ. (skârkinát^u, -tă) = ἐξεσμένος· ρουμ. scărpinat.

σκάρκίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρⁱ πληθ. (skârkîre, -rⁱ) = ἀποπεράτωσις, κοιν. τελείωμα· ρουμ. terminare, λατ.

σκάρκίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τά θηλ. (skârkít^u, -tă) = ἀποπερατωμένος, κοιν. βγαλμένο τὸ πανί· ρουμ. terminat, λατ.

σκάρκιτούρă, οὐσ. θηλ. ἀφηρ., -ρⁱ πληθ. (skârkítúră, -rⁱ) = ἀποπεράτωσις, συνων. τῷ σκάρκίρε. Ἐκ τοῦ σκάρκίτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. terminare, λατ.

σκάρμιν^{ου}, -αⁱ, -ατά, -αρε ρ. (skârmin^u, -aⁱ, -ată, -are) = ξάνινω ἔρια. Ἐκ τοῦ δημ. λατ. excarmino. are = ξάνινω· ἰτ. carminare καὶ scarmigliare. Ἐν τῷ ἰτ. Τυρόλω scarmenar, ἰσπ. excarmenar, πορτ. excarmentar, προβ. carminar· ρουμ. scarmin.

σκάρμινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρⁱ πληθ. (skârminăre, -rⁱ) = ξάνσις, λανάρισμα μαλλίων· ρουμ. scărminare.

σκάρμινάτ^{ου}, -τά, πθμ. τοῦ ἀνρ. (skârminát^u, -tă) = ξαντός, λαναρισμένος· ρουμ. scărminat.

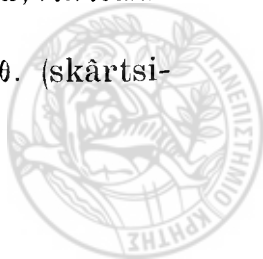
σκάρμινάτουρă, οὐσ. θηλ., -τουρⁱ πληθ. (skârminătúră, -turⁱ) = ξάνσις, κοιν. λανάρισμα μαλλίων. Ἐκ τοῦ σκάρμινάτ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. scărminăre.

σκάρπă, οὐσ. θηλ., -πινⁱ πληθ. (skârpă, -pinⁱ) = ὑπόδημα γυναικεῖον, κοιν. σκαρπίνι, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰτ. scârpa καὶ scarpino, ἰσπ. scarpin, γαλ. escarpin, ἅπαντα ἐκ τοῦ scarpus τοῦ παρηκμ. λατινισμοῦ· ρουμ. scarpă.

σκάρπă, οὐσ. θηλ., σκάρπι πληθ. (skârpă, skârpi) = σχίδαξ, πελέκημα, κοιν. πελεκούδα· ρουμ. așchie, λατ.

σκάρτσικ^{ου} καὶ **σκάρτσικ^{ου}**, -καⁱ, -κατά, -καρε ρ. (skârtsik^u, καὶ skârtsîk^u, -kai, -kată, -kare) = τρίζω, ντίντσάλι = τοὺς ὀδόντας· ρουμ. scrășnee, σλαβ.

σκάρτσικάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -κάρⁱ πληθ. (skârtsi-

káre, -kãri) = τρίζεις, κοιν. τρίζιμον· ρουμ. scrãšnire, σλαβ.

σκάροτσιον, ουσ. ἄρσ., -τσι πληθ. (skãrtsi^u, -tsi) = γόνδρος, τὸ τραχανόν, ὁ λοβός (τὸ κρεμάμενον τοῦ ὠτός), β. sgãrciu, σλ.

σκάτζούτον, τᾶ, πθμ. τοῦ β. σκάντου (skãdzút^u, -tã) = ἐκπεπτωκώς, κοιν. ξεπεσμένος· ρουμ. scãzut, λατ.

σκάφα, ουσ. θηλ., σκάφι πληθ. skãfã, skãfi) = ποτήριον, κοιν. σκάφα, ὅπερ ἐκ τοῦ σκάπτω· σκάφα λέγεται καὶ ἡ σκάφη, τὸ σακαρίδι· ρουμ. pãhar, σλαβ.

σκέλε, ουσ. θηλ., σκέλι· πληθ. (skéle, skéli) = σκέλος, ὅπερ ἐν Μοναστ. λεγ. σγκλιότου· ρουμ. picior, λατ.

σκέπα, ουσ. θηλ., -πι πληθ. (sképã, -pi) = περιτόνιον καὶ ἐπίπλους «ὁ πιμελωδῆς ὑμῖν ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τῶν ἐντέρων» Ἡσυχ. κοιν. σκέπη· ρουμ. prapor, σλαβ.

σκέτον, ἐπιθ., σκέτα θηλ. (skét^u, -tã) = ἀπλοῦς, ἀμιγῆς, ἄδολος, κοιν. σκέτος, ἐκ τοῦ ιτ. schietto, β. simplu. curat, λ.

σκήπτρον, ουσ. οὐδ., -πτρι πληθ. (skíptru, -ptri) = σκήπτρον· ρουμ. zepter, ἑλλην.

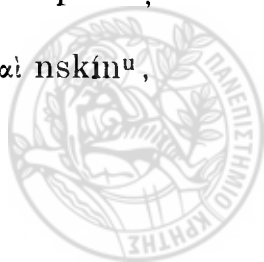
σκιζάρε, ουσ. θηλ., -ζάρι· πληθ. (skizãre, -zãri) = σχίζα ξύλου, σχιζάρι, ρουμ. aschie, λατ.

σκίκον καὶ **σκικά**, ουσ., -κουρι καὶ -τσι πληθ. (skík^u καὶ skikã, -kuri καὶ -tsi) = στάχυς, ἀθήρ, κοιν. τὰ τοῦ ἀστάχυος γένεια· 2) ἀκίς. Ἐκ τοῦ λατ. spica = ἀκίς. Περὶ τροπῆς τοῦ ρ εἰς κ ἰδ. ἀκικᾶσέσκου· ιτ. spica, ἰσπ. πορτ. espiga, προβ. espic καὶ espiga, γαλ. ἐπί, ρουμ. spic (schic).

σκιμμπέον καὶ **-μπιον**, ουσ. ἄρσ., -μπετζ πληθ. (skim-béu, καὶ -mbi^u, -mbedz) (ἐκ τοῦ σκιμμπέ(ε)ς) = κοιλία ζώου, κοιν. κοιλιά καὶ σκεμπές, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. scembé· ἴδε καὶ πᾶστουρά, ρουμ. pãndece, λατ.

σκίνον, ουσ. ἄρσ., σκίν· πληθ. (skín^u, skíni) = ἄκανθα. Ἐκ τοῦ λατ. spina, ιτ. spina, ἰσπ. προβ. espina, πορτ. espinha, γαλ. ἐπινε, ἀλβ. spinj, ρουμ. spin (schin).

σκίνον καὶ **νσκίνον**, -ναί, -νατᾶ, ναρε (skín^u καὶ nskín^u,

-ire)=αἰγυμαλωτίζω, κοιν. σκληρῶν· ῥουμ. robesc, σλαβ.

σκληρῶν, -γκιῖ, -γκιτᾶ, -γκιρε ῥ. (sklǎgésku, -giῖ, -gită, -gire)=γίγνομαι κακός, ἄσχημος, κοιν. ἄσχημίζω· ἐκ τοῦ σκληρῶν, ἔπερ ἴδε· ῥουμ. slăbesc.

σκληρῶν, ἐπιθ., -μπᾶ θηλ. (skláb^u, -bă)=κακός. Πιθανῶς ἐκ τοῦ ἄνωτ. σκληρῶν=αἰγυμαλωτος, ὡς τὸ ἰτ. *cativo*=κακός, ἐκ τοῦ *captivus*=αἰγυμαλωτος. Ἐν τῷ βορ. τμήμ. σημ. λεπτός, ἰσχνός, καχεκτικός. Ἐν τῷ μεσημβρ. τμήμ. προφέρεται σκληρῶν· ῥουμ. slab, rău, λατ.

σκληρῶν, οὐσ. θηλ., -μπετς πλ. (sklăbeâtsă, -bets)=κακία, τὸ κακόν. Ἐκ τοῦ σκληρῶν· ῥουμ. răutate, rele, λατ. Καὶ σκληρῶν (sklăbîntsă).

σκληρῶν, οὐσ. θηλ., -λιῖ πλ. (sklăbile, liῖ)=ἀτονία, ἀδυναμία. Ἐκ τοῦ σκληρῶν, ἔπερ ἴδε· ῥ. slăbitsiune. Καὶ σκληρῶν.

σκληρῶν, ἐπιθ., -ντσᾶ θηλ. (sklîntsă, -ntsă)=φιλάργυρος· ῥουμ. avar, λατ.

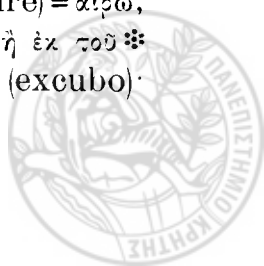
σκληρῶν, οὐσ. θηλ., -ρετς πληθ. (sklîntsîureâtsă, -rets)=φιλαργυρία. Ἐκ τοῦ ἄνωτέρω σκληρῶν· ῥουμ. avaritsie, λατ. Καὶ σκληρῶν (sklîndzîame).

σκληρῶν, -καῖ, -ατᾶ, -αρε (skliôápi^u, -kaῖ, -ată, -are)=χωλαίνω. Ἐκ τοῦ λατ. ex-cloppico· ῥουμ. schiopăt. Ἴδε σκληρῶν.

σκληρῶν, ἐπιθ., -πᾶ θηλ. (skliôp^u, -pă)=χωλός. Ἐκ τοῦ ἀργ. λατ. cloppus-sclopus=χωλός· ἰτ. schiopo. Τὸ s εἶνε προθεμ. ὡς ἐν τῷ σκούρτου = βραχύς, κοντός, ἐκ τοῦ eurtus, πρβ. ἀργ. γαλ. clop, ν. γαλ. écloppé· ῥουμ. schiop.

σκληρῶν, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -καρῖ πληθ. (skliupi-kăre, -kăriῖ)=γῶλανσις, τὸ νᾶ εἶνε τις χωλός, κοιν. κούτσαμα· ῥουμ. schiopătare, λατ.

σκόλον, -λαῖ, -ατᾶ, -αρε ῥ. (skól^u, -lai, -ată, -are)=αἰρω, ἐγείρω, σηκώνω. Ἐκ τοῦ λατ. ex-colloco, are, ἢ ἐκ τοῦ ex-loco excolare, ἔρθοτ. ἐκ τοῦ λατ. excubulo (excubo).

σκουλουσίρε, ἀπθ. οὐτ. τοῦ ἀνρ., -σιρῖ πληθ. (skulusíre, -sirⁱ) = παῦσις, κοιν. σκόλασμα· ῥουμ. ispravire, σλαβ.

σκουλουσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ (skulusit^u, -tă) = ἀπό-
φοιτος ἀπὸ τῶν σχολείων· «πεπαυμένος φοιτᾶν εἰς τὰ διδάσκα-
λεῖα», κοιν. σχολασμένος, ῥουμ. isprăvit, σλαβ.

σκουμμπουσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (skumbusésku, -sii, -sită, -sire) = κομβῶ, κομβώνω· μέσον «μι σκουμμπουσέ-
σκου» = ἐμπορπῶμι, κομβοῦμι, παρασκευάζομαι πρὸς ἐργασίαν.
Ἐκ τοῦ κόμβος, κομβίον, ῥουμ. suflec, λατ. Περι· προθ. σ ἴδε
σκαρχαλέτθ^{ου}. Πιθανώτ. ἐκ τῆς λατ. προθ. ex καὶ κούμμπουσα.

σκουμμπουσίρε, ἀπθ. οὐτ. τοῦ ἀνρ., -σιρῖ πληθ. (skumbu-
síre, -siri) = ἐμπόρησις, προπαρασκευῆ πρὸς ἐργασίαν διὰ κομ-
βώσεως τοῦ ἐνδύματος, ἢ ἄλλων μερῶν αὐτοῦ· κοιν. σκούμπωμα·
ῥουμ. suflekare, λατ.

σκουμμπουσίτ^{ου}, -τᾶ (skumbusit^u, -tă) = ἐμπεπορημένος,
κοιν. σκουμπωμένος· ῥουμ. suflecat, λατ.

σκουμμπρίε, οὐτ. θηλ., -μπριῖ πληθ. (skumbríe, -brii) =
σκόμβρος, κοιν. σκουμπρί, λατ. scomberus· λέγεται καὶ σκουμ-
μπρί^{ου}, ῥουμ. scrumbie.

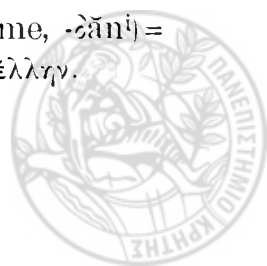
σκουμπίε, οὐτ. θηλ., σκουνκίⁱ πληθ. (skumpie, skunkíⁱ)
= μεγάλη τιμή, ὑπερτίμησις, κοιν. ἀκριβεία· λέγεται καὶ σκουμ-
πέατε, ἴδε σκούμπου· ῥουμ. scumpete, σλαβ.

σκούμπου, ἐπιθ. -πᾶ, θηλ. (skúmpu, -pă) = πολύτιμος,
κοιν. ἀκριβός (σλαβ. καταγωγῆς)· ῥουμ. scump, σλαβ.

σκουνκέσκου, -κιⁱ, -κιτᾶ, -κιρε ῥ. (skunkèsku, -kii, -kită, -kire) μεσ. σι σκουνκιάστε = γίνεται πολύτιμον, ὑπερτι-
μᾶται, κοιν. ἀκριβαίνει (τὸ πρᾶγμα)· ῥουμ. scumpese.

σκουνντιψέσκου, -ψιⁱ, -ψιτᾶ, -ψιρε (skundipsésku, psii, -psită -psire) = προσκόπτω, κοιν. σκοντάβω· σκόνταψα· ῥουμ. me potienese, σλαβ. Δαλ.

σκουρδάμε, οὐτ. θηλ., -δάμⁱ πληθ. (skurđáme, -đaniⁱ) =
σκοροδάμη, κοιν. σκοροδαλέα· ῥουμ. scordoleă, ἑλλήν.

σκουρπισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (skurpisisésku, siⁱ, -sitā -sire) = σκορπιζω· ρουμ. *imprăștiez*, σλαβ. Καὶ σκρουψέσκου, ἐκ τοῦ νλν. ἀορ. σκρόψα.

σκουρπισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πληθ. (skurpisire, -sirⁱ) = διασκοοπισμός, κοιν. σκόρπισμα· ρ. *imprăștiare*, σλ.

σκουρπισίτ^{ον}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (skurpisit^u, -tā) = διασκοοπισμένος, κοιν. σκορπισμένος, ρουμ. *imprăștiat*, σλαβ.

σκουρτάμε, οὐσ. θηλ., -τᾶν^ι πληθ. (škurtāme, -tānⁱ) = βραχύτης, σμίκρυνσις, κοιν. κόντεμα. Ἐκ τοῦ σκούρτου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. *scurtime*.

σκουρτάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ. -τᾶρι πληθ. (skurtāre, -tārⁱ) = βράχυνσις, κοιν. κόντευμα· ρουμ. *scurtare* λατ.

σκουρτέτζου, -ταῖ, -τατᾶ, -ταρε ρ. (skurtédzu, -tai, -tatā, -are) = βραχύνω, καθιστῶ τι μικρότερον, κοιν. κονταίνω. Ἐκ τοῦ σκούρτου, ὅπερ ἴδε· λατ. † *excurtare*, ἰτ. *scortare*, ἰσπ. πορτ. *cortar*, προβ. *escortar*, γαλ. *écourter*, ἀλβ. *šcourtoig*, ρουμ. *scurtez*.

σκουρτίτσα, οὐσ. θηλ., -τσῖ πληθ. (skurtītsā, -tsī) = κληρός, λαχνός. Ἐκ τοῦ σκούρτου = μικρός, δηλ. τὸ μικρότερον τῶν δύο ξυλαρίων· ἀλβ. *škourteze*, ρουμ. *sorts*, λατ.

σκούρτου, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (skúr^{tu}, -tā) = βραχύς, μικρός. κοιν. κοντός. Ἐκ τοῦ *excurtus* ἢ *curtus* μετὰ προθ. *s* (σ) = βραχύς, κολοβός· ἰτ. ἰσπ. *corto*, προβ. *cort*, πορτ. *curto*, γαλ. *court*, ἀλβ. *scourte*, ρουμ. *scurt*.

σκουτξάλε, οὐσ. θηλ., -τελ^ι, πληθ. (skutēāle, -telⁱ) = μικρὸν καὶ ἀβαθεὺς ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τίθενται τὰ κόλλυθα, κοιν. σκουτέλλι. ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. *scutella* = πινάκιον.

σκουτξάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. σκότ^{ου}, -τερι πληθ. (skutēāre, -terⁱ) = ἐξαγωγή, ἐκφορά, κοιν. βγάλσιμον· ρουμ. *scoatere*, λ.

σκούτικον, οὐσ. οὐδ., -τσ^ι πληθ. (skútik^u, -tsi) = μάλλινον ὕφασμα, τὸ κοιν. σαΐάκι καὶ σκουτί. Ἐκ τοῦ ἐλ. σκῦτος, λατ. *scutina*, ρουμ. *scutec*.

σκούτουρον, -αⁱ, -ατᾶ, -αρε β. (skútur^u, -aⁱ, -atǎ, -are) = τινάσσω. Ἐκ τοῦ λατ. † ex-cutulo, (succutio), ιτ. scotolare· ρουμ. scutur, ἄλβ. škount.

σκουτουράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρⁱ πληθ. (skuturáre, -rⁱ) = τινάξις, τίναγμα· ρουμ. scuturare.

σκουτουράτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (skuturát^u, -tǎ) = τετιναγμένος· ρουμ. scuturat.

σκουφούνε, οὐσ. θηλ., -νⁱ πληθ. (skufúne, -nⁱ) = περιπόδιον, κοιν. κάλτσα καὶ σκουρούνη, ὅπερ ἐκ τοῦ ιτ. scoffone, λ.

σκράκ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -κⁱ πλ. (skrák^u, -kⁱ) = σκορπιός. Ἐκ τοῦ ἄλβ. scrap, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. scorpius (σκορπιός), ἴδε σκορπί^{ου}.

σκριέτ^{ου}, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. skrét^u, -tǎ = ἔρημος, ξηρός, ἄθλιος. Ἐκ τοῦ λατ. secretus, ἄλβ. šcrete· ρουμ. pustiu, σλαβ. sec, λατ.

σκρί^{ου} καὶ **σκριέσκου**, σκριⁱ, σκριτᾶ καὶ σκριάτᾶ (ἐν Μοναστ.) σκριρε (skri^u, skrésku, skriⁱ, skritǎ καὶ skriátǎ, skri^{re}) = γράφω. Ἐκ τοῦ λατ. scribo, ere = γράφω· ιτ. scriver, ισπ. escribir, πορτ. escrever, προσβ. scriure, γαλ. écrire, ἄλβ. scrouig· ρουμ. scriu.

σκριιτόρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ρⁱ πληθ. (scriitór^u, -rⁱ) = γραφεύς. Ἐκ τοῦ scri^u· ρουμ. scriitor.

σκρίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ β. σκρι^{ου}, -ρⁱ πληθ. (skri^{re}, -rⁱ) = γραφή, γράψιμον· ρουμ. scriere. Καὶ σκριεάρε.

σκρίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ β. σκρι^{ου} (skrit^u, -tǎ) = γεγραμμένος· ρουμ. scris.

σκριιτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρⁱ πληθ. (skriitúrǎ, -rⁱ) = γραφή, λατ. scriptura, ιτ. scrittura, ισπ. πορτ. escritura, προσβ. sripturǎ, γαλ. écriture· ρουμ. scriiturǎ.

σκρίτουέσκου, σκριτούεⁱ, -ιτᾶ, -ιρε β. (skrituésku, skrituiⁱ, -itǎ, -ire) = ἐρημῶ, κενῶ, κοιν. ῥημῶνω. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. σκριέτ^{ου}· ρουμ. a dezolǎ, γαλ.

σκρίτουιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρⁱ πληθ. (skrituire, -rⁱ)

= ἐρήμωσις, κένωσις· ρουμ. *dezolare*, γαλ.

σκριτουίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (*skrituít^u*, -tǎ) = ἡρημωμένος· ρουμ. *dezolat*.

σκρόπου, οὔσ. ἀρσ., σκρόκ' πληθ. (*skróp^u*, *skrókⁱ*) = ἀδημονία, ἀνησυχία, τύψις τῆς συνειδήσεως. Ἐπὶ κατάρας: σκρόπλου σᾶ τι μάκᾶ = νά σε φάγη ἢ τύψις τῆς συνειδήσεως.

σκρούμου, οὔσ. οὐδ., -μουρ' πληθ. (*scrúm^u*, *murⁱ*) = αἰθάλη, ἀσβόλη, κοιν. καπνιὰ καιομένου ὑφάσματος, σκροῦμος· ρουμ. *scrum*, ἀλβ. *šeroump*, τουρκ. *quorum*.

σκύβαλου, οὔσ. οὐδ., -βαλι πληθ. (*skýval^u*, -vali) = σκύβαλον, ρουμ. *goz*. Καὶ σκύβαλᾶ, -λι. θηλ.

σλοτά, οὔσ. θηλ., σλοτάτι πληθ. (*sloátǎ*, *sloátⁱ*) = λεπτή βρογχί. Σλαβ. ρουμ. *sloatǎ*, *lapovitsǎ*, σλαβ.

σμάλτου, οὔσ. ἀρσ. (*smáltuⁱ* = ὁ σμάλτος, ρουμ. *smalts*).

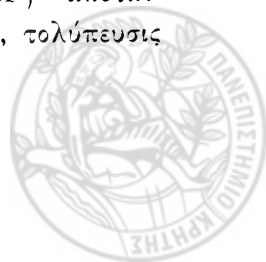
σμεάρα, οὔσ. θηλ., -αρι πληθ. (*smeárǎ*, -ari) = εἶδος γόρτου μετὰ τὴν τῆξιν τῆς γιόνος φυόμενον, δι' οὗ οἱ Μετσοβῆται παρασκευάζουσι τὴν πῆτταν. Ἐκ τοῦ ἐλ. μύρρα. πρβλ. Διοσκορ. 4, 116 «Μυρράεις, οἱ δὲ μύρραν, οἱ δὲ κονίλην καλοῦσι»· τὸ κοιν. μυρώνι. Περὶ προθεμ. σ ἴδε σκαρκαλέτσου.

σμέλτσιου, οὔσ. ἀρσ., -τσι πληθ. (*sméltšiu* -tsi) = κοχλίας, κοιν. σιχάλιαγγας, ρουμ. *mele*. Ἀμφότερα σλαβ. τὸ σ προθεμ.

σμιλάρα, οὔσ. θηλ., -λαρ' πληθ. (*smilárǎ*, -lǎrⁱ) = σμίλη, κοιν. σμιλάρι, ρουμ. *daltǎ*, σλαβ.

σμούλγκου, σμούλδου, σμούλτᾶ. σμούλτζεάρε, ρ. (*smúlgu*, *smúlšu*, *smúltǎ*, *smuldzeáre*) = τίλλω, μαδῶ, ἐκβοτανίζω, ξαίνω, πολυπεύω ἔριον· Ἐκ τοῦ λατ *exmulgeo*, *ere*, ἰτ. *smugnere*· λᾶνᾶ σμούλτᾶ = ἔριον ἐξεσμένον, κατὰλληλον διὰ τολύπην = σκαμάγκι· ἴδ. Δαλ. *zmulgu*.

σμούλτζιρε, καὶ **σμούλτζεάρε**, ἀπθ. οὔσ. τοῦ σμούλγκου, -τζερ' πληθ. (*smúldzire* καὶ *smuldzeáre*, -dzerⁱ) = ἀπότηλις, μάδημα, βοτάνισμα, κοιν. ξεβοτάνισμα, ξάνσις, τολύπευσις ἐρίων· ρουμ. *smulgere*, λατ.

σμούλτου, πθμ. τοῦ σμούλγκου, -τᾶ, θηλ. (smúltu. -tǎ) = ἐκτετιλιμένος, μαδημένος, βοτανισμένος, ἐξασμένος, κοιν. λαναρισμένος· ρουμ. smuls, λατ.

σντροάμινου, σντρομινάι, -νατᾶ -ναρε, ῥ. (sdrorámin^u, sdrumináí, -natǎ, -nare = θλω, συντρίβω, κατακερματίζω, κοιν. τσακίζω, σπάνω εἰς μικρὰ τεμάχια. Ἴσως ἐκ τοῦ λατ. ∴ ex+de+micare, ἐξ οὗ τὸ ρουμ. sdrumie· ἀλλ' ἀμφίβολον· πρὸς. νίχ^{ou}=μικρός, ρουμ. mic. Λέγεται καὶ στούλτσινου, Δαλμ. Δὲν ἤκουσα τὰς λέξεις. Ὁ Μιχ. γράφει sdruminu.

σοάρε, οὐσ. θηλ. (sqáre)=ἥλιος. Ἐκ τοῦ λατ. sol-solis = ἥλιος. Περὶ ἐναλλαγῆς I ρ, ἴδε ἐν λέξει ακάρε· ἰτ. sole, ἰσπ. πορτ. προβ. sol, γαλ. soleil, ρουμ. soare.

σόάρικου, οὐσ. ἄρσ., τσ' πληθ. (šoárik^u, -tsí)=μῦς, ποντικός. Ἐκ τοῦ λατ. sorex -icis=ποντικός. Περὶ διφθογγισμοῦ τοῦ ο εἰς ρα ἴδε μράρᾶ· ἰτ. ἰσπ. sorce, προβ. soritz, γαλ. souris, ρουμ. šoaric.

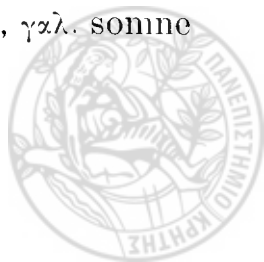
σοάρτε, οὐσ. θηλ., τσ' πληθ. (soárte, -tsí)=ὁ τὸ ἔμβρυον περιβάλλον χιτών· 2) ἡ γέννησις Ἡ λέξις εἶνε ἄσχετος πρὸς τὸ ρουμ. soarte=μοίρα, τύχη.

σόε καὶ **σόϊου**, οὐσ. ἄρσ., σόϊουρ' πληθ. sóe καὶ sój^u, sójuri)=εἶδος, ποιότης, καταγωγή, συγγένεια, κοιν. σόι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. šoi, ρουμ. rassǎ, specie, λατ.

σοκάκε καὶ **σουκάκε**, οὐσ. θηλ., σουκάτσ' πληθ. (sokáke καὶ sukáke, -tsí)=ἀγυιά, ὁδός, κοιν. δρόμος καὶ σοκάκι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. sokak=ἀγυιά· ρουμ. drum, ἐλλγν

σόκρου, οὐσ. ἄρσ., σοάκρᾶ θηλ. sókru, sqákrǎ)=πενθερός, -ρά. Ἐκ τοῦ λατ. socer. cera=πενθερός· ἰτ. suocero, ἰσπ. suegro, πορτ. sogro, προβ. sozer, ῥ. socru, soacrǎ.

σόμνου, οὐσ. ἄρσ., σόμνι καὶ σόμνουρ' πληθ. (sómnu, -mni καὶ -mnuri)=ὑπνος· ἐκ τοῦ λατ. somnus=ὑπνος· ἰτ. sonno, ἰσπ. sueno, πορτ. somno, προβ. som, γαλ. somne καὶ sommeil, ρουμ. somn.

σομνουρόσ^{ου}, -ρρασά, έπιθ. (somnoróš^u, -rçasă) = ύπνα-λέος, ιτ. somnoloso, προβ. somelhos, άρχ. γαλ. sommeil-leux, ρουμ. somnoros.

σόμπά, ούσ. θηλ. σόμπι πληθ. (sóbă, sóbi) = θερμάστρα, κοιν. σόμπα, έπερ έκ του τουρκ soba, ούγγρ. szoba, ρ. sobă.

σόπουτ^{ου}, ούσ. ούδ., σόπουτι πληθ. (sóput^u, -sóputi) = κρουνός και έν γένει ή βρύσι. Έκ του σερβ. sopot = καταβρά-κτης, ή έκ του σλαβ. šipútu = ψιθυρισμός, άλβ. sop, ρ. šipot.

σόρά, ούσ. θηλ., σουρόρ^ι πληθ (sóră, surórⁱ) = άδελφή. Έκ του λατ. soror -oris = άδελφή· ιτ. suora και sorella, ισπ. πορτ. πρόσ. sor, γαλ. soeur, ρουμ. soră

σοράτά, ούσ. θηλ., σοράτι πληθ. (sorătă, soráti) = ή σύζυ-γος του παρανύμφου και ή του φίλου· ρ. surată. Έκ του σόρά.

σόρμπου, σουργκί^ι, -γκιτζ, -γκιρε ρ. (sórbu, surgíⁱ, -gită, -gire) = ροφώ. Έκ του λατ. sorbeo και sorbo, ui, itum, -ere = ροφώ, ιτ. sorbire. ισπ. sorber, πορτ. sorver, προβ. και άρχ. γαλ. sorbir, ν. γ. absorber, άλβ. sourboig, ρ. sorb.

σότσ^{ου}, έπιθ. σράτσά, θηλ. (sóts^u, sqátsă) = έταίρος, φίλος, σύντροφος. Έκ του λατ. socius, ιτ. ισπ. πορτ. socio, άλβ. šokj, ρουμ. sots, λατ. tovarăš, σλ.

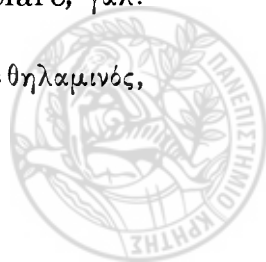
σου, τριτοπρόσωπος άντων. (su), τάτă σου = ό πατήρ του, θηλ. σα, (sa). Έκ του λατ. suus, a, um.

σουβάλιντζă και **σβάλιντζă**, ούσ. θηλ. (suvălindză και zvălindză) = κερκίς, σάιτα του άργαλειού. Σλαβ. καταγωγής. και σουβάνιτσă ρουμ. suveică, suvelnitsă, σλαβ.

σούγκ^{ου} και **σουούγκ^{ου}**, ούσ. άρσ. (súg^u και suúg^u) = άκτιή, άκτέα (τό δένδρον) κοιν. κουφοξυλιά, ό σαμπούκος, έπερ έκ του λατ sambucus = άκτέα, ρουμ. soc, λατ.

σούγκ^{ου}, σούπσου, σούπτă, σουτζεάρε ρ. súg^u, súpsu, súptă, sudzeäre) = μυζώ· ιτ. suggerere, ισπ. succiare, γαλ. sucer· ρουμ. sug.

σουγκάρ^{ου}, ούσ. άρσ., -ρ^ι πλ. (sugăr^u, -rⁱ) = θηλαμινός,

κοιν. βυζαγτάρι. Ἐκ τοῦ σούγκου, ἔπερ ἴδε· ῥουμ. sugariu.

σουγκλίτσου, οὐσ. οὐδ., -ουρί πλ. (suglīts^u, -uri) = λύγξ, κοιν. λόξυγγας. Ἐκ τοῦ μετ. λατ. singultium (singultus), ἰτ. singhiozzo, ἰσπ. sollozo, γαλ. sanglot· ῥουμ. sughits.

σουγκλίτσου, -τσαί, -τσατά, -τσαρε ῥ. (suglīts^u, -tsai, -tsatā, -tsare) = λύζω, λυγγαίνω = ἔγω λόξυγγα. Ἐκ τοῦ λατ. *sugulto, ἀντί sugluto, ἐκ τοῦ singulto, singultio (singultus), ἰτ. singultare καὶ singhiozzare, γαλ. sangloter, προβ. sanglotar, ἰσπ. solozar· ῥουμ. sughits.

σουέλιου, οὐσ. οὐδ., σουιάλι πληθ. (suéli^u, -suiáli) = ἔριον, μαλλίον κουρευμένον ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ προβάτου· (Ἐκ τοῦ λατ. sub -ilium· ἴδε ἰλε καὶ τὸ ῥῆμα σουιλέτζου· ῥουμ. codinā, λ.

σουιάρᾶ, οὐσ. θηλ., σουιέρι πλ. (suiárā, suiéri) = συρίκτρα, κοιν. σφυρίστρα· λέγεται καὶ φλουιάρᾶ καὶ σούρλα, ἔπερ ἴδε.

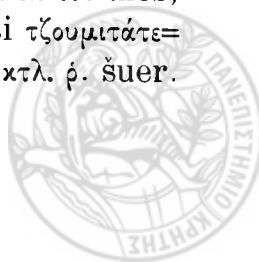
σουιλιάρᾶ, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -λιμερί πλ. (suiiáre, -lijeri) = κορά, κοιν. κούρευμα τῶν προβάτων ὑπὸ τὴν κοιλίαν, περὶ τὸν λαιμόν καὶ τὴν οὐράν· ῥουμ. tunderea oilor împrejurul cozii, λατ. +τρκ. Καὶ σουιλιάτου.

σουιλιάτου, πθμ. τοῦ κτρ., -τά θηλ. (suiiát^u, -tā) = κεκαρμένον, κουρευμένον πρόβατον περὶ τὸν λαιμόν, ὑπὸ τὴν κοιλίαν καὶ περὶ τὴν οὐράν· ῥ. tuns împrejurul cozii, λ. +τρκ.

σουιλιμέτζου, -λιαί, -λιατά, -λιαρε ῥ. (suiiédz^u, -liai, -liatā, -liare) = κείρω πρόβατον περὶ τὸν λαιμόν, ὑπὸ τὴν κοιλίαν καὶ τὴν οὐράν· Ἐκ τοῦ λατ. *sub -ilio -are (ilium, ἴδε ἰλε)· ῥουμ. tund oile numai împrejurul cozii, λατ. +τρκ.

σουίρου, οὐσ. ἀρσ., σουέρι πληθ. (súir^u, súeri) = σύριγμα. Ἐκ τοῦ λατ. sibilus, ἰτ. silbo, πορτ. sibilo· ῥουμ. šuer.

σουίρου καὶ **σουέρου**, -αί, -ατά, -αρε ῥ. (súir^u καὶ súer^u, -ai, -atā, -are) = συρίττω. Ἐκ τοῦ λατ. sibilo, -are = συρίττω. Περὶ τροπῆς τοῦ ἰ εἰς ου, προβ. τζούα = ἡμέρα ἐκ τοῦ dies, αρούψου ἐκ τοῦ rupsi, ἀρσου = ἔκαυσα, ἐκ τοῦ arsi τζουμιτάτε = ἦμισυ, ἐκ τοῦ dimidius, οὐμφλου ἐκ τοῦ inflo κτλ. ῥ. šuer.

σούλου, ουσ. άρσ., σούλι πληθ. (sul^u, súli) = άντίον, κοιν. άντί, περί ό τά στημόνια είνε τυλιγμένα. Το έτερον τούτων ήδη από του Όμήρου διακρίνεται του έτέρου λεγόμενον κανών· πρβ. Όλιαδ. ψ στιχ. 761 «κανών, έν τ' εϋ μάλα χειρί τανύσση πηνίον εξέλκουσα παρέκ μίτον, άγγόθι δ' ίσχει στήθεος». Καί ό Άριστοφ. έν Θεσμοφοριαζούσαις κατά μίμησιν του Όμήρου παραθέτει ώς ύφαντικά σκεύη «τάντίον, ό κανών, οι καλαθίσκοι, τó σκιαδίου». Έκ του λατ. insubulum = άντίον του ίστοϋ, γαλ. ensouple 2) κάμαξ, ή βέργα του τουφεκιού· ρουμ. sul, λατ.

σούλα, ουσ. θηλ., σούλι πλ. (sulă, súli) = όβελίσκος, κοιν. σούβλα, έπερ έκ του λατ. subula = όπήτιον, όργανον έχον αίχμήν, κοιν. σούβλα, ιτ. subbia, ίσπ. subilla, πορτ. sovela· ρουμ. sulă. Έν Μολδ. και Μογλ. λέγεται τσάπά (tsăpă).

σουλήνα, ουσ. θηλ., -νι πληθ. (sulină, -ni) = είδος όστρακοδέρμων, ή κοιν. σουλήνα, όστράκινος ίχθύς, όστις είνε κοίλος και μακρουλόσ. Έκ του σωλήν, διά τήν όμοιότητα· ρ. sulină, έλ.

σουληνάρον, ουσ. άρσ., -νάρι πλ. (sulinar^u, -nări) = σωλήν, κοιν. σωληνάρι· ρουμ. sulinar, έλ.

σουμ και σου, ίδε σούντου (suntu)· ρουμ. sub.

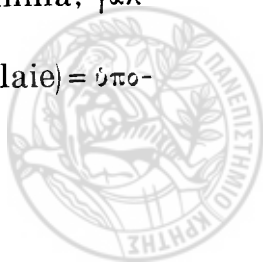
σουλφάτα, ουσ. θηλ., -τι πληθ. (sulfătă, -ti) = κινίνον, τó κοιν. κινίνο και σουλφάτον έν Μακ. ρουμ. sulfat, λατ. sulfur.

σουλφίνă, ουσ. θηλ., -νι πληθ. (sulfină, -ni) = είδος άνθους λευκοϋ, έπερ θέτουσι τά κοράσια εις τήν λεγομένην γκά-λεγάτă, έπερ ίδε. Καί σουλκίνă.

σούμα, ουσ. θηλ., -μι πληθ. (sumă, -mi) = τολύπη έξ έρίου δασέος, έξ οϋ νήθεται, γνέθεται τó ύφάδι. Έκ του λατ. summa -ae (superus). Παρά τοις Ρουμ. άγνωστος ή λέξις.

σούμα, ουσ. θηλ., -μι πληθ. (sumă, -mi) = άθροισμα, κεφάλαιον, κοιν. σούμα, έπερ έκ του λατ. summa, ιτ. somma, ίσπ. sumă, πορτ. summa, πρβ. somma και summa, γαλ. somme· ρουμ. sumă.

σουμουλάιου, έπιθ., -λαίε θηλ. (sumulăiu, -laie) = ύπο-

μέλας, υπόμαυρος, κοιν. μαυρουδερός. Ἐκ τῆς σουμ. (ἴδε σούν-
του) καὶ λάι^{ου}, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. negricios, λατ.

σουμουλάεσκου, -λαί^ι, -λαί^ιτᾶ, -λαί^ιρε ῥ. (sumulâesku, -lâii, -lâitã. lâire) = γίγνομαι υπόμαυρος, μαυρουδερός, μαυ-
ρίζω ἄμετ. Ἐκ τοῦ ἄνωτ. σουμουλάι^{ου}· ῥουμ. mē innegresce,
λατ. Λέγεται καὶ μεταβ. = μελαίνω, κοιν. μαυρίζω· ῥ. pârlese,
οἶον: μι πάρλι σράρλε = μ' ἐμαύρισεν ὁ ἥλιος.

σουμουρόν^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -ρον· πληθ. (šumuróni^u, -ni) =
σπάλαξ καὶ ἀσπάλαξ, κοιν. τυφλοπόντικον. Κατὰ μετᾶθεσιν ἐκ
τοῦ μουδουρόν^{ου}, ὅπερ ἐκ τοῦ σλαβ. ῥουμ. sobol, σλαβ. κατὰ
Cihac, τρκ. κατὰ Miel.

σουμσράῤᾷ καὶ **σουν τουσράῤᾷ** = ὑπὸ μάλης, ὑπὸ τὴν μα-
σχάλην· ὁ Cihac παράγει τὴν λέξιν ἐκ τοῦ subtus - subalare
= ὑπομάσχαλον. Περὶ σουμ, ἴδε σούν|του· ῥουμ. subtoarã.

Κατ' ἐμὲ ἐκ τοῦ σούν|του = ὑπὸ καὶ σράρε = ἥλιος = τὸ μὴ προσβαλ-
λόμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου μέρος τοῦ σώματος· πρβ. ντούπου σράρε.

σουμπιέ, οὐσ. ἄρσ., -ετζ πληθ. (subié, -edz) = ὑποψία,
κοιν. σουμπιές (ἐν Τουρκίᾳ), ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. soubié·
ῥουμ. bãnuealã, μαγυαρ.

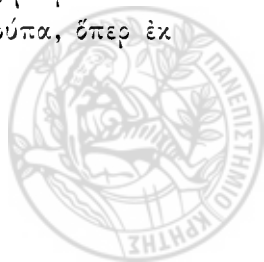
σούν^{ου}, -ναί, -ατᾶ, -αρε ῥ. (sùn^u, -nai, -atã -are) = ἤχῳ,
σημαίνω, κωδωνίζω· ἐκ τοῦ λατ. sono, are, ἰτ. sonare, ἰσπ.
πρβ. sonar, πορτ. soar, γαλ. sonner, ῥουμ. sun.

σουνάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -νᾶρ· πληθ. (sunáre, -nãri)
= σήμανσις, κωδώνισμα, ῥουμ. sunare.

σουντόρ^{ου} καὶ **σουντράρε**, οὐσ. θηλ., -ντορ· πληθ. (sudór^u,
καὶ sudqáre, -dori) = ἰδρώς· ἐκ τοῦ λ. sudor -oris = ἰδρώς. ἰτ.
sudore, ἰσπ. sudor, πορτ. πρβ. suor, γ. suer, ῥ. sudqáre.

σούντου καὶ **σούπτου**, σουμ, σουν, σου πρβθ. (suntu,
suptu, sum, sun, su = ὑπὸ μετὰ αἰτ. = ὑποκάτω ἐκ τοῦ λατ.
subtus sub, ἰτ. sotto, πρβθ. sotz, γαλ. sous, ῥουμ. subt.

σούπᾶ, οὐσ. θηλ., -πι πληθ. (súpã, -pi) = σούπα, ὅπερ ἐκ
τοῦ γαλ. soupe, ῥουμ. supã.

σουπάραρε, άπθ. ούσ. τοῦ κτρ., -ράρι' πληθ. (šupârâre, -rârî) = τὸ σκώπτειν, σκῶψις, γλευασμός, κοιν. περίπαιγμα καὶ ἀστεϊσμός καὶ γοράτευμα· ρουμ. supârâre.

σουπάράτου, -ρατᾶ θηλ., πθμ. τοῦ κτρ. (šupârát^u, -ratâ) = ἐσκωμμένος, γλευασμένος, περιπαιγμένος, ρουμ. supârat.

σουπάρέτζου, -ραί, -ρατᾶ, -ραρε, ρ. (šupârédzu, -rai, -ratâ, -rare) = σκώπτω, γλευάζω, περιπαίζω τινά· Ἐκ τοῦ λατ. supero -are, ιτ. soprare, προβ. ισπ. πορτ. sobrar, ρουμ. supâr. Περὶ ἀναπτύξεως τῆς σημ. ἴδε Pušc 1692. Καὶ ἐν τῇ ισπ. γλώσσῃ το sobrar, σημ. ἐνοχλῶ τινα.

σουπλέάκᾶ, οὔσ. θηλ., -πλετσά' πληθ. (supleákă, -pletsî) = κόλαφος, ῥάπισμα. Ἐκ τοῦ ἀλβ. šupleake -a, σλαβ. pljasnitsa· ἴδε καὶ πλίσκουτᾶ, ρουμ. palmă λατ.

σούπλου καὶ **σιούπλου**, οὔσ. ἄρσ., -πλι πληθ. (súplu καὶ sjúplu, -pli) = πυγμή, γρόνθος· ρουμ. pumn, λατ.

σούπρᾶ, καὶ **ντισούπρᾶ**, ἐπιρ. τοπ. (súpră καὶ disúpră) = ἐπάνω. Ἐκ τοῦ λατ. supra, ιτ. sopra, ισπ. πορτ. προβ. sobre, ρουμ. asupra, γαλ. sur super.

σούπτου, πθμ. τοῦ σούγχου, σούπτᾶ θηλ. (súptu, súptă) = ἐκμεμυζημένος, ισχνός, ξηρός· ρουμ. subț, λ. uscățiv, λ.

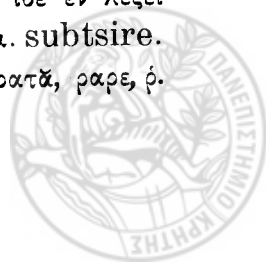
σουπτουράρε, άπθ. ούσ. τοῦ κτρ., -ράρι' πληθ. (supturâre, -rârî) = ψιθυρισμός, ἀνακοίνωσις μυστικῆ εἰς τὰ ὄψά τινος· ρουμ. șoptire, σλαβ.

σουπτουρέτζου, ραί, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (šupturédzu, -rai, -ratâ, -rare) = ψιθυρίζω τινί τι, λέγω μυστικά εἰς τινα εἰς τὰ ὄψα. Πειποιημ. ρουμ. șoptesc, σλαβ.

σουπσιράρε, άπθ. ούσ. τοῦ κτρ., -ράρι' πληθ. (suptsîrâre, -rârî) = λέπτυνσις· ρουμ. subtsiare, λατ.

σουπσιρε, ἐπιθ. μονοκ. (suptsîre) = λεπτός. Ἐκ τοῦ λατ. subtilis -is = λεπτός. Περὶ τροπῆς τοῦ t εἰς ts· ἴδε ἐν λέξει βίτσᾶ· ιτ. sottile, προβ. πορτ. γαλ. subtil, ρουμ. subtsire.

σουπσιρέτζου καὶ **σάπσιρέτζου**, σουπσιράί, -ρατᾶ, ραρε, ρ.

(suptsîrédz^u και sâptsîrédz^u, suptsîrái, -ratǎ, -rare) = λεπτόνω. Ἐκ τοῦ ἄνωτ. σουπτσίρε· ρουμ. subtsiez.

σούρβǎ, οὐσ. θηλ., σούρβι πληθ. (sûrvǎ, sûrvi) = μέσπι-
λον, κοιν. σουρβον, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. sorbum, ἰτ. sorba και
sorbo, ἰσπ. πορτ. sorba, γαλ. sorbe, ρουμ. soarbǎ, τὸ δὲ
δένδρον ρουμ. sorb, γαλ. sorbier. Σούρβǎ λέγεται και ἡ Παρα-
μονὴ τοῦ νέου ἔτους διὰ τὰ διδόμενα σουρβα εἰς τοῦ εὐχομένους
παῖδας, και βουλ. souraba.

σουργκίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ σόρμπου, -γκιρ^ι πληθ. (surgîre,
-girⁱ) = ῥόφησις, ἀπορρόφησις, κοιν. ῥούφημα· ρουμ. sorbire, λ.

σουργκίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀντρ. -γκιτǎ θηλ. (surgit^u, -gitǎ)
= ἐρροφημένος, κοιν. ῥουφημένος· ρουμ. sorbit, λατ.

σουργκούνε, οὐσ. θηλ., -γκουν^ι πληθ. (susgûne, -gunⁱ) =
ἐξορία, κοιν. σουργκούνι, ἐκ τοῦ τρκ. sourgoun, ῥ. exiliu, λ.

σουργκουνιπέσκου, -ψι^ι, -ψιτǎ, -ψιρε ῥ. (surgunipsésku,
-psiⁱ, -psitǎ, -psire) = ἐξορίζω, κοιν. σουργκουνεύω (ἐν Τουρ-
κία) ρουμ. a exilǎ, λατ. Δαλ.

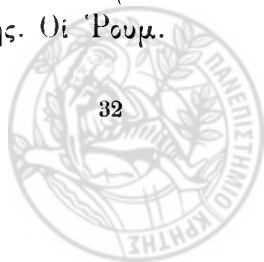
σουργκουνιψίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀντρ. -ψιτǎ θηλ. (susguni-
psit^u, -psitǎ) = φυγὰς, ἐξόριστος, κοιν. σουργκουνημένος· ρουμ.
exilat, λατ.

σουρικόμε, οὐσ. θηλ., -κǎν^ι πληθ. (surikáme, -kǎnⁱ) =
πληθὺς, ἀρθονία ποντικῶν. Ἐκ τοῦ σράρικ^{ου}, ἕπερ ἴδε· ῥ. mul-
tsime de soareci, λατ.

σουρικόάνε, οὐσ. θηλ., -κqαν^ι πληθ. (surikǎne, -kqani)
= θήλυς μῦς, κοιν. θηλυκὸ ποντίκι. Ἐκ τοῦ σράρικ^{ου}, ἕπερ ἴδε·
ρουμ. femelǎ šorecelui, λατ.

ῥουρικόάνε, οὐσ. θηλ. šurikǎne) = δηλητήριον, ποντικο-
φάρμακον· ρουμ. otravǎ, σλαβ. Δαλ. Ἐγὼ δὲν ἤκουσα τὴν λέξιν.

σουρίν^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -νουρ^ι πληθ. (surin^u, -nurⁱ) = εὐή-
λιος χώρα, θέσις, κοιν. προσήλιος. Ἐκ τοῦ λατ. ☼ solinus (sol-
lis = ἥλιος· πρβλ. τὸ λατ. solanus = ἀπηλιώτης. Οἱ Ῥουμ.
στεροῦνται μονολεξίας. Καὶ σουρνέλ^{ου} (surnél^u).

σουρνάρε, οὐσ. θηλ., -νᾶρ' πληθ. (snrnáre, -nǎr'i) = τὸ ἀφθόνως καὶ ὀρμητικῶς ῥέον ὕδωρ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐν εἶδει ῥύακος, καὶ αὐτὴ ἢ πηγὴ, κοιν. σουρνάρα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἑλλην. σωληνάρι, ῥουμ. cismă, τρκ.

σουρντισέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (surdisésku, -siî, -sită -sire) = πάσχω διάρροϊαν, κοιν. βγαίνω καὶ μὲ σουρντίζει. 2) ἐκπολῶ (ἐμπόρευμα), κοιν. ξεκάμνω, καὶ σουρντίζω· ἐκ τοῦ τρκ. ῥουμ. am diaree, λατ. † ἑλλην. desfac, λατ.

σουρντισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -siri' πληθ. (surdisire, -sir'i) = διάρροϊα, κοιν. βγάλισμο καὶ σούρτισμα· ῥουμ. diaree, ἑλλην. 2) ἐκπώλησις, κοιν. ξεκάμωμα, ῥουμ. desfacere.

σουρντισίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (surdisit^u, -sită) = πωλημένος, ξεκαμένος· ῥουμ. desfăcut, λατ.

σούρντου, ἐπίθ., -ντᾶ, θηλ. súrdu, -dă) = κωφός· Ἐκ τοῦ λατ. surdus = κωφός. Καὶ κούφου, ἐκ τοῦ κωφός· ιτ. ισπ. sordo, πορτ. surdo, προβ. sord, γαλ. sourd, ῥουμ. surd.

σουρό, οὐσ. ἀρσ., -ρατς' πληθ. (suró, -radz) = σωρός, ῥουμ. grămadă, σλαβ.

σουρουψιάστε, σουρουψί, -ψιτᾶ, -ψιρε ῥ. (surupsjâste, surupsî, -psită -psire) = ἔδω ὁ ἥλιος, κοιν. σουρουπώνει = γίγνεται σκότος. Ἐκ τοῦ βλαχ. σράρε ἀπύνε = δύει ὁ ἥλιος (κατὰ λέξιν «κατέρχεται»). Ἴδε σκάπιτου.

σουρουψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., (surupsire) = τὸ γίγνεσθαι σκότος, κοιν. νύχτωμα καὶ σουρούπιασμα ῥουμ. apus, λατ.

σουρπάρε, ἀπθ. οὐσ., -πᾶρ' πληθ. (surpáre, -pǎr'i) = κατάρριψις, ἀνατροπή, κρήμισμα. Ἐκ τοῦ σούρπου· ῥ. surpare, λ.

σουρπάτου, πθμ. τοῦ κτρ., -τᾶ θηλ. (surpátⁿ, -tă) = καταβεβλημένος, ἀνατετραμμένος, κρημισμένος, Σούρπά τε = ἐς κόρακας, κατὰ τὸ ἐλ. γκρημίσου· ῥουμ. surpat.

σουρπάτουρά, οὐσ. θηλ., -τουρ' πλ. (surpâtúră, -tur'i) = πτώσις, καταβολή, κοιν. κρήμισμα. Ἐκ τοῦ σουρπάτου, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. doborire, σλαβ.

σούρπου, -αⁱ, -ατᾶ, -αρε ῥ. (súrpu, -ai, -atā, -are) = καταβάλλω, ἀνατρέπω, κρημνίζω. Ἐκ τοῦ λατ. *surripo, ἀντὶ subrupo, are, ἕπερ ἐκ τοῦ sub-rupes-is = κρημνός· πρβ. rupes Tarpeja = ὁ κρημνός τοῦ Ταρπηίου λόφου, ἡ Ταρπηία πέτρα· ἰτ. dirupare, πορτ. derrubar, ἰσπ. derrumbar· ῥουμ. surp.

σούρσουρον, οὐσ. οὐδ., -ρⁱ πληθ. (šúršur^u, -rⁱ) = μορμυρισμός, κοιν. μουρμουρισμός, ψιθυρισμός, κελάρυσμα (τοῦ ὕδατος) μινύρισμα, κοιν. σουσουρίσμα (τοῦ ἀνέμου). Ἐκ τοῦ λατ. susurrus = ψιθύρισμα, ῥουμ. murmur, λατ. šopot, σλαβ. σουσουρίζω.

σούρσουρέτζον, -ραⁱ, -ρατᾶ, -ραρε ῥ. (šuršuredz^u, -rai, -ratā, -rare) = μορμύρω, κελαρύζω, μουρμουρίζω, μινυρίζω, κοιν. σουσουρίζω. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. σούρσουρον· ρουμ. šopotesc, σλαβ. Καὶ σούρσουρέτζον, (šušuredz).

σουρτζᾶσκου, -τζῖⁱ, -τζῖτᾶ, τζῖρε ῥ. (surdzāsku, -dzīi, -dzītā, -dzīre) = ἐκκωφῶ τινα, κωφάινω. Ἐκ τοῦ σούρντου, ἕπερ ἴδε· ῥουμ. asurzesc, λατ.

σουρτσέλου, οὐσ. οὐδ., σουρτσᾶλι πληθ. (surtsél^u, surtsēáli) = λεπτὰ ξυλάρια, τὰ λεπτόξυλα. Ἐκ τοῦ λατ. *surcellus ἀντὶ surculus = πτόρθος, κλαδίσκος, ἰτ. διαλεκτικῶς šor-sell, sorcel· ῥουμ. sorcel, Μογλ. surtsāl, ἴδε Pušc 1699.

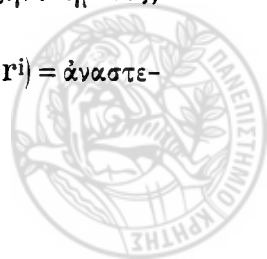
σουσάμε, οὐσ. θηλ., σουσᾶνⁱ πληθ. (susáme, susānⁱ) = τὸ σήσαμι, κοιν. σουσάμι, λατ. sesamum, ἄλβ. sousam, τρκ. sousam· ῥουμ. susan.

σουσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (susésku, -sii, sitā, -sire) = τελευτῶ, ἐξαντλῶ, τελειώνω, παύομαι. Ἐκ τοῦ ἐλ. σῶνω, ἔσωσα, σουσέσκου καὶ ἐνιαχοῦ μετὰ προθ. αⁱ ῥ. sfārsesc, σλ.

σουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρⁱ πληθ. (susīre, -sirⁱ) = λῆξις, παῦσις· ῥουμ. sfārsire, γαλ. Καὶ ασουσίρε.

σουσίτον, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (susít^u, -tā) = ἐξηγτημένος, τελειωμένος· ῥουμ. sfārsit, Καὶ ασουσίτον.

σουσκιρόν, οὐσ. οὐδ., -ρⁱ πληθ. (suskir^u, -rⁱ) = ἀναστε-

ναγμός· ρουμ. *suspîn*. Ἐκ τοῦ λατ. *suspirium*, ἰτ. *suspiro*, γαλ. *soupir*, προσβ. *sospir*.

σούσκιρον, -αί, -ατᾱ, -αρε ρ. (*súskir^u*, -aⁱ, -atᾱ, -are) = στένω, ἀναστενάζω. Ἐκ τοῦ λατ. *suspiro*. Περὶ τροπῆς τοῦ ρ εἰς κ ἴδε ἐν λέξει ἀκικᾶστέσκου, ἰτ. *suspirare*, ἰσπ. πορτ. *suspirar*, προσβ. *sospirar*, γαλ. *soupirer*· ρουμ. *suspîn*.

σουσκιράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ραρᾱ· πληθ. (*suskiráre*, -rᾱrⁱ) = ἀναστεναγμός· ρουμ. *suspinare*.

σούτᾱ, οὐσ. θηλ. ἀριθ. = ἑκατοντάς· οὐνᾱ σούτᾱ = 100· νηγάο σοῦτι πλ = διακόσια, (*sútᾱ*). Ἐκ τοῦ σλ. *suto-sto*· ρ. *sutᾱ*, σλ.

σουτζεάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. σούγκ^{ου}, σουτζέρ^ι· πληθ. (*sudzéare*, *sudzérⁱ*) = ἐκμύζησις, θήλασμα ρουμ. *sugere*, λατ.

σουτζεάτᾱ καὶ **σᾱτζεάτᾱ**, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (*sudzeátᾱ* καὶ *sâdzeátᾱ*), -τι) = βέλος. Ἐκ τοῦ λατ. *sagitta*, ἰτ. *saetta*, ἰσπ. *saeta*, πορτ. *saita*, νλν. *σαίτα*, σικ. *sagita*, προσβ. *sajeta*, ἀρχ. γαλ. *saétte*· ρουμ. *săgeatᾱ*.

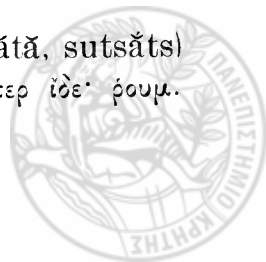
σουτζούκε, οὐσ. θηλ., -τσ^ι· πληθ. (*šudzúke*, -tsⁱ) = ἀλλᾶς, κοιν. λουκάνικον καὶ δουτζούκι, *šudzúk*, τρκ. 2) τὸ ἐκ μουσταλευριᾶς καὶ καρῶν ὅμοιον κατὰ τὸ σχῆμα· ρουμ. *cărnat*, λ.

σούτιτ^{ου}, ἐπιθ., -τᾱ θηλ. (*sútít^u*, -tᾱ) = ὑπήκοος, κοιν. σούτιτος, ἐκ τοῦ λατ. *subditus*, ἰτ. *suddito*, ἰσπ. πορτ. *subdito*· ρουμ. *sudit*, λατ. Ἀκούεται καὶ σούντιτ^{ου}.

σούτσ^{ου} καὶ **σούτῶ^{ου}**, σουτσού^ι καὶ δουτῶ^ι, -τσουτᾱ, -τσῖτᾱ, -τσῖρε (*súts^u* καὶ *šúts^u*, *sutsúⁱ* καὶ *šutsⁱ*, -tsutᾱ, -tsitᾱ, -tsire = στρέφω, κλώθω. Ἐκ τοῦ σλαβ. *soukati*, *soutsia* = κλώθω· ρουμ. *sucesc*.

σουτσᾱλάᾱ, οὐσ. θηλ., -λί· πληθ. (*šútsᾱláᾱ*, -lí) = ὁ κοιν. πλάστης, ῥάβδος τορνευτή, δι' ἧς πλάθονται τὰ πέτουρα τῆς πῆττας ἐπὶ τῆς πλαθάνης (πηττοσανίδου). Ἐκ τοῦ δούτσ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. *vergeá de plăcintar*, λατ.

σουτσᾱτᾱ, οὐσ. θηλ., σουτσᾱτᾱς πληθ. (*sutsátᾱ*, *sutsáts*) = κοινωνία, κοιν. συντροφιά. Ἐκ τοῦ σότσ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ.

tovārāsie, σλαβ.

σουτσίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -ρι' πληθ. (sutsīre, -ri) = στροφή, περιστροφή, κλώσις, κοιν. κλώσιμον' ρ. sucire, σλαβ.

σουτσίτ^{ου}, -τά, πθμ. τοῦ άνρ. (sutsit^u, -tã) = έστραμμένος, κεκλωσμένος' ρουμ. sucit, σλαβ. Καί σάτσ^{ου}.

σουφίε, ούσ. θηλ., -φι' πληθ. (sufie, -fi) = σοφία' ρουμ. sapientșiã, λατ.

σουφλάρε, άπθ. ούσ. τοῦ ρ. σούφλου, -φλάρι' πλ (suflãre, -flãri) = φύσημα' ρουμ. suflare.

σουφλάτ^{ου}, πθμ. τοῦ σούφλου, -τά θηλ. (suflãt^u, -tã) = πεφυστημένος, έμπεπνευστημένος' ρουμ. suflat, λατ.

σούφλιτ^{ου}, ούσ. οὐδ., σούφλιτι' πληθ. (súflit^u, súfliti) = πνεύμα, ψυχή. Έκ τοῦ λατ. †: suflitus' ρουμ. suflet.

σούφλου, -φλαί, -ατά, -αρε ρ. (súflu, -flai, -atã, -are) = πνέω, φυσῶ. Έκ τοῦ λατ. suflo, are = ύποφυσῶ' ιτ. soffiare, ισπ. soplar, πορτ. suflar, πορτ. soprar, γαλ. souffler' ρουμ. suflu.

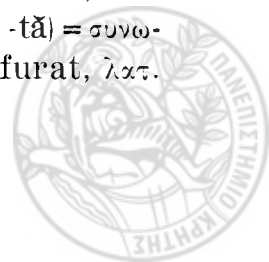
σουφρα ούσ. άρσ., -ατζ' πληθ. (sufrã, -adz) = τράπεζα τοῦ φαγητοῦ, κοιν. σοφρας' τουρκ. ίδε καί μεχάσã' πορφερ. καί σόφρα' ρουμ. masã, λατ.

σουφράντζεάουã καί **σουφράντσεάο**, ούσ. θηλ. σουφράντσελί' πληθ. (sufrãndzeãuã καί sufrãntseão, sufrãntséli) = όφρύς, κοιν. φρύδι. Έκ τοῦ λατ. supercilium = όφρύς, ἡ έκ τοῦ super-ad (in) genam' ρουμ. sprãnceanã, ιτ. supraciglio, γαλ. sourcil, πορτ. subrancelha. Καί φράντσεάο,

σουφρουσέσκου, -σιί, -σιτά, -σιρε ρ. (sufrusésku, -sií, -sitã, -sire) = συνοφρουσμαι' me sbãnesc, σλαβ. 2) κλέπτω, κοιν. σουφρώνω' ρ. fur. Τò 2) έκ τοῦ νλν. σούφρα = ύπεξαιρέσις.

σουφρουσίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -σιρι' πληθ. (sufrusīre, -sirí) = συνοφρούωσις' ρ. sbãncire, 2) κλοπή' ρ. furare, λατ.

σουφρουσίτ^{ου}, -τά, πθμ. άνρ. (sufrusít^u, -tã) = συνωφρουωμένος 2) σουφρουωμένος' ρουμ. sbãncit, σλαβ. furat, λατ.

σουχᾶτζ, οὐσ. θηλ. πληθ. ἄρ. (suhădz) = αίμορροΐδες, κοιν. σωχάδες· ρουμ. trănji, σλαβ.

σπάγγου, οὐσ. ἄρσ., σπάντζι πληθ. (spăngu, spândzi) = θῶμιγξ, λεπτόν σχοινίον, κοιν. τριχιά καὶ σπάγγος, ἔπερ ἐκ τοῦ ιτ. spago· ρουμ. sforă, σλαβ.

σπάθᾶ καὶ **σπάτᾶ**, οὐσ. θηλ., σπάθι· πληθ. (spăthă, καὶ spătă, spăthi) = ὑφαντικὸν ἐργαλεῖον, ἢ σπάθη. 2) ξίφος, κοιν. σπαθί. Ἐκ τοῦ λατ. spatha, ἢ ὀρθοτ. κατ' εὐθεΐαν ἐκ τοῦ ἐλ. σπάθη, ιτ. spada, σικελ. spata, ἰσπ. πορτ. προβ. espada, γαλ. épée (espée) ἄλβ. spate, ρ. spată, πλ. spete καὶ spate.

σπάλᾶ, οὐσ. θηλ., σπάλλ' πληθ. (spălă spăli) = ὠμοπλάτη, κοιν. σπάλλα, ἔπερ ἐκ τοῦ ιτ. spalla, ἰσπ. πορτ. espalda, προβ. espalla, γαλ. épaule, ρουμ. spathă.

σπάλατορεᾶζᾶ, οὐσ. θηλ., -ρεζι· πληθ. (spălătoreăză, -rezi) = πλύντρια. Ἐκ τοῦ σπέλου, ἔπερ ἴδε. Ἐν Πλεάζα· ρουμ. spălătoreăsă, λατ.

σπᾶν^{ου}, ἐπιθ., σπᾶν' πληθ. (spănu, spăni) = σπανός, ρουμ. fără mustătsi, λατ. + ἔλληγν.

σπᾶνάκ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -νάτσ' πληθ. (spânăku, -nătsi) = σπινάκιον, κοιν. σπανάκι· λατ. spinaceum (spina), ιτ. spinake, ἰσπ. espinaka, ἀγγλ. spinage, ἄλβ. spinakj, προβ. espinar, γαλ. épinar (ἐκ τοῦ spina), γερμ. spinat, ρ. spanac.

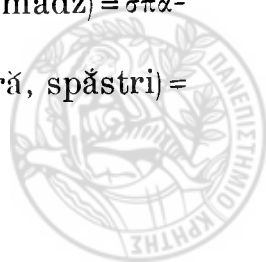
σπάράγκᾶ, -ράγκι, οὐσ. θηλ. (spărâga, -răgi) = ἀσπάρραγος, κοιν. σπαράγγι· λατ. asparagus, ιτ. sparagio, ἰσπ. esparago, πορτ. espargo, γαλ. asperge, ρουμ. sparangă.

σπάργαν^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -γαν' πληθ. (spărganu, -gan) = σπάργανον, ἴδ. καὶ φᾶσᾶ· ρουμ. fașă, λατ.

σπάρτινᾶ οὐσ. θηλ., -τινι· πληθ. (spărtină, -tini) = ἡ σπάρτη καὶ σπαρτίνη κοιν. σπαρτίνα· ρουμ. odgon, σλαβ.

σπασμό, οὐσ. ἄρσ., -ματζ· πληθ. (spasmó, -madz) = σπασμός· ρουμ. spasm, ἔλληγν.

σπάστρα, οὐσ. θηλ., σπάστρι· πληθ. (spăstră, spăstri) =

πάστρά, ὅπερ ἴδε, ῥουμ. curătsenie, λατ.

σπάστρέσκου, ἴδε πάστρέσκου καὶ τὰ παράγωγα.

σπάταλον, ἐπιθ. (spátalu) = σπάταλος, ῥουμ. risipitor, σλ.

σπάτᾱλουσέσκου, -σι, -σιτᾱ, -σιρε ῥ. (spâtăljusésku, -si, -sită, -sire) = σπαταλῶ· ῥουμ. risipesc, σλαβ.

σπέλον, σπιλάι, -ατᾱ, -αρε ῥ. (spélu, spilái, -ată -are) = ἀποπλύνω. Ἐκ τοῦ λατ. ex + per + lavo, are (experluere)· ῥουμ. spăl, ἄλβ. špljani.

σπηλιάο, οὔσ. θηλ., -λεῖ πληθ. (spiljáo, -lei) = σπήλαιον, κοιν. σπηλιά, ῥουμ. grotă, γερμ.

σπίθα, οὔσ. θηλ., -θι πληθ. (spíthă, -thi) = σπινθήρ· 2) νιφάς. Ἐκ τοῦ νλν. σπιθα, σπινθήρ· ἴδε καὶ σκάντέλιον· ῥ. scânteu, λ.

σπιλάρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ῥ. σπέλον, -λάρι· πληθ. (spilăre, -lări) = ἀπόπλυσις, κοιν. ξέπλυμα, ῥουμ. spălare.

σπιλάτου, -τᾱ, πθμ. τοῦ σπέλον (spilăt^u -tă) = ἐκπεπλυμένος, κοιν. ξεπλυμένος, ῥουμ. spălat.

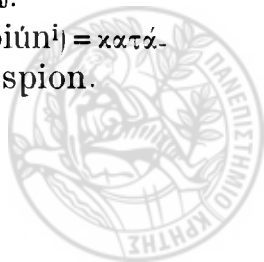
σπιλάτουρά, οὔσ. θηλ., -τουρί· πληθ. (spilătúră, -turi) = πλύμα, ἀπόπλυμα. Ἐκ τοῦ σπιλάτου, ὅπερ ἴδε ῥ. spălăcitură, λ.

σπιντζουρον, σπιντζουράι, -ρατᾱ, -ραρε ῥ. (spindzur^u, spindzurái, -rată -rare) = ἀναρτῶ, κρεμῶ. Ἐκ τοῦ λατ. expendo. Περὶ μεταβολῆς τῆς προθ. ex εἰς εσ, ασ, σ, ἴδε ἐν λέξει ασμπόρον. Περὶ τροπῆς τοῦ d εἰς dz πρβ. τὰ νέτζον - medius, ορτζου - hordeum, πρᾶντζου - prandium, τζιάτζιτ^{ου} - digitus κ.τ.λ. Περὶ δὲ ἐναλλαγῆς τοῦ l ρ. ἴδε ἐν λέξει ακάρε· ἰτ. penzolare, πορτ. pendurar, προβ. pendeillar, γαλ. pendiller, ῥουμ. spânzur.

σπιντζουράρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀνρ., -ράρι· πληθ. (spindzurăre, rări) = ἀνάρτησις, κοιν. κρέμασμα, ῥουμ. spânzurare.

σπιντζουράτου, -τᾱ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (spindzurăt^u -tă) = ἀνηρτημένος, κοιν. κρεμασμένος· ῥουμ. spânzurat.

σπιούνον, οὔσ. ἀρσ., σπιούν^ι· πληθ. (spiún^u, spiúni) = κατάσκοπος, κοιν. σπιούνος, ἐκ τοῦ ἰτ. spione, ῥουμ. spion.

σπιουνλίκε, ουσ. θηλ., -λικ' πληθ. (spiunlike, -likⁱ) = κατασκοπεία, κοιν. σπιονλίκι· ἴδε σπιούνου· ρουμ. spionaj, ιτ.

σπιρλούνγκου, ἐπιθ., -γκᾶ θηλ. (spirlungu, -gă) = προφερής, πολὺ ὑψηλός. Ἐκ τοῦ λατ. perlongus μετὰ τῆς προθ. ex, ἥτις φαίνεται καὶ ἐν τῷ ιτ. spilungone = ἰσχνός καὶ ὑψηλός ἄνθρωπος· σικ. spirlungo, ρουμ. prelung, lunguiets, λατ.

σπιρλουτζέσκου, -τζι^ι, -τζιτᾶ, -τζιρε (spir ludzėsku, dziⁱ, -dzitᾶ, -dzire) = μηκύνω, μακρύνω, κάμνω τι μακρόν, ὑψηλόν. Ἐκ τοῦ λατ. :: experlongo, ἀντὶ prolongo, πρὸς νεαπλ. sperlongar, ρουμ. prelungese, λατ.

σπιρλουτζιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -τζιρ' πληθ. (spir lundzire, dzirⁱ) = μήκυνσις, μάκρυνσις, κοιν. μάκρωμα, καὶ μάκρωμα· ρουμ. prelungire.

σπιρλουτζίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τζιτᾶ θηλ. (spir lundzitu, -dzitᾶ) = ὁ γενόμενος προφερής, πάνυ μακρός, ὑψηλός, ρουμ. prelundzit, λατ.

σπίρτου, οὐσ. οὐδ., σπέρτι πληθ. (spirtu, spirti) = πνεῦμα, οἰνόπνευμα, καὶ τὸ πυρεῖον (φωσφόρον), κοιν. σπέρτο, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. spiritus, ιτ. spirito, ἰσπ. espiritu, πορτ. espirito, πρὸς. esperit, γ. esprit, ἀλβ. sprit, ρ. spirt, λ. chibrit, τρκ.

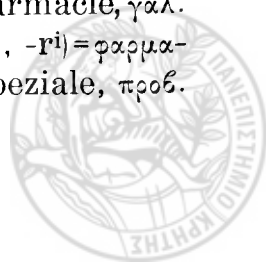
σπιρτόσου, ἐπιθ.. -τρασᾶ θηλ. (spirtós^u, -trasă) = πνευματώδης, ιτ. spiritoso, ἰσπ. espiritoso, γαλ spiritueux, ρουμ. spiritos.

σπιτάλε, οὐσ. θηλ., -τᾶλ' πληθ. (spitale, -tăli) = νοσοκομεῖον, κοιν. σπιτάλι· ρ. spital, λ. hospitalium, γ. hôpital.

σπίτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (spitsă, -tsi) = ἀκή, ἄκρα· 2) στάχυς. Ἐκ τοῦ λατ. spica, ιτ. spica, ἰσπ. πορτ. espiga, πρὸς. espig, γαλ. épi, ρουμ. spic.

σπιτσᾶριε, οὐσ. θηλ., -ρι^ι πληθ. (spitsărie, -riⁱ) = φαρμακεῖον, κοιν. σπιτσαρία· βεν. speciaria, ρουμ. farmacie, γαλ.

σπιτσέρου, οὐσ. ἀρσ., -ρ' πληθ. (spitsér^u, -riⁱ) = φαρμακοποιός, κοιν. σπιτσέρης, ἰσπ. espetiero, ιτ. speciale, πρὸς.

espessiare, γαλ. épicier, ἅπαντα ἐκ τοῦ λατ. species = εἶδος, ῥουμ. spitsér. Καί σπιτσάρου.

σπλήνᾱ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (splínā, -ni) = σπλήν, κοιν. σπλήνα· splinā, ἔλλην.

σπολάετι = εὐχαριστῶ, κοιν. σπολάετι, ὅπερ ἐκ τοῦ εἰς πολλά ἔτη, (δηλ. νὰ ζήσης)· ῥουμ. multsămesce, λατ.

σπουδᾶξέσκου, -ξί^ι, -ξίτᾱ, -ξίρε ῥ. (spuḷăksésku, ksii, -ksită, -ksire, εἶνε μεταβ. καὶ ἀμετ. διδάσκω καὶ διδάσκομαι = σπουδάζω περὶ τὰ γράμματα, ἐσπουδάξα + ἔσκου· ῥ. a studia, λ.

σπουδᾶξίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ξίρ^ι πλ. (spuḷăksire, -ksiri^ι) = τὸ σπουδάζειν περὶ τὰ γράμματα, κοιν. σπούδαγμα· ῥουμ. studiare, λατ.

σπουδαξίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾱ θηλ. (spuḷăksitu, -tă) = δεδιδασκεμένος, σπουδαγμένος· ῥ. studiat, λατ.

σπουδεῖε, οὐσ. θηλ., -δει^ι πληθ. (spuḷie, -di^ι) = περὶ τὰ γράμματα σπουδῆ, μόρφωσις· ῥουμ. studiu, λατ.

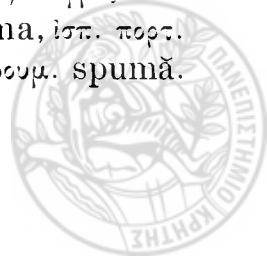
σπούλμπιρον, -ρα^ι, -ρατᾱ, -ραρε ῥ. (spulbiru, -rai, -rată, -rare) = ἐκτινάσσω τὸν κονιορτόν, τὴν σκόνην. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ ex-pulvero-are, ἰτ. spolverare· ῥουμ. pulber.

σπουλμπιράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ράρ^ι πληθ. (spulbire, -rări^ι) = ἐκτινάξις τοῦ κονιορτοῦ, κοιν. τίναγμα· ῥουμ. pulberare, λατ.

σπουλμπιράτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾱ θηλ. (spulbiratu, -tă) = ἐκτετιναγμένος, καθαρισμένος ἀπὸ τὴν σκόνην διὰ τίναγματος, ἢ δι' ἄλλου καθαρισμοῦ· ῥουμ. pulberat, λατ.

σπούμον καὶ **σπουμέτζον**, -α^ι, -ατᾱ, -αρε ῥ. (spumu, -ai, -ată, -are) = ἀφρίζω. Ἐκ τοῦ λατ. spumo, are = ἀφρίζω· ἰτ. chiumare, ἰσπ. πορτ. espumar, γαλ. écumer, ἀλβ. skumoni· ῥουμ. spum.

σπούμᾱ, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (spumă, -mi) = ἀφρός. Ἐκ τοῦ λατ. spuma = ἀφρός· ἰτ. spuma καὶ schiuma, ἰσπ. πορτ. προβ. espuma, ἀλβ. škoume, γαλ. écume· ῥουμ. spumă.

σπουμάρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -μαρ' πληθ. (spumáre, -mār'i) = άφρισμός, άφρισμα· ρουμ. spumegare.

σπουμάτ^{ου}, πθμ. τοῦ άνρ., -τᾶ θηλ. (spumát^u, -tǎ) = άφρισμένος· ρουμ. spumegat.

σπού^{νου}, σπούδ^{ου}, σπούσᾶ, σπούνερε και σπουνεάρε, ρ. (spún^u, spús^u, spúsă, spúnere και spunǎare) = δείκνυμι, κοιν. δείχνω· έκθέτω. Έκ τοῦ λατ. ex-pono-ere = έκτίθημι· ιτ. esporre, ίσπ. exponer, πορτ. expor, προβ. exponer, ρουμ. spun = λέγω, διηγούμαι· τήν δ' έννοϊαν τοῦ δεικνύναι έκφράζει ή ρουμ. διά τοῦ arăt, λατ.

σπουνεάρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -νερί πληθ. (spunǎare, -ner'i) = δείξις, κοιν. δείξιμον, έκθεσις, άφήγησις, ρουμ. arătare, spunere, λατ.

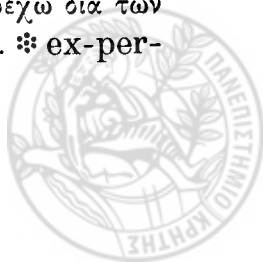
σπρέμ^{ου}, σπριμάι, -ματᾶ, -μαρε ρ. (sprém^u, sprimái, -mată, -mare) = έκπιέζω, έξάγω τι διά τῆς πιέσεως, ίδίως τοῦ τανυσμοῦ κατά τήν άποπάτησιν (το χέσιμον), ἤ έν τῶ τοκετῶ. Έκ τοῦ λατ. exprimo, mere· έκπιέζω· ρουμ. screm, όπερ ό Pușe θεωρεϊ σύμφυρμα έκ τοῦ exprimo + excrementum. Καί σπρεάμιτ^{ου}, όπερ έγώ δέν ἤκουσα, και σπλέμ^{ου} έν Β/λιβάδω κατ' έναλλαγήν συνήθη τῶν ρ. λ. (r, l).

σπριϊνάρε, άπθ. ούσ. τοῦ σπριϊννου, -μνᾶρ' πληθ. (sprimnǎare, -mnār'i) = τό πάσχειν διάρροϊαν· ρ. urdinare, λ. Δαλ.

σπριϊννου, -μναί, -μνατᾶ, -μναρε, ρ. (sprimn^u, -mnaí, -mnată, -mnare) = πάσχω διάρροϊαν, κοιν. βγαίνω. Έκ τῆς λατ. προθ. ex και πριϊννου, όπερ ίδε· ρ. am diaree, λ. +έλ. Δαλ.

σπριλίμπτου, πθμ. τοῦ σπριλίγγου, -μτᾶ θηλ. (sprilímtu, -mtă) = διαρρεύσας, κοιν. χυμένος διά τῶν δογῶν· ρουμ. când curge vinul printre doage, λατ.

σπριλίγγου, -λιμδου, -λιμτᾶ, -λιντζερε, ρ. (sprilíngu, -limșu, limtă, -lindzere) = διαρρέω (χύνομαι, τρέχω διά τῶν σανίδων, δογῶν τοῦ βαρελίου), στάζω. Έκ τοῦ λατ. ❖ ex-per-lingo· ρουμ. mă preling, λατ.

σπριλίντζερε, άπθ. ούσ. τοῦ σπριλίνγκου, -ντζερ' πλ. (sprilindzere, -dzerⁱ) = διαρροή, κοιν. στάξιμον' ρ. prelingere, λ.

σπριμάρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ. -μαρ' πλ. (sprimáre, -mári) = τάνυσις, τανυσμός κατά τήν άποπάτησιν και έν τῷ τοκετῷ· ρουμ. scremet. Και σπλιμάρε.

σπριτζιούρου, -ρα', -ρατᾶ, -ραρε ρ. (spridziúr^u, -rai, -rată -rare) = έξορκίζω τινά. Έκ τοῦ λατ. *experjuro, άλβ. pergeroni, γαλ. parjurer = έπιορκεΐν· ιτ. (s) pergiurar, ισπ. perjurar, ρουμ. conjur. Και πριτζιούρου.

σπριτζιουράρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -ράρ' πληθ. (spridziuráre, -rări) = έξορκισμός· ρουμ. conjurare.

σπρουνᾶ, ούσ. θηλ., -νι πληθ. (sprúnă, -ni) = άνθρακίς, καιόμενος άνθραξ· έκ τοῦ λατ. pruna = άνθρακίς και spodium = στάκτη. Δύναται όμως νά θεωρηθῆ τὸ σ και ώς πρόθεμα· ρουμ. spuză έκ τοῦ λατ. spodium. Έν Πλεάτζα πλησίον τῆς Κορυτοσᾶς λέγεται σπούρα έκ τοῦ αὐτοῦ σπρουνᾶ-σπούρα και σπούρα.

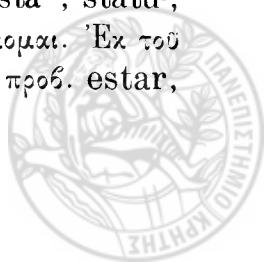
σπρουνάμε, ούσ. θηλ. (sprunáme) = άνθρακιά, μεγάλη άνθρακίς, κοιν. καρβουνιά (μεγεθυντικὸν τοῦ σπρουνᾶ, ὅπερ ἴδε)· ρουμ. multă spuză, λατ.

σπρουνάτου, πθμ. τοῦ κτρ., -νατᾶ θηλ. (sprunát^u, -nată) = κεκαλυμμένος ὑπὸ άνθρακίως· ρουμ. acoperit cu spuză, λ.

σπρουνέτζου, -να', -νατᾶ, -ναρε ρ. (sprunedz^u, -nai, -nată, -nare) = περιβάλλω, καλύπτω τι με άνθρακιάν, ἢ σποδόν, στάκτην, κοιν. σταχτώνω και άμετ. σταχτώνομαι. Έκ τοῦ σπρουνᾶ, ὅπερ ἴδε· ρουμ. acoper cu spuză, λατ.

στά, θηλ. έπιθ. = άγία (stă). Έκ τοῦ λατ. sancta, οἶον: Στά Μάρια = sancta Maria) = ἡ Παναγία· ρουμ. Sântamaria, Στάβινερη = Άγία Παρασκευή. Έκ τοῦ sancta Wenus -eris = Άφροδίτη.

στάου, στάτού', -τουτᾶ, -τσαρε και -σταρε ρ. (stă^u, stătui, -tută, -tșare και -stare) = ἴσταμαι, κοιν. στέκομαι. Έκ τοῦ λατ. sto, stare = ἴσταμαι· ιτ. stare, ισπ. πορτ. προβ. estar,

λος· ρουμ. poǎtǎ, σλαβ.

στᾶρνούτ^{ου} στᾶρνούτ^{ου} καὶ **στιρνονιέτζ^{ου}**, -ταί, -τατᾶ, -ταρε ρ. (stárnút^u, strárnút^u καὶ stirnutédz^u, -tai, -tatǎ, -tare) = πτάρνουμαι, κοιν. φταρνίζομαι· ἐκ τοῦ λατ. sternuto, are, θαμ. τοῦ sterno, ἰτ. starnutare, σικ. stranutari, ἰσπ. estornudar, γαλ. éternuer, ρουμ. strănut.

στάτῆρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ στά^{ου}, -τερ' πληθ. (stâteǎre, -teri) = στάσις, κοιν. στάσιμον· ρουμ. stare, λατ. Καὶ στάρε.

στάτῆρε, οὐσ. θηλ., -τηρ' πληθ. stâtíre, -tiri) = ζυγός, κοιν. ζυγαριά· ἐκ τοῦ λατ. statera, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐλ. στατήρ, ἴδε καὶ κᾶντᾶρε.

στάτούτ^{ου}, πθμ. τοῦ στά^{ου}, -τᾶ θηλ. státút^u -tǎ) = ιστάμενος, κοιν. στεκόμενος, μὴ κινούμενος, ἀκίνητος, κοιν. σταματημένος· ρουμ. stătut, λατ.

στάφιδουσέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (stâfidusésku, -sii, -sitǎ, -sire) = σταφιδώνομαι· ρουμ. a se stafidà, ἐλλ., Δαλ.

στεάιε, οὐσ. θηλ., -στέι πληθ. (steǎie -stéi) = λάπαθον· ρουμ. števie, štir, σλαβ.

στεάουᾶ καὶ **στεάο**, οὐσ. θηλ., -στέαλι πληθ. (steǎuǎ καὶ steǎo, steǎli) = ἀστήρ. Ἐκ τοῦ λατ. stella = ἀστήρ. Τὸ e διφθογγίζεται εἰς ea (εα), τὸ δὲ ll πρέπεται εἰς ou· ὡς σεαουᾶ καὶ σεάο ἐκ τοῦ sella, ξά=αὐτή, ἐκ τοῦ ella· ἴδε ξά· ἰτ. stella, ἰσπ. πορτ. estrella, προβ. stela, γαλ. étoile, ρουμ. ste, stele.

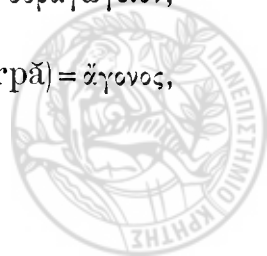
στενοχωρίε, οὐσ. θηλ., -ριί πληθ. (stenohorie, -rii) = στενοχωρία· ρουμ. perplexitate, λατ.

στενοχωρησίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ στενοχωρησέσκου (steno-horisít^u, -tǎ) = ἀμηχανῶν, στενοχωρημένος· ρ. perplex, λ.

στερεουσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ στερεουσέσκου, -τᾶ θηλ. (stereu-sít^u, -tǎ) = στερεωμένος, εὐχὴ διδομένη τοῖς νεονύμοις.

στέρνᾶ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (stérnǎ, -ni) = ὑδραγωγεῖον, δεξαμενὴ, κοιν. στέρνα· ρουμ. cisternǎ.

στέρπου, ἐπιθ., -στέαρπᾶ θηλ. (stérpu, steǎrpǎ) = ἄγονος,

στεῖρος, στέριφος· ὁ G. Meyer παράγει τὴν Ἰλέξιν ἐκ τοῦ ἀλβ. (ἰλλυρικοῦ) šterpe, ἀλλὰ μήπως καὶ τοῦτο δὲν συγγενεύει πρὸς τὸ στέριφος; ἰτ. sterpo· ῥουμ. sterp.

στέψου, οὐσ. οὐδ., -ουρ' πλ. (stépsu, -uri) = ἀμάρτημα, πταῖσμα. Καὶ στέψα, ἀντὶ φταιΐψα καὶ φταιΐξιμου. Ἐκ τοῦ νλν. φταιΐξιμον (ἐκ τοῦ πταΐω). Τὰ τελευταῖα εὐχρηστότερα τῶν πρώτων.

στησέσκου, στησί', -σιτᾶ, -σιρε ρ. (stisésku, stisí', -sitā, -sire) = διορίζω, τοποθετῶ τινα ἐν τινι θέσει. Ἐκ τοῦ ἐλ. ἴστημι, στήνω, ἔστησα, ἴδε αρουγκέτζ^{ου}.

στί^{ου} καὶ **στσι^{ου}**, στιού^ι, στιούτᾶ, στιάρε ρ. (štiu^u, καὶ štsiu^u, štiui, štiutā štiāre) = γινώσκω, γνωρίζω. Ἐκ τοῦ λατ. scio, scivi, scitum, scire = γινώσκω· ῥουμ. štiu. Ἐν ταῖς λοιπαῖς νεολατ. γλώσσαις τὸ sapere ἀντικατέστησε τὸ scire, ὅπερ διετηρήθη μόνον ἐν Σαρδηνίᾳ, ἐν Ρώμῃ καὶ ἐν τεχνικοῖς ὅροις.

στιάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. στί^{ου}, στιέρ^ι πληθ. (stíāre, stíeri) = γνῶσις, εἰδήσις. Καὶ σσιίρε, καὶ στίρε.

στίβᾶ, οὐσ. θηλ., -ουρ' πληθ. (stívā, -uri) = σωρός, ἀφθονία, κοιν. στίβα· ῥουμ. stivā, ἑλλην. grāmadā, σλαβ.

στικᾶτόρε καὶ **στρικᾶτόρε**, οὐσ. θηλ., -τορ' πληθ. (stikâtōare καὶ strikâtōare, -tori) = ἡθμός, στραγγιστήριον, κοιν. τζαντήλα· λατ. stricoria καὶ stricorium· ῥουμ. curătoare.

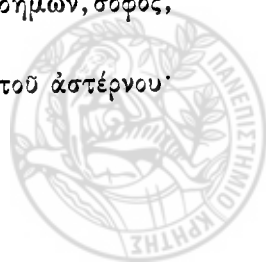
στικόρ^{ου} καὶ **στρικόρ^{ου}**, στικουρά^ι, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (stikór^u καὶ strikór^u, strikurái, -ratā, -rare) = ἡθῶ, ἐκθλίβω, κοιν. στραγγίζω. Ἐκ τοῦ λατ. :: extracolo (ex-trans-colo), are = διηθῶ· ἰσπ. transcolar, ἰτ. tracolare, ῥουμ. străcor.

στι- καὶ **στρικουράρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρ' πλ. (sti- καὶ strikurāre, -ri) = διήθησις, κοιν. στράγγισμα· ρ. străkurare, λ.

στι- καὶ **στρικουράτ^{ου}**, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (sti- καὶ strikurátⁿ, -tā) = διηθημένος, κοιν. στραγγισμένος· ρ. străcurat, λ.

στιούτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ στι^{ου} (štiút^u, -tā) = εἰδήμων, σοφός, συνετός· ῥουμ. învăt̄sat.

στιρνούτ^{ου}, οὐσ. ἀρσ. (stirnút^u) = κλίνη. Ἐκ τοῦ ἀστέρον^{ου}

ρούμ. *asternut*=κλίνη. Καί αστιρνούτου ούσ. ούδ., -τουρι=κλίνη καί τὰ στρώματα.

στιρπάρου, ούσ. άρσ., -ρι πλ. *stirpáru*, -ri)=βοσκός τῶν στερίφων, στειρών προβάτων, ρουμ. *sterpariu*, Δαλ.

στιρπουέσκου καί **στιρπέσκου**, -ι^ι -ιτά, -ιρε ρ. (*stirpu-ésku* καί *stirpésku*, -iⁱ, -itá, ire)=γίνομαι άγονος. Έκ τοῦ στέρπου, άπερ ίδε· ρουμ. *stârpesc*.

στίσμα, ούσ. θηλ., -σμι πληθ. (*stísmă*, -smi)=τοιχος, κοιν. στίσμα έκ τοῦ κτίσμα· ίδε καί μούρου· ρουμ. *zid*. σλ.

στισμουσέσκου, -σι^ι, -σιτά, -σιρε ρ. (*stismusésku*, -siⁱ), -sită, -sire)=έντοιχίζω, περιβάλλω διά τοίχου, ίδε στίσμα· ρουμ. *a înconjură* (cu *ziduri*).

στισμουσίρε, άπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -σιρι^ι πληθ. (*stismusíre*, -sirⁱ)=έντοιχισμός, περιτοιχισμός· ρουμ. *inconjurare*.

στισμουσίτου, -τά, πθμ. τοῦ άνρ., (*stismusítu* -tă)=έντετοιχισμένος, περιτοιχισμένος· ρουμ. *inconjurať*, λατ.

στίχου, ούσ. άρσ., στίχι^ι πληθ. (*stíhu*, -hi)=στίχες, γραμμή· ρουμ. *stih*, έλλην.

στιψέσκου, -ψι^ι, -ψιτά, -ψιρε ρ. Μπογ. (*stipsésku*, -psiⁱ), -psită, -psire)=πταίω, άμαρτάνω· ρουμ. *greșesc*, σλαβ. Έύχρηστον τὸ φτιξέσκου καί φτισέσκου, άπερ ίδε.

στόγκου, ούσ. άρσ., -τζ^ι πληθ. (*stógu*, -dzi)=σωρός· ρουμ. *stog*. Έκ τοῦ σλαβ. *stog*

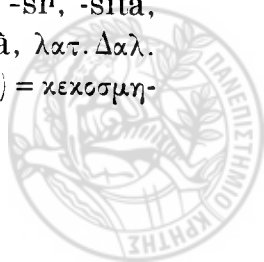
στοιχειό, ούσ. άρσ., -ατζ^ι πληθ. ((*stihio*, -adz)=ζάσμα, φάντασμα, κοιν. σχοιχειό· ρουμ. *stafie*, έλλην, Δαλ.

στοίχημα, ούσ. θηλ., -ματι πληθ. (*stíhină*, -mati)=στόιχημα· ρουμ. *reňmășag*, λατ.

στουλίδά, ούσ. θηλ., -λιτζ^ι πληθ. *stulída*, -lidz)=κόσμημα, κοιν. στολίδι· ρουμ. *podoabă*, σλαβ.

στουλσέσκου, -σι^ι, -σιτά, -σιρε ρ. (*stulsésku*, -siⁱ, -sită, -sire)=κοσμῶ, στολιζω, άόρ. στόλσα· ρουμ. *a ornă*, λατ. Δαλ.

στουλσίτου, τă, πθμ. τοῦ άνρ., (*stulsítu*, -tă)=κεκοσμη-

μένος, στολισμένος· ρουμ. ornat, λατ. Δαλ.

στουμάχου και **στουμάχε**, ουσ. θηλ., -μάχι· πληθ. (stumáhu και stumáhe, -máhi)=στόμαχος· ρουμ. stomac.

στούμμπου, ουσ. οὐδ., -ουρι· πληθ. (stumbu, -uri)=ὑπερος, κοιν. γουδοχέρι και στοῦμπος· ρουμ. pisalog, λατ.

στουμμπουσέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (stumbusésku, -sii, -sită, -sire)=πίσσω, κοιν. στουμπίζω· ρουμ. pisez. Ἴδε και κισᾶτζου.

στουμμπουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρι· πλ. (stumbu-sire, -siri)=πτισμός, πτίσις, κοιν. στούμπισμα· ρ. pisare, λ.

στούπου, οὐσ. ἀρσ., στούκι· πληθ. (stupu, -ki)=κυφέλη. Ἐκ τοῦ ἑλ. στύπος=ράβδος, καλάμη· πρθ. τὸ τοῦ Πολυβίου 22, 6, 4 «ἔλμου στύπος»=κύτος.

στούπα και **στούπιε**, οὐσ. θηλ., -πιί· πληθ. (stupa και stupie, -pii)=στύπη, στυπίον και στυππίον, κοιν. στουππί, λατ. stuppa, ἔπερ ἕκ τοῦ ἑλληγν. στύπη· «στυππίον· τὸ λίνον» Ἡσύχ. ἰτ. stoppa, ἰσπ. πορτ. προθ. estopa, γαλ. étupe, ἀλβ. stoupi· ρουμ. stupă.

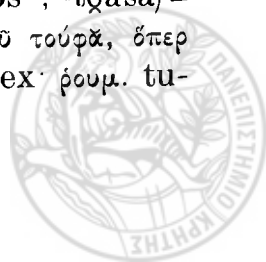
στούπουτόρου, οὐσ. ἀρσ. -ορι· πληθ. (stuputoru, -ori)=κάλυμμα, ἐπίπωμα, ξύλινον ἢ ἕκ στύπηγ, κοιν. τάπα. Ἐκ τοῦ στούπου και ἀστούπου, ἔπερ ἴδε. Καὶ ἀστούπατράρε· ρ. dop, σλ.

στούρου, οὐσ. οὐδ., -ουρι· πλ. (sturu, -uri)=στούλος. Περὶ ἐναλλαγῆς l ρ ἴδε ἀκάρε, ἀλβ. štulă ρ. stălp, σλ. direc, τρκ.

στούρνάρε, οὐσ. θηλ., -ναρι· πληθ. (sturnare, nari)=λίθος πυρίτης, κοιν. στερνάρι, ἴσως ἕκ τοῦ ἀλβ. stral, steral· ρουμ. cremene, σλαβ.

στόφα, οὐσ. θηλ., -φι πλ. (stofă, -fi)=ὑφασμα, ὕλη πρὸς κατασκευὴν ἐνδύματος, κοιν. στόφα· ρουμ. stofă, γαλ. etoffe, γερμ. stoff.

στουφουτόσου, ἐπιθ., -τρασᾶ θηλ. (stufutosu, -tqasă)=λοχμώδης, πολύκλαδος, δασύς, πυκνός. Ἐκ τοῦ τούφα, ἔπερ ἴδε, μετὰ προθ. σ, προερχομένου ἕκ τῆς προθ. ex· ρουμ. tu-

fos, ἑλλην. ἴδε Cihac II 708.

στουχινάτ^{ον}, ἐπιθ., -νατᾶ θηλ. (stuhinát^u, -natā) = δυστυχίης, πτωχός. Ἐκ τῆς λατ. προθ ex + τυχαίνω = ἀπόβλητος ἀπὸ τῆς τύχης· ρουμ. nenorocit, σλαβ.

στράαουῶ^{ον}, οὐσ. ἄρσ., -ῶ^ι πλ. (strāauš^u, -šⁱ) = πρόπαππος. Ἐκ τοῦ λατ. extra + αουῶ^{ον}, ἕπερ ἴδε· ρ. strāmoš, λ. + σλ.

στράκέσκου, στράκί^ι, -κιτᾶ, -κιρε ρ. (strākésku, strākiⁱ, -kitā, -kire) = ὠμοστοκῶ (ἐπὶ τῶν ζώων), τίκτω, γεννῶ, προώρως, ρουμ. avortu γαλ. 2) ἐξαντλοῦμαι, τελειώνω. Ἐκ τοῦ λατ. extorqueo, ἰτ. storcere, ἰσπ. extorcer, γαλ. extorquer· ρουμ. store. Πρβλ. τὸ νλν. ἔστυψεν ὁ ποταμός, ἡ βρύσι.

στράκίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -κιρ^ι πλ. (strākíre, -kiri) = ὠμοτοκία, ἔκτρωσις, πρόωρος τοκετὸς τῶν ζώων· ρουμ. avortare, γαλ. 2) ἐξάντλησις, κοιν. στύψιμον· ρουμ. stoarcere.

στράκίτ^{ον}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -κιτᾶ θηλ. (strākít^u, -kitā) = ἐξημβλωμένος, ἐξάμβλωμα, προῖον προώρου γεννήσεως· ρουμ. avortat· 2) ἐξηντλημένος (ἐπὶ τῶν ζευστῶν, κοιν. συμμένος· οἶον: φάντασμα ἕαυτε στράκίτᾶ = ἡ πηγὴ εἶνε ἐξηντλημένη, κοιν. ἡ βρύσι ἔστυψε· ρουμ. stors.

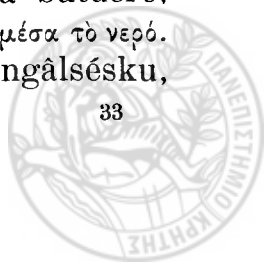
στράμπατάτε, οὐσ. θηλ., -τάτς πληθ. (strâmbâtáte, -tâts) = διαστροφή, ἰτ. strambita· ρουμ. strâmbătate. Καὶ στράμπατίτ^{ικον}, ἐκ τοῦ στράμμπου, ἕπερ ἴδε.

στράμμπου, ἐπιθ., -μπᾶ θηλ. (strâmbu, -mbă) = ἰλλός, διεστραμμένος, κοιν. στραβός, ἀδικός. Ἐκ τοῦ λατ. *strambus (strabus = ἰλλός), ἰτ. strambo, προβ. stramp, ἄλβ. stremp· ρουμ. strâmb.

στράμμπου, -μπᾶ^ι, -ατᾶ, -αρε ρ. (strâmbu, bai, -ată, -are) = διαστρέφω, στρεβλῶ, κοιν. στραβώνω· ρουμ. strâmb.

στράμπάτ^{ον}, -του^ι, -τεαρε ρ. (strâbât^u, -tui, -təare) = διατρυπῶ, διαδύομαι, διαπερῶ. Ἐκ τοῦ λατ. extra-batuere, ἰτ. strabattere· ρ. străbat. Πρβ. νλν. κτύπησε μέσα τὸ νερό.

στράγγαλσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (strângâlsésku,

-siⁱ, -sită, -sire) = στρεβλῶ, στραγγαλίζω, κοιν. στραγγουλίζω· ρουμ. *scrintesc*, σλαβ.

στράνιε, οὐσ. θηλ., στράνι· πληθ. (*străniε, străni*) = ἔνδυμα. Ἐκ τοῦ λατ. *stragulum*. Καὶ στράνι^{ου}· ρουμ. *straju*.

στράοκλιου, ἐπιθ. (*străokliu*) = ἰλλός, στραβός, παραβλώψ, κοιν. ἀλλήθωρος. Ἐκ τοῦ λατ. *extra + oculus*· ρ. *šasiu*, τρκ.

στρέσου, πθμ. τοῦ στράνγκου, ὅπερ ἴδε, θηλ. στρέσᾶ (*strés^u, streásă*) = σφιγκτός, μεταφ. φιλάργυρος· ρ. *strâns, avar*, λ.

στρί καὶ **στι**, προθ. = ἐπί μετ. γεν. (*strí* καὶ *sti*). Ἐκ τοῦ πρίστι, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. *perextra* οἶον: φᾶ στρι κάλε = ἔξελθε· μ' ἀλίν^{ου} στρι ἀρμπουρε καὶ πρί ἀρμπουρε = ἀναβαίνω εἰς τὸ δένδρον· ρουμ. *peste*, λατ.

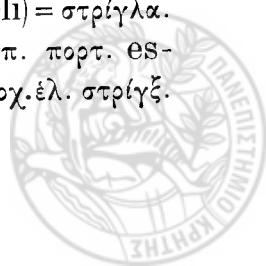
στριγάχᾶ, οὐσ. θηλ., στρέχ'· πληθ. καὶ αστριάχα, αστρέχ', (*striáhă, stréhi, astriáhă, astréhi*) = τὸ ἄκρον τῆς στέγης, τὸ γεῖσον, κοιν. στρέχα καὶ αστρεχιά· ἀλβ. *strehe*, σλαβ. *streha*, ἢ ἐκ τοῦ στέγω μετὰ παρενθ. ρ. ἢ ἐκ τοῦ τρέχω μετὰ προθ. σ· ρουμ. *streašină*, σλαβ.

στρίγκου, -αί, -ατᾶ, -αρε ρ. (*stríg^u, -ai, -ată, -are*) = βοῶ, κραυγάζω. Ἐκ τοῦ λατ. *strideo* = σίζω, τρίζω. Κατὰ Cihac ἐκ τοῦ *exquirito* = ἐλολούζω. Πρβ. ἰτ. *gridare* καὶ *sgridare*, ἀρχ. γαλ. *escrier*, ν. γαλ. *crier*, ἰσπ. πορτ. *gritar*, προβ. *critar*, ἀλβ. *grig*· ρ. *strig*. Πρβ. καὶ ἐλ. στριγγίζω, φωνῶ ὡς ἡ στρίγξ, νυκτοκόρακας· ὀρθοτ. ἢ παραγ. ἐκ τοῦ :: *strigo - are*.

στρινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -γκᾶρ'· πληθ. (*strigăre, -gări*) = βοή, κραυγή· ρουμ. *strigare*.

στρίγκλεᾶτᾶ, οὐσ. θηλ., -γκλετσί· πληθ. (*strîgleătă, gletsi*) = γάλα πεπηγός, τυρὸς νωπὸς καὶ ἀνάλατος, ἴσως ἐκ τοῦ στρικόρου ὅπερ ἴδε· ρουμ. *străghiată*.

στρίγλα, οὐσ. θηλ., -γλι· πληθ. (*strîglă, -gli*) = στρίγλα. Ἐκ τοῦ λατ. *striga* = ἡ ἔμπουσα, ἰτ. *strega*, ἰσπ. πορτ. *estrige*, ἀρχ. γαλ. *estrie*, ἀλβ. *strigë*, ρ. *strigă*· ἀρχ. ἐλ. στρίγξ.

στριμτέτζ^{ου}. -ταί, -ατά, -αρε ρ. (strimtedz^u, -tâi, -atã, -are) = στενω, στενεύω· Ἐκ τοῦ στρίμπτου· ιτ. strettire, ισπ. estrechar, πορτ. estreitar, γαλ. estreoir, ρ. strimtedz^u.

στρίμτου, ἐπιθ., -τά θηλ. (strimtu, -tã) = στενός. Ἐκ τοῦ λατ. †: strinctus, (ἀντί strictus) ρουμ. strãmt.

στριμτούρã, οὐσ. θηλ., -τουρί πληθ. (strimturã, -turi) = στενότης, στένωσις, κοιν. στενὸν πέρασμα. Ἐκ τοῦ στρίμτου· ρουμ. strimtoare, ισπ. estrechara, πορτ. estreitura.

στρινγκãτούρã. οὐσ. θηλ., -τουρί πληθ., (stringãturã, -turi) = σύσφιγξις, στένωσις· ιτ. strignitura, ρουμ. stringãturã. Καὶ στρίντζερε καὶ στριντζεãρε· ιτ. strettura.

στρίνγκου καὶ **στρίνγκου,** στρίμπσου καὶ στρέσ^{ου}, στρίμτã καὶ στρεãσã, στρίντζερε καὶ στριντζεãρε ρ. (stringu καὶ stringu, strimpșu καὶ strêș^u, strimtã καὶ streãsã, strindzere καὶ strindzeãre) = σφίγγω. Ἐκ τοῦ λατ. stringo, -ere = σφίγγω· ιτ. stringere, ισπ. estrenir, πορτ. restringir, πρ. estreigner, γ. étrendre, ἀλβ. štrengsig· ρ. string.

στριξέσκου, στριξί^{ου}, -ιτά, -ιρε ρ. (striksésku, striksíi, -itã, -ire) = στέργω, συνακινῶ, συγκατανεύω, κοιν. στρέγω· ρουμ. consimtsesc, λατ.

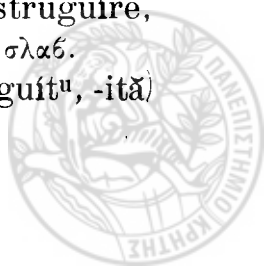
στριξίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ξίρι^{ου} πληθ. (striksíre, -ksiri) = συναίνεσις, παραδοχή, κοιν. στέρξιμον· ρ. consimtsire, λ.

στρόπου, οὐσ. ἀρσ., στρόκι^{ου} πληθ. (stróp^u, strókⁱ) = κάμαξ, κοιν. κοντάρι· ἴσως ἐκ τοῦ λατ. stropus = στρόφιον = ἡ περὶ τὴν κεφαλὴν ταινία, κεφαλόδεσμος· ρουμ. prãjinã, σλαβ.

στρουγκουέσκου, -γκουϊ, -γκουϊτά, -γουϊρε ρ. (struguésku, -guii, -guitã, -guire) = ρυκανάω καὶ ρυκανίζω, κοιν. ροκανίζω, ἀποξέω, λεαίνω διὰ τῆς ρυκάνης τὴν ἐπιφάνειαν σανίδος ἢ καὶ τῶν ξύλων ἐν γένει. Σλαβ. καταγ. ρ. strujesc, σλ.

στρουγκουϊρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ιρί^{ου} πληθ. (struguire, -iri) = ρυκάνησις, κοιν. ροκάνισμα· ρουμ. strujire, σλαβ.

στρουγκουϊτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ιτά θηλ. (struguit^u, -itã)

= έρρυκανημένος, κοιν. βροκανισμένος· ρουμ. strujit, σλαβ.

στρουγγκά, ούσ. θηλ., -τζι πληθ. (strúnga, -dzi) = μάνδρα, έν η̄ άμέλγουσι τὰ πρόβατα οί ποιμένες, κοιν. στρουγγά. Έκ του λατ. ∴ strunga· άλβ. stroungē· ό Cihac παράγει έκ του stringo, όπερ άμφίβολον· ρ. strungă, μεσαιων. έλ. στρουγαί.

στρουξέσκου, -ξῑ, -ξιτă, -ξιρε ρ. (struksésku. -ksii, -ksită, -ksire) = θήγω, άκονώ, τροχίζω-άβρ. τρôξα άντι έτροχισα· ρουμ. ascutsesc, λατ.

στρουξίτου, -τă, πθμ. του άνρ., (struksitu, -tă) = τεθηγμένος, άκονημένος· ρουμ. ascutsit, λατ. Δαλ.

στρουφκισέσκου, -σῑ, -σιτă, -σιρε, ρ. (strufkisésku, -sii, -sită, -sire) = έχω, πάσχω, κωλυκόπονον. Έκ του στρόφκισα, όπερ έκ του στρόφος· ρουμ. am colică, λατ. + έλλ. λέγεται και μι ντραρε ίνιμα κατά το νλν. «μοί πονεί ή ψυχή». Δαλ.

στρουφκισίτου, πθμ. του άνρ., -σιτă θηλ. (strufkisitu, -sită) = ό πάσχων κωλυκόπονον· κοιν. στροφκισμένος· ρουμ. bolnavit, σλαβ. Δαλ.

στρόφου, ούσ. άρσ., στρόχῑ πληθ. (stróf^u, stróhi) = κωλικός, κοιν. κωλικόπονος, ό στρόφος. Άριστοφάνης. Θεσμοφ. 484 «στρόφος μ' έχει την γαστέρα». Έπι κατάρας: στρόφλου σά τι ακάτσă = νά σέ πιάση ό στρόφος, ρουμ. colică.

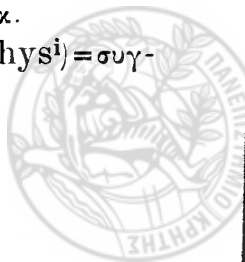
στρυμουξέσκου, -ξῑ, -ξιτă -ξιρε, ρ. (strymuksésku, -ksii, -ksită, -ksire) = πιέζω, κοιν. στρυμώνω· ρουμ. inghesuesc, σλαβ. Δαλ.

στρυμουξίτου, -τă, πθμ. του άνρ. (strimuksitu, -tă) = πεπιεσμένος, στρυμωμένος και στρυμωγμένος· ρ. inghesuit, σλ. Δαλ.

στύψε, ούσ. θηλ., στύψουρῑ πληθ. (stýpse, stypsuri) = στυπτηρία, κοιν. στύψι· ρουμ. alumen, λατ.

στυψουσέσκου, -σῑ, -σιτă, -σιρε ρ. (stypsusésku, -sii, -sită, -sire) = στύψω, στυψώνω· ρουμ. boiesc, τρκ.

σύγχυσε, ούσ. θηλ., -χυσί̄ πληθ. (sýnhyse, -hysi) = συγχυσις, ταραχή, ρουμ. confusie, λατ.

συγχυσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (synhysésku, -siⁱ, -sitā, -sire) = συγχύζω· ρουμ. *à confundă*, λατ.

συγχυσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (synhysít^u, -tă) = συγκεχυμένος, τεταραγμένος, κοιν. συγχυμένος· ρουμ. *confus*, λατ.

συλλάβᾶ, οὐσ. θηλ., -γ^ι πληθ. (syllávă, -γⁱ) = συλλαβή, ρουμ. *silabă*, ἑλλην.

συλλᾶβισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ -σιρε ρ. (syllâvisésku, -siⁱ, -sitā, -sire) = συλλαβίζω· ρουμ. *sylabisesc*, ἑλλην.

συλλουγίε, οὐσ. θηλ., -γ^ι πληθ. (sylluγίε, -γⁱ) = διαλογισμός, σχέψις, κοιν. συλλογή και συλλόισμα· ρουμ. *euget*, λατ.

συλλουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (syllusésku, -siⁱ, -sitā, -sire) μέσον: μι (mi) συλλουσέσκου = διανοοῦμαι, σκέπτομαι, κοιν. συλλογίζομαι, ἀορ. συλλογίσθηκα και συλλόισα, ἔξ οὗ τὸ προκείμενον ῥήμα. Ἴδε και μινντουέσκου, ρουμ. *euget*, λατ.

συλλουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πληθ. (syllusíre, -sirⁱ) = σχέψις, διαλογισμός, συλλογισμός, ρουμ. *eugetare*, λατ.

συλλουσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ρ. συλλουσέσκου (syllusítu, -tă) = σύννους, σχεπτικός, συλλογισμένος, ρουμ. *eugetător*, λατ.

συμμαθητί^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -τατ^ζ πληθ. (symmaθiti^u, -tadz) συμμαθητής, ρουμ. *colegu*, λατ.

συμβουλίε, οὐσ. θηλ., -λι^ι πληθ. (symvulíe, -liⁱ) = συμβουλή, ἴδε και ορμηνείε, ρουμ. *sfat*, σλαβ.

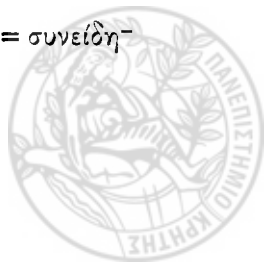
συμβουλιπέσκου, -ψι^ι, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (symvulipsésku, -psiⁱ, psitā, -psire) = συμβουλεύω· ρουμ. *sfătuesc*, σλαβ.

συμφωνησέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (symfonisésku, -siⁱ, -sitā, -sire) = συμφωνῶ· ρουμ. *a acordă*, γαλ.

συμφωνησίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (symfonisít^u, -tă) = συμπεφωνημένος· ρουμ. *intseles*, λατ. *acordat*, γαλ.

συμφωνίε, οὐσ. θηλ., -νι^ι πληθ. (symfonie, -niⁱ) = συμφωνία· ρουμ. *acord*, γαλ.

συνείδησε, οὐσ. θηλ., -σι^ι πληθ. (sysíðise, siⁱ) = συνείδησις· ρουμ. *conștiintsă*, λατ.

σύννοδον, οὐσ. θηλ., -δῑ πληθ. (sýnodyn̄, -dȳ) = σύννοδος ῥουμ. sinod, ἑλλην.

σύνουρον, οὐσ. οὐδ., -ρῑ πληθ. (sýnur^u, rī) = ὄριον, σύνουρον ῥουμ. hotar, μαγυαρ. fruntariu, λατ.

συνουριψέσκου, -ψῑ, -ψῑτᾶ, -ψῑρε ρ. (synuripsésku, -psfi, -psitᾶ, -psire) = συνορεύω - συνώριψα + εσκού ρ. hotăr-nicesc, μαγυαρ. Δαλ.

συνουριψίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ψῑτᾶ θηλ. (synuripsít^u, -psitᾶ) = ἀφωρισμένος, συνωρεύων, περιορισμένος διὰ συνόρων, ῥουμ. hotărnicit, μαγυαρ.

σύνταξε, οὐσ. θηλ., -ξῑ πληθ. (sýntakse, -ksi) = σύνταξις, ῥουμ. sintaxᾶ.

σύρμα, οὐσ. θηλ., -μῑ πληθ. (sýrmᾶ, -mī) = ἔλασμα ἀργύρου ἢ καὶ ἄλλων μετάλλων, κοιν. σύρμα, καὶ κλωστή ἐκ μετάξης, ῥουμ. sârmᾶ, Ὁ πληθ. καὶ σύρμουρῑ.

σύρτου, οὐσ. οὐδ., -τουρῑ πληθ. (sýrtu, -turī) = ὁ σύρτης, τὸ ξύλινον κλειθρον ῥουμ. zavor, σλαβ.

σύστασε, οὐσ. θηλ., (sýstase) = σύστασις ῥουμ. recomandatsie. γαλ.

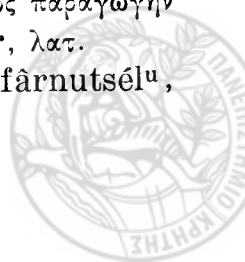
σύστημα, οὐσ. θηλ., -τῑ πληθ. (systimᾶ, tī) = σύστημα, ῥουμ. obiceiu, σλαβ.

συστησέσκου, -σῑ, -σῑτᾶ, -σῑρε ρ. (systisésku, -sī, -sitᾶ, -sire) = συνιστῶ, ἀορ. σύστησα, ῥουμ. a recomandᾶ, γαλ.

συχάρικε, οὐσ. θηλ., -ρικῑ πληθ. (syhârike, -rikī) = εὐαγγελισμός, ἀγαθὴ ἀγγελία, εἰδήσις χαροποιός, καὶ ἡ διδομένη διὰ τοιαύτην ἀγγελίαν ἀμοιβή πρὸς τὸν φέροντα αὐτήν, εὐαγγέλιον, τὰ λεγόμενα συγχαρίκια καὶ ὄχαρίκια, πρβ. ἑλλην. συγχαρητήρια καὶ συγχαρίματα, ῥουμ. veste îmbucurătore, σλαβ. + αλβ.

σφάρλίτσιον, οὐσ. οὐδ., -λιτσί̄ πληθ. (sfârlítsi^u, -litsī) = τὸ ξύλινον ἐργαλεῖον, δι' οὗ κρούεται τὸ γάλα πρὸς παραγωγὴν τοῦ βουτύρου φαίνεται σλαβ. κατ. ῥουμ. bățător, λατ.

σφάρνουτσέλου, οὐσ. οὐδ., -τσχαλῑ πληθ. (sfârnutsél^u,

-tseáli) = δοθιήν, ἑξάνθημα, κοιν. σφυράκι, ὁ βούζουνας. Ἐκ τοῦ λατ. furunculus = δοθιήν, μετὰ προθ. σ, γαλ. furoncle, γερμ. furuncel· ρουμ. furunculă, λατ.

σφήνᾶ, οὐσ. θηλ., -νι πλ. (sfínă, -ni) = σφήνα· ρ. pană, λ.

σφηνουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (sfinusésku, -sii, -sită, -sire) = σφηνῶ, συνδέω τι διὰ τοῦ σφηνός, κοιν. σφηνώνω, σφήνωσα· ρουμ. a ajustă, γαλ.

σφηνουσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (sfinusít^u, sită) = ἐσφηνωμένος, συνδεδμεμένος διὰ σφηνός· ρουμ. ajustat, γαλ.

σφράρᾶ, οὐσ. θηλ., σφόρι πληθ. (sfără, sfóri) = ἰμάς τῶν ὑποδημάτων, κοιν. λουρί καὶ κορδέλλα, καὶ σφόρα, ἔπερ ἐκ τοῦ σλαβ. svora. Ὁ Μέγας Οἰκονόμος παραβάλλει τὸ σφόρα πρὸς τὸ σπεῖρα, σπάρρα, σφάρα. Ἀλλὰ τὸ α δὲν διφθογγίζεται εἰς οα· ρουμ. coardă, λατ.

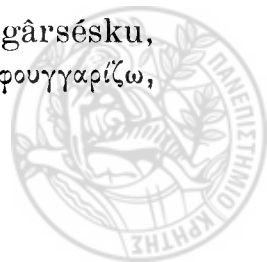
σφούλγκου, οὐσ. οὐδ., -ουρ^ι πλ. (sfұлgu, -urⁱ) = ἀστραπή, κεραυνός. Ἐκ τοῦ λατ. fulgur-oris = κεραυνός, μετὰ προθ. σ (s)· ρουμ. fulger, λατ.

σφουλγκουράτ^{ου}, πθμ. τοῦ σφούλγουρ^{ου}, ἔπερ ἴδε ἐν λέξει σφούλτζιρᾶ, -ρατᾶ θηλ. (sfulgurát^u, -rată) = κεραυνοπλήξ, πεπληγμένος, κοιν. κτυπημένος ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ· ρουμ. trăs-nit, lovit de trăsnet, σλαβ.

σφούλτζιρᾶ, σφούλτζιρᾶ, -ρατᾶ, -ραρε ρ. ἀπροσ. (sfuldziră, sfuldziră -rată, -rare) = ἀστράπτει, πίπτει σκηπτός, κεραυνός. Καὶ σφούλγκουρᾶ, -ρᾶ, -ρατᾶ, -ραρε (sfұлgură, -ră, -rată, -rare) = ἀστράπτει· καὶ προσ. μεσ. = μί σφούλγκουρ^{ου} = κεραυνοῦμαι, πλήττομαι, προσβάλλομαι ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ. Ἐκ τοῦ λατ. :: ex-fulgerare = fulgurare, ἰτ. fulgorare, ἀρχ. γαλ. esfoldre· ρουμ. fulger.

σφούνγκου, οὐσ. οὐδ., -ουρ^ι πλ. (sfúngu, -urⁱ) = σπόγγος καὶ σφόγγος, κοιν. σφουγγί· ρουμ. buret, λατ.

σφουνγγᾶρσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (sfungârsésku, -sii, -sită, -sire) = σπογγίζω, κοιν. σφουγγίζω καὶ σφουγγαρίζω,

σφουγγάρσα (ιδίως τὸ πάτωμα)· ρουμ. sterg cu buretele, λ.

σφουγγᾶρσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρῖ πληθ. (sfungârsîre, -sirî) = τὸ σπογγίζειν, κοιν. σφούγγισμα καὶ σφουγγάρισμα (τοῦ πατώματος)· ρουμ. ștergere cu buretele, λατ.

σφουγγᾶρσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. sfungârsît^u, -sită) = ἐσπογγισμένος, κοιν. σφουγγισμένος καὶ σφουγγαρισμένος (ἐπὶ τοῦ πατώματος)· ρουμ. șters cu buretele, λατ.

σφούρλᾶ, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (sfurlă, -li) = βέμβιξ, ξύλινος ρόμβος, κοιν. σβοῦρος· ρουμ. sfârleatsă, σλαβ.

σφρεάντιν^{ου}, σφριντινάι, -νατᾶ, -ναρε ρ. (sfreădin^u, sfridinai, -nată, -nare) = αἰσθάνομαι πόνους ὀξεῖς, νυγμούς, κεντήματα· ρουμ. simts dureri ascutsite, λατ.

σφριντζέλ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -λι πλ. (sfrindzél^u, -li) = ὁ σπιζίας καὶ πέρκος, εἶδος μικροῦ ἱέρακος καταδιώκοντος τοὺς σπίνους· ρουμ. uliu, μαγυαρ.

σχίσμᾶ, οὐσ. θηλ., -ματι πληθ. (shismă, -mati) = σχίσμα, σχίσσις, μεταφ. διχοστασία, διχόνοια· ρουμ. schismă, ἔλ.

σώνε, οὐσ. θηλ. (sône) = τέλος. Ἐκ τοῦ νλν. σώνω = τελειώνω· ρουμ. fine, λατ. sfârsit, σλαβ.

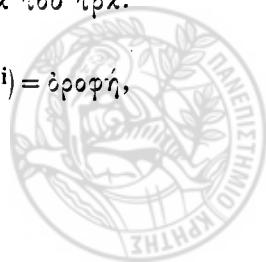
T. τ.

T, τ. τᾶ (tâ), προθ. κιν. σημ. ἐκ τοῦ τρά, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. intra· οἶον: τᾶ ἰου καὶ τρά ἰου = ποῖ, γιὰ ποῦ· 2) = ὑπέρ, χάριν· λέγεται καὶ τρι καὶ τρά· ρουμ. pentru, λατ.

τα καὶ **ατᾶ** (ta καὶ ată), ἀντων. κτητ. 6'. προσ. = σή, ἰδική σου· ἴδε ατᾶ^{ου}, ατά.

τᾶβᾶ, οὐσ. ἀρσ., τᾶβᾶτζ πληθ. (tâvă, tâvâdz) = πήλινον ἢ μετάλλινον ἀγγεῖον μαγειρικῆς, κοιν. ταβάς, ὅτιερ ἐκ τοῦ τρκ. tavâ· ρουμ. tavă.

τᾶβάνε, οὐσ. θηλ., -βᾶνῖ πληθ. (tâvâne, -văni) = ὄροφή,

κοιν. ταβάνι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tavan = ὄροφή, ῥουμ. tavan.

τάβλα καὶ **τὰβλίε**, οὐσ. θηλ., τὰβλι καὶ τὰβλίε' πληθ. (távliã καὶ tãvlie, tãvli καὶ tãvlié) = σανίς χρησιμεύουσα καὶ ὡς τράπεζα τοῦ φαγητοῦ, κοιν. ταβλί καὶ τὰβλίον, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. tabula = τράπεζα' ἰτ. tavola, ἰσπ. tabla, πορτ. taboa, προβ. tavla, γαλ. table, ῥουμ. tavlã.

τὰγάρε, οὐσ. θηλ., τὰγάρε' πληθ. (tãgãre, tãgãri) = ξύλινον μέτρον χωρητικότητος 12 ὄκ. ἐκ τοῦ ἑλλην. ταλάριον, κοιν. τὰγάρι· βουλγ. tagar, ῥουμ. obroc, σλαβ.

ταγιανίσματα, οὐσ. θηλ. (tagjanísmata) = ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, κοιν. ταΐγαννιοῦ.

τάγμα, οὐσ. θηλ., -ματι πληθ. (tãgmã, -mati) = εὐχολή, τὸ κοινῶς τάξιμον, ὅπερ τάγμα καὶ τάμα λέγεται· ῥ. tagmã.

ταζέου, ἐπιθ. (tazéu) = πρόσφατος, νωπός, κοιν. ταζέτικος, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tazé, ῥουμ. proaspãt, ἑλλην.

τὰϊνε, οὐσ. θηλ., τὰϊν' πληθ. (tãine, tãini) = σιτηρέσιον, κοιν. ταΐμι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. taim = σιτηρέσιον· ῥουμ. tain,

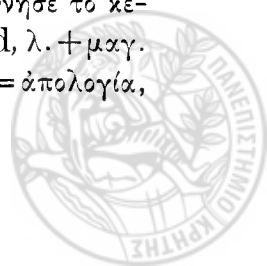
ταΐφᾶ, οὐσ. θηλ., ταΐφάτζ πληθ. (tãifã, tãifãdz) = οικογένεια, κοιν. ταΐφᾶς ἐν Νοτίῳ Μακεδ., ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. taifã. Ἐν Μοναστ. σημαίνει καὶ τὴν γαμήλιον συνοδείαν· ῥ. familie, λ.

τάκον, τὰκούε', τὰκούτᾶ, τὰτσεᾶρε ῥ. (tãk^u, tãkúe', tãkútã, tãtseãre) = σιγῶ, σιωπῶ. Ἐκ τοῦ λατ. taceo, -ere = σιγῶ· ἰτ. tacere, προβ. ἀρχ. γαλ. taisir, ν. γαλ. taire· ῥουμ. tac.

τὰκᾶμε, οὐσ. θηλ., -ν' πληθ. (tãmãme, -ni) = σχῆμα, εἶδος, στολὴ πλήρης, καὶ συσκευή, κοιν. τακίμι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. takem· ῥουμ. tacãm.

τὰκνέσκου, -κνιέ, -κνιᾶ, -κνιρε ῥ. (tãknésku, -knié, -kniã, -knire) κυρίως ἀπροσ. ν' τὰκνεᾶστε = παρίσταται μοι, ἐπέρχεται μοι εἰς τὸν νοῦν, κοιν. μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν. Ἐν Βελβενδῶ Μακεδ. λέγεται «δέν μοι τέκνιμασε = δέν ἐγέννησε τὸ κεφάλι μου = οὐκ ἐτέκνωσε· ῥ = nu mi-a venit in gãd, λ. + μυχ.

τὰκρᾶρε, οὐσ. θηλ., -ρ' πληθ. (tãkrãre, -ri) = ἀπολογία,

κοιν. τακρίρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. takrir· ῥουμ. apologie, ἑλ.

τᾶλᾶγάνε, οὔσ. θηλ., -ν' πληθ. (tâlâgâne, -nⁱ) = μάλλινος
μανδύας, κοιν. κάπα καὶ ταλαγάνι, ἔπερ ἐκ τοῦ σλαβ. talagan·
ῥουμ. mantă, γαλ.

τᾶλᾶέσκου, -ί, -ιτᾶ, -ιρε ῥ. (tâlâésku, -iⁱ, -ită, -ire) =
ῥθειρώ, βλάβπτω, καταστρέφω, ῥυπαίνω· ῥουμ. stric, λατ.

τᾶλᾶζε, οὔσ. θηλ. = ὕφασμα στιλπνόν, τὸ κοιν. ἀτλάζι. Ἐκ
τοῦ περσ. atlaz· ῥουμ. satin, γαλ. Καὶ ατλάζε.

τᾶλᾶίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tâlâit^u, -tă) = ἐφθαρμένος,
βεβλαμμένος, κατεστραμμένος· ῥουμ. stricat, λατ.

τάλαρον, οὔσ. ἀρσ., -ρ' πληθ. (tâlar^u, rⁱ) = κάδος. Ἐκ τοῦ
ἀργ. ἑλλην. τάλαρος, ἔπερ ἶδε ἐν Ὀμηρ. λεξικῶ, Ἴωαν. Παντα-
ζίδου· ῥουμ. putină, σλαβ.

τάλιον, τάλιᾶί, -ατᾶ, -αρε ῥ. (tâlî^u, tâliăⁱ, -ată, -are) =
κόπτω. Ἐκ τοῦ ἰτ. taglio = κόπτω, ἔπερ ἐκ τοῦ μεταγ. λατ.
talea = τεμάχιον ἀποκεκομμένον, πάσσαλος· πρβ. taliatus = ἐν-
τετμημένος καὶ taliatura = ἐντομή (τοῦ μετ. λατ.) ἰσπ. tajar
καὶ tallar, πορτ. talhar, γαλ. tailler· ῥουμ. taiu.

τᾶλιᾶρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ἀνρ., -λιερί πληθ. (tâlîăre, lijerⁱ)
= τομή, κοιν. κόψιμον· ῥουμ. taiere.

τᾶλιᾶτον, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tâlîăt^u, -tă) = κεκομμένος·
ῥουμ. tăiat.

τᾶλίμε, οὔσ. θηλ. -ν' πληθ. (tâlîme, -nⁱ) = στρατιωτικὴ
ἄσκησις· ῥουμ. exercitiu militar, λατ.

τᾶλιτούρα, οὔσ. θηλ., -τουρί πληθ. (tâlîtură, -turiⁱ) = τὸ
κοπτερόν μέρος τῆς μαχαίρας. Ἐκ τοῦ τᾶλιᾶτου, ἔπερ ἶδε·
ῥουμ. tăietură, λατ.

ταμάμ, ἐπιθ. ἄκλιτον (tamám) = ἀκριβής, πλήρης, κοιν. τα-
μάμ, τρκ. tamam. Καὶ ὡς ἐπίρρημα = ἀκριβῶς· ῥ. tocmăi, σλ.

ταμαχιάρου, ἐπιθ., -ρα θηλ. (tamahîăr^u, -ră) = φιλάργυ-
ρος, γλίσχρος, κοιν. ταμαχιάρης, ἐκ τοῦ τουρκ. tamahiar·
ῥουμ. avar, λατ.

τᾶμπᾶνᾶ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (tâmbână, -ni) = τύμπα-
νον· ρουμ. tobă, λατ. κατὰ Diez.

τᾶμπᾶνᾶρόου, οὐσ. ἄρσ., -ναρι' πληθ. (tâmbânăr^u, -narⁱ)
= τυμπανοκρούστης· ρουμ. care bate toba, λατ.

τᾶμπάρε, οὐσ. θηλ., -ρι' πληθ. (tâmbăre, -rⁱ) = μάλλι-
νος μανδύας μεϊζων τοῦ ταλαχανίου, κοιν. ταμπάρα, ἕπερ ἐκ τοῦ
ιτ. tabarro· ρουμ. ghebă, λατ.

τᾶμπουρά, οὐσ. θηλ., -ρατζ (tâmbură, -radz) = τὸ
γνωστὸν ἔγγροδον ὄργανον, ὁ ταμπουράς· ρουμ. tambur, γαλ.

τᾶμπάκου, οὐσ. ἄρσ., -τσι' (tâbăk^u, -tsi') = βυρσοδέφης, κοιν.
ταμπάκης, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tabak· ρουμ. tâbăcar.

τᾶμπάκου, οὐσ. ἄρσ. (tâbăk^u) = ὁ ταμπάκος, ιτ. tabacco,
βεν. tabacco· ρουμ. tabac.

τᾶμπᾶνᾶρογιά, οὐσ. ἄρσ., -γιατζ πλ. (tâbăkâr-γιά, -γιάdz)
= βυρσοδεψεῖον, κοιν. ταμπακαργιά, ρουμ. tâbăcărie, τρκ. Δαλ.

τᾶμπᾶνᾶκέρᾶ, οὐσ. θηλ., -κερι' πληθ. (tâbăkără, -keri') =
καπνοθήκη, ταβακοθήκη, κοιν. ταμπακέρᾶ· ρουμ. tabacheră.

ταμπιέτε, οὐσ. θηλ., -τσι' πληθ. (tabiête, -tsi') = ἔξις, κοιν.
ταμπιέτι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tabiet· ρουμ. obicei, σλ.

τᾶμπούρε, οὐσ. θηλ., -ουρι' πληθ. (tâbûre, -uri') = τάγμα
στρατ. κοιν. ἐν Τουρκίᾳ ταμπούρι, τρκ. tabur· ρ. batalion, γαλ.

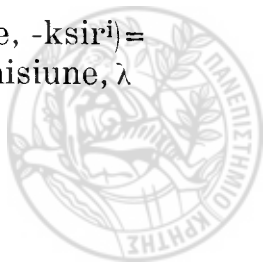
τᾶνάλε καὶ **ντᾶνάλε**, οὐσ. θηλ., τᾶνᾶλ' καὶ ντᾶνᾶλ' πληθ.
(tânále καὶ dânále, tânăli' καὶ dânăli') = ἡ σιδηρᾶ λαβίς, ἡ λά-
γρα· κοιν. τανάλλια· ἕπερ ἐκ ιτ. tanaglia, γαλ. tenaille, ἐκ
τοῦ teneo. Καὶ κλετάσμου ἐν τῇ ἐπαρχ. Γρεββ. ρ. cleste, σλ.

τάξε, οὐσ. θηλ., τᾶξι πλ. (tăkse, tăksi) = τάξις· ρ. classă.

τᾶξειδε, οὐσ. θηλ., τᾶξειτεζ πληθ. (tăksîde, tăksîdz) =
περιήγησις, ὁδοιπορία, κοιν. ταξειδὶ· ρουμ. escorsiune, λατ.

τᾶξέσκου, -ξι', -ξιτᾶ -ξιρε ρ. (tăksésku, -ksi', -ksită,
-ksire) = ὑπισχυοῦμαι, κοιν. τᾶζω, promet, λατ.

τᾶξίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄνρ., -ξιρι' πληθ. (tăksîre, -ksiri') =
εὐχολή, ὑπόσχεσις, ἐπαγγελία, κοιν. τᾶξιμον· ρ. promisiune, λ

τᾶξίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tâksítu, -tă) = ἐπηγγελμένος, κοιν. ταχμένος, ρουμ. promis, λατ.

τᾶούνου, οὐσ. ἄρσ., -ουνί πληθ. (tâúnu, -uni) = κώνωψ, κοιν. κουνούπι. Ἐκ τοῦ λατ. tabanus = οἶστρος, ἰτ. tafano, ἰσπ. tabano, πορτ. tabão, προβ. καὶ ἄργ. γαλ. tavan, ν. γαλ. taon, ρουμ. tăun. Καὶ τᾶβανου.

τᾶπᾶ, οὐσ. θηλ., τᾶπᾶί πληθ. (tăpă, tăpî) = στρογγύλον κάλυμμα τῶν ἀγγείων, κοιν. τᾶπα, ἐκ τοῦ ἰτ. tappa, ρ. tampon, γ.

τᾶπόρου, οὐσ. οὐδ., τᾶποράρι πληθ. (tăpôru, tăpôári) = πέλεκυς, κοιν. τσεκούρι. Σλαβ. καταγωγῆς· λέγεται καὶ τοποράρι· ρουμ. săcure, λατ.

τᾶπᾶρούστε καὶ **τᾶπᾶρᾶστε**, οὐσ. θηλ., -σσι πληθ. (tăpărúste καὶ tăpărăste, -stsi) = τὸ στελεόν, κοιν. στελειάρι τοῦ πελέκεως ἢ τῆς σκαπάνης. Ἐκ τοῦ τᾶπόρου, ὅπερ ἴδε· ὁ Δαλ. γρ. tăpârîtsă· ρουμ. toporiște, σλαβ.

τᾶρου, οὐσ. ἄρσ., -ρί πληθ. (tăru, -rî) = ὄνος. Ἐκ τοῦ ταῦρος. Σύνηθες ἐν Κλεισούρα καὶ ἐν τῷ Κέντρῳ, ρ. măgar, σλ. asin, λ.

τᾶράφε, οὐσ. θηλ., τᾶράχι πληθ. (tărafe. tărăhi) = διαμέρισμα τῆς οἰκίας κοιν. ταράρι, ἐκ τοῦ τρκ. taraf· ρ. partid.

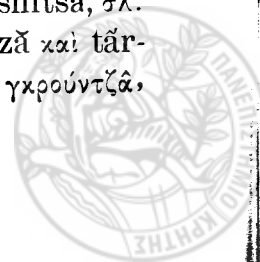
τᾶρκουλέσκου, -λιί, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (tărkulésku, -lii, -lită, -lire) = κυλινδοῦμαι, κυλίομαι, κοιν. κυλῶ καὶ κατρακυλῶ ἄμετ. κατὰ μετᾶθ. τρκουλῶ, ἐξ οὗ τὸ προκ. ρ. ρουμ. me svârcolesc, σλ.

τᾶρκουλίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -λιρί, πληθ. (tărkulîre, -liri) = κυλινδῶσις, κοιν. κατρακύλισμα· ρουμ. svârcolire, σλ.

τᾶρούστε, οὐσ. θηλ., -σσι πληθ. (tărúste, -sti) = μάνδρα προβάτων καὶ αἰγῶν, στάνη· ἄλβ. tourist· λέγεται καὶ τουριάστε καὶ τουρίστε· ρουμ. stână, σλαβ. ἢ ἐλλην

ταρταμπίκου, οὐσ. ἄρσ., -μπιτσι πληθ. (tartabîku, -bitsi) = ὁ κόρις, κοιν. κοριός. Ἐκ τοῦ ἄλβ. tărtabike, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tahtabiti. Ἐν Μοναστ. λέγεται ταχταμπίκου, ρ. plošnitsă, σλ.

τᾶριζᾶ καὶ **τᾶριτσᾶ**, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (tărdză καὶ tărîtsă, -tsi) = πίτυρα· Σερβ. trice καὶ tărâtse. Καὶ γχρούντζᾶ,

ἔπερ ἴδε, ῥουμ. tārâtse.

τάρτζιου, ἐπιθ., -τζι' πληθ. (târdzi^u, -dziⁱ) = ὄψιμος, ἢ ὄψέ, ἀργά γεννήσασα ἢ γεννηθὲν (ἐπὶ τῶν προβάτων καὶ τῆς γεωργησίμου γῆς). Ἐκ τοῦ λατ. ∴ tardivus (tardus, tarde) ἰτ. tardivo, ἰσπ. πορτ. tardio, προβ. tardiu, γαλ. tardif. Λέγεται καὶ ἀμᾶνάτ^{ου} τὸ ὄψιμον, τὸ ἀργά γεννηθὲν ἀρνίον.

τα σι καὶ **τρα σι** συνδ. τελικός (ta si καὶ tra si) = ἴνα. Ἐκ τοῦ λατ. ut, si, ῥουμ. ca să λατ.

τάσε, οὐσ. θηλ., τᾶσι πληθ. (tâse, tâsi) = μετάλλινον ποτήριον, κύπελλον πλατύ, κοιν. τᾶσι, ἔπερ ἐκ τοῦ ἰτ. tazza, ἀραβ. tassah, τουρκ. tas, ῥουμ. taš.

τάτᾶ, οὐσ. ἀρσ., τᾶτᾶν' πλ. (tâtă, tâtânⁱ) = πατήρ, λατ. τᾶτα, ἔπερ ἐκ τοῦ ἐλ. τᾶτα καὶ ἄττα = πατήρ, ἴδε Ὁμηρ. Λεξ. Ἰ. Πανταζίδου ἐν λέξει ἄττα· ῥ. tată, λατ. tata, ἀλβ. tate, ἰσπ. πορτ. tata, σερβ. tata. Ἐν Βλαχολιβιάδῳ εὐχρηστος καὶ ὁ συγκεκομ. τύπος τᾶ' οἶον: τᾶμνᾶ = ὁ πατήρ μου = τᾶτουλ^{ου} α νία = pater mihi ἀντὶ pater meus. Ὁ πληθ. τᾶτᾶν' ἐσχηματίσθη κατὰ τὸ tatani τοῦ μεσαιων. λατινισμοῦ, ὡς καὶ τὸ μουμᾶν' = αὶ μητέρες, ἐκ τοῦ mamani. Περὶ τούτου ἴδε Dens 139.

τᾶτουλάτ^{ου}, οὐσ. ἀρσ. (tâtulât^u) = φάρμακον, ποτὸν μαγευτικόν· ῥουμ. farmec, ἑλλην.

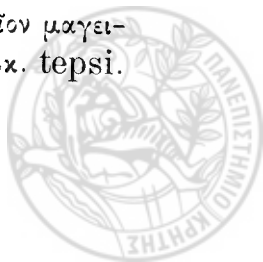
τᾶτσᾶρε, ἀπθ. τοῦ τᾶχ^{ου}, -τσερ' πληθ. (tâtseäre, -tserⁱ) = τὸ σιγᾶν, ἢ σιωπῆ· ῥουμ. tăcere, λατ.

τάχα, ἐπιρ. διστ. (tâha) = ἴσως, τᾶχα· ῥ. oarecum, λατ.

τᾶχᾶνε, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (tâhâne, niⁱ) = πόλτος ἐκ σῆσάμεως, κοιν. ταχίνι.

ταχυνά, ἐπιρ. γρ. (tahynă) = αὔριον τὴν πρωΐαν, καὶ ἀπλῶς τὴν πρωΐαν, κοιν. ταχειά, ἔπερ ἐκ τοῦ ταχύ· ῥουμ. dimineatsa. Καὶ ταχνά.

τᾶψίε, οὐσ. θηλ., -ψι' πλ. (tâpsie, -psiⁱ) = ἀγγεῖον μαγειρικής πλατὺ καὶ μετάλλινον, τὸ ταψί, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tepsi. Σερβ. tepsia· ῥουμ. tipsie.

τε, (te) άντ. προσ. 6' προσ. = σέ, λατ. te· ρουμ. te. Καί τι.
τεάκᾶ, ούσ. θηλ., τεάτσι πληθ. (teákă, teátsi) = θήκη.
 Έκ τοῦ λατ. theca, ἕπερ ἐκ τοῦ ἐλ. θήκη· προβ. theca, γαλ.
 taie· ρουμ. teaca.

τέλε, ούσ. θηλ., τέλι πληθ. (téle, téli) = χορδή μεταλλίνη,
 κοιν. τέλι, τρκ. tel· ρουμ. tel.

τελετίνε, ούσ. θηλ., -τινι· πληθ. (teletíne, -tini) = δέρμα
 ῥωσσικόν ἐρυθρόν, (κόκκινον), τὸ κοιν. τελετίνι, τρκ. teletin·
 ρουμ. teletin, Δαλ.

τεμπέλῳ, ἐπιθ., -λᾶ θηλ. (tembél^u, -lă) = ἀμελής, ὀκνη-
 ρός, κοιν. τεμπέλης, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tembel· ρ. leneş, σλ.

τεμπίχε, ούσ. θηλ., -χι· πληθ. (tembíhe, -hi) = διαταγή,
 κοιν. τεμπίχι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tembih· ρ. ordin, λατ.

τέμπλου, ούσ. οὔδ., -ουρι· πλ. (témblu, -uri) = τέμπλον
 (τῆς ἐκκλησίας). Έκ τοῦ λατ. templum, ιτ. tempio, ισπ.
 πορτ. templo, προβ. γαλ. temple ρουμ. tîmplă.

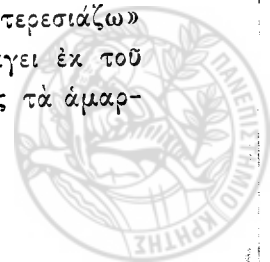
τέμπουλᾶ καὶ **τέμπλᾶ**, ούσ. θηλ., -λι πληθ. (témbulă,
 -li) = μέγας κοντός, κοιν. τέμπλα· ρ. prăjină, σλαβ.

τένντᾶ, ούσ. θηλ., -νντι πλ. (téndă, -ndi) = σκηνή, κοιν.
 τέντα, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. † tenda (tendere), πρ. πορτ. tenda,
 ισπ. tienda, γαλ. tente, ἀλβ. tëntë ρ. šatră, σλαβ.

τεργισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (tergisésku, -sii, -sită,
 -sire) = ἀρμόττω, μεταβ. καὶ ἀμετ. κοιν. τεργιάζω, ἕπερ ἐπίσης
 μεταβ. καὶ ἀμετ. ρουμ. potrivesc, σλαβ.

τεργισίρε, ἀπθ. ούσ. τοῦ άνρ., -σιρι· πληθ. (tergisiře,
 -siri) = προσαρμογή, κοιν. τέργισμα· ρουμ. potrivire, σλ.

τεργισίτῳ, -τᾶ, πθμ. τοῦ άνρ. (tergisi^u, -tă) = προσηρ-
 μοσμένος, κοιν. τεργιασμένος. Ό κ. Weigand, ἐν Olympto-
 Walachen, σελ. 28, σημειοῖ τύπον «teresésku» gefallen,
 passen, ἕπερ παράγει ἐξ ἀνυπάρκτου ἐλ. τύπου «τερεσιάζω»
 gleich machen, passen, ἕπερ «τερεσιάζω» παράγει ἐκ τοῦ
 Μακ, βουλγ. terezia = die Wage = ἡ πλάστιγξ· εἰς τὰ ἀμαρ-

τήματα ταῦτα περιέπεσεν ἐξ ἀγνοίας τοῦ νλν. περιγιάζω, ἢ τεργιάζω, ὅπερ ἐκ τοῦ ἕτερος, ἐξ οὗ καὶ τέρι, πληθ. τέραμα.

τετράντιου, οὐσ. οὐδ., -ουρῖ πληθ. (tetrádiu, -urⁱ)=τετράδιον· ῥουμ. caiet, γαλ. Δαλ.

τερτίπε, οὐσ. θηλ., -τιπῖ καὶ -κί, πληθ. (tertipé -tipi καὶ -ki)=σύστημα, σχῆδιον, τρόπος, κοιν. τερτίπι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tertip, ῥουμ. meșteșug, artă, λατ.

τέσου, πθμ. τοῦ τίνντου, τεάσα θηλ. (tés^u, teásă)=ἐκτεταμένος, ἐξηπλωμένος· ῥουμ. întins. Καὶ τίνσου.

τέτᾶ, οὐσ. θηλ., τέτι πληθ. (tétă, téti)=θεία, ἀλβ. tete, σλαβ. teta=θεία, ῥουμ. mătușă.

τετράγουνου, ἐπιθ., -νᾶ θηλ. (tetrágun^u, -nă)=τετράγωνος, ῥουμ. tetragon, ἑλλην.

τετραβάγγελου, οὐσ. ἀρσ., -λί πληθ. (tetravângel^u, -li)=τετραβάγγελον· ῥουμ. tetraevangel

τέχνε, οὐσ. θηλ., -χνι πληθ. (téhne, -hni)=τέχνη, ῥουμ. meșteșug, μαχ.

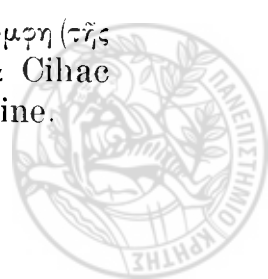
τζάκου, τζάκούτῖ, -κουτᾶ, -τσαρε ρ. (dzák^u, dzâkui, -kută, -tșare)=κοίτομαι, νοσῶ. Ἐκ τοῦ λατ. jaceo, ui, ere=κατάκειμαι, νοσῶ. Περὶ τροπῆς τοῦ j εἰς dz ἴδε ἐν λέξει ἀντζούρ^{ου}. ἰτ. giacere (diacére), ἰσπ. yacer, πορτ. jacer, ρ. zac.

τζάκούτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ τζάκου (dzâkút^u, -tă)=ἀσθενής, νοσῶν, ἄρρωστος· ῥουμ. bolnăvitsios, bolnav, σλαβ.

τζάμᾶ, οὐσ. θηλ., τζᾶνῖ πληθ. (dzámă, dzăni)=ζωμός, ζέμα - dzeámă - dzámă, ῥουμ. sos γαλ.

τζάμάντάνου, οὐσ. ἀρσ., -τᾶνῖ πληθ. (dzâmădân^u) -dăni)=τὸ ἐπὶ τοῦ ὑποκαμίσου μέχρι τῆς ζώνης ἐξικνούμενον ἔνδυμα, ἀντιστοιχοῦν ἀκριβῶς πρὸς τὸ σημερινὸν εὐρωπαϊκὸν γιλέκον, κοιν. τζαμαντάν, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. dzamadan.

τζᾶνᾶ, οὐσ. θηλ., τζᾶνῖ πληθ. (dzănă, dzăni)=νύμφη (τῆς βλαχ. μυθολογίας). Ἐκ τοῦ Diana=Ἄρτεμις. Κατὰ Cihac ἐκ τοῦ divina=θεία. Καὶ τζίνᾶ, κοιν. γκίνᾶ· ῥουμ. zine.

τζάντᾶ, οὐσ. θηλ., τζᾶτζ και τζάντι πληθ. (dzádă, dzădz και dzădi) = δᾶς, κοιν. δᾶδί. Ἐκ τοῦ λατ. taeda = δᾶς, ἡ ὀρθότερον ἐκ τῆς αἰτ. δᾶδα· ῥουμ. zadă, σικ. deda, δημ. λατ. daeda.

τζᾶρου, οὐσ. οὐδ., τζᾶρ' και τζᾶρουρ' πληθ. (dzăr^u. dzărⁱ και dzărurⁱ) = τυρόγαλον, ὄρος. Ἐκ τοῦ λατ. serum = ὄρος, ἰτ. siero, ἰσπ. suero, πορτ. soro· ῥουμ. zer και zăr· ὀρθότερα ἐτυμολογία εἶνε ἡ τοῦ Pușcariu ἐν τῶ ἐνδεκάτῳ τόμῳ τοῦ Jrbr. σελ. 65 ἐκ τοῦ ἑλλην. διαρρεῖν, διάρροια, διαρροή. Ἐν τῇ αὐτῇ σελ. εὐρίσκει ὁ ἀναγνώστης ἱκανά και περὶ τῆς ἀνωτ. λέξ. τζᾶνᾶ.

τζάτσε, ἀριθ. ἀπόλυτον (dzătse) = 10, δέκα. Ἐκ τοῦ λατ. decem. Περὶ τροπῆς τοῦ d εἰς dz ἴδε ἐν λέξει βεᾶρτζᾶ, ἰτ. diece, ἰσπ. diez, πορτ. προβ. dez, γαλ. diz, ἄλβ. dietë, ῥ. zece.

τζεάμε, οὐσ. θηλ., τζέν' πληθ. (dzeáme dzénⁱ) = ὕαλος, κοιν. τζιάμι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. dziam, ῥουμ. geam.

τζεάμινου, ἐπιθ. -νᾶ θηλ. (dzeámin^u -nă) = δίδυμος. Ἐκ τοῦ λατ. geminus, ῥουμ. geamăn.

τζεάμπα, ἐπιρ. = δωρεάν. κοιν. τζεάμπα (dzeaba)· ῥ. gratis, λ.

τζεάνᾶ, οὐσ. θηλ., τζέν' και -νουρ' πληθ. (dzeánă, dzénⁱ και nurⁱ) = ἀκρώρεια, λόφος· ῥουμ. colină, λατ. 2) νεκροταφεῖον, διὰ τὴν θέσιν αὐτοῦ· 3) ὄφρυς, βλεφαρίς. Ἐκ τοῦ λατ. gena = βλέφαρον· προβ. gena = παρειά· ῥουμ. geană.

τζεάπε, **τζέπε** και **τζόπε**, οὐσ. θηλ., τζέπ' και τζόκι πληθ. (dzeápe dzépe και dzópe, dzépⁱ και dzókⁱ) = θυλάκιον τοῦ ἐνδύματος, κοιν. τζέπη, ἄλβ. dzəp, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. dzeb.

τζεάτζιου, οὐσ. ἀρσ., -τζιτι πληθ. (dzeátzit^u, -dziti) = δάκτυλος. Ἐκ τοῦ λατ. digitus = δάκτυλος· Περὶ τροπῆς τοῦ d εἰς τζ ἴδε βεᾶρτζᾶ· ἰτ. dito (digito), ἰσπ. πορτ. dede, προβ. det, γαλ. doigt, dé· ἄλβ. ghist, ῥουμ. deget.

τζένου, τζινού', τζινεᾶρε (dzén^u, dzinú' dzineáre). Ἐκ τοῦ λατ. gemo ui, itum, ἔρθ = στένω· ἰτ. gemere, ἰσπ. προβ. gemer, γαλ. gemir, ἄλβ. gjemoig, ῥουμ. gem.

τζέρου, οὐσ. οὐδ., -ρουρ' πληθ. (dzér^u, -rurⁱ) = κρύος, δριμύ

ψύχος, κοιν. παγωνιά. ἐκ τοῦ λατ. gelu = κρύος· ἰτ. πορτ. gelo, προβ. γαλ. gel, ρουμ. ger.

τζερεμέου, οὐσ. ἄρσ., -μετζ πληθ. (dzereméu, -medz) = ζημία, ποινή, πρόστιμον, κοιν. τζερεμές, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. dzeremé = πρόστιμον· ρουμ. amedă, γαλ. amende.

τζιάμπα, ἐπιρ. τρ. (dziába) = προῖκα, δωρεάν, κοιν. τζιάμπα, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. dziaba, = δωρεάν· ρουμ. gratuit, λατ.

τζιάτζιρον, τζιτζιράι, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (dziádzir^u, dzidziráí, -rată, -rare) = ἀποπίννυμαι, παγώνω ὑπὸ τοῦ ψύχους, ριγῶ, κοιν. κρυώνω δυνατά. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ degelo, (ἐκ τοῦ gelo-are) ἰτ. gelare, γ. geler, προβ. gelar, ἰσπ. helar, ρ. deger.

τζιζᾶ, οὐσ. ἄρσ., τζιζάτζ πληθ. (dziză, dzizádz) = ποινή, πρόστιμον, κοιν. τζιζᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. dzezâ. Καὶ τζιζᾶε (dzizâe), ρουμ. amendă, γαλ. amende. Ὁ Δαλ. ghiză.

τζίκου καὶ **τζίκου**, τζιῖου καὶ τζιῖου, τζισᾶ καὶ τζισᾶ, τζι- καὶ τζιτσαῖρε καὶ τσαῖρε καὶ τζιτσερε (dzík^u, καὶ dzík^u, dzi- καὶ dzis^u, dzi- καὶ dzisă, dzi- καὶ dzidseâre καὶ tseâre, καὶ dzitsere) = λέγω, ἐκ τοῦ λατ. dico, dixi, ctum, ěre = λέγω· ἰτ. dire, ἰσπ. decir, πορτ. γαλ. dire, ρουμ. zik καὶ spun.

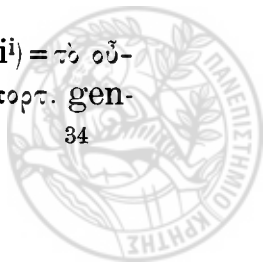
τζιλιάτου, οὐσ. ἄρσ., -τς, πληθ. (dziljât^u, -ts) = δῆμιος, κοιν. τζιλιάτης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. dzellat, ρουμ. gâde, σλαβ.

τζιμπούσε, οὐσ. θηλ., -μπουσι^ι πληθ. dzimbúse, -si) = εὐωχία, κοιν. τζιμπούσι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. dzimbous. Ὁ πλ. καὶ τζιμπούσουρι^ι (dzimbúsurⁱ)· ρουμ. banket, γαλ.

τζίνιρε, οὐσ. ἄρσ., -ρι^ι πληθ. (dzínire, -ri) = γαμβρός. Ἐκ τοῦ λατ. gener = γαμβρός, ἰτ. genero, ἰσπ. yerno, προβ. genre, γαλ. gendre, ρουμ. ginere.

τζινούκλιου, οὐσ. ἄρσ., -κλι πληθ. (dzinúkliu, -kli) = γόνου. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ geniculum (genu = γόνου), ἰτ. ginocchio· ρουμ. dzenunke.

τζιντζιέ, οὐσ. θηλ., -τζιῖ^ι πληθ. (dzindzie, -dziⁱ) = τὸ οὖλον. Ἐκ τοῦ λατ. gingiva = τὸ οὖλον, ἰτ. gengia, πορτ. gen-

giva, γαλ. gencive, σαρδ. singia· ρουμ. gingie.

τζίντζιροῦ, οὐσ. ἄρσ., -ρι' πλ. (dzíndzir^u, -ri') = τέττιξ, κοιν. τζίντζιρας καὶ τζίτζικας. Πεπ. ρ. greer, λ. Καὶ τζίντζινάροῦ.

τζίντζιφᾶ καὶ **τσίντσιφᾶ**, οὐσ. θηλ., -φι πλ. (dzíndzifă καὶ tsíntsifă, -fi) = ζίζυφον, κοιν. τσίντσιφον. Ἐκ τοῦ λατ. zizypha· ρουμ. jujubă, γαλ.

τζιόϊ, οὐσ. θηλ. (dzjôjⁱ) = Πέμπτη (ἡμέρα τῆς ἐβδ.). Ἐκ τοῦ λ. Dies - jovis = ἡμέρα τοῦ Διός, ιτ. giovedì, γ. jeudi· ρ. joi.

τζιόνε καὶ **τζόνε**, οὐσ. ἄρσ., τζιόν' καὶ τζόν' πληθ. (dzjône καὶ dzóne, dzjóniⁱ καὶ dzóniⁱ) = νεανίας, καὶ ἐπιθ. ἀνδρεῖος, παλῆξάρι. Ἐκ τοῦ λατ. juvenis = νεανίας. Περὶ τροπῆς τοῦ j εἰς dz· ἴδε ἐν λέξει ἀτζούροῦ, ιτ. giovine καὶ giovane, ἰσπ. joven, προβ. jove, γαλ. jeune· ρουμ. june.

τζιουβαῖροῦ, οὐσ. οὐδ., -βαῖρι' πλ. (dzjuvair^u, -vairi) = κόσμημα, κοιν. τζιοβαίρι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. dzevair· ρ. giuvaer.

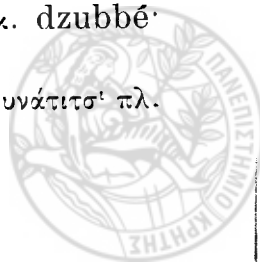
τζιούγκοῦ, οὐσ. οὐδ., -ουρι' πληθ. (dzjüg^u, -uri) = ἀκρώρεια, ἀνωφέρεια, ζυγὸς (τοῦ ὄρους). Ἐκ τοῦ λατ. jugum = ζυγὸς. Ἀκούεται καὶ τζόγκοῦ, -ουρι' πληθ. (dzóg^u, -uri)· ρουμ. jug, γαλ. joug, ιτ. giogo.

τζιουγκάστρου, οὐσ. ἄρσ., -γκαστρι' πληθ. (dzjügástru, -gastri) = ἡ σφένδαμνος = δένδρον ἔχον τὰ φύλλα ὀδοντωτά, ξύλον δὲ σκληρόν, τὸ κοιν. σφενδάμι. Ἐκ τοῦ λατ. :: jugaster (ὅπερ ἐκ τοῦ ἑλλην. ζυγία) = ἄκρα τοῦ ὄρους, προβ. καὶ τὸ λατ. acer-ëris (ἄκη, ἄκρος) = σφένδαμνος· ρουμ. jugastru.

τζιουμιτάτε, οὐσ. θηλ., -τάτς πληθ. (dzjumitáte, -tăts) = τὸ ἥμισυ. Ἐκ τοῦ dimidietas, atis = τὸ ἥμισυ· ιτ. medietà, ἰσπ. mitad, πορτ. metad, γαλ. moitié, ἀγγλ. mediety· ρουμ. jumătate.

τζιουμπέ, οὐσ. ἄρσ., -μπετζ πληθ. (dzjubé, -bedz) = σισύρα, κοιν. γούνα καὶ τζιουμπές, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. dzubbé· ρουμ. dziubeă. Δαλ.

τζιουνάτικοῦ καὶ **τζουνάτικοῦ**, οὐσ. ἄρσ., τζιουνάτιτσο' πλ.

(dzjūnátik^u και dzunátik^u, dzjūnátitsⁱ) = ἀνδρεία, γενναϊότης. Ἐκ τοῦ τζιόνε, ἕπερ ἴδε· ῥουμ. bravură, γαλ.

τζιούνγκλιου, οὐσ. οὐδ., -ουρⁱ πληθ. (dzjūngliu, -uri) = νυγμός, πόνος κεντητικός, κέντημα, κοιν. σφάχτης. Κατὰ Ci-hac ἐκ τοῦ λατ. jugulum· ῥουμ. junghiu.

τζιουνεάμε, οὐσ. θηλ. (dzjuneáme) = νεολαία· 2) ἀνδρεία· ῥουμ. bravură. γαλ.

τζιουνεάπινε, οὐσ. ἄρσ., -νεαπινⁱ πληθ. (dzjuneápine, -neapinⁱ) = ἄρκευθος, εἶδος κέδρου. Ἐκ τοῦ λατ. † junepenem (juniperus = ἄρκευθος), ἰτ. ginepro· ῥουμ. juniper.

τζιουνεάστε, ἐπιρ. τροπ. (dzjuneáste) = ἀνδρείως, γενναίως. Ἐκ τοῦ τζιόνε, ἕπερ ἴδε.

τζιουντέτσοῦ, οὐσ. ἄρσ., -ντετς πληθ. (dzjūdéts^u, -dets) = δικαστής και δικαστήριον. Ἐκ τοῦ τζούντικ^{ου}· ῥ. tribunal.

τζιούντικ^{ου}, -καⁱ, -κατᾶ, -καρε ῥ. (dzjūdik^u, -kaⁱ, -kată, -kare = κρίνω, δικάζω. Ἐκ τοῦ λατ. judico, are· ἰτ. giudicare, ἰσπ. juzgar, πορτ. julgar, προβ. jutgar, γαλ. juger, βεν. judegar, ἄλβ. gjoukoig· ῥουμ. judec.

τζιουντικᾶτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (dzjudikát^u, -tă) = δεδίκασμένος, κεκριμένος· ῥουμ. judecat.

τζιουντικᾶτᾶ, οὐσ. θηλ., -κᾶτς πληθ. (dzjudikătă, -kăts) = δίκη. Ἐκ τοῦ τζιούντικ^{ου}· ῥουμ. judecată.

τζιούροῦ, -ραⁱ, -ρατᾶ, -ραρε ῥ. (dzjūr^u, -raⁱ, -rată, -rare) = ὀρκίζω· τὸ δὲ σπριτζούροῦ (spridzūr^u) = ὀρκίζομαι και ὀρκίζω· ἴδε σπρίτζιουροῦ. Ἐκ τοῦ λατ. juro, are· ἰτ. giurare, ἰσπ. πορτ. προβ. καταλ. jurar, γαλ. jurer· ῥουμ. jur.

τζιουράτ^{ου} και **τζιουράτικ^{ου}**, οὐσ. οὐδ., τζιουράτουρⁱ και τζιουράτιτςⁱ πληθ. (dzjūrát^u και dzjūrátik^u, dzjūráturi και dzjūrátitsⁱ) = ὅρκος. Ἐκ τζιουράτ^{ου} εἶνε κυρίως πθμ. ἀντὶ οὐσ. λατ. juratio· ῥουμ. jurat, jurământ.

τζιούστᾶ, ἐπιρ. (dzjūstă) = ἀκριβῶς, ἕρθῶς, κοιν. τζιούστο, ἕπερ ἐκ τοῦ ἰτ. ῥουμ. tocmai, σλαβ. Δαλ.

τζίραχ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -ρᾶχ^ι πλ. (dziráh^u, -rāhⁱ) = χειρουργός, κοιν. τζιράχης, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. dzerahⁱ ῥ. hirurg, ἑλ.

τζιριμιτσέσκου, -τσι^ι, -τσιτᾶ, -τσιρε ῥ. (dzirimitsésku, -tsiⁱ, -tsitᾶ, -tsire) = ἐπιβάλλω πρόστιμον. Ἐκ τοῦ τζερεμέου, ἕπερ ἴδει ῥουμ. amendez, γαλ. Δαλ.

τζιτζιβέ, οὐσ. ἄρσ., τζιτζιβᾶτζ πλ. (dzidzvé, dzidzvädz) = μικρὸν μετάλλινον ἀγγεῖον πρὸς ἔψησιν τοῦ καφέ, κοιν. τζετζ-βές, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. dzedzvé.

τζιτζιράτ^{ου}, πθμ. τοῦ τζιζᾶτζιρ^{ου}, -τᾶ θηλ. (dzidzirát^u, -tᾶ) = ἀποπεπηγώς, κοιν. παγωμένος ὑπὸ τοῦ ψύχους ῥ. degerat.

τζουᾶ, οὐσ. θηλ., τζᾶλι καὶ τζίλι πληθ. (dzúᾶ, dzāli καὶ dzili) = ἡμέρα. Ἐκ τοῦ ::diva (dies-ei) (οἱ Κρητες «δία» τὴν ἡμέραν, Μακρόβιος)· dia-diva-dziuᾶ, dzuᾶ καὶ dzi, ἰτ. di, ἰσπ. πορτ. προβ. die, ἀλβ. ditë ῥουμ. dzi (zi) καὶ ziuᾶ.

τηγάνε, οὐσ. θηλ., -γᾶν^ι πληθ. (tiγáne, -γᾶnⁱ) = τήγανον, κοιν. τηγάνι ῥουμ. tigaie, Δαλ.

τηγᾶνεᾶουᾶ, οὐσ. θηλ., -νεῖ πληθ. (tiγᾶneᾱuᾶ, -neⁱ) = ἡ κοιν. τηγανιά = τηγανισμένον κρέας, ἰδίως χοίρειον ῥουμ. carne prăzitᾶ, λατ. †σλαβ.

τηγᾶνσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (tiγᾶnsésku, -siⁱ, -sitᾶ, -sire) = τηγανίζω ἄρσ. τηγάνισα καὶ τηγάνσα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥῆμα ῥουμ. prăjese, σλαβ. Δαλ.

τηγᾶνσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἄνρ. (tiγᾶnsít^u, -tᾶ) = τηγανισμένος ῥουμ. prăjit, σλαβ. Δαλ.

τηλέγραφ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -φ^ι πληθ. (tilégraf^u, -fi) = τηλέγραφος, τηλεγράφημα ῥουμ. telegraf, depeše, γαλ.

τηλιγρᾶφσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (tiligrâfsésku, -siⁱ, -sitᾶ, -sire) = τηλεγραφεῖ ῥουμ. telegrafiez, ἑλλην,

τηλιγρᾶφοίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄνρ., -σιρ^ι πληθ. (tiligrâf-sire, -sirⁱ) = τηλεγράφησις ῥουμ. telegrafiare. Δαλ.

τηλιγρᾶφοίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἄνρ., -σιτᾶ, θηλ. (tiligrâfsít^u, -sitᾶ) = τηλεγραφεμένος ῥουμ. telegrafiat.

τηλιγραῦφτοῖ, οὐσ. ἄρσ., -τσιτῆ πληθ. (tiligrâftsi, -tsidz) = τηλεγραφετήης· ῥουμ. telegrafist, ἑλληγν.

τιάφε, οὐσ. θηλ., -φουρῖ πληθ. (tjâfe, -furi) = θεῖον, κοιν. θειάφι καὶ τειάφι· ἴδε καὶ σκίφουρῶ, ῥουμ. sulfur, λατ.

τίγρου, οὐσ. ἄρσ., -γρι πληθ. (tîgru, -gri) = ἡ τίγρις, τὸ γνωστὸν θηρίον· μεταφ. ὤμος, αἰμοχαρήης· ῥουμ. tîgru.

τιζάχε, οὐσ. θηλ., τιζᾶχῖ· πλήθ. (tizâhe. tizâhi) = τράπεζα ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐκτελεῖται ἐργασία τις, κοιν. τιζᾶχι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tezah, ῥουμ. tablă, λατ.

τικνιφέζου, ἐπιθ., -φεζᾶ θηλ. (tiknifézu, -feză) = ἀσθματιῶν, κοιν. τικνιφέζης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. teknefez· ἐπὶ τῶν ἵππων, ῥουμ. ticnafez. Ὁ Δαλ. tecnefez.

τιλιάλου, οὐσ. ἄρσ., τιλιᾶλῖ· πλήθ. (tiliâlău, tiliâlă) = κήρυξ, κοιν. τελιάλης, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. teljal = κήρυξ, ῥουμ. telal.

τίλιου, οὐσ. ἄρσ. (tîlău) = φιλύρα, κοιν. τίλιο, ἐκ τοῦ λατ. tilia, ἰτ. tiglio, ἰσπ. tilo, πορτ. προσ. til, γαλ. tille, ῥ. teiu.

τιμάρε, οὐσ. θηλ., τιμᾶρῖ· πλήθ. (timâre, timări) = ἡ ψῆξις, τὸ κτένισμα τῶν ἵππων. Ἐκ τοῦ τρκ. timar· ῥ. tsesălat, σλ.

τιμόνε, οὐσ. θηλ., -νι· πλήθ. (timône, -ni) = πηρῶν, κοιν. τιμόνι, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰτ. timone· ῥουμ. timoană, ἑλλ.

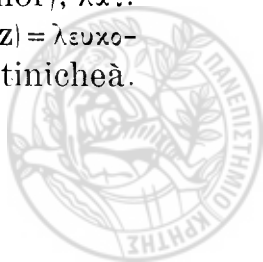
τιμπισίρε, οὐσ. θηλ., -σιρῖ· πλήθ. (tibisire, -siră) = κιμωλία, κοιν. τεμπεσίρι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tebeşir· ῥουμ. cretă, ἑλλ.

τιμπουρίου, ἐπιθ. (timpuriu) = ὁ προσωρως γεννώμενος ἀμνός (ἀρνίον). Ἐκ τοῦ λατ. ❖ temporivus, βεν. temporivo, μιλ. temporiv, ῥουμ. timpuriv.

τινε, ἀντ. προσ. ῥ' προσ. (tîne) = σύ· ἐκ τοῦ λατ. tu μετὰ προσχημ. ἰτ. ἰσπ. πρ. πορτ. γ. tu, ῥ. tu. Καὶ ἐν Γκόμπες του (tu).

τινιέ, οὐσ. θηλ., -νιῖ· πλήθ. (tinie, -niă) = τιμή. Τὸ m καὶ m τρέπεται εἰς n ὡς καὶ ἐν τῶν ζηνιέ ἐκ τοῦ ζημιά. Περὶ τροπῆς τοῦ m εἰς n ἴδε ἐν ν. πρ. ἀντ. ῥουμ. onoare. pretz (honor), λατ.

τινικέου, οὐσ. ἄρσ., -κετῆ πληθ. (tinikéu -kedzi) = λευκοσίδηρος, κοιν. τενεκές, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tenekè. ῥ. tinichea.

τίνερον, ἐπιθ., -ρά θηλ. (tiner^u -rã) = νέος, τρυφερός. Ἐκ τοῦ λατ. tener = τέρην, μαλακός· ἰτ. tenero, ἰσπ. tierno, πορτ. tenro καὶ terno, προβ. γαλ. tendre, ρουμ. tiner.

τινιρεάτσᾶ, οὐσ. θηλ. (tinireátsã = μαλακότης, τρυφερότης, νεαρότης· ρουμ. tinerétse.

τινιτεᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -τερ· πληθ. (tindeáre, -deri) = ἕκτανσις, ἐξάπλωσις. Καὶ τίνντερε (tindere)· ρ. întindere.

τιντιλίνᾶ, οὐσ. θηλ., -λιν· πληθ. (tindilínã -lini) = μελίλωτον = εἶδος λωτοῦ (τριφυλλίου), τὸ ὁποῖον μυρίζει ὡς μέλι (μοσχοτρεφύλλον), φέρον χρυσοειδῆ καὶ σταχυώδη ἄνθη, ἀγαπητὰ ταῖς μελίσσαις, τὸ ὁποῖον θέτουσιν αἱ γυναικες εἰς τὰ μάλλινα ἐνδύματα, ἵνα τὰ προφυλάξωσιν ἀπὸ τὸν σκόρον, τὴν βώτριδα (σῆς, σέος)· ρουμ. sulcinã, σλαβ.

τίνντου, τίνσου καὶ τίμσου, τινς καὶ τέδ^{ου}. τινιτεᾶρε καὶ -ντερε (tîndu, tînsu καὶ tímšu, tins καὶ tēs^u, tindeáre καὶ -dere) = ἐκτείνω, ἐξάπλώνω. Ἐκ τοῦ λατ. tendo, tendere = ἐκτείνω. Περὶ τροπῆς τοῦ e εἰς i ἴδε ἐν λέξει ἀρίνᾶ· ἰτ. intendere, ἰσπ. πορτ. προβ. γαλ. entendre, ρουμ. întind. Ἐν ταῖς δυτικαῖς Ῥωμανικαῖς γλώσσαις τὰ ἐκ τοῦ λατ. intendo παραγόμενα ῥήματα διαφέρουσι κατὰ σημασίαν.

τινσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (tînsésku, -sii, -sitã, -sire) = τιμῶ· ρουμ. a onorã, λατ. Ἐκ τοῦ ἀορ. τίμσα.

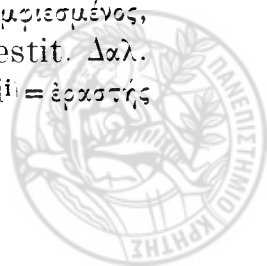
τινσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ· πληθ. (tînsîre, -sirⁱ) = τιμή, τὸ τιμᾶν, ἐκτίμησις· ρουμ. onorare, λατ.

τινσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tînsît^u, -tã) = τετιμημένος· ρουμ. onorat, λατ.

τιντζιρέ, οὐσ. ἀρσ., -ρετζ^ι πληθ. (tîndziré, -redz) = μικρὸς λέβης, κοιν. πεντζερές, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tendzeré, ἢ λεγομένη κατσαρόλα· ρουμ. tindziré. Δαλ.

τιπτίλι^{ου}, ἐπιθ. ἀρσ. καὶ θηλ. (tiptilî^u) = μετρημενός, κοιν. τεπτίλι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. teptil· ρουμ. travestit. Δαλ.

τιργιακί^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -κι^ι πληθ. (tirgiakî^u, -kiⁱ) = ἀραστής

πινος, κοιν. θεργιακλής, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. *terjaklı*.

τισλίμε, οὐσ. θηλ. (*tislíme*) = πρόσκρισις (δικαστική) τὸ προσδικάζειν τινί τι, ἐπίσημος παράδοσις πωλουμένου ἀντικειμένου, κοιν. τεσλίμι, τρκ. *teslim*· ῥουμ. *adjuditsiune*, λατ. Δαλ.

τιστέ, οὐσ. ἄρσ., τιστέτζ πληθ. (*tisté, tistédz*) = δεσμῆς, κοιν. τεστές, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. *testé*· ῥουμ. *testeã*.

τίτλου, οὐσ. οὐδ., -ουρῆ πληθ. (*títlu, -urî*) = ἐπιγραφή βιβλίου, ἀξιωματική, ἢ τιμητική ὀνομασία, ὁ τίτλος, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. *titulus*, γαλ. *titre*· ῥουμ. *titlu*, ἑλλην. Δαλ.

τιτσέ καὶ **τᾶτσέ** = κᾶτσέ: διατί· ῥ. *pentru ce, dece*, λατ.

τιχνίτου, οὐσ. ἄρσ., -τς πληθ. (*tihnítu, -ts*) = τεχνίτης· ῥουμ. *meșteșugar*. μαγυαρ. ἢ λατ. *magister*.

τροκάᾶ, οὐσ. θηλ., τότσι = σήμαντρον. Ἐκ τοῦ ιτ. *tocco* = κροῦσμα, σάλπισμα, ισπ. πορτ. *togue*, προβ. *toc*, γαλ. *toc-sin*, ἄλβ. *tokë*· ῥουμ. *toacă*.

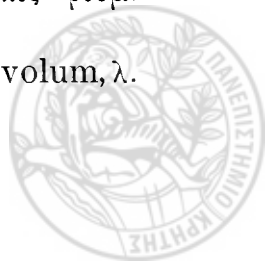
τροάμνᾶ, οὐσ. θηλ., -ουρῆ πληθ. (*trǎmnǎ, -urî*) = φθινόπωρον. Ἐκ τοῦ λατ. *auctumnus* καὶ *autumnus* = φθινόπωρον, ιτ. *autunno*, ισπ. *otono*, πορτ. *outono*, προβ. *antoms*, γαλ. *automne*· ῥουμ. *toamnă*.

τροάνᾶ καὶ **τουάνᾶ**, τουνᾶ, τουνάρε ῥ. (*trǎnǎ* καὶ *túnǎ, tunǎ, tunáre*) = βροντᾶ. Ἐκ τοῦ λατ. *tono, are* = βροντῶ, ιτ. *tonare*. ισπ. προβ. *tronar*, πορτ. *toar*, γαλ. *tonner*· ῥουμ. *tun*. Περὶ διφθογγισμοῦ τὸ ο εἰς οα ἴδε ἐν λέξει *μράρᾶ*. Καὶ μπουμπουνεάτζᾶ, ἔπερ ἴδε.

τόκου, -αῖ, -ατᾶ, -αρε ῥ. (*tók^u, -ai, -atǎ, -are*) = σημαίνω, κτυπῶ τὸ σήμαντρον. Ἐκ τοῦ ιτ. *tocco* = κρούω, ἐπικρούω, ισπ. πορτ. προβ. *tocar*, γαλ. *toquer, taquer*, ἄλβ. *trok*· ῥουμ. *toc*. Ἄπαντα ἐκ τοῦ λατ. *tactare-taccare-toc-care*, ἴδε *Diez 413*.

τόκου, οὐσ. οὐδ., -ουρῆ πληθ. (*tók^u, -urî*) = τόκος· ῥουμ. *dobândă*, σλαβ.

τόμου, οὐσ. οὐδ., -ουρῆ πλ. (*tóm^u, -urî*) = τόμος· ῥ. *volum*, λ.

τόμπου, οὐσ. οὐδ., -ουρί πληθ. (tómbu, -urⁱ) = τὸ στερεῶς ἐστραμμένον μανδύλιον (ρίνόμακτρον) ἢ ζώνη μαλλίνη, πληκτρον, ὅπερ μεταχειρίζονται οἱ παῖδες ἐν τῇ παιδιᾷ, ἐν ἣ ὁ κρατῶν τὸ πληκτρον τοῦτο καταδιώκει τὸν ἀντίπαλόν του καὶ πλήττει, κτυπᾷ αὐτόν. Ἐν Μακεδ. λέγεται τόμπουλον, ὅπερ φαίνεται ἀραβ. tonbour, πρὸς. ἑλλ. ταμποῦρλον, γαλ. tambur· ῥουμ. tambura = τύμπανον, ταμπουρᾶς.

τόνον, οὐσ. οὐδ., -ουρί πλ. (tón^u, -urⁱ) = τόνος· ῥ. accent, λ.

τόπά, οὐσ. θηλ., -ουρί πληθ. (tópǎ, -urⁱ) = σφαῖρα, κοιν. τόπι, ὅπερ ἐκ τρκ. top = σφαῖρα· ῥουμ. tun, ἀγγλ.

τοπάλον, ἐπίθ., -λα θηλ. (topál^u, -lǎ) = γωλός. Ἐκ τοῦ τρκ. topal, ῥουμ. šchiop, λατ. Ἴδε καὶ σκληρόπ^{ου}.

τοπόρον καὶ **τοπόρα**, οὐσ., -πορί καὶ -ποραρί πληθ. (topór^u καὶ toporǎ, -porⁱ καὶ -porari = πέλεκυς· ῥουμ. topor, σλαβ.

τόρκου, τόρσου, τράρσα, τουρτσάρε καὶ τράρσιρε ῥ. (tórku, tórsu, tqársǎ, turtseáre, καὶ tqártsire) = νήθω, κοιν. γνέθω. Ἐκ τοῦ λατ. torqueo, torsi, tortum, ere = στρέφω· ἰτ. torcere, ἰσπ. torcer, πορτ. torser, γαλ. tordre, ῥ. tore.

τόρνον, -τουρνάι, -νατά, -ναρε ῥ. (tórnu, turnáⁱ, natǎ, -nare) = στρέφω· ἀμετ. στρέφομαι καὶ ἐπιστρέφω. Ἀντὶ τοῦ ἀμετ. εὐγρηστότερον τὸ μέσον αὐτοπ. : μι τόρνον = στρέφω ἐμαυτόν, στρέφομαι, ἐπιστρέφω· 2) γέω, χύνω ὕδωρ ἢ οἶνον εἰς τὸ ποτήριον, κοιν. κερνώ. Ἐκ τοῦ λατ. torno, avi. atum, are = τορνεύω. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. tornus = τόρνος· γαλ. tourner, ἰτ. tornare, ἰσπ. πορτ. πρὸς. tornar. Ἡ προστακτικὴ τοῦ ῥημ. τούτου εἶνε ἡ πρώτη βλαχικὴ λέξις, ἢ σωζομένη παρὰ Θεοφάνει «τόρνα φράτρε» ἀντὶ «τράρνᾶ φράτε» καὶ παρὰ τῷ Θεοφυλάκτῳ «ρετόρνα», ἣν λέξιν ἐπρόφερε βλάβος τῷ 579 μετὰ Χριστόν.

τόρσου, πθμ. τοῦ ῥ. τόρκου, τράρσα θηλ. (tórsu, tqársǎ) = νενησμένος, κοιν. γνεσμένος, ῥουμ. tors.

τόρτου, οὐσ. οὐδ., -τουρί πληθ. (tórту, -turⁱ) = νῆμα, κλωστήρες. Ἐκ τοῦ τόρκου, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. tort, λατ.

ὑψωμα, τύμβος. Ἐκ τοῦ λατ. tumba. ιτ. προβ. tomba, ισπ. πορτ. tumba, γαλ. tombe, tombeau = τάφος· 2) κυβίστημα, κοιν. τακλᾶς, ιτ. tombolo, ισπ. tumbo, πορτ. tombo, προβ. tom = κυβίστημα· ρουμ. tumbă.

τουμνᾶρέσκου, ἐπιθ., -ρεασκᾶ θηλ. (tumnârésku, -reaskă) = ρθινοπωρινός· ρουμ. de toamnă.

τούμσου καὶ **τούμτου**, πθμ. τοῦ τούνντου, -τᾶ θηλ. túmsu, túmtu, -tă) = κεκαρμένος, κοιν. κουρευμένος· ρουμ. tuns.

τούμτσια καὶ **ατούμτσια**, ἐπιρ. γρ. (túmtsja καὶ atúmtsja) = τότε. Ἐκ τοῦ λατ. tunc + ce + a· ρουμ. atunci.

τούνου, οὐσ. ἄρσ., -ουρῖ πληθ. (tún^u, -urⁱ) = βροντή. Ἐκ τοῦ λατ. tunus, ιτ. tuono, ισπ. tono, πορτ. tom, γαλ. ton· ρουμ. tun· ἴδε καὶ μπουμπουνιτζᾶρ^{ου}.

τουνντεᾶρε καὶ **τούνντιρε**, ἄπθ. οὐσ. τοῦ τούνντου, -νντερῖ πληθ. (tundeâre καὶ túndire, -nderⁱ) = κορά, τὸ κείρειν, κοιν. κούρευμα· ρουμ. tunsoare.

τούνντου, τούνσου, τούνσᾶ, τουνντεᾶρε ρ. (túndu, túnsu, túnsă, tunteâre) = κείρω, κουρεύω. Ἐκ τοῦ λατ. tondeo, totondi, tonsum, tondere = κείρω, ιτ. tondere, ισπ. tundir, προβ. γαλ. tondre, πορτ. tosar· ρουμ. tund.

τούντζε, οὐσ. θηλ., (túndze) = βρείχαλκος, κοιν. τούντζι, ἐν Τουρκίᾳ, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. toundz· ρουμ. bronz, γαλ.

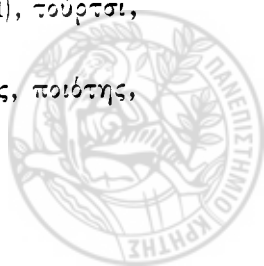
τουγᾶρά, ἐπιρ. γρ. (tuğără) = εὐθύς, ἀμέσως, στήν ὥρα. Ἐκ τοῦ «του» = εἰς καὶ ὥρα· ρουμ. îndată, λατ.

τουρκιπέσκου, -ψιῖ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. μετ. καὶ ἄμετ. (turkipsésku, -psiⁱ, -psită, -psire) = ἐξισλαμιζώ, τουρκεύω, ἄβρ. τούρκιψα· ρουμ. turtsese.

τουρκιπίτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἄνρ. (turkipsít^u, -tă) = ἐξισλαμισμένος, τουρκευμένος· ρουμ. turtsit.

τούρκου, ἔθν. ἄρσ. (túrku) = Τούρκος· πλ. (túrtsi), τούρτσι, θηλ. τουρκαῖνε (turkqáne)· ρουμ. musulman.

τουρλίε, οὐσ. θηλ., -λιῖ πληθ. (turlie, -liⁱ) = εἶδος, ποιότης,

ἐκ τοῦ τουρκ. *tourli*: ῥουμ. *fel*, specie, λατ. Δαλ.

τούρλου, ᾧ, ἐπιθ. (*túrlu*, *ǎ*)=παράφρων, τρελλός· ῥουμ. *nebul*, λατ. Δαλ.

τούρμᾶ, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. (*túrmă*, -*mi*)=ποίμνη. Ἐκ τοῦ λατ. *turma*=ἴλη, πλῆθος· ἰτ. *προβ.* *turma*, ἄλβ. *tourme*: ῥουμ. *turmă*. Ἐν Γκόμπες.

τουρμπάτου, -τᾶ, θηλ., πθμ. τοῦ τούρμπου (*turbát^u*, -*tă*)=ὁ τὸν νοῦν τεταραγμένος, τρελλός· λατ. *turbatus*, ῥ. *turbat*.

τουρμπάτου, οὐσ. ἀρσ., -μπᾶτς πληθ. (*turbát^u*, -*băts*)=θόρυβος, ταραχή· ῥουμ. *turbat*.

τουρμπουρῶ, ἐπιθ., -ρᾶ (*túrbur^u*, -*ră*)=θολερός, θολός. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ *turbulus* (= *turbidus*), γαλ. *trouble*, ἄλβ. *turbut*. ῥουμ. *turbure*.

τούρνᾶ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (*túrñă*, -*ni*)=ἴσοξ καὶ ἔσοξ, κοιν. τούρνα, εἶδος ἰχθύος· ῥουμ. *știucă*, σλαβ.

τουρνάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. τόνου, -νᾶρ^ι πληθ. (*turnăre*, -*nări*)=ἐπάνοδος, ἐπιστροφή· 2) χύσις, κοιν. χύσιμον, ῥ. *turnare*.

τουρνάτου, πθμ. τοῦ τόνου, -νατᾶ θηλ. (*turnát^u*, -*nată*)=κεχυμένος, ἀνεστραμμένος, κοιν. γυρισμένος, ῥουμ. *turnat*.

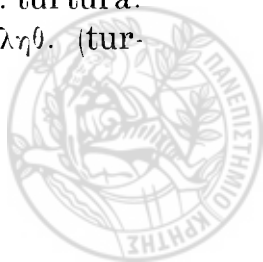
τουρνᾶτούρᾶ, οὐσ. θηλ. -τουρ^ι πληθ. (*tnrnătúră*, -*turⁱ*)=ἐπάνοδος. Ἐκ τοῦ τόνου. Ἐν τῷ μεσηβρ. τμήμ. Ῥουμ. *întorsătură*. Καὶ τουρνᾶτᾶ.

τουρνιπέσκου, -ψι^ι, -ψιτᾶ, -ψιρε ῥ. (*turnipsésku*, -*psiⁱ*, -*psită*, -*psire*)=τορνεύω, μορφώνω· ῥουμ. *fasonez*, γαλ.

τούρτᾶ, οὐσ. θηλ., τούρτι πληθ. (*túrtă*, *túrti*)=πλακοῦς, ἢ τούρτα. Ἐκ τοῦ λατ. *torta* (*panis*) ἰτ. ἰσπ. πορτ. *torta*, σικελ. *turta*, γαλ. *tourte*, γερμ. *torte*, ῥουμ. *turtă*.

τουρτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρ^ι πληθ. (*turtúră*, -*turⁱ*)=τρυγών, κοιν. τουρτούρα· ἐκ τοῦ λατ. ∴ *turtura*=τρυγών (ἀντὶ τοῦ *turtur*)· ἰτ. *tortora*, ἰσπ. *tortola*, γ. *tourtre*, ῥ. *turtură*.

τουρτσέαρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. τόρκου, -τσερ^ι πληθ. (*tur-tseăre*, -*tserⁱ*)=νῆσις, κοιν. γνέσιμον, ῥουμ. *tors*.

τούσε, οὐσ. θηλ., τούσουρ' πληθ. (túse túsurí) = βήξ, κοιν. βήγας. Ἐκ τοῦ λατ. tussis -is = βήξ· ιτ. tossa καὶ tosse, ἰσπ. πορτ. tos, πορτ. tosse, γαλ. tous, ρουμ. tusă.

τουσέτζον, τουσάι, -σατᾶ, -σαρε ρ. (tusédz^u, tusáí, -sată, -sare) = βήγω· ιτ. tossire, ἰσπ. toser, πορτ. tossir καὶ toser, πορτ. tossir, γαλ. tousser, ρουμ. tusesc.

τουτίπουτᾶ οὐσ. θηλ., (ἐκ τοῦ ἑλλ. τὸ τίποτε) (tutípută) = περιουσία· ρουμ. marfă, σλαβ. Δαλ.

τουτούνε, οὐσ. θηλ., -τουν' πληθ. (tutúne, -tuni) = νικοτιανή, καπνός· ρουμ. tutun, τουρκ. Δαλ.

τούφα, οὐσ. θηλ., τούφι πληθ. (túfă, túfi) = δεσμὶς ἀνθέων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, κοιν. τούφα, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. tufa, ἄλβ. tufe, ρουμ. smoc, σλαβ.

τουφέκε, οὐσ. θηλ., -φεκ' πληθ. (tuféke, -fekí) = τὸ πυροβόλον, τουφέκι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tofek, ρουμ. puškă, σλ.

τουφεκσί, οὐσ. ἄρσ., -τσιτζ πληθ. (tufektsí, -tsidz) = ὀπλοποιός, κοιν. τουφεκτσής· ἐκ τοῦ τρκ. tufektsi. ρ. tufecciu.

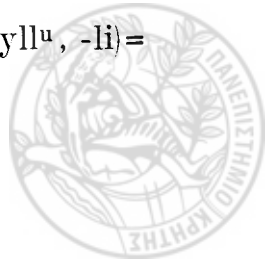
τράγκον, τράψου, τράπτᾶ, τράτζεᾶρε καὶ τράτζιρε· ρ. (trăgu, trăpsu, trăptă, trădžeare καὶ trădzire) = ἔλκω, σύρω, τραβῶ· ὁμοιάζω, ἀνέχομαι, ὑποφέρω. Ἐκ τοῦ λατ. traho, xi, ctum ere = ἔλκω· ιτ. trarre, ἰσπ. traer, πορτ. trager, πορτ. γαλ. traire, trainer, ἑλλ. τραβῶ, ρουμ. trag, îndur, λατ.

τράμᾶ, οὐσ. θηλ., τράν' πληθ. (trámă, trăni) = ἡ κρόκη, τὸ ὑφάδι. Ἐκ τοῦ λατ. trama = ἤτριον, ιτ. ἰσπ. πορτ. trama, γαλ. trame, ρουμ. tramă.

τράμπᾶ, οὐσ. θηλ., τράγγκι πληθ. (trămbă, trăngi) = ἀνταλλαγή, κοιν. τράμπα, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tramba, βενετ. tramuta· ρουμ. trambă. Δαλ.

τραννταμπότανον, οὐσ. ἄρσ. (trandabótan^u) = τριανταβότανον, εἶδος βοτάνης.

τρανντάφυλλον, οὐσ. οὐδ., -λι πληθ. (trandáfyll^u, -li) = τριαντάφυλλον, ρόδον· ρουμ. rosă. λατ.

τρανταφυλλιόο, οὐσ. θηλ., -λεί πληθ. (trandafylliáo, -lei) = ρόδωνά, κοιν. τρανταφυλλιά· ρόουμ. rosar.

τρᾶνντουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε β. (trandusésku, -siⁱ, -sitā, -sire) = σείω, σαλεύω, κοιν. τραντάζω. Καί τρᾶνντᾶ-ξέσκου, -ξί^ι, -ξίτᾶ, -ξίρε, ἐκ τοῦ ἄορ. τράνταζα· β. sgātsāesc, σλ.

τρᾶνντουσίρε καί **τρᾶνντᾶξίρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι καί -ξίρ^ι πλ. (trāndusíre καί trāndāksíre, -sirⁱ καί -ksirⁱ) = σάλευμα, κοιν. τράνταγμα· ρόουμ. sgātsāire, σλαβ.

τρᾶνντουσίτου καί **τρᾶνντᾶξίτου**, -τᾶ, πθμ. τοῦ τρανντου-σέσκου (trāndusít^u καί trāndāksít^u, -tā) = σεσαλευμένος, κοιν. τρανταγμένος· ρόουμ. sgātsāit, σλαβ.

τράποο, οὐσ. ἀρσ., -ουρ^ι καί τράκ^ι πληθ. (tráp^u, -urⁱ καί trákⁱ) = τάρφος, γάνδαξ, φάραγξ, ρύαξ. Ἐν Περιβολίω. Ἐκ τοῦ ἁλβ. trap, ἔπερ ἐκ τοῦ σλαβ. trap· ρόουμ. rāulets, λατ.

τράπτου, πθμ. τοῦ τράγκ^{ου}, -τᾶ θηλ. (tráptu, -tā) = εἰλ-κυσμένος, κοιν. τραβηγμένος· 2) παλαιός (ἐπί τῶν ἐνδυμάτων), κοιν. φορεμένος· ρόουμ. tras, λατ.

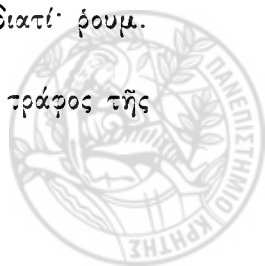
τράστηροο καί **τάστηροο** καί **τράστου**, ἐν Μον. οὐσ. ἀρσ., τράστηρ^ι πληθ. (trástir^u καί tástir^u καί trástu) = σακκίδιον, πήρα, κοιν. τουρβᾶς καί τράστηρον. Κατὰ G. Meyer ἡ λέξις εἶνε ἁλβανική, ἐλληνικῆς ὁμως καταγωγῆς· ὁ Ἡσύχιος διασφᾶζει λέξιν «δράστης = κόφινος, ἔπερ ἐκ τοῦ δράσσω = περιλαμβάνω»· Ἄλβ traste· ρόουμ. traista καί taistra.

τράτοο, οὐσ. ἀρσ., -ουρ^ι πληθ. (trát^u, -urⁱ) = βολή· κοιν. ῥίψιμον ἐν τοῖς παιγνιδίοις· οὐν τράτοο = ἄπαξ, πρβ. τὸ μᾶ βολᾶ = μία βολή· αἱ τράτοο = ἔχεις ἀκόμη καιρὸν (ἔξεστὶ σοι βαλεῖν). Ἐκ τοῦ ἰτ. tratto = βολή, βλήμα· ρόουμ. aruncătură, λατ.

τράτζεάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ τράγκ^{ου}, -τζερ^ι πλ. (trâdzeäre, -dzerⁱ) = ἐλκθμός, ἡ ἔλκυσις, κοιν. τράβηγμα· ρόουμ. tragere.

τράτσέ καί **τᾶτσέ**, συνδ. (trâtsé καί tâtsé) = διατί· ρόουμ. pentru ce, λατ.

τράφοο, οὐσ. οὐδ., -ουρ^ι πληθ. (tráf^u, -urⁱ) = τράφος τῆς

ἀμπέλου κατὰ μετάθεσιν ἐκ τοῦ τάφρος· ῥουμ. răzor, σλαβ.

τρᾶχᾶνᾶ, οὐσ. ἄρσ., -νατζ πληθ. (trâhână, -nadz) = τὸ γνωστὸν ζυμαρικόν, ὁ τραχανᾶς, τὰ τράχανα παρὰ τοῖς μτγν. ῥουμ. trahană.

τρεάμουρ^{ου} καὶ **τρεάμμπουρ^{ου}**, τριμπουράι, -ρατᾶ, -ραρε ῥ. (treámur^u καὶ treámbur^u, trimburáí, -rată, -rare) = τρέμω. Ἐκ τοῦ λατ. †tremulo (tremulus = τρομώδης), ἰτ. tremoláre, ἰσπ. πορτ. tremular, πρ. tremolar καὶ tremblar, γαλ. trembler, ἀλβ. tremb· ῥουμ. tremur.

τρεΐ, ἄρ. ἀπολ. (treí) = τρεῖς, τρία. Ἐκ τοῦ λατ. tres-tria· ἰτ. tre, ἰσπ. πορτ. προβ. tres. γαλ. trois, ῥουμ. trei.

τρεΐτζᾶτσ^ι, ἄρ. ἀπολ. (treidzătsí) = τριακόντα. Ἐκ τοῦ τρεΐ καὶ τζᾶτσε, λατ. triginta, ῥουμ. treizeci.

τρέκ^{ου}, τρικουΐ, -κουτᾶ, -τσεαρε ῥ. (trék^u, trikúí, -kută, -tseare μετ. = διαβιβάζω τινά· ἀμετ. = διαβαίνω (ποταμὸν κτλ.)· 2) διάγω, ζῶ. Ἐκ τοῦ λατ. trajicio, jeci, ectum, ere = διαβιβάζω· ῥ. trec. Ἐν ταῖς λοιπαῖς ῥωμαν γλώσσ. δὲν διεσώθη τὸ ῥῆμ.

τρέμουρ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -μουρ^ι πληθ. (trémur^u, -murⁱ) = σεισμός, τρόμος· ἰτ. tremolo, λατ. tremor, ῥουμ. tremur.

τρεσπρετζᾶτσ^ι, ἄρ. ἀπολ. (tréspredzătsí) = τρισκαίδεκα, δεκατρεῖς, -τρία (13)· λατ. tredecin, ῥουμ. tresprezece.

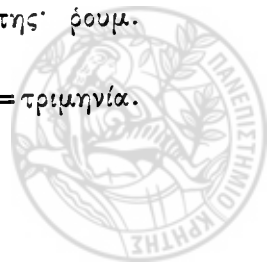
τριϊρ^{ου}, καὶ **τριγιρ^{ου}**, -αΐ, -ατᾶ, -αρα ῥ. (triir^u, καὶ trifir^u, -aí, -ată, -are) = ἄλωνίζω. Ἐκ τοῦ λατ. tribulo = θλίβω· ἰτ. trebbiare, ἰσπ. trillar, πορτ. trilhar, ῥουμ. trier.

τριϊράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ράρ^ι πληθ. (triiráre, rărí) = ἄλοητός, κοιν. ἄλωνισμα· ῥουμ. treierare.

τριϊράτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (triirát^u, -tă) = ἄλωνισμένος· ῥουμ. treierat.

τρικούτ^{ου}, πθμ. τοῦ τρέκ^{ου}, -τᾶ πληθ. (trikút^u, -tă) = παρελθλυθώς, κοιν. περασμένος, προβεβηκώς, πρεσβύτης· ῥουμ. înaintat în etate, λατ.

τριμηνίε, οὐσ. θηλ., -νιΐ πληθ. (triminie, -nií) = τριμηνία.

τριμινντίνᾶ, οὐσ. θηλ., -τινᾶ πλῆθ. (trimindínā, -diniⁱ) = τερέβινθος, ῥητίνη, κοιν. τρεμεντίνᾶ, ἕπερ ἐκ τοῦ ἰτ. trementina, πορτ. termentina καὶ trementina, ἰσπ. trementina, προβ. terebinte, γαλ. térébinthine, ῥουμ. tremetin καὶ termentin. Ἐκ λ. terebinthinus, ἕπερ ἐκ τοῦ ἑλ. τερεβίνθινος.

τριμούρα, οὐσ. θηλ., -μουρᾶ πλῆθ. trimúra, -murⁱ = τρόμος, κοιν. τριμούρα, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. tremor, oris = σεισμός, τρόμος· ῥουμ. tremuriciu.

τριμπουράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ τρεάμπουρ^{ου}, -ράρε πλῆθ. (trimburáre, -rārⁱ) = ὁ τρόμος, τὸ τρέμειν, κοιν. τρεμούλιασμα, ῥουμ. tremurare.

τριμπουράτ^{ου}, πθμ. τοῦ τρεάμπουρ^{ου}, -ρατᾶ θηλ. (trimburát^u, -rată) = ἔντρομος, τρομαχμένος, ῥουμ. tremurat.

τριντᾶρε, οὐσ. θηλ., -ντᾶρε πλῆθ. (trindáre, -dārⁱ) = νόμισμα ἀξίας τριάκοντα παράδων· κοιν. τριαντάρι.

τρισαύγιον, οὐσ. ἄρσ., τρισᾶγι πλῆθ. (trisáγju, trisăγji) = ἡ ἀναγινωσκουμένη εὐχὴ ὑπὸ τοῦ ἱερέως, τὸ τρισάγιον.

τριστεάλλᾶ, οὐσ. θηλ., -τελι πλῆθ. (tristeálă, -teli) = ὑδάτοκρουστήριον, νεροτριβεῖον, κοιν. τριστεῖλα καὶ ντριστεῖλα. Κατὰ Meyer ἐν ἀλβ. λεξ. ἐκ τοῦ tergo = ἀποτριβῶ, tersum-tersilis terstilis-trestiare, ἀλβ. derstilje καὶ trestellje, ἐξ οὗ εἰσήχθη καὶ εἰς τὰς λοιπὰς βαλκανικὰς γλώσσας· ἴδε καὶ ντριστεάλλᾶ.

τρισεᾶρε, ἀπθ. τοῦ τρ. τρέκ^{ου}, -τσερι πλῆθ. (tritseáre, -tserⁱ) = διαβάσις, διαβίβασις, κοιν. πέρασμα, ῥουμ. trecere.

τριφύλλ^{ου} καὶ **τριφύλλ^{ου}**, οὐσ. οὐδ., τριφύλλι πλῆθ. (trifyll^u, trifylli) = τὸ γνωστὸν γόρτον τριφύλλον, κοιν. τριφύλλι· ῥουμ. trifoiu.

τρόπ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ουρι πλῆθ. (tróp^u, -urⁱ) = τρόπος, διαγωγή· ῥουμ. manieră, γαλ.

τρουμπετάᾶ, οὐσ. θηλ., -μπετι πλῆθ. (trumbétă, -beti) = σάλπιγξ, κοιν. τρουμπετά, ἕπερ ἐκ τοῦ ἰτ. trombétta, ἀλβ. trombete· ῥουμ. trompetă.

τρούμπου και **τούρμπου**, -μπάι, -μπάτᾶ, -μπάρε ρ. (trúbu και túrbu, -bai, -bată, -bare) = μαίνομαι, λύσσω, ἀγρι-αίνω. Ἐκ τοῦ λατ. turbo, are, ἀλβ. t̃erbon· ρουμ. turb, ιτ. turbare, ισπ. πορτ. προβ. turbar, γαλ. troubler, ἐκ τοῦ λατ. *turbulo, rare.

τρουμπάρε και **τουρμπάρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -μπᾶρ' πλ. (trubáre και turbáre, -bări) = λύσσα, μανία· ρ. turbare.

τρούπου, οὐσ. οὐδ., -ουρ' πληθ. (trúp^u, -uri) = κορμός, σῶμα (ὡς ἄλον)· ρουμ. trup, ἀλβ. troupe, σλαβ. troupe.

τρούσα, οὐσ. θηλ., τρούσι· πληθ. (trúsă, trúsi) = κύλη, πρβ. βενετ. baterla troussa· ρουμ. curte, λατ.

τρουσίνᾶ, οὐσ. θηλ., -σιν' πληθ. (truşină, -şini) = σχοι-νίον ἐξ ἐρίου αἰγός (γιδόμακλλον). Σλαβ. κατταγ. ρ. târşină, σλ.

τρουχό, οὐσ. ἀρσ., -χατζ' πληθ. (truhó, -hadz) = τροχός· ρουμ. tocilă, σλαβ.

τσάιε, οὐσ. θηλ., τσᾶι' πληθ. (tsăie, tsăi) = πηνίον, νῆμα ὑφάδιου περιτετυλιγμένον εἰς καλάμιον, μασούρι. Ἐκ τοῦ λατ. tela = ὑφαντ. ἐργαλεῖον. Περὶ τροπῆς τοῦ t εἰς ts πρβ. τσάσου = ὑφαίνω, ἐκ τοῦ texo. Τὸ ε τρέπεται εἰς α ὡς τζάτζε = δέκα, ἐκ τοῦ decem· τσάσου, ἐκ τοῦ texo = ὑφαίνω· ρουμ. mosor, τρκ.

τσάκᾶλε, οὐσ. θηλ., -λι' πληθ. (tsăkăle, -li) = θῶς, κοιν. τσακάλι, ἔπερ ἐκ τοῦ γαλ. chacal· ρουμ. şacal.

τσάκᾶτέσκου, -τι', -τιτᾶ, -τιρε ρ. (tsăkătésku, -ti', -tită, -tire) = κρούω, συγκρούω· οἶον: τσάκᾶτέσκου λέμνουλου = ὑπο-δαυλίζω. Ἐκ τοῦ τσάκος = σφῦρα· ἢ λέξις πεποιημ. Τὸ δὲ τσάκᾶ-νέσκου (tsăkănêsku) λέγεται ἰδίως ἐπὶ τῆς συγκρούσεως τῶν ὠῶν κοιν. συγκρίζω ἐν Μακεδονίᾳ. Παρὰ Κωνστ. τῷ Πορφυρογεννήτῳ ἀπαντᾷ τὸ τσουκανίζω· ἴδε τσάκου· ρουμ. ciocnesc, σλαβ.

τσάκᾶτίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρι' πλ. (tsăkătîre, -tiri) = σύγκρουσις, ὑποδαύλισις· ρουμ. ciocnire, σλαβ.

τσάκᾶτίου, -τᾶ, πθμ. τοῦ (tsăkătîtu, -tă) = συγκεκρου-σμένος, μεταφ. τετραγαμμένος τὰς φρένας, κατὰ τὸ ἐλλήν. κτυ-

πημένος: ρουμ. ciocnit, σλαβ.

τσάκμάκ^{ου}, ουσ. άρσ., -μάτσ^ι πληθ. (tsâkmák^u, -mătsi) = πυρεϊόν, γάλυψ των πυρεϊών (πυροβόλος), κοιν. τσακμάκι, έπερ έκ του τρκ. tsakmak, ίδε και μάνάρ^{ου}: ρουμ. amnar, λατ.

τσάκρᾶκε, ουσ. θηλ., -κ^ι πληθ. (tsâkrăke, -kⁱ) = ό βόμβος, κοιν. τσικρίκι, έπερ έκ του τρκ. tsekrik ή έκ του circulus = κύκλος: ρουμ. vârtelnitsă, σλαβ.

τσάκτσᾶρε, ουσ. θηλ., -ρ^ι πληθ. (tsâksăre, -rⁱ) = έσώθρακον, βράκκα και τσακτσήρι, έπερ έκ του τρκ. tsaktşir.

τσάλᾶστισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (tsâlâstisêsku, -siⁱ, -sită, -sirei) = άσχολοθυμαί, προσπαθώ, πασχίζω. Έκ του τουρκ. tsalastis: ρουμ. îngrijesc, σλαβ.

τσᾶλπᾶ, ουσ. θηλ., τσᾶλκι πληθ. (tsălpă, tsălki) = λήμη, κοιν. τσίμπλα. Έκ του ἄλβ. kielp = πύον: ρ. urdoare, σλαβ.

τσᾶλπόσ^{ου}, έπιθ., -οασᾶ θηλ. (tsălpôs^u, -oasă) = λημηρός, κοιν. τσιμπλιάρης: ρουμ. urduros, σλαβ.

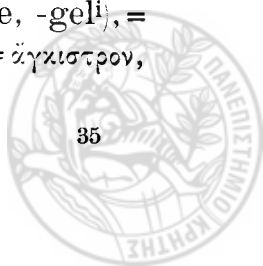
τσᾶν^{ου} και τσίν^{ου}, -νου^ι -νουτᾶ. -νεαρε ρ. (tsăn^u, -nui, -nută, -neare) = κατέγω, κρατῶ: τσᾶ^{ου} και τσίν^{ου} μίν^ιτε (tsăn^u και tsin^u, mînte) = ένθυμοθυμαί. Έκ του λατ. teneo, nui, tentum, ere = κατέγω, κρατῶ: ιτ. tenere, ισπ. tener, πορτ. ter, προσβ. γαλ. tenir: ρουμ. tsin.

τσᾶνάκᾶ, ουσ^ι θηλ., -νᾶτσ^ι πληθ. (tsănakă, -nătsⁱ) = πήλινον τρύβλιον, κοιν. τσανάκι, έπερ έκ του τρκ. tsanak. Έν Μοναστ. λέγεται κάτσᾶν^{ου}, ρουμ. strachină, έλληγ.

τσᾶγγᾶρ^{ου}, -γαρ^ι πληθ. (tsăngăr^u, -garⁱ) = υποδηματοποιός, κοιν. τσαγγάρης, έκ του τρκ. tsangar, ρ. ciobotar, σλ.

τσᾶγγᾶρσούλᾶ, ουσ. θηλ., -σουλι πληθ. (tsăngărsulă, -suli) = τσαγγαρσούβλι και τσαγγαρσούλι: ίδε σούλα, ρουμ. potricală, σλαβ.

τσᾶγγέλε, ουσ. θηλ., -γγελ^ι πληθ. (tsăngéle, -gelⁱ) = ἄγκιστρον, κοιν. τσιγγέλι, έπερ έκ του τρκ. tsenger = ἄγκιστρον, ρουμ. tsinghel.

τσάνεάρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. τσᾶνού, τσάνέρι πληθ. (tsâne-
äre, tsânéri) = κράτησις. κατοχή, πιάσιμον, ῥουμ. tsinere.

τσάνουσα, οὐσ. θηλ., -νουσι πληθ. (tsânúsă, -nusi) = τέ-
φρα, κοιν. στάχτη. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ cinuceus-cinuricius (cinis
-cineris = τέφρα) ἰτ. cenere. ἠοβ. γαλ. cendre. ἰσπ. ce-
niza, πορτ. cinza, Friul cinise, ῥουμ. cenuşă. Πιθανώτε-
ρον κατ' εὐθειᾶν ἐκ τοῦ λατ. cinis μετὰ τῆς καταλ. ουῤα(uşa).

τσάνουσαῖτζου, -σαῖ, -σατᾶ, -σαρε ῥ. (tsânusădz^u, -sai,
-sată, -sare) = ἀποτερρῶ, κοιν. σταχτώνω ῥουμ. cenuşedz.

τσάνουσαρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σαῖρι πληθ. (tsânusäre,
-sări) = ἀποτέφρωσις, κοιν. στάχτωμα ῥουμ. cenuşäre.

τσάνουσατόου. -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (tsânusăt^u, -tă) = ἀπο-
τεφρωμένος, κοιν. σταχτωμένος ῥουμ. cenuşat.

τσάνουτόου, καὶ **τσινουτόου** -τᾶ, πθμ. τοῦ ῥ. τσᾶνού (tsâ- καὶ
tsinüt^u, -tă) = κεκρατημένος 2) φιλάργυρος. κατὰ τὸ νλν. σφι-
χτός, ῥουμ. tsinut, soărcit, σλαβ.

τσάντηρε, οὐσ. θηλ., -τηρι πληθ. (tsâdire, -diri) = σκηνή,
κοιν. τσαντήρι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. tsadir, ῥουμ. cort, λατ.

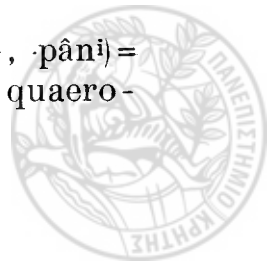
τσάπου, οὐσ. ἄρσ., τσάκι πληθ. (tsáp^u, tsáki) = τράγος·
ἐκ τοῦ ἀλβ. tsiap καὶ tšap (τῶν Γκέγκιδων). ἠοβ. ἑλλ. κάπρος
καὶ καπρί = τράγος, ῥουμ. tsap.

τσάπουρνᾶ, οὐσ. θηλ., -πουρني πληθ. (tsápurnă, -purni)
= ἄγριον κοκκύμηλον, κοιν. τσάπουρνον, ῥουμ. porumbeă, λ.

τσαπουρνεάο, οὐσ. θηλ., -νεῖ πληθ. (tsapurneăo, -nei) =
ἀγρία κοκκυμηλέα, ἡσποδιάς, κοιν. τσαπουρνικά ῥ. porumbar, σλ.

τσάρᾶ, οὐσ. θηλ., τσᾶρι πληθ. (tsără. tsări) = χῶμα, γῆ.
Ἐκ τοῦ λατ. terra = γῆ ὁ πλήθ. τσᾶρι μόνον χῶματα σημ. Περὶ
τροπῆς τοῦ t εἰς ts (ts) ἴδε βιτσαῖ ἰτ. πορτ. ἠοβ. terra, ἰσπ.
tiera, γαλ. terre, ῥουμ. tsară = χῶρα, γῆ, ἐξοχή. Ἐν τῷ βορ.
τμημ. λέγουσι λόκου (lók^u) ἐκ τοῦ λατ. locus.

τσάρᾶπάνου, οὐσ. ἄρσ., -πάνι πληθ. (tsărăpân^u, -pâni) =
ὁ ἐπαιτῶν ἄρτον, καὶ ἐν γένει ἐπαίτης. Ἐκ τοῦ λατ. quaero -

yer ἐκ τοῦ τσιτσι, ὅπερ ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν νηπίων σημ. τεμάχιον κρέατος, καὶ ἀπλῶς κρέας, ὡς καὶ ἐν τῇ ιτ. ciccìa, βεν. eizza, cicin, ισπ. cicina, ἴδε Meyer Studien II, 89 βουλγ καὶ σερβ. tsitsa.

τσάτσόσου, ἐπιθ., -τσασᾶ θηλ. (tsâtsós^u, -tsqasă) = ὁ φέρων μεγάλους μαστούς· ῥουμ. tsâtsos, ἴδε tsâtsă.

τσάτσουέσκου, τσάτσουί^ε, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (tsâtsuée^{ku}, tsâtsuⁱ, -ită, -ire) = θηλάζω, κοιν. βυζάνω = δίδω βυζί. Ἐκ τοῦ τσᾶτσᾶ, ὅπερ ἴδε· ῥουμ. dau tsâtsă.

τσάτσουίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ιρ^ι πληθ. (tsâtsuire, -irⁱ) = τιθεῖα, τὸ παρέχειν τὸν μαστόν, κοιν. βύζαξις καὶ βύζαγμα· ῥουμ. dare tsâtsă.

τσάφλίκε, οὐσ. θηλ., -κ^ι πληθ. (tsâflike, -kⁱ) = κτῆμα, κοιν. τσιφλίκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tseflik· ῥουμ. moșie, σλ.

τσάχτισέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (tsâhtisés^{ku}, -siⁱ, -sită, -sire) = ἐκθαμβοῦμαι, κοιν. σχαστίζω, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ šašmak. šaštım = ἐκπλήττομαι· ῥουμ. minunez, λατ.

τσάχτισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πληθ. (tsâhtisire, -sirⁱ) = ἐκπληξίς, κοιν. σχάστισμα· ῥουμ. minunare, λατ.

τσάχτισίτ^u, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tsâhtisit^u, -tă) = ἐκπληκτος, κοιν. σχαστισμένος· ῥουμ. minunat, λατ.

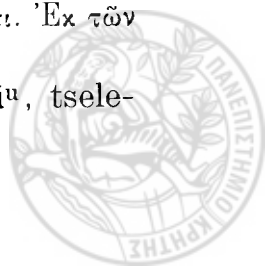
τσεᾶε, οὐσ. θηλ. τσεᾶίουρ^ι πληθ. (tseăe, tseăiurⁱ) = τέτον, κοιν. τσᾶι καὶ τσᾶί· ῥουμ. ceaiu.

τσεᾶρκου, οὐσ. οὐδ., -ουρ^ι πληθ. (tseărku, -urⁱ) = ὁ πεινῶς τοῦ πυροβόλου, τουρκείου καὶ πιστόλας, κοιν. τσεᾶρκι, ὅπερ ἐκ τρκ. tseare ῥουμ. cocoș de pușca, σλαβ.

τσεᾶτσίρε, οὐσ. θηλ., -ρ^ι πλ. (tseătsire, -rⁱ) = ἐρέβινθος, κοιν. βεβίθι. Ἐκ τοῦ λατ. cicer, ri = ἐρέβινθος, ιτ cece, ισπ. cicercha, γ. chich, cicerol, γερμ. kischer· ρ. naut, τρκ.

τσέκᾶ, συνδ. ἐναντ. (tsékă) = εἰ καί, κοιν. μολονότι. Ἐκ τῶν τσε καὶ κᾶ, ἅπερ ἴδε· ῥουμ. deși, λατ.

τσελεπίου, οὐσ. ἀρσ., τσελεπίτζ πληθ. (tselepⁱ, tsele-

pidz) = εὐγενής, κοιν. τσελεπής ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tselepi = εὐγενής ῥουμ. nobil, λατ.

τσελίε, οὐσ. θηλ., -λί᾽ πλ. (tselie, -liⁱ) = κελλίον. Ἐκ τοῦ λατ. cella. Παρὰ Καβαλ. ῥουμ. chilio, ἑλλην.

τσέλνικου, οὐσ. ἄρσ., -νιτσ᾽ πλῆθ. (tsélnik^u, -tsiⁱ) = ἀρχηγός, προϋστάμενος ποιμενικῆς πατριᾶς, κοιν. τσελιγγας καὶ τσέλνικας, ὅπερ βουλγ. tselnik. Λεγ. καὶ κιχᾶέ.

τσέρου, οὐσ. οὐδ., -ρουρ᾽ πλῆθ. (tsér^u, -rurⁱ) = οὐρανός. Ἐκ τοῦ λατ. coelum = οὐρανός· ἰτ. ἰσπ. cielo, πορτ. ceo, προβ. cel, γαλ. ciel, ἄλβ. kjel, kjil, ῥουμ. cier.

τσέρου, οὐσ. ἄρσ., τσέρ᾽ πλῆθ. (tsér^u, tsériⁱ) = ἡ ἄσκρα, εἶδος δρυός. Ἐκ τοῦ λατ. cerrus, ἄλβ. kjar, ἰτ. cerro, ῥουμ. cer.

τσέρου, τσιρου᾽ῖ, -ρουτᾶ, -ρεαρε ῥ. (tsér^u, tsirúⁱ, -rutᾶ, -reare) = ζητῶ, ἐπικιτῶ. Ἐκ τοῦ λατ. quaero, sivi, itum, ere· ἰτ. chiedere, ἰσπ. πορτ. querer· ῥουμ. cer καὶ ceršesc.

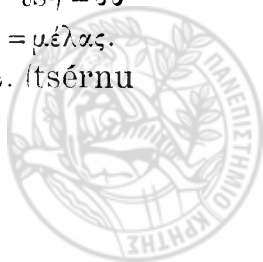
τσε- καὶ **τσιρέκε**, οὐσ. θηλ., τσιρέκ᾽ πλῆθ. (tse- καὶ tsiréke, tsirekⁱ) = τὸ ἐν τέταρτον ἔλου τινός, κοιν. κάρτο καὶ τσιρέκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tserek = τέταρτον· ῥουμ. cart, γαλ.

τσέρκιου καὶ **τσέρκλιου**, οὐσ. ἄρσ., τσέρκλι καὶ τσέρκουρ᾽ πλῆθ. (tsérkju καὶ tsérclju, tsérkli καὶ tsérkuriⁱ) = στεφάνη τῶν βασιλείων, κοιν. τσέρκι, τσέρκολον, ἰτ. cerchio καὶ circolo, ἰσπ. circo, cerco, προβ. γαλ. cercel, ἄλβ. kjark· ῥουμ. cerc, ceare, ἅπαντα ἐκ τοῦ λατ. circulus.

τσέρμπου, οὐσ. ἄρσ., -γκι πλῆθ. (tsérbu, -gi) = ἔλαφος· ἐκ τοῦ λατ. cervus = ἔλαφος. Περὶ τροπῆς τοῦ v εἰς μπ. προβ. μπράτσε = ρωνή· ἐκ τοῦ vox· cis, μπιρμπεάτσε = κριός, ἐκ τοῦ vervex· icis· ἰτ. cervo, ἰσπ. ciervo, πορτ. cervo, προβ. cerv, γαλ. cerf, ῥουμ. cerb. Καὶ τσέρβου. Τὸ θηλ. τσιρμπράνι, -μπον᾽ (tsirbqanje, -boni)· ῥ. cerboicᾶ.

τσερνίτσιου, οὐσ. οὐδ., -τσ᾽ πλῆθ. (tsernitsi^u, -tsi) = συκάμινος παράγουσα μαύρα μούρα. Ἐκ τοῦ σλαβ. tserno = μέλας.

τσέρνου καὶ **ντσέρνου**, τσιρνού᾽ῖ, -νουτᾶ, -νεαρε ῥ. (tsérnu

καὶ ntsérnu, tsirnúí, -nutã, -neare)=κοσκινίζω. Ἐκ τοῦ λατ. cerno, crevi. cretum, cernere=κρίνω· χωρίζω. Πρβ. τὸ λατ. cerno farinam cribro=κρίνω τὸ ἄλευρον τῷ κοσκίνῳ, κοσκινίζω· ἰσπ. cribar, πορτ. crivar, γαλ. cribler. ἰτ. crivellare, προβ. cribellar, ρουμ. ciuruesc, λατ.

τσεσίτ^{ου}, οὐσ. ἄρσι., -σις πληθ. (tsesit^u, -sits)=κατάσκοπος, κοιν. τσεσίτης, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tsesit, ρ. spion, γαλ.

τσι καὶ **τσέ**, ἔρωτ. καὶ ἀναφορ. ἄντων. (tsi tse)=τίς, τί. Ἐκ τοῦ λατ. qui, quid-quod, ἰτ. che, ἰσπ. πορτ. προβ. γαλ. que. ρουμ. ce (tse).

τσιάλ^{ου} (tsiálu) ἄκλιτον μέρος λόγου, τιθέμενον πρὸ τοῦ ἄρσι. ὀνόματος τοῦ ἀνδρὸς πρὸς δῆλωσιν τῆς συζύγου ἐκείνου, ἐπέχον τὴν θέσιν τοῦ «ἡ κυρία»· οἷον: τσιάλ^{ου} Γιώργη=ἡ κυρία Γεωργίου, ἡ Γεώργαινα. Ἐκ τοῦ ατσεά+άλ^{ου}, ἅπερ ἴδε Οἱ Ρουμοῦνοι μεταχειρίζονται τὸ doámna=ἡ κυρία.

τσιάπ^α, οὐσ. θηλ., -τσιάπι πληθ. (tsiápã, tsiápi)=κρομμυον· ἰτ. cipolla, ἰσπ. cebolla, πορτ. cebola, προβ. ceba καὶ cebula, γαλ. cibule, γερμ. zwiebel. ρουμ. ceapã.

τσιάρ^α, οὐσ. θηλ., τσέρ^ι πληθ. (tsiárã, tsérⁱ)=κηρός, κοιν. κηρί. Ἐκ τοῦ λατ. cera, ἰτ. ἰσπ. πορτ. προβ. cera, γαλ. cire, ἄλβ. kjiri, kjeri, γαλ. cierge. ρουμ. cearã.

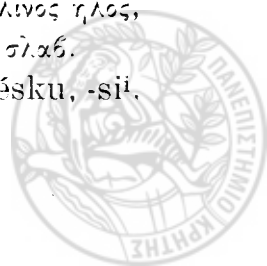
τσιάσκ^α, οὐσ. θηλ., τσέσκι πληθ. (tsiáskã, tséski)=κύπελλον τοῦ καφῆ μεῖζον τοῦ συνήθους, κοιν. τσάσκα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἄλβ. tsiaska, ἰτ. tazza· ρουμ. ceașcă.

τσιβά καὶ **τσεβά**, ἄορ. ἄντων.=τίς, τί. Ἐκ τοῦ λατ. quid vult, ὅπερ βλαχιστὶ λέγεται βα=θέλει. Προηγουμένης ἄρν.=οὐδέν· ρουμ. nimie, ἴδε καὶ τσινεβά.

τσιβά, συνδ. διστακτικὸς (tsivá)=μή, μήπως· οἷον τσιβά ντι βρέ^ι=μήπως θέλεις; ρουμ. daeã, λατ.

τσιβιε, οὐσ. θηλ., -βι^ι πληθ. (tsivie, -viⁱ)=ξύλινος ἥλος, κοιν. τσιβίκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tsevic ρουμ. băts, σλαβ.

τσιβικουσέσκου, -σι^ι, -σιτã, -σιρε ρ. (tsivikusésku, -siⁱ,

-sită, -sire) = προσαρμόζω τι διὰ ξυλίνου ἤλου, κοιν. τσιβικόνω, ἴδε καὶ τσιβίε· ρουμ. potrivese, σλαβ.

τσιβικουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ' πληθ. (tsivikusíre, -sirⁱ) = προσαρμογή διὰ ξυλίνου ἤλου (τσιβικίου), κοιν. τσιβικωμά· ρουμ. potrivire, σλαβ.

τσιβικουσίτ^{ον}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (tsivikusít^u, -sită) = προσηρμοσμένος διὰ ξυλίνου ἤλου, κοιν. τσιβικωμένος· ρουμ. potrivit, σλαβ. Δαλ.

τσιγᾶράᾶ, οὐσ. θηλ., -γᾶρ' πληθ. (tsigără, -gărⁱ) = τσιγάρον τοῦ καπνοῦ· ρουμ. tsigară, Δαλ.

τσιγᾶρίδᾶ, οὐσ. ἄρσ., -ριτζ' πληθ. (tsigărîdă, -ridz) = τὰ λείψανα τοῦ τσιγαριζομένου κρέατος, ἴδε τσιγᾶρσέσκου· ρουμ. joumări de osânză, σλαβ. + ἑλλην.

τσιγᾶρσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (tsigărsésku, -siⁱ, -sită, -sire) = τηγανίζω, κυρίως τσηγαρίζω. ἕπερ ἐκ τοῦ τηγανίζω, ἴδε ἄτακτα Κοραῆ 1, 292· ρουμ. pârpallesc, σλαβ.

τσιγᾶρσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ' πληθ. (tsigărsíre, -sirⁱ) = τσηγάρισμα· ρουμ. pârpalire, σλαβ.

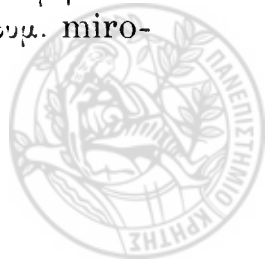
τσιγᾶρσίτ^{ον}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tsigărsít^u, -tă) = τσηγαρισμένος· ρουμ. pârpalit.

τσικᾶλέσκου, -λιⁱ, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (stikălésku, -liⁱ, lită, -lire) = βατταρίζω, φλυαρῶ. Ἐκ τοῦ λατ. cicadă = τέττιξ, ιτ. cicalare· ρουμ. cicalesc.

τσικᾶρα, συνδ. ἐναντ. (tsikăra) = καὶ εἰ, εἰ καί, καὶ ἄν. Ἐκ τοῦ τσι καὶ κᾶρα, ἄπερ ἴδε· ρουμ. deși, cu toate că, λατ.

τσικμιτζέ, οὐσ. θηλ., -τζετζ' πληθ. (tsikmitzé, tzedz) = ἐρμάριον, συρτάρι, ἐν ᾧ οἱ πωληταὶ ἐναποθέτουσι τὰ χρήματα, μικρὸν χρηματοκιβώτιον, κοιν. τσεκμετζές, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. tchekmedjé· ρουμ. cecmegé.

τσίκνᾶ, οὐσ. θηλ., -κνι' πληθ. (tsíknă, -kni) = ὀσμὴ καιομένου (τσουρουφλισμένου) φραγητοῦ, κοιν. τσίκνα· ρουμ. miro-sul pârpalit, serum. ἑλλην. + σλαβ.

τσικνουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (tsiknusedsku, -siⁱ, -sită, -sire) = τσικνίζω, τσουρουφλίζομαι (ἐπὶ τοῦ καιομένου φραγητοῦ)· ρουμ. pârpalése, σλαβ.

τσικνουσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tsiknusit^u, -tă) = τσικνισμένος· ρουμ. pârpalit, σλαβ.

τσικόρᾶ, οὐσ. θηλ., -κορῖ πληθ. (tsikóră, -korⁱ) = κιχώριον, κοιν. ραδίκι· ρουμ. tsicoare, ἔλλγν.

τσιλίκε, οὐσ. θηλ. (tsilike) = χάλυψ, κοιν. ἀτσάλι καὶ τσελίκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tselic· ρουμ. otsel, λατ. acies ferri = χάλυψ. Παρὰ Δουκαγγ. ἄτζαλον.

τσιλικουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (tsilikusedsku, siⁱ, -sită, sire) = χαλυβῶ, κοιν. τσελικώνω, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. τσελίκι, ἴδε τσιλίκε· ρουμ. otseliesc, λατ.

τσιλικουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρῖ πληθ. (tsilikusire, -sirⁱ) = χαλυβώσις, κοιν. τσελίχωμα, ρουμ. otselire, λατ.

τσιλικουσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tsilikusit^u, -tă) = κεχαλυβωμένος, κοιν. τσελικωμένος· ρουμ. otselit, λατ.

τσιμπούκε, οὐσ. θηλ., -πουτσῖ πληθ. (tsimbúke, tsⁱ) = ἡ καπνοσύριγγ, τὸ τσιμπούκι, ἐκ τοῦ τρκ. tsibue, ρ. tsiubuc.

τσίμπτου καὶ **τσιμ του**, πθμ. τοῦ τσίνγγου, -τᾶ θηλ. (tsimptu καὶ tsimtu, -tă) = περιεζωσμένος, κοιν. ζωσμένος· ρ. încins.

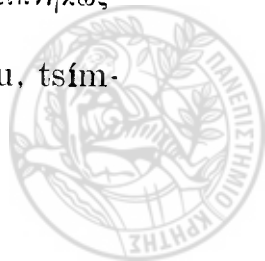
τσίν^{ου}, τσινά^ι, -ατᾶ -αρε, ρ. (tsín^u, tsinái, -ată, -are) = δειπνῶ. Ἐκ τοῦ τσινᾶ = δεῖπνον, λατ. coenare, ἰτ. cenare, ρουμ. cinez.

τσινᾶ, οὐσ. θηλ., τσίνι πληθ. (tsină, tsíni) = δεῖπνον. Ἐκ τοῦ λατ. coena = δεῖπνον, ἰτ. ἰσπ. προσβ. cena, πορτ. cea, γαλ. cene, ρουμ. cină.

τσινάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -νάρι πληθ. (tsináre, -nărⁱ) = τὸ δειπνεῖν, ρουμ. cinare.

τσινάτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tsinât^u, -tă) = δεδειπνηκώς· ρουμ. cinat.

τσίνγγου, τσίμδου, τσίμπτᾶ, τσιντζεᾶρε ρ. (tsínngu, tsím-

šu, tsimptă, tsindzeäre) = ζώννυμι, ζώνω. Εκ τοῦ λ. cingo, nxi, nctum, ere = ζώννυμι· ῥ. incing, ιτ. incignere, ισπ. cèñir, πορτ. cingir, προβ. cenhir, γ. enceindre και ceindre.

τσίνγκου, οὔσ. οὐδ., -ουρ' πληθ. (tsingu, -uri) = ψευδάργυρος, κοιν. τσίγγος· ῥουμ. zing.

τσινγγρισέσκου, -σι', -σι-ᾶ, -σιρε ῥ. (tsingrisésku, -si', -sită, -sire) = συγκρούω, κοιν. τσιγγρίζω, τσίγγρισα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥήμ. πεποιημ. ῥουμ. tsioenesc, σλαβ. Δαλ.

τσίνε, ἔρωτ. ἀντ. (tsine) = τίς; Ἐκ τοῦ λατ. quinam· τσίνε βίνε και κάρε βίνε; = τίς ἦλθε; Μογλ. tsine· ῥουμ. cine, Παραδουν. tsire, ιτ. chi, γάλ. qui, σαρδ. chini, ισπ. quien.

τσινεβὰ και τσιβὰ, ἀντων. ἀόρ. (tsinevâ και tsivâ) = ἔτι δήποτε, οὐδέν. Ἐκ τοῦ λατ. quinam και βα, βλαχ. = θέλει. Ἐπίσης ἐν χρήσει εἶνε και τὸ τσινεβρέ' και τσιβρέ', ἐκ τοῦ τσί = quid = τί και βρέ' = θέλεις = vis· ῥουμ. cine-va.

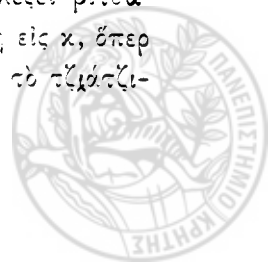
τσιντζᾶτσι, ἀρ. ἀπολ. (tsindzătsi) = πεντήκοντα (50). Ἐκ τοῦ τσίντσι = πέντε, cinque και τζᾶτσι = δέκα, ἕπερ ἴδε. λατ. quinquaginta, ῥουμ. cincî-zeci.

τσιντζεᾶρε, ἀπθ. οὔσ. τοῦ ῥ. τσίνγγου, τσιντζεᾶρ' πλ. (tsindzeäre, tsindzeri) = ζῶσις, περιζῶσις, κοιν. ζώσιμον· ῥ. incingere.

τσιντζιφέ^{ου}, οὔσ. ἀρσ., -φε' πλ. (tsindzifé^u, -fe') = ζιζυφιά και τσιντσυφιά (δένδρον ὑπωροσφόρον· ῥ. jujub, γ. jujubier.

τσίντσι, ἀρ. ἀπολ. (tsintsi) = πέντε (5). Ἐκ τοῦ λατ. quinque, ιτ. cinque, ισπ. πορτ. cinco, προβ. cinc, γαλ. cinq· ῥουμ. cincî.

τσιόρ^{ου} και τσόρ^{ου} και τσιτσιόρ^{ου}, οὔσ. ἀρσ., τσιόαρι και τσοᾶρι και τσιτσιόαρι πληθ. (tsiô^u και tsô^u και tsitsiô^u, tsioári και tsoári και tsitsioári) = πούς, κοιν. ποδάρι. Ἐκ τοῦ λατ. {pediolus' και petiolus (ὑποκ. τοῦ pes-pedis = πούς. Τὸ μὲν t₁ τοῦ petiolus ἐστράπη εἰς τσ, περὶ οὗ ἴδε ἐν λέξει βίταα· τὸ δὲ l εἰς ρ, περὶ οὗ ἴδε ἐν λέξει ακάρε. Τὸ p ἐστράπη εἰς κ, ἕπερ ἀφωμοιώθη πρὸς τὸ τσ τῆς δευτέρας συλλαβῆς κατὰ τὸ τζιμάτζι-

τῶν ἐκ τοῦ digitus, ἰτ. picciuolo, ἰσπ. peciolo = ἡ οὐρὰ καρ-
ποῦ τινος· ῥουμ. picior (chicior).

τσιόρμπᾶ, -μπι, οὐσ. θηλ. (tsjǫrbǎ, -bi) = ζωμός, κοιν.
σούπα καὶ τσιουρβᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tšorbâ = ζωμός· ῥουμ.
tsiorbǎ, supǎ.

τσιορμπατζί, οὐσ. ἄρσ., -τζιτζ πλ. (tsjorbadzǐ, -dzidzǐ)
= πλούσιος, ἄρχων, κοιν. τσιορμπατζής, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tsior-
badzi· ῥουμ. gospodar, σλαβ.

τσιούκᾶ, οὐσ. θηλ. (tsjũkǎ) = κορυφή λόφου ἢ ὄρους, κοιν.
τσιούκα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἄλβ. tsiũke, σερβ. zuka = ἐξέχουσα ἄκρα
ὄρους· ῥουμ. pišk, λατ.

τσιουκουτίτῶν, ἐπιθ. (κυρίως πθμ. τοῦ τσιουκουτέσκου καὶ
τσᾶκᾶτέσκου, ὅπερ ἴδε) = ἐκτομίας, εὐνοῦχος, εὐνουχισμένος· ἰδίως
λέγεται ἐπὶ τῶν τράγων· ὁ Δαλ. ἀναγράφει καὶ συνων. σκοπάτ,
ὅπερ ὄζει ῥουμ. μεταγγίσματος ἐκ τοῦ scopit = ἐκτομίας.

τσιούνγκου, ἐπιθ., -νγκᾶ θηλ. (tsjũngu, -gǎ) = ἀνάπηρος,
κοιν. τσιουγγος, ῥουμ. tsiung, tsiolac, τουρκ. Δαλ.

τσιουντίε, οὐσ. θηλ., -ντιῖ πληθ. (tsjũdié, -diⁱ) = θαῦμα.
ἐκ τοῦ ἄλβ. tšude = θαῦμα. Καὶ τσιούντᾶ· ῥ. tsiudǎ, mirarre, λ.

τσιουντιόσῶν, ἐπιθ., -ρσᾶ θηλ. (tsjũdióš^u, -qasǎ) = θαυ-
μαστός. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω τσιουντίε· ῥουμ. ciudat.

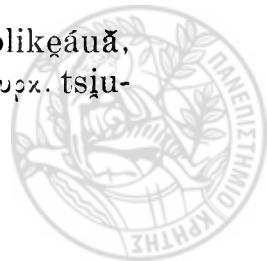
τσιουντισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (tsjũdisésku, -siⁱ,
-sitǎ, -sire) μέσον = θαυμαζῶ. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. τσιουντίε, ῥουμ.
mǎ mir, λατ.

τσιουντισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρῖ πληθ. (trjũdisíre,
-sirⁱ) = θαυμαστός, ῥουμ. mirare.

τσιουντισίτῶν, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tsjũdisít^u, -tǎ) = ἐκ-
πληκτός· ῥουμ. mirat, λατ.

τσιουπάρε, οὐσ. θηλ., -πᾶρῖ πληθ. (tsjũpǎre, -pǎrⁱ) = τὸ
φέσι, κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν Φαρσαριωτῶν.

τσιουπλικεάουᾶ, οὐσ. θηλ., -κεῖ πληθ. (tsjũplikeǎuǎ,
-keⁱ) = λάος, ὄγλος, κοιν. τσιουπλικιχᾶ, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tsju-

pliac· ρουμ. populatsie, λατ.

τσιούρου, -ραϊ, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (tsiūr^u, -rai, -ratā, -rare) = τερετίζω, τιτύζω· ἢ λέξις πεποιημ., ἐκ τοῦ ἤχου τῶν πτηνῶν· ρουμ. ciripese σλαβ.

τσιπούνη, οὐσ. οὐδ., -πουν· πληθ. (tsipúni^u, -puni) = μάλλινον ὕφασμα, κοιν. σκουτί καὶ σαγιάκι καὶ τσιπούνη· ἀγνώστου καταγωγῆς. Ἴδε Cihac II 581. 2.

τίσιπουρο, οὐσ. οὐδ., -πουρ· πληθ. (tsípuru, -purⁱ) = στέμφυλον. κοιν. τίσιπουρον. Παρὰ Δανιήλ· λέγεται καὶ μπάρσιε, ἄλβ. bārsi, ρουμ. tescovină, drojdie. σλαβ.

τσιουστιουκάρε, ἀορ. ἀντων. (tsiustjukáre) = τίς, κάποιος. Ἐκ τοῦ λατ. quid-scio-qualis. κατὰ τὸ ἐλλ. τί (δὲν) ξεύρω ποῖος = κάποιος· ρουμ. nehot. Κᾶ· τσεστρουκάρε.

τσιόρ, οὐσ. ἀρσ. τσίρ· πληθ. (tsír^u, -tsírⁱ) = κόσκινον. Ἐκ τοῦ λατ. ciribrum, cribrum· ἴδε τσέρνου, ἰτ. crivello, ἰσπ. cribo, πορτ. crivo, γαλ. cribl, ρουμ. ciur.

τσιόρ, οὐσ. ἀρσ., τσίρ· πληθ. (tsír^u, tsírⁱ) = τσίρος (ὁ ἰχθύς)· ρουμ. tsâr, Δαλ.

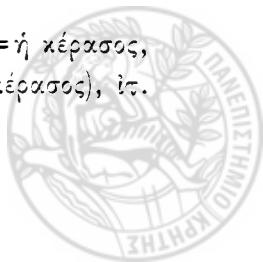
τσιράκ, οὐσ. ἀρσ., -ρατσ· πληθ. (tsirák^u, -ratsⁱ) = ὑπηρέτης, μαθητῆς τεχνίτου τινός, κοιν. τσιράκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tserak. ρουμ. utsenic, σλαβ.

τσιρδάκε, οὐσ. θηλ., -δάκ· πληθ. (tsirdáke, -dákⁱ) = ἐξέδρα, κοιν. τσιρδάκι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. tserdak, ρουμ. tseardac.

τσιριμόνε, οὐσ. θηλ. -μον· πληθ. (tsirimónie, -monⁱ) = ἡδύλογιαί, λόγοι θωπευτικοί, κοιν. κομπλιμέντα, γαλ. compliment, ρουμ. compliment.

τσιρεάσα, οὐσ. θηλ., -σι πληθ. (tsireásă, -și) = τὸ κεράσιον, ἰτ. ciriegia, ἰσπ. cereza, πορτ. cereja, προβ. serisia, γαλ. cerise, ἄλβ. kjiřši, kjerši· ρουμ. cireasă, ἅπαντα ἐκ τοῦ λατ. cerasus (κέρασος).

τσιρέσου, οὐσ. ἀρσ., -σι· πληθ. (tsirés^u, -si) = ἡ κέρασος, κοιν. κερασά. Ἐκ τοῦ λατ. cerasus = cerasus (κέρασος), ἰτ.

ciriegio, ισπ. cerezo, πορτ. cerejeira, προσ. serier, γαλ. cerisier· ρουμ. ciresă.

τσιριάπ^{ου}, ουσ. οὐδ., -ουρ: πληθ. (tsiríápu, -urⁱ) = ἰπνός, κοιν. ροῦρνος. Καὶ τσιρέπ^{ου}. Σλαβ. καταγωγῆς· ρ. cuptor, λατ.

τσιρισιάρ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -ρ: πληθ. (tsirisíár^u, -rⁱ) = ὁ μὴν Ἰούνιος = μὴν τῶν κερασίων· ρουμ. Junie, λατ.

τσιριτόν^η, οὐσ. ἄρσ., τσιριτόν: πληθ. (tsiritón^h^u, tsiritón^h) = ἐπαίτης, κοιν. ζήτουλας. Ἐκ τοῦ λατ. quaerito (quaero) = ζητῶ· ρουμ. cerșetor. Καὶ τσεριτόρ^{ου}.

τσιρνεάρε καὶ **ντσιρνεάρε**, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ρ. τσέρνου, τσιρνέρ: καὶ ντσιρνέρ: πληθ. (tsirneáre καὶ ntsirneáre, -nerⁱ) = κοσκίνισμα· ρουμ. ciuruire, λατ.

τσιρνίτσ^η, οὐσ. οὐδ., -νιτσ: πληθ. (tsirníts^h^u, -nitsⁱ) = συκόμορος, συκομορέα, κοιν. μουριὰ καὶ συκαμινιά, παράγουσα μαῦρα συκόμορα, μούρα. Σλαβ. καταγ. ρουμ. dud, τουρκ. Ἰδέ καὶ μουρξάουᾶ.

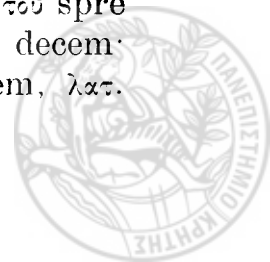
τσιρνούτ^{ου} καὶ **ντσιρνούτ^{ου}**, -τᾶ, πθμ. τοῦ τσέρνου (tsirnú^t^u, -tᾶ) = κοσκινισμένος· ρουμ. ciuruit, λατ.

τσιρσίε καὶ **τσᾶρσίε**, οὐσ. θηλ., -σί: πληθ. (tsirsíe καὶ tsârsíe, -siⁱ) = ἀγορά, κοιν. τσαρσί καὶ τσαιρσί, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tşarşı· ρουμ. târg, σλαβ.

τσιρτσέλ^{ου}, οὐσ. ἄρσ., -λί: πληθ. (tsirtsél^u, -lⁱ) = ἐνώτιον, κοιν. σκολαρίκι. Ἐκ τοῦ λατ. circellus = κυκλίσκος. Ἐν Ἀγγρῶδι λέγεται κᾶρτέλ^{ου}, ἰτ. cerchielo, ισπ. cercillo, πορτ. cercilhe, γαλ. cerceau· ρουμ. cercel. Καὶ μινγκιούθ^{ου} καὶ βεᾶρε.

τσιρτσιβέ, οὐσ. θηλ., -βετζ: πληθ. (tsirtsivé, -vedz) = τὸ πλάσιον τοῦ παραθύρου μετὰ ὑάλου ἢ γάρτου, κοιν. τσερτσεβές, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. tsertsevé· ρουμ. tsertseveă.

τσισπράτζατσί, ἄρ. ἀπόλυτον (tsisprâdzătsⁱ) = πεντεκαίδεκα, δεκαπέντε (15). Ἐκ τοῦ τσίντσι = πέντε, σπρά ἐκ τοῦ spre (ex + per ἢ super supra) = πρὸς καὶ τζάτσι = δέκα. decem· ρουμ. cincisprezece = quinque + ex + per + decem, λατ.

quindecim. Καὶ τσίσπρᾶ.

τσιτάτε, οὐσ. θηλ., τσιτᾶτες πληθ. (tsitáte. tsitátsi) = φρούριον. Ἐν βορ. τιμήμ. Ἐκ τοῦ λατ. civitas, atis = πόλις, ιτ. citta, ισπ. ciudat, πορτ. cidade, προσβ. ciutat, γαλ. cité, ἀγγλ. city, ἀλβ. kjoutet. ρουμ. cetate.

τσιφνά, οὐσ. θηλ. -φνι πληθ. (tsifná, -fni) = ἡ κοιν. τσίφνα τῶν ὀρνίθων, πετσάκι ἄσπρον φουμένον περὶ τὴν ἄκραν τῆς γλώσσης τῶν ὀρνίθων, ἐξ οὗ δὲν δύνανται νὰ πίουσιν, μήτε νὰ λάθουσιν κατὰ τὸ σύνθημα: ρουμ. tsifná, ἴδε συγγενεῖς λέξεις παρὰ Cihac 709, Δαλ.

τσιράρᾶ, οὐσ. θηλ., τσίρᾶι πληθ. (tsqárá. tsóriⁱ) = σχοινίον. Ἐκ τοῦ ἀλβ. sorā = σχοινίον, προσβ. νλν. τσεκούρι ἐκ τοῦ securis, λατ. corvus. cornix, κόραξ. ἴδε λέξ. ἀλβ. G. Meyer, σελ. 390 ρουμ. sfoarā. σλαβ. φοριουλ. sore.

τσιράρικ^ο, οὐσ. ἀρσ., τσίραριτσι πληθ. (tsqárik^o, tsqáritsi) = περικνημῖς, κοιν. τουσλούκι. Ἐκ τοῦ τσίρ^ο = πούρ, ἔπερ ἴδε: ρουμ. ghetrā, γαλ. guétre.

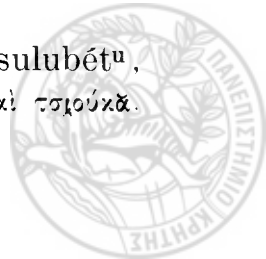
τσιόκου, οὐσ. οὐδ., τσιότσι πληθ. καὶ τσιόκουτι καὶ τσιόκουρ^ι (tsóku, tsqátsi, tsqákuti καὶ tsókurⁱ) = σφῦρα, κοιν. τσόκος καὶ τσόκανος, ἀλβ. tsekan καὶ tšok. Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐλ. τσιόκων: ρουμ. ciocan.

τσιότρα, οὐσ. θηλ., τσιότρι πληθ. (tsótrā. tsótri) = ἀγγεῖον ξύλινον, χρησιμεῖον ὡς ψιᾶλη. Καὶ τσιτούρα: ρουμ. ciutură, ιτ. ciotula. Ἐκ τοῦ κότυλος, κοτύλη ἴδ. Jrbr. τομ. 11, σ. 61.

τσιουβάνη^ο, οὐσ. οὐδ., -βαν^ι πληθ. (tsuváni^o, -vāni) = ἀμῖς, εὐτελὲς πήλινον ἀγγεῖον: ρουμ. tsucal, ἴδε τσουκάλε.

τσιουκάλε, οὐσ. θηλ., -κάλι πληθ. (tsukále, -kālⁱ) = λήκυθος, κοιν. τσουκάλη. Ἐκ τοῦ zucca = κολοκύνθη, καὶ τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ αὕτη βράζεται. Τουρκ. šukal. Ὁ Δουκάγγιος ἀναγράφει τὴν λέξιν «τσιουκάλη».

τσιουλουμπέτ^ο, οὐσ. ἀρσ., -μπετς πληθ. (tsulubét^o, -bets) = ἡ κορυφή τοῦ ὄρους: ρουμ. culme. λατ. Καὶ τσιούκᾶ.

τσούμᾶ καὶ **τσίούμᾶ**, οὐσ. θηλ., τσοῦμι πληθ. (tsúmā καὶ tšiumā, tsúmi) = δεσμὴς μαλλίου, τριχώματος, κρωβύλος· ῥουμ. cǎma. Ἐκ τοῦ σλαβ. ciume Πιθανώτερον ἐκ τοῦ ἑλλην. κόμη. Πρβ. τὸ ἰτ. chioma. Ὁ δὲ Pušcar. ἐκ τοῦ λατ. cyma = κύμα, καὶ ὁ καυλίσκος τῆς κράμβης. Ἀμφίβολον. ἰδ. Pušc. 380.

τσουμάγκᾶ, οὐσ. θηλ., -ματζί· πληθ. (tsumágā, -mādzi) = ῥόπαλον, ῥάβδος ποιμενική, κοιν. ματσούκα καὶ ματσούκι· τουρκ. tšomaq, ῥουμ. cǎmag, ἄλβ. tšomaje. Πιθανὸν νὰ προέρχεται ἐκ τοῦ ματσούκα διὰ μεταθέσεως τῶν συλλαβῶν.

τσουμπουρική, οὐσ. θηλ., -ριτσι· πληθ. (tsumburíkā, -ritsi) = θύμβρος, κοιν. θυμάρι· ῥουμ. tsimbru, tsimbrušor.

τσούπῶν, οὐσ. ἄρσ., τσοῦπᾶ θηλ., τσοῦκι, τσοῦπι (tsúp^u tsúpā, tsúkⁱ tsúpi) = νήπιον, βρέφος. Ἐκ τοῦ ἄλβ. tsiupe, ῥουμ. nat. λατ.

τσοῦτσοῦλεᾶῶν, οὐσ. ἄρσ., -λεᾶί· πληθ. (tšutšuleā^u, -leai) κορυθαλός, κοιν. τσοῦτσοῦλιάνος· ῥουμ. tsiocârlan.

τύλῶν, οὐσ. οὐδ., -λουρι· πληθ. (týl^u, -luri) = τετρημένον πῶμα τῶν βαρελιῶν, ὅπερ καὶ κάνουλα καὶ τύλος λέγεται· ῥουμ. robine. cană, λατ.

τύπῶν, οὐσ. οὐδ., -πουρι· πλ. (týp^u, -puri) = τύπος· ῥ. tipar.

τυπικό, οὐσ. ἄρσ., -κατζ· πληθ. (typikó, -kadz) = τὸ τυπικὸν τῆς ἐκκλησίας· ῥουμ. tipico.

τυπουγράφῶν, οὐσ. ἄρσ., -φι· πληθ. (typuγράφ^u, -fi) = τυπογράφος· ῥουμ. tipograf.

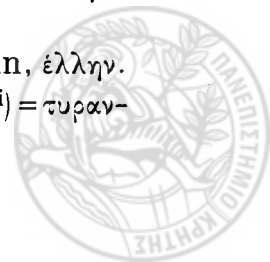
τυπουγραφίε, οὐσ. θηλ., -φι· πληθ. (typografíe, -fi) = τυπογραφεῖον· ῥουμ. tipografie.

τυπουσέσκου, -σιⁱ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (typusésku, -siⁱ, -sită, -sire) = ἐκτυπῶ, τυπῶν· ῥουμ. tiparesc, ἑλλην.

τυπουσίτῶν, -τᾶ, πῆμ. τοῦ ἀνρ. (typusít^u, -tă) = τυπωμένος, ἔντυπος· ῥουμ. tiparit, întipărit, ἑλλην.

τύραννῶν, ἐπιθ. (týrannu) = τύραννος· ῥουμ. tiran, ἑλλην.

τυράννιε, οὐσ. θηλ., -νι· πληθ. (tyrânnie, -ni) = τυραν-

νία. Καί τυράννησ^{ου}· ρουμ. tiranie, ἑλλην.

τυρανσέσκου καί **τυραννισέσκου**, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (tyransésku καί tyrannisésku, siⁱ, -sită, -sire) = τυραννῶ.
Ἐκ τοῦ ἄορ. τυράννησα καί τυράνσα· ρουμ. a tirănisă.

τυράνσιρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πληθ. (tyrânsire, -sirⁱ) = βασιανισμός, τυραννία· ρουμ. tirănire.

τυράνσιτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (tyrânsit^u, -tă) = βασιανισμένος, τυραννημένος· ρουμ. tirănisat.

τύφ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -ουρ^ι πληθ. (tyf^u, -urⁱ) = τύφος (ἡ νόσος)· ρουμ. tif.

τύχε, οὐσ. θηλ., τύχ^η πληθ. (tyhe, tyhi) = τύχη· ρουμ. soartă (λατ. sors-sortis), noroc, σλαβ.

τυχηρό, ἐπιθ. ἀκλιτον (tyhiró) = τυχηρός ρ. norocos, σλ.

τυχησέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (tyhisésku, -siⁱ, -sită, -sire) = τυγχάνω, τυχαίνω, ἐντυγχάνω, συναντῶ κατὰ τύχην· întimplu, λατ.

τώρα καί **αμού**, (tóra καί amú) = νῦν, κοιν. τώρα· Μογλ. kmo. Ἐκ τοῦ λατ. ecce modo, ιτ. mo. σαρδ. cōmo, ἐν Friul acumó καί cumu· ρουμ. acum.

Υ. υ.

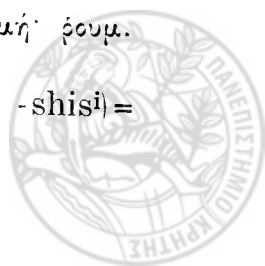
Υ, υ. υγιένᾶ, οὐσ. θηλ., -ενι πλ. (ygienă, -eni) = υγιεινή· ρουμ. igienă.

υγρασία, οὐσ. θηλ., -σι^ι πληθ. (ygrăsie, -siⁱ) = υγρασία· ρουμ. umiditate, λατ.

υπόθεσι, οὐσ. θηλ., -θεσι^ι πληθ. (ypóthesi, thesi) = υπόθεσις· ρουμ. affacere, λατ.

υπόληψι, οὐσ. θηλ., (ypólipsi) = υπόληψις, τιμή· ρουμ. onoare, λατ.

υπόσχισι, οὐσ. θηλ., -σχισ^ι πληθ. (ypóshisi, -shisi) =

ὑπόσχεσις: ῥουμ. promisie, λατ.

υπουγραφίε, οὐσ. θηλ., -φιῖ πλ. (ypu-rafie. -fiⁱ) = ὑπογραφή: ῥουμ. subscrire, λατ.

υπουγρᾶψέσκου, -φιῖ, -φιτᾶ, -φιρε β. (ypu-γrâpsésku, -psiⁱ, -psitᾶ. -psire) = ὑπογράφω: ῥουμ. subseriu, λατ.

υπουγρᾶψίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -φιτᾶ θηλ. (ypu-γrâpsit^u, -psitᾶ) = ὑπογεγραμμένος: ῥουμ. subseris, λατ.

υπουκείμεν^{ου}, οὐσ. οὐδ., -νιῖ πλθθ. (ypukímen^u, -niⁱ) = πρόσωπον, ἄπομον, ὑποκείμενον: ῥουμ. persoánă, λατ.

υπουκρισίε, οὐσ. θηλ., -σιῖ πλθθ. (ypukrisíe, -siⁱ) = ὑποκρισία: ῥουμ. ipocrizie, ἑλληγν.

υπουκρίτ^{ου}, οὐσ., -τατζ πλθθ. (ypukrit^u, -tadz) = ὑποκριτής: ῥουμ. ipocrit, ἑλληγν.

υπουμουνίε, οὐσ. θηλ., -νιῖ πλθθ. (ypumuníe. -niⁱ) = ὑπομονή: ῥουμ. pacientsă, λατ.

ὑπουπτου, επιθ., ὑπουπτᾶ θηλ., (ýpuptu. ýpuptᾶ) = ὑποπτος: ῥουμ. suspect.

υπουψίε, οὐσ. θηλ., -ψιῖ πλθθ. (ypupsíe. -psiⁱ) = ὑποψία: ῥουμ. suspitsia, λατ.

υπουργό, οὐσ. ἀρσ., -γατζ πλθθ. (ypur-γó. -γadz) = ὑπουργός: ῥουμ. ministru, λατ.

υπουργεί^{ου}, οὐσ. οὐδ., -γνιῖ πλθθ. (ypur-γί^u, -γiⁱ) = ὑπουργεῖον: ῥουμ. ministeriu, λατ.

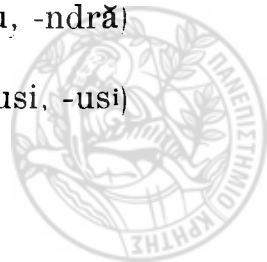
υπουσχισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε β. (ypushisésku, -siⁱ, -sitᾶ. -sire) = ὑπισχνόμαι, κοιν. ὑπόσχωμαι: ῥουμ. promit, λ.

υπουσχισίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (ypushisit^u, -sitᾶ) = ὑπεσχημένος: ῥουμ. promis, λατ.

υπουχονντριλίε, οὐσ. θηλ., -νντριλίε πλθθ. (ypuhun-drilje. -ndriljⁱ) = ὑποχονδρία: ῥουμ. ipocondrie, ἑλληγν.

υπουχόνντρου, επιθ., -νντρᾶ θηλ. (ypohóndru, -ndră) = ὑποχόνδριος: ῥουμ. ipocondre, ἑλληγν.

υπουχρέουσι, οὐσ. θηλ., -ουσιῖ πλθθ. (ypuhréusi, -usi)

= υποχρέωσις· ρουμ. obligatsiune, λατ.

υποχρυσουσέσκου, -σι^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (ypuhriusésku, -siⁱ, -sită, -sire) = υποχρεώνω· ρουμ. oblig, λατ.

υποχρυσουσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (ypuhriusít^u, -sită) = υποχρεως, υποχρεωμένος· ρουμ. obligat, λατ.

υποχρυσουτικó, ἐπιθ. (ypuhriutikó) = αἰμύλος, ἐπίχαρις, κοιν. υποχρεωτικός· ρουμ. opligător, λατ.

ύψου, οὔσ. οὔδ., -ουρ^ι πληθ. (ýpsu, -urⁱ) = γύψος. Καὶ γύψου, -ουρ^ι· ρουμ. gips. ipsos, ἑλλην.

ύψουμᾶ, οὔσ. θηλ., -μι πληθ. (ýpsumă, -mi) = τὸ ἀντί-δωρον τῆς ἐκκλησίας, ὅπερ καὶ ὕψωμα λέγεται· ρουμ. agnets, σλαβ. (ἐκ τοῦ agnus sanctus).

Φ. φ.

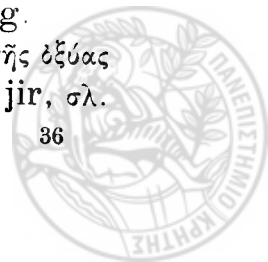
Φ. φ, φάβᾶ καὶ **φάο** καὶ **φά^{ου}**, οὔσ. θηλ. (fávă καὶ fáo καὶ fá^u) = τὸ ἔτνος, κοιν. φάβα, Ἑσύχιος «φάβα τὸ σύννηθες ὄσπριον» ὁ δὲ Μέγας ἔτυμολόγος «ἔτνος, ἔ νῦν φάβα καὶ ἰδιῶ-ται καὶ ἀγροῖκοι ὀνομάζουσι». Ἐκ τοῦ λατ. faba = κύαμος καὶ πόλτος ἐκ κυάμων. Καὶ φάουᾶ· ρουμ. linte. ἰτ. προβ. πορτ. fava. σαρδ. fa, φρ. fave, γαλ. féve, ἰσπ. haba.

φάβρου, οὔσ. ἀρσ., -βρι, πληθ. (fávru, -vri) = σιδηρουρ-γός. Παρὰ Καβ. καὶ ἐν βορ. τμημ. Ἐκ τοῦ λατ. faber, bri, ἰτ. fabro, προβ. fabre καὶ faur, ἀρχ. γαλ. fevre· ρουμ. faur.

φάγᾶ, οὔσ. ἀρσ., φάγᾶτζ πληθ. (fâgă, fâgádz) = λαίμαρ-γος, ἀδηφάγος, κοιν. φαγᾶς· ρουμ. mâncător, λατ.

φάγκ^{ου}, οὔσ. ἀρσ., φάτζ^ι πληθ. (făgu, fádziⁱ) = φηγός, κοιν. δξυά. Ἐκ τοῦ λατ. fagus, σικελ. fag, ἰτ. faggio, ἰσπ. haya, πορτ. faia, ἀρχ. γαλ. fage, ν. γαλ. fouteau ρ. fag.

φάγκᾶ, οὔσ. θηλ., φᾶτζ^ι πληθ. (făgă, fádziⁱ) = ἡ τῆς δξυάς βάλανος, ὁ ἐχῖνος = ὁ ἀκανθώδης καρπὸς τῆς φηγοῦ· ρ. jir, σλ.

φᾶγούρᾱ, οὐσ. θηλ., -ρᾶ πλῆθ. (fâgúrǎ, -rǎ) = κνησμός, κοιν. φαγούρα· ρουμ. mâncărime, λατ.

φάκον, φέτσο^{ου}, φάπτᾱ, φατσίρε καὶ φitseáρε ρ. (fák^u, féts^u, fâptǎ, fâtsire καὶ fitseáre) = ποιῶ, πράττω, κάμνω, κατασκευάζω. Ἐκ τοῦ λατ. facio, ere = ποιῶ ἰτ. fare, ἰσπ. hacer, πορτ. προβ. fazer, προβ. γαλ. faire· ρουμ. fac.

φάκᾱ, οὐσ. θηλ. (fákǎ) = τὸ πράττειν, ἐκ τοῦ ρ. φάκ^{ου}, ὅπερ ἴδε· ρουμ. fapǎ.

φάλανγκου, οὐσ. ἀρσ., -τζι πλῆθ. (fálangu, -dzi) = τὸ βα-
σανιστήριον, ὁ φάλαγγας· ρουμ. falangǎ, ἑλλην.

φᾶλέσκου, -λιῖ, -λιτᾱ, -λιρε ρ. (fâlésku, -lii, -litǎ, -lire) = μέσον μι φαλ. = γαυριῶ, καυχῶμαι. Ἀρχ. σλαβ. hvala = ἔπαι-
νος, βουλγ. falbu, falu. Κατὰ Rösler ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. ὠφελῶ, ἀλλ' ἀμυβᾶλλω· ρουμ. fălesc.

φᾶλιμέντου, οὐσ. οὐδ., -τι πλῆθ. (fâlimentu, -ti) = πτώ-
χευσις, κοιν. φαλιμέντο· ρουμ. faliment, ἰταλ.

φᾶλιουρσέσκου, -σιῖ, -σιτᾱ, -σίρε ρ. (fâliursésku, -sii, -sitǎ, -sire) = χρεωκοπῶ. πτωχεύω. Ἐκ τοῦ νλν. φαλίρσα· ρουμ. fac faliment, λατ. ἴδε καὶ μουφλουζέσκου, Δαλ.

φᾶλιουρσίρε, ἀπθ. τοῦ ἀνρ., -σίρι πλῆθ. (fâliursíre, -sirǐ) = χρεωκοπία, κοιν. μουφλουζλίκι· ρουμ. mufluzire, τρκ. Δαλ.

φᾶλίρε, ἀπθ. τοῦ ἀνρ., -λίρι πλῆθ. (fâlire, -lirǐ) = ἀλαζο-
νεία, κομπασμός, μεγαλαυχία, κοιν. ὑπερηφάνεια· ρ. fâlire.

φᾶλίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -λιτᾱ θηλ. (fâlit^u, -litǎ) = κομπα-
στής, ἀλαζών, ὑπερήφανος· ρουμ. fâlit.

φᾶλκᾱ, οὐσ. θηλ., φᾶλτσι πλῆθ. (fâlkǎ, fâltsi) = ἡ κάτω
σιαγών, τὸ κοιν. κατασάγουνον. Ἐκ τοῦ λατ. *falca (ἀντὶ falx,
cem), ἀλβ. felkine· ρουμ. falcǎ.

φᾶλκᾱρε, οὐσ. θηλ., -ρᾶ πλῆθ. (fâlkáre, -rǎ) = φράτρα,
φυλῆ, πατριὰ ποιμενική, πολλαὶ οἰκογένειαι ὑπὸ ἓνα πάτρωνα,
τὸν λεγόμενον τσέλνικ^{ου}, ὅπερ ἴδε. Οἱ Ῥουμ. δὲν ἔχουσι λέξιν
πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἐννοίας ταύτης.

φᾶλκᾶργιότ^υ, οὐσ. ἄρσ., -γιοτς πλ. (fâlkâr-γiόt^υ, -γiόts) = φράτωρ, φυλέτης, ὁ μετὰ τῶν βοσκημάτων του ὑπὸ πάτρωνα ζῶν. Ἐκ τοῦ ἄνωτ. φᾶλκᾶρε. Παρὰ Ῥουμ. δὲν ὑπάρχει λέξις.

φάμπρικᾶ, οὐσ. θηλ., φᾶμπριτσ^ι πληθ. (fâmbrikă, fâmbritsⁱ) = ἐργοστάσιον, κοιν. φάμπρικα. Ἐκ τοῦ λατ. fabrica Ῥουμ. fabrică. Καὶ φάβρικᾶ.

φάμπρικάντου, οὐσ. ἄρσ., -καντσι πλ. (fâmbrikânt^υ, -kantsi) = ἐργοστασιάρχης, κοιν. φάμπρικάντης ῥ. fabricant.

φανάτικ^{ον}, ἐπιθ. (fanátik^{ον}) = φανατικός Ῥουμ. fanatic.

φάνᾶ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (fână, -ni) = παρουσία, ἐμφάνις, ὕπαρξις. Ἐκ τοῦ ἑλλην. φαίνομαι (ρίζ. φαν.) Ῥουμ. aparentă, existentsă, λατ.

φᾶνᾶρε, οὐσ. θηλ., -νᾶρ^ι πλ. (fânăre, -nări) = φανός, φανάρι, τουρκ. fanar. Καὶ φαινέρε, (Καβαλ.) Ῥουμ. fanar

φανατισμό, οὐσ. ἄρσ., -ατζ πληθ. (fanatismó, -adz) = φανατισμός Ῥουμ. fanaticism, ἑλλην.

φᾶνέλλᾶ, οὐσ. θηλ., -λλι πλ. (fânéllă, -lli) = φανέλλα καὶ φλανέλα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰτ. flannela. βενετ. fanela ῥ. flanelă.

φᾶνντασμά, οὐσ. θηλ., -μι πληθ. καὶ -ματι (fândasmă, -mi καὶ -mati) = φᾶνντασμα Ῥουμ. nălucă, σλαβ.

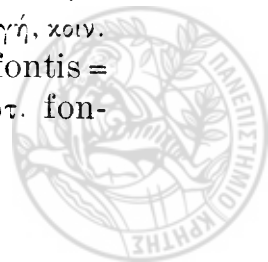
φᾶνντάξέσκου, -ξί^ι, -ξίτᾶ -ξίρε ῥ. (fândâksésku, -ksiⁱ, -ksită, -ksire) = οἰαπρέπω, λάμπω, προξενῶ ἐντύπωσιν. Μέσον : μι φᾶνντάξέσκου = ἐπαίρομαι, κοιν. φᾶνντάζομαι ῥ. mă mândresc, σλ.

φᾶνντάξίρε, ἀπιθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ξίρ^ι πληθ. (fândâksîre, -ksiri) = οἰησις, ἔπαρσις Ῥουμ. mândrire. σλαβ.

φᾶνντάξίτ^{ον}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (fândâksît^{ον}, -tă) = ἐπηρμένος, ἀλαζών, κοιν. φᾶννταγμένος Ῥουμ. mândru, σλαβ.

φᾶνντάσιε, οὐσ. θηλ., -σι^ι πληθ. (fândâsie, -siⁱ) = φᾶνντασία 2) οἰησις Ῥουμ. fantazie, mândrie. Καὶ φᾶνντάξίε.

φᾶντᾶνᾶ, οὐσ. θηλ., -ν^ι πληθ. (fântănă, -ni^ι) = πηγὴ, κοιν. βρύσι. Ἐκ τοῦ λατ. fontana = πηγᾶϊος, ἀντὶ fons - fontis = πηγῆ ἰτ. ἰσπ. πορβ. fontana, γαλ. fontaine, πορτ. fon-

tinha· ρουμ. fintinã.

φάντανάρον, ουσ. ἄρσ., -ναρῖ πληθ. (fântânár^u, -narⁱ) = κρηνοποιός· 2) κρηνοφύλαξ, ιτ. fontaniere, ισπ. fontanero, γαλ. fontainier· ρουμ. fintinar.

φάντανέλλα και **φουντανέλλα**, ουσ. θηλ., -λλι πλ. (fântânéllă, -lli) = καυτήριον, σικύα, κοιν. φουντανέλλα, ιτ. fontanella, προβ. fontanil, γαλ. fontanelle· ρουμ. fintinë.

φάπτου, -τά (făptu, -tă) = γεγεννημένος, πεποιημένος· 2) κεχοδώς, κοιν. χεσμένος, κατὰ τὸ ἑλλην. τάκαμε = κέχοδε, ἔγχεσε· ρουμ. făcut.

φάρᾶ, ουσ. θηλ., φᾶρι πληθ. (fără, fări) = γένος, καταγωγή, κοιν. φάρα, ἄλβ. fare, λαμβαρδιστί fara, ρουμ. neam, μαγ.

φᾶρᾶ, προθ. (fără) = ἄνευ, πλήρῃ· : φᾶρᾶ τίνε και φᾶρᾶ ντί τίνε = ἄνευ σοῦ· : φᾶρᾶ ουν κάρτου = παρὰ τέταρτον. Ἐκ τοῦ λατ. foras, foris = ἔξω, ἐκτός· ιτ. fora και fore = ἔξω· ισπ. fuera, πορτ. fora, προβ. forás, ἀρχ. γαλ. fors, ν. γαλ. hors, ρουμ. fără. Και ἀφάρᾶ (afără) (ad foras) = ἔξω· ρουμ. afară· ναφάρᾶ = ἔξω (nafără) in + ad + foras, ντιναφάρᾶ (dinafără) = ἔξωθεν· de + in + ad + foras.

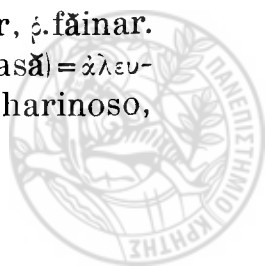
φᾶράμιτούρι, ουσ. θηλ. πληθ. ἄρ. (fârămituri) = ψάθυρμα, ψίξ, κοιν. ψίχα τοῦ ἄρτου. Ἐκ τοῦ λατ. frango ἴδε φράγγου· ρουμ. fărămituri, λατ.

φᾶράσε, ουσ. θηλ., φᾶρᾶσῖ πληθ. (fârăse, fărăsi) = ξύλιον κυτίον, ἐν ᾧ τίθενται τὰ κορήματα (σκουπίδια), κοιν. φάρασι, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. faras, ρουμ. fâras.

φᾶρίνᾶ, ουσ. θηλ., -ρινῖ πλ. (fărină, -rini) = ἄλευρον. Ἐκ τοῦ λατ. farina· ιτ. προβ. farina, ισπ. harina, πορτ. farinha, γαλ. farine, ρουμ. făină.

φᾶρινάρον, ουσ. ἄρσ., -ναρῖ πληθ. (farinár^u, -narⁱ) = ἄλευροπώλης· λ. farinarius γ. farinier, προβ. farnier, ρ. făinar.

φᾶρινόσσον, ἐπιθ., -νασᾶ θηλ. fărinos^u, -nasă) = ἄλευρώδης. Ἐκ τοῦ λατ. farinosus, ιτ. farinoso, ισπ. harinoso,

γαλ. farineux, ρουμ. făinos.

φάρμάκον, οὐσ. οὐδ., -μάτσι^ι πληθ. (fârmák^u, -mătsiⁱ) = δηλητήριον, κοιν. φαρμάκι· ρουμ. fărmece, ιτ. ισπ. πορτ. farmaco· 2) θλιψίς, κατὰ τὸ ἑλλην. φαρμάκι, ρουμ. ortavă, σλ.

φάρμᾶκον καὶ **νφάρμάτῶν**, φάρμακάκι^ι -ατᾶ, -αρε ρ. (fârmâk^u καὶ nfârmătš^u, fârmâkăⁱ, -ată, -are) = δηλητηριάζω, κοιν. φαρμακώνω. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ farmacare (φαρμακεύω) ρουμ. înveninez· 2) σφόδρα θλίβω, λυπῶ κατὰ τὸ ἑλλην. φαρμακώνω.

φάρμᾶκᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -κᾶρι^ι πληθ. (fârmâkăre, -kărⁱ) = δηλητηρίασις, κοιν. φαρμάκωμα. 2) θλιψίς, κατὰ τὸ ἑλ. φαρμάκωμα· ρουμ. învĕninare, λατ.

φάρμᾶκάτῶν, -τᾶ, πθμ. τοῦ ρ. φάρμακῶν (fârmâkăt^u, -tă) = δηλητηριασμένος, κοιν. φαρμακωμένος· 2) σφόδρα τεθλιμμένος, κατὰ τὸ ἑλλην. φαρμακωμένος = περίλυπος, ρ. înveninat, λατ.

φάρφαρᾶ, ἐπιθ., -ρατζ πλ., -ρανε θηλ. (fârfără, -radz, -răne) = φλύαρος, κοιν. φαρφαρᾶς, ὅπερ ἐκ τοῦ ιτ. farfano, γαλ. farfarone, ρουμ. farfară.

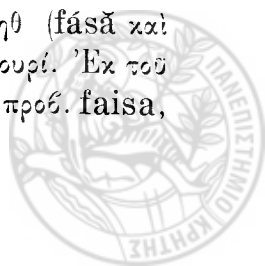
φάρφαρέσκου, -ρι^ι -ριτᾶ, -ριρε ρ. (fârfărĕsku, -riⁱ, -rită, -rire) = βατταρίζω, ληρῶ, φλυαρῶ, κοιν. φαρφαρίζω, ἴδε φάρφαρι^ι· ρουμ. bârfese, σλαβ. Δαλ.

φάρφαρίῶν, οὐσ ἀρσ., (fârfărĭ^u) = πορφέλανη, κοιν. φαρφουρί, ρουμ. farfurie.

φάρτάτῶν, οὐσ. ἀρσ., -τατς πληθ. (fărtăt^u, tats) = ἀδελφοποιητός. Ἐκ τοῦ μεταγ. λατ. foederatus = ὁμόσπονδος σύμμαχος, ιτ. federato = σύμμαχος, σύντροφος, ἢ ὀρθότερον κατὰ Miclosișh ἐκ τοῦ frate = ἀδελφός, ὡς τὸ θηλ. τῆς λέξεως ταύτης σοράτᾶ ἐκ τοῦ sóρα = ἀδελφή, καὶ soror-oris = ἀδελφή, ρ. fărtat.

φάσᾶ, οὐσ., -σι πληθ. (făssă, -si) = εἶδος ἀγρίων περιστερῶν, καὶ ἡ κοιν. φάσσα· ρουμ. hulub, σλαβ.

φάσᾶ καὶ **φάσι**, οὐσ. θηλ., φᾶσι^ι καὶ -σουρι^ι πληθ (făssä καὶ făsĭⁱ, fășiⁱ καὶ -șuriⁱ) = σπάργανον, κοιν. φασιμά· 2) λουρί. Ἐκ τοῦ λατ. fascia = σπάργανον, ιτ. fascia, πορτ. fassa, προβ. fassa,

γαλ. fuisse, ἀλβ. faške, ρουμ. fašā

φαῤανό, οὐσ. ἄρσ. -νατζ πληθ. (fašanó, -nadz) = φασιανός, κοιν. φαζάνι (πιτηνόν), ρουμ. fazan, ἑλληγν

φᾶσούλιον, οὐσ. οὐδ., -σουλι πληθ. (fasúli^u, -suli) = φάσηλος ἢ φασιόλος, κοιν. φασούλι, λατ. phaselus (φάσηλος), ἰτ. fagiolo. προβ. faisol, γαλ. faséole, ἀλβ. fašoule ῥ. fasole.

φᾶτσᾶ, οὐσ. θηλ., φᾶτς πληθ. (fátsā, fāts) = ὄψις, πρόσωπον. Ἐκ τοῦ λατ. facies, -ei = ὄψις· ἰτ. faccia, ἰσπ. facha, πορτ. face. προβ. facia, γαλ. face, ἀλβ. fakje, ῥ. obraz, σλ.

φᾶτσιρε καὶ **φίτσεᾶρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ῥ. φάκ^{ου}, -τσερῑ πλ. (fátsire καὶ fitseáre, -tserī) = ποίησις, τὸ πράττειν, κατασκευή, ρουμ. facere.

φεᾶρικά, οὐσ. θηλ., φέριτς^ι πληθ. (feárică, féritsī) = πτέρεις, κοιν. φτέρι. Ἐκ τοῦ λατ. filix-icis felicem. Το ἰ τρέπ. εἰς ε, περὶ οὗ ἴδε ἐν λέξει ἀρίνα, τὸ I ἐναλλάσσεται πρὸς τὸ ρ, περὶ οὗ ἴδε ἐν λέξει ἀκᾶρε. Μετὰ τὴν τροπὴν τοῦ ἰ εἰς ε, τοῦτο ἐδιφθογγίσθη εἰς ξα, περὶ οὗ ἴδε ἐν λέξει βεᾶργκᾶ· ἰτ. felce, πορτ. feto, ρουμ. ferigă.

φέσε, οὐσ. θηλ., φέσι^ι πληθ. (fése. fésī) = τὸ ἐρυθρὸν τουρκ. κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κοιν. φέσι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. fes, ῥ. fes.

φιᾶλά, οὐσ. θηλ., φιέλι^ι πληθ. (fiálă, fiélī) = φιάλη· μεταγ. λατ. phiala, ἰτ. fiala, πρ. fiala, γαλ. fiole ῥ. sticlă, σλ.

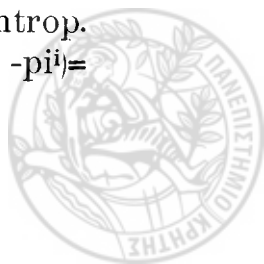
φιᾶτᾶ καὶ **φεᾶτᾶ**, οὐσ. θηλ., φᾶτᾶι πληθ. (fiátă καὶ feátă, fiátī) = κόρη, κοράσιον. Ἐκ τοῦ λατ. ∴ feta, προβ. λατ. fetus -us· ρουμ. fată (feată).

φιγούρᾶ, οὐσ. θηλ., -γουρῑ πληθ. (fiγúră, -γurī) = ἐντύπωσις, ἐπίδειξις, κοιν. φηγούρα· ρουμ. impresie, λατ. Δαλ.

φιγουράτ^{ου}, ἐπιθ., -ρατᾶ θηλ. (fiγurat^u, -rată) = ὁ ἐμποιωῶν ἐντύπωσιν, ἐπιδεικτικὸς, κοιν. φηγουράτος, ῥ. impresionabil, λ.

φιλανθρώπ^{ου}, ἐπιθ. (filanθróp^u) = φιλάνθρωπος· ῥ. filantrop.

φιλανθρωπίε, οὐσ. θηλ., -πιᾶῑ πληθ. (filanθropie, -pīī) = φιλανθρωπία· ρουμ. filantropie.

φιλοσοφίε, οὐσ. θηλ., -φιῖ πληθ. (filosofie, -fiⁱ) = φιλοσοφία, ρουμ. filozofie.

φιλότιμον, ἐπιθ., -μαῖ, θηλ. (filótim^u, -măi) = φιλότιμος· ρουμ. ambitios, λατ.

φιλοτινίε, οὐσ. θηλ., -νιῖ πληθ. (filotinie, -niⁱ) = φιλοτιμία· ρουμ. ambitsiune, λατ.

φιλουνικησέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. filunikisésku, -siⁱ, -sită, -sire) = φιλονεικῶ· ρουμ. discutez, λατ.

φιλουνικίε, οὐσ. θηλ., -κιῖ πληθ. (filunikie, -kiⁱ) = φιλονεικία, ρουμ. discutezie, λατ.

φιλουρξάουᾶ οὐσ. θηλ., -εῖ πληθ. (filurxăuă, -ei) = φιλύρα, κοιν. φλαμουρί· ρουμ. teiu sălbatic, λατ.

φιλουτινισέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (filutinisésku, -siⁱ, -sită, -sire) = ἐξεγείρω τὴν φιλοτιμίαν τινός· μι φιλουτινισέσκου, = φιλοτιμοῦμαι, ρουμ. a ambitionă.

φίνον, ἐπιθ., φίνᾶ θηλ. (fín^u, -fínă) = λεπτός, ἔντεχνος, κομψός, κοιν. φίνος· ρουμ. fin, λατ. Δαλ.

φινγγίτουν, οὐσ. οὐδ., -τς πληθ. (fingít^u, -ts) = ὁ λύχνος, κοιν. φεγγίτης· ρουμ. opaits, σλαβ.

φιντάνε, οὐσ. θηλ., -νιῖ πληθ. (fidáne, -niⁱ) = βλάστημα, κοιν. φιντάνι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. fedan· ρ. arbore tânăr, λατ.

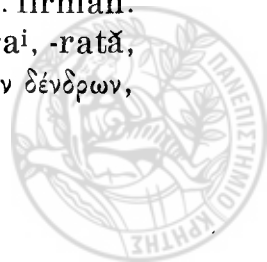
φιόνγκου. οὐσ. οὐδ., -ουρι καὶ φμόντζι (fjóngu, -uri) καὶ fjóndzi) = υυσανίσκος, σύναμμα ταινίας, κόμβος καὶ φχιόγγος, ὅπερ πιθ. ἐκ τοῦ λατ. floccus, ιτ. fiocco· ρουμ. fiong.

φιρίτᾶ, οὐσ. θηλ., -ριτι πληθ. (firítă, -riti) = προσοχή, ἐπαγρύπνησις, προφύλαξις· ἴδε ἀφερίρε· ρουμ. pază, σλαβ.

φιριτζέ, οὐσ. ἄρσ., -ατζ πληθ. (firidzé, -adz) = γυναικεία καλύπτρα τῶν ὀθωμανίδων, ὃ φερετζές· ρ. ferezeă, τρκ. Δαλ.

φιρμάνε, οὐσ. θηλ., -νιῖ πληθ. (fir máne, -niⁱ) = διάταγμα Σουλτάνων, κοιν. φερμάνι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. ferman· ρ. firman.

φιρφιρέτζου, -ραῖ, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (firfirédz^u, -rai, -rată, -rare) = ἀνεμοῦμαι, σείομαι, ἰδίως ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν δένδρων,

κοιν. φισφιρίζω, πεποιτημ. ρουμ. fǎlfǎesc και vǎlvǎesc, σλαβ.

φισέκε, οὐσ. θηλ., -κι πληθ. (fiséke, -ki) = τὸ φισέκιον, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. fisek· ρουμ. fišek.

φιστίκε, οὐσ. θηλ., -κι πληθ. (fistíke, -ki) = πιστάκιον, κοιν. φιστίκι, τρκ. fistik, ἕπερ ἐκ τοῦ πιστάκιον· ρουμ. fistikǎ, γερμ. pistazie, γαλ. pistache.

φίστουλᾶ, οὐσ. θηλ., -λι πληθ. (fistulǎ, -li) = συρίγγιον (ἔλκος) κοιν. φίστουλας, ἐκ τοῦ λατ. fistula, ἰτ. fistula, γαλ. fistul, γερμ. fistel· ρουμ. fistulǎ.

φιτάλκον, οὐσ. οὐδ., -λι πληθ. = ὁ καιρὸς τοῦ τοκετοῦ τῶν προβάτων και λοιπῶν· ρουμ. fǎtǎturǎ, λατ. fetura = κύησις.

φιτέσκου, ἐπιθ., φιτέσκα θηλ. (fitésku, fitéaskǎ) = παρ-θένιος, κορασιώδης, κοιν. κοριτσιστικός. Ἐκ τοῦ φιάτᾶ, ἕπερ ἴδει· ρουμ. fetese, λατ.

φιτίκᾶ, οὐσ. θηλ., -τσᾶ πληθ. (fitíkǎ, -tsǎ) = μικρὸν κοράσιον, ὑποκορ. τοῦ φιάτᾶ· ρουμ. copilitsǎ.

φιτίλιον, οὐσ. οὐδ., -λι πληθ. (fitilǐu, -li) = θρυαλλίς, κοιν. φιτίλι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. fetal = θρυαλλίς· ρουμ. fitil.

φιτσόρον, οὐσ. ἄρσ., -ρι πληθ. (fitsóru, -ri) = παῖς. Ἐκ τοῦ λατ. †: fetiolus (fetus)· ρουμ. copil, vλν. κοπέλι.

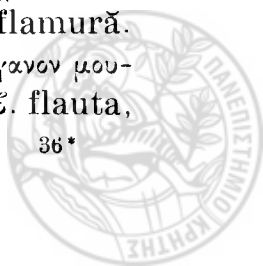
φιτσουράκον, οὐσ. ἄρσ., -ρατσᾶ πληθ. (fitsurákū, -ratsǎ) = νεανίας, νέος, κοιν. παλχηκᾶρι. Ἐκ τοῦ φιτσόρον· ρ. copilandru.

φιτσουράμε, οὐσ. θηλ., -ράνι πληθ. (fitsuráme, -rǎni) = πληθὺς παίδων. Ἐκ τοῦ φιτσόρον, ἕπερ ἴδει· ρουμ. feciorime.

φιτσουρέσκου, ἐπιθ., -ρεασκα θηλ. (fitsurésku, -reaskǎ) = παιδικός. Ἐκ τοῦ φιτσόρον, ἕπερ ἴδει· ρουμ. copilǎresc.

φλάμπουρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρι πλ. (flámburǎ, -ri) = σημαία, κοιν. φλάμπουρον. Παρὰ Βυζαντινοὶς φλάμπουλον και φλάμπουρον, ἕπερ ἐκ τοῦ λατ. flammula = εἶδος ἱππικῆς σημαίας, ἰτ. fiama, ἰσπ. πορτ. flamula, γαλ. flame· ρουμ. flaurǎ.

φλάουτᾶ, οὐσ. θηλ., -τι πληθ. (fláutǎ, ti) = ὄργανον μουσικόν, αὐλός, τὸ φλάουτον, ἰτ. flauto, ἰσπ. πορτ. πρῶθ. flauta,

γαλ. flûte, γερμ. flöte· ρουμ. flaut, λατ. flatus=φύσημα
φλάσκουτᾶ, οὐσ., -τι πληθ. (fláskutǎ, -ti)=κόλαφος, κολάφισμα, κτύπημα διδόμενον διὰ τῆς παλάμης, κοιν. μπάτσος. Σλαβ. καταγ. ρουμ. flească.

φλεάκᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (fleákǎ, -tsi)=φλόξ, ἐκ τοῦ ἀλβ. fljakë, ἔπερ ἐκ τοῦ λατ. facula=λαμπάδιον· ἰτ. fiaccola· ρουμ. flakără.

φλεάμᾶ, οὐσ. θηλ., φλεάμι πληθ. (fleámǎ, fleámi)=φλόξ, πῦρ, συνων. τῷ φλεάκᾶ, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τοῦ πυρὸς τοῦ Ἄδου, οἶον: ἐπὶ κατάρας, σᾶ τι λιγὰ φλεάμα=ὑπαγε εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον, ἐς κόρακας, στὸ δγκάβολο· ἴου του φλεάμᾶ τι ντούσις καὶ τί σσές=ποῦ στὸ δγκάβολο πῆγες; Ἐκ τοῦ λατ. flamma=φλόξ· ρουμ. flacără, λατ.

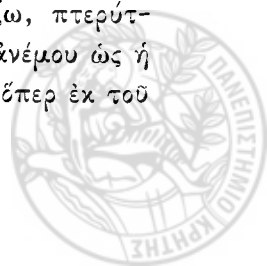
φλε- καὶ **φλιβάρου**, (fle- καὶ flivár^u)=ὁ Φεβρουάριος μῆν, κοιν. Φλεβάρης. Ἐκ τοῦ λατ. Februarius· ἰτ. Febrazzo, ἰσπ. Febrero, πορτ. Févereio, προβ. Febrier, γαλ. Février, ρουμ. Fevruarie.

φλίτουρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρι πληθ. (flíturǎ, -turi)=ψυχή, χρυσαλλίς, κοιν. πεταλούδα, συνών. τῷ πάπερραῖ καὶ πιρπιρουνᾶ, ἔπερ ἴδε. Καὶ φλούτουρ^{ου}. Ἐκ τοῦ λατ. :: flutulus, ἔπερ ἐκ τοῦ fluito καὶ fluto, θαμ. τοῦ fluo, ἰτ. fiotola=ἡπίολος, ἢ περὶ τὸν λύχρον πετομένη καὶ καιομένη πεταλούδα· ἀλβ. fluture· ρουμ. fluture. Φλούτουρ^ι λέγονται καὶ τὰ μετάλλια κοσμήματα τῶν γυναικῶν. Pušc, 6, 27.

φλιτουράρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ κτρ., -ράρι πληθ. (flituráre, -rǎri)=πετεύγισμα, ἀνέμισμα, κίνησις διὰ τοῦ ἀνέμου. ρ. fluturare.

φλιτουράτ^{ου}, πθμ. τοῦ κτρ. -ρατᾶ θηλ. (fliturát^u, -ratǎ) πετερυγίζων, ἠνεμωμένος=κεκινημένος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ρ. fluturat.

φλιτουρέτ^{ου} καὶ **φλίτουρ^{ου}**, -ραί, -ρατᾶ, -ραρε ρ. (fliturédz^u καὶ flítur^u, -raí, -ratǎ, -rare)=πετερυγίζω, πετερυτόμαι, κοιν. πετῶ· 2) ἀνεμοῦμαι, κινουῦμαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὡς ἡ σημαία, ἢ ὁ πέπλος. Ἐκ τοῦ λατ. :: flutulo-rare, ἔπερ ἐκ τοῦ

fluto, θαμ. τοῦ fluo-ere, ἄλβ. flūtoroni, ρουμ. flutur.

φλόαρε, οὐσ. θηλ., φλόρ' πληθ. (flōāre, flōri) = ἄνθος. Ἐν χρήσει πρὸ πάντων ἐν Μετσόβω καὶ παρὰ τοῖς Μογλενίταις. Ἐκ τοῦ λατ. flos-florem, ἰτ. σαρδ. fiore, προβ. ἰσπ. πορτ. flor, γαλ. fleur, ρουμ. floare· ἴδε λάλούδα καὶ λιλίτσα.

φλόκον, οὐσ. οὐδ., φλόατσι πληθ. (flók^u, flōátsi) = κνάφαλον, κροσσός, κοιν. κρόσσια καὶ φλόκια· γερμ. flocke, Ἐκ τοῦ λατ. floccus = μαλλός, κνάφαλον, ἰτ. fiocco, ἰσπ. fluece, πορτ. choco, προβ. floe, γαλ. flock, flocon, ἄλβ. fljok, ρουμ. floe.

φλόρον, ἐπιθ., -ρά θηλ. (flór^u, -ră) = λευκός, κυρίως ἐπὶ ζώων, ἄνευ μηδεμιᾶς λευκῆς τριχός· οἶον : kapră floră = αἰξ λευκή, ρουμ. capră albă, λατ.

φλούδα, οὐσ. θηλ., φλούδι πληθ. (flúđă, flúdi) = φλοιός, κοιν. φλούδα, ἴδε κοάτζα· ρουμ. coăsă, σλαβ. Δαλ.

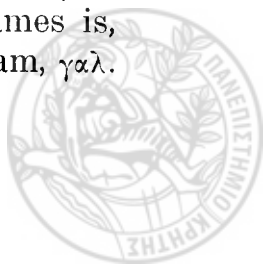
φλουιάρα, οὐσ. θηλ., -ερ' πληθ. (fluiáră, -eri) = αὐλός, συρίστρα, κοιν. φλουγέρα· ἄλβ. flojere. Ἴδ. ἄλβ. λεξ. Meyer, 108 καὶ λεξ. Cihac. II 499, καὶ Puše 625. Ἐν τῇ Μικρῇ Ρωσσίᾳ flojara, ρουμ. șuierătoare, fluer.

φλουίρε, οὐσ. θηλ., -ίρ' πληθ. (fluíre, -iri) = νόμισμα χρυσοῦν, κοιν. φλουρί, ἕπερ ἐκ τοῦ ἰτ. fiorino. Καὶ φλουρίε flu-rie) ρουμ. galben (moneda).

φλουκάτᾶ, οὐσ. θηλ., -κάτς πληθ. (flukátă, -kăts) = μάλλινος μανδύας, τὸ ἐθνικὸν ἔνδυμα τῶν Ἀλβανῶν, κοιν. φλοκάτα· Ἐκ τοῦ φλόκον, ἕπερ ἴδε.

φράλε, οὐσ. ἀρσ., φράι' πληθ. (fōāle, fōli) = θύλακος, κοιν. τουλούμι· ἴδε καὶ βἀτἀλάχον. Ἐκ τοῦ λατ. follis = θύλακος. Περὶ διφθογγισμοῦ τοῦ ο εἰς ρα ἴδε μράρα. Οἱ Παραδουν. folē· πορτ. folle, προβ. fol, γαλ. fou (fol) θηλ. folle = θύλακος πλήρης ἀέρος, παράφρων, μωρός· ρουμ. foale. Καὶ οὔτρε, ἕπερ ἴδε.

φράμε, οὐσ. θηλ. (fōāme) = πεῖνα. Ἐκ τοῦ λατ. fames is, ἰτ. fame, ἀργ. ἰσπ. fame, πορτ. fome, προβ. fam, γαλ. faime, ρουμ. foame.

φοάρτικᾶ, οὐσ. θηλ. -τιτσοῖ πληθ. (foãrtikã -titsi) = ψαλλίς. Ἐκ τοῦ λατ. forfex -icis = ψαλλίς· ἰτ. forfice, ρ. foarfece.

φοβᾶρόσου, ἐπιθ., -ρασοῦ θηλ. (fovãrósu, -roãšã) = φοβερός· ρουμ. teribil, λατ.

φοβέρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρι πληθ. (fovérã, -ri) = ἀπειλή, κοιν. φοβέρα· ρουμ. amerintsare.

φοβιρσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (fovirsésku, -sii, -sitã, -sire) = ἀπειλῶ, κοιν. φοβερίζω - φοβέρισα, ρουμ. a menasã, γ.

φókου, οὐσ. οὐδ., -ουρὶ πληθ. (fók^u, -uri) = πῦρ, κοιν. φωτιά. Ἐκ τοῦ λατ. focus = πῦρ, ἰτ. foco καὶ fuoco, ἰσπ. fuego, πορτ. fogo, πορτ. fogo, προβ. foc, γαλ. feu· ρουμ. foc.

φókᾶ, οὐσ. θηλ., φókι πληθ. (fókã, fókⁱ) = ἐρυσίπελας, κοιν. ἀνεμοπύρωμα. Ἐκ τοῦ λατ. focus· ρουμ. foc viu, λατ. brãnceã, ἑλλην. (βράγγος).

φóλᾶ, οὐσ. θηλ., φóλι πληθ. (fólã, fólⁱ) = μικρὸν στρογγύλον τεμάχιον δέρματος ἢ μετάλλου, κοιν. φόλα· 2) ὁ δηλητηριώδης βλωμὸς κρέατος ὁ ριπτόμενος εἰς τὰς ὁδοὺς κατὰ τῶν κυνῶν, (ἐκ τοῦ σχήματος). Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλ. φολίς = λέπιον.

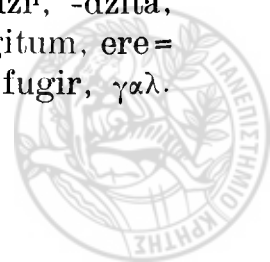
φονικό, οὐσ. ἀρσ. (fonikó) = φόνος, κοιν. φονικό· ρ. omor, σλ.

φóρα, ἐπιρ., (fóra) = παρρησία, κοιν. ἐλευθεροστόμως, φανερά, 2) ἔφοδος. Ἐκ τοῦ πορτ. fora, ἴδε ἀφράρα· ρουμ. deschiș. cu asalt, λατ. Δαλ.

φóρτσᾶ, οὐσ. θηλ., -τσι πληθ. (fórtsã, -tsi) = ἰσχύς, δύναμις, κοιν. φόρτσα, ὅπερ ἐκ τοῦ ἰτ. forza, βενετ. forza, γαλ. force, ἀλβ. fortsã· ρουμ. fortsã καὶ putere, λατ.

φουγγάρου, οὐσ. θηλ., -ρὶ πληθ. (fugár^u, -ri) = καπνοδόγη, κοιν. φουγγάρος καὶ φουγγάρος· βενετ. fogolar, ἰτ. fogaio. Ἐκ τοῦ λατ. focus, πορτ. fogao, ἰσπ. hogar, γαλ. foyer = ἐστία, ἐσχάρα· ρουμ. cămin, ἑλλην.

φούγκου, -τζιῖ, -τζιτᾶ, -τζιρε ρ. (fúg^u, -dziî, -dzitã, -dzire) = φεύγω. Ἐκ τοῦ λατ. fugio, fugi, fugitum, ere = φεύγω· ἰτ. fuggire, ἰσπ. huire, πορτ. προβ. fugir, γαλ.

λατ. Δαλ. Ἐγὼ δὲν ἤκουσα τὴν λέξιν, οὔτε fāmātos τοῦ Μηγ.

φουρνίκα καὶ **φουρνίκα** οὔσ. θηλ., -τσ' πληθ. (furnigā καὶ furnikā, -tsi) = μύρμηξ. Ἐκ τοῦ λατ. formica = μύρμηξ. Περὶ ἐναλλαγῆς m v· ἴδε v προσ. ἀντων. ἰτ. tormica, ἰσπ. hormiga, πορτ. formiga, προβ. formiga, γαλ. fourmi, ρουμ. furnică.

φούνε, οὔσ. θηλ., φούν' καὶ φούνουρ' πληθ. (fūne, fūni' καὶ fūnuri) = σχοῖνος, σχοῖνί. Ἐκ τοῦ λατ. funis = σχοῖνος, ἰτ. fune, γαλ. funin = καλώδιον λευκόν· ρουμ. funie

φούνντᾶ, οὔσ. θηλ., φούνντι πληθ. (fūndā, fūndi) = θύσανος, κοιν. φούντα, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. funda = σφενδόνη· ρ. canaf.

φούνντου, οὔσ. οὐδ., -ουρ' πληθ. (fūndu, -uri) = ἔδαφος, πυθμῆν. Ἐκ τοῦ λατ. fundus = πυθμῆν, ἰτ. fondo, γαλ. fond, ἰσπ. fundo, πορτ. fando, ἄλβ. found· ρουμ. fund.

φουνντουσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (fundusésku, -siī, -sitā, -sire) = ἐκρύω καὶ καλύπτομαι ὑπὸ φύλλων (ἐπὶ τῶν δένδρων), κοιν. φουντώνω· φούντωσαν τὰ δένδρα· ρουμ. infrundzedz. Ἐκ τοῦ φούνντᾶ, ὅπερ ἴδε.

φουνντουσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (fundusít^u, -tā) = κεκαλυμμένος ὑπὸ φύλλων (ἐπὶ τῶν δένδρων), φουντωμένος ρουμ. infundzit, λατ.

φουνντουτόσ^{ου}, ἐπιθ., -τῶσᾶ θηλ. (fundutós^u, -tōsā) = πυκνός, δασύς, κοιν. φουντωτός· ρουμ. tufos, λατ.

φουντούλ^{ου}, ἐπιθ., -λᾶ θηλ. (fudúl^u, -lā) = ἐγωῖστῆς, οἰηματίας, κοιν. φουντούλης, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. fodoul ρ. mândru.

φουντουλεάτσᾶ, οὔσ. θηλ. (fuduleátsā) = ἐγωῖσμός, οἰησις. Παρὰ Δημόνια· ρουμ. mândrie, σλαβ.

φουντουλέσκου, -λιῖ, -λιτᾶ, -λιρε ρ. (fudulésku, -liī, -litā, -lire) μεσ. μί φουντ. = ἐπαίρομαι, ἀλαζονεύομαι, ὑπερηφανεύομαι. Ἐκ τοῦ φουντούλ^{ου}· ρουμ. mē mândrese, σλ.

φούρι - καῖ, συνδ. ὑποθ. (fūri - kǎ) = εἰ, ἐάν· ρουμ. dacă Ἐκ τοῦ ἔσκου καὶ χί^{ου}, ὅπερ ἴδε, καὶ καῖ.

φουρτούνᾶ, οὐσ. θηλ. -τουνί πληθ. (furtúnā tunī) = τρικυμία, θυέλλα, κοιν. φουρτούνα, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. fortuna, ιτ. fortuna, γαλ. fortune, ισπ. προβ. πορτ. fortuna, ἀλβ. fourtounē. Ἐὶ βλαχγ. προέρχεται κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ νέου ἑλλην. φουρτούνα, ὅπερ ἐκ τοῦ ιτ. καὶ βενετ. fortuna, ῥουμ. furtunā.

φουρτουτίρε, οὐσ. θηλ., -τιρί πληθ. (furtutíre firí) = τὸ πρὸς φόρτωσιν χρησιμευθὸν δίκρανον ξύλον (κοντός) κοιν. φουρτουτήρα, ὅπερ ἐκ τοῦ φουρτώνω, ῥουμ. proptealā, σλαβ.

φούσου, οὐσ. οὐδ., φούσι πληθ. καὶ φούσουρί ἄρσ. (fús^u, fúsi καὶ fúsuri) = ἄτρακτος, κοιν. ἀδράκτι. Ἐκ τοῦ λατ. fusus, ιτ. fuso, γαλ. fuseau = ἄτρακτος, πορτ. fuso, ἀργ. ισπ. fuso, προβ. fus, ῥουμ. fus.

φουσάρου, οὐσ. ἄρσ., -σαρί πληθ. (fusár^u, -sari) = ὁ ἀτρακτοποιός, κατασκευαστὴς ἀτράκτων, κοιν. ἀδράχτια. Ἐκ τοῦ λατ. fusarius, ιτ. fusajo, πορτ. fuseiro ῥουμ. fusar.

φουσέκε, οὐσ. θηλ., -σεκί πληθ. (fuséke, -sekí) = φουσέκιον, ὅπερ ἐκ τοῦ τουρκ. fisek, ῥουμ. fišec.

φούσκᾶ, οὐσ. θηλ. φούστι πληθ. (fúskā, fústi) = φλύκταινα, κοιν. φούσκα (ἐκ τοῦ φύσκη). 2) πομφόλυξ = φουσαλλίς, φουσκάλιδα τοῦ ὕδατος, σάπωνος ῥουμ. bāšicā, λατ. bulbuc, σλαβ.

φούστᾶ, οὐσ. θηλ., φούστι πληθ. (fústā, fústi) = χιτώνιον, τὸ μισοφούστανον τῶν γυναικῶν. Ἐντεῦθεν καὶ τὸ φουστάνι καὶ ἡ φουστάνελα, μεσαιων. ἑλλ. φουτᾶς = σουδάριον, κοιν. προσώψι, ιτ. fustano, ισπ. fustan, πορτ. fustão, γαλ. futaine, ῥουμ. fustā. Κυρίως σημ. εἶδος ὑφάσματος παραγομένου ἐν Fostat = τὸ παλαιὸν Κάϊρον. Ἴδε Cihac 578 καὶ Diez D³ I 192.

φουστάνε, οὐσ. θηλ., -στᾶνί πληθ. (fustáne, stānī) = γυναικεῖον ἔνδυμα, τὸ λεγόμενον φουστάνι, ἐκ τοῦ τρκ. festan.

φουστανέλλᾶ, οὐσ. θηλ., -νελλι πληθ. (fustanéllā, nellī) = ἡ γνωστὴ φουστανέλλα ῥουμ. fustanélā.

φούστε, οὐσ. θηλ., -στι πληθ. (fúste, -sti) = ξυλοκόπημα. Ἐκ τοῦ λατ. fustis = σκυτάλη, πρὸς. λατ. fustibus verbero

aliquem = γρά^{ου} φούστι = σκυταλῶ, ξυλοκοπῶ, δέρονω· ιτ. fusto, ισπ. πορτ. fuste, προβ. fust, γαλ. fût· ρουμ. fust.

φούτ^{ου}, -του^ι, -τουτᾶ, -τεαρε ρ. (fût^u, -tui, -tută, -teare) = ὀπύω, βινῶ, κοιν. γαμῶ· ιτ. fotto, προβ. fotre. Ἐκ τοῦ λατ. futuo, futui, fututum, ἔρε = βινῶ· ρουμ. fut.

φουτεάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., φουτέρ^ι· πλθθ. (futeăre, futéri) = βίνησις, κοιν. γάμημα καὶ γαμήσι· ρουμ. futătură.

φουτούτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (futút^u, -tă) = βεβινημένος, κοιν. γαμημένος· ρουμ. futut.

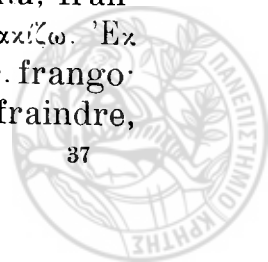
φράμπτε καὶ **φράμπχε** καὶ **φρούντε** καὶ **φρούγγε**, οὐσ. θηλ., φράμπτουρ^ι· πλθθ. (frămpte καὶ frămphe καὶ frunte καὶ frunge, frămpturⁱ) = μέτωπον. Ἐκ τοῦ λατ. frons ntis = μέτωπον, προβ. πούμπχε = γέφυρα ἐκ τοῦ pons -ntis· ιτ. fronte, ἀργ. ισπ. fronte, προβ. γαλ. front· ρουμ. frunte.

φράμπτου, πθμ. τοῦ ρ. φράγγικου, -τᾶ θηλ. (frămptu, -tă) = συντεταγμένος, κοιν. σπασμένος· ρουμ. frânt

φράμτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρ^ι· πλθθ. (frămtură, -turⁱ) = ῥήξις, ῥήγμα, κοιν. σπασίμα· ρουμ. spărtură, λατ. μεταρ. σχηματισμός, ἄκκισμα = τὸ καλλωπίζεσθαι πρὸς τινα (ἐπὶ γυναικὸς ἰδίῳ) κατὰ τὸ ἑλλην. ἔχει, κάμνει πολλὰ σπασίματα αὐτή. Ἐκ τοῦ ἀνρ. φράμτου, ὅπερ ἴδει· ρουμ. gesturi, λατ.

φράν^{ου} καὶ **φάρνου**, (ἐν Κρουσόβω), φράν^ι· πλθθ. (frăn^u, frănⁱ) = χαλινός. Ἐκ τοῦ λατ. frenum = χαλινός. Περὶ τροπῆς τοῦ θ εἰς α, προβ. αοᾶου ἐκ τοῦ reus, αοᾶμᾶνου καὶ αομᾶ^{ου} = μένω ἐκ τοῦ remaneo. φάρουν καὶ φάρνου = οὐδείς ἐκ τοῦ vel- unus, βάργέσκου ἐκ τοῦ verbesku, ιτ. ισπ. freno, προβ. fren, γαλ. frein· ρουμ. frău.

φράγγικου, φράμδου, φράμπτᾶ καὶ φράμτᾶ, φράντζεάρε καὶ φράντζιρε ρ. (frăngu, frămsu, frămptă καὶ frămtă, frândzeăre καὶ frândzire) = θραύω, συντριβῶ, κοιν. σπασίζω. Ἐκ τοῦ λατ. frango, fregi, fractum, ἔρε = συντριβῶ· ιτ. frango· ἀργ. ισπ. πορτ. frangir, προβ. franger, ἀργ. γαλ. fraindre,

ν. γαλ. enfreindre· ρουμ. fring.

φράγγκου, ουσ. ἔθν. ἄρσ., φράντζι πληθ. (frángu, frándzi)=γάλλος, κοιν. φράγκος· ρουμ. francez.

φρᾶντζᾶ, ουσ. θηλ., φρᾶντζι πληθ. (frándzǎ, frándzi)=φύλλον. Ἐκ τοῦ λατ. ∗frondia (frons -ndis)=φύλλον, φύλλωμα, ἰτ. fronzolo, ἰσπ. frondo, σαρδ. frunza· ρ. frunzǎ.

φρᾶντζεᾶρε καὶ **φρᾶντζιρε**, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. φρᾶγγκου, φρᾶντζέρι· πληθ. (frándzeáre, frándzéri)=θραῦσις, σύντριψις, κοιν. τσάκισμα· ρουμ. frângere.

φρᾶντζέσκου, ἐπιθ., φρᾶντζεᾶσκα θηλ. (frándzésku, frándzeáskǎ)=γαλλικός, κοιν. φράγκικος, ρουμ. frâncesc.

φράντζιον, οὐσ. οὐδ., φράντζι πληθ. (frándzi^u, frándzi)=χαμαικόμαρον, κοιν. χαμοκέρασον καὶ φράουλα. Ἐκ τοῦ λατ. fraga, orum, ἰτ. fraga. ἰσπ. fresa, γαλ. fraise· ρ. fragǎ. Καὶ φράντσᾶ (frántsa) καὶ φράνγκᾶ, -ντζι (frángǎ, -ndzi).

φρᾶντζόσον, ἐπιθ., τζεασᾶ θηλ. (frándzós^u, -dzosǎ)=φυλλώδης, γεμᾶτος ἀπὸ φύλλα. Ἐκ τοῦ φρᾶντζᾶ, ὅπερ ἴδε· ρουμ. frunzos. Καὶ φρουντζόσον.

φράτε, οὐσ. ἄρσ., φρατς πληθ. (fráte, frats)=ἀδελφός. Ἐκ τοῦ λατ. frater -tris=ἀδελφός· ἰτ. frate καὶ frattelo, γαλ. frère, προβ. ἰσπ. πορτ. fraire, ἀλβ. frat=ἱερεὺς καθολικός, ρουμ. frate.

φράτέσκου, ἐπιθ., φράτεσκα θηλ. (frátésku, fráteáskǎ)=ἀδελφικός. Ἐκ τοῦ φράτε· ἰτ. fratesko, ρουμ. frâtesk.

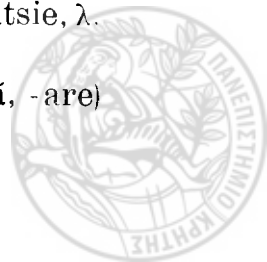
φράτικον, οὐσ. ἄρσ., -τιτσι· πληθ. frátiku^u, -titsi)=ἀδελφίδιον, κοιν. ἀδελφούλι. Ἐκ τοῦ φράτε, ὅπερ ἴδε· ρ. fratsior, λ.

φράτσάστε ἐπιρ. τροπ. (frátsáste) ἀδελφικῶς. Ἐκ τοῦ φράτε, ὅπερ ἴδε· ρουμ. frătsește, λατ.

φράτσίλιε, οὐσ. θηλ., -τσίλι· πληθ. (frátsilje, -tsilji)=ἀδελφότης, οἰκειότης. Ἐκ τοῦ φράτε, ὅπερ ἴδε· ρουμ. frătsie, λ.

φράψινον, ἴδε θράψου.

φρέκον, φρικᾶί, -ατᾶ, -αρε ρ. (frék^u, frikáí, -atǎ, -are)

= τρέβω. Ἐκ τοῦ λατ. frico, fricui. atum. are = τρέβω, ψήγω·
ιτ. frettare, ισπ. frotar, προβ. fretar, ἀλβ. ferkoig, γαλ.
frotter, ρουμ. frec.

φρέσκου, ἐπιθ. -σκά θηλ. (frésku, -skā) = πρόσφατος, κοιν.
φρέσκος, γαλ. frais, ρουμ. proaspăt, ἑλλην.

φρίγκου, φρίψου, φρίπτᾶ, φρίτζειρε καὶ φριτζέαρε ρ. (frígu^u,
fripsu, friptă, frídziire καὶ fridzeäre) = ψήνω. Ἐκ τοῦ λατ.
frigo, xi. ctum. ere = ψήνω· ιτ. friggo, ισπ. freir, πορτ.
frigor. προβ. fregir, γαλ. frire ρουμ. frig.

φρίγκου, οὐσ. οὐδ., φρίγκουρ' πληθ. (frigu^u, friguri) = δριμύ
ψυχρός, βῆγος. Ἐκ τοῦ λατ. frigus, oris = ψυχρός, ιτ. freddo,
ισπ. πορτ. καταλ. frio, προβ. freg, γαλ. froid, ρουμ. frig,
friguri. Ὁ πληθ. παρὰ τοῖς Ῥουμ. σημαίνει πυρετόν.

φρίκᾶ, οὐσ. θηλ., φρίτσι πληθ. (frikă, fritsi) = φόβος. Ἐκ
τοῦ ἑλλην φρίκη, ρουμ. frică, teamă, λατ.

φρικᾶρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ φρέξου, -κᾶρ' πληθ. (frikăre, -kăr'i)
= τρέψις κοιν. τρέψιμον, ρουμ, frecare.

φρικᾶτου, -τᾶ, πθμ. τοῦ φρέξου (frikăt^u -tă) = τετριμμέ-
νος, ρουμ. fricat.

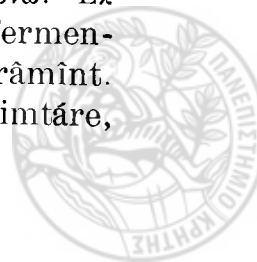
φρικᾶτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -τουρ' πληθ. (fricătúră, -turi) =
τριβή, τρέψις, κοιν. τρέψιμον· λατ. fricatura, ιτ. fregatura,
ισπ. fregatura, ρουμ. frecătură.

φρικόσου, ἐπιθ., -κρασᾶ θηλ. (frikós^u, -krasă) = δειλός,
Ἐκ τοῦ φρίκᾶ, ρουμ. timid, λατ.

φρικουσιᾶτλου, οὐσ. ἀρσ. (frikusjătlu) = ὁ Ἄδης, ἡ Κό-
λασις (ἐκκληση.) ἡ γῶρα τῆς φρίκης καὶ τοῦ τρόμου. Παρὰ Δη-
μόνια, ρουμ. tartar. ἑλλην. iad, ἕδης. Καὶ φρικουσιᾶτ^{ου}.

φριμίτου, **φριμίτου** καὶ **φριμίντου**, φριμτά^ι, -ατᾶ, -αρε ρ.
(frimít^u, firmít^u καὶ frimintu) = ζυμῶ, κοιν. ζυμώνω. Ἐκ
τοῦ λατ. fermento, avi. atum, are = ζυμῶ· ιτ. fermentare,
γαλ. fermenter, ισπ. πορτ. fermentar, ρ. frâmînt.

φριμτάρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -μτᾶρ' πληθ. (frimtare,

-tãri) = ζύμωσις, κοιν. ζύμωμα· ρουμ. frãmîntare.

φριμιάτ^{ου}, -τã, πθμ. τοῦ ἀνρ. (frimât^u, -tã) = ζυμωμένος· ρουμ. frãmîntat.

φριπτάλχ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -πτãλ^ι πληθ. (friptãl^u, -ptãlⁱ) = ελον ψητὸν ζῶον· ρουμ. fripturã.

φρίπτου, πθμ. τοῦ φρίγκ^{ου}, φρίπτã θηλ. (frîptu, friptã) = ὠπτημένος, κοιν. ψημένος, ψητός. Τὸ θηλ. φρίπτã ὡς οὐσ. = ψητὸ (ἐννοεῖται κρέας, kãrno)· λατ. frictus

φριπτούρã, οὐσ. θηλ., -τουρ^ι πλ. (fripturã, -turⁱ) = τã δ^οπτã, κοιν. κρέας ψητὸν καὶ ἀπλῶς ψητό. Ἐκ τοῦ λατ. frictura, ἰτ. frittura, ἰσπ. πορτ. fritura, γαλ. friture, ρ. fripturã.

φρίτζιρε καὶ **φριτζεάρε**, πθμ. οὐσ. τοῦ ρ. φρίγκ^{ου}, φριτζέρ^ι πλ. (fridzire καὶ fridzãre, fridzérⁱ) = ὄπτησις, κοιν. ψήσιμον· ρουμ. frigere.

φρόνιμ^{ου}, ἐπιθ., -μã θηλ. (frónim^u, -mã) = ὁ, ἡ φρόνιμος, ἡσυγος· ρουμ. blând, λατ.

φρονιμάδã, οὐσ. θηλ., -μãτζ πληθ. (fronimãdã, -mãdz) = φρόνησις, σύνεσις, κοιν. φρονιμάδã. Καὶ φρουνιμεάτσã· ρουμ. blândetse λατ.

φρουντιδã, οὐσ. θηλ., -τιτζ πλ. (ἐκ τοῦ φρουντιδ(ε)ς) (frondidã, -tidz) = φροντίς· ρουμ. grije, σλαβ.

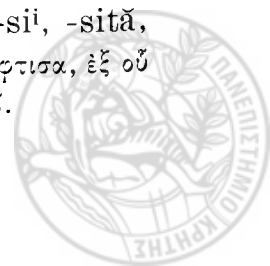
φρουντισέσκου, -σι^ι, -σιτã, -σιρε ρ. (frondisésku, -siⁱ, -sitã, -sire) = φροντίζω, καὶ φρουντιξέσκου· ρουμ. îngrijese

φρούτ^{ου} καὶ **φρούτã**, οὐσ. ἀρσ., -τι πληθ. frút^u, frútã, -tⁱ) = ὀπωρικόν, κοιν. φρούτον, ὅπερ ἐκ τοῦ λατ. fructus = καρπός, ἰτ. frutto, γαλ. fruits, προβ. fruita· ρουμ. frupt.

φταιξίμ^{ου}, οὐσ. οὐδ., -μι πλ. (ftéksim^u, -mi) = ἀμάρτημα, πταῖσμα, κοιν. πταιξίμο καὶ φταιξίμο· ρουμ. greșeala, σλ. Δαλ.

φτίσε, οὐσ. θηλ., -σι πλ. (ftise, -si = φθίσις· ρ. oftică, ἐλ.

φτισέσκου, -σι^ι, -σιτã, -σιρε ρ. (ftisésku, -siⁱ, -sitã, -sire) = πταίω, κοιν. φταίγω, ἔφταιξα καὶ ἔφτιξα καὶ ἔφτισα, ἐξ οὗ τὸ προκ. ῥῆμα, καὶ φτιξέσκου· ρουμ. greșesc, σλαβ.

φτισίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ρι' πληθ. (ftisíre, -ri') = πταΐσμα, κοιν. φταιξιμον. Καὶ φταιξιμ^{ου}. ρουμ. gresalã, σλαβ.

φτισικό, ἐπιθ., (ftisikó) = φθισικός· ρουμ. ofticos, ἑλλην.

φτώχ^{ου}, ἐπιθ., φτράχ^α θηλ. (ftóh^u, ftóhã) = πτωχός, κοιν. φτώχ^{ος}· ρουμ. sărac, σλαβ.

φτώχε, οὐσ. θηλ., -χι' πληθ. (ftóhe, -hi) = πενία, πτωχεία, κοιν. φτώχ^{ια}· ρουμ. săracie, σλαβ.

φύρ^ᾶ, οὐσ. θηλ., φύρι πληθ. (fýrã, fýri) = ἐλάττωσις, ἔκπτωσης τῆς ἀρχικῆς ποσότητος ἀντικειμένου τινός, κοιν. φύρα, ἐξ οὗ καὶ ῥῆμα φυραίνω = ἐλαττοῦμαι. Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἑλλην. φυρᾶν, ἐξ οὗ καὶ φύραμα παρ' Ἑσυχίω = ζημία· ρ. pagubã, σλ.

φυράδ^ᾶ, οὐσ. θηλ., φυράτζ πλ. (fýrãdã, fyrãdz) = ῥωγμή, κοιν. σγισμάδ^α καὶ φυράδ^α, ἕπερ ἐκ τοῦ θύρα· ρ. crãpãturã, λ.

φυρίδ^ᾶ, οὐσ. θηλ., φυρίτζ πληθ. (fyrídã, fyrídz) = θυρίς, παράθυρον. Περὶ ἐναλλαγῆς τῶν δασέων ἴδε ἐν λέξει ιχκάτ^{ου}· ρουμ. ferestruie, λατ. Καὶ φρίντ^ᾶ.

φυρισέσκου, -σι', -σιτᾶ, -σιρε ρ. (fyrisésku, -si', -sitã, -sire) ἀμετ. = ἐλαττοῦμαι, ὀλιγοστεύω διὰ τῆς ἐξατμίσεως, κοιν. φυραίνω, καὶ ἐν γένει ἀπόλλυμαι, κοιν. χάνομαι. Ἐκ τοῦ νλν. ἀορ. φύρισα· ἴδε φύρ^ᾶ· ρουμ. firosese, ἑλλην. Δαλ.

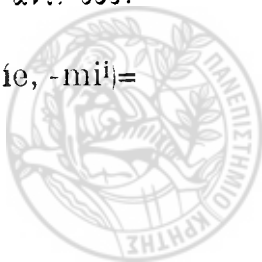
φυρισίρε, ἀπθ. τοῦ ἀνρ. -σιρ' πλ. (fyrisíre, -sirí) = ἐλάττωσις, ἀπώλεια διὰ τῆς ἐξατμίσεως, κοιν. φύραμα καὶ χάσιμον· ρουμ. firosire, ἑλλην. Δαλ.

φυρισίτ^{ου}, πθμ τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (fyrisit^u, -sitã) = ἀποβαλὼν τι, ὁ ἐλαττωθεὶς διὰ τῆς ἐξατμίσεως, κοιν. φυραμένος· ρουμ. firosit, ἑλλην.

φύσε, οὐσ. θηλ., -φύσι' πληθ. (fýse, fýsi) = φύσις· φύσε λέγεται ἀστικῶς καὶ τὸ αἰδοῖον, κατὰ τὸ ἑλληνικὸν ἢ φύσι· ρουμ. naturã, λατ.

φυσικό, ἐπιθ. (fysikó) = φυσικός. Λέγεται καὶ ἀντ' οὐσ. κατὰ τὸ ἑλλην. «τὸ φυσικό»· ρουμ. natural.

φυσιονουμίε, οὐσ. θηλ., -μι' πληθ. (fysionumíe, -mií) =

φυσιογνωμία· ρουμ. fizionomie, γαλ. physionomie.

φυτειαό, ούσ. θηλ., φυτέϊ πληθ. (fytiáo, fytéi) = φυτεία, κοιν. φυτειά· ρουμ. viie noă.

φυτιψέσκου, -ψιΐ, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (fytipsésku, -psiⁱ, -psitᾶ, -psire) = φυτεύω, ἐφύτευσα καὶ κοιν. φύτεψα, φυτιψέσκου· ρουμ. a implantá, γαλ.

φυτιψίρε, ἀπθ. ούσ. τοῦ ἀνρ., -ψιρΐ πληθ. (fytipsíre, -psirⁱ) = φύτευσις, φύτευμα· ρουμ. implantare, γαλ.

φυτιψίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (fytipsít^u, -tᾶ) = πεφυτευμένος, κοιν. φυτευμένος· ρουμ. implantat, γαλ.

φύτρου, ούσ. οὐδ., φύτρι πληθ. (fytru, fytri) = βλάστη, βλάστημα. τὸ φύτρον, ἢ πρώτη βλάστησις τοῦ σίτου ρ. germen, λ.

φυτρουσέσκου, φυτρουσί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (fytrusésku, fytrusí, -sitᾶ, -sire) = φύομαι, κοιν. φυτρώνω, φύτρωσα· ρουμ. incoltsese, λατ.

φυτρουσίρε, ἀπθ. ούσ· τοῦ ἀνρ., -σιρΐ πληθ. (fytrusíre, -sirⁱ) = βλάστησις, κοιν. φύτρωμα· ρουμ. incoltsire, λατ.

φυτρουσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ., (fytrusít^u, -tᾶ) = πεφυτρώς, κοιν. φυτρωμένος, ρουμ. incoltsit, λατ.

φώλι^{ου}, ούσ. οὐδ., φώλιΐ πληθ. (fólĭ^u, fólĭi) = τὸ ἐν τῇ φωλεᾷ ὄν, τὸ κοιν. ἐν Μακεδ. προφώλι. Ἐκ τοῦ φωλεά· ρ. cuibar, λ.

φώσφουρ^{ου}, ούσ. οὐδ., -φουρΐ πλ. (fósfur^u -furⁱ) = φωσφόρος, κοιν. φώσφορον· ρουμ. fosfor.

φώτᾶ, φώτιλι = τὰ Θεοφάνεια, κοιν. τὰ Φῶτα. Ἴδε καὶ πάτιζιχούνε. Ἐν Μολοδίστᾳ Boboteádză καὶ ἐν Ἀλβανίᾳ Boboteză. ρουμ. Bobotează, ὅπερ κατὰ Cihac. ἐκ τοῦ ἐλλ. βάπτισις.

φωτογράφ^{ου}, ούσ. ἀρσ., -γραφΐ πληθ. (fotoγράφ^u, -γραfi) = φωτογράφος· ρουμ. fotograf.

φωτογραφήσέσκου, -σιΐ, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (fotoğrafísésku, -siⁱ, -sitᾶ, -sire) = φωτογραφῶ· ρουμ. fotografiese.

φωτογραφήσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. fotoğrafísít^u, -tᾶ) = φωτογραφημένος· ρουμ. fotografiat.

φωτογραφίε, ουσ. θηλ., -φι. πληθ. (fotogrâfie, -fi) = φωτογραφία· ρουμ. fotografie.

X. ζ.

X, χ. χάου, ουσ. οὐδ., χάουρι· πθηθ. (há^u, háuri) = τὸ χάος, ἄβυσσος, ἀμέτρητον βάθος· ρουμ. prăpastie, σλαβ. Δαλ.

χάβᾶ, οὐσ. ἄρσ., χᾶβᾶτζ πληθ. (hâvǎ, hâvâdz) = θερμοκρασία, καιρός, κλίμα, κοιν. χαβάς. ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. havâ· καὶ χᾶβᾶε· ρουμ. temperatură, λατ.

χᾶβᾶλέ, οὐσ. ἄρσ., -λετζ πληθ. hâvâlé, -ledz) = ἐντολή πρὸς εἰσπραξίν χρημάτων, ἔνταλμα, κοιν. χαβαλές, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. havâlê = ἔνταλμα, ρουμ. ordin, λατ.

χᾶβάνε, οὐσ. θηλ. χᾶβᾶν· πληθ. (hâvâne, hâvâni) = ὄλμος, ἰγῆ, κοιν. γουδι καὶ χαβάνι (τὸ μετάλλινον), ἐνῶ τὸ γουδι εἶνε ξύλινον· ἐκ τοῦ τουρκ. havan, ρουμ. piulitsă, λατ.

χᾶβιάρου, οὐσ. ἄρσ. (haviâr^u) = τάριχος, κοιν. χαβιάρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. haviar, ρουμ. icre, σλαβ.

χᾶβούζᾶ, οὐσ. θηλ., -βουζι· πληθ. (hâvúză, -vuzi) = δεξαμενή, κοιν. χαβούζα, ἐκ τρκ. havouz = δεξαμενή, ρ. basin, γαλ.

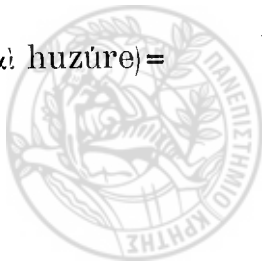
χᾶβρᾶ, οὐσ. θηλ., χᾶβρι· πληθ. (hâvră, hăvri) ἢ συναγωγῆ τῶν Ἰουδαίων, κοιν. χᾶβρα· ρουμ. sinagogă, ἑλλην.

χᾶγιάτε, καὶ **χᾶϊάτε**, οὐσ. θηλ., χαγιέτς πληθ. (hâgiâte καὶ hâiâte, hâgiéts) = τὸ πρόστωφον, κοιν. ἐν Τουρκ. χαγιατί καὶ χαϊάτι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. haiat· ρουμ. pridvor, σλαβ.

χᾶζᾶρε, ἐπιθ. (hâzâre) = ἐτοιμος, κοιν. χᾶζίρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. hazir, ρουμ., gata, σλαβ.

χαζνέ, οὐσ. ἄρσ., χαζνέτζ πληθ. (hazné, haznédz) = θησαυρός, θησαυροφυλάκιον, κοιν. χαζνές, ἐκ τοῦ τουρκ. hazné. Καὶ χᾶζνᾶ (hâznă), ρουμ. visterie, σλ.

χᾶζούρε καὶ **χουζούρε**, οὐσ. θηλ. (hâzûre καὶ huzûre) =

ράστωνη, ανάπαυσις, κοιν. χουζούρι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. hou-zour, ῥουμ. huzur.

χαῖνον, ἐπιθ., -νά, θηλ. (hainⁿ, -nă) = ὀκνηρός, κοιν. χαί-νης, ἐκ τοῦ τουρκ. hain, ῥουμ. leneș, σλαβ.

χαῖνλίκε, οὐσ. θηλ., -λικί πλθθ. (hainlike, -likí) = ὀκνη-ρία, κοιν. ὀκνηργὰ καὶ χαῖνλίκι, τρκ. hainlik, ῥ. trândăvie, σλ.

χαῖρε, οὐσ. θηλ., -ῖρι πλθθ. (hăire, -irí) = ὠφέλεια, κοιν. χαίρι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. hair, ῥουμ. folos, ἑλλην.

χαῖρουσέσκου, -σί, -σιτᾶ, -σιρε (hăirusésku, -sií, -sită, -sire) = ἐνίναμαι, ὠφελοῦμαι, κοιν. εὐρίσκω κέρδος, βλέπω χαίρι.

Ἐκ τοῦ νλν. χαίρουσα, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. χαίρι· ἴδε χαῖρε, ῥουμ. mẽ folosesec, ἑλλην. (ὠφελῶ), ved noroc. λατ + σλαβ. Δαλ.

χάκε, οὐσ. θηλ., χᾶκι πλθθ. (háke, hăki = τὸ δίκαιον, τὸ ὀφειλόμενον, ἐκδίκησις, κοιν. χᾶκι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. hak, ῥ. hac.

χάλάλε, οὐσ. θηλ., -λάλι πλθθ. (hălăle, -lăli) = εὐλογία· 2) τὸ νόμιμον δίκαιον, κοιν. χαλάλι ἐκ τοῦ τρκ. halal, ῥ. halal.

χάλάτε, οὐσ. θηλ., χᾶλάτς πλθθ. (hălâte, hălăts) = ὄργανον, ἐργαλεῖον, κοιν. χαλάτι, ἕπερ ἐκ τοῦ τουρκ. halat = ἐρ-γαλεῖον, ῥουμ. instrument, λατ.

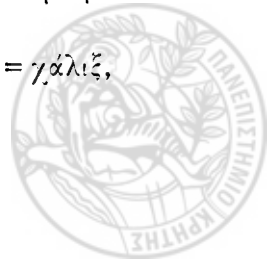
χάλβᾶ, οὐσ. ἄρσ., χᾶλβᾶτζ πλθθ. (hălvă, hălvădz) = τὸ γνωστὸν τουρκ. γλύκισμα, ὁ χαλβᾶς· τρκ. halva, ῥ. alva, Δαλ.

χάλβαντζίου, οὐσ. ἄρσ., -τζιατζ πλ. (hălvândziă, -dzîadz) = ὁ κατασκευαστῆς καὶ πωλητῆς τοῦ χαλβᾶ, κοιν. χαλβατζῆς· ῥουμ. alvanguiu.

χάλε, οὐσ. θηλ., χᾶλι καὶ χᾶλιουρί πλθθ. (hále, hălí καὶ hăliurí) = κακὴ κατάστασις, διάθεσις, νόσημα χρονικόν, κοιν. χᾶλι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. hal· ῥουμ. hal, stare rea, boală cronică, σλαβ. + ἑλλην.

χαλέ, οὐσ. ἄρσ., χαλέτζ πλθθ. (halé, halédz) = ἀπόπατος, ἀναγκαῖον, κοιν. χαλές, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. halé = ἀπόπατος· ῥουμ. âmblătoare, λατ.

χάλιτσα, οὐσ. θηλ., -τσί πλθθ. (hălitsă, -tsí) = χάλιξ,

κοιν. χαλίκι· ρουμ. bicař, μαγυαρ.

χάλκᾱ, οὐσ. ἄρσ., γάλκᾱτζ πληθ. (hâlkă, hâlkădz) = κρῖ-
κος, κοιν. χαλκᾱς, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. halkâ· ρουμ. halea.

χάλκουμᾱ, οὐσ. θηλ., γάλκῶματι πληθ. (hâlkumă, hal-
kômati) = χαλκός καὶ ἅπαντα τὰ γάλκινα οἰκειακὰ σκεύη, ἰδίως
δὲ ὁ λέβης, κοιν. καζάνι καὶ γάλκῶμα ἐν Βελθενδῶ. Ἴδε καὶ κάλ
ντάρε· ρουμ. căldare, Δαλ.

χᾱμάλῶν, οὐσ. ἄρσ., -λι· πληθ. (hâmâl^u, -li) = ἀχθοφόρος,
κοιν. χαμάλης, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. hamal ρουμ. hamal.

χᾱμάλικε, οὐσ. θηλ., -κι· πληθ. (hâmâlike, -ki) = ἀχθοφο-
ρία, κοιν. χαμαλίκι· 2) ἡ ἀμοιβή τῆς ἀχθοφορίας, τὸ λεγόμενον
χαμαλίκι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. hamalık· ρ. hamaliatică, ἑλλην.

χᾱμάμε, οὐσ. θηλ., -μᾱμι· πλ. (hâmâme, -mămi) = λουτρών,
λουτρον, κοιν. χαμάμι, τρκ. hamam = λουτρών· ρουμ. băi, λατ.

χαμομήλᾱ, οὐσ. θηλ., -λι· πληθ. (hamomîlă, -li) = χαμαί-
μηλον, κοιν. χαμόμηλον καὶ χαμομήλι, γαλ. camomille· ρουμ.
camomilă, ἑλλην. Δαλ.

χαμουρίντῶν, χαμουρίσῶν, χαμουρίντᾱρε ρ. (hamurîd^u,
hamurîs^u, hamurîdeăre) = ὑπομειδιῶν, κοιν. χαμογελῶ, καθ'
ὃ ἐσχηματίσθη καὶ τὸ Κ|β|λαχ. Ἴδε αρίντῶν· ρουμ. surîd, λατ.
surrideo, γαλ. sourire, Δαλ.

χαμουρίσῶν, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ρίσᾱ θηλ. (hamurîs^u, -rîsă)
= μειδιῶν, μειδιαστικός, κοιν. χαμογελῶν, χαμογελαστός· ρουμ.
care surîde, λατ.

χαμουρίσῶν, οὐσ. οὐδ., -ουρι· πληθ. (hamurîs^u, -urî)
= μειδιάμα, κοιν. χαμογέλασμα, χαμόγελον, καθ' ὃ ἐσχηματίσθη
καὶ τὸ Κ|β|λαχ. Ἴδε αρίσῶν· ρουμ. surîs, γαλ. souris.

χᾱμπᾱρε, οὐσ. θηλ., -μπᾱρι· πληθ. (hâbăre, -bări) = εἰδήσεις,
ἀγγελία, κοιν. χαμπᾱρι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. habar = ἀγγελία, εἰδή-
σις· ρουμ. veste, σλαβ.

χάνε, οὐσ. θηλ., γᾱν· πληθ. (hâne, hăni) = ξενοδοχεῖον,
κοιν. χᾱνι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. han = ξενοδοχεῖον· ρουμ. han.

χάνντάκε, οὐσ. θηλ., -ντάκι· πληθ. (hândáke, -dǎki) = χάνδαξ, κοιν. χανδάκι· ρουμ. șants. γερμ. schanze.

χάνντάκουσέσκου, -σι^ι, -σιτά, -σιρε β. (hândâkusésku, -siⁱ, -sită, -sire) = κατακρημνίζω τινά εις τὸν χάνδακα, κοιν. χαντακώνω, καταστρέφω· ρουμ. nenorotsese, σλαβ.

χάνντάκουσίτ^{ου}, -τά, πθμ. τοῦ ἀνρ. (hândâkusit^u, -tă) = κατεστραμμένος, κοιν. χαντακωμένος· ρουμ. nenorotsit, σλαβ.

χάντζάρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ρι^ι· πληθ. (hândzâr^u, -riⁱ) = ξίφος, μακρὰ μάχαιρα, κοιν. χαντζάρι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. handzâr = μάχαιρα· ρουμ. handzear.

χαντζί^{ου}, οὐσ. ἀρσ., χαντζίτζ^{ου} πλ. (handzi^u, handzîdz) = ξενοδόχος, κοιν. χαντζής, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. handzi = ξενοδόχος· ρουμ. handziu.

χάουσέσκου, -σι^ι, -σιτά, -σιρε β. (hâusésku, -siⁱ, -sită, -sire) μέσον = εισδύω, εις τὸ βάθος, κοιν. χώνομαι βαθειά: μι χάουσι^ι του πάντοῦρ^ι = εισέδυσα, χώθηκα εις τὸ βάθος. Ἐκ τοῦ χά^{ου}, ἕπερ ἴδει· ρουμ. a se afundă, λατ.

χάπ^{ου} καὶ **χάπ^ᾶ**, οὐσ. ἀρσ., χᾶπι^ι· πληθ. (hâp^u καὶ hâpă, hăpi) = χάπιον, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. habbⁱ· ρουμ. pilulă, γαλ.

χάπουέσκου, -ι^ι, -ιτά, -ιρε β. (hâpuésku, -iⁱ, -ită, -ire) = καταβροχθίζω, κοιν. χαπώνω, ἕπερ πεποιημ. ρουμ. hăpăesc. Καὶ χλάπουέσκου, ἴδε καὶ γλουπουέσκου.

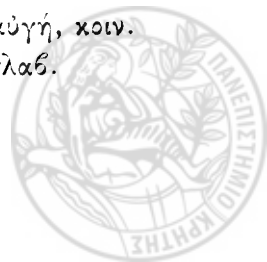
χάπουῖρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ιρι^ι· πληθ. (hâpuîre, -iri) = καταβροχθισμός, κοιν. χάπωμα· β. hăpăire. Καὶ χλάπουῖρε.

χάπουῖτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ιτά θηλ. (hâpuît^u, -ită) = καταβροχθισμένος, κοιν. χαπωμένος· β. hăpăit. Καὶ χλάπουῖτ^{ου}.

χάρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ρι^ι· πληθ. (hâr^u, -riⁱ) = ὁ Χάρων, κοιν. χάρος· ρουμ. charon.

χάράγε, οὐσ. θηλ., -γι^ι· πληθ. (hârăge, -giⁱ) = μέγας σάκκος μάλλινος, κοιν. χαράγι (ἐν Νοτ. Μακεδ.)· ρουμ. sac mare, λ.

χάρâγίε, οὐσ. θηλ., -γι^ι· πληθ. (hârâgie, -giⁱ) = αὐγή, κοιν. ἐξημέρωμα καὶ χαραγή, καὶ χάραγμα· ρουμ. zori, σλαβ.

χάρακον, οὐσ. ἄρσ., -τσ᾽ πληθ. (hárak^u, -tsiⁱ) = χάραξ, κοιν. χαράκι· ῥουμ. riglă, λατ. regula, γαλ. regle.

χάρᾱκόπον, ἐπιθ. -πᾶ θηλ. (hârokóp^u, -pă) = εὐθυμος, φαιδρός, κοιν. χαροκόπος· ῥουμ. vesel, σλαβ.

χάρᾱκουπίλε, οὐσ. θηλ., -πιλ᾽ πληθ. (hârâkupíle, -piliⁱ) = φαιδρότης, εὐθυμία, κοιν. χαροκοπιά· ῥουμ. veselie, τλ. Δαλ.

χάρᾱμε, οὐσ. θηλ., χᾱρᾱν᾽ πληθ. (hârâme, hârânⁱ) = τὸ ἀναξίως λαμβάνειν τι, παρανομία, κοιν. χαράμι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. haram· ῥουμ. nemeritat, λατ.

χαραμίον καὶ **χαραμί**, οὐσ. ἄρσ., χαραμίτζ πληθ. (haramí^u καὶ haramí. haramídz) = ἐκβιαστής, ληστής, βίαιος, κοιν. χαραμῆς καὶ χαραμτζῆς, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. ρουμ. haramină.

χάρᾱξέσκου, -ξι᾽, -ξιτᾶ, -ξιρε ρ. (hârâksésku, -ksiiⁱ, -ksită, ksire) = χαράσσω, κοιν. χαράζω· ῥουμ. crestez, λατ. Ἐν τῷ γ᾽. προσ. χᾱρᾱξέαστε = ὑποφώσκει κοιν. χαράζει· ῥουμ. se creapă de dziuă λατ.

χάρᾱξίτον, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (hârâksít^u, -tă) = κεχαραγμένος· ῥουμ. crestat, λατ.

χᾱράο, οὐσ. θηλ., χᾱρᾱ᾽ πληθ. καὶ χᾱρέ᾽ (hârâo, hârăi, καὶ hârêi) = χαρά· νι ε χᾱράο = χᾱίρω· ῥουμ. me bucur· ῥουμ. bucurie, ἕλβ.

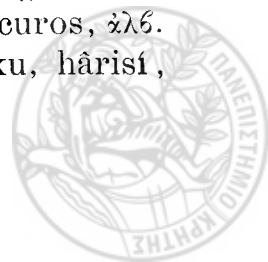
χάρᾱτσε, οὐσ. θηλ., χᾱρᾱτσ᾽ πληθ (hârâtse, hârâtsiⁱ) = φόρος, κοιν. χαράτσι, ἐκ τοῦ τρκ. kharâdj = φόρος, ρ. bir, μαγ.

χᾱρε, οὐσ. θηλ., χᾱρ᾽ πληθ. (hâre, hârîⁱ) = χάρις, κοιν. χᾱρι μετ' ἀμφοτέρων τῶν σημασιῶν τῆς ἑλλην. λέξεως· ῥουμ. gratisie, λατ. dar, σλαβ.

χᾱρέμε, οὐσ. θηλ., χᾱρέμ᾽ πληθ. (hârême, hârémîⁱ) = γυναικονίτης καὶ αἰ γυναικες, κοιν. χαρέμι, ὅπερ ἐκ τοῦ τρκ. harem. ῥουμ. hârem.

χᾱριόσον, ἐπιθ., χᾱριῶσᾶ θηλ. (hâriós^u, hâriqása) = εὐθυμος, κοιν. χαρούμενος καὶ χαργιῶζος ῥουμ. bucuos, ἕλβ.

χᾱρισέσκου, χᾱρισί᾽, -σιτᾶ, σιρε (hârisésku, hârisiⁱ,

sitã, -sire) = χαρίζω, χάρισα: ρουμ. daruesce, σλαβ.

χάρισίτου, -τά, πθμ. του άνρ., (hârisit^u, -tã) = κεχαρισμένος, κοιν. χαρισμένος. Καί χάρσιτου: ρουμ. dăruit, σλαβ.

χάρμπιε, ούσ. θηλ., -μπι: πληθ. (hârbie, -biⁱ) = ή σιδηρã άβάδος του έμπροσθογεμούσ όπλου, κοιν. χαρμπι, όπερ εκ του τουρκ. harbi, ρουμ. arbiu.

χάρνέσκου, χάρνι: -νιτά, -νιρε ρ. hârnésku, harniⁱ, -nitã, -nire) = προσυλάττω, συντηρῶ, διατρέφω. Έκ του σλαβ. hraniti = τρέφω: ίδ. χράνã. Καί χάρνέσκου διά μεταθέσεως, ρουμ. hrănesc, σλαβ. nutriesc, λατ.

χάρνιτου και **χράνιτου**, -τά, πθμ. του άνρ. (hârnit^u και hrânit^u, -tã) = διατετραμμένος, προπεφυλαγμένος: ρουμ. hranit, nutrit, λατ.

χάρποράλã, ούσ. θηλ., -πραλι πληθ. (hârpõalã -põali) = φλέγμα, κοιν. χαρμπουλιã: ρουμ. flegmã, έλλην.

χάρπουλέσκου, -λι: -λιτά, -λιρε ρ. (hârpulésku -liⁱ, -litã, -lire) = έξάγω, εκπτύω τã φλέγματα, τãς χαρπάλαις: ρουμ. scui^p flegme, λατ. + έλλην. Δαλ.

χάρσέσκου, χάρσι: -σιτά, -σιρε ρ. (hârsésku, hârsiⁱ, -sitã, -sire) = χάρω, άπολαύω: ρουμ. mã bucur, άλβ.

χάρσίτου, -τά, πθμ. του άνρ. (hârsit^u, -tã) = περιχαρήσ: ρουμ. bucurat, άλβ.

χάρτζε, ούσ. θηλ., χάρτζι πληθ. (hãrdze, hãrdzi) = δαπάνη, ρουμ. cheltueala, μαγυαρ.

χάρτιε, ούσ. θηλ., χάρτι: πληθ. (hãrtie, hãrtiⁱ) = χάρτης πρὸς γραφην, κοιν. χαρτι: ρουμ. hãrtie.

χάρτου, ούσ. άρσ., χάρτσι πληθ. (hãrtu, -hãrtsi) = χάρτης, άτλας: ρουμ. hartã.

χάρχάρέσκου, -ρι: -ριτά -ριρε ρ. (hãrhãrésku, -riⁱ, -ritã, -rire) = σαροάνιον γελῶ, καγχάζω, κοιν. χαρχαρίζω, όπερ πεποιημ. ρουμ. rid cu hohot, λατ. + σλαβ. Δαλ.

χάρχάρισε, άπθ. του άνρ., -ρι: πληθ. (hãrhãrire, -riⁱ) =

σαρδάνιος γέλως, κάγγασμα, κοιν. χαργάρισμα· ρουμ. ris cu hohot, λατ+σλαβ.

χάσάμπᾶ, οὐσ. ἄρσ., -ατζ πλ. (hâsâbă, -adz) = πόλις, κοιν. χασαμπᾶς, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. hasabâ = πόλις· ῥ. oraș, μαγυαρ.

χάσάπῶν, οὐσ. ἄρσ., χᾶσάκ' πληθ. (hâsâp^u, hâsâkⁱ) = κρεσ-πώλης, κοιν. χασάπης, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. hasap ἢ kassap· ρουμ. matselar, λατ.

χάσκάρε, λθθ. οὐσ. τοῦ ῥ. χάσκου, χᾶσκάρ' πληθ. (hâs-kâre, hâskârⁱ) = τὸ χάσκειν· ρουμ. cascade, ἑλλην.

χάσκου, -καί, -κατᾶ, -καρε ῥ. (hâsku, -kaⁱ, -kată, -kare) = χάσκω, λατ. hisco, ἔρε = χάσκω, χασμῶμαι, κοιν. χασμορ-γισῶμαι· ρουμ. ease, ἑλλ., σαρδ. cascade. Ἐν τῷ βορ. τιμήμ. λέγουσι κάσκου (kâsku).

χατζί, οὐσ. ἄρσ., χατζίτζ' πληθ. (hadzi, hadzîdz) = προσκυνητής τῶν Ἁγίων Τόπων, κοιν. χατζῆς, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. hadzi· ρουμ. hadziu.

χάτζιλίε, οὐσ. θηλ., (hâdzilîce) = οἱ Ἁγιοὶ Τόποι· 2) προσκύνημα εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους, κοιν. χατζήλικι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. hadzilykⁱ· ρουμ. hagialie.

χάτιρε, οὐσ. θηλ., -ρι' πληθ. (hâtîre, -rⁱ) = χάρις, ἐκδού-λευσις, κοιν. χατήρι, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. hatyr = χάρις, ἀγάπη· ρουμ. gratisie, favor, λατ.

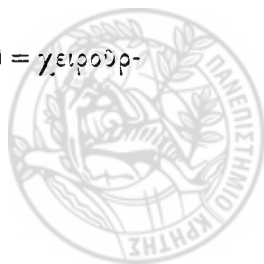
χάψᾶ, οὐσ. θηλ., χᾶψι πληθ. (hâpsă, hăpsi) = εἰρκτή, φυ-λακή, κοιν. χᾶψα, ἔπερ ἐκ τοῦ τρκ. haps· ῥ. temnitsă, σλαβ.

χειμουνίκῶν, οὐσ. ἄρσ., -νιτσ' πληθ. (himunîk^u, -nitsⁱ) = πέπων, κοιν. χειμωνικό· ρουμ. pepene verde, λατ.

χειροτουνησέσκου, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (hirotunisésku, -siⁱ, -sită, -sire) = χειροτονῶ· ρουμ. hirotoniseșc.

χειροτουνησίτῶν, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (hirotunisît^u, -tă) = χειροτονημένος· ρουμ. hirotonisit.

χειρούργου, οὐσ. ἄρ., -γι πληθ. (hirûrgu, -gî) = χειροῦρ-γος· ρουμ. chirurg.

χέλε, οὐσ. θηλ., χέλ' πληθ. (hêle, héli) = ἔγγελος, κοιν. χέλι· ρουμ. tsîpar, μαγυαρ.

χέρου, οὐσ. οὐδ., χεάρι πληθ. (hêru, heári) = σίδηρος. Ἐκ τοῦ λατ. ferrum· ιτ. ferro, fierro, πορτ. ferro, προβ. γαλ. fer· ρ. fer. Ἐν τῷ πλ. χεάρι σημ. καὶ τὰ δεσμά· ρ. lants, σλ.

χεριστί, οὐσ. ἀρσ., (heristî) = ὁ Ἰούνιος μῆν. Ἐκ τοῦ θε-ριστης, ἴδε καὶ τσιρισιάρου· ρουμ. Junie, λατ.

χέρμπου, χέρσου, χεάρτᾶ χιρμπεάρε ρ. (hêrbu, hêrsu, heártă, hirbeäre) = βράζω. Ἐκ τοῦ λατ. ferbeo, ere = βράζω, ιτ. fervere, ισπ. fervir, πορτ. ferver· ρουμ. ferb.

χέρτου, πθμ. τοῦ χέρμπου, χεάρτᾶ θηλ. (hêrtu, heártă) = βρασμένος· ρουμ. fiert, λατ.

χερτούρᾶ, οὐσ. θηλ., -ρ' πληθ. (hertúră, -ri) = φακῆ καὶ ἐν γένει τὰ ὄσπρια. Ἐκ τοῦ χέρμπου, ὅπερ ἴδε· ρουμ. fertură. Καὶ χιρτούρᾶ. Συνων. λίν|τε.

χήνᾶ, οὐσ. θηλ., -νι πληθ. (hîná, -ni) = χήν, κοιν. χήνα· ρουμ. găscă, σλαβ.

χηριτισέσκου, -σι', -σιτᾶ, -σιρε ρ. (hiritisêsku, -si', -sită, -sire) = χαιρετίζω· ρουμ. salut, λατ.

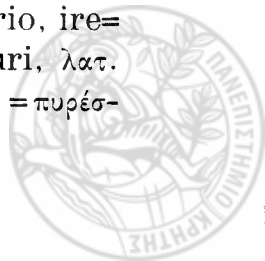
χίου καὶ **έσκου**, φού', χίρε ρ. (hîu καὶ êsku, fûi, híre) = εἰμί, ὑπάρχω. Ἐκ τοῦ sum καὶ fio, fieri· ρ. sunt. Ἴδε καὶ έσκου.

χιάβρᾶ, οὐσ. θηλ., χέβρι πληθ. (hiávnră, hêvri) = πυρετός. Ἐκ τοῦ λατ. febris = πυρετός· ρουμ. friguri (πληθ. τοῦ frigi) γαλ. fievre, ιτ. febbre, ισπ. fiebre.

χιάρε, οὐσ. θηλ., (hiäre) = χολή· ὄργη. Ἐκ τοῦ λατ. fel-lis = χολή, πικρότης. Περὶ ἐναλλαγῆς τῶν δασέων ἴδε ἐν λέξει ιχκάτου, περὶ ἐναλλαγῆς I ρ ἴδε ακάρε, ιτ. felle, fiele, ισπ. hiel, πορτ. προβ. fel· ρουμ. fiere.

χιβρέσκου, -βρι', -βριτᾶ, -βριρε ρ. (hivrêsku, -vrii, -vrită, -vrire) = πυρέσσω. Ἐκ τοῦ λατ. †: febrisco ἀντὶ febrico, ire = πυρέσσω· ρουμ. sunt prins de friguri, am friguri, λατ.

χιβρίτου, πθμ. τοῦ άνρ., -τᾶ θηλ. (hivritu, -tă) = πυρέσ-

σων· ρουμ. prins de friguri, λατ.

χίγκου, χίπσου χίπτᾶ, χιτζεάρε ρ. (hígu^u, hípsu, híptᾶ, hidzeáre) = ἐμπήγνυμι, κοιν. γώνω. Ἐκ τοῦ λατ. figo, xi, um, ěre = ἐμπήγνυμι· ιτ. ficcare, ισπ. πορτ. προβ. fiçar, γαλ. ficher· ρουμ. infing.

χίκου, οὐσ. ἄρσ., χίτσι¹ πληθ. híku^u, hítsi¹) = συκῆ. Ἐκ τοῦ ficus· ρουμ. smokin, σλαβ.

χικᾶ, οὐσ. θηλ., χίτσι πληθ. (híkᾶ, hítsi) = σῦκον. Ἐκ τοῦ λατ. ficus, ἄλβ. fik· ρουμ. smokinᾶ. σλαβ.

χίλε, οὐσ. θηλ., χίλι πληθ. (híle, híli) = θυγάτηρ. Ἐκ τοῦ λατ. filia = θυγάτηρ, ιτ. figlia, ισπ. hija, πορτ. filha, προ. filla, γαλ. fille· ρ. fia. Παραδουν. filja καὶ fiica, Μογλ. iliᾶ.

χίλιου, οὐσ. ἄρσ., χίλι¹ πληθ. (híli^u, híli¹) = υἱός. Ἐκ τοῦ λατ. filius = υἱός· ιτ. figlio, ισπ. hijo, πορτ. filhs, προβ. γαλ. fils· ρουμ. fiu.

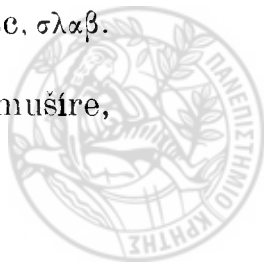
χιλιάστρου, ἐπιθ., -στρά θηλ. (hiljástru, -strᾶ) = θετός υἱός. Ἐκ τοῦ λατ. filiaster, ιτ. figliastro, προβ. filhastre, ισπ. hijastro, ἄλβ. thieštrę, φρ. fijastri· ρουμ. fiastru.

χιλίνου, οὐσ. ἄρσ., -λινᾶ, θηλ. (hilín^u, -linᾶ) = ἀναδέξι-μαῖος, κοιν. βαπτισιμνιός. Ἐκ τοῦ * filianus, ὅπερ ἐκ τοῦ filius = υἱός· ἄλβ. fizan, ρουμ. fijan, ρουμ. fin. Puše.

χίμᾶ, ἐπίρ. (himᾶ) = κάτω, πρὸς τὰ κάτω, ταχέως, Ἐκ τοῦ λατ. infimus καὶ imus, ὑπερθ. τοῦ inferus, ρουμ. jos, λατ. Ἴδε καὶ νχίμᾶ. Πιθανώτερον ἐκ τοῦ χύνομαι.

χιμουσέσκου, χιμουσί¹, -σιτᾶ, -σιρε ρ. himusésku, himusí¹, -sitᾶ, -sire) = ἐπαφήμι, διεγείρω, ἐξορμῶ (ιδίως τὸν κύνα κατὰ τινος) κοιν. ἐν Βελθενδῶ Μακ. χυμίζω, χύμισα καὶ χύμσα. Λέγεται καὶ ἀμεταβ. = ἐξορμῶμαι, ἐφορμῶ μετὰ σπουδῆς κατὰ τινος, ἦν ἀμεταβ. σημ. ἔχει καὶ τὸ Κ/δλαγ. Ἐκ τοῦ χύνομαι. Πρβ. τὸ χύθηκεν ἐπάνω μου· ρουμ. asmutsece, σλαβ. nǎvǎlesk = ἐπιπίπτω· σλαβ. Καὶ χιμουσέσκου.

χιμουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἄρσ., -σιρ¹ πληθ. (himušíre,

-sirⁱ) = ἐξόρμησις, διέγερσις, κοιν. γύμισμα, ἔφοδος· ρουμ. as-
mutsíre, nãvãlire, σλαβ. Καὶ χιμουμουσίρε.

χιμουσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ. -σιτᾶ θηλ. (himusít^u, -sitã) =
ἐξωρμημένος, κοιν. παρρακινημένος καὶ χυμισμένος, ἐφωρμημένος,
ρουμ. asmutsit, nãvãlit σλαβ. Καὶ χιμουμουσίτ^{ου}.

χίπτου, πθμ. τοῦ ρ. χίγχ^{ου}, χίπτᾶ θηλ. (híptu, híptã) =
κεχωσμένος, κοιν. ζωμένος· ρουμ. înfipt.

χίρ^{ου}, οὐσ. οὐδ., χίρι πληθ. (hír^u, -hírì) = νῆμα, κλωστή.
Ἐκ τοῦ λατ. filum, ἰτ. filo, ἰσπ. hilo, πορτ. fio, προβ. γαλ.
fil, ἀλβ. fie, fil, ρουμ. fir.

χιράρ^{ου}, οὐσ. ἀρσ., -ραρⁱ πληθ. (hirár^u, -rarⁱ) = τιδηρουρ-
γός. Ἐκ τοῦ λατ. ferrarius, ἰτ. ferrajo, ἰσπ. herrero, πορτ.
ferreiro. ρουμ. fierar.

χιρμπέρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ρ. χέρμπου, χιρμπέρⁱ πληθ. (hir-
bãre, hirbérⁱ) = βράσις, κοιν. βράσιμον· ρουμ. ferbere. Καὶ
χιάρμπιρε (hjárⁱbire).

χίτσι, ἐπιρ. = οὐδόλιος (hitsi). Ἐκ τοῦ τουρκ. hits = οὐδό-
λιος, ρουμ. nimie, λατ.

χνογάτᾶ, οὐσ. θηλ., -ατι πληθ. (hno^gátã, -ati) = τὸ ἐκ τοῦ
στόματός ἐκρυσώμενον πνεῦμα, πνοή, κοιν. χνότον, πληθ. χνότα.
Παρὰ Καβάλ. χονράτᾶ· ρουμ. duhoare, σλαβ.

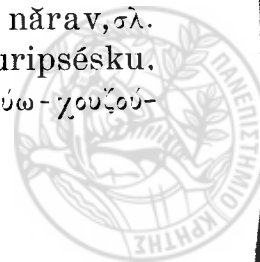
χοράᾶ, οὐσ. θηλ., γώρι πληθ. (ho^rã, hóri) = γώρα, ζω-
ρίον· ρουμ. sat, ἀλβ. Μογλ. kãtun.

χουέσκου, χουίⁱ, -ιτᾶ, -ιρε ρ. (huésku, huíⁱ, -itã, -ire) =
βοῶ, κραυγάζω· νλν. χουιᾶζω, ἴδε σπρίγγ^{ου}.

χουκιμάτε, οὐσ. θηλ., -μάτες πληθ. (hukimãte, -mãts) =
δικαστήριον, κοιν. χουκιμάτι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. hukimat,
ρουμ. tribunal, λατ.

χούε, οὐσ θηλ., χούτουρⁱ πληθ. (húe, húiurⁱ) = ἕξις, συνή-
θως κακὴ ἕξις, κοιν. χούι, ἔπερ ἐκ τοῦ τουρκ. húi, ρ. nãrav, σλ.

χουζουριψέσκου, -ψιⁱ, -ψιτᾶ, -ψιρε, ρ. (huzuripsésku,
-psii, -psitã, -psire) = ἀναπαύομαι, κοιν. χουζουρεύω - χουζού-

ριφα. Ἐκ τοῦ χοιζούρε, ἔπερ ἴδε, ρουμ. huzuresc, τρκ.

χοιζουριψίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -ψιτᾶ θηλ. (huzuripsit^u, -psită) = ἀναπεπαυμένος, κοιν. χοιζουρευμένος ρουμ. huzurit.

χοιλέρα, οὐσ. θηλ., -ρι πλ. (huléră, -ri) = πανώλης, κοιν. χοιλέρα ρουμ. holeră.

χοιλέτζου, -τζαί, -τζατᾶ, -τζαρε ρ. (hulédzu, -dzai, -dzată, -dzare) = βλασφημῶ, ὑβρίζω, σλαβ. καταγ. ρουμ. hulesc, σλ.

χοιλίε, οὐσ. θηλ., -λιί πλ. (hulie, lii) = χολή ρ. fiere, λ. **χοιλουσέσκου**, -σιί, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (hulusésku, -sii, -sită, -sire) = χολόω - ῶ τινα, κοιν. θυμώνω καὶ χολιάζω ρουμ. necajesc, σλαβ.

χοιλουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρὶ πληθ. (hulusíre, -sirⁱ) = χόλωσις, ἐξοργισμός, κοιν. θύμωμα καὶ χόλιασμα ρουμ. necajire, σλαβ.

χοιλουσίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (hulusít^u, -sită) = κεχολωμένος, κοιν. θυμωμένος καὶ χολιασμένος ρ. necajit, σλ.

χοινίε, οὐσ. θηλ., -νιί πληθ. (huníe, niⁱ) = χωνίον, κοιν. χοινί ρουμ. pâl^{nie}, σλαβ.

χοινιψέσκου, -ψιί, -ψιτᾶ, -ψιρε ρ. (hunipsésku, -psii, -psită, -psire) = πέσσω διὰ τῶν πεπτικῶν ὀργάνων, κοιν. χωνεύω ρουμ. a digeră, λατ.

χοινιψίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -ψιρὶ πληθ. (hunipsíre, -psirⁱ) = πέψις, κοιν. χώνευμα ρουμ. digestiune, λατ.

χοινιψίτου, πθμ. τοῦ ἀνρ., -τᾶ θηλ. (hunipsít^u, -tă) = πεπεμμένος, κοιν. χωνευμένος ρουμ. digerat, λατ.

χοιωντόσου, ἐπιθ., -ντρασᾶ θηλ. (hundós^u, -d^oasă) = βαθύς, ἴδε αφουντουκόσου.

χοιωντράτᾶ, οὐσ. θηλ., -ᾶτσι πληθ. (hundrátă, âtsi) = συμβόλαιον, κοιν. χονδράτον ρουμ. contract, λατ.

χοιργιάτου, οὐσ. ἀρσ., -τς πληθ. (hurgiát^u, -ts) = χωρικός, ἀπολίτιστος ρουμ. tsăran, λατ.

χοιργιανίτου, οὐσ. ἀρσ., -τς πλ. (hurgianít^u, -ts) = συμ-

οπλίτης, κοιν. χωργιανίτης· ῥ. consătean, ἄλβ. μετὰ προθ. λ.

χουρμᾶ, οὐσ. ἄρσ., χουρμάτζ πλ. (hurmă, hurmădz) = φοινικοβάλανος, κοιν. χορμᾶς καὶ κουρμᾶς, ἕπερ ἐκ τοῦ περσ. hurma· ῥουμ. curmală.

χουρσέσκου, -σιῖ, -σιτᾶ, -σιρε ῥ. (hursésku, -sii, -sită, -sire) = ὀφείλω, χρεωστῶ· ῥ. daturesc, λατ.

χουσμέτε, οὐσ. θηλ., χουσμέτς πληθ. (husméte, husméts) = ὑπηρεσία, κοιν. χουσμέτι, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. hesmet· ῥουμ. slujbă, σλαβ.

χουσμικιάρου, οὐσ. ἄρσ., -ρι πληθ. (husmikiár^u, -ri) = ὑπηρέτης, κοιν. χουσμικιάρης, ἕπερ ἐκ τοῦ τρκ. hesmikiar· ῥουμ. serb, λατ.

χούτου, ἐπιθ., -τᾶ θηλ. (hút^u, -tă) = βλάξ, ἡλίθιος, μωρός, κοιν. χούτος, τρκ. hut· ῥουμ. prost, neghiob, σλαβ. Δαλ.

χουτσάμε, οὐσ. θηλ., -τσᾶνⁱ πληθ. (hutsáme, -tsăni) = εὐήθεια, μωρία, ἀνοησία· ῥουμ. prostie, neghiobie, σλαβ.

χουτσαῖσκου, -τσιῖ, -τσιτᾶ, -τσιρε ῥ. (hutsăsku, -tsii, -tsită, -tsire) = γίνομαι εὐήθης, μωραίνομαι, ἀνοηταίνω. Ἐκ τοῦ ἀνωτ. χούτου, ἕπερ ἴδε· ῥουμ. mă prostesc, σλαβ. Δαλ.

χράνᾶ, οὐσ. θηλ., (hránă) = διατροφή συντήρησις· ῥουμ. hrană, σλ. καταγ. ἴδε χᾶρνέσκου, σλ. hrana = τροφή, hraniti = τρέφω, διατηρῶ, βουλγ. hranu = διατροφή, hrani = τρέφειν.

χρένου, οὐσ. ἄρσ., (hrén^u) = ἀγρία ραφανίς, ὁ χράνος, κοιν. χρένος· ῥουμ. hrean.

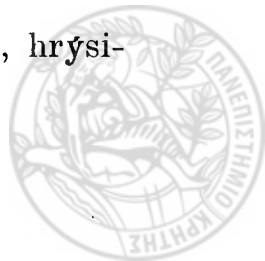
χρέουσον, οὐσ. ἄρσ., (hréus^u) = καθῆκον, ὀφειλή, χρέος· ῥουμ. oficiu, λατ.

χρίσμα, οὐσ. θηλ. (hrismă) = χρίσμα· ῥουμ. hrismă, ἐλ.

χριστό, ὁ Χριστός· ῥουμ. Cristos.

χρυσάφε, οὐσ. θηλ., χρυσᾶχιⁱ πληθ. (hrysáfe, hrysăhi) = χρυσός, κοιν. χρυσάφι· ῥουμ. aur, λατ.

χρούσιον, οὐσ. ἄρσ., χρούσιτσιⁱ πληθ. (hrýsik^u, hrýsitsi) = χρυσοχόος, χρυσικός· ῥουμ. gintar.

χρυσουσέσκου, χρυσουσί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (hrysusésku, hrysusíⁱ, -sitā, sire) = χρυσῶ, κοιν. χρυσῶνω, χρύσωσα· ρουμ. aurese, λατ.

χρυσουσίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πληθ. (hrysusíre, -sirⁱ) = χρύσωσις, ρουμ. aurire.

χρυσουσίτ^{ου}, -τᾶ, πθμ. τοῦ ἀνρ. (hrysusít^u, -tā) = κεχρυσωμένος, ἐπίχρυσος· ρουμ. aurit.

χρυσώσμά, οὐσ. θηλ., -σματι πληθ. (hrysósmā, -mati) = νῆμα χρυσοῦν· ρουμ. fir de aur, λατ.

χταπόδε, οὐσ. θηλ., χταπότζ πληθ. (htapódi, htapódz) = πολύπους, κοιν. χταπόδι· ρουμ. polip, ἑλλην.

χτιζᾶ, οὐσ. ἄρσ., χτιζᾶτζ πληθ. (htizā, htizādz) = ἀνάγκη, κοιν. χτιζᾶς, ix τοῦ τουρκ. htezā = ἀνάγκη· ρουμ. nevoie, σλ.

χώργια καὶ **αχώργια**, (hór̄gia καὶ ahór̄gia) χωρίς, χωριστά, καὶ χώργια· ρουμ. separat, λατ.

Ψ. ψ.

ψαλμό, οὐσ. ἄρσ., -ματζ πληθ. (psalmó, -madz) = ὁ ψαλμός, ρουμ. psalm.

ψᾶλσέσκου, ψᾶλσί^ι, -σιτᾶ, -σιρε ρ. (psâlsésku, psâlsíⁱ, -sitā, -sire) = ψάλλω· ρουμ. psalmodiez, ἑλλην.

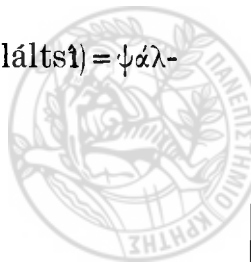
ψᾶλσίρε, ἄπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρ^ι πληθ. (psâlsíre, -sirⁱ) = ψαλμωδία, κοιν. ψάλσιμον· ρουμ. psalmodie, ἑλλην.

ψᾶλσίτ^{ου}, πθμ. τοῦ ἀνρ., -σιτᾶ θηλ. (psâlsít^u, -sitā) = ἐψαλμένος, ρουμ. psalmodiat, ἑλλην.

ψᾶλτήρε, οὐσ. ἄρσ., ψᾶλτήρ^ι πληθ. (psâltíre, -tirⁱ) = ψαλτήριον, ρουμ. psaltire.

ψᾶλτικίε, οὐσ. θηλ. -κι^ι πληθ. (psâltikíe -kiⁱ) = ἡ ψαλτική, ρουμ. psaltikie, ἑλλην.

ψάλτου, οὐσ. ἄρσ., ψάλτσ^ι πληθ. (psáltu, pláltsi) = ψάλ-

της· ρουμ. psalt, ἑλλην,

ψουμά, οὐσ. ἄρσ., -ματζ πληθ. (psumă, -madz) = ἄρτο-
πώλης, κοιν. ψωμάς. Καὶ πᾶνάρου, -ναρι (pânăr^u, -nari), Ἐκ
τοῦ λατ. ∴ panarius ἀντὶ panarium = ἄρτοθήκη, ἐξ οὗ τὸ
τῆς συνηθείας πανέριον. Ἴδε καὶ πᾶνε· ρουμ. brutar, σλαβ.

ψουσέσκου, ψουσί^ι, -σιτᾶ -σιρε ρ. (psusésku, psusí,
-sită, -sire) = ἀποθνήσκω (ἐπὶ τῶν ζώων) κοιν. ψοφῶ, ὅπερ ἐκ
τοῦ ψόφος, ρουμ. mor, λατ.

ψουσίρε, ἀπθ. οὐσ. τοῦ ἀνρ., -σιρι πληθ. (psusíre, -sirⁱ) =
ψόφισμα, ρουμ. murire,

ψουσίτου, -τᾶ πθμ. τοῦ ἀνρ., (psusít^u, -tă) = ψοφισμένος·
ρουμ. mort.

ψόφου, οὐσ. οὐδ., -ουρι πληθ. (psóf^u, -urⁱ) = ὁ ψόφος, ψό-
φισμα· ρουμ. moarte.

ψουδίμε, οὐσ. θηλ., -θιν^ι πληθ. (psuđime, -θινⁱ) = κενέ-
θρειον, κοιν. ψοφήμι· ρουμ. stărv, σλαβ.

ψουργιάρου, ἐπιθ., -γιαρᾶ θηλ. (psurgiăr^u, -giară) = ψω-
ραλέος, κοιν. ψωργιάρης· ρουμ. răjos, λατ. Ἴδε καὶ ἀράνιόσου.

ψώρα, οὐσ. θηλ. (psóră) = ψώρα· ρουμ. răje, rîiă, λατ.
Ἴδε καὶ ἀρᾶνε.

Ω. ω.

Ω, ω. ω!, ἐπιφ. θαυμ. (o) = ὦ! ρουμ. o.

ωρολόγε, οὐσ. θηλ., -λογ^ι πληθ. (orológ^e, -logⁱ) = ὠρολό-
γιον, ρουμ. orologiu, ἑλλην.

ώστε, συνδ. συμπ. (oste) = ὥστε· λέγεται καὶ «λοιπόν»·
ρουμ. prin urmare, λατ.

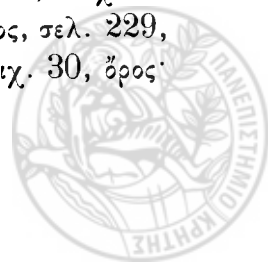
ωφέλιμου, ἐπιθ., -λιμαῖ θηλ. (ofélim^u, -limă) = ὠφέλιμος·
ρουμ. folositor, ἑλλην.

ωχ! ἐπιφ. σχετλ. (oh) = ὦχ! Καὶ ὦχου· ρουμ. oh.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ

Ἐντὶ τῶν πλημμελῶς φερομένων ἀνάγνωθι·
Σελ. 2, στιχ. 2 παιδιὰ· σελ. 3, στιχ. 13 τὸρ' rī, σελ. 5, στιχ.
10 ἀγκουδὴν· σελ. 6 στιχ. 15 oublier· σελ. 7, στιχ. 20
greátsa· σελ. 12 στιχ. 28, nechezà καὶ nechiezà καὶ rin-
chezà, ὅπερ ἐκ τοῦ ἑλλην. ῥονκανίζω, ῥογχανίζω, ῥογχαλίζω,
ἄρχ. ἑλλην. ῥέγγω καὶ ἄπτ. ῥέγκω (ῥόγγος, ῥόγκος) λατ. rhon-
chare· σελ. 16, στιχ. 25 δξίνω, ξινίζω· σελ. 19, στιχ. 23
συνήθως· σελ. 25 στιχ. 15 ad-lubrico-are· σελ. 45 πρὸ τοῦ
ανγκρέχ^{ου} προτακτέα τὰ ανγκουτσέσκου, ανγκουσίρε καὶ ανγκου-
τσιτράρε· σελ. 48, στιχ. 25 spríjin· σελ. 48, στιχ. 28, spri-
jinit· σελ. 53, στιχ. 6 αντίχριστι, στιχ. 22, anai σελ. 56,
στιχ. 9 κουμπράρε, στιχ. 12 κουμπράττ· σελ. 61, στιχ. 20,
ἀπόια· σελ. 67, στιχ. 18 ρωμαῖος· σελ. 70, στιχ. 22, ἐξεσμένος,
κοιν. ξυσμένος· σελ. 73, στιχ. 7, κατεσκληκώς, σελ. 77, στιχ. 3,
arcus· σελ. 79, στιχ. 24, ρράμιγκ^{ου}· σελ. 89, στιχ. 10 Ci-
hac· σελ. 95, στιχ. 1, sirī· σελ. 97, στιχ. 16, astés^u· σελ.
99 στιχ. 31, -κουρ', -kurī· σελ. 100 στιχ. 12, ατζού^{ου} σελ.
108, στιχ. 20, τάρ'· σελ. 109, στιχ. 30, vâkârçatsă, σελ.
116, στιχ. 3, ἐμφύχων· σελ. 125, στιχ. 19, βιδέλο· σελ. 130,
στιχ. 18, ὄρκος· σελ. 167, στιχ. 16, ὅπερ· σελ. 177, στιχ. 28
ἄπρ., στιχ. 28 δύο τινές· σελ. 219 στιχ. 29 κύσθος, σελ. 229,
στιχ. 28, κουβούκλιου kuvukliu· σελ. 236, στιχ. 30, ὄρος·

σελ. 237, στιχ. 9, στάζειν· σελ. 247, στιχ. 24 νερόπου· σε
 248, στιχ. 32, codex· σελ. 258, στιχ. 13 σλαβ., σελ. 281,
 στιχ. 25 ἑλλην. μαρούλιον, στιχ. 26 μετά τὸ mārāl ἀνάγνωθι
 καὶ Iaptucā, λατ. σελ. 285, στιχ. 20 ἐξαλειπτέον τὴν ὑπο-
 στιγμὴν μεταξύ τοῦ συγγενῆς καὶ σπῖλος· σελ. 299, στιχ. 27
 βώτριδα, στιχ. 14 μυρριολόγου, μυρολόγι, μυρολογῶ· σελ. 307,
 στιχ. ð mutat· σελ. 319, στιχ. 22 ἀηδών, στιχ. 11, ἀπλῶς·
 σελ. 338, στιχ. 16 προσθετέον τὸ ρουμ. me visez· σελ. 339,
 στιχ. 8, προσθετέον τὸ ρουμ. ingrašare· σελ. 340, στιχ. 26,
 ἴδε ν' ἐν σελ. 334· σελ. 341, στιχ. 19, ρουμ. ne· σελ. 352,
 στιχ. 18, ἡ βία· σελ. 356, στιχ. 26, νόντου· σελ. 360, στιχ. 2
 de + anda, ἕπερ ἴδε· σελ. 367, στιχ. 21, ἀναστροφή· σελ.
 373, στιχ. 9 ἀποχραιπαλῶ· σελ. 398 στιχ. 29 uscare· σελ.
 399, στιχ. 12, ἐκ τοῦ ὄα=οῦια, ἕπερ ἐκ τοῦ οἶα=σελ. 402,
 στιχ. 4, πάλάβρα, στιχ. 19 παλαμύδα, ἀρχ. ἑλλην. πηλαμύς.
 Τὸ παλαμίδα ἐκ τοῦ παλάμη εἶνε παρετυμολογία· σελ. 417,
 στιχ. 4 ὑποβολιμαῖον σελ. 419, στιχ. 18, petecum· σελ.
 434, στιχ. ð, δύναται· σελ. 440, στιχ. 15, μᾶζα· σελ. 445,
 στιχ. 26, πολὺ μᾶλλον· σελ. 450, στιχ. 15, stropiturā·
 σελ. 451, στιχ. 23, προξενητής· σελ. 458, στιχ. 19, ρουτζι-
 νέτζου· σελ. 462, στιχ. 7, sanctus καὶ στιχ. 28, sanctus·
 σελ. 446, στιχ. 17, sārātór· σελ. 468, στιχ. 23 satār·
 σελ. 477, στιχ. 23, stâmână· σελ. 479, στιχ. 27 scamnum·
 σελ. 485, στιχ. 22, schiopat· σελ. 490, στιχ. 27, ἐξασμέ-
 νον· σελ. 521, στιχ. 8, ταγάριον· σελ. 528, στιχ. 26, περί·
 σελ. 529, στιχ. 23, ἑλλην. σελ. 534, στιχ. 23, σέος· στιχ. 16,
 καί· σελ. 544, στιχ. 2, λυσσῶ· σελ. 546, στιχ. 28, ἐξοχή· σελ.
 555, στιχ. 16, κηρίς, κοιν. τσηρος· σελ. 559, τυράνσεσκου·
 σελ. 560, στιχ. 3, tyrânsésku, tyrânnisesku· σελ. 573,
 στιχ. 31, πειναλέος· σελ. 574, στιχ. 4, formica· σελ. 587,
 στιχ. 28, γυναικωνίτης.

